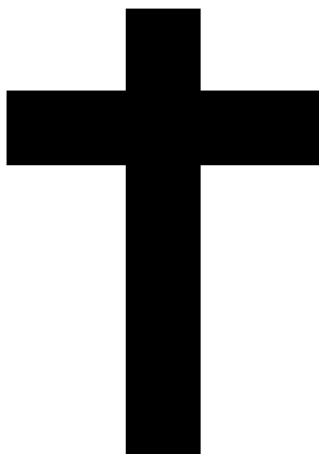

Re ĩhâimana u'âsi
mono zadawa wasu'u

New Testament in Xavante (BR:xav:Xavante)

'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u New Testament in Xavánte (BR:xav:Xavánte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavánte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavánte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavánte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c

Contents

MATEUSI	1
MARCUSI	72
RUCASI	110
ZUWĀ	174
ATUSI	221
ROMANU	280
1 CORĪTU	314
2 TORĪTU	350
Darasiza	370
ĒPĒZU	381
PIRIPU	390
TOROSU	398
1 TESARONITA	406
2 TESARONITA	413
1 TIMOTIU	417
2 TIMOTIU	425
TITU	430
PIREMO	433
EBREUSI	435
TIADU	460
1 PEDRU	467
2 PEDRU	475
1 ZUWĀ	480
2 ZUWĀ	489
3 ZUWĀ	491
ZUDASI	493
Apocaripsi	496

Mateusi **Zezu Cristuhu wasu'uwê na Mateusi te te âma ĩrob'ui'érézé** **Ībaihâ wasu'uzé**

Zezihi siré 're ĩnomro mono norĩ siré hã aibã hã te 're hãimana, Mateusi na ĩsisi hã, Réwi na ĩsisi hãiba amo hã. Ta hã ma tã ĩbaihã na hã dama rob'ui'éré, 'Re ĩhãimana u'ási mono te te tãma ĩwaih'u'uzéb zarina. Zezihi siré 're morĩ ô ré hã, rob'ui'uprazé hã ma tã te te dawĩ 're a'ubumro, danhib'apito ma. Zezihi âma ma tã rob'ui'éré, 'Re ĩhãimana u'ási mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. Âne na rob'ui'éré 'rata 'wa norĩ hã te te âma 're ĩrob'ui'éré za'ra mono zéb zarina, sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tã âma rob'ui'éré, Mateusi hã. Ma tã duré sima wê, te te dama waihu'u pese da, Zezihi hã tã sena zudezu norĩ nhĩb'apito na hã, duré tã ôhõ zõ si 're ĩsimipari za'ra mono na hã.

Zezu Cristuhu hi'rata norĩ za'ratazé

Rucasi 3.23-38

¹ Ā hã rob'ui'éré hã Zezu Cristuhu hi'rata norĩ za'ratazé. Ta hã Dawihi nhihudu, duré Abra'ãhã nhihudu. ² Abra'ã hã Izatihi mama. Izati hã Zacocho mama. Zaco hã Zuda norĩ mama, tĩsĩsãnawã norĩ me. ³ Zuda hã Perezihĩ mama, duré Zeraha mama. Īna zahuré hã Tama na ĩsisi hã. Duré Perezĩ hã Esirõhõ mama. Duré Esirõ hã Arãhã mama, ta hã. ⁴ Arã hã Aminadabehe mama. Duré Aminadabe hã Nasõhõ mama. Duré Nasõ hã Samohõ mama. ⁵ Samo hã Bu'azihĩ mama. Bu'azihĩ na hã Ra'abi na ĩsisi hã. Duré Bu'azi hã Obedihĩ mama. Obedihĩ na nhisi hã, Rutĩ na ĩsisi hã. Duré Obedi hã Zéséhé mama. ⁶ Zésé hã Dawihi mama, dama ĩpire mama. Dawi hã Saromahã mama. Uri'asi ĩdã'ã mro wa, ma podo, Saroma hã. ⁷ Saroma hã Robu'ãhã mama. Duré Robu'ã hã Abizaha mama. Duré Abiza hã Azaha mama. ⁸ Aza hã Zosapaha mama. Duré Zosapa hã Zorãhã mama. Zorã hã Uzi'asihĩ hi'rada. ⁹ Uzi'asi hã Zotãhã mama. Duré Zotã hã Acasihĩ mama. Duré Acasi hã Ezetizaha mama, ta hã. ¹⁰ Ezetiza hã Manaséhé mama. Duré Manasé hã Amosihĩ mama. Amosi hã Zozĩ'asihĩ mama, ta hã. ¹¹ Zozĩ'asi hã Zezoniza norĩ mama, tĩsĩsãnawã norĩ me. Babironiza u Izarazéhé nhihudu norĩ, da te sème da, da te simroi mono ré, ma tã ta norĩ hã tipoto za'ra.

¹² Tawamhã Izarazéhé nhihudu norĩ, Babironiza u da te simroi mono za'u si, ma tã Zezoniza hã poto, Saratĩ'é hã. Saratĩ'é hã Zorobabéhé mama, ta hã. ¹³ Zorobabé hã Abi'udihĩ mama. Duré Abi'udi hã Eri'atĩhĩ mama. Duré Eri'atĩ hã Azoho mama. ¹⁴ Azo hã Sadotihĩ mama. Duré Sadoti hã Atĩhĩ mama. Duré Atĩ hã Eri'udihĩ mama. ¹⁵ Eri'udi hã Eri'azaha mama. Duré Eri'aza hã Matãhã mama. Duré Matã hã Zacocho mama, ta hã. ¹⁶ Zaco hã Zuzéhé mama. Zuzé hã Marizaha mro. Mariza hã, Zezihi na, ta hã. Zezihi hã, ta hã Cristu, 'Re ĩhãimana u'ási mono te te ĩpisudu, Danho'reptui'wa da, da te 're ĩsisi za'ra mono.

¹⁷ Âne hã 14 na dahi'rata norĩ hãiba za'ra hã, Abra'ãhã hã hawimhã, Dawihi u hã. Duré 14 na dahi'rata norĩ hãiba za'ra hã Dawihi hã hawimhã, Izarazéhé nhihudu norĩ, da te ĩsimroi mono zéb u hã, Babironiza u. Duré 14 na dahi'rata norĩ hãiba za'ra hã Izarazéhé nhihudu norĩ, da te ĩsimroi mono zém hã hawimhã, Cristu ĩpotozéb u hã.

Zezu Cristuhu waptã'ázé wasu'u

Rucasi 2.1-7

¹⁸ Tawamhã âne Zezu Cristuhu potozé hã: Mariza hã Zezusi, âma ĩna da hã ma tã sima ropisutu zahuré Zuzéhé me, sina mro zahuré da. Tane nheré, sina mro zahuré ô ré, ma tã 'Re ĩhãimana u'ási mono pẽ'ézani na tiwasã Mariza hã, te te sa'rese ô nheré. ¹⁹ Tawamhã aibã hã Marizaha âma ĩmro da hã 're morĩ wê di, Zuzé na ĩsisi hã. Ta hã marĩ ĩwé si te te 're 'manharĩ u'ási. Taha wa, ma tã sima rosa'rata, âma ĩmro da ropisudu hã pi'uriwi za te te siwi ĩpari na hã, duré danho'a ĩwasété na te te âma hiri wa, da te dasiwi waihu'u za'ra tã da. ²⁰ Âne na te te sima rosa'rata wamhã, hãwa hawĩ Wanhib'apito ma romhuri'wa hã ma tã tãma sihã're, sõtõ 'rowi. Âne te tãma tinha:

— Zuzé, Dawihi nhihudu, asina aihãtã'ã tã, Marizaha âma aimro tã da hã. Ta hã ma tã tiwasã, 'Re ĩhãimana u'ási mono pẽ'ézani na. ²¹ Īra hã 'watébrémi na te za tãma podo. Tawamhã Zezusi na te za ĩsisi. Danho'reptui'wa te wasu'u, ĩsisi hã. Taha si te za tinhib'a'uwé hã te te 're anho'reptu, ĩwasété hã, duré 'Re ĩhãimana u'ási mono te te 're ĩdahã za'ra mono zém hã.

²²⁻²³ Âne da hã ma tã pisutu, Zezihi ma, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã duréhã tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, Iza'izaha ma, te te ĩwaih'u'uzém na te te âma uwaimrami da. Âne ma tã tãma waihu'u, duréhã:

“Pi'oi ubuni hã te za tiwasã. Duré Īra hã te za tãma waptãrã, aibã na.

Taha nhisi hã za, Emanuwé na Ísisi hã.”

(‘Re Íhâimana u’âsi mono, wasiré ‘re Ímorí u’â, te wasu’u, Ísisi hã.) ãne ‘Re Íhâimana u’âsi mono te te âma Írowaihu’uzé hã, duréihã.

²⁴ Tawamhã Zuzé hã utu wamhã, hãiwa hawi Wanhîb’apito ma romhuri’wa te te tâma Íwaihu’uzéb zarina, ma tô âma timro oto, Marizaha âma, awa’awi. ²⁵ Tane nheré, Zuzé hã te te sima âma rosa’rata ô di a’â Marizaha âma, Í’ra tâma waptã’ã ô ré. Taré te íré ‘madã. Tawamhã Í’ra tâma waptã’ã wamhã, Zuzé hã ma tô sisi, Zezusi na.

2

Bâtã pusizém hawi, aibã norí Ísi’aba’rézê wasu’u, Zezusihî u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô potô, Beré na ‘ri nho’ômo nhisi âma, Zudeza na danhipti’a nho’ômo nhisi âma. Apito Erodi hã, Ízarazéhé nhîhudu norí te te ‘re ‘madã’ã za’ra mono ré, ma waptãrã. Waptã’ã parip si, ma tô wasi na romnhoré’wa norí hã aihutu Zeruzarê u, bātã pusizém hawi, rowaihu’u pese ‘wa norí hã. ² Tawamhã te sô anharí za’ra, Zezusihî zô:

— E mahãta ‘watébrémi, zudezu norí nhîb’apito da, ipodô hã. Wa norí hã wa tô ‘madã’ã za’ra ni, wasi hã, bātã pusizém niwîmhã, zudezu norí nhîb’apito da, ipotozê te te Íwasu’u hã. Taha wa, wa we ai’aba’ré ni, âma wawata za’ra da. — ãne ma tô sô anharí za’ra.

³ Tawamhã apito Erodi te te wapari wamhã, hātã’ã uptabi di, uburê Zeruzarê âma ‘re Ídasi’ubumroi mono norí zama. ⁴ Tawamhã apito Erodi hã ma tô ‘rã’ôtô, ‘Re Íhâimana u’âsi mono ma, da’âma romhuri’wa Ípire norí hã, duré Ísimiroti na rob’ui’éré ‘rata na dama rowahutu’wa norí hã te te sadanharí za’ra da:

— E mame te za waptãrã, ‘Re Íhâimana u’âsi mono te te Ípisudu hã, Danho’reptui’wa da. — ãne te sadanharí za’ra. ⁵ Tawamhã ma âma sada’âbã za’ra:

— Beré na ‘ri nho’ômo nhisi âma te za waptãrã, Zudeza na danhipti’a nho’ômo nhisi âma. Duréihã ‘Re Íhâimana u’âsi mono zadawa wasu’u ‘rata’wa hã ma tô âne na âma rob’ui’éré siro, ‘Re Íhâimana u’âsi mono mreme na:

⁶ “A norí wa’wa hã Beré âma ‘re aihâimana za’ra wa’aba mono norí hã Zudaha nhîhudu norí nhîpti’ã âma ‘re aihâimana za’ra wa’aba mono norí hã dama aiwapu na ‘re aihâimana za’ra wa’aba mono newa, te za oto dama asisi za’êtê na dama ‘re aihâimana u’âsi za’ra wa’aba mo. E marí wa. Tame danhîb’apito da hã za potô wa, Ínhîb’a’uwê norí hã te te ‘re ab’madã’ã pese mono da, Ízarazéhé nhîhudu norí hã.”

ãne duréihã ma tô âma rob’ui’éré siro, ‘Re Íhâimana u’âsi mono zadawa wasu’u’wa hã.

⁷ Tawamhã Erodi hã ma tô sô tîhãrã za’ra, bātã pusizém hawi Ísihutu norí zô, pi’uriwi te te sadanharí za’ra da, ta norí hã:

— E mahãna ma tô wasi hã watobro. — ãne te sadanharí za’ra. ⁸ Te te sadanharí za’ra pari, ma tô tâma rob’ru za’ra, Beré u si’aba’ré da. ãne te duré tâma rob’ru za’ra:

— Mo oto ai’aba’réi wa’aba, ‘watébrémi zô asinharí pese za’ra wa’aba da. Sôpêtê za’ra wa’aba wamhã, ma’ápê apã we asiwi Ípo’re pu’u aba za, te waihu’u da, itême Ímorí da duré wa hã, âma Íwata da, Ízama. — ãne ma tô tâma waihu’u za’ra, apito Erodi hã.

⁹ Tawamhã apito mreme te te wapari za’ra parimhã, robzabui’wa norí hã te oto ai’aba’ré, Beré u. Tawamhã bādãdi na si’aba’réi ré, ma tô wasi hã ‘madã’ã za’ra, tô ô hã tirob’ãma ré te te Í’madã’ã za’ra hã. Te Ísôwa timorí za’ra. Tawamhã ma tô oto mazazã. ‘Watébrémi Ísãmrazém nho’ômoi baba, te oto za, wasi hã. ¹⁰ Tawamhã aibã norí hã wasi te te ‘madã’ã za’ra wamhã, toi uptabi za’ra di. Taha wa, te ‘re to za’ra. ¹¹ Tawamhã ‘ri para u ma tô asisi. Sisisi wamhã, ma tô sabu za’ra ‘watébrémi hã, Ína íré sãmra ré, Mariza hã. Tawamhã hî’rãititô ma tô asimro, âma wata za’ra da. Taha pari, ma tô ‘ridawa za’ra, tinhimiro’wapézéb za’ra hã. Ma tô âma sawi za’ra, tinhoprub za’ra zém na; êtê’ubuzi pré oru hã, duré wedewati Ísadaze hã, duré wedewati Ísadaze si’u’êne hã. Taha na ma tô tâma tinhoprub za’ra.

¹² Tawamhã rosawêrê na ma tô ‘Re Íhâimana u’âsi mono hã tâma waihu’u za’ra, bātã pusizém hawi Ísihutu norí ma, apã si’aba’ré tô da, Erodihi u. Taha wa, te bādãdi amo na apã ai’aba’ré, tirob u.

Zuzé norí hã Ezitu u Ínebzé wasu’u

¹³ Tawamhã aibã norí si’aba’ré za’u si, ma tô hãiwa hawi Wanhîb’apito ma romhuri’wa hã Zuzéhé ma sihãî’ré, sôtô ‘rowi. ãne te tâma rowasu’u:

— Apito Erodi hã ma tô dama rob’ru, ai’utê zô danhopré mono da, Ísadawa para da te wîrî da. Taha wa, te za oto ai’u. Ai’utê hã sa’ra na. Duré Ína zama íré saprõni Ezitu u, tame a’ã íré aimasisi aba da, dawî. Tawamhã apã we Í’ane wa’aba zéb da hã, wa hã te aima Íwaihu’uzéb zô si, te za asina asimipa. — ãne ma tâma waihu’u, hãiwa âma romhuri’wa hã.

¹⁴ Tawamhã Zuzé hã ma tô udu. Utu wamhã, awa’awi ma tô ai’utere hã sa’ra. Ína hã ma tô íré saprõ barana, Ezitu u. ¹⁵ Tawamhã tame te oto íré aimasisi zahuré, apito Erodi hã

Īdā'ázéb u. Āne ma tō tīromhāiba, duréihā 'Re Īhāimana u'āsi mono, tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, te te Īwaihu'uzém na te te sina uwaimrami da. Āne ma tō tāma waihu'u sīro: "Wa hā Ī'ra, wa satō, Ezitu hawi morī da." Āne duréihā 'Re Īhāimana u'āsi mono mreme hā, tī'ra āma hā.

Ai'utē, da te 're Īsimroi mono zé wasu'u

¹⁶Tawamhā apito Erodī hā aibā norī, bātā pusizém hawi we Īsi'aba'rē norī hā pi'uriwi tiwi Īsi'aba'rē na te te āma rowaihu'u za'ra wa, ma tō ab'rui pese. Sib'rui wa, tāma da'wapéi'wa norī hā ma tō satōrī za'ra Berē u, 'watébrēmi zō si'aba'rē da, uburē te te dawī uprosī mono da, maparane āma Īwahu mono ō hā, Berē āma 're Īdahāimana za'ra mono norī 'ra hā, duré Berē 'rata 're Īdahāimana za'ra mono norī 'ra zama. Aibā norī hā wasi te te Ī'madā'ā za'ra zém na te te tāma Īwaihu'u za'ra zéb zarina, ma tō apito Erodī hā āne 'manha. ¹⁷Āne ma tō tīromhāiba, duréihā 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te Īrowasu'uzéb zarina, Zeremiasī hā. Ma tō āne āma rob'ui'ééré sīro, 'Re Īhāimana u'āsi mono mreme na:

¹⁸"Rama na romnhisi āma hā dawawa hā ma tō wapari za'ra ni, dazadari 'rāihā hā. Raté hā te aiwa'ō, tī'ra norī āma. Pē'ézé uptabi wa, te te sima wē ō di, da te ip'ētété da hā, Ī'ra norī hā uburē tiwi si'utōrī wa."

Āne ma tō Zeremiasī hā rowasu'u.

Ezitu hawi, Zuzé norī hā apā te te sina Īsiri zahuré zé wasu'u

¹⁹Tawamhā apito Erodī dā'ā parimhā, ma tō hāiwa āma Wanhib'apito ma romhuri'wa hā Zuzéhé ma sihāi'rē, sōtō 'rowi, Ezitu āma sāmra ré. ²⁰Āne te tāma tinha:

— Oto ai'utu. 'Watébrēmi hā oto subzari aba. Īna Īrē saprōni, Īzarazéhé nhihudu norī nhipti'ai u. Aibā norī hā 'watébrēmi te te aré siwi wīrī da, sō Īsi'aba'rē norī hā ma tō tidā'ā za'ra. — Āne te tāma rowasu'u.

²¹Tawamhā Zuzé hā utu wamhā, ma tō apā saprōni zahuré 'watébrēmi hā, Īna me, Īzarazéhé nhihudu norī nhipti'ai u. ²²Tane nherē, ma tō wapa Aterazu, apito Erodīhi 'ra wasu'u hā, tīmama nhowa're're Īsébré na hā Zudeza āma te te 're Īda'ab'madā'ā mono da hā. Taha wa, pahi di, tame Īrē 're Īhāimana zahuré mono da hā. Tawamhā sōtō 'rowi ma tō tāma waihu'u na sahu, hāiwa āma 're Īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa hā, Zuzéhé ma, Zudeza u neb zahuré tō da, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u si neb da. Taha wa, ma tō tamomop si tineb zahuré, Zuzé norī hā. ²³Tame te oto 're simasisi zahuré, Nazaré na 'ri wa'ōtō nhisi āma. Āne Īromhāimanazé hā, duréihā 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'ééré hā te te āma uwaimrami da. Āne duréihā Īwasu'u na rob'ui'ééré 'rada hā: "Ta hā Nazaré āma 're Īsāmra mono na te za oto da te 're sisi za'ra." Āne ma tō waihu'u sīrōmo za'ra, za da te dasima 're Īwasu'u za'ra mono zéb da na hā.

3

Zuwā Batita te te dama 're Īrowahutu mono zé wasu'u

Marcusi 1.1-8; Rucasi 3.1-9, 15-17; Zuwā 1.19-28

¹Tawamhā wahub ahā na āma wahu pari, ma tō Zuwā Batita hā mo a'ubuni u, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na te te dama āma sāna'rata da. ²Āne te dama rowasu'u:

— Ma'apé, aiwasété wi aipzari za'ra wa'aba. 'Re Īhāimana u'āsi mono, da'āma 're Īsib'a'uwé mono zéb u hā romhure di oto. — Āne te dama rowahutu, Zuwā Batita hā.

³Duréihā Iza'iza hā ma tō Zuwā Batitaha āma rob'ui'ééré sīro, 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā. Āne Īsimi'ui'ééré hā:

"Nī'wa hā te za te te dama 're rob'mahārā, a'ubuni wi:

Bādādi hā asiwi ropese aba, Wanhib'apito zō.

Īmana 'rāmi bādādi hā sō sa'ra wa'aba, awa'awi da."

Āne ma tō Iza'iza hā āma rob'ui'ééré, romhā ré.

⁴Zuwā hā awaru ba'ōmore zéré 'manharī na te 're si'uzā. Duré romhā 'manharī hāiwaré na te 're si'usisi. 'Riti na si te 're sa. Duré rom na ropīni na zama te 're sa. ⁵Tawamhā Zeruzarē āma 're Īdasi'ubumroi mono norī hā, duré Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma daza'rui mono bā 're Īdahāimana za'ra mono hā, duré Zōdā pa nhisi 'rata 're Īdahāimana za'ra mono norī zama, ma tō Ītēme 're dasito, daro mono bā. Īsimirowasu'u hā da te 're wapari za'ra mono da, ma tō Ītēme 're dasito. ⁶Taha wa, dawasété na ma tō 're dasiwē'ō za'ra 'rāwi, sō'awi, 'Re Īhāimana u'āsi mono ma. Dawasété na 're dasiwē'ō za'ra mono sidāpāsi, ma tō Zuwā Batita hā ā dawabzuri hā te te dama 're ab'manharī, Zōdā pa āma.

⁷Tawamhā Zuwā hā ma tō 'madā'ā za'ra, parisezu norī hā ahā uptabi na, duré sadusezu norī hā. Te Ītēme ai'aba'rē, ā dawabzuri te te dame 'manharī za'ra da. Tawamhā Zuwā hā te te 'madā'ā za'ra wamhā, te tāma nharī za'ra, parisezu norī ma:

— A nori wa'wa hã wahi ne te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we itême ai'aba'réi wa'wa bété, â dawabzuri si i'manharî za'ra wa'aba zém na, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé wi, asisô'reptu za'ra wa'aba da bâ, aiwasédé hã rême za'ra wa'aba ô nherê. ⁸ Sena na aiwasédé hã irême za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaih'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wê wa'aba mo. ⁹ Duré Abra'âhã nhihudu wê te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're i'aihã za'ra wa'aba mono ô na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, waih'u'u pese di, â êtê nori ma, te te nharî da, tâma si'a'uwê za'ra da, Abra'âhã nhihudu oto 're hâimana za'ra mono da, êne hã. ¹⁰ Hâtâra hã te za oto ni'wa hã sarôtô, wedepa nhihârizéb da hã. Uburé wede hã 're i'râi pese za'ra mono ô hã te za te te âma 're anhihâri. Tawamhã unhama u te za te te 're anhamra. — Âne te dama âma simiré'é Zuwã hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzém na hã.

¹¹ Te duré dama tinha:

— Wa hã wa tô â uptabi na si te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, â dawabzuri hã te aima 're ab'manharî aba mono wamhã, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono zém na, da te oto âma 're aiwaih'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherê, jã'u si te za jma ipire uptabi hã wei wi. Taha si te za oto 'Re ihâimana u'âsi mono pë'êzani na te te duré 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, unhama ne na zama, â na te aima 're i'ab'manharî aba mono ne hã. Ta hã jma pire uptabi wa, ipara'uza hã te tâma mrami waih'u'u ô di za, tâma jwapure wa. ¹² Wei mori wapsi, te za da'âma aipo'o. Buru nho, da te 're upôri za'ra mono parimhã, te za da te 're sa'wari za'ra, isa'warizéb 're. Tawamhã itomhã na te za da te âma 're ro'o za'ra. Iro hã sa'êtê nherê, da te wiri waih'u'u ô di za. Tane jma ipire hã wei mori wapsi, te za da'âma aipo'o, tridu upôri za'wari ne, itomhã za'wari ne. — Âne ma tô dama rowasu'u, Zuwã Batita hã.

*Zezusi, â dawabzuri hã te te i'manharizé wasu'u
Marcusi 1.9-11; Rucasi 3.21-22*

¹³ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, Zodã pa u, tame Zuwã Batita, â dawabzuri hã te te tâma 'manharî da. ¹⁴ Tane nherê, ma tô pibu Zuwã Batita hã, isimirosa'rada hã te te tiwi âma sapri da, â dawabzuri te te tâma 'manharî tô da. Âne te tâma tinha:

— E marî da, te jma aipire uptabi nherê, jma asi'ru, â dawabzuri hã te aima 'manharî da. A hã te aré jma i'manha.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã asa te tâma tinha:

— Tane tô. Ibã ma te asina jma iwaihu. Tane nherê, te za jma i'manha, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ipisutuzéb zarina, wa te wasina uwaimrami da. — Âne ma tô tâma waih'u'u Zezusi hã, Zuwã Batitaha ma. Taha wa, Zuwã hã ma tô âma saze. Ma tô â dawabzuri hã tâma 'manha, Zezusihi ma.

¹⁶ Tawamhã â dawabzuri te te tâma 'manharî pari, ma tô â hawi watobro, Zezusi hã. Watobro wi, ma tô hâiwa hã tâma si'ridawa. Tawamhã Zezusi hã ma tô tisã, 'Re ihâimana u'âsi mono pë'êzani hã we itême imori hã hâiwa hawi, utu'u ne hã. Tawamhã ma tô âma za. ¹⁷ Tawamhã hâiwa hawi te we âma tinha:

— Â hã i'ra. Jma sawi uptabi di. Tâma jto za'êtê uptabi di. — Âne te we tinha, jmama hã.

4

*Zezusi hã, Wa'uburé te te ipibuzé wasu'u
Marcusi 1.12-13; Rucasi 4.1-13*

¹ Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono pë'êzani hã ma tô Zezusi hã saprô a'ubuni u, tame Wa'uburé hã te te nasi pibu da. ² Tawamhã a'ubuni wi sãmra ré, ma tô bâdã hã 40 na âma ai'utô, sai âna sãmra ré hã. 40 na ma duré âma timara. Tâma mrab uptabi di. ³ Tawamhã Wa'uburé ma tô itême wi. Itême wisi wamhã, te tâma tinha:

— Sena a hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'âpé êtê ma nharî, i'u'êtê wapu na aima si'manharî za'ra da.

⁴ Tawamhã Zezusi asa te tâma tinha, âne:

— 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére hã âne: “Dasa na si 're danhiptete za'ra mono ô di za. 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama 're i'awaih'u'u mono zém na zama, te za 're danhiptete za'ra.” — Âne te tâma tinha, Zezusi hã.

⁵ Taha pari, Wa'uburé hã ma tô Zezusi hã saprô Zeruzarê u, 'ri nho'u iwê uptabi u, te te duré pibu da. 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're idawata za'ra mono zéb u, te saprô, 'ri nhisi u, sab da hâimo, 'ri rãihã uptabi nhisi. ⁶ Tawamhã âne te tâma tinha, Wa'uburé hã:

— Sena a hã 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'âpé atobro, ti'ai u. 'Re ihâimana u'âsi mono, te za, u, hâiwa hawi we atême satôri za'ra, tâma iromhuri'wa nori hã, te te ai'madã'â

za'ra da. Tinhib'rata na te za, u, siwi asapa, êne hã te te ai'u'a õ'umhhasite, aipara wi. Âne 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ére hã, duréihã, İbaihã na hã.

⁷ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma tinha:

— Mare di. “Asib'apito za'ra wa'wa hã, 'Re İhâimana u'âsi mono hã marĩ hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ nherê, 're pibu za'ra wa'aba mono õ di za, ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zõ.” Âne duré İmreme na rob'ui'ére, İbaihã na hã. — Âne te Zezusi hã tãma tinha.

⁸ Taha pari, te duré Wa'uburé Zezusi hã saprõ, êtê 'rãihã u, danhib'apito norĩ nhipti'ai mono bã te te rob'madã'ã mono da, uburé ro İwê uptabi hã te te ab'madã'ã mono da.

⁹ Tawamhã Wa'uburé te âne tãma ropisutu, Zezusihi ma:

— Asib'apito na İ'ãma aiwata da, te za aihĩ'rãtitõ İma aime. Tawamhã ã hã uburé wa za aima tisõ, ate da.

¹⁰ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Satanasi, mo oto aimorĩ, İnhiti. 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tã âne rob'ui'ére: “Uburé Danhib'apito uptabi ãma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re İhâimana u'âsi mono ãma si. Taha ma si te za 're İromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si.” Âne İmreme na rob'ui'ére, İbaihã na hã. — Âne te rob'ui'ére 'rada hã tãma 'rãzarõtõ Zezusi hã, Satanasihi ma. ¹¹ Tawamhã Wa'uburé ma tã İhawi mo. Morĩ wamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã ma tã tã wê itêma aihutu, te te siwi pawaptob da, Zezusi hã.

Zezusi hã, romhuri na te te İsãna'ratazé wasu'u

Marcusi 1.14-15; Rucasi 4.14-15

¹² Tawamhã Zezusi hã Zuwã da te İserêzé wasu'u te te wapari wa, ma tã mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. ¹³ Tawamhã Nazaré ãma 're İsãmra mono da hã, te te sima rowê õ di oto. Taha wa, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u si ma tã mo, tame oto 're sãmra mono da, Darireza ãma İsõ'u zapoto 'rata, Zeburõhõ nhihudu norĩ nhipti'a niwĩ, duré Naptarihi nhihudu norĩ nhipti'a niwĩ. ¹⁴ Âne ma tã Zezusi hã 'manha, duréihã Iza'iza hã te te ãma İrob'ui'érezéb zarina te te sina uwaimrami da, 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Âne İsimi'ui'ére hã 'Re İhâimana u'âsi mono mreme na:

¹⁵⁻¹⁶ “Zeburõhõ nhihudu norĩ nhipti'ai ãma 're İdahâimana za'ra mono, duré Naptarihi nhihudu norĩ nhipti'ai ãma zama, İsõ'u tême bådãdi wa, 're İdahâimana za'ra mono hã, Zodã na pa nhisi zara niwĩ 're İdahâimana za'ra mono hã, Darireza ãma zudezu'õ norĩ hã dawazari 're İhâimana za'ra mono norĩ hã te uburé robra na 're dahâimana za'ra. Tane nherê, te za oto rowa'ã za'êne hã da te 're 'madã'ã za'ra, tame. Te za oto dama rowa'a, dapê'ê 're robra na 're İdanomro mono norĩ ma.”

Âne Iza'izaha nhimi'ui'ére wasu'u hã, Zeburõhõ nhihudu norĩ 're İhâimana za'ra mono norĩ ãma hã, Naptarihi nhihudu norĩ ãma zama.

¹⁷ Tawamhã ta hawim haré ma oto romhuri na sãna'rata Zezusi hã, Timama zadawa wasu'u na. Âne ma tinhimirowasu'u na dama ãma sãna'rata:

— Aiwasété wi te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo. Âhãna bådã hã ma tã oto İwa waptãrã, 'Re İhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're İsib'a'uwê mono zéb da hã.

Zezusi hã, tepe na romhuri'wa norĩ zõ İhãrã za'ra zé wasu'u

Marcusi 1.16-20; Rucasi 5.1-11

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã Darireza na İsõ'u nhisi zaihã: baba 're morĩ wamhã, ma tã aibã norĩ hã sãmri zahuré, tepe mrami na romhuri'wa norĩ hã, tisisãnawã me: Sima na İsisĩ hã, Pedru na İsisĩ amo hã. Duré İno hã Âdéré na İsisĩ hã. İsõ'ui wa, te nasi abazipara hã wabzuri zahuré, tepe zõ. ¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te sã tihãrã zahuré:

— We ane wa'aba, İsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aima İsisanho wa'aba da, İma 're İda'awaiwai wa'aba mono zéb da hã. — Âne te sã tihãrã zahuré, Zezusi hã.

²⁰ Taha wa, ma te awa'awi tãma marême zahuré abazipara ma, Zezusihi siré 're neb zahuré da oto.

²¹ Tawamhã syry na sina pahã wi, ma duré 'madã'ã zahuré, Ti'adu norĩ hã Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Timama siré te abazipara sisinarĩ hã te te ãma a'rã'õtõ zahuré apã, uba're wa. Tawamhã te duré sã tihãrã zahuré. ²² Sã hãrã zahuré wamhã, awa'awi ma tã tinhimiromhuri ma marême zahuré. Timama zama ma rême zahuré, Zezusihi siré 're neb zahuré da.

Zezusi hã da'ahã na te te İda'apesezé wasu'u

Rucasi 6.17-19

²³ Tawamhã daza'rui mono bã te 're mo Zezusi hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã. Zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bã, ma tã te te dama 're rowahutu. 'Re İhâimana u'âsi mono, da'ãma 're İsib'a'uwê mono zé wasu'u na te duré te te dama 're rowasu'u,

İwasu'uwē na. Dahâzé mono bâ ma duré da'apese. Hâzé u'âsi wa, sib'uware na 're İnomro mono norî zama ma apese, Zezusi hâ. ²⁴ Tawamhâ Zezusi te te İda'apesezēm na, ma tō rowasu'u hâ te te ropé, Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Taha wa, ma tō İtēme da te 're 'wasari dahâzé mono bâ, uburé aimawi hâ dahâzé da te 're İsépata za'ra mono norî hâ, wa'uburé te te 're İwamnarî za'ra mono norî hâ, duré da'râ siwamnarî wa, 're İdahâiba popo'o za'ra mono norî hâ, duré İmorî'ō norî hâ. Uburé ma tō da'apese, Zezusi hâ. ²⁵ Taha wa, ma tō da'ahâ uptabi na İsarina dasi're, Darireza hawi, duré Decapori hawimhâ, duré Zeruzarē hawimhâ, duré Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawimhâ. Duré Zodâ pa zara niwî 're İdasi'ubumroi mono norî zama ma tō İtēme dasito.

5

Zezusi hâ, êtē 'râihâ āma te te dama İrowahutuzé wasu'u

Rucasi 6.20-23

¹ Tawamhâ Zezusi hâ da'ahâ uptabi na te te da'madâ'â wamhâ, êtē 'râihâ na ma tō sai'u, tame a'â sâmrâ da. Tawamhâ İsiré 're İnomro mono norî hâ ma tō 'râwi İtēme ubumro. ² Tawamhâ tame ma tō Zezusi hâ tinhimirowahutu na tâma sâna'rata za'ra, āne:

³ — Ni'wam norî hâ umnhasi sina 'râwi 're İsipawapto waihu'u za'ra mono ō na 're siwaihu'u za'ra mono wamhâ, duré 'Re İhâimana u'âsi mono si za ta norî hâ İ'upana te te 're İpawapto wē za'ra mono na te te sina 're waihu'u za'ra mono wamhâ, ta norî si te za rowē na 're hâimana za'ra, āma 're sib'a'uwē za'ra mono wa.

⁴ — Duré, ni'wam norî hâ ti'ab ré dawasété u'âsi 're danomro mono wa, da'āma 're İpē'êzé za'ra mono norî hâ ta norî ma si tâma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norî ma si te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te tâma 're pisutu za'ra, toi u'âsi 're İhâimana za'ra mono zéb da hâ.

⁵ — Duré, ni'wam norî hâ tiwaihu'u pese na 'râwi 're İsi'madâ'â ze za'ra mono ō norî hâ, 'Re İhâimana u'âsi mono si te te sima 're İ'madâ'â za'ra mono norî hâ, ta norî ma si, tâma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norî ma si te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ İwē hâ te te 're tâma anhomri, te te tâma 're İropisutu za'ra mono zéb zarina.

⁶ — Duré, ni'wam norî hâ 'Re İhâimana u'âsi mono te te sima 're İwē za'ra mono zéb uwaibaba, uburé marî İwē hâ te te tâma 're İ'manharî za'ra mono da si, te te sima 're wē za'ra mono wamhâ, ta norî ma si, tâma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norî ma si, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te tâma āma 're a'uwaimrami, rowē te te tâma 're İ'apisutu mono zēm na hâ.

⁷ — Duré, ni'wam norî hâ da'āma 're İpē'êzé za'ra mono zéb zarina, da'āma 're İsina mono norî hâ, ta norî ma si, tâma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norî āma si te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ āma tipē'êzé za'ra, za da'āma İsipo'ozéb āma hâ.

⁸ — Duré, ni'wam norî hâ marî wasété zō 're sipizari za'ra mono āna 'Re İhâimana u'âsi mono ma si, tâma 're İsihâiba nhomri u'âsi za'ra mono norî hâ ta norî ma si, tâma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norî si te za titōmo na 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te 're 'madâ'â za'ra, 'râwi.

⁹ — Duré, rowē na dasiré 're dahâimana za'ra mono da, ni'wam norî hâ tinhimiroti wē na te te 're dapawapto u'âsi za'ra mono wamhâ, ta norî ma si, tâma 're rowē za'êtē za'ra mono di za. Ta norî si te za ti'ra na te te 're sisi za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ.

¹⁰ — Duré, ni'wam norî hâ 'Re İhâimana u'âsi mono te te sima 're İwē za'ra mono zéb zarina, uburé marî İwē hâ te te 're 'manharî za'ra mono da si, te te sima 're wē za'ra mono wa, da te tâma 're İrob'manharî wasété za'ra mono norî ma si, tâma 're rowē uptabi za'ra mono di za. E marî wa. 'Re İhâimana u'âsi mono hâ ta norî āma 're sib'a'uwē za'ra mono wa. — Āne ma tō Zezusi hâ tâma rowasu'u za'ra, tisiré 're İnomro mono norî ma.

¹¹ Tawamhâ āne te duré tâma rowahutu za'ra:

— İzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te ai'āma 're wasété za'ra wa'aba mono nherē, duré da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono nherē, duré dazadawa nhipese na taré da te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono nherē, İwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wamhâ, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. ¹² Taha wa, ma'āpé atoi u'âsi, āma 're anomro aba mono za. 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te za marî İwē hâ sa'êtē na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, hâiwa āma asō 're İsimi'wara aba mono hâ. Durēihâ 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî ma, ma tō da te tâma 're rob'manharî u'âsi za'ra, da te aima 're İrob'manharî wasété za'ra wa'aba mono ne. — Āne na ma tō Zezusi hâ tâma waihu'u sirōmo za'ra romhâ ré, te te waihu'u zara da.

Dasai warîrîzé wasu'u, rob'uiwēzé wasu'u me

Marcusi 9.50; Rucasi 14.34-35

¹³ Tawamhâ āne te duré tâma rowasu'u za'ra, tisiré 're İnomro mono norî ma:

— Æne wa za duré aima ãma romnhimiré' é za'ra wa'wa. A norí wa'wa hã sa ne, te za dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warírízé wa. Tane nheré, oto 're se si'utórí za'ra mono wamhã, niha da te 'manharí waihu'u ò di, apã se da, dasa da te ãma 're íwarírí za'ra mono da hã. Marí dai ò di oto, dama hã. Taré te za da te 're sa'wari za'ra rob u, marí dai ò wa oto. Taha wa, te za oto taré ísisiwi 're danomro, dapara na. Tane duré, a norí wa'wa hã ízadawa wasu'u na dama 're romhuri wé za'ra wa'aba mono nheré, oto romhuri hã 're sahãri za'ra wa'aba mono wamhã, marí dai ò di oto, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã za, ìma hã.

¹⁴— Æne wa za duré aima ãma romnhimiré' é za'ra wa'wa. A norí wa'wa hã rob'uiwézém ne, te za dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo. 'Re dasimani za'ra mono tó da, da te dasima 're írob'uiwé za'ra mono ne, te za 're ídanhimroi wé wa'aba mo, 'Re íhãimana u'ási mono u. 'Rinhu'u hã sa'a nhisiwi, da te 're í'ri za'ra mono hã dawí 're simani waihu'u za'ra mono ò di. 'Madã'á pese di, dama hã. Tane duré, a norí wa'wa hã dawí 're aimani waihu'u za'ra wa'aba mono ò di za. Sô'awi te za dama 're íwasu'u wé u'ási za'ra wa'aba mo. ¹⁵Duré, rob'uiwézé hã da te ro'o wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. Mare di. Ísima'warazém na si te za sô'awi da te 're sôré, 'ri paramhã te te dama 're rob'uiwé za'ra mono da, 'ri 're, 're ídasi'ubumroi mono norí ma. ¹⁶Tane duré, a norí wa'wa hã te za sô'awi dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo, rob'uiwézé hã sô'awi te te dama 're írob'uiwé za'ra mono ne. Uburé marí hã te za dama 're í'manharí wé u'ási za'ra wa'aba mo, dama 're í'manharí wé za'ra wa'aba mono zé hã da te 're í'madã'á za'ra mono zéb zarina, Aímama za'ra wa'aba ãma 're dawata za'ra mono da, hãiwa ãma 're ísãmra mono ãma.

'Re íhãimana u'ási mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te ãma írob'ui'érezé wasu'u

¹⁷— Duré, rosa'rata na í'ãma upa za'ra wa'aba ò di za, duréihã 'Re íhãimana u'ási mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma írob'ui'érezé hã, duré ísadawa wasu'u 'rata 'wa norí nhimiroti zama, te dawí sawi da, we ímorí na hã tí'ai u. Ta norí nhimirowasu'u 'rada hã te dawí ísawi da hã, we ímorí ò di. Mare di. 'Re íhãimana u'ási mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te ísina í'uawimani da si, wa weí mo. ¹⁸Tó sena, wa za ãne aima waihu'u sirómo za'ra wa'wa. Hãiwa norí hã tí'ai me nimahã na si'utórí zahuré da nheré, duréihã 'Re íhãimana u'ási mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã pire na te za tó dama 're hãimana u'ási. Nima hã dawí 'masi'utórí waihu'u ò di za, í'ui'éré misí hã, duré í'ui'éré 'rãzazazé hã, íwaptéré mono bã. Za niha dama 're íromhãimana mono zéb da hã, íbaihã na duréihã ísadawa wasu'u'wa norí te te ãma írob'ui'éré sirómo za'ra zéb zarina, rob'rãsutuzéb u za niha dama 're romhãimana uptabi za'ra mono ò ré, si'utórí za'ra ò di za, ísimiroti na rob'ui'éré 'rata norí hã. ¹⁹Duré, ní'wam norí hã 'Re íhãimana u'ási mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã nima hã roti hã taré dama 're 'mai'hãimana mono newa, te te 're 'madã'á za'ra mono ò wamhã, duré ísine da te 're 'madã'á tó za'ra mono da, te te dama ãma 're roti za'ra mono wamhã, ta norí si te za dama wapu na 're hãimana za'ra, 'Re íhãimana u'ási mono, da'ãma 're ísib'a'uwé mono zéb ãma hã. Tane nheré, ní'wam norí si ísimiroti na rob'ui'éré 'rada hã te te 're 'madã'á pese za'ra mono wamhã, duré ísine da te 're 'madã'á pese za'ra mono da, te te dama ãma 're roti za'ra mono wamhã, ta norí si te za dama pire na 're hãimana za'ra, da'ãma 're ísib'a'uwé mono zéb ãma hã. ²⁰Æne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Parisezu norí hãimanazém nhipai u, duré 'Re íhãimana u'ási mono nhimiroti na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norí hãimanazém nhipai u, Wamama te te sima 're í'aiwé za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're aihãimana wé za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi, te za dame 're asisisi aba mo, 'Re íhãimana u'ási mono, da'ãma 're ísib'a'uwé mono zéb u hã.

Dasisada 're ídanhiti'ruí wairébé mono zé wasu'u

²¹— Æne hã ma tó duré 're íwaparí za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re íhãimana u'ási mono te te dama írotizé hã: "Re danhimroi wa'aba mono ò di za. Ní'wam norí hã te te 're danhimroi mono wamhã, te za dawaseté na dawaihu'u'wa norí u da te 're simro, ta norí hã íwasété na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa, te te dama 're 'ru za'ra mono da, da te dasiwi 're simroi mono da." Æne duréihã aihí'rata norí wa'aba ma, ma tó roti. ²²Æne na roti hã tó sena nheré, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, ãne na roti na hã. Ní'wam norí hã tísiré 're íhãimana za'ra mono norí da, 're sítí'ru za'ra mono wamhã, ta norí hã te za 'Re íhãimana u'ási mono hã te te siwi 're awé'ó, íwasété na te te 're í'awaihu'u mono zéb zarina. Duré áté ní'wa hã te za tísiré ma tinha, ãne: "A hã, marí da, 're aihãimana mono ò." Æne ní'wam norí hã te te dama 're nharí za'ra mono wamhã, te za da te 're simro, zudezu norí ma roti'wa norí u, dawaseté na dawaihu'u'wa norí tème, ta norí hã te te siwi 're wé'ó za'ra mono da, íwasété na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa. Duré ní'wa hã áté ãne te za tísiré ma tinha: "E niha asimiza'rese'ó a hã, 'Re íhãimana u'ási mono wasu'u na hã." Æne ní'wam norí hã tísiré ma, te te 're nharí za'ra mono wamhã, áté ta norí hã te za ropipa u 're sisisi, unhama ro'o u'ási u. ²³⁻²⁴Áté a norí wa'wa hã te za 're anomro aba mo, 'Re íhãimana u'ási mono nhorówa

u, marī hā tāma asōprubzéb da hā, wedeza ne nhisiwi 're sa'ra za'ra wa'aba mono da, tāma danhoprubzéb nomrizé nhisiwi. Tawapsi áté te za asina 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mo, marī hā asiré ma, 're 'manharī wasété za'ra wa'aba mono wa, asisada 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā. Āne wa, te za a'ā asisō 're isa'ra wa'aba mo, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, asōprubzéb hā wedeza ne nho're, asiré u a'ā asitēme 're anomro aba mono da, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, apā duré asina 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Taha parip si te za apā 're anomro aba mo, 'Re ihāimana u'āsi mono nhorōwa u, tāma asōprubzéb hā oto tāma 're sōmri za'ra wa'aba mono da.

²⁵ — Áté ni'wa hā te za sima ai'āma rosa'rata 'wa, dama rowairébé'wai u te te ai'mazaprōni aba da, marī tiwi ī'mai'manharī wasété aba zém na te tāma ai'maiwasu'u wa'aba da. Āne wamhā, te te ai'mazaprōni aba ō ré, te za tāma ai'masiwasu'u wa'wa, te te āma ai'mazazei wa'aba wa, dama rowairébé'wa norī u, te te ai'mazaprōni aba tō da, damrami'wai ma, te te ai'mai'rui wa'aba tō da, dazazéb 're, da te ai'manherē aba tō da. ²⁶ Dazazéb 're, da te ai'manherē aba wamhā, marī hā dawi ī'mai'manharī wasété aba wa'rāmi, dama asi'maiwa'ābā 'rāsutu pese aba ō nherē, ta hawi ai'maiwatobro waihu'u aba ō di za. Tō sena, wa āne na hā aima rowasu'u za'ra wa'wa.

Damro na dasiwi danhipsaihuri wasu'u

²⁷ — Āne hā ma tō duré 're iwapari za'ra wa'aba mo, duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama īrotizém na hā: “Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ō di za.” ²⁸ Āne na roti hā tō sena nherē, wa za oto wa hā aimawi aima roti za'ra wa'wa, tō ōhō na roti na hā. Ni'wam norī hā pi'ō, titōmo na te te 're 'madā'ā ze za'ra mono wa, te te 're waibui mono da, te te sima āma 're rosa'rata za'ra mono wamhā, taha na zama te za tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra, tinhimirosa'rata na si nherē. ²⁹ Duré marī hā atōmo nhimire niwīm na 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hā 're waibui wa'aba mono wamhā, tawamhā atōmo nhimire niwī asiwi 're sani za'ra wa'aba mono wa, romhā na asisiti 're īsāmra aba mono ne, te za oto 're anomro wē wa'aba mo. Ato hā sahuré aima 're hāimana za'ra wa'aba mono ō nherē, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihāiba wahuré ré, duré atōmo zahuré ré, 'Re ihāimana u'āsi mono hā ropipa u, te te 're asāmra aba mono wamhā, aima 're rowē za'ra wa'aba mono ō di za. ³⁰ Duré, asib'rata nhimire niwīm na aiwasédé hā 're waibui wa'aba mono wamhā, asiwi 're sihāri za'ra wa'aba mono wa, romhā na asisiti 're īsāmra aba mono ne, te za oto 're anomro wē wa'aba mo. Asib'rada hā sahuré aima 're hāimana za'ra wa'aba mono ō nherē, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihāiba wahuré ré, duré asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisisi aba mono wamhā, aima 're rowē za'ra wa'aba mono ō di za.

Damro, da te 're ĩrēme za'ra mono zé wasu'u

Mateusi 19.1-9; Marcusi 10.1-12; Rucasi 16.18

³¹ — Duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono te te duré dama īrotizé hā, āne: “Aibā norī hā timro te te 're rēme za'ra mono ō ré, te za rob'ui'éré hā te te tāma 're sōmri za'ra, za te te ĩrēmezém na. Taha parip si, te za oto timro hā te te 're rēme za'ra, pibu pese na.” Āne duréihā Mozési te te āma ĩrob'ui'érézé hā, āne na hā. ³² Āne na roti hā tō sena nherē, wa za oto wa hā aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tō ōhō na roti na hā. Pi'ō norī hā aibā aimawi na 're sipsaihuri za'ra mono ō nherē, ĩmro te te 're rēme za'ra mono wamhā, tiwasédé hā te za te te 're 'manharī za'ra, aibā norī hā. E marī wa. Pi'ō norī hā ĩmro te te 're rēme za'ra mono nherē, aibā aimawi na duré apā 're mro zahu za'ra mono wamhā, tawapsi te za tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra, pi'ō norī hā. Taha wa, aibā norī hā tiwasédé te te tāma 're ī'manharī za'ra mono zém hāwi wa, te za duré ō norī zama aibā aimawi na 're mro za'ra mono wa, tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra. Duré aibā norī hā, pi'ō, da te 're ĩrēme za'ra mono na 're mro za'ra mono wamhā, tawapsi, te za duré ta norī zama tiwasédé hā te te āma 're 'manharī za'ra, aibā norī hā.

Marī na da te dasima 're ĩropisutu za'ra mono zé wasu'u

³³ — Āne hā ma tō duré 're iwapari za'ra wa'aba mo, duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama īrotizém na Mozési te te āma ĩrob'ui'érézé hā: “Re ihāimana u'āsi mono nho'a, marī na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhā, te za tō dama āma 're ī'uwaaimrami za'ra wa'aba mo.” Āne duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama īrotizém na rob'ui'éré hā. ³⁴⁻³⁵ Āne na roti hā tō sena nherē, wa za oto wa hā aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tō ōhō na roti na hā. Marī pire na taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ō di za oto, 'Re ihāimana u'āsi mono nho'a. Mare di. Duré āne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ō di za: “Hāiwa hā tō sena wahuré 're isa'wari mono ne, wa duré wa hā tō sena aima ropisutu.” Āne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ō di za. E marī wa. Hāiwa hā taré hā 're ihāimana mono ō wa, tame 'Re ihāimana u'āsi mono hā 're sāmra u'āsi mono wa, ta hāwi te

te we duré 're da'ab'madá'â mono wa. Duré âne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za: "Tí'a hã tò sena wahuré 're Ísa'wari mono ne, wa duré wa hã tò sena aima ropisutu." Áne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za. E marí wa. Tí'a zama pire wa, 'Re Íhâimana u'âsi mono te sí wa. Duré âne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za: "Zeruzaré na 'rì nho'ômo nhisi hã tò sena 're Ísa'wari mono ne, wa duré wa hã tò sena aima ropisutu." Áne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za. E marí wa. Ta hã 'Re Íhâimana u'âsi mono te sí wa duré, uburé Danhib'apito uptabi te sí wa. ³⁶ Duré âne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za: "Írã hã tò sena ìma 're Íhâimana mono ne, wa duré wa hã tò sena aima ropisutu." Áne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za. E marí wa. Ai'rã za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba ò wa, 'Re Íhâimana u'âsi mono te sí wa. Asi'uihã na aséré hã asima 're 'rãdã'ã waihu'u za'ra wa'aba mono ò di. Duré asi'uihã na 're asisé'é'a waihu'u za'ra wa'aba mono ò di. ³⁷ Marí hã dama 're 'manharí za'ra wa'aba mono da, asina dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, âne si te za dama 're ìnharí za'ra wa'aba mo: "Íhe. Wa za tò 'manha." Duré marí hã dama 're 'manharí za'ra wa'aba mono da, asima 're wé za'ra wa'aba mono ò wamhã, âne si te za duré dama 're ìnharí za'ra wa'aba mo: "Mare di. Wa hã te 'manharí ò di za." Áne si te za dama 're ìnharí za'ra wa'aba mo. Áne si dama 're nharí za'ra wa'aba mono ò wamhã, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina te za aiwasédé hã 're ì'manharí za'ra wa'aba mo.

Marí na da te dasima 're ìwa'rãmi za'ra mono zé wasu'u

Rucasi 6.29-30

³⁸ — Áne hã ma tò duré 're ìwaparí za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re Íhâimana u'âsi mono te te dama ìrotizém na hã: "Ní'wam norí hã te te 're datómo wamnarí za'ra mono wamhã, te za asa da te 're tómo wamnarí za'ra ìwa'rãmi, aiwab da. Duré ní'wam norí hã da'wa te te dawí 're prub za'ra mono wamhã, te za duré asa ìwa'rãmi da te 're 'waprub za'ra, aiwab da." Áne na duréihã roti hã. ³⁹ Tane nheré, wa za duré wa hã aimawí aima waihu'u za'ra wa'wa, tò òhõ na rotizém na hã. Da te aima 're rob'manharí wasété za'ra wa'aba mono nheré, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ò di za. Atob'rata nhimire niwí da te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ò di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, atob'rata amo niwí, da te duré 're aihã za'ra wa'aba mono da. ⁴⁰ Áté ní'wa hã te za ai'ãma wa'aba sima rosa'rãta, dawasété na dawaihu'u'wa norí u te te ai'mazaprõni aba da, marí tiwí ì'mai'manharí wasété aba zém na te te tãma ai'maiwasu'u wa'aba da. Tawamhã áté te za tãma ai'maiwasu'u wa'wa, ta norí hã te te aima 'maipisutu aba da, asõ'utu'u ìwa'ãbã syryre hã ìwa'rãmi tãma 'manhomri aba da, tiwí ì'mai'manharí wasété aba wa'rãmimhã. Áne wamhã, te te aiwí 'mai'ãri aba wamhã, asi'ubuzéb zama te za tãma ì'manhomri 'wa, wa'ãbã za'ëté nheré, te te aiwí 'maiwaptêré ò nheré. ⁴¹ Duré, ní'wam norí hã bãdãdi na marí hã misi tí'ai pibuzém na tãma 're 'wasari aba mono da, te te aima 're 'ru za'ra wa'aba mono wamhã, asi'uihã na te za asima 're ìwé za'ra wa'aba mo, taha nhipai u, maparane tí'ai pibuzém na tãma 're 'wasari aba mono da'a. ⁴² Duré marí hã da te aiwí 're waptêré za'ra wa'aba mono wamhã, te za dama 're ìsõmri za'ra wa'aba mo. Duré marí hã asibro hã taré a'ã da te aiwí 're waptêré za'ra wa'aba mono wamhã, dawí 're sawi za'ra wa'aba mono ò di za, asimarí 'wa hã. Te za tò taré dama 're ìsõmri za'ra wa'aba mo, a'ã.

Da'ruiwaparí'wa norí, da te 're ìsawi pese za'ra mono zé wasu'u

Rucasi 6.27-28, 32-36

⁴³ — Áne hã ma tò duré 're ìwaparí za'ra wa'aba mo: "Asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norí si te za 're ìsawi pese za'ra wa'aba mo. Ai'ruiwaparí'wa norí si te za asa asiwí 're ìwé'õ pese za'ra wa'aba mo." ⁴⁴ Tane nheré, wa za duré wa hã aimawí aima waihu'u za'ra wa'wa, tò òhõ na rotizém na hã. Ai'ruiwaparí'wa norí hã te za 're ìsawi pese za'ra wa'aba mo. Duré te te aima 're rob'manharí wasété za'ra wa'aba mono norí hã, te za 're airmere zusi aba mo, 'Re Íhâimana u'âsi mono ma, ìwé si te te tãma 're apisutu mono da, ta norí ma. ⁴⁵ Áne te za dama 're ì'manharí za'ra wa'aba mo, Aimama aba 'ra na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, hãiwa ãma 're ìsãmra mono 'ra na. E marí wa, te za ai'ruiwaparí'wa norí hã 're ìsawi pese za'ra wa'aba mo. Ní'wai ma, ìsawi hã te te ba'a ò wa, 'Re Íhâimana u'âsi mono hã. Uburé te te 're da'azawi pese, te te 're ìsawi pese za'ra mono norí hã, duré te te 're ìsawi ò za'ra mono norí zama. Aiwapisi te bãdã hã te te dama 're rob'uiwé za'ra, 're ìnomro wé mono norí ma, duré 're ìnomro wasété mono norí ma zama, 'Re Íhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina. Aiwapisi te duré tã hã dama 're ta'a za'ra, 'Re Íhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ì'madá'ã pese za'ra mono norí ma, duré te te 're ìwaparí za'ra mono ò norí ma zama, ìsimipisutuzéb zarina. ⁴⁶ Rob'uiprazé ubumroi'wa norí hã bété. Ta norí hã dawí 're sipsaihuri u'âsi za'ra mono wa, te 're nomro wasété. Ta norí hã te tizawi pese 'wa norí si te te 're sawi za'ra. Tawamhã asawi pese 'wa norí si, 're sawi pese za'ra wa'aba mono

wamhã, e te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwê hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa. Mare di. Ìwê hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono ò di za. ⁴⁷ Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono waihu'u'ò'wa norî hã te te 're saze za'ra mono ò nherê, te tisiwadi norî ma, marî ìwê hã te te tâma 're 'manharî za'ra, siré 're ìhâimana za'ra mono norî ma hã. A norî wa'wa hã bété, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî ma si, marî ìwê hã tâma 're 'manharî za'ra wa'aba mono wamhã, aiwapsi te aiwasété na dame 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono waihu'u'ò'wa norî siré. ⁴⁸ Taha wa, te za a norî wa'wa hã uburé 're ìdazawi pese za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te da'âma 're a'upai mono âna, uburé te te 're ìda'azawi pese mono ne.

6

Dasisô'a, marî hã da te dasima 're ì'manharî za'ra mono zé wasu'u

¹ — 'Re ìhâimana u'âsi mono âma, 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marî hã dama 're ì'manharî wê za'ra wa'aba mono zém na hã âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ò di za, danho'a hã, âne na hã taré da te 're ai'madâ'â wê za'ra wa'aba mono zô. Asimiza'rese te za 're anomro aba mo, âne hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono tó da. Âne hã danho'a 're 'manharî za'ra wa'aba mono wamhã, Aimama 'wa hã hâiwa âma 're ìhâimana mono hã tinhoprubzé ìwê uptabi hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono ò di za, marî ìwê hã 're ì'manharî za'ra wa'aba mono zé wa'râimihã.

² — Taha wa, ìsibrob'ò norî ma, marî hã tâma 're ìsômri za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwêsâmri za'ra wa'aba mono da, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ò di za, âne na hã. Âne hã te ni'wam norî hã te te dama 're 'manharî za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb 're, 'ri 're, duré 'ri nhi'rîti na 're ìdahâimana za'ra mono norî ma zama. 'Re hâimana wê za'ra mono newa, te ta norî hã âma 're dawata za'ra mono zô, âne hã te te dama 're 'manharî za'ra. Tawamhã, âma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tô âma 're hâimana za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã nimahã bâta na hã tâma 're hâimana za'ra mono ò di za. Tô sena, wa âne hã aima waihu'u sirômo za'ra wa'wa. ³⁻⁴ Taha wa, ni'wai wi, marî zô 're rowaptâ'â mono wa, 're pawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, sô'awi 're pawaptob za'ra wa'aba mono ò di za, da te âma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tó da, marî na 're ìpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã. Dama 're ìrob'manharî wê za'ra wa'aba mono zém na hã, da te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono ò nherê, te Aimama aba si te te ai'âma 're 'madâ'â za'ra wa'wa. Taha wa, te za taha si ìwê hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa, ìwa'râmi.

'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're ìdamreme zusi mono zé wasu'u

Rucasi 11.2-4

⁵ — Duré ni'wam norî hã te te sima 're ìwê za'ra mono zéb zarina, te danho'a 're mreme zusi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Hâiwi 're simasa mono sina, te 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma, 're mreme zusi, 're hâimana wê za'ra mono newa, da te 're 'madâ'â wê za'ra mono da. 'Ri nhi'rîti wa, bâdâdi sitob âma, te duré âne 're mreme zusi, da'ahã norî nho'a. Tawamhã, da te 're 'madâ'â wê za'ra mono wa, âma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tô âma 're hâimana za'ra. Nimahã na hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã tâma 're ìhâimana za'ra mono da hã, mare uptabi di za, ta norî ma hã. Tô sena wa âne na aima waihu'u sirômo za'ra wa'wa. ⁶ Duré, a norî wa'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, te za 'ri para u 're asisisi aba mo, asô'ôwa 'ri 're wa'wa u. Tawamhã te za asiré 're ì'ridawa nhitob za'ra wa'aba mo, Aimama aba ma, 're aimreme zusi aba mono da, romnhiwasi nimahã bâta na da te 're ì'madâ'â waihu'u za'ra mono ò ma hã. Âne wamhã, aihâiba pisutu 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za taha si ìwê hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa, ìwa'râmi.

⁷ — Duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, taré aimreme na 're sahu ahã za'ra wa'aba mono ò di za apâre, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're aiwaparî za'ra wa'aba mono ò newa. 'Re ìhâimana u'âsi mono waihu'u'ò'wa norî si te timreme na te te tâma 're sahu u'âsi za'ra taré, taha zarina si te te 're pawaptob za'ra mono da newa. ⁸ Taha wa, ta norî ne 're aimreme zusi aba mono ò di za. E marî wa. Aimama aba wi, marî hã tiwi 're waptêrê za'ra wa'aba mono ò ré, marî zô aiwi 're ìrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zé hã, te te 're awaihu'u sirômo mono wa. ⁹ Ahã zarina si te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma:

“Wamama, hâiwa âma 're asâmra mono hã, asisi wê na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'âma 're ìmreme.

¹⁰ Uburé da'âma 're asib'a'uwê mono da, wa duré da'âma 're ìmreme. Hâiwa âma aima romhuri'wa norî hã, asima 're ìwê mono zéb zarina si, te te 're ì'aiwaparî pese za'ra

mono ne, ti'ai āma uburé da te duré 're aiwapari pese za'ra mono da, wa da'āma 're ĩmreme.

11 Ā bātā na, wei wama 're anhomri mono, wasa hā āma 're ĩwasaihuri mono zéb da hā.

12 Dawasédé hā da te wa'āma 're 'manharī za'ra mono wa, wa te wasina 're ĩ'madā'ā za'ra mono ō ne, a hā duré wa'āma 're ab'madā'ā mono ō di za, wawasédé hā.

13 Duré, 're wa'ab'madā'ā nhimini mono ō di za, Wa'uburé hā te te 're wa'upī mono wa, wawasété u 're warere'e tō mono da. Ma'āpé, 're wa'anho'reptui u'āsi mono, ĩwasété uptabi wi."

Āne si te za Aimama aba wi, 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

14-15 Tawamhā āne te duré tāma roti za'ra:

— Dawasédé hā da te ai'āma 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mono zé hā asina 're 'madā'ā u'āsi za'ra wa'aba mono wamhā, Aimama 'wa hā te za duré uburé aiwasédé hā 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mono zé hā te te ai'āma 're 'madā'ā u'āsi za'ra wa'wa. Dawasédé hā da te ai'āma 're 'manharī za'ra wa'aba mono nheré, asina 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono ō wamhā, tawapsī, aiwasédé hā te te ai'āma 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono ō di za Aimama 'wa hā, hāiwa āma 're ĩsāmra mono hā.

Dasai āna a'ā 're ĩdahāimana za'ra mono zé wasu'u

16 — 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai āna a'ā 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, ai'ubu pire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di za. Nī'wam norī si te za ubu pire na sai āna 're mreme zusi, 're nomro wē mono newa, da te 're 'madā'ā wē za'ra mono da. Tawamhā, da te 're 'madā'ā wē za'ra mono wa, āma 're dawata za'ra mono wamhā, taha si te za tō tāma 're hāimana za'ra. Nimahā na 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhoprubzē hā tāma 're hāimana za'ra mono ō di za, ta norī ma hā. Tō sena wa āne na hā aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa. 17-18 Taha wa, a norī wa'wa hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai āna a'ā 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, te za taré ā na 're asi'ubu upsō za'ra wa'aba mo, tō 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Te za duré taré 're asiwarīri za'ra wa'aba mo, a'ā asai āna 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tō da, Aimama aba si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, datōmo na da te 're ĩ'madā'ā waihu'u za'ra mono ō si. Āne wamhā, aihāiba pisutu, asai āna a'ā tāma 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'āma 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono wa, te za ĩwē hā te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, ĩwa'rāmi.

Hāiwa āma, marī hā wē uptabi na 're ĩhāimana za'ra mono wasu'u

Rucasi 12.33-34

19 — Marī ĩwa'ābā za'ēne hā asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono ō di za, ti'a 're anomro aba mono ré hā. Ti'ai āma marī na 're ĩdanhimarī za'ra mono hā si'utōrī pese di, dawi 're u're su'u za'ra mono wa, duré zazahāi hāzupu'u'wa hā te te dawi 're hāiwasété za'ra mono wa. ĩsipsaihuri norī hā te za duré dawi sō 're sisisi, dawi 're sipsaihuri za'ra mono da, danhimarī na. 20 Hāiwa āma asimarī za'ra wa'wa hā ĩsi'utōrī'ō zō si te za asima 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ĩwē uptabi hā te te asō 're ĩ'madā'ā pese za'ra wa'aba mono zō si. Tame marī hā dawi 're u're waihu'u za'ra mono ō di. Zazahāi hāzupu'u'wa hā te te duré dawi 're hāiwasété waihu'u za'ra mono ō di. Duré ĩsipsaihuri norī hā dawi 're sipsaihuri waihu'u za'ra mono ō di, tamemhā. 21 Ti'ai āma asimarī ahā zō si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, taha na si te za aip'ē 're, asima 're ĩrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo, hāiwa āma ĩwē hā ĩsi'utōrī'ō upana. Duré hāiwa āma ĩwē uptabi zō si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, taha na si te za asima 're ĩrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ĩwē te te asō 're ĩ'apisutu aba mono zō si.

Rob'uiwézé wasu'u

Rucasi 11.34-36

22-23 — Rob'uiwézé hā te za da te dasima 're ro'o za'ra, dama rob'madā'ā pibu pese da. Tane duré, dato hā aiwa rob'uiwézém ne. Datōmo wē wamhā, dama rob'madā'ā pese di. Datob'a wamhā, dama rob'madā'ā waihu'u ō di. Tane duré, a norī wa'wa hā asimirosa'rata wē za'ra wa'aba wamhā, te za rowa'a na ne 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba wamhā, robra na ne te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo.

Rob'uiprazéb zō si da te dasima 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

Rucasi 16.13; 12.22-31

24 — Dama romhuri'wa hā ĩsib'apito maparane wamhā, aiwa te te tāma 're romhuri wē zahuré mono ō di za. ĩsib'apito maparane wamhā, sahuré te te 're sawi pese zahuré mono

ō di za. Misi te za te te 're sawi pese. Īhâiba amo si te za te te siwi 're wē'ō. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono ō di za, romhuri'wa hâ. Misi te za te te 're wapari pese. Īhâiba amo si te za te te 're 'ruiwapari. Tane, a norī wa'wa hâ rob'uiprazéb zô si, asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhâ, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma, 're romhuri wē waihu'u za'ra wa'aba mono ō di za. Mare di.

Marī na 're dahâtâ'â za'ra mono âna 're ĩdanomro mono zé wasu'u

²⁵— Taha wa, wa za duré âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marī na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ō di za, asazé wa'aba na, duré 're ĩ'âhuri aba mono ō na zama. Duré ai'uzazém na zama, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ō di za. E taré wasa zô si wa za 're wahâimana za'ra. Mare di. Wasazé nhipai u pire uptabi di, wahâimanazé hâ. E taré 're ĩwasi'uza za'ra mono zép si, te wahâiba hâ wama 're hâimana za'ra. Mare di. Marī ĩwē uptabi da, te wahâiba hâ wama 're hâimana za'ra. ²⁶ Duré, sire norī hâ bété. Ta norī hâ te te sima 're robzuri mono ō di. Duré te te sima 're rob'râihâri za'ra mono ō di. Robza'razéb âma te te sisa 're robza'wari za'ra mono ō di duré, âma 're ĩsaihuri mono zéb da hâ. Tane nheré, te Aimama 'wa hâ hâiwa âma 're ĩsâmra mono hâ ĩsa hâ te te tâma 're anhomri u'âsi. E tawamhâ sire si te te 're azawi pese, 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ. Mare di. Sire zawi nhipai u, tâma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, sire te te 're ĩ'ab'madâ'â mono zém nhipai u, te za te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, Aimama 'wa hâ, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono tō da. ²⁷ Duré, 're atâ'â za'ra wa'aba mono zém na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhâ, e asibâtâ na 're atâ'â za'ra wa'aba mono ō di za. E asibâtâ nhipai u, te za 're aihâimana siroptub za'ra wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibâtâ nhipai u 're aihâimana siroptub za'ra wa'aba mono ō di za.

²⁸ — E marī wa, te bété ai'uzazéb ō na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mo. E asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowé na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Mare di. Ma'âpé, romnhirârâ 're ĩhâimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'â, rom na 're ĩsimasa mono na hâ. Ta norī hâ ti'uzazéb da hâ, te te sisada 're 'manharī za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono ō di. ²⁹ Tane nheré, dama 'madâ'â zeī uptabi di, romnhirârâ hâ. Apito Saroma hâ sibro pese wa, uza wē uptabi na 're si'uza mono nheré, taha nhipai u, dama 'madâ'â zeī uptabi di, romnhirârâ hâ. ³⁰ Romnhirârâ hâ hâiwi 're simnhatâ mono ré, te za du hâ ĩré da te 're wazâri za'ra, unhama da, da te 're ub'râ za'ra mono da. Taha wa, 're simasam hâ mono dai ō nheré, ma tō wē uptabi na te te 're ab'manharī, 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ. E tawamhâ, ai'uzazé hâ te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono ō di za bété. Te za tō te te aima 're sômri za'ra wa'wa, du hâimanazéb zawi nhipai u te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, a norī wa'wa hâ. E niha Aimama 'wa hâ asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono ō di, taha si ai'uzazé hâ te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono wa. ³¹⁻³² Aimama 'wa hâ hâiwa âma 're ĩsâmra mono ma hâ, tâma aiwaihū'u pese za'ra wa'aba di, marī zô aiwi 're ĩrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zém na hâ. Taha wa, marī na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ō di za. Âté asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za âne asina 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, âne asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo: "E ma hawi te za mra hâ wama 're wairébé, duré wa te 're ĩ'âhuri mono zéb da hâ, duré wa'uzazéb da hâ." Âne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za. 'Re Īhâimana u'âsi mono waihu'u'ō'wa norī hâ, taha zô si te sima 're sôpré, sina 're hâtâ'â za'ra mono wa. ³³ 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ âma 're ĩsib'a'uwé za'ra mono norī ma, ĩwē uptabi hâ te te tâma 're ĩsômri za'ra mono zéb zô si, te za asima 're asôpré u'âsi aba mo. 'Re Īhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwé za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're anomro wē wa'aba mono da, te za asima 're ĩwē u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhâ, âhâ zô si 're asôpré wa'aba mono wamhâ, marī zô aiwi 're ĩrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tō te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hâ. ³⁴ Awé sidâpâsi te marī hâ asada 're hâimana za'ra wa'wa. Tane nheré, oto ai'âma 're awé za'ra wa'aba mono wamhâ, te za asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na hâ, marī hâ asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nheré. Taha wa, za duré ai'âma 're ĩ'awé za'ra wa'aba mono zé bātâ na hâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hâ, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ō di za. 'Re Īhâimana u'âsi mono si te za awé sidâpâsi bādâ hâ te te ai'âma 're ab'madâ'â 'wa.

7

Dawasédé hâ da te dasi'âma 're ĩsa'ra mono zé wasu'u
Rucasi 6.37-38, 41-42

¹ — Dawasédé hâ da'âma 're ĩsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawé'ō za'ra wa'aba mono ō di za, taha zarina 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ te te siwi 're aiwé'ō za'ra wa'aba mono tō da. ² Asi'uihâ na asiwi 're dawé'ō pese za'ra wa'aba mono wamhâ, taha zarina te za tō 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ te te siwi 're aiwé'ō pese za'ra wa'wa, iwa'râmi. Asiwi 're dawé'ō

za'ra wa'aba mono ò wamhã, tawapsi, te te siwi 're aiwê'ò za'ra wa'aba mono ò di za, ãne na hã aiwa. ³⁻⁵ ãne, wa za duré ãma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Até wede wa'õno hã atob 're te nomro, sabui ò nherê. E niha te za bété sô ítómo 'madã, wede nhiprubre wazere da, asisãnawã tómo hawimhã. E ãne hã i'uwaiababa. Mare di. Wede wa'õno hã atob 're Ìnomro hã sabui ò nherê, e niha te za tãma ìnha: "Ropru hã a'à te aima wazere, atómo hawimhã." Mare di. Wede wa'õno hã te za a'à atómo hawimhã Ìwaze. Tawamhã te za sô airitĩ wê, wazere da, asisãnawã tómo hawimhã, wede nhiprubre hã.

⁶— Duré 'Re ìhãimana u'ãsi mono 'ruiwaparì'wa norì ma, Ìwasu'uwê na tãma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ò di za, te te ãma 're Ìwasété za'ra mono norì ma hã. E marì wa. Ta norì hã wapsã ma, marì Ìse hã da te tãma 're a za'ra mono nherê, dazò 're sipizari za'ra mono wa, te te 're Ìdahãzu mono ne, te za ta norì hã asada 're hãimana wasété za'ra wa'wa. Uhãbã norì hã marì wê zò, sima 're sòpré waihu'u mono ò di. Marì Ìwê hã wa'ãbã za'ètê nherê, uhãbã ma, da te 're sãmra mono wa, taré te te 're Ìwati'i za'ra mono ne, te za ta norì hã taré te te 're waparì za'ra, Ìwasu'uwê hã. Taha wa, ta norì ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ò di za, 'Re ìhãimana u'ãsi mono 'ruiwaparì'wa norì ma hã.

'Re ìhãimana u'ãsi mono wi, da te 're ìrowaptêrê za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 11.9-13

⁷⁻⁸— 'Re ìhãimana u'ãsi mono wi, te za Ìwê hã 're Ìwaptêrê za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tó te te aima 're anhomri 'wa. Ìwê zò si te za duré asima 're asòpré u'ãsi aba mo. Tawamhã taha zarina te za tó te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã, 'ràwi aima 're hãimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hã 'ri tede'wa zò te te 're ì'ridawa ta'a mono ne, te za Ìwê hã tiwi 're Ìwaptêrê za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'ri tede'wa te te tãma Ì'ridawa ne, te za tó 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're anhomri 'wa, Ìwê hã, si'uihã na. ⁹ ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ai'ra hã Ì'u'ètê wapu te te aiwi 'maiwaptêrê aba wamhã, e ène te aré tãma Ì'manhomri 'wa, te te Ìwaptêrê upana. Mare di. Ì'u'ètê wapu si te aré tãma Ì'manhomri 'wa, te te 'rêne da, ai'ra wa'wa hã. ¹⁰ Duré, tebe te te aiwi 'maiwaptêrê aba wamhã, e wahi te aré tãma Ì'manhomri 'wa, te te Ìwaptêrê upana. Mare di. Tepe si te aré tãma Ì'manhomri 'wa, te te 'rêne da. ¹¹ Tane duré, a norì wa'wa hã 're anomro wê uptabi aba mono ò nherê, te marì Ìwê si tó ai'ra norì ma, 're Ìsòmri za'ra wa'aba mo. E tawamhã Aímama 'wa hã hãiwa ãma 're Ìsãmra mono hã wê uptabi na 're hãimana mono nherê, e ai'ra norì ma 're asòprub za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te te aima 're sòmri za'ra wa'aba mono ò di za bété, tinhoprubzé Ìwê hã. Te za tó Ìsipai u te te aima 're sòmri za'ra wa'wa Ìwê hã, tiwi 're Ìwaptêrê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹²— Marì Ìwê si da te aima 're 'manharì za'ra wa'aba mono da, asima 're Ìdawê za'ra wa'aba mono ne, te za marì Ìwê si dama 're Ìmanharì u'ãsi za'ra wa'aba mo, Ìwa'rãmi. ãne duréihã 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma Ìrob'ui'ére hã te wama wasu'u za'ra, duréihã Ìsadowa wasu'u 'rata 'wa norì nhimi'ui'ére zama.

Bãdãdi nhitobzé wasu'u
Rucasi 13.24

¹³⁻¹⁴— Duré, ropipa u 're Ìdanhisisi mono zé hã bãdãdi hã sa'ètê uptabi di. Duré Ìsitobzé hã, sa'ètê uptabi di. Taha wa, dama wapure di, ãma 're Ìdanomro mono zéb da hã, bãdãdi hã sa'ètê uptabi wa. Taha wa, te da'ahã uptabi na ãma 're Ìdanomro, ropipa u, tamomo 're Ìdanhisisi mono wa, da te 're robzépata u'ãsi za'ra mono da. Tane nherê, 'Re ìhãimana u'ãsi mono 'rata 're Ìdahãimana u'ãsi za'ra mono zéb u, 're Ìdanhisisi mono zéb da hã, bãdãdi nhitobzé hã syryre di. Tamomo bãdãdi hã syry uptabire di duré, ãma 're Ìdanomro mono zéb da hã. Dama pire di, ãma 're Ìdanomro mono zéb da hã. Taha wa, te da'umro na si da te dasina 're uwaimrami za'ra. Taha wa, ma'ãpé, sada 're asiptete za'ra wa'aba mono, bãdãdi nhitobzé Ìsyryre na si 're asisisi aba mono da, rowê uptabi u.

Rob'rãi wasu'u, 'wabzéré wasu'u me
Rucasi 6.43-44

¹⁵— Duré, 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u uptabi ò 'wa norì wi, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Ta norì hã tó sena dasiré 're hãimana wê za'ra mono newa, te za te te dama 're roti za'ra taré. Ta norì hã te abaze zahi ne 're hãimana u'ãsi za'ra, Ìsazei'wa norì zada. ¹⁶ Ta norì hã uburê marì hã te te 're Ìmanharì za'ra mono zém na te za ãma 're Ìwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai ò na hã. E 'wabzéré hã te za rob'rã na 're 'rà za'ra, uwa 'ru 'rà na. Mare di. Uwa 'ru 'rà na 're 'rà waihu'u za'ra mono ò di, 'wabzéré hã. Duré, e apto hã rob'rã Ìse na te za 're 'rà za'ra. Mare di. ãma 're 'rà waihu'u za'ra mono ò di, apto hã. ¹⁷⁻¹⁸ Duré rowede hã wê wamhã, 're 'rà wasété za'ra mono ò di za. Te za 're 'rà wê u'ãsi za'ra. Wasété wapsi, te za 're 'rà wasété u'ãsi za'ra. Ta norì hã 're 'rà wê waihu'u za'ra mono ò di za. ¹⁹ Rowede hã 're 'rà

za'ra mono ò wa, te za da te 're sãna'rata nhihãri za'ra, unhama u da te 're sãmra mono da. ²⁰Tane, aibã norĩ hã roti tõ senai'ò na te te dama 're İroti za'ra mono norĩ hã uburẽ marĩ hã te te 're ĩ'manharĩ wasétẽ za'ra mono zém na, te za ãma 're İwaihũ'u za'ra wa'aba mo, 'Re İhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai ò na hã.

'Re İhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're İsib'a'uwẽ mono zéb u, 're İdanhisisi mono zé wasu'u Rucasi 13.25-27

²¹ — Átẽ ni'wam norĩ hã te za da dama 're siwasu'u za'ra, ãne: “Zezusi hã ta hã İnhib'apito. Wa hã tãma romhuri'wa, wa tõ 're İhãimana u'ãsi.” Áne ni'wam norĩ hã dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, uburẽ 're sisisi mono ò di za, 'Re İhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're İsib'a'uwẽ mono zéb u hã. Ni'wam norĩ si te za 'Re İhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ, 're hãimana za'ra, İmama hã hãiwa ãma 're İsãmra mono hã te te sima 're ĩ'awẽ mono zéb zarina, marĩ İwẽ si te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ si. ²²Nimahã bãtã na ropsi'utõrızéb ãma, İmama za oto da'ãma İsipo'ozéb ãma hã te za da'ahã na İma nharĩ za'ra ni, ãne: “Wanhĩb'apito, Wanhĩb'apito, wa norĩ hã asadawa para, wa tõ wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re İhãimana u'ãsi mono hã. Asadawa para, wa tõ duré wa'uburẽ hã wa te dama 're sãmra za'ra. Marĩ dama ĩ'manharĩ waihũ'u'ò hã wa tõ duré wa te dama 're ĩmanharĩ za'ra, asadawa para.” Áne na hã da'ahã na te za İma tasiwasu'u za'ra ni, İnhĩb'a'uwẽ uptabi hã 're danomro mono newa. ²³Tane nherẽ, wa za wa hã ĩsi'uihã na tãma nharĩ za'ra, ãne: “Te aiwaihũ'u za'ra wa'aba ò di, İzazei'wa na. Marĩ İwasétẽ si ma tõ 're ĩ'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'rẽi wa'aba, İnhiti.” Áne wa za ta norĩ ma nharĩ za'ra, misi haré.

'Ri'wa norĩ wasu'u Rucasi 6.46-49

²⁴⁻²⁵ — Áne, wa za duré ãma aima simiré'é za'ra wa'wa, 'ri'wai wasu'u na. 'Ri'wa hã tãma rosa'rata waihũ'u pese wa, ma tõ ètẽ nhisiwi 'ri hã 'manha, siptete na 're sa mono da. Tawamhã tã hã pĩni za'ètẽ na 're ta'a mono wa, ma tõ 're àprẽ. 'Re àprẽ mono wamhã, 'ri u ma tõ 're praba, à hã. Rowa'u'u za'ẽne hã ma tõ duré 're pusi, 'ri uwaibaba, te te me da aré. Tane nherẽ, 'ri hã simei ò di, ètẽ nhisiwi te te sima 'ri wa, aibã hã. Tane duré, ã hã te İrotizé hã ni'wam norĩ hã te te 're wapari za'ra mono wa, te te oto 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za rowẽ na 're hãimana u'ãsi za'ra, 'Re İhãimana u'ãsi mono 'rata.

²⁶⁻²⁷ — 'Ri'wa hãiba amo na, wa za duré ãma aima simiré'é za'ra wa'wa, tãma İrosa'rata waihũ'u ò hã. Ta hã supara nhisiwip si ma tõ sima 'ri, siptete na tãma 're sab u'ãsi mono da newa. Tawamhã tã hã pĩni za'ètẽ na 're ta'a mono wa, ma tõ 're àprẽ. 'Re àprẽ mono wamhã, 'ri u ma tõ 're praba, à hã. Rowa'u'u za'ẽne hã ma tõ duré 're pusi, 'ri uwaibaba. Tawamhã 'ri hã ma tõ 'marõwĩ, awa'awi. Tane duré, ã hã te İrotizé hã ni'wam norĩ hã ĩpo'ne na te te 're wapari za'ra mono nherẽ, te te 're 'madã'ã za'ra mono ò wamhã, ta norĩ si te za si'uihã na 're sisimini za'ra, 'Re İhãimana u'ãsi mono 'rata za 're İdahãimana u'ãsi za'ra mono zé hã.

²⁸ Tawamhã Zezusi hã ãne na te te dama rowasu'u parimhã, ma tõ ãma tatob'uzu za'ra ni, te te dama İrowahutuzém na hã. ²⁹ 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ, simirowasu'u wapure na te te dama 're İrowahutu za'ra mono ne, te te dama 're rowahutu mono ò di, Zezusi hã. Simirowahutu pire uptabi na ma tõ te te dama 're rowasu'u. Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, dama İwaihũ'u'ò hã te te dama wasu'u wa.

8

Aibã ĩ'wa're ré hã Zezusi te te İpesezẽ wasu'u Marcusi 1.40-45; Rucasi 5.12-16

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tõ ètẽ 'rãihã hawi si'ra. Te te si'rai wamhã, da'ahã uptabi na ma tõ İsarina ai'aba'rẽ ni. ² Tawamhã aibã ĩ'wa're ré hã ma tõ İtẽme wi. İtẽme wisi wamhã, ma tõ ĩ'rãtitõ nhamra, İpapara. Te tãma tinha:

— Apito, İma aiwaihũ'u pese di, asimipese waihũ'u pese na. Taha wa, asima İwẽ wamhã, te za İpe.

³ Tawamhã Zezusi ma tõ tinhib'rada hã wahutu, te te ãma upi da. Te te upi wamhã, te tãma tinha:

— Tane tõ. Wa tõ İsima aiwẽ, te aipese da. Tãibã oto aihãzẽ hã.

Tawamhã awa'awi ma ĩ'wa're hã tãma apa.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te tãma tinha, ãne:

— İwapari pese, asina. Ni'wai ma, asina İwasu'u ò di za, te aipesezém na hã. Sasedoti u si te za aimo, aihãiba wẽ zõ te te aihãiba 'madã'ã da. Taha parip si, te za tãma asõpru 'Re İhãimana u'ãsi mono ma, Mozésihĩ nhimiroti zarina, aipesezém na da te ãma aiwaihũ'u za'ra da, sena na. — Áne te Zezusi hã tãma roti, aibã te te İpese ma.

*Da'wapéi'wa nori wada'uri'wai ma romhuri'wa, Zezusi te te ipesezé wasu'u
Rucasi 7.1-10*

⁵Tawamhã Zezusi hã Capana'u na 'ri nho'omo nhisi u ma tô wi. Wisi wamhã, ma tô aibã sôpêtê, romanu hã. Ta hã da'wapéi'wa nori wada'uri'wa. Tawamhã, te te sôpêtê wamhã, ma tô aibã hã tâma ti'ru Zezusihi ma, tâma ïromhuri'wa hã te te tâma pese da. ⁶Âne te tâma tinha:
— Apito, ïma romhuri'wa hã ïnhorôwa âma te nomro. Hâzé uptabi di. Hâzé uptabi wa, sirési waihu'u ô di, hâzé za'êtê wa.

⁷Tawamhã Zezusi hã te asa tâma tinha:

— Wa za âma mo tô, te pese da.

⁸Tawamhã romanu hã te duré tâma tinha, da'wapéi'wa nori wada'uri'wa hã:

— Tô'ã, apito. Wa hã aima ïwapure di, ïnhorôwa u asébrê da hã. Ma'âpê, taré â hawi pese aimreme na, séptâ'â da. Tawamhã te za tâma tirowê, ïma romhuri'wai ma. ⁹Wa hã da'wapéi'wa nori wada'uri'wa zapari romhuri'wa. ïzapari te duré 're hâimana za'ra, da'wapéi'wa nori hã. Nimomo te 'mazatôri wamhã, te za 'maimo. Duré sô ï'maihârã wamhã, te za we 'maimo, ïtême. Duré ïma romhuri'wai ma, marî hã te 'rui wamhã, te za 'manha awa'awi, ïzadawa para. — Âne te siwasu'u, Zezusihi ma.

¹⁰Tawamhã Zezusi hã âne hã te te wapari wamhã, ma tô âma titob'uzu, ïsiwasu'uzém na. Taha wa, ïsarina ïdasi'aba'rê nori ma, ma tô nharî za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Â hã te te sina ï'umnhasizém na hã niwa te ï'madâ'â ô, ïzarazéhé nhihudu nori nhipti'ai âma hã. Ta nori hã te te âma siwi wabzu ô di, te te sina ï'umnhasizém na hã. ¹¹Âne, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'ahã uptabi na te za 're dasihutu, bâtã pusizém hawi, duré bâtã zasizém hawi, 'Re ïhâimana u'âsi mono u, ïsiré 're dasaihuri mono da, da'âma 're ïsib'a'uwê mono zêb âma. Abra'âhã siré te za 're dasi'ubumro, duré ïzatihî siré, duré Zacoho siré. ¹²Tane nherê, ni'wam nori hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, âma 're sib'a'uwê za'ra mono da nherê, ïsiré 're si'ubumroi mono da nherê, te za sãmra sisiti, robra si 're ïsa'wari mono u. Tame te za sina 're 'ry'ry. Te za duré 're 'wasitete za'ra, te te 're robzépata za'êtê za'ra mono wa. — Âne ma tô Zezusi hã dama rowasu'u.

¹³Tawamhã te duré da'wapéi'wa nori wada'uri'wai ma tinha:

— Mo oto aimori apã, asôrôwa u. Asina ï'umnhasizéb zarina, wa za aipawapto.

Tawamhã âne te te tâma nharî wi, ma tô tipesé, romanuhu ma, romhuri'wa hã.

*Da'ahã uptabi na, Zezusi te te ida'apesezé wasu'u
Marcusi 1.29-34; Rucasi 4.38-41*

¹⁴Tawamhã Zezusi hã Pedruhu nhorôwa u ma tô mo. Morî wamhã, ïmaprewa ma tô sabu. Hâzé ré, te nomro waptã wa, wa'ro na. ¹⁵Tawamhã ma tô sib'rata upi, Zezusi hã. Te te sib'rata upi wamhã, ma tô tiwahã. Tawamhã ma tô wahudu, pi'ô hã. Wahutu wamhã, ma tô ïsa hã tâma tisô Zezusihi ma, sa da.

¹⁶Tawamhã bâdã sébrézéb u, ma tô wa'uburé ré 're ïdanomro mono hã da te simro, Zezusihi u, ahã uptabi na. Tawamhã misi si te nasi dama azatô wa'uburé hã, misi haré timreme na si. Uburé ïhâzé ré nori zama te apese duré. ¹⁷Âne ma tô Zezusi hã te te 're da'apawapto, Iza'iza hã duréihã te te âma ïrob'ui'érézéb zarina te te sina uwaimrami da. Âne Iza'izaha nhimi'ui'ére hã:

“Wahâzé mono bâ, ma tô te te wawi 're awaibu.”

Âne duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'ére hã, Zezusihi âma hã.

*Aibã nori hã Zezusihi siré ïneb zahuré zé wasu'u
Rucasi 9.57-62*

¹⁸Tawamhã Zezusi hã da'ahã uptabi na da te dasiwi ï'uiri' za'ra nori hã ma tô 'madâ'â za'ra. Te te da'ab'madâ'â wamhã, ma tô tisiré 're ïnomro mono nori ma rob'ru za'ra, ïsô'u na te te sapri' za'ra da, zara u. ¹⁹Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na rowahutu'wa hã ma tô ïtême wi, Zezusihi u. Âne te tâma tinha:

— Rowahutu'wa, âhãna wa ïsima aiwê, asiré 're ïmorî da oto, daro mono bâ.

²⁰Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha:

— Wapsã wawêre hã ab're 're, ïsôrôwa hã. Duré si nori hã tizasi te te sima 're 'manharî za'ra, tinhorôwa da hã. Tazahã, wa hã ti'ai âma dasiré ïpodo hã ïnhorôwa ô di, âma 're ïwa'utu mono zéb da hã. Hâiwi si wa datême 're morî u'ã.

²¹Tawamhã Zezusi ma tô duré aibã hã amo 'mahã, ïsarina 're ïmorî hã, ïsiré 're morî u'âsi da oto. Tawamhã aibã hã te asa tâma tinha:

— Apito, a'ã apã ïmorî, ïmama hã ïwi dâ'ã wa, ïsisa'u te âma ti'a da. — Âne te sina 'mahã.

²²Tane nherê, te Zezusi hã tâma tinha, asa:

— Õne haré te za ĩsiré 're aimo oto. Īdâ'â norĩ hã te za tisiré ĩdâ'â norĩ âma te te 're ti'a za'ra.

*Zezusi hã rowa'u'u za'êtê ma, te te ĩnharizé wasu'u
Marcusi 4.35-41; Rucasi 8.22-25*

²³ Tawamhã Zezusi hã ma tó âzé, uba're 're. ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ zama ma ĩsiré asisi, ĩsiré si'aba'ré da. ²⁴ Tawamhã uba're na si'aba'réi ré, ma tó rowa'u'u za'êne hã tiwi tiwatobro za'ra. Â sisasi hã te te ĩré wabzuri za'ra, uba're hã. Tane nherê, Zezusi te nhono. ²⁵ Tawamhã ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tó ĩtême sina roptob za'ra, te te siwi utu da. Tawamhã âne te 'mahârâ za'ra:

— Wanhĩb'apito, ma'âpé wanho'reptu za'ra na. Wa za ai'utõrĩ ni.

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te tâma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma aipahi za'ra wa'wa. E ĩ'umnhasi za'ra wa'aba âna.

Tawamhã ma tó wahudu, Zezusi hã. Wahutu wamhã, ma tó rowa'u'u ma tinha, te te sazari da, â sisasisi ma zama. Tawamhã ma tó sazâ, rowa'u hã. Ma tó duré ti'átu. ²⁷ Tawamhã ma tó âma titob'uzu za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã. Âne te sima nharĩ za'ra:

— Pra, e niha ĩwaihu'u pe, õ hã. ĩsadawa hawi ma rowa'u hã sazâ, â sisasisi zama. — Âne te sima rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

*Zezusi hã aibâ norĩ, wa'uburé ré 're ĩneb zahuré te te ĩpese zahuré zé wasu'u
Marcusi 5.1-20; Rucasi 8.26-39*

²⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tó mo, Dadara na danhipti'a nho'õmo nhisi u, Darireza na ĩsõ'u nhisi zara u. Tame ma tó aibâ norĩ hã sôpêtê zahuré, wa'uburé ré 're ĩneb zahuré hã. Adâ'â 'ru hawi, ma we sina uzusi zahuré, êtê zahâpâ ab're sirõmo 're, 're ĩsimasisi u'âsi zahuré mono zém hawi. Ta norĩ hã ĩsipârĩ su'u zahuré, duré simimnhasi zahuré di. Taha wa, 're ĩhâimana zahuré mono zé wa'wai baba 're danomro waihu'u mono õ di. ²⁹ Tawamhã rosa'rese õ ré, ma tó sa'êtê 'mahârâ zahuré Zezusi hã, âne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, e marĩ wa'âma 'manharĩ da, te we aimo, wawa'wai baba. E ropsi'utõrízé wana wa'ahâri da, te we aimo, wa te robzépata da.

³⁰ Tawamhã romhâ prã na te uhâbâ hã tisa hã te te 're huri, ahâ na. ³¹ Tawamhã wa'uburé norĩ hã aibâ norĩ pê'ê 're, 're ĩhâimana za'ra mono hã te sa'êtê sina 'mahârâ za'ra:

— Nimomo wazatõrĩ za'ra da wamhã, ma'âpé uhâbâ norĩ u wazatõrĩ za'ra na, ĩhâiba 're, 're wahâimana za'ra mono da.

³² Tawamhã Zezusi hã ma tó õne haré tâma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'réi wa'aba.

Tawamhã uhâbâ hãiba 're ma tó sisisi, wa'uburé norĩ hã. Taha wa, te sa'êtê sisa're, uhâbâ norĩ hã, ĩ'râsipra u. Âi ba ma tó rere. Taha wa, ma ai'utõ, â na uburé.

³³ Tawamhã uhâbâ 'madâ'â'wa norĩ hã ma tó ĩsiti sisa're. 'Ri nho'õmo u ma tó sisa're. Tame ma tó uburé dama rowasu'u za'ra, aibâ norĩ ma, niha ĩromhâimana zahuré zém na hã, wa'uburé ré 're ĩneb zahuré ma. ³⁴ Tawamhã 'ri nho'õmo âma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã ma tó aihĩni tawairébé ni, Zezusi hã da te dasina uzusi za'ra da. Tawamhã ma tó sãmri za'ra ni. Da te dasiwi sãmri wamhã, ma tó tâma rob'ru za'ra ni:

— Ma'âpé, warom nhiti aimorĩ, nimomo. — Âne te dasiwi satõrĩ ni, Zezusi hã.

9

*Īmorĩ'õ, Zezusi te te ĩwahutuzé wasu'u
Marcusi 2.1-12; Rucasi 5.17-26*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tó uba're 're âzé, zara u te te saprĩ da. Te te saprĩ wamhã, ma tó 'ri nho'õmo u wi, tirob u. ² Tamomo ma tó ni'wam norĩ hã we siwi ti'â, ĩmorĩ'õ hã ĩsimiwaptã ré. ĩmorĩ'õ hã za te te ĩpese na ma tó âma umnhasi za'ra, Zezusi hã. Tawamhã Zezusi hã taha na ma tó sina simirosa'rata waihu'u za'ra, aibâ norĩ hã. Taha wa, te ĩmorĩ'õ ma tinha:

— ĩsiwadi, aiwi robzê'õ tó. Aiwasédé hã 're ĩ'ab'manharĩ wasété mono zé hã te ai'âma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. — Âne te tâma tinha.

³ Tawamhã ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tó 'rãwi sima rowasu'u za'ra, âne:

— Õ hã te 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma wasété.

⁴ Tane nherê, Zezusi hã ma tó sina waihu'u, ĩsimirosa'rata za'ra hã. Taha wa, te tâma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma tó âne ĩ'âma ĩrosa'rata wasété za'ra wa'wa. ⁵ Wa hã dawasédé hã te dama 're ĩ'apari waihu'u pese mono zém na hã, sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hã, e niha te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Aibâ ma, wa tó tinha: "Aiwasédé hã 're ĩ'ab'manharĩ mono zé hã

te ai'âma 're ab'madâ'â mono ò di za oto." Æne na si ìmreme wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di. Æ hã ìmorì'ò hã wahutu da, duré oto morì da, te tãma nharì wapsi, te za ìwaihu'u za'ra wa'wa, ìwaihu'u pese na sena na ìwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aima pibu pese za'ra wa'aba di za. ⁶ Ti'ai âma dasiré ìpodo hã ìma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ì'apari mono da hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para. Æne na asiwi ìwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ìhi'ré ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ìmorì'ò ma, te tinha Zezusi hã:

— Ma'âpé, aiwahutu. Asa'warizé hã âri, asôrôwa u aimorì da oto.

⁷ Tawamhã awa'awi ma tô wahudu aibã hã, tinhorôwa u morì da. ⁸ Tawamhã âne hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô tãma tapê'êwara za'ra ni, dama sa'rese ò wa. Ma tô duré 'Re ìhâimana u'âsi mono âma tawata za'ra ni, tiwaihu'u pe hã te te dama 're anhomri mono wa.

Mateusihi zô Zezusi, sisarina ìhârâzé wasu'u

Marcusi 2.13-17; Rucasi 5.27-32

⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, dahawi. Morì ré, ma tô ìsã, danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa hã, Mateusi na ìnhisi hã. Ìnhimromhurizéb âma wa nhamra, rob'uiprazé te dawi 're ì'a'ubumroi mono zéb âma. Tawamhã Zezusi hã te ì'mahã:

— We aimorì, ìsiré 're aimorì da oto.

Tawamhã awa'awi wa tô wahudu, ìsiré 're ìmorì da oto. ¹⁰ Tawamhã barana wa oto wasiré wasaihuri ni Zezusi norì hã, ìsiré 're ìwanomro mono norì me. Ìnhorôwa âma wa wasaihuri ni. Wasaihuri ré, ma tô rob'uiprazé ubumroi'wa norì hã ìtème asisi 'ri para u, ahã na, ìsiré saihuri da. Ni'wam norì hã zudezu nherè, parisezu norì nhimiroti zarina 're ìhâimana za'ra mono ò norì zama ma tô duré ìtème aihutu, Zezusi u. ¹¹ Tawamhã parisezu norì hã âne hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô Zezusihi siré 're ìwanomro mono norì hã wazadanharì za'ra, âne:

— E niha bâ, te asib'apito za'ra wa'wa hã rob'uiprazé ubumroi'wa norì siré tisa, dawasété na 're ìdahâimana za'ra mono norì siré zama.

¹² Tawamhã Zezusi hã te te sina wapari za'ra wa, ma tô tãma nharì za'ra, âne:

— Hâzé âna 're ìnomro mono norì zô, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono ò di, te te 're wede za'ra mono da. Ìhâzé ré norì zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da. ¹³ Duréihã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã âne na rob'ui'éré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na: "Asimizama hã ìma 're ìzata za'ra wa'aba mono zô hã, sô 're ìnhimipari mono ò di te. Asimizawi pese zarina, da'âma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa ìsima te 're aiwé za'ra wa'wa oto." Æne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã sô sabu za'ra wa'aba ìbaihã hã, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Dawé na 're ìdanomro mono norì zô ìsitème 're ìhârâ mono da, we ìmorì ò di. Dawasété na 're ìdanomro mono norì zô si 're ìhârâ mono da, wa wei mo.

Dasai âna bâtâ na a'â 're ìdahâimana za'ra mono zé wasu'u

Marcusi 2.18-22; Rucasi 5.33-39

¹⁴ Tawamhã Zuwã Batitaha siré 're ìnomro mono norì hã ma tô Zezusihi u ai'aba're. Tawamhã âne te siwi sadanha:

— Wa norì hã, duré parisezu norì hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're wamreme zusi mono da hã, wasai âna wa a'â 're wahâimana za'ra, bâtâ na. E marì wa, sai âna a'â 're hâimana za'ra mono ò di bété, asiré 're ìnomro mono norì hã.

¹⁵ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharì za'ra:

— Aibã hã ìmrozéb u, sô ìhârâ za'ra norì hã sihutu wamhã, e aibã ìmro da hã ìsiré sãmra za'ra ré, te za robzei'ò na tihâimana za'ra, ta norì hã. Mare di. Ænei ò di. Niwapsi te za bâdã hã ìwa waptârã, aibã ìmro da hã ìsiwadi norì wa'wa hawi, da te tiwi ì'âri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai âna 're si'ubumro, robzei'ò na.

¹⁶ — Duré da'uza hã hã'ratare wamhã, te za hâihata. E tawamhã ìhâté hânhihâri na te za hâiwa'aba ni. Mare di. ìhâté hânhihâri na da te hâiwa'aba wamhã, da te ìré hã'upsô'i wamhã, te za tihâzahutu, ìhâiwa'abazé hã. Tawamhã te za oto hâsinarì pese, da'uza 'rada hã. ¹⁷ Duré e romhã 'manharì 'rata 're, te za uwa 'râi wa'u ìsé hã da te 're sé, wa'ui ware ò ré. Mare di. Wa'ui ware ò ré, da te 're sême mono wamhã, oto wa'ui ware wamhã, te za romhã 'manharì 'ratare hã sina wazu. Tawamhã uwa 'râi wa'u ìsé hã te za asa'wa. Romhã 'manharì hã te za duré hâihaiwamna. Ìtép si'uiwa na si, te za da te 're sé, dawi 're sisa'wari za'ra mono tô da, rob'râi wa'u zé té hã. Tawapsi, romhã 'manharì hã dawi 're hâsiwamnarì za'ra mono ò di za duré. — Æne ma tô Zezusi hã âma romnhimire'é, uwa 'ru 'râi wa'u ìsé, da te 're ìsême mono zém na hã.

Zezusi hã pi'ò norì te te ìpese zahuré zé wasu'u, azarutu me

Marcusi 5.21-43; Rucasi 8.40-56

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã te te dama rowasu'u ré, ma tó aibã hã ìtême wi, dama roti'wa hã. Ìtême wisi wamhã, ma tó hi'rãtító ìpapara nhamra. Tawamhã te tãma tinha, âne:

— Ì'ra hã azarudu hã ma tó ìwi dãrà, àhãna si. Tane nherê, ma'ápé âma ìme aimorì, asib'rada âma hiri da, hãiwa'utu da, ìma 're morì da apã.

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tó wahudu. Wahutu wamhã, ma tó Ìsiré mo. Ìsiré 're Ìwanomro mono norì zama, wa Ìsiré ai'aba'ré ni.

²⁰ Tawamhã morì ré, te pi'ò hã we Ìsarina mo, Ìbabarã hawi. Pi'ò hã ìhãzé te te Ìsazãri'ò, 12 na ma tó âma tiwahu, ìhãzé te te 're 'manharì mono ré hã. We Ìsarina morì wamhã, ma tó Ì'ua hãnhisudu hã upi. ²¹ Ta hã ma tó âne sima rosa'rata: "Ì'ua si te tiwi upi nherê, wa za séptãrà." Æne te sima rosa'rata, pi'ò hã.

²² Tawamhã pi'ò, Ì'ua te te upi wamhã, ma tó Zezusi hã só aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tó pi'ò hã tisã. Æne te tãma tinha:

— Ìsiwadi, aiwi robzei'ò tó. Za te aipesezém na, Ì'umnhasi zarina ma tó aihãzé hã aima apa.

Tawamhã awa'awi ma tó pi'ò hã séptãrà.

²³ Taha pari, te mo Zezusi hã, dama roti'wa nhorõwa u. Morì wamhã, rowamreme'wa norì hã ma tó sòpêtê za'ra, adã'ã âma simnhãsi ré. Da'ahã na ma tó da'anhopêtê, âma ìda'ry'ry norì hã. ²⁴ Tawamhã âne te dama tinha:

— Mo oto aiwairébé aba. Azarudu hã dã'ã ò di. Taré te nhono.

Tawamhã ma tó âma tawa'ê za'ra ni, dã'ã uptabi nherê, taré ìsõtõ na te te waihu'u wa, Zezusi hã. ²⁵ Tawamhã rob u ma tó tawairébé ni. Dawairébé wi, ma tó Zezusi hã ázé 'ri 're wa'wa u, azarudu ìnomrozéb u. Tawamhã awa'awi ma tó pa'ã. Te te pa'ãri wamhã, ma tó awa'awi wahudu, azarudu hã. ²⁶ Tawamhã ìwasu'u hã ma tó te te ropé daro mono bã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã.

Ìtob'a norì, Zezusi te te ìpese zahuré zé wasu'u

²⁷ Tawamhã 'ri para hawi watobro wamhã, morì ré, ma tó aibã norì hã Ìsarina tineb zahuré, ìtob'a zahuré hã. Tawamhã te 'mahãrà zahuré, âne:

— Dawihi nhihudu, ma'ápé wa'ãma aipê'ézé na.

²⁸ Tawamhã 'ri para u ma tó ázé, Zezusi hã. Sébré wi, ma tó ìtob'a norì hã ìtême aimasisi zahuré. Tawamhã Zezusi hã te sadanharì zahuré:

— E te asina Ì'umnhasi 'wa, te ato pese aba da hã.

Tawamhã asa te tãma nharì zahuré:

— Ìhe, wa tó wasina ai'umnhasi ni, apito.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tó tómo upi zahuré. Te duré tãma nharì zahuré:

— Asina Ì'umnhasi aba zéb zarina, wa za tó ato pese 'wa.

³⁰ Tawamhã ma tó oto tito pese zahuré, aibã norì hã. Ma tó duré sadawa uwati zahuré, âne:

— Te aima Ì'manharì wê wa'aba zém na, dama Ìwasu'u wa'aba ò di za. Tô'ã. — Æne te sina sadawa uwati zahuré.

³¹ Tane nherê, oto neb zahuré wamhã, ma tó tisiwasu'u na te te ropé zahuré ropã, Zezusi te te ìpese zahuré zém na.

Ìmreme'ò, Zezusi te te ìpesezé wasu'u

³² Tawamhã Zezusi te te ìto pese zahuré neb za'u si, ma tó aibã hã we ìtême dasiwi saprõni ni Zezusi hi u, wa'uburé ré wa, mreme'ò u'ási 're ìhãimana mono hã. ³³ Tawamhã Zezusi hã ma tó wa'uburé ma rob'ru, ìhawi watobro da, ìsiti. Te te tãma rob'ru wi, ma tó aibã hã mreme watobro. Taha wa, ma âma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima nharì za'ra ni, âne:

— Niwa, wa te Ì'madã'ã za'ra ò, âne hã, Ìzarazéhé nhihudu norì nhipti'ai 'remhã.

³⁴ Tane nherê, ma tó parisezu norì hã taré Ìwasédé hã âma hiri za'ra, âne:

— Wa'uburé norì nhib'apito zadawa para, te ò hã wa'uburé hã te te dama 're anhamra, Satanasihi zadawa para. — Æne ma tó parisezu norì hã siwi wê'ò, Zezusi hã.

Zezusi hã da'ãma Ìsiwamrizé wasu'u

³⁵ Tawamhã Zezusi hã ma tó datême 're mo, 'ri wa'õtõ mono bã, te te dama 're rowahutu mono da, zudezu norì te, rowahutuzé mono bã. 'Re ìhãimana u'ási mono, da'ãma 're Ìsib'a'uwé mono zé wasu'u na te te dama 're rowasu'u, Ìwasu'uwé na. Dahãzé mono bã ma tó duré da'apese. Hãzé u'ási wa, sib'uware na 're ìnomro mono norì zama te apese, Zezusi hã.

³⁶ Tawamhã da'ahã uptabi na te te da'ab'madã'ã wamhã, ma tó Zezusi hã da'ãma aiwamri tipê'è na, pone'èrebã 'madã'ã ãna 're ìnomro mono ne, robzei ãna 're dahãimana za'ra mono wa, 're dasipawapto waihu'u za'ra mono ò wa. ³⁷ Tawamhã Ìsiré 're Ìwanomro mono norì ma, te tinha, âne:

— Amnho hã sa'etê uptabi di, da te 're ĩ'ubumroi mono da hã. Tane nherê, sada hã da'umrore di, ĩ'ubumroi'wa da hã. ³⁸ Taha wa, ma'âpé tiwi 're rowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mono, rob're tede'wai wi, romhuri'wa da hã we te te da'azatôri da da'ahã na, rob're hã te te 're ubumro za'ra mono da. — Âne ma tó Zezusi hã da'âma romnhimiré'.

10

Zezusi hã tisiré 're ĩnomro mono norĩ te te ĩsatôri za'ra zé wasu'u, daro mono bâ Marcusi 3.13-19; Rucasi 6.12-16

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tó sitême wazô hã, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ zô, 12 na wahâiba norĩ zô. Wazô hãrã za'ra wamhã, ma tó wama pisutu za'ra, ĩwaih'u pese zarina ĩsadawa para, wa'uburé norĩ te te 're ĩdawamnarĩ za'ra mono hã wa te dama 're sãmra za'ra mono da. Duré ĩhãzé ré norĩ hã dahãzé mono bâ ĩsadawa para, wa te 're dapese za'ra mono da, ma tó duré wama pisutu za'ra, duré hãzé u'âsi 're hãimana za'ra mono wa, 're ĩsib'uwa pese za'ra mono norĩ zama. ² Zezusi hã daro mono bâ te za oto wazatôri za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã, ĩsadawa para wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Tizadawa wasu'u'wa na, ma tó wanhisi za'ra oto, Zezusi hã. Wanhisi za'ra hã, âne: Sima na ĩsisi hã. Taha nhisi amo hã Pedru. Duré ĩno nhisi hã Âdéré na ĩsisi hã. Duré Ti'adu, duré Ti'aduhu no, Zuwã. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra norĩ. ³⁻⁴ Duré Piripi, duré Batoromezu, duré Tome, duré wa hã Mateusi. Wa hã rob'uiprazé ubumroi'wa aré. Duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã. Duré Tadezu, duré Sima aimawi hã. Ta hã ma tó aré dame 're hãimana, romanu norĩ zada, tirom hawi apã te te 're satôri za'ra mono da. Duré Zudasi Icarizoti, Zezusi hã te te dama ĩhãiba nhomri da hã.

⁵ Tawamhã Zezusi hã te te wazatôri za'ra da, ma tó âne wama roti za'ra, 12 na wahâiba norĩ ma hã:

— Zudezu'ô norĩ nhipti'ai u 're anomro aba mono ô di za. Duré samaritanu norĩ nhipti'ai u 'ri nho'ômo mono hã, 're asisisi aba mono ô di za. ⁶ Izarazéhé nhihuudu norĩ u si te za 're anomro aba mo, pone'ërebã 'madã'ã âna, siwa'ru 're ĩnomro mono ne, 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ u si. ⁷ Âne te za dama 're ĩrowahutu za'ra wa'aba mo: “Re ĩhãimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zéb u hã romhuture di oto.” ⁸ ĩhãzé ré norĩ hã te za duré 're ĩpese za'ra wa'aba mo. 'Re dadã'ã za'ra mono nherê, te za duré 're ĩdahãiwa'utu za'ra wa'aba mo. ĩ'wa're ré norĩ zama te za 're ĩpese za'ra wa'aba mo. Wa'uburé hã te za dama 're ĩsãmra za'ra wa'aba mo. Wa'ãbã âna wa tó ĩwaih'u' pe hã aima sômri za'ra wa'wa. Taha wa, wa'ãbã âna te za âne uburé dama âma 're ĩ'uwaimrami wê za'ra wa'aba mo. ⁹ Rob'uiprazé ĩspotore hã asiré 're 'wasari aba mono ô di za, êtê'ubuzi pré oru hã duré êtê'ubuzi'a prata zama. ¹⁰ Dama romhuri'wai ma, te za daza hã da te tãma 're sômri za'ra, tiwi sô robaba wa. Taha wa, nimomo 're anomro aba mono wamhã, romramizé hã asiré 're 'wasari aba mono ô di za. Duré ai'uzã misire ré si te za 're anomro aba mo. Aipara'uzã misire ré si te za duré 're anomro aba mo. Wedehu hã asiwazusizé hã misire te za duré asiré 're ĩ'wasari aba mo.

¹¹ — Nimomo daza'ru'i u 're anomro aba mono wamhã, asô 're ĩtob'uzu za'ra wa'aba mono norĩ u si te za 're asisisi aba mo. Tawamhã tame te za ĩsiré 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'ri tede'wa siré, nimomo 're anomro aba mono zéb u hã. ¹² Danhorôwa u 're asisisi aba mono wamhã, âne te za 're ĩdazawi za'ra wa'aba mo: “Rowê na 're aihãimana za'ra wa'aba mono.” Âne te za 're ĩdazawi za'ra wa'aba mo. ¹³ Tawamhã danhorôwa u 're aihutu aba mono wi, da te 're ai'mazasi wê za'ra wa'aba mono wamhã, 're ĩsawi za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowê na 're hãimana za'ra, 'ri tede'wa norĩ hã. Duré da te 're ai'mazasi wê za'ra wa'aba mono ô wamhã, rowê na 're hãimana za'ra mono ô di za, 'ri tede'wa norĩ hã. ¹⁴ Duré nimomo darob u 're aihutu aba mono wamhã, asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono ô wamhã, da te 're aiwaparĩ ze za'ra wa'aba mono ô wamhã, ta hawi te za 're aiwairébé aba mo. 'Re anomro aba mono zéb u, te za asisa'u aipara zapru hã 're ĩtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dapo're ô na 're danomro mono wa, 'rãwi 're dasisãmri za'ra mono da. ¹⁵ Tô sena, wa aima waih'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da'âma ĩsipo'ozéb âma hã Sodoma âma duré Domora âma 're ĩdahãimana waseté uptabi za'ra mono norĩ ma, te te ĩrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za asô 're ĩtob'uzu za'ra wa'aba mono ô norĩ hã te te tãma 're arob'manharĩ za'etê. — Âne ma tó Zezusi hã wama waih'u' za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Zezusi te te ĩsatôri za'ra ma, za da te tãma 're ĩrob'manharĩ waseté za'ra mono zé wasu'u Marcusi 13.9-13; Rucasi 21.12-19

¹⁶ Tawamhã Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Ma'âpé ĩwaparĩ pese za'ra wa'aba. Pone'ërebãire, robzahĩ wa'wa u 're ĩsisisi mono ne, wa za datême asatôri za'ra wa'wa. Taha wa, te za asimiza'rese 're anomro aba mo, wahi ne. Duré utu'u, marĩ ĩwasédé hã te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ô ne, te za 're anomro wê wa'aba mo. ¹⁷ Taha wa, te za 're asipibui pese za'ra wa'aba mo, dawĩ. Áté ni'wam norĩ hã

te za te te sima 're aiwē za'ra wa'wa, te te 're aiwaibui wa'aba mono da, zudezu norī ma rotī'wa norī u, te te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhā ta norī hā te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za duré ĩsimirowahutuzéb āma da te 're ai'maipré'é 'wa, romhā nhorō 'manharī na. ¹⁸ Duré ĩ'āma si 're anomro aba mono wa, te za dama ĩpire norī u da te 're asimroi wa'wa, zudezu'ō norī nhīb'apito norī u, te te 're aiwaihū'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono da. Taha ré, ĩsō're 're aimasa aba mono ré, te za ĩwasu'u'wē na tāma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'u'wē norī ma zama. ¹⁹ Tawamhā dama ĩpire norī u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhā, asimirosa'rata na asisōwa asina 're aihātā'ā za'ra wa'aba mono ō di za, niha tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zém na da hā. Da te aima 're ĩropipa za'ra wa'aba mono zéb u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te za te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, niha tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā. ²⁰ Tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, asi'uīhā na asimirosa'rata na tāma 're aimreme zusi aba mono ō di za. 'Re ĩhāimana u'āsi mono, Tipē'ēzani na te te aima 're ĩwaihū'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tāma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, danhib'apito norī ma.

²¹ — Da te 're ĩzaze za'ra mono 'ru te, te za dasisānawāi uptabi nherē, da te dasima 're dahāiba nhomri za'ra, da te 're danhimroi mono da. Damama norī hā te za ti'ra ma, āne te te tāma 're rob'manharī wasété za'ra, rāwim nherē. Duré da'ra norī hā timama uptabi da nherē, te za sada 're hāimana za'ra, te te dama 're hāiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ĩna me. ²² Uburé te za da te 're ai'ruiwaparī za'ra wa'wa, ĩzazei'wa 're anomro aba mono wa. Tane nherē, asiptete sina ōne haré ĩ'āma 're anomro u'āsi aba mono wamhā, te za asina 're ĩ'uwaĩrami za'ra wa'aba mo, asō'reptu za'ra wa'aba zé hā. ²³ Tawamhā nimame 'ri nho'ōmo āma da te 're ai'ruiwaparī za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're 'manharī wasété za'ra wa'aba mono wamhā, ta hawi te za 're aimani za'ra wa'aba mo, 'ri nho'ōmo amoi u 're anomro aba mono da. Tō sena wa aima waihū'u za'ra wa'wa. ĩzarazéhé nhihudu norī nhipti'ai 're, 'ri wa'ōtō mono bā ĩwasu'u'wē na romhuri 'rāsutu za'ra wa'aba ō ré, wa za we dama ĩsihāi're apā, dasiré ĩpodo hā.

²⁴⁻²⁵ — Romnhoré'wa norī hā te te 're romnhoré za'ra mono ré hā, pire na 're hāimana waihū'u za'ra mono ō di, tāma ĩromnhoré'wa norī ma hā. Tane nherē, romnhoré hā te te 're 'ruiwaparī u'āsi za'ra mono wamhā, zahadu wapsi te za tāma ĩromnhoré'wa norī ne oto 're hāimana za'ra, aiwa. Duré te te dama 're ĩromhuri za'ra mono norī hā te te dama 're romhuri za'ra mono ré hā, hāimana pire na 're hāimana waihū'u za'ra mono ō di, tinhīb'apito norī nhīpai u hā. Tane nherē, tipire zō te te 're rob'ruiwaparī u'āsi za'ra mono wamhā, zahadu wapsi te za tinhīb'apito ne pire na 're hāimana za'ra oto. ĩ'ruiwaparī'wa norī hā te Bezebu na te te 're ĩnhisi za'ra, wa'uburé norī nhīb'apito nhisi na. Āne te ta norī hā te te ĩ'āma 're wasété za'ra. Taha wa, taha nhīpai u te za duré te te ai'āma 're wasété uptabi za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono wa.

*'Re ĩhāimana u'āsi mono si, da te dasima 're ĩpipa za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 12.2-7*

²⁶ Tawamhā Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī ma:
— Taha wa, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono ō di za. Uburé marī hā upsibi na 're ĩhāimana za'ra mono hā zahadu wapsi te za suwa nhamra ni. Duré uburé marī hā pi'uriwi 're ĩhāimana za'ra mono hā te za niwapsi waihū'u za'ra ni. ²⁷ Uburé pi'uriwi te aima 're ĩwaihū'u za'ra wa'aba mono hā te za oto sō'awi dama āma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. ²⁸ Dahāiba te te dawī 're ĩsimroi mono norī ma hā, tāma 're aipahi za'ra wa'aba mono ō di za, dapē'ēzani hā te te dawī 're simroi waihū'u mono ō nherē. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te za asima 're ĩpipa za'ra wa'aba mo. Taha ma si waihū'u pese di, dahāiba hā duré dapē'ēzani zama, te te dawī 're ĩ'ā'uprosi mono zéb da hā. ²⁹ Sire wa'ā hā wa'ābā syryre nherē, uburé Damama zadawa para ō nherē, 're si'utōrī mono da hā, mare di, sire norī hā. ³⁰ Tane duré, aséré za'rata aba zama, tāma waihū'u pese di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā. Simi'madā'ā pese uptabi di. ³¹ Sire hā tāma sawi pese za'ra nherē, sire zawi nhīpai u, tāma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā. Taha wa, asina 're aihātā'ā za'ra wa'aba mono ō di za. — Āne ma tō wama rowasu'u za'ra Zezusi hā, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī ma hā.

*Zezusihī zazei'wa na 're ĩdasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u, ĩsazei'ō'wa na zama
Rucasi 12.8-9*

³² Tawamhā Zezusi hā te duré wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī ma:
— Ni'wam norī hā ĩzazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, wa hā wa za duré ĩmama nho'a te 're awasu'u, ĩzazei'wa na, hāiwa āma 're ĩsāmra mono nho'a. ³³ Tazahā, ni'wam norī hā ĩzazei'ō'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, wa hā wa za duré

Īmama nho'a te 're awasu'u, ĭzazei'ō'wa na, hāiwa āma 're ĭsāmra mono nho'a. — Āne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

*Zezusihi āma dasina 're ĭdasipo'o za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 12.51-53; 14.26-27*

³⁴ Tawamhā te duré ĭsiré 're ĭwanomro mono norī ma rowasu'u za'ra, Zezusi hā:

— E ti'ai u we ĭmorī wa, te za ti'ab ré rowē na si dasiré 're dahāimana za'ra, simisutu. Mare di. Āne hā ĭ'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za. Ti'ai u we ĭmorī wa, rowē na si 're dahāimana za'ra mono ō di za. Te za ĭ'āma dasima 're dasiwanhizari. Te za duré ĭ'āma 're dasi'wapé za'ra. ³⁵ Ti'ai u we ĭmorī wa, te za da'ra si'aibā norī hā timama āma 're sitob'ru za'ra. Da'ra sipi'ō norī hā te za duré tina āma 're sitob'ru za'ra. Duré dasani'aba norī hā te za timaprebaba sipi'ōi āma 're sitob'ru za'ra. ³⁶ Āne te za dasisānawāi uptabi nherē, dasina 're danhitob'ru uptabi za'ra, 'rāwi dasiré 're dahāimana za'ra mono nherē.

³⁷ — Ni'wam norī hā te te 're ĭzawi za'ra mono zém nhipai u, timama norī hā te te 're sawi pese za'ra mono wamhā, ĭ'āma 're nomro waihu'u mono ō di za. Duré ni'wam norī hā ĭzawi nhipai u ti'ra norī te te 're sawi pese za'ra mono wamhā, ĭ'āma 're nomro waihu'u mono ō di za duré. ³⁸ Wedepo'o nhonhi'rāmi hā, daza'ozéb da, da te dasisada 're ĭwasari mono ne, ni'wam norī hā da te 're simroi mono da nherē, sisawi āna ĭzarina 're nomro mono wapsi, te za ĭ'āma 're hāimana u'āsi za'ra. Ānei ō wamhā, ĭ'āma 're nomro waihu'u mono ō di za. ³⁹ Ni'wam norī hā si'uihā na tihāimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhā, rowē ĭsi'utōrī'ō hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono ō di za. Ni'wam norī hā ĭzarina 're nomro mono da, 're sihāiba zawi za'ra mono ō wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowē hā. — Āne ma tō wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

*'Re ĭhāimana u'āsi mono, za te te dama 're ĭ'awa'ābā mono zé wasu'u
Marcusi 9.41*

⁴⁰ Tawamhā te duré āne na wama rowasu'u za'ra, ĭsiré 're ĭwanomro mono norī ma:

— Ni'wam norī hā te te 're aiwaiwai wē wa'aba mono wamhā, ta norī hā ai'u'ābā wa'aba te za te te siwi 're ĭmrami wē. Ta norī hā te te siwi 're ĭmrami wē mono wa, we ĭzatōrī'wa zama te za duré ĭsiré te te siwi 're mrami wē. ⁴¹ Até ni'wa hā te za 'Re ĭhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā āri wē, ĭsada wasu'u'wa na te te waihu'u wa. Āne ni'wam norī hā te te 're 'manharī wē za'ra mono wamhā, tizadawa wasu'u'wa norī ma, za te te 're ĭ'awa'ābā mono ne, te za 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā te te tāma 're awa'ābā aiwa, damrami wē 'wa norī ma hā. Até ni'wa hā te za duré 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina 're ĭmorī wē uptabi hā āri wē, 're ĭmorī wē uptabi na te te waihu'u wa. Āne ni'wam norī hā te te 're 'manharī wē za'ra mono wamhā, tinhimiroti 'madā'ā pese 'wa norī ma, za te te 're ĭ'awa'ābā mono ne, te za duré 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā te te tāma 're awa'ābā aiwa.

⁴² — Até ni'wa hā te za ĭzazei'wai ma, ā wahā hā tāma ō, te te hā'rēne da, ĭsiré ĭzazei'wa norī ma ĭwapu ma, 're ĭmorī na te te waihu'u wa. Āne hā ĭzazei'wa norī hā marī 'rare na nherē, ni'wam norī hā te te 're pawaptob za'ra mono wamhā, 'Re ĭhāimana u'āsi mono, za te te tāma 're ĭ'awa'ābā mono zé hā te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Tō sēna, wa aimā waihu'u za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zezusi hā wama rowasu'u za'ra, daro mono bā te te ĭwatōrī za'ra zéb u hā.

11

*Zuwā Batita hā Zezusihi u, tizadawa wasu'u'wa norī te te ĭsatōrī za'ra zé wasu'u
Rucasi 7.18-35*

¹ Tawamhā 12 na ĭsiré 're ĭwanomro mono norī ma, āne na te te wama roti za'ra pari wamhā, ma tō mo Zezusi hā, dama ĭsāmrazém hawī, tamomo 'ri nho'ōmo mono bā te te dama rowahutu mono da.

² Tawamhā Zuwā Batita, dazazéb 're sāmra ré, ma tō Cristuhu wasu'u hā wapa, marī te te dama 're ĭ'ab'manharī wē mono zé hā. Te te waparī wamhā, ma tō ĭsiré 're ĭnomro mono norī hā 'mazatōrī za'ra, Zezusi hā te te siwi 'mazadanharī da. ³ Āne ma tō siwi sadanha:

— E a hā Zuwā Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zō, wa za 're wanhimipari za'ra.

⁴ Tawamhā Zezusi hā te asa tāma nharī za'ra, āne:

— Mo oto apā ai'aharēi wa'aba Zuwāhā u, marī hā ĭwapari za'ra wa'aba zém na tāma rowasu'u za'ra wa'aba da, marī hā ĭ'madā'ā za'ra wa'aba zém na zama. ⁵ ĭtob'a norī hā to pese za'ra wa, ma tō apā te te 're rob'madā'ā za'ra. ĭmorī'ō norī hā te oto para na 're nomro. Duré ĭ'wa're ré norī hā ma tō 're pese za'ra. Hāiba wē na te oto 're nomro. Duré ĭpo'reptō norī hā te oto 're simipari za'ra. Duré 're idā'ā za'ra mono norī hā ma tō duré apā 're hāiwa'utu za'ra. ĭwasu'uwē hā ma tō duré ĭsibrob'ō norī hā te te 're waparī za'ra. Āne na te za tāma

İrowasu'u za'ra wa'wa, Zuwāhā ma. ⁶Ni'wam norī hā, wa hā 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa para we İmorī na, 'râwi İâma 're siwawā za'ra mono ō wamhā, ta norī ma si tâma 're rowē uptabi za'ra mono di za. — Āne te tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

⁷Tawamhā Zuwā Batitaha siré 're İnomro mono norī hā apâ si'aba'rei wamhā, ma tō Zezusi hā dama rowasu'u, Zuwā Batitaha hâimanazém na. Da'ahâ na İdasi'ubumroi mono norī ma, te âne tâma rowasu'u za'ra:

— Zuwā hā a'ubuni wi 're sâma mono ré, ma tō İtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. E tawamhā du teihi 'râihâ hā uware wa, rowa'u te te 're İhâpâ za'ra mono ne, Zuwā Batita hā roti da, sib'uware na 're hâimana mono wa, ma tō İtême 're anomro aba mo. Mare di. Ta hā roti da, siptete na ma tō 're hâimana. ⁸E uza wē na 're si'uza mono wa, ma tō İtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wē na 're si'uza mono ō di. Uza wē ré 're İnomro mono norī hā, te danhib'apito nhorōwa âma si 're si'ubumro, 'ri 'râihâ âma si. ⁹Ma'âpé, İma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u wai wa, te İtême 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tō. Ő hā uburé İwana 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u wa norī nhpai u te pire na 're hâimana, Zuwā hā. ¹⁰Duréhâ ma tō 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u wa hā âne âma rob'ui'éré, Zuwāhâ âma, 'Re İhâimana u'âsi mono mreme na: "İzadawa wasu'u wa, wa za aiwana satō, te te asō ropese mono da." Āne duréhâ 'Re İhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré, İbaihâ na hā. ¹¹Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé İwana 're İnomro mono norī hā te te siwi âma wabzu za'ra ō di Zuwā Batita hā, İsimiromhuri pire na hā. Tane nherē, 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're İda'azawi mono zéb zarina te te 're İda'apawapto mono zé hā, hâiba ré ré, te te waihu'u ō di za, Zuwā Batita hā. Ni'wam norī si, 'Re İhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwē norī si te za te te sina 're waihu'u za'ra, İ'uirī na. Taha wa, ta norī hā te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwā Batitaha nhpai u. Duré ni'wam norī hā 'Re İhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwē norī hā, tisiré norī ma, wapu na 're hâimana za'ra mono nherē, te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwā Batitaha nhpai u, ta norī si İ'uirī na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa za, 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're İda'apawapto mono zé hā. ¹²Zuwā Batita hā, 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama 're İsadawa wasu'u mono zém na te te dama âma İsâna'ratazém hawim haré, te oto ni'wam norī hā sib'ru na 're hâimana za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hā da'âma 're sib'a'uwē mono tō da. Da te dasima 're wē za'ra mono nherē, te ta norī hā te te dawī 're ro'wa'rutu za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hā âma 're sib'a'uwē za'ra mono tō da. ¹³Zuwāhâ wana ré hā, ma tō 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata'wa norī hā te te âma 're rob'ui'éré za'ra Mozésihî zama, 'Re İhâimana u'âsi mono, za da'âma 're İsib'a'uwē mono zé wasu'u na hā. ¹⁴Tawamhâ İsimirowasu'u za'ra na, 're saze za'ra wa'aba mono wamhā, taha zarina te za duré âne 're İsaze za'ra wa'aba mo, Eriasi İ'ai u za we İmorī na Zuwā te te İwasu'u na hā. ¹⁵Asimipari pese aba wamhā, ma'âpé İwapari pese za'ra wa'aba.

¹⁶⁻¹⁷ — E 'wai âma, wa za oto romnhimîré'é, âhâna 're İdahâimana za'ra mono norī âma hā. Ai'uté norī âma, wa za simîré'é. 'Ri nhî'riti wa, rowedezéb âma si'ubumroi ré, te za âne si'mahârâ za'ra, ai'uté norī hā: "Wa norī hā wa tō aima rowamreze za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tane nherē, âma ato za'ra wa'aba ō di. Duré da te dasina 're İ'a' za'ra mono wa, rowamremezém na wa tō aré aima rowamreme za'ra wa'aba ni. Tane nherē, wame ai'ry'ry wa'aba ō di." Āne te za si'mahârâ za'ra. Āne wa tō ai'uté norī âma simîré'é, âhâna 're İdahâimana za'ra mono norī hā. ¹⁸Duré Zuwā Batita hā te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, 'Re İhâimana u'âsi mono 'madâ'â sina ma tō sai âna te te 're romhuri, misi bātâ na. Duré uwa 'ru 'râi wa'u hā te te dame 're nhâsi mono ō di. Taha wa, ma tō da te tâma 're nharī wasété za'ra. Āne ma tō da te tâma 're nharī za'ra: "Ő hā wa'uburé te te 're pibui u'âsi." ¹⁹Duré wa hâ İ'ai âma dasîré İpodo hā wa İto sina dasîré 're İsa, dasazém na. Uwa 'râi wa'u İsé hā wa duré te dame 're nhâsi. Taha wa, ma tō âne na da te İma 're nharī wasété za'ra: "Ma'âpé 'madâ'â za'ra wa'aba. Őhōta te aibâ hâ sa za'etē na 're sai u'âsi. Ta hā uwa 'ru 'râi wa'u zei'wa duré. Rob'ui'prazé ubumroi'wa norī siwadi ta hā, uburé siwa'ru 're İdanomro mono norī siwadi." Āne ma tō da te İma 're nharī wasété za'ra. Ni'wam norī hā 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're nomro mono wamhā, te za marī İwē si te te 're 'manharī u'âsi za'ra. Āne wa, te za İwaihu'u pese za'ra wa'wa, tō sena 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti İwē uptabi na hā. — Āne ma tō Zezusi hā dama rowasu'u.

²⁰Tawamhâ nima niwîmhâ 'ri wa'ötō mono bâ 're İdahâimana za'ra mono norī hā dawasété wi 're dasîpizari za'ra mono ō wa, ma tō Zezusi hâ siwi dawé'ō, İwaihu'u pese na marī dama İ'manharī waihu'u ō hâ tamep si te te dama 're ab'manharī wē u'âsi mono nherē.

²¹Āne te 'ri wa'ötō âma ma İinha Zezusi hâ, 'ri wa'ötō 're, 're İdahâimana za'ra mono norī ma:

— Corazi na 'ri wa'ötō nhisi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'ötō nhisi âma 're aihâimana za'ra wa'aba

mono nori ma zama. Marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te 're i'ab'manharĩ wẽ mono ne, Tiru ãma 'ri nho'õmo ãma, duré Sido ãma 'ri nho'õmo ãma 're idahãimana za'ra mono nori nho'a, te dama 're ab'manharĩ mono 'wa'ãhã, duréi te aré ta nori hã 're sipizari za'ra, tiwaseté wi. Tiwaseté wi 're isipizari za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hã ti'rã nhisiwi te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ihãiro na 're si'uzza za'ra. ²² Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ihãimana u'asi mono, da'ãma isipo'ozéb ãma hã Tiru ãma duré Sido ãma 're idahãimana waseté za'ra mono nori ma, te te irob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'ëtê za'ra wa'wa, 'Re ihãimana u'asi mono hã. ²³ Duré Capana'u ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono nori hã e danhipai u aipire na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, ma tô asina 're irosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re ihãimana u'asi mono hã te te 're asãmra 'wa, dap'ê 're dadã'ã u'asi ne 're idahãimana za'ra mono zéb u. Marĩ dama i'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te dama 're i'ab'manharĩ wẽ mono ne, duréihã Sodoma ãma 're idahãimana waseté za'ra mono nori hã te ãma 're pawaptob za'ra mono 'wa'ãhã, aré si'utõri õ di, ta nori hã. Rowẽ na te aré 're hãimana u'asi za'ra. ²⁴ Niwapsi 'Re ihãimana u'asi mono hã da'ãma isipo'ozéb ãma hã Sodoma ãma 're idahãimana waseté za'ra mono nori ma, te te irob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'ëtê za'ra wa'wa, tô sena. — ãne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, Capana'u ãma 're idahãimana za'ra mono nori ma hã.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã te duré Timama ma mre:

— Imama, a hã Danhib'apito uptabi, hãiwa ãma zama, ti'ai ãma zama. A hã ma tô rowaihu'u pese 'wa nori wi 're i'anhito mo, roti iwẽ hã te te waihu'u za'ra tõ da. Rowaihu'u prãi 'wa na 're ihãimana za'ra mono nori ma si, ma tõ marĩ iwẽ hã 're i'awaihu'u mo. Taha wa, wa ai'ãma iwata, asõpru wa. ²⁶ Tane tõ, Imama. Asima 're i'awẽ mono zéb uwaibaba si, ma tõ õ nori ma si 're i'awaihu'u mo. — ãne Zezusi hã ma tô Timama ma mre.

²⁷ Taha wa, te duré wama nharĩ za'ra, isiré 're iwanomro mono nori ma:

— Imama ma tô ima waihu'u, uburé 're ihãimana mono zé hã. Ni'wam nori hã si'uihã na te te 're iwaihu'u za'ra mono õ di, 're ihãimana mono zém na hã. Imama si ma tõ ti'ra na iwaihu'u pese, 're ihãimana mono zém na hã. Duré dasi'uihã na Imama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Iwétési wa tõ Imama hã waihu'u pese, 're ihãimana mono zém na hã. Te isima 're i'awẽ mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam nori ma si te 're awaihu'u, ta nori zama Imama hã te te waihu'u za'ra da, 're ihãimana mono zém na hã. — ãne ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁸ Tawamhã Zezusi hã te oto uburé dama tinha, ãne:

— Marĩ ipire, da te 're 'wasari mono wamhã, te za 're dazadã'ã wairébé. Tane te duré a nori wa'wa hã 're asiwasutu u'asi za'ra wa'aba mo, dama rowahutu'wa nori nhimirowasu'u hã 're i'madã'ã pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ihãimana u'asi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa. Tane nheré, asina 're uwaimrami waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. ãne hã uburé 're aihãimana za'ra wa'aba mono nori hã ma'ãpé we izõ 're asõpré u'asi aba mono. We izõ 're asõpré u'asi aba mono wamhã, wa za te 're aipé'ẽ nomri za'ra wa'wa, 're asiwasutu za'ra wa'aba mono tõ da oto. ²⁹ Wa hã ipé'ẽ na inhimizawi pese uptabi di. Atãma ihãimanazé hã. Taha wa, ma'ãpé i'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono, i'ãma 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za aipé i're aima 're simi'wara 'wa. ³⁰ Marĩ iwapure, da te 're 'wasari mono wamhã, 're idazadã'ã wairébé mono õ ne, te za aipé'ẽ wapu na 're anomro aba mo oto, inhimiroti zarina si.

12

Zudezu nori wa'utuzé wasu'u

Marcusi 2.23-28; Rucasi 6.1-5

¹ Tawamhã wa nori hã sabadu na wa tô ro'rahãri za'ra ni Zezusi nori hã, buru nho wa'wai baba, zudezu nori te, romhuri zahãrizém na. Tawamhã isiré 're iwanomro mono nori hã mrapp te, wa tõ aro 'rã ne hã da te 're izuri mono hã wa te wasima 'rãnhinari tridu 'rã hã, wa te huri mono da. ² Tawamhã parisezu nori hã te te ãma wa'madã'ã za'ra wamhã, Zezusihi ma, te nharĩ za'ra, ãne:

— E 'madã'ã za'ra ãna, asiré 're inomro mono nori hã. Ta nori hã ma tõ aro 'rã ne hã te te sima 'rãnhinari, sabadu na wawa'utuzém na nheré. Taha wa, wahi'rata nhimiroti hã ma tõ ãma upa za'ra, dawa'utuzé bãtã na romhuri, wa te dawi 're isawi za'ra mono zém na roti hã.

³ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'ére hã 're sõré za'ra wa'aba mono ã bã, te te irob'manharizém na tisiré nori me, mra te te simroi wamhã. ⁴ 'Re ihãimana u'asi mono ãma 're idawata za'ra mono zéb u, ma tõ ázé, apito Dawi hã. Sébré wamhã, ma tõ 'mai'rẽ, i'u'êne hã. Isiré nori zama ma tõ tihu, 'Re ihãimana u'asi mono ma, aré da te isa'ra hã. 'Re ihãimana

u'âsi mono, ma tô pisutu aré, da'âma romhuri'wa norî si î'u'êne hã te te 're huri mono da, sasedoti norî si. Tane nherê, ma tô 'mai'rêne za'ra, Dawi norî hã. Te te 'mai'rêne za'ra nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono hã te te siwi wê'ô za'ra ô di, ta norî hã. ⁵ E sasedoti norî wasu'u zama, 're sôré za'ra wa'aba mono ô di duré, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma îrob'ui'ére na hã. Ta hã ma tô 're îsôré za'ra wa'aba mono, tô. Taha wa, te za oto âma îwaih'u pese za'ra wa'wa. Duréihã ta norî hã ma tô te 're romhuri za'ra sabadu na, dawa'utuzém na nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono âma 're îdawata za'ra mono zéb âma. Tawamhã 'Re îhâimana u'âsi mono hã romhuri zahârizém na romhuri hã te te dawi sawi nherê, te te 're romhuri za'ra mono wamhã, îwasédé hã te te âma 're sa'ra mono ô di ta norî âma hã, dawa'utuzém na te te 're romhuri za'ra mono nherê. ⁶ Tô sena, wa aima waih'u za'ra wa'wa. Ìnhimiroti hã pire uptabi di, duréi roti ma hã, 'Re îhâimana u'âsi mono nhorôwa âma da'âma romhuri'wa norî hâimanazém na, danhimiroti ma hã. ⁷ Duréihã 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u wa hã ma tô âne na rob'ui'ére îbaihã na hã, 'Re îhâimana u'âsi mono mre me na: "Asimizama hã îma 're izata za'ra wa'aba mono zô, 're ìnhimipari mono ô di oto. Asimizawi pese zarina da'âma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa îsima te 're aiwê za'ra wa'wa oto." Âne hã âma waih'u za'ra wa'aba wamhã, aré îwasédé hã âma sa'ra wa'aba ô di, îsiré 're ìnomro mono norî âma hã, marî îwasédé hã te te 'manharî za'ra ô wa, â bâtã na. ⁸ Wa hã 'Re îhâimana u'âsi mono te te îpisudu, dasiré îpoto da, ti'âi âma. Taha wa, dama îpire di, romhuri zahârizém na roti hã te dama 're î'apisutu mono zéb da hã. — Âne ma tô Zezusi hã tâma siwasu'u za'ra, parisezu norî ma.

*Aibâ îsimizu'rã're hã Zezusi te te îpesezé wasu'u
Marcusi 3.1-6; Rucasi 6.6-11*

⁹ Tawamhã Zezusi hã ta norî hawi morî wamhã, zudezu norî te, rowahutuzéb u ma tô âzé. ¹⁰ Tame te aibã hã nhamra, îsimizu'rã're hã. Tawamhã ni'wam norî hã ma tô sima wê za'ra, duréihã 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma îrob'ui'ére na hã sabadu na romhuri zahârizém na roti hã, te te âma upai wa, Zezusi hã âma îwasédé hã te te âma hiri za'ra da. Ma tô âne siwi âma sadanha, Zezusi hã:

— Dawa'utuzém na dapezé hã romhuri zahârizém na hã, e Mozésihî nhimi'ui'ére zarina.
— Âne te âma siwi sadanha.

¹¹ Tawamhã asa te tâma nharî za'ra, Zezusi hã:

— Pone'ërebã hã aima 'mai'hâimana aba wamhã, ab're 'rehã wa, aiwi 'maiwaptã'ã aba wamhã, e te aré î'maiwazere 'wa, 'manho'reptui aba da hã. Te aré tô î'maiwazere 'wa, romhuri zahârizém na 'maiwaptã'ã nherê, pone'ërebã hã. ¹² Duré, 'Re îhâimana u'âsi mono hã pone'ërebã te te 're azawi pese mono nherê, pone'ërebã zawi nhipai u, tâma dazawi uptabi di. Taha wa, sabadu na romhuri zahârizém na ni'wam norî hã marî te te dama 're 'manharî wê za'ra mono wamhã, duréihã 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, te za tô te te 're 'manharî za'ra, te te âma 're upa za'ra mono âna, ta norî hã. — Âne te tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

¹³ Tawamhã îsimizu'rã're ma, te duré tinha, Zezusi hã:

— Ma'âpé, asimizu wahutu.

Tawamhã ma tô tinhimizu hã wahutu, aibã hã. Te te wahutu wamhã, awa'awi ma tô tinhimizu pese apã. Îsimizu amo ne, wê di oto.

¹⁴ Tawamhã te te pese pari, ma tô parisezu norî hã wairé, te te sima âma roti za'ra da, Zezusi hã âma, da te dasiwi wîrî da, îsadawa parab za'ra.

'Re îhâimana u'âsi mono hã tâma romhuri'wa da, Zezusi te te îpisutuzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã ma tô sina waih'u, parisezu norî te te sima âma îroti za'ra zé hã te te siwi wîrî da. Taha wa, ma tô îhawi timorî za'ra. Îhawi morî za'ra wamhã, da'ahã na ma tô îsarina ai'aba're ni. Tawamhã daro mono bâ 're morî ré, ma tô uburé dahâzé ré hã da'apese, Zezusi hã. ¹⁶ Te te da'apese parimhã, ma tô duré sina da'azadawa uwati, da te dasina 're wasu'u za'ra mono tô da. ¹⁷ Âne ma tô Zezusi hã sina da'azadawa uwati, duréihã 'Re îhâimana u'âsi mono mre me na, Iza'iza hã îsadawa wasu'u 'rata 'wa te te âma îrob'ui'ére zé hã te te âma uwaimrami da. Âne duréihã 'Re îhâimana u'âsi mono mre me na rob'ui'ére hã: ¹⁸ "Âhãta te îpisudu îma romhuri'wa da, te 're îsawi pese mono hã. Taha âma si wa âma 're îtoi u'âsi.

Taha ma, wa za îpê'êzani hã tâma tisô. Tawamhã daro mono bâ te 're îda'anho'reptui mono zé wasu'u na te za te te dama 're rowasu'u, da te 're îwaih'u za'ra mono zéb da hã.

¹⁹ Ta hã awa'awi te te dama 're anharî mono ô di za. Âma 're îdawata za'ra mono zéb da hã, mre me 'rãihã na te te dama 're rowasu'u mono ô di za, sô'awimhã.

²⁰ Duré, buru teihî hã sihãpã na 're simasa mono wamhã, e te za da te 're si'ê. Mare di. Taré te za da te 're wahutu za'ra, wahu na apã 're simasa mono da. Tane duré,

sib'uware na ĩ'āma 're ĩnomro mono norĩ ma, te te tāma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono ō di za, ta hā. Duré ĩro'ore hā ro'o nhib'uware nherē, da te 're ĩsimroi mono ō ne, sib'uware na ĩ'āma 're ĩnomro mono norĩ ma, te te tāma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono ō di za duré. Ta norĩ āma te za 're siwamri u'āsi za'ra. Tawamhā nimahā na si te za oto ĩsimipawapo wē zéb zarina, da te 're waihu'u za'ra, dapoto mono bā, te 're ĩda'anho'reptui mono zém na hā, ĩsitob'ru norĩ hā te te dawĩ 're ro'wa'rutu u'āsi za'ra mono nherē, da te 're waihu'u za'ra mono tō da, te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u hā.

²¹ Tawamhā daro mono bā te za tō sena sō 're danhimipari za'ra, te te 're ĩda'anho'reptui mono zéb zō."

Āne duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'éré hā, Zezusihi āma hā.

Bezebuhu wasu'u

Marcusi 3.20-30; Rucasi 11.14-23

²² Tawamhā Zezusihi tēme, ma tō aibā hā dasiwi saprōni ni, wa'uburé te te 're pibui u'āsi mono wa, ĩtob'a hā duré ĩmreme'ō hā. Tawamhā Zezusi hā ma tō pese. Te te pese parip si, ma oto mreme watobro, apā. Te te rob'madā'ā wē di duré, aibā hā. ²³ Tawamhā da'ahā na ma āma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni, āne:

— Āté ō hā apito Dawihi nhihudu, sō 're ĩwanhimipari za'ra mono. — Āne te dasima āma romnomri za'ra ni.

²⁴ Tawamhā āne na parisezu norĩ te te dawapari za'ra wamhā, ma tō sima nharĩ za'ra, āne, ta norĩ hā:

— Ō hā Bezebuhu zadawa para, ma tō wa'uburé hā te te dama 're anhamra, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. Bezebu hā tiwaihu'u pe hā te te tāma 're sōmri mono ō 'wa'āhā, aré te te dama 're anhamra waihu'u mono ō di, wa'uburé hā. — Āne ma tō parisezu norĩ hā Zezusihi nhimromhuri na sima rowasu'u za'ra.

²⁵ Tawamhā te te āma ĩrosa'rata wasété za'ra na, ma tō sina waihu'u za'ra, Zezusi hā. Taha wa, te āne tāma āma romnhimiré'é za'ra:

— Danhib'apito nhib'a'uwē norĩ hā 'rāwim nherē, oto sisada 're simasa mono wamhā, te aré 're si'uprosi. Duré 'ri nho'ōmo āma 're ĩdahāimana za'ra mono norĩ hā sisada 're hāimana za'ra mono wamhā, te aré 're si'uprosi. Duré dasisānawā nherē, 'rāwi dasisada 're dahāimana za'ra mono wa, 're dasi'wapé za'ra mono wamhā, te aré 're dasi'uprosi, 'rāwim nherē. ²⁶ Tane duré, wa'uburé norĩ hā Satanasihi nhib'a'uwē, simisutu 're hāimana za'ra mono nherē, dapē'ē hawi 're wairébé mono da, te te sima 're rob'ru za'ra mono wamhā, te aré sisada 're hāimana za'ra, wa'uburé norĩ hā. Tawamhā sisada 're sipo'o za'ra mono wa, te aré wara sina 're si'utōrĩ, Satanasihi nhib'a'uwē norĩ hā. Āne, ĩma ĩnharĩ za'ra wa'aba zéb zarina, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're anhamra mono 'wa'āhā, 'rāwim nherē, te aré tō sisada 're simasa. Taha zarina, te aré tō ta norĩ hā 're si'uprosi. ²⁷⁻²⁸ Ma tō ĩma ĩnharĩ za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para wa'uburé te dama 're ĩ'anhamra mono na. Asiré norĩ hā bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norĩ hā te te dama 're sāmra, ta norĩ hā. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. E Bezebuhu zadawa para wa'uburé te te dama 're ĩsāmra mono na, ma tō dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo. Mare di. Āne na dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono ō di. Taha wa, ma tō āma ĩ'upa za'ra wa'wa, ĩma ĩnharĩ za'ra wa'aba zém na hā, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're ĩ'anhamra mono na. 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani zadawa parap si, wa tō te dama 're anhamra, wa'uburé hā. Taha zarina si, te za oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tō sena 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ai'āma 're ĩsib'a'uwē za'ra wa'aba mono zéb da, te te āma ĩsāna'rata na hā.

²⁹ — Ni'wa hā aibā ĩsiptete nhorōwa u sébré wamhā, te te sima pawasisi ō ré, ĩsimarĩ hā te te tiwi ubumroi waihu'u ō di za, aibā ĩsiptete wi hā. Te te sima pawasisi wapsi, te za ĩsimarĩ hā tiwi ubumro oto, 'ri 're tāma ĩromnhi'wara hā.

³⁰ — Ni'wam norĩ hā ĩwē'wa 're nomro mono ō wamhā, ta norĩ hā te ĩzada 're hāimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono u, te 're ĩda'anhimroi mono ne, te te 're danhimroi mono ō wamhā, ta norĩ hā te 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhiti, te te 're dazatōrĩ za'ra. ³¹ Taha wa, wa za duré āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasédé hā da te 're 'manharĩ za'ra mono nherē, duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma da te 're wasété za'ra mono nherē, dawasété na tāma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhā, tāma waihu'u pese di, dawasédé hā te te dama 're ĩ'apari mono zéb da hā, te te oto da'āma 're ab'madā'ā tō mono da. Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani āma, da te 're wasété za'ra mono wamhā, taha na dawasédé hā te te dama 're apari mono ō di za oto. Te za te te da'āma 're ab'madā'ā u'āsi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. ³² Duré ni'wam norĩ hā dasiré ĩpoto āma te te ĩ'āma 're wasété za'ra mono wamhā, oto tiwasété na 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, 're siwasu'u za'ra mono wamhā, tāma waihu'u pese di, āne hā ĩwasédé hā te te tāma 're pari za'ra mono da, te te oto āma 're 'madā'ā tō za'ra

mono da. Tane nherē, ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani āma te te 're wasété za'ra mono wamhā, te za ōhō na ĩwasédé hā te te āma 're 'madá'á u'āsi za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. — Āne na ma tō tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

*Rowede ĩwē wasu'u, rowede ĩwasété wasu'u me
Rucasi 6.43-45*

³³ Tawamhā Zezusi hā ma tō duré tāma romnhimír'é za'ra, rowede ĩwē na. Rowede ĩwasété na ma tō duré tāma romnhimír'é za'ra, parisezu norī āma. Āne te tāma āma romnhimír'é za'ra, parisezu norī ma:

— Rowede hā wē wamhā, te za 're 'rāi wē u'āsi za'ra. Rowede hā wasété wamhā, te za duré 're 'rāi wasété u'āsi za'ra. Rowede, 're ĩ'rā za'ra mono zéb zarina te za āma waihu'u za'ra ni, rowede ĩwē na, duré rowede ĩwasété na hā. ³⁴ A norī wa'wa hā te wahi ne 're anomro aba mo. Dapē'ē 're, da te 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb zarina te za 're damreme zusi. Taha wa, aiwasété na 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, marī ĩwē na 're aimreme zusi waihu'u aba mono ō di. Aipē'ē 're, 're ĩrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te marī ĩwasété na si 're aimreme zusi aba mo, a norī wa'wa hā. ³⁵ Ni'wa hā 're morī wē wamhā, tipē'ē 're tinhimirosa'rata wē hawim na te za 're mre me wē u'āsi. Duré ni'wa hā 're morī wasété wamhā, tinhimirosa'rata wasété hawim na te za duré 're mre me wasété u'āsi.

³⁶ — Tō sena, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono, za da'āma ĩsipo'ozéb āma hā dahāiba mono bā te za tāma tasiwasu'u za'ra ni, rosa'rata āna marī ĩwasété na te te dama 're ĩnharī za'ra mono zém na hā. ³⁷ Taha wa, ti'ab ré uburé marī na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā aima rowairébé za'ra wa'wa, za da'āma ĩsipo'ozéb āma hā. Ti'ab ré, marī ĩwē na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za aiwēsāmri za'ra wa'wa. Duré, marī ĩwasété na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za siwi aiwē'ō za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u sirōmo za'ra, parisezu norī ma.

*Zonahā wasu'u, apito Saromahā wasu'u me
Marcusi 8.11-12; Rucasi 11.29-32*

³⁸ Tawamhā parisezu norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norī me, ma tō Zezusihi ma, nharī za'ra, āne:

— Rowahutu'wa, wa wasima wē za'ra ni, marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā aiwaihu'u pese na wanhō'a 'manharī da, wa te 'madá'á za'ra da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para dama 're ĩ'ab'manharī mono na, sena na wa te āma aiwaihu'u za'ra da. — Āne te Zezusihi wi waptērē za'ra, ta norī hā.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā Zezusi hā te asa tāma nharī za'ra, āne:

— Nimosi aipoto té wa'aba mono hā, ĩ'aihāimana wasété za'ra wa'wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zō 're asimipari za'ra wa'aba mono zahā, ma tō ĩwi ĩwaptērē za'ra wa'wa, marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā te 'manharī da, asō'a za'ra wa'aba, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para, te dama 're ĩ'ab'manharī mono na sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherē, te 'manharī ō di za, āhāna. Āne si wa za a'ā aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréihā Zona hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā si'ubdatō ma tō bādā hā āma ai'utō, tebe ĩsa'ētē di' ĩ' re, hāimana ré hā. Taha parimhā, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā sō'reptu. Ā zadaré u ma tō ĩré 'rāiwatobro, rob u, tebe hā, Zonahā ré. Tane duré, wa hā dasiré ĩpodo hā si'ubdatō bādā hā te za ĩ'āma ai'utō, ĩdā'á wa, ab're 're ĩnomrē ré hā. Taha parip si, wa za duré hāiwa'udu, apā. Āne wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hāwi we ĩmorī na sena na oto ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. ⁴¹ Niwamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, za da'āma ĩsipo'ozéb āma hā, duréihā Niniwé na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā te za asada tihāimana za'ra wa'wa, aiwasédé hā te te ai'āma hiri za'ra wa'aba da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nho'a. E marī wa. Duréihā Zona hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhā, ma tō te te 're wapari za'ra. Taha wa, ma tō ta norī hā tiwasété wi 're sipizari za'ra. Zonahā nhimiroti hā pire nherē, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherē, a norī wa'wa hā ĩzaze za'ra wa'aba ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimipisutuzéb zarina we atēme ĩmorī aba na hā. Taha wa, te za tō ĩ'uwaibaba aiwasédé hā ai'āma sa'ra wa'wa, Niniwé āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā. ⁴² Niwamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, za da'āma ĩsipo'ozéb āma hā, duréihā danhib'apito sipi'ō hā Saba na romnhisi āma te te 're ĩda'ab'madá'á mono hā te za duré asada tihāimana 'wa, aiwasédé hā te te ai'āma hiri za'ra wa'aba da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nho'a. E marī wa. Ta hā duréihā romhā uptabi nherē, ma tō wi, apito Saromahā u, ĩsimiroti hā te te wapari da, ĩsimiroti hā dahāimanazém na rowaihu'u na hā wē uptabi wa. Taha nhimiroti hā pire nherē, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherē, ĩnhimiroti hā aima wapari ze za'ra wa'aba ō di. Taha wa, te za tō ĩ'uwaibaba aiwasédé hā ai'āma hiri za'ra wa'wa, danhib'apito sipi'ō hā.

Wa'uburé norĩ, da'ãma 're ĩsõrõwa za'ra mono zé wasu'u

Rucasi 11.24-26

⁴³⁻⁴⁴ — ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Áté wa'uburé hã te za aibã hawi 'maiwatobro. Watobro wamhã, a'ubuni wi te za 're mo, rob're na. Tawamhã dazõ 're rĩĩ baba mono wa, nimomo wa'utu õ wa, te za sima tinha: "Ĩnhorõwa 'rata u, wa za apã mo, ãma 're ĩnhorõwa u'ãsi mono da oto, ĩp'ẽ 'remhã." ãne te za sima tinha. Tawamhã apã te za oto mo, aibã u, ĩp'ẽ 're apã sébrẽ da. Tawamhã ĩhawi watobro haré, te aré hãiba baba na 're hãimana, 'ri hã baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're ĩsimasa mono ne, duré 'ri paramhã robza'ra wẽ u'ãsi 're ĩromnhimi'wara mono ne. Taha wa, wa'uburé ma, wẽ di, aibã hã apã ãma 're ĩsõrõwa mono da hã. ⁴⁵ Tawamhã tisiré norĩ zõ te za mo wa'uburé hã, si'u ãma 're sõrõwa za'ra mono da. Tawamhã te za ĩtẽme ãwisi za'ra, 7 na ĩhãiba za'ra hã ĩsipai u ĩwasétẽ uptabi za'ra hã. Tawamhã siré te za tõ ãma 're sõrõwa za'ra, aibã ãma. Aibã ma, tãma rowẽ prã ti aré, wa'uburé misi, ãma 're sõrõwa mono ré hã, ĩp'ẽ 'remhã. Ahã na oto ĩwa 're hãimana za'ra mono wa, tãma rowẽ õ uptabi di oto. Tane duré, a norĩ wa'wa hã aima 're rowẽ prã za'ra wa'aba mono di aré. Tane nherẽ, aiwasétẽ wi 're aipizari za'ra wa'aba mono newa, zahadu ĩzazei ãna 're aihãimana wasétẽ u'ãsi za'ra wa'aba mono wa, aima 're rowẽ õ uptabi za'ra wa'aba mono di za oto. — ãne ma tõ Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma, rowahutu'wa norĩ ma zama.

Zezusihi na wasu'u, ĩno norĩ wasu'u me

Marcusi 3.31-35; Rucasi 8.19-21

⁴⁶ Tawamhã Zezusi hã te te dama rowasu'u ré, ma tõ ĩno norĩ hã ĩtẽme aihutu, tina me. Tawamhã rowi simasa wamhã, ma tõ da'maipo're pu'u za'ra, Zezusihi ma, da te 'mairowasu'u da, ĩtẽme watobro za'ra da, rob u. ⁴⁷ Tawamhã Zezusihi ma, ma tõ 'mairowasu'u ni, ãne:

— Ano norĩ hã te rowi asõ aimesa, ana me. Te sima aiwẽ za'ra, marĩ na te te aima rowasu'u za'ra da.

⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã ma uburé dama waihu'u, ãne:

— E 'wa hã ĩna. E 'wam norĩ hã ĩno norĩ. — ãne hã ma dama waihu'u, Zezusi hã.

⁴⁹⁻⁵⁰ Tawamhã tinhĩptõmo na ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã te te wawasu'u za'ra sina, te duré dama tinha:

— Áhãta, ĩna. Áhãta ĩno norĩ. Áhãta ĩhidiba norĩ. Ni'wam norĩ hã ĩmama, hãiwa ãma 're ĩsãmra mono hã te te sima 're ĩwẽ za'ra mono zéẽ zarina, te te tãma ãma 're ĩuwaimrami za'ra mono norĩ si, ta norĩ hã ĩno, duré ĩhidiba, duré ĩna. — ãne ma tõ Zezusi hã dama siwaihu'u, (da te waihu'u za'ra dai õ nherẽ).

13

Amnho potozé wasu'u

Marcusi 4.1-9; Rucasi 8.4-8

¹ Tawamhã tõ taha bãtã na ma tõ Zezusi hã watobro 'ri hawi, ĩsõ'ui u morĩ da. Tame ma tõ nhamra, ĩsõ'u zaihã na, te te dama rowahutu da. ² Tawamhã da'ahã uptabi na ma tõ ĩtẽme dasito, da te wãpari za'ra da. Da'ahã uptabi na da te dasiwi uĩrĩ wa, ma tõ uba're wa dawi ázẽ, Zezusi hã. Uba're wa, te oto nhamra. Tawamhã ĩsõ'u zaihã na te ĩrata aimasam ni. ³ Taha wa, te Zezusi hã tinhimiromnhimiré'é na dama rowahutu, ãne:

— Aibã hã te buru u mo, ti'ai hãibãdã wa, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da.

⁴ Tawamhã, amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bãdãdi zababa ma rere'e. Tawamhã sire hã ma te te uprosi uburé, poto mono õ ré. ⁵ Ètẽ nhisiwi ma duré nima norĩ hã rere'e. Ti'ai baihãire di, ètẽ nhisiwimhã. Ti'ai baihãire wa, ma tõ 'wanhipré su'u, amnho hã. ⁶ Tawamhã bãdã hã oto 'rãiwatobro wamhã, rowa'ro wa, ma ro'wanhipré hã ti'wanhipré 'ré za'ra, ĩsari hã te te rowa'rei mono õ wa. ⁷ Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tõ 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, 'rãĩ mono õ di, ta norĩ hã. ⁸ Ti'ai wẽ wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Tawamhã, oto 'wanhipré 'rãihã mono wamhã, ma tõ ti'rã za'ra. 'Rãĩ mono wamhã, nima niwĩmhã 'rãĩ ahã prã ti, amnho hã. Duré nima niwĩmhã 'rãĩ ahã di. Duré nima niwĩmhã 'rãĩ pese uptabi di. — ãne na ma tõ Zezusi hã dama ãma romnhimiré'é.

⁹ Tawamhã ãne na ma tõ duré dama ãma 'rãsutu, tinhimiroti na:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ápẽ ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩnhimirowasu'u na hã waihu'u za'ra wa'aba da. — ãne ma tõ dama waihu'u, da te waihu'u za'ra da.

Romnhimiré'é na si, Zezusi te te dama 're ĩrowahutu mono zé wasu'u

Marcusi 4.10-12; Rucasi 8.9-10

¹⁰ Tawamhã wa norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tó Zezusihi u ubumro ni. Tawamhã âne, wa oto wasiwi sadanharĩ ni:

— E marĩ wa, te romnhimiré'é na si dama 're ĩrowahutu mo. — Āne, wa wasiwi sadanharĩ za'ra ni, wa norĩ zama, wa te waihu'u za'ra ō wa.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra, âne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã a norĩ wa'aba ma si, ma tó aima waihu'u za'ra wa'wa, dama ĩwaihu'u'ō hã, da'âma 're ĩsib'a'uwē mono zém na hã, sō'awi te te dama waihu'u'ō nherē.

¹² Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowaihu hã te te 're 'ruiwaparĩ u'âsi za'ra mono wamhã, taha zarina te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sa'ētē na tãma âma 're sōprub za'ra, te te aré âma 're ĩrowaihu'u za'ra mono zém nhĩpai u, te te waihu'u pese za'ra da oto. Tane nherē, ni'wam norĩ hã ĩsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwaparĩ za'ra mono ō wamhã, ta norĩ wi te za tinhimirowaihu hã tãma waihu'u pese za'ra ō nherē, te te tiwi 're awaihu 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, te te aré âma 're ĩwaihu'u za'ra mono zé hã. ¹³ ĩnhimirohmuri hã datómo na da te 're 'madâ'â za'ra mono nherē, te taré da te 're 'madâ'â za'ra, da te âma 're waihu'u za'ra mono âna. Duré ĩnhimiroti hã dapo're na da te 're waparĩ za'ra mono nherē, te taré da te 're waparĩ za'ra, da te âma 're waihu'u za'ra mono âna. Taha wa, wa romnhimiré'é na si te dama 're rowasu'u. ¹⁴ Duréihã Iza'iza hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tó da'âma rob'ui'éré, za da'âma 're ĩromhâimana mono zém na hã. Taha wa, âhãna ma tó da'âma uwaimra. Āne duréihã ĩsimi'ui'éré hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na hã:

"ĩnhimiroti hã dapo're na da te 're waparĩ u'âsi za'ra mono nherē, taré te za da te 're waparĩ za'ra, da te âma 're waihu'u za'ra mono âna. Duré ĩnhimirohmuri hã datómo na da te 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono nherē, taré te za da te 're 'madâ'â za'ra, da te âma 're waihu'u za'ra mono âna.

¹⁵ E marĩ wa. Dapē'ē 're, da te 're ĩrosa'rata za'ra mono zé hã sitom haré te za ĩré 're dahâimana u'âsi za'ra, da te ĩ'âma 're rosa'rata wē za'ra mono ō wa. Dapo're nhitom haré, te za duré 're dahâimana za'ra, ĩnhimiroti hã da te 're waparĩ ze za'ra mono ō wa. Duré datómo sitom haré te za 're dahâimana za'ra, ĩnhimirohmuri hã dama 'madâ'â zeĩ ō wa.

Ānei ō 'wa'âhã, te aré ĩnhimirohmuri hã da te 're 'madâ'â ze za'ra, datómo na. Te aré duré da te 're waparĩ ze za'ra, ĩnhimiroti hã. Te aré duré da te 're ĩwaihu'u pese za'ra, dapē'ē 're, da te ĩ'âma 're rosa'rata wē za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ĩtēme 're dasĩpizarĩ za'ra, dawasété wi hã. Tawamhã dahãze wa, da te 're ĩdape se za'ra mono ne, wa aré dawasédé hã te dama 're aparĩ, te da'âma 're ab'madâ'â tó mono da oto."

Āne duréihã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã.

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma, te oto nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— A norĩ wa'wa hã ĩnhimirohmuri, atómo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, ma tó ĩ'âma ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ĩnhimiroti hã aipo're na 're waparĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ma tó duré ĩ'âma ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa. Taha wa, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di, a norĩ wa'aba ma si. Tó sena wa âne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã duré ĩsimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ hã te aré te te sima 're wē uptabi za'ra, ĩnhimirohmuri na 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono zé hã te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Ma tó duré aré te te sima 're wē za'ra, ĩnhimiroti na 're ĩwaparĩ za'ra wa'aba mono zé hã te te 're waparĩ za'ra mono da. Taha wa, a norĩ wa'aba ma si, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. — Āne hã ma tó wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Amnho potozém na ĩsimiré'ézé hã, Zezusi hã sō'awi te te dama ĩwaihu'uzé wasu'u

Marcusi 4.13-20; Rucasi 8.11-15

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tó duré wama waihu'u za'ra:

— Ma'âpé, ĩwaparĩ pese za'ra wa'aba. Āhãna wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, amnho potozém na te âma ĩsimiré'ézé hã waihu'u za'ra wa'aba da. ¹⁹ Amnho hã aibã te te ĩ'anhama mono hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u. Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwē mono zé wasu'u hã, tipo're na te te 're waparĩ za'ra mono nherē, te te âma 're rosa'rata ze za'ra mono ō wamhã, te te âma waihu'u pese za'ra ō di za. Ta norĩ hã amnho hã bâdãdi zababa ĩrere'e mono ne, te 're ĩhâimana za'ra. Amnho hã sire te te ĩ'uprosi mono ne, te za ĩwasété uptabi hã ĩtēme 're simasisi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na taré te te 're ĩwaparĩ za'ra mono hã te te tiwi 're awaihu'i mono da, Wa'uburé hã. ²⁰ Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã étē nhisiwi, ti'ai baihãire wa ĩrere'e mono ne, te 're ĩhâimana za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te

're wapari za'ra mono wamhã, amnho hã ti'ai baiháire wa ĩpoto su'u mono ne, te ta norĩ hã awa'awi te te ãma 're saze za'ra, to sina. ²¹ Tane nherẽ, ĩsadawa wasu'u hã te te 're saze za'ra mono wa, da te tãma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za sazei utõrĩ za'ra. Amnho hã ti'ai baiháire wa, ĩre're'e mono hã sari õ wa, ĩ'wanhipré 'ré mono ne, te za romhutu na sazei utõrĩ za'ra, ta norĩ hã. ²² Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã wab'ru wazari ĩre're'e mono ne, te 're hãimana za'ra. Wab'ru hã ro'wanhipré siré 'wanhipré mono wa, te te oto ubu mono wa, ĩ'rã za'ra õ ne, 'Re ĩhãimana u'ási mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherẽ, ĩwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, ta norĩ hã. Tihãimanazém na si te za sina 're hãtã'á u'ási za'ra. Duré danhibro pe hã wẽ uptabi newa te za taha zõ si te te 're rob'ruiwapari u'ási za'ra. Taha wa, amnho 'wanhipré hã ĩ'rã za'ra õ ne, 're nomro wẽ mono õ di za, ta norĩ hã. ²³ Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã ti'ai wẽ wa ĩre're'e mono ne, te za 're hãimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ási mono zadawa wasu'u te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za te te sima 're wẽ uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da. Tawamhã, rowede ĩ'rãĩ pese uptabi ne, te za wẽ u'ási 're hãimana za'ra, ta norĩ hã. — ãne ma tã Zezusi hã wama waihu'u za'ra, te te da'ãma ĩromnhimiré'ézé hã.

Wab'ru hã rob're ĩwẽ wazari, ĩpoto mono zé wasu'u

²⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tã duré wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— 'Re ĩhãimana u'ási mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zém na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã tĩburu na ma tã amnho potozé ĩwẽ hã te te a're, amnho hã tãma 'rã da. ²⁵ Tawamhã nimahã na barana danhotõ mono ré, ĩsitob'ru hã ma tã tĩburu u mo. Wab'ru hã ma tã te te a're, amnho ĩwẽ wazari. Te te a're mono pari, ma tã apã mo. ²⁶ Tawamhã rob're hã ma tã prédu. Taha wa, ma tã 'rã. 'Rãĩ mono wamhã, dama 'madã'á pibu pese di oto, wab'ru hã ĩwazari ĩpoto mono na hã. ²⁷ Tawamhã buru tede'wai ma, romhuri'wa norĩ hã ma tã ĩtẽme aihutu. ĩtẽme sihutu wamhã, ãne te tãma rowasu'u za'ra: "Apito, oro amnho hã ĩwẽ si aiburu na a're mono za, ma wab'ru hã ĩsiré 'wanhipré." ãne te ãma siwi sadanha, buru tede'wa hã.

²⁸ — Tawamhã buru tede'wa hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: "Ni'wa hã ĩ'ruiwapari'wa, ma tã ãne ĩma 'manha."

Tawamhã tãma ĩromhuri'wa norĩ hã te siwi sadanha, ãne: "E ãne hã aima wẽ di, wab'ru hã uburẽ wa te ĩsanoi mono da hã, tãma ropese da."

²⁹ — Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra: "Tõ'ã. Rob're hã ĩ'rãĩ ré hã ĩsu sano za'ra wa'aba tã da, taha wa, sano za'ra wa'aba õ di za a'ã, wab'ru hã. ³⁰ A'ã simisutu siré prédu mono, roptehãri na da te 're ĩsãna'rata mono zéb u hã. Tawapsi wa za oto roptehãri na romhuri'wa norĩ ma 'ru za'ra, wab'ru uimrehẽne te te siwi sanoi mono da, te te duré wasisi mono da, unhama u te te siwi sãmra da, si'unhama da. Taha parip si, te za oto tehãri za'ra, amnho za'razéb u te te siwi sa'ra da, ĩma." — ãne na ma tã Zezusi hã ãma romnhimiré'é, 'Re ĩhãimana u'ási mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zém na hã, ãne hã sã'awib õ nherẽ.

Motada nhamare wasu'u

Marcusi 4.30-32; Rucasi 13.18-19

³¹ Tawamhã romnhimiré'é na ma tã duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ĩhãimana u'ási mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma simiré'é za'ra wa'wa, motada nhamare na, aibã tĩburu na te te ĩ'a're hã. ³² Motada nhamare hã uburẽ romnhimare norĩ ma syryre nherẽ, oto prédu mono wamhã, uburẽ romnhimare, da te 're ĩzuri mono hã te za te te 're sipai pese za'ra. Papo za'etẽ wamhã, ĩsu 'rowi te za si norĩ hã te te sima 're sasi za'ra. — ãne na ma tã duré Zezusi hã wama ãma romnhimiré'é za'ra.

Ī'u'etẽ wapuzé wasu'u

Rucasi 13.20-21

³³ Tawamhã Zezusi hã ma tã duré ãne na wama ãma romnhimiré'é za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ĩhãimana u'ási mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Pi'õ hã te za ĩ'u'etẽ wapuzé hã syry na sa'wa, aro 'rã ne zu pese wazari, tridu 'rã zu pese wazari. Aro 'rã ne zub'a si, sa'etẽ uptabi di. Tawamhã te te wazari pese wamhã, te za tidupto, ĩ'u'ẽne hã. Sa'etẽ uptabi di za oto. ãne duré, 'Re ĩhãimana u'ási mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé hã. — ãne na ma tã duré Zezusi hã ãma romnhimiré'é.

³⁴ Marĩ na te te dama ãma 're romnhimiré'é mono nherẽ, te te dama ãma 're arowasu'u mono õ di, Zezusi hã. Romnhimiré'é na si ma tã te te dama 're rowasu'u. ³⁵ Duréihã

'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te âma ìrob'ui'érézéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tô romnhimiré'é na si te te dama 're rowasu'u, Zezusi hã. Âne duréihã âma ìrob'ui'éréé siro hã:

“Te dama 're rowasu'u mono wamhã, wa za te dama âma 're aromnhimiré'é.

Wa za duré te dama 're awaihu'u, ropoto na'rata hawimhã dama ìwaihu'u'ô hã.”

Âne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te âma ìrob'ui'éréé siro hã.

Wab'ru na ìsimiré'ézé hã, Zezusi hã sô'awi te te dama ìwaihu'uzé wasu'u

³⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô dawî mo. Dawî morî wamhã, ma tô 'ri para u'âzé. Tawamhã ìsiré 're ìwanomro mono norî hã wa tô 'râwi ìtême ubumro ni, wa te wasiwi sadanharî da, âne:

— Ma'âpé wama waihu'u za'ra na. E marî na ma tô wab'ru na hã âma ìromnhimiré. E marî te wasu'u.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharî za'ra, âne:

— Aibã hã tiburu na amnho ìwê te te ì'a're mono hã, wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para dasiré ìpodo hã, te ìwasu'u. ³⁸ Duré aibã buru hã, daro mono bâ tí'ai wa, 're ìdahâimana za'ra mono hã te dawasu'u. Duré amnho ìwê hã uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono, âma 're ìsib'a'uwê za'ra mono norî, te wasu'u. Duré wab'ru hã ìwasété uptabi nhîb'a'uwê norî, te wasu'u, Wa'uburé nhîb'a'uwê norî hã. ³⁹ Duré buru tede'wa nhîob'ru hã wab'ru hã ìburu na te te tiwi ì'azuri mono hã wa'uburé norî nhîb'apito te wasu'u, tô ô hã. Duré da te 're ìroptehâri za'ra mono zé hã rob'râsutuzéb âma za da'âma ìsipo'ozé, te wasu'u. Duré buru nho ubumroi'wa norî hã hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norî, te wasu'u.

⁴⁰ Wab'ru hã da te 're sano za'ra mono wa, unhama u da te 're ìsâmra mono ne, te za dama tiromhãiba, rob'râsutuzéb âma hã. ⁴¹ Wa hã dasiré ìpodo hã hâiwa âma ìma romhuri'wa norî hã wa za we satôri za'ra tí'ai u, marî ìwasédé hã da te 're ì'manharî u'âsi za'ra mono norî hã te te da'ubumro za'ra da, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê norî nhîti. Dawasédé hã da te 're 'manharî za'ra mono da, te te dama 're ìroti za'ra mono norî zama te za ubumro za'ra, hâiwa âma ìma romhuri'wa norî hã. Wab'ru hã da te 're ìsano za'ra mono ne, te za da'ubumro za'ra, ône haré. ⁴² Taha parimhã te za unhama ro'ô za'êtê u danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ry'ry u'âsi. Te za duré 're da'wasitete u'âsi za'ra, da te oto 're robzépata za'êtê za'ra mono wa. ⁴³ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ì'madã'â pese za'ra mono norî si, te za pire na dama 're hâimana za'ra. Bãdã hã daro mono bâ te te dama 're rob'uiwê za'ra mono wa, uburé da te 're ì'madã'â za'ra mono ne, te za uburé da te 're waihu'u za'ra, pire na oto dama 're ìhâimana za'ra mono na, Wamama za oto da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb âma hã.

Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'âpé ìwapari pese za'ra wa'aba, ìnhimiroti na hã.

— Âne ma tô Zezusi hã wama rowasu'u za'ra.

Ëtê'ubuzi wasu'u

⁴⁴ Tawamhã âne te duré wama rowasu'u za'ra:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zém na, wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, âne. Aibã hã daburu na te te romhuri ré, ma tô êtê'ubuzi ìwa'âbã za'êtê uptabi hã 'masã, tí'ai 'rowi ni'wa hã te te aré dawî ìsuwa hã. Te te sãmri wamhã, ma tô apã dawî suwa tame, da te sãmri tô da. Tawamhã toi uptabi wa, ma tô uburé tinhibro hã dama wede, buru hã tô ô hã te te dawî uipra da, êtê'ubuzi, ìwa ìnomro hã te te sima âri da. Âne 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé wasu'u hã.

Ëtê'waipo wasu'u

⁴⁵ — Âne duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé hã. Aibã hã ma tô sima wê, dasima danhipesezé hã êtê'waipo ìwa'âbã za'êne hã te te dawî 'manhopêté wa, te te sima uipra da, dama ì'madã'â ze hã. ⁴⁶ Tawamhã êtê'waipo ìwa'âbã za'êtê uptabi hã te te 'masãmri wamhã, uburé tinhibro hã ma tô dama wede, êtê'waipo hã te te sima uipra da. Âne 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé wasu'u hã. — Âne ma tô Zezusi hã wama rowasu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norî ma, wa te waihu'u za'ra da, sô'awib ô nheré.

Tepe mramizé wasu'u

⁴⁷⁻⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré âne na wama rowasu'u za'ra, tinhimromnhimiré'é na:

— Âne hã duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zé hã. Tepe mrami'wa norî hã ma tô abazipara hã só siwi time, ìsô'ui wa. Te te siwi meî wamhã, ahã na ma tô siwi âma 'mai'âri za'ra, ìpoto mono bâ, tebe hã. Tawamhã tebe hã ahã uptabi wamhã, ma tô abazipara hã siwi tisa, â zãdã're u. Tame ma tô oto tebe hã ìwê si siwi waibu, si'ôto 're,

te te 'manheré za'ra da. Tebe siwamnarī norī hā da te 're īhuri mono ō hā ma tō taré siwi sāmra. ⁴⁹Tane te za dama tironhāiba, rob'rāsutuzéb āma hā. Hāiwa āma romhuru'wa norī hā te za we dazō ai'aba're tī'ai u, dawasété na 're īdahāimana u'āsi mono norī si te te da'ubumro za'ra da, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti te te 're ī'madā'ā pese za'ra mono norī nhiti, te te dazani za'ra da oto. ⁵⁰Tawamhā unhamā ro'o za'ētē u te za oto danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ry'ry u'āsi. Te za duré 're da'wasitete u'āsi za'ra, da te 're robzépata za'ētē za'ra mono wa. — Āne Zezusi hā te te wama āma īromnhimír'é é za'ra zé wasu'u hā.

Marī ité hā da te dasima 're īsōmri za'ra mono zé wasu'u

⁵¹Tawamhā Zezusi hā ma tō wazadanharī za'ra, Isiré 're īwanomro mono norī hā:

— E ma tō asiwi īwaihu'u 'wa, uburé te aima āma īromnhimír'é é za'ra wa'aba zé hā.

Tawamhā asa wa tāma nharī za'ra ni:

— Īhe. Wa tō waihu'u za'ra ni.

⁵²Tawamhā āne te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā:

— Wa za duré aima āma romnhimír'é é za'ra wa'wa, āne. Āté 'ri tede'wa te za marī īwē hā te te 're azani, 'ri 're wa'wa 're īromnhimi'wara mono zém hawi, te te dama 're anhomri mono da. E tawamhā marī ī'ratare si te za te te dama 're azani. Mare di. Marī itéb zama te za duré te te dama 're azani, te te dama 're anhomri mono da. Tane duré, ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti waihu'u pese 'wa norī hā da'āma 're īsib'a'uwē mono zé wasu'u te te waihu'u pese za'ra wamhā, ta norī hā te za īsimiroti itéb zama te te dama 're waihu'u za'ra, īsimiroti 'rata me. — Āne ma tō wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

Zezusi hā, īprédubzéb āma da te dasiwi īwē'ōzé wasu'u

Marcusi 6.1-6; Rucasi 4.16-30

⁵³⁻⁵⁶Tawamhā Zezusi hā marī nhimír'é é na te te dama arowasu'u pari, ma tō mo, aré 're īhāimana mono zéb u. Tamomo wisi wamhā, te oto dama rowahutu, zudezu norī te, rowahutuzéb āma. Tawamhā īsimiroti hā da te wapari za'ra wamhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima āma nharī za'ra ni, āne:

— Ō hā wedé é na romhuri'wai 'ra. Īna nhisi hā, Mariza na īsisi hā. Duré īno norī nhisi hā Tī'adu, duré Zuzé, duré Sima, duré Zudasi. Īhidiba norī hā te duré wa'rata 're hāimana za'ra. E niha ma bété ōhō si uburé marī hā waihu'u, tiwaihu'u pese na te te dama 're īrowasu'u mono zéb da hā, duré marī dama ī'manharī waihu'u'ō hā te te dama 're ī'ab'manharī wē mono zéb da hā. — Āne ma tō āma dasima romnhoré za'ra ni.

⁵⁷Taha wa, ma tō dasiwi wē'ō ni, Zezusi hā.

Taha wa, te Zezusi hā āne dama tinha:

— 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā daro mono bâ datēme 're nomro mono wamhā, īsimiroti na wazép sina, te za sō 're datob'uzu za'ra. Īsipti'ai āma 're īhāimana za'ra mono norī si, sō 're datob'uzu za'ra mono ō di, isipti'ai āma wa. Īsisānawā norī zama, īsōrōwa āma 're īsi'ubumroi mono norī hā te te duré siwi 're hāiba wazé mono ō di. — Āne hā ma tō dama waihu'u, Zezusi hā.

⁵⁸Tawamhā īsimipawaptobzém na da te dasina 're umnhasi za'ra mono ō wa, marī dama ī'manharī waihu'u'ō hā ahā na te te dama 'manharī ō di, tamemhā.

14

Zuwā Batita, da te ībutu nhizārizé wasu'u

Marcusi 6.14-29; Rucasi 9.7-9

¹Tawamhā apito Erodī hā Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma te te 're da'madā'ā mono ré, ma tō Zezusihi wasu'u hā wapa. ²Īwasu'u hā te te wapari wamhā, ma tō te te tāma 're īromhuri za'ra mono norī ma rowasu'u, Zezusihi hāiba na:

— Zuwā Batita te dama 'rui wa, da te wīrī wa, apā īhāiwa'udu, ta hā. Taha wa, te tiwaihu'u pese na te te dama 're ab'manharī, marī dama ī'manharī waihu'u'ō hā.

³⁻⁴Āne ma tō apito Erodī hā Zezusihi wasu'u na tāma rowasu'u za'ra. Ta hā ma tō aré tinoi mro zō rowasutu, Erodiza na pi'ō nhisi zō. Īno nhisi hā Piripi na īsisi hā. Zuwā Batita hā ma tō aré te te tāma 're roti u'āsi, āne: “‘Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'é é hā te te āma roti ō di, asisānawāi mro na aimro da hā. Tāma wē ō di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā.” — Āne ma tō te te tāma 're roti u'āsi, Erodīhi ma. Tane nherē, ma tō apito Erodī hā tinoi mro na tiwi āma ai'rē. Taha wa, ma tō dama tī'ru, Zuwā Batita hā da te āri da, da te pawasisi da, duré da te sērē da, dazazéb 're. ⁵Apito Erodī hā ma tō sima wē aré, te te dama 'ru da, Zuwā Batita da te wīrī da. Tane nherē, pahi di zudezu norī ma hā, Zuwā Batita hā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na da te waihu'u za'ra wa. ⁶Tawamhā Erodīhi waptā'āzém na ma tō dato hā dasiwi 'manharī ni. Tawamhā Erodizaha 'ra hā ma tō danho'a

apese azarudu hã, apito Erodihî nho'a zama. Taha wa, te te 'madâ'â ze ti, apito Erodi hã.
 7 Taha wa, ma tó azarutu ma ropisutu, âne:

— Tô sena, wa za uburé marî hã aima tisô, asima ïwézéb uwaibaba, ïwi ïwaptêrêzéb zarina.

⁸ Tawamhã ïna hã te te tâma ïrotizéb zarina, ma tó tiwi rowaptê, âne:

— Zuwã Batitaha 'rã si, wa ïsima wê, piza'a 'renho'a wa, ïma hiri da, âhãna awa'awi.

⁹ Taha wa, ma tó apito Erodihî wi tirobzei'ô. Tane nherê, sô ïhãrã norî nho'a te te azarutu ma ropisutu wa, ma tó âma tâma uwaimra, te te tiwi ïwaptêrêzéb uwaibaba. ¹⁰ Ma tó dama ti'ru oto, dazazéb u Zuwã Batitaha zô da'maimori da, da te butu nhizãri da. ¹¹ Da te butu nhizãri wamhã, ma tó oto siwi ti'ã ï'rã hã, azarutu ma, piza'a 'renho'a wa. Tawamhã ma tó tina ma ti'ã oto, azarudu hã. ¹² Tawamhã Zuwãhã siré 're ïnomro mono norî hã ma tó sô ai'aba'rê, ïhãiba zô, te te siwi âri da, te te siwi sêrê da, ab're 're. Taha parip si, te ai'aba'rê Zezusihi u, te te tâma rowasu'u za'ra da.

Zezusi hã dasa te te dama ïmanharizé wasu'u

Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17; Zuwã 6.1-14

¹³ Tawamhã Zezusi hã Zuwãhã wasu'u te te wapari wamhã, ma tó danhiti mo uba're na siwaprosi, romnhiwasi sãmra da. Tane nherê, nïmomo ïsãmra na ïwasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tó darom hawi tawairébé ni da'ahã na, ïsarina dasi'aba'rê da ïsô'rãmi, ti'ai baba. ¹⁴ Tawamhã Zezusi hã uba're hawi watobro wamhã, da'ahã uptabi na ma tó da'ab'madã. Te te da'ab'madã'ã wamhã, ma tó da'ãma tipe'ézé, Zezusi hã. Taha wa, ïhãzê ré norî hã tame ïsi'ubumro norî hã ma tó apese.

¹⁵ Tawamhã hãiwahã pesere, wa norî hã ïsiré 're ïwanomro mono norî hã wa tó ïtème ubumro ni, Zezusihi u. Âne, wa tó tâma nharî za'ra ni:

— Ma tó tihãiwahã. Âne a'ubuni wi, wa wahãimana za'ra ni, 'ri nhiti. Taha wa, ma'ãpé dama rob'ru na, 'ri wa'ôtô u dasi'aba'rê da, dasa hã da te dasima uipra za'ra da.

¹⁶ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharî za'ra, âne:

— Mare di. Dasi'aba'rêi ô di za. A norî wa'wa hã te za dasa hã dama ï'a za'ra wa'wa, dasaihuri da.

¹⁷ Tawamhã wa duré asa tâma nharî za'ra ni, Zezusihi ma:

— ï'u'ëtê wapu hã 5 na te wama tihãimana za'rare. Duré pe'a hã maparanere. Â norî si, umrore di.

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã te oto wama 'ru za'ra:

— Ma'ãpé we ïma waibui wa'aba, ï'u'ëtê wapu hã, duré pe'a hã.

¹⁹ Tawamhã te oto dama tinha, duiroi wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tó oto ï'u'ëtê wapu hã waibu, 5 na ïhãiba hã. Duré pe'a hã maparane. Tawamhã hãiu u te ïré rob'madã, Timama âma wata da, sôpru wa. Taha pari, ma tó te te wê'ê, ï'u'ëtê wapu hã. ïsiré 're ïwanomro mono norî ma, ma tó wama sômri za'ra, ma te dama sômri za'ra mono da. ²⁰ Tawamhã aihini ma tó dasa hã huri ni. Ma tó da te 'mahãpãri. Tawamhã Zezusihi siré 're ïwanomro mono norî hã wa tó apã si'ôtô 're, wa te sé danho'rada hã, ï'u'ëtê wê'ê hã pe'a wê'ê zama. ¹² na si'ono hã ïré hã, danho'rata ré hã. Si'ôtô 'remhã 'masisi di. ²¹ Aibã norî hã 5 miu na ïhãiba za'ra hã ïsaihuri norî hã, aibã norî za'rata si hã. Pi'ô norî hã duré ai'uté norî hã sa'rata ô di.

Zezusi hã â nhisi baba ïmorizé wasu'u

Marcusi 6.45-52; Zuwã 6.15-21

²² Tawamhã Zezusi hã ma tó wama rob'ru za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norî ma, uba're wa, wanhisisi da, ïwana zara u wa te saprî za'ra da ïsô'u na, waza'u za'ra te te dama rob'ru da, darob u apã da te ropéi mono da. ²³ Te te dama rob'ru ni pari, te oto Zezusi hã mo sa'a u, siwaprosi Timama ma mreme da. Tame siwaprosi sãmra ré, ma tó âma timara. ²⁴ Taha ré, ïsiré 're ïwanomro mono norî hã wa tó â wa'wa u wahãimana za'ra ni, uba're na. Tame ma tó â sisasi hã te te waré wabzuri za'ra uba're hã, rowa'u'u za'êne hã ïsô'ômoi baba te te rowapõri za'ra wa. ²⁵ Tawamhã zahadu mara hã ré, te Zezusi hã watème timorî za'ra, â nhisi baba. ²⁶ Tawamhã, wa te wasiwi 'madã'ã wamhã, wa tó tâma wapê'ëwara za'ra ni, adã watème morî za'ra newa. Âne, wa wasima 'mahãrã za'ra ni:

— Ôhõta adã'ã hãiba warô, te wei watème mo. — Âne, wa wasima 'mahãrã za'ra ni. Tawamhã tâma wapahi za'ra wa, wa tó tâma wazadari za'ra ni. ²⁷ Tawamhã awa'awi ma tó Zezusi hã wama si'mahãrã za'ra:

— Wa hã wa we atème ïmorî 'wa. ïma aipahi za'ra wa'aba ô di za.

²⁸ Tawamhã Pedru te tâma tinha, âne:

— Wanhib'apito, tó sena a hã wamhã, ma'ãpé we ïzô aihãrã, â nhisi baba âma atème ïmorî da, asabzéb u.

²⁹Tawamhã asa te tãma tinha, Pedruhu ma:

— We aimorĩ pé, Ìtême.

Taha wa, ma tã uba're hawi watobro Pedru hã, â nhisi baba morĩ da, Zezusihi u.

³⁰Tawamhã â nhisi baba Ìtême morĩ wa, ma tã rowa'u'u za'ëtê ma tipahi, Pedru hã. Taha wa, ma tã tizadari. Ma tã aré âzé, â 'rowi. Te sina 'mahã, âne:

— Wanhib'apito, ma'âpé Ìnho'reptu na, Ìdá'â tã da.

³¹Tawamhã awa'awi ma tã Zezusi hã pa'â, tinhib'rata na. Æne te tãma tinha, Pedruhu ma:

— E niha Ìzaze syry di. E marĩ da, ma tã 'rãwi Ì'ãma asiwawã, te aipawaptobzém na hã. — Æne ma tã tãma tinha, Zezusi hã.

³²Tawamhã uba're 're ma tã tizasi zahuré, Zezusi norĩ hã Pedruhu me. Zasi zahuré wi, ma tã rowa'u hã tiwa'u'utu. ³³Tawamhã Ìsiré 're Ìwanomro mono norĩ hã wa tã ãma wawata za'ra ni, Zezusihi ãma. Æne wa ãma wawata za'ra ni:

— Wanhib'apito, a hã tã sena 'Re Ìhãimana u'ãsi mono 'ra, te 're aimo. — Æne wa ãma wawata za'ra ni.

Zezusi hã te te Ìda'apesezé wasu'u

Marcusi 6.53-56

³⁴Tawamhã wa norĩ hã wa tã saprĩ za'ra ni, Zezusihi me, Ìsõ'u na. Wa te saprĩ za'ra wamhã, wa tã aihutu ni, Zenezaré na danhipti'a nho'õmo nhisi u. ³⁵Tamemhã ma tã dasiwi waihu'u ni, Zezusi hã. Taha wa, ma tã Zezusihi wasu'u na ãma dasima da te ropé, 'ri wa'õtõ mono bâ, ti'ai 're dasi'rata 're Ìdahãimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã da'ahã na ma tã Ìhãzé ré norĩ hã Ìtême 'wasari ni. ³⁶Tawamhã ma tã Ìhãzé ré norĩ hã tiwi waptêrê za'ra, Ì'uzã nhisutu si te te tiwi upi za'ra da. Tawamhã Ì'uzã nhisutu si te te nasi upi za'ra nherê, ma tã tizéptã'â za'ra, uburê Ìhãzé ré norĩ hã, awa'awi.

15

Zudezu norĩ hi'rata hãimanazé wasu'u

Marcusi 7.1-13

¹Tawamhã parisezu norĩ hã, duré 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tã ai'aba're Zeruzarê hawi, Zezusi hã te te siwi ãma sadanharĩ da, zudezu norĩ hi'rata nhimiroti na. Æne te siwi sadanha, ãma:

²— E niha asiré 're Ìnomro mono norĩ hã te te 'madã'â za'ra õ di, duréi wahi'rata norĩ nhimiroti hã. Ta norĩ hã 're saihuri mono õ ré, 're simisõi pese za'ra mono õ di. Æne wa, te ta norĩ hã wahãimanazé hã te te ãma wawi 're upa za'ra.

³Tawamhã asa te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra:

— E niha bâ bété, a norĩ wa'wa hã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã 're 'madã'â za'ra wa'aba mono õ di, te bété asimiroti na si 'rãwi 're asi'madã'â za'ra wa'aba mo. ⁴Duréihã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã ma tã ãne dama roti: “Aimama norĩ hã te za 're Ìwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama.” Æne Ìsimiroti amo hã duré: “Ni'wam norĩ hã timama nherê, duré tina nherê, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're simro.” Æne Ìsimiroti hã duréihã. ⁵⁻⁶Tane nherê, te aimawi dama 're Ìroti za'ra wa'aba mo, âne: “Áté ni'wa hã te za sima rosa'rata, marĩ hã timama norĩ ma, te te sãmri da, te te ãma pawaptob zahuré da. Tane nherê, te za tipê'ê na sima tinha: ‘Á hã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono te hã.’ Æne wamhã, timama norĩ ma, te te sãmri zahuré õ di za, te te ãma pawaptob zahuré da.” Æne te dama 're Ìroti wasété za'ra wa'aba mo. 'Rãwi asimiroti na si 're anomro aba mono da, ma tã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã asiwi 're Ìwê'õ za'ra wa'aba mo. ⁷A norĩ wa'wa hã aihãimana si'ahã za'ra wa'aba di. Duréihã Iza'iza hã ma tã Ì'uwaibaba ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa, za 're Ì'aihãimana za'ra wa'aba mono zém na hã. 'Re Ìhãimana u'ãsi mono mreme na ma tã ãne na ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa:

⁸“Õ norĩ hã tã sena newa, te timreme na si taré Ì'ãma 're wata za'ra. Tane nherê, te tipê'ê 're aimawi zõ si te te 're rosa'rata u'ãsi za'ra, Ì'upana. ⁹Danhimiroti zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra, Ìnhimiroti zarina newa. Taha wa, senai õ di, ta norĩ hã Ì'ãma 're Ìwata za'ra mono zé hã.”

Æne ma tã ai'ãma waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã, duréihã. — Æne ma tã Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Dasa hã da te 're huri mono wa, dasa na dawasédé, da te 're Ìmanharĩ za'ra mono õ zé wasu'u

Marcusi 7.14-23

¹⁰Tawamhã Zezusi hã ma tã sima dazõ hã, Ìsimirowasu'u hã da te wapari za'ra da. Æne te dama tinha:

— Ma'ápé, ĩwapari pese za'ra wa'aba za, marĩ hã waihu'u za'ra wa'aba da, âma. ¹¹ Uburé marĩ na 're dasaihuri mono wamhã, dapê'ê 're, 're sisisi mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono ô di za 'rãwi. Dapê'ê hawim na danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra mono wapsi, te za 're dasiwasété za'ra, 'rãwi. — Âne ma tó Zezusi hã dama waihu'u.

¹² Tawamhã wa norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tó ĩtème ubumro ni, Zezusihi u, wa te wasiwi âma sadanharĩ za'ra da, âne:

— E ma tó asina ĩwaihu'u za'ra. Parisezu norĩ hã ma tó aimreme hã siwi wê'ô pese za'ra.

¹³ Tawamhã Zezusi hã te asa wama âma romnhimiré'ê za'ra, parisezu norĩ âma:

— ĩmama hã hãwi âma 're ĩsãmra mono hã rob're te te ĩ'a're'ô hã taha si te za uburé te te 're aza'o'o. ¹⁴ Parisezu norĩ âma 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono ô di za. Si'uihã na 're hãimana za'ra mono. Ni'wa hã te za tisiré hã saprô, ĩtob'a zahuré hã. Te te saprôni wamhã, te za ab're 're siré tiwaptã'ã zahuré. Tane te parisezu norĩ hã tob'a ne te te 're danhimro. — Âne ma tó Zezusi hã wama âma romnhimiré'ê za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã Pedru te âma 'mahã, Zezusi hã:

— Ma'ápé âma wama rowasu'u za'ra na, taha na âma ĩromnhimiré'ê na hã wa te waihu'u za'ra da.

¹⁶ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— E niha a norĩ wa'aba zama, waihu'u za'ra wa'aba ô di bété. ¹⁷ Dasa hã da te 're huri mono wamhã, taré te za dadub 're, 're sisisi. Taha pari, te za duré apã 're wairébé, dahãiba hawi. ¹⁸ Tazahã, dapê'ê hawi da te 're ĩsani za'ra mono na si, te za 'rãwi 're dasiwasété za'ra. ¹⁹ Dapê'ê 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te za dawasédé hã uburé da te 're 'manharĩ za'ra, dasipãrĩ hã, duré dasina danhimisaihuri hã, duré marĩ na danhimisaihuri hã, duré dazadawa nhipe hã, duré da te da'ãma 're ĩwasété za'ra mono hã. ²⁰ Âne uburé dapê'ê 're, da te 're rosa'rata wasété za'ra mono wapsi, te za dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra. Tane nheré, danhimisôĩ âna 're dasaihuri mono wamhã, âma 're dasiwasété waihu'u za'ra mono ô di za. Mare di. — Âne ma tó Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

Pi'ô hã zudezu'ô 'ra, Zezusi hã te te ĩpesezé wasu'u

Marcusi 7.24-30

²¹ Tawamhã Zezusi hã ma tó mo Zenezaré hawi, Tiru na 'ri nho'ômo nhisi niwĩ, Sido na 'ri nho'ômo nhisi niwĩb zama. ²² Tame sãmra ré, ma tó pi'ô zudezu'ô hã ĩtème wi, Cana'ã norĩ siré hã, ta niwĩ 're ĩsãmra mono hã. ĩtème wisi wamhã, ma tó 'mahã, âne:

— Apito, Dawihi nhihudu, ma'ápé ĩ'ãma aipê'êzé na. ĩ'ra sipi'ô, wa'uburé ré 're hãimana u'ãsi mono wa, te te 're robzépata za'ëtê u'ãsi.

²³ Tawamhã âne na pi'ô te te 'mahãrã nheré, te te sada'ãbã ô di asa, Zezusi hã. Tawamhã wa norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tó ĩtème ai'ré za'ra ni, Zezusihi u. Âne, wa tó tãma 'ru za'ra ni:

— Ma'ápé pi'ô satôrĩ apã, wa hawi morĩ da. Wazarina te we 're mo. Te duré we te te wa'ab'mahãrã, mreme 'rãihã na.

²⁴ Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, asa:

— Pone'ërebã 're ĩsimani za'ra mono norĩ zô si, ma tó we ĩmama hã ĩzatô, Izarazéhé nhihudu norĩ zô si.

²⁵ Tawamhã âne na Zezusi hã te te rowasu'u wamhã, ma tó pi'ô ĩtème mo. Ma tó hi'rãititô ĩpapara aime. Tawamhã te tãma tinha, âne:

— Apito, ma'ápé ĩ'ãma aime na.

²⁶ Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— E 're dasaihuri mono ré, te za dasa hã da'ra wi, da te 're waibu, wapsã ma, da te 're sa'wari za'ra mono da. Mare di. Âne hã ĩ'uwaibaba ô di. — Âne te Zezusi hã pi'ô ma âma romnhimiré'ê, zudezu'ô norĩ âma hã, sô'awib ô nheré.

²⁷ Tawamhã pi'ô hã te duré asa tãma tinha, âne:

— Apito, tó ĩbã ma tane hã ĩma ĩwaihu. Tane nheré, wapsã hã wedeza zahãpã ĩtede'wa sai'a'a hã te za te te 're huri, ĩsahãpã 're ĩrere'e mono hã.

²⁸ Tawamhã pi'ôĩ mreme te te wapari wamhã, te tãma tinha, Zezusi hã:

— Pi'ô, wa tó aiwaihu'u, aima ĩ'umnhasi za'ëtê na, ĩwi ĩwaptêrêzéb zarina te aima ĩ'manharĩ da hã. Taha wa, wa za aima âma uwaimra, tó. — Âne ma tó Zezusi hã tãma waihu'u, pi'ôĩ ma. Tawamhã âne te te tãma nharĩ wi, ma tó wa'uburé hã ĩ'ra sipi'ôĩ hawi watobro. Taha wa, ma tó ĩpese oto.

Zezusi hã da'ahã uptabi na te te ĩda'apesezé wasu'u

²⁹ Tawamhã ta hawi te oto mo Zezusi hã, Darireza na ĩsô'u zapoto nhisi u. Ta hawi te duré sa'a u mo, sa'a nhisiwi sãmra da. ³⁰ Tame sãmra ré, ma tó da'ahã uptabi na ĩtème aihutu ni.

Īhâzé ré norī hā ma tō ĩtēme da te simro, ĩmorī'ō norī hā, duré ĩtob'a norī hā, duré ĩrātēire norī hā, duré ĩreme'ō norī hā. Uburé siwa'ru ma tō ĩhâzé ré norī āma dasito, ĩpara da te sōré da. Tawamhā uburé ma tō da'apese, Zezusi hā. ³¹ Tawamhā ĩreme'ō norī hā ma tō mreime wairé. Duré ĩrātēire norī hā ma tō timorī wē za'ra. ĩmorī'ō norī hā para na te oto 're nomro. ĩtob'a norī hā te duré rob'madâ'â za'ra oto. Tawamhā āne hā da te 'madâ'â za'ra wamhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma, ma tō duré āma tawata za'ra ni, Izarazéhé nhihudu norī nhīb'apito āma.

*Zezusi hā dasa te te dama ĩmanharizé wasu'u hâiba amo
Marcusi 8.1-10*

³² Tawamhā Zezusi hā ma tō ĩsiré 're ĩwanomro mono norī zô sima wazô tihârâ za'ra. Tawamhā te wama nharī za'ra, āne:

— Āhâna ĩrâta dasi'ubumroi ré, ma tō dasa hā dawi ai'utô, bâdâ si'ubdatô da'āma si'utōri wa. Taha wa, da'āma ĩpē'ézé di, wa hā. Dasai ô nheré, te dama rob'rui waihu'u ô di, apâ da te ropéi mono da hā. Danhib'uware wa, bâdâdi wa, dawi robra za'ra ô'umnhasite, te dama rob'rui waihu'u ô di.

³³ Tawamhā wa norī hā ĩsiré 're ĩwanomro mono norī hā wa tō wasiwi sadanharī ni, Zezusi hā:

— E niha wa za ĩ'u'etē wapu hā 'masâmri za'ra ni, a'ubuni wi wasi'ubumro nheré, dahâiba mono bâ wa te dama ĩ'a za'ra da hā. Da'ahâ uptabi di.

³⁴ Tawamhā te asa wazadanharī za'ra, Zezusi hā:

— E niha te ĩ'u'etē wapu hā aima tihâimana za'ra wa'wa.

Tawamhā āne te asa tâma wasu'u za'ra:

— 7 na te wama tihâimana za'ra. Duré pe'a hā umrore na te tihâiba. — Āne, wa asa tâma wasu'u za'ra ni.

³⁵ Tawamhā Zezusi te dama rob'ru, ti'ai wa dasi'ubumroi mono da. ³⁶ Taha pari, ma tō duré 7 na ĩ'u'etē wapu hā waihu, pe'a zama, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma wata da, sôpru wa. Āma wata pari, ma tō te te wē'ê, ĩ'u'etē wapu hā, pe'a zama. ĩsiré 're ĩwanomro mono norī ma, ma tō wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da. ³⁷ Tawamhā uburé ma tō tasaihuri ni. Ma da te 'mahâpârī. Tawamhā ĩsiré 're ĩwanomro mono norī hā wa tō danho'rada hā apâ wa te ubumro za'ra, 7 na si'ôno hā ĩsi'atarême ré hā. ³⁸ Aibâ norī hā tisa te te ĩhuri norī hā 4 miu na ĩhâiba za'ra hā. Pi'ô norī hā duré ai'utē norī hā sa'rata ô di.

³⁹ Tawamhā Zezusi hā te oto dama rob'ru, apâ dasi'aburê da, darob u. Taha pari, ma tō uba're 're âzé, Madadâ na danhipti'a nho'ômo nhisi u te te saprî da.

16

*Zezusi hā marī ĩwaihu'u'ô hā te te 'manharī da, da te tâma ĩruzé wasu'u
Marcusi 8.11-13; Rucasi 12.54-56*

¹ Tawamhā parisezu norī hā duré sadusezu norī hā ma tō Zezusihi u ai'aba'rê, te te tâma 'ru za'ra da, marī dama ĩmanharī waihu'u'ô hā te te 'manharī da, ĩsô'a za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para di pâ, marī hā tō sena te te 'manharī zô. Āne ma tō tâma 'ru za'ra, te te siwi pibu da, Zezusi hā. ² Tawamhā Zezusi hā te asa tâma nharī za'ra:

— Bâdâ ĩsêbrézéb u hâiwa pré wamhā, te za āne asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo: "Awêmhâ hâiwa wê di za oto." ³ Duré nimahâ na bâdâ 'râi watobrozéb u, hâiwa nhirôtô si simi'wara wamhâ, ĩwatobrozéb āma si bâdâ te te hâiwa nhirôtô pré wamhâ, te za duré āne asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo: "Āhâna hā tā te za we tita'a." Āne hā hâiwa u 're asimizawêrê za'ra wa'aba mono wamhâ, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, tâ 're ĩta'a mono zéb da hā duré 're ĩhâiwa pese mono zéb da hā. Tane nheré, āhâna uburé 're ĩromhâimana mono zé hā 'madâ'â za'ra wa'aba nheré, za 're ĩromhâimana mono zéb da hā waihu'u za'ra wa'aba ô di. ⁴ Nimosi aipoto té wa'aba mono hā ĩaihâimana wasété za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zô, 're asimiparī za'ra wa'aba mono zahâ, te ĩma ĩru za'ra wa'wa, marī dama ĩmanharī waihu'u'ô hā te aima 'manharī za'ra wa'aba da. Tane nheré, te 'manharī ô di za. Duréihâ Zonahâ ma ĩromhâimanazém na si te za āma aipo're pu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, marī dama ĩmanharī waihu'u'ô hā te te tâma ĩmanharizém na. — Āne ma tō Zezusi hā tâma waihu'u za'ra, parisezu norī ma, duré sadusezu norī ma zama.

Tawamhā Zezusi hā te oto tiwi timorī za'ra, nimomo morī da.

*Ī'u'etē wapuzém na Zezusi te te āma ĩsimiré'é za'ra zé wasu'u, parisezu norī āma
Marcusi 8.14-21*

⁵Tawamhã wa norĩ hã wa tô saprĩ za'ra ni, Zezusihi me, ãsõ'u na. Wa te saprĩ za'ra wamhã, wa tô ã'u'ëtê wapu na po're ha'ãri za'ra ni. Taha wa, wa wa'ubana ai'aba're ni. ⁶Tawamhã Zezusi hã ma tô wama nharĩ za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— Ma'ãpé 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono, ã'u'ëtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharizém nhiti, sadusezu norĩ me. — ãne ma tô wama ãma romnhimire'é za'ra, sõ'awib õ nherê.

⁷Tawamhã wa norĩ hã wa wasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— ãtê õ hã ã'u'ëtê wapu hã wa te wei wasiré 'mai'ãri õ wa, ma tô ãne wama nharĩ za'ra.

⁸Tawamhã Zezusi hã wanhimirosa'rata za'ra hã te te sina waihu'u wa, te wama nharĩ za'ra, ãne:

— E niha te ã'u'ëtê wapu hã aima ãhãimana za'ra wa'aba õ na, sõ asimrami za'ra wa'wa. E asiwi ã'umnhasi za'ra wa'aba ãna. ⁹E zahadu bété asiwi ãzadaihu'u za'ra wa'aba ã bâ. E ma tô ãma aipo're si'ãri za'ra wa'wa, 5 miu na aibã norĩ ma, ã'u'ëtê wapu hã 5 na te ãwê'ei mono zém na hã. E niha si'õno hã ã'masisi za'ra wa'wa hã, ã'u'ëtê wapu wê'ei ré hã. E ma tô duré ãma aipo're si'ãri za'ra wa'wa. ¹⁰Duré 4 miu na aibã norĩ ma, ã'u'ëtê wapu hã 7 na te wê'ei mono wamhã, e niha si'õno hã ã'masisi aba mono hã. E ma tô duré ãma aipo're si'ãri za'ra wa'wa. ¹¹E niha bâ waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, ã'u'ëtê wapu 'manharizém na te ãnharĩ uptabi õ zém na hã. Ma'ãpé 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono, ã'u'ëtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharizém nhiti, sadusezu norĩ me.

¹²Tawamhã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô wasina waihu'u za'ra ni, Zezusihi mreme hã, ã'u'ëtê wapu 'manharizém na te te wama ãnharĩ uptabi õ na hã, parisezu norĩ nhimiroti wasété na te te ãma ãsimiré'ézém na si, sadusezu norĩ me.

Zezusi hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na, Danho'reptui'wa da, Pedru te te ãwasu'uzé wasu'u

Marcusi 8.27-30; Rucasi 9.18-21

¹³Tawamhã Zezusi hã te oto mo darob amoi u, apito Piripihĩ te, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ. Tame ma tô wazadanharĩ za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã:

— E niha ma tô dasima ãwasu'u za'ra ni, dasiré ãpodo hã ti'ai ãma. E 'wa hã, wa hã wa 're mo.

¹⁴Tawamhã ãne wa asa tãma nharĩ za'ra ni:

— Aiwasu'u hã, ahã di. A hã, u, Zuwã Batita, apã aihãiwa'udu. Duré a hã, u, Eriasi apã we ã'aimorĩ. Duré a hã, u, Zeremiasĩ. Duré a hã, u, duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa ãhãiba amo, apã aihãiwa'udu.

¹⁵Tawamhã Zezusi hã te duré wazadanharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ãwasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁶Tawamhã Sima Pedru te asa tãma tĩnha:

— A hã Cristu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. A hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra.

¹⁷Tawamhã Zezusi, te Pedru oto 'mahã:

— Sima, Zuwãhã 'ra, aima 're rowê mono di. Ma tô ãma ã'uwaimra. A hã danhimirowasu'u hawĩ, ãne na ãwaihu'u õ di. ãmama, hãiwa ãma 're ãsãmra mono si ma tô ãne na aima ãwaihu'u. — ãne ma tô Zezusi hã wêsã Pedru hã, te te ãwaihu'uzém na. ¹⁸Tawamhã te duré tãma ãma romnhimire'é:

— Pedru, ãne wa za aima waihu'u. Ètê na, wa ai'ãma simiré'é. Ni'wa hã ètê nhisiwi te za 'ri na'rada hã 'manha, 'ri hã siptete na 're sa mono da, tãma. Tane hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na, ma tô ãwaihu'u na'ra. Taha wa, ni'wa hã ètê nhisiwi te te ãri ne, te za oto ãwaihu'u na'rata zém hawim na ãwaihu'u za'ra ni, za da te 're ãzaze za'ra mono norĩ hã. 'Re ãdadã'ã za'ra mono zé hã dama siptete nherê, pire nherê, ãzazei'wa norĩ ãma te te ai'uté waihu'u za'ra õ di za. ¹⁹Danhib'apito, 'ri za'ètê 're, 're ãsãmra mono hã te za 'ridawazé hã tãma ãromhuri'wai ma tisõ, te te dama ãma 're 'ridawa mono wa, ãma 're danhisisi mono da. Tane, wa za aima tisõ 'ridawazé hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zéb u, dama 're a'ridawa mono da, ãma 're danhisisi mono da. Uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ tô za'ra mono da, dawĩ 're ã'azawi mono hã te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te ãma 're asaze, hãiwa ãma. Duré uburé marĩ hã dawĩ 're ã'azawi mono õ hã te za duré te te ãma 're ai'uzei pese. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u, Pedruhu ma.

²⁰Taha wa, Zezusi hã ma tô sina wazadawa uwati za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã, wa te dama wasu'u tô za'ra da a'ã, Danho'reptui'wa na 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na hã.

*Zezusi hã za ãdã'ázém na ãsiwasu'uzé, za ãhãiwa'utuzém na zama
Marcusi 8.31-9.1; Rucasi 9.22-27*

²¹Tawamhã ta hawim haré te oto tidá'ázém na wama 're siwasu'u u'âsi sô'awi Zezusi hã, tihãiwa'utuzém na zama. Âne ma tô wama 're siwasu'u za'ra, Ísiré 're Íwanomro mono norí ma:

— Ímama te te Ìma Ípisutuzéb zarina wa za mo, Zeruzarê u. Tamemhã zudezu norí ma roti'wa norí hã, duré 'Re Íhãimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa Ípire norí hã, duré Ísimiroti na rob'uí'éré 'rata na dama rowahutu'wa norí hã te za Ìma rob'manharí waseté za'ra. Taha zarina, wa za robzépata za'êtê. Te za duré dasiwi Íwĩrĩ ni. Tawamhã bâdá maparane Ì'âma si'utõrĩ õ ré, wa za hãiwa'udu apã.

²²Tawamhã Pedru ma tô Zezusi hã sima saprõ tisiré norí nhiti, romnhiwasi, tâma Ísiwasu'u za'ra zé hã te te tiwi sawi da. Âne te tâma tinha:

— Wanhib'apito, âne hã ai'âma Íromhãimana da hã mare di za. 'Re Íhãimana u'âsi mono hã te te aima ba'a da si, wa Ísima wê, da te aima rob'manharí tô da.

²³Tawamhã Zezusi hã ma tô aipi'ra, Pedruhu u. Âne te tâma tinha:

— Satanasi, mo oto aimorí, Ìnhiti. Marí hã bâdádi wa, 're Ísimi'wara mono, te te 're Ída'marõpãrĩ za'ra mono ne, te Íwasutu mo, Ímama te te Ìma Ípisutuzéb zarina te Ísina dama uwaimrami tô da. 'Re Íhãimana u'âsi mono nhimirosa'rata nei õ di, asimirosa'rada hã. Ti'ai âma danhimirosa'rata zarina si te Ì'âma Írosa'ra, a hã.

²⁴Tawamhã Zezusi te duré wama nharí za'ra, Ísiré 're Íwanomro mono norí ma:

— Ni'wam norí hã Ísiré 're nomro u'âsi mono da, te te sima 're Íwê za'ra mono wamhã, tihãimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tiza'ozéb ré, Ízarina 're Ínomro mono ne, te za Ísiré 're nomro, da te 're simroi mono da nherê. ²⁵Ni'wam norí hã tihãimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowê Ísi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norí hã Ízarina 're nomro mono da, tihãimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, tawapsi te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowê hã. ²⁶Áté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahã uptabi da. Tawamhã te za oto dârã. Ti'ab ré, sibrob ahã nherê, e tâma 're rowê mono di za, rowê Ísi'utõrĩ'õ hã te te sina uwaimrami õ wamhã. Mare di. Tâma 're rowê mono õ di za. Ti'ai âma, simarí ahã uptabi nherê, tâma waihu' u õ di za, marí na Ísiwa'âbázéb da hã, rowê âma 're Íhãimana mono zéb da hã. ²⁷Wa hã ti'ai âma dasiré Ípodo, niwapsi wa za wei mo apã, Ímama zadawa para, hãiwa âma tâma Íromhuri'wa norí siré. Tamep si uburé marí hã da te 're Í'manharí za'ra mono zéb zarina, wa za dama rowairébé, Íwê norí ma, duré Íwasété norí ma zama. ²⁸Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. A norí wa'wa hã aihini õ nherê, ai'matã'ã aba õ ré, te za Ì'madã'ã za'ra wa'wa ti'ai âma dasiré Ípodo hã, uburé Danhib'apito uptabi na apã we Ímorí wamhã. — Âne ma tô wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

17

*Êtê 'rãihã âma, Zezusihi hãiba na rowa'a za'êtê wasu'u
Marcusi 9.2-13; Rucasi 9.28-36*

¹Tawamhã bâdá 6 na âma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã Pedru norí si te te simro, Ti'adu norí zama Ínoi me, Zuwãhã me. Êtê 'rãihã u, ma tô te te simro. ²Tame si'ubumroi ré, ma tô Zezusi hã aimawi tihãiba na saprĩ, Pedru norí nho'a. Ma tô ti'uburã pese, bâta ro'o ne. Duré Í'uzã hã rã uptabi di, rowa'a za'êtê ne. ³Tawamhã Pedru norí hã ma tô 'madã'ã za'ra, Mozési norí hã, Eriasihi me. Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra. ⁴Tawamhã Pedru te Zezusihi ma tinha, âne:

— Wanhib'apito, âne wama rowê za'ra di. Aima wê wamhã, uridi hã si'ubdatõ te aima 'manharí za'ra wa'aba da, wa tô rosa'rata, ate da hã, duré Mozésihi te da hã, duré Eriasihi te da hã.

⁵Tawamhã âne Pedru te te tâma nharí ré, ma tô hãiwa nhirõtõ'a za'êne hã we hãiba zuwa za'ra, Zezusi norí hã. Tawamhã hãiwa nhirõtõ'a hawi, ma tô 'Re Íhãimana u'âsi mono hã mre: — Â hã Ì'ra, te 're Ísawi pese mono. Tâma 're Íto za'êtê mono di. Ma'ãpé Ísimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

⁶Tawamhã Pedru norí hã Zezusihi siré Ísi'aba're norí hã, 'Re Íhãimana u'âsi mono mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô tâma tipahi za'ra. Tâma pahi za'ra wa, ma tô ti'ai wa rere, dumana na. Ti'ubu na ma tô roptob za'ra. ⁷Tawamhã Zezusi hã ma tô Ítême ai're za'ra. Simi'wara ré, ma tô upi za'ra, tinhib'rata na. Te te upi za'ra wamhã, te tâma nharí za'ra:

— Ma'ãpé aiwahutu za'ra wa'aba. Aipahi za'ra wa'aba tô.

⁸Tawamhã ma tô ti'rãiwahutu za'ra oto, te te rob'madã'ã za'ra da. Te te rob'madã'ã za'ra wamhã, Zezusihi si ma tô 'madã'ã za'ra.

⁹Tawamhã êtê 'rãihã hawi, ma tô si'ra za'ra, Zezusi norí hã. Si'aba'rei ré, ma tô Zezusi hã Pedru norí hã sadawa uwati za'ra, âne:

— Êtê 'râihâ âma î'madâ'â za'ra wa'wa hã dama wasu'u za'ra wa'aba õ di za a'â. Wa hã ti'ai âma dasiré ðpodo hã ab're hawi, Îmama te te ðhâiwa'utu parip si, te za dama 're ðrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Tawamhã Pedru nori hã te oto âma siwi sadanha, âne:

— E marî wa, te dama rowahutu'wa nori hã te te dama 're roti za'ra, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ðhâimana u'âsi mono te te ðpisutu wana, Eriasi za we ðmorî na hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te asa tâma nharî za'ra:

— Duréihã 'Re ðhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tã ð'uwaibaba âma rob'ui'ére, Eriasi za we apã ðmorizém na te te ropese da. ¹² Tane nherê, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eriasi hã ma tã wei morî pa. Tane nherê, õ hã da te dasiwi waihu'u õ wa, ma tã tâma rob'manharî wasété za'ra ni, da te dasima ðwê za'ra zéb zarina. Tane te za duré da te ðma 're rob'manharî wasété za'ra, ti'ai âma dasiré ðpoto ma hã.

¹³ Tawamhã Pedru nori hã ma tã waihu'u za'ra, Zezusi te te tâma ðrowasu'u za'ra zé hã, Eriasihi upana Zuwã Batita te te ðwasu'u na hã.

Zezusi hã ai'reputu ma, wa'uburé te te ðmezé wasu'u

Marcusi 9.14-29; Rucasi 9.37-43

¹⁴ Tawamhã wa nori hã wa tã apã ai'aba're ni, Zezusihi me, da'ahã uptabi na sã ðdahâimana za'ra u. Tawamhã aibã hã ma tã Zezusihi u wi. Wisi wamhã, ma tã ðpapara nhamra, hi'rãtitõ.

¹⁵ Tawamhã te tâma tinha, Zezusihi ma:

— Apito, ma'ápé ð'ra âma aipê'ézé na. Te 're sitete u'âsi. 'Re sitete u'âsi mono wa, te unhamã u 're waptã'ã, âi ba zama. ¹⁶ Asiré 're ðnomro mono nori u, wa tã aré saprõ. Tane nherê, te te siwi pese waihu'u õ di, ta nori hã.

¹⁷ Tawamhã Zezusi ma tã tinha, âne:

— E niha bété ai'rata 're ðnhamra u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, asina 're ð'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, te 're ð'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Nimosi aipoto té wa'aba mono hã ð'aihâimana wasété za'ra wa'wa. E ðpê'ézé u'âsi, wa za ai'rata 're ðmorî u'âsi 'wa, 're ð'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Ma'ápé we ðtême saprõni aba, ai'repudu hã.

¹⁸ Tawamhã wa'uburé ma, ma tã rob'ru Zezusi hã, ai'reputu te te 're ðpibui u'âsi mono nhiti, mori da. Te te tâma rob'rui wi, ma tã awa'awi watobro, ai'reputu hawi. Tawamhã awa'awi ma tâma tirowê, ai'reputu ma hã.

¹⁹ Tawamhã wa nori hã ðsiré 're ðwanomro mono nori hã, wa tã wahãiba pisutu ðtême ai're za'ra ni Zezusihi u, romnhiwasi wa te wasiwi sadanharî da. Âne, wa tã wasiwi sadanharî ni:

— E niha bã bété wa nori hã, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherê, wa te wasiwi ðmei waihu'u õ, tâma.

²⁰⁻²¹ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharî za'ra:

— 'Re ðhâimana u'âsi mono hã syry na 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, tâma mei waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tã sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Motada nhamare hã syryre nherê, da te 're wamhã, oto poto wamhã, wede za'etê uptabi di. Tane, a nori wa'wa hã syryre na 'Re ðhâimana u'âsi mono 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, syryre na nherê, uburé marî hã te aré 're ðmanharî za'ra wa'aba mo, asi'uuihã na aima waihu'u za'ra wa'aba õ nherê. Â etê 'râihã ma, te aré ðnharî za'ra wa'wa, si'uuihã na si're da, ðsabzém nhiti. Tawamhã te aré tã ai're. — Âne ma tã Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ðsiré 're ðwanomro mono nori ma.

Zezusi hã za ðdã'ázém na ðsiwasu'uzé hãiba amo, ðhâiwa'utuzém na zama

Marcusi 9.30-32; Rucasi 9.43-45

²² Tawamhã wa nori hã Zezusihi siré wa tã asimro ni, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma. Wasiré wasi'ubumroi wamhã, ma tã Zezusi hã wama siwasu'u za'ra, âne:

— Wa hã dasiré ðpodo hã te za dasima ðhãiba nhomri za'ra ni. ²³ Te za ðwiri ni duré, dasiwi. Tane nherê, bãdã maparane ð'âma si'utõri õ ré, te za ðmama hã apã ðhâiwa'utu.

Tawamhã, wa te wapari za'ra wamhã, ma tã wawi tirobzei'õ pese za'ra, ðsiré 're ðwanomro mono nori wi.

'Re ðhâimana u'âsi mono nhorõwa 'ri 'madã'ázéb da, rob'ui'prazé da te tâma 're ðpo'o za'ra mono zé wasu'u

²⁴ Tawamhã wa nori hã Zezusihi siré 're ðwanomro mono nori hã wa tã ai'aba're ni, Capana'na na 'ri nho'õmo nhisi u. Wasihutu wamhã, rob'ui'prazé ubumroi'wa nori hã ma tã Pedru siwi sadanha, 'Re ðhâimana u'âsi mono âma 're ðdawata za'ra mono zé ma, rob'ui'prazé ubumroi'wa nori hã. Âne ma tã siwi sadanha:

— E asib'apito za'ra wa'wa hã rowahutuzé 'madã'ázéb da, te te dame 're wa'ábã mono õ di.

²⁵ — Ìhe. Te te 're wa'âbâ. — Æne ma tô sada'â, Pedru hâ.

Tawamhâ Pedru ma tô âzé 'ri para u, Zezusihi zarina, te te âma sadanharî da. Sébré wamhâ, ma tô Zezusi hâ timreme na sôzâ, Pedru hâ:

— Sima, e niha ma asimrosa'rada ïwaihu. Daro mono bâ danhib'apito norî ma, e 'wam norî hâ te rob'uiprazé hâ te te tâma 're po'o za'ra. E ïsib'a'uwê norî hâ, e darob zô te te da'âma 're ï'ai'uté za'ra mono norî si te za te te tâma 're po'o za'ra. — Æne te sadanha, Zezusi hâ.

²⁶ Tawamhâ Pedru te asa tâma tinha:

— Darob zô te te da'âma 're ï'ai'uté za'ra mono norî si, te za te te 're wa'âbâ za'ra.

Tawamhâ Zezusi hâ te duré tâma tinha, âne:

— Tane tô. Daro mono bâ danhib'apito nhib'a'uwê norî, tinhib'apito ma, te te 're ïwa'âbâ za'ra mono da hâ mare di. (Tane, wa hâ Ìmama nhib'a'uwê wa, rowahutuzé 'madâ'âzéb da, te dame 're wa'âbâ mono ô nherê, te âma dame 're upai mono ô di za.) ²⁷ Tane nherê, wawasédé, da te wa'âma 're sa'ra mono ô'umnhasite, wa za wa'âbâ za'ra ni, âhâna hâ. Ma'âpé ai'maimorî aba ïsô'ui u, tepe zô 'maimeï wa'aba da. Tawamhâ ïmorî'rada 'mai'âri aba wamhâ, te za ï'masari waré wa'wa, rob u. Tawamhâ ïsadaï'rê 're, te za ï'manhopêtê 'wa, rob'uiprazé ïsapotore hâ. Ta hâ ïwabre za, rowahutuzé 'madâ'âzéb da hâ te ïwa'âbâzéb da hâ, duré âma ïwa'âbâ za'ra wa'aba zéb da hâ. Taha wa, rob'uiprazé ïsapotore hâ 'mai'âri aba wamhâ, te za asiwi ï'mai'âri 'wa, rowahutuzé ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norî u, âma wa'âbâ za'ra wa'aba da. — Æne te tinha, Zezusi hâ.

18

Danhipai u dama ïpire na Zezusi hâ te te ïrowasu'uzé wasu'u
Marcusi 9.33-37; Rucasi 9.46-48

¹ Tawamhâ wa norî hâ Zezusihi siré 're ïwanomro mono norî hâ wa tô ïtême ubumro ni, wa te wasiwi sadanharî da, âne:

— E 'wa hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, siré 're ïhâimana za'ra mono norî hâ danhipai u dama ïpire.

² Tawamhâ Zezusi hâ ma tô ai'uté hâ 'mahâ, ïsiré 're ïwanomro mono norî wa'wa, te te sâri da. ³ Tawamhâ te wama nharî za'ra oto:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Aihâimanazém na saprî za'ra wa'aba ô wamhâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ai'âma 're sib'a'uwê za'ra wa'aba mono ô di za. Dama ïwapu na ai'uté hâimanazém ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wapsi, te za ai'âma 're sib'a'uwê za'ra wa'wa. ⁴ Ni'wam norî hâ ï ai'uté ne tipire na 'râwi 're si'madâ'â za'ra mono ô wapsi, te za pire na 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwê mono zéb âma hâ.

⁵ Duré ni'wam norî hâ te te 're ïzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhâ, ta norî u'âbâ te duré ïzô 're tob'uzu za'ra. — Æne ma tô wama waihu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norî ma.

Dawasédé, da te 're ïmanharî za'ra mono ô zé wasu'u
Marcusi 9.42-48; Rucasi 17.1-2

⁶ Tawamhâ Zezusi hâ te duré wama rowasu'u za'ra, âne:

— Âhâta ai'uté norî te asimro. Âté ni'wa hâ te za tinhimiroti wasété na âma ropé, ai'uté norî âma, te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norî âma. Tawamhâ ïsimiroti wasété hawi, ai'uté te te ï'mairême wamhâ, tâma ropipa uptabi di za, tâma ïroti wasété 'wai ma hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono, za te te azâri wa. Ìbutu na êtê tômo wawê, da te âma wasisi pari, dá'â da, âi ba da te mei 'wa'âhâ, tâma ropipa di aré. Tane nherê, ïsimiroti wasété zarina ai'uté te te ïrême wamhâ, tâma ropipa uptabi di za, roti wasété'wai ma hâ. ⁷ Danhimiroti wasété hawi 're dasi'marôpârî u'âsi za'ra mono wa, taha wa, dama 're ropipa uptabi za'ra mono di za, daro mono hâ. Te za tô da te 're ïrême za'ra. Tane nherê, tinhimiroti wasété hawi te te 're ïda'marôpârî za'ra mono norî ma si, danhipai u tâma 're ropipa uptabi za'ra mono di za.

⁸ — Asib'rata na aiwasédé hâ 're waibui wa'aba mono wamhâ, duré aipara na aiwasédé hâ 're waibui wa'aba mono wamhâ, te za asiwi 're ïsihâri za'ra wa'aba mo, 're sâma aba mono da. Asib'rada asiwi 're sihâri za'ra wa'aba mono newa, duré aipara hâ asiwi 're sihâri za'ra wa'aba mono newa, te za oto misire ré si newa, hâiwa u 're anomro aba mo, 're asimroi u'âsi aba mono da oto, tame. Tawapsi aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherê, asib'rata zahuré ré, duré aipara zahuré ré, unhama u'âsi u 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're asâma aba mono wamhâ, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. ⁹ Duré atômo na marî 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, aiwasété na 're asi'marôpârî za'ra wa'aba mono wamhâ, ato hâ te za asiwi 're ïsani za'ra wa'aba mo, 're sâma aba mono da. Tawamhâ ato hâ asiwi 're sani za'ra wa'aba mono newa, te za atômo misire ré si newa, 're asisisi aba mo, hâiwa u, 're ai'ubumroi u'âsi aba mono da, tame. Tawapsi aima 're rowê uptabi za'ra

wa'aba mono di za. Tane nherē, atōmo zahurē ré ropipa u unhama u'āsi u, 'Re İhâimana u'āsi mono te te 're asâmra aba mono wamhâ, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. — Āne ma tō Zezusi hâ İsiré 're İwanomro mono norî ma, wama waihu'u sirōmo za'ra.

Pone'ërebâire İsimanizé wasu'u
Rucasi 15.3-7

¹⁰⁻¹¹ Tawamhâ Zezusi hâ te duré wama rowasu'u za'ra, İsiré 're İwanomro mono norî ma: — Āhâta ai'utē norî hâ te asimro. Āma 're rosa'rata waseté za'ra wa'aba mono tō, dama İwapu newa. Tō sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Hâiwa āma 'Re İhâimana u'āsi mono ma romhuri'wa norî hâ te ai'utē mono bâ te te 're 'madâ'â pese za'ra, misi si, tite mono bâ. Ta norî hâ te İmama nho'a te te 're 'madâ'â pese za'ra, hâiwa āma 're İsâmra mono nho'a.

¹² — Wa za oto aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Aibâ hâ pone'ërebâ 100 na İsimizama hâiba hâ misi tiwi 'masimani wamhâ, e sô rîti mono ô di za. Te za tō sô 're rîti. Pone'ërebâire hâ te za a'â rême za'ra 99 na İhâiba hâ. İsa'u rom na tisa te te 're huri mono ré, te za sô rîti, tiwi İsimani zô. ¹³ Tawamhâ te te sâMRI wē te, te za 're to, pone'ërebâ tede'wa hâ. Pone'ërebâ hâ İsimani'ô norî hâ rowē u'āsi tâma 're hâimana za'ra mono wa, tâma 're İrowē mono zém nhipai u, te za 're to za'ëtē. ¹⁴ Tane, â ai'utē norî hâ Aımama aba wi, 're İsimani za'ra mono da hâ sô 're simipari mono ô di, tâma wē ô wa. — Āne ma tō Zezusi hâ pone'ërebâire İsimanizém na simiré'é.

Dasiré İsazei'wa nherē, dasiwi 're İdawasété za'ra mono zé wasu'u

¹⁵ Āne te duré rowasu'u, Zezusi hâ: — Asisânawâ, asiré İsazei'wa nherē, asada 're wasété za'ra wa'aba mono wamhâ, te za İtēme 're anomro aba mo, asada 're İwasété za'ra wa'aba mono zém na tâma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da, aihâiba pisutu. Tawamhâ tâma 're asiwaihui'u za'ra wa'aba mono zé hâ te te 're wapari za'ra mono wamhâ, te za apâ asina 're asisânawâ za'ra wa'aba mo. ¹⁶ Tane nherē, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono ô wamhâ, te za oto asiré İsazei'wa hâ misi, niwamhâ maparane asiré 're İsimroi wa'aba mo, asada 're İwasété za'ra wa'aba mono u, oto İsô'â zahurē tâma 're asiwaihui'u za'ra wa'aba mono da, ta norî nho'a. Duréihâ 'Re İhâimana u'āsi mono nhimiroti na rob'ui'ére hâ āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, te za āne 're İ'manharî za'ra wa'aba mo, asima. Āne İsimiroti na rob'ui'ére hâ: “Ni'wam norî hâ sada 're dawasété za'ra mono wamhâ, dahâiba maparane nho'a te za dama 're siwaihui'u za'ra, İwapari'wa norî hâ danho'a te te āma 're mreme waptob za'ra mono da.” Āne duréihâ 'Re İhâimana u'āsi mono nhimiroti na rob'ui'ére, İbaihâ na hâ. ¹⁷ Tawamhâ asiré İsazei'wa norî nho'a tâma 're roti za'ra wa'aba mono nherē, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono ô wamhâ, te za oto uburé asiré İsazei'wa norî ma 're İrowasu'u za'ra wa'aba mo, asada 're İwasété za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhâ uburé asiré İsazei'wa norî hâ te te 're wapari za'ra mono ô wamhâ, İsazei'ô'wa hâimanazém ne, te za oto āma 're İrosa'rata za'ra wa'aba mo, tiwasété na 're siwaihui'u za'ra mono ô wa oto. — Āne ma tō Zezusi hâ wama waihu'u za'ra, İsiré 're İwanomro mono norî ma.

¹⁸ Tawamhâ te duré wama rowasu'u za'ra Zezusi hâ, İsiré 're İwanomro mono norî ma: — Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marî hâ da te 're 'manharî tō za'ra mono da, dawi 're İsawi za'ra wa'aba mono hâ te za 'Re İhâimana u'āsi mono hâ te te āma 're asaze za'ra wa'wa, hâiwa āma. Duré uburé marî hâ dawi 're İsawi za'ra wa'aba mono ô hâ, te za duré te te āma 're ai'uzei pese za'ra marî.

¹⁹ — Āne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, tō sena. Ni'wam norî hâ maparane nherē, marî na ti'ai āma 're asisaze za'ra wa'aba mono wamhâ, İmama wi 're İrowaptērē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te aima āma 're a'uwaimrami 'wa, hâiwa āma 're İsâmra mono hâ. ²⁰ Ni'wam norî hâ maparane, âté si'ubdatō nherē, İzadawa para 're mreme zusi mono da, siré 're si'ubumroi mono wamhâ, wa hâ wa za tame duré İsiré 're İhâimana za'ra. — Āne ma tō wama rowasu'u za'ra, Zezusi hâ.

²¹ Tawamhâ Pedru hâ ma tō Zezusi u ai'rē, te te sadanharî da. Āne te sadanha: — Wanhib'apito, wasiré İsazei'wa nherē, İzada 're İwasété u'āsi mono zé hâ e mame İsa'ratazém nhitō āma wa za İsina 'madâ'â zazâ, İwasédé te İsina İ'madâ'â'özém na hâ za. E 7 āma.

²² Tawamhâ Zezusi te asa tâma tinha: — Mare di. 7 āma asina 'madâ'â zazâri ô di za. Āté 77 āma si te za asina İ'madâ'â zazâ, İwasédé hâ asina İ'madâ'â'özém na hâ. ²³ Āne, wa za oto aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'Re İhâimana u'āsi mono, da'āma 're İsib'a'uwē mono zém na hâ. Tawamhâ ti'ai āma danhib'apito hâ ma tō rosa'rata, tite rob'ui'prazé te te sa'rata da, İsapari tâma rob'madâ'â'wa norî hâ rob'ui'prazé te te tiwi 're İwaptērē za'ra mono hâ wahurē İsôwa're' re te te tâma 're sôMRI za'ra mono zô. ²⁴ Tawamhâ te te āma sâna'rata wi, ma tō İtēme saprōni ni aibâ hâ,

Īsapari rob'madâ'â'wa hã. Ta hã ma tã rob'uiuprazé hã tinhib'apito wi te te 're awaptêrê, sa'êtê uptabi na. Sa'êtê uptabi wa, niwa Īsôwa're're te te tãma Īsômri da hã waihu'u ô di. ²⁵ Tawamhã te te tãma sômri waihu'u ô wa, ma tã Īsib'apito hã dama ti'ru, da te wede da, da te uipra da, ĩmro zama, ĩ'ra norĩ zama, pawa'âbã ãna te te dama 're romhuri za'ra mono da oto. Uburé Īsibro hã da te dama wede za'ra da, ma tã dama ti'ru duré, rob'uiuprazé te te tiwi 're ĩ'awaptêrê mono hã te te ãma wa'âbã da. ²⁶ Tawamhã ô hã tã tãma rob'madâ'â'wa hã aré, ma tã hi'rãtitô tãma aime ĩpapara, tinhib'apito ma. Tawamhã te tiwi waptê, ãne: "Apito, a'ã ĩzapari ze na asimĩ'ê na. Zahadu uburé wa za aima wa'ã, wa hã." ãne ma tã tãma siwaihu'u, aibã hã.

²⁷ — Tawamhã Īsib'apito hã ma tã ãma aiwamri, ĩmreme na. Taha wa, ma tã tãma sisisi apã, ãne haré nomro da, te te tãma sômri tã da. Õne haré ma duré satô oto, apã morĩ da.

²⁸ Tawamhã ô hã aibã hã te oto mo. Morĩ wamhã, ma tã tãsirisé romhuri'wa hã sôpêtê. Taha wi, ma tã duréihã rob'uiuprazé misi bãtã na dapawa'âbãzê hã waptê syry na, apito hawi ĩmorĩ wi. Tawamhã Īsôwa're're te te tãma sômri ô wa, ma tã ti'ã, ĩbutu na awa'awi. ĩbutu na te te tété sina, ma tã tiwi waptê, ãne: "Ma'ãpé ãhãna ĩma sômri, zahadu ĩma ĩwa'âbã ô hã." ãne te tiwi waptê.

²⁹ — Tawamhã Īsirisé romhuri'wa ma tã hi'rãtitô nhamra ĩpapara, te te tiwi rowaptêrê da, ãne: "Ma'ãpé, ĩzapari ze na a'ã syry na. Wa za tã aima tisô uburé, Īsôwa're're."

³⁰ — Tawamhã ãne te te tiwi waptêrê nherê, te te ãma sazei ô di. Te te ãma sazei ô wa, ma tã dama ti'ru, da te sêrê da, dazazéb 're. Rob'uiuprazé hã te te tãma sômri wapsi, te za dama ti'ru, apã da te wazere da, dazazém hawi. ³¹ Tawamhã Īsirisé rob'madâ'â'wa norĩ hã ma tã ĩwasu'u hã wapari za'ra, te te dama ti'ru na hã da te sêrê da, dazazéb 're. Te te wapari za'ra wamhã, ma tã sada tihãimana za'ra. Ma tã duré ai'aba're, tinhib'apito ma, te te siwi wasu'u da. ³² Tawamhã te te tãma wasu'u za'ra parimhã, ma tã Īsib'apito hã sô hã, dazazéb 're danherê'wa zô. Sô hãrã wamhã, ãne te tãma tinha: "A hã romhuri wasétê 'wa, ĩwi ĩwaptêrêzéb zarina wa tã po're ha'ã, rob'uiuprazé ĩwi 're ĩ'awaptêrê mono zém na hã apã ĩma sômri ô nherê. Te' ruiwapari ô di. ³³ E niha bã bété, ãma aipê'êzê ô di asiré romhuri'wai ãma hã, wa hã ai'ãma ĩpê'êzê ne." ãne te tãma tinha Īsib'apito hã, tãma rob'madâ'â'wai ma.

³⁴ — Tawamhã Īsib'apito hã ma tã ab'ru'i pese. Sib'ru'i wa, ma tã dama ti'ru, dazazéb 're da te sêrê da, da te tãma 're ĩrob'manharĩ u'ãsi za'ra mono zém na, tame te te 're robzépata mono da. Rob'uiuprazé te te tiwi 're ĩ'awaptêrê mono nhowa're're tinhib'apito ma, te te tãma sômri wapsi, te za wazere ni apã. — ãne ma tã Zezusi hã wama ãma romnhimiré'ê za'ra, Īsirisé 're ĩwanomro mono norĩ ma.

³⁵ Tawamhã ãne ma tã timreme hã wama 'rãsutu za'ra, Zezusi hã:

— ãne hã asiré Īsazei'wa hã asada 're ĩwasétê za'ra wa'aba mono zém na sena na asina 're 'madâ'ã zahãri za'ra wa'aba mono ô wamhã, te za ĩmama hã te te aima 're rob'manharĩ wasétê za'ra wa'wa aihãiba mono bã wa'aba, hãiwa ãma 're ĩsãmra mono hã.

19

*Damro, da te 're ĩrême za'ra mono zé wasu'u
Mateusi 5.31-32; Marcusi 10.1-12; Rucasi 16.18*

¹ Tawamhã ãne na Zezusi te te rowasu'u parimhã, ma tã Darireza hawi mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da, Zodã pa zara u. ² Da'ahã uptabi na te ĩsarina ai'aba're ni. Tawamhã Zudeza u wisi wamhã, ma tã ĩhãzê re norĩ hã apese, tame.

³ Tawamhã parisezu norĩ hã ni'wam norĩ hã ma tã tã tãme aihutu Zezusihi u, te te siwi sadawa pibu da, timreme na te te upai wa, te te siwi mreme wê'õ da. ãne ma tã siwi sadanha:

— E aibã hã te za timro hã marĩ ĩpire hã te te tiwi 're 'manharĩ za'ra mono ô nherê, te te 're rême za'ra. E wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, ãne hã.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— E ĩbãihã na ãne hã 're sôré za'ra wa'aba mono ã bã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã. ãne rob'ui'ére hã: "Ropoto na'rata hawimhã ma tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã a'uwê hã aibã na 'manha. Pi'õ zama ma tã duré 'manha." ãne duréihã ĩbãihã na rob'ui'ére hã. ⁵ ãne ma tã duré roti 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, ĩbãihã na hã: "Taha wa, aibã hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama norĩ hã te te 're rême za'ra, timro me si siré 're simasisi zahuré mono da oto. Sina 're hãiba sitob zahuré mono wa, maparane ĩhãiba nherê, misi ĩhãiba ne, te za siré 're simasisi u'ãsi zahuré oto." — ãne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã. ⁶ ãne wa, dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahãiba maparane nherê, te za oto dahãiba misi ne dasiré 're dasi'ubumro. Taha wa, 'Re ĩhãimana

u'âsi mono, dasi'âma te te 're da'ahâiba to mono nherê, ni'wa hã da'âma 're siwanhizari mono ò di za. Mare di. — Âne ma tó Zezusi hã parisezu nori ma waihu'u za'ra.

⁷ Tawamhã parisezu nori hã ma tó duré siwi sadanha, Zezusi hã:

— Oro zapre te Mozési hã te te wama 're roti za'ra, aibã hã timro te te 're rême za'ra mono da wamhã, timro te te 're irême za'ra mono zém na rob'ui'éré te te tãma 're sôMRI za'ra mono da, te te duré Iré 're satôri za'ra mono da, Isiti oto sina 're pahã za'ra mono da. — Âne te siwi sadanha.

⁸ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, âne:

— Ta hã Mozési hã aipê'ê tete za'ra wa'aba wa, ma tó âne na te te aima 're roti za'ra wa'wa. Tane nherê, ropoto na'rata hawimhã, âne na 're İromhâimana mono zé hã robaba di. ⁹ Taha wa, tó sena wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wa hã aibã hã, İmro aibã na sipsaihuri ò nherê, timro te te mei wamhã, pi'ò aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibã hã.

¹⁰ Tawamhã wa nori hã Zezusi hã siré 're İwanomro mono nori hã wa tãma nharĩ za'ra ni, âne:

— Tane ze te bâ, damro âna te za 're danomro pé.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te duré asa wama nharĩ za'ra:

— Â hã te âma İrowasu'uzé hã aihĩni da te 're İwaihu'u za'ra mono da hã mare di za. 'Re İhâimana u'âsi mono te te tãma 're İwaihu'u za'ra mono nori si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, âne hã. ¹² Aibã hã ni'wam nori hã 're İpoto za'ra mono zém hawim haré, 're 'ra waihu'u za'ra mono ò wa, te za ta nori si mro âna 're nomro, òne haré. Duré aibã hã ni'wam nori hã da te 're sihãri za'ra mono wamhã, oto 're 'ra waihu'u za'ra mono ò wa, te za duré ta nori hã mro âna 're nomro. Duré ni'wam nori hã te za tihãiba hã te te 're sawi pese za'ra 'rãwi, 're mro za'ra mono tó da, 'Re İhâimana u'âsi mono nhib'a'uwé si 're nomro mono da. Ni'wam nori hã âne hã te te 're waihu'u pese za'ra mono wamhã, te za tó âma 're sôpré u'âsi. — Âne ma tó Zezusi hã wama waihu'u za'ra, İsiré 're İwanomro mono nori ma.

Zezusi hã, ai'uté te te İ'azawizé wasu'u

Marcusi 10.13-16; Rucasi 18.15-17

¹³ Tawamhã ma tó Zezusi hã u, ai'uté da te simro, tinhib'rada hã İ'rã nhisiwi, te te nasi âma aza'ra sina, Timama ma, âma mre me za'ra da. Tane nherê, İsiré 're İwanomro mono nori hã wa tó dama nharĩ za'ra ni, da te İtême simro tó mono da, ai'uté nori hã. ¹⁴ Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, İsiré 're İwanomro mono nori ma:

— Tó'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tó. A'ã we İtême da te simroi mono, ai'uté nori hã. Â nori hã ai'uté nori hã òne haré simizazei pese na 're İhâimana za'ra mono ne, tane ni'wam nori hã 're hâimana za'ra mono wapsi, ta nori hã te za 'Re İhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwé za'ra. — Âne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

¹⁵ Tawamhã tinhib'rada, İ'rã nhisiwi te te nasi âma aza'ra sina te hãwa u nasi âma timreme za'ra. Taha pari ma tó mo.

Aibã İsibro pese wasu'u

Marcusi 10.17-31; Rucasi 18.18-30

¹⁶ Tawamhã nimahã båtã na ma tó aibã hã mo, Zezusi hã u, te te sadanharĩ da. Âne te sadanha:

— Rowahutu'wa, e marĩ İwê hã wa za 'manha, 're İdanomro u'âsi mono zé hã te İsina İ'uwaimrami da hã.

¹⁷ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— E marĩ da, te âne İzadanha, marĩ İwê hã da te 're İ'manharĩ za'ra mono zém na hã. Misire 're İmori wê uptabi hã te 're hâimana. 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma rob'ui'éré hã 're 'madã'ã pese mono wapsi, te za asina İ'uwaimra, dadã'ã âna 're İdanomro u'âsi mono zé hã.

¹⁸ Tawamhã aibã te duré sadanha, Zezusi hã:

— E ma hã 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã wa za te 're 'madã'ã pese.

Tawamhã asa te tãma tinha, Zezusi hã:

— “‘Re danhimroi wa'aba mono ò di za. Duré aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré danhibrom na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré dawasu'u wasété na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono ò di za. ¹⁹ Duré aimama hã te za 're İwazé pese za'ra wa'aba mo, ana zama. Te za duré uburé 're İdazawi pese za'ra wa'aba mo. Marĩ İwê zô asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asôpré wa'aba mo, İwê zô.” — Âne ma tó Zezusi hã tãma waihu'u, aibã ma.

²⁰ Tawamhã İprédupté hã ma duré âma sada'ã apã, tó ò hã:

— Tô ôhõ si, wa tô 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te 're 'madâ'â pese, uburé. E marí, wa za 'manha, âhã nhipai u hã bété.

²¹Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha, âne:

— Rowê na 're aihâimana mono zéb zô, 're rosa'rata mono wamhã, mo oto aimorí, uburé asibro hã dama wede mono da, da te aiwi ì'uipra za'ra zé hã rob'uprazé hã ìsibrob'ô norí ma, sômri mono da. Tawapsi asibro pese di za, hãiwa âma. Taha parip si te za we apâ aimo ìtême, ìsiré 're aimorí da oto.

²²Tawamhã âne hã te te wapari wamhã, ma tô aibã ìprédupté hã robzei âna mo, tinhibro pese si te te sima sawi wa. ²³Tawamhã ìsa'u ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norí ma:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ìsibro pese norí hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb u 're ìsisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za. ²⁴E niha te za awaru ba'ômre hã ìsi'uwazi para'ôtô zapu'u 're âzé. Sébré waihu'u ô di. Tane, ìsibro pese norí hã si'uihã na 're sisisi waihu'u mono ô di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb u hã. — Âne ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁵Tawamhã âne ìmreme hã wa te wapari za'ra wamhã, wa tô âma watob'uzu za'ra ni, ìsiré 're ìwanomro mono norí hã. Tawamhã wa wasisadhanarí za'ra ni, âma:

— Ìsibro pese norí ma, waihu'u za'ra ô wamhã, e 'wam norí hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'â âna 're ìdanomro u'âsi mono zé hã.

²⁶Tawamhã Zezusi hã te wa'madâ'â pese za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norí hã. Tawamhã, te te wa'madâ'â pese za'ra wamhã, te duré asa wama nharí za'ra:

— Dasi'uihã na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono ô di za. Dama waihu'u ô di. 'Re ìhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si waihu'u pese di, uburé marí hã te te 're ì'ab'manharí mono zéb da hã.

²⁷Tawamhã Pedru te tâma siwasu'u, âne:

— Wa norí hã wa tô wanhibro hã uburé rême pese za'ra ni wasipara, asiré 're wanomro mono da oto. Âne wamhã, e marí te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te wama 're apisutu, te te wama 're ì'anhomri mono da hã.

²⁸Tawamhã Zezusi te asa wama nharí za'ra:

— Âne, tô sena wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa hã dasiré ìpodo hã wa za ro ìtéb âma danhib'apito simasisizém na 're ìnhamra. Ìsimasisizé ìwê uptabi âma wa za 're ìnhamra, te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto. Tame te za duré a norí wa'wa hã ìsiré 're anomro aba mono norí hã 12 na danhib'apito simasisizém na 're asimroi wa'aba mo, aipire na Izarazéhé 'ra nhihudu mono bâ 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da. ²⁹Âté ni'wam norí hã te za tinhorôwa hã te te 're rême pese za'ra, duré âté tisisânawã norí hã, duré âté timama norí hã, duré âté ti'ra norí hã, duré âté tinhipti'ã hã. Âté ìsiré 're nomro mono da, te za uburé marí hã te te 're rême pese za'ra. Ta norí ma, te za uburé marí te te 're ìrême za'ra mono zém nhipai u pese, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma 're anhomri. Ta norí ma si te za dadâ'â âna 're ìdanomro u'âsi mono zé hã te te tâma 're apisutu. ³⁰Ni'wam norí hã dama ìpire na ti'ab ré 're hâimana za'ra mono nherê, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te tâma 're apisutu da'ahã na, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb âma hã. Duré ni'wam norí hã ti'ab ré dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherê, te za te te tâma 're apisutu, pire na oto 're hâimana za'ra mono da. — Âne ma tô Zezusi hã wama waihu'u sirômo za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norí ma.

20

Buru na romhuri'wa norí wasu'u

¹Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romnhimírê'ê na wama rowasu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norí ma:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zém na, wa za duré aima âma romnhimírê'ê za'ra wa'wa, âne. Aibã hã buru tede'wa hã bádã 'rãiwatobro wi, ma tô mo, tâma ìromhuri'wa norí da hã, te te da'maipisutu za'ra da, te te âma tâma romhuri za'ra da, uwa 'ru na. ²Tawamhã te te da'anhopêté wamhã, ma tô tâma pisutu za'ra, misi bātã na dapawa'âbázéb uwaibaba te te âma pawã'âbã za'ra mono da. Taha wa, ma tô âma saze za'ra, tâma ìromhuri za'ra 'wa da hã. Tawamhã ma tô tâma rob'ru za'ra, misi bātã na te romhuri za'ra da, rob're na, uwa 'ru na. ³Tawamhã mararê ma tô duré mo, bātã si'rê na, 'ri nhi'ríti wa, da te dasima 're ìrowede za'ra mono zéb u. Tame ma tô duré aibã norí hã sôpêté za'ra, romhuri âna taré da'rata ìsi'ubumro hã. ⁴Tawamhã âne ma tô tâma nharí za'ra: "A norí wa'wa hã te za oto ai'aba'rêi wa'wa ìburu u, uwa 'ru na dame romhuri za'ra wa'aba da. Tawamhã dapawa'âbázéb uwaibaba, wa za duré aipawa'âbã za'ra wa'wa." Âne ma tô duré buru tede'wa hã tâma pisutu za'ra.

⁵ — Tawamhã ìburu u te oto ai'aba'ré, te te tãma romhuri za'ra da. Tawamhã abzuma ma tô duré aibâ norî hã sôpêtê za'ra, buru tede'wa hã. Taha wa, te duré satôri za'ra, ìburu na te te dame romhuri za'ra da. Bâdâ sipra wi, ma duré sôpêtê za'ra aibâ norî hã, aimawi hã. Tô ôhò si ma duré tãma pisutu za'ra. Tawamhã ta norî hã te duré dazarina ai'aba'ré. ⁶ Tawamhã hãiwahâ pesere te duré mo buru tede'wa hã, 'ri nhî'riti wa, da te dasima 're ìrowede za'ra mono zéb u. Tawamhã aibâ norî hã ma duré sôpêtê za'ra aimawi hã, romhuri âna taré da'rata ìsi'ubumro hã. Te te sôpêtê za'ra wamhã, âne te sadanharî za'ra: "E marî wa, te taré asimroi wa'wa, bâtâ bâ, marî hã dame 'manharî za'ra wa'aba âna."

⁷ — Tawamhã asa te tãma nharî za'ra, âne: "Ni'wa hã marî hã te te wama pisutu ô di, wa te tãma ìromhuri za'ra zéb da hã. Taha wa, marî na wa te dame romhuri za'ra ô di, â bâtâ na hã."

— Tawamhã buru tede'wa te duré tãma rob'ru za'ra: "Mo oto a norî wa'aba zama dazarina ai'aba'réi wa'aba, ìburu na dame romhuri za'ra wa'aba da, uwa 'ru na." Âne ma tô buru tede'wa hã satôri za'ra.

⁸ — Tawamhã mara simeî wamhã, tãma ìromhuri'wa norî 'madâ'â'wai ma, te tinha âne, buru tede'wa hã: "Ma'âpé, uburé ìma romhuri'wa norî zô aihârâ za'ra na oto, pawâ'âbâ mono da. Tawamhã daza'u romhuri na te te ìsâna'rata za'ra norî, uimrehêne te za ìpawâ'âbâ na'rata za'ra. Taha parip si te za duré romhuri na ìsâna'rata'wa norî hã ìpawâ'âbâ za'ra." Âne ma tô tãma waihu'u, buru tede'wa hã.

⁹ — Tawamhã hãiwahâ pesere, romhuri na te te ìsâna'rata za'ra hã ma tô rob'uprazé hã waibu hãiba mono bâ, misi bâtâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba, bâtâ bâ te te romhuri za'ra ô nherê. ¹⁰⁻¹¹ Tawamhã dawana romhuri na te te ìsâna'rata za'ra norî hã ma tô duré hãiba mono bâ waibu rob'uprazé hã, aiwapsi. Tane nherê, te te waibui wamhã, ma tô tãma nharî za'ra, buru tede'wai ma, ìsa'u romhuri na te te ìsâna'rata za'ra norî pawâ'âbâ nhîpai u, te te waibui ô wa. ¹² Âne te mreme nhîti 'ru na tãma nharî za'ra: "Ô norî hã hãiwahâ si romhuri na te te ìsâna'rata za'ra hã misi bâtâ za'ratazê hã ma tô sina uprosi za'ra. Wa norî hã bété. Bâtâ bâ, wa te ìromhuri za'ra hã, roma'ro utabi nherê. E niha bâ, ma bété ô norî zama tipawâ'â hã waibu, aiwa wapawâ'âbâ za'ra me."

¹³ — Tawamhã aibâ norî siré ma, te misi tinha, buru tede'wa hã: "Ïsiwaihu, ìwapari pese. Wa hã te aima 'manharî wasété ô di, âne hã. Oro âma ìzaze za, bâtâ bâre ìma romhuri da, tô misi bâtâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba te aipawâ'âbâ da. ¹⁴ Ma tô dame asima ì'âri pa. Taha wa, te za oto aimo. Wa tô ìsima wê, aiwa aipawâ'âbâ za'ra wa'aba ne te pawâ'âbâ za'ra da, asa'u wa'aba romhuri na te te ìsâna'rata za'ra norî hã. ¹⁵ Te ìsima ìwê zéb zarina, ìte rob'uprazém na te da'apawâ'âbâ wamhã, e ìwasédé wa tô 'manha. Mare di. ìwasédé hã te 'manharî ô di. Âté taré dama ìnhopru wa, ma tô ìzada asahi, bâtâ bâ te te ìma romhuri za'ra ô nherê, bâtâ na dapawa'âbâzém na te pawâ'âbâ za'ra 'ru te." Âne ma tô buru tede'wa hã tãma siwaihu'u, tãma ìromhuri'wai ma. — Âne ma tô Zezusi hã wama âma romnhimiré za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norî ma.

¹⁶ Tawamhã âne ma tô Zezusi hã timreme na wama 'râsutu za'ra:

— Ni'wam norî hã dama pire na ti'ab ré 're hãimana za'ra mono nherê, 'Re ìhãimana u'âsi mono si te za te te tãma 're pisutu za'ra, wapu na 're hãimana za'ra mono da oto, za da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb âma hã. Duré ni'wam norî hã ti'ab ré dama wapu na 're hãimana za'ra mono nherê, te za te te tãma 're pisutu za'ra, pire na oto 're hãimana za'ra mono da. — Âne ma tô timreme na wama 'râsutu za'ra, Zezusi hã.

*Zezusi hã, si'ubdatô âma za ìdâ'âzém na ìsiwasu'uzé, ìhãiwa'utuzé me
Marcusi 10.32-34; Rucasi 18.31-34*

¹⁷ Tawamhã wa norî hã Zeruzarê u wa oto ai'aba'ré ni, Zezusi hã siré. Wasi'aba'réi ré, ma tô wahãiba pisutu, wama rowasu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norî ma, ¹² na wahãiba za'ra ma. Âne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

¹⁸ — ìwapari pese za'ra wa'aba. Âhãna, wa Zeruzarê u ai'aba'ré ni. Tame wa hã dasiré ìpodo hã te za dasima ìhãiba nhomri ni, sasedoti ìpire norî ma, 'Re ìhãimana u'âsi mono nhîmîroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norî ma zama. Ta norî hã ìwasédé te te ì'âma ìsa'ra za'ra zéb zarina, te za dama ì'ru za'ra, da te ìwîri da, dasiwi. ¹⁹ Taha zarina te za oto zudezu'ô norî ma siwi ìhãiba nho. Tawamhã te za ì'âma tiwa'ê za'ra, zudezu'ô norî hã. Te za ì'âma wasété za'ra ni duré. Te za duré da te dasiwi 're ìpré'ê. Taha parip si, te za wedepo'o nhonhi'râmi na dasiwi ìzasômri ni hãiwi, ìdâ'â da. Tane nherê, bâdâ maparane ì'âma si'utôri ô ré, wa za apâ hãiwa'udu. — Âne ma tô wama siwaihu'u sirômo za'ra, Zezusi hã.

*Zebedehe mro, Zezusi hã wi, te te ìrowaptêrêzé wasu'u, ti'ra norî ma
Marcusi 10.35-45*

²⁰ Tawamhã Zebedehe mro hã ma tô Zezusihi u mo, ti'ra si'aibã norĩ siré. Ítême morĩ wamhã, tâma pire wa, ma tô tâma aiwê'ê, ti'ra norĩ ma, te te tiwi rowaptêrê da.

²¹ Tawamhã Zezusi hã te pi'õ sadanha, âne:

— E marĩ ma tô asima ïwê, te aima âma ï'uwaimrami da hã.

Tawamhã pi'õ te asa tâma tĩna:

— Ma'ápé, ï'ra norĩ ma, tâma ropisutu sirõmo zahuré na, danhib'apito simasisizém na asimire niwĩ duré asimí'e niwĩ dama pire na 're simasisi u'âsi zahuré mono da, za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã da'âma ïsib'a'uwêzéb âma hã. — Âne te Zezusihi wi rowaptê, ti'ra norĩ ma, pi'õ hã.

²² Tawamhã Zezusi hã te ï'ra norĩ ma oto rowasu'u zahuré, âne:

— E marĩ da, te rosa'rata âna asina ïzadanhari'wa. Wa hã wa za robzépata za'êtê, dawi ïsisawi âna. E tawamhã sada asiptete aba di, za te ïrobzépata za'êtê ne, ïrobzépata aba da hã.

Tawamhã asa te tâma nharĩ zahuré, Zebedehe 'ra norĩ hã:

— Ìhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te ïrobzépata da hã. — Âne ma asa tizadawa na tâma wa'rãmi zahuré, Zezusihi ma.

²³ Tawamhã Zezusi hã te duré tâma rowasu'u zahuré, âne:

— Te za tô ïsine ïrobzépata za'êtê 'wa. Tane nherê, ïsi'uihã na te aipisutu waihu'u aba ô di za, dama aipire wa'aba na 're aihâimana aba mono zéb da hã, ïnhimire niwĩ, duré ïnhimí'e niwĩmhã. Ìmama te te ïpisutu za'ra norĩ si te za dama pire na ï'rata 're hâimana u'âsi za'ra. Ta norĩ hã te pisutu za'ra ô di za, wa hã. — Âne te tâma siwasu'u zahuré, Zezusi hã.

²⁴ Tawamhã Zezusihi siré 're ïwanomro mono norĩ hã 10 na wahâiba za'ra hã, Zebedehe 'ra norĩ mreme wa te wapari za'ra wamhã, wa tô sada wanhiti'ru za'ra ni. ²⁵ Taha wa, Zezusi hã te sima wazó tihârã za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ zó. Tawamhã âne te wama nharĩ za'ra:

— Ti'ai âma danhib'apito norĩ hã te pire uptabi na dama 're hâimana za'ra. Sa'êtê te duré te te 're dawada'uri za'ra, ïsimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da. ²⁶ Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, ai'maipire wa'aba da, asina 're 'mairob'ruiwapari aba mono wamhã, te za asiré hã 're ï'maipawaptob u'âsi aba mo, marĩ zó 're ai'manhimnhasi aba mono âna. ²⁷ Duré 'rãwi asima aipire uptabi na 're ai'maihâimana aba mono da, asima 'maiwê uptabi aba wamhã, pawa'âbã âna romhuri'wa ne, te za asima 're ï'mairomhuri wê wa'aba mo. ²⁸ Tane duré, wa hã dasiré ïpodo hã da te ïma 're romhuri za'ra mono da, we ïmorĩ ô di, ti'ai u. Te 're da'apawapto mono da si, wa wei datême mo, ïsihâiba zawĩ âna dazada ïdâ'â da, da'upana te da'awa'âbã da. — Âne ma tô Zezusi hã wama siwasu'u za'ra.

Zezusi hã, ïtob'a norĩ te te ïpese zahuré zé wasu'u

Marcusi 10.46-52; Rucasi 18.35-43

²⁹ Tawamhã wa norĩ hã wa tô ai'aba're ni, Zezusihi siré, Zerico hawi. Wasi'aba'rei wamhã, da'ahã na ma tô wazarina hã ai'aba're ni. ³⁰ Tawamhã aibã ïtob'a norĩ hã bâdâdi waptoma ïsimasisi zahuré hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari zahuré, bâdâdi na ïsababa za te te ïro'razãri zahuré na hã. Âne hã te te wapari zahuré wamhã, te nasi sina 'mahârã zahuré, âne:

— Dawihi nhihudu, ma'ápé wa'âma aipê'êzé na. — Âne te nasi sina 'mahârã zahuré, ïtob'a norĩ hã.

³¹ Tawamhã da'ahã na Zezusihi zarina ïdasi'aba're norĩ hã ma tô tâma nharĩ za'ra, ari'iwĩ simasisi zahuré da. Tane nherê, sa'êtê te nasi sina 'mahârã zahuré, âne:

— Apito, Dawihi nhihudu, ma'ápé wa'âma aipê'êzé na.

³² Tawamhã ma Zezusi hã ï'rata mazazãri zahuré, bâdâdi wa. Taha wa, te 'mahârã zahuré, ïtob'a norĩ hã:

— E marĩ te asima ïwê wa'wa, te aima ï'manharĩ aba da hã.

³³ Tawamhã asa te tâma nharĩ zahuré:

— Apito, wato pese da, wa wasima wê ni. — Âne ma tizadawa na tâma wa'rãmi zahuré, ïtob'a norĩ hã.

³⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tô âma tipê'êzé zahuré, ïtob'a norĩ âma. Taha wa, ma tô tómo upi zahuré, apã tómo wê zahuré da. Te te tómo upi zahuré wi, awa'awi ma tô tito pese zahuré. Te te rob'madâ'â wê zahuré di oto. Tawamhã Zezusihi zarina te oto tineb zahuré, awa'awi.

21

Zezusi hã, Zeruzarê u datême ïwisizé wasu'u

Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40; Zuwã 12.12-19

¹ Tawamhã wa norĩ hã wa tô oto ai'aba'rê ni, Zezusihi siré, Zeruzarê u. Tawamhã wa tô rob'umhutu za'ra ni oto, Betazé na 'ri wa'õtô nhisi u. Oriwera na êtê 'rãihã nhisi ãma 'ri wa'õno hã. Wa te rob'umhutu za'ra wamhã, ma tô Zezusi hã Ìsiré 're Ìwanomro mono norĩ hã maparane wa'mazatô sisõwa, 'ri wa'õtô u. ² Æne ma tô satõrĩ zahuré:

— Ôwa te za ane wa'wa, 'ri wa'õtô u, asõ're uwaibaba wa'aba. Tawamhã aimasisi aba wi, te za awaru po'repore hã Ìsãmri 'wa, butu wazi na da te ãma wasisi haré, Ìsa hã. Tame te duré Ì'ra hã Ìsiré za. Tawamhã te za Ìwasihu zahuré wa'wa, sahuré we Ìma saprõni aba da. ³ Tawamhã ni'wa hã awaru po'repore, sahuré we Ìma Ìsaprõni aba na te te asadanharĩ aba wamhã, ãne te za tâma Ìzadawa wasu'u wa'wa, asa: “Wanhĩb'apito hã marĩ ô wa, ãma morĩ da, wa we sô wanem ni, wa te tâma saprõni zahuré da.” Æne hã tâma waihu'u aba wi, te za ãma asazei wa'wa, sahuré we Ìma saprõni aba da, awaru po'repore hã. — Æne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u zahuré.

⁴ Duréihã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma Ìrob'ui'ééré sirõmo zéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tô Zezusi hã ãne tâma pisutu zahuré, awaru po'repore te te Ìtème saprõni zahuré da. Æne duréihã ãma Ìrob'ui'ééré siro hã:

⁵ “Ma'ãpé, tâma rowasu'u za'ra wa'aba, Si'ã na êtê 'rãihã nhisi ãma 're Ìdasi'ubumroi mono norĩ ma, ãne:

‘Ôhõta te we oto atème timorĩ 'wa, asib'apito za'ra wa'wa hã. Ta hã dazada 're Ìhãimana mono ô hã Ìsimizawi pe hã te we ãma mo, awaru po'repore na, Ìpréduptém na hã.’ ”

Æne duréihã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ééré hã, Zeruzarê ãma 're Ìdasi'ubumroi mono norĩ ma hã.

⁶ Tawamhã Zezusi te te tâma Ìpisutu zahuré zéb zarina, ma tô awaru po'repore norĩ zô tineb zahuré, wasiré norĩ hã. ⁷ Tawamhã, te te sãmri zahuré wamhã, ma tô apã saprõni zahuré Zezusihi u, awaru po'repore hã Ì'ra ré. Tawamhã tisi'ubuzém na ma tô tâma ba'ubu zahuré. Taha pari, ma tô ãma darõno Zezusi hã, ãma morĩ da. ⁸ Tawamhã da'ahã uptabi na ma tô dasi'ubuzém na tâma waptã za'ra ni bãdãdi na, Ìsisiwi Ìmorizéb da hã, dama pire wa, sô 're datob'uzu za'ra mono wa. Wedepa nhipti su na zama ma duré tâma waptã za'ra ni. ⁹ Tawamhã Zezusihi nhowa Ìdasi'aba'rê norĩ hã duré Ìsarina Ìdasi'aba'rê norĩ zama te nasi dasima 'mahãrà za'ra ni, ãne:

— Apito Dawihi nhĩhudu ãma, 're wawata za'ra wa'aba mono. Wanhĩb'apito zadawa para, te we oto mo. 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã Ìwê si te te tâma 're pisutu u'ãsi mono neza. 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ãma zama duré 're wawata za'ra wa'aba mono, hãiwa ãma 're Ìsãmra mono ãma, wei watème te te satõrĩ wê te. — Æne te nasi dasima 'mahãrà za'ra ni, da'ahã na.

¹⁰ Tawamhã Zeruzarê u ma oto wi, Zezusi hã. Wisi wamhã, Ìwa 're Ìdasi'ubumroi mono norĩ hã ma tô da'ahã uptabi na 're dasi'wairõtô, da te dasima 'mahãrà za'ra sina. Taha wa, te nasi tasisadanharĩ za'ra ni, ãne:

— E 'wa hã, ô hã bété.

¹¹ Tawamhã Zezusihi zarina Ìdasi'aba'rê norĩ hã ma tô dama nharĩ za'ra, Zeruzarê ãma 're Ìdasi'ubumroi mono norĩ ma:

— Æ hã Zezusi, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, Nazaré na 'ri wa'õtô nhisi hawi we Ìmorĩ hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. — Æne ma tô Ìsiré Ìdasi'aba'rê norĩ hã dama wasu'u za'ra.

'Re Ìhãimana u'ãsi mono ãma 're Ìdawata za'ra mono zém hawi, Zezusi te te Ìdazate mono zé wasu'u

Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48; Zuwã 2.13-22

¹² Tawamhã Zezusi hã ma tô oto ázê, 'ri 'rãihã u, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ãma 're Ìdawata za'ra mono zéb u. Tame te dama rowede'wa norĩ hã 're si'ubumro, dawi marĩ uipra'wa norĩ zama, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhã Zezusi hã ta norĩ hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô te te sate, rob u. Wedeza hã rob'uprazém na te te dawi ãma 're Ìsaprĩ za'ra mono norĩ te hã ma tô te te tiwi anhamra, utu'u te te dama 're Ìwede za'ra mono norĩ simasisizéb zama.

¹³ Tawamhã Zezusi hã ãne te tâma nharĩ za'ra, rowede'wa norĩ ma:

— Duréihã wahi'rada hã ma tô ãne na rob'ui'ééré, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono mreme na: “Ìnhorõwa hã Ìwa Ìma 're Ìdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” Æne te Ìtinha. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã ma tô Ìwa asima ãma 're Ìrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawi 're Ìsipsaihuri za'ra mono norĩ, 're Ìsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. Æne duréihã ai'ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa hã, Ìbaihã na hã. — Æne na ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, duréi rowasu'u na hã.

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, zahadu sãmra ré, ma tô da'ahã na Ìtème dasito, Ìtob'a norĩ hã Ìmorĩ waihu'u'õ norĩ zama. Ìtème dasito mono wamhã, ma tô da'apeze, uburé Ìhãzê ré norĩ hã. ¹⁵ Tawamhã ai'uté norĩ hã ma tô nasi

sima 'mahârâ za'ra, âne: “Apito Dawihi nhihudu âma, 're wawata za'ra wa'aba mono.” Âne te nasi sima 'mahârâ za'ra, 'ri 'wawi wa'ra 're, sâmrâ ré. Tawamhâ 'Re îhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norî ma, îpire norî hâ tisiré ma, duré îsimiroti na rob'ui'ééré 'rata na dama rowahutu'wa norî hâ, ai'uté norî te te nasi sima î'mahârâ za'ra zé hâ te te wapari za'ra wamhâ, duré tinhimiromhōsi na Zezusi te te 're îda'apawapto mono zé te te 'madâ'â za'ra wamhâ, ma tô sada tizahi za'ra, Zezusihi sada.

¹⁶Tawamhâ ta norî hâ te Zezusi hâ siwi sadanha:

— E wapari ô di, ai'uté norî mreme hâ. E asina sadawa uwati za'ra âna. — Âne te tâma nharî za'ra, rowahutu'wa norî hâ.

Tawamhâ Zezusi hâ asa te duré tâma nharî za'ra, âne:

— Wa tô wapari za'ra. A norî wa'wa hâ bété. E sōré za'ra wa'aba ô di, wahi'rata nhimi'ui'ééré hâ: “Ai'uté norî ma, ma tô îwaihu'u sirōmo za'ra, ai'utépré norî ma zama, îwē na si ai'âma 're wata za'ra mono da.” Âne ma tô wahi'rada hâ î'âma rob'ui'ééré siro, îbahâ na hâ. — Âne ma tâma waihu'u za'ra.

¹⁷Tawamhâ Zezusi hâ te oto îhawi timorî za'ra, Betânha na 'ri wa'ô'tô nhisi u, tame a'â sô'tô da.

Pidera wede ma, Zezusi te te înharîzé wasu'u

Marcusi 11.12-14, 20-25

¹⁸Tawamhâ mararé ma tô Zezusi hâ apâ mo Zeruzarē u, îsiré 're îwanomro mono norî me. Morî ré, ma tô mra hâ îwi, Zezusi hâ. ¹⁹Tawamhâ wede hâ ma tisâ, bâdâdi zada'rē îsa hâ. Pidera na wede nhisi hâ. Te te sâmrî wamhâ, ma tô îtēme apa, te te sabu da, î'râ zô. Tane nherē, 'râi âna te za, îsui ré si. Tawamhâ pidera wede ma, te oto tinha:

— Niwa T'ai'râ da hâ, mare di za oto. Ai'râ'ô u'âsi, te za oto 're asa mo. — Âne te wede ma tinha, Zezusi hâ.

Tawamhâ awa'awi ma wede hâ tiwede'rē oto. ²⁰Tawamhâ wa norî hâ Zezusihi siré 're îwanomro mono norî hâ âne hâ wa te 'madâ'â za'ra wamhâ, wa tô âma watob'uzu za'ra ni. Taha wa, wa tô Zezusi hâ wasiwi sadanharî ni, âne:

— E niha ma awa'awi tiwede'rē, pidera wede hâ.

²¹Tawamhâ Zezusi te asa wama nharî za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re îhâimana u'âsi mono hâ 're wawâ za'ra wa'aba mono âna, ôhō si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhâ, te za marî hâ aima waihu'u pese za'ra wa'aba ô nherē, 're î'manharî za'ra wa'aba mo îsadawa para, wa hâ pidera wede ma, te înharî ne, âne hâ aiwa. Ôhōta êtē 'râihâ te za. 'Re îhâimana u'âsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhâ, te za êtē 'râihâ ma înharî za'ra wa'wa, 'râwi sisa'o'o da, âi ba waptâ'â da. Tawamhâ asadawa para wa'aba, te za tô âi ba waptârâ, êtē 'râihâ hâ. Âne 'Re îhâimana u'âsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhâ, te za tô îsadawa para, marî îwē hâ 're î'manharî za'ra wa'aba mo, aima waihu'u pese za'ra wa'aba ô nherē, âne hâ. ²²'Re îhâimana u'âsi mono hâ 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, marî na tiwi 're rowaptêrē za'ra wa'aba mono wamhâ, tô sena te za te te aima âma 're a'uwaimrami 'wa. — Âne hâ ma tô Zezusi hâ wama waihu'u za'ra, îsiré 're îwanomro mono norî ma.

Zezusi hâ, ni'wa sadawa para uburé marî hâ te te dama 're î'ab'manharî mono zéb zô, da te dasiwi îsadanharîzé wasu'u

Marcusi 11.27-33; Rucasi 20.1-8

²³Tawamhâ Zezusi hâ ma tô apâ mo, 'Re îhâimana u'âsi mono nhorōwa u. Tame te oto dama rowahutu, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhâ sasedoti îpire norî hâ ma tô îtēme aimasa, zudezu norî ma roti'wa norî zama. Tawamhâ Zezusi hâ te siwi sadanha, âne:

— E 'wa sadawa para, te bété âne hâ marî hâ dama 're î'ab'manharî mo. E 'wa hâ, aipisutu'wa.

²⁴Tawamhâ Zezusi te asa tâma nharî za'ra:

— Wa hâ wa za a'â asadanharî na aima âma wa'râmi za'ra wa'wa. Tawamhâ T'uwaibaba, îma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za asa aima wasu'u za'ra wa'wa, ni'wa sadawa para te dama 're î'ab'manharî mono na hâ. ²⁵Âne wa za asadanharî za'ra wa'wa: E 'wa sadawa para, ma tô Zuwâ hâ â dawabzuri hâ te te dama 're ab'manharî bété. E 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa para. E dazadawa para. — Âne ma tô Zezusi hâ sadanharî za'ra, te te tâma waihu'u za'ra da, a'â.

Tawamhâ 'râwi te sima nharî za'ra, dama rowahutu'wa norî hâ:

— E niha, wa za tâma waihu'u za'ra ni, ône wamhâ. 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're î'ab'manharî mono na wa te tâma waihu'u za'ra wamhâ, te za wazadanharî na sahu za'ra, âne: “E niha bété, Zuwâ Batitaha nhimirowasu'u hâ saze za'ra wa'aba ô di, dame.” ²⁶Tane nherē, taré dazadawa parap si â dawabzuri te te dama 're

Ī'ab'manharī mono na wa te tāma waihu'u za'ra wamhā, wa za wasina wapahi za'ra ni dama, niha da te wama rob'manharī za'ra ō'umnhasite. E marī wa. Zuwā Batita hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa 're ĩmorī na, da te 're saze za'ra mono wa. — Āne te 'rāwi sima nharī za'ra.

²⁷ Tawamhā Zezusihi ma, te oto asa nharī za'ra:

— Wa norī hā wa te waihu'u za'ra ō di, ni'wa sadawa para, Zuwā Batita hā â dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharī mono zé hā.

Tawamhā Zezusi hā asa ma tizadawa na tāma wa'rāmi za'ra:

— Tane tó. A norī wa'wa hā ĩma waihu'u za'ra wa'aba ō nherē, wa hā te duré aima waihu'u za'ra wa'aba ō di za, ni'wa sadawa para marī hā te dama 're ĩ'ab'manharī mono na hā. — Āne ma tó Zezusi hā asa tāma waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norī ma hā.

Aibā hā, ĩ'ra poto'rada hā te te sina ĩsadawa zamarizé wasu'u

²⁸ Tawamhā Zezusi hā te duré tāma rowasu'u za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī ma, āne:

— Wa za oto aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ma'āpé āma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Aibā hā te 're sāmra. Maparane ĩ'ra hā. Tawamhā ĩ'ra poto 'rata ma, ma tó rob'ru, āne: "Ī'ra, mo oto aimorī buru u, romhuri da, ā bātā na."

²⁹ — Tawamhā asa te tāma tinha, ĩ'ra poto'rada hā: "Te ĩsima rowē ō di, ĩmorī da hā. Wa za nhamra u'ā." Āne ma tó timama ma waihu'u asa. Tane nherē, te te ĩnharizém na āma ronomro wapsi, ma tó tinhimirosa'rata na āma saprī. Taha wa, ma tó oto mo buru u, te te romhuri da.

³⁰ — Tawamhā ĩ'ra hāiba amoi ma, te duré rob'ru, ĩdub'rata ma, te te ĩrob'ruzém ne, buru u morī da, te te romhuri da. Tawamhā ĩ'ra hā te asa tāma tinha, timama ma, āne: "Wē di tó, ĩmama. Wa za tó mo, te romhuri da." Tane nherē, ta hā timama mreme hā awa'awi te te saze nherē, morī ō di, buru u.

³¹ — E 'wa hā tawamhā, timama te te sina ĩsaze hā te te tāma ĩrob'ruzéb uwaibaba, ĩmorī da hā. E ĩdub'rada. E ĩno. — Āne ma tó Zezusi hā āma sadanharī za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī nhīb'apito norī hā, duré zudezu norī ma rowahutu'wa norī hā.

Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— Dama ĩpoto'rada ma tó timama mreme hā sina saze.

Tawamhā Zezusi te duré āne tāma rowasu'u za'ra:

— Tane tó. Tane duré, danhib'apito ma rob'uiprazé ubumroi'wa norī hā duré pi'ō hā aibā zō si siwa'ru 're ĩhāimana za'ra mono norī hā, ta norī hā aré 're hāimana wasété za'ra mono nherē, áté te za 're sisisi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zéb u hā, ta norī si tó sena na te te 're sazei pese za'ra mono wamhā. Tane nherē, a norī wa'wa hā áté dame 're asisisi aba mono ō di za. Tó sena, wa āne na hā aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa. ³² Zuwā Batita hā ma tó aré atēme timorī za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te sima 're ĩ'aiwē za'ra wa'aba mono zéb zarina 're anomro wē wa'aba mono zéb da hā, te te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, ĩsimirowasu'u na hā āma 're saze za'ra wa'aba mono ō di. Rob'uiprazé ubumroi'wa norī si ma tó āma saze za'ra ĩsimirowasu'u na hā, pi'ō hā aibā zō si siwa'ru 're ĩhāimana za'ra mono norī zama. Tawamhā ta norī hā atōmo na 're 'madá'á za'ra wa'aba mono nherē, a norī wa'aba zama asimirosa'rata na 're saprī za'ra wa'aba mono ō di, ĩsimirowasu'u na āma 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zéb da hā. — Āne ma tó Zezusi hā tāma wasu'u za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa norī nhīb'apito norī ma, duré dama rowahutu'wa norī ma zama.

Buru na romhuri wasété'wa norī wasu'u

Marcusi 12.1-12; Rucasi 20.9-19

³³ Tawamhā Zezusi hā te duré āne tāma rowasu'u za'ra:

— Āne wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ma'āpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Aibā hā te 're sāmra, buru tede'wa hā. Tawamhā tibururu āma ma tó a're, uwa 'ru hā. Te te a're pari, ma tó buru 'wawi wa'ra. Ma tó duré étē nhisiwi sada ab're, ĩwa uwa 'rāi watizéb da hā, ĩwa'u zō. Taha pari, 'ri 'rāihā hā ma duré buru wa'wa 'manha, ĩsipsaihuri norī zō, dasipapara rob'madá'ázéb da hā. Tawamhā ma tó ni'wam norī hā sisó'a ré pisutu za'ra, ĩburu hā te te só 're 'madá'á za'ra mono da. Uwa 'ru 'rā hā 're 'rā préduw za'ra mono wapsi, te za te te tāma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hā. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hā darob amoi u, tamomo a'ā sāmra da. ³⁴ Tawamhā oto 'rāi préduw mono wa, ma tó buru tede'wa hā tāma ĩromhuri'wa norī hā satōrī za'ra tibururu u, uwa 'ru 'rā hā buru 'madá'á'wa norī te te tāma ĩpo'o za'ra zō. ³⁵ Tawamhā buru u sihutu wamhā, ma tó buru tede'wa te te ĩsatōrī za'ra hā siwi waibu, buru 'madá'á'wa norī hā. Tawamhā buru tede'wai ma, romhuri'wa norī ma,

ma tō rob'manharī wasété za'ra. Taha wa, ma tō misi siwi azā. Īhâiba amo ma duré siwi tiwī. Īhâiba amo ma duré êtē na siwi u'a za'êtē, dá'a da. ³⁶ Tawamhā buru tede'wa hā te duré sō satōrī za'ra, tāma ĩromhuri'wa norī hā, ahā na. Tawamhā, ta norī hā buru u sihutu wamhā, ma duré tāma rob'manharī wasété za'ra, buru 'madā'ā'wa norī hā. ³⁷ Tawamhā 'rāwi te oto sima rosa'rata, buru tede'wa hā: “Ī'ra si'aibā hā te ĩtēme satōrī za'ra wamhā, átē te za siwi hāiba wazé.” Āne te sima rosa'rata, buru tede'wa hā. Tawamhā uburé da te tiwi uprosi za'ra wa, te oto ti'ra uptabi hā satō, tāma ĩburu 'madā'ā'wa norī u. ³⁸ Tawamhā wisi wamhā, buru 'madā'ā'wa norī hā te te duré sima sāmri za'ra wamhā, te āne sima 'mahārā za'ra: “Ōhōta buru tede'wai 'ra hā te wei mo, timama uirī na buru tede'wa da hā. Wa te wasiwi wīrī aba, buru hā wate za'ra da.” Āne na ma tō sima 'mahārā za'ra, buru 'madā'ā'wa norī hā.

³⁹ — Tawamhā wisi wi, ma tō siwi ti'ā, buru tede'wai 'ra hā. Buru nhiti ma tō siwi waze. Tame ma tō siwi tiwī, buru 'madā'ā'wa norī hā. Āne buru tede'wai 'ra wasu'u 'rāsudu hā.

⁴⁰ Tawamhā Zezusi hā te oto sadanharī za'ra, 'Re ĩhâimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa norī nhib'apito norī hā, āne:

— Buru tede'wa hā tiburu u apā wisi wamhā, e marī te za tāma 'manharī za'ra, tāma ĩburu 'madā'ā'wa norī ma hā.

⁴¹ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— Buru tede'wa hā āma pē'ezé za'ra āna, te za dama 'ru za'ra, da te dasiwi uprosi da, aibā ĩwasété uptabi norī hā. Tawamhā te za duré da'apisutu, dama ĩ'umnha hā tāma ĩburu 'madā'ā'wa da hā. Ta norī hā te za ĩ'uwaibaba si te te tāma 're po'o za'ra, uwa 'ru 'rā hā, 're 'rā prédub za'ra mono wa. — Āne ma asa tāma waihu'u za'ra, Zezusi ma, 'Re ĩhâimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa norī nhib'apito norī hā.

⁴² Tawamhā Zezusi hā te oto sina āma simiré'é êtē na, āne:

— Oro 'Re ĩhâimana u'āsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére hā 're sōre za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba ō di bété. Āne ĩbahā na rob'ui'ére hā:

“Êtē tomhâpā wē hā 'ri na'ratazéb da hā, wē uptabi nherē, woté newa, 'ri'wa norī te te aré siwi ĩwē'ō hā 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'āsi, pire na.

Uburé Danhib'apito hā ma tō āne hā pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na 're ĩsa'wari mono da hā.

Taha wa, āne na wa te āma 're rosa'rata za'ra mono wamhā, wa āma 're watob'uzu u'āsi za'ra, wa norī hā.”

Āne duréihā wahi'rata nhimi'ui'ére na rowasu'u hā.

⁴³ — Êtē tomhâpā wē hā da te dasiwi ĩwē'ō ne, a norī wa'wa hā asiwi 're ĩwē'ō za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'āsi mono nhib'a'u'wē, 're aihâimana u'āsi za'ra wa'aba mono ō di za. Ai'upana wa'aba si te za oto 'Re ĩhâimana u'āsi mono hā da'āma 're sib'a'uwē, ĩsimiroti te te 're ĩ'madā'ā pese za'ra mono norī āma. Tō sena, wa āne na aima waihu'u za'ra wa'wa. ⁴⁴ Duré, êtē tomhâpā nhisiwi, zé'a 'manharī hā 're rere'e mono wa, 're ĩsiru pese za'ra mono ne, te za ĩwē'ō'wa norī hā hā za'ra. 'Re ĩhâimana u'āsi mono hā. Duré êtē tomhâpā hā zé'a 'manharī nhisiwi 're rere'e mono wa, te te 're ĩru pese za'ra mono ne, te za 'Re ĩhâimana u'āsi mono wē'ō'wa norī si hā za'ra. Ta norī āma hā 're sib'a'uwē za'ra mono ō di za. — Āne ma tō Zezusi hā sina āma simiré'é, êtē wasu'u na hā.

⁴⁵ Tawamhā sasedoti ĩpire norī hā, duré parisezu norī hā, Zezusi te te āma ĩromnhimiré'ézé hā te te waparī za'ra wamhā, ma tō sina waihu'u za'ra, tō ō norī udāna te te āma ĩromnhimiré'é mono na hā. ⁴⁶ Taha wa, ma tō aré sima hāiba 'ru za'ra, te te dama 'ru za'ra da, dazazéb 're da te dasiwi sērē da, Zezusi hā. Tane nherē, ma tō dama ĩpahi za'ra aibā norī hā, Zezusi hā 'Re ĩhâimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, woté 're ĩmorī na da te 're saze za'ra mono wa, da'ahā na.

22

Dasina damrozém na dasai ahā wasu'u

Rucusi 14.15-24

¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō duré romnhimiré'é na tāma rowasu'u za'ra, parisezu norī ma, āne:

² — 'Re ĩhâimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zém na wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, āne. Apito 'ra si'aibā hā tāma mro wē te, tāma ĩrowézéb zarina ma tō sima roti, dasa hā te te dama 'manharī da, sa'êtē na, ti'ra mrozém na hā. ³ Tawamhā ma tō ĩsiré dasaihuri da, da'apisutu. Taha parip si ma tō tāma ĩromhuri'wa norī hā satōrī za'ra, dazō hāsi da, ĩtēme dasihutu da, ĩsiré dasaihuri da. Tane nherē, ta norī hā te te sima rowé za'ra ō di, ĩtēme si'aba'rē da hā, ĩsiré ĩsaihuri da hā aré. ⁴ Taha wa, te duré apito, tāma ĩromhuri'wa norī hāiba amo hā satōrī za'ra, āne: “Mo oto ai'aba'rēi wa'aba, aré sō ĩhārā 'rata za'ra norī

zô. Tawamhã âne te za tâma ãzadawa wasu'u za'ra wa'wa: 'Powawê norî hã, duré powawê zapu da te dasima ãhãpese za'ra hã ma dasiwi simro ni. Uburé ma tô marî hã dasiwi 'rã'õtô ni, dasa da te ãhurizéb da hã. Taha wa, te za we ãtême ai'aba'rêi wa'wa oto, wasiré wasa hã wa te huri da, ãra ãma ãmrozém na.' Âne te za ta norî ma ãzadawa wasu'u za'ra wa'wa." Âne ma tô apito hã tâma ãromhuri'wa norî ma waihu'u za'ra.

Tawamhã apito hã te te sô satôri za'ra wa, te oto sô ai'aba'rê.

⁵ — Tane nherê, sô ãhãrã 'rata za'ra norî hã sô simipari za'ra ô di, ãtême si'aba'rê da, ãsiré saihuri da hã. Taha wa, sô simipari za'ra âna ma tô ni'wam norî hã tiburu u ai'aba'rê, duré tinhimihurizéb u hã. ⁶ Ni'wam norî hã ma tô apito ma romhuri'wa norî hã siwi waihu. Te te waihu pari wamhã, ma tô niha tâma rob'manharî waseté za'ra. Taha pari, ma uprosi uburé. ⁷ Tawamhã apito hã tâma ãromhuri'wa norî, da te ã'uprosi wasu'u te te waparî wamhã, ma tô ab'rui pese. Taha wa, tâma da'wapéi'wa norî hã ma tô ãtême satôri za'ra, tâma ãromhuri'wa norî, da te tiwi ã'uprosi za'ra u. Tawamhã da'wapéi'wa norî hã ma tô uprosi, ta norî hã. Ma tô duré ta norî ãhorôwa hã te te 'ri su, 'ri nho'ômo wa, aré tâma 're ãsimesa mono hã. ⁸ Taha pari, ma tô duré sô hã, tâma ãromhuri'wa norî zô, aimawi norî zô. Tawamhã âne te tâma nharî za'ra: "Dasazéb da hã tâibã ma tô api pari za'ra ni, ãra ãmrozém na dasa da te ãhurizéb da hã. Tane nherê, sô ãhãrã 'rata za'ra norî hã we si'aba'rêi ô di. ãbare ma tô ta norî zô rowasédé hã tiwatobro za'ra, sô ãhãrã za'ra nherê, te te ãwaparî za'ra ô wa. ⁹ Taha wa, te za oto dazô ãropéi wa'aba mo 'ri nhî'rîti mono bâ, dasai u we danhimroi wa'aba mono da, danhopêté za'ra wa'aba mono sidãpãsi." Âne te satôri za'ra, apito hã.

¹⁰ — Tawamhã te oto ai'aba'rê, 'ri nhî'rîti mono bâ, dazô sôpré mono da. Tawamhã te te danhopêté za'ra mono sidãpãsi, ma tô te te dazatôri za'ra da'ahã na, 're ãdanomro wê mono hã, 're ãdanomro wasété mono norî zama. Tawamhã da'ahã uptabi na ma tô 'ri 're wa'wa nho'u hã dasiwi sitom ni, apito 'ra ãmrozém na dasai u, dasi'rã'õtô wa. ¹¹ Tawamhã apito hã ma tô datême âzé, dasi'rã'õtôzéb u, te te da'ab'madã'ã da. Datême sébré wamhã, ma tô aibã hã 'madã'ã pese, dasina damro wa, da'uzazé hã te te dame sima 'manherê ô wa, ãhãi wê hã. ¹² Tawamhã âne te sadanha, apito hã: "ãsiwaihu, e niha bâ ma we tane ré asé, dasina damro wa, da'uzazé hã we dame asima sérê âna." Âne te sadanha.

— Tawamhã aibã hã te ari'iwi za, niha te te tâma nharî waihu'u ô wa, te te tâma âma upai wa. ¹³ Tawamhã apito hã ma tô âne tâma ãromhuri'wa norî ma nharî za'ra: "Ma'ãpé, ã hã aibã hã asiwi ãri aba, asiwi pawasisi aba da, duré asiwi hiwasisi aba da, rob u asiwi mei wa'aba da, robra u. Tame te za oto sina tiwawa, sina pé'ézé wa. Te za duré wasitete, te te oto robzépata za'êté wa." Âne ma tô apito hã tâma waihu'u za'ra. — Âne na ma tô Zezusi hã tâma âma romnhimire'é za'ra.

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tô âne na timreme na 'rãsutu:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã da'ahã uptabi na dazô 're hãrã mono nherê, da'umro na si te za da'ãma 're sib'a'uwê. — Âne na ma tô Zezusi hã timreme na tâma 'rãsutu za'ra.

*Rob'uiprazé, danhib'apito ma, da te 're ãpo'ô za'ra mono zé wasu'u
Marcusi 12.13-17; Rucasi 20.20-26*

¹⁵ Tawamhã parisezu norî hã ma tô ai'aba'rê Zezusi ni niti, si'rã'õtô da, a'ã. Si'rã'õtô wamhã, ma tô sima âma roti za'ra, Zezusi hã te te siwi pibu da, tinhimirowasu'u na te te tâma âma upa za'ra zô, te te tâma âma upa za'ra wa, da te dasiwi wê'ô da, duré da te dasiwi ãri da. ¹⁶ Tawamhã Zezusi u ma tô 'mazatôri za'ra, tizadawa zapari'wa norî hã, apito Erodihî nhimiroti wê 'wa norî zama. Tawamhã Zezusi u sihutu wamhã, âne te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, asadawa nhípese ô na 're aihãimana mono zém na hã wa tô aiwaihu'u za'ra ni. Tô sena na te ãwê na si dama 're ãrowasu'u u'ãsi mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina si. Asimiroti hã da te dasiwi 're wê'ô za'ra mono nherê, te tô ôhõ na si dama 're ã'aroti u'ãsi mo. Duré ni'wam norî hã dama pire na 're hãimana za'ra mono nherê, aimawi hã aima 're hãimana mono ô di. Aiwapsi te 're dahãimana za'ra, aima hã. ¹⁷ Taha wa, wa za oto wa norî hã wasiwi asadanharî za'ra ni, âne. E Roma âma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hã wa te tâma 're po'ô za'ra, ãsimiwada'uri zarina. E 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, wê'ô di, âne hã. E tâma wê ô di. Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na asimirosa'rada hã, wa te waihu'u za'ra da. — Âne te siwi sadanha, Zezusi hã te te âma tâma upa za'ra zô, timreme na hã.

¹⁸ Tawamhã tinhimirosa'rata wasété zarina te te sima âma ãroti za'ra zé hã ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, ma âne tâma tizadawa na wa'rãmi za'ra:

— A norî wa'wa hã te asadawa nhípese na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. E marî da, te âne na asiwi ãzadanharî 'wa, ãmreme na te aima âma upa za'ra wa'aba da newa, asiwi ãwê'ô wa'aba da. ¹⁹ Tane wamhã, ma'ãpé rob'uiprazé ãspotore hã we ãma 'mai'ãri aba pé, te 'madã'ã da, romanu norî nhib'apito ma, da te tâma 're ãpo'ô za'ra mono zéb da si, rob'uiprazé ãspotore hã.

Taha wa, nima hawi ma rob'uprazé Isapotore hã tãma 'mai'ãwisi ni. ²⁰ Tawamhã Zezusi hã te te 'madã'ã wamhã, te oto sadanharĩ za'ra:

— E 'wai hãibarĩ, rob'uprazé Isapotore na hã. E 'wa sisi ui'ééré duré, ãma hã.

²¹ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— ã hã, Roma ãma danhib'apito hãibarĩ, duré taha nhisi ui'ééré.

Tawamhã Zezusi hã ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Taha wa, Roma ãma danhib'apito ma, te za Isimiwada'uri zarina, marĩ hã tãma 're İpo'o za'ra wa'aba mo apã, İte wa. Tane duré, 'Re İhãimana u'ãsi mono ma, te za marĩ hã İsimiwada'uri zarina si tãma 're İsömri za'ra wa'aba mo apã, İte wa, marĩ hã. — ãne ma tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²² Tawamhã parisezu norĩ zadawa zapari'wa norĩ hã ãne na te te wapari za'ra wamhã, ma tãma titob'uzu za'ra. Tawamhã Zezusi hã ãma, marĩ te te 'manharĩ za'ra ãna, ma tãma İhawi ai'aba're, apã.

*Dahãiwa'utuzém na, Zezusi da te dasiwi İsadanhãrızé wasu'u
Marcusi 12.18-27; Rucasi 20.27-40*

²³ Tawamhã sadusezu norĩ hã ma duré İtème aihutu Zezusi hã u, te te siwi sadanharĩ da, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra zã. Ta norĩ hã 're dadã'ã za'ra mono wamhã, ab're hawi apã 're İdahãiwa'utu za'ra mono õ na te te dama 're İroti za'ra mono. ²⁴ Tawamhã, Zezusi hã u simasa wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Rowahutu'wa, duréihã wahi'rada Mozési hã ma tãma ãne dama rob'ui'ééré, 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti na: "Aibã hã 'ra õ ré, 're dã'ã za'ra mono wamhã, te za İno hã ãma 're mro za'ra, tizédé'aba mro na, 're 'ra za'ra mono da, İwasu'u hã si'utõrĩ tã da, İsédé'aba wasu'u hã." ãne na Mozési hã nhimi'ui'ééré hã, wahi'rata norĩ ma hã. — ãne ma Zezusi hã ma waihu'u za'ra, sadusezu norĩ hã. ²⁵ Tawamhã Zezusi hã ma, te duré rowasu'u za'ra, ãne:

— Dasisãnawã si 're İhãimana za'ra mono norĩ wasu'u hã wa za oto aima wasu'u za'ra ni. Ta norĩ wasu'u hã wa te waihu'u za'ra da, wa za ãma asadanharĩ za'ra ni za. Dasisãnawã si hã ma tãma wasiré 're si'ubumro aré, wasiré zudezu norĩ hã 7 na İhãiba za'ra hã, aibã norĩ hã. Tawamhã İpotora hã ma tãma timro. Mro nheré, tãra hã sisõ'a ré te te 'maipoto õ ré, ma tãma dãrã. Taha wa, İuirĩ na ma tãma İsõsi hã ãma timro tizédé'aba mro na, Mozési hã nhimi'ui'ééré zarina. ²⁶ Tawamhã İsõsibi zama ma tãma dãrã, 'ra õ ré. Taha wa, ma duré taha nhosi hã ãma timro, tizédé'aba mro na. Tawamhã taha zama ma duré dãrã, tãra hã sisa'u te te 'maipoto õ ré. ãne zarina ma tãma uburé İdub'rata norĩ hã dã'ã sidãpãsi, nasi ãma timro za'ra aré, sisõwa're're. Tawamhã uburé ma sisarina ai'utõri za'ra, 'mai'ra õ ré. ²⁷ Tawamhã pi'õ zama ma tãma duré dãrã, timro norĩ zarina. ²⁸ Aibã norĩ hã 7 na İhãiba za'ra hã ma tãma pi'õ ãma siparabãsi nasi ãma timro za'ra. ãne ma tãma tiromhãimana za'ra. Tawamhã e 'wai mro uptabi za bété pi'õ hã, ab're hawi 're dahãiwa'utu za'ra mono wamhã. — ãne te Zezusi hã siwi sadanha, sadusezu norĩ hã.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Ab're hawi apã 're İdahãiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na, 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã aima İwaihu'u za'ra wa'aba õ zarina, ma tãma İ'upa za'ra wa'wa, asimirosa'rata na hã. 'Re İhãimana u'ãsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're İdahãiwa'utu mono zé wasu'u na zama, aima İwaihu'u za'ra wa'aba õ zarina, ma tãma asimirosa'rata na ãma İ'upa za'ra wa'wa. ³⁰ 'Re İhãimana u'ãsi mono hã ab're hawi apã te te 're dã'ã hãibarĩ'utu mono wamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ne, te za oto 're dahãiwa'utu u'ãsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono ãna. ³¹ 'Re İhãimana u'ãsi mono hã ab're hawi te te 're İdahãiwa'utu mono zém na, a norĩ wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono õ di. E 're sãré za'ra wa'aba mono õ di bété, duréihã 'Re İhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ééré hã, wahi'rada Mozési hã ma, İsiwasu'uzé hã, ãne na hã: ³² "Wa hã Abra'ãhã nhib'apito, wa 're İhãimana u'ãsi, duré İzatihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito." ãne ma tãma 're İhãimana u'ãsi mono hã Abra'ã norĩ uirĩ na nheré, Mozési hã ma, siwaihu'u. Wahi'rata norĩ hã dawĩ 're dã'ã za'ra mono nheré, 'Re İhãimana u'ãsi mono wi, 're dã'ã za'ra mono õ di. Taha wa, ma tãma İsib'apito za'ra na siwasu'u. Dã'ã u'ãsi 're hãimana za'ra mono 'wa'ãhã, İsib'apito za'ra na aré siwasu'u õ di. — ãne ma tãma Zezusi hã Abra'ã norĩ wasu'u hã tãma waihu'u za'ra, sadusezu norĩ ma.

³³ Tawamhã ãne hã da'ahã uptabi na da te wapari za'ra wa, ma tãma tatob'uzu za'ra ni, İsimirowasu'u na hã.

*'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti İpire uptabi wasu'u
Marcusi 12.28-34; Rucasi 10.25-28*

³⁴ ãne na Zezusi hã te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, ari'iwĩ te oto aimasa, sadusezu norĩ hã, niha te te ãma sada'ãbã waihu'u za'ra õ wa, waihu'u pese uptabi wa, Zezusi hã.

Tawamhã parisezu norĩ hã ãne na te te wapari za'ra wamhã, ma tã sitẽme ubumro a'ã, Zezusihi u siré si'aba'ré da. ³⁵ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa hã tã parisezu norĩ siré hã ma tã Zezusi hã sadanha, te te tãma ãma upa zõ, te te pibu da, ãne:

³⁶ — Rowahutu'wa, e ma hã bété, danhipai u ìpire uptabi hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ìrob'ui'ééré hã, ìbaihã na hã.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã asa te tãma tinha, ãne:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ìpire uptabi hã, ãne: “'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Asib'apito za'ra wa'wa hã 're morĩ wa, te za asiwi 're ìsawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za ìsimiroti na ãma 're ìrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ẽ na tãma 're ìromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo.” ³⁸ ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ìpire uptabi wasu'u hã. ³⁹ Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti amo hã, aiwa ìpire uptabi hã, ãne: “Te za 're ìdazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marĩ ìwẽ zõ asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asõpré wa'aba mo, ìwẽ zõ.” ãne ìsimiroti amo hã ìpire uptabi hã, Mozési te te ãma ìrob'ui'éérézẽ hã. ⁴⁰ ã norĩ si, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ma, pire uptabi zahuré di. Uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ì'arob'ui'ééré mono hã duré ìsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ zama te te ãma 're ìrob'ui'ééré za'ra mono zé hã, e marĩ te ãma wasu'u za'ra, ã norĩ hã. Tã õ norĩ na si te ãma rowasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da te dasiwi 're ìsawi pese za'ra mono zéb da hã, duré 're ìdasisawi pese za'ra mono zéb da hã. — ãne ma tã Zezusi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wai ma waihu'u.

*Danho'reptui'wa na Zezusi te te ìda'azadanharizé wasu'u
Marcusi 12.35-37; Rucasi 20.41-44*

⁴¹ Tawamhã parisezu norĩ hã zahadu siré hâimana za'ra ré, te Zezusi hã sadanharĩ za'ra, ãne:

⁴² — E niha asimirosa'rata za'ra wa'wa hã Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisutu na, we datẽme ìmorĩ na hã. E 'wa sihudu na ma bété a norĩ wa'wa hã ãma ìwaihu'u za'ra wa'wa.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ hã:

— Apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. — ãne te duré asa tãma nharĩ za'ra.

⁴³ Tawamhã Zezusi te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Tane wamhã, ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, ãne na hã. Duréihã apito Dawi hã ma tã tinhĩb'apito na sisi, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'èzani nhimipawaptobzéb zarina, ma tã tinhĩb'apito na sisi. Oro Dawihi mreme wasu'u na rob'ui'ééré hã, ãne hã nomro za:

⁴⁴ “'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tã ìnhĩb'apito ma tinha, ãne:

‘Ìrãta te za 're asãmra mo ìnhimire niwĩ, dama aipire na ìsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhiptetezẽ hã wa za te tiwi 're a'uprosi, wapu na aima 're hâimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hâimana za'ra mono da oto.’ ãne ma tã tãma waihu'u.”

ãne apito Dawihi mreme wasu'u na rob'ui'ééré hã. ⁴⁵ Dawi hã tinhĩb'apito na te te sisi nherẽ, e niha te za ìsihudu si 're hâimana, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã. Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. — ãne na te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

⁴⁶ Tawamhã ni'wa hã te te ãma sada'ãbã waihu'u õ di oto, Zezusihi zada, 're ìsiwamhãsi za'ra mono norĩ hã, parisezu norĩ hã. Taha wa, Zezusi hã timreme na te te tãma ãma upa za'ra zõ, te te siwi sadanharĩ waihu'u za'ra õ di oto ta norĩ hã, te te sina mreme wazéb za'ra wa oto.

23

*Parisezu norĩ hâimanazé wasu'u
Marcusi 12.38-39; Rucasi 11.43, 46; 20.45-46*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tã dama rowasu'u, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma zama, ãne:

² — 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ hã duré parisezu norĩ hã dama pire za'ra di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina Mozési te te ãma ìrob'ui'éérézẽm na te te dama 're ìrowasu'u za'ra mono zéb da hã. ³ Taha wa, parisezu norĩ nhimiroti hã te za 're ìwapari pese za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro aba mono da. Tane nherẽ, 're ìhâimana za'ra mono zéb zarina, ìsine 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Te te dama 're ìroti za'ra mono zẽm na si 're sõpré mono õ wa, ta norĩ hã. ⁴ Danhoihĩ waptob ãna, marĩ ìpire uptabi hã da te 're 'wasari mono da, da te dama 're ìromhibu za'ra

mono ne, te ta nori hã tinhimiroti na zama te te dama 're roti u'âsi za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti upana, taha na si 're danomro mono da, dama pire uptabi nherê, da te dasina 're T'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Tane nherê, ta nori hã te te 're dapawaptob za'ra mono ô di, âma 're idanomro wê mono zéb da hã. ⁵ Taré da te 're 'madâ'â wê za'ra mono da, te marî hã te te 're 'manharî za'ra, danho'a. Powawê hã 'manharî hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti u'êré na ibaihá nhemézêbre hã isa'êtê uptabi na si te âma 're si'uihã wasisi za'ra, tipaihi wib zama, 're nomro wê mono newa, da te 're 'madâ'â wê za'ra mono da. Taha da, te duré ti'uzza hâpa za'ru pa ré na 're si'uzza za'ra. ⁶ Te duré te te sima 're pisutu za'ra, dama ipire nori simasisizém na si 're si'ubumroi mono da, dasa da te 're huri mono sidâpâsi, duré rowahutuzé mono bâ, 'ri hã 're isimasa mono zéb 'remhã. ⁷ Te duré te te sima 're wê za'ra, dama ipire nori hã damreme ipire na da te 're isawi za'ra mono ne, dahâimana prédup sina da te 're sawi za'ra mono da, da'ahâ na 'ri nhi'ríti wa, da te dasima 're îrowede za'ra mono zéb âma hã. Te duré te te sima 're wê za'ra, da te 're sawi za'ra mono wamhã, rowahutu'wa na da te 're sisi za'ra mono sina, da te 're sawi za'ra mono da, dama 're idapire za'ra mono nori 'mahârâzém na. Âne te ta nori hã uburé marî hã te te sima 're wê za'ra, dama ipire zarina, da te 're 'madâ'â wê za'ra mono da. ⁸ Tane nherê, te a nori wa'wa hã simisutu asisânawâ 're anomro aba mo, asiré isazei'wai wa. Duré misire Asib'apito wa'wa hã. Taha wa, "rowahutu'wa" na dama aiwaptêré pire na da te 're asisi za'ra wa'aba mono da, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono ô di za, a nori wa'wa hã. ⁹ Dawaptêré pire wê te, aimama za'ra wa'aba na 're danhisi za'ra wa'aba mono ô di za. E marî wa. Misire te Aimama za'ra wa'wa hã 're hâimana hâiwa âma, siwaprosi. ¹⁰ Wa hã misire Asib'apito za'ra wa'wa hã wa 're ihâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwétési te te ipisutu wa, Danho'reptu'wa da. Taha wa, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono ô di za, danhib'apito na da te 're T'asisi za'ra wa'aba mono zéb da hã. ¹¹ Asiré nori ma ai'maipire wa'aba da, asina 'mairob'ruiwapari aba wamhã, te za 're T'maipawaptob u'âsi aba mo, marî zô 're ai'manhimnhasi aba mono âna. ¹² Ni'wam nori hã pire na 'râwi sina 're sôpre mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te za tâma pisutu za'ra, wapu na dama 're hâimana za'ra mono da oto. Duré, ni'wam nori hã pire na 'râwi 're si'madâ'â za'ra mono ô wamhã, ta nori ma si te za pisutu za'ra, pire na oto dama 're hâimana za'ra mono da. — Âne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, isiré 're îwanomro mono nori ma zama.

Zezusi hã parisezu nori ma, te te inharî za'ra zé wasu'u

Marcusi 12.40; Rucasi 11.39-42, 52; 20.47

¹³⁻¹⁴ Tawamhã parisezu nori ma, te oto rowasu'u za'ra Zezusi hã, âne:

— Parisezu nori, duré dama rowahutu'wa nori, aihâimana uptabi ô na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Ridawa hã 're danhisisi tô mono da, da te dawî 're isitob za'ra mono ne, te a nori wa'wa hã dawî 're isawi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'âma 're isib'a'uwê mono zéb u 're danomro tô mono da. A nori wa'aba zama te 'Re ihâimana u'âsi mono wi 're asihâiba zawi za'ra wa'aba mo, ai'âma 're sib'a'uwê za'ra wa'aba mono tô da.

¹⁵ — Parisezu nori, duré dama rowahutu'wa nori, a nori wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tô datême 're îropéi wa'aba mo daro mono bâ, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u na da te 're asaze za'ra wa'aba mono da. Tawamhã ni'wam nori hã asiniwî 're sipizari za'ra wa'aba mono wamhã, 're anomro wasété aba mono zéb zarina, ma tô 're hâimana wasété uptabi za'ra, asimiroti wasété aba zarina. Taha wa, ropipa âma 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're aihã za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te za te te 're hã za'ra za'êtê, ta nori hã.

¹⁶ — A nori wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E ni'wa hã tob'a nherê, te za dazaprôni wê. Mare di. Tane te duré a nori wa'wa hã roti senai'ô na dama 're îroti wasété za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na waihu'u za'ra wa'aba ô wa. Âne te dama 're îroti wasété za'ra wa'aba mo: "Âté ni'wam nori hã te za marî na te te dama 're ropisutu za'ra. Tawamhã âté tô sena te te dama 're îropisutu za'ra mono zém na, da te 're saze za'ra mono da, te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhorôwa nhisi hã te te âma dama 're waptob za'ra, tinhimiropisutu me. Âne na te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono ô nherê, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're hã za'ra mono ô di za. Tane nherê, ni'wam nori hã marî na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, oru 'manharî hã êtê'ubuzi pré 'manharî hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorôwa 're, 're isimasa mono na te te dama 're rowasu'u za'ra mono nherê, te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono ô wamhã, te za te te 're hã za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hã." Âne te ai'râ ahâ na dama 're îroti za'ra wa'aba mo, tô senai'ô na. ¹⁷ E niha waihu'u za'ra wa'aba ô di bétê, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Datob'a na 're idanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Êtê'ubuzi pré 'manharî hã 'ri 're wa'wa 'Re ihâimana u'âsi mono nhorôwa âma 're simasa mono wa, tâma sawi di, oru 'manharî hã. Oru 'manharî hã isôrôwa âma 're simasa mono ô 'wa'âhã, aré tâma sawi ô di. Taha wa,

'ri hã 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İdawata za'ra mono zé hã oru 'manharî, İwa 're İsimasa mono zawi nhipai u, sawi uptabi di tâma, 'ri hã. Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono nhorôwa nhisi na zama taré dama 're dasiwaptob za'ra mono ô di za. E âne hã asima waihu'u za'ra wa'aba â bâ. ¹⁸ Âne na te duré dama 're İroti wasété za'ra wa'aba mo: "Ni'wa hã marî na te te dama 're ropisutu mono wamhã, 'Re İhâimana u'âsi mono nhorôwa âma, tâma danhoprubzé nomrizém nhisi na wedeza ne nhisi na te te dama âma 're waptob za'ra mono wamhã, duré te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono ô wamhã, tane nherê, 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te azâri ô di za. Tane nherê, ni'wa hã tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, tinhoprubzé te te İhiri nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhã, duré te te dama âma 're uwaimrami za'ra mono ô wamhã, tawapsi te za azâ, 'Re İhâimana u'âsi mono hã." Âne te duré siwa'ru dama 're İroti za'ra wa'aba mo, tô senai'ô na. ¹⁹ E niha waihu'u za'ra wa'aba ô di bété, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Datob'a na 're İdanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Danhoprubzé hã tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, da te tâma 're İsa'ra mono zé hã 'Re İhâimana u'âsi mono ma, sawi di. Tane nherê, tâma 're İdanhoprub za'ra mono zé hã İsorôwa âma tâma danhoprubzé nomrizém nhisiwi 're simi'wara mono ô 'wa'âhã, aré tâma sawi præ ti, 'Re İhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, tâma danhoprubzé nomrizé hã tâma 're İdanhoprub za'ra mono zéb zawi nhipai u, tâma sawi uptabi di. E âne hã asima waihu'u za'ra wa'aba ô di bété. ²⁰ Taha wa, ni'wam norî hã 'Re İhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré uburé İsiswi danhoprubzém nhisi na zama dama âma 're siwaptob za'ra. ²¹ Duré ni'wam norî hã 'Re İhâimana u'âsi mono nhorôwa nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré İwa 're İsamra mono nhisi na 're siwaptob za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono nhisi na. ²² Duré ni'wam norî hã hãiwa nhisi na dama 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré 'Re İhâimana u'âsi mono, pire na te te 're İda'ab'madâ'â mono zém nhisi na dama âma 're siwaptob za'ra, İwa 're İsamra mono nhisi na zama, tô ôhõ nhisi na.

²³ — Parisezu norî, duré dama rowahutu'wa norî, aihâimana uptabi ô na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã taha ma, tâma İpire præ si te 're İ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Wesuirâ İsu zadazei mono hã ma tô 'Re İhâimana u'âsi mono ma, İsimiroti 'rata zarina, tâma 're İpo'o za'ra wa'aba mo, syry na, oterâ na dasai wazarizém nhisi hã, duré wesuirâ ze, duré cominhu. Tane nherê, İsimiroti pire na Mozési te te âma İ'arob'ui'ére mono hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di, İsarina si dama 're İrob'manharî wê za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré da'âma 're aipê'ézé za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré 'Re İhâimana u'âsi mono wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono âna 're anomro aba mono zéb da hã. Âne hã İsimiroti İpire præ norî zu, 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré tô sena aihâimanazém na asina tâma 're İ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re İhâimana u'âsi mono ma. ²⁴ E İtob'a hã simizaprõni wê bâ. Mare di. Tane te duré a norî wa'wa hã rotî senai'ô na dama 're İroti wasété u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na aima waihu'u pese za'ra wa'aba ô wa. İsimiroti pire norî hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô nherê, İsimiroti İpire præ norî si, 're İ'madâ'â pese za'ra wa'aba mono zéb da si, te 're asiwasutu u'âsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ — Parisezu norî, duré dama rowahutu'wa norî, aihâimana uptabi ô na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Âne na wa za aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa: Hâsizé hã duré pratu hã İmana wawip si, da te 're upsô za'ra mono wamhã, İwa'wamhã wasété di, zahadu upto wa. Tane, a norî wa'wa hã 're anomro wê wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'â wê za'ra wa'aba mono da, te 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti İpire præ norî si 're İ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherê, aipê'é 'remhã asimirosa'rata wasété na te zahadu İre 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te duré danhibrob na si 're İda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihâimana uptabi ô zarina, te duré marî na dawî 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo. ²⁶ Parisezu norî, datob'a ne 're İ'aihâimana za'ra wa'aba mono norî, ma'âpé aihâimana wasété za'ra wa'aba zé hã rême pese za'ra wa'aba, danhimihâsizé wa'wa hã upto wa, da te 're İ'upsô za'ra mono ne. Tawapsi te za oto 're anomro wê wa'aba mono zém na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁷⁻²⁸ — Parisezu norî, duré dama rowahutu'wa norî, aihâimana uptabi ô na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Âne na wa za duré aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa: Adâ'â 'ru hã İmana wawimhã te za a ni, İ'madâ'â ze zéb da hã. Tane nherê, 're İdadâ'â za'ra mono norî hi hã te İwa 're simi'wara u'âsi ab're 're, dahâiba 'ro zama. İwasété si te İwa 're simi'wara, ab're 'remhã.

Tane duré, a norî wa'wa hã 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono newa, te da te 're ai'madâ'â wê za'ra wa'wa, sô'awim na hã. Tane nherê, aipê'é 'remhã aiwasété uptabi na

te Iré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâimana uptabi ò zéb zarina si, te dama 're anomro aba mo.

²⁹ — Parisezu norî, duré dama rowahutu'wa norî, aihâimana uptabi ò na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. A norî wa'wa hâ duréihâ 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî nhimirowasu'u hâ aima 're wê uptabi za'ra wa'aba mono newa, ma tó ta norî 'ru na marî hâ 're î'manharî za'ra wa'aba mo, î'madâ'â ze zéb da hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa norî 'ru na hâ. ³⁰ Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te duré âne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norî hâ wahi'rata norî siré 're wahâimana za'ra mono 'wa'âhâ, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî hâ wa te aré 're simroi mono ò di, îsiré za'ra." Âne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. ³¹ E marî te bété aima wasu'u za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa pâri'wa norî nhihudu na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zé hâ. Îsine marî îwasété si 're î'manharî za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. ³² Taha wa, aihî'rata norî te te 're îrob'manharî na'rata wasété za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono tó, asima âma 're sa'êté za'ra wa'aba mono da, aima wê za'ra wa'aba ze te bâ. ³³ Parisezu norî, a norî wa'wa hâ wahi nhipârî pese ne, te 're anomro aba mo. E ropipa u, 'Re îhâimana u'âsi mono te te 're asatôri za'ra wa'aba mono zém na îsimihâzé wi, tiwi 're aiwairébé aba mono da bâ. ³⁴ Ni'wam norî hâ wa za oto te 're satôri za'ra, atême 're nomro aba mono da, Îmama 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, îsimiroti na te te aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono da, âma 're anomro wê wa'aba mono da oto. Tane nheré, îzadawa para ò nheré, te za 're îsimroi wa'aba mo ta norî hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî hâ. Te za duré dama 're î'ru za'ra wa'aba mo, wedepo'o nhonhi'râmi na hâiwi da te 're sasômri za'ra mono da, 're dá'â za'ra mono da, hâiwi. Rowahutuzéb 're, te za duré 're îhâ za'ra wa'aba mo, powawê hâiwaré na. 'Ri wa'ôtó mono bâ te za duré só 're anomro aba mo, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî zô, tâma 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono da, ta norî ma zama. ³⁵ Duréihâ aihî'rata 'wa hâ ma tó Abé hâ tiwî, marî te te 'manharî wasété ò nheré. Ta hawim haré, ma tó aihî'rata norî hâ te te 're danhimro za'ra da'ahâ na, 're danomro wasété mono ò nheré. Daza'u si ma duré Zacaria hâ siwi tiwî. Ta hâ Baratizaha 'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa. 'Re îhâimana u'âsi mono nhorôwa âma 'ri 'wawi wa'ra 're, tâma danhoprubzé nomrizéb 'rata te te tâma romhuri ré, ma tó wirî ni, wezeza ne 'rata. Âne ma tó aihî'rata norî hâ da'ahâ na te te 're danhimro, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono nheré, ta norî hâ. Ta norî ne, te duré a norî wa'wa hâ dama 're îrob'manharî wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa hâ wa za aiwasété hâ te ai'âma 're sa'ra wa'wa, uburé aihî'rata norî te te 're îdanhimroi mono zéb zarina. Taha wa, te za te te 're aihâ za'ra za'êté za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. ³⁶ Âne hâ wa tó sena, aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te za tó te te 're aihâ za'ra za'êté 'wa, nimosi î'aipoto té wa'aba mono hâ î'aihâimana za'ra wa'wa hâ, âne na dama 're îrob'manharî wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina, aihî'rata norî nhipârî zarina zama. — Âne ma tó Zezusi hâ parisezu norî âma simiré'é za'ra, îhi'rata norî na.

*Zezusi hâ, Zeruzarê âma 're îdahâimana za'ra mono âma îpê'êzéé wasu'u
Rucasi 13.34-35*

³⁷ Tawamhâ Zezusi te duré dama tinha, âne:

— Zeruzarê âma 're ai'ubumroi wa'aba mono norî âma, ai'âma îpê'êzéé za'ra wa'aba di. Aihî'rata norî hâ ma tó 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî hâ te te 're simroi u'âsi. Datême te te 're isatôri za'ra mono norî zama, te duré te te 're simroi u'âsi, êté na. Si'a hâ ti'ra zawi te, 're îpapo za'ra mono ne, wa aré te îsima 're aiwé u'âsi za'ra wa'wa, îsitême te 're ai'awaihui wa'aba mono da. Tane nheré, asima 're îwé za'ra wa'aba mono ò di asa. ³⁸ Taha wa, tinhorôwa hâ te za oto tiré, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ, âma 're î'aiwata za'ra wa'aba mono zé hâ. Baba na te za oto 're sa, 'ri 'râihâ hâ. Ma'âpé âne na îzadaihu'u za'ra wa'aba. ³⁹ Duré a norî wa'wa hâ îhâiba 'madâ'â na sahu za'ra wa'aba ò di za, a'â. Niwapsi te za duré îhâiba 'madâ'â za'ra wa'wa, âne na îwaih'u'u za'ra wa'aba wapsi: "Zezusi hâ, ta hâ 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa para wê îmorî ti'ai u, Danho'reptui'wa da. Taha wa, îwé si te te tâma 're anhomri u'âsi, Îmama hâ." Âne na aipé'é 're îwaih'u'u za'ra wa'aba wapsi, te za îhâiba 'madâ'â na duré îsahu za'ra wa'wa.

Âne ma tó Zezusi hâ dama siwaih'u'u.

24

*'Re îhâimana u'âsi mono âma 're îdawata za'ra mono zé, romhutu'ô za îsi'utôrzéé wasu'u
Marcusi 13.1-2; Rucasi 21.5-6*

¹ Tawamhã wa norĩ hã wa tô wawairébé ni, Zezusihi siré, 'ri 'rãihã hawĩ, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zém hawĩ. Aré oto morĩ da, ma rob u watobro, Zezusi hã. Tane nheré, wa norĩ hã ìsiré 're ìwanomro mono norĩ hã wa tô 'rãwi ìtème aimasam ni, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorôwa hã te te wama wasu'u za'ra da, uburé 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri, 're ìsìmasa mono zama. ² Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, ãne:

— Àhãta tô 'ri hã wê na 're sìmasa mono ré, te Ì'madã'ã za'ra wa'wa. Tane nheré, niwapsi te za dasiwi pru pese ni, êtê na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, êne hã. Sisisiwi 'manomro waihu'u ô di za oto, êne hã. Tãibã za oto. Tô sena, wa ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u sirômo za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma.

Robzépata wasu'u, da'ruiwapari na rowasu'u me

Marcusi 13.3-13; Rucasi 21.7-19

³ Tawamhã Zezusi hã te oto nhamra, Oriwera na êtê 'rãihã nhisi ãma. Sahã na sãmra wamhã, wa tô 'rãwi ìtème ubumro ni Zezusihi u, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ hã, wahãiba pisutu wa te wasiwi sadanharĩ za'ra da, ãne:

— E niwa te za ãne hã ãma tiromhãiba, 'ri nhamrazéb da hã. Ma'ápé wama waihu'u za'ra na, marĩ ìwatobrozé hã, ìsôwa wa te ãma waihu'u sirômo za'ra da. Duré e marĩ te za watobro, apã we aimorizéb da hã, wa te ãma ìwaihu'u sirômo za'ra zéb da hã, duré rob'rãsutuzéb u hã bâdã, ìwa ìwaptã'ázéb da hã. — ãne wa tô wasiwi sadanharĩ ni, Zezusi hã.

⁴⁻⁵ Tawamhã Zezusi hã te ãne na asa wama rowasu'u za'ra:

— Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na sisarina datême 're nomro, ahã na. Wa hã newa, te za taré ìnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, Cristu na, Danho'reptui'wa na. Tawamhã da'ahã na te za ta norĩ ãma da te 're sasômri za'ra, tô sena newa, dama 're ìsiwasu'u za'ra mono zé hã. Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã aihãimana nhimiza'rese, 're aihãimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina, datême 're ìnomro mono norĩ ãma, 're sasômri za'ra wa'aba mono tô da. ⁶ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ìropupu'u za'ra mono zé hã te za 're ìwapari za'ra wa'aba mo, romhã na 're ìdasi'wapé za'ra mono norĩ wasu'u zama. ãne hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono ô di za, dasi'wapéi ma hã. Dasi'wapé te za tô dazada 're wairébé. Tane nheré, ta hã rob'rãsutu ô di. ⁷ Danhipti'ai amoi u te za dasisô 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bâ te za tô 're dasiwasutu za'ra. Nima niwĩmhã danho ô wa, te za duré da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Nima niwĩm norĩ ré hã te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra. ⁸ ãne na dama 're romhãimana mono wamhã, za daré ìrob'rãsutu na'rata zé, te wasu'u, pi'oi ãma ìwasã hã 're ìsépu'u na'rata za'ra mono ne hã. Àhã haré dazô 're wairébé mono ô di za. — ãne ma tô Zezusi hã wama rowaihu'u za'ra, romhã ré.

⁹ ãne ma tô duré wama rowaihu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma:

— Tawamhã ãne na oto daré 're romhãimana mono wamhã, te za da te 're aiwaibui wa'wa, da te dama 're ai'ru za'ra wa'aba mono da, rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, duré da te 're asimroi wa'aba mono da. Ìzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, daro mono bâ. ¹⁰ ãne na daré 're romhãimana mono ré, te za ìzazei'wa norĩ hã te te 're ìzazei utôri za'ra, ahã na. 'Rãwim nheré, te za duré dama 're sihãiba nhomri za'ra, da te 're Ì'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te 're waibui mono da. Ìzazei'wai wa, tisisãnawã na sima 're hãimana za'ra mono nheré, te za oto 're si'ruiwapari za'ra, 'rãwim nheré. ¹¹ 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa newa, roti tô senai'ô na te te dama 're ìroti za'ra mono norĩ hã te za datême 're nomro, sadawa nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra mono da, taré. Tawamhã ìsimiroti hã te za tô da te 're saze za'ra, tô sena newa, ta norĩ hã sadawa nhipese na taré dama 're siwasu'u za'ra mono nheré. ¹² Duré dawasété uptabi na si da'ahã uptabi na za oto 're danomro mono wa, te za 're ìdasisawi za'ra mono zé hã dawĩ 're si'utôri za'ra. ¹³ Tane nheré, ni'wam norĩ hã rob'rãsutu u siptete sina Ì'ãma 're nomro u'ãsi mono wamhã, duré ìwi 're sipizari za'ra mono ô wamhã, ta norĩ si te za ropipã hawĩ ìnhô'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra. ¹⁴ 'Re ìhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwé mono zé wasu'u hã ìwé uptabi hã, ìzazei'wa norĩ hã te za daro mono bâ te te dama 're wasu'u za'ra, daro mono bâ da te oto 're wapari za'ra mono da, da te ãma 're ìsaze za'ra mono zéb da hã. Tame te za oto tirob'rãsutu. — ãne ma tô Zezusi hã wama rowaihu'u za'ra, romhã ré.

Robzépata za'ëtê uptabi wasu'u

Marcusi 13.14-23; Rucasi 21.20-24

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã Zezusi hã ma duré ãne na wama rowaihu'u sirômo za'ra:

— Zahadu wapsi, te za asiwi Ì'madã'ã za'ra wa'wa, marĩ ìwasété uptabi hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorôwa ãma te za tihãiba, te te siwi ìwé'ô pe hã. Taha ãma ma tô Dani'é hã rob'ui'éré siro duréihã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata'wa hã. (Àhã wasu'u na

rob'ui'éré hã 're sôré za'ra wa'aba mono wamhã, ma'âpé âma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhã âne hã za oto daré romhâimana wamhã, rowasété si te za a'â daré 're sa'wari. Taha wa, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're ïsi'ubumroi mono nori hã, wara sina te za 're sisa're, êtê 'râihã u tiwi simani za'ra da, duré sisô'reptu za'ra da. ¹⁷ Ni'wam nori hã 'ri nhisi hãp'âma si'ubumroi wamhã, tinhibrob zô sisisi ô di za a'â, 'ri para u hã. Ône haré te za dame sisa're, êtê 'râihã u, ta nori hã. ¹⁸ Duré ni'wam nori hã buru âma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tême sisa'rei mono ô di za apa, tisi'ubuzéb zô. Mare di. Ône haré te za duré ta nori hã êtê 'râihã u dame sisa're. ¹⁹ Âne hã rowasédé hã daré hâimana wamhã, îwasã ré nori ma hã tâma ropipa uptabi za'ra di za, î'ra pré ré nori ma zama. ²⁰ Taha wa, te za 'Re îhâimana u'âsi mono ma 're airmere zusi abo mo, rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré, duré sabadu na romhuri zahârizém na bâdã hã te te pisutu tã da, êtê 'râihã u asa'rei wa'aba mono zéb da hã, rowasété wi aimani za'ra wa'aba zéb da hã. ²¹ Rowasédé hã oto dazô 're wairébé mono wamhã, te za oto robzépata za'êtê za'ra ni. 'Re îhâimana u'âsi mono te te î'aropoto na'rata mono zém hawimhã, âne na hã da te 're robzépata za'êtê uptabi za'ra mono ô di. Niwamhã âne na hã da te 're robzépata zahu za'ra mono ô di za. ²² 'Re îhâimana u'âsi mono hã ma tô sima pisutu, bâdã hã za da te 're îrobzépata za'ra mono zéb da hã, te te dama wâtari da, rowasété ré da'âma romhâimana pahã tã da. Âne hã te te sima pisutu ô 'wa'âhã, te aré uburé dasi'utôri pese, za daré îrob'râsutuzém na hã. 'Re îhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra mono da, te te sima 're î'apisutu mono nori zawi te, te za âne hã 'manha.

²³ — Za da te 're robzépata za'êtê za'ra mono ré, âté ni'wam nori hã te za te te aima 're da'mahârã za'ra wa'wa, âne: "Âhãta, Cristu, 'Re îhâimana u'âsi mono te te îpisudu, Danho'reptui'wa da." Âté aimawi nori hã te za duré âne te te aima 're da'mahârã za'ra wa'wa: "Ôhõta, Cristu." Âne wamhã, âma 're dazaze za'ra wa'aba mono ô di za, damreme na hã. ²⁴ E marî wa, wa âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam nori hã te za datême 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhã, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipse na. Ta nori hã marî dama î'manharî waihu'u'ô hã te za duré te te dama 're 'manharî za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa para newa, da te âma 're sasõmri za'ra mono da. Îsazei'wa nori zama te te dame âma 're saze za'ra mono da, te za âne na te te dama 're romhõsi za'ra. Tane nheré, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono ô di za ta nori hã, 'Re îhâimana u'âsi mono te te sima 're apisutu sirõmo mono wa, âma 're sib'a'uwê za'ra mono da. ²⁵ Âne hã wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, zahadu romhâimana ô ré. Taha wa, ma'âpé âma 're asõpré u'âsi aba mono za, âne na hã.

²⁶ — Âté ni'wam nori hã te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, âne: "Danho'reptui'wa da, 'Re îhâimana u'âsi mono te te îpisudu hã ma tô wei mo, apa. Ôhõta te nhamra, a'ubuni wi." Âne hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, a'ubuni u 're anomro aba mono ô di za, îzô 're asõpré wa'aba mono da. Âté te za duré âne da te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa: "Âhãta ma dawi aima'u." Âne wamhã, âma 're dazaze za'ra wa'aba mono ô di za, senal'õ na hã, wa hã pi'uriwi nimahã na hã za we apã îmorî ô na dã'âsina. ²⁷ Tã 're si'ubuzi za'ra mono wamhã, dama rob'madã'â pibu pese di, hãiwa mono bâ hã. Tane duré, wa hã dasiré îpodo hã apa we îmorî wamhã, aihîni te za î'madã'â za'ra ni.

²⁸ — Sipahudu hã marî dâ'ã u 're si'rã'õtô mono wamhã, dama pibu pese za'ra di, marî hã 're dâ'ã za'ra mono wa, 're ïsimi'wara mono zé hã. Tane, wa hã apa we îmorizé hã uburé dama îpibu pese za'ra di za oto. — Âne ma tô Zezusi hã wama sina rowaihu'u sirõmo za'ra, ïsiré 're îwanomro mono nori ma.

*Ti'ai âma dasiré îpodo hã za we apã îmorizé wasu'u
Marcusi 13.24-27; Rucasi 21.25-28*

²⁹ Âne na ma duré wama waihu'u sirõmo za'ra:

— Tawamhã da te 're robzépata za'êtê za'ra mono parip si, awa'awi te za bâtã na tirobra. A'amo zama te te rob'uiwê ô di za oto. Wasi nori hã te za duré rere, hãiwa hawi. Uburé hãiwa na 're ïsimasa mono hã te za duré 're sisa're. ³⁰ Âne hã daré romhâimana pari, marî hã te za watobro hãiwa na, dama îpibu pese zéb da hã, wa hã dasiré îpodo, apa we îmorizém na da te î'âma waihu'u za'ra da oto. Tawapsi te za oto daro mono bâ dasiwi î'madã'â ni, hãiwa'na na we îmorî ré. Îwaihu'u pese na wa za wei mo apa, duré înhãiba na hã rowa'ã za'êtê ré. Da te dasiwi î'madã'â za'ra wamhã, te za 're dazadari za'ra, robzawi te, danhimiza'rese îzô 're danhimipari za'ra mono ô wa. ³¹ Tawamhã hãiwa âma îma romhuri'wa hã tinhimnihârâzém na te za oto amnhihã, hãrã 'râihã uptabi na, daro mono bâ da te îwapari za'ra da hã. Simnhihârã wi, hãiwa hawi îma romhuri'wa nori hã wa za we dazô satõri za'ra, ti'ai u. Tawamhã 'Re îhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra mono

da, te te sima 're ĩ'apisutu mono norĩ hã te za we daro mono bã te te simro, ĩtẽme. — Āne na ma tō Zezusi hã romhã ré wama waihu'u sirõmo za'ra.

Pidera wede wasu'u

Marcusi 13.28-31; Rucasi 21.29-33

³² Tawamhã ãne te duré wama rowasu'u za'ra:

— Pidera wede na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Pidera wede panhipti hã wapti'i wamhã, duré ĩsu té hã 're wairébé mono wamhã, tawapsi te za oto ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tã 're ĩta'ã mono zéb u 're ĩromhutu mono zém na hã. ³³ Tane duré, marĩ hã 're ĩromhãimana mono zéb da, te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madã'ã za'ra wa'aba wamhã, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, rob'rãsutuzé hã za oto ĩwatobro na hã. ³⁴ Tõ sena, wa ãne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Ā hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã 're dá'ã za'ra mono ô ré, te za ĩsõ'a za'ra ti'rãsutu, romhãimanazé hã. ³⁵ Nimahã na te za hãĭwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nheré, ĩnhimirowasu'u hã si'utõrĩ waihu'u ô di za. Pire na te za dama 're hãimana u'ãsi. — Āne ma tō Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, Zezusi hã za we apã ĩmorizé wasu'u

Marcusi 13.32-37; Rucasi 17.20-37

³⁶ Tawamhã Zezusi hã ma duré ãne na wama waihu'u sirõmo za'ra:

— Āne hã uburé za daré 're ĩromhãimana mono zéb da hã, ni'wa hã bãdã hã te te waihu'u ô di. Hãĭwa ãma romhuri'wa norĩ zama, bãdã hã te te waihu'u za'ra ô di duré. Wa hã 're ĩhãimana u'ãsi mono 'ra nheré, te duré bãdã hã waihu'u ô di. ĩmama ma si, waihu'u pese di bãdã hã. ³⁷ Danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, wa za wei mo apã dasiré ĩpodo hã, duréihã Nowé 're hãimana mono ré hã, danhimiza'rese ãna 're ĩdahãimana za'ra mono ne. ³⁸ Ta norĩ hã daro mono bã daré ãpusi mono ô ré hã, ma tō 're saihuri, tisa na. Te te 're ãhuri duré, rowé na 're rosa'wari u'ãsi mono da newa. Te duré sina 're mro za'ra. Āne ma tō danhimiza'rese ãna 're dahãimana za'ra, Nowé hã uba're ne 'manharĩ 're sébré ô ré, 'ri ne 'manharĩ 'remhã. ³⁹ Tawamhã rosa'rese ô ré, ma tō daré ãpusi. Tawamhã uburé ma dasi'utõrĩ pese, ã na. Tane duré, wa hã dasiré ĩpodo hã danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, wa za wei mo, apã.

⁴⁰ — Āté aibã norĩ hã buru na siré te te romhuri zahuré ré, wa za we apã mo, dazô. Tawamhã ĩhãiba amo hã áté te za tiwi ti'ã hãĭwa u, 're ĩhãimana u'ãsi mono hã. ĩhãiba amo si te za tiré. ⁴¹ Āté pi'õ norĩ hã siré 'ru'u zahuré ré, te za tiwi ti'ã, ĩhãiba amo hã. Tawamhã ĩhãiba amo si te za tiré. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ⁴² Taha wa, te za asimiza'rese, ĩzô 're asimipari u'ãsi za'ra wa'aba mo, wa hã Asib'apito za'ra wa'wa hã apã we ĩmorizé hã bãdã hã waihu'u za'ra wa'aba ô wa. ⁴³ Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. 'Ri tede'wa hã ĩsõrõwa u ĩsipsaihuri ĩwisizé hã, bãdã te te waihu'u sirõmo wamhã, tawamhã barana te za sô rob'madã'ã u'ãsi, sõtõ ãna, 'ri para u sébré tõ da, tiwi sipsaihuri ô'umnhasite. ⁴⁴ Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za asimiza'rese ĩzô 're asõpé u'ãsi aba mo. E marĩ wa. Wa hã dasiré ĩpodo hã nimahã bãtã na ĩzô asimipari za'ra wa'aba ô zém na za we apã ĩmorĩ na dá'ãsina. — Āne te Zezusi hã wama roti za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma, wanhimiza'rese sô 're wanhimipari za'ra mono da.

Romhuri'wa ĩ'umnhasi wasu'u, romhuri'wa ĩ'umnhasi'õ wasu'u me

Rucasi 12.41-48

⁴⁵ Tawamhã Zezusi te duré wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Dama romhuri'wa ĩ'umnhã hã duré ĩsimiroti wé hã, e niha 're ĩhãimana mono zé hã. Āne hã 're hãimana mono wamhã, te za ĩsib'apito hã nimomo tiwi morĩ ô ré, tãma pisutu, uburé tãma ĩromhuri'wa norĩ hã ĩsa'u nheré, te te sô 'madã'ã za'ra da. Te za duré tãma roti, bãtã pisutuzém na ĩsazéb da hã, te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma ĩromhuri'wa norĩ ma. ⁴⁶ Tawamhã apã we ĩmorizéb u, tinhĩb'apito nhimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami wamhã, tãma rowé di za, romhuri'wai ma hã. ⁴⁷ Taha ma, tãma rowé uptabi di za tó. E marĩ wa. ĩsib'apito hã apã wisi wapsi, te za tãma pisutu, uburé ĩsimarĩ hã te te tãma 're 'madã'ã u'ãsi mono da oto, tãma umnhasi uptabi wa. ⁴⁸ Tazahã, tinhĩb'apito za're'ra, ĩsimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami ô wamhã, tãma rowé ô di za. Āté apito za're'ra, te za rãwi sima tinhã: 'ĩnhĩb'apito hã simahudu ô di.' ⁴⁹ Tawamhã sô rowaptã'ã wé te, te za oto tizapari romhuri'wa norĩ hã te te 're ahã za'ra. Āzé hã te za duré te te 're hãsi, ázézei'wa norĩ siré. Siwa'ru te za oto 're hãimana. ⁵⁰ Tawamhã simisa'rese ãna hãimana ré, te za ĩsib'apito hã ĩtẽme wi apã, sô ĩsimipari ô zém na nimahã bãtã na, siwa'ru. ⁵¹ Tawamhã sa'ëté te za azã, tãma ĩromhuri'wa hã. Tane ni'wam norĩ hã apã we ĩmorĩ ô ré, 're ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti te

te 're 'madâ'â pese za'ra mono ò wamhâ, te za tâma pisutu za'ra, ropipa u 're sisisi mono da, dasiré, Ìsimiroti hâ te te 're 'madâ'â pese za'ra mono newa, taré âma 're dawata za'ra mono da, 're Ìhâimana wasété za'ra mono norî zu. Tame te za oto 're 'ry'ry. Te za duré 're 'wasitete za'ra, te te 're robzépata za'été za'ra mono wa. — Âne na ma tô Zezusi hâ wama waihu'u za'ra, Ìsiré 're Ìwanomro mono norî ma.

25

Pi'ôï hâiba tém norî hâ dasina damro u, Ìsi'aba'rézé wasu'u

¹ Tawamhâ Zezusi hâ ma tô tinhimiroimnhimiré'ê na wama rowasu'u za'ra, Ìsiré 're Ìwanomro mono norî ma, âne:

— Nimahâ na si 'Re Ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're Ìsib'a'uwê mono zéb da, apâ we dazò Ìmorî wamhâ, ni'wam norî si te za, Ìzò 're simipari za'ra mono sina, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra. Â norî wasu'u zarina, wa za âma aima romnhimiré'ê za'ra wa'wa, âne. Pi'ô Ìpréduptém norî hâ barana ma tô ai'aba'rê, dasina damro u, 10 na Ìhâiba za'ra hâ, Ìmro'ò norî hâ. Aibâ hâ za azarutu na Ìmro zò simipari za'ra da, ma tô Ìtème ai'aba'rê, pi'ô nhorôwa u. Âro'ore hâ te siré 'wasa hâiba bâ, aibâ hâ za pi'ô na Ìmro u wisi wa, te te tâma âma rob'uiwê za'ra da, zudezu norî hâimanazéb zarina. ²⁻⁴ Tane nherê, pi'ô Ìpréduptém norî hâ 5 na si ma tô hâiba mono bâ rob'râi wa'u to hâ siré 'wasa, simhi ne êtê 'manharî 're, âro'ore da hâ, ta norî si hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono wa. Ìhâiba amo norî hâ 5 na Ìhâiba za'ra hâ te te siré 'mai'âri za'ra ò di, rob'râi wa'u tob ré hâ simhi ne êtê 'manharî 'remhâ, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono ò wa. ⁵ Tawamhâ aibâ zò te tirowaptâ'â hâ, za pi'ô na Ìmro zò. Sô rowaptâ'â wamhâ, ma tô aptâ hâ simro. Taha wa, ma tô nasi titomhâima'â za'ra. Taha wa, te oto tinhotò za'ra, Ìwana.

⁶ — Tawamhâ mara wa'wa ma tô ni'wa hâ 'mahâ: “Ôhòta te we oto aibâ hâ mo. We aiwairébé su'u aba, wa te wasina uzusi za'ra hâ.” Âne te ni'wa hâ aibâ hâ dama 'mahâ.

⁷ — Tawamhâ pi'ô Ìpréduptém norî hâ sô Ìsimipari za'ra hâ ma tô ti'utu za'ra. Utu za'ra wamhâ, âro'ore na wedenhorò hâ ma tô sôrò nhîhâri za'ra, ro'o wê da. ⁸ Tawamhâ hâimana nhimiza'rese âna 're Ìhâimana za'ra mono norî hâ ma tô tiwi rowaptêrê za'ra, tihâiba amo norî wi, hâimana nhimiza'rese sina 're Ìhâimana za'ra mono norî wi: “Ma'âpé syry na wama sa'wari za'ra wa'aba, âro'ore na rob'râi wa'u to hâ. Âro'ore hâ wate za'ra hâ te za oto wawi tidâ'â za'ra.” Âne te pi'ô Ìpréduptém norî hâ tisiré norî wi rowaptêrê za'ra.

⁹ — Tawamhâ asa te tâma nharî za'ra: “Rob'râi wa'u to hâ wa te aima sômri za'ra wa'aba ò di za. Mara wab ò di za, wa te aima a za'ra wa'aba wamhâ. Te za wawi ai'utôri za'ra. Ma'âpé tiha, da te 're Ì'uipra za'ra mono zéb u, ai'aba'rê su'u aba, tamemhâ asima 'mai'uipra za'ra wa'aba da.” Âne te satôri za'ra, tisiré norî hâ.

¹⁰ — Tawamhâ pi'ô Ìpréduptém norî hâ hâimana nhimiza'rese âna 're Ìhâimana za'ra mono norî hâ ma tô ai'aba'rê, rob'râi wa'u tob zò, te te sima 'mai'uipra za'ra da. Tawamhâ ta norî za'u si ma tô aibâ hâ wi, timro zò. Wisi wamhâ, pi'ô Ìpréduptém norî hâ 5 na Ìhâiba hâ hâimana nhimiza'rese 're Ìhâimana za'ra mono norî hâ ma tô Ìsiré asisi 'ri para u, Ìsiré sailhuri da, sina Ìmro zahuré zém na. Sisisi wamhâ, ma tô Ìrê 'ridawa nhitop tete za'ra ni.

¹¹ — Âma ronomro za'ra wapsi, ma tô Ìhâiba amo norî hâ aihutu apâ, pi'ô Ìpréduptém norî hâ, aibâ hâ pi'ôï âma Ìmrozéb u hâ. Sihutu wamhâ, âne te nasi 'mahârâ za'ra, rowi hawi: “Apito, apito, wei wama 'ridawa za'ra na, âma atème wanhisisi da.”

¹² — Tawamhâ aibâ hâ pi'ô na Ìmro hâ te asa tâma nharî za'ra: “Mare di. Te aima 'ridawa za'ra wa'aba ò di za, Ìma aiwaihu'u za'ra wa'aba ò wa.” Âhâ wasu'u na wa tô aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, âne na hâ.

¹³ — Taha wa, a norî wa'wa hâ aihâimana nhimiza'rese te za Ìzò 're asôpré u'âsi aba mo, bâdâ hâ aima waihu'u za'ra wa'aba ò wa, apâ za we Ìmorizé hâ. — Âne ma tô Zezusi hâ wama waihu'u sirômo za'ra, Ìsiré 're Ìwanomro mono norî ma.

Romhuri'wa norî hâ, tinhib'apito zò rob'uiprazé te te 're Ìmadâ'â za'ra mono norî wasu'u Rucasi 19.11-27

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhâ Zezusi hâ ma duré tinhimiroimnhimiré'ê na marî hâ wama waihu'u za'ra, Ìsiré 're Ìwanomro mono norî ma, âne:

— 'Re Ìhâimana u'âsi mono, za da'âma 're Ìsib'a'uwê mono zém na, wa za duré aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, âne. Aibâ hâ ma tô sima rowê, darob amoi u morî da. Tawamhâ morî ò ré, ma tô sô tihârâ za'ra, tâma Ìromhuri'wa norî zò, tite rob'uiprazé hâ te te tâma sômri za'ra da, Ìsa'u te te sô 're 'madâ'â za'ra mono da, duré tâma sina hâ'â da, taré 're simi'wara tô mono da, rob'uiprazé hâ. Ìsimiromhuri wê na tâma Ì'umnhasi za'ra zarina, ma tô tâma sômri za'ra. Ìmorî'rata ma hâ ma tô 5 miu na tâma tisò rob'uiprazé Ìsapatore hâ, oru 'manharî hâ. Duré Ìsâna're ma hâ 2 miu na ma tô tâma tisò. Duré da'râsutu'wai ma hâ, miu na ma tô tâma

tisō. Taha pari te oto mo, darob amoi u, danhib'apito hā. ¹⁶ Tawamhā tāma ĩromhuri'wa hā, 5 miu na rob'uprazé ĩsapotore te te ĩ'ari hā ōne haré ma tāma sina hā, te te āma ĩromhuri wē zéb zarina. Tawamhā 5 miu na nherē, ma tō duré 5 miu na āma ato, ĩsib'apito te te tāma ĩsōmri na hā. Uburé hā 10 miu na oto, rob'uprazé ĩsapotore hāiba hā, āma sito wamhā. ¹⁷ Tane duré tāma ĩromhuri'wa hā 2 miu na rob'uprazé ĩsapotore te te ĩ'ari hā ma tō duré tāma sina hā. 2 miu na nherē, ma tō duré 2 miu na āma ato. Uburé hā 4 miu na ĩhāiba hā oto. ¹⁸ Tane nherē, tāma ĩromhuri'wa hā miu na rob'uprazé ĩsapotore te te ĩ'ari hā tinhib'apito nhimiroti te te 'madá'á ō di. Taré ma tō sada ab're, tinhib'apito wi, rob'uprazé hā te te sērē da.

¹⁹ — Tawamhā āma ronomro hā wapsi, ma tō ĩsib'apito za'ra hā apā ĩtēme tiwisi za'ra, darob amoi hawī. Wisi wi, te sō tihārā za'ra, tāma ĩromhuri'wa norī zō, rob'uprazé ĩsapotore hā niha si te te hāimana mono zō, te te tāma wasu'u za'ra da. ²⁰ Tawamhā romhuri'wa hā 5 miu na rob'uprazé te te aré ĩ'ari hā ma tō ĩtēme āzé ĩmor'rata na, tinhib'apito u. Āne te tāma tinha: “Apito, rob'uprazé ĩsapotore hā 5 miu na ma tō ĩma ĩsō, asa'u aima sina hā'ā da, tawapsi, aima āma ĩsitob da, taré aiwi simi'wara tō da. Āhāta ma tō sina hā, 5 miu na, te āma aima ĩromhuri wē zéb zarina. Uburé hā 10 miu na oto ĩhāiba hā, rob'uprazé ĩsapotore hā. Āhāta te asō nomro.” Āne te romhuri'wa hā tinhib'apito ma wasu'u, tinhimromhuri hā.

²¹ — Tawamhā ĩsib'apito te asa tāma tinha, āne: “Wē di tō. A hā ĩma romhuri wē 'wa. ĩma ai'umnhasi di. Rob'uprazé hā syryre nherē, ma tō āma ĩromhuri wē, ĩzō. Taha wa, āhā nhapai u wa za oto aima pisutu, marī ahā uptabi na ĩma 're ab'madā'á u'āsi mono da. Te za oto ĩsiré 're aihāimana mo, wasiré āma 're watoi u'āsi mono da.” Āne ma tō tāma ropisutu siro, tāma ĩromhuri wē 'wai ma.

²² — Tawamhā romhuri'wa hā 2 miu na rob'uprazé te te aré ĩ'ari hā ma tō duré ĩtēme āzé, tinhib'apito u. Tawamhā āne te tāma tinha: “Apito, rob'uprazé ĩsapotore hā 2 miu na ma tō ĩma ĩsō, asa'u aima sina hā'ā da, tawapsi, aima āma ĩsitob da, taré aiwi simi'wara tō da. Āhāta ma tō aima sina hā, 2 miu na, te āma ĩromhuri wē zéb zarina, aima. Uburé hā 4 miu na ĩhāiba hā rob'uprazé ĩsapotore hā. Āhāta te asō nomro.” Āne te romhuri'wa hā tinhib'apito ma siwasu'u, tinhimromhurizém na.

²³ — Tawamhā ĩsib'apito asa te tāma tinha, āne: “Wē di tō. A hā ĩma romhuri wē 'wa. ĩma ai'umnhasi di. Rob'uprazé hā syryre nherē, ma tō āma ĩzō ĩromhuri wē. Taha wa, āhā nhapai u wa za duré aima pisutu, marī ahā uptabi na ĩma 're ab'madā'á u'āsi mono da. Te za oto ĩsiré 're aihāimana mo, wasiré āma 're watoi u'āsi mono da.” Āne ma tō duré tāma ropisutu siro, tāma ĩromhuri wē 'wai ma hā.

²⁴ — Tawamhā romhuri'wa hā miu na rob'uprazé te te aré ĩ'ari hā ma tō duré ĩtēme āzé, tinhib'apito u. Tawamhā āne te tāma tinha, ta hā senai ō na hā: “Apito, ĩma aiwaihu'u pese di. A hā da'āma 're aipē'ēzé mono ō. Ni'wa hā te te dame 're rob're mono ō nherē, danho hā tite da, te te dawī sima 're ĩ'a'rāihāri mono ne, te danhimarī hā dawī asima 're ĩ'awaibui mo, ate da. ²⁵ Āne na te aiwaihu'u wa, wa tō aima ĩpahi. Taha wa, te aiwi simini wa, niha ĩma rob'manharī ō'umnhasite, wa tō rob'uprazé ĩsapotore hā simi'u ti'ai 'rowī, wē na asō 're sa'wari mono da. Āhāta te wē na asō nomro, uburé ate rob'uprazé hā te asō 're 'madā'á mono da, ĩma ĩsōmri hā.” Āne te romhuri'wa hā tāma siwasu'u, tinhib'apito ma.

²⁶ — Tawamhā ĩsib'apito, te āne asa tāma tinha: “A hā ĩma romhuri waseté 'wa. Aiwa'a uptabi di. Ma tō ĩ'āma ĩrosa'ra, marī hā date nherē, te dawī ĩsima 're ĩ'awaibui mono na, ĩte da. Āne ma tō ĩ'āma ĩrosa'ra, asima. ²⁷ Āne na 're ĩhāimana mono wamhā, e marī wa bété, rob'uprazé ĩzō sērē ō di, wedehāpā 're. Tawamhā apā wē ĩwisi wapsi, te aima ĩsōmri nhapai u, wa aré ĩsima waze uburé, ĩzō sina hā'ā wa.” Āne ma tō tāma waihu'u, tāma ĩromhuri waseté 'wai ma. ²⁸⁻²⁹ Tawamhā te duré tāma rowasu'u za'ra, uburé ĩ'rata ĩsimasam norī ma: “Ni'wam norī hā marī ahā nherē, simi'ē na te te 're romhuri za'ra mono wamhā, te za āma tāma 're dasito, marī na. Tane nherē, ni'wam norī hā marī syryre na simi'ē na te te āma 're romhuri za'ra mono ō wamhā, te za syryre nherē, tiwi sanī za'ra ni. Taha wa, te za tiwi ĩ'ari 'wa, rob'uprazé ĩsapotore hā, ĩma romhuri waseté 'wai wi, 10 miu na te te ĩzō ĩhāiba ma, sōmri aba da. ³⁰ Taha pari, te za asiwi ĩmei wa'wa rob u, robra u. Tame te za oto sina tiwawa. Te za duré 'wasitete, te te robzépata za'ētē wa.” Āne ĩsib'apito hā ma tō dama hāiba 'ru. — Āne na ma tō Zezusi hā wama āma romnhimire'é za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī ma.

Zezusi hā, za da'āma ĩsipo'ozé wasu'u

³¹ Tawamhā Zezusi hā ma tō duré romhā ré wama rowaihu'u sirōmo za'ra, āne:
— Wa hā ti'ai āma dasiré ĩpodo hā niwapsi wa za wei mo apā ĩmama zadawa para, hāiwa āma tāma ĩromhuri'wa norī siré. Tawapsi wa za danhib'apito simasisizém na 're ĩnhamra, ĩpire na te 're da'ab'madā'á u'āsi mono da oto. ³² Tame te za aihīni pese ĩnho're aimasam ni, daro mono bā 're ĩdahāimana za'ra mono norī hā, dapoto mono bā. Tawamhā tame wa

za oto da'āma aipo'o. Pone'ērebā 'madā'ā'wa hā te za tinhimizama na 're sipo'o, pone'ērebā zéré mapu hā, pone'ērebā zéré uzé zama. Tane wa za duré wa hā da'āma aipo'o, iwē hā duré iwásédé hā. ³³ Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti te te 're ī'madā'ā pese za'ra mono norī hā īnhimire niwī wa za sōré, ta norī si te 're awēsāmri mono wa. 'Re İdanomro wasété mono norī hā īnhimi'e niwī wa za duré sōré, ta norī si te īsiwi 're awē'ō pese mono wa. ³⁴ Tawamhā wa hā uburé Danhib'apito hā wa za āne ta norī ma nharī za'ra, īnhimire niwīm norī ma: "İmama, iwē si te te aima 're isōmri za'ra wa'aba mono norī hā te za oto ī'rata 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. Duréihā te te aropoto mono wamhā, ma tō sima aipisutu za'ra wa'wa, ai'āma 're sib'a'uwē za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za oto ī'rata 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo, ai'āma 're sib'a'uwē u'āsi za'ra wa'aba mono da oto. ³⁵ Ti'ab ré, mram na 're ihāimana mono ré hā, ma tō mra hā īma 're isōmri za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu ré ma tō ā hā īma 're ī'ōb za'ra wa'aba mo. Duré asiré ō nherē, ma tō ĩzō 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asōrōwa u atēme 're ĩzasi aba mono da. ³⁶ İ'ūza ō ré, ma tō asiwi 're İ'ūza za'ra wa'aba mo. Duré ihāzé wa, ma tō asiwi 're ĩpibu wa'aba mo. Dazazéb 're, 're ĩza mono ré, ma tō duré asiwi 're ĩzabu za'ra wa'aba mo. Āne na 're ĩpawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono wa, hāiwa āma te za oto ĩsiré 're anomro u'āsi aba mo, İmama hā ai'āma 're isib'a'uwē za'ra wa'aba mono zéb āma hā." Āne na wa za nimahā na hā tāma ĩsiwasu'u za'ra, īnhimire niwī İsimasam norī ma.

³⁷ — Tawamhā ō norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti te te 're ī'madā'ā pese za'ra mono norī hā te za sina ĩzadanhari za'ra, āne: "Wanhib'apito, e niwa wa tō mra hā wa te aima 're sōmri za'ra, mram na 're aihāimana mono ré hā. E niwa duré 'rubu na 're aihāimana mono ré, wa tō ā hā wa te aima 're ōb za'ra. ³⁸ E niwa wa tō aiwaihu'u ō nherē, asō 're watob'uzu za'ra, wanhorōwa u zama 're azasi mono da. E niwa wa tō duré ai'uzazéb da hā wa te aima 're sōmri za'ra, ai'ūza ō wa. ³⁹ E niwa wa tō duré wa te wasiwi 're aipibu, aihāzé ré. E niwa wa tō duré atēme 're wanomro, wa te 're asabu za'ra mono da, dazazéb 're, 're asa mono ré hā." Āne te za ta norī hā sina amrami za'ra, īma.

⁴⁰ — Tawamhā wa hā uburé Danhib'apito hā wa za ta norī ma āne tāma rowasu'u za'ra: "Tō sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. İsisānawā norī hā ti'ab ré āne na te te 're robzépata za'ra mono wamhā, dama wapu na 're hāimana za'ra mono nherē, marī iwē hā tō ōhō na hā tāma 're 'manhari wē za'ra wa'aba mono wamhā, ta norī hāiba u'ābā ma tō īma 're ī'manhari wē za'ra wa'aba mo." Āne na wa za ta norī ma waihu'u za'ra.

⁴¹ — Tawamhā īnhimi'e niwī İsimasam norī ma, wa za nharī za'ra oto, āne: "A norī wa'wa hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te siwi 're aiwē'ō pese za'ra wa'wa. Mo oto īnhiti ai'aba'rēi wa'aba, unhama ro'o u'āsi u, wa'uburé norī zō 'Re ihāimana u'āsi mono te te ĩpisutuzéb u, ta norī nhib'apito zō zama. ⁴² Ti'ab ré mram na 're ihāimana mono ré hā, ĩsa hā īma 're sōmri za'ra wa'aba mono ō di. Duré 'rubu ré, ā hā īma 're ōb za'ra wa'aba mono ō di. ⁴³ Wa hā aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō nherē, ĩzō 're atob'uzu za'ra wa'aba mono ō di, asōrōwa u 're ĩzasi aba mono da hā. Duré İ'ūza ō ré, asiwi 're İ'ūza za'ra wa'aba mono ō di. Duré ihāzé ré, asiwi 're ĩpibu za'ra wa'aba mono ō di. Dazazéb 're, 're ĩza mono ré, ĩtēme 're anomro aba mono ō di, 're ĩzabu za'ra wa'aba mono da." Āne wa za ta norī ma nharī za'ra, īnhimi'e niwī İsimasam norī ma hā.

⁴⁴ — Tawamhā ta norī hā te za asa īma nharī za'ra, āne: "Apito, e niwa wa tō taré wa te 're ai'madā'ā za'ra, mram na 're aihāimana mono ré hā, duré 'rubu 're sépata mono ré hā, duré wama aiwaihu'u ō nherē, nima hawi watēme 're aimasisi mono na hā, duré ai'ūza āna 're aimorī wamhā, duré aihāzé na 're aihāimana mono ré hā, duré dazazéb 're, 're asa mono ré hā. E niwa wa tō āne na hā taré wa te 're ai'madā'ā za'ra, wa te wasiwi 're aipawaptob za'ra mono āna." Āne te za duré ta norī hā ĩzadanhari na īma wa'rāmi za'ra, īnhimi'e niwī İsimasam norī hā.

⁴⁵ — Tawamhā ta norī ma, wa za duré āne rowasu'u za'ra: "Tō sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ti'ab ré, ā norī hā dama wapu na 're ihāimana za'ra mono norī hā āne na te te 're robzépata za'ra mono ré hā, marī iwē na 're pawaptob za'ra wa'aba mono ō di. 'Re pawaptob za'ra wa'aba mono ō wamhā, ta norī hāiba u'ābā, asiwi 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mono ō di duré." Āne wa za ta norī ma, tāma waihu'u na wa'rāmi za'ra, īnhimi'e niwī İsimasam norī ma hā.

⁴⁶ — Tawamhā ta norī hā te za oto ai'aba'rē, 'Re ihāimana u'āsi mono nhiti, İsimihāzém na za te te 're ĩrobzépata u'āsi za'ra mono zéb u hā. 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti te te 're ī'madā'ā pese za'ra mono norī si, te za ī'rata 're hāimana u'āsi za'ra, rowē u'āsi āma.

26

Zezihi āma da te ĩrosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wĩri da

Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2; Zuwā 11.45-57

¹ Tawamhā Zezusi hā tinhimiroti na uburé āne na te te dama rowahutu parimhā, ma tō wama nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma, āne:

² — Romhuture di oto, dato hā da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb u hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, Ezitu hawi te te ĩdawaibuzém na āma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hā. Awē amo na te za ĩwa waptārā, bādā hā. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tawapsi te za oto dasiwi ĩhāiba nhomri ni, Danho'reptui'wa da 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā, da te dasiwi ĩzasōmri da hāiwi, wedepo'o nhonhĩ'rāmi na. — Āne ma tō Zezusi hā sina wama rowasu'u sirōmo za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

³ Tawamhā sasedoti ĩpire norĩ hā, duré zudezu norĩ ma rotĩ'wa norĩ hā ma tō si'rā'ōtō, Caipasihi nhorōwa u, 'ri za'ētē u. Ta hā sasedoti ĩpire uptabi, 're ĩhāimana mono, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa. ⁴ Tawamhā, sitēme si'rā'ōtō wamhā, ma tō sima āma rosa'rata za'ra. Taha wa, te rotĩ hā pi'uriwi siwi 'manha, Zezusi hā pi'uriwi te te siwi āri da, da te oto dasiwi wĩri da. ⁵ Āne te sima āma rotĩ za'ra:

— Dasa hā da te 'manharĩ za'ra ré, wa te wasiwi āri ō di za, wazada dazahi za'ra ō'umnhasite, wazada dahāimana za'ra tō da. — Āne ma tō sima āma rotĩ 'rāsutu za'ra.

Pi'ō nhoprubzé wasu'u, Zezusihi ma

Marcusi 14.3-9; Zuwā 12.1-8

⁶ Tawamhā Zezusi hā ma tō mo, Betānha na 'ri wa'ōtō nhisi u. Tame te oto nhamra, Simahā nhorōwa āma, ĩ'wa're ré nhorōwa āma. ⁷ Tawamhā sai ma sāmra ré, ma tō pi'ō hā itēme wĩ, Zezusihi u. Wedewa'u zadaze hā ma siré sada āwisi, etē 'manharĩ 'remhā, simhi ne 'remhā ĩdup syryre wamhā. Wa'ābā za'ētē di ta hā, wedewa'u zadaze hā. Wa'ābā za'ētē nherē, ma tō Zezusihi 'rā nhisiwi sa'wa pi'ō hā, tāma sawi wa. ⁸⁻⁹ Tawamhā wa norĩ hā Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hā āne hā wa te 'madā'ā za'ra wamhā, wa tō sada ab'ru za'ra ni, pi'ō da. Taha wa, wa tō wasima āma nharĩ za'ra ni, āne:

— Oro ō hā wa'ābā za'ētē za, ma taré ĩ'rā nhisiwi sa'wa, wedewa'u zadaze hā. Te te dama wede 'wa'āhā, aré wa'ābā za'ētē di. Tawamhā ĩwa'ā hā te aré ĩsibrob'ō norĩ ma, te te sōmri. — Āne wa tō wasima āma nharĩ za'ra ni, pi'ō nhoprubzém na hā.

¹⁰ Tawamhā Zezusi hā wa te wasima āma ĩnharĩ za'ra zé hā te te wawi waihu'u za'ra wamhā, te āne na wazadanharĩ za'ra:

— E marĩ da, te pi'oi ma ĩnharĩ za'ra wa'wa. Tāma nharĩ za'ra wa'aba tō. Tō'ā. ĩ'uwaibaba ma tō āne na hā āma ĩzawi wē. ¹¹ ĩsibrob'ō norĩ hā te ai'rata 're si'ubumroi u'āsi 'wa, 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā. Tanei ō di, wa hā. Ai'rata 're ĩnhamra u'āsi aba mono ō di za oto. ¹² Pi'ō hā wedewa'u zadaze hā ĩ'rā nhisiwi te te sa'wari wamhā, za ĩdā'ā wa, da te dasiwi ĩnherzéb u te te āma ĩhāiba u'ré da, ma tō āne hā ĩma 'manha, zudezu norĩ hāimanazéb zarina. ¹³ Daro mono bā te za ĩwasu'u wē na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhā pi'ō hā te te ĩma ĩ'manharĩ wē zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'āsi za'ra, āma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. Tō sena, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zezusi hā wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Zudasi hā, Zezusi te te dama hāiba nhomri da, te te sima ĩrosa'ratazé wasu'u

Marcusi 14.10-11; Rucasi 22.3-6

¹⁴ Tawamhā 12 na Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hā misi wa tō wa'maimorĩ ni, Zudasi Icarizoti na ĩsisi hā sasedoti ĩpire norĩ u, te te sadanharĩ za'ra da. ¹⁵ Tawamhā āne te sadanharĩ za'ra:

— Zezusi hā ma tō asima ĩwē za'ra wa'wa, asiwi āri aba da. E āne hā aima wē za'ra wa'aba di za, te aima ĩhāiba nhomri za'ra wa'aba da hā. Aima wē za'ra wa'aba wamhā, e niha te za ĩma ĩwa'ābā za'ra wa'wa. — Āne te āma sadanharĩ za'ra, Zudasi Icarizoti hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa norĩ ĩpire za'ra norĩ hā.

Tawamhā āne na āma sisaze za'ra wamhā, ma tō rob'uiprazé ĩsapotore hā tāma sa'rata za'ra, 30 na etē'ubuzi'a prata 'manharĩ hā. Taha pari, ma tō tāma sōmri za'ra, Zudasihi ma.

¹⁶ Tawamhā ta hawim haré te oto Zudasi hā sima āma rob'madā'ā u'āsi, nimahā bātā na Zezusi te te oto dama ĩhāiba nhomrizéb da hā, danhimiza'rese āna dahāimana za'ra ré.

Zezihi norĩ hā Pascowa na siré ĩsaihurizé wasu'u

Marcusi 14.12-21; Rucasi 22.7-23; Zuwā 13.21-30

¹⁷ Tawamhā bādā ma tō ĩwa waptārā, ĩ'u'ētē dupto'i'ō, da te 're ĩhuri mono zé hā, Pascowa na dato nhisi hā. Taha ré, wa tō Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hā wasina tété za'ra ni, wa te wasiwi sadanharĩ za'ra da, āne:

— E momo ma tô asima ĩrowē, asô ĩwanhipi za'ra zéb da hã, Pascowa na dato nhisi na ĩwasaihurizéb da hã. — Āne, wa tô wasiwi sadanharĩ ni, Zezusi hã.

¹⁸Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— 'Ri ahã u te za oto ai'aba'rēi wa'wa, aibã hã asiwi sōpētē aba da. Tawamhã āne te za tãma ĩzadawa wasu'u wa'wa: "Wama rowahutu'wa hã wa za aima sadawa wasu'u za'ra ni, āne: 'Īnhibãdã hã romhuture di oto, Īmama te te ĩpisutuzé hã, ĩ'ãma. Asōrōwa āma wa za wasa hã huri ni, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ me, Pascowa na dato nhisi na 're ĩdasaihuri mono zém na hã.' " Āne te za tãma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'wa, aibã ma. — Āne hã ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

¹⁹Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô āma uwaimrami za'ra ni, te te wama ĩwaihu'u za'ra zéb zarina. Wanhipi wa tô 'manharĩ za'ra ni, Pascowa na dato nhisizém na.

²⁰Tawamhã mara wamhã, wa oto asimro ni, wasiré wasaihuri da, 12 na wahãiba za'ra hã, Zezusihi me. ²¹Tawamhã wasaihuri ré, ma tô Zezusi hã wama waihu'u sirōmo za'ra, āne:

— Tô sena, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa. Misire te za dama ĩ'maihãiba nhomri 'wa.

²²Āne, wa te wasina mreime wapari za'ra wamhã, ma tô wawi tirobzei'ō pese za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ wi hã. Āhã wamhã, misi si wa tô nasi āma tãma romnomri za'ra ni, āne:

— Wanhib'apito, e wa hã te dama aihãiba nhomri da bã, te āne wama ĩnharĩ za'ra. — Āne, wa nasi wasina tãma amrami za'ra ni, āne na hã wasiwaihu'u za'ra ō wa.

²³Tawamhã asa te Zezusi hã duré wama nharĩ za'ra:

— Za dama ĩhãiba nhomri'wa hã, ĩ'u'ēne hã te za piza'a 're ĩsiré di'i. ²⁴Wa hã ti'ai āma dasiré ĩpodo hã duréihã ma tô ĩdã'ázém na rob'ui'ére sirōmo za'ra, 'Re ĩhãimana u'ási mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Ta norĩ hã te te ĩ'ãma ĩrob'ui'ére za'ra zéb zarina wa za āma mo tô, ĩdã'ázéb u. Tane nheré, aibã ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ĩhãiba nhomri'wai ma hã. 'Re ĩhãimana u'ási mono za te te azãri wamhã, te za sima rosa'rata, āne: "Īpoto ō 'wa'ãhã, aré wē di. E marĩ wa. Āne na te 're robzépata mono ō wa aré." Āne te za 'rãwi si'ãma rosa'rata, za dama ĩhãiba nhomri'wa hã. — Āne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

²⁵Tawamhã Zudasi hã dama ĩsōmri'wa da hã te Zezusi hã sina sadanha, āne:

— Rowahutu'wa, e wa hã za te dama ĩ'aihãiba nhomri na, ma tô asina ĩwaihu.

Tawamhã asa te Zezusi hã tãma tinha:

— Tane tô. Asi'uihã na ma tô āne na hã asiwaihu. — Āne ma tô Zezusi hã tizadawa na tãma wa'rã.

²⁶Tawamhã wasaihuri ré, ma tô ĩ'u'ēne hã ti'ã, Zezusi hã. 'Re ĩhãimana u'ási mono āma te ĩré āma tiwata, sōpru wa. Taha pari, ma tô te te wē'ē, ĩ'u'ēne hã. Te te wē'ēi mono parimhã, ma tô te te wama sōmri, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma. Āne te oto wama nharĩ za'ra:

— Ā, ĩ'u'ēne hã huri aba. Ā hã ĩhãiba te wasu'u. — Āne ma tô Zezusi hã sina wama waihu'u za'ra.

²⁷Taha pari, hãsizé hã ma duré ti'ã, uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé ré hã. 'Re ĩhãimana u'ási mono āma te duré tiwata, sōpru wa. Taha pari, ma tô ĩré te te wama sōmri, uwa 'rãĩ wa'u ĩsé ré hã. Āne te duré wama nharĩ za'ra:

— Ā, rob'rãĩ wa'u hã áhuri aba, aihĩni. ²⁸Ā hã ĩwapru, te wasu'u. Rob'rãĩ wa'u za'wari ne, te za ĩwapru hã ĩwi asa'wa, da'ahã zada ĩdã'ã wamhã, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã dawasédé hã te te oto 're ab'madã'ã tô mono da, da'ãma. Ā hã ĩwapru, ĩwi sisa'wari wamhã, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã tinhib'a'uwé ma, te te tãma ĩropisutuzé hã tô sena za te te tãma āma 're ĩ'u'waimrami mono zé, te wasu'u. ²⁹Tô sena, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Āne hã rob'rãĩ wa'u te 're hãsi mono ō di za oto, a'ã. Niwapsi Īmama hã uburé da'ãma 're sib'a'uwé mono wapsi, wa za duré te 're hãsi, asiré wa'aba. — Āne ma tô wama siwasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

³⁰Tawamhã wanho're na wa tô āma wawata za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'ási mono āma. Wanho're za'ra parimhã, wa tô wawairébé ni, Oriwera na étē 'rãihã nhisi u wasi'aba'rédã.

Pedru hã te te dawi ĩ'udázém na, Zezusi te te tãma ĩwaihu'u sirōmo zé wasu'u

Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34; Zuwã 13.36-38

³¹Tawamhã Zezusi hã ma tô ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma rowasu'u za'ra, āne:

— A norĩ wa'wa hã ā barana, niha ĩma romhãimana wamhã, te za aihĩni asiwi ĩrēme 'wa. Duréihã 'Re ĩhãimana u'ási mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô āne na ĩ'ãma rob'ui'ére siro, 'Re ĩhãimana u'ási mono mreime na hã: "Pone'ērebã 'madã'ã'wa hã wa za tiwĩ. Tawamhã pone'ērebã hã te za ropé." Āne na duréihã 'Re ĩhãimana u'ási mono mreime na rob'ui'ére,

ĭbaihâ na hâ. ³² Tane nherê, asiwi ĭrême aba nherê, ab're hawi apâ ĭhâiwa'utu parip si, wa za aiwana ĭmorĭ 'wa, Darireza na danhipti'a nho'omo nhisi u, tamomo ĭnhopêtê za'ra wa'aba da. — Āne ma tō Zezusi hâ wama siwasu'u za'ra, ĭsiré 're ĭwanomro mono norĭ ma.

³³ Tawamhâ Pedru, te Zezusihi ma tinha:

— Asiré 're ĭwanomro mono norĭ hâ aihĭni za te te airême za'ra nherê, wa hâ te dame airême ô di za.

³⁴ Tawamhâ Zezusi te asa tâma tinha, Pedruhu ma:

— Tô sena wa za aima rowasu'u. Āma aipo're pu'u za. Ā barana si'a hârâ ô ré, te za si'ubdatô dawĭ ĭ'udâ, aima ĭza'rese ô na.

³⁵ Tawamhâ Pedru te duré tâma tinha, Zezusihi ma:

— Wa hâ asiré ĭdâ'â da nherê, te dawĭ ai'udâ ô di za, te ĭ'aiwaihu'u ô na hâ. — Āne ma Pedru hâ tizadawa na tâma wa'râ.

Tawamhâ ôhō na si, wa tō wa norĭ hâ ĭsiré 're ĭwanomro mono norĭ hâ tâma wasiwasu'u za'ra ni, za wa te dawĭ ĭ'udâ za'ra ô na hâ.

Zezusi norĭ hâ Zésemani āma ĭsi'ubumrozé wasu'u

Marcusi 14.32-42; Rucasi 22.39-46

³⁶ Tawamhâ Zezusihi me, wa tō ai'aba're ni oto, Zésemani na rob're nhisi u. Wasihutu wamhâ, ma tō wama nharĭ za'ra, ĭsiré 're ĭwanomro mono norĭ ma, āne:

— Āme ĭzō asimroi wa'aba. Ōwa wa za a'â mo asiti wa'aba, romnhiwasi ĭmama ma, ĭmreme da. — Āne ma wama siwaihu'u za'ra, Zezusi hâ.

³⁷ Tawamhâ Pedru hâ te siré saprō, Zebedehe 'ra norĭ me. Tawamhâ ma tō tiwi tirobzei'ō pese, Zezusihi wi. Za te te ĭrobzépatazé hâ ma tō sima simimnhasi. ³⁸ Tawamhâ Pedru norĭ ma, te rowasu'u, Zezusi hâ:

— ĭpê'ézé hâ sa'êtê na te ĭma tihâiba. ĭpê'ézé uptabi wa, wa aré dârâ. Āme a'â asimroi wa'aba ĭ'rata, asôtō āna. Asôpré u'âsi aba. — Āne ma tâma waihu'u za'ra, Pedru norĭ ma.

³⁹ Tawamhâ romhâ prâ na ma tō ĭsiti timorĭ za'ra, Zezusi hâ. Dumana na te nomro ti'ai wa, Timama ma, mre me da. Āne te tâma mre:

— ĭmama, asima wê wamhâ, ĭma ba'a, ĭdâ'âzé hâ te sépata tō da. Tane nherê, te ĭsima ĭwêzéb uwaibaba, ĭma pisutu ô di za. Asima ĭwêzéb uwaibaba si, te 'manharĭ da hâ, ĭma wê di. — Āne te Timama ma siwasu'u, Zezusi hâ.

⁴⁰⁻⁴¹ Tawamhâ Timama ma mre me pari, ma tō apâ mo, Pedru norĭ u. Sôtō za'ra ré, ma tō siza za'ra. Tawamhâ Pedruhu ma, te tinha, Zezusi hâ:

— E niha asimiza'rese syru na asâmra da hâ, aima waihu'u ô di, ĭsiré. Satanasihĭ zada, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wê za'ra wa'aba mono nherê, asi'uihâ na sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono ô di. Taha wa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa âhâna hâ, 'Re ĭhâimana u'âsi mono wi, asima rowaptêrê za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'uri wasété wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — Āne ma tō Zezusi hâ tâma waihu'u za'ra.

⁴² Tawamhâ te duré romhâ prâ na ĭsiti timorĭ za'ra, Timama ma mre me da. Āne te tâma mre:

— ĭmama, ĭdâ'âzé hâ te sépata da, asima wê wamhâ, ĭma wê di duré, asima ĭwêzéb uwaibaba, ĭma pisutu da. — Āne te Timama ma siwasu'u, Zezusi hâ.

⁴³ Timama ma mre me pari, te duré apâ mo, Pedru norĭ u. Sôtō za'ra ré, ma duré siza za'ra. Aptâ'â si te huri u'âsi, sôpré waihu'u āna.

⁴⁴ Tawamhâ apâ te duré ĭsiti timorĭ za'ra Zezusi hâ, Timama ma mre me da. Si'ubdatô ma oto sina sirĭ. Tō ôhō na si te tâma mre, tâma ĭmreme na'rata zéb zarina. ⁴⁵ Tawamhâ apâ te duré mo, Pedru norĭ u. Āne te duré tâma nharĭ za'ra:

— E niha bâ te zahadu asôtō za'ra wa'wa bété. Ma'âpé, waihu'u za'ra wa'aba. Romhuturu di oto bâdâ hâ, ĭmama te te ĭ'âma ĭpisutuzé hâ. Wa hâ ti'ai āma dasiré ĭpodo hâ te za aibâ hâ tâma ĭhâiba nhomri za'ra oto, aibâ ĭwasété norĭ ma. ⁴⁶ Oto aiwahutu za'ra wa'aba. Wasĭ'aba'reĭ hâ. Ôhōta te we oto mo, dama ĭhâiba nhomri'wa da hâ. — Āne ma Zezusi hâ sina tâma waihu'u za'ra, tisiré norĭ ma.

Zezusi hâ da te dasiwi ĭ'arizé wasu'u

Marcusi 14.43-52; Rucasi 22.47-53; Zuwâ 18.3-12

⁴⁷ Tawamhâ Zezusi hâ zahadu te te rowasu'u ré, ma we Zudasi hâ sô wi, aré ĭsiré 're ĭwanomro mono norĭ siré, 12 na wahâiba za'ra siré hâ. Da'ahâ na te duré we ĭsiré ai'aba're ni, sib'ézé 'wa pa ré, uibroĭ ré zama. Sasedoti ĭpire norĭ zadawa para te we ai'aba're, zudezu norĭ ma roti'wa norĭ zadawa para zama. ⁴⁸ Āne ma tō Zudasi hâ tâma waihu'u za'ra, te te siwi ĭ'âri wana ré hâ: “Aibâ hâ te tob'rata hârâ wamhâ, ta hâ te za asiwi ĭ'âri 'wa.” Āne ma

tô dama waihu'u, te te âma ĩrosa'ratazém na hã, Zudasi hã. ⁴⁹Tawamhã wisi wi, ma tô itême mo ône haré, Zezusihi u, awa'awi. Âne te sawi, timreme na:

— Rowahutu'wa, rowê na 're aihâimana mono.

Tawamhã tob'rata hârã na ma tô sawi, Zezusi hã. ⁵⁰Tawamhã Zezusi asa te tâma tinha, âne:

— ĩsiwadi, te we tô ĩzô aimo, marĩ hã ĩ'âma 'manharĩ da. Ma'âpé, niha ĩma rob'manharĩ su'u.

Tawamhã ma tô sô ai're za'ra oto, Zezusihi zô, te te siwi âri da. Te te siwi âri wamhã, ma tô siwi pawasisi. ⁵¹Tawamhã Zezusihi siré 're ĩmorĩ hã ĩ'rata ĩsa hã ma tô sib'ézé 'wapa waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã âma po're nhizã, sasedoti ĩpire uptabi ma, romhuri'wa hã. ⁵²Tawamhã Zezusi te tâma tinha, ĩ'u'a'wai ma:

— Ma'âpé, sib'ézé 'wapa hã apã sêrê. Ni'wam norĩ hã sib'ézé 'wapa na te te 're danhimroi mono wamhã, asa sib'ézé 'wapa na te za da te 're simro, tô te te âma 're ĩdanhimroi mono zéb zarina. ⁵³Te ĩsima wê 'wa'âhã, wa aré ĩmama wi waptê, hãiwa âma tâma ĩromhuri'wa norĩ hã ahã uptabi na te te we ĩtême satõri za'ra da, âhãna ĩ'âma sisapri za'ra da, dawí. E âne na ĩ'âma rosa'rada hã waihu'u ô di bété. ⁵⁴ĩ'âma dawí sisapri za'ra wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te ĩ'âma uwaimrami ô di aré, duréihã ĩsadawa wasu'u'wa norĩ te te ĩ'âma ĩrob'ui'éré za'ra zéb zarina hã, za niha ĩ'âma ĩromhâimanazém na hã. Taha wa, te tiwi waptêrê ô di za, ĩmama wi. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u, sib'ézé 'wapa na te te ĩda'mai'u'a ma.

⁵⁵Tawamhã Zezusi hã te oto dama rowasu'u, âne:

— E wa hã danhibrob zô dapãri'wa pâ, ma bété we ĩzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroĩ ré zama. Bâtã sidãpãsi wa tô asô'a wa'aba 're ĩsimasisi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb âma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama 're rowahutu mono da. Zapre bété, tãneb ré asiwi ĩ'âri za'ra wa'aba ô di. ⁵⁶Tane tô. Âne hã ma tô ĩ'âma tiromhãiba âhãna hã, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré hã te te ĩ'âma uwaimrami da. — Âne te dama siwasu'u, Zezusi hã.

Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô oto rême za'ra ni. Wawara sina wa dawí wasisa're.

Dama roti'wa norĩ hã ĩsi'rã'õtôzé wasu'u, Zezusihi zada

Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54-55, 63-71; Zuwã 18.12-14, 19-24

⁵⁷Tawamhã Zezusi, da te oto dasiwi âri wamhã, ma tô dasiwi saprõni ni, Caipasihĩ nhorõwa u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa ĩpire uptabi nhorõwa u, sasedoti ĩpire uptabi u. Tame ma tô sô si'rã'õtô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré dama roti'wa norĩ hã. ⁵⁸Zezusi hã da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hã romhã na te te pibu. Sasedoti ĩpire uptabi nhorõwa u, te ĩsarina mo. Wisi wamhã, 'ri 'wawi wa'ra 're, ma âzé. Sébré wamhã, tame te dame nhamra rowí, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ me. Zezusi hã te te 'madã'ã da, te nhamra, niha da te tâma rob'manharĩ ô'umhãsite.

⁵⁹Tawamhã sasedoti ĩpire norĩ hã, duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, te ni'wam norĩ zô tinhopré, Zezusi hã marĩ te te 're ĩ'ab'manharĩ wasété mono zém na, sadawa nhípese na te te siwi âma hiri da, tawapsi romanu norĩ hã te te siwi wĩri da. ⁶⁰Tawamhã da'ahã na ma tô taré Zezusihi âma ĩwasédé hã sa'ra ni, dama roti'wa norĩ hã. Tane nherê, âma dasisaze za'ra ô di, ĩwasédé hã dasisô'a da te âma ĩsa'ra za'ra zém na hã, taha zarina si, da te oto dasiwi ĩwê'özéb da hã. Taré te nasi ĩwasédé hã âma sa'ra ni, dazadawa nhípese na. Tawamhã aibã norĩ hã ma tô sipisutu zahuré, dama ĩpire norĩ nho'a, ĩwasédé hã te te âma ĩhiri zahuré zéb da hã. ⁶¹Âne te oto wasu'u zahuré Zezusi hã, ĩsô'a za'ra:

— ĩ hã aibã hã ma tô âne dama siwasu'u, sadawa nhípese na. "Wa hã ĩma waihu'u pese di, ã hã 'ri 'rãihã hã te sãmra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé hã, duré apã te 'ri su'u da, si'ubdatô bãdã hã ĩ'âma si'utõri ô ré, te 'ri pari da." Âne ma tô dama siwasu'u. — Âne te aibã norĩ hã Zezusi hã taré wasu'u zahuré.

⁶²Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã ma tô hãiwí za, dawã'wa. Âne te sadanha, Zezusi hã: — E asadawa na dama âma wa'rãmi ãna, da te dasiwi ĩ'aiwasu'u wasété na hã. E tô ĩsarina ma tô aiwasédé hã ai'âma hiri zahuré. E taré. — Âne te sadanha.

⁶³Tane nherê, te Zezusi hã ari'iwí za. Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã te duré sadanha: — E a hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩ'aipisudu. E a hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra. Ma'âpé sena na wama asiwasu'u na. Wawi ai'udã tô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a.

⁶⁴Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha:

— Tahata ma tô tane hã tô ĩ'âma ĩwaihu. Âne wa za duré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã dasiré ĩpodo hã te za asiwi ĩ'madã'ã za'ra wa'wa, ĩwaihu'u pese uptabi nhimire niwí 're

Īnhamra mono na, dama Īpire na. Hâiwa'a na apâ we Īmorĩ wamhã, te za ãne na Īmadã'ã za'ra wa'wa. — ãne ma tã Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra.

⁶⁵ Tawamhã sasedoti Īpire uptabi hã, Zezusihi mre me te te wapari wamhã, ma tã ti'uza hã hãiwazu, te te wẽ'õ wa, tip'ẽ na sada sahi wa. Tawamhã ĩsi'rã'õtõ norĩ ma, te oto tinha, ãne:

— Tãiba oto. Aibã aimawi norĩ zõ, ai'maihãrã aba õ di za, Zezusi te te wama ĩwasu'u za'ra da hã, ĩwasetẽ na. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono newa, si'uihã na ma tã tiwaihũ'u pe hã sina tihĩ, wasine 're hãimana mono nherẽ. Si'uihã na ma tã timreme wasetẽ. Īmreme ma tã ĩwapari za'ra wa'wa. ⁶⁶ E marĩ tawamhã, ma tã ãma ĩpisutu za'ra wa'wa. — ãne te ãma da'a'mahã.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Tiwasedẽ hã ma tã 'manha. Te za tã dãrã.

⁶⁷ Tawamhã te te oto siwi wẽ'õ pese za'ra wa, ma tã tizadaipro na nasi siwi ubu uptob za'ra. Tinhĩb'rata hi'rãti na, te durẽ nasi siwi ahã. Tinhĩb'rata na te durẽ nasi ĩ'ubu wi siwi ahã. ⁶⁸ Tawamhã te te nasi siwi ahãri sina, te nasi 'mahãrã za'ra, ãne:

— A hã danho'reptui'wai wamhã, ma'ãpẽ ai'azãri'wa norĩ hã wama wasu'u za'ra na. — ãne te nasi ãma wa'ẽ za'ra sina 'mahãrã za'ra.

Pedru hã, Zezusi te te dawi ĩudãzé wasu'u

Marcusi 14.66-72; Rucasi 22.56-62; Zuwã 18.15-18, 25-27

⁶⁹ Tawamhã Pedru, 'ri 'wawi wa'ra 're, rowi sãmra ré, ma tã pi'õ hã 'rãwi ĩtẽme za. Sasedoti ĩpire uptabi ma romhuri'wa, pi'õ hã. ãne te tãma tinha, Pedruhu ma:

— A zama te Zezusihi sirẽ 're aimo, Darireza ãma arẽ 're ĩsãmra mono sirẽ.

⁷⁰ Tawamhã Pedru te tiwi ai'udã, uburẽ danho'a, ãne:

— Te waihũ'u õ di, we ĩma ĩnharĩ hã. — ãne ma pi'õ ma, asa tizadawa na wa'rã.

⁷¹ Tawamhã te oto mo, 'ri 'wawi wa'ra ãma 'ridawa u. Tame sãmra ré, ma tã durẽ pi'õ ĩhãiba amo hã tisã Pedru hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhĩb'apito ma romhuri'wa hã. Te te sãmri wamhã, ĩ'rata ĩsimasam norĩ ma, te wasu'u za'ra, ãne:

— Õ hã Zezusihi sirẽ 're ĩmorĩ, Nazarẽ ãma arẽ 're ĩsãmra mono sirẽ.

⁷² Tawamhã Pedru te durẽ dawi ai'udã, ãne:

— Tã sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nho'a. Ta hã ĩma sa'rese õ di, aibã hã.

⁷³ Tawamhã syry na ãma ronomro wi, ma durẽ ĩ'rata ĩsimasam norĩ hã 'rãwi ĩtẽme aimasa Pedruhu u, te te tãma nharĩ za'ra da, ãne:

— Darireza ãma 're ĩdamreme zusi mono ne, aimreme hã. Taha wa, wa tã wasiwi aiwaihũ'u ni, Darireza ãma arẽ 're asãmra mono na. Taha wa, tã sena wa tã durẽ wasiwi aiwaihũ'u ni, Zezusihi sirẽ 're ĩnomro mono norĩ sirẽ 're aimorĩ na. — ãne hã ma tã tãma waihũ'u za'ra, Pedruhu ma.

⁷⁴ Tawamhã Pedru te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Mare di. Tane na ĩwaihũ'u nherẽ, õ hã ĩma sa'rese õ di. Tã sena te aiwi udã za'ra wa'aba di pã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩ'azãri pẽ. — ãne te tãma sina waihũ'u za'ra.

Tawamhã ãne na dama siwasu'u wi, ma tã si'a hã hãrã watobro, awa'awi. ⁷⁵ Tawamhã Zezusi te te tãma ĩwaihũ'u uzẽm na ma sina po're puru, Pedru hã. ãne Zezusi te te tãma ĩwaihũ'u sirõmo zẽ hã, ĩsõwa: "Si'a hã hãrã õ ré, si'ubdatõ te za dawi ĩ'udã, ĩzadawa para õ nherẽ." ãne Zezusi hã te te tãma ĩwaihũ'u sirõmo zẽ hã.

Tawamhã ãne na oto ĩmreme na sina po're pu'u wamhã, ma tã watobro rob u, Pedru hã. Taha wa, te oto aiwa'õ, sina pẽ'ẽzẽ uptabi wa.

27

Zezusi hã, apito Piratuhu u, da te dasiwi ĩsaprõnizẽ wasu'u

Marcusi 15.1; Rucasi 23.1-2; Zuwã 18.28-32

¹ Tawamhã mararẽ ma uburẽ sasedoti ĩpire norĩ hã, durẽ zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã si'rã'õtõ, te te sima ãma roti za'ra da, Zezusihi ãma, te te dama sõmri za'ra da, da te dasiwi ĩwĩrĩzẽb da hã. Taha da, te roti hã sima 'manharĩ za'ra, Zezusihi hãiba na. ² Tawamhã sasedoti ĩpire norĩ zadawa para, ma tã Zezusi hã dasiwi pawasisi ni, da te dasiwi saprõni da, Piratuhu u. Ta hã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma da'madã'ã'wa, romanu norĩ nhĩb'apito uptabi nhĩmĩpisudu. Tawamhã ĩtẽme da te dasiwi ãwisi wamhã, ma tã tãma hãiba nhomri ni, Zezusi hã, Piratuhu ma.

Zudasihĩ dã'ãzẽ wasu'u

Atusi 1.18-19

³ Tawamhã Zudasĩ, dama ĩhãiba nhomri'wa hã, Zezusi dã'ã da, da te dasiwi ĩpisutu na siwaihũ'u wamhã, ma tã si'ruiwapa. Taha wa, 30 na rob'uiprazẽ ĩsapotore hã etẽ'ubuzi'a

prata 'manharĩ hã ma tã apã tãma sãmri za'ra, sasedoti ìpire norĩ ma, durẽ zudezu norĩ ma roti'wa norĩ ma zama. ⁴Tawamhã ãne ma tã tãma siwaih'u za'ra:

— Ìwasédé hã wa tã 'manha, ãhãna hã. Marĩ hã te te 'manharĩ wasété õ nherẽ, wa tã aima hãiba nhomri za'ra wa'wa, asiwi wĩri aba da. — ãne na ma tã tãma siwẽ'õ za'ra Zudasi hã, dama ìpire norĩ ma.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ, wa te wasiwi ãma 'manharĩ da bã. E wate bã. Ta hã ate hã. Asiwaprosi ma aiwasédé hã ãma ì'manha. — ãne ma asa tãma waih'u za'ra, Zudasihi ma.

⁵Tawamhã Zudasi hã rob'ui'prazé ìsapotore ma tã sãmra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb ãma, 'ri para. Te te sãmra pari, ma tã watobro rob u. Tawamhã siwĩri da, ma tã 'rãwi sisõ'reti, wedenhorõ na.

⁶Tawamhã 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ìpire za'ra hã ma tã rob'ui'prazé ìsapotore hã siwi waibu, sasedoti ìpire norĩ hã. Te te siwi waibui wamhã, ma tã sima ãma roti za'ra, ãne:

— ã hã rob'ui'prazé hã dawapruwi wa'ãbázé. Taha wa, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ìrob'ui'érézéb zarinaĩ õ wa, rob'ui'prazé nhemezéb 're, wa te wasiwi sêrẽ waih'u õ di za, wedehãpã 're, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb te, danhoprubzẽ wazari. — ãne ma tã sima ãma rowaih'u za'ra.

⁷Taha wa, ãma sisaze za'ra parimhã, tã õhõ na rob'ui'prazém na ti'a hã ma tã siwi uipra, zé na piza 'manharĩ'wa nhĩpti'a hã. Darob amoi hawi, Zeruzarẽ u 're ìdasihutu mono norĩ hã tame 're dadã'ã za'ra mono wa, adã da te 're ìsême mono zéb da hã, ma siwi uipra, ãma.

⁸Taha wa, ti'a hã Dawapruwi wa'ãbã na da te dasiwi ì'ui'pra na te oto da te 're sisi za'ra. ⁹⁻¹⁰ãne ma tã tiromhãiba, duréihã 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã te te ãma ìrowaih'u sirõmo zéb zarina, Zeremiasi na ìsisi hã. ãne na ma tã ãma rob'ui'éré siro, duréihã: "Tawamhã 30 na rob'ui'prazé ìsapotore hã ma tã ubuni na siwi ti'ã, zé'a na piza 'manharĩ'wa nhĩpti'a hã te te siwi ãma uipra da. Taha wa, ma tã Ìzarazéhé nhihudu norĩ hã siwi pisutu, 30 na te te tãma ìwa'ãbã za'ra zéb da hã. ãne ma tã 'manharĩ za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te ìma 'ru'zéb zarina, te tãma 'ru za'ra da."

ãne duréihã ma tã Zeremiasi hã ãma rob'ui'éré siro, ãne na hã.

Apito Piratu, Zezusi te te ìsadanharizé wasu'u

Marcusi 15.2-5; Rucasi 23.1-5; Zuwã 18.33-38

¹¹Tawamhã Zezusi hã Zudeza ãma da'madã'ã'wa nho're, te oto za, Piratuhu nho're. Tawamhã Piratu te sadanha, ãne:

— E a hã, zudezu norĩ nhĩb'apito.

Tawamhã Zezusi te asa tãma tĩnha:

— Tahata ma tã tane hã tã ì'ãma ìwaih'u. — ãne ma asa tizadawa na tãma ãma wa'rã.

¹²Tawamhã sasedoti ìpire norĩ hã duré dama roti'wa norĩ hã ma tã siwi wasu'u wasété za'ra Zezusi hã, Piratuhu ma. Tane nherẽ, Zezusi hã tizadawa na te te tãma ãma wa'rãmi za'ra õ di, asa. ¹³Tawamhã Piratu te oto sadanha:

— E asina dazadawa 'ruĩ õ di bété, da te nasi dasiwi aiwasu'u wasété za'ra zém na hã. E asi'uihã na asadawa na wa'rãmi ãna, dama. — ãne ma tã aré Piratu hã Zezusihi ma waih'u.

¹⁴Tawamhã dama ìpire norĩ hã te te nasi siwi wasu'u wasété za'ra nherẽ, tizadawa na te te ãma wa'rãmi õ di, Zezusi hã. Te te ãma wa'rãmi õ uptabi di. ãne wa, ma tã apito Piratu hã ãma titob'uzu, Zezusihi ãma.

Zezusi, da te dasiwi wĩri da, Piratu te te dama ìhãiba nhomrizé wasu'u

Marcusi 15.6-15; Rucasi 23.13-25; Zuwã 18.38-19.16

¹⁵Pascowa na dasai 'manharizép sidãpãsi, ma tã apito Piratu hã misi si te te 're da'azani, dazazém hawi, da te tiwi 're ìwãptêrẽ za'ra mono zéb zarina.

¹⁶Aibã hã dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na ìsisi hã, ìhãimana wasété na dama ìwaih'u pe hã. ¹⁷⁻¹⁸Zezusi hã ìwẽ na si te te dama 're rowahutu mono 'ru te, ma tã zudezu norĩ ma ìpire za'ra norĩ hã te te siwi 're 'ruiwãpari, õ norĩ upana Zezusihi ãma si 're datob'uzu za'ra mono 'ru te. ãne zarina ma tã siwi hãiba nhomri za'ra tãma, apito Piratuhu ma. ãne na da te dasiwi 're ì'ruiwãpari za'ra mono zéb zarina, da te tãma ìhãiba nhomri na ma tã apito Piratu hã ãma da'awaih'u. Taha wa, te ãne ãma da'azadanha, da'ahã na, ìtême dasi'rã'õtõ wa:

— E 'wa hã te tawamhã asima ìwẽ za'ra wa'wa, te tãma ìrob'ru da hã. E Barabasi. E Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te ìpisutu na da te 're ìsisi za'ra mono. — ãne te ìhãiba na zahuré ãma da'azadanha, Piratu hã.

¹⁹Tawamhã Piratu hã te te 're ìda'awaih'u mono zéb da, roti ma, 're ìsimasisi mono zéb ãma sãmra ré, ma tã ìmro hã timreme hã tãma tisõ. ãne ma tãma waih'u:

— Ma'ápé âma rosazâri, aibâ âma. Ta hã tiha te te 're ab'manharĩ mono õ di. Barana hã ãnhotõ 'rowi te ãsawêrêzém na hã wa tã âma robzépata za'êtê, taha na hã. Âma ãpê'êzé uptabi di. Taha wa, te za âma ãrosazâ. — Âne na ma tã ãmro hã tãma sadawa wasu'u ni, Piratuhu ma.

²⁰ Âne ré, ma tã sasedoti ãpire norĩ hã duré dama roti'wa norĩ hã da'ahã norĩ ma 're sadawa si'aba'rê za'ra, Barabasihi si Piratuhu wi, da te waptêrê za'ra da, dazazém hawi te te tãma rob'ru da, duré Zezusihi si te te dama hãiba nhomri da, taha si da te dasiwi wĩri da, ãsadowa para. ²¹ Tawamhã apito Piratu hã ma tã duré da'mahârã na sahu, âne:

— E 'wa hã te tawamhã asima ãwê za'ra wa'wa, te aima tãma ãrob'ru za'ra wa'aba da hã, dazazém hawi aima watobro za'ra wa'aba da.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni:

— Barabasihi ma, rob'ru na, taha si dazazém hawi watobro da.

²² Tawamhã Piratu te duré âma da'azadanharĩ zahu, âne:

— E marĩ, wa za tawamhã aima âma pisutu za'ra wa'wa, Zezusihi âma hã, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na da te 're ãsisi za'ra mono âma hã.

Tawamhã aihĩni ma tã âne âma 'mahârã za'ra ni:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ã da.

²³ Tawamhã Piratu te duré asa dama tinha:

— E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bã. — Âne te dama tinha, asa.

Tane nherê, âne na hã da te wapari õ di. Dahârã 'rãihã na te oto nasi 'mahârã za'ra ni:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ãre da. — Âne te dahârã 'rãihã na nasi dasiwi 'mahârã u'ãsi ni, Zezusihi hãiba na.

²⁴ Tawamhã Piratu, marĩ hã te te oto âma waihu'u õ di, da te oto dasiwi âma ãrosazãrizéb da hã. Aihĩni te oto õhõ da si tahãimana za'ra ni, Zezusihi da, dazahi uptabi na. Âne na te te sina waihu'u wamhã, ma tã piza'a zõ da'mazatõ, âma sisimisõ da, uburé danho'a. Tawamhã Zezusihi âma marĩ ãwasédé hã te te ãmanharĩ õ na aihĩni da te ãwaihu'u za'ra zéb da hã, ma tã danho'a sisimisõ. Âne te duré dama siwasu'u:

— Zezusi hã da te wĩri da, te dama 'ru'i wamhã, ãwasédé hã te 'manharĩ õ di za, wa hã. Mare di. Ate za'ra wa'aba si, ta hã. — Âne te Piratu hã dama siwasu'u.

²⁵ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni:

— Wê di tã. Wa te wasiwi ãwaptêrêzéb zarina, da te dasiwi wĩri wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wahã za'ra pé tã, wa'ra norĩ zama wanhihudu norĩ zama, wawasédé hã wa te âma 'manharĩ za'ra di pã. — Âne ma asa tãma tasiwaihu'u za'ra ni, Piratuhu ma.

²⁶ Tawamhã da te tiwi ãhãiba waptêrê za'ra zéb uwaibaba, ma tã Piratu hã da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra oto, Barabasihi ma si te te tãma rob'ru da, dazazém hawi dama watobro da. Ma tã duré tãma 'ru za'ra, Zezusi hã powawê hãiwarê na te te siwi 're pré'é mono da, taha pari te te duré siwi sasõmri da, wedepo'o nhonhi'rãmi na dã'ã da oto.

Zezusihi âma, da'wapéi'wa norĩ hã nasi ãwa'ê za'ra zé wasu'u

Marcusi 15.16-20; Zuwã 19.2-3

²⁷ Tawamhã Piratuhu ma da'wapéi'wa norĩ hã ma tã Zezusi hã siwi 'mazé ãsõrõwa u, 'ri 'rãihã u. Te te siwi 'mazébré wamhã, tame da'wapéi'wa norĩ hã ma tã aihĩni âma si'rã'õtõ.

²⁸ Tawamhã ã'uzã hã ma tã siwi waze. Tisi'ubuzém na ma ãwa'rãmi siwi âma hãiba ubu, ti'uzã hãpa ãhã pré na, danhib'apito âma 're ãsi'uzã za'ra mono zém ne hã. ²⁹ 'Wabzéré panhipti hã ma duré sada 'ma'manharĩ za'ra, ã'wa ahã hã. Taha pari, ma ã'rã nhisiwi tãma hiri za'ra, te te âma siwi sõpre da, danhib'apito hã âma 're ãsisõpre za'ra mono ne hã. Wedehu ma duré ãsib'rata tãma hiri za'ra, ãsib'rata nhimire niwĩ, danhib'apito hã tinhiwedehu ré, 're ãsimasisi mono ne. Tawamhã hi'rãtitõ ma tã nasi ãsõ're tãma asimro, âma wa'ê za'ra sina te te nasi sawi za'ra da, âne:

— Zudezu norĩ nhib'apito, rowê na 're aihãimana mono. — Âne te nasi âma tiwa'ê za'ra, tã sena newa.

³⁰ Tizadaipiro na te duré nasi siwi uptob za'ra. Wedehu te duré nasi tiwi mrami za'ra, ã'rã wi, te te nasi siwi âma ahãri da. ³¹ Tawamhã nasi âma wa'ê za'ra parimhã, zazahã hãpa ãhãpré hã ma tã apã tiwi wazere za'ra. Apã ma duré siwi uza, 're ãsi'uzã mono zém na. Taha pari, te oto siwi saprõ, te te siwi sasõmri da oto, wedepo'o nhonhi'rãmi na.

Zezusi hã da te ãsasõmrizé wasu'u, wedepo'o nhonhi'rãmi na

Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43; Zuwã 19.17-27

³² 'Ri nõhõmo nhiti te te oto Zezusi hã siwi wazere wamhã, aibã hã ma tã siwi tisã, Sima na ãsisi hã. Sireni na ãsa'ru nhisi hã. Te te siwi sãmri wamhã, ma tã tãma 'ru za'ra da'wapéi'wa norĩ hã, wedepo'o nhonhi'rãmi hã tinhisé te te tãma ãri da, Zezusi te te sisada ã'ãri hã.

³³ Tawamhã ma tã oto siwi ãwisí, Dodota na sa'a nhisi u, da te 're ãdanhimroi mono zéb u.

Dodota hã wasimremezém na Da'rãihî na sa'a nhisi, te wasu'u. ³⁴ Tamomo te te siwi ãwisi wamhã, uwa 'ru 'rãî wa'u isé hã ma tô aré tâma sômri za'ra Zezusihi ma, wedewa'u isé na ïwazari ré hã, te te hã'rêne da. Tane nherê, te te téiwai wamhã, te te sima wê õ di, te te hã'rêne da, Zezusi hã. ³⁵ Tawamhã ma tô oto siwi sasô, wedepo'o nnonhi'rãmi na. Te te siwi sasômri pari, ma tô êtê zapotore ï'ui'ééré ré hã nasi sima sãmra da'wapé'wa norî hã, Zezusihi uzazéb zô. Taha zarina, ma tô sima âma aipé. ³⁶ Taha pari, te oto ï'rata asimro, Zezusi hã te te dawi 'madâ'â za'ra da, hãwi sa'o ré. ³⁷ Tawamhã Zezusihi 'rã nho'ômoi baba ma tô siwi sasô, wedepo'o na rob'ui'ééré hã, ïwasédé hã da te âma ïhirizéb ui'ééré ré hã. Âne âma ïrob'ui'ééré hã: "Ã hã Zezusi, zudezu norî nhib'apito." ³⁸ Zezusihi me ma tô aibã norî hã dasiwi sasômri zahuré ni, ïsiré dá'â zahuré da. Danhibrob zô dapãri'wa norî, aibã norî hã. Te âma aiwa'aba zahuré ïsimire niwî, duré ïsimi'e niwîmhã.

³⁹ ïwa'wai baba, da te nasi ïro'rahãri za'ra norî hã te nasi âma tawa'ê za'ra ni, Zezusihi âma. Nasi âma da'rãsiwanãri za'ra sina, te nasi âma wasété za'ra ni. ⁴⁰ Âma dawa'ê sina, te duré nasi âne tâma nharî za'ra ni:

— Oro a hã asima roti za, 'ri 'rãihã hã sãmra da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zé hã, duré apã 'ri da, si'ubdatô bâdã hã ai'ãma si'utôri õ ré. A hã tô sena 'Re ïhãimana u'ãsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé asisô'reptu na. Wedepo'o nnonhi'rãmi hawi we si'ra na, atã'ã tô da. — Âne te nasi âma dawa'ê za'ra sina 'mahãrã za'ra ni.

⁴¹ Sasedoti ïpire norî zama te duré nasi âma tiwa'ê za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norî zama, dama roti'wa norî zama. Âne te nasi ta norî hã âma tiwa'ê za'ra:

⁴² — Oro õ hã Izarazéhé nhihudu norî nhib'apito za. E niha hã bété, tinhimiromhõsi na te te 're da'anho'reptu mono nherê, 'rãwi sisô'reptu waihu'u õ di bété oto. Ãhãna wedepo'o nnonhi'rãmi hawi, we te te si'ra pé, wa te te wasina ï'umnhasi za'ra zéb da hã. ⁴³ Õ hã ma tô 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã te te sina 're ïumnhasi, ïsiré 'rãwi 're ïmorî u'ãsi na. Ma tô duré dama 're siwasu'u, 'Re ïhãimana u'ãsi mono 'ra na. Ma'ãpé ãhãna 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te sô'reptu oto, wanho'a. — Âne te nasi âma tiwa'ê za'ra, zudezu norî ma ïpire za'ra norî hã.

⁴⁴ Tawamhã danhibrob zô dapãri'wa norî hã ma tô duré nasi dasiré âma tiwa'ê zahuré, ïsiré dá'â zahuré da, da te dasiwi ïsasômri zahuré hã.

Zezusihi dá'ázé wasu'u

Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49; Zuwã 19.28-30

⁴⁵ Tawamhã ma tô ti'abzuma oto. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bãdã siprazéb u, te oto robra si nomro. ⁴⁶ Tawamhã bãdã sipra wi, te Zezusi hã Timama hã sa'êtê sina 'mahã:

— Eri, Eri, rema sabatani. Âne wamremezém na hã: "Ïnhib'apito, Ïnhib'apito, e marî da, ma tô oto ïrê."

⁴⁷ Tawamhã ni'wam norî hã ï'rata ïsimasam norî hã Zezusihi hãrã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sima rowasu'u za'ra, âne:

— Ôhõta Eriasihi zô te hã, te te we pawaptob da. — Âne te sima âma romnomri za'ra.

⁴⁸ Tawamhã ni'wa hã ï'rata ïsimasam norî siré hã si'aba're na ma tô piza 're upsôzém ne hã 'mai'ã, uwa 'ru 'rãî wa'u isé na te te tâma âma di'i da, Zezusihi ma, ïwa'ãbã syry na. Tawamhã wedewaré 'rãsutu na ma tô âma sapu'u, Zezusihi ma, te te wê da, te te upsômri da. ⁴⁹ Tane nherê, ïsiré ïsimasam norî hã ma tô âma sipa'uwati za'ra, âne:

— A'ã pé, wanhimipari za'ra wa'aba a'ã, Eriasi we ïtême morî õ'umnhasite, te te sô'reptu da, dá'ã tô da. — Âne te a'ã siwi âma pa'uwati, te te tâma sômri tô da, te te ï'upsômri da hã.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tihãrã 'rãihã na âma sahu, ïrême ma. Taha pari ma pê'ê hai'utô.

⁵¹ Dã'ã wi, zazahã ïhãpa hã 'ri 're wa'wa nhitobzê hã ma uihã na hãihãipo'o aiwa, hãimo hawi pi'reba, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhorõwa âma hã. Ti'a hã te duré sãsã'ã. Sãsã'ã wamhã, êtê tômo wawê hã ti'a 're ïsimi'wara mono zama ma tômo sipo'o. ⁵²⁻⁵³ Taha wa, ma tô duré adã'ã 'ru hã si'ridawa za'ra. Si'ridawa za'ra wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwê norî hã aré 're idã'ã za'ra mono hã ma tô apã ahãiwa'utu ahã uptabi na, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã. Ta norî hã, Zezusi hã ab're hawi za hãiwa'utu parimhã, te za ab're hawi wairé. Tawamhã Zeruzarê u te za asisi, 'ri nho'u ïwê uptabi u, dama sihãi're za'ra da. Tawamhã da'ahã uptabi na te za âma tanhoprê ni, tame.

⁵⁴ Tawamhã Zezusi te te dawi ï'madã'ã za'ra norî hã da'wapé'wa norî hã, duré da'wapé'wa norî wada'uri'wai me, ti'a ïsãsã ïwatobro hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, duré uburé ropipa ïwairébé mono te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô sa'êtê uptabi tipê'ewara za'ra. Tawamhã âne te sima nharî za'ra:

— Nare ò hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra. — Æne ma tô ta norî hã âma titob'uzu za'ra, da'wapéi'wa norî hã.

⁵⁵ Tawamhã pi'ò norî hã ahâ na te 'madâ'â za'ra romhâ na, Zezusi hã hâiwi sa'o ré. Ta norî hã ma tô ìsiré 're nomro Darireza hawi, Zeruzarê u, te te siwi 're pawaptob za'ra mono da. ⁵⁶ Ta norî me, te Mariza Madarena hã dame za. Marizaha hâiba amo zama te dame za. Taha 'ra hã Ti'adu, Zuzé duré. Zebedehe mro zama te duré pi'ò norî me za.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi ìsêrêzé wasu'u

Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56; Zuwâ 19.38-42

⁵⁷ Tawamhã ma tô bâdâ hã aipra pese oto. Taha wa, aibâ ìsibro pe hã ma tô mo Piratuhu u, Zuzé na ìsisi hã. Ta hã Arimateza na 'ri nho'ômô nhisi âma 're ìsamra mono. Ta hã Zezusihi nhimiroti si te te 're ì'madâ'â pese mono. ⁵⁸ Tawamhã, Piratuhu u oto morî wamhã, ma tô Zezusihi hâiba hã tiwi waptê, ab're 're, te te sêrê da. Tawamhã apito Piratu ma tô dama ti'ru, Zezusihi hâiba hã da te tâma 'ru da. ⁵⁹ Tawamhã Zuzé hã Zezusihi hâiba, ma tô ti'â. Taha pari ma tô ubu, zazahâ ìhâirâ na. ⁶⁰ Te te hâiba ubu pari, ma oto tite ab're sirômô wa tisê Zuzé hã, sa'a zahâpâ da te aré tâma ì'ab're sirômô wa. Taha pari ma tô êtê tômô zapodo hã te te pizari, ab're te te âma ìrê sitob da. Te te sito pari, te oto mo, òne haré. ⁶¹ Zuzé hã Zezusihi hâiba te te sêrê ré, te pi'ò norî hã ab're nho'ômô baba aimasisi zahuré, Mariza Madarena norî hã duré Mariza ìhâiba amoi me. 'Râwi te te âma 'madâ'â zahuré da, te ì'rata aimasisi zahuré.

Da'wapéi'wa norî hã, ab're nhitobzé te te siwi ì'madâ'â za'ra zé wasu'u

⁶² Tawamhã oto âma awê wamhã, sasedoti ìpire norî hã, duré parisezu norî hã ma tô Piratuhu nhorôwa u si'râ'ôtô, sabadu na romhuri zahârizém na. ⁶³ Ìtême si'râ'ôtô wamhã, âne te tâma nharî za'ra:

— Apito, ò hã ìsadawa nhipe hã zahadu 're morî ré, dama 're ìsiwasu'u mono zém na wa tô âma wapo're pu'u za'ra ni, âhâna hã. Æne te dama 're siwasu'u: “Bâdâ si'ubdatô ì'âma si'utôri ò ré, wa za apâ hâiwa'udu.” Æne dama 're ìsiwasu'u mono zé hã. ⁶⁴ Taha wa, âté ìsiré 're ìnomro mono norî hã te za apâ siwi waze ìhâiba hã, pi'uriwi. Tawamhã âté sadawa nhipese na te za duré dama wasu'u za'ra, apâ ab're hawi ìhâiwa'utu na hã. Zezusi hã 're morî ré, sadawa nhipese na te tô dama 're siwasu'u. Tane nherê, ìsiré 're ìnomro mono norî hã âne na te te dama wasu'u za'ra wamhã, taha nhipai u te za duré dama sadawa hapesa za'ra. Taha wa, te za dama ì'ru, sa'a zahâpâ ab're nhitobzé hã da te ìrê dasiwi 'madâ'â pese da, si'ubdatô bâdâ, âma ìsi'utôrizéb u hã, ìhâiba hã te te siwi wazere za'ra ò'umnhasite, pi'uriwi. — Æne ma tô parisezu norî hã tiwi rowaptêrê za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norî nhib'apito norî me.

⁶⁵ Tawamhã Piratu te asa tâma nharî za'ra:

— Tane tô. Da'wapéi'wa norî hã wa za tô pisutu za'ra, asiré si'aba'rêi wa'aba da, ab're u. Mo oto ìtême ai'aba'rêi wa'aba pé, da'wapéi'wa norî ma, 'ru za'ra wa'aba da, ab're nhitobzé hã te te siwi 'madâ'â pese za'ra da, dawî. — Æne te ìtême tâma rob'ru za'ra, apito Piratu hã.

⁶⁶ Tawamhã ab're u te oto ai'aba'rê, da'wapéi'wa norî siré. Tawamhã êtê tômô zapodo hã, ab're nhitobzé hã marî na ma tô siwi upto, sitop tete na ìrê sab da, da te dasiwi sa'rê tô da. Da'wapéi'wa norî ma, ma tô duré rotî za'ra, ab're nhitobzéb 'rata simasab da, te te siwi 'madâ'â u'âsi za'ra da, sôtô za'ra âna.

28

Zezusi ìhâiwa'utuzé wasu'u

Marcusi 16.1-8; Rucasi 24.1-12; Zuwâ 20.1-10

¹ Sabadu parimhã rowa'a wi, dumidu na ma tô Mariza Madarena norî hã sisaprôni zahuré Marizaha me, sa'a zahâpâ ab're u, Zezusi da te ìsêrêzéb u. ² Tawamhã simiza'rese ò ré, ma tô ti'a hã ìrê 're tiwara zahuré, hâiwa hawi Wanhîb'apito ma romhuri'wa hã ìtême wisi zahuré wamhã. Tawamhã hâiwa âma romhuri'wa hã ma tô ab're nhitobzé hã sa'rê, êtê tômô wawê hã. Te te sa'rêi wamhã, ma tô ìsisiwi nhamra. ³ Tâ si'ubuzi ne ìhâiba hã. Ì'uza hã râ uptabi di. ⁴ Tawamhã ab're 'madâ'â'wa norî hã ma tô tipahi za'ra. Pahi uptabi za'ra wa, ma tô tirêrê'ê za'ra. Tawamhã ti'ai u ma tô tâma ana. Dadâ'â wa, darési âna 're ìdanhimi'wara mono ne, ma tô rési âna daba'wara. ⁵ Tawamhã hâiwa âma romhuri'wa hã ma tô tâma nharî zahuré, pi'ò norî ma, âne:

— Ìma aipahi wa'aba tô. Zezusi hã da te dasiwi wîrî wa, wedepo'o nnonhi'râmi na da te dasiwi ìsasômri zô robzabui wa'aba da, te we ane wa'wa. Wa hã wa tô aiwaihu'u 'wa, we sô ìrobzabui wa'aba zém na hã. ⁶ Tane nherê, âme hâimana ò di. Te te sina ìrotizéb zarina ma tô hâiwa'udu. We ane wa'aba pé, ìnomrozé hã sabui wa'aba da. ⁷ Taha parip si, te za sa'êtê ane wa'wa, ìsiré 're ìnomro mono norî ma, wasu'u za'ra wa'aba da. Æne te za tâma ìwasu'u za'ra wa'wa: “Ma tô hâiwa'udu. Darireza u ma tô asôwa timorî za'ra wa'wa. Tamep si te za

ĩsabu za'ra wa'wa." Āne na ĩmreme na āma aipo're simrami aba tō. — Āne ma tō hāiwa āma romhuri'wa hā pi'ō nori ma waihu'u zahuré.

⁸Taha wa, te sa'ētē oto asamro zahuré ab're hawi, pahi te. Pahi zahuré nherē, tāma rowē zahuré di, pi'ō nori ma hā. Zezusihi siré 're ĩwanomro mono nori ma, te te rowasu'u zahuré da, te asamro zahuré. ⁹Sisamroi ré, ma tō Zezusi hā sōpētē zahuré, pi'ō nori hā. Simiza'rese āna sisamroi ré, ma sōpētē zahuré. Tawamhā Zezusi hā ma tō sawi zahuré, āne:

— Rowē na 're aihāimana aba mono. — Āne te sawi zahuré, Zezusi hā.

Tawamhā pi'ō nori hā ma tō oto 'rāwi ĩtēme aima'wara zahuré. Tinhĩb'rata na te te para zawī zahuré sina, ma tō āma tiwata zahuré, tāma pire zahuré wa.

¹⁰Tawamhā Zezusi te tāma nharī zahuré:

— Aipahi wa'aba tō. Mo oto ane wa'aba, ĩsisānawā nori ma, ĩwasu'u wa'aba da, Darireza u ĩzarina āma si'aba'rē da. Tamep si te za ĩzabu za'ra.

Ab're 'madā'ā'wa nori, Zezusihi zō ab're baba wa, 'ri tēme oto ĩsi'aba'rézé wasu'u

¹¹Tawamhā Mariza Madarena nori hā zahadu neb zahuré ré, ma tō ab're 'madā'ā'wa nori hā ni'wam nori hā ai'aba'rē, Zeruzarē u. Zahadu te duré ni'wam nori hā asimro, ab're 'rata. Tawamhā Zeruzarē u ĩsi'aba'rē nori hā, sasedoti ĩpire nori ma, ma tō rowasu'u za'ra, uburé ĩromhāimana mono zém na hā. ¹²Tawamhā sasedoti ĩpire nori hā ma tō duré si'rā'ōtō, zudezu nori ma roti'wa nori me, te te sima āma roti za'ra da. Tawamhā ma tō rob'uiprazé hā sa'ētē na tāma sōmri za'ra, da'wapéi'wa nori ma, ab're 'madā'ā'wa nori ma, dama 're sadawa nhipeze za'ra mono da, Zezusihi wasu'u na. ¹³Te te tāma sōmri za'ra sina, te āne nasi tāma nharī za'ra:

— Āne te za dama ĩrowasu'u za'ra wa'wa, Zezusihi hāiba na hā: "Āsiré 're ĩnomro mono nori hā barana ma we sō aihutu. Wanhotō ré ma tō siwi waze." Āne te za dama ĩrowasu'u za'ra wa'wa. ¹⁴Tawamhā Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma danhib'apito hā āne hā te te wapari wamhā, wa za tāma aiwasu'u wē za'ra wa'aba ni, asada sahi za'ra wa'aba tō da, marī ĩ'upa za'ra wa'aba ō na hā, niha te te aima rob'manharī za'ra wa'aba tō da. — Āne ma tō tāma roti za'ra, da'wapéi'wa nori ma.

¹⁵Tawamhā ab're 'madā'ā'wa nori hā ma tō rob'uiprazé hā waibu, da'wapéi'wa nori hā. Te te sima waibui wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa nori nhĩb'apito nori, te te tāma ĩroti za'ra zéb zarina, ma tō 'manharī za'ra, ĩmreme hā. Āne ma tō Zezusihi hāiba na rowasu'u zadawa nhipe hā te te ropé, zudezu nori nhĩpti'ai 'remhā. Ta hawim haré te zahadu rowasu'u zadawa nhipe hā 're hāimana, Zezusihi hāiba na hā.

Zezusi hā tisiré 're ĩnomro mono nori ma, ĩsihāi'rézé wasu'u

Marcusi 16.14-18; Rucasi 24.36-49; Zuwā 20.19-23; Atusi 1.6-8

¹⁶Tawamhā wa nori hā Zezusihi siré 're ĩwanomro mono nori hā wa tō ai'aba'rē ni Darireza u, 11 na wahāiba za'ra hā. Ētē 'rāihā u wa ai'aba'rē ni, Zezusi te te wama ĩpisutu za'ra zéb u. ¹⁷Tawamhā Zezusi hā wa te wasiwi sāmri wamhā, wa tō āma wawata za'ra ni. Tane nherē, nima nori hā wa tō wawā za'ra ni, ō hāi ō newa. ¹⁸Tawamhā Zezusi hā ma tō 'rāwi watēme timorī za'ra oto. Ma tō wama nharī za'ra, āne:

— ĩmama hā ma tō ĩma pisutu, ĩsadawa para dama ĩpire na 're ĩhāimana mono da, ti'ai āma, hāiwa āma zama. ¹⁹Taha wa, te za 're ĩropéi wa'aba mo a'uwē mono bā, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, a'uwē mono bā da te 're ĩzaze za'ra mono da, taha zarina ĩnhimiroti 'madā'ā'wa 're dahāimana za'ra mono da oto. Da te 're ĩzaze za'ra mono sidāpāsi, te za ā dawabzuri hā dama 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo, ĩmama nhisi na, duré ĩnhisi na, duré ĩmama pē'ēzani nhisi na, ta nori zadawa para. ²⁰Te za duré dama 're ĩroti za'ra wa'aba mo, uburé te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, ĩnhimiroti si da te 're 'madā'ā' u'āsi za'ra mono da. Ōne u'āsi, wa za asiré 're ĩmorī u'āsi za'ra wa'wa, ro ĩsi'utōrīzéb u hā. Āne na aipo're si'ari za'ra wa'aba ō di za. — Āne ma tō Zezusi hā wama siwaihu'u za'ra sisa'u, ĩsiré 're ĩwanomro mono nori ma.

Marcusi Zezu Cristuhu wasu'uwê na Marcusi te te âma ĩrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ na rob'ui'éré'wa nhisi hâ Zuwâ Marcusi na, ĩsisi hâ. Zezusihi zazei'wa, ta hâ. Tane nherê, 12 na ĩhâiba norĩ siré 're morĩ ò di, Zezusi te te sima ĩpisutu norĩ siré hâ.

Marcusi hâ tinhimi'ui'éré na hâ te te rowasu'u za'êtê ò di, Zezusihi nhimirowasu'u mono zém na hâ. Te te 're ĩda'apawapto mono zém na si ma tô rowasu'u za'êtê. Ma tô duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hâ ĩsimizawi pese na dama romhuri'wa na hâ. Marcusi 10.45 âma hâ ma tô âne na wama waihu'u za'ra. Zezusi hâ ĩmreme pire na ma tô duré Marcusi hâ wama rowasu'u za'ra, te te dama 're ĩrowahutu mono na hâ, duré wa'uburé te te dama 're ĩ'anhamra mono na zama, duré dawasédé hâ te te dama 're ĩ'apari mono na zama. Ā ĩbaihâ na ma tô Zezusi hâ dama 're siwasu'u, tidâ'ázéb zarina dawasété hawĩ, za te te 're ĩda'awaibui mono na hâ.

Zuwâ Batitaha wasu'u

Mateusi 3.1-12; Rucasi 3.1-20; Zuwâ 1.19-28

¹⁻³ Āhâna ĩsâna'rata hawĩ, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristuhu wasu'uwê na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're wasu'u na. Romhâ ré, ma tô âma rob'ui'éré siro, Iza'iza hâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata'wa hâ. Duréihâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ, ti'ra ma, te te ĩwaihu'uzém na ma tô âma rob'ui'éré, âne:

“Wa hâ wa za satô ĩzadawa wasu'u'wa hâ, aiwana, te te asô ropese mono da. Āne te za te te dama 're rob'mahârâ, mreme 'râihâ sina, a'ubuni wi:

Ni'wa hâ te za te te dama 're rob'mahârâ, a'ubuni wi:

Bâdâdi hâ asiwi ropese aba, Wanhib'apito zô.

Īmana 'râmi bâdâdi hâ sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.”

Āne ma tô Iza'iza hâ âma rob'ui'éré, romhâ ré.

⁴ Tawamhâ Iza'iza te te dama ĩrob'ui'éré zarina, te oto Zuwâ Batita hâ â dawabzuri hâ te te dama 're ab'manharĩ, a'ubuni wi. Āne te oto te te dama 're roti:

— Ma'âpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, marĩ 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hâ te te aima pari za'ra wa'aba da. Tawamhâ â dawabzuri hâ wa za te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. — Āne ma tô te te dama 're roti, Zuwâ Batita hâ.

⁵ Da'ahâ uptabi na te ĩtême 're dasito, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawĩ. Zeruzarê na 'ri nho'ômo nhisi hawib zama, te ĩtême 're dasito. Tawamhâ dasisô'a dawasété na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhâ, ma tô â dawabzuri hâ te te dama 're ab'manharĩ Zuwâ hâ, Zodâ pa na â nhisi âma. ⁶ Zuwâ hâ awaru ba'ômore zéré 'manharĩ na te 're si'uza. Duré romhâ 'manharĩ hâiwaré na te âma 're si'usisi. 'Riti na si, te 're sa. Ropĩni na zama te duré 're sa. ⁷ Āne te te oto dama 're rowasu'u:

— Īza'u si te za ĩma ĩpire uptabi hâ wei wi. Īma pire uptabi wa, ĩpara'uza wasisizé, te tâma wasihu waihu'u ò di za. ⁸ Wa hâ wa tô â uptabi na si te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, â dawabzuri hâ te aima 're ab'manharĩ aba mono wamhâ. Tanei ò di za oto. Īma ĩpire hâ wei wisi wapsi, te za oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, ĩré 're anomro u'âsi aba mono da. Wê uptabi di, ĩpê'êzani hâ. — Āne ma tô Zuwâ Batita hâ te te dama 're wasu'u.

Zezusi hâ â dawabzuri te te ĩ'manharizé wasu'u

Mateusi 3.13-17; Rucasi 3.21-22

⁹ Tawamhâ âne te te dama 're wasu'u mono ré, ma tô Zezusi hâ ĩtême wi, Nazaré na 'ri wa'ôto nhisi hawĩ. Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma, Nazaré hâ. ĩtême wisi wamhâ, ma â dawabzuri hâ Zezusihi ma 'manha, Zodâ pa na â nhisi âma. ¹⁰ Tawamhâ â hawĩ watobro wi, ma hâiwa hâ aipo'o. Hâiwa hawĩ, ma we 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ ĩtême si'ra, utu'u ne. Ma tô sina 'madâ, Zezusi hâ. ¹¹ Tawamhâ hâiwa hawĩ, te we 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ Zezusihi ma tinha:

— A hâ ĩ'ra. Īma asawi uptabi di. Aima ĩto za'êtê uptabi di. — Āne te we tâma tinha, Īmama hâ.

Wa'uburé hâ Zezusi te te ĩwada'urizé wasu'u

Mateusi 4.1-11; Rucasi 4.1-13

¹² Tawamhâ Zezusi hâ â dawabzuri te te 'manharĩ pari, te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ satô, a'ubuni u sâmra da. Taha wa, te oto mo. ¹³ Tawamhâ a'ubuni wi sâmra ré, bâdâ hâ ahâ na ma âma si'utôrĩ, 40 na. Tame sâmra ré, Satanasi hâ te aré nasi wada'u,

Īsimiroti na te te saze da. A'ubuni āma abaze zahi hā te 're hāimana za'ra. Tane nherē, 'Re Īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā hāiwa hawimhā, te we siwi 'madā'ā pese.

ZeZusi hā romhuri na te te ĩsāna'ratázé wasu'u

Mateusi 4.12-22; Rucasi 4.14-15; 5.1-11

¹⁴Tawamhā ZeZusi hā te mo, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Zuwā Batita hā dazazéb 're, da te dasiwi sērē pari, te ZeZusi hā mo. Tawamhā rowasu'u wē hā, 'Re Īhāimana u'āsi mono te te tāma ĩsōmri na, te ZeZusi hā te te dama 're rowasu'u oto. ¹⁵Āne te tinha:

— Āhāna bādā hā ma tō oto ĩwa waptārā, 'Re Īhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zéb da hā. Ma'āpé aiwasété wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono za, 'Re Īhāimana u'āsi mono niwī, ĩwasu'uwē hā 're saze za'ra wa'aba mono da. — Āne ma tō te te dama 're rowasu'u, ZeZusi hā.

¹⁶Tawamhā ā zaihā u ma tō wi, ZeZusi hā, Darireza na ĩsō'u nhisi u hā. Wisi wamhā, ā zababa 're mori ré, ma tō tepe mrami na romhuri'wa norī hā sōpētē zahuré. Ta norī hā Sima Pedru na ĩsisi hā ĩsisiānawāi me, Ādéréhé me. Tepe zō, te nasi abazipara hā wabzuri zahuré. ¹⁷Tawamhā āne te ZeZusi hā 'mahārā zahuré:

— We ane wa'aba, ĩsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aima ĩsisanho wa'aba da, ĩma 're ĩda'awabui wa'aba mono zém na da hā. — Āne ma tō tāma waihu'u zahuré.

¹⁸Tawamhā ōne haré ma tāma marēme zahuré, abazipara ma. ZeZusihi siré te oto tineb zahuré.

¹⁹Tawamhā syry na sina pahā wi, ma duré 'madā'ā zahuré, Ti'adu norī hā Zuwāhā me. Ta norī hā Zebedehe 'ra zahuré. Abazipara sisinarī hā te te āma a'rā'ōtō zahuré apā, uba're wa. ²⁰Tawamhā ZeZusi te duré sō tihārā zahuré, ĩsiré neb zahuré da. Tawamhā ōne haré timama hā ma rēme zahuré, tāma ĩromhuri'wa norī zama, uba're 're ĩsi'ubumro norī hā, ZeZusihi siré 're neb zahuré da oto.

ZeZusi hā aibā ma, wa'uburé te te ĩsāmrazé wasu'u

Rucasi 4.31-37

²¹Tawamhā ZeZusi norī hā ma tō aihutu, Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tawamhā sabadu na wa, ma awa'awi āzé ZeZusi hā, zudezu norī te rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da, tō romhuri zahārizém na hā. ²²'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norī nhimirowasu'u nei ō di, ZeZusi te te dama ĩrowahutu mono zé hā. Simirowahutu pire na te dama rowahutu. Simirowasu'u wē wa, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. ²³Tawamhā te te dama rowasu'u ré, ma we aibā hā āzé, rowahutuzéb u, wa'uburé ré 're ĩmorī hā. Sébré wi, te sa'ētē 'mahā:

²⁴— ZeZusi, Nazaré nhihudu, e marī zō te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hā ĩma aiwaihū'u pese di, 'Re Īhāimana u'āsi mono, we te te asatōri na hā. Aiwē uptabi di, a hā. — Āne te 'mahā.

²⁵Tawamhā ZeZusi te asa tāma tinha, wa'uburé ma:

— Tō'ā, we ĩma nharī tō. Mo oto aibā hawi aiwatobro.

²⁶Tawamhā sisa'u te sa'ētē hāiba wasutu, wa'uburé hā. Tawamhā sadari sina, ma aibā hawi watobro. ²⁷Tawamhā ma āma tatob'uzu za'ra ni. 'Rāwi te āma dasima rowasu'u za'ra ni, āne:

— Ō hā, e niha. Wama ĩsa'rese ō na, te wama rowahutu. Wa'uburé norī ma, te te rob'rui wamhā, ma tō wapari za'ra, ĩmreme hā. — Āne te dasima āma romnhoré za'ra ni.

²⁸Taha wa, ZeZusihi wasu'u hā ma tō waptu na ropé, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi 're, daro mono bā.

Sima Pedruhu maprewa, ZeZusi te te ĩpesezé wasu'u

Mateusi 8.14-15; Rucasi 4.38-39

²⁹Taha pari, ma tō ZeZusi norī hā rowahutuzém hawi wairé, Sima Pedru norī nhorōwa u si'abaré da. Tisiséme me, Ādéréhé me, te siré 're simasisi zahuré, Sima Pedru norī hā. Ta norī hā, Ti'adu norī me, Zuwā norī me, ma asisi 'ri para u, ZeZusihi siré. ³⁰Tame te Simahā maprewa hā hāzé ré nomro, wa'ro na. Tawamhā sisisi wi, te ZeZusihi ma 'mahārā za'ra, hāzé na ĩnomro na. ³¹Taha wa, te oto ĩtēme mo, ĩnomrozéb u. Tawamhā ma pa'ā, wahutu da. Taha wa, ma awa'awi tiwahā. Tawamhā ma tō tāma api za'ra ZeZusi norī ma, saihuri da.

ZeZusi hā Darireza āma te te 're ĩda'apawapto mono zém na rowasu'u

Mateusi 8.16-17; Rucasi 4.40-41

³²Tawamhā bādā sébrézéb u, ma tō ĩtēme tasi'āwisi za'ra ni, ZeZusihi u, dahāzé mono bā. Wa'uburé ré 're ĩdanomro mono norī zama, ma ĩtēme āwisi za'ra ni. ³³Uburé 'ri ahā 're, 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā ma ĩtēme tasi'rā'ōtō ni, 'ri nho're uwaibaba. ³⁴Tawamhā dahāzé mono bā, ma da'apese, da'ahā na. Duré timreme na ma wa'uburé norī hā dama anhamra,

ahâ na. Wa'uburé norî hâ ma tô waihu'u za'ra Zezusi hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono 'ra na. Taha wa, Zezusi ma tô wa'uburé norî hâ sadawa uwati za'ra, te te dama rowasu'u za'ra tô da.

³⁵ Tawamhâ robza'râ ré, ma wahudu Zezusi hâ, 'ri nhiti morî da, a'ubuni u. Tame te a'â tihâiba, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, mreme da. ³⁶ Tawamhâ Sima Pedru norî hâ te Zezusihi zô sôpré ropâ, tisiré me hâ, te te siwi sôpêtê da. ³⁷ Tawamhâ te te siwi sôpêtê wamhâ, te tâma rowasu'u za'ra:

— Aihîni te asô tanhopré ni.

³⁸ Tawamhâ Zezusi te asa tâma nharî za'ra:

— Oto wasi'aba'rêi wa'aba, 'râwi 'ri wa'ôtô 're, 're îdahâimana za'ra mono u, tamomo zama te îwasu'uwê na da'apo're pu'u mono da. Taha da, wa wei mo. — Âne ma Zezusi hâ tâma siwaihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhâ daro mono bâ te 're mo, Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're îdasi'ubumroi mono norî ma, îwasu'uwê hâ te te dama 're wasu'u mono da, zudezu norî te, rowahutuzé mono bâ. Wa'uburé hâ te te duré dama 're anhamra.

Aibâ î'wa're ré hâ, Zezusi te te îpesezé wasu'u

Mateusi 8.1-4; Rucasi 5.12-16

⁴⁰ Tawamhâ aibâ hâ ma îtême wi, î'wa're ré hâ. Hi'râtitô ma aime, Zezusihi papara, te te tâma nharî da, âne:

— Îma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hâ. Taha wa, asima îwê wamhâ, te za îpe. — Âne te Zezusihi ma si'ru, te te pese da.

⁴¹ Tawamhâ Zezusi hâ âma pê'êzé wa, ma tô tinhib'rada hâ wahutu, te te âma upi da. Te te upi wamhâ, âne te tâma tinha:

— Tane tô. Wa tô îsima aiwê, te aipese da. Tâibâ oto aihâzé hâ. — Âne ma Zezusi hâ tâma waihu'u asa.

⁴² Tawamhâ awa'awi ma î'wa're hâ tâma apa. Ma tô tihâiba wê oto.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhâ Zezusi hâ ma tô sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tô da. Âne te tâma tinha:

— Îwapari pese, asina. Ni'wai ma, asina îwasu'u ô di za, te aipesezém na. Sasedoti u si te za aimo, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wai u si, aihâiba wê zô te te aihâiba 'madâ'â da. Taha parip si, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, te za asôpru, Mozésihi nhimiroti zarina, aipesezém na da te âma aiwaihu'u za'ra da, sena na. — Âne ma tô aibâ hâ satô, Zezusi hâ. ⁴⁵ Tazahâ aibâ hâ rowasu'u wê na ma tô âma ropé. Taha wa, sô'awi 'ri ahâ u hâ datême 're ne waihu'u mono ô di, Zezusi hâ. Taha wa, a'ubuni wi te a'â 're hâimana, danhiti. Tame 're hâimana mono ré, te te îtême 're dasihutu, daro mono bâ, da te 're sabu za'ra mono da.

2

Zezusi hâ aibâ îhi'rê te te îpesezé wasu'u

Mateusi 9.1-8; Rucasi 5.17-26

¹ Syry na âma ronometro parip si, ma Zezusi norî hâ apâ aihutu, Capana'u na danhipti'a nho'ômo nhisi u. Tawamhâ awa'awi ma îwasu'u hâ ropé, 'ri para âma oto îhâimana na hâ, Zezusi hâ. ² Tawamhâ da'ahâ na ma îtême dasito. Da'ahâ na îtême dasito mono wamhâ, 'ri 're wa'wa âma hâ da'masisi di, 'ridawa âma zama. ³ Tawamhâ Zezusi hâ rowasu'u wê na te te dama rowasu'u ré, aibâ norî hâ ma tô îhi'rê hâ îtême siwi âwisi, Îsimiwapâtâ wa. Aibâ norî hâ maparane si'uiwa na îhâiba za'ra hâ. ⁴ Tazahâ da'ahâ wamhâ, te te siwi 'mazébré waihu'u ô di, Zezusihi u hâ. Taha wa, sipapara 'ri nhisi hawi, ma tô siwi 'ri 're pu'u za'ra sada, Zezusihi uwaibaba te te siwi hiri da. Tawamhâ ma tô âma siwi si'ra, Îsa'warizéb ré, îhi'rê hâ. ⁵ Aibâ norî hâ ma tô Zezusi hâ siwi âma umnhasi, Îsiwadi hâ za te te îpesezém na. Zezusi hâ ma tô tiwi waihu'u za'ra, sina Îsimirosa'rata za'ra hâ. Taha wa, te îhi'rê ma tinha:

— Îsiwadi, aiwasédé hâ 're î'ab'manharî wasété mono zé hâ, te ai'âma 're ab'madâ'â mono ô di za oto. — Âne ma tô tâma waihu'u, îhi'rê ma.

⁶ Tame aibâ norî hâ te dame asimro, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norî hâ. ⁷ Ta norî hâ te 'râwi sima âma rosa'rata za'ra, âne:

— E niha te aibâ ma tinha bété, ô hâ, îmorî'ô ma. 'Re îhâimana u'âsi mono ma, wê ô di, aibâ ma, te te înarizé hâ. Dawasédé hâ da te 're î'manharî wasété za'ra mono zé hâ, ni'wa hâ te te dama 're aparî waihu'u mono ô di. 'Re îhâimana u'âsi mono ma si waihu'u pese di, dawasédé hâ te te dama 're î'aparî mono zé hâ. — Âne te Zezusihi âma sima rosa'rata za'ra, rowahutu'wa norî hâ.

⁸ Tawamhâ 'râwi te te sima âma îrosa'rata za'ra zém na, ma tô sina waihu'u, Zezusi hâ. Taha wa, te tâma nharî za'ra:

— E marĩ da, te āne ĩ'āma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. ⁹ Wa hā dawasédé hā te dama 're ĩ'apari waihu'u pese mono na, e niha te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. ĩhi'ré ma, wa tō tinha: “Aiwasédé hā 're ĩ'ab'manharĩ wasété mono zé hā, te ai'āma 're ab'madâ'ā mono ō di za oto.” Āne hā ĩmreme si wamhā, aima pibu prā za'ra wa'aba di tō. Ā hā ĩmorĩ'ō hā wahuu da, duré tiza'warizé hā te te sima āri da, oto morĩ da, te tāma nharĩ wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩwaihu'u pese na sena na ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aima pibu pese za'ra wa'aba di za oto. ¹⁰ Tĩ'ai āma dasiré ĩpodo hā ĩma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ĩ'apari mono da hā, 'Re ĩhāimana u'āsĩ mono zadawa para. Āne na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ĩhi'ré ma tinha, wahuu da.

Tawamhā ĩhi'ré ma, te tinha oto:

¹¹ — Ma'āpé, aiwahuu. Asa'warizé āri, asōrōwa u aimorĩ da oto.

¹² Tawamhā awa'awi ma tō wahuu, aibā hā. Tiza'warizé, ma tō ti'ā. Rob u, ma tō ĩré watobro, danho'a. Taha wa, uburé, ma āma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ĩhāimana u'āsĩ mono āma, te duré āma tawata za'ra ni. Āne ma tō dasima rowasu'u za'ra ni:

— Āne hā niwa wa te ĩ'madâ'ā za'ra ō. — Āne ma tō dasima rowasu'u za'ra ni.

Réwihi wasu'u

Mateusi 9.9-13; Rucasi 5.27-32

¹³ Tawamhā Darireza āma ĩsō'u zapoto u, te apā mo Zezusi hā. Da'ahā na ma tō ĩtème 're danomro. Tawamhā dasihutu sidāpāsi te nasi dama rowahuu, rowasu'u wē na. ¹⁴ Tawamhā morĩ ré, ma tō aibā tisā, danhib'apito ma, dawĩ rob'uiprazé ubumroi'wa hā, Réwi na ĩsisi hā, Apezuhu 'ra hā. Tinhimirohmurizéb āma te nhamra, rob'uiprazé te te dawĩ 're ĩ'a'ubumroi mono zéb āma. Tawamhā Zezusi hā te 'mahā:

— We aiwahuu, ĩsiré 're aimorĩ da oto. — Āne te 'mahā. Tawamhā awa'awi ma wahuu Réwi hā, ĩsiré oto 're morĩ da. ¹⁵ Tawamhā syry na āma nomomro wamhā, Zezusi hā te tisa, Réwihi nhorōwa āma. ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ zama, te ĩsiré tisa ihu. Da'ahā na duré ĩsarina ĩdasi'aba'ré hā te duré ĩsiré tsa ihuri ni. Ta norĩ hā rob'uiprazé ubumroi'wa, duré parisezu norĩ nhimiroti zarina 're ĩhāimana za'ra mono ō. ¹⁶ Tawamhā ta norĩ me sai ma, sāmra ré, ma tō Zezusi hā 'madâ'ā za'ra, dama rowahuu'wa norĩ hā, parisezu norĩ hā. Ta norĩ hā Zezusi hā siré 're ĩnomro mono norĩ ma, te nharĩ za'ra:

— E niha bā, te bété rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ siré tisa, dawasété na 're ĩdahāimana za'ra mono norĩ siré zama.

¹⁷ Tawamhā Zezusi hā āne te te sina wapari za'ra wamhā, ma tō tāma nharĩ za'ra, āne:

— Házé āna 're ĩnomro mono norĩ zō, dawede'wa hā 're siwasutu za'ra mono ō di, te te 're wede za'ra mono da. ĩházé ré norĩ zō si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da. Tane duré wa hā. Dawē na 're ĩdanomro mono norĩ zō, ĩsitème 're ĩhārā mono da, we ĩmorĩ ō di. Dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ zō si, 're ĩhārā mono da, wa wei mo. — Āne ma tō dawede'wa na tāma siwasu'u za'ra, Zezusi hā.

Bâtā na dasai'āna, ĩdahāimana za'ra zé wasu'u

Mateusi 9.14-17; Rucasi 5.33-39

¹⁸ Tawamhā Zuwā Batitaha siré 're ĩnomro mono norĩ hā, duré parisezu norĩ hā, ā bâtā na te saihuri āna tihāimana za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsĩ mono ma, mreme zusi da. Taha wa, ni'wam norĩ hā te Zezusi hā ma, nharĩ za'ra:

— Zuwāhā siré 're ĩnomro mono norĩ hā, duré parisezu norĩ hā, ā bâtā na saihuri āna te tihāimana za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsĩ mono ma, mreme zusi da. E marĩ wa, asiré 're ĩnomro mono norĩ hā, saihuri āna ā bâtā na hāimana za'ra ō di bété, tāma mreme zusi da.

¹⁹ Tawamhā Zezusi, ma tō asa tāma waihu'u za'ra:

— Aibā hā ĩmozéb u, sō ĩhārā za'ra norĩ hā sihuu wamhā, e saihuri āna, te za tihāimana za'ra. Mare di. Saihuri āna hāimana za'ra ō di za. Aibā ĩmro da hā ĩ'rata sāmra za'ra ré, te za tō ĩsiré tisa hā tihu, to sina. ²⁰ Niwapsi te za bādā hā ĩwa waptārā, aibā ĩmro da hā ĩsiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi ĩ'āri za'ra zéb da hā. Tawapsi te za tō sai āna 're si'ubumro, robzei'ō na. — Āne sō'awib ō nheré, ma tō aibā ĩmrozé wasu'u na, sina āma simiré'é, Zezusi hā.

²¹ Tawamhā āne ma duré tāma waihu'u za'ra:

— Da'uza hā 'ratara hā, e te za ĩhāi wē na āma hāiwa'aba ni, ĩhā nhihāri tém na. Mare di. Āne wamhā, te za dawĩ 're hāzahuu za'ra. Tawamhā ĩhā'rada hā te za sina hāta. Te za oto dawĩ hāihātari za'ēté. ²² Duré e romhā 'manharĩ 'rata 're, te za uwa 'rāi wa'u ĩsé hā da te 're sé, wa'ui ware ō ré. Mare di. Wa'ui ware ō ré, da te 're séme mono wamhā, oto wa'ui ware wamhā, te za romhā 'manharĩ 'ratara hā sina wazu. Tawamhā uwa 'rāi wa'u ĩsé hā te za asa'wa. Romhā 'manharĩ hā te za duré hāihaiwamna. ĩtép si'uiwa na si, te za da te 're sé, rob'rāi wa'u té hā. — Āne sō'awib ō nheré, ma tō tinhimiroti tém na tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

*Romhuri zahârizém na roti wasu'u**Mateusi 12.1-8; Rucasi 6.1-5*

²³ Tawamhã romhuri zahârizém na, ma tô buru nho wa'wai baba ro'rahâri za'ra Zezusi nori hã, sabadu na. Ísiré 're Ìnomro mono nori hã ma tô te te sima 'rânharĩ za'ra, te te huri mono da. ²⁴ Tawamhã parisezu nori hã te Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— E niha, romhuri zahârizém na nherê, te te sima 'rânharĩ za'ra, asiré 're Ìnomro mono nori hã, wahi'rata nori hã romhuri zahârizém na te te dawĩ 're sawi za'ra mono nherê.

²⁵ Tawamhã Zezusi ma asa tãma waihu'u za'ra:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'ére hã 're sôré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te Ìrob'manharizém na, Ísiré nori me, mra te te simroi wamhã. ²⁶ 'Re Ìhâimana u'âsi mono âma 're Ìdawata za'ra mono zéb u, ma tô âzé, apito Dawi hã. Abi'ata hã 're hâimana mono ré, ma tô âzé. 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa Ìpire uptabi, Abi'ata hã, sasedoti Ìpire uptabi hã. Tawamhã sébré wamhã, ma tô 'mai'rê Ì'u'êne hã, Dawi hã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, aré da te Ìsa'ra za'ra hã. Duré tisiré nori ma, ma tô tãma a za'ra. 'Re Ìhâimana u'âsi mono, ma tô aré pisutu, da'âma romhuri'wa nori si, Ì'u'êne hã te te 're Ìhuri mono da hã, sasedoti nori si. Tane nherê, ma tô 'mai'rêne za'ra, Dawi nori hã. — Æne ma tô tãma hâimanazéb 'rãzarõtõ za'ra Zezusi hã, parisezu nori ma.

²⁷⁻²⁸ Tawamhã ãne ma tô Zezusi hã tãma 'rãsutu za'ra, timreme na:

— Wa hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te Ìpisudu, dasiré Ìpoto da, ti'ai âma. Taha wa, dama Ìpire di, sabadu na roti hã te dama 're Ìapisutu mono zéb da hã. — Æne ma tô tãma waihu'u za'ra, parisezu nori ma.

3*Aibã Ìsimizu prã hã, romhuri zahârizém na Zezusi te te Ìpesezé wasu'u**Mateusi 12.9-14; Rucasi 6.6-11*

¹ Tawamhã zudezu nori te, rowahutuzéb u, ma duré âzé Zezusi hã. Tame te aibã hã dame nhamra, Ìsimizu'rã're hã. ² Tame te ni'wam nori hã Zezusi hã siwi 'madã, zudezu nori te, romhuri zahârizém na, aibã hã te te pese zô. E marĩ da. Sabadu na te te pese wa, te te siwi wê'õ da, romhuri zahârizém na roti, te te Ì'madã'ã õ na. ³ Tawamhã Zezusi hã te aibã 'mahã:

— We aimorĩ äwa.

⁴ Te duré da'ab'mahã:

— E niha romhuri zahârizém na roti hã. E marĩ, wa za wa te dama 're 'manharĩ za'ra, romhuri zahârizém na, sabadu na hã. E Ìwê na, wa za wa te 're dapawaptob za'ra. E Ìwasété si, wa za wa te dama 're 'manharĩ za'ra. E romhuri zahârizém na, wa za wa te 're danho'reptu za'ra. E bâtã na, wa te 're danho'reptu za'ra mono ãna, wa za taré wa te 're da'madã'ã za'ra. — Æne te da'a'mahã.

Tawamhã ni'wa hã asa te te âma sada'âbã õ di, Zezusi te te Ìsadanharĩ za'ra zém na hã. ⁵ Tawamhã Zezusi te da'ab'madã. Te te âma Ìrosa'rata nori âma hã, toi õ di. Simirosa'rata wasété nhiptete za'ra wa, ta nori âma pê'êzé za'ra di. Tawamhã Ìsimizu'rã're ma, te tĩnha:

— Ma'ãpé, asimizu wahutu.

Tawamhã ma tô tĩnimizu hã wahutu, aibã hã. Taha wa, ma tô tĩnimizu pese. ⁶ Te te pese pari, ma awa'awi wairé, parisezu nori hã. Tawamhã Erodihi niwĩ 're Ìhâimana za'ra mono nori me, ma tô sima âma roti za'ra, Zezusi te te sima hãiba za'ré za'ra da.

Zezusi hã te te Ìda'apesezé wasu'u

⁷⁻⁸ Tawamhã Zezusi nori hã te ai'aba'ré, Darireza na Ìsõ'u nhisi u. Da'ahã uptabi na te Ìsarina ai'aba'ré ni, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zeruzarê hawimhã, duré Idumeza hawimhã, duré Zodã pa zara hawimhã, duré Tiru hawimhã, duré Sido hawimhã. Zezusihi wasu'u hã ma tô waparĩ za'ra ni aré, te te 're Ìda'apawapto mono zé wasu'u na hã. Taha wa, ma tô Ìtème dasito, daro mono bâ. ⁹⁻¹⁰ Uburé Ìhãzé ré nori hã te Ìtème 're sisãmra, te te siwi upi da, tĩnihĩ'rata na. Taha wa, tisiré 're Ìnomro mono nori ma, te 'ru za'ra, uba're hã te te 'ma'ãri za'ra da dawĩ, Ìwap sébré da, da te dasiwi hãiba wati tã da. ¹¹ Wa'uburé te te 're Ìda'awamnarĩ mono nori hã, Zezusi te te 're 'madã'ã za'ra mono wamhã, hi'rãtitõ te Ìpapara 're sina. Te duré siwi 'mahã, sa'ëté:

— A hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono 'ra.

¹² Taha wa, wa'uburé nori hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono 'ra na te te dama sisi tã za'ra da, te sina sadawa uwati za'ra, Zezusi hã.

*Aibã 12 na Ìhãiba za'ra hã, Zezusi te te Ìpisutu za'ra zé wasu'u**Mateusi 10.1-4; Rucasi 6.12-16*

¹³ Tawamhã êtê 'râihâ na, ma tô sai'u Zezusi hã. Tame te te sima ïwêzéb uwaibaba, te sitême sô tihârâ za'ra, aibâ norî zô. Sitême sô hârâ za'ra wa, ma tô ïtême aihutu 'râwi. ¹⁴ Tawamhã 12 na ïhâiba za'ra hã ma tô pisutu za'ra, ïsiré a'â 're hâimana za'ra mono da, nimahã na te te datême satôri za'ra da, za te te 're ïda'anho'reptui mono zé wasu'u na, ïsôwa te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, ïsadawa para. Tizadawa wasu'u'wa na ma tô sisi za'ra oto. ¹⁵ Ma tô duré pisutu za'ra, ïwaihu'u pese zarina, wa'uburé norî te te dama 're sãmra za'ra mono da. ¹⁶⁻¹⁷ Aibâ norî hã, 12 na ïhâiba hã ãne ïsisi za'ra hã: Sima hã Pedru na, ma tô sisi té, Zezusi hã. ïsiré norî hã ãne ïsisi za'ra hã: Ti'adu, duré Zuwã, Zebedehe 'ra norî hã. Bu'anezi na, ma tô sisi téb zahuré, Ti'adu norî hã Zezusi hã. Bu'anezi na, ïsisi hã, tâirârã te wasu'u, ïsisi té hã. ¹⁸⁻¹⁹ Duré ïsiré norî hã ãne ïsisi za'ra hã: Ádéré, duré Piripi, duré Batoromezu, duré Mateusi, duré Tome, duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã, duré Tadezu, duré Sima, Zeroti norî niwî aré 're ïhâimana mono hã, duré Zudasi Icarizoti, si'uihã na Zezusihi hãiba nhomri'wa da hã dama. ãne ïsisi za'ra hã.

Bezebuhu wasu'u

Mateusi 12.22-32; Rucasi 11.14-23; 12.10

²⁰ Tawamhã Zezusi hã 'ri tême oto morî wamhã, da'ahã na ma duré ïtême dasito. ïtême dasito mono wa, Zezusi norî hã saihuri waihu'u ô di. ²¹ Tawamhã Zezusihi wasu'u te te wapari za'ra wa, ma tô sô ai'aba're, ïsisãnawã norî hã. Ma tô ni'wam norî hã ï'rã siwamnarî na Zezusihi ãma romnomri za'ra. Taha wab zama, te sô ai'aba're, Zezusihi zô, ïsisãnawã norî hã. ²² 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norî hã, Zeruzarê hawi datême ïsihutu norî hã, ãne te taré sima rowasu'u za'ra, Zezusihi hãiba na:

— Ô hã Bezebuhu zadawa para te 're mo, wa'uburé norî nhib'apito zadawa para. Bezebu hã romhõsi na te te 're pawapto, wa'uburé te te dama 're anhamra mono da. — ãne te taré 'rãwi sima rowasu'u za'ra Zezusihi hãiba na, zudezu norî ma, rowahutu'wa norî hã.

²³⁻²⁶ Tawamhã Zezusi te sima sô tihârâ za'ra, rowahutu'wa norî zô, marî hã te te tâma waihu'u za'ra da, romnhimir'é na. Tawamhã ïtême simasa wamhã, ãne te tâma nharî za'ra:

— E niha te za Satanasi hã tinhib'a'uwê norî hã te te dama 're sãmra. Te te dama 're ïsãmra mono da hã, mare di. ãne wa za aima ãma romnhimir'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Danhib'apito nhib'a'uwê norî hã 'rãwim nherê, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré dasisãnawã nherê, dasisada 're dasimasa mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi, 'rãwim nherê. Tane duré Satanasihi nhib'a'uwê norî hã 'rãwi sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Tãibã aré ïsib'a'uwê norî hã. Taha wa, Satanasi hã tinhib'a'uwê norî hã te te dama 're ïsãmra mono da hã, mare di.

²⁷ — ãne wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, marî hã ãma waihu'u za'ra wa'aba da. Ni'wa hã aibã ïsiptete nhorõwa u, sébré wamhã, ïsibro hã te te tiwi ubumro da, te te tiwi ubumroi waihu'u ô di za, te te sima pawasisi ô ré hã. Te za a'ã sima pawasisi. Taha parip si, te za ïsibro hã tiwi ubumro, 'ri 're ïromhimi'wara mono hã, aibã ïsiptete wi. — ãne te tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁸ Ma duré tâma waihu'u za'ra:

— Ma'ãpé, ïwapari pese za'ra wa'aba za. Dawasédé hã da te 're 'manharî za'ra mono nherê, duré 're ïhâimana u'âsi mono ãma, da te ãma 're wasété za'ra mono nherê, dawasété na tâma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, dawasédé hã tâma waihu'u pese di, te te dama 're ï'apari mono zéb da hã, te te oto da'ãma 're ab'madã'ã tô mono da. ²⁹⁻³⁰ Tane nherê, ïp'êzani hã wê nherê, ïsimiromhuri na da te 're wê'õ pese za'ra mono wamhã, taha na dawasédé hã te te dama 're apari mono ô di za. Te za te da'ãma 're ab'madã'ã u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. — ãne Zezusi ma tô tâma waihu'u za'ra, rowahutu'wa norî ma, taré te te sima rowasu'u za'ra wa, wa'uburé zadawa para, 're ïmorî na. ãne wê'õ te, ma tô ãne tâma waihu'u za'ra, te te waihu'u za'ra da.

Zezusihi na wasu'u, ïsisãnawã norî wasu'u me

Mateusi 12.46-50; Rucasi 8.19-21

³¹ Tawamhã Zezusihi no norî hã ma tô ïtême aihutu, tina me. Rowi simasab ré, ma da'maipo're pu'u za'ra, Zezusihi zô da'maihârâ da, ïtême watobro za'ra da. ³² Da'ahã na te ï'rata asimro ni. Tawamhã ni'wam norî hã te tâma rowasu'u za'ra, ãne:

— Ano norî hã te rowi asô aimasa, ana me. Te asô tihârâ za'ra. — ãne te oto tâma rowasu'u za'ra.

³³ Tawamhã tâma ïrowasu'u'wa norî ma, ma tô waihu'u za'ra, ãne:

— E 'wa hã ïna. E 'wam norî hã ïno norî.

³⁴ Tawamhã siwi ï'uirî'wa norî 'madã'ã sina, te ãne tinha:

— Áhãta ïna. Áhãta ïno norî. Áhãta ïhidiba norî. ³⁵ Ni'wam norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're ïwê za'ra mono zéb zarina, te te tâma ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono norî hã, ta

norī hā ĩno, duré ta norī hā ĩhidiba, duré ta norī hā ĩna. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra, da te waihu'u za'ra da.

4

Aibā hā amnho te te ĩ'anhama mono zé wasu'u

Mateusi 13.1-23; Rucasi 8.4-15

¹ Tawamhā Zezusi hā te duré dama rowahutu, Darireza āma, ĩsō'u zapoto 'rata. Da'ahā uptabi na ĩtēme dasito mono wa, ma uba're wa āzé, ā zada're prā na. ² Tawamhā sa'ētē na ma tō dama rowaihu'u marī na, tinhimirowasu'u na romnhimiré'ézēm na. Āne te dama tinha:

³ — Ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Amnho potozé wasu'u na, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aibā hā te buru u mo, ti'ai hāibādā wa, amnho hā te te anhamra mono da, poto mono da. ⁴ Tawamhā, amnho hā te te anhamra mono wamhā, nima norī hā bādādi zababa ma tō rere'e. Tawamhā sire hā ma te te uprosi uburé, poto mono o ré. ⁵ Ētē nhisiwi ma duré nima norī hā rere'e. Ti'ai baihāire wa, ma tō 'wanhipré su'u, amnho hā. ⁶ Tawamhā bādā hā oto 'rāiwatobro wamhā, rowa'ro wa, ma ti'wanhipré 'ré za'ra, ĩsari hā te te rowa'rei mono o wa. ⁷ Nima norī hā ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhā siré ma tō 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhā, ma te te ubu, wab'ru hā. Taha wa, 'rāi mono o di, ta norī hā. ⁸ Ti'ai wē wa, ma duré nima norī hā rere'e. Tawamhā oto 'wanhipré 'rāihā mono wamhā, ma tō ti'rā za'ra. 'Rāi mono wamhā, nima niwīmhā 'rāi ahā prā ti, rob're hā. Duré nima niwīmhā 'rāi ahā di. Duré nima niwīmhā 'rāi pese uptabi di. — Āne amnho potozé wasu'u na, ma tō dama rowasu'u, Zezusi hā.

⁹ Tawamhā āne ma tō āma dama 'rāsutu, timreme na:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhā, ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩnhimirowasu'u na hā waihu'u za'ra wa'aba da. — Āne ma tō āma dama waihu'u.

¹⁰ Tawamhā dazahutu parip si, ni'wam norī dame ĩsimasa hā ma tō ĩtēme sina rotété za'ra dawa'rāmi, aibā 12 na ĩhāiba norī me. Tawamhā āne te siwi 'mahā:

— E niha amnho potozém na rowasu'u hā.

¹¹⁻¹² Taha wa, Zezusi asa ma tō āma sada'ābā za'ra:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā a norī wa'aba ma si, ma tō aima waihu'u za'ra wa'wa, dama ĩwaihu'u o hā, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zém na hā, sō'awi te te dama waihu'u o nherē. ĩzazei'ō'wa norī ma, wa za ĩnhimiroromnhimiré'é na si te tāma 're rowasu'u za'ra. Tawamhā ta norī hā titōmo na te te 're rob'madā'ā za'ra mono nherē, taré te za te te 're rob'madā'ā za'ra. Duré 're simipari za'ra mono nherē, taré te za 're simipari za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono āna. Te te 're waihu'u za'ra mono wamhā, te aré tiwasété wi 're sipizari za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono niwī, ĩwasédé hā te te āma 're ab'madā'ā tō mono da. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

¹³ Tawamhā ma duré tāma waihu'u za'ra:

— A norī wa'wa hā waihu'u za'ra wa'aba o wamhā, amnho potozém na te ĩrowasu'u hā, e niha te za tawamhā ĩnhimirowasu'u amo hā ĩwaihu'u za'ra wa'wa. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra.

¹⁴ Tawamhā ma duré tāma waihu'u za'ra:

— Amnho hā aibā te te ĩ'anhama mono hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u. ¹⁵ Ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā, tipo're na te te 're ĩwapari za'ra mono hā, aiwa amnho hā bādādi zababa ĩrere'e mono ne, te za 're hāimana za'ra. Awa'awi te te wapari za'ra wamhā, Satanasi hā te za ĩtēme tiwisi za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te te tiwi āri za'ra da. ¹⁶ Ni'wam norī hā aiwa amnho hā ētē nhisiwi ĩrere'e mono ne, te za 're hāimana za'ra. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te te 're wapari za'ra mono wamhā, te za te te 're saze za'ra awa'awi, to sina. ¹⁷ Tane nherē, te za te te 're sazei hutu za'ra. Tawamhā ātē robzépada hā duré rowasédé hā te za ĩsazei'ō'wa norī hā te te tāma 're 'manharī za'ra. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā aré te te 're ĩsaze za'ra mono zé hā, te za te te 're sazei utōrī za'ra. ¹⁸ Ni'wam norī hā aiwa amnho hā wab'ru wazari ĩrere'e mono ne, te 're hāimana za'ra. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te za te te 're wapari za'ra, taré. ¹⁹ Ātē marī na si te za duré te te 're rosa'rata za'ra. Ātē danhibro pese na si, te za te te sima 're rosa'rata za'ra, ĩwē uptabi newa. Ātē marī hā te za te te sima 're wē uptabi za'ra. Tawamhā rob're ĩ'rāi o ne, tāma 're hāimana wē za'ra mono o di za. ²⁰ Ni'wam norī hā aiwa amnho hā ti'ai wē wa ĩrere'e mono ne, te za 're hāimana za'ra. Ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā te te 're wapari za'ra mono wamhā, te za te te sima 're wē za'ētē za'ra. Tawamhā rob're ĩ'rāi pese uptabi ne, te za hāimana wē uptabi na 're hāimana za'ra. — Āne ma tō tinhimirowasu'u hā tāma 'rāsutu za'ra, Zezusi hā.

*Rob'u iwēzé wasu'u**Rucasi 8.16-18*

²¹Tawamhã te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Rob'u iwēzé hã 'ri 're wa'wa u, da te âri wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za sãri ni. Mare di. Īsima'warazém na si te za sô'awi da te 're sôré, te te dama 're rob'u iwēzé za'ra mono da. ²²⁻²³Taha wa, marĩ hã a'â dama ĩwaih'u'ô hã, niwapsi dama waih'u' u pese di za. Aipo're na ma tô ĩnhimiroti hã ĩwapari za'ra wa'wa. Taha wa, ma'âpé âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono, waih'u' u za'ra wa'aba da.

²⁴⁻²⁵ — Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ĩsimirowaih'u' u na te te 're 'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, taha zarina te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã sa'ëtê na tãma âma 're sôprub za'ra, te te aré âma 're ĩwaih'u' u za'ra mono zém nhĩpai u, te te waih'u' u pese za'ra da oto. Tane nherê, ni'wam norĩ hã ĩsimirowaih'u' u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono ô wamhã, ta norĩ wi te za tinhimirowaihu hã tãma waih'u' u pese za'ra ô nherê, te te tiwi 're awaibu 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, te te aré âma 're ĩwaih'u' u za'ra mono zé hã. — Āne ma tô tãma waih'u' u za'ra, Zezusi hã.

Amho potozé wasu'u

²⁶Tawamhã ma duré tãma waih'u' u za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zém na, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, âne. Aibã hã ti'ai wa, te za amho hã te te anhamra, poto mono da. ²⁷Tawamhã aibã hã rĩri ré nherê, duré sôto ré nherê, si'uihã na te za ti'wanhipré za'ra, amho hã. Te za ti'rãihã za'ra. E niha te za ti'wanhipré za'ra. E niha te za ti'rãihã za'ra. Aibã hã te te waih'u' u ô di. ²⁸Ti'ai 'rowim nherê, te za si'uihã na 're 'wanhipré za'ra, 're 'rã za'ra mono da. Te za a'â ti'wanhipré za'ra. Taha parip si, te za 're sitoro wairébé. Taha parip si te za 're 'rã za'ra. ²⁹Rãĩ 'ré wapsi, te za oto 'rãihã, ro'wa na aibã hã, bâdã hã oto ĩwa waptã'ã wa, te te ĩ'rãihãrizéb da hã. — Āne ma tô tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

*Motada nhama 'rare wasu'u**Mateusi 13.31-32; Rucasi 13.18-19*

³⁰Tawamhã ma duré tãma waih'u' u za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zé hã, e marĩ na, wa za âma romnhimírê'é. ³¹Motada nhamare na, wa za aima âma romnhimírê'é za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zé hã. Motada nhamare hã syry uptabire di, aimawi norĩ ma hã. ³²Tazahã da te 're zuri mono wamhã, 're 'wanhipré za'ra mono wamhã, te za ti'rãihã za'ra. Aimawi rob're hã te te 're sipai pese za'ra. Papo za'ëtê wamhã, ĩsu 'rowi te za si norĩ hã te te sima 're sasi za'ra. Āne wa aima âma romnhimírê'é za'ra wa'wa. — Āne te tinha, Zezusi hã.

³³Āne ma tô Zezusi hã tinhimirowasu'u ahã na te te âma 're romnhimírê'é, marĩ hã da te âma 're ĩwaih'u' u za'ra mono zéb da hã. ³⁴Tinhimiroromnhimírê'é na si, ma tô te te dama 're rowasu'u. Tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma si, ma tô hãiba pisutu za'ra, te te tãma 're awaih'u' u pese, sô'awi.

*Zezusi hã rowa'u'u ma, te te ĩnharzê wasu'u**Mateusi 8.23-27; Rucasi 8.22-25*

³⁵Tawamhã Zezusi hã barana ma tô satõri za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã:

— Oto zara u, wa te sapri za'ra wa'aba. — Āne ma tô satõri za'ra.

³⁶Tawamhã te a'â dazatõri za'ra, apã dasi'aba're da. Taha pari, Zezusi hã uba're 're ĩsêbrézéb 're, ma asisi ĩsarina, zara u te te sapri za'ra da. Ni'wam norĩ hã te duré siré sari za'ra uba're hã, Zezusi hã zarina. ³⁷Tawamhã rowa'u' u hã ma tô watobro, sa'ëtê na. Tawamhã âsisasi hã sa'ëtê wamhã, ma tô nasi asisi, uba're wa. Ā hã te te ĩmasisizéb u hã romhiture di oto. ³⁸Tane nherê, te Zezusi hã nhono, uba're na're âma. Da'rã zaparizém na te 'rã zapa. Taha wa, ma tô siwi utu. Āne te oto siwi 'mahã:

— Rowahutu'wa, wa za ai'utõri ni. E wa'âma aipê'ézé za'ra ô di za.

³⁹Tawamhã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, rowa'u' u ma, te tinha, wa'utu da. Duré âsisasi ma zama, te tinha, âne:

— Ma'âpé ai'átu na.

Tawamhã ma tô sazã, rowa'u' u hã. Ma tô duré ti'átu oto. ⁴⁰Tawamhã Zezusi hã te âne tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma aipahi za'ra wa'wa. E niha zahadu asiwi 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono ô di.

⁴¹Tawamhã te sima rowasu'u za'ra:

— Pra, e niha ô hã ĩwaih'u' u pe. ĩsadowa hawi ma rowa'u' u hã sazã, âsisasi zama. — Āne te sima rowasu'u za'ra. Ône hã tãma sa'rese za'ra ô wa, ma tãma tipahi za'ra.

5

Aibâ hâ wa'uburé ré 're ïmorî hâ, Zezusi te te ïpawaptobzé wasu'u

Mateusi 8.28-34; Rucasi 8.26-39

¹ Tawamhâ Zezusi norî hâ ma tô zara u aihutu, Zeraza na danhipti'a nho'ômo nhisi u. Darireza âma ïsô'u zapoto zara niwî, Zeraza hâ. ² Tawamhâ uba're hawi watobro wamhâ, ma tô aibâ hâ wa'uburé ré 're ïmorî hâ sina uzusi. ³⁻⁴ Aibâ hâ adâ'â 'ru hawi, ma tô ïtême watobro. Adâ'â 'ru âma, te 're sâmrâ. Te aré da te 're pawasisi, ïsi'uwazi nhorô rutu na. Te aré duré da te 're hiwasisi. Tazahâ ma tô te te sina 're anhinari. Ni'wa hâ sada 're siptete waihu'u mono ô di. ⁵ Bâtâ sidâpâsi, duré mara sidâpâsi te adâ'â 'ru âma 're hâimana, êtê 'râihâ âma zama, sadari sina. Êtê na te duré 're sisihâri u'âsi. ⁶ Romhâ na, ma tô aibâ hâ tisâ, Zezusi hâ. Te te sâmrî wa, te ïtême wara, Zezusihi u. Tawamhâ hi'râtîtô ma tô ïpapara aime. ⁷ Sa'êtê te 'mahâ, âne:

— Zezusi, 'Re ihâimana u'âsi mono, danhipai u 're ïsâmrâ mono 'ra, e marî ï'âma 'manharî da, te we aimo. ï'azârî ô di za. 'Re ihâimana u'âsi mono nho'wa, wa ïsina aipa'uwati.

⁸ Âne te Zezusihi ma tinha wa'uburé hâ, te te tâma rob'rui wa, aibâ hâiba hawi watobro da.

⁹ Tawamhâ Zezusi te ïsisi zô sadanha:

— E niha asisi hâ.

— Ahâ na, ïnhisi hâ. E marî wa. Wa norî hâ wa'ahâ wa. — Âne te Zezusihi ma sisisi.

¹⁰ Tawamhâ Zezusihi wi, te nasi tiwi rowaptê, wa'uburé norî ma, te te rob'ru tô da, darob amoi u, si'aba'rê tô da. ¹¹ Tawamhâ romhutu na te uhâbâ hâ tisa te te 're huri, ahâ na, sa'â âma. ¹² Tawamhâ wa'uburé norî hâ te Zezusihi wi sina rowaptêrê za'ra, uhâbâi u:

— Ma'âpê uhâbâi u wazatôri za'ra na, ihâiba 're, 're wasi'ubumroi mono da oto.

¹³ Tawamhâ ma tô tâma rob'ru za'ra, aibâ hâiba hawi wairébé da, uhâbâ hâiba 're, sisisi da. Tawamhâ uhâbâ hâiba 're sisisi wi, uhâbâ te sisa're, wara sina, ï'râ sipra u. Âi ba ma rere. Âi ba rere'e wa, ma uburé ai'utô, uhâbâ hâ. 2 miu na ma tidâ'â za'ra.

¹⁴ Si'utôri wi, te uhâbâ 'madâ'â'wa norî hâ ïsiti sisa're wara sina, 'ri ahâ u, te te dama rowasu'u za'ra da, rom na 'ri wa'ôtô âma zama. Tawamhâ da'ahâ na ma tô ïtême ai'aba'rê ni, da te 'madâ'â za'ra da. ¹⁵ Tawamhâ Zezusihi u dasihutu wamhâ, ma tô aibâ hâ 'madâ'â za'ra ni, wa'uburé norî ré aré 're ïmorî hâ. Uza ré, te oto nhamra, rowê na. Tawamhâ ma tô tâma tapahi za'ra ni, ône hâ dama sa'rese ô wa. ¹⁶ Tawamhâ âma ï'madâ'â za'ra 'wa norî hâ, te aibâ wasu'u hâ dama wasu'u za'ra, ïsihutu norî ma. Aibâ hâ Zezusi te te ïpawaptobzém na, duré uhâbâi ma, te te ïrob'manharîzém na zama, te dama rowasu'u za'ra. ¹⁷ Tawamhâ, te siwi satô, danhipti'ai hawi watobro da, Zezusi hâ.

¹⁸ Taha wa, Zezusi ma oto âzé uba're wa, danhiti morî da. Uba're wa, sébré wi, te aibâ hâ âne sina 'mahâ, wa'uburé ré aré 're ïmorî hâ:

— Ma'âpê ïma pisutu, asiré 're ïmorî da.

¹⁹ Tane nherê, Zezusi te te âma sazei ô di. Taha wa, ma te aibâ ma waihu'u, âne:

— Apâ te za aimo, asôrôwa u, 'Re ihâimana u'âsi mono, ïwê na te te aipawaptobzém na asisânawâ norî ma, asiwasu'u da.

²⁰ Tawamhâ te oto mo, aibâ hâ. Zezusi, ïwê na te te ïpawaptobzém na, ma tô te te dama 're rowasu'u, Decapori na danhipti'a nho'ômo nhisi 're. Tawamhâ ïsimirowasu'u na da te 're wapari za'ra mono wamhâ, ma tô âma 're datob'uzu za'ra.

Zairuhu 'ra wasu'u, pi'ôï wasu'u me

Mateusi 9.18-26; Rucasi 8.40-56

²¹ Tawamhâ Zezusi hâ ma tô apâ saprî, zara u. Da'ahâ na, ma ïtême tasi'râ'ôtô ni, â zaihâ u hâ. ²² Tawamhâ aibâ hâ ma ïtême wi, Zairu na isisi hâ zudezu norî te, rowahutuzé 'madâ'â'wa hâ. ïtême wisi wi, ma tô hi'râtîtô aime, Zezusihi papara. ²³ Âne te tâma tinha:

— ï'ra hâ hâzé ahâ di, azaruture hâ. Te za ïwi dârâ. Taha wa, te za âma ïsiré aimo, asib'rada hâ âma nomri da, ïma pese da, dâ'â tô da. — Âne ma tô tâma tinha.

²⁴ Tawamhâ Zezusi te ïme mo. Da'ahâ na ïsiré dasi'aba'rêi wamhâ, ma dasiwi hâiba wati ni.

²⁵ Tawamhâ morî ré, ma pi'ô hâ ïtême wi, ihâzé te te 're ï'manharî mono hâ. Wahub ahâ na te hâzé ré 're hâimana, 12 na âma ïwahubzé hâ. ²⁶ Dawede'wa norî hâ ma tô ahâ na te te 're wede za'ra. Dawede'wa nhîb'rata 're hâimana mono ré, ma tô te te 're robzépata za'êtê, pi'ô hâ. Uburé tinhibro hâ ma tiwede'wa norî ma uprosi, tiwede wa'âbâzém na. Taha wa, 're séptâ'â mono ô wa, ma tô ihâzé hâ te te tiwi 're wasété u'âsi, ihâiba hâ. ²⁷⁻²⁹ Tawamhâ Zezusihi wasu'u te te wapari wamhâ, dawa'wa u ma tô âzé, ïbabarâi hawi. Âne ïsimirosa'rada hâ: “Zezusihi uza si te tiwi upi nherê, wa za ïpese.” Âne te sima rosa'rata, pi'ô hâ. Taha wa, te ïtême mo. ï'uzâ si ma tiwi upi. Tawamhâ ï'uzâ te te tiwi upi wi, awa'awi ma tô séptârâ.

Marī hā tāma Īsipari na, ma tō 'rāwi sihāiba waihu'u. ³⁰ Awa'awi ma tō duré sina waihu'u, Zezusi hā tiwaihu'u pese na te te ĩda'maipese na. Taha wa, ma aipi'ra, da'ahā wa'wa. Āne te tawamhā da'a'mahā:

— E 'wa hā ma ĩ'uzā hā ĩwi upi.

³¹ Tawamhā ĩsiré 're ĩnomro mono norī hā te asa tāma nharī za'ra:

— Oro aihīni ai'āma wasi'uirī mono za, te ĩwa'azadhanha. — Āne te asa tāma nharī za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norī hā.

³² Tane nherē, Zezusi hā ti'upi'wa zō te te 're rob'madā'ā. ³³ Taha wa, te ĩtēme mo, pi'ō hā. Ma tō sihāiba waihu'u, ĩhāzé te te tāma ĩpari na. Taha wa, pahī nherē, te ĩtēme mo, rērē'ē sina. Hi'rātītō ma aime Zezusihi papara, tāma siwasu'u da. Ma tō tāma siwasu'u pese, pi'ō hā. ³⁴ Tawamhā Zezusi ma tō tāma waihu'u:

— ĩhidiba, za te aipesezēm na, asina ĩ'umnhasi wa, ma tō aihāzé hā aima apa. Rowē na si aimorī. Ma tō aipe. — Āne ma tō tāma waihu'u.

³⁵ Tawamhā pi'oi ma, te te rowasu'u ré, ma tō aihutu, Zairuhu nhorōwa hawimhā tāma ĩromhuri'wa norī hā. Āne te tāma rowasu'u za'ra:

— Ai'ra azarure hā ma tō aiwi dārā. Simiromhuri nherē, rowahutu'wai wi, ro'wa're'ō'umnhasite, te za āma ĩrosazā. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

³⁶⁻³⁷ Tazahā ĩsimirowasu'u za'ra hā te te 'madā'ā ō di, Zezusi hā. Taha wa, te Zairuhu ma tinha:

— Ai'ra wasu'u ma, aipahi tō. ĩwētési ĩ'umnhasi, te aipawaptob da. — Āne ma tāma waihu'u. Ni'wa hā ĩsiré morī tō da, ma tō pisutu za'ra, Pedru norī hā Ti'adu, Zuwā norī me si, ĩsiré si'aba'rei da, Zairuhu 'ra u. Ti'adu, duré Zuwā, ta norī hā tisisānawā zahuré.

³⁸ Tawamhā Zairuhu nhorōwa u sihutu wamhā, ma tō da'ab'madā, Zezusi hā. Azarutu āma te ta'ry'ry ni, dawawai rāihā sina. Taha wa, ro'wa'rutu di 'ri paramhā. ³⁹ Tawamhā te dama tinha:

— E marī wa, te ai'ahā na aiwa'ō za'ra wa'wa. Azarure hā dā'ā ō di. Taré te nhono. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra.

⁴⁰ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— Oro taré sōtō za. Pē'ēzani ō di.

Tawamhā Zezusi hā ma tō dama rob'ru, rob u dawairébé da, uburé. Si'ubdatō ĩsiré 're ĩnomro mono norī hā ma tō ĩsiré asisi, 'ri 're wa'wa u, ĩnomrozéb u hā. ĩna norī si, ma tō ĩsiré tizasi zahuré. ⁴¹ Tawamhā ma tō pa'ā, Zezusi hā. Āne te tāma tinha:

— Tarita tumi.

Āne āma ĩsaprīzé hā: “Azarure aiwahutu.”

⁴² Tō awa'awi azarure hā ma wahudu, 12 na āma ĩwahu hā. Para na te oto 're mo. Tawamhā uburé 'ri para ĩsimasam norī hā ma āma titob'uzu za'ra. ⁴³ Tawamhā Zezusi te ĩna norī ma nharī zahuré, rowasu'u na te te dama āma ropé zahuré tō da. Mram na si, te duré wada'uri zahuré, ti'ra ma, te te a zahuré da.

6

Zezusi hā Nazaré u ĩmorīzé wasu'u

Mateusi 13.53-58; Rucasi 4.16-30

¹ Tawamhā Zezusi norī hā Nazaré u, ma tō apā ai'aba're, Zezusi hā aré 're ĩhāimana mono zéb u. ²⁻⁴ Tawamhā datēme sihutu wamhā, zudezu norī te, romhuri zahārizēm na te oto dama rowahutu, sabadu na, rowahutuzéb āma. Da'ahā na da te wapai za'ra wamhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, ĩsimirowasu'u na hā. Āne te duré āma tasisadhanharī za'ra ni:

— Pra. E ma hawimhā, ma uburé marī hā awaihu'u, waihu'u pese na, te te dama 're ĩrowasu'u mono da hā. E niha bété ōhō ma si waihu'u pese di, marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā te te dama 're ĩ'ab'manharī wē mono zéb da hā. Ō hā wede'é na romhuri'wa, Marizaha 'ra. ĩno norī hā Ti'adu, duré Zuzé, duré Zuda, duré Sima. ĩhidiba norī hā te duré wa'rata 're ĩhāimana za'ra. — Āne te āma dasima romnhoré za'ra ni.

Āne wa, Zezusihi zō datob'uzu za'ra ō di, dama waihu'u pese wa, āne na hā. Taha wa, ma āne dama waihu'u, Zezusi hā:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā daro mono bā datēme 're nomro mono wamhā, ĩsimiroti na wazép sina, te za sō 're datob'uzu za'ra. ĩsipti'ai āma si sō 're datob'uzu za'ra mono ō di za, ĩsipti'ai āma wa. ĩsisānawā norī zama, sō 're tob'uzu za'ra mono ō di za, ĩsōrōwa āma ĩsiré 're ĩdahāimana za'ra mono norī zama. — Āne sō'awib ō nherē, ma tō dama siwasu'u, Zezusi hā.

⁵ Taha wa, Nazaré āma sō datob'uzu za'ra ō wa, marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā ahā na te te dama 'manharī ō di, tiwaihu'u pese na hā. Ni'wam norī si, ma tō upi za'ra, tinhib'rata

na te te pese za'ra da, da'umro na. ⁶ Taha wa, 'Re Ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na da te dasiwi saze za'ra ô wa, te taré da'âma rosa'rata, da te dasiwi Isaze za'ra ô zém na hâ.

Tawamhâ Nazaré 'rata 're İdahâimana za'ra mono norî ma, te te 're rowahutu oto Zezusi hâ, 'ri wa'ôto mono bâ.

*Zezusi hâ tisiré 're İnomro mono norî hâ te te datême İsatôrî za'ra zé wasu'u
Mateusi 10.5-15; Rucasi 9.1-6*

⁷ Tawamhâ tisiré 're İnomro mono norî zô, te tihârâ za'ra, aibâ 12 na İhâiba norî zô. Taha pari, ma tō maparane si te te apisutu, daro mono bâ si'aba'rê da, datême. Si'aba'rêi ô ré, ma tō duré tâma pisutu za'ra, İsimiromhōsi zarina, wa'uburé hâ te te dama 're sâmbra za'ra mono da. ⁸ Ma duré tâma waihu'u za'ra, marî hâ te te siré 'wasari tō da, bâdâdi na da hâ. Tisiwazusizéb ré si si'aba'rê da, ma tō tâma waihu'u za'ra. Mra hâ duré romramizé hâ duré rob'wiprazé hâ te te 'wasari tō da, ma tō duré tâma waihu'u za'ra. ⁹ Tipara'uza ré si si'aba'rê da, ma tō tâma waihu'u za'ra. Duré da'uza İhâpa İso'utu'u hâ te te 'wasari tō da, tihâiba na ré si si'aba'rê da, ma tō tâma waihu'u za'ra. ¹⁰ Âne ma tō duré tâma waihu'u za'ra:

— Darob u, 're aihutu aba mono wamhâ, te te 're İ'aiwaibui wê wa'aba mono norî nhorôwa âma si, te za a'â 're asimroi wa'aba mo, darob amoi u, duré 're aiwairébê aba mono ô ré. ¹¹ Da te 're aiwaibui wê za'ra wa'aba mono ô wamhâ, duré da te 're aiwaparî ze za'ra wa'aba mono ô wamhâ, te za dahawi 're aiwairébê su'u aba mo. Tawamhâ dahawi 're aiwairébê aba mono ô ré, te za asisa'u aipara zapru hâ 're İtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dapo're ô na 're danomro mono wa, 'râwi 're dasisâmri za'ra mono da. — Âne ma tō tâma waihu'u za'ra.

¹² Tawamhâ İsiré 're İnomro mono norî hâ te oto datême ai'aba'rê, te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, 'Re Ihâimana u'âsi mono niwî. ¹³ Wa'uburé hâ te te oto dama 're sâmbra za'ra. Duré azeitona 'râi wa'u wam na, te te 're da'râi uré za'ra mono pari, ma tō da'ahâ na te te 're dapeze za'ra, dahâzé u'âsi 're İdahâimana za'ra mono hâ.

*Zuwâ Batitaha dâ'âzé wasu'u
Mateusi 14.1-12; Rucasi 9.7-9*

¹⁴ Tawamhâ apito Erodî hâ ma tō Zezusihi wasu'u hâ wapa, İwasu'uwê hâ daro mono bâ waptâ'â mono wa. Âne te ni'wam norî hâ Zezusihi wasu'u na taré te te sima 're romnomri za'ra:

— Ô hâ, Zuwâ Batita apâ İhâiwa'udu. Taha wa, te marî hâ dama İ'manharî waihu'u'ô hâ te te dama 're ab'manharî, tiwaihu'u pese na. — Âne te te sima âma 're romnomri za'ra, taré.

¹⁵ Ni'wam norî hâ te duré te te sima âma 're romnomri za'ra, âne:

— Ô hâ Eriasi, duréihâ dâ'â nherê, apâ İhâiwa'udu. — Âne te te âma sima 're romnomri za'ra, taré. Ni'wam norî hâ te duré te te sima âma 're romnomri za'ra, âne:

— Ô hâ 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, duréihâ 're İnomro mono norî ne hâ. — Âne te Zezusihi wasu'u na taré da te dasima âma 're romnomri za'ra.

¹⁶ Tawamhâ apito Erodî, ma tō Zezusihi wasu'u na hâ danhimîrowasu'u hâ wapa. Tawamhâ âne te tinha:

— Tô ô hâ, Zuwâ Batita. Te 'rui wa, da te butu nhizâri nherê, apâ İhâiwa'udu te 're mo. — Âne ma tō Erodî hâ Zuwâ Batita dama wasu'u, ta hâ newa.

¹⁷⁻¹⁸ Erodî hâ ma tō aré dama ti'ru, Zuwâ Batita da te dasiwi pawasisi da, da te dasiwi sêrê da, dazazéb 're, 're sa mono da. Âne ma tō Erodî hâ Zuwâhâ ma, rob'manharî wasété. E marî da. İmro ma, tâma rowê da, Erodizaha ma. Tinoi wi, âma İsi'rê na, ma timro, Pîripîhi mro na, Erodî hâ. Âma mro wa, Zuwâ ma tō Erodîhi ma tinha: “'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ âne: 'Asisânawâi mro hâ tiwi âma 're ai'rê za'ra wa'aba mono ô di za.' ” — Âne ma tō Erodîhi ma waihu'u, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ.

¹⁹⁻²⁰ Taha wa, Erodiza hâ te te sina 're mreme 'ruiwapari, Zuwâ hâ. Te te wîrî neza. Tane nherê, te te wîrî waihu'u ô di. E marî wa. Erodî hâ te te tiwi 're 'madâ'â pese, Zuwâ Batita hâ. Zuwâ hâ wê uptabi na, te dama 're hâimana. Âne na ma tō İhâimanazém na waihu'u, Erodî hâ. Taha wa, sina 're pahî mono wa, ma tō dawi te te 're 'madâ'â pese, Zuwâ hâ. Zuwâhâ nhimîrowasu'u hâ te nasi wapa, Erodî hâ. Tawamhâ wapari ze na nasi te te wapari wa, zahadu rosa'rada te te sima âma waihu'u ô di Erodî hâ, Zuwâ Batitaha âma hâ.

²¹ Tawamhâ ma tō bâdâ hâ pisutu Erodî hâ, İwa İwaptâ'âzém na dasipô're pu'u za'ra wa, İsiré dasa hâ da te huri da. Taha wa, ma tō dama İpire norî hâ İsiré tisa tihu, da'wapéi'wa norî nhîb'apito norî hâ, duré Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma dama İpire 're İhâimana za'ra mono hâ. Tawamhâ aihîni dasiré dasaihuri ré, Erodizaha ma wê di, Zuwâ Batita idâ'âzéb da hâ. ²² Taha wa, dasaihuri ré, ma Erodizaha 'ra sipi'ô hâ âzé 'ri para u, dama

sipese da. Tawamhã Erodi norĩ hã ma tã õama uze za'ra, tãma sipese za'ra wẽ te. Taha wa, te apito hã azarutu ma tinha:

— Marĩ ĩwi waptẽrẽ, asima ĩwẽzẽb uwaibaba. Tawamhã wa za aima tisõ. ²³Tõ sena marĩ ĩwi waptẽrẽ wamhã, wa za aima õama uwaimra. ĩnhipti'a ĩwi waptẽrẽ wamhã, aiwa wa za õama aipo'o aima, ate da, durẽ ĩte da. — ãne ma tã tãma waihu'u, azarutu ma.

²⁴Taha wa, te tina u a'ã mo, marĩ hã apito wi te te ĩwaptẽrẽ da na, te te sadawa pibu da, tina hã. Tawamhã ĩna hã ãne te asa tãma tinha:

— Ma'ãpẽ, Zuwã Batitaha 'rã si tiwi waptẽrẽ, taha si te te aima sõmri da. — ãne ma ti'ra ma waihu'u.

²⁵Taha wa, si'aba're na ma apã ãzẽ apito u, azarudu hã. Tawamhã ãne te apito ma tinha: — Zuwã Batitaha 'rã si, wa ĩsima wẽ, piza'a 're nho'a wa, ĩma hiri da, ãhãna awa'awi. — ãne te tiwi waptẽ.

²⁶Tawamhã ma tã tiwi tirobzei'õ, apito Erodihi wi. Tane nherẽ, uburẽ sã ĩdahãrã norĩ nho'a, te te azarutu ma ropisutu wa, ma tã tãma õama uwaimra, te te tiwi ĩwaptẽrẽzẽb uwaibaba. ²⁷Tawamhã ma tã ti'ru, awa'awi ĩ'rã te te we ãri da, da'wapẽ'wa hã. Tawamhã awa'awi te sã mo, dazazẽb u. Tame awa'awi ma tã butu nhizã, Zuwã Batita hã. ²⁸Taha wa, te awa'awi ti'ã, piza'a 'renho'a wa, azarutu ma, te te sõmri da. Te te tãma sõmri parip si, ma tina ma oto tisõ, Zuwã Batitaha 'rã hã. ²⁹Tawamhã Zuwã Batitaha zawi'wa norĩ hã ĩwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tã sã ai'aba'rẽ, ĩhãiba zõ, te te siwi sãrẽ da, ab're 're.

Zezusi hã dasa na te te ĩdapawaptobzẽm na rowasu'u

Mateusi 14.13-21; Rucasi 9.10-17; Zuwã 6.1-14

³⁰Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã darob amoi hawi apã sihutu wamhã, Zezusihi ma, ma tã siwasu'u za'ra, ĩwẽ na te te ĩdapawaptob za'ra mono zẽm na hã. Durẽ te te dama ĩrowasu'u za'ra mono zẽm na zama ma tã tãma siwasu'u za'ra. ³¹Tawamhã da'ahã uptabi na ĩtẽme dasisamarĩ pese wa, saihuri waihu'u õ di, Zezusi norĩ hã. Taha wa, ma tã ãne satõri za'ra, Zezusi hã:

— Oto wasi'aba'rẽi wa'aba a'ubuni u, wawa'utu za'ra da a'ã, danhiti.

³²Tawamhã hãiba pisutu te oto ai'aba'rẽ, uba're u. Uba're wa, ma tã asisi, zara u te te saprĩ za'ra da, danhiti hãimana za'ra da a'ã, zara niwĩ. ³³Tane nherẽ, da'ahã na ma tã waihu'u za'ra ni, zara u te te ĩsaprĩ za'ra na hã. Taha wa, ma tã ĩsõ'rãmib za'ra dasisa're, ã zada'rẽi baba, Zezusi norĩ nho'rãmĩ, daza'rui mono bã 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã Zezusi norĩ wana, ma tã aihutu ni. ³⁴Tawamhã Zezusi hã uba're hawi watobro wi, ma tã da'ahã uptabi na da'ab'madã. Taha wa, ma tã da'ãma tipẽ'ẽzẽ, pone'ẽrebã 'madã'ã ãna 're ĩnomro mono ne, 're danomro mono wa. Tawamhã tame ma tã marĩ na tinhimirowasu'u ahã uptabi na dapawapto, Zezusi hã.

³⁵Tame tiwi hãiwahã wamhã, Zezusihi sirẽ 're ĩnomro mono norĩ hã ma ĩtẽme ubumro. ãne ma Zezusihi ma waihu'u za'ra:

— A'ubuni wi wahãimana za'ra rẽ, ma wawi tihãiwahã za'ra. ³⁶E dama rob'rui õ di za, dasi'aba'rẽ da, marĩ hã dasazẽb da, da te dasima uipra za'ra da, re na 'ri ĩsimasa mono u, 'ri wa'õtõ u zama.

³⁷Tawamhã Zezusi, ma tã asa tãma waihu'u za'ra:

— Mare di. A norĩ wa'wa hã te za dama ĩ'a za'ra wa'wa, dasaihuri da.

Tawamhã asa ma durẽ tãma waihu'u za'ra, Zezusihi ma:

— E niha wa za dasa hã dama uipra za'ra ni, da'ahã uptabi nherẽ. Rob'uiprazẽ hã ahã uptabi na, wama hãimana za'ra 'wa'ãhã, 200 na wa arẽ dasa hã dama uipra za'ra ni, ĩ'u'ẽtẽ wapu hã.

³⁸Tawamhã Zezusi te asa sã sadanharĩ za'ra:

— E niha te bẽtẽ ĩ'u'ẽtẽ wapu hã aima tihãimana za'ra wa'wa. Ma'ãpẽ sã sabu za'ra wa'aba. Tawamhã ĩsirẽ 're ĩnomro mono norĩ hã te te sabu za'ra pari wamhã, Zezusihi ma, te wasu'u za'ra:

— 5 na ĩhãiba hã ĩ'u'ẽtẽ wapu hã, durẽ maparane pe'a hã. — ãne ma apã Zezusihi ma waihu'u za'ra.

³⁹Tawamhã Zezusi hã ma tã dama waihu'u, dui wa, dawa'õtõ mono bã dasi'ubumroi mono da, uburẽ. ⁴⁰Taha wa, dui wa, te oto dasi'ubumro, ni'wam norĩ si 100 na ĩhãiba hã, durẽ ni'wam norĩ hã 50 na ĩhãiba hã. ⁴¹Tawamhã ma tã oto ĩ'u'ẽtẽ wapu hã waibu, 5 na ĩhãiba hã. Pe'a zama ma durẽ timra. Tawamhã hãiwa u te ĩrẽ rob'madã. Timama õma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tã te te wẽ'ẽ, ĩ'u'ẽtẽ wapu hã. Te te wẽ'ẽi mono pari, ma tã tisirẽ 're ĩnomro mono norĩ ma sõmri za'ra, te te dama sõmri za'ra mono da. Pe'a zama, ma tã te te wẽ'ẽ zahurẽ, te te durẽ dama sõmri za'ra mono da. ⁴²Tawamhã ĩ'u'ẽtẽ wapu hã umrore nherẽ, wẽ'ẽi ahã di. Durẽ pe'a hã maparane nherẽ, wẽ'ẽi ahã di. Taha wa, ma tã aihĩni dasa hã huri ni. Ma tã durẽ da te 'mahãpãri. Da'ahã uptabi nherẽ, da'ãma si'utõri õ

di. ⁴³ Tawamhã İsiré 're İnomro mono norĩ hã ma tã apã si'õtõ 're te te sé, danho'rada hã, İ'u'ëtê wapu wê'ê hã, pe'a wê'ê zama. 12 na İré hã si'õno hã, danho'rata ré hã. Si'õtõ 'remhã 'masisi di. ⁴⁴ 5 miu na aibã norĩ hã İhãiba hã, İ'u'ëtê wapu na İsaihuri hã.

ZeZusi hã â nhisi baba İmorîzé wasu'u
Mateusi 14.22-33; Zuwã 6.15-21

⁴⁵ Taha pari, ma tã ZeZusi hã tãma rob'ru za'ra, tisiré 're İnomro mono norĩ ma, uba're wa sisisi da, İwana te te saprĩ za'ra da zara u, Besada na 'ri wa'õtõ nhisi u, si'aba'rê da, İwana. Tawamhã ZeZusi hã te a'â İsa'u tizab za'ra, te te dama rob'ru da, danhorõwa u, da te ropéi mono da. ⁴⁶ Te te dama rob'rui pari, te êtê 'rãihã u mo, Timama ma, mreme da. ⁴⁷ Tawamhã oto tiwi mara za'ra wamhã, uba're hã â wa'wa u, ma tã İré tihãimana za'ra. Taha ré, ZeZusi hã siwaprosi te a'â tihãiba, êtê 'rãihã âma. ⁴⁸ Tawamhã êtê 'rãihã hawi, ma tã 'madã'â za'ra tisiré 're İnomro mono norĩ hã, uba're sari na si'u'ëtê za'ra mono ré, rowa'u u za'êne apã te te tiwi wabzuri za'ra mono wa, uba're hã İso'õmoi baba te te rowapõrĩ za'ra wa. Taha ré, ma tã ZeZusi hã İtême timorĩ za'ra â nhisi baba, mara hã ré. Tawamhã İso'rãmi te aré timorĩ za'ra, ZeZusi hã.

⁴⁹⁻⁵⁰ Â nhisi baba İtême morĩ za'ra wamhã, te âma rosa'rata za'ra, adã'â hãiba warõ newa. Taha wa, tãma pahĩ za'ra wa, te tãma 're sadari za'ra. Taha wa, te ZeZusi hã awa'awi tãma si'mahãrã za'ra, âne:

— Wa hã wa we atême İmorĩ 'wa. İma aipahi za'ra wa'aba õ di za.

⁵¹⁻⁵² Tawamhã awa'awi uba're wa, ma tã İtême tizébré za'ra. Sébré wi, ma rowa'u hã sazã. Taha wa, rowa'u te te İ sazãrızém na, ma âma titob'uzu za'ra, İsiré 're İnomro mono norĩ hã. E marĩ wa. ZeZusi hã İ'u'ëtê wapu te te dama wê'êi mono wamhã, ahã di. Tane nherê, te te siwi âma waihu'u su'u õ di, İwaihu'u pese uptabi na hã.

ZeZusi hã, Zenezarê âma te te İda'apesezé wasu'u
Mateusi 14.34-36

⁵³ Tawamhã ZeZusi norĩ hã ma tã saprĩ za'ra, İso'u na zara u. Te te saprĩ za'ra wamhã, ma tã aihutu, Zenezarê na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tame ma tã â zadaré âma, uba're na âma wasisi za'ra. ⁵⁴ Tawamhã uba're hawi wairébé wamhã, awa'awi ma tã dasiwi waihu'u za'ra ni, ZeZusi hã. ⁵⁵ Tawamhã daza'rui mono bâ, ma tã İhãzé ré norĩ hã İtême 'wasari ni, ZeZusihi hãimanazéb u, İsimiwaptã ré. ⁵⁶ Daro mono bâ te ZeZusi hã datême 're mo, 'ri wa'õtõ u zama 'ri nho'õmo u zama, re na 'ri İsimasa mono u zama. Darob u datême 're simasisi mono wi, ma tã İhãzé ré norĩ hã da te tãma 're sa'ra za'ra, 'ri nhi'riri wa, da te dasina 're İ'ubumroi mono zéb âma. Tawamhã ma tã tiwi rowaptêrê za'ra ni, İ'uza nhisutu si İhãzé ré norĩ hã te te tiwi 're upi za'ra mono da. Tawamhã İ'uza nhisutu si te te tiwi 're upi za'ra mono nherê, ma tã 're séptã'â za'ra, uburé İhãzé ré norĩ hã.

7

Zudezu norĩ hi'rata hãimanazém na, parisezu norĩ ma, ZeZusi te te İwaihu'uzé wasu'u
Mateusi 15.1-9

¹ Tawamhã aibã norĩ hã Zeruzarê hawi İshudu hã ma tã ZeZusihi u si'rã'õtõ, zudezu norĩ hã. Ta norĩ hã parisezu, duré 're İhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ. ² Ta norĩ hã ma tã 'madã'â za'ra, ZeZusihi siré 're İnomro mono norĩ hã, parisezu norĩ nhimiroti hã te te 'madã'â za'ra âna, saihuri wa, simisõi pese âna.

³⁻⁴ Zudezu norĩ hã tihi'rata norĩ nhimiroti zarina si, te 're hãimana za'ra. Tisiré zudezu norĩ nhĩpai u, te taha si te te 're 'madã'â pese za'ra, parisezu norĩ hã. Taha wa, 're simisõi pese za'ra mono parip si, te za 're saihuri. Duré marĩ hã dasai wedezém hawi 'ri tême te te 're İ'ãwisi za'ra mono hã, te za te te 're upsõi pese za'ra, âma 're saihuri mono õ ré. Duré te za hãsizé hã te te 're upsõi pese za'ra, duré piza'a hã duré piza'a İsi'uwazi 'manharĩ hã, tihi'rata norĩ nhimiroti zarina.

⁵ Taha wa, parisezu norĩ hã ZeZusihi u si'rã'õtõ wamhã, ma tã ZeZusi hã siwi 'mahã, rowahutu'wa norĩ me:

— E marĩ wa, te bété asiré 're İnomro mono norĩ hã simisõi âna 're saihuri, wahi'rata norĩ nhimiroti na te te rosa'rata za'ra âna.

⁶⁻⁷ Taha wa, ma tã ZeZusi hã asa âma sada'ãbã za'ra, âne:

— Tã senai õ di, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã. Duréihã İza'iza hã ma tã İ'uwaibaba ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa, aihãimanazéb za'ra wa'aba na hã. 'Re İhãimana u'ãsi mono mreme na ma tã âne na ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa:

“Õ norĩ hã tã sena newa, te timreme na si taré İ'ãma 're wata za'ra. Tane nherê, te tipê'ê 're aimawi zõ si te te 're rosa'rata u'ãsi za'ra, İ'upana. Danhimiroti zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra, İnhimiroti zarina newa. Taha wa, senai õ di, ta norĩ hã İ'ãma 're İwata za'ra mono zé hã.”

— Āne ma tō tãma waihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tō âne da'âma rob'ui'ére, Iza'iza hã. Duréi pese, te te da'âma rob'ui'ére nherê, tō sena na te aiwasu'u za'ra wa'wa. ⁸ A nori wa'wa hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na 're asapa'a za'ra wa'aba mono ò di. Ti'ai âma danhimiroti na si, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō parisezu nori ma 're ihâimana za'ra mono zé hã tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

⁹ Āne ma tō duré tãma waihu'u za'ra:

— A nori wa'wa hã aihâimana nhipese sina te 're irême za'ra wa'aba mo 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, 'rãwi asimirosa'rata na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. ¹⁰ Duréihã Mozési hã ma tō dama roti, âne: "Aimama hã te za 're iwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama." Āne ĩsimiroti amo hã duré: "Ni'wam nori hã timama âma nherê, duré tina âma nherê, te te âma 're wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're simro." Āne ĩsimiroti hã duréihã. ¹¹⁻¹² Tane nherê, te âhãna hã asimiroti za'ra wa'aba zéb zarina si 're dahâimana za'ra, damama nori hã da te 're pawaptob za'ra mono âna, dana nori zama. Átê ni'wai ma, te za ĩsibro hã 're hâimana, timama hã duré tina hã te te ĩpawaptob zahuré zéb da hã. Wê nherê, te za átê âne timama ma waihu'u, tina ma zama: "Marĩ na te aipawpto wa'aba da hã, te ĩsima wê nherê hã, tane nherê, wa tō 'Re ihâimana u'âsi mono ma, âma ropisutu, te tãma sômri da, âma ĩwata zéb da hã." Átê âne te za timama ma waihu'u, tina ma zama. Āne wamhã, te za tãma 're ĩwaihu'u wasété za'ra wa'aba mo, âne: "Re ihâimana u'âsi mono ma, ma tō ĩropisutu pa. Taha wa, te za tãma âma ĩuwaimra, aimama nori, âma pawaptob zahuré ò nherê, ana me." Āne ma tō dama 're ĩroti wasété za'ra wa'aba mo. ¹³ Āne wa, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã aima wapu za'ra wa'aba di, ĩsimiroti upana aihĩ'rata nori nhimiroti na si, dama 're roti u'âsi za'ra wa'aba mono wa. Tane duré aimawi na dama 're ĩroti za'ra wa'aba mono zé hã, ahã uptabi di. — Āne parisezu nori 're ihâimana za'ra mono zém na, ma tō Zezusi hã tãma rowaihu'u za'ra.

*'Rãwi 're ĩdasiwasété za'ra mono zém na rowasu'u
Mateusi 15.10-20*

¹⁴ Tawamhã Zezusi te duré sima dazô hã, te te dama roti da, âne:

— Ma'ápé, ĩnhimirowasu'u hã wapari pese za'ra wa'aba za, marĩ hã waihu'u za'ra wa'aba da âma. ¹⁵⁻¹⁶ Uburé marĩ na 're dasaihuri mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono ò di za. Dapê'ê hawim na danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra mono wapsi, te za 're dasiwasété za'ra, 'rãwi. — Āne ma tō dama rowasu'u, da te dasina waihu'u za'ra da.

¹⁷ Tawamhã te te dama rowasu'u pari, te oto ai'aba're, 'ri tême, tisiré 're ĩnomro mono nori me. Tawamhã 'ri tême sihutu wapsi, te oto siwi sadanha, ĩsiré 're ĩnomro mono nori hã, marĩ na te te dama ĩrowasu'uzém na hã te te tãma waihu'u za'ra da, 'rãwi 're ĩdasiwasété za'ra mono zém na hã. ¹⁸ Tawamhã ma tō tãma waihu'u za'ra:

— E niha a nori wa'aba ma zama, aima waihu'u za'ra wa'aba ò di bété. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono ò di za 'rãwi. ¹⁹ E marĩ wa. Dapê'ê na, da te 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb u, 're sisisi mono ò wa za, dasa hã. Danomo u si, te za 're sisisi, dasa hã. Taha pari, te za 're wairébé apã, rob u. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra, te te âma waihu'u za'ra da, dasai mono bã ĩwê na 're ĩdasaihuri mono zéb da hã.

²⁰⁻²² Āne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Dapê'ê hawi, da te 're ĩsani za'ra mono na si, te za 'rãwi 're dasiwasété za'ra. Dapê'ê 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te dawasédé hã uburé da te 're 'manharĩ za'ra, marĩ na danhipsaihuri hã, duré dasipãri hã, duré dasina danhipsaihuri hã, duré danhibrom na da'ruiwapari hã, duré dawasété 'manharĩ hã, duré dazadawa nhipe hã, duré marĩ na danhiminho'ru hã, duré danhisi wasédé hã, duré marĩ na 'rãwi dasina dawada hã, duré 'rãwi dawasété na 're ĩdasisãmri za'ra mono ò zé hã. ²³ Dasi'uihã na te za 'rãwi da te dasima 're rosa'rata wasété za'ra. Taha pari, te za uburé marĩ hã ĩwasétére hã da te 're 'manharĩ za'ra. Āne wapsi, te za 'rãwi 're dasiwasété za'ra. — Āne ma tō Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono nori ma.

*Pi'ò zudezu'ò 'ra hã, Zezusi te te wa'uburé hã ĩhawi ĩsatõrizé wasu'u
Mateusi 15.21-28*

²⁴ Tawamhã Zezusi nori hã te oto ai'aba're, darob amoi u. Tiru na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, daro hã. Tawamhã 'ri para u ma tō asisi. Tame ĩãmrazém na da te dasiwi ĩwaihu'uzéb da hã, te te sima wê ò di, Zezusi hã. Tane nherê, a'ã da te sa'rese âna, sãmra waihu'u ò di. ²⁵⁻²⁶ Tawamhã pi'ò hã ma tō duré ĩãmrazém na danhimirowasu'u hã wapa. Zezusihi wasu'u te te wapari wi, ma awa'awi ĩtême mo. ĩ'ra hã ba'õtõre hã, wa'uburé hã te te 're wamnarĩ mono wa, te ĩtême mo, te te tãma wasu'u da. Tawamhã ĩtême wisi wi, ma tō Zezusihi papara aime, hi'rãtitõ. Pi'ò hã deredu na ĩpodo, zudezu'ò, Siru Penisiza nhihudu. Tane nherê, ma

tô Zezusihi wi rowaptê, wa'uburé ma, te te rob'ru da, ɽ'ra ma watobro da, ɽ'ra hã rowê na si, tâma 're hâimana mono da oto. ²⁷Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha pi'oi ma, âne:

— Ɔmorɽ'rata na te za da'ra ma, Ɔsa hã da te tâma 're sômri za'ra, tisa hã te te 're 'mahâpãri za'ra mono da, a'â. Da'ra sa hã Ɔmorɽ'rata na wapsã ma, da te 're sãmra mono wamhã, Ɔ'uwaibaba ô di.

²⁸Tawamhã, pi'ô hã ma asa âma sada'â:

— Tô Ɔ'uwaibaba, ma tane hã Ɔma Ɔwaihu. Tane nherê, te za da'ra saipru hã, da'ra nori wi 're rere'e mono wamhã, wapsã hã te te 're huri, wedezai 'rowi.

²⁹Tawamhã Zezusi ma duré asa tâma waihu'u:

— Tane tô. Asa âma Ɔma uwaimrami wê wa, te za oto apã aimo, 'ri tême. Ai'ra ma, ma tô wa'uburé hã watobro.

³⁰Tawamhã pi'ô hã te apã mo, tinhorôwa u. Wisi wamhã, rowê na ma tô ti'ra hã sabu, waptã nomro ré. Ɔwana ma tô tâma watobro, wa'uburé hã. Taha wa, tâma rowê di oto.

Zezusi hã aibã Ɔpo'reptô duré Ɔmreme waihu'u'ô, te te Ɔpesezé wasu'u

³¹Tawamhã Zezusi nori hã Ɔiru na 'ri nho'ômo nhisi 'rata, hâimana za'ra pari, ma tô ai'aba'rê. Sido na daza'ru nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahãri za'ra. Duré Decapori na danhipti'a nho'ômo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahãri za'ra, 10 na daza'ru wa'wai baba. Tawamhã Darireza âma â zaihã u, ma tô aihutu, Ɔsô'ui u. ³²Tawamhã Ɔsô'u zaihã u sihutu wamhã, aibã Ɔpo'reptô hã ma tô Ɔtême dasiwi saprôni ni, Ɔmreme waihu'u'ô hã. Tawamhã Zezusihi ma, te oto 'ru za'ra, siwi Ɔsaprôni'wa nori hã tinhib'rada te te âma hiri da, te te pese da. ³³Tawamhã Zezusi hã ma tô aibã hã danhiti sima saprô. Tawamhã tinhipto hã ma tô Ɔpo're 're tiza. Taha pari, ma duré tizadaipru na tinhipto hã sada di'i, te te âma soto u'rê da. ³⁴Taha pari, te hãiwa u rob'madã. Hãiwa u te te rob'madã'â sina, aibã âma pê'ézé wa, tipê'é 're te âi'â. Tawamhã tisimremezém na te tâma tinha:

— Epata. — Âne âma Ɔsaprizé hã, wamreme na: "Aipo're 'repu'u."

³⁵Tawamhã ma tô po're 'repuru oto, awa'awi. Duré ma tô tinhoto wairo. Tawamhã mreme wê di oto, aibã Ɔmreme waihu'u'ô hã. ³⁶Tawamhã Zezusi hã te sina dazadawa uwati pese, Ɔwasu'u na da te dasima âma ropé tô da. Tane nherê, Ɔmadã'â'wa nori hã te nasi dama rowasu'u za'ra, aibã te te Ɔpesezém na. ³⁷Tawamhã Ɔsimirowasu'u, da te wapari za'ra wamhã, ma tô âma tatob'uzu za'ra ni. Âne te Zezusi hã dasima wasu'u za'ra ni:

— Tô sena, te uburé marí Ɔwê hã te te dama 're ab'manharí. Ɔpo'reptô hã ma tô pese, Ɔmreme waihu'u'ô hã. — Âne te âma tawata za'ra ni.

8

*Zezusi hã, 4 miu na dahãiba hã te te Ɔsaihurizé wasu'u
Mateusi 15.32-39*

¹Tawamhã syry na âma nomrom parip si, ma tô duré apã Ɔtême tasi'rã'ôtô ni, Zezusihi u hã. Tawamhã marí na dasaihuri ô wa, dasazé hã oto hâimana ô wa, te Zezusi hã sima ô tihãra za'ra, tisiré 're Ɔnomro mono nori zô.

²Âne te tâma siwasu'u za'ra:

— Âhãna Ɔrata dasi'ubumroi ré, ma tô dasa hã dawí ai'utô, bâdã si'ubdatô da'âma si'utôri wa. Taha wa, da'âma Ɔpê'ézé di, wa hã. ³Mram nherê, te dama rob'rui wamhã, te za dasi'marôpãri za'ra bâdãni na, danhib'uware wa, romhã hawi we Ɔdasihutu nori hã.

⁴Tawamhã asa te tâma nharí za'ra, âne:

— E niha wa za dasa hã dama 'mai'uiupra za'ra ni, wa te dama sômri za'ra mono da. Âmemhã a'ubuni wi, wa ai'ubumro ni.

⁵Tawamhã Zezusi te asa sadanharí za'ra, âne:

— E niha te Ɔ'u'êtê wapu hã aima tihâimana za'ra wa'wa.

— 7 na te wama tihâimana za'ra. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra asa.

⁶Taha wa, ma tô Zezusi hã dama rob'ru, ti'ai wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tô duré 7 na Ɔ'u'êtê wapu hã waibu, 'Re ihâimana u'âsi mono âma wata da, sôpru wa. Âma wata pari, ma tô te te wê'é, Ɔ'u'êtê wapu hã. Tawamhã tisiré 're Ɔnomro mono nori ma, ma tô te te sômri, te te dama sômri za'ra mono da. ⁷Pe'a hã Ɔsyryre hã te duré tâma ti'maihãiba, Ɔsebre siro hã. Tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono âma te duré tiwata, pe'a Ɔsyryre na zama, sôpru wa. Taha pari, te duré tâma 'ru za'ra, te te dama sômri za'ra mono da. ⁸Tawamhã aihini te oto dasa hã huri ni. Dasa hã ma da te 'mahâpãri, aihini. Taha pari, dasa Ɔsi'azazãri hã Ɔsiré 're Ɔnomro mono nori hã ma tô apã te te sé. Si'ono hã 7 na ihãiba wa, ma tô âma 'masisi za'ra. ⁹Ɔdasaihuri za'ra nori hãiba za'ratazé hã, 4 miu u, ma watobro, âté.

Taha pari, te oto Zezusi hã dama rob'ru, apã darob u, da te ropéi mono da. ¹⁰Tawamhã te te dama rob'rui pari, ma uba're wa asisi, Zezusi nori hã, zara u te te sapri za'ra da, Damanuta na ti'a nhisi u si'aba're da.

Parisezu nori hã, Zezusihi wi, te te iwawaptêrê za'ra zé wasu'u
Mateusi 12.38-42; 16.1-4; Rucasi 11.29-32

¹¹Tawamhã parisezu nori hã ma Zezusihi u aihutu, Isimirowasu'u na te te saze za'ra õ wa, Isadawa wa'rãmi te te nasi tâma nharĩ za'ra da. Tawamhã Zezusihi wi, te oto rowaptêrê za'ra, tiwaihu'u pese na marĩ dama i'manharĩ waihu'u õ hã te te tâma 'manharĩ za'ra da. E marĩ da. Tô sena 'Re Ihãimana u'ãsi mono zadawa para, dama iwaihu'u õ hã te te 're i'ab'manharĩ mono zõ, te te siwi pibu za'ra da. Taré te te siwi wê'õ da, te âne tiwi rowaptêrê za'ra. ¹²Tawamhã Zezusi hã âma pê'êzê za'ra wa, ma sa'êtê pê'êwaze. Tawamhã te sima tinha, âne:

— E niha ma tô nimosi dapoto tém nori hã siwi iwada'u, marĩ dama i'manharĩ waihu'u õ hã i'õ'a te tâma 'manharĩ za'ra da. Mare di, âne hã. Te tâma 'manharĩ za'ra õ di za. — Âne te sima tinha, Zezusi hã.

¹³Taha pari, te tiwi timori za'ra. Uba're wa, ma oto âzé, zara u te te sapri da apã.

Parisezu nori te, duré Erodihite, i'u'êtê wapuzé wasu'u
Mateusi 16.5-12

¹⁴Tawamhã zara u, ma tô oto aihutu, Zezusi nori hã. I'u'êtê wapu hã siré te te 'ma'ari za'ra da nherê, ma tô âma po're ha'ari za'ra, Isiré 're Inomro mono nori hã. Misire te nomro, uba're 'remhã. ¹⁵Tawamhã Zezusi ma âne tâma waihu'u za'ra:

— Ma'apê, 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono, i'u'êtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu nori nhimi 'manharizém nhiti, apito Erodihite.

¹⁶Tawamhã te sima nharĩ za'ra, âne:

— I'u'êtê wapu hã âté wama hãimana za'ra õ wa, ma âne wama waihu'u za'ra.

¹⁷Tawamhã Zezusi ma sina wapari za'ra. Taha wa, te sadanharĩ za'ra, âne:

— E niha te i'u'êtê wapu hã aima Ihãimana za'ra wa'aba õ na, sô asimrami za'ra wa'wa. E asiwĩ Izadaihu'u za'ra wa'aba õ di bété, i'u'êtê wapuzém na te aima iwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã. E niha waihu'u su'u za'ra wa'aba õ di bété. ¹⁸⁻¹⁹E niha atõmo na marĩ 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono nherê, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. E niha aipo're na marĩ 're wapari za'ra wa'aba mono nherê, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. 5 na i'u'êtê wapu hãiba hã te dama iwê'êi ahã mono zém na hã, duré 5 miu na dahãiba nherê, aihĩni Idasaihurizém na hã, e ma âma aipo're si'ari za'ra wa'wa. E niha si'õtõ hãiba hã Iré danho'rada hã isi'azazari hã, apã iwa Iséme aba mono hã. — Âne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra. Tawamhã asa ma Zezusihi ma waihu'u za'ra:

— Si'õno hã 12 na ihãiba hã danho'rata ré hã.

²⁰Tawamhã Zezusi hã Isadanharĩ na, ma duré tâma âma sahu za'ra:

— Duré, 7 na i'u'êtê wapu hã hãimana nherê, te dama iwê'êi ahã mono zém na hã, duré 4 miu na dahãiba nherê, da te 'mahãpãri mono wamhã, e niha si'õtõ hãiba hã danho'rata ré hã. — Âne te sadanharĩ za'ra.

— Si'õno hã, 7 na ihãiba hã danho'rata ré hã. — Âne ma asa tâma waihu'u za'ra.

²¹Tawamhã Zezusi te duré tâma nharĩ za'ra:

— E niha bété zahadu iwaihu'u za'ra wa'aba õ di, iwaihu'u pese na hã. — Âne ma tô Zezusi hã tâma nharĩ za'ra.

Zezusi hã itob'a te te ipesézé wasu'u

²²Taha pari, te oto ai'aba're Zezusi nori hã, Besada na 'ri wa'õtõ nhisi u. Tawamhã datême sihutu wamhã, aibã itob'a hã ma tô itême dasiwĩ saproni ni, Zezusihi u. Tinhib'rata na te te upi da, te te to pese da, te tâma 'ru za'ra, siwi Isaproni'wa nori hã. ²³Tawamhã Zezusi hã ma itob'a hã pa'ã, danhiti te te sima saproni da. Tawamhã tizadaipro na ma sada sisiptõmo di'i, te te âma tob'u're da, aibã hã. Taha pari, ma duré tinhib'rada hã âma tihi. Taha parimhã, te sadanha, âne:

— E zahadu marĩ hã 'madã'ã õ di. E ma tô marĩ hã i'madã.

²⁴Tawamhã aibã te te rob'madã'ã wamhã, Zezusihi ma, te asa tinha, âne:

— Zahadu te rob'madã'ã pese õ di. Aibã nori hã te ai'aba're, wede ne ihãiba za'ra hã. — Âne ma asa tâma waihu'u, te te rob'madã'ã pese waihu'u õ wa.

²⁵Taha wa, tinhib'rada hã ma tô duré âma tino, itomhã âma, Zezusi hã. Tawamhã ma tô tito pese oto, aibã hã. Te rob'madã'ã wê di oto. ²⁶Tawamhã Zezusi hã te aibã ma rob'ru, tinhorõwa u mori waré da oto, apã mori tõ da, 'ri wa'õtõ u hã.

Zezusi hã Danho'reptui'wa na, Pedru hã asa te te tâma iwaihu'uzé wasu'u
Mateusi 16.13-20; Rucasi 9.18-31

²⁷ Taha pari, Zezusi norĩ hã te oto 're nomro, 'ri wa'õtõ mono bâ. Apito Piripihĩ te, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ, 'ri wa'õno hã. Tawamhã bâdâdi na si'aba'rê sina, te tâma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— E niha ma tô da te dasima 're ĩwasu'u za'ra. E 'wa hã, wa hã.

²⁸ Tawamhã asa ma tâma waihu'u za'ra:

— Aiwasu'u hã, ahã di. A hã, u, Zuwã Batita, apã aihãiwa'udu. A hã, u, Eriasi apã we ĩaimorĩ. A hã, u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hãiba amo, duréi pese atã'ã nherê, apã aihãiwa'udu.

²⁹ Tawamhã Zezusi te duré sina sadanharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo.

Tawamhã Pedruhu si, ma asa tâma waihu'u na wa'rã:

— A hã Cristu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da.

³⁰ Tawamhã Zezusi te sina sadawa uwati za'ra, Danho'reptui'wa na, te te a'ã dama wasu'u za'ra tô da.

Zezusi hã, za ĩdã'ázém na, duré za apã ĩhãiwa'utuzém na ĩsiwasu'uzém na rowasu'u Mateusi 16.21-28; Rucasi 9.22-27

³¹⁻³² Tawamhã ãne te Zezusi hã tâma siwasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma:

— Ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩma ĩpisutuzéb zarina, wa za robzépata za'ëté. Wama roti'wa norĩ hã te za siwĩ ĩwê'õ za'ra, ĩhi norĩ hã. Sasedoti ĩpire norĩ zama, duré dama rowahutu'wa norĩ zama, te za siwĩ ĩwê'õ za'ra. Tawapsi te za dasiwĩ ĩwĩri ni. Tawamhã bâdã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za hãiwa'udu apã. — ãne sõ'awi ma tô Zezusi hã tâma siwasu'u za'ra, tâma ĩrob'rãsutuzém na hã te te ãma waihu'u sirõmo za'ra da. Tawamhã Pedru hã ãne tâma ĩsiwasu'u za'ra zé hã te te tiwi sawi da, te sima saprõ Zezusi hã, tisiré norĩ nhiti. ³³ Tawamhã te te sina waparĩ wamhã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ u, ma aipi'ra. Tawamhã Pedruhu ma, te ãne tinha:

— Satanasi, mo oto aimorĩ, ĩnhiti. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirosa'rata zarina rosa'rata õ di, a hã. Danhimirosa'rata zarina si, te ĩ'ãma ĩrosa'ra, a hã.

³⁴ Taha pari, Zezusi te duré sima dazõ hã, uburé ĩtème dasi'rã'õtõ mono da. Tisiré 're ĩnomro mono norĩ zõ zama, te duré tihãrã za'ra sima. Tawamhã ãne ma si'ãma dama rowaihu'u:

— Ni'wam norĩ hã ĩsiré 're nomro u'ãsi mono da, te te sima 're ĩwê za'ra mono wamhã, tihãmanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tiza'ozéb ré, ĩzarina 're ĩnomro mono ne, da te dasiwĩ uprosi da nherê, te za ĩsiré 're nomro. ³⁵ Ni'wam norĩ hã si'uihã na tihãmanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowê ĩsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, duré ĩzadawa wasu'u'wa 're nomro mono wa, 're sihãiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowê hã. ³⁶⁻³⁷ Áté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahã uptabi da. Tawamhã te za oto dãrã. Ti'ab ré sibrob ahã nherê, e tâma 're rowê mono di za, rowê ĩsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami mono õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowê mono õ di za. Ti'ai ãma simarĩ ahã uptabi nherê, tâma waihu'u õ di za, marĩ na ĩsiwa'ãbázéb da hã, rowê ãma 're ĩhãimana mono zéb da hã. — ãne Zezusi ma tô dama waihu'u siro, da te waihu'u za'ra da. ³⁸ Ma tô duré dama rowaihu'u ãne:

— Áhãna da'ahã na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã ma tô rême za'ra ni. Dawasété na si te oto 're danomro, ã nimosi dapoto té mono hã. Tawamhã ni'wam norĩ hã ĩzazei'wa na, duré ĩmreme waparĩ pese 'wa na, áté dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite. Áté te za dawĩ 're si'udã za'ra, ĩzazei'õ'wa ne. Ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã nimahã na si, wa za wei mo apã. ĩmama te hã, rowa'a za'ëté ré, wa za wei mo, hãiwa ãma tâma ĩromhuri'wa norĩ siré. Tawamhã apã we ĩmorĩ wapsi, ĩ'udã'wa norĩ hã ĩzazei'wa na te waihu'u za'ra õ di za. — ãne ma tô dama rowasu'u, Zezusi hã.

9

¹ Tawamhã Zezusi hã ma duré dama waihu'u, ãne:

— Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihĩni õ nherê, ai'matã'ã aba õ ré, te za tiwaihu'u pese na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwê mono zé hã ãma ĩ'madã'ã za'ra wa'wa. — ãne ma Zezusi hã dama waihu'u siro, da te dasina waihu'u za'ra da.

Zezusihĩ hãiba ĩsisaprĩzé wasu'u Mateusi 17.1-13; Rucasi 9.28-36

² Tawamhã bâdã 6 na ãma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ si te te simro, Ti'adu norĩ me, Zuwãhã zama. Êté 'rãihã u ma tô ai'aba'rê. Tame ma tô Zezusi hã tihãiba na saprĩ, Pedru norĩ nho'a. ³ ĩ'uzã hã ma tô tihãrã uptabi. Rowa'a za'ëté ne, ma ai'ubuzi, rã uptabi

na. Da'uzha hã da te 're hã upsõi pese za'ra mono nherê, hãirã prã ti, Zezusihi uza ma hã. ⁴Tawamhã dahi'rata norĩ hã ma tô 'madã'ã za'ra, Eriasi norĩ hã Mozésihi me. Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra. ⁵⁻⁶Tawamhã Pedru te Zezusihi ma tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, ãme wama rowê za'ra di. Si'ubdatô, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni aihãiba bâ wa'aba, ate da hã, durê Mozésihi te da hã, durê Eriasihi te da hã. — ãne ma Pedru hã tâma waihu'u, a'ã te te rosa'rata ãna. Te te 'madã'ã za'ra wa, ma tâma tipahi za'ra, Pedru norĩ hã. ⁷Tawamhã hãiwa nhirõtô'a za'êne hã ma ubu za'ra, Zezusi norĩ hã. Taha wa, hãiwa nhirõtô'a hawi, ma we tâma nharĩ za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã, Pedru norĩ ma:

— ã hã ì'ra, te 're ìsawi pese mono. Ma'ãpé ìsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

⁸Taha wamhã, taré te titômo na sô rowaimrami za'ra. Zezusihi si te ãma siwi 'madã, siwaprosi ìsam na.

⁹Tawamhã êtê 'rãihã hawi, ma oto si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Si'aba'rê sina, te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Êtê 'rãihã ãma ì'madã'ã za'ra wa'aba zém na hã, dama rowasu'u za'ra wa'aba ô di za a'ã. Wa hã ti'ai ãma dasiré ìpodo hã ab're hawi ìhãiwa'utu parip si, te za dama 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰Tawamhã ìmreme ma tô wapari za'ra, Pedru norĩ hã. Taha wa, te 'rãwi sima rowasu'u za'ra, ãne:

— E niha ìsiwasu'uzé hã ab're hawi, za te te ìhãiwa'utu na. Wa norĩ hã wama waihu'u za'ra ô di. — ãne te 'rãwi sima rowasu'u za'ra. ¹¹Tawamhã te oto siwi sadanha, Zezusi hã:

— E marĩ wa, te rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra bété, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te ìpisutu wana, Eriasi za we ìmorĩ na hã.

¹²⁻¹³Tawamhã Zezusi ma tô asa tâma waihu'u za'ra:

— Durêihã 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ì'uwaibaba ãma rob'ui'ére ìbãihã na, Eriasi za we apã ìmorizém na te te ropese da. Tane nherê, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eriasi hã ma tô wei morĩ pa. Da te dasima ìwê za'ra zéb zarina, ma tô tâma rob'manharĩ wasété za'ra ni, ìwana da te durê ãma ìrob'ui'érezéb zarina. 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô ì'ãma rob'ui'ére sirômo za'ra, ti'ai ãma dasiré ìpoto ãma hã, sa'êtê na za te ìrobzépatazém na hã, durê za da te dasiwi ìwê'özém na hã. E marĩ wa, ma tô ãne ì'ãma rob'ui'ére sirômo za'ra. — ãne te Zezusi hã sina sadanharĩ za'ra.

Ai'repudu ìpesezé wasu'u

Mateusi 17.14-20; Rucasi 9.37-43

¹⁴Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto apã ai'aba'rê, tisiré norĩ u. ìwana za'ra ma tô da'ahã na tasi'rã'õtô ni. Tame 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti ui'ére na rowahutu'wa norĩ hã te nasi ìsada wa'rãmi tâma nharĩ za'ra, Zezusihi siré 're ìnomro mono norĩ ma, ìsimirowasu'u na te te saze za'ra ô wa. ¹⁵Zezusi hã da te 'madã'ã za'ra wamhã, uburé ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, ma tô ìtême dasisa're, da te sawi za'ra da. ¹⁶Tawamhã Zezusi te dama tinha:

— E marĩ na, te asima ìrowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁷Tawamhã aibã hã dawa'wa hawi te 'mahã:

— Rowahutu'wa, ì'ra wa we atême saprô, ìma pawaptob da. Wa'uburé te te 're upi mono wa, mreme ô u'ãsi te 're sãmra. ¹⁸Wa'uburé hã te te 're wabzuri, ti'ai u. Tawamhã ìsadaipro hã te tiwi 're pusi. Te durê 're 'wahãihãsi. Te durê 're sitete. Te durê 're sib'uwa. Wa tô aré waptêrê za'ra, asiré 're ìnomro mono norĩ hã wa'uburé te te siwi me da, tâma. Tane nherê, tâma waihu'u za'ra ô di, ì'ra ma, te te siwi ìme da hã. — ãne te aibã hã rowasu'u, Zezusihi ma.

¹⁹Tawamhã aibã mreme te te wapari wamhã, ma tô tisiré 're ìnomro mono norĩ ma tinha:

— E niha bété ai'rata 're ìnhamra u'ãsi aba mono nherê, asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono ô di bété, te 're ì'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. E ìpê'ézé u'ãsi, wa za ai'rata 're ìmorĩ 'wa, 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono ô wa. Ma'ãpé, ai'repudu hã we ìtême saprôni aba.

²⁰Tawamhã ma tô ìtême siwi saprô, ai'repudu hã. ìtême te te siwi ãwisi wi, te wa'uburé hã Zezusi hã 'madã. Taha wa, te sisa'u ai'repudu hã wasutu. Sa'êtê te 're sipizari, ti'ai wa. Ma duré sadaiproi waze.

²¹Tawamhã Zezusi hã te ìmama hã ãma sadanha:

— E niha ma tô ãma tiwahu, ai'ra hã ìré 're hãimana mono ré hã.

— ì'ra hã sapore ré, ma tô 're siwamnarĩ. ²²Unhama u te te 're wabzuri wa'uburé hã, unhama na te te wĩri da. ãi ba zama te te 're wabzuri, ã na te te wĩri da. Tô sena aiwaihu'u pese wamhã, wapawapto na. Ma'ãpé, wa'ãma aipê'ézé na.

²³Tawamhã ãne te Zezusi hã tâma tinha:

— E niha te āne Īma Īnha, tō sena Īwaihū'u pese wamhā, te aipawapto wa'aba da hā, ai'ra āma. Īwaihū'u pese na, da te 're Ī'umnhasi za'ra mono wamhā, uburé dama waihū'u pese di za, marī na da te 're Īdapawapto za'ra mono zéb da hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihū'u.

²⁴ Tawamhā awa'awi te aibā hā Zezusi ma tinha:

— Asimipawaptozbém na, wa tō ai'umnhasi. Ma'āpé, 're Īpawapto u'āsi mono, asimipawaptozbém na te 're asazei pese mono da oto. Taha da, wa aima Īsiwasu'u.

²⁵ Tawamhā Zezusi hā Ītēme Īdasi'rā'ōtō norī hā da'ahā na te te da'ab'madā'ā wamhā, ma tō wa'uburé ma rob'ru, āne:

— Wa'uburé, ai'repudu 're upi u'āsi mono wa, te mreme'ō u'āsi 're hāimana. Te duré po'reptō u'āsi 're sāmra. Aiwatobro, ai'reputu hawi. Niwa apā asébré tō, ai'reputu u.

²⁶ Tawamhā wa'uburé, ma tizadari. Sisa'u te duré wasutu, ai'repudu hā. Tawamhā Īhawi ma tō watobro. Ai'repudu hā rési āna te oto nomro, dā'ā newa. Taha wa, te dasima rowasu'u za'ra ni, ai'repudu hā Īdā'ā na. ²⁷ Tane nherē, ma tō Zezusi hā ai'repudu hā pa'ā. Ma tō hāiwi wahuu, parā na sab da.

²⁸ Taha pari, ma asisi 'ri para u, Zezusi norī hā. Tame hāiba pisutu ma tō si'āma sadanharī za'ra, Īsiré 're Īnomro mono norī hā:

— E niha bā bété wa norī hā, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherē, wa te wasiwi Īmei waihū'u ō, tāma.

²⁹ Tawamhā asa ma Zezusi hā āne tāma waihū'u za'ra:

— 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, te za a'ā 're damreme zusi āma. Taha parip si, dama waihū'u pese di za, wa'uburé hā dama 're Īwairébé mono zéb da hā. — Āne ma tāma waihū'u za'ra.

Zezusi hā za Īdā'āzém na duré za apā Īhāiwa'utuzém na Īsiwasu'uzém na rowasu'u Mateusi 17.22-23; Rucasi 9.43-45

³⁰⁻³¹ Tawamhā Zezusi norī hā ta hawi te oto ai'aba'ré. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, ma ro'rahāri za'ra. Zezusi hā ma tō sima wē, Īhāimanazém na a'ā da te sa'rese za'ra tō da, tisiré 're Īnomro mono norī ma, a'ā hāiba pisutu tāma siwasu'u za'ra da. Tawamhā ma tō tāma siwasu'u za'ra, āne:

— Wa hā dasiré Īpodo hā te za dasima Īhāiba nhomri ni. Te za duré dasiwi Īwīrī ni. Da te dasiwi Īwīrī wamhā, bādā maparane Ī'āma si'utōrī ō ré, wa za apā hāiwa'udu ab're hawi, Īdā'ā uptabi nherē. — Āne te tāma siwasu'u za'ra, tisiré 're Īnomro mono norī ma.

³² Tawamhā te te siwi sadaihu'u za'ra ō di, tāma Īsiwasu'u za'ra zém na hā. Tane nherē, tāma pahi za'ra wa, te te siwi āma sadanharī ō di oto. Ari'iwi te oto asimro.

Danhipai u dama Īpire na, Zezusi te te Īrowasu'uzém na rowasu'u Mateusi 18.1-5; Rucasi 9.46-48

³³ Tawamhā Capana'u na 'ri nhisi u, ma tō oto aihutu, Zezusi norī hā. Tame 'ri para u sisisi wamhā, te Zezusi hā sadanharī za'ra, tisiré 're Īnomro mono norī hā, āne:

— Bādādi na we wasi'aba'réri ré hā e marī na, te we asima Īrowasu'u za'ra wa'aba mo.

³⁴ Tazahā te ari'iwi tihāimana za'ra oto, bādādi na si'aba'ré sina, sipibu za'ra wa aré, 'rāwi sima Īmaipire zō.

³⁵ Zezusi hā ma tō nhamra oto. Tisiré 're Īnomro mono norī zō, te tihārā za'ra, sitēme. Āne te tāma nharī za'ra:

— Ni'wam norī hā dama pire da, 'rāwi te te si'āma 're rosa'rata za'ra mono wamhā, dama Īwapu ne, te za dama 're si'ai'uté za'ra.

³⁶⁻³⁷ Taha pari, ma ai'uté hā pa'ā, tisiré 're Īnomro mono norī wa'wa, te te sārī da, tipa. Tawamhā tipa te te sārī sina, ma āne tāma waihū'u za'ra:

— Ni'wam norī hā te te 're Īzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zō 're tob'uzu za'ra mono wamhā, ta norī u'ābā te duré Īzō 're tob'uzu za'ra. Tawamhā, e Īzō si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We Īzatōrī'wa zō zama te sō 're tob'uzu za'ra. — Āne ma tō tāma waihū'u za'ra, te te waihū'u za'ra da.

Zezusi norī wē 'wa norī wasu'u na rowasu'u Rucasi 9.49-50

³⁸ Tawamhā Zuwā hā te Zezusi ma siwasu'u:

— Rowahutu'wa, aibā wa tō 'madā'ā za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're Īrob'rui mono hā, dama 're wairébé mono da. Tawamhā ma tō dama 're wairébé. Ō hā wasiré 're morī ō di. Taha wa, wa tō tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tō mono da, wasiré 're morī ō wa. — Āne te Zezusi ma siwasu'u, Zuwā hā.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā Zezusi hā ma tō asa tāma waihū'u za'ra, Zuwā norī ma:

— Tiwi sawi za'ra wa'aba ō di za, te te 're Īda'apawapto mono zé hā. Até ni'wam norī hā Īwaihū'u pese zarina, te za iwē hā te te dama 're 'manharī za'ra, dama Īmanharī waihū'u ō

hã. E taha pari, te za ta nori hã awa'awi na ïnhisi wasété za'ra. Mare di. Te te 're ïnhisi wasété za'ra mono ô di za. E marĩ wa. Ni'wam nori hã wazada 're hãimana za'ra mono ô wamhã, ta nori hã wahãiba niwĩ te za 're hãimana za'ra. Taha wa, aibã hã wahãiba niwĩ 're hãimana mono nherẽ, tiwi sawi za'ra wa'aba ô di za, te te 're ïda'apawapto mono zé hã. — Æne ma tô tâma waihu'u za'ra. ⁴¹ Tawamhã ma tô duré tâma nharĩ za'ra:

— Ma'ãpé, ïwapari pese za'ra wa'aba asina. A nori wa'wa hã ïzazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, â hã ni'wam nori hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ïhãimana u'âsi mono, za te te tâma 're ï'awa'âbã mono zé hã tiwi 're simani za'ra mono ô di za. Te za te te sina 're uwaimrami za'ra. — Æne ma tô tâma siwaihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ïnomro mono nori ma.

Dawasété na romnhimimnhasi wasu'u

Mateusi 18.6-9; Rucasi 17.1-2

⁴²Tawamhã Zezusi hã roti na ma duré tâma ãma uzusi za'ra:

— Áté ã nori hã, ai'uté dama ïwapu ne, te za 're nomro, ïzazei'wa nori hã. Tawamhã áté ni'wa simiroti zarina, te za ï'mairé. Tawamhã tâma ïroti wasété'wai ma hã, tâma rowé ô uptabi di za, 'Re ïhãimana u'âsi mono, za te te azãri wa. Ìbutu na étê tómo wawé, da te ãma wasisi pari, âi ba da te mei 'wa'âhã, uihã na dá'ã da, tâma rowé ô di aré. Tane nheré, ïsimiroti wasétézéb zarina, ïzazei'wa te te ïrême wamhã, tâma rowé ô uptabi di za, roti wasété'wai ma hã. ⁴³ Taha wa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Asib'rata na aiwasédé hã 're waihu'u wa'aba mono wamhã, asib'rada asiwi 're ïsihãri za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro wé wa'aba mo. Asib'rada misire ré si rowé uptabi u, 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowé za'ra wa'aba mono di za, hãiwa ãma hã. Asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisisi aba mono wamhã, unhama u'âsi u, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. ⁴⁴⁻⁴⁵ Duré nimomo 're aiwairébé aba mono wa, aiwasédé hã 're waihu'u wa'aba mono wamhã, aipara asiwi 're ïsihãri za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro waré wa'aba mo. Aipara misire ré si, rowé uptabi u 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowé za'ra wa'aba mono di za, hãiwa ãma hã. Aipara zahuré ré ropipa u, 're asisisi aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. ⁴⁶⁻⁴⁷ Duré marĩ hã átomo na 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hã 're waihu'u wa'aba mono wamhã, tawamhã ato asiwi 're ïsani za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro waré wa'aba mo. Atómo misire ré si, 'Re ïhãimana u'âsi mono u, 're asisisi aba mono wamhã, Asib'apito wa'aba u, aima 're rowé za'ra wa'aba mono di za. Atómo zahuré ré ropipa u, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. ⁴⁸ Ropipa ãma ubu hã te te 're ïdahãiba uprosi za'ra mono hã, si'utõri ô di. Duré uzã hã si'utõri waihu'u ô di. Ône u'ã te 're hãimana u'âsi. — Æne Zezusi ma tô tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono nori ma.

⁴⁹Tawamhã ãne ma duré tâma waihu'u za'ra:

— Marĩ na da te 're ïrobzépata za'ra mono zém na, te za te te 're da'apibu, 'Re ïhãimana u'âsi mono hã, tô sena ïzazei'wa 're danomro mono zô. ⁵⁰ Wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrĩzéb da hã. Tane nheré, oto 're se si'utõri mono wamhã, niha da te 'manharĩ waihu'u ô di, apã se da, dasa da te ãma 're ïwarĩri za'ra mono da hã. Sa na, wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Ni'wam nori hãimanazéb zarina, te za dasi'u syry na sa na 're dasaihuri, dasisawi te. Tane asisawi te, te za rowé na asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. — Æne ma tô tâma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ïnomro mono nori ma.

10

Dasiwi 're ïdasiwanhizari za'ra mono zém na rowasu'u

Mateusi 5.31-32; 19.1-12; Rucasi 16.18

¹ Tawamhã Zezusi hã Capana'u hawi te oto mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, mori da. Tawamhã Zodã pa zara u, ma tô sapri. Te te sapri wamhã, da'ahã uptabi na ma tô duré ïtème dasito. Taha wa, te duré dama rowahutu, te te dama 're ïrowahutu u'âsi mono zém na, Zezusi hã. ² Tawamhã ni'wam nori hã parisezu nori hã, timreme na te te tâma ãma upa za'ra wa, te te siwi mreme wé'õ da, ma ãne siwi sadawa pibu:

— Aibã nori hã timro me sima 're siwanhizari za'ra mono wamhã, e wahi'rata nori nhimiroti zarina, te za timro hã time, aibã hã. — Æne te siwi sadanha.

³ Tawamhã asa ma Zezusi hã sada'âbã za'ra:

— E niha ma tô Mozési hã bété dama waihu'u aré, damro me dasiwi 're ïdasiwanhizari za'ra mono zém na hã.

⁴ Tawamhã asa ma duré ãma sada'âbã za'ra:

— Mozési hã âne ma tô dama roti: Aibã norĩ hã timro me, siwi 're siwanhizari za'ra mono õ ré, te za rob'ui'éré hã timro ma te te 're sòmri za'ra pi'õi ma, da te âma 're waihu'u za'ra mono da, te te ìmezém na hã. Taha parip si, te za oto pi'õi ma, te te 're rob'ru za'ra.

⁵ Tawamhã Zezusi te duré asa tâma nharĩ za'ra:

— Ta hã Mozési hã aipë'ê tete za'ra wa'aba wa, ma tô âne na te te aima 're roti za'ra wa'wa. ⁶ Ropoto na'rata hawimhã, ânei õ di. Ropoto na'rata hawimhã, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aibã hã poto, a'uwê na. Pi'õ zama ma tô duré poto. ⁷ Taha wa, aibã hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama norĩ hã te te 're rême za'ra, timro me si, siré 're simasisi zahuré mono da oto. ⁸ Sina hãiba sitob zahuré wamhã, maparane ìhãiba nherê, misi ìhãiba ne, te za siré 're hâimana u'âsi zahuré oto. ⁹ Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono, dasi'âma te te 're da'ahãiba to mono nherê, ni'wa hã da'âma 're siwanhizari mono õ di za. Mare di. — Âne ma tô Zezusi hã parisezu norĩ ma waihu'u za'ra.

¹⁰ Taha pari, 'ri tême sihutu wamhã, ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã ma tô âma siwi sadanha.

¹¹ Tawamhã Zezusi asa ma tô tâma waihu'u za'ra:

— Ni'wa hã aibã hã timro te te mei wamhã, pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibã hã. ¹² Duré ni'wa hã pi'õ hã, timro te te mei wamhã, aibã aimawi na mro wamhã, te za duré tiwasédé hã 'manha, pi'õ hã. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra.

Zezusi hã, ai'uté te te ì'azawizém na rowasu'u

Mateusi 19.13-15; Rucasi 18.15-17

¹³ Taha pari, ma tô da'ra hã âwisi za'ra ni Zezusi hi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, âma mreme za'ra da, te te 're apawaptob u'âsi mono da, ìwê na. Tane nherê, ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã ma tô dawê'õ za'ra, da'ra hã da te ìtême 'wasari tô da, Zezusi hi. ¹⁴ Âne te te ìdawê'õ za'ra zém na hã, te te wapari ze za'ra õ di, Zezusi hã. Taha wa, te âne tâma nharĩ za'ra:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tô. A'ã we ìtême da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. Â norĩ hã ai'uté norĩ hã õne haré simizazei pese na 're ìhâimana za'ra mono ne, tane ni'wam norĩ hã 're hâimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra. ¹⁵ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ai'uté dama ìwapu ne, 're hâimana za'ra mono õ wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb u, 're sisisi mono õ di za. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

¹⁶ Tawamhã awa'awi ma tô nasi ai'uté hã dawí azaza tipa. Duré tinhib'rata na te te nasi upi za'ra sina, 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, ma tô âma arowaptê, ìwê hã te te tâma 're anhomri mono da.

Aibã ìsibro pese na rowasu'u

Mateusi 19.16-30; Rucasi 18.18-30

¹⁷ Zezusi norĩ hã sina pahã za'ra õ ré, te aibã hã ìsarina tiwara za'ra. Âma wisi za'ra wamhã, Zezusi hi papara ma aime hi'rãtitõ. Tawamhã âne te sina sadanha:

— Rowahutu'wa, aiwê di a hã. E marĩ ìwê hã wa za 'manha, 're ìdanomro u'âsi mono zé hã te ìsina ì'uwaimrami da hã.

¹⁸ Tawamhã asa te Zezusi hã tâma tinha:

— E niha te ì'âma aiwa, ìwê na. 'Re ìhâimana u'âsi mono si ìwê uptabi hã, õhõ si. Ni'wa hã ìsine hã mare di. ¹⁹ A hã aima waihu'u pese di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Âne dama ìsimiroti hã: “'Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré danhibrom na dawí 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dahãiba wasu'u na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aimama hã te za 're ìwazé pese mo, ana zama.” Âne 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã.

²⁰ Tawamhã asa te Zezusi hi ma siwasu'u:

— Rowahutu'wa, ìprédu wi, wa tô te 're 'madã'ã pese, ìsimiroti hã.

²¹ Tawamhã Zezusi hã te aibã 'madã, sawi sina. Âne te tâma tinha:

— Zahadu te misi aiwi sô rowaptã, tâma âma ì'uwaimrami'õ hã. Mo oto aimorĩ apã, asibro hã uburé dama wede mono da, ìwa'ãbã zó, ìsibrob'õ norĩ ma, sòmri mono da. Âne wamhã, duré asibro pese di za, hãiwa âma. Taha parip si, te za we apã aimo ìtême, ìsiré 're aimorĩ da oto. — Âne ma tô aibã ma waihu'u, Zezusi hã.

²² Aibã hã âne hã te te wapari wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ. E marĩ wa. Sibrob ahã uptabi wa. Taha wa, te oto mo apã, robzei'ãna. ²³ Tawamhã aibã za'u, te Zezusi hã 'madã'ã za'ra, ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã. Taha wa, ma tô âne tâma waihu'u za'ra:

— ìsibro pese norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb u 're ìsisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za.

²⁴ Tawamhã te âma rosa'rata za'ra, te te tâma ìwaihu'u za'ra zém na hã. Âne ma duré tâma waihu'u za'ra:

— Īsiwadi norī, e niha te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma, 're sib'apito za'ra, ĩtême 're ĩsisisi mono zéb da hâ. Tâma pire uptabi za'ra di. ²⁵ E niha te za awaru ba'ômore hâ ĩsi'uwazi para'ôto zapu'u 're âzé. Sébré waihu'u ô di. Tane, ĩsibro pese norī hâ si'uihâ na 're sisisi waihu'u mono ô di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zéb u hâ. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hâ.

²⁶ Âne ĩmreme hâ te te wapari za'ra wamhâ, ma tô âma titob'uzu za'ra. Tawamhâ te âma sisadhanarī za'ra, âne:

— ĩsibro pese norī ma, waihu'u za'ra ô wamhâ, e 'wam norī hâ te za bété danho'reptuzé hâ te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'â âna 're ĩdanomro u'âsi mono zé hâ. Âté ni'wai ô di.

²⁷ Tawamhâ Zezusi hâ te 'madâ'â za'ra. Âne ma tô tâma waihu'u za'ra:

— Dasi'uihâ na danho'reptuzé hâ, da te dasina 're uwaimrami za'ra mono ô di za. Dama waihu'u ô di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si, uburé marī hâ 'manharī waihu'u pese uptabi di. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra.

²⁸ Tawamhâ Pedru hâ te asa tâma siwasu'u:

— Wa norī hâ uburé wa tô wanhibro hâ wasipara rême za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto.

²⁹ Tawamhâ Zezusi hâ âne ma duré tâma waihu'u za'ra:

— Tane tô. ĩwapari pese za'ra wa'aba. Âté ni'wa hâ te te 're ĩzawi pese mono zéb zarina, te za tinhorôwa hâ a'â tiré, te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono da. Âté tisisânawâ norī, duré tihidiba norī te za a'â rême za'ra. Âté tina, timama, duré ti'ra norī hâ te za a'â rême za'ra. Âté tinhipti'a zama, te za a'â tiré. ³⁰ Âne wamhâ, ti'ai âma 're morī ré, te za marī ĩwê uptabi hâ ahâ na tâma 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhīb'ratamhâ, ĩsôrôwa za'ra hâ, ĩsisânawâ norī hâ, ĩhidiba norī hâ, i'ra norī hâ, duré ĩsipti'a hâ. Marī ĩwê hâ tâma 're ĩhâimana za'ra mono zu, te za duré rowasédé hâ tâma 're hâimana za'ra, taré da te 're ĩruiwapari za'ra mono zéb zarina. Niwapsi te za duré tâma pisutu, dâ'â âna 're morī u'âsi da, rowê uptabi âma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ. ³¹ Ni'wam norī hâ ahâ uptabi na pire na ti'ab ré dama 're hâimana za'ra mono nheré, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ te te tâma 're apisutu, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zéb âma hâ. Duré ni'wam norī hâ ahâ uptabi na ti'ab ré wapu na dama 're hâimana za'ra mono nheré, te za te te tâma 're apisutu, pire na oto 're hâimana za'ra mono da. — Âne ma tô romhâ ré tâma waihu'u sirômo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

Zezusi hâ za tidâ'âzém na, duré za tihâiwa'utuzém na zama ĩsiwasu'u zahu zé

Mateusi 20.17-19; Rucasi 18.31-34

³² Tawamhâ Zezusi norī hâ ma oto sai'uri za'ra, bâdâdi na sô'a na, Zeruzarê u. Zezusi hâ tisiré 're ĩnomro mono norī nhowa, ma tô mo. Sina hâtâ'â âna, morī wa, te âma rosa'rata za'ra. Taha wa, ma tô ĩsiré 're ĩnomro mono norī me ĩsi'aba'rê norī hâ sina tipahi za'ra. Tawamhâ danhiti te sima satôri za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī hâ, te te tâma rowasu'u sirômo za'ra da, za tâma ĩromhâimanazém na. ³³⁻³⁴ Tawamhâ âne te tâma rowasu'u za'ra:

— ĩwapari pese za'ra wa'aba. Âhâna Zeruzarê u, wa ai'aba'rê ni. Tame wa hâ ti'ai âma dasiré ĩpodo hâ te za dasima ĩhâiba nhomri ni, sasedoti ĩpire norī ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norī ma zama. Ta norī hâ ĩwasédé te te ĩ'âma ĩsa'ra za'ra zéb zarina, te za dama ĩ'ru za'ra, da te ĩwiri da, dasiwi. Tawamhâ zudezu'ô norī ma, te za siwi ĩhâiba nho. Ta norī hâ te za ĩ'âma tiwa'ê za'ra, zudezu'ô norī hâ. Tizadaipro na te za duré nasi siwi ĩ'upto. Te za duré te te siwi 're ĩpr'é. Tawamhâ te za oto siwi ĩwi. Tane nheré, bâdâ maparane ĩ'âma si'utôri ô ré, wa za apâ hâiwa'udu. — Âne ma tô tâma siwasu'u sirômo za'ra, Zezusi hâ.

Ti'adu norī hâ Zuwâhâ me, te te sina ĩrowaptêrê zahuré zé wasu'u

Mateusi 20.20-28

³⁵ Taha pari, Ti'adu hâ Zuwâhâ me, Zebedehe 'ra zahuré hâ, ma tô Zezusihi u sina rotété zahuré, te te tâma nharī zahuré da, âne:

— Rowahutu'wa, wa za aiwi rowaptêrê ni. Ma'âpé, âma wama uwaimrami, wa te wasima ĩwê hâ.

³⁶ Tawamhâ Zezusi ma âma sada'âbâ zahuré:

— E niha ma tô asima ĩwê wa'wa, te aima âma ĩ'uwaimrami aba da hâ, asima ĩwê wa'aba zé hâ. — Âne te sadanharī zahuré.

³⁷ Tawamhâ asa te duré tâma nharī zahuré, Zezusihi ma:

— Niwamhâ danhib'apito simasisizém na te za 're asâmra mo, dama aipire uptabi na 're aihâimana mono da. Âhâ wa, ma'âpé wapisutu, asimire niwī 're wa'manhamra mono da, duré asimi'e niwīb zama, asine dama wapire na 're wahâimana mono da.

³⁸ Tawamhâ te duré asa tâma nharī zahuré:

— Rosa'rata āna te āne asina Īzadanharī 'wa. Wa hā wa za robzépata za'ētē, dawī Īsisawi āna. E tawamhā sada asiptete aba di za, za te ĩrobzépata za'ētē ne, ĩrobzépata aba da hā.

³⁹ Tawamhā asa te duré Zezusihi ma siwaihu'u zahuré:

— Īhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te ĩrobzépata da hā.

Tawamhā Zezusi ma duré asa tāma waihu'u zahuré:

— Te za tō ĩsine ĩrobzépata za'ētē 'wa. ⁴⁰ Tane nherē, ĩsi'uihā na te aipisutu waihu'u aba ō di, dama aipire wa'aba na 're aihāimana aba mono zéb da hā ĩnhimire niwī, duré ĩnhimi'e niwī. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te za te te dama 're apisutu, te te sima 're ĩda'awē mono zéb uwaibaba, dama pīre na ĩ'rata 're dahāimana u'āsi za'ra mono da. — Āne ma tō tāma waihu'u zahuré, Ti'adu norī ma.

⁴¹ Tawamhā Zezusihi siré 're ĩnomro mono norī hā 10 na ĩhāiba za'ra hā, Ti'adu norī mreme te te wapari za'ra wamhā, ma tō sada tinhiti'ru za'ra. ⁴² Taha wa, Zezusi te sō tihārā za'ra, 'rāwi ĩtēme si'rā'ōtō da. Tawamhā āne ma tō tāma waihu'u za'ra:

— Ti'ai āma danhib'apito na da te 're ĩwamri za'ra mono norī hā te pīre uptabi na dama 're hāimana za'ra. Sa'ētē te duré te te 're dawada'uri za'ra, ĩsimiroti hā da te 're 'madā'ā za'ra mono da. ⁴³ Tane asima 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di za, a norī wa'wa hā. Asiré norī ma, ai'maipire wa'aba da, asima 're 'mairōb'ruiwaparī aba mono wamhā, te za asiré hā 're ĩ'maipawaptōb u'āsi aba mo, marī zō 're a'manhīmnhasi aba mono āna. ⁴⁴ Duré 'rāwi asima aipire uptabi na, 're ai'maihāimana aba mono da, asima 'maiwē uptabi aba wamhā, pawā'ābā āna romhuri'wa ne, te za asima 're ĩ'mairomhuri wē wa'aba mo. ⁴⁵ Tane duré, wa hā dasiré ĩpodo hā da te ĩma 're romhuri za'ra mono da, we ĩmorī ō di, ti'ai u. Te 're da'apawapto mono da si, wa wei datēme mo, ĩsihāiba zawi āna dazada ĩdā'ā da, da'upana te da'awa'ābā da. — Āne ma tō tāma siwaihu'u za'ra Zezusi hā, te te āma waihu'u za'ra da.

Zezusi hā Batimezu te te ĩto pesezé wasu'u

Mateusi 20.29-34; Rucasi 18.35-43

⁴⁶ Tawamhā Zezusi norī hā ma tō oto aihutu, Zerico na 'ri nho'ōmo nhisi u. Zerico hawi duré si'aba'rēi wamhā, da'hā uptabi na te ĩsiré ai'aba'rē ni. Si'aba'rēi ré, ma tō aibā hā sōpētē za'ra ĩtob'a hā, bādādi zababa ĩsāmra hā. ĩtob'a hā Batimezu na ĩsisi hā, Timezuhu 'ra. Rob'uiprazém na te nasi da'awa, da te tāma a za'ra da. ⁴⁷ Tawamhā ma tō Zezusihi wasu'u hā wapa, Nazaré nhihudu hā ĩsababa te te ĩro'razāri na hā. Taha wa, te te sina 'mahārā, sa'ētē, ĩtob'a hā:

— Zezusi, Dawihi nhihudu, ma'āpē ĩ'āma aipē'ēzé na. — Āne te nasi sina 'mahā.

⁴⁸ Tawamhā da'hā na te tāma nharī za'ra ni, ari'iwi sāmra da. Tane nherē, te nasi sa'ētē sina 'mahā:

— Dawihi nhihudu, ĩ'āma aipē'ēzé na.

⁴⁹ Tawamhā ma tō mazazā, Zezusi hā. Āne te dama ti'ru:

— Sō aihārā za'ra wa'aba, we ĩtēme morī da.

Taha wa, te dasiwi 'mahārā ni, ĩtob'a hā:

— Aiwahutu. Zezusi hā te asō hā, ĩtēme aimorī da. Aima rowē di za oto.

⁵⁰ Tawamhā Batimezu hā tisi'ubuzé ma tō time, si'aba'rē na wahutu da, Zezusihi u morī da.

⁵¹ ĩtēme wisi wamhā, Zezusi te āne sadanha:

— E marī te asima ĩwē, te āma aima ĩ'uwa'imrami da hā.

— Rowahutu'wa, ĩto pese da, wa ĩsima wē, apā te 're rob'madā'ā mono da. — Āne te asa tāma si'ru.

⁵² Tawamhā Zezusi te āne tāma tinha:

— Te za oto aimo. Asina ĩ'umnhasi wa, ma tō ato pe.

Tawamhā awa'awi ma tō rob'madā'ā wē, aibā hā. Tawamhā Zezusihi zarina te oto mo, bādādi na.

11

Zezusi hā Zeruzarē u, ĩsébrézé wasu'u

Mateusi 21.1-11; Rucasi 19.28-40; Zuwā 12.12-19

¹⁻² Tawamhā Zezusi norī hā Zeruzarē u si'aba'rēi wamhā, ma tō a'ā aihutu, Oriwera na ētē 'rāihā nhisi u. Ētē 'rāihā 'rata, te 'ri wa'ōno hā 're hāimana zahuré, Betazé hā duré Betānha. Tawamhā Zezusi hā sisōwa ma tō tisiré 're ĩnomro mono norī hā 'mazatōrī zahuré maparane. Āne te tāma rob'ru zahuré:

— Ōwa te za oto ane wa'wa, 'ri wa'ōtō u, asō're uwaibaba wa'aba. Āma aimasisi aba wi, awa'awi te za awaru po'repore hā ĩsōpētē 'wa, ĩprédupté hā, zahadu ni'wa hā nimomo āma ĩmorī'ō hā. Da te āma wasisi haré, te za. Tawamhā da te āma ĩwasisizé hā te za ĩwasihui wa'wa, we ĩma saprōni aba da. ³ Ni'wa hā āne te te asadanharī aba wamhā: "E marī da, ma ĩwasihui

wa'wa, āma īwasisizé hā,” tawamhā asa te za āne tāma īwaihu'u 'wa: “Wanhib'apito hā marī ō wa, āma morī da, wa tāma wasihu ni. Te za we aima sōmri su'u apā.” Āne te za tāma īzadawa wasu'u wa'wa, ītede'wai ma.

⁴ Tawamhā te oto sō tineb zahuré, awaru po'repore zō. Simasisi wi, awaru po'repore ma tō sōpētē zahuré. 'Ridawa 'rata, te wasisi haré za. ⁵ Te te wasihu zahuré wamhā, ma tō ni'wam norī hā āma 'mahārā za'ra, ī'rata īsimasam norī hā:

— E marī te a norī wa'wa hā ī'manharī 'wa. E marī da, te asapa'abā īwasihui wa'wa, awaru po'repore hā.

⁶ Tawamhā asa ma tō dazada'ābā zahuré, Zezusi hā te te tāma īwaihu'u zahuré zém na. Taha wa, ma tō tāma 'ru zahuré ni, awaru po'repore hā te te saprōni zahuré da, Zezusi hā. ⁷ Tawamhā te te āwisi zahuré wamhā, awa'awi ma tō tāma ba'ubu zahuré, tisi'ubuzém na. Taha pari, ma tō āma darōno, Zezusi hā. ⁸ Āma sarōtō wamhā, da'ahā na ma tō bādādi hā tāma waptā za'ra ni, dasi'ubuzém na. Ni'wam norī hā rom na īsupo suiwawé te te ī'manhizāri za'ra na, ma duré tāma waptā za'ra. ⁹ Tawamhā Zezusi hā nhowa īsi'aba'rē norī hā īsarina īsi'aba'rē norī zama, mreme 'rāihā na te sima 'mahārā za'ra:

— 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're wawata za'ra wa'aba mono. Īsada para we īmorī ma, īwē si te te tāma 're pisutu u'āsi mono neza. Apito Dawiha ma, te te īropisutuzéb zarina, te we oto mo, watēmeb za'ra, Wanhib'apito 're hāimana mono da. ¹⁰ 'Re īhāimana u'āsi mono hā tō sena sōprub di. — Āne te āma tawata za'ra ni.

¹¹ Tawamhā Zeruzarē u oto wisi wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u, ma āzē Zezusi hā, te te robzabu da. Tame tiwi hāiwahā wa, te oto mo, Betānha na 'ri wa'ōtō nhisi u, tisiré norī me, aibā 12 na īhāiba za'ra norī me.

Pidera wede ma, Zezusi te te īnharizé wasu'u

Mateusi 21.18-19

¹² Tawamhā bātā amo na Betānha hawi te apā ai'aba'rē, Zeruzarē u. Morī ré, ma tō mra hā tīwī, Zezusi hā. ¹³ Tawamhā si'aba'rē ré, romhā ré, ma wede hā tisā, pidera wede hā. Sui hāza'ōtō wa, te sō mo, 'rāi ō'umhāsate. Tawamhā 'rāwi īsu si ma tō 'madā. Ī'rā hā robaba di. Zahadu a'amo hā watobro ō di, ī'rā uptabi zéb da hā. ¹⁴ Tawamhā Zezusi te wede ma tinha: — Ai'rā hā da te 're huri mono ō di za oto. Ai'rā'ō u'āsi, te za oto 're asa mo.

Tawamhā ma tō mreme wapari za'ra, wede ma, te te īnharizém na hā, īsiré 're īnomro mono norī hā.

'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zém hawi, Zezusi te te īdazate mono zém na rowasu'u

Mateusi 21.12-17; Rucasi 19.45-48; Zuwā 2.13-22

¹⁵ Tawamhā Zezusi norī hā ma tō Zeruzarē u apā aihutu. 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u, ma tō asisi, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te da te 're rowede za'ra. Ni'wam norī hā te duré te te dawī 're rob'uipra za'ra. Tawamhā dama rowede'wa norī hā ma tō Zezusi hā te te sate, rob u. Te te dawī 're īrob'uipra za'ra mono norī zama, te te sate. Duré rob'uiprazém na te te dawī āma 're īsapri za'ra mono norī wi, ma wedeza hā te te tiwi anhamra, utu'u wede'wa norī simasisizéb zama. ¹⁶ Te duré dawī rosawi, 'ri 'rāihā nhowe wa'wai baba, da te 're ro'wasari tō mono da. ¹⁷ Te duré dama rowasu'u, da te āma īrob'ui'érezéb zarina, āne:

— Duréihā wahi'rada hā ma tō āne na rob'ui'éré ībahā na, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na: “Īnhorōwa hā īwa īma 're īdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hā.” Āne te tinha. Tane nheré, a norī wa'wa hā ma tō īwa asima āma 're īrob'manharī wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawī 're īsipsaihuri za'ra mono norī, 're īsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hā 're sa, wasété uptabi na. — Āne ma tō Zezusi hā dama waihu'u, da te waihu'u za'ra da.

¹⁸ Tawamhā aibā norī hā ma tō īwasu'u hā wapari za'ra, sasedoti īpire norī hā, rowahutu'wa norī zama. Āne hā te te wapari za'ra wamhā, ma tō ta norī hā sima āma rosa'rata za'ra, te te siwi wīri da. Tane nheré, Zezusi hā nhimiroti na, da'ahā na āma 're dawata za'ra mono wa, te te sima danhimimnhasi za'ra wa, te te siwi wīri ō di za a'ā.

¹⁹ Tawamhā bādā sébré wi, te Zezusi norī hā Zeruzarē hawi apā ai'aba'rē, Betānha na daza'ru nhisi u.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 21.20-22

²⁰ Awēm na mararé si'aba'rēi wamhā, ma tō Zezusi norī hā 'madā'ā za'ra, pidera wede hā, uburé iwede 'ré na. ²¹ Tawamhā Pedru hā ma tō āma po're puru, Zezusi hā wede ma, te te īnharizém na hā. Tawamhā āne te Zezusi hā ma tinha:

— Rowahutu'wa, 'madā'ā. Ōhōta pidera wede. Ahāmhā tāma īnharī hā ma tō tiwede're.

22-23 Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, te za asiwi 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Tawamhã ã êtê 'râihã ma, nharĩ za'ra wa'aba wamhã, uihã na sisa'o'o da, âi ba sime da, te za âma aima uwaimrami za'ra wa'wa. 'Râwi asiwawã za'ra wa'aba ô di za, te te aima âma ì'uwaimrami za'ra wa'aba zêm na hã. Tãma ìnharĩ za'ra wa'aba zêb uwaibaba, za te te âma aima ì'uwaimrami aba na, te za âma ìsaze za'ra wa'wa. Tawamhã te za tô te te âma aima 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. ²⁴ Taha wa, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, durê marĩ na tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, za te te âma aima 're ì'a'uwaimrami aba mono zêm na, te za âma 're ìsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te âma aima 're a'uwaimrami u'âsi 'wa. ²⁵⁻²⁶ 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da wamhã, te za a'â aiwi 're da'ru simani za'ra wa'wa. Dawasêdê hã da'âma 're 'madã'â za'ra wa'aba mono ô di za oto. Tawamhã Aïmama 'wa hã hãiwa âma 're ìsãmra mono hã te te durê ai'âma 're 'madã'â za'ra wa'aba mono ô di za oto, aiwasêtê 'wa hã. — Æne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã ìpisutu'wai âma, da te dasiwi ìsadanharizêm na rowasu'u Mateusi 21.23-27; Rucasi 20.1-8

²⁷ Tawamhã ma tô apã aihutu Zeruzarê u, Zezusi norĩ hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zêb âma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te 're mo, Zezusi hã. Tame 're norĩ ré, ma tô aibã norĩ hã ìtême aihutu, sasedoti ìpire norĩ hã, durê dama rowahutu'wa norĩ hã, durê zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã. ²⁸ Tawamhã ãne te siwi sadanha:

— E 'wa sadawa para, te bêtê ãne hã marĩ hã dama 're ì'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa.

²⁹ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã wa za durê asadhanharĩ na aima âma wa'rãmi za'ra wa'wa. We ìma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za durê wa hã aima waihu'u za'ra wa'wa, ìpisutu'wa hã. ³⁰ Ma'âpê, we ìma waihu'u za'ra wa'aba. E 'wa sadawa para, te Zuwã Batita hã â dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ. E 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para. E tarê dazadawa parap si. — Æne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra.

³¹ Tawamhã 'rãwi te sima nharĩ za'ra:

— E niha, wa za tãma waihu'u za'ra ni, òne wamhã. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadhanharĩ na sahu za'ra, ãne: “E niha bêtê, Zuwã Batitaha nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba ô di.” ³² Tazahã dazadawa parap si, â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazada tazahi za'ra ni. — Æne te 'rãwi sima nharĩ za'ra, dapipa te, Zuwã Batita hã tô sena 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u wa 're ìmorĩ na, da te 're saze za'ra mono wa. ³³ Taha wa, sada dazahi za'ra ô'umnhasite, sina pahi za'ra wa, ma tô durê Zezusihi ma waihu'u na wa'rãmi za'ra, ãne:

— Ni'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra ô di, ìpisutu'wa hã.

Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã ìma waihu'u aba ô nherê, wa hã te durê aima waihu'u za'ra wa'aba ô di za, ni'wa sadawa para, marĩ hã te dama 're ì'ab'manharĩ mono na. — Æne ma tô Zezusi hã tãma timreme na wa'rãmi za'ra.

12

Buru na romhuri wasêtê 'wa norĩ wasu'u Mateusi 21.33-46; Rucasi 20.9-19

¹ Tawamhã tnhimirowasu'u na ma tô durê tãma âma sãna'rata za'ra, ãne:

— Aibã hã te 're sãmra, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburu âma ma tô a're, uwa 'ru hã. Te te a're pari, ma tô buru 'wawi wa'ra. Ma tô durê êtê nhisiwi sada ab're, uwa 'rãi watizêb da hã, ìwa'u zô. Taha pari, 'ri 'rãihã hã ma durê buru wa'wa 'manha, ìspisaihuru norĩ zô, dasipapara rob'madã'âzêb da hã. Tawamhã ma tô ni'wam norĩ hã sisô'a ré pisutu za'ra, ìburu hã te te sô 're 'madã'â za'ra mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rãĩ prédub za'ra mono wapsi, te za te te tãma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'â sãmra da. ² Tawamhã oto 'rãĩ prédu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tãma ìromhuri'wa hã 'mazatô tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madã'â'wa norĩ te te tãma ìpo'o za'ra zô. ³ Tane nherê, ìtême wisi za'ra wi, ma tô siwi ti'â, te te siwi azãri da. Tawamhã ubana ma tô siwi satô apã. ⁴ Taha pari, te durê ìwa'rãmi sô 'mazatô, tãma ìromhuri'wa hã. Tane nherê, buru u ìtême wisi za'ra wamhã, ma tô tãma rob'manharĩ wasêtê za'ra. ì'rãĩ wi, ma tô siwi azã. ⁵ Taha pari, te durê 'mazatô, ìwa'rãmi. Tane nherê, ma tô siwi tiwĩ, buru na

romhuri'wa nori hã. Siwa'rãmi sihutu sidãpãsi, ma tã nãsi hã za'ra. Ma tã durẽ nãsi simro. ⁶Tawamhã buru tede'wai 'ra si te oto i'rata 're ihãmana, danhowa're're te te isatõri da hã, i'buru na romhuri'wa nori u. I'ra hã tãma sawi pese uptabi di. Tãma sawi nherẽ, ma tã satõ, buru na romhuri'wa nori u, mori da. ãne te imama hã sima rosa'rata: "I'ra si'aibã hã te itẽme satõri za'ra wamhã, atẽ te za siwi hãiba wazẽ." ⁷Tane nherẽ, buru na romhuri'wa nori u wisi wamhã, te ãne sima 'mahãra za'ra: "Õhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uiri na buru tede'wa da hã. Wa te wasiwi wiri aba, buru hã wate za'ra da." ãne ma tã sima 'mahãra za'ra, buru na romhuri'wa nori hã.

⁸— Tawamhã ma tã siwi ti'ã, buru tede'wai 'ra hã, te te siwi wiri da. Te te siwi wiri pari, ma tã ihãiba hã siwi time, buru nhiti.

⁹— Buru na romhuri'wa nori ma hã e niha te za buru tede'wa hã tãma rob'manharĩ za'ra. Te za sã timori za'ra, uburẽ te te uprosi da, buru na romhuri'wa nori hã. Tawamhã te za durẽ aimawi da'maipisutu, tiburu 'madã'ã'wa da. — ãne buru na romhuri'wa nori wasu'u hã ma tã tãma wasu'u za'ra, Zezusi hã. ¹⁰Tawamhã te durẽ 'mahãra za'ra:

— Oro 'Re ihãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ere hã 're sãre za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bẽtẽ. ãne i'bahã na rob'ui'ere hã:

"Etẽ tomhãpã wẽ hã 'ri na'ratazẽb da hã wẽ uptabi nherẽ, 'ri'wa nori te te siwi iwẽ'õ hã te oto pire na 're sa'wari u'ãsi.

¹¹Uburẽ Danhib'apito hã ma tã ãne hã pisutu, 'ri na'rata uparizẽb da, pire na 're isa'wari mono da hã.

Taha wa, ãne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'ãsi za'ra, wa nori hã."

ãne ma tã etẽ wasu'u na tãma rob'rãzarõtõ za'ra, Zezusi hã.

¹²Buru na romhuri'wa nori wasu'u hã te te dama wasu'u wamhã, tisirẽ zudezu nori ma, pire na 're ihãimana za'ra mono nori, te wasu'u, Zezusi hã, 'Re ihãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa nori hã, durẽ dama rowahutu'wa nori hã, durẽ dama roti'wa nori hã. ãne na ma tã sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te, te arẽ siwi ti'ã. Tane nherẽ, da'hã nhimimnhasi te, te õne harẽ ai'aba'rẽ, isiti.

*Zezusi hã, rob'ui'prazẽ isapotore na da te isadanharizẽ wasu'u
Mateusi 22.15-22; Rucasi 20.20-26*

¹³Tawamhã 'Re ihãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa nori hã ma tã parisezu nori hã 'mazatõri za'ra, Zezusi hã u si'aba'rẽ da. Erodihĩ niwi 're ihãimana za'ra mono nori zama, ma tã itẽme 'mazatõri za'ra, tinhimiroti na te te upai wa, te te siwi wẽ'õ za'ra da. ¹⁴Tawamhã itẽme sihutu wamhã, te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, tã sena na wa tã aimreme na aiwaihu'u za'ra ni. Danhimirosa'rata na 're aihãimana mono õ di. Durẽ dapire na 're dahãimana za'ra mono nherẽ, aima hã aiwapsi dahãimanazẽ hã. 'Re ihãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina si, te uburẽ marĩ hã dama 're i'awaihu'u mo, sena na. Taha wa, te za asimirosa'rada hã wama iwaihu'u za'ra, wa te aiwapari za'ra da. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'ui'prazẽ hã wa te 're po'o za'ra, isimiwada'uri zarina. E 'Re ihãimana u'ãsi mono ma, wẽ di. E tãma wẽ õ di. — ãne ma tã ãma siwi sadanha, Zezusi hã.

¹⁵Tã sena te te siwi ãma waihu'u za'ra da newa, ma tã siwi sadanha. ãne na hã senai õ na, ma tã sina waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, te ãne na asiwi izadanharĩ 'wa, imreme na te aima ãma upa za'ra wa'aba da newa, asiwi iwẽ'õ wa'aba da. Tane wamhã, ma'apẽ rob'ui'prazẽ isapotore hã we imã 'mai'ãri aba, te 'madã'ã' da.

¹⁶Tawamhã ma tã ni'wa hã tãma tisõ, Zezusi hã ma. Te ãma dazadanharĩ za'ra, ãne:

— E 'wai hãibarĩ, rob'ui'prazẽ isapotore na hã. E 'wa sisi ui'ere durẽ, ãma hã.

Tawamhã asa ma tã tãma waihu'u za'ra:

— ã hã, Roma ãma danhib'apito hãibarĩ, durẽ taha nhisi ui'ere.

¹⁷Tawamhã Zezusi ma durẽ asa tãma waihu'u za'ra:

— Roma ãma danhib'apito ma, te za isimiwada'uri zarina, marĩ tãma 're ipo'o za'ra wa'aba mo apã, ite wa. Tane durẽ, 'Re ihãimana u'ãsi mono ma, te za marĩ hã isimiwada'uri zarina, tãma 're isõmri za'ra wa'aba mo apã, ite wa marĩ hã. — ãne ma tã asa tãma waihu'u za'ra.

Tawamhã ma tã ãma titob'uzu za'ra, te te tãma iwaihu'u za'ra zẽm na asa, Zezusi hã.

*Zezusi hã, dahãiwa'utuzẽm na da te isadanharizẽ wasu'u
Mateusi 22.23-33; Rucasi 20.27-40*

¹⁸⁻¹⁹Taha pari, ni'wam nori hã ma itẽme aihutu, Zezusi hã u, sadusezu nori hã. Ta nori hã 're dadã'ã za'ra mono wamhã, ab're hawi apã 're idahãiwa'utu za'ra mono õ na te te dama 're iroti za'ra mono. Ta nori hã te tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã ma, ãne:

— Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hã ma tô âne dama roti: “Aibâ ïmro ré hã 'ra ô ré, dâ'â wamhã, tizédé'aba mro na te za timro ïno hã, ai'uté hã te te 'maipoto da, ïwa ïsédé'aba 'ra ne, 're mori da.” Âne wahi'rata nhimiroti na rob'ui'ére hã. ²⁰ Wa za oto aima rowasu'u za'ra ni, dasisânawã si 're ïhâimana za'ra mono nori wasu'u na. Aibâ hã sisânawã si, te 're hâimana za'ra, 7 na ïhâiba za'ra hã. Tawamhã ïpoto'rada hã ma tô timro oto. Tawamhã 'ra ô ré, ma dârâ, aibâ hã. ²¹ Tawamhã ïsôsi hã ma tô âma timro pi'oi âma hã, ïsôwa're're. Ta hã 'ra ô ré, ma duré dârâ. Taha nhosi, âma mro wamhã, 'ra ô ré, ma duré dârâ. ²² Aibâ nori hã ma tô nasi sisôwa're're âma timro za'ra, pi'oi âma, 7 na ïhâiba za'ra hã aibâ nori hã. Tane nherê, 'ra ô ré, ma tô sisarina ai'utô. Tawamhã nimahã bâtâ na ma tô duré pi'oi hã, timro nori zarina, dârâ. ²³ Aibâ nori hã 7 na ïhâiba za'ra hã, misi pi'oi nherê, ma tô nasi sisôwa're're âma timro za'ra. Tawamhã 're ïdadâ'â za'ra mono nori hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ab're hawi za apâ oto te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhã, e 'wai me te za oto 're simasisi zahuré. — Âne te âma siwi sadanha, sadusezu nori hã.

²⁴ Tawamhã Zezusi te asa tâma rowasu'u za'ra:

— A nori wa'wa hã ma tô rosa'rata na âma ïupa za'ra wa'wa, ab're hawi, za apâ 're ïdahâiwa'utu za'ra mono ô na hã. E marî wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére hã 're sôré za'ra wa'aba mono nherê, aima waihu'u za'ra wa'aba ô wa, duré tiwaihu'u pese na, za ab're hawi apâ te te 're ïda'ahâiwa'utu mono zé hã, aima waihu'u za'ra wa'aba ô wa. ²⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ab're hawi apâ te te 're da'ahâiwa'utu mono wamhã, hâiwa âma romhuri'wa nori ne, te za oto 're dahâimana u'âsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono âna. ²⁶ Marî, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, 're dadâ'â za'ra mono pari, apâ 're ïdanomro mono zé wasu'u na. Wede zapore ïro'o na ma tô âma rob'ui'ére, Mozési hã. E niha 're sôré za'ra wa'aba mono nherê, aima waihu'u za'ra wa'aba ô di. Âne ma tô Mozésihi ma siwasu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã: “Wa hã Abra'âhã nhib'apito, wa 're ïhâimana u'âsi, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito.” Âne ma tô Mozésihi ma siwasu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, Abra'â nori uiri na nherê. ²⁷ Wahi'rata nori hã dawi 're dâ'â za'ra mono nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, 're dâ'â za'ra mono ô di. Taha wa, ma tô ïsib'apito za'ra na siwasu'u. Dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, ïsib'apito na aré siwasu'u ô di. Âne wa, ma tô rosa'rata na âma ïupa za'ra wa'wa, ab're hawi apâ 're ïdahâiwa'utu za'ra mono ô na hã. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, sadusezu nori ma.

*'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã danhipai u ïpire uptabi wasu'u
Mateusi 22.34-40; Rucasi 10.25-37*

²⁸ Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa hã ma tô âma mreme wapa, da'rata ïsa hã. Zezusi hã sadusezu nori ma, te te rowasu'u wê wa, te âne sadanha:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã e ma hã te tihâiba, uburé dama ïpire uptabi hã.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô âma sada'â asa:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ïpire uptabi hã âne: “Izarazéhé nhihudu nori, ma'apé ïwaparî pese za'ra wa'aba za. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Wanhîb'apito hã, misire danhîb'apito uptabi, te 're hâimana. ³⁰ Taha wa, Asib'apito 're hâimana aba mono wa, te za asiwi 're ïsawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za ïsimiroti na âma 're ïrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ê na tâma 're ïromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo.” Âne ïsimiroti hã danhipai u ïpire uptabi hã. ³¹ Âne duré ïsimiroti hâiba amo hã aiwa ïpire uptabi hã: “Uburé te za 're ïdazawi pese za'ra wa'aba mo. Marî ïwê zô asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asôpré wa'aba mo, ïwê zô.” Â nori si ïsimiroti hã, ïpire uptabi zahuré hã. ïsipai u hã roti hã 'mai'hâimana ô di, ïpire uptabi hã.

³² Tawamhã rowahutu'wa hã te asa tâma tinha:

— Tane tô rowahutu'wa. Tô sena uptabi, asimirowasu'u hã. Misire danhîb'apito uptabi te 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Ni'wa hã 're hâimana mono ô di, ïsipai u hã. ³³ Taha wa, wa za tô wa te 're sawi pese za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha zarina, wa za ïsimiroti na wa te âma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za duré wanhîmi'ê na wa te tâma 're romhuri u'âsi za'ra. Wa za duré wa te 're dazawi pese za'ra. Marî ïwê zô wasima 're ïwanhopré mono ne, wa za uburé dama zama sô 're wanhôpré, ïwê zô. Wa nori hã wa za wanhîmizama hã duré wanhîmarî hã wa te tâma 're sômiri za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da te tâma 're zata za'ra mono da, ïzatazém na. Âne wamhã, tâma wê di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Tane nherê, maparane ïsimiroti hã ïpire uptabi hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, tâma wê uptabi di za. — Âne ma tô Zezusihi ma waihu'u na wa'rã, rowahutu'wa hã.

³⁴ Tawamhã rowahutu'wa hã te te tâma âma uwaimrami wê wa, ma duré Zezusi hã tâma waihu'u:

— Tane tō. A hā, 'Re ihāimana u'āsi mono, da'āma 're īsib'a'uwē mono zém nhiti, romhā na aihāimana ō di, āhāna hā. — Āne ma tō tāma waihu'u, rowahutu'wai ma.

Taha parimhā, ni'wa hā te te sadanharī na sahu ō di oto, Zezusi hā tinhimiroti na te te āma upai ō wa.

Danho'reptui'wa na, Zezusi te te īda'azadanharizém na rowasu'u

Mateusi 22.41-46; Rucasi 20.41-44

³⁵Tawamhā bātā na te Zezusi hā dama rowahutu, 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Tawamhā te te dama rowahutu ré, te da'mahā:

— E niha rowahutu'wa norī hā te te dama 're rowasu'u za'ra, Dawihi nhihudu 're īmorī na hā, 'Re ihāimana u'āsi mono te te īpisutu na hā Danho'reptui'wa da. ³⁶Durēihā apito Dawi hā ma tō danho'reptui'wa na āma rob'ui'éré, 'Re ihāimana u'āsi mono hā Tip'e'ezani na te te tāma īwaihu'uzéb zarina. Āne āma īrob'ui'éré hā:

“Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō Īnhib'apito ma tinha, āne: Ī'rata te za 're asāmra mo, Īnhimire niwī dama aipire na Īsiré 're aihāimana u'āsi mono da. Asitob'ru norī nhiptetezé hā wa za te tiwi 're a'uprosi, wapu na aima 're hāimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hāimana za'ra mono da oto.’”

— Āne te tāma tinha. Āne durēihā, ma tō āma rob'ui'éré, apito Dawi hā. ³⁷Danho'reptui'wa da hā tinhib'apito na ma tō sisi, Dawi hā. Īsib'apito 're morī nherē, e niha te za īsa'u si poto nherē, Danho'reptui'wa da hā īsihudu na 're hāimana. — Āne ma tō da'ahā na da'mahā, Zezusi hā. Tawamhā Zezusihi nhimiroti hā wē wa, ma da'ahā na wapari ze za'ra ni.

Dama rowahutu'wa norī hāimanazém na rowasu'u

Mateusi 23.1-36; Rucasi 20.45-47

³⁸⁻³⁹Tawamhā Zezusi hā ma duré dama waihu'u, āne:

— Ma'āpé rowahutu'wa norī hāimanazé hā waihu'u za'ra wa'aba. Ta norī hā uza pa ré, 're Īnomro mono da si, tāma īwē za'ra hā. Duré dama pire na 're hāimana za'ra mono wa, 'ri nhī'riti wa, da te dasina 're Ī'ubumroi mono zéb āma, da te 're īwazéb za'ra mono da si, ma tō te te sima 're wē za'ra. Duré dama Īpire norī simasisizém na 're sī'ubumroi mono da si, tāma īwē za'ra hā, rowahutuzéb āma duré 'ri para dasiré 're īdasaihuri mono zéb āma hā. ⁴⁰Dama rowahutu'wa zahā, te sadawa nhipese na pi'oi mrotō norī wi, īsimarī na 're sipsaihuri za'ra. Tane nherē, te ta norī hā danho'a 'Re ihāimana u'āsi mono ma 're mremente zusi hā, 're hāimana wē uptabi za'ra mono newa. Taha wa, te te dama 're īrob'manharī za'ra mono zém nhipai u, te za 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te tāma 're rob'manharī za'ētē za'ra. — Āne ma tō dama rowasu'u, rowahutu'wa norī hāimanazém na.

Pi'oi mrotō nhoprubzé wasu'u

Rucasi 21.1-4

⁴¹Tawamhā 'Re ihāimana u'āsi mono ma, rob'ui'prazé da te 're īsime mono zéb 'rata, te nhamra Zezusi hā, 'ri 'wawi wa'ra 're. Rob'ui'prazé, da te nasi séme za'ra ré, te da'ab'madā. Īsibro pese norī hā, ahā na te nasi séme za'ra, rob'ui'prazé hā sa'ētē na. ⁴²Taha ré, ma tō wi pi'oi mrotō hā, īsibrob'ō hā. Tawamhā rob'ui'prazé īsapotore hā ma tō tiza, syryre nherē. ⁴³⁻⁴⁴Tawamhā tisiré 're Īnomro mono norī zō, te sima sō tihāra za'ra, Zezusi hā. Āne te tāma rowasu'u za'ra:

— Tō sena ā pi'oi mrotō hā sibrob'ō nherē, ma tō tinhoprubzém na uburé da'a'rānhipa. Īsiré īsime'wa norī hā rob'ui'prazé, nasi tāma īsi'atarēme za'ra si, te nasi sé. Tanei ō di, pi'oi mrotō hā. Simarī ō nherē, tihāimanazéb da, te te aré itédé hā ma tō ībāre tāma tīsō, wahuré. Āne wamhā, ma tō tinhoprubzém na uburé da'a'rānhipa. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're Īnomro mono norī ma hā.

13

'Re ihāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé, za īsi'utōrizé wasu'u

Mateusi 24.1-2; Rucasi 21.5-6

¹Tawamhā Zezusi norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zé 'wawi wa'ra hawī, oto wairébé wi, misi te Īsiré hā 'mai'mahā:

— Rowahutu'wa, 'ri hā 'madā'ā za'ra na. Ēne hā e itōmo wasétére. E Ī'ri wasétére duré. — Āne te tāma āma tiwata, 'ri wē na.

²Tawamhā Zezusi te asa tāma tinha, āne:

— Ā hā 'ri Ī'madā'ā za'ra wa'wa hā, nimahā na si te za dasiwi pru pese ni, étē na 'ri hā. Tawamhā misi si te za oto simi'wara, ēne hā. Sisisiwi 'manomro waihu'u ō di za oto, ēne hā. Tāibā za oto. — Āne ma tō 'ri na tāma āma rowasu'u sirōmo za'ra Zezusi hā, te te waihu'u za'ra da.

*Robzépata na rowasu'u, duré da'ruiwapari na rowasu'u**Mateusi 24.3-14; Rucasi 21.7-19*

³ Tawamhã Zezusi hã te oto nhamra, Oriwera na êtê 'rãihã nhisi âma, tisiré 're ñomro mono nori me. Sisô're u, te 'ri 'madã, 'Re ñhãimana u'âsi mono nhorôwa hã. Te te 'madã'ã ré, te siwi sadanha, hãiba pisutu Pedru nori hã, Tĩ'adu, Zuwã, Áderé nori me:

⁴ — E niwa te za âne hã âma tiromhãiba, 'ri nhamrazéb da hã. E marĩ te za watobro, da te ñwaihũ'uzéb da hã. Ma'ápé, wama ñazeihu'u za'ra na, ñsôwa wa te âma ñwaihũ'u sirômo za'ra zéb da hã.

⁵⁻⁶ Tawamhã Zezusi ma tó asa tãma waihu'u za'ra, âne:

— Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhĩpese na sasarina datême 're nomro, ahã na. Wa hã newa, te za taré ñnhisi na we 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Tawamhã da'ahã na te za ta norĩ âma da te 're sasôMRI za'ra, tó sena newa, dama 're ñsiwasu'u za'ra mono zé hã. Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã asimiza'rese tiwi 're aihãimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhĩpese sina datême 're ñomro mono norĩ âma, 're sasôMRI za'ra wa'aba mono tó da. ⁷ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ñropupu'u za'ra mono zé hã, duré romhã na 're ñdasi'wapé za'ra mono norĩ wasu'u zama, 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono ô di za. Dasi'wapé te za tó dazada 're wairébé. Tane nheré, da'âma rob'rãsutu uptabi ô di za a'ã. ⁸ Danhipti'ái amoi u te za dasisô 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bâ te za tó 're dasiwasutu za'ra. Nima niwĩmhã, te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra. Duré danho ô wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Áne hã rowasédé, dazô 're wairébé mono wamhã, za daré ñrob'rãsutu na'rata zé, te wasu'u, pi'oi âma ñwasã hã 're ñsépũ'u na'rata za'ra mono ne. Áhã haré dazô 're wairébé mono ô di za.

⁹ — Ma'ápé, aihãimana nhimiza'rese, 're aihãimana za'ra wa'aba mono za. Niwapsi te za a norĩ wa'wa hã da te 're aipawasisi za'ra wa'wa, roti'wa norĩ u, da te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhã ta norĩ zadawa para, te za rowahutuzéb âma da te 're aihã za'ra wa'wa, romhã nhorô 'manharĩ na. Ñzazei'wa 're anomro aba mono wa, te za da te 're asimroi wa'wa, dama ñpire norĩ u, duré danhib'apito norĩ u zama. Áne wamhã, te za tãma 're ñrowasu'u za'ra wa'aba mo, ñzazei'wa 're anomro aba mono na. ¹⁰ Rob'rãsutu ô ré, te za ñwasu'u wê na te te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ, ñzazei'wa norĩ hã. ¹¹ Tawamhã dama ñpire norĩ u da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata na asisôwa asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono ô di za, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Misi bātã na, aihãimanazém na da te 're aiwaihũ'u za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ñhãimana u'âsi mono hã te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, dama âma 're asiwaihũ'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Asimirosa'rata na, asi'uihã na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da hã, mare di. 'Re ñhãimana u'âsi mono pê'ézani hã te za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. ¹² Niwamhã te za dasisãnwãĩ uptabi nheré, da te dasima 're dahãiba nhomri za'ra, da te 're simroi mono da. Damama norĩ hã te za ti'ra ma, âne te te tãma 're 'manharĩ wasété za'ra, 'rãwim nheré. Duré da'ra norĩ hã timama uptabi da nheré, te za sada 're hãimana za'ra, te te dama 're hãiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ñna me. ¹³ Ñzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Tane nheré, ñne haré ñ'ãma 're anomro u'âsi aba mono wamhã, te za asô'reptuzé hã asina 're ñ'uwaimrami za'ra wa'aba mo. — Áne ma tó Zezusi hã tisiré 're ñomro mono norĩ ma, waihu'u za'ra, te te sina waihu'u sirômo za'ra da.

*Robzépata za'êté wasu'u**Mateusi 24.15-28; Rucasi 21.20-24*

¹⁴ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Nimahã na te za asiwĩ ñ'madã'ã za'ra wa'wa, 'Re ñhãimana u'âsi mono te te siwi ñwê'ô pe hã, te te dawĩ ñrosawizéb âma ñsa hã. (Áhã wasu'u na rob'ui'éré hã 're sôré za'ra wa'aba mono wamhã, ma'ápé âma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhã âne hã za oto daré romhãimana wamhã, rowaséti se te za a'ã daré 're sa'wari. Taha wa, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're ñsi'ubumroi mono norĩ hã, wara sina te za sisa're, êtê 'rãihã u ta norĩ hã tiwi simani za'ra da, duré sisô'reptu za'ra da. ¹⁵ Ni'wam norĩ hã 'ri nhisi hãpã âma si'ubumroi wamhã, tinhĩbrob zô sisisi ô di za a'ã, 'ri para u. Ñne haré te za dame sisa're, êtê 'rãihã u, ta norĩ hã. ¹⁶ Duré ni'wam norĩ hã buru âma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tême sisa'rei mono ô di za apã, tisi'ubuzéb tó. Mare di. Ñne haré te za duré ta norĩ hã êtê 'rãihã u dame sisa're. ¹⁷ Áne hã rowasédé hã daré hãimana wamhã, ñwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, ñ'ra pré ré norĩ ma zama. ¹⁸ Taha wa, rowa'u'u wahã 'rowi, marĩ hã dazô watobro tó da, te za 'Re ñhãimana u'âsi mono wi, 're ñrowaptêré za'ra wa'aba mo. ¹⁹ E marĩ wa. Rowasédé hã oto dazô 're wairébé mono wamhã, te za oto robzépata za'êté za'ra ni. 'Re ñhãimana u'âsi mono te te ñ'aropoto na'rata mono zém hawimhã,

āne na da te ĩrobzépata za'ētē uptabi za'ra ō. Niwamhā āne na hā da te 're robzépata zahu za'ra mono ō di za. ²⁰ Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō sima pisutu, bādā hā za da te 're ĩrobzépata za'ra mono zéb da hā, te te dama wātari da, rowasété ré da'āma romhāimana pahā tō da. Āne hā te te sima pisutu ō 'wa'āhā, te aré uburé dasi'utōrī pese, za da'āma ĩrob'rāsutuzém na hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā āma 're sib'a'uwē za'ra mono da, te te sima 're ĩ'apisutu mono norī zawi te, te za āne hā 'manha.

²¹ — Marī hā wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Āté ni'wam norī hā te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, āne: “Āhāta danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā te nhamra. Ōhōta te nhamra.” Āne wamhā, āma 're dazaze za'ra wa'aba mono ō di za, damreme na hā. ²² E marī wa, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā te za datēme 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipese na. Ta norī hā marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā te za te te dama 're 'manharī za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para newa, da te āma 're sasōmri za'ra mono da. Īsazei'wa norī zama te te dame āma 're saze za'ra mono da, te za āne na te te dama 're romhōsi za'ra. Tane nherē, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono ō di za ta norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te sima 're apisutu sirōmo mono wa, āma 're sib'a'uwē za'ra mono da. ²³ Āne hā wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, romhā ré, pibui pese sina, āma sō 're rob'madā'ā za'ra wa'aba mono da. — Āne ma tō tāma waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā.

*Ti'ai āma dasiré ĩpodo hā, za we apā ĩmorīzé wasu'u
Mateusi 24.29-31; Rucasi 21.25-28*

²⁴ Tawamhā Zezusi ma duré tāma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma:

— Da te robzépata za'ra pari wamhā, bādā hā te za titobra. A'amo zama te te rob'uiwē ō di za oto. ²⁵ Wasi hā te za duré hāiwa hawi rere. Uburé hāiwa na 're ĩsimasa mono hā te za duré 're sisa're. ²⁶ Tawamhā ti'ai āma dasiré ĩpodo hā, hāiwa'a na wa za wei mo apā, danho'a. Īwaihu'u pese uptabi na, wa za wei mo apā, duré ĩhāiba na rowa'a za'ētē uptabi na. ²⁷ Tawamhā hāiwa āma ĩma romhuri'wa norī hā wa za we dazō satōrī za'ra, Ropoto'wa te te sima 're ĩ'apisutu mono norī zō, te te ĩtēme da'ubumro za'ra mono da, daro mono bā. — Āne ma tō romhā ré tāma waihu'u sirōmo za'ra.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 24.32-35; Rucasi 21.29-33

²⁸ Tawamhā Zezusi hā ma duré āne tāma waihu'u za'ra:

— Pidera wede na wa za oto aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Pidera wede panhipti hā wapti'i wamhā, duré ĩsu té hā 're wairébé mono wamhā, tawapsi te za oto āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tā 're ĩta'a mono zéb u 're ĩromhutu mono zém na hā. ²⁹ Tane duré, marī hā 're ĩromhāimana mono zéb da, te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madā'ā za'ra wa'aba wamhā, te za āma ĩrowaihu'u za'ra wa'wa, rob'rāsudu hā za oto ĩwatobro na hā. ³⁰ Tō sena wa āne hā aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa. Ā hā uburé rowasédé hā dazō 're wairébé mono ré, ti'ai āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā ta norī hā 're dā'ā za'ra mono ō ré, te za ĩsō'a za'ra ti'rāsutu, rowasédé hā. ³¹ Nimahā na te za hāiwa norī hā ai'utōrī zahuré, ti'ai me. Si'utōrī zahuré nherē, ĩnhimiroti hā si'utōrī waihu'u ō di za. Pire na te za dama 're hāimana u'āsi. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, te te waihu'u sirōmo za'ra da.

Zezusi hā, za we apā ĩmorīzém na te te ĩromnhimiré'ézé wasu'u

Mateusi 24.36-44

³² Tawamhā āne ma duré tinhimiroti 'rāsudu hā tāma waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā:

— Āne hā uburé za daré 're ĩromhāimana mono zéb da hā, ni'wa hā bādā hā te te waihu'u ō di. Hāiwa āma romhuri'wa norī zama, te te waihu'u za'ra ō di duré. Wa hā 're ĩhāimana u'āsi mono 'ra nherē, te duré bādā hā waihu'u ō di. Īmama ma si, waihu'u pese di, bādā hā. ³³ A norī wa'aba zama, bādā hā waihu'u za'ra wa'aba ō wa, ma'apé asimiza'rese, 're aihāimana za'ra wa'aba mono za. ³⁴ Romnhimiré'é na, wa za marī hā aima waihu'u za'ra wa'wa. Āté aibā hā te za tinhorōwa hawi watobro, romhā na 're morī da. Tawamhā sisō'a ré, tāma ĩromhuri'wa norī ma, te za romhuri hā te te tāma pisutu. Duré 'ridawa 'madā'ā'wai ma zama te za roti, te te sō 're rob'madā'ā pese mono da. ³⁵⁻³⁶ 'Ri tede'wa hā apā za ĩwisizé hā, bādā te te waihu'u za'ra ō di, tāma ĩromhuri'wa norī hā. Apā tinhorōwa u ĩwisizé hā, áté hāiwahā, áté mara wa'wa, áté si'a hārā wi, áté awé wi. Tane bādā hā apā we ĩmorīzé hā waihu'u za'ra wa'aba ō wa, te za asimiza'rese ĩzō 're asimipari za'ra wa'aba mo, a norī wa'aba zama, 're asōtō za'ra wa'aba mono newa, asimiza'rese āna 're aihāimana za'ra wa'aba mono ré, apā we ĩmorī ō'umnhasite. ³⁷ Āne hā aima si, te waihu'u za'ra wa'aba ō di. Uburé ĩzazei'wa norī udāna zama, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, asimiza'rese, ĩzō 're asimipari za'ra

wa'aba mono da. — Āne Zezusi hā 'ri tede'wai wasu'u na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u 'rāsudu hā.

14

Da te dasima āma ĩrowa'ōtō za'ra zé wasu'u, Zezusihi wĩrízéb da na

Mateusi 26.1-5; Rucasi 22.1-2; Zuwā 11.45-57

¹ Maparane te oto sō rowaptā bātā zō hā, dato hā da te 're ĩ'manharī za'ra mono zéb u hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, Ezitu hawi te te ĩdawaibuzém na āma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hā. Tawapsi dasi'rā'ōtō ré, te za romhuri na ĩ'u'ētē dupto'i'ō hā huri ni. Tawamhā bādā ĩwa waptā'ā ō ré, te sasedoti ĩpire norī hā rowahutu'wa norī me, sima āma rosa'rata za'ra, Zezusi hā pi'uriwi te te siwi āri da, da te dasiwi wĩrī da. ² Āne te sima āma roti za'ra:

— Dato hā hāimana ré, wa te wasiwi āri ō di za, wama dazahi za'ra ō'umhhasite, uburé hā wazada hāimana za'ra tō da. — Āne ma tō sima āma roti za'ra.

Betānha āma, Zezusihi ma, pi'ō nhoprubzé wasu'u

Mateusi 26.6-13; Zuwā 12.1-8

³ Tawamhā Zezusi hā Betānha na 'ri wa'ōtō nhisi āma, te a'ā tihāiba, Simahā nhorōwa āma, ĩ'wa're ré hā, aré ta hā. Tame sai ma, sāmra ré, ma tō we pi'ō hā ázē, 'ri para u. Wedewa'u zadaze hā étē 'manharī' remhā, ma siré āwisi. Wedewa'u zadaze hā, nadu na ĩsisi hā, ĩwa'ābā za'ēne hā. Tawamhā ĩsé hā ma tō sō pru. Taha pari, ma Zezusihi 'rā nhisiwi sa'wa. ⁴ Ni'wam norī hā tame ĩhāimana za'ra hā ma tō āma wé'ō za'ra. Taha wa, ma tō sima rowasu'u za'ra:

— E niha, ma taré āma si'uba, wedewa'u zadaze na hā. ⁵ Te te dama wede 'wa'āhā, ĩwa'ā hā ĩsa'ētē uptabi hā 300 na te aré tihāiba, rob'uprazé ĩsapatore hā, ĩsibrob'ō norī ma, te te sōmri mono da. — Āne ma sima āma rowaihu'u za'ra, ĩtede'wai upana nheré. Pi'ōi āma, ma tō duré waseté za'ra. ⁶ Tawamhā Zezusi hā te tāma nharī za'ra:

— Tō'ā. Pi'ō hā rowé na hāimana. E marī da, ma tō sada asahi za'ra wa'wa. Pi'ō hā ĩwē uptabi hā ma tō ĩma 'manha. ⁷ ĩsibrob'ō norī hā te ai'rata 're si'ubumroi u'āsi 'wa. Nimahā bātā na, asima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo, ĩsimarī'ō norī hā. Tanei ō di, wa hā. Ai'rata 're ĩnhamra u'āsi aba mono ō di za oto. ⁸ Pi'ō hā ma tō ĩ'uwaibaba tō ĩma 'manha, ĩwē hā. Ā hā ĩdā'ā wana ré, ma tō āma ĩhāiba zadaze, da te ĩré ĩnherézéb u. ⁹ Tō sena, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Daro mono bā te za ĩwasu'u wē na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhā pi'ō hā te te ĩma ĩ'manharī wē zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'āsi za'ra, āma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, āma ĩwē'ō'wa norī ma.

Zudasi hā, Zezusi za te te dama ĩhāiba nhomrizé wasu'u

Mateusi 26.14-16; Rucasi 22.3-6

¹⁰ Tawamhā Zudasi Icarizoti hā te mo, sasedoti ĩpire norī u. Aibā 12 na Zezusihi siré 're ĩnomro mono norī siré 're ĩmorī, Zudasi hā. Zezusihi āma te te tāma āma roti za'ra da, te ĩtēme timorī za'ra, te te tāma āma rowairébé za'ra da, Zezusi za te te tāma ĩhāiba nhomri za'ra zém na hā. ¹¹ Tawamhā Zudasihi mreme te te wapari za'ra wamhā, tāma rowé uptabi za'ra di. Taha wa, ma tō rob'uprazém na tāma ropisutu za'ra, te te tāma wa'ābā za'ra da. Tawamhā Zudasi hā te oto sima rosa'rata, nimahā bātā na te te dama ĩhāiba nhomri da hā.

Zezusi norī hā, dasai 'manharizém na, siré ĩsaihurizém na rowasu'u

Mateusi 26.17-30; Rucasi 22.7-23; Zuwā 13.21-30; 1 Corītu norī 11.23-25

¹² Tawamhā bādā ma tō oto ĩwa waptārā, ĩ'u'ētē dupto'i'ō, da te ĩhurizéb da hā. Ā bātā na, ĩmorī'rata na zudezu norī hā te za pone'ērebā 'ra hā te te sima 're simro, tisa te te āma ĩhurizéb da hā, Pascowa na dato nhisi na hā. Tawamhā Zezusihi siré 're ĩnomro mono norī hā, te āne siwi sadanha:

— E momo ma tō asima ĩwē, asō ĩwa'manhipizéb da hā, Pascowa na dato nhisi na ĩwasaihurizéb da hā. — Āne te siwi sadanha.

¹³ Tawamhā Zezusi hā ma tō tisiré 're ĩnomro mono norī hā 'mazatōrī zahuré. Āne ma tō tāma rob'ru zahuré:

— 'Ri ahā u, ane wa'aba. Tame te za aibā hā ĩsōpētē 'wa, piza'a te te ĩ'āri hā, ā ré. Tawamhā ĩsarina te za ane wa'wa, 'ri tēme. ¹⁴ Aibā hā nimomo sébré wamhā, te za 'ri tede'wa hā ĩsadanharī 'wa: "Rowahutu'wa hā te tinha: E ma niwī 'ri 're wa'wa hā, ĩsiré 're ĩnomro mono norī me, ĩwa ĩwasaihurizéb da hā, Pascowa na dato nhisi na hā." ¹⁵ Tawamhā 'ri tede'wa hā, hāimo 'ri 're wa'wa za'ēne hā te za aima 'mazabui wa'wa. Tame te uburé ĩwa romhaimasa wedeza hā, danhamrazé hā. Tame te za wazō ĩrobza'ra pese 'wa. — Āne ma tāma waihu'u zahuré.

¹⁶ Tawamhã te oto tineb zahuré, 'ri ahã u. Tamomo simasisi wamhã, Zezusi te te tãma ïwaihu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô sabu zahuré. Tawamhã tinhipi ma tô 'manharĩ zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hã.

¹⁷ Tawamhã ma'rã wi, ma tô aihutu Zezusi norĩ hã 'ri tẽme, aibã 12 na ïhãiba za'ra norĩ me. ¹⁸ Tawamhã sai ma, si'ubumroi ré, ma tô Zezusi hã tãma waihu'u sirõmo za'ra, ãne:

— Tô sena, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ïsiré asaihuri aba nherẽ, misire te za dama ï'maihãiba nhomri 'wa.

¹⁹ Tawamhã ãne te te sina wapari za'ra wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ za'ra. Taha wa, ma tô siparabãsi si'mahãrã za'ra:

— E wa hã.

²⁰ Tawamhã Zezusi asa ma tãma waihu'u za'ra:

— Misire te za tô dama ï'maihãiba nhomri 'wa. ï'u'ẽne hã ïsiré piza'a 're te te ïdi hã, te za dama ïhãiba nho. ²¹ Wa hã ti'ai ãma dasiré ïpodo hã duréihã ma tô ïdã'ázém na rob'ui'ére sirõmo za'ra ïbaihã na, 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. ï'ãma rob'ui'érezéb zarina wa za tô mo, ïdã'ázéb u. Tane nherẽ, aibã ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ïhãiba nhomri'wai ma hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono, za te te azãri wamhã, te za sima rosa'rata, ãne: “Ïpoto õ 'wa'ãhã, aré wẽ di, ãne na hã te aré 're robzépata mono õ wa.” ãne te za 'rãwi si'ãma rosa'rata, za dama ïhãiba nhomri'wa hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u sirõmo za'ra da.

²² Tawamhã saihuri ré, ma tô ti'ã, ï'u'ẽne hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'e, ï'u'ẽne hã. Te te wẽ'ei mono parimhã, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, ma tô te te sõmri. ãne ma tãma sina waihu'u za'ra:

— ã, ï'u'ẽne hã huri aba. ã hã ïhãiba, te wasu'u.

²³ Taha pari, ma duré ti'ã hãsisé hã, uwa 'ru 'rãi wa'ui ré hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma te duré tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô tãma sõmri za'ra, uwa 'ru 'rãi wa'ui ré hã. Tawamhã aihĩni ma ãhu. ²⁴ ãne ma duré tãma sina waihu'u za'ra, Zezusi hã:

— ã hã ïwapru, te wasu'u. Rob'rãi wa'u za'wari ne, te za ïwapru hã ïwi asa'wa, da'ahã zãda ïdã'ã wamhã. ã hã ïwapru hã ïwi sisa'wari wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ ma, te te tãma ïropisutuzé hã tô sena za te te tãma ãma 're ï'uwaimrami mono zé, te wasu'u. ²⁵ Tô sena wa za aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa. ã hã rob'rãi wa'u hã te 're hãsi mono õ di za oto, a'ã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã za uburé da'ãma ïsib'a'uwẽ zéb ãma si, wa za duré te 're hãsi. — ãne ma tô tãma siwasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhã Zezusi norĩ hã tinho're na te oto ãma tiwata za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma. Taha pari, ma tô wairé, Oriwera na êtẽ 'rãihã nhisi u si'aba'rã da.

Pedru hã za te te dawĩ ï'udãzém na, Zezusi te te tãma ïwaihu'u sirõmo zé wasu'u

Mateusi 26.31-35; Rucasi 22.31-34; Zuwã 13.36-38

²⁷ Tawamhã ãne ma Zezusi hã tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, waihu'u za'ra:

— A norĩ wa'wa hã ïzadawa para õ nherẽ, te za aihĩni asiwi ïrẽme 'wa. Duréihã 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ï'ãma rob'ui'ére siro, 'Re ïhãimana u'ãsi mono mreme na hã: “Pone'erebã 'madã'ã'wa hã wa za tiwĩ. Tawamhã pone'erebã hã te za ropé.” ãne ï'ãma rowasu'u na rob'ui'ére, ïbaihã na hã. ²⁸ Tane nherẽ, ab're hawi apã ïhãiwa'utu parip si, wa za aiwana ïmorĩ 'wa, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, tamomo ïnhopëté za'ra wa'aba da.

²⁹ Tawamhã Pedru hã te Zezusihi ma tinha:

— Aihĩni za te te airẽme za'ra nherẽ, wa hã te airẽme õ di za.

³⁰ Tawamhã Pedruhu ma, te Zezusi hã asa tinha, ãne:

— Tô sena wa za aima waihu'u. ã barana, si'a hã tihãrã na te te sahu õ ré, te za si'ubdatõ dawĩ ï'udã, aima ïza'rese õ na. — ãne ma tô tãma waihu'u siro.

³¹ Tawamhã mreme tete sina, te asa tãma tinha, Pedru hã:

— Wa hã asiré ïdã'ã da nherẽ, te dawĩ ai'udã õ di za. — ãne te Zezusihi ma siwasu'u.

Tawamhã uburé ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã ma tô õhõ na si tãma siwasu'u za'ra, za te te dawĩ ï'udã za'ra õ na hã.

Zezusi hã, Zésemani ãma ïsãmrazém na rowasu'u

Mateusi 26.36-46; Rucasi 22.39-46

³² Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô aihutu, Zésemani na rob're nhisi u. Sihutu wamhã, ãne te tãma nharĩ za'ra:

— ãne ïzõ asimroi wa'aba. Wa hã wa za a'ã asiti ïmorĩ 'wa, romnhiwasi ïmama ma, ïmreme da.

³³ Tawamhã Pedru norĩ hã te siré saprõni za'ra, Ti'adu norĩ hã, Zuwãhã me. Tawamhã te te sina rosa'rata pese wamhã, sina pẽ'êzé uptabi di. ³⁴ Taha wa, Pedru norĩ ma, ma ãne sina tãma rowaihu'u za'ra:

— Ìpẽ'êzé hã sa'êtê na te Ìma tihãiba. Ìpẽ'êzé uptabi wa, wa aré dârã. ãne a'ã asimroi wa'aba Ì'rata, asõtõ za'ra wa'aba ãna. Asõpré u'ãsi aba. — ãne ma tõ tãma waihu'u za'ra.

³⁵ Tawamhã romhã prã na te Ìsiti timorĩ za'ra. Tawamhã hi'rãtitõ ma tõ nhamra. Sãmra wamhã, ma tõ aiwẽ'ê, ti'ai u. Tawamhã Timama wi, te rowaptê, robzépada hã te te tãma ba'a da. ³⁶ ãne ma tõ Timama wi rowaptê:

— Ìmama, uburé marĩ hã aima waihu'u pese di. Taha wa, ma'ãpé robzépada hã Ìma ba'a za, te robzépata za'êtê tõ da. Tane nherê, ãne aima Ìsiwasu'uzéb uwaibaba, te Ìsina uwaimrami da, wa hã te Ìsima Ìwézém na Ìma pisutu õ di za. A hã Ìma Ìwézéb uwaibaba si, te Ìsina uwaimrami da, te za Ìma Ìpisu. — ãne ma tõ Timama wi sina rowaptê.

³⁷ Tawamhã Timama ma, mreme pari, te apã mo, si'ubdatõ tisiré 're Ìnomro mono norĩ u. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma tõ siza za'ra. Taha wa, te Pedru 'mahã, utu da:

— Sima, e niha te asõ. E niha asimiza'rese rob'madã'ã waihu'u õ di, syry na. ³⁸ Satanasihi zada, asiptete sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono nherê, asi'uiah na sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa ãhãna hã, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono wi, asima rowaptêrê za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'urizé wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — ãne ma tõ tãma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã Pedru norĩ nhiti, te duré apã mo, Timama ma mreme da. Tawamhã õhõ na si, te duré Timama wi rowaptê. ⁴⁰ Timama ma, mreme pari, te duré apã Ìtème timorĩ za'ra. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma duré siza za'ra. Tãma aptã'ã uptabi za'ra wa, te tinhotõ pese za'ra, sõpré waihu'u ãna. Tawamhã utu za'ra da, Zezusi te te 'mahãrã za'ra wamhã, asa te te tãma Ìwaihu'u za'ra da hã, mare di.

⁴¹ Tawamhã Ìsiti te duré timorĩ za'ra. Taha pari, ma duré apã sina siri. Si'ubdatõ tinem na, ma tõ oto ãma sahu. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma tõ duré apã siza za'ra. Taha wa, te ãne 'mahãrã za'ra:

— E niha hã te zahadu asõtõ za'ra wa'wa bété. Te duré aiwa'utu za'ra wa'wa. Tõ'ã oto. Bãdá ma tõ oto Ìwa waptãrã. Ti'ai ãma dasiré Ìpodo, te za oto Ìhãiba nhomri ni, aibã Ìwasété norĩ ma. ⁴² Oto aiwahutu za'ra wa'aba, wasi'aba're da. Òhõta te wei oto mo, dama Ìhãiba nhomri'wa da hã. — ãne te tãma 'mahãrã za'ra.

Zezusi hã da te oto dasiwi Ì'arizém na rowasu'u

Mateusi 26.47-56; Rucasi 22.47-53; Zuwã 18.3-12

⁴³ Zezusi hã te te tãma 'mahãrã za'ra ré, ma Zudasi hã Ìtème wi, Zezusihi siré aré 're Ìmorĩ hã. Da'ahã uptabi na ma tõ Ìsiré sõ aihutu ni, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama. Sasedoti Ìpire norĩ zadawa para, duré rowahutu'wa norĩ zadawa para, duré zudezu norĩ ma, roti'wa norĩ zadawa para zama, ma tõ sõ aihutu ni. ⁴⁴ Zudasi hã ma tõ ãne dama Ìpire norĩ ma, roti aré:

— Aibã hã te tob'rata hãrã wamhã, ta hã te za asiwi Ì'ãri 'wa. Tawamhã asiptete sina, te za asiwi Ìsaprõni 'wa. — ãne ma tõ Zudasi hã tãma waihu'u za'ra, te te siwi Ì'ãri wana ré hã.

⁴⁵ Tawamhã Zudasi hã Zezusihi u oto wisi wamhã, ãne te 'mahã:

— Rowahutu'wa.

Tawamhã tob'rata hãrã na, ma tõ sawi, Zezusi hã. ⁴⁶ Tawamhã ma tõ oto dasiwi ãri ni. ⁴⁷ Tawamhã Zezusihi siré Ìsa hã, ma tõ sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizã, sasedoti Ìpire uptabi ma romhuri'wa hã. ⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã sõ Ìdasihutu norĩ ma, te tinha, ãne:

— E wa hã danhibrob zõ dapãri'wa pã, ma bété we Ìzõ aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama. ⁴⁹ Bãtã sidãpãsi wa tõ asõ'a za'ra wa'aba te 're da'apawapto, Ìnhimirowasu'u na, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ãma 're Ìdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Zapre tameb ré asiwi Ì'ãri aba õ di bété. Tane nherê, te za tõ asiwi Ì'ãri 'wa, Ì'ãma rob'ui'érezé hã te Ìsina uwaimrami hã. — ãne ma tãma sina waihu'u za'ra.

⁵⁰ Tawamhã Ìsiré 're Ìnomro mono norĩ hã aihĩni ma siwi tirê. Wara sina, ma dama ropé.

⁵¹ Aibã hã Ìprédupté hã, 're Ìdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Zapre tameb ré asiwi Ì'ãri na. ⁵² Tane nherê, ma tõ tãma rême za'ra, ti'ubuzé hã. Tawamhã ai'uréwi te oto dawí wara, Ìprédupté hã.

Dama roti'wa norĩ hã Zezusihi da, Ìsi'rã'õtözém na rowasu'u

Mateusi 26.57-68; Rucasi 22.54-55, 63-71; Zuwã 18.12-14, 19-24

⁵³ Tawamhã Zezusi hã te oto dasiwi saprõni ni, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa Ìpire uptabi nhorõwa u, sasedoti Ìpire uptabi nhorõwa u. Tame Ìwana ma tõ

si'rã'õtõ, sasedoti ìpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré rowahutu'wa norĩ hã.

⁵⁴ Zezusi hã da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hã romhã na te te pibu, sasedoti ìpire uptabi nhorõwa u. Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 're, ma âzé. Sébré wamhã, ma tô nhamra unhamã dawa, hã'i'ro da, romhuri'wa norĩ me.

⁵⁵⁻⁵⁶ Tawamhã sasedoti ìpire norĩ hã duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, te ni'wam norĩ zô tinhopré za'ra, Zezusi hã marĩ te te 're ì'ab'manharĩ wasété mono zém na, sadawa nhipse na te te siwi ãma hiri da, tawapsi romanu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da. Tawamhã da'ahã na dadawã nhipse na, Zezusi ãma ìsimiroti wasété na da te ãma sa'ra za'ra nherê, ãma dasisaze za'ra õ di.

⁵⁷ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tiwahutu zahuré hãwi, Zezusi hã sadawa nhipse newa, ìsadawa nhipe te te ãma hiri zahuré da, ãne:

⁵⁸ — Wa norĩ hã wa tõ wasi'uihã na ìsimirowasu'u hã wapari ni. 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorõwa hã te za, u, sãmra, êtê na da te dasiwi ì'ri hã. Tawamhã te za, u, aimawi 'ri duré. Da te dasiwi ì'ri da hã, mare di. Te te 'ri ré hã, bâdã hã si'ubdatõ te za, u, ãma ñe, te te ãma romhuri ré hã. ãne taré dama siwasu'u ré, wa tõ wapari ni, wasi'uihã na. — ãne te Zezusi dama wasu'u zahuré, taré.

⁵⁹ Tane nherê, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ hã te te siwi sadawa pibu zahuré wamhã, aiwab õ di, te te dama ìwasu'u zahuré zé hã.

⁶⁰ Tawamhã 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ìpire uptabi hã dawa'wa ma hãwi za, Zezusi hã uihã na te te sadanharĩ da, ãne:

— E asadawa na dama ãma wa'rãmi ãna, da te dasiwi ì'aiwasu'u wasété na hã. E tõ ìsarina ma tõ aiwasédé hã ai'ãma hiri zahuré. E taré. — ãne te sadanha.

⁶¹ Tane nherê, te Zezusi hã ari'iwĩ za. Te te ãma wa'rãmi õ di, timreme na. Tawamhã 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ìpire uptabi hã te duré sadanharĩ na sahu, sasedoti ìpire uptabi hã:

— E tõ sena a hã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. E tõ sena 'Re ìhãimana u'ãsi mono 'ra, a hã.

⁶² Tawamhã Zezusi hã asa te tãma siwasu'u oto:

— Ìhe. Wa hã, Danho'reptui'wa. Wa hã 'Re ìhãimana u'ãsi mono 'ra. A norĩ wa'wa hã aihĩni te za ì'madã'ã za'ra wa'wa, ti'ai ãma dasiré ìpodo hã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimire niwĩ, 're ìnhamra mono na, ìwaihu'u pese 'rata. Hãiwa'a na apã we ìmorĩ wamhã, te za ãne na ì'madã'ã za'ra wa'wa. — ãne ma tõ tãma siwasu'u sirõmo za'ra.

⁶³ Tawamhã te te sadawa 'rui wa, ma ti'uza hã hãiwazu, sasedoti ìpire uptabi hã. Tawamhã ãne ma tõ ãma da'mahã:

— Tãibã oto. Aibã aimawi norĩ zô, ai'maihãrã aba õ di za, Zezusi te te wama ìwasu'u za'ra da hã, ìwasété na. ⁶⁴ 'Re ìhãimana u'ãsi mono newa, si'uihã na ma tõ tiwaihu'u pe hã sina tihi, wasine 're hãimana mono nherê. Si'uihã na ma tõ timreme wasété. Ìmreme ma tõ ìwapari za'ra wa'wa. E marĩ tawamhã, ma tõ ãma ìpisutu za'ra wa'wa. — ãne te ãma da'mahã. Tawamhã aihĩni ma tõ sima wê za'ra, da te dasiwi wĩrĩ da.

⁶⁵ Tawamhã te te siwi wê'õ wa, ma tõ nasi ni'wam norĩ hã siwi ubu upto, tizadaipro na. Zazahã na ma duré siwi ubu ubu. Taha pari, ma tõ duré nasi siwi ahã. ãne ré, te nasi siwi 'mahã:

— E 'wa hã ai'azãri'wa. Ma'ãpé, waihu'u. — ãne te nasi siwi 'mahã.

'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zé 'madã'ã'wa norĩ zama, ma tõ siwi ti'ã, te te nasi siwi ahãri da.

Pedru hã, Zezusi te te dawĩ ì'udãzém na rowasu'u

Mateusi 26.69-75; Rucasi 22.56-62; Zuwã 18.15-18, 25-27

⁶⁶ ãne ré, te zahadu Pedru hã dame nhamra, 'ri 'wawi wa'ra 're, pi'reba 'ri zahãpã. Tawamhã tame sãmra ré, ma we pi'õ hã datême wi, sasedoti ìpire uptabi ma romhuri'wa hã. ⁶⁷ Wisi wi, ma Pedru hã tisã, unhamã ãma hã'i'ro ré. Tawamhã te te 'madã'ã pese pari, te Pedruhu ma tinha:

— A zama te duré Zezusi siré 're aimo, Nazaré ãma 're ìhãimana mono siré.

⁶⁸ Tawamhã Pedru te asa tãma tinha:

— Tane na ìwaihu'u nherê, õ hã ìma sa'rese õ di. — ãne te pi'õi wi ai'udã, Pedru hã.

Tawamhã 'ri nhi'riti u te oto mo, 'ridawa u morĩ da, dapusizéb u. Tawamhã si'a ma oto hã. ⁶⁹ Tawamhã ma tõ romhuri'wa sipi'õ hã tisã Pedru hã, 'ri nhi'riti ãma. Tawamhã ì'rata ìsimasã norĩ ma, te wasu'u za'ra:

— Á hã Zezusi norĩ siré, 're ìmorĩ.

⁷⁰ Tawamhã Pedru te duré tiwi ai'udã. Tawamhã ãma rononmo õ ré, te duré tãma nharĩ za'ra, ì'rata ìsimasa hã:

— Tô sena, a hã Zezusi norĩ siré, te 're aimo. A hã tô, Darireza âma 're ï'aihâimana mono.
⁷¹ Tawamhã Pedru te asa tâma nharĩ za'ra:
 — Mare di. Tane na ïwaih'u nherê, ò hã ïma sa'rese ò di. Tô sena te aiwi udã za'ra wa'aba di pâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ï'azârĩ pé. — Âne te tâma sina waih'u u' za'ra.
⁷² Tawamhã si'a hã awa'awi ma tihârã na sahu. Tawamhã Zezusi te te tâma ïwaih'u'uzém na, ma sina po're puru, Pedru hã. Âne ma tô Zezusi hã aré tâma waih'u u' siro: "Si'a hã tihârã na te te sahu ò ré, te za si'ubdatô dawi ï'udã, ïzadawa para ò nherê."
 Tawamhã Zezusihi mreme na sina po're pu'u wa, te oto aiwa'ò, Pedru hã.

15

Apito Piratu, Zezusi te te ïsadawa pibuzé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-26; Rucasi 23.1-5, 13-25; Zuwã 18.28-19.16

¹⁻² Tawamhã awêm na mararé, ma duré si'rã'òtô, sasedoti ïpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma rotu'wa norĩ hã, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã. Zezusihi âma te te sima rotu'wa za'ra da, ma si'rã'òtô, dama rotu'wa ïpire norĩ me. Taha pari, ma oto siwi pawasisi Zezusi hã, Piratuhu u te te siwi saprõni da. Tawamhã ïtème te te siwi âwisi wamhã, Piratu te Zezusi sadanha:

— E a hã, zudezu norĩ nhib'apito.

Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha:

— Tahata ma tô tane hã tô ï'ãma ïwaih'u. — Âne te tâma tinha.

³ Tawamhã sasedoti ïpire norĩ hã te Zezusihi âma ïwasédé hã sa'ra za'ra taré, marĩ ïwasétére na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norĩ ïpire za'ra hã. ⁴ Taha wa, Piratu te Zezusi 'mahã:

— Marĩ ahã na ma tô ai'ãma sa'ra za'ra ni. E asadawa na tâma âma wa'rãmi za'ra ò di za. — Âne te 'mahã.

⁵ Tane nherê, tizadawa na te te wa'rãmi ò di, Zezusi hã. Taha wa, ma tô Piratu hã âma titob'uzu, tizadawa na te te âma wa'rãmi ò wa.

⁶⁻⁷ Wahub sidápãsi, ma tô apito Piratu hã misi si te te 're da'azani, dazazéb 're, 're ïdasimasa mono norĩ hã 're dawairébé mono da, misi si. 'Re ïhâimana u'âsi mono, tinhimiházé te te dama ïba'azém na dasa da te dasiwi 're ï'manharĩ za'ra mono zém na, ma tô te te 're da'azani, da te tiwi 're ïwaptêrê za'ra mono zéb uwaibaba. Aibã hã dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na ïsisi hã. Romanu norĩ da, dasi'wapé watobro wamhã, te te da'mapãri za'ra wa, ma tô séme ni, dazazéb 're. ⁸ Tawamhã ma duré båtã na Piratuhu u tasi'rã'òtô ni, da te tiwi rowaptêrê za'ra da, te te 're ï'manharĩ wê mono zéb zarina, misi te te dama 'mairo'ru da, dazazém hawi da'maiwatobro da, apã morĩ da. ⁹⁻¹⁰ Tawamhã Piratu te da'a'mahã:

— Zudezu norĩ, e asib'apito za'ra wa'aba ma, wa za rob'ru, apã morĩ da. — Âne te da'a'mahã, Zezusihi âma. Sasedoti ïpire norĩ hã Zezusi te te sô'ru za'ra wa, ma tô ïtème siwi âwisi, Piratuhu u. Âne na ma tô Piratu hã âma dawaih'u'u. ¹¹ Piratu hã Zezusi hã apã morĩ da, te te nasi âma da'ab'mahãrã nherê, te sasedoti ïpire norĩ hã nasi dawada'uri za'ra, Barabasihi si da te waptêrê za'ra da, tiwi, Zezusihi upana te te wazere da. ¹² Tawamhã Piratu te duré da'ab'mahã:

— E marĩ, wa za bété aima âma pisutu za'ra wa'wa, asib'apito na asiwi 're ïsisi za'ra wa'aba mono âma hã, te aima âma ï'uawimrami za'ra wa'aba zéb da hã.

¹³ — Wedepo'ò nnonhi'rãmi na da te dasiwi sasômri, dá'ã da. — Âne te nasi sa'êtê âma 'mahãrã za'ra ni, Piratu hã.

¹⁴ — E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bâ. — Âne te âma da'ab'mahã, Piratu hã.

Tane nherê, hãrã 'rãihã na te nasi âma 'mahãrã za'ra, Piratu hã:

— Wedepo'ò nnonhi'rãmi na, da te dasiwi sasômri, dá'ã da.

¹⁵ Tawamhã Piratu hã dama rowê za'ra da, ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, Barabasihi ma si te te tâma rob'ru za'ra da, dazazém hawi watobro da, apã 're morĩ da. Taha pari, te Zezusi tâma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, powawê hã waré na te te siwi 're pré'é mono da, taha pari, te te duré siwi sasômri da, wedepo'ò nnonhi'rãmi na dá'ã da oto.

Da'wapéi'wa norĩ hã Zezusihi âma ïto za'ra zé wasu'u

Mateusi 27.27-31; Zuwã 19.1-3

¹⁶ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi âwisi, Piratuhu nhorõwa u, 'ri 're wa'wa nho'õmo u. Tamemhã te oto sitème sisô tihârã za'ra, uburé sitème si'rã'òtô da. ¹⁷ Tawamhã dasi'ubuzém na ma tô Zezusi hã siwi âma hãiba ubu, ïhã pré na. 'Wabzéré panhipti na ma duré siwi sôpre. ¹⁸ Tawamhã sisarina te nasi timreme na sawi za'ra, taré:

— Zudezu norĩ nhib'apito, rowê na aihâimana.

¹⁹ Tawamhã ï'rãi wi, ma tô nasi siwi ahã, wedehu waré na. Te duré nasi siwi upto, tizadaipro na. Te duré nasi hi'rãititô tâma asimro, Zezusihi papara, âma wata za'ra da newa.

²⁰ Tawamhã nasi ãma wa'ë za'ra parimhã, tisi'ubuzém na te te siwi ãma ìhãiba ubu hã ma tô apã tiwi wazere za'ra. Ì'uzazém na ma oto apã siwi uza. Taha pari, te oto rob u siwi saprô, wedepo'o nnonhi'rãmi na te te siwi sasômri da, 'ri nho'ômo nhiti.

*ZeZusi hã wedepo'o nnonhi'rãmi na da te dasiwi Ìsasômrizé wasu'u
Mateusi 27.32-56; Rucasi 23.26-49; Zuwã 19.17-30*

²¹ Tawamhã bâdãdi na te te siwi saprôni ré, ma tô aibã hã siwi sôpêtê, Sima na Ìsisi hã, tirom hawi we Ìmorî hã, 'ri ahã u. Ìsa'ru nhisi hã, Sireni na. Sima hã Aresãdiri norî mama, Rupuhu me. Tawamhã da'wapéi'wa norî hã, Simahã ma, ma tô 'ru za'ra, wedepo'o nnonhi'rãmi hã te te tãma ãri da, ZeZusihi ma. ²² Tawamhã Dodota na romnhisi u, ma tô siwi saprô, ZeZusi hã. Dodota na romnhisi hã, da'rãihi te wasu'u. ²³ Tawamhã da'wapéi'wa norî hã te aré tãma sômri za'ra, uwa 'ru 'rãi wa'u Ìsé hã te te hã'rêne da, miha na wedepa wa'u nhisi na, Ìwazari ré hã. Tane nherê, te te hã'rêne ô di, ZeZusi hã. ²⁴ Taha pari, ma tô oto wedepo'o nnonhi'rãmi na siwi sasô. Te te siwi sasômri pari, ma tô êtê zapotore Ì'ui'ééré ré hã nasi sima sãmra da'wapéi'wa norî hã, pibu pese na ZeZusihi uza hã te te siwi waibu da. ²⁵ ZeZusi te te siwi Ìsasômrizém na hã, bâdã ma tô oto tinho're za'a. ²⁶ ZeZusihi 'rãi uwaibaba wedepo'o na rob'ui'ééré hã ma siwi tété, da te dasiwi Ìwê'ô za'ra zém na, da te dasiwi ãma waihu'u za'ra da. ãne ãma Ìrob'ui'ééré hã: ã hã, zudezu norî nhib'apito.

²⁷ ZeZusihi siré, ma tô duré aibã norî hã sasômri zahuré ni, danhibrob zô dapãri'wa norî hã. ZeZusihi ãma te aiwa'aba zahuré Ìsimire niwî, duré Ìsimi'e niwî. ²⁸ ãne ãma Ìromhãimanazé hã ma tô rob'ui'ééré zarina, sina uwaimra, ZeZusi hã. ãne duréhã ãma Ìrob'ui'ééré hã: "Ìwasété norî zu, te za taré dasiwi wê'ô ni." ãne ãma Ìrob'ui'ééré hã, Ìbahiã na hã.

²⁹⁻³⁰ Tawamhã Ìwa'wai baba, da te nasi ro'rahãri za'ra sidãpãsi, te nasi ãma tawa'ë za'ra ni, ZeZusihi ãma. Nasi ãma da'rã siwanarî za'ra sina, te nasi ãma wasété za'ra ni:

— Oro a hã asima roti za, 'ri 'rãihã hã sãmra da, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ãma 're Ìdawata za'ra mono zé hã, si'ubdatô bâdã hã ai'ãma si'utôri ô ré, duré apã 'ri da. Ma'ãpé, asisô'reptu na. Wedepo'o nnonhi'rãmi hawi we si'ra na, atã'ã tô da. — ãne te nasi ãma tiwa'ë za'ra.

³¹ Duré sasedoti Ìpire norî hã te nasi ãma wa'ë sina, ãne sima nharî za'ra ãma, rowahutu'wa norî me:

— Oro te te 're da'anho'reptui mono za, 'rãwi sisô'reptui ô di bété. ³² Ma'ãpé, ãne ré, wedepo'o nnonhi'rãmi hawi we te te si'ra wanho'a, Danho'reptui'wa hã Ìzarazéhé nhihudu norî nhib'apito hã, wa te wasina Ì'umnhasi za'ra zéb da hã. — ãne ma sima ãma rowaihu'u za'ra.

Tawamhã Ìsiré Ìsa'o zahuré zama, te nasi tãma nharî wasété zahuré, ZeZusihi ma.

³³ Tawamhã ma tô ti'abzuma. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bã. Bãdã siprazéb u, te oto robra si nomro. ³⁴ Tawamhã si'ubdatô bâtã ãma, te ZeZusi hã Timama hã sina 'mahã, hãrà 'rãihã na ãne:

— Eroï, Eroï, rema sabatani.

Ìhãràzém na hã, ãma Ìsaprízé hã, ãne:

— Ìnhib'apito, Ìnhib'apito, e marî da, ma tô oto Ìrê. — ãne ãma Ìsaprízé hã.

³⁵ Tawamhã ni'wam norî hã Ìrata Ìsimasam norî hã ZeZusihi hãrà te te wapari za'ra wamhã, ma tô sima rowasu'u za'ra, ãne:

— Ôhóta wapari aba. Eriasihi zô te hã, te te we pawaptob da.

³⁶ Tawamhã ni'wa hã si'aba'ré na ma tô piza're upsôzém ne hã 'mai'ã, uwa 'ru 'rãi wa'u Ìsé na te te tãma ãma di' da, ZeZusihi ma, Ìwa'ãbã syry na. Tawamhã wedewaré 'rãsutu na ma tô ãma sapu'u, ZeZusihi ma, te te wê da, te te upsômri da. Taha pari, te ãne dama tinha:

— A'ã pé wanhimipari za'ra wa'aba, Eriasi we só morî ô'umnhasite, wedepo'o nnonhi'rãmi hawi, te te si'ra da. — ãne ma dama waihu'u.

³⁷ Tawamhã ZeZusi hã hãrà 'rãihã na te hã, Ìrême ma. Taha pari, ma pê'ë hai'utô.

³⁸ ZeZusi hã dã'ã wi, zazahã Ìhãpa hã 'ri 're wa'wa nhitobzé hã ma uihã na hãihaipo'o aiwa, hãimo hawi pi'reba, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhorôwa ãma hã. ³⁹ ZeZusi hã hãiwi sa'o ré, da'wapéi'wa norî wada'uri'wa hã Ìsô're te za, Ìpapara, romanu hã. Tawamhã ZeZusi hã Ìrême ma hãrà 'rãihã na hãrà wamhã, te te wapari wamhã, ma ãma rowaihu'u:

— Nare ô hã, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono 'ra.

⁴⁰ Pi'ô norî zama, romhã hawi te ZeZusi hã 'madã'ã za'ra. Nima norî nhisi hã ãne: Mariza Madarena, duré Sarome, duré Mariza, Zuzé norî na hã Tì'aduhu me. Tì'adu hã Ìhãiba té.

⁴¹ ZeZusi hã Darireza ãma 're morî ré hã, pi'ô norî hã Ìsiré te 're nomro. Ma tô duré marî na te te siwi 're pawapto. Ta norî siré, te duré pi'ô norî hã ahã na Zeruzarê u ai'aba'ré, ZeZusihi siré. Ta norî zama te romhã hawi siwi 'madã'ã za'ra.

ZeZusi hã da te Ìsêrêzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Rucasi 23.50-56; Zuwã 19.38-42

⁴²⁻⁴³ Sabadu u bâdâ 're ïne mono u, te zudezu norî hã te te sima 're ropese za'ra, sabadu na hã te te 're romhuri za'ra mono ò na dâ'âsina. Tawamhã sabadu u oto hãiwahã wa, romhuri 'rãsutuzéb âma te Zuzé hã Piratuhu u mo. Arimateza âma te aré 're hãimana, Zuzé hã. Zudezu norî ma rotî'wa ïpire, ta hã. Taha wa, te nasi si'rã'õtò, siré dama rotî'wa ïpire za'ra norî me. Zuzé hã, 'Re ïhãimana u'âsi mono da'âma 're ïsib'a'uwé mono zéb zò, te 're simipari u'âsi. Tawamhã romhuri zahârizéb u, romhuture wa, ma tò sada aptete Zuzé hã, Piratuhu u morî da, Zezusihi hãiba hã te te tiwi waptêrê da, ab're siròmo 're, te te sêrê da. ⁴⁴ Zuzé hã, Zezusi hã idã'â na te te tâma rowasu'u wamhã, Piratu hã te âma rosa'rata, dâ'â su'u wa. Tawamhã Piratu hã da'wapéi'wa norî wada'uri'wa zò te hã, idã'âzém na te te âma sadanharî da, tò sena zò. ⁴⁵ Tawamhã tò sena Zezusi hã idã'â na te te tâma rowasu'u parimhã, Zuzéhé ma, te oto Piratu hã tâma ti'ru, Zezusihi hãiba hã ab're siròmo 're, te te sêrê da. ⁴⁶ Tawamhã Zuzé hã zazahã, ma sada uipra, ïhãirã hã. Taha pari, Zezusihi hãiba hã ma oto si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawî. Tawamhã zazahã ïhãirã na ma ubu. Te te ubu pari, ma tò ab're 're tisê. Sa'a zahãpã êtê wa, ab're siròmo 're, ma tisê. Taha pari, te êtê tómo wawê hã te te pizari, ab're te te âma ïré sitob da. ⁴⁷ Âne Zezusihi hãiba te te sêrê ré, ma tò pi'ò norî hã âma 'madã'â zahuré, Mariza Madarena hã Marizaha me. Ta hã Zuzéhé na. Tawamhã ma tò sabu zahuré, nimame Zuzé te te ïsêrêzê hã.

16

Zezusi apã ïhãiwã'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-8; Rucasi 24.1-12; Zuwã 20.1-10

¹ Tawamhã bâdã oto sêbré wamhã, tâibã oto sabadu hã romhuri zahârizé hã zudezu norî te hã. Tawamhã pi'ò norî hã ïwa'u zadaze hã, ma tò siwi uipra, te te siwi âma hãiba u'rê da, Zezusi hã. Pi'ò norî nhisi hã Mariza Madarena, duré Sarome, duré Mariza, Ti'aduhu na hã. ² Tawamhã pi'ò norî hã mararé te ai'aba'rê, sa'a zahãpã ab're u, bâdã 'rãiwatobro wi, dumidu na. ³ Bãdãdi na si'aba'rêi ré, ma âne sima waihu'u za'ra:

— E 'wa hã te za êne hã wama sa'rê za'ra, ab're nhitobzé hã.

⁴ Ab're nhitobzé hã êne hã tómo wawê uptabi wa, ma âne sima waihu'u za'ra. Tane nherê, sihutu wamhã, êne da te ïsa'rê na ma tò 'madã'â za'ra. ⁵ Tawamhã ab're 're, sisisi wamhã, ma tò aibã hã siwi sôpêtê ïprédupté hã, uza hãirã ré ïsãmra hã. ïnomrozé nhimire niwî te nhamra. Taha wa, pi'ò norî hã ma tâma tipê'êwara za'ra. ⁶ Tawamhã âne te tâma nharî za'ra, pi'ò norî ma:

— ïma aipahi za'ra wa'aba tó. Zezusi hã Nazaré âma aré ïprédu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi ïsasômri zò robzabu za'ra wa'aba da, te we ai'aba'rêi wa'wa. Âne na, wa tó aiwaihu'u za'ra wa'wa. Âne hãimana ò di oto. Apã ma tó hãiwã'udu. Ma'apê, ïnomrozé hã sabu za'ra wa'aba. Robaba di. ⁷ Taha wa, te za oto apã ai'aba'rêi wa'wa, Pedru norî ma tâma rowasu'u za'ra wa'aba da, âne: “Zezusi hã aiwana te za, u, timorî 'wa, Darireza u. Tame te za, u, ïsôpêtê za'ra wa'wa, aima ïsiwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina.” — Âne ma tó pi'ò norî ma waihu'u za'ra.

⁸ Tawamhã ma wairé ab're hawî, wara sina sisa'rei mono da. Tãma pê'êwara za'ra wa, te tirêrê'ê za'ra. Pahi te, ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra ò di a'ã.

Zezusi hã, Mariza Madarenahã ma, ïsihãi'rézé wasu'u

Mateusi 28.9-10; Zuwã 20.11-18

⁹ Zezusi hã dumidu na ma tó apã hãiwã'udu, mararé. Tawamhã ïmorî'rata na ma tó Mariza Madarenahã ma, sihãi'rê. Ti'ai baba 're morî ré, ma tó taha ma, wa'uburê hã 7 na sãmra. ¹⁰ Tawamhã Zezusihi siré 're ïnomro mono norî u, te mo Mariza Madarena hã, te te tâma rowasu'u za'ra da. Tãma robzei'ò za'ra di. Pê'êzê uptabi za'ra wa, te aiwa'ò za'ra. Âne ré, ma tó ïtême tiwisi za'ra, Mariza Madarena hã. ¹¹ Tawamhã Zezusi apã 're ïmorî na, duré ïtême ïwisizém na hã te te tâma rowasu'u za'ra wamhã, te te âma saze za'ra ò di.

Zezusi hã, maparane tizazei'wa norî ma, ïsihãi'rézé wasu'u

Rucasi 24.13-35

¹² Taha pari, ma duré Zezusi hã aimawi tihãiba na sihãi'rê, maparane tizazei'wa norî ma. Rom na bâdãdi na neb ré, ma tó ïtême tiwisi zahuré. ¹³ Tawamhã apã te tineb zahuré, Zezusihi siré 're ïnomro mono norî ma, te te rowasu'u zahuré da. Tane nherê, te te tâma rowasu'u za'ra nherê, te te âma saze za'ra ò di duré.

Zezusi hã tisiré norî ma, ïsihãi'rézé wasu'u, 11 na ïhãiba norî ma

Mateusi 28.16-20; Rucasi 24.36-49; Zuwã 20.19-23; Atusi 1.6-8

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã tisiré 're ïnomro mono norî u ma duré wi, sai ma, si'ubumroi ré, 11 na ïhãiba za'ra u. Tawamhã timreme ma tó tâma pêtê za'ra, siwi ïsabui'wa norî

nhimirowasu'u hã te te saze za'ra õ wa, apã ãhãwa'utuzém na da te ãwasu'u na hã. ¹⁵ Taha wa, te ãne oto tãma nharĩ za'ra:

— Daro mono bã te za oto 're ãropéi wa'aba mo, a'uwẽ mono bã, ãwasu'u'uwẽ na 're dapo're pu'u za'ra wa'aba mono da. ¹⁶ Tawamhã Danho'reptui'wa na da te dasina 're ãumnhasi za'ra mono wa, ã dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, te za te te 're da'anho'reptu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Da te dasina 're ãumnhasi za'ra mono õ wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te za te te 're da'awẽ'õ. ¹⁷ Da te dasina 're ãumnhasi za'ra mono wamhã, wa za te 're da'apawapto, ãwaihu'u pese zarina, marĩ dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ mono da, ãwasu'u na tã sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. ãne te za te te 're dapawapto za'ra. ãnhisi na te za wa'uburé hã te te dama 're sãmra za'ra, ãzadawa para. Duré 're ãdasisadaihu'u za'ra mono õ na zama, te za 're mreeme zusi. ¹⁸ Sa'rese ãna, wahi hã te te 're waibui mono nherẽ, duré dapãrĩzé hã te te 're ãhuri mono nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Duré, tinhib'rata na ãhãzé ré norĩ hã te te 're upi za'ra mono wamhã, te za 're séptã'ã za'ra, ãhãzé ré norĩ hã. — ãne ma tã tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

ZeZusi hã hãiwa u ãmorĩzé wasu'u

Rucasi 24.50-53; Atusi 1.9-11

¹⁹ Wanhĩb'apito ZeZusi hã te te tãma rowasu'u za'ra pari, ma tã hãiwa u tiwi ãri za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimire niwĩ oto 're sãmra mono da, pire uptabi na. ²⁰ Tawamhã ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ãsadawa para, ma tã te te ropé daro mono bã, ãwasu'u'uwẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da. Wanhĩb'apito hã ma tã te te 're pawapto za'ra, ãsimi'manharĩ waihu'u pese zarina, marĩ dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ mono da, ãsimirowasu'u za'ra na tã sena uptabi, da te 're waihu'u za'ra mono da.

Rucasi Zezu Cristuhu wasu'uwé na Rucasi te te ãma ĩrob'ui'érézé Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã na rob'ui'éré'wa nhisi hã Rucasi na ĩsisi hã. Duré Atusi na rob'ui'éré'wa, ta hã. Ta hã aré dawede'wa (Corosu. 4.14). Zezusihi wasu'u na rob'ui'éré'wa hãiba amo norĩ hã ta norĩ hã zudezu, Mateusi, duré Marcusi hã, duré Zuwã. Rucasihĩ si zudezu õ di. Duré Tezopĩru hã ĩsiré zudezu'õ ma, ma tã ĩbaihã na rob'ui'éré hã tãma tisõ, Rucasi hã.

Tawamhã Rucasi hã ma tã Zezusihi wasu'u na rob'ui'éré, ĩwaptã'ázém hawĩ sada 're ĩromhãimana mono zém na hã, hãiwa u apã ĩmorizéb u hã. Ma tã duré wama ãma rowasu'u za'etê za'ra, Zezusihi nhimirowahutuzém na hã. Ma tã duré wama wasu'u za'ra, Zezusi hã ti'ai ãma wasine za'ra ĩpoto na hã. Ma tã duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hã a'uwé mono bã te te 're da'anho'reptui mono da, wei ĩmorĩ na hã, duré zudezu norĩ tẽmep si we ĩmorĩ õ na hã. Taha wa, ma tã Zezusi hã dama siwaihu'u, ti'ai ãma dasiré ĩpoto na hã.

Duré Rucasihĩ nhimĩ'ui'éré zarina, wa za waihu'u za'ra ni, Zezusi hã ĩhãzé ré norĩ ãma 're ĩpẽ'ézé mono zém na hã, duré ĩsimarĩ'õ norĩ ãma hã, duré da te dasiwi 're ĩwẽ'õ za'ra mono norĩ ãma, duré samaritanu norĩ ãma, duré waseté na 're ĩnomro mono norĩ ãma.

1-4 Tezopĩru, asawi di. Āhãna wa za aima rob'ui'éré, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'u na, sena na waihu'u da. Ni'wam norĩ hã ma tã Zezusihi wasu'u na te te 're dapo're pu'u na'rata za'ra, titõmo na te te ãma 're ĩ'madã'ã za'ra mono norĩ hã. Ta norĩ hã ma tã ĩwasu'u na'rata hawĩ wama rowasu'u za'ra. Tawamhã ĩsimirowasu'u zarina, ma tã ĩwasu'u na ãma rob'ui'éré za'ra ni, da'ahã na. Taha wa, wa hã wa duré ĩsima wẽ, te ãma aima rob'ui'éré da. ĩwasu'u na'rata hawĩ, wa tã rosa'rata pese, te waihu'u pese da. Ni'wam norĩ hã ma tã ĩwasu'u hã aima wasu'u za'ra. Taha wa, wa tã ĩsima wẽ, upsãtã pese na te aima rowasu'u da, rob'ui'éré na, Zezusihi wasu'u hã sena na waihu'u da.

Zuwã Batitaha potozé wasu'u

⁵Erodi hã zudezu norĩ nhĩpti'ai 're, apito na 're hãimana mono ré hã, aibã hã te 're hãimana, Zacaria na ĩsisi hã. Zacaria hã sasedoti, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa. Abizaha nhĩhudu norĩ me, te te tãma 're romhuri za'ra. ĩmro nhisi hã, Izabé na ĩsisi hã. Izabéhé hi'rada hã, Arã na ĩsisi hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa, Arã hã. ⁶Zacaria norĩ hã ma tã 're hãimana wẽ zahuré. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're 'madã'ã pese zahuré. Taha wa, tãma wẽ zahuré di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma. ⁷Tane nherẽ, 'ra zahuré õ di. Izabé hã 'ra waihu'u õ wa, ma tã 'ra ãna si'ĩhi zahuré.

⁸Tawamhã nimahã bãtã na ma tã Zacaria hã tinhimirohuri hã 'manha, sasedoti te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb 'remhã. Taha te hã bãtã wa, ma tã romhuri 'manha. ⁹Īsiré norĩ hã ma tã tãma pisutu za'ra, 'ri para u sébré da, te te tãma romhuri da. Taha wa, 'ri para u, ma tã oto ázé Zacaria hã, wedewati ĩsadaze hã wezeza ne na te te tãma zata da. ¹⁰⁻¹¹Tawamhã te te tãma zata ré, te ai'ubumro ni rowi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, mre me zusi da. Āne ré, hãiwa hawimhã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hã ma tã tãma sihã'i'ré. Wedeza nhimire niwĩ te za, ĩsõ're uwaibaba, ro'o ré, wedewati ĩsadaze hã. ¹²Tawamhã te te sãmri wamhã, ma tãma pẽ'ẽwara, Zacaria hã. Te te rosa'rata waihu'u õ di. ¹³Tawamhã te tãma tinha:

— Zacaria, aipahi tã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tã aimreme hã wapa, tiwi ĩrowaptẽrẽzém na hã. Aimro te za oto ti'ra. Waptã'ã wapsi, ai'ra te za ĩsisi, Zuwã na. ¹⁴Ai'ra hã aima waptã'ã aba wapsi, aima rowẽ wa'aba di za. Da'ahã norĩ ma zama, rowẽ za'ra di za. ¹⁵⁻¹⁶Prẽdu wapsi, ĩsimiroti hã pire di za. Taha wa, te za ĩsimiroti pire na waihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Uwa 'rãĩ wa'u ĩsé hã te te 're hãsi mono õ di za. Duré ázé hã te te 're hãsi mono õ di za. Waptã'ã hawim haré, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani ré 're mo. Taha si, te za te te 're wapari pese. Taha wa, te za tisiré Izarazéhé nhĩhudu norĩ hã te te 're apawapto tinhimiroti na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti si, da te 're 'madã'ã pese za'ra mono da oto. ¹⁷'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, te za 're mo. Wahi'rada Eriasihĩ ne, te za 're mo, mre me pire na, duré waihu'u pese na. Tawamhã ai'ra nhimiroti zarina, te za damama norĩ hã ti'ra norĩ hã te te 're sawi pese za'ra. Duré dapo're õ wamhã, te za apã 're dasipizari za'ra, 're ĩdanomro wẽ mono zarina, oto 're danomro mono da. Āne wamhã, te za danhimiza'rese sã 're danhimipari za'ra, Danhib'apito zã. — Āne ma tã ĩwana ré ãma tãma rowasu'u, Zacariaha ma, hãiwa hawĩ romhuri'wa hã.

¹⁸Tawamhã Zacaria asa ma tã sadanha, romhuri'wa hã:

— E niha wa za asaze, tane na hã. Wa hã ĩhi uptabire oto. Duré ĩmro zama, ĩhi uptabire.
— Āne hãiwa hawĩ romhuri'wai ma, te tinha.

¹⁹Tawamhã te duré asa tãma tinha:

— Wa hã Dabrizé, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Ta hã ma tô we ïzatô, rowasu'u wê hã te aima wasu'u da. ²⁰Tazahã, ïnhimirowasu'u na ïzazei ô di, sena na. Taha wa, te za aima rob'manha 'Re ihâimana u'âsi mono hã, aimreme ô na, ai'ra waptã'ázêb u. Ai'ra waptã'ã wapsi, te za apã aima tisô, aimreme hã. — ãne ma tô tãma rowasu'u, Dabrizé hã.

²¹Zahadu te rowi sô mapari za'ra ni, Zacariaha zô. Sô danhimipari za'ra wamhã, ma âma tatob'uzu za'ra ni, sô ïrowaptã'ázém na hã, 'ri para. ²²Tawamhã Zacaria hã ma tô oto datême watobro, rob u. Datême watobro wamhã, mreme waihu'u ô di. Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni:

— Marĩ hã ma tô sô'awi sabu Zacaria hã, danhotô 'rowi, da te 're ïrosawêrê za'ra mono ne hã. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni. Tawamhã, mreme waihu'u ô wa, ma tô tinhiptômo na si dama rowasu'u.

²³Tawamhã Zacaria, te te romhuri pari, te apã mo, âma 're ïdawata za'ra mono zém hawi, tinhorôwa u. ²⁴Syry na âma ronomro wi, ma tô tiwasã, Izabé hã. Tawamhã a'amo ïmrotô na âma ïsi'utôrizém na hã watobro ô di, tinhorôwa hawimhã.

²⁵Tawamhã te sima tinha:

— ãhãna ma tô Wanhib'apito hã ïpawapto. Da te oto ïma 're nharĩ za'ra mono ô di za, ï'ra ô na hã. — ãne te tinha, Izabé hã.

Zezusi za ïwaptã'ázém na, Dabrizé te te ïwaihu'uzé wasu'u, Marizaha ma

²⁶⁻²⁷Tawamhã a'amo ïmropã hã Izabéhé âma oto si'utôri wamhã, ïwasã na hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma we duré satô ti'ai u, Dabrizé hã, hãiwa âma tãma ïromhuri'wa hã. Nazaré u, ma we satô, pi'ôi ubuni ma, te te sadawa wasu'u da. Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma, Nazaré hã. Pi'ô nhisi hã, Mariza na ïsisi hã. Ta hã, azarudu. Niwapsi, Zuzéhé me te za sina timro zahuré, apito Dawihi nhihudu me. ²⁸Tawamhã ma tô we ïtême wi, Marizaha u, hãiwa âma romhuri'wa hã. ïtême wisi wamhã, te tãma tinha:

— Mariza, rowê na 're aihâimana mono. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô aiwêsã, Wanhib'apito hã. Taha wa, te za aima tinhopru, ïwê uptabi na. — ãne te tãma rowasu'u, Marizaha ma.

²⁹Tane nherê, Mariza hã te te waihu'u ô di, ïsimirowasu'u hã. Taha wa, tipê'ê na, te sima tinha:

— E niha bâ, te ône ïma tinha. — ãne te sima tinha. ³⁰Tawamhã te duré tãma tinha, hãiwa hawi romhuri'wa hã:

— Mariza, aipahi tô. 'Re aimorĩ wê na, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã aiwêsã. ³¹Taha wa, te za aiwasã. Ai'ra te za aibã na aima podo. Ai'ra hã poto wapsi, Zezusi na te za ïsisi. ³²Ai'ra hã prêdu wapsi, dama pire na te za 're mo. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na ïsisi hã za, danhipai u ïpire uptabi 'ra na. Ta hã uburé Danhib'apito uptabi hã te za ti'ra ma pisutu, tih'i'rata ne, si'apito ãa, Dawihi ne. ³³Danhib'apito 're morĩ wa, Zacoho nhihudu sidãpãsi, te za ïsib'apito 're sãmra. Ône u'âsi. Te za âma 're sib'a'uwê u'âsi za'ra. — ãne te Marizaha ma rowasu'u, hãiwa hawi romhuri'wa hã.

³⁴Tawamhã asa te tãma tinha, Mariza hã:

— E niha wa za ï'ra, aibã te sa'rese ô nherê. — ãne te tãma tinha.

³⁵Tawamhã asa te tãma tinha:

— 'Re ihâimana u'âsi mono, te za we aipawapto, tiwaihu'u pese na aiwasã da, ai'ra da. Taha da, te za Tipê'êzani hã we atême satô. Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na, te za ai'ra hã da te 're sisi za'ra. — ãne te Marizaha ma rowasu'u. ³⁶Te duré tãma tinha:

— Ana wapté hã wa za duré aima wasu'u, Izabé hã. Si'ïhi uptabi nherê, ma tô tiwasã. 'Ra waihu'u ô na, ma tô da te 're wasu'u za'ra. Tazahã, wasã ré sãmra ré hã, 6 na ma tô oto âma ai'utô, a'amo hã. ³⁷Uburé marĩ hã tãma waihu'u pese di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Taha wa, ma tô tiwasã. — ãne ma tô tãma rowasu'u.

³⁸Tawamhã Mariza te asa tãma tinha:

— Wa hã, Wanhib'apito ma, romhuri'wa. Ta hã te te ïma pisutu wa, wa tô ïsima wê, ïmreme hã. — ãne Mariza te tãma tinha.

Tawamhã te te tãma rowasu'u pari, ma tô mo apã hãiwa u, romhuri'wa hã.

Mariza ïmorizé wasu'u, Izabéhé u

³⁹⁻⁴⁰Tawamhã bádã umro na âma si'utôri pari, ma tô Mariza hã sima robza'ra pese, tina waptéb u morĩ da, Izabéhé u. Tawamhã Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi u, te ïtême mo si'aba'rê na, 'ri ahã u, sa'a u. Tawamhã ma tô oto wi, Zacariaha nhorôwa u. 'Ri para u sébré wamhã, ma tô tina wapté hã sawi. ⁴¹Tawamhã Izabé hã Mariza te te ïsawizém na te te wapai wamhã, ma tô ïwasã hã 're rési, ïdi'i remhã. Tawamhã ma tô ti'ra wapté ma

rowasu'u, Izabé há. ⁴² 'Re ihâimana u'âsi mono pê'ézani te te tâma iwaihu'uzéb zarina, rowê te, te mreme 'râihâ na tâma rowasu'u, âne:

— A há pi'ô nori nhipai u, ma tô aima tinhopru, iwê uptabi na, 'Re ihâimana u'âsi mono há. Ai'ra ma zama, te za tinhopru, iwê uptabi na, ai'uté nori nhipai u. ⁴³ Duré a há Wanhib'apito na te za 're aimo. Taha wa, îma aipire di. Tane nherê, asisawi ô di, we îtême aimorî tô da. Taha wa, îma rowê di. ⁴⁴ Aimreme na îzawi wi, ma tô î'ra há 're rési, îdi'i 'remhá, rowê te. ⁴⁵ A há aima rowê di. E tihai wa. Wanhib'apito há te te aima înharîzém na âma sazei wa, sena na. Taha wa, aima rowê di. — Âne te ti'ra wapté ma tinha, Izabé há.

Mariza, 'Re ihâimana u'âsi mono âma iwatazé wasu'u

⁴⁶ Tawamhá Mariza te tinha:

⁴⁷⁻⁴⁹ — Wanhib'apito âma, wa za 're iwata u'âsi. 'Re ihâimana u'âsi mono há Înho'reptui'wa, te 're mo. Tâma iwapure nherê, ma tô î'âma rosa'rata. Taha wa, ipê'ê na, wa 're îto. 'Re ihâimana u'âsi mono há iwaihu' u pe há, iwê uptabi há iwê na ma tô îma 'manha. Taha wa, iwê na te te îma î'manharî wê na, te za dasima da te 're iwasu' u u'âsi.

⁵⁰ Îmreme, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhá, te za da'âma 're pê'ézé u'âsi. Ône u'âsi.

⁵¹ Tiwaihu' u pese na 'râwi sina 're iwata za'ra mono norî há te za te te wama 're awano'ô. ⁵² Apito norî há te za roti hawi te te 're azani, wapure na oto 're nomro mono da. Tipire na sina 're iwata za'ra mono ô norî si te za te te 're apisutu, pire na oto 're nomro mono da.

⁵³ Mra, da te 're sêpata za'ra mono wamhá, sa'êtê na te za dama 're sôpru. Îsibrob ahâ norî há te za sisiti te te 're azatôri, ubana oto 're nomro mono da.

⁵⁴⁻⁵⁵ Duréihâ wahi'rata norî ma, ma tô ropisutu, îsihudu sidâpâsi te te 're apawapto mono da. Taha wa, ma tô wa norî há Izarazéhé nhihudu norî há te te 're wa'apawapto, wa te tâma 're îromhuri za'ra mono há. Simizawi pese wa, ma tô Abra'âhâ âma 're pê'ézé u'âsi. Tiwi simani ô di. Duré îsihudu sidâpâsi, ma tô âma 're pê'ézé u'âsi za'ra. Tiwi simani za'ra ô di.

Âne 'Re ihâimana u'âsi mono âma te tiwata, Mariza há.

⁵⁶ Tawamhá Izabéhé 'rata sâmra ré, ma tô a'amo há si'ubdatô âma ai'utô. Taha pari, te apâ mo Mariza há, tinhorôwa u.

Zuwâ Batitaha waptâ'ázé wasu'u

⁵⁷ Tawamhá Izabéhé âma î'ra há Îsépu'uzé há ma tô bâdâ há îwa waptârâ. Tawamhá ma tô tâma podô, 'watébrémi na. ⁵⁸ Poto wamhá, î'rata 're isôrôwa za'ra mono norî há ma tô iwasu' u há wapari za'ra. Îsisânawâ norî zama, ma tô iwasu' u há wapari za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono há tiwê há te te tâma isômri na há. Taha wa, te uburé isabâdâ 're to za'ra. ⁵⁹ Tawamhá bâdâ há iwaptâ'ázém na há, 7 na ma tô âma ai'utô. Taha wa, awêm na ma oto sihâiwata nhizâri ni. 'Re ihâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê 're morî da, ipibui pese zéb da, ma sihâiwata nhizâri ni. Tawamhá îmama nhisi na, te aré sisi za'ra ai'uté há, Zacaria na, îsisânawâ norî há. ⁶⁰ Tazahâ, îna há te tâma nharî za'ra:

— Maze di. Zuwâ na, te za tinhisi. — Âne te tâma nharî za'ra.

⁶¹ Tawamhá asa te tâma nharî za'ra:

— E mahâta îmama sisânawâ, âma îsisizéb da há. E Zuwâ na, ma tô ti'manhisi. Mare di. Îmama sisânawâ há âma 'manhisi ô di, Zuwâ na. — Âne te îna ma nharî za'ra ni.

⁶² Tawamhá Zacaria te sadanharî za'ra, î'ra nhisi na. ⁶³ Tawamhá tinhiptômo na, ma tô dama tinha, îbaihá te te tâma âri za'ra da, ti'ra nhisi na te te rob'ui'éré da. Tawamhá wedepo'ore há ma tô tâma âri ni, îsyryre há. Tawamhá âne ma tô rob'ui'éré: “Zuwâ na îsisi há za.” Âne ma tô tâma waihu' u za'ra. Tawamhá îsisânawâ norî há te âma titob'uzu za'ra, tinhisi na te te sisi ô wa. ⁶⁴ Tawamhá ti'ra nhisi na te te rob'ui'éré pari, ma oto mreme watobro apâ, Zacaria há. Tawamhá 'Re ihâimana u'âsi mono âma te tiwata, sôpru wa. ⁶⁵ Tawamhá 'ri 'rata 're îsi'ubumroi mono norî há iwasu' u te te wapari za'ra wamhá, ma tô tâma tipahi za'ra, ône há tâma sa'rese za'ra ô wa. Tawamhá sa'a âma, ma tô iwasu' u wapari za'ra ni, daro mono bâ, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma. ⁶⁶ Tawamhá, da te wapari za'ra wamhá, iwasu' u há wê wa, te âma rosa'rata u'âsi za'ra ni. Te duré âma tasisadanharî za'ra ni:

— Prêdu wamhá, e marî na te za 're hâimana, 'watébrémi há. — Âne te dasima nharî za'ra ni, iwê na te te sada 'manharî wa, Zuwâhá zada, 'Re ihâimana u'âsi mono há.

Zacaria, 'Re ihâimana u'âsi mono âma iwatazé wasu'u

⁶⁷ Tawamhá Zacaria há 'Re ihâimana u'âsi mono pê'ézani nhimipawapto na, ma tô mre, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu' u na, âne:

⁶⁸ — 'Re ihâimana u'âsi mono há wê di, Wanhib'apito há. Wê wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra. Wa norî há Izarazéhé nhihudu, te za we oto wapawaptob za'ra, wanhitob'ru nhimiwada'uri há wama wapu za'ra da, rowê na 're wasi'ubumroi mono da.

- ⁶⁹Ma tō we oto watēme satō Iwaihū'u pe hā, Wanho'reptui'wa da hā, apito Dawihi nhihudu hā. Tāma Iromhuri'wa, Dawi hā.
- ⁷⁰Āne duréihā, ma tō romhā ré rowa'ōtō za'ra dama, 'Re Ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā, te te sima ĩpisutu za'ra norī hā. Wē uptabi za'ra di.
- ⁷¹Wazawi'ō'wa norī wi, ma tō wama āma ropisutu, 'Re Ihāimana u'āsi mono hā, te te 're wa'anho'reptui mono da, wawē'ō'wa norī, te te 're wawada'uri tō za'ra mono da.
- ⁷²Te za tō te te dama 're ab'manharī wē u'āsi, wahi'rata norī ma, te te ĩropisutuzéb uwaiababa. Tō sena te te tāma ĩropisutuzé hā, te za te te āma 're a'uwaimrami u'āsi. Tiwi simani ō di za.
- ⁷³⁻⁷⁵Duréihā ma tō Abra'āhā ma tinha, tō sena ĩsihudu te te 're wa'apawapto mono da, wawē'ō'wa norī wi, te te 're wa'anho'reptui mono da, wapahi āna, wa te tāma 're romhuri za'ra mono da, duré ti'ai āma ré, ĩsō'a 're wanomro mono da, wawē uptabi na.
- Āne Zacaria hā ma tō dama tinha. ⁷⁶Te duré tinha, ti'ra ma:
— 'Re ihāimana u'āsi mono hā, danhipai u'ĩpire uptabi. A hā ĩsada'wa wasu'u'wa, te za 're aimo. ĩsada'wa wasu'u'wa na, te za aiwaihū'u za'ra ni. Datēme te za 're aimo, Wanhib'apito wana, asimiroti na 're da'apawapto mono da, Wanhib'apito zō danhimipari sina 're danomro wē mono da.
- ⁷⁷Datēme 're aimorī wamhā, te za 're ĩda'apo're pu'u mo, āne: “'Re Ihāimana u'āsi mono hā te za te te aima 're aparī 'wa, marī hā 're ĩ'manharī wasété za'ra wa'aba mono zé hā. Āne te za te te 're asō'reptu za'ra wa'wa.” Āne te za 're ĩda'apo're pu'u mo.
- ⁷⁸Wahuré te tāma 're hāimana, ĩpē'ēzézé hā, duré ĩsimizawi pese zé hā. Āne 'Re Ihāimana u'āsi mono hā, Wanhib'apito hā. Taha wa, te za oto te te 're wa'anho'reptu, rowē na 're wanomro mono da. Bādā 'rāi watobro wamhā, tāiba oto robra hā. Tawamhā dama 're rowē za'ra mono di za. Tane, Wanho'reptui'wa hā te te wama 're aparī mono wamhā, marī, wa te 're ĩ'manharī wasété za'ra mono zé hā, taha wa, wama 're rowē za'ra mono di za.
- ⁷⁹Tawamhā ab're pipa te, robze'ō u'āsi, 're wanomro mono ō di za. Te za oto te te 're wa'anhimroi wē, rowē na 're ĩwanomro mono zém na.
- Āne Zacaria hā te ti'ra ma rowasu'u.
- ⁸⁰Tawamhā 'watébrémi hā ma tō tiprédu. Ĩhāiba hā siptete di, prédu wamhā. Tiwasété wi siptete wamhā, 're morī wē di. A'ubuni wi, te oto 're sāmra. Bādā ĩwa waptā'ā wapsi, te za datēme 're mo, te te dama 're sadawa wasu'u mono da, Izarazéhé nhihudu norī ma.

2

Zezusihī waptā'āzé wasu'u *Mateusi 1.18-25*

¹⁻²Tawamhā Zuwā hā waptā'ā wamhā, ma tō Roma āma danhib'apito Adusitu hā dama ti'ru, uburé danhisi na, da te daza'rata za'ra da. Dahāiba te te waihu'u da, ma tō dama ti'ru, daza'ratazé hā. Daza'ruī mono bā danhib'apito uptabi, apito Adusitu hā. Tawamhā ma tō dahāiba za'rata na sāna'rata za'ra ni, Sirenizu hā, ĩsada'wa para te te dama 're roti mono ré, Siriza na ti'a nhisi āma. ³Taha wa, dahi'rata za'ru u, ma tō 're danomro daro mono bā, danhisi na da te 're daza'rata za'ra mono da.

⁴Taha wa, Zuzé hā te mo, tihi'rata za'ru u. Apito Dawi hā ĩhi'rata wa, tihi'rata za'ru u te mo, Beré u. Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Beré hā. Nazaré hawi te mo, Beré u. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Nazaré hā. ⁵Timro me, te tineb zahuré Marizaha me, ĩsisi na, da te dame rob'ui'ére zahuré da. Wasā ré, te saprō. ⁶⁻⁷Tawamhā Beré u, ma tō aimasisi zahuré. Beré āma simasisi ré, ma tō ĩwasā hā āma sépu, te te āma ĩrosōwada 'rada hā. Tawamhā ma tō tāma waptārā, aibā 'rare hā. Waptā'ā wamhā, zazahā pa na ma tō ubu, ĩna hā. Te te ubu pari, ma tō tihi, nomro da, danhimizama hā 're ĩsaihuri mono zéb 're, wede're wa. 'Re ĩdanhimi'wara mono zéb āma hā, 'ri 're baba hā tāma 'maihāimana zahuré ō wa, ma tame tihi.

Pone'ērebā 'madā'ā'wa norī ma, romhuri'wa te te ĩrowasu'uzé wasu'u

⁸Tamemhā pone'ērebā 'madā'ā'wa norī hā ma tō mara bāre asimro, Beré 'rata. Tin-himizama te 'madā'ā' za'ra a'ubuni wi, rom na. ⁹Tawamhā tinhimizama te te 'madā'ā' za'ra ré, misi, ma tāma sihāi'ré za'ra, hāiwa hawimhā uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hā. Tawamhā aibā norī 'rata, rowa'a ma tō tāma rowa'a za'ra. Rowa'a sa'ētē di, 'Re Ihāimana u'āsi mono hawimhā. Tawamhā, ĩsisiwi rowa'a za'ra wamhā, ma tō tāma tipahi za'ra.

¹⁰Tawamhā hāiwa hawi romhuri'wa, te tāma nharī za'ra:

— Aipahi za'ra wa'aba tō. Wa hā wa wei mo, rowasu'uwē hā te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Rowasu'uwē hā da te wapari za'ra wamhā, dama 're rowē uptabi za'ra mono

di za. ¹¹ Ā bātā na ma tō waptārā Berē āma, danho'reptui'wa da hā, Dawihi za'ruī āma. Ta hā 'Re ihāimana u'āsi mono te te ipisudu, Danho'reptui'wa da, uburē Danhib'apito da hā. ¹² Īwaptā'āzé hā tō sena na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ai'utē hā īsabu za'ra wa'wa. Wede're wa, te nomro, zazahā pa na, ubu ré. — Āne te tāma rowasu'u za'ra, hāiwa hawi romhuri'wa hā.

¹³ Tawamhā awa'awi ma tō tāma sihāi'rē za'ra romhuri'wa norī hā, ahā uptabi na, hāiwa hawimhā. 'Re ihāimana u'āsi mono āma te tiwata za'ra, āne:

¹⁴ — 'Re ihāimana u'āsi mono hā sōprub di, hāiwa āma 're īsāmra mono hā. Ma tō sima dawē, īwē hā te te dama 're anhomri mono da, rowē na 're danomro mono da oto, ti'ai āma hā. — Āne te tinho're na āma tiwata za'ra.

¹⁵ Tawamhā romhuri'wa norī hā hāiwa u apā si'aba'rēi wamhā, pone'ērebā 'madā'ā'wa norī hā ma tō sima nharī za'ra:

— Oto wasi'aba'rēi wa'aba Berē u, Wanhib'apito, marī te te wama īwaihu'u za'ra hā wa te sabu za'ra da. — Āne te si'ru za'ra.

¹⁶ Tawamhā si'aba'rē na te oto ai'aba'rē, Berē u. Tame ma tō sabu za'ra Mariza hā, Zuzéhé me. Ai'utē zama, ma duré sabu za'ra. Danhimizama sazé wa, wede're wa, te nomro. ¹⁷ Te te 'madā'ā za'ra wamhā, ma tō Zuzé norī ma rowasu'u za'ra, hāiwa hawi romhuri'wa norī nhimirowasu'u na, ai'utē āma hā. ¹⁸ Uburé da te wapari za'ra wamhā, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, pone'ērebā 'madā'ā'wa norī nhimirowasu'u na hā. ¹⁹ Mariza hā īsimirowasu'u na te te 're rosa'rata u'āsi, tipē'ē na. ²⁰ Taha pari, te apā ai'aba'rē, pone'ērebā 'madā'ā'wa norī hā. Morī sina, te āma tiwata za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono āma, rowasu'u te te īwapari za'ra zém na, duré te te ī'madā'ā za'ra zém na. Hāiwa hawi romhuri'wa nhimirowasu'u zarina, tō sena na te te waihu'u za'ra wa, ma tō tinho're na āma tiwata za'ra.

Zezusi na, da te īsisizé wasu'u

²¹ Romhuri misi āma si'utōrī pari, ai'utē Īwaptā'āzém na hā, ma tō oto sihāiwata nhizāri ni. Ma tō duré sisi zahuré īna norī hā, Zezusi na. Ā hā īsisi hā waptā'ā ō ré, hāiwa hawi romhuri'wa te te tāma īwaihu'uzéb zarina, ma sisi zahuré.

²²⁻²⁴ Tawamhā bādā ma tō oto īwa waptārā, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti te te āma uwaimrami zahuré da, Zuzé norī hā, Marizaha me. Te za āma uwaimrami zahuré, ti'ra na, duré pi'ō na. Āne Mozésihī nhimi'ui'éré hā, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti na: "Aibā 'rare, waptā'ā wamhā, te te āma īrosōwada 'rada hā te za īmama norī te te tāma 're sōmri za'ra apā, 'Re ihāimana u'āsi mono ma." Āne īsimiroti hā. īsimiroti hāiba amo hā, āne: "Pi'ō hā 're 'ra za'ra mono wamhā, te za maparane naire hā te te tāma 're sōmri za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono ma. Naire ō wamhā, te za maparane utu'ure te te tāma 're sōmri za'ra, apā tāma 're hāiba wē za'ra mono da, pi'ō norī hā." Āne īsimiroti hā. Taha wa, īsimiroti zarina, te oto Zuzé norī hā tīneb zahuré ti'ra ré, Zeruzarē u, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, ti'ra te te sōmri zahuré da, duré si te te tāma sōmri zahuré da, da te tāma zata zahuré da.

Simi'āhā wasu'u

²⁵ Tawamhā aibā hā te 're sāmra Zeruzarē āma, Simi'ā na īsisi hā. Wē na te 're mo, Simi'ā hā. 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti hā te te 're 'madā'ā pese. Danho'reptui'wa zō, te 're simipari u'āsi, Izarazéhé nhihudu norī te te sō'reptu za'ra da. ²⁶ 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani ré, te 're mo, Simi'ā hā. Īpē'ēzani hā ma tō tāma ropisutu, āne: "Atā'hā ō ré, te za Danho'reptui'wa da hā īsabu, 'Re ihāimana u'āsi mono te te ipisudu hā." Āne ma tō Simi'āhā ma waihu'u siro. ²⁷ Tawamhā te te tāma īwaihu'uzéb zarina, te oto mo, 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb u, Simi'ā hā. Īsa'u si, ma tō tizasi zahuré, Zuzé norī hā, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti te te āma uwaimrami zahuré da. ²⁸ Tawamhā Simi'ā, ma tō tipa ti'ā ī'ra hā, 'Re ihāimana u'āsi mono āma wata da. Āne te āma tiwata:

²⁹ — Āhāna ma tō āma īma ī'uwaimra, airmeme hā. Taha wa, īto na, wa za a'rē.

³⁰ Wa hā ītōmo na, wa tō oto sabu, danho'reptui'wa da hā.

³¹ Uburé da'udāna zama ipisudu hā wa tō sabu.

³² Rob'uuiwēzé hā te te bādādi uiwē wamhā, damorī wē di. Tane te za zudezu'ō norī ma, te te 're awaihu'u asimiroti hā, āma 're nomro wē mono da. Wa norī ma, 're rowē za'ra mono di za, asib'a'uwē norī ma, Izarazéhé nhihudu norī ma, īsabādā za da te dasima 're wawasu'u wē u'āsi za'ra mono wa.

Āne te 'Re ihāimana u'āsi mono āma tiwata, Simi'ā hā.

³³ Tawamhā Simi'āhā mreme, 'watēbrēmi āma te te wapari zahuré wamhā, ma tō āma titob'uzu zahuré, īmama norī hā, īna me. ³⁴⁻³⁵ Tawamhā Simi'ā hā te tiwi rowaptē, 'Re ihāimana u'āsi mono wī, te te 're pawaptob zahuré mono da. Marizaha ma, te duré tīnha:

— 'Re ihāimana u'āsi mono, ma tō ai'ra hā pisutu, watēme wei morī da, Izarazé na warom nhisi u. Tawamhā, watēme wei morī wa, te za da'ahā na danho'reptuzé hā da te dasina

're waihu'u za'ra. Tane nherē, da'ahâ na danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra mono ô di za. Danho'reptui'wa na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, te te pisutu nherē, niwapsi te za ai'ra hã dasiwi wē'ô ni, da'ahâ na. Tawamhã da te dasiwi wē'ô wamhã, dama waihu'u pese di za oto, danhimirosa'rata wasédé hã ai'ra âma hã. Sib'ézé ï'wa pese na, da te 're danhihâri za'ra mono wamhã, dama 're rowē za'ra mono ô di za. Tane ai'ra hã da te dasiwi wē'ô wamhã, aipē'ézé ahâ di za. — Âne te romhã ré Zezusihi na ma rowasu'u, Simi'ã hã.

Âna na, pi'ô nhisi wasu'u

³⁶⁻³⁸ Tawamhã pi'ô hã te 're hâimana, Âna na ïsisi hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, pi'ô hã. ïmama nhisi hã, Panuwé na ïsisi hã. ïhi'rata nhisi hã, Asé na ïsisi hã. Ma tô oto si'ïhi uptabi, Âna hã. Sahuré 're simasisi zahuré mono ré, ma tô âma tiwahub zahuré, 7 na. Tawamhã ïmro, ma tô dêâr. Tiwi ïdâ'âzém na hã ma tô oto âma tiwahub ahâ, 84 na. Pi'ô hã te 're sãmra u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zéb âma, 'ri 'wawi wa'ra âma. Rowa'a ré zama, te âma 're wata, barana zama. Nimahã bâta na si, te sai âna 're sãmra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're mre me mono da. Tawamhã Simi'ã hã Marizaha ma, te te rowasu'u ré, ma tô ïtê me tiwisi za'ra, Âna hã. Tawamhã ai'uté te te sabui wē te, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma te tiwata, sôpru wa. Tawamhã ma tô te te dama 're wasu'u, Danho'reptui'wa da hã, ai'uté hã. Danho'reptui'wa zô, 're ïsimipari za'ra mono norï ma, ma tô te te 're rowasu'u za'ra. Ta norï hã te sô 're simipari za'ra, te te da'anho'reptu da, Zeruzarē âma.

Nazaré u, apâ ïnebé wasu'u

³⁹ Zuzé norï hã zahadu te aimasisi, Zeruzarē âma. Tame simasisi ré, ma tô âma uwaimrami zahuré, uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tawamhã te oto tineb zahuré apâ, tirob u. Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi u, te tineb zahuré apâ, Nazaré u. Tawamhã ma tô aimasisi zahuré apâ, tinhorôwa u.

⁴⁰ Tawamhã ma tô tiprêdu, 'watêbrêmi hã. Hãiba nhiptete di oto. ïsimiroti hã wē uptabi di duré. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're pawapto mono wa, wē uptabi di, ïsimiroti hã.

Zezusi hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zéb âma, ïsãmrazé wasu'u

⁴¹ Wahup sidâpâsi, te Zezusihi mama norï hã dame 're neb zahuré Zeruzarē u, dato hã da te 're ïmanharï za'ra mono zéb u hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te ïdawai buzém na âma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. ⁴² Tawamhã 12 na Zezusihi âma wahu wamhã, te duré ïme timorï zahuré oto, dato i u hã. ⁴³ Tawamhã dasi'rã'ôtô pari, ïmama norï hã ma tô dame tipusi zahuré, tirob u apâ neb zahuré da. Tazahã, Zezusi hã te zahadu nhamra, Zeruzarē âma, timama norï za'u. ïsa'u ïsãmra zahuré zém na hã te te waihu'u zahuré ô di. ⁴⁴ Dame morï newa, te ïmama norï hã dame tineb zahuré apâ, tirob u, te te âma rosa'rata zahuré âna. Bâta bâ, te dame tineb zahuré. Tawamhã te sô da'ab'madâ'â zahuré. ïsisânawã norï, te te sô ab'madâ'â zahuré. ïsiwadi norï zama, te duré sô ab'madâ'â zahuré. Tane nherē, ma tô sô amrami zahuré. ⁴⁵ Tawamhã, sô simrami zahuré wamhã, te apâ tineb zahuré, sô rïti zahuré da. ⁴⁶ Tawamhã si'ubdatô bâdâ âma ne wapsi, ma tô sôpêtê zahuré, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa âma dame sãmra ré. Zudezu norï ma, rowahutu'wa norï me, te dame nhamra. Tame te Zezusi hã da'awapa, roti na. Te duré roti na da'azadanha, roti hã te te tâma waihu'u pese za'ra da. ⁴⁷ Zezusi hã roti te te waihu'u pese wa, ma tô âma tatob'uzu za'ra ni, ïsimirowaihu'u na hã. ⁴⁸ Duré ïmama norï hã te te 'madâ'â zahuré wamhã, ma duré âma titob'uzu zahuré. Tawamhã ïna te tâma tinha:

— ï'ra, e tiha da, ma tô âne hã wama ïmanha. Taré wa tô asô 're warïti, aimama me, wapē'ézé sina. — Âne te ïna hã tâma tinha.

⁴⁹ Tawamhã te asa tâma nharï zahuré:

— E marï da, ma tô ïzô 're airïti aba mo. E ï'âma rowaihu'u aba âna, ïmama nhorôwa âma ïnhamra na hã.

⁵⁰ Tane nherē, te te waihu'u zahuré ô di, te te ïnharizém na hã.

⁵¹ Tawamhã Zezusi te ïme timorï zahuré apâ, Nazaré u. Tame timama norï mre me, te te 're wapari pese. ïna hã ï'ra tâma ïsiwasu'uzéb zahuré na, te te 're rosa'rata u'âsi, tipē'ê na.

⁵² Tawamhã ma tô oto tiprêdu, Zezusi hã. ïsimiroti hã wē uptabi di. Wē na 're morï wa, ma tô wēsã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ïsiré zudezu norï hã ma tô duré wēsãmri za'ra.

3

Zuwã Batita te te dama ïrotizé wasu'u

Mateusi 3.1-12; Marcusi 1.1-8; Zuwã 1.19-28

¹ Tawamhã 15 na ma tô âma tiwahu, Tiberizuhu âma, danhib'apito na 're hâimana mono ré, Roma âma. Îsadawa para, te Pôsi'u Piratu hã te te dama 're roti, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma. Duré Erodi hã te te dama 're roti Îsadawa para, Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma. Duré Erodihî na hã Piripi hã te te dama 're roti, Îsadawa para, Itureza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma, duré Taracóniti na danhipti'a nho'ômo nhisi âma. Duré Risâniza hã te te dama 're roti, Îsadawa para, Abireni na danhipti'a nho'ômo nhisi âma. ² Duré Anasi hã, Caipasihî me, dama pire uptabi na te 're tineb zahuré, sasedoti na hã. Uburé 'Re Îhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norî ma, pire zahuré di. Âne wamhã, ma tô 'Re Îhâimana u'âsi mono hã timreme hã Zuwãhã ma tisô, a'ubuni u 're sãmra mono ré. Zacariaha 'ra, Zuwã hã. Îsadawa para te te dama 're roti mono da, ma tô timreme hã tâma tisô. ³ Taha wa, Zuwã hã te oto datême 're mo, Zodã pa 'rata, 're Îsi'ubumroi mono norî u. Tawamhã, datême 're morî wamhã, âne te te dama 're roti:

— Ma'âpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re Îhâimana u'âsi mono, marî 're Î'manharî wasaté za'ra wa'aba mono zé hã te te aima pari za'ra wa'aba da. Tawamhã â dawabzuri hã wa za te aima 're ab'manharî'wa. — Âne ma tô te te dama 're roti, Zuwã Batita hã.

⁴ Âne wamhã, ma tô sina uwaimra romhã ré, Iza'iza te te dama Îrowasu'uzé hã. Âne, 'Re Îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, te te dama Îrowasu'uzém na rob'ui'éré hã:

“Nî'wa hã te za te te dama 're rob'mahãrã, a'ubuni wi:

Bãdãdi hã asiwi ropese aba, Wanhib'apito zô.

Îmana 'rãmi bãdãdi hã sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.

⁵ Sa'a wa'wa, rob'rehã hã te za asiwi Îsito wa'wa, aiwab da. Sa'a zama, te za asiwi Îhãpã 'wa.

Bãdãdi nhi'oto wamhã, Îmana 'rãmi te za asiwi Îhiri 'wa, awa'awi da. Roptãi wamhã, te za asiwi Îromhãpã 'wa, aiwab da.

⁶ Tawamhã, watême wei wisi wamhã, te za aihîni sabu za'ra ni, 'Re Îhâimana u'âsi mono te te Îpisudu hã, Danho'reptui'wa da. Âne te za ni'wa hã te te dama 're roti, a'ubuni wi.”

Âne romhã ré, ma tô âma rob'ui'éré, Iza'iza hã.

⁷ Tawamhã da'ahã na ma tô Zuwãhã u 're dasihutu, â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharî mono da. Tawamhã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharî mono ô ré, te âne te te dama 're anharî:

— A norî wa'wa hã wahi ne, te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we Îtême ai'aba'rêi wa'wa bété, taré â dawabzuri hã 'manharî za'ra wa'aba wa, 'Re Îhâimana u'âsi mono nhimihãzé wi, asisô'reptu za'ra wa'aba da bã, aiwasédé hã rême za'ra wa'aba ô nheré.

⁸ Sena na aiwasédé hã Îrême za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaihî'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wê wa'aba mo. Duré Abra'ãhã nhihudu wê te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, 'Re Îhâimana u'âsi mono te te 're Î'aihã za'ra wa'aba mono ô na hã. 'Re Îhâimana u'âsi mono ma, waihî'u pese di, â êtê norî ma, te te nharî da, tâma si'a'uwé za'ra da, Abra'ãhã nhihudu oto 're nomro mono da oto, êne hã. ⁹ Hâtãra hã ma tô ni'wa hã sarôtô oto, wede te te âma sari nhihãri da. Uburé wede hã 're Î'rãi pese za'ra mono ô hã te za te te âma 're anihãri. Tawamhã unhamã u te za te te 're anhamra. — Âne te dama âma simir'éé Zuwã hã, 'Re Îhâimana u'âsi mono nhimihãzém na hã.

¹⁰ Tawamhã Îsimirowasu'u hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te sadanharî za'ra ni, âne:

— E marî, wa za 'manharî za'ra ni, Îwê hã, 'Re Îhâimana u'âsi mono te te wama rob'manharî za'ra tô da hã. — Âne te sadanharî za'ra ni.

¹¹ Tawamhã asa te tâma nharî za'ra:

— Te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo. Ni'wa hã, ti'uzã Îsô'utu'u hã maparane wamhã, te za tihãiba amoi ma misi tisô, uza ô wa. Duré ni'wa hã, tisa hã te za tihãiba amoi ma tisô, sai ô wa. — Âne te tâma roti za'ra.

¹² Tawamhã danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norî hã ma Îtême aihutu, â dawabzuri te te tâma 'manharî za'ra da. Tawamhã Îtême sihutu wamhã, te siwi 'mahã:

— Rowahutu'wa, wa norî hã bété e marî, wa za 'manharî za'ra ni Îwê hã, 'Re Îhâimana u'âsi mono te te wama rob'manharî za'ra tô da hã. — Âne te sadanharî za'ra.

¹³ Tawamhã asa te tâma nharî za'ra:

— Î'uwaibaba si, te za dawî 're Îwaptêrê za'ra wa'aba mo, rob'uiprazé hã. Âma dawî 're pararê za'ra wa'aba mono ô di za. — Âne ma tô tâma waihî'u za'ra, Zuwã hã.

¹⁴ Tawamhã da'wapéi'wa norî hã te duré siwi 'mahã:

— Wa norî hã bété, e marî, wa za 'manharî za'ra ni, Îwê hã, 'Re Îhâimana u'âsi mono te te wama rob'manharî za'ra tô da hã. — Âne te sadanharî za'ra.

Tawamhã asa te tâma nharî za'ra:

— Asiptete na, rob'uiprazé hã dawî 're waibu za'ra wa'aba mono ô di za. Duré asadawa nhipe na, rob'uiprazé hã dawî 're waptêrê za'ra wa'aba mono ô di za. Duré aipawa'ãbã

'wa hã 're ïwaibui aba mono na hã asima âma 're rowê pese za'ra wa'aba mono. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, da'wapé'wa norĩ ma.

¹⁵Tawamhã, Zuwã hã ma tô te te dama 're rowasu'u, Danho'reptui'wa, za we ïmorĩ na hã. Tawamhã te dasima nharĩ za'ra ni, âne:

— Áté wanho'reptui'wa da hã romhutu na, te za wei mo. Áté Zuwã hã, wanho'reptui'wa. — Áne te dasima nharĩ za'ra ni. ¹⁶Tazahã, âne ma tô dama tinha, Zuwã hã:

— Wa hã wa tô â na si â dawabzuri hã te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Ìza'u si te za ïma ïpire uptabi hã wei wi. Ìma pire wa, ïpara'uza wasisizé, te tâma wasihu waihu'u ô di za. Ìma ïpire hã wei morĩ wapsi, te za Tipê'êzani hã te te aima 're anhomri 'wa, unhama ro'o ne hã. ¹⁷Wei morĩ wapsi, te za da'âma aipo'o. Buru nho, da te 're upôri za'ra mono parimhã, te za da te 're sa'wari za'ra, ïsa'warizéb 're. Tawamhã ïtomhã te za da te âma ro'o za'ra. Íro hã sa'êtê nherê, da te wĩri waihu'u ô di za. Tane, ïma ïpire hã wei morĩ wapsi, te za da'âma aipo'o, tridu upôri za'wari ne, ïtomhã za'wari ne. — Áne ma tô Zuwã Batita hã dama rowasu'u.

¹⁸Ïwasu'uwê na te te 're da'apo're pu'u, Zuwã Batita hã. Tawamhã marĩ na hã ïsimirowasu'u hã ahã di, 're danomro wê mono da, te te dama 're roti mono ré hã. ¹⁹Tawamhã apito Erodihĩ ma, te duré tinha, wasété na 're morĩ wa. Tino mro, ma tô ti'ã, Erodĩ hã. Ìnoi mro nhisi hã, Erodiza na. Ma tô duré tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ. Taha wa, te tâma tinha, Zuwã hã. ²⁰Taha wa, Erodĩ hã ma tô Zuwã hã dama ti'ru, dazazéb 're, da te sêrê da. Áne wamhã, ma tô ïsipai u tiwasédé hã 'manha, Erodĩ hã.

Zeusĩ hã, â dawabzuri te te Ì'manharizé wasu'u

Mateusi 3.13-17; Marcusi 1.9-11

²¹⁻²²Tawamhã dazazéb 're, zahada da te sêrê ô ré, te â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, Zuwã hã. Te te dama ab'manharĩ parimhã, Zeusihĩ ma zama, ma 'manha. Tawamhã Zeusĩ hã te mre, 'Re ïhãimana u'âsi mono ma. Mreme ré, hãiwa ma we si'ridawa, ïsisi nhô'ômoi baba. Tawamhã 'Re ïhãimana u'âsi mono pê'êzani hã ma we ïtême wi, utu'u ne. Hãiwa hawi, te we tâma tinha, âne:

— A hã Ì'ra. Ìma asawi uptabi di. Aima ïto za'êtê uptabi di. — ãne te we tâma tinha, Ìmama hã.

Zeusihĩ hi'rata norĩ wasu'u

Mateusi 1.1-17

²³Zeusĩ hã 30 na âma ïwahub âma, ma tô romhuri na sãna'rata, Timama zadawa wasu'u na hã. Zuzéhé 'ra newa, ma tô Ì'ra na, da te 're sisi za'ra. Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Eri na ïsisi hã. ²⁴Erihi poto'wa nhisi hã, Matati na ïsisi hã. Matatihĩ poto'wa nhisi hã, Réwi na ïsisi hã. Réwihĩ poto'wa nhisi hã, Meti na ïsisi hã. Metihĩ poto'wa nhisi hã, Zana'i na ïsisi hã. Zana'ihĩ poto'wa nhisi hã, Zuzé na ïsisi hã. ²⁵Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Matatiza na ïsisi hã. Matatiza poto'wa nhisi hã, Amosi na ïsisi hã. Amosihĩ poto'wa nhisi hã, Na'u na ïsisi hã. Na'uhu poto'wa nhisi hã, Eziri na ïsisi hã. Ezirihĩ poto'wa nhisi hã, Nada'i na ïsisi hã. ²⁶Nada'ihĩ poto'wa nhisi hã, Ma'ati na ïsisi hã. Ma'atihĩ poto'wa nhisi hã, Matatiza na ïsisi hã. Matatizaha poto'wa nhisi hã, Seme na ïsisi hã. Semehé poto'wa nhisi hã, Zuzé na ïsisi hã. Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Zoda na ïsisi hã. ²⁷Zodaha poto'wa nhisi hã, Zuwãna na ïsisi hã. Zuwãnahã poto'wa nhisi hã, Reza na ïsisi hã. Rezaha poto'wa nhisi hã, Zorobabé na ïsisi hã. Zorobabéhé poto'wa nhisi hã, Sarati'é na ïsisi hã. Sarati'éhé poto'wa nhisi hã, Neri na ïsisi hã. ²⁸Nerihĩ poto'wa nhisi hã, Meti na ïsisi hã. Metihĩ poto'wa nhisi hã, Adi na ïsisi hã. Adihĩ poto'wa nhisi hã, Cosã na ïsisi hã. Cosãhã poto'wa nhisi hã, Emadã na ïsisi hã. Emadãhã poto'wa nhisi hã, Ere na ïsisi hã. ²⁹Erehe poto'wa nhisi hã, Zuzuwé na ïsisi hã. Zuzuwéhé poto'wa nhisi hã, Eri'ézé na ïsisi hã. Eri'ézéhé poto'wa nhisi hã, Zorĩ na ïsisi hã. Zorĩhĩ poto'wa nhisi hã, Matati na ïsisi hã. Matatihĩ poto'wa nhisi hã, Réwi na ïsisi hã. ³⁰Réwihĩ poto'wa nhisi hã, Simi'ã na ïsisi hã. Simi'ãhã poto'wa nhisi hã, Zuda na ïsisi hã. Zudaha poto'wa nhisi hã, Zuzé na ïsisi hã. Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Zona na ïsisi hã. Zonahã poto'wa nhisi hã, Eri'atĩ na ïsisi hã. ³¹Eri'atihĩ poto'wa nhisi hã, Mereza na ïsisi hã. Mereza poto'wa nhisi hã, Mena na ïsisi hã. Menahã poto'wa nhisi hã, Matata na ïsisi hã. Matataha poto'wa nhisi hã, Natã na ïsisi hã. Natãhã poto'wa nhisi hã, Dawi na ïsisi hã. ³²Dawihĩ poto'wa nhisi hã, Zésé na ïsisi hã. Zéséhé poto'wa nhisi hã, Obedi na ïsisi hã. Obedihĩ poto'wa nhisi hã, Bu'azi na ïsisi hã. Bu'azihĩ poto'wa nhisi hã, Sara na ïsisi hã. Sarahã poto'wa nhisi hã, Nasô na ïsisi hã. ³³Nasôhõ poto'wa nhisi hã, Aminadabe na ïsisi hã. Aminadabehé poto'wa nhisi hã, Ademi na ïsisi hã. Ademihĩ poto'wa nhisi hã, Arini na ïsisi hã. Arinihĩ poto'wa nhisi hã, Esirõ na ïsisi hã. Esirõhõ poto'wa nhisi hã, Perezĩ na ïsisi hã. Perezihĩ poto'wa nhisi hã, Zuda na ïsisi hã. ³⁴Zudaha poto'wa nhisi hã, Zaco na ïsisi hã. Zacoho poto'wa nhisi hã, Izati na ïsisi hã. Izatihĩ poto'wa nhisi hã, Abra'ã na ïsisi hã. Abra'ãhã poto'wa nhisi hã, Tera na ïsisi hã. Teraha poto'wa nhisi hã, Na'o na ïsisi

hã. ³⁵ Na'oho potowa nhisi hã, Serudi na İsisi hã. Serudihi potowa nhisi hã, Rada'u na İsisi hã. Rada'uhu potowa nhisi hã, Peredi na İsisi hã. Peredihi potowa nhisi hã, Ébé na İsisi hã. Ébéhé potowa nhisi hã, Sera na İsisi hã. ³⁶ Seraha potowa nhisi hã, Ca'ina na İsisi hã. Ca'inahã potowa nhisi hã, Apasadi na İsisi hã. Apasadihi potowa nhisi hã, Sê na İsisi hã. Sêhé potowa nhisi hã, Nowé na İsisi hã. Nowéhé potowa nhisi hã, Rameti na İsisi hã. ³⁷ Rametihi potowa nhisi hã, Matuzarê na İsisi hã. Matuzarêhé potowa nhisi hã, Enoti na İsisi hã. Enotihi potowa nhisi hã, Zareti na İsisi hã. Zaretihi potowa nhisi hã, Marere na İsisi hã. Marerehe potowa nhisi hã, Ca'ina na İsisi hã. ³⁸ Ca'inahã potowa nhisi hã, Enosi na İsisi hã. Enosihi potowa nhisi hã, Sete na İsisi hã. Setehe potowa nhisi hã, Adã na İsisi hã. Adãhã potowa hã, 'Re İhâimana u'âsi mono.

4

*ZeZusi hã a'ubuni wi hâimana ré, Wa'uburé te te İpibuzé wasu'u
Mateusi 4.1-11; Marcusi 1.12-13*

¹ Tawamhã Zoda pa hawi, te oto mo ZeZusi hã, tirob u apã mori da. 'Re İhâimana u'âsi mono pë'êzani ré, te 're mo. Taha si, te te 're wapari pese. Tawamhã İpë'êzani hã te saprô, a'ubuni u. ² A'ubuni wi hâimana ré hã, bâdã hã ahã na ma tô âma ai'utô, 40 na. Tame hâimana ré, ma tô İtême wi Wa'uburé hã, te te nasi pibu da, İsimiroti na te te saze da. Taha ré hã, sai âna te tihãiba, ZeZusi hã. Taha wa, ma tô mra hã sépata. ³ Tawamhã Wa'uburé hã te ZeZusihi ma tinha, âne:

— Sena a hã, 'Re İhâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'âpé êtê ma nharî, İ'u'êtê wapu na aima si'manharî da.

⁴ Tawamhã ZeZusi te asa tâma tinha:

— 'Re İhâimana u'âsi mono mre me na rob'ui'ére hã, âne: “Dasa na si 're danhiptete za'ra mono ô di za.” — Âne te ZeZusi hã tâma rowasu'u, Wa'uburé ma.

⁵ Tawamhã Wa'uburé hã te ZeZusi saprô, sa'a nhisi u. Tawamhã sa'a nhisi sima'wara wamhã, ma tô ZeZusihi ma tinha, danhib'apito nori nhipti'ai mono bâ, te te rob'madâ'â mono da. ⁶⁻⁷ Tawamhã te te rob'madâ'â mono pari, te duré tâma tinha, ZeZusihi ma:

— Uburé danhipti'a hã ma tô İma sômri ni, İte da. Tawamhã te İesima İwézêb uwaibaba, wa za dama tisô. Aihî'râtîtô, te za İnhô're İma aime, asib'apito na İ'âma aiwata da. Tawamhã wa za aima tisô danhipti'ai mono bâ, ate da. Tawamhã danhipai u, dama aipire di za. Duré asibrob ahã uptabi di za. — Âne te ZeZusihi ma tinha.

⁸ Taha wa, te ZeZusi hã asa tâma tinha:

— Mare di. 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô âne rob'ui'ére, İbaihã na hã: “Uburé Danhib'apito uptabi âma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re İhâimana u'âsi mono âma si. Taha ma si, te za 're İromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si.” Âne İmre me na rob'ui'ére hã. — Âne te ZeZusi hã tâma rob'râzarôtô.

⁹⁻¹¹ Tawamhã Wa'uburé hã ma tô ZeZusi hã saprô Zeruzarê u, te te duré pibu da. 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İdawata za'ra mono zêb u, te saprô, 'ri nhisi u sab da hâimo, 'ri 'râihã uptabi nhisi. Tawamhã ZeZusihi ma, te tinha:

— Sena a hã 'Re İhâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'âpé â hawi atobro, ti'ai u. 'Re İhâimana u'âsi mono, te za, u, hâiwa hawi we atême satôri za'ra, te te ai'madâ'â za'ra da, tâma İromhuri'wa nori hã. Tinhib'rata na te za, u, siwi asapa, êne hã te te ai'u'a ô'umhhasite, aipara wi. Âne 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimirob'ui'ére, İbaihã na hã. — Âne ma tô ZeZusihi ma sadawa 'râzarôtô, wa'rui'wa hã.

¹² Tawamhã ZeZusi te asa tâma tinha:

— Mare di. “Asib'apito za'ra wa'wa hã 'Re İhâimana u'âsi mono hã, marî hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono ô nherê, 're pibu za'ra wa'aba mono ô di za, ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zô.” Âne İmre me na rob'ui'ére hã. — Âne te ZeZusi hã duré tâma rob'râzarôtô.

¹³ Tawamhã Wa'uburé hã taré te te ZeZusi hã pibui mono pari, te oto İsiti mo, İsimiroti na te te sazei ô wa, a'â sadawa utu da.

*ZeZusi hã, tinhimirohuri na te te İšana'ratazé wasu'u, Darireza âma
Mateusi 4.12-17; Marcusi 1.14-15*

¹⁴ Tawamhã apã te mo Darireza u, ZeZusi hã. 'Re İhâimana u'âsi mono pë'êzani ré, te 're mo. İré 're mori wa, te waihu'u pese na 're mo. Tawamhã ma tô İwasu'u hã wapari za'ra ni, Darireza âma daro mono bâ. ¹⁵ ZeZusi hã te te dama 're rowahutu, zudezu nori te, rowahutuzé mono bâ. Tawamhã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te âma 're dawata za'ra, İsimirowasu'u hã wê uptabi wa.

ZeZusi İprédubzéb âma, da te dasiwi İwê'ôzé wasu'u

Mateusi 13.53-58; Marcusi 6.1-6

¹⁶Tawamhã Nazaré u te mo ZeZusi hã, tiprédubzéb u. Sabadu sidâpâsi dame 're zasi mono wa, ma duré dame âzé, zudezu norî te, rowahutuzéb u, romhuri zahârizém na hã. Tawamhã rowahutuzéb âma sãmra wamhã, ma wahudu. Hãwi te za, 'Re İhâimana u'âsi mono mreme ui'éré hã te te dama sôre da. ¹⁷Tawamhã ma tã tãma sômri ni, Zaza İzahah nîmî'ui'éré hã. 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, İza'İza hã. Tawamhã ma tã oto sima sôzi, İbahã hã. Te te sôzi wamhã, ma tã tisã, da te âma İrob'ui'ére hã, âne:

¹⁸“Re İhâimana u'âsi mono, ma tã İma tisô, Tipê'ezani hã. Ta hã ma tã İpisutu, İwasu'uwê na, İsibrob'ô norî hã te 're apo're pu'u mono da. Ma tã we İzatô, dama romhuri'wa da, da te İwaibu za'ra norî hã te 're apawapto mono da, apã oto 're nomro mono da, robze u'âsi. Duré İtob'a hã te 're ato pese mono da, ma tã we İzatô, datômo wê na apã oto 're danomro mono da, robze na. Duré ma tã we İzatô, da te tãma 're İ'manharî waseté za'ra mono zém hawi, te 're da'waibui mono da.

¹⁹'Re İhâimana u'âsi mono hã te te sima İropisutuzé hã ma tã İwa waptãrã, tinhib'a'uwê hã te te 're İ'anho'reptui mono zéb da hã. Taha wasu'u na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tã wê İzatô.”

Âne ma tã İza'İzahah nîmî'ui'ére hã dama sôre, ZeZusi hã.

²⁰Tawamhã te te sôre pari, ma tã apã sito, İbahã hã. Tawamhã apã ma tã tãma tisô, dapawapto'wai ma. Tawamhã ma tã nhamra, te te dama rowasu'u da. Üburé rowahutuzéb âma İsi'ubumro norî hã tãma rîti si'ê za'ra âna, ma tã ZeZusi hã siwi 'madã'â pese. ²¹Taha wa, ma tã ZeZusi hã tãma nharî za'ra, âne:

— Wa tã aima sôre za'ra wa'wa, 'Re İhâimana u'âsi mono mreme ui'ére hã. İwasu'u hã ma tã İwapari za'ra wa'wa. Âhãna İwapari za'ra wa'aba ré, ma tã oto we âma uwaimra, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. — Âne ZeZusi ma tã tãma rowasu'u za'ra.

²²Tawamhã İsimirowasu'u hã wê wa, aihîni te âma tawata za'ra ni. Mreme wê uptabi wa, ma âma tatob'uzu za'ra ni. Tazahã, te dasima nharî za'ra ni, âne:

— E niha ô hã simirowasu'u waihu'u pese di, Zuzéhé 'ra nherê. — Âne te dasima nharî za'ra ni.

²³Tawamhã ZeZusi te dama tinha:

— Âté da te dasima İnharî za'ra zém na, te za İma İnharî za'ra wa'wa, âne: “Wawede'wa, ma'âpé 'rãwi asipese.” Âté te za duré İma İnharî za'ra wa'wa, âne: “Ma'âpé, âneb zama 're wa'apawapto mono, aiwaihu'u pese na, Capana'u âma 're İda'apawapto mono ne. Aiwasu'u hã wa tã wapari za'ra ni.” Âté, âne te za İma İnharî za'ra wa'wa. — Âne te ZeZusi tãma nharî za'ra.

²⁴Te duré tãma nharî za'ra, âne:

— 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî zô, 're datob'uzu za'ra mono ô di, İsipti'ai âma wa. Mare di. Sô 're datob'uzu za'ra mono ô di za. ²⁵⁻²⁶İwapari pese za'ra wa'aba. Wahi'rada Eriasi hã, 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. Tawamhã ti'ai âma 're morî ré hã, tãi âna hã ma tã da'âma tiwahu, si'ubdatô. Tãi ô wa, mra hã te da te 're sépata za'ra. Tawamhã İmrotô ahã nherê, İzarazé na darom nhisi âma, ma tã darob amoi u satô, zudezu'ô u, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Sido na danhipti'a nho'ômo nhisi u, ma tã pi'ô mrotô u satô, Sarepata na 'ri nho'ômo nhisi u. ²⁷Duré wahi'rada Eriasezu hã 're morî ré hã, da'ahã na te 're danomro, T'wa're ré hã, İzarazé na darom nhisi 'remhã. Tane nherê, aibã misi, ma tã pese, Na'ama na İsisi hã, Siriza na 're İhâimana mono hã zudezu'ô hã. — Âne, ZeZusi ma tã tãma rob'rãzarô'tô za'ra.

²⁸Taha wa, İsimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, ma tã sada tazahi za'ra ni, rowahutuzéb âma İsi'ubumro norî hã. ²⁹Tawamhã ma tã sô tiwahutu za'ra, rob u te te siwi wazere da. Ma tã te te âma robãdã za'ra, 'ri nho'ômo nhiti. Sa'a na, ma tã âma siwi sai'u, sa'a nhisi hawi, İ'rã sipra u te te siwi me da. ³⁰Tazahã, ma tã dawa'wai baba ro'razã. Dahawi te oto mo.

ZeZusi hã aibã ma, wa'uburé te te İsatôrîzé wasu'u

Marcusi 1.21-28

³¹Tawamhã Capana'u na 'ri nho'ômo nhisi u, te mo ZeZusi hã. Darireza âma, Capana'u hã. Tame sabadu na te dama rowahutu, zudezu norî te, rowahutuzéb âma. ³²Tawamhã mreme pire na te te dama rowasu'u wamhã, ma âma tatob'uzu za'ra ni. ³³Tame te aibã hã dame nhamra, zudezu norî te, rowahutuzéb âma, wa'uburé ré 're İmori hã. Tawamhã aibã hã te sa'êtê 'mahã, âne:

³⁴— ZeZusi, Nazaré nhihudu, e marî zô, te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hã İma aiwaihu'u pese di, 'Re İhâimana u'âsi mono we te te asatôrî na hã. Aiwê uptabi di, a hã. — Âne te 'mahã.

³⁵ Taha wa, ma tō Zezusi hā wa'uburé ma tinha, āne:

— Tō'ā, weīma nharī tō. Mo oto aiwatobro, aibā hawī. — Āne ma tō tāma rob'ru, wa'uburé ma. Tawamhā sisa'u ma tō aibā hā time ti'ai u, danho'a. Taha pari, ma aibā hawī watobro. Te te u'a ō di. ³⁶ Tawamhā, da te 'madā'ā za'ra wamhā, ma āma tatob'uzu za'ra ni, uburé. Taha wa, te āne dasima nharī za'ra ni:

— Ō hā mrepe pire di. Waihu'u pese di. Dahawi si'aba'rē da, te za tāma rob'ru za'ra. Tawamhā te za dahawi ai'aba'rē. — Āne te dasima nharī za'ra ni.

³⁷ Taha wa, Zezusihi wasu'u hā wa'uburé te te dama īsāmra na, ma tō īwasu'u hā ropé, daro mono bā.

*Zezusi hā, da'ahā na te te 're īda'apepe mono zé wasu'u
Mateusi 8.14-17; Marcusi 1.29-39*

³⁸ Tawamhā ma tō watobro rowahutuzém hawī, Zezusi hā. Simahā nhorōwa u, te oto mo. Tame Simahā maprebaba sipi'ō hā, hāzé ré te nomro, wa'ro za'ētē na. Taha wa, ma tō Zezusihi ma wasu'u za'ra ni. ³⁹ Taha wa, īsimiwaptā u te itēme mo. Ī'rata te za. Tawamhā īwa'ro ma, te tinha, wahā da. Taha wa, ma tō tiwahā. Awa'awi ma tō wahudu. Wahutu wamhā, ma tō tāma api za'ra, saihuri da.

⁴⁰ Tawamhā bādā sébrézéb u, ma tō we itēme āwisi za'ra ni Zezusihi u, īsiwadi norī hā, ihāzé sipu'u norī hā. Tawamhā tinhib'rada, ma tō te te da'āma aza'ra, misi si. Taha wa, ma tō tazéptā'ā za'ra ni. ⁴¹ Duré wa'uburé hā ma tō dahawi wairé. Da'ahā na, Iré 're īdanomro mono norī hawī, ma tō wairé, wa'uburé norī hā. Tawamhā dahawi wairébé sina, te āne 'mahārā za'ra:

— A hā, 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra. — Āne te wa'uburé norī hā 'mahārā za'ra. Zezusi hā, Danho'reptui'wa da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te īpisutu na te te waihu'u za'ra wa, ma tō Zezusi hā īmreme hā tiwi sisisi za'ra sa'ētē, ari'iwī dahawi wairébé da.

⁴² Tawamhā awē ma tō watobro, 'ri nho'ōmo hawī, a'ubuni u morī da, Zezusi hā. Taha wa, ma tō sō danhopré. Da te sōpētē za'ra wamhā, ma tō āma ropti za'ra ni, nimomo danhiti morī tō da. ⁴³ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— 'Re ihāimana u'āsi mono hā danhib'apito uptabi hā, te te dapawapto waihu'u pese di. Ta hā ma tō we īzatō, īwasu'uwē na te 're da'apo're pu'u mono da, daza'rui mono bā. Taha wa, a norī wa'aba si te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono ō di za, īwasu'uwē na hā. Uburé wa za īwasu'uwē na te 're da'apo're pu'u. — Āne te tāma siwasu'u za'ra, Zezusi hā.

⁴⁴ Taha wa, te datēme 're mo, zudezu norī te, rowahutuzé mono bā, īwasu'uwē na te te 're da'apo're pu'u mono da, daro mono bā.

5

Tepe ahā wasu'u

Mateusi 4.18-22; Marcusi 1.16-20

¹ Tawamhā Zezusi hā te nhamra, īsō'u zaihā na. Zenezaré na īsō'u nhisi āma te nhamra, 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama sadawa wasu'u da. Da'ahā uptabi na ma tō itēme dasito, da te wapari za'ra da. ² Tawamhā uba're maparane ma tō sabu zahuré. Īsō'u zaihā na, te da'wa. Tepe na romhuri'wa norī hā ma tō īwana wairé. Abazipara, te oto upōsō za'ra. ³ Tawamhā Zezusi ma tō āzé, uba're wa, Simahā te 're. Tawamhā, uba're wa, sébré wamhā, te Simahā ma tinha, syry na te te Iré sa'rē da, supara'rē nhiti. Tawamhā uba're wa, te oto nhamra, te te dama rowasu'u da.

⁴ Tawamhā, te te dama rowasu'u pari wamhā, te Simahā ma tinha, āne:

— Uba're hā asiré sari, ā 'rehā u, abazipara hā asiré norī me, tepe zō sāmra aba da. — Āne te Simahā ma tinha.

⁵ Taha wa, ma tō Sima hā asa tāma siwasu'u, āne:

— Mara bāre, wa tō wei wa te sō sāmra. Tane nherē, wa te 'mai'āri za'ra ō di. Tepe ō di. Tane nherē, Īruzéb zarina wa za sō sāmra ni. — Āne te Zezusihi ma tinha asa. Tawamhā te oto sō sari za'ra, ā wa'wa u.

⁶ Taha wa, abazipara, ma tō ā wa'wa u sō sāmra. Tawamhā tebe hā ahā na ma tō waibu za'ra, abazipara na. Taha wa, te aré te te sina sinarī, abazipara hā. ⁷ Tawamhā tisiré tepe mrami'wa norī zō ma tō pahamrimi zahuré, uba're ihāiba amo hā te te itēme sari zahuré da, te te āma pawapto za'ra da. Taha wa, te itēme sari zahuré. Tawamhā uba're wa, ma tō sāmra za'ra, aibā norī hā. Tebe hā uba're si'uiwa na hā 'masisi zahuré di. Tebe hā ahā uptabi wa, te aré sina 'mazasi zahuré, uba're hā. ⁸⁻¹⁰ Tebe ahā na te te awaibui wamhā, ma tō āma titob'uzu za'ra. Ti'adu norī zama, ma tō āma titob'uzu zahuré, Zuwāhā me. Ta norī hā Zebedehe 'ra zahuré. Īsiré tepe na, te te 're romhuri zahuré, Simahā siré. Tawamhā

hi'rātītō, ma aime Zezusihi papara, Sima Pedru hā, tebe ahā na te te 'madā'ā wamhā. Āne te Zezusihi ma tinha:

— Ī'rata asāmra ō di za. Te za oto aimo, ĩnhiti. Wa hā ĩwasétére di. — Āne te Zezusihi ma siwasu'u. Tawamhā Zezusi te asa tāma tinha:

— Asina aipahi ō di za. Tepe na 're ĩromhuri mono ne, te za oto ĩma 're ĩda'awaihui wē mo. — Āne te Zezusi hā Simahā ma tinha.

¹¹ Tawamhā uba're, ma tō sani za'ra, rob're u. Uburé ma tō marī hā rēme za'ra, tinhimirohuri za'ra zé hā, Zezusihi siré oto 're nomro mono da.

Aibā ĩ'wa're ré hā, Zezusi te te ĩpesezé wasu'u

Mateusi 8.1-4; Marcusi 1.40-45

¹² Tawamhā Zezusi hā te nhamra, 'ri nho'ōmo āma. Tame te aibā hā 're sāmra, ĩ'wa're ré hā. Uburé ĩhāiba na, ĩ'wa're hā. Tawamhā Zezusi te te sōpētē wamhā, hi'rātītō ma aime, Zezusihi papara. Ti'ai u, ma tō ti'ubu na ropto. Tawamhā Zezusihi ma, te tinha, āne:

— Apito, ĩma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hā. Taha wa, te za ĩpe, asima ĩwē wamhā. — Āne te tāma tinha.

¹³ Tawamhā tinhib'rada hā ma tō wahutu Zezusi hā, te te āma upi da. Te te upi wamhā, te tāma tinha:

— Wa tō ĩsima aiwē, te aipese da. Tāibā za oto aiházé hā. — Āne te tāma tinha.

Tawamhā awa'awi ma ĩ'wa're hā tāma apa. ¹⁴ Tawamhā Zezusi ma tō sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tō da. Te tāma tinha, āne:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wai u, te za aimo, aihāiba wē zō te te aihāiba 'madā'ā da. Taha parip si, te za tāma asōpru, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, dama aipibu pese zéb da, aipesezém na hā. — Āne te tāma tinha, Zezusi hā.

¹⁵ Tane nherē, ma tō Zezusihi wasu'u hā wapari za'ra ni, daro mono bā. Taha wa, ma tō da'ahā na ĩtēme 're dasihutu, da te 're wapari za'ra mono da. Duré te te 're da'apese mono da, ma tō ĩtēme 're dasihutu. ¹⁶ Tane nherē, Zezusi hā ma tō dawī 're ne, a'ubuni u, 're mreme mono da, Timama ma.

Aibā ĩhi're hā, Zezusi te te ĩpesezé wasu'u

Mateusi 9.1-8; Marcusi 2.1-12

¹⁷ Tawamhā apā datēme wisi wamhā, te nimahā bātā na dama rowasu'u, Zezusi hā. Te te dama rowasu'u ré, te ĩ'rata ai'ubumro, parisezu norī hā. Rowahutu'wa norī me, te ĩ'rata ai'ubumro, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī hā. Ta norī hā ma tō ĩtēme sito Darireza hawi, duré Zudeza hawi, duré Zeruzaré hawi. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono tiwaihu'u pe hā, te te tāma ĩsōmri na, ma tō da'apese, Zezusi hā. ¹⁸ Tawamhā aibā norī hā, ĩhi're hā ma tō siwi ti'ā, ĩsimiwaptā wa. Ma tō sima wē za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Zezusihi nho're te te siwi hiri da. ¹⁹ Tazahā da'ahā wamhā, te te siwi 'mazébré waihu'u ō di. Tawamhā 'ri nhisi hawi, ma tō tāma 'ri 're pu'u za'ra, te te siwi 'mazébré da. Tawamhā dawa'wa ma tō siwi tūhi, Zezusihi nho're, ĩsa'warizéb ré. ²⁰ Zezusi hā simiwaihu'u pese wa, ma tō āma saze za'ra. Taha wa, ma tō siwi ti'ā, te te pese da. Zezusi ma tō sina waihu'u siro, te te āma ĩsaze za'ra na. Taha wa, te ĩhi're ma tinha, āne:

— ĩsiwadi, aiwasédé hā 're ĩ'ab'manharī wasété mono zé hā te ai'āma 're ab'madā'ā mono ō di za oto. — Āne te ĩhi're ma tinha, āne:

²¹ Tawamhā rowahutu'wa norī hā te parisezu norī me tāma nharī za'ra, tip'ē na:

— E niha ma tō bété ō hā tāma tinha, ĩmorī'ō ma. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, wē ō di, aibā ma, te te ĩnharizé hā. Dawasédé hā da te 're ĩ'manharī wasété za'ra mono zé hā, ni'wa hā te te dama 're aparī waihu'u mono ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma si, waihu'u pese di, dawasédé hā te te dama 're ĩ'aparī mono da hā. — Āne te Zezusihi ma nharī za'ra, tip'ē na.

²² Tawamhā Zezusi ma tō sina waihu'u za'ra, ĩsimirosa'rata za'ra hā. Taha wa, te tāma nharī za'ra:

— E marī da, te āne ĩ'āma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. ²³⁻²⁴ Wa hā dawasédé hā te dama 're ĩ'aparī waihu'u pese mono na, e niha te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hā. Aibā ma, wa tō tinha, āne: "Aiwásédé hā 're ĩ'ab'manharī wasété mono zé hā, te ai'āma 're ab'madā'ā mono ō di za oto." Āne hā ĩmreme si wamhā, aima pibu prā za'ra wa'aba di tō. Ā hā ĩmorī'ō hā wahutu da, duré oto morī da, te tāma nharī wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩwaihu'u pese na sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da oto. Ti'ai āma dasiré ĩpodo hā ĩma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ĩ'aparī mono da hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para. Āne na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ĩhi're ma tinha, wahutu da.

Tawamhā ĩhi're ma, te oto tinha:

— Ma'āpé, aiwahutu. Asa'warizé hā āri, asōrōwa u aimorī da oto. — Āne te aibā ma tinha.

²⁵ Tawamhā awa'awi ma tō aibā hā wahudu, danho'a. Tiza'warizé, ma tō siré t'ā. Tinhorōwa u, te oto mo. Morī sina, te āma tiwata, 'Re ihāimana u'āsi mono āma. ²⁶ Tawamhā uburé ma tō āma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ihāimana u'āsi mono āma, te tawata za'ra ni. Āne te dasima nharī za'ra ni:

— Aibā te te ipesézé hā, wē uptabi di. Āhāna, wa tō wasiwi 'madā'ā za'ra ni. — Āne te dasima nharī za'ra ni.

Réwihī wasu'u

Mateusi 9.9-13; Marcusi 2.13-17

²⁷ Tawamhā rob u, ma tō watobro, Zezusi hā. Watobro wamhā, ma aibā hā 'madā, danhib'apito ma, dawi rob'uprazé ubumroi'wa hā, Réwi na ĩsisi hā. ĩsimiromhurizéb āma sāmra ré, ma tō 'madā. Tame te da te tāma 're sōmri za'ra rob'uprazé hā, ĩ'ubumrozéb āma, danhib'apito nhimiwada'uri zarina. Tawamhā Zezusi hā ma tō āne 'mahā:

— We aimorī, ĩsiré 're aimorī da oto.

²⁸ Tawamhā ma wahudu. Tinhimiromhurizé, ma tō tiré, Zezusi hā siré 're morī da oto. ²⁹ Tawamhā Zezusi te te sawi da, ma tō tinhorōwa āma dasa hā dama 'manha, sa'ēté na. Zezusi hā siré, te za dasa hā huri ni. Taha wa, rob'uprazé ubumroi'wa norī hā te t'rata ai'ubumro, ĩsiré saihuri da, da'ahā na. Ni'wam norī zama, te ĩsiré tisa tihu. ³⁰ Tawamhā saihuri da, si'ubumroi ré, ma tō 'madā'ā za'ra parisezu norī hā, rowahutu'wa norī me. Taha wa, te āne tāma nharī za'ra, Zezusi hā siré 're ĩnomro mono norī ma:

— E niha bā, te bété dawazari asaihuri 'wa, rob'uprazé ubumroi'wa norī siré, dawasété na 're ĩdanomro mono norī siré zama. — Āne te tāma nharī za'ra.

³¹ Taha wa, te Zezusi hā tāma nharī za'ra, āne:

— Hāzé āna 're ĩnomro mono norī zō, dawede'wa hā 're siwasutu za'ra mono ō di, te te 're wede za'ra mono da. ĩhāzé ré norī zō si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da.

³² Tane duré wa hā, dawē na 're ĩdanomro mono norī zō, ĩsitēme 're ĩhārā mono da, we ĩmorī ō di. Dawasété na 're ĩdanomro mono norī zō si, 're ĩhārā mono da, wa wei mo, dawasédé hā da te 're rēme pese za'ra mono da, 're danomro wē mono da oto. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu' u za'ra.

³³ Tawamhā ni'wam norī hā te Zezusi hā ma nharī za'ra, āne:

— Zuwā Batitaha siré 're ĩnomro mono norī hā nimahā bātā na si, te sai āna 're si'ubumro, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, te te 're romhuri za'ra mono da, parisezu norī zadawa 'madā'ā pese 'wa norī zama. Ānei ō di, asiré 're ĩnomro mono norī hā. Te 're saihuri u'āsi, asiré. Te duré asiré te te 're āhuri. Āne te Zezusi hā ma nharī za'ra.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— Aibā hā ĩmrozéb u, sō ĩhārā za'ra norī hā sihutu wamhā, e te za dasa hā tiwi sawi za'ra ni, saihuri āna si'ubumro da, ta norī hā. Mare di. Aibā ĩmro da hā, t'rata sāmra za'ra ré, te za tō ĩsiré tisa tihu, to sina. ³⁵ Niwapsi te za bādā hā ĩwa waptārā, aibā ĩmro da hā ĩsiwadi norī wa'wa hawi, da te tiwi t'āri za'ra zéb da hā. Tawapsi te za tō sai āna 're si'ubumro, robzei āna. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu' u za'ra. Āne sō'awib ō nherē, te te si'āma ĩsimiré'ézé hā.

³⁶ Tawamhā te duré āma romnhimiré'é, āne:

— Zazahā ĩhāiwē hā e te za sizāri ni, ĩhā'ratere hā da te āma hāiwa'aba da. Mare di. Āne wamhā, te za aiwamna, ĩhāiwē hā. Duré ĩhātém na da te hāiwa'aba wamhā, aiwab ō di, ĩhā hā. Hāiwē hā ō di. ³⁷ Duré e romhā 'manharī' rata 're, te za uwa 'rāi wa'u ĩsé hā da te 're sé, wa'ui ware ō ré. Mare di. Wa'ui ware ō ré, da te 're séme mono wamhā, oto wa'ui ware wamhā, te za romhā 'manharī' ratere hā sina wazu. Tawamhā uwa 'rāi wa'u ĩsé hā te za asa'wa. Romhā 'manharī hā te za duré hāihaiwamna. ³⁸ ĩtép si'uiwa na si, te za da te 're sé, rob'rāi wa'u zé té hā. — Āne te Zezusi hā tāma rowasu' u za'ra. ³⁹ Te duré tāma āma simiré'é za'ra:

— Uwa 'rāi wa'u ĩsé t'ratere hā da te 're āhuri mono pari, e te za da te dasima 're wē za'ra, uwa 'rāi wa'u zé ĩté hā. Mare di. Āté ĩté hā da te dasima 're wē za'ra mono ō di za. Te za dasima da te 're nharī za'ra: "Īwa' u'ratere si, wē uptabi di." Āne te za dasima da te 're nharī za'ra. — Āne te Zezusi hā tāma āma simiré'é za'ra, sō'awib ō nherē.

6

Sabadu na, Zezusi hā nhimirotizé wasu'u

Mateusi 12.1-8; Marcusi 2.23-28

¹ Tawamhā sabadu na, Zezusi hā ma tō ro'rahāri za'ra, amnho wa'wai baba, zudezu norī te, romhuri zahārizém na. Tawamhā tridu 'rā ne hā ma tō te te sima 'rānhinarī,

tinhib'rata na te te sima tomhâiwazu za'ra da, te te huri mono da, İsiré 're İnomro mono norî hâ. ² Tawamhâ parisezu norî hâ te tâma nharî za'ra:

— Wahi'rada Mozési hâ ma tô wama roti, sabadu na, wa te 're romhuri za'ra mono tô da. E marî da, te bété İromhuri za'ra wa'wa, âne te te wama roti ô nherê. — Âne te tâma nharî za'ra.

³ Tawamhâ Zezusi te asa tâma nharî za'ra, âne:

— E apito Dawihî wasu'u na rob'ui'ére hâ 're sôré za'ra wa'aba mono â bâ, te te İrob'manharizém na hâ, tisiré norî me. ⁴ Mra te te simroi wamhâ, ma tô âzé 'ri para u, 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İdawata za'ra mono zéb u. Tawamhâ sébré wamhâ, ma tô 'ma'rê İ'u'êne hâ, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, aré da te İsa'ra za'ra hâ. Duré tisiré norî ma, ma tô tâma a za'ra. 'Re İhâimana u'âsi mono, ma tô aré pisutu, da'âma romhuri'wa norî si, İ'u'êne hâ te te 're İhuri mono da hâ, sasedoti norî si. Tane nherê, ma tô 'ma'rêne za'ra, Dawi norî hâ. — Âne Zezusi hâ ma tô parisezu norî ma Dawihî wasu'u hâ 'râzarôtô za'ra.

⁵ Te duré tâma nharî za'ra:

— Wa hâ 'Re İhâimana u'âsi mono te te İpisudu, dasiré İpoto da, ti'ai âma. Taha wa, dama İpire di, sabadu na roti hâ te dama 're İ'apisutu mono zéb da hâ. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hâ.

*Aibâ İsimizu'râ're hâ, Zezusi te te İpesezé wasu'u
Mateusi 12.9-14; Marcusi 3.1-6*

⁶ Tawamhâ sabadu İhâiba amo na, ma tô duré âzé zudezu norî te, rowahutuzéb u, Zezusi hâ. Tame te duré aibâ hâ dame nhamra, İsimire niwî İsimizu'râ're hâ. ⁷ Tawamhâ 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norî hâ ma tô siwi 'madâ Zezusi hâ, sabadu na te te pese zô, romhuri zahârizém na hâ. Parisezu norî me, te simiza'rese sina 'madâ'â za'ra. Mozésihi nhimiroti te te 'madâ'â ô wa, te te siwi wê'ô da, te 'madâ'â pese za'ra. ⁸ Tawamhâ Zezusi ma tô sina waihu'u za'ra, İsimirosa'rata za'ra hâ. Tawamhâ aibâ ma, te tinha:

— Aiwahutu, dawa'wa asab da. — Âne te tâma tinha. Tawamhâ aibâ ma tô wahudu. Hâiwi te za. ⁹ Tawamhâ Zezusi ma tô âma sadanharî za'ra, âne:

— Wa za asanharî za'ra wa'wa. E niha 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ, sabadu na hâ, romhuri zahârizé bâtâ na roti hâ. E ma hâ İwê, wa te 're İ'manharî za'ra mono zéb da hâ sabadu na hâ. E ma hâ İwê'ô. E wa te âma 're dapawaptob za'ra mono ô di za. E wa te âma 're danho'reptu za'ra mono ô di za. E niwamhâ wa za taré wa te 're da'madâ'â za'ra, 're dadâ'â za'ra mono da. — Âne te Zezusi hâ sadanharî za'ra.

¹⁰ Tawamhâ Zezusi te ab'madâ, te te siwi İ'uirî za'ra norî hâ. Tawamhâ İsimizu'râ're ma, te tinha:

— Ma'âpé, asimizu wahutu. — Tawamhâ ma tô tinhimizu wahutu, aibâ hâ. Tawamhâ awa'awi ma tô tinhimizu pese. ¹¹ Tawamhâ rowahutu'wa norî hâ ma tô sada tizahi za'ra, Zezusihi zada. Tawamhâ te sima rosa'rata za'ra, marî hâ te te tâma 'manharî za'ra da.

*Zezusi hâ aibâ 12 na te te İpisutu za'ra zé wasu'u, tizadawa wasu'u'wa da
Mateusi 10.1-4; Marcusi 3.13-19*

¹² Tawamhâ êté 'râihâ na ma tô Zezusi hâ sai'u, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, mreme da. Tawamhâ mara bâ te tâma mre. ¹³ Taha wa, awê wi ma tô sô tihârâ za'ra, tizazei'wa norî zô. Tawamhâ İtême sihutu wamhâ, ma tô pisutu za'ra, 12 na İhâiba za'ra hâ İsiré 're nomro mono da. Ma tô oto sisi za'ra, tizadawa wasu'u'wa na. ¹⁴ Ta norî nhisi za'ra hâ âne: Sima Pedru, tinoi me, Âdéréhé me. Pedru na te za sisi té, Zezusi hâ. Duré Ti'adu norî hâ tisisânawâi me Zuwâhâ me, duré Piripi norî hâ, Batoromezuhu me, ¹⁵ duré Mateusi norî hâ, Tomehê me, duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hâ, duré Sima Zeroti, ¹⁶ duré Zudasi Ti'aduhu 'ra hâ, duré Zudasi İcarizoti hâ, dama İhâiba nhomri'wa da hâ.

*Zezusi te te İrowasu'uzé, duré te te İda'apesezé wasu'u
Mateusi 4.23-25*

¹⁷ Tawamhâ Zezusi norî hâ ma tô sa'a hawi si'ra za'ra. Tawamhâ ti'ai haré u sihutu ô ré, te a'â nhamra, sônhihâpâ âma, tizazei'wa norî me. İsazei'wa norî hâ ahâ di. Tame duré da'ahâ uptabi na, te sô ai'ubumro ni. Daro mono bâ, ma tô İwana sô tasi'râ'ô'tô ni, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, duré Zeruzaré hawi, duré Tiru na 'ri nho'ômo nhisi hawi, duré Sido hawib zama. Â zaihâ na Tiru hâ, duré Sido hâ, 'ri nho'u. ¹⁸ Zezusihi mreme hâ da te wapari za'ra da, ma tô İtême dasito. Duré te te da'apese da zama, ma tô İtême ai'aba're ni, duré wa'uburé te te dama anhamra da. Tawamhâ ma tô dama anhamra. ¹⁹ Simipese waihu'u pese wa, ma tô dasima wê za'ra ni, danhib'rata na da te upi za'ra da, rowê na oto 're dasi'ubumroi mono da.

Dama 're ĩrowē za'ra mono zé wasu'u, robzei'ō na 're ĩdasi'ubumroi mono zé wasu'u me Mateusi 5.1-12

²⁰ Tawamhã Zezusi hã te tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã 'madã'ã pese za'ra. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

— Áté asibrob ãna, te oto 're anomro aba mo. Tane nherē, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, Danhib'apito uptabi. Taha wa, ĩsib'a'uwē 're anomro aba mono wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

²¹ — Áté mra, te oto 're ĩsepata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, te za robze na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi mra hã, ahã di za.

— Áté te oto 're ai'ry'ry wa'aba mo, aipē'ēzé za'ra wa'aba wa. Tane nherē, te za robze na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za aipē'ē 're, 're ato za'ra wa'aba mo, rowē te.

²² — Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo. A norĩ wa'wa hã ĩzazei'wa, 're anomro aba mono wa, átē te za da te 're ai'ruiwaparĩ za'ra wa'wa. Áté te za da te 're aiwē'ō za'ra wa'wa. Áté te za da te aima 're nharĩ waseté za'ra wa'wa. Áté aiwasédé hã te za taré da te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'wa. ãne wamhã, te za robze na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. ²³ Rowē te, te za 're asarōtō za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'aba ma si, rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ō di za. Wahi'rata norĩ ma, ma tō rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra duré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ ma. Taha wa, da te 're ai'ruiwaparĩ za'ra wa'aba mono nherē, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. Niwapsi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, te za marĩ ĩwē hã te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, hãiwa ãma asō 're ĩsimi'wara aba mono hã. Taha wa, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. — ãne romhã ré ma tō tãma waihu'u sirōmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

²⁴ Taha pari, te uburé dama tinha oto:

— Áté asibrob ahã na, te a'ã 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi tãibã za oto asibrob ahã za'ra wa'wa hã. Tawamhã robzei'ō na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo.

²⁵ — Áté asai ahã na, te a'ã 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi, te za mra hã 're ĩsepata za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za robzei'ō na 're aihãimana za'ra wa'aba mo.

— Áté rowē te, te a'ã aipē'ē na 're ato za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za robzei'ãna 're asimroi wa'aba mo. Tawapsi te za 're ai'ry'ry wa'aba mo.

²⁶ — Tane duréihã ma tō aibã norĩ ãma 're dawata za'ra. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, ma tō ãma 're dawata za'ra, wahi'rata norĩ hã. Taha wa, a'ã ai'ãma 're dawata za'ra wa'aba mono nherē, niwapsi aima 're rowē za'ra wa'aba mono ō di za. — ãne ma tō dama rowasu'u, Zezusi hã.

Zezusihĩ nhĩmirotĩ wasu'u, da te 're ĩdazawi pese za'ra mono zém na Mateusi 5.38-48

²⁷ Te duré dama tinha:

— ĩwaparĩ'wa norĩ, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, ãne hã: Asawi'ō'wai wa'aba norĩ hã te za 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Duré ai'ruiwaparĩ'wa norĩ ma, te za marĩ tãma 're ĩ'manharĩ wē za'ra wa'aba mo, ĩwē na. ²⁸ Duré da te aima 're nharĩ waseté za'ra wa'aba mono nherē, te za da'ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, ĩwē hã te te dama 're anhomri mono da. Da te aima 're rob'manharĩ waseté za'ra wa'aba mono nherē, te za 're ĩhãimana u'ãsi mono wi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mo, te te 're da'apawapto mono da. ²⁹ Ai'u'rata wi, da te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ō di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, ai'u'rata amo niwĩ, da te 're aihã za'ra wa'aba mono da. Duré asi'ubuzé hã da te aiwi 're waibui wa'aba mono wamhã, dawĩ 're sawĩ za'ra wa'aba mono ō di za, asō'utu'u zama, da te aiwi 're waibui wa'aba mono da. ³⁰ Marĩ hã da te aiwi 're waptērē za'ra wa'aba mono wamhã, te za dama 're ĩsōmri za'ra wa'aba mo. Áté ni'wa hã te za asibro hã aiwi ãri 'wa. Tawamhã sō aihãrã ō di za, apã te te aima sōmri da. ³¹ Marĩ ĩwē si, da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're ĩdawē za'ra wa'aba mono ne, te za marĩ ĩwē si dama 're ĩ'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mo, ĩwa'rãmi.

³² — Siwa'ru, te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Dawasété na 're ĩdanomro mono hã, tizawi pese 'wa si, te te 're sawĩ pese za'ra. Tanei ō di, a norĩ wa'wa hã za. ãne wamhã, ĩwē na te te 're asawi za'ra wa'aba mono ō di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, te za uburé 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. ³³ Duré, uburé te za marĩ hã dama 're ĩ'manharĩ wē za'ra wa'aba mo. Dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ hã, tizawi pese 'wa norĩ ma si, te za te te tãma 're 'manharĩ wē za'ra. Tanei ō di, a norĩ wa'wa hã za. ãne wamhã, e niha te za 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩwē na te te aima ãma 're ĩ'a'uwa'imrami aba mono da hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, te za marĩ hã uburé dama 're ĩ'manharĩ wē za'ra wa'aba mo. ³⁴ Duré, uburé te za dama 're asōprub za'ra wa'aba mo. Áté marĩ hã te za da te aiwi 're waptērē za'ra wa'wa, a'ã dama 're sōmri za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za dama 're

Īsōmri za'ra wa'aba mo, Īwa'rāmib zō 're asimnhasi za'ra wa'aba mono āna. Dawasété na 're Īdanomro mono hā te marī hā tisiré norī ma si, te te 're sōmri za'ra, te te siwi 're waptērē za'ra mono wamhā. Tawamhā te duré Īwa'rāmib zō 're simnhasi za'ra. Tanei ō di, a norī wa'wa hā za. Āne wamhā, Īwē na te te 're asawi za'ra wa'aba mono ō di za, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, te za uburé dama 're asōprub za'ra wa'aba mo. ³⁵ Dawasété na 're Īdanomro mono ne, 're anomro aba mono ō di za. Uburé te za 're Īdazawi pese za'ra wa'aba mo. Asitob'ru norī zama, te za 're Īsawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé te za marī hā tāma 're Ī'manharī wē za'ra wa'aba mo. Āté marī hā te za da te aiwi 're waptērē za'ra wa'wa, syry na a'ā dama 're sōmri za'ra wa'aba mono da. Tawamhā te za tāma 're Īsōmri za'ra wa'aba mo. Īwa'rāmib zō 're asimnhasi za'ra wa'aba mono ō di za. Āne wamhā, te za Īwē na te te 're asawi za'ra wa'wa, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Ī'ra te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo, danhipai u Īpire uptabi 'ra hā. Marī wē na, uburé te dama 're sōpru. Īsōprum na āma 're Īdawata za'ra mono ō norī ma zama, te dama 're sōpru. Dawasété na 're Īdanomro mono ma zama, te 're sōpru. ³⁶ Taha wa, te za Aimama aba ne, 're anomro aba mo, aiwē na. — Āne ma tō Zezusi hā tāma roti za'ra.

³⁷ Ma duré tāma waihu'u za'ra, āne:

— Dawasédé hā da'āma 're Īsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawē'ō za'ra wa'aba mono ō di za. Tawamhā te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō di za, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Dawasédé hā da'āma 're Īsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're nharī za'ra wa'aba mono ō di za. Tawamhā 'Re Īhāimana u'āsi mono, te te aima 're anharī aba mono ō di za. Marī, da te aima 're Ī'manharī wasété za'ra wa'aba mono zé hā, asina 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono ō di za. Tawamhā aiwasété'wa hā te te 're ab'madā'ā mono ō di za, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. ³⁸ Asibrom na te za dama 're asōprub za'ra wa'aba mo, Īsamarī'ō norī ma. Tawamhā 'Re Īhāimana u'āsi mono hā te za marī hā Īwa'rāmi sa'ētē na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Marī na asima 're asōprub za'ētē za'ra wa'aba mono ne, te za aima 're sōprub za'ētē za'ra wa'wa. Sa'ētē na dama 're sōmri za'ra wa'aba mono wamhā, te za sa'ētē na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, Īwa'rāmi, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Syry na dama 're sōmri za'ra wa'aba mono wamhā, te za syry na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhā āne te tāma āma romnhimiré'ē za'ra:

— Ni'wam norī hā tob'a zahuré wamhā, nimomo sisaprōni zahuré wamhā, sisaprōni wē zahuré ō di za. Te za siré tiwaptā'ā zahuré, ab're u. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra. ⁴⁰ Te duré tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Romnhoré'wa norī hā te te 're romnhoré za'ra mono ré hā, pire na 're hāimana waihu'u za'ra mono ō di, tāma Īromnhoré'wa norī ma hā. Niwapsi te te 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're waihu'u za'ētē za'ra, tāma Īromnhoré'wa ne hā. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra.

⁴¹ Te duré tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Āté wede wa'ōno hā atob 're, te nomro, sabui ō nherē. E niha te za bété sō Ītōmo 'madā, wede nhiprubre wazere da, asisānawā tōmo hawimhā. ⁴² Wede wa'ōno hā atob 're Īnomro, sabui ō nherē, e niha te za tāma Īnha: "Ropru hā a'ā te aima wazere, atōmo hawimhā." Mare di. Wede wa'ōno hā te za a'ā atōmo hawimhā Īwaze. Tawamhā te za sō airītī wē, wazere da, asisānawā tōmo hawimhā, wede nhiprubre hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra.

⁴³⁻⁴⁵ Tawamhā Zezusi ma tō da'āma āma romnhimiré'ē, rob'rā na, āne:

— Rowede hā wē wamhā, 're rāi wasété za'ra mono ō di za, wede wē wa. Wasété wamhā, 're rāi wē za'ra mono ō di za, wede wasété wa. 'Re rāi wē za'ra mono wamhā, te za āma waihu'u za'ra ni, rowede Īwē na. E wab'ru u, te za 're aimo, rob'rā Īse zō. Mare di. Wab'ru na 're simnhatā mono ō di, rob'rā Īse hā. E aptob u, te za 're aimo, rob'rā Īse zō. Mare di. Aptom na 're simnhatā mono ō di, rob'rā Īse hā. Āne ni'wa hā 're morī wē wamhā, tipē'ē 're, tinhimirosa'rata wē hawim na, te za 're mreme wē u'āsi. Duré ni'wa hā 're morī wasété wamhā, tinhimirosa'rata wasété hawim na, te za duré 're mreme wasété u'āsi. Danhimirosa'rata zarina, te za tō ōne u'āsi 're damreme zusi. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra.

Ri'wa norī wasu'u

Mateusi 7.24-27

⁴⁶ Te duré tāma nharī za'ra, āne:

— E marī da, ma tō Asib'apito na asiwi 're Īnhisi za'ra wa'aba mo, Īnhimiroti hā 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono ō nherē. ⁴⁷ Āté ni'wam norī hā te za we Ītēme aihutu, Īnhimiroti hā te te wapari za'ra da. Tawamhā te te wapari za'ra wamhā, te za oto Īnhimiroti hā te te 're 'madā'ā pese za'ra. ⁴⁸ Taha wa, wa za Īnhimiroti 'madā'ā wai āma simiré'ē, 'ri'wa na. Aibā hā ma tō ab're, 'ri da, ti'ai 'rowi ēne hā Īnomro u. Tawamhā ma tō āma tipahā, wazere da

na. Ab're 'rehâ di oto. Tawamhã êtê nhisiwi ma tô 'ri, aibâ hã. Tawamhã âpré wamhã, â hã ma tô 're praba, 'ri u. Tete na ma tô 'ri hã 'manha, aibâ hã. Taha wa, rési âna te 're sa, 'ri hã. ⁴⁹ Âté ni 'wam norî hã te za ãnhimiroti hã tipo're na te te 're wapari za'ra. Tane nherê, te te 're 'madâ'â za'ra mono ô di za, ãnhimiroti hã. Taha wa, wa za ãnhimiroti 'madâ'â'ô'wai âma simiré'é, 'ri'wa ihâiba amo na. Aibâ hã 'ri na'rata da, te te ab're ô di. Ti'a nhisiwip si, ma tô sima 'ri. Tawamhã 'ri u, â 're praba mono wamhã, â, ma tô 'marôwî, 'ri hã. Tâibâ oto. Taha wa, ma tô aipru pese, 'ri hã. — Âne ma tô 'ri'wa na simiré'é dama Zezusi hã, da te waihu'u za'ra da.

7

Romanuhu ma romhuri'wa, Zezusi hã te te ãpesezé wasu'u
Mateusi 8.5-13

¹ Tawamhã te te dama roti parimhã, te oto mo Zezusi hã, Capana'u na 'ri nho'ômo nhisi u. Tawamhã ma tô wi. ² Tame aibâ hã te 're hâimana romanu hã, da'wapéi'wa norî wada'uri'wa. Tãma ãromhuri'wa hã te te sawi pese di. Hâzé na te oto nomro, tãma ãromhuri'wa hã. Hâzé ahâ wa, te za oto dârâ. ³ Tawamhã hâzé na nomro ré, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, romanu hã. Taha wa, ma tô zudezu norî ma roti'wa norî hã 'mazatôri' za'ra, Zezusihi zô, ãhâzé ré hã te te pese da. ⁴ Tawamhã te te sô ãsatôri' za'ra hã ma tô ãtême aihutu, Zezusihi u. ãtême sihutu wamhã, ma tô tãma rowasu'u za'ra:

— Aibâ hã iwê, romanu hã. Wê wa, pawapto na. ⁵ Wasiré ô nherê, te te 're wa'azawi pese. Taha wa, ma tô ãsiminhimi'ru zarina wama 'ri za'ra ni, wate da, rowahutuzé hã. Ta hã ma tô duré pawa'âbâ za'ra, 'ri'wa norî hã. — Âne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

⁶ Tawamhã Zezusi te ãsiré timorî za'ra. Ma tô oto rosahutu za'ra, 'ri u. Te te rosahutu za'ra wamhã, romanu hã ma tô tisiwadi norî hã 'mazatôri' za'ra, te te tãma 'mazadawa wasu'u za'ra da, Zezusihi ma. Tawamhã te te uzusi za'ra wamhã, âne te tãma 'maïrowasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— Wasiwadi hã zudezu'ô nherê, âté asébré ô di za, u, ãsôrôwa u. A hã, u, aiwê di. Ô hã, u, wê prâ ti. Wê prâi wa, âté ãsôrôwa u asébré ô di za, u. ⁷ Wê prâi wa, si'uihâ na we atême morî ô di za, u, tãma ãromhuri'wa hã tãma pese da. Romhã na nherê, aïmreme pire wa, te za, u, aïmreme na tãma ãpe, rowê na tãma 're sãmra mono da. ⁸ Romanu hã, damreme ãpire hã tãma waihu'u pese di, u. ãsib'apito norî mreme hã tãma pire za'ra di, u. Duré ô hã, u, ãmreme hã pire di, tinhîb'a'uwê norî ma, da'wapéi'wa norî ma. Tawamhã, te te 'mazatôri' wamhã, te za, u, mo, ãsadawa para. Sô hârâ wa, te za u, ãtême wi, ãsadawa para. Duré marî hã tãma ãromhuri'wai ma, te te 'rui wamhã, te za, u, tãma 'manha, te te tãma ã'ruzéb' uwaibaba. Taha wa, aïmreme hã pire wa, te za, u, tãma ãpe, tãma ãromhuri'wa hã, rowê na tãma 're sãmra mono da. — Âne te Zezusihi ma sadawa wasu'u za'ra, romanuhu siwadi norî hã.

⁹ Tawamhã Zezusi hã âne hã te te wapari wamhã, ma tô âma titob'uzu, ãsimirowasu'u za'ra na, romanuhu âma hã. Tawamhã ma aipi'ra, datême. Da'ahâ uptabi na ãsarina ãsi'aba'rê norî u, ma aipi'ra. Âne te dama tinha:

— Tô sena, wa aïma waihu'u za'ra wa'wa. Â hã te te sina ã'umnhasizém na hã, niwa te ã'madâ'â ô, ãzarazéhê nhihudu norî nhipti'ai âma hã. Ta norî hã te te âma siwi wabzu ô di, te te sina ã'umnhasizém na hã. — Âne Zezusi hã te tinha, ãsarina ãsi'aba'rê norî ma.

¹⁰ Tawamhã apâ ma tô ai'aba'rê, romanu siwadi norî hã, ãsôrôwa u. Sihutu wamhã, ma tô ãhâzé ré hã sabu za'ra. Rowê na te oto nhamra, hâzé âna.

Ãmrotô 'ra hã, Zezusi te te ãhâiwa'utuzé wasu'u

¹¹ Tawamhã âma ronomro ô ré, te Zezusi hã mo, 'ri wa'ôto u. Na'ï na 'ri wa'ôto nhisi u, te mo. ãsiré 're ãnomro mono norî hã te ãsiré ai'aba'rê. Da'ahâ na te duré ãsiré ai'aba'rê ni. ¹² Tawamhã 'ri wa'ôto 'wawi wa'ra u, ma tô rob'uwe za'ra, Zezusi norî hã, 'ridawa u. Tawamhã ãwab'rere, ma tô dasiwi âri ni, ab're u, ãmrotô 'ra ãdâ hã. Misire aibâ ã'ra hã. Da'ahâ na te ãsiré ai'aba'rê ni, ãmrotô siré, ab're u. ¹³ Tawamhã ãmrotô te te 'madâ'â wamhã, ma tô âma tipê'ézé, Zezusi hã. Tawamhã ma tô tãma tinha, wawa tô da.

¹⁴ Tawamhã ma tô oto ãtême wi. Te te âri za'ra ré, ma tinhîb'rata na ãré upi. Taha wa, ma ãré mazahâri za'ra. Tawamhã te oto 'mahâ:

— Ai'repudu, wa za aïma tinha: Ai'utu. — Âne te 'mahâ.

¹⁵ Tawamhã ai'repudu hã ma tô udu. Sahâ na te oto nhamra. Tawamhã tãma rowê wa, te oto mre. Taha wa, te Zezusi hã ãna ma ti'ru, âne:

— Â ai'ra, âma saprôni. — Âne te tãma tinha. Dâ'â zahâ, oto sahâ na sãmra wa, ma tãma tapê'ewara za'ra ni. ¹⁶ Âne te dasima nharî za'ra ni:

— Tinhib'a'uwē norī hā te za we te te 're wa'apawapto, 'Re Ihâimana u'âsi mono hā. Ma tō we watēme satō, tizadawa wasu'u'wa hā. Mreme pire uptabi di. — Āne 'Re Ihâimana u'âsi mono āma, te tawata za'ra ni.

¹⁷ Tawamhā īwasu'u hā ma tō wapari za'ra ni, daro mono bā, Zezusi te te ihâiwa'utuzé wasu'u hā. Zudezu norī rob 'rata, 're idasi'ubumroi mono norī zama, ma tō īwasu'u hā wapari za'ra ni.

Zuwā Batita hā Zezusihi u, tizadawa wasu'u'wa norī te te īsatōrī zahuré zé wasu'u Mateusi 11.2-19

¹⁸⁻¹⁹ Tawamhā Zezusi te te ihâiwa'utuzé hā ma tō Zuwāhā ma wasu'u za'ra, īsadawa 'madā'ā pese 'wa norī hā. Tawamhā maparane te sō tihārā zahuré, Wanhib'apito u neb zahuré da, te te sadanharī zahuré da. Āne Zuwā te tāma nharī zahuré:

— Ane wa'aba wamhā, te za īsadanharī 'wa, āne: “E a hā Zuwā Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zō, wa za 're wanhimipari za'ra.” Āne te za tāma īzadawa wasu'u wa'wa. — Āne Zuwā hā ma tō tāma nharī zahuré. ²⁰ Tawamhā Zezusihi u, te tineb zahuré. Ītēme simasisi wamhā, ma tō sadanharī zahuré:

— E a hā Zuwā Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zō, wa za 're wanhimipari za'ra. — Āne te sadanharī zahuré.

²¹ Tawamhā īsō'a zahuré, te a'ā da'apese da'ahā na, Zezusi hā. Duré wa'uburé ré, 're īdanomro mono hā ma tō dama anhamra. Duré ītob'a norī hā ma tō ato pese, ahā na.

²² Tawamhā te te da'apese parimhā, te oto tāma nharī zahuré, Zuwā Batitaha mreme 'madā'ā pese 'wa norī ma, āne:

— Apā te za ane wa'wa Zuwāhā u, tāma īwasu'u wa'aba da. Ītob'a norī hā tō pese za'ra wa, ma tō apā te te 're rob'madā'ā za'ra. Īmorī'ō norī hā te oto para na 're nomro. Duré ī'wa're ré norī hā ma tō 're pese za'ra. Hāiba wē na te oto 're nomro. Duré īpo'reptō norī hā te oto 're simipari za'ra. Duré 're īdā'ā za'ra mono norī hā ma tō duré apā 're hāiwa'utu za'ra. Īwasu'uwē hā ma tō duré īsibrob'ō norī hā te te 're wapari za'ra. Āne na te za tāma īrowasu'u za'ra wa'wa, Zuwāhā ma. ²³ Nī'wam norī hā, wa hā 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para we īmorī na, 'rāwi ī'āma 're siwawā za'ra mono ō wamhā, ta norī ma si tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u zahuré.

²⁴ Tawamhā apā te tineb zahuré Zuwā Batitaha u, aibā norī hā. Tawamhā īsa'u zahuré si, te Zuwā hā dama wasu'u wē, Zezusi hā. Da'ahā na idasi'ubumroi mono norī ma, te āne tāma rowasu'u za'ra:

— A'ubuni u, ma tō 're anomro aba mo, Zuwā hā sabu za'ra wa'aba da. E tawamhā du teihī 'rāihā hā uware wa, rowa'u te te 're ihāpā za'ra mono ne, Zuwā Batita hā roti da, sīb'ware na 're ihâimana mono wa, ma tō Ītēme 're anomro aba mo. Mare di. Ta hā roti da, siptete na ma tō 're hâimana. ²⁵ E uza wē na 're si'uza mono wa, ma tō Ītēme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wē na 're si'uza mono ō di. Uza wē ré 're īnomro mono norī hā, te apito nhorōwa āma 're si'ubumro. Uburé marī hā īwē uptabi si, te tāma 're hâimana za'ra, ta norī ma. ²⁶ Ma'āpé, īma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u wai wa, te Ītēme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tō. Īwana īsadawa wasu'u'wa norī hā, īpire na te te siwi āma wabzu za'ra ō di, Zuwā hā. ²⁷ Duréihā ma tō 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā āne āma rob'ui'éré, Zuwāhā āma, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na: “Īzadawa wasu'u'wa, wa za aiwana satō, te te asō ropese mono da.” Āne duréihā āma rob'ui'éré hā, ībāihā na hā.

²⁸ Te duré tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā:

— Uburé īwana 're īnomro mono norī hā te te siwi āma wabzu za'ra ō di Zuwā hā, īsimiromhuri pire na hā. Tane nherē, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're īda'azawi mono zéb zarina, te te 're īda'apawapto mono zé hā, hāiba ré ré, te te waihu'u ō di za, Zuwā hā. Nī'wam norī si, 'Re ihâimana u'âsi mono nhīb'a'uwē norī si te za te te sina 're waihu'u za'ra, ī'uirī na. Taha wa, ta norī hā te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwā Batitaha nhīpai u. Duré nī'wam norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono nhīb'a'uwē norī hā, tisiré norī ma, wapu na 're hâimana za'ra mono nherē, te za pire na 're hâimana za'ra, Zuwā Batitaha nhīpai u, ta norī si ī'uirī na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're īda'apawapto mono zé hā. — Āne ma tō Zezusi hā dama wasu'u, Zuwā hā.

²⁹ Tawamhā uburé ma tō īsimirowasu'u hā wapari za'ra ni. Danhib'apito ma, rob'ui'prazé ubumroi'wa norī zama, ma tō dame wapari za'ra. Ta norī hā ma tō oto wapari pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hā. Taha wa, ma tō Zuwā hā ā dawabzuri hā tāma 'manharī za'ra. ³⁰ Tazahā, parisezu norī hā rowahutu'wa norī me, ma tō siwi wē'ō za'ra 'rāwi, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sima īda'awēzé hā. Taha wa, te te siwi wē'ō za'ra wa, ā dawabzuri hā te te tāma 'manharī za'ra ō di, Zuwā hā.

³¹ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— E 'wam norĩ âma, wa za âma simiré'ê za'ra, â nimosi dapoto tém norĩ âma hã. ³² Âté ai'uté norĩ âma, wa za âma simiré'ê za'ra. 'Ri nhi'riti wa, da te dasina 're i'ubumroi mono zéb âma si'ubumroi ré, âne ai'uté norĩ hã te za si'mahârã za'ra: “Wa norĩ hã wa tô aima rowamreme za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tazahã, âma ato za'ra wa'aba ô di. Duré da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezém na, wa tô aré aima rowamreme za'ra wa'aba ni. Tazahã, a norĩ wa'wa hã wazu ai'ry'ry wa'aba ô di.” Âne te za si'mahârã za'ra. ³³ Tane a norĩ wa'wa hã. Zuwã Batita hã te sai âna nasi aimasisi. Duré uwa 'rãï wa'u isé hã te te 're hãsi mono ô di. Tazahã, âne 're hãimana mono wa, ma tô tâma 're ãharĩ waseté za'ra wa'aba mo, wa'uburé ré 're ãmorĩ na. ³⁴ Wa hã ti'ai âma dasiré ãpodo hã dasazém na, wa 're ãsa. Uwa 'rãï wa'u isé hã wa duré te dame 're hãsi. Tazahã, ãsa za'ëté na 're ãsai mono na, duré uwa 'rãï wa'u zé zeï 'wa na, ma tô ãma 're ãharĩ waseté za'ra wa'aba mo. Duré siwa'ru 're ãdanomro mono norĩ siwadi na, ma tô ãma 're ãharĩ waseté za'ra wa'aba mo. ³⁵ Tane tô. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã, wê di. Tawamhã ãsimiroti hã da te dasima 're wê za'ra mono wamhã, te za ãwê hã da te 're waihu'u za'ra. Da te 're wê'ô za'ra mono ô di za, ãwê hã dasiwi. — Âne Zezusi ma tô tâma siwasu'u za'ra.

Simahã wasu'u

³⁶ Tawamhã aibã parisezu hã ma tô Zezusihi zô hã, ãme sa da. Taha wa, te Zezusi hã ãsôrowa u mo. Tawamhã ma tô nhamra tame, sa da. ³⁷ Tame 'ri wa'ôtô âma hã ma tô ãwasu'u hã wapa pi'ô hã, siwa'ru 're ãmorĩ hã. Parisezu nhorôwa âma sa da, ãsãmra na ma tô wapa. Taha wa, ma tô simhi ti'ã, Zezusihi zarina, wedewa'u zadaze ré hã. Simhi hã, êtê'a 'manharĩ. Wa'ãbã za'ëté di, wedewa'u zadaze hã. ³⁸ Tawamhã Zezusihi babarã na ma tô nhamra, wawa sina. Wawai wamhã, Zezusihi para nhisiwi, ma tô ti'upĩni a'a. Taha wa, te tizéré na tâma u'ô. Tawamhã da te 're ãdatob'rata hãrã za'ra mono ne, tizadawa na ma tô para hãrã. Ma tô wedewa'u zadaze hã ãpara nhisiwi sa'wa, pi'ô na. ³⁹ Tawamhã, parisezu te te 'madãã wamhã, ma tô tip'ê na tâma tinha, Zezusihi ma:

— Tô sena, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u wai 'wa'ãhã, te aré ãwaseté na ãma waihu'u, pi'ô ãma hã. Tawamhã te aré tiwi sisawi, te te upi tô da. — Âne ma tô tip'ê na tâma tinha.

⁴⁰ Tawamhã ãsimirosa'rada hã te te sina waihu'u wa, te aibã ma tinha, Zezusi hã:

— Sima, marĩ, wa za aima waihu'u, waihu'u da. — Âne te tâma tinha.

Tawamhã Sima te asa tâma tinha:

— Ma'ãpê, ãma waihu'u, marĩ hã te waihu'u da.

⁴¹ Taha wa, te Zezusi hã tâma rowasu'u oto, âne:

— Aibã norĩ hã ma tô rob'uiirazéb ô wa, taré a'ã dawi 'maiwaptêrê zahuré. ãmorĩ'rada hã 500 na ma tô dawi waptê. Duré ãhãiba amo hã, 50 na ma tô dawi waptê. Niwapsi te za ãsôwa're're tâma sôMRI zahuré, aibã ma. ⁴² Tawamhã rob'uiirazéb ô wa, ãsôwa're're te te tâma sôMRI zahuré ô di. Sôpru wa, ma tô tâma waihu'u zahuré aibã hã, ãsôwa're're te te tâma sôMRI zahuré tô da. — Âne ma tô Simahã ma rowasu'u, Zezusi hã. Tawamhã te oto âma sadanha:

— E 'wa hã te za sawi pese, aibã ãsôpru hã. E 500 na te te tâma ãsôMRI hã te za sawi pese. E 50 na te te tâma ãsôMRI hã te za sawi pese. — Âne Zezusi te sadanha.

⁴³ Tawamhã Sima te asa tâma tinha:

— Âté 500 na te te tâma ãsôMRI hã te za sawi pese. — Âne Sima, te Zezusihi ma tinha.

Tawamhã Zezusi te duré asa tâma tinha:

— Tane tô. ã'uwaibaba ma tô ãma ãwaihu. — Âne ma tô âma saze.

⁴⁴ Tawamhã pi'ô i u sipi'rai wamhã, te duré tâma tinha, Simahã ma:

— Ahãta, pi'ô hã. Tãma ãzawi pese di. A hã we ãzébré wamhã, ã hã dama 'rui ô di, da te ãpara upsô da. Pi'ô si ma tô ãpara upsô, ti'upĩni na. Ma tô duré tizéré na ãpara u'ô. ⁴⁵ A hã we ãwisi wi, ãzawi ô di, ãtob'rata hãrã na. Pi'ô si ãzébré wi, ma tô ãpara hãrã. ⁴⁶ A hã dama ãrui ô di, azeitona 'rãï wa'ui wam na da te ãzéré u'rê da, ãma robze da. Pi'ô hã wedewa'u zadaze pire hã ma tô ãpara nhisiwi sa'wa. ⁴⁷ Tãma ãzawi uptabi wa, ma tô ãma 'manharĩ wê. Marĩ hã te te 're ã'ab'manharĩ waseté mono zé hã ahã nherê, wa tô tâma tipa. Taha wa, tâma ãzawi uptabi di, te tâma aparti wa. Dawasété ahã na 're dasisãMRI za'ra mono ô wamhã, da te dasina 're waihu'u za'ra mono ô di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dawasété ahã na te te dama 're ã'apari mono zé hã. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dama sawi prã ti za. Dawasété ahã na 're dasisãMRI za'ra mono wapsi, te za da te dasina 're waihu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dawasété ahã na te te dama 're ã'apari mono zé hã. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dama sawi uptabi di za. — Âne ma tô Simahã ma waihu'u, Zezusi hã.

⁴⁸ Tawamhã pi'ô i ma, te oto tinha:

— Marĩ hã 're ã'ab'manharĩ waseté mono zé hã wa tô oto aima tipa. — Âne te pi'ô i ma tinha.

⁴⁹Tawamhã Zezusihi mreme, ma tô pi'õi âma wapari za'ra, Isiré Isaihuri norĩ hã. Taha wa, ma tô tipê'ê na tâma nharĩ za'ra:

— E 'wa hã õ hã, marĩ, da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, te te dama 're ĩ'apari mono hã. — ãne te tâma nharĩ za'ra, tipê'ê na.

⁵⁰Tawamhã Zezusi te duré pi'õi ma tinha:

— Īzazei wa, wa tô aipawapto, aiwasédé hã rême pese da. Rowê na te za oto 're aimo. — ãne te pi'õi ma tinha, Zezusi hã.

8

Pi'õ norĩ hã, Zezusihi siré ĩsi'aba'rézé wasu'u

¹Tawamhã âma ronometro wapsi, te Zezusi hã datême 're mo, daro mono bâ. 'Ri nho'õmo mono bâ, te datême 're mo, 'ri wa'õtõ mono bâ. Tawamhã datême 're morĩ wamhã, ma tô ĩwasu'uwê na te te 're da'apo're pu'u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zé wasu'u na. Datême 're morĩ wamhã, aibã norĩ hã 12 na ĩhãiba za'ra hã, te ĩsiré 're nomro. ²Pi'õ norĩ zama, te ĩsiré 're nomro, wa'uburé, te te tâma 're ĩ'anhamra mono norĩ hã. Duré, ĩhãzé hã te te tâma 're ĩ'apari mono norĩ zama, te ĩsiré 're nomro. Pi'õ nhisi hã, Mariza Madarena na ĩsisi hã, wa'uburé hã, 7 na ĩhãiba za'ra hã te te tâma ĩsãmra za'ra hã. ³Duré, Zuwãna na pi'õ nhisi hã. Cuzaha mro hã, apito Erodihĩ ma romhuri'wai mro hã. Duré, Suzana na pi'õ nhisi hã. Aimawi norĩ hã te duré ĩsiré 're nomro, pi'õ norĩ hã, ahã na. Ta norĩ hã tinhimarĩ na, te Zezusi norĩ hã te te 're pawaptob za'ra.

Aibã hã amnho poto mono da, te te ĩ'anhamra mono zé wasu'u
Mateusi 13.1-23; Marcusi 4.1-20

⁴Tawamhã da'ahã na ma tô ĩtême aihutu ni Zezusihi u, 'ri ahã mono bâ, da te sabu za'ra da. Tawamhã, ĩtême dasi'rã'õtõ wamhã, ma tô dama romnhimírê'é, ãne:

⁵— Aibã hã te buru u mo, ti'ai hãibãdá na, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da. Tawamhã, amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bãdãdi zababa ma rere'e. Taha wa, ma tô dapara na nasi wati'i za'ra ni, tiwi ĩrere'e mono hã. Sire hã ma duré te te uprosi, poto mono õ ré. ⁶Êtê nhisiwi, ma duré nima norĩ hã rere'e, amnho hã. Ti'ã baihãire di, êtê nhisiwimhã. Tawamhã, 'wanhipré wairébé mono wamhã, ti'ai wa'ro wamhã, ma 'wanhipré'ré. ⁷Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tô 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, ma tô te te uprosi. ⁸Ti'ai wê wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Ma tô oto 'rã. 'Rãĩ mono wamhã, 'rãĩ pese uptabi di, rob're hã. — ãne Zezusi ma tô dama rowasu'u.

Te duré dama tinha:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ápé ĩwapari pese za'ra wa'aba ĩnhimirowasu'u na hã, waihu'u za'ra wa'aba da. — ãne te dama tinha.

⁹Tawamhã Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ si, te sadanharĩ za'ra:

— E marĩ na, te âma ĩsimiré, amnho potozém na hã. — ãne te sadanharĩ za'ra. ¹⁰Tawamhã Zezusi asa te tâma nharĩ za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô dawĩ sawi, a'ã da te waihu'u tã za'ra da, da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zé wasu'u hã. A norĩ wa'aba ma si, ma tô oto ĩwasu'u hã aima waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, dama ĩwaihu'u'õ hã. Taha wa, wa tô ĩnhimiromnhimírê'é na si, te dama 're arowasu'u. Tawamhã dapore na, da te 're wapari za'ra mono nherê, da te waihu'u za'ra õ di za, âma ĩsimiré'ézé hã.

¹¹— ãhãna, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, te âma ĩsimiré'ézé hã waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho potozé hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono mreme, te wasu'u. ¹²Amnho hã bãdãdi zababa ĩrere'e mono hã, aimawi a'uwê, te wasu'u. Ta norĩ hã áté te za ĩsadawa wasu'u hã taré tipo're na te te 're wapari za'ra. Tawamhã te za Wa'uburé hã ĩtême 're sihutu áté, te te tâma 're roti za'ra mono da, te te 're saze za'ra mono tã da, te te 're sã'reptu za'ra mono tã da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Tawamhã wa'rui'wa nhimiroti zarina, te te saze za'ra õ di za, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã. ¹³Duré amnho hã êtê nhisiwi ĩrere'e mono hã, aimawi a'uwê, te wasu'u. Ta norĩ hã áté te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra, tipo're na. Tawamhã te za ĩwasu'u ma 're to za'ra. Tazahã, õne haré te te 're saze za'ra mono õ di za. Áté, te za te te 're saze hutu za'ra. Áté rowasédé hã da te tâma 're 'manharĩ za'ra mono õ'umnhasite, te za apã 're sipizari za'ra. ¹⁴Duré amnho hã wab'ru wazari ĩ'a'a mono hã, aimawi a'uwê, te wasu'u. Ta norĩ hã áté te za taré tipo're na te te 're wapari za'ra, ĩsadawa wasu'u hã. Tazahã, marĩ wamhã, õhõ âma si 're nomro mono õ di za. Áté, marĩ na si te za te te 're rosa'rata za'ra sima, áté rob'uipezém na si, áté titozém na si. Tawamhã rob'rã ĩ'rã wê prã ne, 're hãimana wê uptabi za'ra mono õ di za. ¹⁵Amnho hã ti'ai wê wa, te te ĩ'anhamra mono hã, aimawi a'uwê, te wasu'u. Ta norĩ hã áté te za tipo're na

te te 're wapari za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã. Tawamhã te za te te 're 'madâ'â pese za'ra. Ône haré, te za 'Isimiroti na 're nomro. Tawamhã rob'rã i'rãi wê uptabi ne, hâimana wê uptabi na, te za oto 're hâimana za'ra. Âne amnho potozé wasu'u na, wa aima âma simiré'é za'ra wa'wa. — Âne, Zezusi te tâma rowasu'u za'ra, tisiré 're inomro mono nori ma.

¹⁶ Tawamhã rob'u iwêzém na te duré âma simiré'é:

— Rob'u iwêzé hã da te ro'o wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za sãri ni. Mare di. Ísima'warazém na si, te za sô'awi da te 're sôré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'u iwêzé hã. ¹⁷ Tane, Ìmreme hã a'â te dama iwaihu'u ô hã te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Taha wa, wa tô rob'u iwêzém na âne âma simiré'é.

¹⁸— Taha wa, ma'ápé Ìmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono. Tawamhã Ìzadawa wasu'u hã te za te aima 're waihu'u za'ëté za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Ìmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono ô wamhã, te za apã te te aiwi 're awaibui wa'wa, Ìzadawa wasu'u hã. Tawamhã Ìmreme waihu'u'wa na, 'rãwi 're asi'madã'â ze za'ra wa'aba mono nheré, te za Ìmreme waihu'u'ô'wa ne, oto 're anomro aba mo. — Âne te Zezusi hã tisiré 're inomro mono nori ma rowasu'u za'ra.

Zezusihi na wasu'u, ñno nori wasu'u me

Mateusi 12.46-50; Marcusi 3.31-35

¹⁹ Tawamhã Zezusihi u, te ñna hã mo, ñno nori me. Te te sabu za'ra da, te itême ai'aba're. Tazahã, da'hã uptabi wamhã, itême sisisi waihu'u ô di. ²⁰ Tawamhã Zezusihi ma, ma tô ni'wa hã rowasu'u, âne:

— Ano nori hã te rowi asô aimasa, ana me. Te sima wê za'ra, te te asabu za'ra da. — Âne ma tô tâma rowasu'u ni.

²¹ Tawamhã Zezusi te uburé dama tinha:

— Ni'wam nori hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhã, duré te te 're 'madã'â pese za'ra mono wamhã, ta nori hã ñna, duré ñno. — Âne Zezusi ma tô dama waihu'u.

Zezusi hã rowa'u'u ma, te te ñnarizé wasu'u

Mateusi 8.23-27; Marcusi 4.35-41

²² Tawamhã bâta na, te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra:

— Oto zara u, wa te sapri za'ra wa'aba. — Âne te tâma nharĩ za'ra, tisiré 're inomro mono nori ma. Tawamhã uba're wa, ma tô asisi, zara u te te sapri za'ra da, isô'u na. ²³ Tawamhã te te siré sari za'ra ré, te oto Zezusi hã nhono, uba're wa. Sôto ré, ma tô rowa'u isa'êne hã watobro. Taha wa, uba're 're, ma tô â hã âzé. Uba're 'remhã, â hã 'masisi wamhã, simimnhasi di oto. ²⁴ Taha wa, ma Zezusihi u tiwahutu za'ra, te te siwi utu da. Tawamhã âne te siwi 'mahã:

— Rowahutu'wa, rowahutu'wa, wa za ai'utôri ni. — Âne te 'mahârã za'ra. Tawamhã Zezusi ma tô udu. Ma tô wahudu. Rowa'u'u ma, te tinha, te te sazãri da. Duré â ma, te tinha, âtu da. Taha wa, ma tô sazã, rowa'u hã. Ma tô ti'âtu oto. ²⁵ Tawamhã tisiré 're inomro mono nori ma, te tinha:

— E niha bâ asiwi Ì'umnhasi aba ô di. — Âne te tâma nharĩ za'ra. Taha wa, te sima nharĩ za'ra:

— E niha ô hã aibã hã. Rowa'u'u ma, te tinha. Tawamhã rowa'u hã ma tô sazã. Duré, â nhübzaishã ma, te tinha. Taha wa, ma tô ti'âtu. Ìmreme hã ma tô wapari zahuré. — Âne te sima nharĩ za'ra. Mreme pire wa, ma âma titob'uzu za'ra. Ône hã tâma sa'rese za'ra ô wa, ma tô tâma tipahi za'ra, isiré 're inomro mono nori hã.

Zezusi hã, aibã hawi wa'uburé te te isatôri za'ra zé wasu'u

Mateusi 8.28-34; Marcusi 5.1-20

²⁶ Tawamhã Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, te isô'u na siré sari za'ra, te te sapri za'ra da, zara u, Zezusi nori hã. Tawamhã ma tô oto aihutu zara u, Zeraza na danhipti'a nho'ômo nhisi niwĩ. ²⁷ Tawamhã uba're hawi, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, ma tô aibã hã itême wi, wa'uburé ré 're imori hã. 'Re si'uzã mono ô di oto, aibã hã. Ai'uréwi, te oto 're mo. Duré 'ri 're, 're sãmra mono ô di oto. Adã'ã 'ru âma si te oto 're sãmra, êtê wa, ab're sirômo âma. Tame 're hâimana mono ré hã, ma tô âma tironomro pese. ²⁸⁻²⁹ Aibã hã da'rata 're sãmra mono ré, ma tô da te 're 'madã'â za'ra, 're pusi tô mono da. Ma tô da te dasiwi 're hi wasisi, isi'uwazi nhorô rutu na. Te duré da te dasiwi 're pa wasisi. Tazahã, tihi wasisizé hã te te sina 're anhinari, tipawasisizéb zama. Taha pari, te wa'uburé hã te te siwi 're saproni, a'ubuni u. Tawamhã aibã hã Zezusi te te 'madã'â wamhã, ma tô 're sadari. Taha wa, hi'rãtitô ma aime, Zezusihi papara. Tawamhã mreme 'rãihã na te tâma tinha, âne:

— Zezusi, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, e marî ì'âma 'manharî da, te we aimo. Ì'azârî ò di za. Âne, wa ìsina aipa'uwati. — Âne te Zezusihi ma tinha, wa'uburé ma, te te rob'ru ma, aibâ hawi watobro da.

³⁰Tawamhâ Zezusi hâ te sadanha, Ìsisi zô:

— E niha asisi hâ.

— Ahâ na, ìnhisi hâ. — Âne te aibâ hâ tâma sisisi, wa'uburé hâ âma ahâ wa.

³¹⁻³²Tawamhâ romhutu na te uhâbâ norî hâ tisa te te 're huri ahâ na, sa'a zahâpâ para wi. Tawamhâ wa'uburé norî hâ te Zezusihi wi rowaptêrê za'ra sina, rob'rehâ u te te satôri tó za'ra da. Uhâbâ u, te te satôri za'ra da, te sina rowaptêrê za'ra, uhâbâ hâiba 're, 're si'ubumroi mono da. Taha wa, ma tó Zezusi hâ âma saze za'ra. ³³Tawamhâ aibâ hawi ma tó wairé wa'uburé norî hâ, uhâbâ u si'aba'rê da, ìhâiba 're, 're si'ubumroi mono da. Tawamhâ, ìtême sisisi wamhâ, uhâbâ norî hâ te sisa're, wara sina. Sa'a hawi, te pi'reba sisa're, ìsô'ui u. Tawamhâ âi ba ma tó rere. Taha wa, ma ai'utô uburé.

³⁴Tawamhâ uhâbâ 'madâ'â wa norî hâ te 'madâ'â za'ra wamhâ, te ìsiti datême sisa're, wara sina. 'Ri nho'ômo âma, ma tó dama rowasu'u za'ra. Rom na, 'ri wa'otô âma zama, ma tó dama rowasu'u za'ra. ³⁵Tawamhâ ìsimirowasu'u hâ da te wapari za'ra wamhâ, te ìtême ai'aba'rê ni, da te sabu za'ra da. Zezusihi u dasihutu wamhâ, ma tó aibâ hâ 'madâ'â za'ra ni, wa'uburé ìhawi ìwairébé hâ. Uza ré, te oto nhamra Zezusihi papara, rowê na. Tawamhâ tâma rowê wa, ma tó tâma tipahi za'ra, dama 're ìrowê za'ra mono zé hâ tâma sa'rese za'ra ô wa. ³⁶Tawamhâ âma ì'madâ'â za'ra 'wa norî hâ te aibâ wasu'u hâ dama wasu'u za'ra, ìsihutu norî ma. Aibâ, Zezusi te te ìpawaptobzém na, te tâma rowasu'u za'ra. ³⁷Tawamhâ aibâ wasu'u te te wapari za'ra wamhâ, ma tó tâma tipê'êwara za'ra. Taha wa, te Zezusihi ma rob'ru za'ra, ìrom nhiti morî za'ra da. Aihîni te tâma rob'ru za'ra, Zerza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're ìsi'ubumroi mono norî hâ.

Tawamhâ Zezusi te za oto âzé, uba're wa, danhiti morî da. ³⁸Tawamhâ aibâ te sina 'mahâ, Zezusihi siré 're morî da, te te tâma pisutu da, wa'uburé ìhawi ìwairébé hâ.

Tane nherê, te Zezusi hâ aibâ ma tinha, âne:

³⁹— Apâ aimorî, asôrôwa u, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwê na te te aipawaptobzém na asisânawâ norî ma, asiwasu'u da. — Âne te aibâ ma tinha.

Tawamhâ aibâ te oto mo, tinhorôwa u, 'ri baba dama siwasu'u mono da, Zezusi te te ìpawaptobzém na hâ.

Zezusi, Zairuhu 'ra te te ìhâiwa'utuzé wasu'u, bâdâdi wâi wa, pi'ô hâ te te ìpesezé wasu'u me Mateusi 9.18-26; Marcusi 5.21-43

⁴⁰Tawamhâ ma tó Zezusi norî hâ apâ saprî za'ra, zara u. Zara niwî, ma tó da'ahâ na ìwana sô ropsâmri za'ra ni. Tawamhâ apâ datême wisî wê te, ma Zezusi hâ sawi za'ra ni, dato sina. ⁴¹⁻⁴²Tawamhâ ma tó aibâ hâ ìtême wi, Zairu na ìsisi hâ, zudezu norî te, rowahutuzéb âma dawada'uri'wa hâ. ìtême wisî wi, ma tó hi'râtîtô aime, Zezusihi papara, ti'ra âma te te sadawa pibu da, ìsôrôwa u morî da, ì'ra hâ hâzé wa, te te tâma pese da. ì'ra hâ pi'ô pisi, azarudu hâ 12 na âma ìwahu. Hâzé ahâ wa, te za oto tiwi dârâ. Tawamhâ Zezusi te oto mo, ìsôrôwa u. Morî ré, te da'ahâ na âma dasi'uirî. Ma dasiwi hôte ni.

⁴³⁻⁴⁴Tawamhâ bâdâdi na morî ré, ma tó pi'ô hâ wi, Zezusihi u, ìhâzé ré hâ, marî te te 're ì'manharî mono hâ. Hâzé ré, ma tó âma tiwahub ahâ, 12 na âma ìwahubzê hâ. Dawede'wa norî ma, ma tó uburé tinhibro hâ uprosi, tisiwa'âbâzém na. Tazahâ, dawede'wa norî hâ te te siwi hōsi ò di, ìwede na hâ. Tawamhâ pi'ô hâ, Zezusihi babarâ niwî ma tó saprî. Ì'uza 'râsudu hâ ma tó tiwi upi. Taha wa, ma awa'awi séptârâ. Tâibâ oto ìhâzé hâ. ⁴⁵Taha wa, ma tó âne da'mahâ, Zezusi hâ:

— E 'wa hâ ma ì'uza hâ ìwi upi. — Âne te da'mahâ.

Tane nherê, te tâma amrami za'ra ni. Taha wa, te Pedru hâ tâma tinha:

— Rowahutu'wa, oro aihîni ai'âma wasi'uirî mono za, wa wasiwi aihôte ni. — Âne te tâma tinha.

⁴⁶Tawamhâ Zezusi asa te tâma tinha:

— Ni'wa hâ ma tó ì'uza hâ ìwi upi. Ìwaih'u' u pese na, wa tó pese. Âne, wa tó ìsina waih'u' u.

— Âne te tâma tinha.

⁴⁷Tawamhâ ma tó pi'ô hâ sina wapa, Zezusihi mreime hâ. Da te sa'rese âna, sâmbra ò di oto, pi'ô hâ. Âne ma tó sina waih'u' u. Tawamhâ rêrê'ê sina, ma tó Zezusihi papara aime hi'râtîtô. Danho'a te Zezusihi ma siwasu'u pese, âne:

— Ìhâzé wa, wa ai'uzi aiwi upi, ìpese da. Tawamhâ awa'awi wa tó séptârâ. — Âne te tâma siwasu'u. ⁴⁸Tawamhâ Zezusi te tâma tinha:

— Ìhidiba, za te aipesezém na ì'umnhasi wa, ma tó aihâzé hâ aima apa. Rowê na te za oto 're aimo. — Âne, Zezusi ma tó tâma tinha.

⁴⁹ Tawamhã pi'oi ma, te te rowasu'u ré, ma tô âma wi, aibâ hã. Zairuhu u, ma wi. Îsôrôwa hawi, ma îtême wi, rowahutuzéb âma 're da'anhimi'rui mono 'wai u hã. Tawamhã te Zairuhu ma rowasu'u aibâ hã, âne:

— Ai'ra hã ma tô aiwi dârâ, azaruture hã. Rowahutu'wai wi, ro'wa're ô'umnhasite, simiromhuri nherê. — Âne te tâma tinha.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi ma tô sina wapa. Taha wa, te Zairuhu ma tinha:

— Ai'ra wasu'u ma, aipahi tô. Îwétési asina Î'umnhasi, te aipawaptob da. Îwétési Î'umnhasi wamhã, rowê na te za oto aima 're sãmra. — Âne te Zezusi hã tâma tinha.

⁵¹ Tawamhã Zezusi hã Zairuhu nhorôwa u oto wisi wamhã, ma tô pisutu za'ra, Pedru nori si îsiré sisisi da, Zuwã hã duré Ti'adu hã, azaruture mama nori siré hã.

⁵² Tame da'ahâ na te âma ta'ry'ry ni, dapê'ézé te. Taha wa, te Zezusi hã dama tinha, âne:

— Âma ai'ry'ry wa'aba ô di za. Azaruture hã dâ'â ô di. Taré te nhono. — Âne te dama tinha.

⁵³ Tawamhã asa te tâma nharî za'ra ni:

— Oro taré sôtô za, te pê'ézani âna nomro. — Âne te tâma nharî za'ra ni. Îdâ'ázém na, ma tô waihu'u za'ra ni. Taha wa, ma tô âne tâma nharî za'ra ni. ⁵⁴ Tazahã, te te damreme 'madâ'â ô di, Zezusi hã. Ma tô pa'â. Mreme 'râihã na, te tâma tinha, âne:

— Azaruture, aiwahutu. — Âne te tâma tinha.

⁵⁵ Tawamhã ma tô apâ pê'é waze, awa'awi. Hâiwi te oto za. Taha wa, mram na te wada'uri zahuré, te te tâma a zahuré da, imama nori hã. ⁵⁶ Taha wa, I'ra apâ hâiwa'utu wa, ma tô âma titob'uzu zahuré, imama nori hã, timro me. Taha wa, tâma rowê zahuré di. Tane nherê, te I'ra na sadawa uwati zahuré, te te dama rowasu'u zahuré tô da a'â.

9

*Zezusi hã, aibâ nori te te datême îsatôri za'ra zé wasu'u
Mateusi 10.5-15; Marcusi 6.6-13*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô sitême sô tihârâ za'ra, Îsiré 're Înomro mono nori zô, aibâ nori hã 12 na îhâiba za'ra hã zô. Tawamhã ma tô tâma pisutu za'ra, waihu'u pese na 're nomro mono da, wa'uburé nori hã te te dama 're sãmra za'ra mono da, duré îhâzé ré nori hã te te 're pese za'ra mono da, îsadawa para. ² Tawamhã ma tô duré satôri za'ra, îwasu'uwê na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, 'Re îhâimana u'âsi mono, da'âma 're isib'a'uwê mono zé wasu'u na. Taha wasu'u na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, ma tô satôri za'ra. Duré te te 're dapese za'ra mono da, ma tô datême satôri za'ra. ³ Âne te tâma roti za'ra:

— Ai'ubana te za 're anomro aba mo. Marî hã asiré 're 'wasari aba mono ô di za, asiwazusizé hã, duré romramizé hã. Marî hã 'wasari aba ô di za, mra hã, duré rob'uiprazé hã, duré ai'uzazé hã, asô'utu'u wa'wa hã. Datême 're aihutu aba mono wapsi, âté 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa. ⁴ Tawamhã asô îhârâ 'rata aba nhorôwa âma si, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, 're aiwairébé aba mono ô ré. ⁵ Datême 're aihutu aba mono wamhã, âté asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono ô di za. Tawamhã dahawi te za 're aiwairébé aba mo, darob amoi u. Dahawi 're aiwairébé aba mono wamhã, aipara'uza zapru hã te za 're îtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dawasété ma ropibuma, asimirowasu'u na, da te dasiwi 're aiwê'ô za'ra wa'aba mono wa. — Âne ma tô tâma roti za'ra, Zezusi hã.

⁶ Tawamhã te oto datême ai'aba're, 'ri wa'ôtô mono bâ. Daro mono bâ, ma tô îwasu'uwê na te te 're dapo're pu'u za'ra, Zezusi hã siré 're Înomro mono nori hã. Ma tô duré te te 're dapese za'ra.

*Apito Erodi hã, Zezusi hã âma te te îrosa'ratazé wasu'u
Mateusi 14.1-12; Marcusi 6.14-29*

⁷ Tawamhã apito Erodi hã, Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma da'madâ'â'wa hã ma tô Zezusi hã wasu'u hã wapa. Âne ma tô ni'wam nori hã âma rosa'rata za'ra, Zezusi hã âma hã:

— Âté Zuwã Batita apâ îhâiwa'udu. ⁸⁻⁹ Âté Eriasi apâ we Îmorî. Âté 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, duréi pese idâ, apâ îhâiwa'udu. — Âne ma tô Zezusi hã âma romnomri za'ra ni. Tawamhã Erodi te tinha:

— Wa hã te waihu'u ô di. Âté ni'wa hã. Wa hã, Zuwã hã wa tô dama ti'ru, da te râ nhizâri da. Tâibâ Zuwã hã. E 'wa hã bété îwasu'u hã, te îwaparî hã. Te sabu neza. — Âne te tinha, Erodi hã.

*Zezusi, dasa na te te îdapawaptobzé wasu'u
Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Zuwã 6.1-14*

¹⁰Tawamhã ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tã aihutu apã, Zezusihi u, ãsadawa para datẽme ãsi'aba'rẽ norĩ hã. Sihutu wamhã, ma tã tãma siwasu'u'za'ra, te te 're ãdapawaptob za'ra mono zẽm na. Zezusi hã te oto te te simro sirẽ, Besada na 'ri nhisi u, hãiba pisutu. ¹¹Tazahã ma tã ãwasu'u hã wapari za'ra ni. Taha wa, da'ahã na te ãsarina ai'aba'rẽ ni. ãtẽme dasihutu wamhã, uburẽ ma tã dazawĩ, Zezusi hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zẽm na, te dama rowasu'u, Zezusi hã. Durẽ, ãhãzẽ rẽ norĩ hã ma tã pese za'ra.

¹²Ãne rẽ, ma tã tihãiwahã. Taha wa, ma ãtẽme ubumro, ãsirẽ 're ãnomro mono norĩ hã, 12 na ãhãiba za'ra hã, te te tãma nharĩ za'ra da, ãne:

— ãmẽmhã robaba di, 'ri hã. Õhõta romhuture di, 'ri wa'õtõ u hã. Durẽ, re na 'ri ãsimasa mono u hã, romhuture di. Ma'ãpẽ tamomo dazatõrĩ za'ra na, dasa hã da te huri da, danhotõ za'ra da zama. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

¹³Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. A norĩ wa'wa hã te za dama ã'ã za'ra wa'wa, dasaihuri da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra:

— Wasazẽ hã syyre di. ã'u'etẽ wapu hã 5 na si, ãhãiba hã. Durẽ pe'a hã maparanere. E da'ahã uptabi nherẽ, wa za tawamhã ai'aba'rẽ ni, dasazẽ hã wa te dama uipra za'ra da. — ãne te tãma nharĩ za'ra, tame da'ahã uptabi na, dasimasa wa.

¹⁴Aibã norĩ hã 5 miu na ãhãiba za'ra hã te aimasa. Zezusi hã te durẽ asa tãma nharĩ za'ra:

— Ma'ãpẽ, dama roti za'ra wa'aba, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsãtã pese na. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

¹⁵Tawamhã te dama nharĩ za'ra, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsãtã pese na.

¹⁶Tawamhã ã'u'etẽ wapu hã ma oto waibu Zezusi hã, 5 na ãhãiba hã. Pe'a ma durẽ timra. Hãiwa u te ãrẽ rob'madã, timama õma wata da, sõpru wa. Taha pari, ma tã te te wẽ'ẽ, ã'u'etẽ wapu hã. Pe'a zama, ma tã te te wẽ'ẽ. Ma tã te te sõmri oto, tisirẽ 're ãnomro mono norĩ ma, te te dama sõmri mono da. ¹⁷Tawamhã dasa hã aihĩni ma tã huri ni. Ma tã da te 'mahãpãrĩ. Da te 'mahãpãrĩ mono parĩp si, ma tã si'õtõ wa, te te apã ubumro za'ra, danho'rada hã, Zezusihi sirẽ 're ãnomro mono norĩ hã. Si'õno hã ahã di, danho'rata rẽ hã, 12 na ãhãiba hã.

Pedru hã Zezusi, Danho'reptui'wa na te te ãwasu'uzẽ wasu'u

Mateusi 16.13-28; Marcusi 8.27-9.1

¹⁸Tawamhã Zezusi hã bãtã na te nhamra danhiti, mremera da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Aibã norĩ hã te ã'rata asimro, ãsirẽ 're ãnomro mono norĩ hã. Timama ma, mremera pari, te sadanharĩ za'ra tisirẽ norĩ hã, ãne:

— E niha ma tã dasima ãwasu'u za'ra ni. E 'wa hã wa hã, wa 're mo. — ãne te sadanharĩ za'ra.

¹⁹Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra:

— Aiwasu'u hã, ahã di. A hã, u, Zuwã Batita, apã aihãiwa'udu. A hã, u, Eriasi apã we aimorĩ. A hã, u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, durẽ pese atã, apã aihãiwa'udu. ãne, wa tã aiwasu'u hã wapari za'ra ni. — ãne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

²⁰Tawamhã Zezusi te durẽ sadanharĩ za'ra, ãne:

— A norĩ wa'wa hã bẽtẽ, e niha ma tã asima 're ãwasu'u za'ra wa'aba mo. — ãne te sadanharĩ za'ra.

Taha wa, te Pedru hã tãma tinha, ãne:

— A hã Danho'reptui'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te aipisudu. — ãne te tãma tinha.

²¹Tawamhã Zezusi te sadawa uwati za'ra, te te a'ã dama wasu'u tã za'ra da, Danho'reptui'wa na. ²²Taha wa, te tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã ti'ai ãma dasirẽ ãpodo hã, wa za robzẽpata za'etẽ. Dama roti'wa norĩ hã te za siwi ãwẽ'õ za'ra. Durẽ 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ hã, te za siwi ãwẽ'õ za'ra, sasedoti ãpire norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ zama, te za siwi ãwẽ'õ za'ra. Taha wa, te za dasiwi ãwĩrĩ ni. Tawamhã bãdã maparane ã'ãma si'utõrĩ õ rẽ, wa za hãiwa'udu apã. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

²³Tawamhã te uburẽ oto dama tinha, ãne:

— Ni'wam norĩ hã ãsirẽ 're nomro u'ãsi mono da, te te sima 're ãwẽ za'ra mono wamhã, tihãimanazẽm na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Awẽ sidãpãsi, tiza'ozẽb rẽ, ãzarina 're ãnomro mono ne, da te dasiwi uprosi da nherẽ, te za ãsirẽ 're nomro. ²⁴Ni'wam norĩ hã tihãimanazẽ te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ ãsi'utõrĩ õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ãzarina 're nomro mono da, tihãimanazẽ te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã. ²⁵Ãtẽ ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahã uptabi da. Tawamhã te za oto dãrã. Ti'ãb rẽ sibrob ahã nherẽ, e tãma 're rowẽ mono di za, rowẽ ãsi'utõrĩ õ hã

te te sina uwaimrami ō wamhā. Mare di. Tāma 're rowē mono ō di za. ²⁶ Ni'wam norī hā dapipa te, ĭzazei'wa na, duré ĭmreme 'madā'ā pese 'wa na, áté dama 're siwasu'u za'ra mono ō di za, 're siséb za'ra mono ō'umnhasite. Áté te za dawī 're si'udā za'ra, ĭzazei'ō'wa newa. Nimahā na, wa hā ti'ai āma dasiré ĭpodo hā wa za wei mo apā, ĭhāiba na hā rowa'a za'ētē na. ĭmama hā rowa'a ré, te 're hāimana u'āsi. Hāiwa āma tāma ĭromhuri'wa norī zama te duré ĭré 're hāimana u'āsi za'ra, hāimana wē na. Tane duré wa hā, wa za duré rowa'a za'ētē ré wei mo apā. Tawamhā, apā we ĭmorī wapsi, ĭ'udā'wa norī hā ĭzazei'wa na te sisi za'ra ō di za, ta norī hā. ²⁷ Tō sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihīni ō nherē, ai'matā'ā aba ō ré, te za 'Re ĭhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĭsib'a'uwē mono zé hā āma ĭ'madā'ā za'ra wa'wa. — Āne ma tō dama waihu'u, Zezusi hā.

Ētē 'rāihā āma, Zezusihi hāiba na rowa'a za'ētē wasu'u

Mateusi 17.1-13; Marcusi 9.2-13

²⁸ Romhuri hā misi āma si'utōrī pari, ma tō Zezusi hā te te siré simro, Pedru norī hā Zuwā norī me, Ti'adu norī me, 'Re ĭhāimana u'āsi mono ma, mreime da. Ētē 'rāihā na, ma tō sai'uri za'ra. ²⁹ Zezusi hā Timama ma, mreime ré hā, aimawi oto ĭ'ubu hā. Duré, ma tō ti'uzza hāirā. Hāirā uptabi di, ĭ'uzza hā. Ma ai'ubuzi. ³⁰⁻³¹ Tawamhā aibā hā maparane, ma tō ĭtēme sihāi'rē zahuré, Mozési norī hā, Eriasihi me. ĭhāiba na hā rowa'a sa'ētē zahuré di. Ta norī hā Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra, 'Re ĭhāimana u'āsi mono te te tāma ĭpisutuzéb zarina, za ĭdá'ázém na Zeruzarē āma. ³² Te te sima rowasu'u za'ra ré, te Pedru norī hā ĭnhotō za'ra. Sōtō pese za'ra di. Oto utu za'ra wamhā, ma tō Zezusi hā 'madā'ā za'ra. ĭhāiba na hā rowa'a sa'ētē di. Aibā norī zama ĭ'rata ĭsima'wara zama ma tō 'madā'ā za'ra. ³³ Aibā norī hā oto apā tiwi neb zahuré wa za, te Pedru hā Zezusihi ma tinha, āne:

— Rowahutu'wa, āne wama rowē za'ra di. Si'ubdatō, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni, aihāiba bā wa'aba, ate da hā, duré Mozésihi te da hā, duré Eriasihi te da hā. — Āne te tāma tinha, te te rosa'rata āna, Pedru hā. ³⁴ Tawamhā Zezusihi ma, te te nharī ré, ma hāiwa nhirōtō'a za'ēne hā we hāiba zuwa za'ra, Zezusi norī hā. Taha wa, ma tāma tipahi za'ra. ³⁵ Hāiwa nhirōtō hawi, te we 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā tāma nharī za'ra, āne:

— Ā hā ĭ'ra, te ĭpisudu. Ma'āpē ĭsimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono za. — Āne te we tāma nharī za'ra, Pedru norī ma.

³⁶ We tāma mreime pari wamhā, siwaprosi te oto za, Zezusi hā. Ari'iwi te a'ā tihāimana za'ra, mreime āna, ĭsiré 're ĭnomro mono norī hā. Ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra ō di a'ā, te te ĭ'madā'ā za'ra zém na hā.

Zezusi hā, ai'reputu ma, wa'uburé te te ĭmezé wasu'u

Mateusi 17.14-20; Marcusi 9.14-29

³⁷ Tawamhā awēpsi ma tō étē 'rāihā hawi si'ra za'ra, Zezusi norī hā. Taha wa, da'ahā na ma tō danhopētē za'ra, Zezusihi u ĭdasi'aba'rē hā. ³⁸ Aibā hā dawa'wa ĭsa hā ma tō 'mahā, āne:

— Rowahutu'wa, ĭ'ra ma, wa aiji rowaptē, ĭma pese da. ĭ'ra misire hā, ai'repudu. ³⁹ Wa'uburé hā te za upi. Te te upi wamhā, te za tizadari, ĭ'ra hā. Te za sitete. Te za sadaiproi watobro. Te te 're u'a u'āsi. Te te sazāri ō di. Ōne u'ā. ⁴⁰ Asiré 're ĭnomro mono norī ma, wa tō aré tāma 'ru za'ra, wa'uburé te te tāma me za'ra da. Tazahā, te te tāma mei waihu'u za'ra ō di. — Āne te Zezusihi ma rowasu'u, ĭmama hā.

⁴¹ Tawamhā te Zezusi hā tāma nharī za'ra, āne:

— E niha bété, ai'rata 're ĭnhamra u'āsi aba mono nherē, asina 're ĭ'umnhasi za'ra wa'aba mono ō di, te 're ĭ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā. E niha te aiwasété na si 're anomro aba mo. E ĭpē'ézé u'āsi, wa za ai'rata 're ĭmorī 'wa, 're ĭ'umnhasi za'ra wa'aba mono ō wa. — Āne te tāma nharī za'ra. Taha wa, te aibā ma tinha, āne:

— We ĭtēme saprōni pé, ai'ra hā.

⁴² Tawamhā te te ĭtēme saprōni ré, ma tō wa'uburé hā 'marōwī. Te sitete. Taha wa, te Zezusi hā tāma rob'ru, ai'reputu hawi watobro da. Taha wa, ma ĭhawi watobro. Rowē na te oto 're sāmra, ai'repudu hā. Taha wa, te Zezusi hā ĭmama ma tinha, āne:

— Āhāta ai'ra hā. Tāma rowē di oto. — Āne ma tō ĭmama ma waihu'u, Zezusi hā. ⁴³ Taha wa, ma āma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese uptabi wa, 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā.

Zezusi te 're ĭda'apese mono zém na, āma datob'uzu za'ra ré, te tisiré 're ĭnomro mono norī ma Zezusi hā tinha, āne:

⁴⁴ — Wa za aima ĭsiwasu'u za'ra wa'wa. Aima ĭsiwasu'u za'ra wa'aba zém na, aipo're si'āri za'ra wa'aba ō di za. Wa hā ti'ai āma dasiré ĭpodo hā te za dasima ĭhāiba nhomri ni. — Āne te tāma siwasu'u za'ra.

⁴⁵ Tane nherē, te te siwi waihu'u za'ra ō di, te te sina ĭrowasu'uzém na hā. Ma tō tiwi sawi za'ra Zezusi hā, te te waihu'u pese za'ra tō da a'ā, te te sina ĭrowasu'uzé hā. Taha wa, te te

sina ĩrowasu'uzé ma, pahi za'ra wa, te te siwi sadanharĩ za'ra õ di, āma. Taha wa, te ari'iwĩ a'i'ubumro.

Dama ĩpire wasu'u

Mateusi 18.1-5; Marcusi 9.33-37

⁴⁶Tawamhã sima ĩ'maipire zô sôpré wa, āma sisaze za'ra õ wa, te timreme na 'rãwi si'wapé za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã. ⁴⁷Īsimirosa'rada hã ma tô waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, ma tô ai'uté hã sisababa tisã. ⁴⁸Te duré tãma nharĩ za'ra, āne:

— Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'ãbã te duré ĩzô 're tob'uzu za'ra. Tawamhã, e ĩzô si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We ĩzatõrĩ'wa zô zama te duré sô 're tob'uzu za'ra. Dama ĩwapu norĩ hã 're sawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, asima ai'maipire zô asôpré wa'aba āna, wa za aipire na te 're ai'awaihu'u 'wa. — Āne, Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Zezusihĩ wẽ'wa norĩ wasu'u

Marcusi 9.38-41

⁴⁹Tawamhã Zuwã hã te tinha, āne:

— Rowahutu'wa, aibã, wa tó 'madã'ã za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're ĩrob'rui mono hã, dama 're wairébé mono da. Taha wa, ma tó dama 're wairébé. Ō hã, wasiré 're morĩ õ di. Taha wa, wa tó tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tó mono da, wasiré 're morĩ õ wa. — Āne te Zezusihi ma siwasu'u, Zuwã hã.

⁵⁰Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, Zuwã norĩ ma:

— Tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, ĩsimiromhuri hã. Áté ni'wa hã te te 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Tane wamhã, aiwẽ wa'aba 'wa na, te za āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, aibã hã aiwẽ wa'aba 'wa, 're morĩ nherẽ, tiwi sawi za'ra wa'aba õ di za, ĩsimiromhuri hã. — Āne, Zezusi te tãma roti za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Samaritanu norĩ hã, Zezusihĩ zô ĩtob'uzu za'ra õ zé wasu'u

⁵¹Zezusi hã hãiu wa za ĩmorizé hã romhuture wa, ma tó sina roti, Zeruzarẽ u morĩ da. ⁵²Taha wa, ma tó aibã norĩ hã sisõwa satõrĩ za'ra, ĩsãmrazéb da hã, te te sô 'maipisutu za'ra da. Si'aba'rẽi wamhã, ma tó aihutu, 'ri wa'õtõ u. Samaritanu norĩ rob āma, 'ri wa'õno hã. ⁵³Sihutu wamhã, sô tob'uzu za'ra õ di, samaritanu norĩ hã. Zeruzarẽ u, za morĩ wa, te te sima wẽ za'ra õ di, ĩ'rata sãmra za'ra da, Zezusi hã. ⁵⁴Tawamhã samaritanu norĩ wasu'u, ma tó wapari zahuré, Ti'adu norĩ hã, Zuwãhã me. ĩwasu'u hã te te wapari zahuré wamhã, te Zezusi 'mahãrã zahuré, āne:

— E aima wẽ di, inhama zô wahãrã da, hãiu hawi we te te da'uprosi da. — Āne te 'mahãrã zahuré.

⁵⁵Taha wa, ma Zezusi hã ĩtẽme aipi'ra zahuré. ĩmreme hã ma tó tiwi sisisi zahuré. ⁵⁶Taha pari, ma tó ai'aba'rẽ, 'ri wa'õtõ hãiba amoi u.

Zezusi te te dama ĩrotizé wasu'u, sena na ĩsiré 're danomro mono da

Mateusi 8.18-22

⁵⁷Tawamhã bãdãdi na si'aba'rẽi rẽ, te aibã hã Zezusihĩ ma tinha, āne:

— Nimomo 're aimorĩ wamhã, asiré, wa za 're mo. — Āne te Zezusihĩ ma tinha.

⁵⁸Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Wapsã wawẽre hã, ab're 're ĩsõrõwa hã. Si norĩ hã te duré tizasi hã te te sima 're 'manharĩ za'ra, tinhorõwa da hã. Taneĩ õ di wa hã, ti'ai āma dasiré ĩpodo hã. Marĩ ĩma hãimana õ di, 're ĩwa'utu mono zéb da hã. Hãiu si wa datẽme 're morĩ u'ã. — Āne, Zezusi ma tó tãma siwasu'u.

⁵⁹Tawamhã Zezusi te aibã hãiba amo 'mahã, ĩsiré morĩ da. Taha wa, te asa tãma tinha:

— Apito, a'ã apã ĩmorĩ, nimahã bãtã na ĩmama hã ĩwi dã'ã wa, ĩsisa'u te āma ti'a da. — Āne te sina 'mahã.

⁶⁰Tane nherẽ, te aibã ma tinha asa:

— Īdã'ã norĩ hã te za tisiré Īdã'ã norĩ āma, te te 're ti'a za'ra. A hã te za datẽme 're aimo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwẽ mono zém na, 're da'apo're pu'u mono da. — Āne te aibã ma tinha.

⁶¹Aibã hãiba amo hã te duré Zezusi 'mahã, āne:

— Wa hã wa za asiré 're mo. A'ã ĩsisãnawã norĩ, te sawi za'ra, ĩsisa'u. — Āne te Zezusihĩ ma tinha.

⁶²Taha wa, ma tó tãma āma romnhimiré'ẽ Zezusi hã, āne:

— Áté ni'wa hã te za romhuri na sãna'rata, ti'a te te hãibãdã da. Siwa'rãmi te te nasi 'madã'ã wamhã, tinhib'apito ma, romhuri'wa da hã mare di. Tane duré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono,

da'āma 're īsib'a'uwē mono zēm na romhuri'wa da hā mare di, misi, da te 're pisutu za'ra mono ō wa. — Āne ma tō aibā ma waihu'u, Zezusi hā.

10

Aibā ahā na, Zezusi te te datēme īsatōrī za'ra zé wasu'u

¹ Taha pari, ma tō Zezusi hā aibā ahā na pisutu za'ra, īsōwa datēme 're nomro mono da, 72 na aibā norī hāiba za'ra hā. Maparane si, ma tō te te apisutu, 'ri wa'ōtō mono bā īwana te te datēme ropéi mono da, za datēme īmorizé wana, datēme si'aba'ré da. ² Taha wa, si'aba'réi ō ré, te tāma romnhimiré'é za'ra, āne:

— Amnho hā sa'ētē na 're simi'wara mono wamhā, duré romhuri'wa norī hā umrore wamhā, te za buru tede'wai wi waptērē za'ra, sada dasitob da. Tane a norī wa'wa hā ai'umrore wa'aba wa, te za 'Re ihāimana u'āsi mono wi 're īrowaptērē za'ra wa'aba mo, te te 're da'apisutu mono da, īsada wasu'u'wa da hā. ³ Te za oto datēme 're īropéi wa'aba mo. Pone'ērebā 'ra, robzahi wa'wa u 're īsisisi mono ne, wa za datēme asatōrī za'ra wa'wa, datēme 're ropéi wa'aba mono da oto. ⁴ Marī hā asiré 're 'wasari aba mono ō di za, ro'wapézé hā, duré rob'uiprazé nhemezé hā, duré aipara'uza hā. Duré, 're asimizahāri za'ra wa'aba mono ō di za, bādādi wa, 're dazawi za'ra wa'aba mono da. ⁵ Duré, danhorōwa u 're aihutu aba mono wamhā, te za a'ā 're īdazawi za'ra wa'aba mo, rowē na 're dahāimana za'ra mono da. ⁶ Simizawi pese wamhā, 'ri tede'wa hā rowē na te za 're hāimana. Mreme wasété wamhā, rowē na 're hāimana mono ō di za. ⁷ Datēme 're aihutu aba mono wamhā, 'ri baba 're anomro aba mono ō di za. 'Re aihutu aba mono zéb āma si, te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Tame te za danhipi hā da te aima 're īsōmri za'ra wa'aba mono na 're asaihuri aba mo. Tame te za duré 're ī'āhuri aba mo. Romhuri'wa pawa'ā hā tāma 're īwairébé mono ne, te za taré asa hā da te aima 're sōmri za'ra wa'wa, wa'ābā āna asimirowasu'u wa'rāmi wa'aba.

⁸ — Datēme 're aihutu aba mono wamhā, ātē 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa. Duré danhipi, da te aima 're īsōmri za'ra wa'aba mono na te za 're asaihuri aba mo. ⁹ Tame 're ai'ubumroi wa'aba mono ré, te za 're īdapese za'ra wa'aba mo. Duré te za āne dama 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Āhāna bādā hā ma tō oto īwa waptārā, 'Re ihāimana u'āsi mono hā da'āma 're īsib'a'uwē mono zéb da hā.” Āne te za dama 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo. ¹⁰⁻¹¹ Datēme 're aihutu aba mono wamhā, da te 're asawi za'ra wa'aba mono ō di za ātē. Taha wa, te za dahawī 're aiwairébé aba mo. Dahawī 're aiwairébé aba mono ō ré, te za dama 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo, āne: “Wanhimirowasu'u na, ma tō asiwi īwawé'ō za'ra wa'wa. Taha wa, wa za wapara zapru hā wamirī za'ra ni, rere'e da, ti'a hā, aiwasété na āma 're asiwaihū'u za'ra wa'aba mono zéb da hā. Āhāna bādā hā ma tō oto īwa waptārā, 'Re ihāimana u'āsi mono hā da'āma 're īsib'a'uwē mono zéb da hā. Āne na, te za īwaihū'u za'ra wa'wa.” Āne te za aiwé'ō'wa norī wa'aba ma 're īrowasu'u za'ra wa'aba mo. — Āne te tāma roti za'ra, Zezusi hā.

¹² Ma duré tāma waihu'u za'ra, āne:

— Niwapsi, aiwé'ō'wa norī wa'aba ma hā, 're robze za'ra mono ō di za. Niwapsi bādā hā īwa īwaptā'āzēm na, te za dazō nhamra, marī, da te 're ī'manharī za'ra mono zēm na, te te 're da'awaihu'u mono da, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. Sodoma āma 're īdasi'ubumroi mono norī ma, te te īrob'manharī pipa zēm nhipai u, te za tō aiwé'ō'wa norī wa'aba ma, te te tāma 're arob'manharī za'ētē. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're īnomro mono norī ma.

*Zezusihi wē'ō'wa norī wasu'u
Mateusi 11.20-27*

¹³ Tīnhimiroti na ma tō duré āne āma uzusi, Zezusi hā:

— Corazi na 'ri wa'ōtō nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'ōtō nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma zama. Marī, dama ī'manharī waihu'u'ō hā asō'a za'ra wa'aba, te 're ī'ab'manharī wē mono ne, Tiru āma 'ri nho'ōmo āma, duré Sido āma 'ri nho'ōmo āma 're īdahāimana za'ra mono norī nho'a, te dama 're ab'manharī mono 'wa'āhā, duréi te aré ta norī hā 're sipizari za'ra, tiwasété wi. Tiwasété wi 're īsipizari za'ra mono zēm na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hā ti'rā āma te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ihāiro na 're si'uza za'ra. ¹⁴ Tane nherē, tanei ō di, a norī wa'wa hā. Niwapsi 're ihāimana u'āsi mono, da'āma īsipo'ozéb āma hā, Tiru āma duré Sido āma 're īdahāimana wasété za'ra mono norī ma, te te īrob'manharī pipa zēm nhipai u, te za te te 're aihā za'ra za'ētē za'ra wa'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. ¹⁵ Capana'u āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā, e danhipai u aipire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, ma tō asina 're īrosa'rata za'ra

wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re Ihâimana u'âsi mono hã te te 're asãmra 'wa. — ãne Zezusi ma tã tãma nharĩ za'ra, da'ãma pẽ'ẽze uptabi wa.

¹⁶Tawamhã te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma, ãne:

— Ni'wam norĩ hã ìzadawa wasu'u na, te te 're aiwapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, ìmrewe 'madã'ã pese 'wa na, wa za ta norĩ hã te ìsina 're awaihu'u. Duré ni'wam norĩ hã ìzadawa wasu'u na te te 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ìwẽ'õ'wa na, wa za duré ta norĩ hã ìsina te 're awaihu'u. We ìzatõr'wai wẽ'õ'wa na zama, wa za ta norĩ hã te ìsina 're awaihu'u. — ãne ma tã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma, Zezusi hã.

Aibã norĩ, Zezusihi u apã ìshutuzé wasu'u

¹⁷Tawamhã datẽme 're nomro mono pari, ma tã apã aihutu ìtẽme, aibã norĩ hã, 72 na ìhãiba za'ra hã. Tãma rowẽ za'ra wa, toi uptabi za'ra di. Taha wa, te ãne siwasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— Wanhib'apito, asisi na, wa tã wa'uburé ma, wa te 're rob'ru za'ra, dahawi 're wairébé mono da. Taha wa, ma tã te te 're wawapari za'ra, ta norĩ hã. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

¹⁸Taha wa, ma tã Zezusi hã asa tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Tane tã. 'Re Ihâimana u'âsi mono hã ma tã Satanasi hã wa'ru'i'wa hã hãiwa hawi time. Waptã'ã wamhã, wa tã 'madã. Wara sina, ma waptãrã, tãiwapsa'a ne. ¹⁹Ìwapari pese za'ra wa'aba. Wa tã aima waihu'u za'ra wa'wa, ìzadawa para, wahi norĩ hã duré apa'apa 'wa nhi'oto norĩ hã, aipara na 're simroi wa'aba mono da. Wa'ru'i'wa hã dama siptete nherẽ, te za asiptete sina tiwi 're anomro aba mo. Tawamhã te te 're aihõsi za'ra wa'aba mono õ di za, wa'ru'i'wa hã. Niha te te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. ²⁰Asimirob'ru zarina wa'aba, wa'uburé hã dama 're wairébé mono wa, ma tã 're ato za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, taha nhipai u te za 're ato uptabi za'ra wa'aba mo, asisi hã hãiwa ãma 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, asisi ui'ére za'ra wa'wa hã. — ãne ma tã Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

²¹Tame 'Re Ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma ìwaihu'uzéb zarina, te 're to, Zezusi hã. Toi uptabi di oto. Taha wa, te Timama ma tinha, ãne:

— Ìmama, a hã Danhib'apito uptabi, hãiwa ãma zama, ti'ai ãma zama. ã norĩ hã marĩ te te waihu'u za'etẽ za'ra õ di. Tane nherẽ, ma tã marĩ ìwẽ hã tãma ìwaihu'u za'ra. Rowaihu'u pese 'wa norĩ ma hã, marĩ hã ìwẽ hã tãma waihu'u za'ra õ di. Tane tã, Ìmama. Asima ìwẽzéb uwaibaba, ma tã ã norĩ ma si a'ã ìwaihu'u za'ra, marĩ ìwẽ hã. Taha wa, wa ai'ãma ìwata, asõpu wa. — ãne te Timama ma tinha, Zezusi hã.

²²Te duré tãma nharĩ za'ra, aibã norĩ ma:

— Ìmama ma tã ìma waihu'u, uburé 're ìhãimana mono zé hã. Ni'wam norĩ hã si'uihã na te te 're ìwaihu'u za'ra mono õ di, 're ìhãimana mono zém na hã. Ìmama si ma tã ti'ra na ìwaihu'u pese, 're ìhãimana mono zém na hã. Duré dasi'uihã na Ìmama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Ìwétési wa tã Ìmama hã waihu'u pese, 're ìhãimana mono zém na hã. Te ìsina 're ì'awẽ mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norĩ ma, te 're awaihu'u, ta norĩ zama Ìmama hã te te waihu'u za'ra da, 're ìhãimana mono zém na. — ãne ma tã tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²³⁻²⁴Taha pari, ma tã aipi'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ u, siwaprosi te te tãma rowasu'u za'ra da. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di. Atõmo na ma tã 're ì'madã'ã za'ra wa'aba mo, te dama 're ì'ab'manharĩ wẽ mono zé hã. Aiwana wa'aba, ma tã da'ahã na 're dasi'ubumro, 'Re ìhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã, danhib'apito norĩ zama. Ta norĩ hã ma tã aré te te sima 're wẽ za'ra, te te 're 'madã'ã za'ra mono da, 're ì'madã'ã za'ra wa'aba mono zé hã. Ma tã duré te te sima 're wẽ za'ra, te te 're wapari za'ra mono da, 're ìwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, a norĩ wa'aba ma si, 're rowẽ za'ra wa'aba mono di. — ãne ma tã tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Samaritanu 're ìmorĩ wẽ wasu'u

²⁵Tame ma tã aibã hã wahudu hãiwi, 'Re ìhãimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hã. Zezusi te te ìroti na te te pibu da, ma tã ãne 'mahã:

— Rowahutu'wa, e marĩ, wa za te 're ab'manharĩ ìwẽ hã, 're ìhãimana u'âsi mono zéb da hã, te ìsina uwaimrami da hã, hãiwa ãma. — ãne te 'mahã.

²⁶Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— E niha 'Re ìhãimana u'âsi mono nhimiroti na, ìwasu'u na rob'ui'ére hã. E niha asimirosa'rada hã, ãma. — ãne te sadanha.

²⁷Taha wa, ma tã aibã hã ãma sada'ã asa:

— 'Re ìhãimana u'âsi mono hã, Asib'apito za'ra wa'wa hã 're morĩ wa, te za asiwi 're ìsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za ìsimiroti na ãma 're ìrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ẽ na tãma 're ìromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo. Te za duré 're

ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marĩ ĩwē zô asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asôpré wa'aba mo, ĩwē zô. Āne ĩsimiroti na rob'ui'ére há. — Āne ma tō aibâ há Zezusihi ma rob'râzarôtô.

²⁸ Taha wa, te Zezusi há asa duré tãma tinha:

— Tane tō. Ĩ'uaibaba ma tō ĩma ĩwaihu. Tawamhã, taha zarina 're aihãimana mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'rata te za 're aihãimana u'ãsi mo, hãiwa ãma. — Āne te aibã ma tinha.

²⁹ Aibã há, uburé te te 're da'azawi pese mono ô di. Taha wa, te asa Zezusihi ma tinha:

— E 'wam norĩ há wa za wa te 're sawi pese za'ra. — Āne te Zezusihi ma tinha.

³⁰ Taha wa, te Zezusi há tãma romnhimír'é, ãne:

— Aibã há ma tō si'ra Zeruzarê hawi, Zerico u morĩ da. Tawamhã morĩ ré, ma tō sô wairé, ĩsipsaihuri norĩ há. Ĩ'uzza, ma tō tiwi sani za'ra. Te te siwi 're pré'é. Te aré oto siwi tiwĩ. Te te siwi 're pré'é mono pari, te oto ai'aba'ré. ³¹ Tawamhã ĩsa'u za'ra si te sasedoti há mo duré, da te ĩ'u'iti wa'wai baba, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa há. Aibã há te te sãmri wamhã, bãdãdi zadaré niwĩ, te timorĩ waré, ĩsiti. ³² Tawamhã aibã ĩhãiba amo há te duré ĩwa'wai baba mo, Réwihi nhihudu há, sasedoti norĩ pawapto'wa há. Aibã te te 'madã'ã wamhã, te duré bãdãdi zadaré niwĩ mo, ĩsiti. ³³ Tawamhã te duré aibã hãiba amo há ĩwa'wai baba mo, darob amoi u morĩ da. Ta há, samaritanu. Ta há ma tō 'madã, aibã ĩhãzé ré há. Te te 'madã'ã wamhã, ma tō ãma tipê'ézé. ³⁴ Taha wa, ma tō ĩtême mo. Ma tō 'wa're upô, rob'rãĩ wa'u ĩsé na. Taha pari, ma tō 'wa're u'ré, rob'rãĩ wa'u na, ĩwab ré na. Te te u'réi parimhã, ma tō 'wa're ubu. Taha pari, ma tō tinhimizama ba nhisiwi tihi, 're ĩdanhimi'wara mono zéb u te te hiri da. Tame te 'madã, a'ã. ³⁵ Tawamhã awêmhã, rob'uiprazé há ma tō 'ri tede'wai ma tisô, maparane ĩsapotore há, êtê'ubuzi'a prata 'manharĩ há. Te tãma tinha, ãne: "Ĩzô 'madã'ã pese. Apã we ĩmorĩ wapsi, wa za aima wa'ãbã 'rãsutu, ĩwab ô wamhã, rob'uiprazé há." Āne ma tō 'ri tede'wai ma tinha, samaritanu há. Āne samaritanu wasu'u há. — Āne ma tō rowasu'u Zezusi há, rowahutu'wai ma.

³⁶ Tawamhã Zezusi há te oto aibã há ãma sadanha:

— Aibã si'ubdatô, ma tō siparabãsi aibã wa'wai baba ai'aba'ré, da te aré ĩwĩrĩ wa'wai baba. E 'wa há ĩsawi pese 'wa, te 're mo. — Āne te sadanha, Zezusi há.

³⁷ Taha wa, te asa tãma tinha:

— Aibã pawapto'wa, ta há ĩsawi pese 'wa. — Āne te Zezusihi ma tinha.

Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tō. Mo oto aimorĩ, ĩsine 're aimorĩ da. — Āne ma tō tãma waihu'u Zezusi há, rowahutu'wai ma.

Zezusi te te Mata norĩ ĩsabuzé wasu'u, Marizaha me

³⁸ Tawamhã Zezusi norĩ há te duré ai'aba'ré, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ me. 'Ri wa'ôtô u, ma tō aihutu. Sihutu wamhã, ma tō pi'ô há Zezusihi ma tinha, 'ri para u sisisi da, Mata na pi'ô nhisi há. ³⁹ 'Ri para u sisisi wamhã, ma tō Mariza há Zezusihi 'rata nhamra, t'ã, ĩsimirowasu'u há te te wapari da. Mataha no, Mariza há. ⁴⁰ Mata há si'wa'rutu di, 'ri paramhã romhuri há ahã wa. Taha wa, te Zezusihi u mo, Mata há. Āne te tãma tinha:

— ĩno há, ĩ'ãma sapa'a ô di. ĩsiwaprosi, wa romhu. Romhuri há ahã di. ĩ'ãma aipê'ézé wamhã, ma'ãpé we ĩtême satôri, te te ĩpawaptob da. — Āne Mata te Zezusihi ma tinha.

⁴¹ Taha wa, ma tō Wanhib'apito há asa tãma tinha:

— Mata, marĩ há ahã wamhã, tō asi'wa'rutu di. ⁴² Marĩ há misi ĩwē há asima pisutu ô di. Ta há ma tō Marizaha si sima pisutu. Taha wa, ni'wa há ĩwē há te te tiwi ãri ô di za, te te ĩwaparizé há. — Āne Zezusi ma tō Mataha ma waihu'u.

11

'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, 're ĩdamreme zusi mono zéb da na, ãma ĩsisanhozé wasu'u Mateusi 6.5-15; 7.7-11

¹ Tawamhã nimahã bãtã na, te Zezusi há nhamra, Timama ma, mreme da. Tãma mreme pari, ma tō misi ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ há 'mai'mahã:

— Wanhib'apito, ma'ãpé wama waihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, 're ĩwamreme zusi mono zéb da há, wa te waihu'u za'ra da. Zuwã há tinhimi'ubumro norĩ ma, te te ĩwaihu'u ne, te za wama ĩwaihu, wa te waihu'u za'ra da. — Āne te tãma tinha.

² Taha wa, ma tō Zezusi há asa tãma nharĩ za'ra:

— Āne te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma:

“Wamama, asisi wê na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'ãma 're ĩmreme. Uburé da'ãma 're asib'a'uwê mono da, wa duré da'ãma 're ĩmreme.

³ Awê sidãpãsi, wei wama 're anhomri mono, wasa há ãma 're ĩwasaihuri mono zéb da há.

⁴ Dawasété hã da te wa'ãma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa te wasina 're ĩ'madã'ã za'ra mono õ zarina, a hã duré wa'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za, wawasété hã. Duré, 're wa'ab'madã'ã nhimini mono õ di za, Wa'uburé hã te te 're wa'a'upi mono wa, wawasété u 're warere'e tō mono da."

Ãne ma tō Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

⁵ Taha pari, te tãma ãma romnhimiré'é za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, ãne:

— Áté, asiwadi te za mara wa'wa atēme ti'maiwisi 'wa, asõrõwa wa'aba u hã. Tawamhã, átē marĩ õ wa, te za ai'maimorĩ 'wa, asiwadi hãiba amo nhorõwa u. Rowi, te za tãma ĩ'manharĩ 'wa: "Wa we atēme mo, ĩ'u'ëtē wapu hã ĩma 'manhomri da a'ã taré. Taha wa, te za si'ubdatõ ĩma ĩsõ a'ã. ⁶ Nimosi ma tō we ĩtēme wi, ĩsiwadi hã, romhã hawimhã. Tane nherē, marĩ õ di, te tãma ĩsõmri da hã." Áté, ãne te za tãma ĩ'manharĩ 'wa, 'ri tede'wai ma.

⁷⁻⁸ — Taha wa, te za átē asa aima 'manharĩ 'wa: "Tane nherē, ĩ'utu zeĩ õ di. Taha wa, ĩ'u'ëtē wapu hã te aima sõmri neza. Wa tō 'rinhito. ĩ'ra norĩ me, wa oto wanhotõ za'ra ni."

Áté, ãne te za aima 'manharĩ 'wa, asiwadi wa'wa hã. Tazahã, te za sõ wahudu, ĩ'u'ëtē wapu zõ, tiwi ĩwaptērēzéb uwaibaba, te te aima 'manhomri da. E marĩ wa, te za aima 'manho. E asiwadi wa, te za aima 'manho. Mare di. Taha wab õ di. Marĩ õ wa, nasi tiwi waptērē wa, te za aima 'manho. ⁹⁻¹⁰ Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, te za ĩwē hã 're ĩwaptērē u'ãsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tō te te aima 're anhomri 'wa. ĩwē zõ si te za duré asima 're asõpré u'ãsi aba mo. Tawamhã taha zarina te za tō te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, 'rãwi aima 're hãimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hã 'ri tede'wa zõ, te te 're ĩ'ridawa ta'a mono ne, te za ĩwē hã tiwi 're ĩwaptērē za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'ri tede'wa te te tãma ĩ'ridawa ne, te za tō te te aima 're anhomri 'wa, ĩwē hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ¹¹ ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Damama na 're ai'maihãimana aba mono wamhã, átē ai'ra hã pe'a hã te za aiwi waptē. E tawamhã, te za wahi hã tãma ĩsõ. Mare di. Pe'a si, te za tō tãma ĩsõ, te te 'rēne da. ¹² Duré ai'ra hã, si'a're hã te te aiwi waptērē wamhã, e te za apa'apa 'wa nhi'odo hã tãma ĩsõ. Mare di. Si'a're si, te za tō tãma ĩsõ. ¹³ Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're anomro wē uptabi aba mono õ nherē, te za marĩ ĩwē si tō ai'ra norĩ ma 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo. Aimama 'wa hã hãwa ãma 're ĩhãimana mono hã, te za asõpru wa'aba zém nhipai u, ĩwē hã te te aima 're sõmri za'ëtē za'ra wa'wa, tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhã. Tip'ēzani hã te za te te aima 're anhomri 'wa. — ãne ma tō Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Bezebu na, wa'uburé norĩ wada'uri'wa nhisi wasu'u

Mateusi 12.22-32; Marcusi 3.20-30

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã aibã ma, ma tō wa'uburé hã time. ĩp'ē'ē 're, sãmra wa, mreme waihu'u õ di aré, aibã hã. Oto aibã hawi watobro wamhã, ma tō mreme watobro, aibã hã. Taha wa, ma tō ãma tatob'uzu za'ra ni. ¹⁵ Tazahã, ni'wam norĩ hã dame ĩsimasam norĩ hã, te Zezusihi ma nharĩ wasété za'ra, ãne:

— Bezebuhu zadawa para, ma tō wa'uburé hã te te dama 're anhamra, wa'uburé norĩ nhĩb'apito zadawa para. — ãne te tãma nharĩ wasété za'ra.

¹⁶ ĩhãiba amo norĩ hã te duré wada'uri za'ra, ãne:

— Ma'ãpé wanho'a, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã wama 'manharĩ za'ra na, ai-waihu'u pese na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para, wa'uburé, dama 're ĩ'anhamra mono na, wa te aiwaihu'u za'ra da. — ãne te wada'uri za'ra. ¹⁷⁻¹⁹ Taha wa, ma tō sina waihu'u za'ra, te te ãma ĩrosa'rata wasété za'ra na, Zezusi hã. Taha wa, te tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Danhib'apito nhĩb'a'uwē norĩ hã 'rãwim nherē, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré, dasisãnwã nherē, dasisada 're dasimasa mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi. Tane duré, Satanasihi nhĩb'a'uwē norĩ hã sisada 're simasa mono wamhã, e niha te za sina 're sapa'a za'ra. Waihu'u õ di, ta norĩ hãimanazé hã. Ma tō ĩma ĩnharĩ za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're ĩ'anhamra mono na. Asiré norĩ hã bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norĩ hã te te dama 're sãmra, ta norĩ hã. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. ãne, wasu'u za'ra wa'aba õ di. Taha wa, ma tō ĩwasu'u za'ra wa'wa, ĩ'upa na, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé, te dama 're ĩ'anhamra mono na. ²⁰ Tõ sena, wa 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para si, te dama 're anhamra, wa'uburé hã. Taha zarina si, te za oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tõ sena 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ai'ãma 're ĩsib'a'uwē za'ra wa'aba mono zéb da, te te ãma ĩsãna'rata na hã. — ãne ma tō tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²¹ Te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Áté, aibã ĩsiptede hã te za 're 'manhamra. Tawamhã si'wa'rutu ré, te za tinhorõwa te te dawi 're 'madã'ã pese. Taha wa, te za rowē na sa 're romnhimi'wara, ĩsibro hã, da te upi ãna.

²² Ātē aibā ĩsiptete u te za oto wī, ĩsipai u ĩsiptete uptabi hā. Tāma siptete wa, te za 'marōwī. Te za tiwi waihu ĩsi'wa'rudu hā, te te ĩ'umhhasizé hā. Uburé ĩsibrob zama te za tiwi waihu. Tawamhā te za oto dama āma aipé. — Āne te tāma āma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hā.

²³ Te duré tinha:

— Ni'wam norī hā ĩwē'wa 're nomro mono ō wamhā, ta norī hā te ĩzada 're hāimana za'ra. Duré ni'wam norī hā te 're ĩpawaptob za'ra mono ō wamhā, ĩtēme te 're ĩda'ubumroi mono na hā ta norī hā ĩnhiti tazatōrī'wa na te za 're hāimana za'ra. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, tiwē'ō'wa norī ma.

²⁴ Te duré tāma āma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hā, āne:

— Ātē wa'uburé hā te za aibā hawi 'maiwatobro. Te za duré a'ubuni wi 're mo, â'ō wa'wai baba. Te za dazō 're rītī. Dazō 're rītī baba mono wa, nimomo wa'utu ō wa, te za sima tinha: "Īnhorōwa 'rata u, wa za apā mo, āma 're ĩnhorōwa u'āsi mono da, ĩpē'ē 'remhā." Āne te za sima tinha. ²⁵ Tawamhā te za apā mo aibā u, ĩpē'ē 're, apā sébré da. Tawamhā ĩhawi watobro haré, te aré hāiba baba na 're hāimana, 'ri hā baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're ĩsimasa mono ne, duré 'ri paramhā robza'ra wē u'āsi, 're ĩromnhimi'wara mono ne. Taha wa, wa'uburé ma, wē di, aibā hā apā āma 're ĩsōrōwa mono da hā. ²⁶ Tawamhā te za rob u watobro, tisiré norī zō morī da, wa'uburé hā. Tawamhā te za ĩtēme āwisi za'ra, 7 na ĩhāiba hā ĩsipai u ĩwasété uptabi za'ra hā, si'u āma 're sōrōwa za'ra mono da, aibā āma. Tāma rowē prā ti aré, wa'uburé misi, āma 're sōrōwa mono ré hā, ĩpē'ē 'remhā. Ahā na oto āma 're sōrōwa za'ra mono wa, tāma rowē'ō uptabi di oto. — Āne, Zezusi ma tō tāma rowasu'u za'ra.

²⁷ Taha wasu'u te te dama wasu'u pari, te pi'ō hā Zezusihi ma tinha, dawa'wa ĩsa hā:

— Asépata'wai ma, 're rowē mono di za, aiprédu'wai ma. A hā ĩsimiprédu wa, tāma 're rowē mono di za. — Āne te pi'ō hā Zezusihi ma tinha, mreme 'rāihā na.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma tinha:

— Tane tō. Tāma 're rowē mono nherē, ĩsipai u ni'wam norī ma, 're rowē uptabi za'ra mono di za. Ni'wam norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhā, duré te te 're 'madā'ā pese za'ra mono wamhā, tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za. — Āne ma tō pi'ōi ma waihu'u, Zezusi hā.

Zonahā wasu'u, apito Saromahā wasu'u me

Mateusi 12.38-42; 16.1-4; Marcusi 8.11-13

²⁹⁻³⁰ Tawamhā Zezusihi tēme ma oto dasina tahā'ā ni. Taha wa, te dama tinha:

— E niha ā nimosi dapoto té mono hā ĩ'aihāimana wasété za'ra wa'wa. Ma tō ĩma ĩru za'ra wa'wa, marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā te 'manharī da, asō'a za'ra wa'aba, ĩwaihu'u pese na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩwēsāmri na, ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, taré 'madā'ā za'ra wa'aba da, niha te 'manharī ō di za. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, tiwaihu'u pese na niha Zonahā ma, te te ĩ'manharī wē ne, te za niwapsi 'manha, dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā. Duréihā, Zonahā ma, te te 'manharī wē wamhā, ĩsadawa para datēme ĩmorī na, ma tō waihu'u za'ra, Niniwé āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā. Tane, wa hā ti'ai āma dasiré ĩpoto ma, te za niha ĩma 'manharī wē, ĩsadawa para atēme ĩmorī aba na, ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. ³¹ Niwamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, za da'āma ĩsipo'ozéb āma hā, duréihā danhib'apito sipi'ō hā Saba na romnhisi āma te te 're ĩda'ab'madā'ā mono hā, te za duré asada tihāimana 'wa, aiwasédé hā te te ai'āma sa'ra wa'aba da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nho'a. E marī wa. Ta hā duréihā romhā uptabi nherē, ĩwi, apito Saromahā u, ĩsimiroti hā te te wapari da, ĩsimiroti hā dahāimanazém na rowaihu'u na hā wē uptabi wa. Taha nhimiroti hā pire nherē, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherē, ĩnhimiroti hā aima wapari ze za'ra wa'aba ō di. Taha wa, te za tō ĩ'uwaibaba aiwasédé hā ai'āma sa'ra wa'wa, danhib'apito sipi'ō hā. ³² Niwamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, za da'āma ĩsipo'ozéb āma hā, duréihā Niniwé na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā te za asada tihāimana za'ra wa'wa, aiwasédé hā te te ai'āma sa'ra wa'aba da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nho'a. E marī wa. Duréihā Zona hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhā, ma tō te te 're wapari za'ra. Taha wa, ma tō ta norī hā tiwasété wi 're sipizari za'ra. Zonahā nhimiroti hā pire nherē, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherē, a norī wa'wa hā ĩzaze za'ra wa'aba ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimipisutuzéb zarina, we atēme ĩmorī aba na hā. Taha wa, te za tō ĩ'uwaibaba aiwasédé hā ai'āma sa'ra wa'wa, Niniwé āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā. — Āne te dama tinha, Zezusi hā.

Rob'uiwézé wasu'u

Mateusi 5.15; 6.22-23

³³ Taha wa, te duré tāma āma romnhimiré'é za'ra, āne:

— Rob'uiwézé hā da te ro'ō wamhā, e te za nima niwī dawi simi'uri ni. E piza'a na, te za upisibi ni. Mare di. ĩsima'warazém na si te za sō'awi da te 're sōré, rowa'a na 're danhisisi mono

da. Taha da, te za ro'o ni, rob'uuiwēzé hā. ³⁴ Tane duré dato hā, aiwa rob'uuiwēzé me. Datōmo wē wamhā, dama rob'madâ'â wē di. Datob'a wamhā, dama rob'madâ'â waihu'u ō di. Tane duré, a norī wa'wa hā asimirosa'rata wē za'ra wa'aba wamhā, te za iwē hā asimirosa'rata na're iwaihu'u za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba wamhā, iwē hā're waihu'u za'ra wa'aba mono ō di za. ³⁵ Taha wa, 'rāwi te za asimirosa'rata na're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. ³⁶ Wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, āne: Rob'uuiwēzé hā te te aima 're rob'uuiwē za'ra wa'aba mono wamhā, uburé aihāiba ma hā 're rowa'a za'ra wa'aba mono di za. Aiwi 're robra za'ra wa'aba mono ō di za. Tane, asimirosa'rata wē za'ra wa'aba wamhā, te za aiwasésé hā 're iwē'ō za'ra wa'aba mo, iwē si 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. — Āne ma tō dama waihu'u, Zezusi hā.

³⁷ Tawamhā tame te te dama rowasu'u pari, ma tō aibâ hā tāma tinha, ĩsōrōwa u morī da, ĩsiré sa da. Aibâ hā, parisezu. Taha wa, ma tō Zezusi hā āma saze. Tawamhā 'ri para u sébré wamhā, te nhamra, sa da. ³⁸ Tane nherē, sai ō ré, simisōi ō di Zezusi hā, dahi'rada hā 're ĩsimisō za'ra mono zéb zarina hā. Taha wa, te parisezu hā tāma tinha, tip'ē na, simisōi ō wa. ³⁹ Tawamhā ma tō Wanhīb'apito hā tāma tinha, Zezusi hā:

— Parisezu norī, wa za aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, āne: Hāsizé hā duré pratu hā ĩmana wawip si, da te 're upsō za'ra mono wamhā, ĩwa'wamhā wasété di, zahadu upto wa. Tane, a norī wa'wa hā 're anomro wē wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'â wē za'ra wa'aba mono da, te 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti ĩpire prā norī si 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherē, aip'ē 'remhā asimirosa'rata wasété na te zahadu ĩré 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. Danhibrob na si te duré 're ĩda'ruiwaparī za'ra wa'aba mo. Aihāimana nhipse zarina, te duré marī na dawī 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo. ⁴⁰ E niha waihu'u za'ra wa'aba ō di bété. Uburé Dapoto'wa hā e wahāiba na si, ma tō te te 're wa'awaihu'u. Mare di. Wanhimirosa'rata na zama, ma tō te te 're wa'awaihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. ⁴¹ Taha wa, ma'āpé ĩsibrob'ō norī ma, 're asōprub za'ra wa'aba mono. Āne dama 're manharī za'ra wa'aba mono wamhā, asimirosa'rata wē na, te za te te 're a'awaihu'u 'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

⁴² — Parisezu norī, a norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tō asimiromhuri wa'â hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, 're ĩpo'o u'āsi za'ra wa'aba mo, wesuirā zapore wa'â hā, syra na tāma 're sōmri za'ra wa'aba mono da. Uburé danhipi wazarizé wa'â hā tāma 're po'o nhimini za'ra wa'aba mono ō di. Ta hā, wē di. Tazahā, ĩsimarī'ō norī ma, 're asōprub za'ra wa'aba mono ō di. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono ō di. Ma tō tāma 're asōprub za'ra wa'aba mo. Ībare aré ĩsimarī'ō norī ma, 're asōprub za'ra wa'aba mono 'wa'âhā. Tazahā, ma tō 're ĩ'mararé za'ra wa'aba mo. Taha wa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono ō di za.

⁴³ — Parisezu norī, ai'āma ĩp'ē'ēzé za'ra wa'aba di. Aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Dama ĩpire norī simasisizém na, 're asimro zeī wa'aba mono di, rowahutuzéb āma. Duré 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're T'ubumroi mono zéb āma asisi pire na, da te 're asawi za'ra wa'aba mono wamhā, asina 're dawaparī ze za'ra wa'aba mono di. Taha wa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono ō di za.

⁴⁴ — A norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Taha wa, wa za aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, āne. Āté ni'wa hā adâ'â 'ru uwaibaba te za mo, sa'rese āna, ti'ai haré newa. Taha wa, te za siwasété. Tane aiwē za'ra wa'aba newa, asirā za'ra wa'aba zarina 're danomro mono wamhā, te za 're dasiwasété za'ra. Taha wa, aiwē prā za'ra wa'aba wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono ō di za. — Āne Zezusi te tāma nharī za'ra, parisezu norī ma.

⁴⁵ Tawamhā aibâ hā te Zezusihi ma tinha:

— Rowahutu'wa, parisezu norī, wē'ō za'ra wa, ma tō ta norī zu, wa norī zama ĩwa'awē'ō. — Āne te Zezusihi ma tinha, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hā.

⁴⁶ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinha:

— Rowahutu'wa norī, ai'āma ĩp'ē'ēzé za'ra wa'aba di. A norī wa'aba ma zama, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Wa za aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, āne: Āté marī ĩpire uptabi hā te za ni'wa hā dama sibu, te te sōihi waptob āna. Tane a norī wa'wa hā. Dama asimiroti za'ra wa'aba zé hā ahâ uptabi na ma tō dama 're ĩpisutu za'ra wa'aba mo, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono āna. Taha wa, te robzei'ō na oto 're danomro. Taha wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁷⁻⁴⁹ — A norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihī'rata aba norī hā ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā te te 're simro, ĩsadawa wasu'u na te te 're wē'ō za'ra mono wa. A norī wa'wa hā ĩsadawa wasu'u na, 're wē za'ra wa'aba mono newa, ma tō été tōmo wawē hā 're ĩsōré za'ra wa'aba mo, ab're 'wawi, dama ĩpibu pese zéb da, ĩ'ru hā. Tazahā, aihī'rata aba ne, ma tō ĩsadawa wasu'u hā 're iwē'ō

za'ra wa'aba mo. E marī, te bété wasu'u, ab're 'wawi êtē tōmo wawē, 're ĩsōré za'ra wa'aba mono hā. Aihī'rata 'wa, ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norī te te 're ĩsimroi mono zé, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Āne te wasu'u, ab're 'wawi êtē tōmo wawē, 're ĩsōré wa'aba mono hā. Aiwana wa'aba, ma tō romhā ré dapo're pu'u, 'Re ĩhāimana u'ási mono hā. Datēme, wa za te 're da'azatōrī, da te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da. Tazahā, ĩzadawa para ō nherē, te za da te 're simro, ni'wam norī hā. Rowasédé hā te te duré da te tāma 're 'manharī za'ra, ni'wam norī ma. Āne, tāma waihu'u pese sirōmo wa, ma tō romhā ré dapo're pu'u, 'Re ĩhāimana u'ási mono hā.⁵⁰⁻⁵¹ Ropoto na'rata hawi, ma tō āma dasiwi sāna'rata ni, ĩsadawa wasu'u 'rata 'wai pāri na hā. ĩmorī'rada hā ma tō Abé hā wīri 'rata ni. Abéhé za'u si, ma tō ĩsadawa wasu'u'wa sidāpāsi, da te 're simro. Zacariaha zama, ma duré wīri ni, 'ri nho're āma. 'Re ĩhāimana u'ási mono āma 're ĩdawata za'ra mono zém nho're āma, ma wīri ni. ĩbabarā na te 'ri hā za, 'ri ĩwē hā. Ō niwīmā, tāma danhoprubzé nomrizé te za, wedeza ne hā. Tame sab ré, ma wīri ni, Zacaria hā. Taha wa, te za 'ruiwa'ābā za'ra, uburé tizadawa wasu'u'wa norī hā, da te 're ĩsimroi mono norī hā. Taha wa, ā nimosi dapoto té mono hā ĩ'aihāimana za'ra wa'wa hā, te za aima rob'manharī za'ra wa'wa, ĩsadawa wasu'u'wa norī, ĩsimirowasu'u na 're wē'ō za'ra wa'aba mono 'ru te.

⁵² — Rowahutu'wa norī, a norī wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E marī wa. Wa za āma romnhimiré'é, āne: Áté, aibā hā te za 'manhamra, 'ridawa tétézéb ré. Ta hā 're zasi mono ō di, 'ri para u hā. Duré, 'ri para u 're danhisisi mono ō di, te te dawī 're azawi mono wa, 'ridawa tétézéb hā. Tane, a norī wa'wa hā 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono ō di, 'Re ĩhāimana u'ási mono nhimiroti hā. Ma tō duré dawī 're ĩsawi za'ra wa'aba mo, ĩsimiroti mono bā, da te 're waihu'u za'ra mono tō da. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norī ma.

⁵³⁻⁵⁴ Tawamhā rob u, ma tō watobro, Zezusi hā. Watobro wamhā, te rowahutu'wa norī hā tāma nharī za'ra, parisezu norī me. Te te sadawa 'ru za'ra wa, te duré sadanharī na sima tiré, timreme na te te āma upa zō, te te āma upai wa, te te siwi wē'ō za'ra da. Tazahā, timreme na te te āma upai ō di, Zezusi hā.

12

Dahāimanazé tō senai ō wasu'u

Mateusi 10.26-33; 12.31-32; 10.19-20

¹⁻³ Tawamhā ma tō dasina tahā'ā ni. Da'ahā uptabi di oto. Da'ahā uptabi wa, ma tō 're dasipara wati'i za'ra. Āhā wa, te Zezusi hā a'ā tāma nharī za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma, āne:

— Parisezu norī hāimanazé hā, tō senai ō di. Taha wa, te za tiwi 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, ĩ'u'ētē wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norī nhimi'manharizém nhiti. Wa za āma simiré'é, āne: Áté te za marī hā da te dawī 're sahāri za'ra, da te 're waihu'u tō za'ra mono da, danhimirowasu'uzé hā, danhimi'manharizé hā. Tane nherē, te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Tane barana, aihāiba pisutu dama asimirowasu'uzé hā te za rowa'a ré dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Duré 'ri nhitob ré, aihāiba pisutu dama asimirowasu'uzé hā, te za sō'awi dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, te za 'rāwi 're asi'madā'ā za'ra wa'aba mo, parisezu norī hāimanazéb zarina, 're aihāimana za'ra wa'aba mono tō da, tō senai ō wa, 're ĩhāimana za'ra mono zé hā, ta norī hā.

⁴⁻⁵ — ĩsiwadi norī, tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Da te 're ai'uprosi aba mono da nherē, asima 're dapipa za'ra wa'aba mono ō di za. Da te 're ai'uprosi aba mono pari, niha oto da te aima 're rob'manharī za'ra wa'aba mono ō di za oto. Aipāri'wa norī hā ropipa u, te te 're asāmra waihu'u aba mono ō di za oto. 'Re ĩhāimana u'ási mono ma si, waihu'u pese di, ropipa u dawabzurizé hā. Taha wa, taha si te za tō 're ĩpipa za'ra wa'aba mo.

⁶⁻⁷ — Wa za aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Sire wa'ā hā wa'ābā syryre nherē, āma po're si'āri waihu'u ō di, 'Re ĩhāimana u'ási mono hā. Sire duré, aséré za'rata aba zama, tāma waihu'u pese di. Sire hā tāma sawi pese za'ra nherē, sire zawi nhipai u, tāma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re ĩhāimana u'ási mono ma hā. Taha wa, te za asina aihātā'ā āna 're anomro aba mo. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra Zezusi hā, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

⁸ Te duré tāma nharī za'ra:

— Ni'wam norī hā ĩzazei'wa na danho'a dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, wa hā ti'ai āma dasiré ĩpodo hā wa za duré ĩzazei'wa na te 're awasu'u, hāiwa āma 'Re ĩhāimana u'ási mono ma romhuri'wa norī nho'a. ⁹ Tanei ō di za, ni'wam norī hā ĩzazei'ō'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā. Āne wamhā, ĩzazei'ō'wa na wa za duré te 're awasu'u, hāiwa āma 'Re ĩhāimana u'ási mono ma romhuri'wa norī nho'a.

10 — Áté ni'wam nori hã dasiré ãpoto ma, te za ãma nharĩ waseté za'ra. Tane nherẽ, tiwaseté na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, siwasu'u za'ra wamhã, te te ãma 'madã'ã za'ra õ di za oto, ãwasédé hã. Tazahã, ni'wam nori hã, ãpẽ'ẽzani hã te te 're wẽ'õ u'ãsi za'ra mono wamhã, te za te te ãma 're 'madã'ã u'ãsi za'ra ãwasédé hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

11 — Áté ãzazei'wai wa, te za taré da te 're aiwẽ'õ za'ra wa'wa. Taha wa, áte te za rowahutuuzé u, da te 're asimroi wa'wa, ãzazei'wa na, da te 're aiwaihũ'u za'ra wa'aba mono da. Áte rotĩ'wa nori u, te za da te 're asimroi wa'wa, áte danhib'apito nori u. Tane nherẽ, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Tãma asiwasu'u za'ra wa'aba zéb zõ, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 12 Nimahã bãtã na, da te aiwaihũ'u za'ra wa'aba wamhã, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Tipẽ'ẽzani na aima waihũ'u za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. — ãne ma tõ tãma waihũ'u za'ra, Zezusi hã.

Aibã isimarĩ ahã wasu'u

13 Tawamhã aibã hã dawa'wa ãsa hã te Zezusi ma tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, ãdub'rada hã ma'ãpé ã'ãma wada'uri, te te ãma po'o da, wamama hã wawi dã'ã õ ré, te te wama ãpisudu hã. — ãne te tãma tinha.

14 Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Mare di. E 'wa hã ma tõ ãpisutu, te ai'ãma wada'uri da, te te aima po'o da hã. Ni'wa te te ãpisutu õ di. — ãne te aibã ma tinha.

15 Tawamhã te uburé dama tinha:

— Ma'ãpé, ãwapari pese za'ra wa'aba. 'Rãwi te za 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo, asimarĩ ahã zõ, 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono tõ da. Danhimarĩ ahã uptabi nherẽ, robze u'ãsi, ãma 're danomro mono õ di za. Rowẽzéb õ di, ta hã. — ãne ma tõ Zezusi hã tãma waihũ'u za'ra.

16-17 Te duré ãma romnhimire'ẽ, ãne:

— Aibã hã te 're hãimana, isimarĩ ahã hã. Buru nho ahã wamhã, 'rãwi te sima rosa'rata, ãne: "Ri hã 'ri 're sy're di, buru nho za'warizéb da hã. E marĩ wa za 'manha. 18 Áte ri wa za sãmra, te 'ri za'etẽ da, buru nho za'warizéb da hã. Tamomo, wa za ubumro buru nho hã, 'ri za'etẽ u. ãnhimarĩ zama, wa za sa'ra, buru nho zu hã. 19 Taha parip si, wa za ãsima tinha, ãne: 'Áhãna ãma rowẽ di. Marĩ hã ahã na, te ãza daba'wara, ãwẽ hã. ãwi ãropsi'utõrĩ da hã, mare di. Wahub ahã na, te za ã'ãma tiwahu, ãsa hã ãma 're hãimana mono ré hã. Wa za oto 're ãwa'utu u'ãsi. Áte, te 're romhuri mono õ di za oto. Áte ãhãna si, wa za oto 're ãsa. Wa za te 're zãsi u'ãsi. Marĩ na, wa za 're ãto, ãtozém na.' " 20 Taha wa, te 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tãma tinha: "A hã ma tõ ãma ã'upa za'ẽ, asimirosa'rata na. ã barana te za atã. Atã'ã wamhã, e 'wa te hã za oto asimarĩ hã, asima si 're ã'a'ubumroi pese mono hã." ãne te aibã ma tinha.

21 — Tane, danhimarĩ hã dasima si, da te 're ubumroi pese za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono ãna, te za taré da te dasima 're ubumroi pese za'ra, danhimarĩ hã. — ãne ma tõ Zezusi hã tãma waihũ'u za'ra.

*Marĩ na 're dahãtã'ã za'ra mono ãna, 're ãdanomro mono zé wasu'u
Mateusi 6.25-34*

22 Tawamhã Zezusi te tinha, tisiré 're ãnomro mono nori ma, ãne:

— Taha wa, wa za duré ãne aima waihũ'u za'ra wa'wa. Marĩ na 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Asazé wa'aba na asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Duré, ai'uzã õ na zama asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. 23 Wasazém nhipai u pire uptabi di, wahãimanazé hã. Duré, wa'uzazém nhipai u pire uptabi di, wahãiba hã. 24 Õhõta, si nori hã. Ma'ãpé, 'madã'ã za'ra wa'aba. Si nori hã te te sima 're robzuri mono õ di. Te te duré sima 're rob'rãihãri za'ra mono õ di. Duré robza'warizéb õ di, ãsazéb za'warizéb da hã. Tane nherẽ, te ãsa hã te te tãma 're anhomri u'ãsi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. E si nori si, te te 're azawi pese. Mare di. Si hã tãma sawi pese za'ra nherẽ, si zawi nhipai u, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba di. 25-26 Duré 're atã'ã za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono wamhã, e asibãtã na 're atã'ã za'ra wa'aba mono õ di za, e 're asibãtã nhipai u, te za 're anomro siroptu wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibãtã nhipai u 're anomro siroptu wa'aba mono õ di za. E marĩ da, te za bété marĩ na 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mo. 27 Ma'ãpé, romnhirãrã 're ãhãimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'ã, rom na 're ãsimasa mono na hã. Ta nori hã ti'uzazéb da hã, te te sisada 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono õ di, zazahã da hã. Tane nherẽ, dama 'madã'ã zeĩ uptabi di, romnhirãrã hã. Apito Saroma hã uza wẽ uptabi na 're si'uzã mono nherẽ, taha nhipai u, dama 'madã'ã zeĩ uptabi di, romnhirãrã hã. 28 Romnhirãrã hã hãwi 're simnhãtã mono ré, te za du hã ãré da te 're wazãri za'ra, unhana da, da te 're ub'rã

za'ra mono da. Taha wa, 're simasam hâ mono dai ò nherê, ma tô wê uptabi na te te 're ab'manharî, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. E tawamhâ, ai'uzazé hâ te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono ò di za bété. Te za tô te te aima 're anhomri 'wa. E niha Aimama 'wa hâ asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono ò di bété, taha si ai'uzazé hâ za te te aima 're î'anhomri aba mono na hâ. ²⁹⁻³¹ Taha wa, marî na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. Asazé zô si, duré â zô si, 're asôpré wa'aba mono ò di za. Taha zô si, te za isazei'ô'wa norî hâ 're sôpré. Aimama 'wa hâ ma tô aiwaihu'u za'ra wa'wa, marî hâ aiwi sô 're îrowaptâ'â za'ra wa'aba mono na. Aimama 'wa hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono, Danhib'apito uptabi. Taha wa, òhõ si, te za 're îpisutu za'ra wa'aba mo, òhõ âma si 're anomro aba mono da. Tawamhâ marî hâ aiwi sô 're îrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hâ. — Âne, ma tô Zezusi hâ tâma waihu'u za'ra, tisiré 're înomro mono norî ma.

³² Te duré tâma nharî za'ra:

— Îsiré norî, ai'umrore wa'aba nherê, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. Aimama 'wa hâ Danhib'apito uptabi hâ, te za aima pisutu za'ra wa'wa, îsiré dama 're roti za'ra wa'aba mono da. Âne ma tô sima aiwê za'ra wa'wa. ³³⁻³⁴ Taha wa, te za uburé asimarî hâ dama îwede za'ra wa'wa, îwa'âbâ zô, îsimarî'ô norî ma, sômri aba mono da. Tawamhâ asimarî hâ îsi'utôri'ô hâ te za hâiwa âma asô 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa, wê u'âsi na. Tame, îsipsaihuri norî hâ sô 're sisisi waihu'u mono ò di za. Tame duré, da'uza hâzapu'u'wa hâ 're hâimana za'ra mono ò di. Ti'ai âma asimarî ahâ zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhâ, taha na si te za aipê'ê 're, asima 're îrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, hâiwa âma îwê hâ îsi'utôri'ô upana. Duré hâiwa âma îwê uptabi zô si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhâ, taha na si te za asima 're îrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ îwê hâ te te asô 're î'apisutu aba mono zô si. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hâ.

Romhuri'wa norî, hâimana nhimiza'rese sina, 're îhâimana za'ra mono wasu'u

³⁵⁻³⁶ Tawamhâ Zezusi hâ te duré tâma romnhimiré'ê za'ra, âne:

— Romhuri'wa norî hâ hâimana nhimiza'rese sina, te za tinhîb'apito zô 're simipari za'ra. Tane, te za aihâimana nhimiza'rese sina, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Âté dasina damrozêb u, te za îsib'apito hâ tiwi timorî za'ra, dame sa da. Tawamhâ apâ wisi ò ré, te za si'uza za'ra, tâma îromhuri'wa norî hâ, te te tâma romhuri za'ra da. Te za sô ro'o za'ra rob'uiwêzê hâ, rowa'a na sébré da, îsib'apito za'ra hâ. Tawamhâ 'ri tême wisi wi, te za îsib'apito za'ra hâ 'ridawa ta'a, te te tâma 'ridawa za'ra da. Taha wa, te za awa'awi tâma 'ridawa za'ra. ³⁷⁻³⁸ Tâma îromhuri'wa norî hâ sôtô âna, sô simipari za'ra wamhâ, tâma rowê za'ra di za. Tawamhâ âté mara wa'wa, te za apâ wi, îsib'apito za'ra hâ. Âté si'a hârâ wi, te za apâ wi. Hâimana nhimiza'rese sina, sô 're simipari za'ra mono ré, apâ wisi wamhâ, tâma rowê za'ra di za, tâma îromhuri'wa norî ma hâ. Tawamhâ apito nherê, sai ò ré, te za a'â ti'uza na âma saprî, îsa te te tâma sômri mono da, tâma îromhuri'wa norî ma. Te za duré tâma nharî za'ra, tisaî ma, si'ubumro da. Taha pari, te za duré tâma sômri za'ra, îsa hâ.

³⁹ Wa za duré âma simiré'ê, âma rosa'rata za'ra wa'aba da. Dahâimana nhimiza'rese âna, 're dahâimana za'ra mono ré, te za îsipsaihuri norî hâ danhibrob zô 're sisisi, 'ri para u hâ. Bâdâ hâ we îsébrézé hâ 'ri tede'wa te te waihu'u wamhâ, te za tiwi 'madâ'â pese, sébré tô da, 'ri para u. ⁴⁰ Tane te za a norî wa'wa hâ aihâimana nhimiza'rese îzô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. Wa hâ ti'ai âma dasiré îpodo hâ, wa za wei mo apâ, îzô asimipari za'ra wa'aba ò zém na, nimahâ bâtâ na. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese îzô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. — Âne te Zezusi hâ tâma roti za'ra, tisiré 're înomro mono norî ma.

Romhuri'wa î'umnhasi wasu'u, romhuri'wa î'umnhasi'ô wasu'u me

Mateusi 24.45-51

⁴¹ Tawamhâ Pedru te 'mahâ:

— Apito, e 'wai udâna, te âne âma îsimiré. E uburé da'udâna zama, te âma îsimiré. — Âne te sadanha.

⁴² Taha wa, te Wanhib'apito hâ asa âma romnhimiré'ê, Zezusi hâ âne:

— Dama romhuri'wa î'umnha hâ duré îsimiroti wê hâ, e niha 're îhâimana mono zé hâ. Âne hâ 're hâimana mono wamhâ, te za îsib'apito hâ nimomo tiwi morî ò ré, tâma pisutu, uburé tâma îromhuri'wa norî hâ îsa'u nherê, te te sô 'madâ'â za'ra da. Te za duré tâma pisutu, bâtâ pisutuzém na isazéb da hâ, te te tâma âma uwaimrami za'ra da, tâma îromhuri'wa norî ma. ⁴³⁻⁴⁴ Tawamhâ apâ we îmorîzêb u, tinhîb'apito nhimiroti hâ te te tâma âma uwaimrami wamhâ, tâma rowê di za, romhuri'wai ma hâ. Taha ma, tâma rowê uptabi di za tô. E marî wa. Îsib'apito hâ apâ wisi wapsi, te za tâma pisutu, uburé îsimarî hâ te te tâma 're 'madâ'â u'âsi mono da oto, tâma umnhasi uptabi wa. ⁴⁵ Tazahâ, tinhîb'apito za're'ra, dama 're hâimana wê mono ò wamhâ, tâma 're rowê mono ò di za. Âté apito za're'ra, te za 'râwi sima tinhâ,

āne: “Īnhib'apito hā simahudu ō di.” Āté, āne te za sima tinha. Taha wa, sô rowaptâ h wē te, te za oto tizapari romhuri'wa norī hā te te 're ahā za'ra āté, aibā norī hā pi'ō norī zama. Āté, te za taré tisa zō si 're hāimana. Āté te za āzé hā te te 're hāsi. Ōne u'āsi, te te 're hāsi mono wa, te za 'rāi wasété na 're hāimana. ⁴⁶ Tawamhā rosa'rese āna hāimana ré, te za ĩsib'apito hā ĩtēme wi apā, sô ĩsimipari ō zém na nimahā bātā na, siwa'ru. Taha wa, te za sa'ētē azā, tāma ĩromhuri'wa hā. Sib'ézé 'wa pa na, te za te wa'ōtō. Taha wa, te za dapo're'ō norī zu robzei'ō te te sina 're sō'ōtō, tāma ĩromhuri'wa hā.

⁴⁷ — Āté, ni'wa hā te za waihu'u pese, tinhib'apito nhimiroti hā, tāma ĩromhuri'wa hā. Tane nherē, wa'a te, ĩsimiroti hā te te 're uwaimrami mono ō di za. Taha wa, te za sa'ētē azāri ni, powawē hāiwaré na, apito zadawa para. ⁴⁸ Āté, ni'wai ma, waihu'u pese ō di za, ĩsib'apito nhimiroti hā. Tawamhā marī te za upa. Taha wa, te za syru na si azāri ni, tāma waihu'u pese ō wa, ĩsib'apito nhimiroti hā. Āté te za ni'wai ma waihu'u pese, tinhimiroti hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Te te tāma waihu'u pese wamhā, te za sô 're simipari, danhipai u te te tāma āma 're uwaimrami mono da, ĩsimiroti hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

⁴⁹ Te duré tāma nharī za'ra:

— Ti'ai u, wa wei mo, ti'a na te sazu da, zata da. Zata sirōmo 'wa'āhā, aré ĩma wē di. ⁵⁰ Wa za a'ā robzépata za'ētē. Te robzépata ō ré hā, rosa'rata ahā di za. ⁵¹ E datēme we ĩmorī wa, te za ti'ab rē rowē na si dasiré 're dahāimana za'ra, simisutu. Mare di. Āne hā ĩāma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za. Rosa'rata na te za ĩāma dasima aipo'o za'ra ni. ⁵² Āté, 5 na ĩhāiba hā te 'ri āma siré 're si'ubumro. Ta norī hā te za rosa'rata na ĩāma sima aipo'o za'ra. Āté, si'ubdatō te za ĩwē'wa, 're hāimana za'ra. Āté maparane te za ĩwē'ō'wa, 're hāimana zahuré. Āté, maparane te za ĩwē'wa hā 're hāimana zahuré. Āté duré si'ubdatō te za ĩwē'ō'wa hā 're hāimana za'ra. ⁵³ Āté, damama hā te za ti'ra norī hā wē'ō za'ra, ĩzazei'wa 're hāimana za'ra mono wa, ĩ'ra si'aibā hā. Āté, da'ra norī hā te za timama hā siwi wē'ō za'ra, ĩzazei'wa, 're hāimana mono wa, ĩmama hā. Āté, dana hā te za ti'ra norī hā wē'ō za'ra, ĩzazei'wa, 're hāimana za'ra mono wa, ĩ'ra sipi'ō hā. Āté, pi'ō norī hā te za tina hā siwi wē'ō, ĩzazei'wa, 're hāimana mono wa, ĩna hā. Āté, damaprewa hā te za tisan'i'aba norī hā wē'ō za'ra, ĩzazei'wa 're hāimana za'ra mono wa, ĩsani'aba norī hā. Āté, pi'ō norī hā te za timaprebaba norī hā wē'ō za'ra, ĩzazei'wa, 're hāimana za'ra mono wa, ĩmaprebaba norī hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra Zezusi hā, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

⁵⁴ Uburé te oto dama tinha:

— Āté, te za hāiwa nhirōno ĩ'madā'ā za'ra wa'wa, bātā pusizém niwī. Taha wa, te za asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa, āne: “Tā, te za we tita'a.” Āté, āne te za asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa, awa'awi. Tawamhā tā hā te za we tita'a tō. ⁵⁵ Āté, rowa'u hā te za wei watobro, hāiwa'a're nhimi'e hawi. Taha wa, te za āne asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa, “Te za oto tirowa'ro.” Āne te za asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhā te za tō tirowa'ro. ⁵⁶ Marī hā ti'ai āma hā, duré hāiwa na hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'madā'ā za'ra wa'aba wamhā. E niha bété tane aiwa, aima waihu'u pese za'ra wa'aba ō di, marī te te ĩwasu'u hā, te dama 're ĩ'ab'manharī wē mono zé hā, āma 're ĩ'madā'ā za'ra wa'aba mono nherē. — Āne ma tō dama tinha, Zezusi hā.

⁵⁷⁻⁵⁸ Uburé ma, te duré dama tinha:

— E marī wa, asina 're roti wē za'ra wa'aba mono ō di, ĩwē hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono da. Wa za āma simiré'é, āne: Āté, ni'wa hā te za asaprō, dama 're ĩrowairébé mono 'wa, 're ĩsāmra mono zéb u. Marī 'manharī wa, te za asaprō, te te tāma aiwasu'u da. Taha wa, te za bādādi na ane wa'aba ré, tāma asiwasu'u aiwasété na, rowairébé'wai u te te asaprōni tō da, damrami'wai ma, te te ai'ru tō da, dazazéb 're, te te asērē tō da. ⁵⁹ Te te asērē wamhā, asiwa'ābā 'rāsutu pese ō nherē, ta hawi aiwatobro waihu'u ō di za. Āne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, asina 're roti wē za'ra wa'aba mono da, ĩwē hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono da. — Āne, ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

13

Dawasété wi 're ĩdasipizari za'ra mono zé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi te te dama rowasu'u ré, ma tō ni'wam norī hā ĩtēme aihutu. Taha wa, te tāma rowasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— A'uwē norī hā ma tō simro ni, Darireza tede'wa norī hā. Piratuhu nhimiwada'uri zarina, ma tō simro ni. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, tinhimizama te te simroi ré, ma tō uprosi ni. — Āne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra. ² Tawamhā Zezusi te asa tāma nharī za'ra:

— E Darireza norī hā ma tō danhipai u tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra. E taha wa, ma tō tidā'ā za'ra. E āne, ma tō āma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. ³ Mare di. Taha wab ō di. Ta norī hā danhipai u, tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono ō di. Tane nherē, ma tō tidā'ā za'ra.

Tane, te za tō a norī wa'wa hā ĩsine 're atā'ā za'ra wa'aba mo, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wamhā. ⁴ A'uwē norī hā, Siro'é na 'ri sipo'o āma 're ĩsi'ubumroi mono norī nhisiwi, ma tō 'ri 'rāihā hā waptārā, da'madā'ázé hā. Taha wa, ma da'ahā na ai'utōrī ni. 18 na ma 'ri hā da'uprosi. Ta norī hā bété, e ma tō danhipai u tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra, Zeruzarē āma 're ĩdahāimana za'ra mono norī upana. E taha wa, ma tō tidā'ā za'ra. ⁵ Mare di. Taha wab ō di. Ta norī hā danhipai u, tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono ō di. Tane nherē, ma tō tidā'ā za'ra. Tane, te za tō a norī wa'wa hā ĩsine 're atā'ā za'ra wa'aba mo, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wamhā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Pidera wede ĩ'rāi'ō wasu'u

⁶ Tawamhā te tāma āma romnhimire'é za'ra āne, Zezusi hā:
— Aibā hā te 're 'mai'hāimana, buru tede'wa hā. ĩburu āma hā, rob'ru hā te 're hāimana za'ra, uwa 'ru hā. Pidera wede hā te duré tame 're sa. Tawamhā bātā na te mo, pidera 'rā zō. Tane nherē, ĩ'rā hā te te 'masāmri ō di. 'Rāi āna te za. ⁷ Taha wa, te buru 'madā'ā wai ma tinha, āne: "Si'ubdatō, ma tō ĩ'āma tiwahu oto, taré nasi we sō ĩneb ré hā, pidera 'rā zō. Wa tō 'madā'ā wa'a. Te za ĩsizā. E marī da, te za taré 're sab u'āsi, 're 'rāi mono āna." Āne te romhuri'wai ma tinha. ⁸ Tawamhā romhuri'wa hā te asa tāma tinha: "Apito, misi āma wahu a'ā. Wa hā wa za ab're, powawē nhana na te uirī da, wē na sab da. ⁹ Wahub amo na 'rāi wamhā, wē di za. 'Rāi ō wapsi, te za ĩma ĩ'ru, te sizāri da." Āne, romhuri'wa te tinha, buru tede'wai ma. — Āne ma tō tāma āma romnhimire'é za'ra, Zezusi hā.

Zezusi hā, romhuri zahārizém na pi'ō ĩshāpāre te te ĩpesezé wasu'u

¹⁰ Tawamhā romhuri zahārizém na ma tō dama rowasu'u Zezusi hā, zudezu norī te, rowahutuzéb āma. ¹¹ Tame te pi'ō hā ĩhāzé ré hā dame nhamra. Hāzé ré ma tō āma tiwahub ahā, 18 na, wa'uburé te te 're upi u'āsi mono wa. Sihāpā u'āsi, te 're mo, wāi wahutu āna. ¹² Tawamhā Zezusi te te sabui wamhā, te 'mahā:

— Pi'ō, aihāzé hā te za oto aima apa.

¹³ Taha pari, ma tō tinhib'rada hā āma tihi. Tawamhā ma tō awa'awi wāi wahudu. Wāi wahutu wamhā, te āma tiwata, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma, te te pese wē te. ¹⁴ Tane nherē, rowahutuzé 'madā'ā wa hā ma tō sada tizahi, Zezusihi zada, sabadu na te te pese wa. Taha wa, te uburé dama tinha:

— Bādā hā, 6 na ĩhāiba hā, wa te 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hā. Taha bātā na si, te za we 're anomro aba mo, da te 're aipese za'ra wa'aba mono da. Sabadu na hā mare di za, romhuri zahārizém na hā. — Āne ma tō dama waihu'u, rowahutuzé 'madā'ā wa hā.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhā Wanhib'apito te tāma tinha:

— Oro sabadu na te dapese wa, ĩma nharī za, te za powawē hā awaru po'repore zama, 're ĩwasihu za'ra wa'aba mo, āi ba, 're simroi wa'aba mono da, te te 're āhuri mono da. Āhāta pi'ō hā, Abra'āhā nhihudu hā. Satanasi hā te te 're pi'ui mono ré hā, ma tō 18 na āma tiwahu. Sabadu na nherē, wa tō pese, hāzé āna oto 're hāimana mono da. E niha bā bété, aima wē za'ra wa'aba ō di, sabadu na te ĩpesezé hā rowē na pi'ō hā oto 're ĩmorī da hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u, dawasété na dasisāmri ma ropibuma.

¹⁷ Tawamhā, Zezusihi mreme hā te te wapari za'ra wamhā, ma tō ĩwē'ō wa norī hā āseb za'ra, Zezusihi mreme ma. ĩwē'wa norī ma, rowē za'ra di. Marī hā te te dama 're ab'manharī wē mono wa, te 're to za'ra, tipē'ē na.

Motada nhamare wasu'u, ĩ'u'ētē wasu'u me

Mateusi 13.31-33; Marcusi 4.30-32

¹⁸⁻¹⁹ Tawamhā Zezusi hā te dama tinha, āne:

— E niha, wa za āma simiré'é, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zém na hā. Motada nhamare na, wa za āma simiré'é. Motada nhamare hā aibā hā ma tō a're. Tawamhā ma tō tiwa'ru. Wa'ru wamhā, papo za'ētē di oto. Tawamhā si hā te ĩsu 'rowī, te te sima 're sasi za'ra. Āne, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zé hā. — Āne ma tō āma simiré'é, Zezusi hā.

²⁰ Te duré dama tinha:

— E marī na, wa za duré āma simiré'é, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zém na hā. ²¹ ĩ'u'ētē wapuzém na, wa za āma simiré'é. Pi'ō hā te za ĩ'u'ētē wapuzé hā syru na sa'wa, tridu 'rā zu pese wazari. Tridu zup si, sa'ētē uptabi di. Tawamhā te te wazari pese wamhā, te za tidupto, ĩ'u'ēne hā. Sa'ētē uptabi di za oto. Āne duré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zé hā. — Āne ma tō āma simiré'é, Zezusi hā.

'Ridawa, 're sy'yre wasu'u

Mateusi 7.13-14, 21-23

²²Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba're, Zeruzarẽ u. 'Ri nho'õmo mono bâ, te te dama 're rowasu'u u'âsi Zezusi hã, 'ri wa'õtõ u zama. ²³Tawamhã te ni'wa hã sadanha: — Apito, e da'umro na si, te za danho'reptuzẽ hã da te dasina 're waihu'u za'ra. — ãne te sadanha.

Taha wa, ma tõe Zezusi hã asa uburẽ dama tinha:

²⁴— Tô sena, te za niwapsi da'ahã na da te dasima 're wẽ za'ra, 'Re ìhãimana u'âsi mono u 're danhisisi mono da. Tazahã, ìtẽme 're danhisisi mono õ di za. Taha wa, 'ri para u 'ridawa 're sy'yre na 're danhisisi mono da, sada 're ìdanhiptete za'ra mono ne, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, 'Re ìhãimana u'âsi mono u 're asisisi aba mono da. ²⁵Nimahã na te za 'ri tede'wa hã wahudu, te te sirẽ 'rinhitop tete da. Tawamhã te za 'ridawa ta'a za'ra wa'wa, rowi 're ai'ubumroi wa'aba mono hã. 'Ri tede'wa hã te za 'mahãrã za'ra wa'wa, ãne: "Apito, ma'ãpẽ we wazõ 'ridawa za'ra na, ãma atẽme wanhisisi da." ãne te za 're 'mahãrã za'ra wa'aba mo. Tazahã, te za asa aima nharĩ za'ra wa'wa, ãne: "Te aiwaihũ'u za'ra wa'aba õ di. E ma hawimhã, a norĩ wa'wa hã." ²⁶Tawamhã ãne te za asa tãma asiwasu'u za'ra wa'wa: "Wa norĩ hã, wa tõe asirẽ wasaihuri ni. Asirẽ, wa tõe durẽ ãhuri ni. Warob ãma hã ma tõe durẽ dama 're ìrowahutu mo, waza'ru ãma hã." ãne te za 'ri tede'wai ma asiwasu'u za'ra wa'wa. ²⁷Taha wa, te za asa durẽ aima nharĩ za'ra wa'wa, ãne: "Te aiwaihũ'u za'ra wa'aba õ di, ìzazei'wa na hã. Aiwasẽdẽ hã ma tõe 're ìmanharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'rei wa'aba, ìnhiti." ãne te za aima rob'ru za'ra wa'wa. ²⁸Tawamhã rowẽ uptabi ãma, 'Re ìhãimana u'âsi mono 'rata 're ìsi'ubumroi mono hã te za 'madã'ã za'ra wa'wa, Abra'ã norĩ hã, durẽ Izati, durẽ Zaco, durẽ uburẽ ìsadawa wasu'u wa norĩ hã. Tazahã, a norĩ wa'wa hã te za rowi 're ai'ubumroi u'âsi aba mo. Taha wa, te za asina 're ai'ry'ry aba mo. Te za durẽ 're ai'wasitete za'ra wa'aba mo, 're robzẽpata za'õtẽ za'ra wa'aba mono wa. ²⁹Daro mono bâ, te za ìtẽme 're dasihutu, 'Re ìhãimana u'âsi mono 'rata 're dasaihuri mono da, Danhib'apito uptabi na 're ìhãimana mono zẽb u. Bãtã pusizẽm hawĩ, te za ìtẽme 're dasihutu, bãtã zasizẽm hawib zama, durẽ hãiwa'a're nhimire hawib zama, durẽ hãiwa'a're nhimi'e hawib zama. ³⁰Tawapsi, te za dama ìwapu ma nharĩ za'ra, dama pire na 're hãimana za'ra mono da oto. Durẽ, dama ìpire ma, te za nharĩ za'ra, dama wapu na 're hãimana za'ra mono da oto. — ãne ma tõe Zezusi hã tãma waihu'u sirõmo za'ra.

*Zeruzarẽ ãma Zezusi hã ìpẽ'ẽzẽzẽ wasu'u
Mateusi 23.37-39*

³¹Tawamhã Zezusi hã te te apo're pu'u parip si, awa'awi ma tõe ìtẽme 'maihaihutu, parisezu norĩ hã. Taha wa, ma tõe Zezusihi ma rob'ru za'ra, ãne:

— Mo oto ã hawi aimorĩ. E marĩ wa. Apito Erodi hã ma tõe sima aiwẽ, da te dasiwi aiwĩrĩ da. — ãne te tãma rob'ru za'ra.

³²Tawamhã Zezusi hã apã te tãma rob'ru za'ra:

— Mo oto ìtẽme ai'aba'rei wa'aba apã, tãma ìzadawa wasu'u za'ra wa'aba da, wapsã wawẽ ne 're ìmorĩ ma. Wa'uburẽ hã wa tõe te dama 're anhamra. Wa durẽ te 're da'apese, ã bãtã na durẽ awẽm na. Awẽ amo na, wa za ìnhimiromhuri hã uprosi. ãne te za tãma ìzadawa wasu'u za'ra wa'wa, Erodihi ma.

³³— Zeruzarẽ ãma, ma tõe da te 're simro, 'Re ìhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã. Õne u'âsi. Taha wa, wa za ãma mo, ãhãna, awẽb zama, awẽ amo na zama, tame, da te dasiwi ìwĩrĩ da, ìsadawa wasu'u wa hã. — ãne ma tõe Zezusi tãma siwasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

³⁴Tawamhã ma tõe sisõwa tinha, Zezusi hã:

— Zeruzarẽ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ ãma, ai'ãma ìpẽ'ẽzẽzẽ za'ra wa'aba di. Aihĩ'rata norĩ wa'wa hã ma tõe 'Re ìhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã te te 're simroi u'âsi, ãtẽ na. Datẽme te te 're ìsatõrĩ za'ra mono norĩ zama, ma tõe durẽ te 're simroi u'âsi, ãtẽ na. Si'a hã ti'ra zawi te, 're ìpapo za'ra mono ne, wa arẽ te ìsima 're aiwẽ u'âsi za'ra wa'wa, ìsitẽme te 're ai'awaihui wa'aba mono da. Tane nherẽ, asima 're ìwẽ za'ra wa'aba mono õ di asa. ³⁵Taha wa, tinhorõwa hã te za oto tirẽ, 'Re ìhãimana u'âsi mono hã, ãma 're ì'aiwata za'ra wa'aba mono zẽ hã. Durẽ a norĩ wa'wa hã, ìhãiba 'madã'ã na sahu za'ra wa'aba õ di za a'ã. Niwapsi durẽ ìhãiba 'madã'ã za'ra wa'aba wa, te za ãne asima ìwasu'u za'ra wa'wa: "Re ìhãimana u'âsi mono zadawa para we ìmorĩ ma, 're rowẽ za'õtẽ mono di za." ãne te za asima ìwasu'u za'ra wa'wa, ìhãiba 'madã'ã na durẽ sahu za'ra wa'aba wa. ãne na aipẽ'ẽ 're asina ìwaihũ'u za'ra wa'aba wapsi, te za ìhãiba 'madã'ã na durẽ ìsahu za'ra wa'wa. — ãne ma tõe sisõwa tinha, Zezusi hã.

14

Zezusi hã romhuri zahãrizẽm na, aibã te te ìpesezẽ wasu'u

¹ Zudezu norĩ te, romhuri zahârizém na ma tó Zezusi hã âzé, aibâ nhorôwa u, ĩsiré sa da. Aibâ hã, parisezu. ĩsiré parisezu norĩ ma, pire di, aibâ hã. Tame 'ri para, ĩsi'ubumro norĩ hã ma tó Zezusi hã 'madâ'a za'ra. ² Tame sãmra ré, ma aibâ ĩhâzé ré hã ĩtême wi, Zezusihi u. Hâzé wa, te dupto zahuré di. Duré, paihi dupto zahuré di. ³ Taha wa, ma tó Zezusi hã rowahutu'wa norĩ hã azadanha, parisezu norĩ me:

— E romhuri zahârizém na, wa za wa te 're dapeze za'ra, sabadu na hã. E ma tó wawi sawi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, sabadu na, wa te 're dapeze tó za'ra mono da. E niha ĩsimiroti na rob'ui'ére hã. — Āne te Zezusi hã azadanha, rowahutu'wa norĩ hã.

⁴ Tane nherê, asa te te âma sada'âbâ za'ra ô di. Tawamhã Zezusi hã ma tó aibâ hã pa'â. Ma tó pese. Taha pari, ma tó tâma rob'ru, morĩ da oto, 'ri tême. ⁵ Tawamhã aibâ za'u si, te tâma nharĩ za'ra, âne:

— Āté ai'ra hã te za aiwi ti'maiwaptâ'a 'wa, â zô ab're u, âté powawê hã. Tawamhã e â zô ab're hawimhã asiwi wazere aba ô di za, romhuri zahârizém na nherê. — Āne ma tó Zezusi hã asa âma azadanha.

⁶ Tazahã asa te te âma sada'âbâ waihu'u za'ra ô di.

Dama dawapu wasu'u, dama dapire wasu'u me

⁷ Tawamhã wedeza na dasi'ubumroi wamhã, ma tó ni'wam norĩ hã dama ĩpire norĩ te na ai'ubumro, dame sô ĩdahârâ za'ra norĩ hã. Āne ma tó âma da'madâ, Zezusi hã. Taha wa, ma tó tâma âma romnhimírê'é za'ra, âne:

⁸ — Ni'wa hã asô hârâ wamhã, dasina damro u dame asa da, aimorĩ wamhã, dama ĩpire norĩ te na, asãmra ô di za. E marĩ wa. Āté, aima ĩpire hã te dame tihâiba, dame sô ĩdahârâ hã. ⁹ Tawamhã te za aima tinha, 'ri tede'wa hã, ô niwĩ asãmra da, asãmrazém na sãmra da, aima ĩpire hã. Taha wa, te te aima ĩnharĩ ma, asiséb di za. Da'râsutu u, te za oto asã. ¹⁰ Taha wa, âne tó da, dame asa da, asô dahârâ wamhã, da'râsutu u, te za a'â asã. E marĩ da. 'Ri tede'wa hã si'uihã na si te te aima pisutu da, dama ĩpire norĩ 'rata asãmra da, asa da. Danho'a te te aima pisutu wamhã, aima rowê uptabi di za. ¹¹ Tane, ni'wa hã pire wê te, 'râwi sina 're wata mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te za tâma pisutu, wapu na 're hâimana mono da oto. Duré ni'wa hã, ĩtipire na 'râwi 're si'madâ'â mono ô wamhã, te za tâma pisutu, dama pire na 're hâimana mono da oto. — Āne ma tó tâma waihu'u, Zezusi hã.

¹² Tawamhã dame sa da, sô ĩhârâ ma, te tinha, Zezusi hã:

— Dasaihurizé, dama 're 'manharĩ mono wamhã, âté sô aihârâ za'ra ô di za, asiwadi norĩ zô hã duré asisânawâ norĩ zô hã, duré aimama norĩ zô hã duré ĩsibrob ahâ norĩ zô hã, aiwaptoma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ zô hã. Ta norĩ zô aihârâ wamhã, asiré saihuri da, te za asa asô tihârâ za'ra, te te asa aima âma wa'râmi za'ra da. ¹³ Taha wa, dasaihurizé hã dama 'manharĩ wamhã, te za ĩsibrob'ô norĩ zô aihârâ za'ra, duré ĩmorĩ'ô norĩ zô, duré ĩ'râtêire norĩ zô, duré ĩtob'a norĩ zô. ¹⁴ Āne wamhã, aima 're rowê mono di za. E marĩ wa. Ta norĩ hã simarĩ ô di, marĩ na te te aima âma ĩwa'râmi za'ra zéb da hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, te za asôprubzé wa'râmi aima tisô. 'Re ĩnomro wê mono norĩ te te ahâiwa'utu wapsi, te za aima âma uwaimra. — Āne ma tó 'ri tede'wai ma waihu'u, Zezusi hã.

Dasaihuri za'etê zé wasu'u

Mateusi 22.1-14

¹⁵ Tame ma tó aibâ hã dame nhamra, 'ri para, sa da. Tawamhã Zezusi te te dama ĩwaihu'uzé hã ma tó dame wapa. Taha wa, te Zezusihi ma tinha:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Danhib'apito uptabi na 're ĩhâimana mono zéb âma, 'rata 're ĩsaihuri mono norĩ ma, 're rowê uptabi za'ra mono di za. — Āne te Zezusihi ma tinha.

¹⁶ Tawamhã Zezusi hã te asa aibâ wasu'u hã tâma wasu'u, âne:

— Aibâ hã dasa hã sa'etê na te te dama 'manharĩ da, ma tó sina roti. Tawamhã te te dama 'manharĩ ô ré, ma tó da'apo're pu'u siro, da'ahâ na ĩtême dasihutu da, ĩsiré dasaihuri da. ¹⁷ Sipi pari wamhã, tâma ĩromhuri'wai ma, te tinha, âne: “Mo oto aimorĩ dazô, we dasi'aba're da. Dasa hã te oto dazô aimasa.” Āne te tâma tinha. Taha wa, romhuri'wa hã ma tó datême mo, dazô hârâ da.

¹⁸ — Tane nherê, te nasi aibâ norĩ hã siparabâsi niha tâma nharĩ za'ra, romhuri'wai ma, te te sima wê za'ra ô wa. Sô ĩhârâ 'rada hã te tâma tinha, âne: “Āma ĩmorĩ neza. Tane nherê, ti'a hã wa 'mai'uipra. Tamomop si wa za mo, te sabu da. Āne asib'apito ma, ĩzadawa wasu'u na za.” Āne te tâma ĩromhuri'wai ma tinha.

¹⁹ — Tawamhã ĩhâiba amo hã te duré tâma tinha: “Āma ĩmorĩ neza. Tane nherê, powawê hã wa 'mai'uipra, 10 na ĩhâiba za'ra hã. Tamomop si wa za mo, te sabu za'ra da, te te romhuri wê za'ra zô. Āne, asib'apito ma, ĩzadawa wasu'u na za.” Āne te romhuri'wai ma tinha.

20 — Īhāiba amo hā te duré tāma siwasu'u: “Nimosi, wa Īmro. Taha wa, dame Īsa da, āma Īmorī waihu'u ō di.” Āne te romhuri'wai ma tinha.

21 — Taha wa, te apā mo romhuri'wa hā, tinhib'apito ma, te te sadawa wasu'u za'ra da. Te te wapari wamhā, ma tō ab'ru'i pese, ĩsib'apito hā. Taha wa, te āne tāma tinha: “Ai'aba'ré na dazō 're aimorī, 'ri nhi'riti na we danhimroi mono da, ĩsibrob'ō norī hā, duré ĩmorī wē'ō norī hā, duré ĩtob'a norī hā, duré ĩrātēire norī hā.” Āne te tāma rob'ru. Taha wa, te ta norī zō si mo, we te te simroi mono da.

22 — We te te danhimroi mono pari, te tinha, tinhib'apito ma: “Apito, wa tō aimreme hā āma uwaimra, aima. Zahadu da'masisi ō di.” Āne te tāma tinha.

23 — Taha wa, te ĩsib'apito hā duré asa tāma tinha: “Tane wamhā, dazō airītī mono pé, bādādi na. Da'manhopētē wamhā, ta norī hā te za we ĩsimroi mo, ĩnhorōwa hā da te dasiwi 'masisi da. 24 Tō sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Sō ĩhārā 'rata norī hā, ĩsa na saihuri ō di za.” Āne te ĩsib'apito hā tāma tinha. — Āne te aibā ma rowasu'u, Zezusi hā.

Zezusihī zazei'wa, 're ĩnomro mono zé wasu'u
Mateusi 10.37-39

25 Tawamhā Zezusi norī hā si'aba'rēi ré, te da'ahā na ĩsarina ai'aba'rē ni. Tawamhā ma tō Zezusi hā datēme aipi'ra. Āne te dama tinha:

26 — Āté, ni'wam norī hā te za we ĩtēme ai'aba'rē, ĩzazei'wa, 're nomro mono da. Tawamhā te za te te 're ĩzawī pese za'ra, timama zawi nhipai u, duré tina zawi nhipai u, duré timro zawi nhipai u, duré ti'ra norī zawi nhipai u, duré tisisānawā norī zawi nhipai u, duré tihāmanazēm nhipai u. 27 Tiza'ozéb ré, ĩzarina 're ĩnomro mono ne, da te 're uprosi za'ra mono da nherē, te za ĩsiré 're nomro. Ānei ō wamhā, ĩzazei'wa na te 're waihu'u za'ra mono ō di za. — Āne ma tō dama waihu'u, Zezusi hā.

28 Te duré dama tinha:

— 'Ri'wa na, wa za aima āma romnhimīré'é za'ra wa'wa. Āté, a norī wa'wa hā te za asima ĩ'mairosa'rata 'wa, asima 'mai'ri wa'aba da, rob'madā'ázéb da. Taha wa, te za a'ā ĩ'mairosa'rata 'wa, 'ri wa'ābāzéb da, rob'uiprazé hā, ĩwab zō. 29-30 Ānei ō wamhā, áté ōne haré te za ĩsāna'rata si ĩ'manharī 'wa. 'Ri 'rāihā hā 'mai'uprosi aba ō di za. Da te sabu za'ra wamhā, te za ai'āma 're dawa'ē za'ra wa'wa: “Oro te te 'ri 'ru za, te ōne haré za.” Āne te za ai'āma 're dawa'ē za'ra wa'wa. Āne, 'ri'wa na te aima āma ĩsimīré'é za'ra wa'aba zé hā.

31-33 — Duré apito na, wa za aima āma simīré'é za'ra wa'wa. Āté danhib'apito te za dama 're 'manhamra. ĩsib'a'uwē norī hā dasi'wapé 'manharī'wa norī hā te ahā na 're si'ubumro, 10 miu na ĩhāiba za'ra hā. Tawamhā ma tō apito hāiba amoi wasu'u wapa, danhib'apito hā. Dasi'wapé 'manharī'wa hā te we, u, ahā uptabi na te te simroi tinhib'a'uwē hā, 20 miu na, u, ĩhāiba za'ra hā. Tawamhā dazō wairébé ō ré, te za a'ā nhamra, ĩsib'a'uwē hā, dazada siptete za'ra zō. Dazada ĩsptete za'ra ō na, te te waihu'u za'ra wamhā, te za tinhitob'ru norī u da'mazatō, te te tāma 'mazadawa wasu'u da, ĩsib'apito za'ra ma. ĩsitob'ru norī hā zahadu romhā ré, te za ĩtēme da'mazatō, we dasihutu tō da, dasi'wapé za'ra tō da. Āne, apito na te aima āma ĩsimīré'é za'ra wa'aba zé hā. Tane ĩzazei'wa, 're anomro aba mono da, marī hā asima 're sawi za'ra wa'aba mono ō di za, aipē'ē 're. Marī hā aipē'ē 're, asima 're sawi za'ra wa'aba mono wamhā, ĩzazei'wa na te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono ō di za. — Āne ma tō dama waihu'u, Zezusi hā.

Dasai warīrīzé wasu'u
Mateusi 5.13; Marcusi 9.50

34 Te duré dama tinha, Zezusi hā:

— Sa na hā dasa hā āma se ti, dasai warīrīzé wa. Tane nherē, oto 're se si'utōrī mono wamhā, niha da te 're 'manharī waihu'u mono ō di, apā se da. 35 Sei ō wamhā, ti'a hā wē da, ti'ai wa, da te 're sa'wari za'ra mono ō di za. Duré powawē nhana ubumro nhisiwi, da te 're sa'wari za'ra mono ō di za. Taré, te za rob u, da te 're sa'wari za'ra, marī dai ō wa oto. Āne romnhimīré'ézē hā. Asimipari pese za'ra wa'aba wamhā, ma'apé ĩwapari pese za'ra wa'aba. — Āne te Zezusi hā dama si'ru.

15

Pone'ērebā ĩsīmanizé wasu'u
Mateusi 18.10-14

1 Tawamhā Zezusihi u ma tō aihutu ni, da'ahā na, ĩmreme hā da te wapari za'ra da. Danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norī hā ma tō duré ĩtēme aihutu, siwa'ru 're ĩnomro mono norī zama. 2 Tawamhā parisezu norī hā te āne tāma nharī za'ra, 'Re ĩhāmana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norī me:

— Ō hā ma tō āma 're siwadi za'ra, siwa'ru 're ĩnomro mono āma hā. Ta norī siré, te nasi tisa. — Āne te Zezusihi ma nharī za'ra.

³Taha wa, Zezusi hā ma tō tāma āma romnhimiré'é za'ra, āne:

4 — Asimizama hā ahā wamhā, áté misi te za aiwi aimani, 100 na ĩhāiba za'ra wamhā. E tawamhā, sō airitī mono ō di za, aiwi 'masimani wamhā. Te za tō sō airitī mo, apā āri da. Asimizama zō airitī mono ré, te za 99 na ĩhāiba za'ra hā asa'u daba'wara, ĩtehu tu wa.⁵ Tawamhā aiwi ĩsimani hā oto sāmri wamhā, atoi uptabi di za. Taha wa, te za asisé we ĩ'ā apā, sāmri wē te. ⁶'Ri tēme āwisi wamhā, te za sō aihārā za'ra, asiwadi norī zō. 'Rāwi ai'rata 're ĩsōrōwa za'ra mono norī zō zama, te za sō aihārā za'ra. Tawamhā te za tāma ĩrowasu'u za'ra, āne: “Āhāna ĩma rowē di. ĩnhimizama hā wa tō tisā, ĩwi ĩsimani hā. ĩzabādā te za 're ato za'ra wa'aba mo.” Āne te za tāma ĩrowasu'u za'ra.

⁷ — Tane duré, ni'wa hā siwa'ru 're ĩmorī hā tiwasédé hā te te oto rēme pese wamhā, hāiwa āma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā te za tāma 're to za'ra, misi nherē. Ōhō āma si, te za 're toi uptabi za'ra, 're ĩnomro wē mono norī nhipai u hā, 99 na ĩhāiba za'ra nhipai u hā. Ta norī hā 're nomro wē mono wa, tiwasété na 're ĩsivē'ō za'ra mono da hā, mare di. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norī ma, Zezusi hā.

Rob'uiprazé ĩsapotore simanizé wasu'u

⁸Tawamhā Zezusi hā te duré tāma āma romnhimiré'é za'ra, āne:

— Pi'ō te, rob'uiprazé hā ahā wamhā, áté misi te za tiwi 'maihaimani, 10 na hāimana za'ra wamhā, ĩsapotore hā. E tawamhā sō 're rītī mono ō di za, tiwi 'masimani wamhā. Te za tō sō 're rītī. ĩro'ore hā te za duré sō ro'o, sō rītī da. Te za duré sō 'ri 're wamro. Sō 're rītī pese mono wamhā, te za oto tisā.⁹ Tawamhā te te sāmri wē te, tisiwadi norī zō te za oto tihārā za'ra. ĩ'rata ĩsōrōwa za'ra norī zō zama, te za tihārā za'ra. Tawamhā, te za oto tāma rowasu'u za'ra, āne: “Āhāna, ĩma rowē di. Rob'uiprazé ĩsapotore hā wa tō tisā, ĩwi ĩsimani hā. ĩzabādā te za 're ato za'ra wa'aba mo duré, a norī wa'aba zama.” Āne te za tāma rowasu'u za'ra.

¹⁰ — Tane duré, ni'wa hā siwa'ru 're ĩmorī hā, tiwasédé hā te te oto rēme pese wamhā, hāiwa āma 're ĩhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā te za āma 're to za'ra, tiwasédé hā te te rēme pese wē te, misi nherē. — Āne ma tō tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

Ai'repudu, timama te te ĩrēmezé wasu'u

¹¹Zezusi hā te duré tāma āma romnhimiré'é za'ra, āne:

— Aibā 'ra hā maparane. ¹²Tawamhā te bātā na ĩno hā timama wi waptē, tinhibrom na āma tāma siwanhizari zahuré da.

— Taha wa, ma ĩmama hā āma tāma aipo'o zahuré. ¹³Āma ronomro ō ré, te uburé tinhibro hā sima ubumro, darob amo u morī da, ĩno hā. Darob amoi u wisi wamhā, wasété ahā na te 're mo. Marī na si, ma taré tinhibro hā uprosi, ĩmama te te tāma ĩpo hā.

¹⁴ — Tawamhā tinhibro hā ma uburé uprosi pese oto, ai'repudu hā. Tawamhā tame darob āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā ma tō duré mram na 're dasi'ubumro. Dasai ō di. Taha wa, ma tō ai'repudu hā mra hā dame sépata. ¹⁵Taha wa, te aibā u mo, te te tāma 're romhuri mono da, tame. Taha wa, ma tō aibā hā satō tibururu u, buru āma uhābā te te tāma 're 'madā'ā mono da. ¹⁶Mrap te, ma tō sima wē, uhābā sa na 're sai mono da. Mra, te te 're sépata mono nherē, ai'reputu ma hā, da te 're ai mono ō di. ¹⁷Taha wa, ma tō si'āma rosa'rata, āne: “ĩmama ma, romhuri'wa norī hā ahā nherē, ma tō dasa hā 're si'azahāri. Wa hā wa āme mra hā te 're sépata za'ētē. ¹⁸Taha wa, wa za oto mo, ĩmama u apā. ĩwisi wamhā, wa za ĩmama ma ĩsiwasu'u, āne: “ĩmama, ĩwasété na wa tō 're mo. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā, wa tō upa. Asimiroti zama, wa duré upa. ¹⁹ĩwasété wa, áté ĩ'āma 're ai'ra mono ō di za oto. Aima romhuri'wa da, oto 're ĩmorī da, te za ĩma ĩpisu.” Āne ma tō rosa'rada hā sima 'manha, ai'repudu hā.

²⁰ — Tawamhā aré 're ĩsāmra mono zém hawi te oto mo, timama nhorōwa u. Tawamhā zahadu romhā ré, ma ĩmama hā tisā ti'ra hā. Taha wa, te ĩtēme wara, ĩ'ra hā te te sina pē'ē tari wa. ĩtēme wisi wamhā, tinho'utu ma tō ti'ā, ti'ra hā. Tob'rata hārā na, ma duré sawi. ²¹Tawamhā te timama ma tinha, ai'repudu hā: “ĩmama, ĩwasété na, wa tō 're mo. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā, wa tō upa. Asimiroti zama, wa duré upa. ĩwasété wa, áté ĩ'āma 're ai'ra mono ō di za.” Āne te timama ma siwasu'u, ai'repudu hā.

²² — Wasété na 're morī nherē, te te wē'ō ō di, ti'ra hā, ĩmama hā. Tāma ĩromhuri'wa norī hā te oto 'mahārā za'ra sa'ētē, zazahā ĩhāiwē we te te siwi 'ma'āri da, te te siwi āma uza da. Duré ĩsīptōmohi wasisizé, te te tāma sērē za'ra da, ma tō 'mahārā za'ra. Duré ĩpara'uza zama te te tāma sērē za'ra da, ma tō 'mahārā za'ra. ²³Taha wa, te duré tāma nharī za'ra: “Powawē zapu zama, we āwisi aba, wīri'aba da, ĩhāipe hā. ²⁴E marī wa. ĩ'ra hā dā'ā newa. Tane nherē, dā'ā ō di. Ma tō aré āma ropsisa'rese'ō. Tane nherē, ma tō we apā wi. Taha wa, wasa hā wa

za oto wasiré huri ni, rowē te.” Āne Īmama te tãma nharĩ za'ra, te te tãma 're ĩromhuri za'ra mono norĩ ma. Taha na ma tã dasa hã dama 'manha.

²⁵ — Tawamhã ĩno hã wisi wamhã, ĩdub'rada hã te buru ãma nhamra. 'Ri tẽme te oto mo. Te te oto rob'umhutu wa, ma tã rowamreme hã wapa, te te ĩrowamreme za'ra hã. Dapara 'rasi zama, ma tã wapa, rowē te, dasima 're ĩdato za'ra mono zé hã. ²⁶ Taha wa, te romhuri'wa hã 'mahã, ãne: “E marĩ, te 'manharĩ za'ra ni.” Āne te sadanha.

²⁷ — “Ano hã rowē na ma tã wei wi. Taha wa, wei wisi wē te, ma tã wama ti'ru aimama hã, powawē ĩhãipe hã wa te wĩri da, wasaihuri da.” Āne te ĩdub'rata ma rowasu'u, romhuri'wa hã.

²⁸ — Tawamhã ma ĩdub'rada hã tizahi. 'Ri para u sébré da hã, te te sima wē ò di. Tawamhã ĩmama, ma ĩtẽme watobro, te te tãma nharĩ da, sébré da. Tane nherē, sébré zeĩ ò di. ²⁹ Tane nherē, te timama ma tinha: “Wa hã wa tã te aima 're romhuri pese. ĩãma wahub ahã di, te aima 're romhuri mono ré hã. Niwa, aimreme hã te simini ò di. Tane nherē, marĩ ĩma sãmri ò di, pone'erebã hã, dasa hã te ĩsiwadi norĩ ma 'manharĩ da. ³⁰ Āhãna ai'ra hã ma tã wi. Asibro hã tãma ĩpo hã ma tã pi'õ na uprosi. Tane nherē, ma tã wisi wi, dama ĩ'ru, powawē ĩhãipe hã da te tãma wĩri da.” Āne te timama ma tinha, ĩdub'rada hã.

³¹ — Tawamhã ĩmama te asa tãma tinha: “Ī'ra, a hã ĩ'rata, te 're asãmra u'ãsi mo. Marĩ hã ĩnhibro hã, uburé ate hã. ³² Uburé wama rowē za'ra wa, wa tã dasa hã dama 'manha, ĩ'ra hã ĩwisizém na. Ano hã dã'ã newa. Tane nherē, dã'ã ò di. Ma tã aré ãma ropsisa'rese'õ. Tane nherē, ma tã we apã wi.” Āne ma tã ti'ra ma waihu'u. — Āne Zezusi ma tã tãma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma.

16

Aibã hãimana nhipese wasu'u

¹ Zezusi hã te duré ãne tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma:

— Aibã hã te 're hãimana, ĩsibro ahã hã. Tãma ĩromhuri'wa hã te duré 're sãmra, tãma rob'madã'ã'wa hã. Tawamhã ma tã tãma 'mairowasu'u ni, ãne: “Rob'uprazé hã te te aiwi 're anhimini, aima rob'madã'ã'wa hã.” Āne te tãma 'mairowasu'u ni. ² Taha wa, te sã hã, tãma ĩrob'madã'ã'wa zõ. Te tãma tinha, ãne: “Aiwasu'u hã wa tã wapa. ĩma 're ĩrob'madã'ã' mono zé hã, tãibã za oto. Te za rob'ui'ére hã oto ĩma ĩsõ, uburé ĩnhimarĩ na 're ĩrob'ui'ére mono zé hã.” Āne te tãma tinha, tãma ĩrob'madã'ã'wai ma.

³ — Tawamhã te 'rãwi sima tinha, tãma ĩrob'madã'ã'wa hã: “Īnhib'apito, ma tã ĩma tinha, te tãma 're romhuri mono tã da oto. E marĩ, wa za oto te 're 'manharĩ. Īnhiptete uptabi ò di, buru na te dama 're ĩromhuri mono zéb da hã. Duré ĩnhiséb di za, rob'uprazém na te 're da'awari mono wamhã. ⁴ ĩhe, wa tã ĩsima waihu'u, marĩ te ĩ'manharĩ da hã, ĩãma 're dasiwadi za'ra mono da. Tawamhã, apito te te ĩmei wamhã, áté ĩsiwadi norĩ hã te za te te siwi 're ĩmrãmi, tinhorõwa u, ĩsiré 're ĩsa za'ra mono da.” — Āne te 'rãwi sima tinha.

⁵ — Tawamhã te sã hã, apito ma, marĩ te te ĩwa'ãbã za'ra ò norĩ zõ. Tawamhã ĩtẽme ĩwisi 'rada hã te sadanha: “E niha tãma ĩwa'ãbã'õ hã zahadu, rowa'rãmimhã.”

⁶ — “Piza'a, 100 na ĩhãiba za'ra hã, azeitona 'rãĩ wa'ui wab ré hã.” — Āne te tãma rowasu'u. Taha wa, te asa tãma tinha: “Āhãta ĩwa'ãbã'õ na, rob'ui'ére hã. Asãmra. 50 na ãma rob'ui'ére, rowa'rãmimhã, tãma wa'ãbã da.” — Āne te aibã ma ti'ru, tãma ĩrob'madã'ã'wa hã. Taha wa, te te tãma ĩ'ru zarina, ma tã ahã prã na ãma rob'ui'ére.

⁷ — Tawamhã aibã hãiba amo hã ma duré ĩtẽme wi. Tawamhã te sadanha: “A hã bété, e niha tãma ĩwa'ãbã'õ hã zahadu, rowa'rãmimhã.”

— “Sa'u hã, miu na ĩhãiba hã, tridu ré hã te tãma ĩwa'ãbã'õ hã.” — Āne te tãma rowasu'u.

— Tawamhã te asa tãma tinha: “Ma'ãpé, 800 na ãma rob'ui'ére, rowa'rãmimhã tãma ĩsõmri da.” — Āne te tãma ti'ru, rob'madã'ã'wa hã. Taha wa, te te tãma ĩ'ru zarina, ma ahã prã na ãma rob'ui'ére.

⁸ — Te te dama ĩrui wasu'u, te te wapari wamhã, te tinha, ĩsib'apito hã: “Pra. E niha rosa'rada tãma ĩwaihu'u pe.” Āne te ĩsa'u tãma tinha. — Āne Zezusi te tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Ma tã duré tãma waihu'u za'ra:

— Marĩ zõ si, da te 're ĩrosa'rata za'ra mono norĩ ma, waihu'u pese di, rosa'rada hã, rowa'a nhĩb'a'uwé norĩ nhĩpai u. ⁹ Taha wa, ti'ab ré te za asimarĩ na 're ĩdazawi za'ra wa'aba mo, ãma 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Asimarĩ hã asipara 're rẽme za'ra wa'aba mono wapsi, hãĩwa u, asõrõwa u 're asisĩsi aba mono wi, te za asõ 're tob'uzu za'ra wa'wa, asawi'wa norĩ wa'wa hã. — Āne Zezusi te tãma roti za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma. ¹⁰ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Áté ni'wam norĩ hã te za danhibrob 'rare hã, dazô te te 're 'madâ'â wê za'ra. Tawamhã dama umnhasi wa, te za da te tãma 're pisutu za'ra, danhibrob ahã na, te te dazô 're 'madâ'â za'ra mono da oto. Tane, danhibrob 'rare, dazô te te 're 'madâ'â wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're waihu'u za'ra, isa'êtê na zama, za dawí 're Isipsaihuri za'ra mono na. ¹¹ Ti'ai âma danhimarĩ hã, dazô 're 'madâ'â wasété za'ra wa'aba mono wamhã, e 'wa hã te za marĩ iwê uptabi hã te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, sô 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Mare di. Ni'wa, te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono ô di za. ¹² Marĩ hã date hã, dazô 're 'madâ'â wasété za'ra wa'aba mono wamhã, e niha te za marĩ iwê hã da te aima 're sômri za'ra wa'wa, ate da. Mare di. Ni'wa te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono ô di za. — Áne Zezusi ma tó tãma waihu'u za'ra.

¹³ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Dama romhuri'wa hã isib'apito maparane wamhã, aiwa te te tãma 're romhuri wê zahuré mono ô di za. Duré sahuré te te 're sawi pese zahuré mono ô di za. Misi te za te te 're sawi pese. Íhãiba amo si te za te siwi 're wê'ô. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono ô di za, romhuri'wa hã. Misi te za te te 're wapari pese. Íhãiba amo si te za te te 're ruiwapari. Tane, a norĩ wa'wa hã rob'uprazéb zô si asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, e aiwa asimiromhuri za'ra wa'wa hã za, 'Re Íhãimana u'ási mono ma, romhuri me. Mare di. Aiwab ô di. — Áne ma tó Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ínomro mono norĩ ma.

Zezusihi nhimirowasu'u hãiba amo

Mateusi 11.12-13; 5.31-32; Marcusi 10.11-12

¹⁴ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tó Zezusihi mreme hã wapari za'ra. Tawamhã rob'uprazé zeí 'wa, 're nomro mono wa, ma tó Zezusihi ma nharĩ za'ra. ¹⁵ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, âne:

— A norĩ wa'wa hã aiwê newa, te ai'âma 're dawata za'ra wa'wa. Tazahã asimirosa'rata 'wa hã, 'Re Íhãimana u'ási mono ma, waihu'u pese di. Áté, marĩ na te za dasima âma 're dawata za'ra, iwê newa. Tazahã tãma wê ô wamhã, te za te te 're awê'ô, 'Re Íhãimana u'ási mono hã.

¹⁶ — Uburé marĩ hã Mozési te te dama 're í'apisutu mono hã, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, duré 'Re Íhãimana u'ási mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimiroti hã ma tó dasipara bâ si, da te 're pese za'ra, Zuwã Batita datême morĩ ô ré. Tawamhã íwasu'uwê hã te oto da te 're wapari za'ra, 'Re Íhãimana u'ási mono hã, da'âma 're isib'a'uwê mono zé wasu'u hã. Taha wa, marĩ zô dasima iwêzéb uwaibaba, da te 're írob'ruiwapari za'ra mono ne, te za oto da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra, itême 're dasihutu mono da.

¹⁷ — Pire u'ási, te za dama 're hãimana za'ra, uburé marĩ hã, 'Re Íhãimana u'ási mono te te dama 're í'apisutu mono hã, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, ísimiroti na rob'uí'ére' rada hã. Hãíwa hã si'utôrí nheré, duré ti'a hã si'utôrí nheré, te za pire u'ási dama 're hãimana u'ási. — Áne ma tó tãma waihu'u za'ra.

¹⁸ — Ni'wa hã aibã hã timro te te rême wamhã, duré pi'ô aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibã hã. Duré, pi'ô, da te íme na aibã mro wamhã, te za duré 'manharĩ wasété. — Áne, Zezusi ma tó tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Ísibro pese wasu'u, ísibrob'ô me

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma, âne:

— Aibã hã te 're mo, ísibro pe hã. Zazahã íwa'ábã za'êtê na si, te 're si'uzã. Duré dasã iwê uptabi na si, te 're sa. ²⁰ Tawamhã aibã íhãiba amo hã te 're sãmra, ísibrob'ô hã, í'wa're ré hã, Razaru na ísisi hã. Ísiwadi norĩ hã te te siwi 're mrami, ísibro pese nhorôwa u, te te siwi 're simizusi mono da, 'riwadu u. ²¹ Dasãi rere'e na si, te 're sa. Wapsã na ma tó í'wa're hã te te 're upsômri siwi. ²² Tawamhã ma tó oto dárã, ísibrob'ô hã. Dã'ã wamhã, hãíwa u ma tó siwi ti'ã, 'Re Íhãimana u'ási mono ma, romhuri'wa norĩ hã. Abra'ãhã 'rata, te oto 're sãmra, dame 're sai mono da. Ísibro pe hã ma tó duré dárã. Dã'ã wamhã, ma tó dasiwi sêre ni, ab're 're. ²³ Tawamhã ropipa hã te te oto 're sêpata za'êtê, adã 're ísi'ubumroi mono zéb âma hã. Ta hãwi ma tó rob'madã, ísibro pe hã. Te te rob'madã'ã wamhã, ma tó Abra'ã hã tisã, romhá na. Írata te Razaru hã nhamra, ísibrob'ô hã. ²⁴ Te te 'madã'ã wamhã, ma tó tãma si'mahã, âne: "Wahi'rada Abra'ã, í'ãma aipê'ézé na. Ma'ápé, Razaru hã we ítême satôrí, â we te te íma ári da, te te âma ínhoto di'ã da, tihiptômo na, ínhoto wahã da. Áme ropipa, wa oto te 're sêpata za'êtê, unhamã âma." Áne te Abra'ãhã ma siwasu'u.

²⁵ — Taha wa, ma tó Abra'ã hã asa tãma tinha, ísibro pese ma: "Ínhihudu, aihãiba ré ré, aima 're rowê mono di. Uburé marĩ iwê hã ma tó asô 're simi'wara. Razaru hã, marĩ hã íwasétére si, ma tó da te tãma 're sômri za'ra. Áhãna hã rowê na te oto 're hãimana. A hã te oto ropipa, 're ísêpata mo. ²⁶ Duré, ab're 'rehã hã ísa'êne hã te 're sa'wari, wawa'wa. Taha wa,

wa te âma 're saprî waihu'u za'ra mono ô di, atême wa'aba hã. Duré a norî wa'wa hã we 're saprî waihu'u za'ra wa'aba mono ô di, watême hã.” Âne te tâma tinha, Abra'ã hã.

²⁷ — Tawamhã ïsibro pe hã te asa tâma tinha: “Wahi'rada Abra'ã, tane wamhã, ma'âpé Razaru hã satôri, ïmama nhorôwa u. ²⁸ Tame te ïsisânawã norî hã 're si'ubumro, 5 na ïhãiba za'ra hã. Ropipa, wa oto te 're sépata. Taha wa, te za ïsatô, itême morî za'ra da, te te tâma rowasu'u za'ra da, ïzarina we 're sisisi tû mono da, ropipa u.” Âne te Abra'ã hã ma tinha.

²⁹ — Taha wa, ma tû duré Abra'ã hã asa tâma tinha: “Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ïrob'ui'ééré hã te nomro, ano norî 'ratamhã. 'Re ïhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî nhimi'ui'ééré zama, te ï'rata tinomro za'ra. Ta hã te za te te 're wapari za'ra za, ti'ai âma ré.” Âne ma tû ïsibro pese ma rowasu'u, Abra'ã hã.

³⁰ — ïsibro pe hã te duré asa tâma tinha: “Tane nherê, te te saze za'ra ô di, ïsimiroti na hã. Ni'wa hã dá'â nherê, hãiwa'utu wamhã, itême morî za'ra wamhã, te za ïsimirowasu'u na saze za'ra, ïsisânawã norî hã. Âne wapsi, te za tiwasédé hã rême pese za'ra, rowê na oto 're nomro mono da.” Âne te Abra'ã hã ma tinha.

³¹ — Tawamhã Abra'ã hã te duré asa tâma tinha: “Ano norî hã Mozésihî nhimiroti hã te te saze za'ra ô di. Duré 'Re ïhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî nhimiroti zama, te te saze za'ra ô di. Âne wamhã, ni'wa hã dá'â nherê, apã hãiwa'utu wamhã, e te aré âma saze za'ra. Te te âma saze za'ra ô di aré, ïsimirowasu'u na hã.” Âne Abra'ã hã ma tû tâma waihu'u, ïsibro pese ma.

17

¹ Tawamhã Zezusi te tâma nharî za'ra, tisiré 're ïnomro mono norî ma:

— Âté ni'wa simiroti zarina, te za ni'wam norî hã 're hãimana wasété za'ra. Tawamhã roti wasété'wai ma, 're ropipa za'ra mono di za. ² Âhãta, ai'uté norî hã. Âté, ni'wa simiroti zarina, te za ai'uté hã 're maihãimana wasété. Tawamhã tâma ïroti wasété'wai ma, 're ropipa mono di za. ïbutu na êtê tûmo wawê hã da te âma wasisi pari, dá'â da, âi ba da te mei wamhã, tâma ropipa di, tâma ïroti wasété 'wai ma hã. Tane nherê, ïsimiroti wasété zarina, ai'uté te te ïrême wamhã, taha nhipai u hã tâma ropipa uptabi di za, roti wasété'wai ma hã. ³ Taha wa, te za 'rãwi asina 're asôpré wa'aba mo, 're anomro wê wa'aba mono zéb zô. Âté asisânawã hã te za asada 're wasété za'ra wa'wa. Âne wamhã, aimreme wê na, te za tâma 're ïroti za'ra wa'aba mo, asada 're wasété za'ra wa'aba mono tû da. Tiwasété na aima 're siwê'ô za'ra wa'aba mono wamhã, te za tâma 're ïnharî za'ra wa'aba mo, âne: “Te ïsina 'madâ'â ô di, ïzada aiwasétézé hã.” Âne te za tâma 're ïnharî za'ra wa'aba mo. ⁴ Âté, â bâtâ na te za bâtâ bâ asada 're wasété za'ra wa'wa, asisânawã norî hã. Âté 7 na asada ïwasétézé hã za. Tane nherê, tiwasété na aima siwê'ô wa'aba da, apã atême nasi simasisi awa wamhã, te za nasi tâma ïnharî 'wa: “Te ïsina 'madâ'â ô di, ïzada aiwasétézé hã.” — Âne ma tû Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norî ma.

Wanhib'apito, wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zé wasu'u

⁵ Tawamhã ïsadawa wasu'u'wa norî hã ma tû tiwi rowaptêrê za'ra, âne:

— Wanhib'apito, wama 're aza'êtê u'âsi mono, wa te wasina 're ï'ai'umnhasi za'ra mono zé hã. — Âne te tiwi rowaptêrê za'ra.

⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma âma romnhimírê'é za'ra, âne:

— Motada nhamare hã syryre nherê, da te 're wamhã, oto poto wamhã, wede za'êtê uptabi di. Tane, a norî wa'wa hã asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã, syryre na nherê, aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wamhã, te aré pidera wede ma ïnharî za'ra wa'wa, âne: “Ma'âpé asi'uihã na asisa'o'o, â 're, asi're da.” Tawamhã te aré asadawa zamari za'ra wa'wa, pidera wede hã. — Âne, Zezusi ma tû tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norî ma.

⁷ Ma duré tâma waihu'u za'ra, âne:

— Âté aima romhuri'wa hã te 're 'manhamra, âté buru na te te aima 're ïromhuri mono hã, âté pone'érebã 'madâ'â'wa. Tawamhã bâtâ na te za atême wi, romhuri hawimhã. 'Ri para u sébré wamhã, e te za âne tâma ïnha: “We oto asãmra, asa da.” E âne, te za tâma ïnha. ⁸⁻⁹ Mare di. Âne te za tâma ïnha: “A'â ïma asipi na. Asipi parip si, zazahã wa'ôtô na asi'usisi, ïsa hã we ïma ïré âri da, â zama. ïsai parip si, te za asa. Te za duré ïhã'rê.” Âne te za tâma ïnha. Tawamhã te za aima âma uwaimra, tâma ï'ru zarina. Asiminhimi'ru hã te te âma aima uwaimrami wa, e te za sô amnhasi, âma aiwata zô. Mare di. Sô simnhasi ô di za. ¹⁰ Tane a norî wa'wa hã, asib'apito nhimiwada'uri 'wa, ïma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're ïnharî za'ra wa'aba mo, âne: “Sô 're wanhimnhasi za'ra mono ô di za, wa'âma 're aiwata za'ra mono zô hã. Taré aima romhuri'wai wa, wa tû wa te âma aima 're

uwaimrami za'ra, asimiwada'uri hã." Æne te za 're ìnharĩ za'ra wa'aba mo. — Æne, Zezusi ma tã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma.

Zezusi hã ì'wa're ré norĩ hã te te ìpese za'ra zé wasu'u

¹¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba'ré, Zeruzaré u. Darireza hã Samariza me 're ìsiwaptob zahuré mono wa'wai baba, te ai'aba'ré, bâdâdi na. ¹² 'Ri wa'õtõ u sihutu õ ré, ma tã aibã norĩ me si'uzusi za'ra. Aibã norĩ hã ì'wa're ré hã, 10 na ìhãiba za'ra hã. Romhã prã na ma tã tãma 'mazahãri za'ra. ¹³ Tame ma tã sina 'mahãra za'ra, ãne:

— Zezusi, rowahutu'wa, wa'ãma aipé'ézé za'ra na, wapese za'ra da. — Æne te sina 'mahãra za'ra.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ówa te za ai'aba'réi wa'wa, sasedoti norĩ u, 'Re ìhãimana u'ási mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ u, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, aséptã'ã za'ra wa'aba zém na hã. — Æne te tãma nharĩ za'ra. Taha wa, te ai'aba'ré, ì'wa're ré norĩ hã. Bãdãdi na si'aba'réi ré, ma tã tizéptã'ã za'ra. ¹⁵ Tawamhã ma tã misi apã mo Zezusihi u, tihãiba hã te te 'madã'ã wa. Ta hã samaritanu. 'Re ìhãimana u'ási mono ãma wata sina, te apã mo, mreme 'rãihã sina. ¹⁶ Zezusihi u wisi wamhã, ìsahãpã ma aime, hi'rãtõtõ. Te te ìpesezém na te ãma tiwata, aibã hã. ¹⁷ Taha wa, te Zezusi hã tinha, ãne:

— Aibã hã 10 na ìhãiba za'ra hã, wa tã pese za'ra. E mahãta aibã norĩ hã, 9 na ìhãiba za'ra hã. ¹⁸ Wasiré zudezu'õ nheré, e niha te we ãhã si mo apã siwaprosi. 'Re ìhãimana u'ási mono ãma wata da, ìsimipese waihu'u pese na.

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te aibã ma tinha, ãne:

— Hãiwasi asa na, asõrõwa u aimorĩ da oto. A hã ma tã ìzaze, te aipesezém na. Taha wa, ma tã aséptã, ìzazei wa. — Æne ma tã aibã ma waihu'u, Zezusi hã.

'Re ìhãimana u'ási mono, da'ãma 're ìsib'a'uwé mono zé wasu'u

Mateusi 24.23-28, 36-44

²⁰ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tã Zezusi hã siwi sadanha, ãne:

— E niwa te za bâdã hã ìwa waptãrã, 'Re ìhãimana u'ási mono, da'ãma 're ìsib'a'uwé mono zéb da hã. — Æne te siwi 'mazadanha. Taha wa, Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ìhãimana u'ási mono, da'ãma 're sib'a'uwé mono wapsi, marĩ hã datõmo na a'ã, da te 're 'madã'ã za'ra mono õ di za. ²¹ Taha wa, ãne da te 're romnhoré za'ra mono õ di za: "Ãhãta, da'ãma 're ìsib'a'uwé mono zé hã. Òhõta, da'ãma 're ìsib'a'uwé mono zé hã." Æne, da te 're romnhoré za'ra mono õ di za. E marĩ wa. Dapé'è 're, 're hãimana mono wa, da'ãma 're ìsib'a'uwé mono zé hã. — Æne, Zezusi ma tã tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

²² Tawamhã te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma, ãne:

— Niwapsi te za asima ìwé za'ra wa'wa, bâdã ìwa waptã'ã da, ti'ai ãma dasiré ìpodo hã te te dama 're ìroti mono zé hã. Até ãne te za asima ìnharĩ za'ra wa'wa: "Misi bâtã na nheré, Wanhib'apito na, wa te wasina waihu'u za'ra neza." Æne te za asima ìnharĩ za'ra wa'wa. Tawamhã a'ã asina waihu'u za'ra wa'aba õ di za. ²³ Ìzadawa para õ nheré, te za ni'wam norĩ hã te te aima 're romnhoré za'ra wa'wa, taré: "Ãhãta ti'ai ãma dasiré ìpodo hã te te nhamra. Òhõta, te nhamra." Æne te za te te aima 're romnhoré za'ra wa'wa, taré. Æne wamhã, danhimirowasu'u zarina, ìzõ 're rob'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. ²⁴ Tã si'ubuzi, te te 're rowa'ã mono wamhã, dama rob'madã'ã pibu pese di, hãiwa mono bâ hã. Tane, ti'ai ãma dasiré ìpodo hã apã wei ìmorĩ wamhã, aihĩni te za ì'madã'ã za'ra ni. ²⁵ Tazahã, wa za a'ã robzépata za'ëté, ã nimosi dapoto tém norĩ hã te te siwi ìwé'õ za'ra wa. ²⁶ Tawamhã ìzõ 're ìdanhimipari za'ra mono õ zém na, wa za wei mo apã. Apã we ìmorizéb u hã Nowé 're hãimana mono ré, 're ìdahãimana za'ra mono ne, te za 're dahãimana za'ra za. ²⁷ Ta norĩ hã daré ãpusi mono õ ré hã, ma tã simiza'rese ãna tisa te te 're huri, rowé na 're nomro u'ási mono da newa. Simiza'rese ãna te duré te te 're ãhuri. Rowé na te duré sina 're mro za'ra. Æne, 're ìdahãimana za'ra mono zé hã, Nowé hã 'ri ne 'manharĩ 're, sébré õ ré. Sébré parip si, ma tã oto tã hã we tita'a. Ti'ai hawib zama, ma â pu'u. Taha wa, ma uburé ã na dasi'utõrĩ. ²⁸ Duré, Ro hã 're hãimana mono ré, 're ìdahãimana za'ra mono zém ne, te za 're dahãimana za'ra, apã we ìmorizéb u hã. Ta norĩ hã ma tã 're saihuri. Ma tã duré te te 're ãhuri. Marĩ hã ma tã da te dasiwi 're uipra za'ra duré. Ma tã da te dasima 're rowede za'ra. Daburu ãma, ma tã da te 're robzuri. Ma tã duré da te dasima 're 'ri za'ra. Æne, 're ìdahãimana za'ra mono zé hã. ²⁹ Tawamhã bâtã na, Sodoma hawi Roho watobrozém na hã ma tã dasi'utõrĩ. Tã we ita'a ne, ma we uzã hã asa'wa ti'ai u, été ro'o nhizédé uzé pire nama. Taha wa, ma uburé dasi'utõrĩ. ³⁰ Tane, ti'ai ãma dasiré ìpodo hã apã we ìmorizéb u hã te za 're dahãimana za'ra. Ìzõ 're danhimipari za'ra mono õ di za. ³¹ Apã we ìmorĩ õ ré, até te za ni'wam norĩ hã ai'ubumro, 'ri nhisi hãpã na. Tawamhã, apã we ìmorĩ wamhã, tinhibrob zõ te te si'ra za'ra õ di za. Mare di. Awa'awi te za tinhorõwa hawĩ ai'aba'ré, tinhibrob zõ sisisi ãna. Duré

tiburu hawi, apâ 'ri tême si'aba'rêi ò di za. Mare di. Ône haré te za duré ta norî hâ êtê 'râihâ u dame sisa're. ³² Ma'âpé Roho mro wasu'u na 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono, Ìsine 're anomro aba mono tó da. ³³ Ni'wam norî hâ si'uihâ na tihâimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhâ, rowê Ìsi'utôrî'ô hâ te te sina 're uwaimrami za'ra mono ò di za. Ni'wam norî hâ Ìzarina 're nomro mono da, 're sihâiba zawî za'ra mono ò wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowê hâ. ³⁴ Taha barana te za ni'wam norî hâ siré tinhotô zahuré, áté. Siré sôtô zahuré ré, ihâiba amo hâ te za 'Re ihâimana u'âsi mono hâ ti'â, hâiwa u. Ìhâiba amo si te za tirê. ³⁵ Áté, pi'ô norî hâ te za siré ti'ru'u zahuré. Siré 'ru'u zahuré ré, te za ti'â, ihâiba amo hâ. Ìhâiba amo si te za tirê, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ. Tô sena, wa aimâ waihu'u za'ra wa'wa. ³⁶ Áté, aibâ norî hâ te za siré romhuri zahuré, buru âma. Tawamhâ Ìhâiba amo hâ te za ti'â hâiwa u, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ. Ìhâiba amo si te za duré tirê. — Âne, ma tó Zezusi hâ tâma waihu'u za'ra, tisiré 're Ìnomro mono norî ma.

³⁷ Tawamhâ te sadanharî za'ra, âne:

— E mame te za âne tiromhâiba. — Âne te âma sadanharî za'ra.

Taha wa, te Zezusi hâ asa tâma âma romnhimiré'ê za'ra, âne:

— Sipahudu hâ marî dâ'â u 're si'râ'ôtô mono wamhâ, dama pibui pese di, marî hâ 're dâ'â za'ra mono wa, 're Ìsimi'wara mono zé hâ. — Âne ma tó tâma rowasu'u za'ra.

18

Ìmrotô wasu'u, dama rowairébé'wai me

¹ Tawamhâ Zezusi hâ ma tó tâma âma romnhimiré'ê za'ra, tisiré 're Ìnomro mono norî ma, wa'â âna 'Re ihâimana u'âsi mono wi, te te 're rowaptêrê u'âsi za'ra mono da, te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da. Âne te âma simiré'ê:

² — Aibâ hâ te 're hâimana, 'ri nho'ômo âma, dama rowairébé'wa hâ. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â ô'wa ta hâ, duré danhimiroti na zama Ìsimiwazéb ô. ³ Tame ma tó pi'ô mrotô hâ 're sâmra. Te itême 're neb u'âsi, te te tâma 're rowairébé mono da ne. Âne te te tiwi 're rowaptêrê: “Ì'âma aime na. Ma'âpé Ìzawi'ô'wai ma roti na, te te Ìma 'manharî wasété tó da.” Âne te nasi tâma tinha.

⁴⁻⁵ — Tane nherê, duréi nherê, te te pawaptob ò di. Tawamhâ itême 're neb u'âsi mono wa, te oto 'râwi sima tinha, dama rowairébé'wa hâ: “Wa hâ 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti, te 'madâ'â ô nherê, duré danhimiroti na Ìnhimiwazéb ô nherê, te te sina Ìwa'a wa, wa za oto tâma rowairébé, marî te te sima Ìwê na. Te tâma rowairébé ô wamhâ, Ìtême 're neb u'âsi mono wamhâ, te za te te 're Ìwasutu u'âsi, timreme na. Âne ô'umhhasite, wa za oto pawapto.” Âne te sima tinha, tipê'ê na. — Âne te Zezusi tâma rowasu'u za'ra, tisiré 're Ìnomro mono norî ma.

⁶ Te duré tâma nharî za'ra, Wanhib'apito hâ âne:

— Ma'âpé, âma rosa'rata za'ra wa'aba, dama rowairébé'wa, te te sina Ìrotizém na hâ. ⁷ Wê prâ zahâ, te za, u, Ìmrotô hâ pawapto. E bété tinhîb'a'uwê hâ te te 're pawaptob za'ra mono ò di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ. Áté rowa'a na, áté barana te za sô 're hâsi, te te 're pawaptob za'ra mono da. E bété te te 're pawaptob su'u za'ra mono ò di za. ⁸ Mare di. Te te sima 're Ìwê za'ra mono zarina, te za tó te te 're pawaptob za'ra. Te za te te 're pawaptob su'u za'ra. Te te 're pawaptob za'ra mono nherê, e niha za, ti'ai âma dasiré Ìpodo hâ, apâ we Ìmorî wapsi. E te za da te 're Ìzaze za'ra. E ti'ai âma te za dama tihâiba, da te dasina 're Ì'umhhasi za'ra mono zé hâ. — Âne te Zezusi hâ âma sadanharî za'ra, tisiré 're Ìnomro mono norî hâ.

Parisezu norî wasu'u, danhib'apito ma, rob'uiprazéb ubumroi'wai me

⁹ Tawamhâ Zezusi hâ te za duré dama âma romnhimiré'ê, ni'wam norî udâna. Ta norî hâ 're hâimana wê za'ra mono newa, ma tó 'râwi sina 're wata za'ra. Tihâiba amo norî hâ te duré te te siwi 're wê'ô za'ra, wasété za'ra newa. Taha wa, ma tó tâma âma simiré'ê za'ra, âne:

¹⁰ — Aibâ norî hâ ma tó tizasi zahuré, 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're Ìdawata za'ra mono zéb u, tâma mreme zahuré da. Aibâ norî hâ, parisezu, duré danhib'apito ma, rob'uiprazéb ubumroi'wa. ¹¹ Zasi wamhâ, hâiwi te oto za, parisezu hâ, rob'uiprazéb ubumroi'wa nhiti. Âne ma tó mre: “Re ihâimana u'âsi mono, âhâna, wa za ai'âma Ìwata. E marî wa. Wa hâ Ìsiré aibâ norî ne, Ìwasété na 're Ìmorî ò di. Danhibrob zô, te 're rob'ruiwaparî mono ò di. Wa hâ rob'uiprazém na, dawî 're Ìnhipsaihuri mono ò di. Duré pi'ô na zama, dawî 're Ìnhipsaihuri mono ò di. Taha wa, wa za duré ai'âma Ìwata, ôhō ne, rob'uiprazéb ubumroi'wa ne, 're Ìmorî ò wa. ¹² Maparane bâta na romhuri sidâpâsi, wa Ìsai âna 're Ìnhamma, te aimâ 're romhuri mono da, Ìmreme na. Ìpawa'â hâ wa duré te aimâ 're po'o, syry na.” Âne ma tó parisezu hâ tiwê hâ sina tihî, 'Re ihâimana u'âsi mono ma.

¹³ — Tanei ò di, rob'uprazéb ubumroi'wa hã. Hãiwí te za, romhã na. Te ti'rã po. 'Rãwi siwê'ò wa, 'rãí wahutu ò di. Æne te tãma siwasu'u: "Re ihãimana u'ãsi mono, wa hã iwáseté di. Iwasété wa, i'ãma aipé'ézé na, iwasédé hã ima pari da." Æne te tãma siwasu'u, tiwasété na.

¹⁴ Taha wa, ma tó Zezusi hã dama tinha, ãne:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Rob'uprazéb ubumroi'wa si, rowê na te apã mo tinhorôwa u, parisezu upana. E marí wa. 'Re ihãimana u'ãsi mono te te wêsãmri wa, tãma isiwasu'uzém na, duré wasété nherê, marí te te 're i'manharí wasété mono na, te te 're 'madã'ã mono ò wab zama. Ni'wam norí hã danhipai u wê newa, tiwê na sina 're wata za'ra mono wamhã, 'Re ihãimana u'ãsi mono, te za tãma pisutu za'ra, wapu na dama 're hãimana za'ra mono da. Duré ni'wam norí hã tiwê na sina 're wata za'ra mono ò wamhã, 'Re ihãimana u'ãsi mono, te za tãma pisutu za'ra, pire na dama 're hãimana za'ra mono da. — Æne Zezusi ma tó dama waihu'u.

Zezusihi u, ai'uté, da te i'ãwisi za'ra zé wasu'u

Mateusi 19.13-15; Marcusi 10.13-16

¹⁵ Taha pari, ma duré ni'wam norí hã ai'uté hã ãwisi za'ra, Zezusihi u, ai'uté ãma mreme da, iwê hã te te tãma 're anhomri mono da, ai'uté ma. Tawamhã isiré 're inomro mono norí hã te te da'madã'ã za'ra wamhã, ma tó tãma nharí za'ra. ¹⁶ Tawamhã ma tó Zezusi hã ai'uté norí zò hã, itême si'aba'rê da. Te duré tisiré 're inomro mono norí ma tinha, ãne:

— Tô'ã. Dawi rosawí za'ra wa'aba ò di za. A'ã we itême da te simroi mono, ai'uté norí hã. Æ ai'uté norí hã òne haré simizazei pese na 're ihãimana za'ra mono ne, tane ni'wam norí hã 're hãimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ihãimana u'ãsi mono hã ãma 're sib'a'uwê za'ra, ta norí ãma hã. ¹⁷ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norí hã ai'uté hã simizazei pese na 're ihãimana za'ra mono ne, 'Re ihãimana u'ãsi mono ãma 're si'apito za'ra mono da, te te sina 're saze za'ra mono ò wamhã, ãma 're sib'a'uwê za'ra mono ò di za. — Æne ma tó Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

Aibã isibrob ahã wasu'u

Mateusi 19.16-30; Marcusi 10.17-31

¹⁸ Tawamhã roti'wa hã te Zezusi sadanha, zudezu hã:

— Rowahutu'wa, aiwê di. E marí iwê hã wa za 'manha, 're idanomro u'ãsi mono zé hã te isina i'uwaimrami da hã. — Æne te Zezusi sadanha.

¹⁹ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— E niha te i'ãma aiwa, iwê na. 'Re ihãimana u'ãsi mono si, iwê uptabi hã, òhõ sí. ²⁰ Aima waihu'u pese di, 'Re ihãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. Æne, dama isimiroti hã: "Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré, 're danhimroi wa'aba mono ò di za. Duré, danhibrom na dawí 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré, dahãiba na dama 're asadawa nhípese za'ra wa'aba mono ò di za. Duré aimama hã te za 're iwazé pese mo, ana zama." — Æne ma tó Zezusi hã tãma rob'rãzarõtò, 'Re ihãimana u'ãsi mono nhimiroti na hã.

²¹ Tawamhã aibã hã te duré asa tãma tinha, ãne:

— Iprédu wi, wa tó te 're wapari pese, isimiroti hã. Òne u'ãsi. Te 'madã'ã nhimini ò di. — Æne te Zezusihi ma sihãimanazéb 'rãzarõtò, roti'wa hã.

²² Isihãimanazéb 'rãzarõno hã te te wapari wamhã, te asa tãma tinha, Zezusi hã:

— Tane nherê, misi te zahadu aihãimanazéb zò aiwi rowaptã. Ma'ãpé, uburé asibro hã dama wede mono, iwa'ãbã zò, isibrob'ò norí ma, sòmri mono da. Tawapsi, asibro pese di za, hãiwa ãma hã. Asibro hã dama wede mono parip si, te za apã we itême aimo, isiré 're aimorí da oto. — Æne te roti'wai ma tinha, Zezusi hã.

²³ Æne aibã ma, te te roti wamhã, sibrob ahã uptabi wa, ma tó tiwi tirobzei'ò, tinhibrob zawi te. ²⁴ Tawamhã Zezusi hã tiwi irobzei'ò na ma tó waihu'u. Taha wa, te ãma simiré'ê, ãne:

— Isibro pese norí hã 'Re ihãimana u'ãsi mono, da'ãma 're isib'a'uwê mono zéb u 're isisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za. ²⁵ E niha te za awaru ba'õmore hã isi'uwazi para'õtò zapu'u 're azé. Sébré waihu'u ò di. Tane, isibro pese norí hã si'uiah na 're sisisi waihu'u mono ò di za, 'Re ihãimana u'ãsi mono, da'ãma 're isib'a'uwê mono zéb u hã. — Æne ma tó tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ Taha wa, te iwapari'wa norí hã sadanharí za'ra, ãne:

— Isibro pese norí ma, waihu'u za'ra ò wamhã, e 'wam norí hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadã'ã ãna 're idanomro u'ãsi mono zé hã. Até ni'wai ò di. — Æne te siwi sadanha.

²⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tó asa tãma nharí za'ra:

— Dasi'uihâ na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

²⁸Tawamhã Pedru hã te sadanha:

— Wa nori hã wa tô wanhorôwa hã wasipara rême za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto. — Âne te Zezusi ma tinha.

²⁹Taha wa, te asa tâma tinha, Zezusi hã:

— Tane tô. Tô sena wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Âté, ni'wam nori hã te za tinhorôwa hã rême za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'âma 're isib'auwê mono zé, te te dama 're wasu'u za'ra mono da. Âté timro hã te za a'â te te 're rême za'ra, âté, tisisânawã nori hã, âté timama hã, âté tina hã, âté ti'ra nori hã. ³⁰Tawamhã ti'ab ré, te za tô marî hã te te tâma 're anhomri za'êté, i'wa'rãmimhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Te za tô duré tâma pisutu za'ra, niwa, rowê hã te te sina 're i'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, hãiwa âma. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã tidã'âzém na isiwasu'uzé, tihãiwa'utuzém na zama

Mateusi 20.17-19; Marcusi 10.32-34

³¹Tawamhã Zezusi hã hãiba pisutu ma tô sani za'ra, tisiré 're inomro mono nori hã, aibã 12 na ihãiba za'ra hã. Âne te tâma nharî za'ra:

— I'waparî pese za'ra wa'aba. Âhãna, wa Zeruzarê u ai'aba'rê ni. Tame te za marî hã i'zô watobro. 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nori hã, dasiré i'poto âma, te te i'âma i'rob'ui'éré za'ra zéb zarina, te za marî hã i'zô watobro. ³²Te za, u, dasiwi i'âri ni, zudezu'õ nori ma, da te dasiwi ihãiba nhomri da. Te za, u, i'âma tawa'ê za'ra ni, zudezu'õ nori hã. Te za, u, i'âma wasété za'ra. Tizadaipro na te za, u, nasi siwi i'uptob za'ra. ³³Te za, u, da te dasiwi 're i'pré. Taha parî, te za, u, dasiwi i'wirî ni. Tane nherê, bãdã maparane i'âma si'utõrî õ ré, wa za, u, apã hãiwa'udu. — Âne ma tô sina tâma rob'rãzarõtõ za'ra, tisiré 're inomro mono nori ma.

³⁴Tazahã, tâma pibu prã za'ra di, te te tâma sina i'rob'rãzarõtõ za'ra zé hã. Tãma waihu'u za'ra õ di, te te tâma i'waihu'u za'ra zé hã.

I'tob'a te te 're ida'awari mono hã, Zezusi te te ito pesezé wasu'u

Mateusi 20.29-34; Marcusi 10.46-52

³⁵Tawamhã Zezusi nori hã ma tô rob'umhutu za'ra oto, Zerico na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame te aibã hã i'tob'a hã nhamra, bãdãdi zababa te te 're ida'awari mono hã. ³⁶Aibã hã ma tô da'awapa, da'ahã na da te i'ro'rahãri za'ra hã. Taha wa, te anha:

— E niha bã.

³⁷Taha wa, te asa tâma rowasu'u za'ra ni:

— Zezusi, Nazaré hawi we imorî, ma ro'razã. — Âne te tâma rowasu'u za'ra ni.

³⁸Tawamhã te i'tob'a hã nasi 'mahã:

— Zezusi, Dawihi nhihudu, ma'ãpé i'âma aip'êzé na. — Âne te nasi 'mahã.

³⁹Tawamhã danhowa is'i'aba'rê, te tâma nharî za'ra, ari'iwi sãmra da. Tazahã, te te wapari za'ra õ di. Taha wa, te nasi 'mahã:

— Dawihi nhihudu, i'âma aip'êzé na. — Âne te nasi 'mahã.

⁴⁰Taha wa, ma tô Zezusi hã mazazã. Te dama ti'ru, i'tob'a hã da te saprõni da, itême. Itême da te saprõni wamhã, Zezusi te sadanha:

⁴¹— E marî te asima i'wê, te âma aima i'uwaimrami da hã. — Âne te Zezusi sadanha.

— Apito, ito pese da, wa isima aiwê, apã te 're rob'madã'ã mono da. — Âne te asa tâma tinha, i'tob'a hã.

⁴²Tawamhã te Zezusi hã tâma tinha:

— Rob'madã'ã. Asina i'umnhasi wa, ma ato pe. — Âne te Zezusi tâma tinha.

⁴³Tawamhã awa'awi ma tô rob'madã'ã wê, aibã hã. Zezusi hã siré te oto mo, 'Re ihâimana u'âsi mono âma, wata sina. Uburé, âma i'madã'ã'wa nori zama, te 'Re ihâimana u'âsi mono âma tiwata za'ra. Âne Zezusi, i'tob'a te te ito pesezé wasu'u hã.

19

Zateuhu wasu'u

¹Tawamhã Zezusi hã Zerico u, ma tô wi. Wisi wamhã, 'ri nho'õmo wa'wai baba, ma ro'razã. ²Zerico âma, te aibã hã 're hãimana, isibro pe hã, Zateu na isisi hã. Danhib'apito ma, rob'ui'prazéb ubumroi'wa nori 'madã'ã'wa, Zateu hã. ³Ta hã ma tô sima wê, Zezusi hã te te sabu da, te te hãiba pibu da. Tane nherê, da'ahã uptabi wamhã, te te 'madã'ã waihu'u õ di Zezusi hã, sapore wa, Zateu hã. ⁴Taha wa, ma tô danho'a wara, wede u, te te sai'uri

da, sipapara te te 'madâ'â da, İwa'wai baba za wei mori wa, Zezusi hã. ⁵ Tawamhã Zezusi hã wede u oto wisi wamhã, hãimo te rob'madã. Taha wa, te 'mahã Zateu hã, ãne:

— Zateu, ai'aba're na si'ra na. ã bãtã na hã asõrõwa ãma İhãimana hã.

⁶ Taha wa, ma si'aba're na si'ra. To sina, ma tã tãma tinha, İsrõrõwa u İsiré mori da, İrata a'ã sãmra da. ⁷ Tawamhã İsrõrõwa u sãbré wamhã, te dasima nharĩ za'ra ni, Zezusihi za'u, ãne:

— Zapre, ma bété İsrõrõwa u ãzé, aibã İwasété nhorõwa u. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

⁸ Zateu hã hãwi te oto za, Wanhĩb'apito ma, siwasu'u da. Tawamhã ãne te tãma tinha:

— ãhãta, İnhĩbro hã wa za ãma aipo'o, İsibrob'õ nori ma, te sãmri mono da. Duré, dawi İnhĩpsaihuri wamhã, wa za, te İsimi'uri nhowa're're, dama ãma 'rãnhĩpa, İwa'rãmi. Rob'uiprazé misi wamhã, wa za maparane si'uiwa na dama ãma 'rãnhĩpa. — ãne te Zezusihi ma siwasu'u.

⁹⁻¹⁰ Taha wa, te Zezusi hã dama tinha:

— ãhãna hã rowé di oto, İsrõrõwa ãma hã. ã hã aibã hã ma tã tinho'reptuzé hã sina waihu'u. Abra'ãhã nhĩhudu, te za tã oto 're mo. Taha da, wa tã we datéme mo, te 're da'anho'reptui mono da, dawé na oto 're danomro mono da. Wa hã ti'ai ãma dasiré İpodo. — ãne ma tã dama siwasu'u, Zezusi hã.

*Romhuri'wa nori, 10 na İhãiba za'ra wasu'u
Mateusi 25.14-30*

¹¹ Tawamhã ma tã wapari za'ra ni, Zezusihi mreme hã. Taha wa, te za duré tãma ãma romnhimire'é za'ra. E marĩ wa. Zeruzaré u, İwisizéb u hã, romhuture di oto. ãne wamhã, te dasina rosa'rata za'ra ni:

— ãté, bãdã te za oto İwa waptãrã, 'Re İhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're İsib'a'uwé mono zéb da hã. — ãne te dasina rosa'rata za'ra ni. ¹² Taha wa, te ãma simiré'é Zezusi hã, ãne:

— Aibã hã dama İpire hã darob amoi u ma tã mo, tinhib'apito hã te te sabu da. İsib'apito hã te za pisutu, apito na dama 're hãimana mono da, İrob ãma. Taha da, te za mo, si'apito da. Taha parip si, te za wei mo apã, tirob u. ¹³ Taha wa, te mori õ ré, sitéme sã tihãrã za'ra, tãma İromhuri'wa nori zõ, 10 na İhãiba za'ra nori zõ. Misi si, ma tã te te tãma sãmri, rob'uiprazé İsapotore hã. Ètè'ubuzi İpré 'manharĩ, ta hã, oru 'manharĩ. Tawamhã te ãne tãma 'ru za'ra: "Marĩ hã te za 're İ'manharĩ za'ra wa'aba mo, rob'uiprazém na ãma atob za'ra wa'aba da, apã we İmorĩ õ ré." ãne te tãma 'ru za'ra. Taha pari, te oto tiwi timorĩ za'ra.

¹⁴ — Dama si'apito da nheré, İrob 're, 're İdahãimana za'ra mono hã te siwi 'ruiwapa, dama si'apito tã da. Taha wa, te İsarina siwi da'mazatõ, İsib'apito ma, te te ãma dazadawa wasu'u za'ra da.

¹⁵ — Tane nheré, ma tã aibã hã İsib'apito hã pisutu, dama si'apito da. Taha wa, ma tã wi apã, tirob u. Wisi wi, ma tã sitéme sã tihãrã za'ra, tãma İromhuri'wa nori zõ hã, niha ãma sitob za'ra wamhã, te te waihu'u da. ¹⁶ Tawamhã İtème İwisi 'rada hã te tãma tinha, ãne: "Apito, rob'uiprazé İsapotore hã ma tã İma İsõ, misi. 10 na İhãiba za'ra hã, wa tã ãma ato." ãne te tãma siwasu'u, İtème İwisi 'rada hã.

¹⁷ — Tawamhã İsib'apito te asa tãma tinha: "Wé di tã. A hã, romhuri wé 'wa. Marĩ hã 'rare nheré, ma tã İma 're İ'manharĩ wé u'ãsi mo. İma ai'umnhasi di. Taha wa, wa za oto aipisutu, 're da'ab'madã'ã mono da. 'Ri ahã, wa za aima pisutu za'ra, 10 na 'ri İhãiba za'ra hã tame 're da'ab'madã'ã mono da." — ãne te tãma tinha.

¹⁸ — Tawamhã İsãna'remhã, ma we duré İtème wi. Ta hã te duré tinhib'apito ma tinha: "Apito, rob'uiprazé İsapotore hã ma tã İma İsõ. İmrotõ na İhãiba za'ra hã, wa tã ãma ato." ãne te tãma wasu'u, tinhib'apito ma.

¹⁹ — Taha wa, te İsib'apito hã asa tãma tinha: "Tane tã. 'Ri ahã hã İmrotõ na, wa za aima pisutu za'ra, tame 're da'ab'madã'ã mono da." ãne te tãma tinha.

²⁰ — Tawamhã İsãna'remhã, ma we duré İtème wi. Tinhib'apito ma, te tinha: "Apito, ãhãta rob'uiprazé ate hã, İma İsõmri hã. Zazahã na, wa tã ubu, te asõ 'madã'ã pese da. ²¹ A hã, da'ãma aipé'ézé õ di. Date hã te dawi asima 're İ'apisutu mo, ate da. Duré asimirob're õ nheré, te za asima 're İrob'rãihãri mo, ate da, danho hã. ãne na, wa tã aiwaihui'u. Taha wa, aipipa di." ãne te tãma tinha.

²² — Tawamhã İsib'apito te asa tãma tinha: "A hã İma romhuri wasété 'wa, te 're aimo. Aimreme wé õ wa, wa za aimreme hã aima sizusi, aimreme zarina te aiwé'õ da. İte na, ma tã u, İwaihu, da'ãma İpé'ézé õ na. Wa hã wa za date hã te İsima 're apisutu, u, İte da. Duré wa za, u, te İsima 're a'rãihãri, İte da, danho hã. ãne ma tã İma İnha. ²³ ãne na 're İhãimana mono wamhã, e marĩ wa bété rob'uiprazé hã İzõ sërë õ di, wedehãpã 're. ãne we apã İmorĩ wapsi, te aima İsõmri nhĩpai u, wa aré İsima waze, İzõ sina hã'ã wa." ãne te romhuri'wai ma tinha.

24 — Taha wa, te ĩ'rata ĩsimasam norĩ ma ti'ru: "Ma'ăpé, tiwi ări aba rob'uiprazé hă, 10 na te te ĩhăiba ma, sômri aba da." ăne te ti'ru, ĩsib'apito hă.

25 — Tawamhă asa te tăma nharĩ za'ra: "Oro ôhô te hă, 10 na ĩhăiba za." ăne te tăma nharĩ za'ra, tinhib'apito ma.

26 — Asa te duré tăma nharĩ za'ra: "Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hă marĩ ahă nheré, simi'ê na te te 're romhuri za'ra mono wamhă, te za ăma tăma 're dasito, marĩ na. Tane nheré, ni'wam norĩ hă marĩ na syryre nheré, simi'ê na te te ăma 're romhuri za'ra mono ô wamhă, te za syryre nheré, tiwi sani za'ra ni. 27 Oto ĩ'ru'i'wa norĩ hă we ĩtême ăwisi za'ra wa'aba. Ma tô siwi ĩwê'ô za'ra, tăma ĩsi'apito za'ra tô da. Taha wa, te za ĩnho'a asiwi ĩsimroi wa'wa." ăne ma tô ĩsib'apito tăma 'ru za'ra. — ăne te dama ăma romnhimiré'é, Zezusi hă.

Zezusi hă Zeruzarê u ĩwisizé wasu'u

Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Zuwă 12.12-19

28 Tawamhă te te dama rowasu'u pari, te oto danhowa mo, Zeruzarê u, Zezusi hă. 29-30 'Ri wa'ôto u, ma tô rob'umhutu oto, Betazé u hă, duré Betănha u hă. Oriwera na êtê 'răihă nhisi 'rata, 'ri wa'ôno hă. Tisiré 're ĩnomro mono norĩ hă ma tô sisôwa satôri zahuré, maparane. ăne te tăma rob'ru zahuré, Zezusi hă:

— Ôwa te za datême ane wa'wa, 'ri wa'ôto u, asô're uwaibaba wa'aba. Aimasisi aba wi, te za awaru po'repore ĩsâmri 'wa, ĩprédupté hă, zahadu ni'wa ăma ĩmorĩ'ô hă. Butu wazi na te za, da te ăma wasisi haré. Tawamhă te za ĩwasihui wa'wa, we saprôni aba da. 31 Ni'wa hă ăne te te asadanhari aba wamhă: "E marĩ da, te ĩwasihui wa'wa," tawamhă, ăne te za asa tăma ĩnharĩ 'wa: "Wanhib'apito hă ăma morĩ da, wa tăma wasihu ni." ăne te za asa tăma ĩnharĩ 'wa. — ăne ma tô Zezusi hă tăma waihu'u zahuré.

32 Tawamhă te oto tineb zahuré. Zezusi te te tăma ĩwasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô sâmri zahuré, awaru po'repore hă. 33 Te te wasihu zahuré wamhă, ĩtede'wa norĩ hă te sadanhari zahuré:

— E marĩ da, te asapa'abă ĩwasihui wa'wa ari'iwi. — ăne te tăma nharĩ zahuré.

34 Taha wa, te asa tăma nharĩ zahuré:

— Wanhib'apito, marĩ ô wa, ăma morĩ da, wa tăma wasihu ni. — ăne ma tô tăma waihu'u zahuré.

35 Tawamhă te oto saprôni zahuré, awaru po'repore hă, Zezusihi ma. Te te tăma ăwisi zahuré wamhă, ma tô tisi'ubuzém na tăma ba'ubu zahuré. Tawamhă ma tô Zezusi pawapto zahuré, ăma sarôto da. 36 ăma morĩ ré, ma tô dasi'ubuzém na bădădi hă da te waptă za'ra. 37-38 Tawamhă ma tô rob'umhutu, Zeruzarê u hă. Oriwera na te za oto si'ra, Zeruzarê u wisi da. Tamomo, te da'ahă na Zezusihi zarina a'aba're ni, ĩsazei'wa norĩ hă. Ma tô te te ăma 're 'madă'ă za'ra aré, Zezusi te te 're ĩda'apawapto mono zém na, tiwaihu'u pese uptabi na. Taha wa, te oto damreme 'răihă na dasima nharĩ za'ra ni, ăne:

— Uburé Danhib'apito te we oto mo, 'Re ĩhăimana u'ăsi mono zadawa para. Tăma 're rowé za'êté mono di za. Rowé hă hăiwa ăma 're ĩsa'wari u'ăsi mono da si, wa wasima wê za'ra ni. — ăne te dasima nharĩ za'ra ni.

39 Taha wa, parisezu norĩ hă dawa'wa ĩsi'aba're hă, te Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— Rowahutu'wa, ma'ăpé asazei'wa norĩ hă sadawa uwati za'ra na, ari'iwi si'aba're da. — ăne te tăma nharĩ za'ra.

40 Tawamhă te Zezusi hă asa tăma nharĩ za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ari'iwi si'aba'rei'wa'ăhă, te aré tô êne hă mreme 'răihă na, 'Re ĩhăimana u'ăsi mono ăma tiwata za'ra. — ăne ma tô tăma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Zezusi hă Zeruzarê norĩ ăma ĩsiwa'ôzé wasu'u

41 Tawamhă Zezusi hă ma tô rob'umhutu oto, Zeruzarê u hă. 'Ri ahă hă te te 'madă'ă wamhă, te aiwa'ô, ĩwa 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ăma hă. 42 Taha wa, te ăne tinha:

— ăhăna dama 're ĩrowé za'ra mono zé hă dama waihu'u za'ra 'wa'ăhă, aré dama 're rowé za'ra mono di. Tane nheré, dama waihu'u za'ra ô di. Taha wa, da'ăma ĩpê'êzê di. 43 Niwapsi, te za danhitob'ru norĩ hă daré 'ri uiri za'ra. Ti'a za'wari na te za te te 're 'ri uiri za'ra, ĩmana wawi, 're dawairébé tô mono da, nimomo. 44 Danhitob'ru norĩ hă te za 'ri hă daré te te 're sămra za'ra. 'Ri hă, tăibă za oto. 'Ri tede'wa zama, te za uprosi za'ra. 'Ri tăibă wamhă, êne hă te za oto re na 're simi'wara, 'rizé hă. 'Re ĩhăimana u'ăsi mono, te aré danho'reptu za'ra. Tane nheré, danho'reptui'wa, datême ĩwisi na hă da te waihu'u za'ra ô di. — ăne ma tô romhă ré da'ăma rowa'ôto siro, Zezusi hă.

Zezusi te te dama ĩnharizé, rowede'wa norĩ ma

Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Zuwă 2.13-22

⁴⁵ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb u, ma tó âzé Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Sébré wamhã, ma tó rowede'wa norĩ hã te te sate, rob u wairébé da.

⁴⁶ Æne te tâma nharĩ za'ra:

— Duréihã wahi'rada hã ma tó ãne na rob'ui'ére ìbaihã na hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na: “Ìnhorôwa hã ìwa ìma 're ìdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” Æne te tinha. Tane nherê, ma tó a norĩ wa'wa hã ìwa asima 're ìrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawĩ 're ìsipsaihuri za'ra mono norĩ, 're ìsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. — Æne te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra.

⁴⁷ Tawamhã bâta sidâpâsi, te nasi dama rowasu'u Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Ni'wam norĩ hã ma tó Zezusi hã sima 'ru za'ra, te te siwi wĩri da. Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ìpire norĩ hã, duré ìsimiroti na rob'ui'ére 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré roti'wa norĩ hã. ⁴⁸ Tane nherê, Zezusi te te siwi wĩri da nherê, te te siwi wĩri ô di. E marĩ wa. Te te 're ìwaparĩ za'ra mono norĩ hã ahã wa, te te siwi wĩri waihu'u ô di.

20

*Zeusihĩ pisutu'wa zô, da te ìsadanharizé wasu'u
Mateusi 21.23-27; Marcusi 11.27-33*

¹ Nimahã bâta na te Zezusi hã nhamra, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te nhamra, te te dama rowahutu da, duré ìwasu'uwé na te te da'apo're pu'u da. Tawamhã aibã norĩ hã ma ìtême aimasã. Ta norĩ hã sasedoti ìpire norĩ hã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ. ² Ìtême simasa wamhã, te siwi sadanha:

— E 'wa sadawa para, te bété ãne hã dama 're ì'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa. Ma'âpé wama asiwasu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da. — Æne te siwi sadanha.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma nharĩ za'ra:

— Wa hã wa za duré a'â asadhanharĩ na âma aima wa'rãmi za'ra wa'wa. ⁴ E 'wa sadawa para, ma tó Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. E 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para. E dazadawa parap si. Ma'âpé, Zuwãhã âma asimirosa'rada hã, ìma waihu'u za'ra wa'aba. — Æne te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra.

⁵ Taha wa, te 'rãwi sima nharĩ za'ra, ãne:

— E niha, wa za tâma waihu'u za'ra ni, ône wamhã. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharĩ mono na, wa te tâma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadhanharĩ na sahu za'ra, ãne: “E niha bété, Zuwã Batitaha nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba ô di, dame.” Áté ãne, te za wama nharĩ za'ra. ⁶ Ma tó da te 're saze za'ra Zuwã hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're ìmorĩ na. Tawamhã dazadawa parap si, â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharĩ mono na, wa te tâma nharĩ za'ra wamhã, áté te za êtê na dasiwi wa'uprosi ni. — Æne te sima nharĩ za'ra, 'rãwi.

⁷ Tawamhã Zezusihi ma, te oto nharĩ za'ra:

— Ni'wa sadawa para, ma tó Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra ô di, ìpisutu'wa hã. — Æne te tâma nharĩ za'ra.

⁸ Taha wa, te asa tâma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— A norĩ wa'wa hã ìma waihu'u za'ra wa'aba ô nherê, wa hã te duré aima waihu'u za'ra wa'aba ô di za, ni'wa sadawa para, te dama 're ì'ab'manharĩ mono na hã. — Æne te Zezusi hã asa tâma nharĩ za'ra.

Buru 'madã'ã'wa norĩ wasu'u

Mateusi 21.33-46; Marcusi 12.1-12

⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré dama romnhimire'é, tinhimirowasu'u na, ãne:

— Aibã hã te 're hâimana, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburũ âma ma tó a're, uwa 'ru hã. Taha wa, ma tó ni'wam norĩ hã sisô'a ré pisutu za'ra, ìburu hã te te sô 're 'madã'ã'wa mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rãĩ prédu za'ra mono wapsi, te za ìwa'rãmi te te tâma 're po'no za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'â hâimana da. Tame te a'â 're hâimana hã. ¹⁰ Tawamhã oto 'rãĩ prédu mono wa, ma tó buru tede'wa hã tâma ìromhuri'wa hã 'mazatô tiburũ u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madã'ã'wa norĩ te te tâma ìpo'o za'ra zô. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma tó romhuri'wa hã siwi azã, buru 'madã'ã'wa norĩ hã. Taha wa, te ubana siwi satô apã, ìsib'apito u. ¹¹ Ìtême wisi wamhã, ìwa'rãmimhã te duré sô 'mazatô. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma duré siwi azã, buru 'madã'ã'wa norĩ hã. Ma tó tâma rob'manharĩ wasété za'ra. Taha wa, te duré ubana apã siwi satô, ìsib'apito u. ¹² Ìwa'rãmi ma tó duré sô 'mazatô, buru tede'wa hã. Si'ubdatô oto te te ìsatôri za'ra zé hã. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma duré siwi azã. Ma siwi u'a. Buru hawi, te duré siwi satô apã. ¹³ Taha wa, te 'rãwi sima tinha, buru tede'wa hã, ãne: “E marĩ, wa za

'manha. Áté ĩ'ra hã wa za oto satõ, buru 'madã'ã'wa norĩ u hã, ĩma sawi pese nherẽ, ĩ'ra hã. ĩburu u te satõrĩ wamhã, áte te za siwi hãiba wazé." Áne te 'rãwi sima tinha, buru tede'wa hã. Tawamhã tĩ'ra si'aibã hã te oto satõ, tiburu u.

14 — Tawamhã buru u oto morĩ wamhã, buru 'madã'ã'wa norĩ hã ma tõ romhã ré sima sãmri za'ra. Taha wa, te sima 'mahãrã za'ra, áne: "Õhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, tímama uirĩ na buru tede'wa da hã. Oto wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da oto." Áne te sima 'ru za'ra.

15 — Tawamhã buru hawi ma siwi time. Ma tõ siwi tĩwĩ. Áne, buru 'madã'ã'wai 'ra wasu'u hã.

— Áne wamhã, e marĩ te za 'manha, buru tede'wa hã. 16 Te za sõ timorĩ za'ra, uburé te te uprosi da. Tawamhã te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu 'madã'ã'wa da hã. — Áne, Zezusi ma tõ tãma rowasu'u za'ra.

Tawamhã ĩsimirowasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, te nharĩ za'ra ni, áne:

— Rowasédé hã watobro õ neza. — Áne te nharĩ za'ra ni.

17 Tawamhã Zezusi te da'ab'madã'ã' pese. Te dama tinha, áne:

— Êtê wasu'u na rob'ui'ére hã, áne: Êtê tomhãpã wê hã 'ri na'ratazéb da hã, wê uptabi nherẽ, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te aré siwi ĩwê'õ hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'ãsi, pire na." Áne, êtê wasu'u na rob'ui'ére, ĩbahã na hã. 18 Duré, êtê tomhãpã nhisiwi, zé'a 'manharĩ hã 're rere'e mono wa, 're ĩsĩprub za'ra mono ne, te za ĩwê'õ'wa norĩ hã hã za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Duré êtê tomhãbã hã zé'a 'manharĩ nhisiwi, 're rere'e mono wa, te te 're ĩpru pese za'ra mono ne, te za ĩwê'õ'wa norĩ hã hã za'ra, sa'êtê uptabi na. Ta norĩ ãma hã 're sib'a'uwê za'ra mono õ di za. — Áne te Zezusi hã sina ãma simir'é.

Rob'ui'prazé hã Roma ãma danhib'apito uptabi ma, da te tãma 're ĩpo'o za'ra mono zé wasu'u Mateusi 22.15-22; Marcusi 12.13-17

19 Buru 'madã'ã'wa norĩ wasu'u te te dama wasu'u wamhã, ma tõ sina waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã. Sasedoti norĩ hã sima ĩpire za'ra norĩ me, ma tõ sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te, te aré sima wê za'ra, te te siwi ári da, Zezusi hã, awa'awi. Tane nherẽ, dama pahi za'ra wa, ma tõ siwi ãma rosazã a'ã. 20 Taha wa, ma tõ taré a'ã ãma 're sõpré. Áne te aibã norĩ ma tãma ãma roti za'ra:

— Zezusihi u te za aĩ'aba'rúi wa'wa, marĩ na asiwi sadanharĩ za'ra wa'aba da, tõ sena, marĩ asiwi waihu'u za'ra wa'aba dai õ nherẽ, ĩsimirowasu'u na hã. Tawapsi te za asiwi ĩsadanharĩ za'ra wa'wa, tinhimirowasu'u na te te ãma upa zõ, te te ãma upai wa, wanhib'apito u, wa te wasiwi saprõni da, marĩ te te tãma 'manharĩ wasété da. — Áne te aibã norĩ ma roti za'ra. Tawamhã ma tõ rob'ui'prazém na tãma wa'ãbã za'ra, Zezusi za te te siwi ĩsadanharĩ'wa norĩ ma. 21 ĩtême simasa wamhã, te áne siwi sadanha, aibã norĩ hã:

— Rowahutu'wa, aimreme hã tõ sena na, wa tõ aiwaihu'u za'ra ni. Asimirowahutu zama wê di. Asimiroti na 're da'ab'mairême mono õ di. Sena na te dama 're ĩ'aroti mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirotizéb zarina. 22 Áne wa, a hã ma'ãpé, marĩ hã wama waihu'u za'ra na, marĩ hã wa te waihu'u za'ra da. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'ui'prazé hã wa te tãma 're po'o za'ra, ĩsimiwada'urizéb zarina. E 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, wê di. E tãma wê õ di. Áne niha ĩsimiroti hã ãma. — Áne te siwi sadanha.

23 Tazahã ma tõ sina waihu'u, Zezusi hã. Tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra da newa, ma tõ ãne siwi sadanharĩ za'ra. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, aibã norĩ ma:

24 — Rob'ui'prazé ĩsapotore hã we ĩma 'maiwê wa'aba, te 'madã'ã' da. E 'wai hãibarĩ, rob'ui'prazé ĩsapotore na hã. E 'wa sisi ui'ére duré, ãma hã.

Tawamhã ma asa ãma sada'ãbã za'ra, áne:

— Roma ãma danhib'apito hãibarĩ ã hã, duré taha nhisi ui'ére, ã hã. — Áne te asa tãma nharĩ za'ra.

25 Tawamhã Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Roma ãma danhib'apito ma, te za ĩsimiwada'uri zarina rob'ui'prazé hã tãma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo apã, ĩte wa. Tane duré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, te za marĩ hã ĩsimiwada'uri zarina tãma 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo apã, ĩte wa. — Áne ma tõ tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

26 Tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra da newa, ma tõ danho'a siwi sadanha, aibã norĩ hã. Tazahã, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra õ di, Zezusi hã. ĩsimirowasu'u hã, wê uptabi di. Wê uptabi wa, ma ãma titob'uzu za'ra, aibã norĩ hã. Taha wa, te ari'iwĩ tihãimana za'ra oto.

Zezusi hã, da te ĩsadanharizé wasu'u, dahãiwa'utuzém na Mateusi 22.23-33; Marcusi 12.18-27

²⁷⁻²⁸ Tawamhā ma we aibā norī hā itēme aimasa, Zesusihi u. Aibā norī hā, sadusezu. Ta norī hā 're dadā'ā za'ra mono wamhā, ab're hawi apā 're idahāiwa'utu za'ra mono ō na, te te dama 're iroti za'ra mono. Zesusihi u simasa wamhā, ma tō tāma rob'rāzarōtō za'ra, āne:

— Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hā ma tō āne dama roti: “Aibā imro ré hā 'ra ō ré, dā'ā wamhā, tizédé'aba mro na, te za timro isisānawā hā, ai'uté hā te te 'maipoto da, iwa isédé'aba 'ra ne, 're morī da.” Āne, wahi'rata nhimiroti na rob'ui'éré hā. — Āne te Zesusihi ma sadawa 'rāzarōtō za'ra, sadusezu norī hā.

²⁹ Te duré tāma rowasu'u za'ra:

— Aibā hā isisānawā si hā te 're hāimana za'ra, 7 na ihāiba za'ra hā. Tawamhā ipoto'rada hā ma tō timro oto. Tazahā, 'ra ō ré, ma tō dārā, aibā hā. ³⁰ Taha wa, ma tō isōsi hā duré āma timro, tizédé'aba mro na. Tane nherē, ma duré dārā, 'ra ō ré. ³¹ Taha wa, ma tō taha nhosi hā duré āma timro. Tane nherē, ma duré dārā, 'ra ō ré. Āne siparabāsi, ma tō aré sisōwa're're nasi āma timro za'ra. Tawamhā ma tō oto uburé sisarina ai'utō, 'ra ō ré. ³² Tawamhā pi'ō zama ma tō oto dārā, timro norī zarina. ³³ Imro 7 na ihāiba za'ra wamhā, e 'wai mro za bété pi'ō hā, ab're hawi apā te te 're da'ahāiwa'utu mono wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. — Āne te siwi sadanha, sadusezu norī hā.

³⁴ Taha wa, te Zesusi hā asa tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Ti'ab ré si, te za dasina 're damro za'ra. ³⁵ Hāiwa āma hā, dasina 're damro za'ra mono ō di za oto. Niwapsi, te za ab're hawi ahāiwa'utu, 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te 're i'awēsāmri mono norī hā, hāiwa āma i'rata 're si'ubumroi u'āsi mono da. ³⁶ 'Re ihāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī ne, te za dā'ā āna 're hāimana u'āsi za'ra, dā'ā waihu'u āna. 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra, te za 're dahāimana za'ra, ab're hawi za te te da'ahāiwa'utu wa. ³⁷⁻³⁸ Mozési hā ma tō dama waihu'u, ab're hawi 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're ida'ahāiwa'utu mono zém na hā. Wede zapore iro'o na, te te dama āma rob'ui'éré wamhā, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono dama wasu'u, tih'i'rata norī nhib'apito na. Abra'āhā nhib'apito, te, u, 're hāimana, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. Duré Izatihī nhib'apito, te, u, 're hāimana. Duré Zacoho nhib'apito te, u, 're hāimana. Āne te dama rowasu'u, Mozési hā. 'Re idahāimana u'āsi za'ra mono nhib'apito, te 're mo, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. Dahāiba hā nhib'apito, 're morī ō di. Aihīni te isō'a 're dahāimana za'ra. 'Re idadā'ā za'ra mono norī zama, te isō'a 're hāimana za'ra. Āne, Mozési te te dama irowasu'uzéb zarina, wa tō waihu'u za'ra ni. — Āne ma tō tāma sadawa 'rāzarōtō za'ra, sadusezu norī ma, Zesusi hā.

³⁹ Tawamhā te rowahutu'wa norī hā Zesusihi ma nharī za'ra:

— Asimirowasu'u hā wē di, rowahutu'wa. — Āne te āma tiwata za'ra.

⁴⁰ Taha wa, ma tō roti wē na sōwada za'ra, sadusezu norī hā. Taha wa, marī na te te siwi sadanharī waihu'u ō di oto, te te sina mreime wazéb za'ra wa, ta norī hā.

Danho'reptui'wa na, Zesusi te te ida'azadhanarīzé wasu'u

Mateusi 22.41-46; Marcusi 12.35-37

⁴¹ Tawamhā Zesusi hā te da'azadhanā, āne:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te ipisudu hā Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. E marī wa, te isihudu na wasu'u za'ra ni. ⁴²⁻⁴³ Apito Dawi hā ma tō tinhib'apito na danho'reptui'wa hā sisi, tinho're na. Āne, Dawihi nho're na rob'ui'éré hā:

“'Re ihāimana u'āsi mono, ma tō ĩnhib'apito ma, tinha: 'I'rata te za 're asāma mo, ĩnhimire niwī dama aipire na ĩsiré 're aihāimana u'āsi mono da. Wa hā wa za te tāma 're nharī za'ra, asitob'ru norī ma, aima 're sib'uwa za'ra mono da.’ ”

Āne Dawihi nho're wasu'u na rob'ui'éré, 'Re ihāimana u'āsi mono ma danho're na, Saumusi na ĩbahi hā nhisi na hā. ⁴⁴ Dawi hā tinhib'apito na te te sisi nherē, e niha te za isihudu si 're hāimana, Danho'reptui'wa da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te ipisudu hā. — Āne ma tō Zesusi hā da'azadhanā.

Zesusi te te dama iroti mono zé wasu'u, rowahutu'wa norī ne, 're dahāimana za'ra mono tō da

Mateusi 23.1-36; Marcusi 12.38-40

⁴⁵ Tawamhā uburé, da te waparī za'ra ré, te Zesusi hā tinha, tisiré 're ĩnomro mono norī ma:

⁴⁶ — Ma'āpé, rowahutu'wa norī hā waihu'u za'ra wa'aba, ihāimanzém na hā. Ta norī hā uza pa ré, 're nomro mono da si, tāma iwē za'ra hā. Duré 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're i'ubumroi mono zéb āma dama pire wa, da te 're wazéb za'ra mono da, ma tō te te sima 're wē za'ra. Duré dama ĩpire norī simasisizém na 're ĩsi'ubumroi mono da si, tāma iwē za'ra hā, rowahutuzéb āma duré 'ri para dasiré 're idasaihuri mono zéb āma hā. ⁴⁷ Rowahutu'wa zahā, te za pi'ōi mrotō norī wi, ĩsibro hā te te tiwi 're uprosi za'ra. Tane nherē, te ta norī hā danho'a 'Re ihāimana u'āsi mono ma, 're mreime zusi hā, 're hāimana wē uptabi za'ra mono

newa. Taha wa, te te dama 're ĩ'arob'manharĩ mono zém nhipai u, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're rob'manharĩ za'êtê za'ra. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

21

Pi'oi mrotō nhoprubzé wasu'u
Marcusi 12.41-44

¹ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb âma, ma tō da'ab'madã Zezusi hã, danhoprubzé, da te 're ĩséme mono zéb 're, ĩsibro pese norĩ hã te te séme ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. Āne na ma tō da'ab'madã, 'ri 'wawi wa'ra 're, Zezusi hã. ² Pi'oi mrotō zama ma duré 'madã, ĩsibro'õ hã. Ta hã ma tō rob'uprazé ĩsapotore hã dame tiza, marĩ te te âma ĩ'uipra da hã aré, syryre nherê. ³⁻⁴ Taha wa, te Zezusi hã tĩnha, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma:

— Tō sena, ã hã pi'oi mrotō hã sibrob õ nherê, ma tō tinhoprum na uburé da'a'rãnhipa. ĩsiré norĩ hã rob'uprazé hã nasi tãma ĩsi'atarême za'ra si, te nasi sé. Tanei õ di, pi'oi mrotō hã. Simarĩ õ nherê, tihâimanazéb da, te te aré ĩtéde hã ma tō ĩbare tãma tisõ. Āne wamhã, ma tō tinhoprum na uburé da'a'rãnhipa. — Āne ma tō Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé wasu'u, za ĩsi'utõrîzém na
Mateusi 24.1-2; Marcusi 13.1-2

⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tō 'ri 'rãihã âma tiwata za'ra, âne:
— Ēne hã wê uptabi di, 'ri 'manharizé hã. Duré waipo wê di, danhibzari hã. — Āne te 'ri âma tiwata za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa âma.

Taha wa, te Zezusi hã tĩnha:

⁶ — Niwapsi te za dasiwi prum ni, êtê na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, êne hã. Sisisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, êne hã. Tãibã za oto. — Āne ma tō romhã ré âma rowa'õtõ, Zezusi hã.

⁷ Tawamhã te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, e niwa te za âne na hã âma tiromhãiba. E marĩ te za watobro, ĩsõwa, wa te âma ĩwaihu'u sirõmo za'ra zéb da hã. — Āne te sadanharĩ za'ra.

⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na sisarina datême 're nomro, ahã na. Wa hã ne, te za taré ĩnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Taré te za duré te te dama 're rowasu'u za'ra, âne: “Bãdã te za oto ĩwa waptãrã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã.” Āne te za taré te te dama 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina datême 're ĩnomro mono norĩ âma, 're sasõmri za'ra wa'aba mono tō da. ⁹ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ĩropupu'u za'ra mono zé hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Duré ti'ai âma danhib'apito norĩ hã, da te 're ĩsani za'ra mono zé wasu'u hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Dasi'wapé hã te za a'ã 're wairébé. Danhib'apito hã te za a'ã da te 're sani za'ra, tō. Tane nherê, rob'rãsutu uptabi õ di za a'ã. — Āne ma tō romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

¹⁰ Ma duré tãma waihu'u za'ra, âne:

— Danhipti'ai amoi u te za dasisõ 're dapra a'ã, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bã te za tō 're dasiwasutu za'ra. ¹¹ Nima niwĩmhã te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra, sa'êtê. Nima niwĩmhã, danho õ wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Nima niwĩmhã te za duré dahãzé ĩpire uptabi hã te te 're daduri. Marĩ ĩpipa hã te za duré hãwa nho're na danho'a 're wairébé.

¹² — Āne na romhãimana õ ré, te za da te 're aiwaibui wa'wa. Rowasédé hã te za duré da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Rowahutuzéb u, te za da te 're ai'mazasi za'ra wa'wa, aihâimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za taré da te 're aiwê'õ za'ra wa'wa. Taha pari, te za da te 're aséme 'wa, dazazéb 're, 're aimasa wa'aba mono da. ĩzazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, te za duré da te 're asimroi wa'wa, danhib'apito norĩ u. Roti'wa, si'upana te te ĩpisutu norĩ u zama, te za da te 're asimroi wa'wa. ¹³ Āne wamhã, ĩwasu'u wê na te za 're ĩdapo're pu'u za'ra wa'aba mono. ¹⁴ Duré asisõwa, asina aihãtã'ã te, asiwasu'uzéb zõ 're rosa'rata hã za'ra wa'aba mono õ di za. ¹⁵ Wa hã wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, danhib'apito norĩ ma, 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Āne wa, aimreme wê na te za aiwê'õ'wa norĩ hã 're ĩsõwada za'ra wa'aba mo. ¹⁶ Ni'wam norĩ hã te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, dazazéb 're, da te 're aséme aba mono da. Átê aimama norĩ hã te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, átê asisãnawã norĩ hã, átê asiwadi

norī hā. Ātē asawi'wa norī zama te za te dama 're ai'ru za'ra wa'wa. Taha zarina, te za ai'mai'uprosi aba ni. ¹⁷ Īzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. ¹⁸ Tane nherē, aihāimanazé hā aiwi 're si'utōrī uptabi za'ra wa'aba mono ō di za. ¹⁹ Taha wa, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo, Īāma 're anomro u'āsi aba mono da. Tawapsi, te za asō'reptuzé hā asina 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō tāma waihu'u sirōmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

Zeruzarē āma, za ĩropsisa'wari mono na rowasu'u

Mateusi 24.15-28; Marcusi 13.14-23

²⁰ Tawamhā Zezusi hā ma duré tāma waihu'u sirōmo za'ra, āne:

— Niwapsi te za dasi'wapéi 'manharī'wa norī hā Zeruzarē u aihutu, 'ri 'wawi wa'ra, te te siwi uiri da. Ta norī hā 'madā'ā za'ra wa'aba wamhā, te za ĩwaihu'u sirōmo za'ra wa'wa, za te te daré ĩ'ri nhamra mono na hā. ²¹ Zudeza āma, dame 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhā, te za été 'rāihā u asa'rei wa'aba mo, aiwara sina. 'Ri ahā āma 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhā, te za aiwairébé su'u 'wa, 'ri ahā nhiti. Rom na 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhā, 'ri ahā u 're asisisi aba mono ō di za. ²² 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama 're arob'manharī mono wa, te za rowasété si a'ā 're sa'wari. Taha ré, te za marī hā uburé dazō pusi, romhā ré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā te te āma ĩrob'ui'éré za'ra zéb zarina. ²³ Tawamhā āne hā rowasédé hā daré romhāimana wamhā, ĩwasā ré norī ma hā tāma ropipa uptabi za'ra di za, ĩ'ra pré ré norī ma zama. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te dama 're ĩ'arob'manharī pipa mono zé bātā na hā, tāma 're ropipa za'ra mono di za, zudezu norī ma. ²⁴ Sib'ézé 'wapa na hā da'ahā na te za tadā'ā za'ra ni. Duré, ni'wam norī hā daro mono bā, te za da te simro. Te za da te āma ropé, daro mono bā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zazei'ō'wa norī hā sahi sina te za a'ā te te dama 're roti za'ra, Zeruzarē āma, zudezu'ō norī hā. Bādā hā ĩwa tāma ĩwaptā'ā za'ra zéb u, te za da'madā'ā 'rāsutu za'ra. — Āne ma tō romhā ré tāma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

Ti'ai āma dasiré ĩpodo hā apā za we ĩmorizé wasu'u

Mateusi 24.29-31; Marcusi 13.24-27

²⁵ Romhā ré, ma tō duré āne hā tāma waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā:

— Niwapsi te za marī aimawi hā 'madā'ā za'ra ni, bātā na hā, a'amo na zama, wasi norī na zama. Ā poré a'a 'reptā'ā ma, te za tapahi za'ra ni, ā poré nhibzaihā ma zama. Daro mono bā, dama robzei'ō uptabi za'ra di za. ²⁶ Marī hā hāiwa na 're ĩsimasa mono hā, tizabzéb āma 're simasab u'āsi mono ō di za. Taha wa, te za daro mono bā dawi tirobra za'ra, rowasédé hā dazō ĩwatobrozém na te te rosa'rata pipa za'ra wa. ²⁷ Tawamhā ti'ai āma dasiré ĩpodo hā hāiwa'a na, wa za wei apā mo, danho'a. ĩ'waihu'u pese uptabi na, wa za wei mo apā, duré ĩhāiba na hā rowa'a sa'ēté uptabi na. ²⁸ Āne wana ré, marī hā pusi mono wamhā, te za asiptete na 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. Duré 're ai'rāiwahutu za'ra wa'aba mono. E marī wa. Romhutu na te za asō'reptu za'ra wa'aba zé hā asina ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa. — Āne ma tō romhā ré tāma waihu'u sirōmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma, Zezusi hā.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 24.32-35; Marcusi 13.28-31

²⁹ Zezusi hā te duré romnhimiré'é, pidera wede na, āne:

— Ma'āpé pidera 'rā na rosa'rata za'ra wa'aba, wede ĩpoto mono bā. ³⁰ ĩsu té hā 're wairébé mono wamhā, te za āma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, tā 're ĩta'a mono zéb u, 're ĩrob'umhutu mono zém na hā. ³¹ Tane duré, marī hā 're ĩromhāimana mono zéb da, te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madā'ā za'ra wa'aba wamhā, te za āma ĩrowaihu'u za'ra wa'wa, romhutu te oto, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwé mono zéb u hā. ³² Tō sena, wa āne na aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa. Ā hā uburé rowasédé hā dazō 're wairébé mono ré, ti'ai āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā ta norī hā 're dā'ā za'ra mono ō ré, te za ĩsō'a za'ra ti'rāsutu, rowasédé hā. ³³ Nimahā na te za hāiwa norī hā ai'utōrī zahuré, ti'ai me. Si'utōrī zahuré nherē, ĩnhimiroti hā si'utōrī ō di za. Pire na te za dama 're hāimana u'āsi. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

³⁴⁻³⁵ Tawamhā Zezusi hā tinhimiroti na ma tō tāma 'rāsutu za'ra, āne:

— Asimiza'rese sina, te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Datoi u hā āsipārī na 're asapa'a za'ra wa'aba mono ō di za. Marī na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za. E marī wa. Rosa'rese ō ré, bādā ĩpire, ĩwa waptā'ā ō'umhasite. Rosa'rese ō ré, te robzari hā ĩtede'wa hā te te 're waibu, wedenhorō na. Tane, duré rosa'rese ō ré, te za bādā ĩpire hā ĩwa waptārā, uburé ti'ai āma hā. ³⁶ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. Te za duré asima 're ĩrowaptērē u'āsi za'ra wa'aba mo. E marī da. Marī hā 're wairébé mono wamhā, asiptete na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, apā we ĩmorī wa, ĩnho're asisép

te, ai'rāipo tō za'ra wa'aba da, ti'ai āma dasiré ĩpoto nho're. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra.

³⁷ Tawamhā Zezusi hā bātā sidāpāsi, te nasi dama rowasu'u, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma. Barana hā te nasi ne, Oriwera na ētē 'rāihā nhisi u. Tame ma tō nasi āma ti'awē. ³⁸ Awē wi, te nasi ĩtēme dasito, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhorōwa u, ĩmreme hā da te nasi wapari za'ra da.

22

Zezusihī āma, da te ĩrosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wīri da

Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Zuwā 11.45-57

¹ ĩ'u'ētē duptoi'ō, da te 're ĩhuri mono zéb u hā, romhuture di oto, Pascowa na dato nhisi u hā. ² 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa ĩpire norī hā, te rowahutu'wa norī me sima āma rosa'rata za'ra, pi'uriwi te te siwi wīri da, Zezusi hā. Dama pahī za'ra wa, te āne sima āma rosa'rata za'ra.

Zezusi te te dama hāiba nhomri da, Zudasi hā te te ĩrosa'ratazé wasu'u

Mateusi 26.14-16; Marcusi 14.10-11

³ Tawamhā Satanasi hā ma tō oto Zudasihī pē'ē 're āzé. Icarizoti na, Zudasihī nhisi hāiba amo hā. Zezusi me dame 're ĩmorī, Zudasi hā, 12 na ĩhāiba za'ra siré hā. ⁴ Tawamhā te oto mo, sasedoti ĩpire norī u. Duré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zé 'madā'ā'wa norī u, te mo, ĩpire norī u, Zezusi hā āma te te sadawa pibu za'ra da, te te dama hāiba nhomri da. ⁵ ĩmreme te te wapari za'ra wamhā, tāma rowé za'ra di. Taha wa, te tāma ropisutu za'ra, rob'uiprazé te te tāma sōmri za'ra da. ⁶ Taha wa, ma tō Zudasi hā āma saze za'ra, rob'uiprazé te te tāma sōmri za'ra da, sasedoti ĩpire norī hā. Taha wa, te oto rosa'rata, nimahā bātā na Zezusi te te dama hāiba nhomri da, danhimiza'rese ō ré.

⁷ Tawamhā bādā hā ma tō ĩwa waptārā oto, ĩ'u'ētē duptoi'ō, da te 're ĩhuri mono zé hā. Zudezu norī hā te za pone'ērebā 'ra hā simro, tisaihurizéb da, Pascowa na dato nhisi na da hā. ⁸ Taha wa, te Zezusi hā Pedru norī ma rob'ru zahuré, Zuwāhā me, āne:

— Mo oto ane wa'aba, wazō asipi wa'aba da, Pascowa te bātā na ĩwasaihurizéb da hā. — Āne te tāma rob'ru zahuré.

⁹ Tawamhā te Pedru norī hā sadanharī zahuré, āne:

— E momo ma tō asima ĩrowē, asō ĩwanhipi za'ra zéb da hā. — Āne te sadanharī zahuré.

¹⁰ Taha wa, te Zezusi asa tāma nharī zahuré:

— ĩwapari pese aba. 'Ri ahā u aimasisi aba wamhā, aibā hā te za ĩsōpētē 'wa, piza'a ā ré, te te ĩ'āri hā. Sōpētē aba wamhā, pibui wa'aba mono za, 'ri para u ĩsébéréb u. ¹¹ Tame te za 'ri tede'wa hā ĩsadanharī 'wa, āne: "Rowahutu'wa hā te wama tinha, wa te asadanharī da: E ma niwī 'ri 're wa'wa hā, ĩsiré 're ĩnomro mono norī me, ĩwa ĩwasaihurizéb da hā, Pascowa na dato nhisi na hā." ¹² Tawamhā 'ri tede'wa, te za hāimo 'ri 're wa'wa za'ēne hā aima pisutu 'wa, marī ĩ'ubumro sirōmo āma. Tame te za wazō ĩrobza'ra pese 'wa. — Āne te Zezusi hā tāma roti zahuré.

¹³ Tawamhā 'ri ahā u simasisi wamhā, Zezusi te te tāma ĩ'awasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tō uburé anhopētē zahuré. Tame ma tō dasa hā 'manharī zahuré. Pascowa na dato nhisi na da hā.

¹⁴ Tawamhā te za oto tasaihuri ni. Taha wa, te oto Zezusi norī hā ai'ubumro, saihuri da, tizadawa wasu'u'wa norī me. ¹⁵ Tawamhā te oto tāma siwasu'u za'ra, āne:

— Wa tō ĩsima wē upta, aime ĩsa za'ra wa'aba da, te robzépata ō ré, Pascowa na 're ĩdasaihuri mono zém na. ¹⁶ Āne, ĩsa na 're ĩsai mono ō di za oto. Bādā ĩwa waptārā wapsi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā uburé da'āma 're sib'a'uwē mono wapsi, wa za duré 're ĩsa. Tawapsi, dasaihurizé hā marī te te ĩwasu'u hā te ĩsina uwaimrami wapsi, wa za duré 're ĩsa. — Āne ma tō tāma siwaihu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhā ma hāsizé hā ti'ā, uwa 'ru 'rāi wa'ui ré hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma te tiwata, sōpru wa. Te duré tāma nharī za'ra:

— Ā, āhuri aba, uburé. ¹⁸ Ā hā te 're hāsi mono ō di za oto, a'ā. Niwapsi, wa za duré te 're hāsi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā uburé da'āma 're sib'a'uwē mono wapsi. — Āne te tāma siwasu'u za'ra.

¹⁹ ĩ'u'ēne hā ma duré ti'ā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma te duré ĩré āma tiwata, sōpru wa. Taha pari, ma tō te te wē'ē, ĩ'u'ēne hā. Te te wē'ēi mono parimhā, ma tō te te tāma sōmri, tisiré 're ĩnomro mono norī ma. Te duré tāma nharī za'ra, āne:

— Ā, ĩ'u'ēne hā huri aba. Ā hā ĩhāiba, te wasu'u, za asada ĩsisōmri aba zé hā. Ā hā te za 're ĩhuri aba mo, ĩ'āma 're asipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono zéb da hā. — Āne te tāma nharī za'ra.

²⁰ Tawamhã saihuri pari, ma duré hâsizé hã ti'â, uwa 'ru 'râi wa'u isé ré hã. Te tâma nharĩ za'ra:

— 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té, te wasu'u, rob'râi wa'u hã. Rob'râi wa'u za'wari ne, asada ĩdã'â za'ra wa'aba wamhã, te za ĩwi puru, ĩwapru hã. Tô sena, te za te te dama âma 're a'uwaimrami, te te dama ĩropisutuzép té hã. Âne na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ĩwi puru, ĩwapru hã. ²¹ Ma'âpé, asiwi waihu'u aba. Ni'wa hã ĩzawi'wa newa, te ĩme nhamra, wedeza na, dama ĩnhomri'wa da hã. ²² Wa hã ti'ai âma dasiré ĩpodo hã wa za dârã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩma ĩpisutuzéb zarina. ĩdã'â da, te te ĩma pisutu nherê, aibã ma, tâma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ĩhãiba nhomri'wai ma hã. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra.

²³ Taha wa, te 'rãwi sisadanharĩ za'ra, âne:

— E 'wa hã te za dama tisô. — Âne te 'rãwi sisadanharĩ za'ra.

²⁴ Tawamhã sima ĩ'maipire zô sôpré wa, âma sisaze za'ra ô wa, te timreme na 'rãwi si'wapé za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã. ²⁵ Taha wa, te Zezusi tâma nharĩ za'ra, âne:

— Ti'ai âma danhib'apito norĩ hã, simiwada'uri pese za'ra di. Duré, ĩsiwaihu'u zarina, te za dama marĩ 'manharĩ wê 'wa na, da te 're sisi za'ra. ²⁶ Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, aipire wa'aba nherê, te za tâma 're asidai'uté za'ra wa'aba mo. Duré dawada'uri'wa, 're anomro aba mono nherê, aiwapu na te za dama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo. ²⁷ E 'wa hã, dama ĩpire. E tisa da, wedeza na ĩsãmra, dama ĩpire. E dama dasai 'wapéi'wa hã dama ĩpire. Tisa da, wedeza na ĩsãmra hã, tô dama ĩpire. Tazahã, wa hã dama dasai 'wapéi'wa ne, wa 're mo.

²⁸ — A norĩ wa'wa hã marĩ te 're sêpata mono ré, ma tô ĩsiré 're anomro u'âsi aba mo. ²⁹ Taha wa, roti'wa da, dama ĩpire na 're ĩhâimana mono da, ĩmama te te ĩma ĩpisutu ne, tane wa za duré wa hã aipisutu za'ra wa'wa, dama aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, dama roti'wa da. ³⁰ A norĩ wa'wa hã niwapsi, te za ĩsiré 're asimroi wa'aba mo, wedeza na wasiré 're wasaihuri mono da, wa te 're âhuri mono da zama. Danhib'apito simasisizém na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, 're roti za'ra wa'aba mono da. Wahi'rada Izarazé hã, 12 na ĩ'ra si'aibã norĩ hã. Taha nhihudu norĩ hã te za 're ĩmadã'â za'ra wa'aba mo. — Âne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u sirômo za'ra, te te waihu'u za'ra da.

*Zezusi hã, Pedru te te ĩpo're pu'uzé wasu'u
Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Zuwã 13.36-38*

³¹ Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinha, âne:

— Sima, ĩwapari pese. Satanasi hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono wi aiwaptêrê za'ra wa'wa, tô sena ĩzazei uptabi 'wa zô, te te aipibu za'ra wa'aba da. Tridu hã ĩ'rã uptabi zô, da te 're ĩ'upôri za'ra mono ne, te za te te 're aipibu za'ra wa'wa, ĩzazei uptabi 'wa zô. ³² Sima, tane nherê, ĩmama wi, wa tô te 're rowaptêrê aima, te te 're aipawaptob u'âsi mono da, ĩ'âma 're aimorĩ u'âsi da. Apã ĩtême aipi'rai wapsi, te za asisãnawã norĩ hã 're ĩpawaptob za'ra mo, hâimana nhiptete na 're nomro mono da. — Âne te Pedruhu ma tinha.

³³ Tawamhã Pedru hã te asa tâma tinha, âne:

— Apito, wa tô ĩsima wê, asiré âma ĩmorĩ da, asiré, da te ĩnherê da nherê, duré asiré ĩdã'â da nherê. — Âne te Pedru hã tâma siwasu'u.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma tinha, âne:

— Pedru, ĩwapari pese. ĩzadawa para ô nherê, â bâtã na si'a hãrã ô ré, te za si'ubdatô dawi ĩ'udã, aima ĩza'rese ô na. — Âne ma tô romhã ré tâma waihu'u siro, Pedruhu ma.

Zezusi hã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ te te ĩpo're pu'u za'ra zé wasu'u

³⁵ Tawamhã Zezusi te sadanharĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã, âne:

— Datême te asatôri za'ra wa'aba wamhã, wa tô aré aiwi sawi za'ra wa'wa, marĩ hã asiré 'wasari aba tô da, rob'ũprazém nhemezé hã, duré ro'wapézé hã, duré aipara'uzazé wa'wa hã. E tawamhã marĩ hã aiwi sô rowaptã'â aba ô di. — Âne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra.

— Marĩ zô, wawi rowaptã'â za'ra ô di. — Âne te asa tâma nharĩ za'ra.

³⁶ Taha wa, te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra, âne:

— Rob'ũprazém nhemezé, ate wamhã, te za oto ĩ'ã, duré ro'wapézé, ate wamhã. Duré sib'ézé 'wapa ô wamhã, te za asi'upsibizé dama ĩwe, ĩwa'ãbã na sib'ézé 'wapa, asima uĩpra da. ³⁷ E marĩ wa, wa âne aima 'ru za'ra wa'wa. ĩwasété newa, te za rowasété 'manharĩ'wa norĩ zu ĩma rob'manharĩ za'ra ni. Âne, duréihã ma tô romhã ré ĩ'ãma rob'ui'éré sirômo za'ra ĩbaihã na, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Taha wa, te za ĩ'ãma rob'ui'éré zarina, tô ĩ'ãma uwaimrami za'ra ni. — Âne ma tô Zezusi hã romhã ré sina tâma rowaihu'u sirômo za'ra.

³⁸ Tawamhã âne te asa tâma nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã:

— Wanhib'apito, āhāta sib'ézé 'wapa maparane.
— Wē di tō. Taha si. — Āne te asa tāma nharī za'ra, Zezusi hā.

*ZeZusi norī hā, ētē 'rāihā āma īsi'ubumrozé wasu'u
Mateusi 26.36-46; Marcusi 14.32-42*

³⁹Tawamhā Zezusi hā ma oto rob u watobro, ētē 'rāihā u morī da, Oriwera u. Tamomo 're īne mono zēb u te duré mo, Oriwera u. Īsiré 're īnomro mono norī hā te īne ai'aba'ré.

⁴⁰Tawamhā te te sima īwézéb u, ma tō āma aihutu. Tame Zezusi te tāma roti za'ra, āne:
— Ma'āpé, asima rowaptērē za'ra wa'aba, 'Re īhāimana u'āsi mono wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'uri wi. — Āne te tāma nharī za'ra.

⁴¹Tawamhā Īsiti za'ra te mo, siwaprosi sāmra da, romhā prā na. Tame ma hi'rātītō nhamra, Timama ma, mreme da. ⁴²Āne te Timama ma mre:

— Īmama, asima wē wamhā, īma ba'a īdā'ázé hā, te robzépata tō da. Tane nherē, te īsima īwézéb uwaibaba, īma pisutu ō di za. Aima īwézéb uwaibaba, te 'manharī da hā īma wē di. — Āne te Timama wi rowaptē.

⁴³Tawamhā ma itēme sihā'iré, hāiwa āma romhuri'wa hā, te te pawaptob da, siptete na 're morī da, Zezusi hā. ⁴⁴Tiwi robzei'ō uptabi nherē, ma tō duré mre, Timama ma, mreme 'rāihā na. Taha wa, ma tō 're su'u a'a, dawapru ne, ti'ai wa.

⁴⁵Tawamhā Timama ma, mreme pari, ma tō wahudu, tisiré 're īnomro mono norī u morī da apā. Sōtō za'ra ré, ma siza za'ra. Pē'ézé uptabi za'ra wa, te tinhotō za'ra. ⁴⁶Taha wa, te tāma nharī za'ra, āne:

— E marī wa, te asōtō za'ra wa'wa. Aiwahutu za'ra wa'aba. 'Re īhāimana u'āsi mono wi, rowaptērē za'ra wa'aba asima, Wa'uburé nhimiwada'uri wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — Āne te tāma nharī za'ra.

*ZeZusi hā, da te řārizé wasu'u
Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-52; Zuwā 18.3-12*

⁴⁷Tawamhā Zezusi te te tāma nharī za'ra ré, ma itēme aihutu ni, da'ahā na. Zudasi hā 12 na Zezusihi siré 're īnomro mono norī me hā aré, ta hā 're īmorī, te te sō danhimro, Zezusihi zō. Tawamhā Zezusihi u, ma ai'ré, 'rāwi te te sawi da, tob'rata hārā na. ⁴⁸Taha wa, te Zezusi hā tāma tinha, āne:

— Zudasi, oro ĩzawi pese 'wa zahā, ma ĩtob'rata hārā na taré dama ĩzawi, ti'ai āma dasiré ĩpodo hā da te ĩwaihu'u za'ra da. — Āne te tāma tinha.

⁴⁹Tawamhā Īsiré 're īnomro mono norī hā ma tō oto waihu'u za'ra, da te oto dasiwi řāri da na hā. Taha wa, te siwi sadanha, āne:

— Wanhib'apito, e wa te da'wapé za'ra ō di za, wanhi'wa na, sib'ézé 'wapa na. — Āne te sina sadanharī za'ra.

⁵⁰Taha wa, Zezusihi siré hā ma da'u'a ni, sib'ézé 'wapa na. Sasedoti ĩpire uptabi ma romhuri'wa hā ma po're nhizāri ni, ĩsimire niwī.

⁵¹Tawamhā ma tō Zezusi hā tāma tinha, āne:

— Tō'ā. Tane hā 'manharī tō. — Āne te tāma tinha.

Tawamhā ma po're upi, tinhīb'rata na. Taha wa, ma tipo're wē apā. ⁵²Zezusihi zō ĩshihudu hā ta norī hā sasedoti ĩpire norī, duré 'Re īhāimana u'āsi mono nhorōwa 'madā'ā'wa norī, ĩpire norī, duré zudezu norī ma roti'wa norī. Taha wa, ma tō Zezusi hā tāma nharī za'ra, āne:

— E wa hā danhibrob zō dapāri'wa pā, ma bété we ĩzō aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroĩ ré zama. ⁵³Bātā sidāpāsi, wa tō asō'a wa'aba nasi aimsisi, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zēb āma. E niha bā tameb ré, asiwi řāri aba ō di bété. Āhāna ma tō bādā hā ĩwa waptārā, asiwi řāri aba zēb da hā, robra tede'wa hā pire na 're ĩmorīzéb da hā. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra.

*Pedru hā, Zezusi te te dawī řudāzé wasu'u
Mateusi 26.69-75; Marcusi 14.53-54, 66-72; Zuwā 18.15-18, 25-27*

⁵⁴Tawamhā ma tō oto siwi ti'ā, Zezusi hā. Te te siwi āri wamhā, ma tō siwi saprō, sasedoti u, ĩpire uptabi nhorōwa u. Pedru hā te romhā na te te dapibu. ⁵⁵Ři 'wawi wa'ra 're, da te dasima ĩpré za'ra u, ma wi, Pedru hā. Tame te nhamra Pedru hā, uzā, da te dasiwi ři'urī norī 'rata. ⁵⁶Unhama āma sāmra ré, ma tō pi'ō hā 'madā, romhuri'wa hā. Taha wa, te 'madā'ā pese, te te waihu'u da. Te te waihu'u wamhā, te oto dama 'mahā, āne:

— Āhā zama, te Zezusihi siré 're mo. — Āne te pi'ō dama wasu'u.

⁵⁷Tane nherē, ma tō tiwi ai'udā, āne:

— Mare di. Īma sa'rese ō di, ta hā. — Āne te pi'ōi ma tinha asa.

⁵⁸Tawamhā āma ronomro pari, te duré aibā hā Pedru 'madā, sāmra ré.

Taha wa, te Pedruhu ma tinha, āne:

— A zama, te dasiré 're aimo. — Āne te tãma tinha. Tazahã, Pedru te asa tãma tinha, āne:
— Mare di. Wa hã, ò norĩ siré hã ò di. — Āne te aibã ma tinha.

⁵⁹ Tawamhã bâta pibuzé hã misi te te sa'oto wi, te duré ni'wa hã tãma tinha, āne:

— A hã te tó ĩsiré 're aimo. A hã, Darireza hawimhã duré. — Āne te tãma tinha.

⁶⁰ Taha wa, te duré Pedru hã asa tãma tinha, āne:

— Mare di. Tane ĩma ĩnharĩ hã, te waihu'u ò di. Sa'rese ò di. — Āne te aibã ma tinha. Āne na timreme hã te te 'rãsutu wi, ma awa'awi si'a hã hã. ⁶¹ Taha wa, ma tó Wanhib'apito hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, te Pedru hã 'madã'ã pese. Te te 'madã'ã wamhã, ma Wanhib'apito mreme na po're puru, Pedru hã. Romhã ré, ma tó tãma waihu'u siro, te te dawĩ ĩ'udázém na, Zezusi hã. Āne ma tó tãma tinha: "Á bâta na si'a hã hãrã ò ré, te za si'ubdató dawĩ ĩ'udã, ĩzadawa para ò nheré." Āne ma tó romhã ré, Pedruhu ma waihu'u siro. ⁶² Āne na oto ĩmreme na sina po're pu'u wamhã, ma tó watobro rob u, Pedru hã. Taha wa, te oto aiwa'õ, sina pẽ'ézé uptabi wa.

⁶³ Tawamhã aibã norĩ hã ma tó Zezusihi ma nharĩ waseté za'ra, siwi ĩ'madã'ã'wa norĩ hã. Te duré nasi siwi ahã. ⁶⁴ Zazahã na ma duré siwi 'rã ubu. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, āne:

— Ma'ápé wama waihu'u zara na, ni'wa hã ai'azãri'wa hã. E niha ĩsisi hã. — Āne te nasi tãma nharĩ za'ra, te te nasi siwi ahãri sina.

⁶⁵ Te duré tãma nharĩ waseté za'ra, ĩwaseté na.

⁶⁶ Tawamhã mararé ma tó zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã si'rã'õtõ, duré sasedoti ĩpire norĩ hã, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã. Si'rã'õtõ wamhã, ma tó dama 'ru za'ra, Zezusi hã da te we dasiwi saprõni za'ra da, ĩtẽmeb za'ra. ⁶⁷ Da te ĩtẽme dasiwi awisi wamhã, te siwi sadanha, Zezusi hã, āne:

— E a hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩ'aipisudu, Danho'reptui'wa da. Ma'ápé, wama asiwasu'u za'ra na.

Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, āne:

— Danho'reptui'wa na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wamhã, e te za ãma ĩzaze za'ra wa'wa. Ātẽ ãma ĩzaze za'ra wa'aba ò di za. ⁶⁸ Duré, ĩzadanharĩ za'ra wa'aba wa'rãmi, te asadanharĩ za'ra wa'aba wamhã, e marĩ te za ĩma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Marĩ hã ĩma waihu'u za'ra wa'aba ò di za. ⁶⁹ Tane nheré, wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã, wa za oto dama ĩpire na 're ĩnhamra, dama ĩpire uptabi 'rata. Wa za oto ĩsimire niwĩ 're ĩnhamra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'rata. — Āne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra.

⁷⁰ Tawamhã te duré siwi sadanha, āne:

— E tawamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra na, ma tó 're asi'madã'ã mo. — Āne te siwi sadanha.

Taha wa, te duré asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— A norĩ wa'wa hã te ĩnharĩ za'ra wa'wa, tane na hã. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

⁷¹ Tawamhã te sima nharĩ za'ra:

— Tãibã oto. Da te wama ĩwasu'u za'ra zéb zõ, wanhimipari za'ra ò di za oto. Wasi'uihã na wa tó ĩsiwasu'uzé hã wapari za'ra ni. — Āne te sima nharĩ za'ra, dama ĩpire norĩ hã.

23

Zezusi hã Piratuhu uiwada ĩsabzé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Zuwã 18.28-38

¹ Taha pari, ma tó aihĩni tiwahutu za'ra, Zezusi hã te te siwi saprõni da, Piratuhu u.
² Tawamhã te te ĩtẽme siwi awisi wamhã, ma tó siwi wasu'u waseté, āne:

— Á hã ma tó dawĩ ro'wa'rutu, tinhimirowasu'u na. Roma ãma danhib'apito ma, rob'ui'prazé hã da te tãma 're po'o za'ra mono tó da, ma tó te te 're da'apa'uwati. Danhib'apito na te duré dama 're siwasu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na, Danho'reptui'wa da. — Āne te taré Zezusi wasu'u za'ra, Piratuhu ma.

³ Tawamhã Piratu te Zezusihi ma tinha:

— E a hã, zudezu norĩ nhĩb'apito. — Āne te sadanha.

Taha wa, ma tó Zezusi hã asa tãma tinha, āne:

— Tahata ma tó tane hã ĩ'ãma ĩwaihu tó. — Āne ma tó tizadawa na tãma wa'rã, Zezusi hã.

⁴ Tawamhã Piratu te dama tinha, āne:

— ĩwaseté na te waihu'u ò di, waseté wa, te ĩwẽ'õzéb da hã. — Āne te sasedoti ĩpire norĩ ma nharĩ za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ me, uburé dama zama.

⁵ Tane nheré, te mreme tete na asa tãma nharĩ za'ra, āne:

— Tinhimirowasu'u na, ma tó te te dawĩ 're ro'wa'rutu, tinhimirowasu'u na, daza'ruĩ mono bã, Zudeza ãma. Darireza ãma, ma tó roti na sãna'rata. Áhãta ma tó wei wi oto. — Āne te taré wasu'u za'ra, Piratuhu ma, Zezusi hã.

6-7 Tawamhã te Piratu hã da'azadanha, damreme te te wapari wa:

— E ã hã, Darireza hawi te wei mo. — ãne te da'azadanha.

— ãhe. Ta hawi te wei mo, tiza'ru'i hawi. — ãne te asa tãma rowasu'u za'ra ni.

Apito Erodi te te dama 're ãroti mono zé, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hã. Taha wa, Piratu te te wapari wamhã, te tãma 'ru za'ra, Erodihi u te te siwi saprõni da, tame za a'ã sãmra wa, Zeruzarê ãma. ⁸ Erodi hã Zezusihi wasu'u hã ma tã te te 're wapari. Taha wa, ma tã te te sima 're wê u'ãsi, Zezusi te te sabu da. Tawamhã, itême da te dasiwi ãwisi wamhã, toi uptabi di Erodi hã, titõmo na te te oto 'madâ'ã wa. ãsõ'a, marĩ dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã tiwaihu'u pese na te te 'manharĩ da, ma tã aré sima wê, Erodi hã. ⁹ Taha wa, ma tã Erodi hã marĩ na sadanharĩ ahã, Zezusi hã. Tazahã, te te sada'ãbã õ di asa. ¹⁰ Taha wa, te oto Erodihi u aimasa, sasedoti ãpire norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ me, te itême aimasa. Mreme tete sina, ma taré siwi pisutu za'ra, Zezusi hã.

¹¹ Tawamhã Erodi norĩ hã ma tã Zezusihi ãma tiwa'ê za'ra, taré. Tinhĩb'a'uwê norĩ me, ma ãma tiwa'ê za'ra, da'wapéi'wa norĩ me. Ma tã ãma tito za'ra. Dasi'ubuzém na ma tã siwi ãma hãiba ubu, iwê na. Tawamhã Erodi hã te oto dama ti'ru, apã da te dasiwi saprõni da, Piratuhu u. Taha wa, te apã siwi saprõ. ¹² Piratu norĩ hã Erodihi me, te aré 're si'ruiwapari zahuré. ãhãna, ma tã oto sisawi zahuré.

*Zezusi hã da te dasiwi wĩri da, Piratu te te idazazézé wasu'u
Mateusi 27.15-26; Marcusi 15.6-15; Zuwã 18.39-19.16*

¹³ Tawamhã Piratu te sitême dazõ hã, sasedoti ãpire norĩ zõ, 'Re ãhãmana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ zõ. Duré roti'wa norĩ zõ, te tihãrã za'ra, ãsib'a'uwê norĩ me, te te itême ubumro da. ¹⁴ Itême sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— We itême asiwi ãwisi aba wi hã, ma tã ãne ãma ãwasu'u za'ra wa'wa: “ãhã nhimirowasu'u zarina, te oto ro'wa'rutu na 're dahãimana za'ra.” ãne ma tã ãma ãwasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, wa tã asõ'a za'ra wa'aba, sadanharĩ pese aré, ãwasété zõ, ãwasédé hã ãma sa'ra za'ra wa'aba wa. Tazahã, marĩ hã ãma hãimana õ di, ãwasédé hã. ¹⁵ Erodi hã te te duré sadanharĩ wamhã, marĩ hã te te ãmanharĩ wasété zé hã te te duré ãma sõpêtê õ di. Taha wa, ma tã we apã watême satõri za'ra, marĩ hã ãma hãimana õ wa. Marĩ te te 'manharĩ wasété õ nherê, e niha wa za dama ti'ru, da te dasiwi wĩri da. Mare di. ¹⁶ Taré wa za da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'é mono da. Taha parimhã, wa za satõ, apã morĩ da. — ãne te Piratu hã tãma nharĩ za'ra.

¹⁷ Pascowa na dasaihurizép sidãpãsi, ma tã Piratu hã dazazém hawi te te 're da'azani, misi si. ¹⁸ Tawamhã aihĩni te damreme 'rãihã na tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Da te dasiwi wĩri. Barabasihi si, wama wazere za'ra na apã. — ãne te ãma 'mahãrã za'ra ni, Piratu hã.

¹⁹ Barabasi hã dazazéb 're, te dame 're sa. ãsimiroti zarina, ma tã dasi'wapé hã watobro, romanu norĩ zãda, Zeruzarê ãma. Ma tã duré da'maiwĩ, Barabasi hã. Taha wa, ma tã dasiwi sêrê ni, dazazéb 're, sab da.

²⁰ Piratu hã ma tã sima wê, Zezusi hã apã te te satõri da. Taha wa, te ãne duré dama tinha.

²¹ Tane nherê, damreme 'rãihã na te nasi 'mahãrã za'ra ni, ãne:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri, dã'ã da. — ãne te nasi 'mahãrã za'ra ni.

²² Tawamhã te Piratu hã duré dama tinha:

— E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bã. ãwasété zõ, te sadanharĩ wamhã, marĩ hã ãma hãimana õ di. E niha wa za bété taré dama ti'ru, da te dasiwi wĩri da. Mare di. Taré wa za ti'ru, da te dasiwi 're pré'é mono da. Taha parip si, te za mo, ãzadawa para. — ãne Piratu te dama tinha. Si'ubdatõ oto ãmreme hã.

²³ Tane nherê, te aihĩni norĩ hã ãma sé za'ra, mreme 'rãihã na, ãne:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o, dã'ã da. — ãne te nasi 'mahãrã za'ra ni. Taha wa, Piratu ma tã oto dawapa. ²⁴ Da te tiwi ãwaptêrêzéb uwaibaba, ma tã pisutu, wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o da, Zezusi hã, dã'ã da. ²⁵ Da te dasima ãwê za'ra zéb uwaibaba, ma tã dama ti'ru, aibã, da te wazere da, dazazém hawi watobro da, apã morĩ da. Aibã nhimiroti zarina, ma tã dasi'wapé hã watobro aré, romanu norĩ zãda hã. Ma tã duré da'maiwĩ, aibã hã. Taha wa, ma tã sêrê ni, dazazéb 're, sab da. Tawamhã Piratu te oto ti'ru, Zezusi hã te te siwi ãri da da'wapéi'wa norĩ hã, da te dasima ãwê za'ra zéb uwaibaba, te te tãma 'manharĩ za'ra da, Zezusihi ma.

*Zezusi hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dã'ã da, da te dasiwi ãsasõmrizé wasu'u
Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Zuwã 19.17-27*

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te oto siwi saprõ, ãdã'ãzéb u. Te te siwi saprõni ré, ma tã buru hawimhã aibã hã da'razã. Aibã nhisi hã, Sima na ãsisi hã. Simahã za'ru nhisi hã, Sireni na.

Te te da'razâri wa, ma tô siwi pa'â, da'wapéi¹wa nori hâ. Îsisé ma tô tâma hiri za'ra wedepo'o nnonhi'râmi hâ, Zezusihi zarina te te âri da. Taha wa, te Îsarina ti'â.

²⁷ Tawamhâ da'ahâ na te Zezusihi zarina ai'aba'rê ni. Pi'ô zama, te dame ai'aba'rê, wawa sina. Zezusihi âma pê'êzé uptabi za'ra wa, te 'ry'ry. ²⁸ Taha wa, Zezusi hâ ma tô itême aipi'ra za'ra, pi'ô nori u, te te tâma nharî za'ra da, âne:

— Pi'ô nori, Zeruzarê âma 're ai'ubumroi wa'aba mono nori hâ, Îzô ai'ry'ry wa'aba tô. Âté asisô si, te za 're ai'ry'ry wa'aba mo, ai'ra nori zô zama. ²⁹ Niwapsi dama 're rowasété za'ra mono di za. Taha wa, te za nharî za'ra ni, âne: “Pi'ô'i 'ra'ô nori ma si, 're rowê za'ra mono di za, duré niwa ai'uté te te iwapsômri za'ra ô nori ma zama.” Âne te za nharî za'ra ni. ³⁰ Duré dama rowasété wapsi, êtê 'râihâ ma, te za tasi'ru za'ra ni, danhisiwi waptâ'â da, te te da'uprosi da. Duré sa'a ma, te za tasi'ru za'ra ni, te te dazuwâ za'ra da. ³¹ E marî da, wa tô romhâ ré aima rowa'otô za'ra wa'wa. Âhâna, mi wapti'i ré, te za oto rowasédé hâ îma 'manharî za'ra ni. Mî hâ 'ré wamhâ, e niha za bété. Dama 're rowasété uptabi za'ra mono di za. — Âne te Zezusi hâ pi'ô nori ma nharî za'ra.

³² Zezusihi me, te aibâ nori hâ dasiwi saprôni zahuré ni, Îsiré dâ'â zahuré da, ta nori hâ. Rowasété 'manharî'wa zahuré, aibâ nori hâ. ³³ Tawamhâ ma tô oto âwisi za'ra, Da'râihi na romnhisi u. Tame ma tô siwi sasô Zezusi hâ, wedepo'o nnonhi'râmi na dâ'â da. Ma duré rowasété 'manharî'wa nori hâ Îsiré sasômri zahuré ni. Te âma aiwa'aba zahuré, Îsimire niwî, duré Îsimi'e niwî.

³⁴ Tawamhâ Zezusi hâ te Timama ma tinha, âne:

— Îmama, da'âma 'madâ'â ô di za, da te îma i'manharî wasété za'ra zé hâ. Da te dasiwi îwaih'u u âna, ma tô îma 'manharî wasété za'ra ni. — Âne te Timama ma tinha, Zezusi hâ.

Tawamhâ êtê zapotore i'ui'é ré hâ ma tô nasi sima sâma, Zezusihi uzazéb zô. Taha zarina, ma tô sima âma aipé. ³⁵ Zezusi nori hâ simnhatâ ré, te zudezu nori hâ î'rata asimro, te te 'madâ'â za'ra da. Taha wa, te roti'wa nori hâ sima nharî za'ra, âne:

— Ma tô te te 're da'anho'reptu aré. Tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re îhâimana u'âsi mono te te pisutu wamhâ, ma'âpé sisô'reptu. — Âne ma tô âma tiwa'ê za'ra.

³⁶ Da'wapéi'wa nori zama, ma tô âma tiwa'ê za'ra. Tawamhâ ma itême ai'rê za'ra, te te tâma wê za'ra da, uwa 'ru 'râi wa'u Îsé hâ, îwa'âbâ syry hâ. ³⁷ Âne te tâma nharî za'ra:

— A hâ zudezu nori nhîb'apito wamhâ, ma'âpé asisô'reptu na. — Âne te tâma nharî za'ra, da'wapéi'wa nori hâ.

³⁸ Zezusihi 'râi uwaibaba, te âma îrob'ui'é ré hâ da'o. “Â hâ, zudezu nori nhîb'apito.” Âne âma îrob'ui'é ré hâ.

³⁹ Tawamhâ rowasété 'manharî'wa hâiba amo hâ te tâma tinha, âne:

— A hâ Danho'reptui'wa da, 'Re îhâimana u'âsi mono te te aipisutu wamhâ, ma'âpé asisô'reptu na. Wa nori zama, wanho'reptu na. — Âne te Zezusihi ma tinha, wa'ê sina.

⁴⁰ Taha wa, ma Îsiré hâ âma sadapsisi, âne:

— Tô'â. E 'Re îhâimana u'âsi mono nhimhâzé, asima pipa â bâ, ma tô tane tâma înha. Wa nori hâ wa wasiré waza'o ni, apito nhimiwada'uri zarina. Taré, da te wama rob'manharî ô di, dasiwi. ⁴¹ Wa nori hâ wawasété wa, ma tô wama rob'manharî ni. Tazahâ, â hâ marî hâ te te dama 'manharî wasété ô di. — Âne te tâma tinha.

⁴² Taha wa, te Zezusihi ma tinha, âne:

— Zezusi, î'âma aipo're pu'u za, Danhîb'apito na apâ we aimorî wamhâ. — Âne te Zezusihi ma tinha.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hâ asa tâma tinha, âne:

— Tô sena wa za aima waih'u u. Â bâtâ na te za î'rata 're asâma mo, rowê uptabi âma. — Âne ma tô aibâ ma ropisutu, Zezusi hâ.

Zezusihi dâ'âzé wasu'u

Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Zuwâ 19.28-30

⁴⁴ Tawamhâ ma tô ti'abzuma oto. Abzuma wamhâ, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bâdâ siprazéb u, te oto robra si nomro. ⁴⁵ Bâdâ sipra wi, ma tô zazahâ hâ hâihaipo'o, 'ri 're wa'wa nhitobzê hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono âma 're îdawata za'ra mono zéb âma hâ. ⁴⁶ Taha wa, ma tô Zezusi hâ Timama ma tinha, mreme 'râihâ na:

— Îmama. Âhâta, wa za îpê'êzani hâ aima tisô, asib'rata. — Âne te si'mahâ, mreme 'râihâ na. Tawamhâ awa'awi ma pê'ê hai'utô oto. ⁴⁷ Tawamhâ aibâ hâ ma tô âma rob'madâ, da'wapéi'wa nori wada'uri'wa hâ, romanu hâ. Te te âma rob'madâ'â wamhâ, te âma tiwata, 'Re îhâimana u'âsi mono âma. Âne te tinha:

— Nare ô hâ, aibâ 're îmorî wê tô. — Âne te tinha.

⁴⁸ Tawamhâ da'ahâ na ma tô tasi'râ'otô ni, da te âma rob'madâ'â za'ra da. Tawamhâ Zezusi hâ dâ'â wi, te 'ri tême apâ ai'aba'rê ni, dawawa sina. Âma dapê'êzé uptabi za'ra di.

⁴⁹ Zezusihi zawi pese'wa nori hã, romhã na ma tô âma 'madã'ã za'ra. Pi'õ nori zama, te romhã na âma 'madã'ã za'ra, Darireza hawi ïsarina ïsi'aba'rê nori hã.

ZeZusi da te ïsêrêzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Zuwã 19.38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Aibã hã te 're hãimana, Zuzé na ïsisi hã. Arimateza na ïsa'ru nhisi hã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma. Aibã hã iwê. Hãimana wê uptabi di, dama. 'Re ïhãimana u'ãsi mono, da'âma 're ïsib'a'uwê mono zéb zô, te 're simipari u'ãsi. Ta hã, roti'wa ïpire. Zudezu nori ma roti'wa ïpire nori siré, te 're simasisi. Tazahã, ZeZusi te te siwi ãri da, te te sima âma roti za'ra wamhã, te te âma dazazei õ di. ⁵² ZeZusi hã dá'ã wamhã, te oto Piratuhu u mo Zuzé hã, ZeZusihi hãiba hã te te tiwi waptêrê da. ⁵³ Taha wa, ma tô âma saze, Piratu hã. Taha wa, ma tô si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi, Zuzé hã. Te te si'rai wamhã, ma tô hãiba ubu, zazahã ïhãira na. Taha pari, ma tô tisê, ab're wa, êtê zahãpã ab're sirõmo wa. Tame ma tô ZeZusihi hãiba hã tisê, da te ïwa ïda'manherê'õ wa. ⁵⁴ Æhã romhuri 'rãsutu na ma tisê. Romhutu na te za zudezu nori hã romhuri zahãrizé hã 'madã'ã za'ra.

⁵⁵ Tawamhã Zuzé hã ab're u mori wamhã, ma tô pi'õ nori hã ïsarina ai'aba'rê. ZeZusihi zarina, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi we ïsi'aba'rê, pi'õ nori hã. Tawamhã ab're hã ma tô sabu za'ra. Duré ZeZusihi hãiba, Zuzé te te ïsêrêzé hã ma tô sabu za'ra. ⁵⁶ Tawamhã 'ri tême te apã ai'aba'rê. Taha wa, ma tô marĩ hã sada wa'u za'ra, wedewa'u ïsadaze hã, te te siwi âma hãiba u'rê da. Romhuri zahãrizém na hã ma tô tiwa'utu za'ra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te ïpisutuzéb zarina.

24

ZeZusi hã, Ìmama te te ïhãiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-10; Marcusi 16.1-10; Zuwã 20.1-10

¹ Dumidu na rowa'wa wi, te pi'õ nori hã ai'aba'rê, ab're u. Marĩ wa'u te siré ãri za'ra, ïsadaze hã. ² Ab're u sihutu wamhã, êne ma tô 'madã'ã za'ra, ab're nhitobzé hã. Sitob õ di oto. Ni'wa hã ma tô ab're nhiti pi'ra. ³ Tawamhã sisi wamhã, te te sãmri za'ra õ di, Wanhib'apito ZeZusihi hãiba hã. Robaba di. ⁴ Te te waihu'u za'ra õ wa, te âne sima rosa'rata za'ra:

— E niha ab're hã baba di. E mahãta ïhãiba. — Æne te sima sô amrami za'ra. Tawamhã aibã nori hã maparane ma ïtême aima'wa. Ì'uzã hã ma ai'ubuzi zahuré. ⁵ Taha wa, ma tô pi'õ nori hã tâma tipahi za'ra. Pahi te, ma tô aiwê'ê za'ra, ti'ai u. Taha wa, te âne tâma nharĩ za'ra, pi'õ nori ma:

— E niha da, te ïhãiba zô ïrob'madã'ã za'ra wa'wa, adã'ã 'ru âma. Apã ma tô hãiwa'udu. ⁶⁻⁷ Æne nomro õ di oto. Ma tô hãiwa'udu. Darireza âma 're sãmra mono ré, ma tô romhã ré aima siwasu'u sirõmo za'ra wa'wa aré, âne: “Wa hã ti'ai âma dasiré ïpodo hã te za dama ïnhomri ni, aibã ïwasété nori ma. Wedepo'o nhonhi'rãmi na te za dasiwi ïzasõmri ni, ïdã'ã da. Bãdã maparane Ì'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apã hãiwa'udu.” Æne ma tô romhã ré aima siwasu'u sirõmo za'ra wa'wa. — Æne ma tô ZeZusihi mreme na âma po're pu'u za'ra, aibã nori hã.

⁸ Taha wa, ma tô pi'õ nori hã âma tipo're pu'u za'ra, ZeZusihi mreme na. ⁹ Taha pari, te ab're hawi apã ai'aba'rê, ïsazei'wa nori u. Aibã 11 na ïhãiba za'ra nori ma, ma tô rowasu'u pese za'ra, ZeZusihi siré 're ïnomro mono nori ma. Ìsiré ïsi'ubumro nori ma zama, ma tô tâma rowasu'u pese za'ra. ¹⁰ Pi'õ nori nhisi hã, âne: Mariza Madarena, duré Zuwãna, duré Mariza, Ti'aduhu na. Ta nori hã ïsiré pi'õ nori me, ab're u ïsi'aba'rê hã, te ZeZusihi zadawa wasu'u'wa nori ma rowasu'u pese za'ra. ¹¹ Tane nherê, ïsimirowasu'u na te te saze za'ra õ di, taré newa. ¹² Tane nherê, Pedru hã ma tô wahudu, ab're u wara da, te te sabu da. Ab're u wisi wamhã, ma tô sô aiwê'ê, te te sô rob'madã'ã da. Sô siwê'êi wamhã, ï'ubuzéb si, ma tô sabu. Taha wa, ma tô apã mo 'ri tême, tob'uzu sina, marĩ hã ïhãimana na.

Emausi u, ïsazei'wa nori nebzé wasu'u

Marcusi 16.12-13

¹³ Tawamhã tô taha bãtã na te tineb zahuré, Emausi na 'ri wa'õtõ nhisi u, ZeZusihi zazei'wa nori hã. Zeruzarê hawi te tineb zahuré, 'ri wa'õtõ u. Zeruzarê hawimhã, 10 na ti'ai pibuzé hã, Emausi u hã. ¹⁴ Nep sina, ma tô te te sima rowasu'u zahuré, uburé marĩ hã ïwairébé mono na. ¹⁵ Te te sima rowasu'u zahuré mono ré, duré âma sisada'ãbã zahuré mono ré, ma tô ZeZusi hã âma tiwisi zahuré. Te oto ïme timori zahuré. ¹⁶ Titõmo na ma tô 'madã'ã zahuré. Tane nherê, te te waihu'u zahuré õ di, ni'wa newa. ¹⁷ Tawamhã ZeZusi te sadanharĩ zahuré, âne:

— E marĩ, te asima ïwasu'u wa'aba mo, bãdãdi na ane wa'aba sina. — Æne te sadanharĩ zahuré. Taha wa, ma tô mazahãri zahuré. Ubu pire zahuré di. ¹⁸ Tawamhã ma tô ïhãiba amo hã sadanha, ZeZopasi na ïsisi hã:

— Zeruzarē āma 're asāmra mono nherē, e aiwétési aima ĩsa'rese ō, ā nimosi marī hā ĩwairébé mono hā. — Āne te sadanha, Tezopasi hā.

¹⁹ Taha wa, ma tō Zezusi hā asa sadanharī zahuré:

— E marī, wairébé mono bā bété. — Āne te sadanharī zahuré.

— Zezusi, Nazaré hawi ĩmorī ma, ma tō rob'manharī wasété za'ra ni. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo aré. Tiwaihu'u pese na ma tō marī hā te te dama 're ab'manharī aré, ĩwē hā. Duré mreme pire na, te 're mo. Āne na ma tō waihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Āne na hā uburé ma tō waihu'u za'ra ni. ²⁰ Tane nherē, wa'madā'ā'wa norī hā sasedoti ĩpire norī hā ma tō danhib'apito u siwi saprō. Roti'wa norī dama ĩpire norī me, ma tō ĩtēme siwi saprō, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi wīri da. Taha wa, ma tō ĩsimiwada'uri zarina, dasiwi sasōmri ni, wedepo'o nhonhi'rāmi na dā'ā da. ²¹ Izarazéhé nhihudu norī hā, danhimiwada'uri na oto 're wahāimana za'ra mono tō da, te te 're wa'apawapto mono da ne, wa tō 're wanhimnhasi za'ra aré. Āhāna bādā maparane ma tō āma ne, da te ĩwīrīzém na hā. ²²⁻²³ Ni'wam norī hā pi'ō norī hā ma tō ai'aba're ab're u, wasiré ĩsazei'wa norī hā. Tane nherē, te te siwi sāmri za'ra ō di, ĩhāiba hā. Ab're hā baba na, ma tō sō sabu za'ra. Apā sihutu wamhā, āne te wama rowasu'u za'ra: "Re ĩhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī si, wa tō wasiwi 'madā'ā za'ra ni, hāiwa hawi we ĩne hā. Zezusi hā, u, dā'ā ō di. Te u, oto 're mo. Āne ma tō wama rowasu'u zahuré." Āne te pi'ō norī hā wama rowasu'u za'ra. Taha wa, wa tō āma watob'uzu za'ra ni, ĩsimirowasu'u za'ra na hā. ²⁴ Taha wa, ma tō wasiré norī hā 'mane, pi'ōi wa'rāmi, ab're u. Te te robzabu zahuré wamhā, ab're hā baba na ma tō duré sabu zahuré, pi'ō norī nhimirowasu'u zarina. Te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hā ĩhāiba hā te te ĩsāmri zahuré ō na. — Āne te tāma rowasu'u zahuré, Zezusi hā ma, Tezopasi norī hā.

²⁵⁻²⁶ Tawamhā Zezusi hā te asa tāma nharī zahuré, āne:

— E niha bété, waihu'u su'u aba ō di, sazei aba da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata'wa norī nhimirowasu'u mono bā, Danho'reptui'wa na rob'ui'éré hā. Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā te za a'ā robzépata, rowasédé, da te tāma 'manharī wamhā. Taha parip si, te za rowē āma 're sāmra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩpisutuzéb uwaibaba. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u zahuré, sō'awi tāma siwasu'u zahuré ō nherē, Danho'reptui'wa na.

²⁷ Romhā ré, ma tō ĩwana Danho'reptui'wa na rob'ui'éré za'ra ni. Tawamhā Mozési te te āma ĩrob'ui'éré na, te oto tāma rob'rāzarōtō zahuré. Taha pari, uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata'wa norī, te te āma ĩrob'ui'éré za'ra na, te tāma rob'rāzarōtō zahuré.

²⁸ Tawamhā ma tō rob'umhutu za'ra oto, 'ri wa'ōtō u hā, Emausi u hā. Zezusi hā te aré tiwi timorī waré zahuré. ²⁹ Taha wa, ma tō tāma nharī zahuré, tiwi morī zahuré tō da:

— Wa'rata asāmra a'ā. Ma tō wawi tihāiwahā. Te za wawi tirobra. — Āne te tāma nharī zahuré.

Taha wa, ma tō ázé 'ri para u, ĩ'rata sāmra zahuré da, a'ā. ³⁰ Tawamhā ĩ'rata te tinhamra zahuré, siré saihuri da. Sāmra wamhā, ma tō ĩ'u'ēne hā ti'ā, Zezusi hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma te tiwata, sōpru wa. Taha pari, ma tō te te wē'ē, ĩ'u'ēne hā. Ma tō tāma sōmri zahuré. ³¹ Taha wa, ma tō oto waihu'u zahuré, Zezusi hā. Tazahā, ma tō tiwi aimani zahuré. ³² Taha wa, te ĩsa'u sima rowasu'u zahuré, āne:

— Bādādi na we te te wama rowasu'u mono ré hā, e watoi ōre, wapē'ē 'remhā. Wato sina, wa we wa te wapari. Wapari ze ti. — Āne te sima rowasu'u zahuré.

³³ Tawamhā awa'awi, ma tō tiwahutu zahuré, Zeruzarē u neb da apā. Simasisi wamhā, ma tō Zezusi hā siré norī hā sabu za'ra, 11 na ĩhāiba za'ra hā. 'Ri para, te siré ai'ubumro, ĩsazei'wa norī me.

³⁴ — Tō sena, ma tō Wanhib'apito hā hāiwa'udu. Simahā ma, ma tō sihāi'ré. — Āne te tāma rowasu'u za'ra, datēme ĩsimasisi norī ma.

³⁵ Tawamhā Wanhib'apito, bādādi na ĩtēme ĩwisi zahuré na, ma tō asa dama rowasu'u zahuré, ĩsazei'wa norī ma. Duré, Wanhib'apito te te ĩwaihu'u zahuré zém na, ma tō siwasu'u zahuré. ĩ'u'ēne te te tāma ĩwē'ē zahuré na, ma tō duré Wanhib'apito hā waihu'u zahuré. Āne na ma tō siwasu'u zahuré, Zezusi hā zazei'wa norī ma.

Zezusi hā, tizazei'wa norī ma, ĩshāi'rézé wasu'u

Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Zuwā 20.19-23; Atusi 1.6-8

³⁶ Tawamhā ĩsazei'wa norī ma, te te rowasu'u zahuré ré, ma tō Zezusi hā ĩwa'wa tizab za'ra. Āne te tāma nharī za'ra:

— Rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono. — Āne te tāma nharī za'ra.

³⁷ Tawamhā dahāiba warō newa, ma tō tāma tipē'ewara za'ra. ³⁸ Taha wa, te Zezusi hā tāma nharī za'ra, āne:

— E marī da, ma tō ĩma aipē'ēwara za'ra wa'wa. E marī da, ma tō ĩwawā za'ra wa'wa, ĩhāiwa'utuzém na. ³⁹ ĩnhib'rada, 'madá'á za'ra wa'aba. Duré ĩpara hā 'madá'á za'ra wa'aba. Ma'āpé oto ĩzaze za'ra wa'aba. Wa hā tō, Zezusi. Dahāiba warō hā nhi ō di, duré hi ō di. Wa hā ĩnhi ré hā, duré ĩhi ré hā. Ma'āpé asib'rata na ĩ'upi za'ra wa'aba, tō sena ĩzaze za'ra wa'aba da. ⁴⁰ — Āne ma tō Zezusi hā tāma si'ru za'ra. Taha wa, ma tō tinhib'rada hā tāma sō'a za'ra, duré tipara hā. ⁴¹ ĩmreme te te wapari za'ra wamhā, te 're to za'ra, tipē'ē na. Tāma rowē uptabi za'ra di. Tane nherē, Zezusi hā hāiwa'utu ō newa, te te āma saze za'ra ō di. Taha wa, mrab zō te sadanharī za'ra oto, Zezusi hā:

— E mra, te aima tihāimana za'ra wa'wa. — Āne te sadanharī za'ra.

⁴² Tawamhā syry na ma tō tāma sōmri za'ra, tepe zebre hā. ⁴³ Tawamhā ma ti'ā, te te 'rēne da, ĩsō'a za'ra. ⁴⁴ Taha wa, te Zezusi hā tāma nharī za'ra, āne:

— Romhā ré wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, ai'rata 're ĩnhama za'ra wa'aba mono ré hā, marī hā za ĩzō ĩwairébé mono na, Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina, duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'ééré zarina, duré ĩsō're na rob'ui'ééré zarina. — Āne te Zezusi hā tāma nharī za'ra.

⁴⁵⁻⁴⁶ Tawamhā ma tō āne tāma waihu'u za'ra, ĩbaihā na rob'ui'ééré zarina:

— Romhā ré ma tō āne ĩ'āma rob'ui'ééré za'ra ni: “Danho'reptui'wa te za robzépata za'ētē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā. Tane nherē, bādā maparane āma si'utōrī ō ré, te za hāiwa'udu apā, ab're hawi. ⁴⁷ Duré, te za ĩwasu'uwē na ĩsadawa para te te 're dapo're pu'u za'ra, āne: ‘Dawasédé hā te za da te 're rēme pese za'ra. Tawamhā te za te te dama 're aparī dawasédé hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.’ Āne te za ĩwasu'uwē na uburé te te āma 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bā. Zeruzarē āma ĩsāna'rada hā za.” Āne ma tō duré romhā ré āma rob'ui'ééré za'ra, ĩbaihā na hā. ⁴⁸ A norī wa'wa hā ma tō ĩ'āma ĩ'madā'á za'ra wa'wa, ĩdā'ázé hā. Duré ĩhāiwa'utuzé hā ma tō ĩ'āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za ĩwasu'u wē'wa, 're anomro aba mo. ⁴⁹ Wa hā wa za we atēme satōrī za'ra wa'wa, ĩmama te te aima ĩropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Taha wa, te za a'ā 'ri ahā āma sō asimipari za'ra wa'wa, hāiwa hawi te we atēme ĩsatōrī za'ra wa'aba zéb u, ĩwaihu'u pese na 're ĩmorī ne, 're anomro aba mono da. — Āne te Zezusi hā tāma nharī za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

Zezusi hā, hāiwa u ĩmorizé wasu'u

Marcusi 16.19-20; Atusi 1.9-11

⁵⁰ Tawamhā Zezusi hā ma tō tisiré 're ĩnomro mono norī hā te te simro, 'ri ahā nhiti, Betānha na 'ri wa'ōtō nhisi u. Tamomo te te rob'umhutu za'ra wamhā, ma tō tinhib'rada hā wahutu, tisi hawimhā, ĩwē hā te te tāma sōmri za'ra da, Zezusi hā. ⁵¹ Tawamhā taha ré, ma tō tiwi timorī za'ra. ĩmama hā ma tō tiwi āri za'ra, hāiwa u. ⁵² Tawamhā ĩsa'u, te Zezusi hā āma tiwata za'ra, hi'rātītō. To sina, te apā ai'aba're, Zeruzarē u. ⁵³ Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma, te 're si'ubumroi u'āsi, 'ri 'wawi wa'ra 're, āma 're wata u'āsi za'ra mono da.

Zuwā Zezu Cristuhu wasu'uwē na, Zuwā te te āma ĩrob'ui'érézé Ībaihā wasu'uzé

Ā ĩbaihā na rob'ui'éré'wa nhisi hā, Zuwā na ĩsisi hā. Ā hā Zezusihi siré 're ĩmorī, Ti'aduhu sisānawā. Ta norī hā tepe mrami na aré romhuri'wa zahuré. Duré Zuwā hā ĩhāiba amo hā te duré 're hāimana, ā dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharī mono hā. Taha nhisi hā, Zuwā Batita. Tazahā ā ĩbaihā na rob'ui'éré'wa hā ta hāi ō di.

Zuwā hā ma tō wama wasu'u za'ra, Zezusi hā tō sena 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra uptabi na hā. Zuwā 20.31 āma te āhā wasu'u hā tihāiba. Ma tō duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hā Danhō'reptui'wa na ni'wam norī hā te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono hā rowē na 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā za ta norī si te te sina 're ĩ'uwaimrami za'ra mono na hā. Zuwā hā ma tō duré wama āma romnhimiré'é za'ra, marī mono bā, wahāimanazém na wa te āma 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb da hā. Ā na ma tō wama āma romnhimiré'é za'ra, duré ĩ'u'ētē wapu na, duré rowa'a na, duré pone'ērebā na, duré pone'ērebā 'madā'ā'wa na zama, duré uwa 'ru na zama.

'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ĩsisi hā ĩsihāibazé wasu'u

¹ Duréihā ti'ai ō ré hā, marī ō uptabi di. Ropoto na te te sāna'rata ō ré, te 're mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ĩsisi hā. Ta hā te siré 're simasisi u'āsi zahuré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono me. Duré ta hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono. ² Ti'ai ō ré hā, te siré 're simasisi zahuré, marī ō uptabi ré hā. ³ Ta hā ma tō uburé te te ro'apoto, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩpisutuzéb zarina. Te te ro'apoto mono ō 'wahā, aré marī ō uptabi di. ⁴ Ta hā rowē na 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono zé nhomri'wa, te dama 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ĩsisi hā. Dama rob'uiwē'wa ne, rowa'a na damorī wē na 're danomro mono da, te za roti wē na te te dama 're awaihu'u. ⁵ Robra na ne, dawasété na 're danomro mono nherē, te za dama rob'uiwē'wa ne 're ĩmorī hā te te 're da'apawaptob u'āsi, tinhimiroti na. Niwa da te dawī uprosi waihu'u ō di za ĩsimiroti hā, dawasété na 're ĩdanomro mono norī hā.

⁶ Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō aibā hā satō, te te dama 're sadawa wasu'u mono da. Aibā nhisi hā Zuwā na ĩsisi hā. ⁷ Ta hā ma tō te te dama 're wasu'u, rob'uiwē'wa ne 're ĩmorī wasu'u hā. ⁸ Zuwā hā rob'uiwē'wa ne 're ĩmorī hā 're hāimana mono ō di. Rob'uiwē'wa ne 're ĩmorī wasu'u na te te 're da'apo're pu'u mono da si, ma tō we datēme wī, Zuwā hā. ⁹ Rob'uiwē'wa ne 're ĩmorī hā tō sena ĩsimiroti hā. Ta hā ti'ai u ma we datēme wī, aihīni ĩsimiroti hā da te waihu'u pese za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Ta hā te oto ti'ai āma 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ĩsisi hā. Tazahā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para, te te ro'apoto mono nherē, ro'apoto mono 'wa na da te waihu'u za'ra ō di. Tisiré zudezu norī rob u, ma tō wei mo. Tane nherē, sō 're tob'uzu za'ra mono ō di, ta norī hā. ¹² Ni'wam norī si ma tō sō 're tob'uzu za'ra. Ma tō te te āma 're sasōmri za'ra. Taha wa, ma tō ta norī si pisutu za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, 're hāimana za'ra mono da. ¹³ E ĩ'ra siro, ma tō ta norī hā 're rere'e, ti'ai āma timama sipoto na. Mare di. Taha zarina, ĩ'ra siro, 're rere'e mono ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si ma tō āma 're 'ra za'ra.

¹⁴ Dama 'Re ĩhāimana u'āsi mono wasu'u'wa da hā, wa'rata 're sāmra mono da, ma tō sihāiba. Simizawī pese uptabi di. ĩsimiroti hā wē uptabi di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra wa, ōhō si 're morī wē uptabi di. Misire ĩ'ra hā. Ōhō si, waihu'u pese uptabi di. Wa norī hā wa tō wasiwi waihu'u za'ra ni, 're ĩmorī wē uptabi na. Īwaihu'u pese na zama, wa tō waihu'u za'ra ni.

¹⁵ Ta hā ma tō Zuwā Batita hā te te dama 're wasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Āne ĩtēme wisi wamhā, te dama 'mahā, Zuwā Batita hā:

— Ōhōta aibā hā te wei mo. Īwana, wa tō te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “Ō hā ĩza'u si wei morī nherē, ĩma pire di. E marī wa. Īpoto ō ré, 're morī u'āsi wa.” — Āne ma tō dama rowasu'u, Zuwā Batita hā.

¹⁶⁻¹⁷ Duréihā wahi'rada Mozési hā ma tō te te dama 're roti, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩwaihu'uzéb zarina, ma tō te te dama 're roti, āma 're danomro wē mono da. Zezu Cristu hā ma tō ōhō si te te dama 're waihu'u, dawasété nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩda'azawi pese mono zém na. Simizawī pese uptabi wa, te te 're wa'apawaptob u'āsi, āma 're wanomro wē mono da, Zezu Cristu hā. ¹⁸ Ti'ai āma 're ĩdanomro mono hā datōmo na da te 're 'madā'ā' za'ra mono ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Ōhō si, ma tō Timama hā 'madā, siré 're simasisi u'āsi zahuré mono wa, Timama me. ĩ'ra hā misire, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra hā. Ta hā ma tō te te dama 're wasu'u u'āsi Timama hā, da te 're waihu'u za'ra mono da.

Zuwā Batita te te dama 're ĩrowasu'u mono zé wasu'u
Marcusi 1.1; Rucasi 3.2-3

¹⁹ Tawamhā aibā norī hā ma tō aihutu, Zuwā Batitaha u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī hā. Tipawapto'wa norī me, ma tō ĩtēme aihutu, réwita norī me. Zudezu norī ma roti'wa norī hā te te satōrī za'ra wa, ma ĩtēme aihutu, Zeruzarē hawi.

Tawamhā ĩtēme sihutu wamhā, te siwi sadanharī za'ra, āne:

— E 'wa hā, a hā.

²⁰ Taha wa, te āne tāma siwasu'u za'ra:

— Wa hā Cristu ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā, Danho'reptui'wa da.

²¹ Te duré siwi sadanharī za'ra:

— E 'wa hā bété, a hā. E a hā, Eriasi apā aihāiwa'udu.

Tawamhā asa te duré tāma nharī za'ra:

— Mare di. Ta hāi ō di, wa hā.

Taha wa, te duré siwi sadanha:

— E a hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa zō, 're ĩdanhimipari za'ra mono, te 're aimo.

Tawamhā asa te duré tāma nharī za'ra:

— Mare di. Wa hā, ta hāi ō di.

²² Tawamhā te duré siwi sadanha:

— E 'wa hā bété, a hā. Ma'āpē wei wama asiwasu'u su'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da, wei wazatōrī'wa norī ma, wa te aiwasu'u za'ra da.

²³ Taha wa, te oto tāma siwasu'u za'ra, āne:

— Wa hā a'ubuni wi, dama roti'wa. Āne, wa tō te dama 're rob'mahārā: “Wanhib'apito zō, te za bādādi hā ĩmana 'rāmi asiwi ĩsa'ra wa'aba mo, awa'awi da.” Āne ma tō wahi'rada Iza'iza hā te te dama 're roti aré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā. Tane wa tō duré wa hā te dama 're roti, ĩsimiroti zarina. — Āne te Zuwā Batita hā tāma siwasu'u za'ra, aibā norī ma.

²⁴⁻²⁵ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra, āne:

— Ma tō wama asiwasu'u za'ra. A hā, Cristu ō di. A hā, Eriasi ō di. A hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa zō, 're ĩdanhimipari za'ra mono ō di. E marī da, te bété ā dawabzuri hā dama 're ĩ'ab'manharī mo, a hāi ō nherē. — Āne te tāma nharī za'ra.

²⁶⁻²⁷ Tawamhā Zuwā Batita te asa tāma nharī za'ra, āne:

— Ā na si, wa tō ā dawabzuri hā te dama 're ab'manharī. Tane nherē, ĩza'u si we ĩmorī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama 're sadawa wasu'u mono da, ma tō wei wi. Zahadu sa'rese za'ra wa'aba ō di, a norī wa'wa hā. Ta hā ĩma pire wa, ĩpara'uza wasisizé te tāma wasihu waihu'u ō di. — Āne Zuwā Batita hā te tāma siwasu'u za'ra.

²⁸ Āne romhāimanazé hā Betānha na 'ri wa'ōtō nhisi āma Zodā zara niwī ā dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharīzéb āma hā.

'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra wasu'u

Marcusi 1.10; Rucasi 3.22

²⁹ Tawamhā awē ma tō Zuwā Batita hā Zezusi hā tisā, ĩtēme morī ré. Te te sāmri wi, te dama 'mahā, āne:

— Ōhōta te we oto mo, Pone'ērebā hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā dawasédé hā te te dama 're aparī mono da. ³⁰ ĩwana wa tō āne hā aima wasu'u za'ra wa'wa: “Īza'u we ĩmorī hā ĩma pire di. Īpoto ō ré, 're morī u'āsi wa, ĩma pire di.” Āne, wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa. ³¹ Wa hā te duré waihu'u ō di aré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu na hā Danho'reptui'wa da. Tazahā, wa norī hā ĩzarazéhé nhihudu hā wa te waihu'u za'ra da, wa ā dawabzuri hā te dama 're ab'manharī.

³²⁻³³ — Īsi'uuihā na, wa hā te duré waihu'u ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō ĩma waihu'u, te te ĩpisudu hā. Āne te ĩma wasu'u: “Ītēme wa za satō Īpē'ēzani hā, te ĩpisutu u. ĩhawi morī ō di za. Īrata te za 're sāmra u'āsi. A hā te za āma ĩ'madā. Āma 'madā'ā wamhā, te za oto ĩwaihu, ō hā te ĩpisutu na, Īpē'ēzani te te dama 're anhomri mono da.” Āne ĩzatōrī'wa hā te ĩma wasu'u. Tō sena ma tō ĩma rowasu'u. Wa hā wa tō āma 'madā. Ma tō we ĩtēme mo, hāiwa hawi utu'u ne, 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā. ĩhawi morī ō di. ³⁴ Wa hā wa tō āma 'madā. Tō sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ō hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra. — Āne te dama wasu'u, Zuwā Batita hā.

Aibā norī hā, Zezusi hā āma te te ĩsasōmri na'rata zahuré zé wasu'u

³⁵ Tawamhā awē te duré Zuwā Batita hā wasiré tihāiba. Wa norī hā ĩsiré 're wane wa, wa ĩsiré aima'wara ni. Tawamhā wasiré wasimasab ré, ma Zezusi hā ro'razā. ³⁶ Tawamhā, Zuwā Batita hā te te 'madā'ā wamhā, te dama 'mahā:

— Ōhōta Pone'ērebā, 'Re ihāimana u'āsi mono hawi we īmorī.

³⁷ Tawamhā Zuwā Batitaha mreme hā wa te waparī wa, wa tō oto wanem ni, Zezusihi zarina. ³⁸ Taha wa, Zezusi hā ma wei wazō aipi'ra. Te wei wa'madā. Tawamhā te wama tinha, āne:

— E marī zō, te we ane wa'wa.

Tawamhā asa wa tāma nharī ni:

— Rowahutu'wa, asāmrazé hā wa te waihu'u da, wa wei wanem ni.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā Zezusi te wama tinha:

— Oto pé īzaprōni aba, īnhamrazé hā sabui wa'aba da. Taha wa, wa oto īme wanem ni, īsāmrazéb u. Wasihutuzéb u ma tō bādā hā we tinho're za'a. Tawamhā bātā na wa īrata aimasisi ni, Ādéréhé me. Simahā no, Ādéré hā. ⁴¹ Tawamhā tidub'rata zō te mo, Ādéré hā. Te te sāmri wamhā, āne te tāma rowasu'u:

— Danho'reptui'wa hā wa tō sōpētē ni, 'Re ihāimana u'āsi mono te te īpisudu hā. Danho'reptui'wa hā ta hā "Cristu", damreme amo na hā.

⁴² Tawamhā ma tō Zezusihi u we saprō apā. We te te itēme āwisi wamhā, Zezusi te Sima hā 'madā. Te tāma tinha:

— A hā Sima, Zuwāhā 'ra. Āhāna wa za asisi na saprī. Sepasi na asisi hā za oto. — Āne te tāma tinha. Āma īsaprī hā Pedru na īsisi hā.

Zezusi hā, Piripi norī te te īpisutu na'rata zahuré zé wasu'u

⁴³ Tawamhā awē Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u morī da, te Zezusi hā sina ropisutu. Taha wa, wa īsiré oto ai'aba'rē ni. Wasi'aba'rēi ré, wa tō aibā hā sōpētē za'ra ni, Piripi na īsisi hā. Tawamhā Zezusi te tāma tinha:

— We aimorī, īsiré 're aimorī da oto.

Taha wa, te oto īsiré mo. ⁴⁴ Piripihī za'ru hā Besada na 'ri nhisi hā. Tame te duré Ādéré norī hā 're simasisi zahuré, Pedruhu me. ⁴⁵ Tawamhā Piripi te Natāna'éhé zō mo. Te te sāmri wamhā, āne te tāma tinha:

— Aibā hā wa tō sabu za'ra ni, wahi'rada Mozési te te āma īrob'ui'éré siro hā romhā ré, 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī zama īsa'u te te āma īrob'ui'éré za'ra hā. Ta hā Zezusi, Nazaré hawi we īmorī hā, Zuzéhé 'ra hā. — Āne te Piripi hā tāma rowasu'u.

⁴⁶ Tawamhā te Natāna'é hā asa tāma tinha, āne:

— Oro Nazaré hawi īwē hā wei morī ōm ne.

Tawamhā Piripi asa te tāma tinha:

— We aimorī, wanem hā, sabu da.

Taha wa, te apā itēme saprō.

⁴⁷ Tawamhā te te sāmri wi, te Zezusi hā tāma tinha, Natāna'éhé ma, āne:

— Ōhōta te wei mo, Izarazéhé nhihudu uptabi hā 're īmorī wē uptabi hā. Sadawa nhipese āna te 're mo.

⁴⁸ Taha wa, te Natāna'é hā asa tāma tinha:

— E niha ma tō īwaihū.

Taha wa, te duré Zezusi asa tāma tinha:

— Piripi hā te te ai'mahârâ õ ré, wa tō ai'madā, pidera wede 'rowi asāmra ré.

⁴⁹ Tawamhā Natāna'é asa te duré tāma tinha:

— Rowahutu'wa, a hā 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra. A hā uburē Izarazéhé nhihudu norī nhīb'apito.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhā Zezusi asa te duré tāma tinha:

— Tane tō. Wede 'rowi asāmra ré, te aiwaihū'u wa, ma tō asina īwaihū, asina īwaparī wa. īwaihū'u pese wa, ma tō īāma atob'uzu. Niwapsi te za marī hā ī'madā, īwaihū'u pese na marī hā te aima īwaihū'uzém nhipai u. Asō'a wa'aba, te za hāiwa hā we 'ridawa, īnho'ōmoi baba. Tawamhā siwa'rāmi te za nasi we itēme ai'aba'rē hāiwa hawi, 'Re ihāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā, dasiré ipoto u hā. — Āne ma tō tāma waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā.

2

Cana āma dasina damrozé wasu'u

¹ Tawamhā maparane ma tō wa'āma timara. Taha pari, dasaihurizé hā ma tō 'manharī za'ra ni, dasina damrozém na hā. Cana na 'ri wa'ōtō nhisi āma, ma tō 'manharī za'ra ni. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Cana hā. Zezusihi na hā te tame dame tihāiba.

² Zezusihi zō zama, te tahârâ ni, īsiré 're īwanomro mono norī zō zama, dasina damro u wasi'aba'rē da. Taha wa, wa duré wa norī hā dame asimro ni. ³ Tawamhā, ma tō uwa 'ru 'rāi wa'u isé hā da'āma ai'utō, da te 'mahâpārī mono õ ré. Taha wa, te Zezusihi ma īna hā tinha, āne:

— Uwa 'ru 'rāi wa'u ísé hã ma tô da'âma ai'utô, da te 'mahâpārī mono ô ré.

⁴Tawamhã Zezusi asa te tâma tinha:

— Āté a hã ĩma waihu'u ô di za, marī te ĩ'manharī da hã. Bâdâ zahadu ĩwa waptã'â ô di, âne te ĩ'manharī da hã.

⁵Taha wa, te ĩna hã romhuri'wa norī ma tinha, âne:

— Tiha te te aima waihu'u za'ra wa'aba wamhã, ma'âpé ĩmreme hã 'madã'â pese za'ra wa'aba za. — Āne te tâma nharī za'ra.

⁶Tame te piza hã 're simasa êté 'manharī hã, â ré hã 6 na ĩhãiba hã. Nima norī hã 80 na â za'ratazé hã, duré nima norī hã 120 na â za'ratazé hã. 'Re wasaihuri mono ô ré hã, wahi'rata norī nhimiroti zarina, wa 're wanhimisô za'ra, wa norī hã zudezu wa. Taha da, te 're simasa, piza ĩsa'êne hã. ⁷Tawamhã Zezusi te romhuri'wa norī ma tinha, âne:

— Ā hã nasi amrami za'ra wa'aba, piza 're sa'wari za'ra wa'aba da. 'Masi za'ra wa'aba.

Tawamhã ma tô siwi 'masisi, piza 'remhã â hã. ⁸Tawamhã Zezusi te tâma nharī za'ra, âne:

— Ma'âpé, â hã oto amrami za'ra wa'aba, danhipi na dawada'uri'wai u 'wasari aba da, te te téiwa pibu da.

⁹⁻¹⁰Tawamhã ma tô ĩtême 'wasa, te te téiwa da. Te te téiwai wamhã, â si ô di oto. Ma tô sirob'rāi wa'u. Nima hawi uwa 'ru 'rāi wa'u ísé hã te te waihu'u ô di, danhipi na dawada'uri'wa hã. Romhuri'wa norī si ma tô waihu'u za'ra. Tawamhã te te téiwa wamhã, sina ĩmro zahuré zô, te hã, aibã zô. Taha wa, te âne tâma tinha:

— E niha ma bété ĩsei uptabi si dawī ĩté, wasaihuri na'rata hawi, wa te âhuri tô da. Dasaihuri na'rata hawi, te ĩsei uptabi hã da te dama 're sômri za'ra, da te 're âhuri mono da. Sa'êté na da te 're âhuri mono wapsi, te za ĩwa'u zeī prã hã da te dama 're sômri za'ra. Tanei ô di, a hã. Nimosi ma tô ĩsei uptabi hã dama ĩ'ru, da te âhuri da. — Āne te aibã ma tinha, danhipi na dawada'uri'wa hã.

¹¹Āne hã marī dama ĩ'manharī waihu'u'ô hã te te dama ĩ'manharizém na ma tô Zezusi hã dapawptom na sãna'rata, tiwaihu'u pese na, Cana na 'ri nho'ômo nhisi âma. Darireza na danhipiti'a nho'ômo nhisi 'remhã, Cana hã. Taha wa, waihu'u pese wa, wa tô wasina umnhasi za'ra ni, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī hã.

¹²Tawamhã Capana'u na 'ri nho'ômo nhisi u te oto mo, Zezusi hã. ĩna zama te ĩsiré mo. ĩno norī zama te ĩsiré ai'aba'ré. Wa norī zama, wa ĩsiré ai'aba'ré ni, ĩsiré 're wanomro mono wa. Tawamhã, wasihutu wamhã, syry na wa tame asimro ni.

*'Re ĩhãimana u'âsi mono nhorôwa hawi, Zezusi te te ĩdazate mono zé wasu'u
Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48*

¹³Romhuture di oto, zudezu norī te, dato hã da te 're ĩ'manharī za'ra mono zéb u hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te ĩdawaibuzém na âma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Tawamhã romhuture wa, datoi u te oto mo Zeruzarê u, Zezusi hã. Wa norī zama, wa duré ĩsiré ai'aba'ré ni. ¹⁴Zeruzarê âma te 'ri za'êne hã 're sa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zé hã. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te aibã norī hã 're si'ubumro. Ta norī hã powawê te te dama 're wede za'ra, duré pone'êrebã, duré utu'u. ĩhãiba amo norī hã te te duré rob'uiprazém na te te dawī âma 're saprī za'ra. ¹⁵Tawamhã Zezusi hã aibã norī hã te te 'madã'â za'ra wamhã, ma tô marī hã sada 'manharī za'ra, wedenhorô na te te âma sate mono da, rob u. Tawamhã ma tô te te sate, ĩsimizama ré. Wedeza hã ma tô duré tiwi pizari za'ra, rob'uiprazé hã te te tiwi sãmra za'ra da, te te dawī âma 're ĩsaprī za'ra mono norī wi. ¹⁶Te duré tâma rob'ru za'ra, utu'u wede'wa norī ma, âne:

— Mo oto rob u sani za'ra wa'aba. 'Ri hã â hã, ĩmama âma 're ĩdawata za'ra mono zé. Āme dama 're rowede za'ra wa'aba mono ô di za oto. — Āne te tâma nharī za'ra.

¹⁷Taha wa, wa tô âma wapo're pu'u za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai mreme ui'ééré na. Āne duréihã ma tô wahi'rada hã tinha, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma: "Asôrôwa da hã marī na te romhuri za'êté wa, wa tô ĩwa âma waze, asawi te." Āne ĩmreme na wa tô wapo're pu'u za'ra ni.

¹⁸Taha wa, te dama ĩpire norī hã tâma nharī za'ra, âne:

— E 'wa sadawa para, ma tô ĩdazate mo, rob u. 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa para, sate mono wamhã, e marī te za ĩ'manha, dama ĩ'manharī waihu'u'ô hã wa te âma aiwaihu'u za'ra da.

¹⁹Tawamhã Zezusi te asa tâma nharī za'ra, âne:

— Marī hã wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, âma ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Ā hã 'ri hã asiwi sãmra aba wamhã, wa za apã 'ri su'u. Bâdâ misi te za ĩ'âma mo, apã te 'ri ré hã. — Āne te tâma siwasu'u za'ra.

²⁰Tawamhã asa te tâma nharī za'ra:

— E niha te za ĩ'ri su. E niha bâdâ misi te za ai'âma mo, apâ 'ri ré, a hã. Ā hã da te dasiwi 'ri su' u ô di, 'ri za'êtê wa. Wahub ahâ na ma tô da'âma tiwahu, da te dasiwi 'ri za'ra ré hã. 46 na ma tô âma dawî tiwahu. — Āne asa te Zezusihi ma nharĭ za'ra.

²¹ 'Ri te te wasu'u wamhã, tihãiba te wasu'u, Zezusi hã. Sõ'awi siwasu'u ô wa, ĩmreme hã dama pibu prã za'ra di. ²² Ab're hawi hãiwa'utu wapsi, wa za âma wapo're pu'u za'ra ni, apâ za te te ĩ'ri wasu'u na hã. Wa za wasima rowasu'u za'ra ni, âne: "Tô sena na ma tô Zezusi hã tihãiwa'utuzém na dama siwasu'u. Tô sena na ma tô duré wahi'rata norĭ hã romhã ré ĩhãiwa'utuzém na rob'ui'ére sirômo za'ra ĩbaihã na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĭ hã." Āne, wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

Zezusihi ma, uburé danhimirosa'rata na tâma ĩdawaihu'u pese zé wasu'u

²³ Tawamhã Zezusi hã zahadu Zeruzarê âma hãimana ré, ma tô Pascowa na dato nhisi hã dasiwi 'manharĭ ni. Tame sãmra ré, ma tô marĭ dama ĩ'manharĭ waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharĭ wê, tiwaihu'u' pese na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono we te te ĩsatôri na, da te waihu'u' za'ra da. Taha wa, marĭ dama ĩ'manharĭ waihu'u'ô hã danho'a te te dama 're ab'manharĭ mono wê te, ma tô da'ahã na saze za'ra ni. ²⁴⁻²⁵ Tane nherê, da te dasina ĩ'umnhasi za'ra na, te te sina damreme zazei ô di, Zezusi hã. E marĭ wa. Uburé danhimirosa'rada hã tâma waihu'u' pese wa. Ni'wa ĩ'upana te te tâma 're da'awaihu'u' mono ô di, Zezusihi ma. Si'uihã na ma tô te te 're da'awaihu'u', danhimirosa'rata na. Taha wa, tô sena da te dasina umnhasi za'ra ô wa, te te sina damreme zazei ô di, Zezusi hã.

3

Zezusi hã, Nicodemosihi ma, te te ĩnharĭzé wasu'u

¹ Aibã hã te 're hãimana, Nicodemosi na ĩsisi hã. Ta hã roti'wa, wasiré zudezu. Parisezu na, wa tô wa te 're sisi za'ra, wahi'rata norĭ nhimiroti, parisezu norĭ siré te te 're 'madã'ã pese mono wa. ² Ta hã ma tô Zezusihi u wi, barana. Ītême wisi wamhã, âne te tâma tinha:

— Rowahutu'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô wei watême asatô, wama 're rowasu'u mono da. Āne wa tô ai'âma waihu'u' za'ra ni. Taha zadawa para, ma tô marĭ hã dama ĩ'manharĭ waihu'u'ô hã dama 're ĩ'ab'manharĭ wê u'âsi mo, da te âma aiwaihu'u' za'ra da, we te te asatôri na. Ta hã te te aima 're waihu'u' mono ô 'wa'âhã, a hã ĩwaihu'u'ô hã dama 're ab'manharĭ mono ô di aré. — Āne te Zezusihi ma tinha.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma tinha:

— Tô sena, wa aima waihu'u. Dapê'ê 're, 're dapoto téb za'ra mono ô wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're danomro mono ô di za.

⁴ Tawamhã Nicodemosi te duré asa tâma tinha:

— E niha te za aibã hã si'ĭhi nherê, tipoto té. E niha te za tina dub're apã âzé, duré apã pototo téb da. — Āne te Zezusihi ma tinha.

⁵⁻⁶ Tawamhã Zezusi te duré asa tâma tinha:

— Tô sena, wa aima waihu'u' za'ra wa'wa. Ai'uté hã dama 're pototo za'ra mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwê, 're nomro sirômo mono ô di za. Tipê'êzani hã te te dama 're anhomri mono wapsi, te za 're dapoto téb za'ra, dapê'ê 're. Tawapsi te za oto ĩsib'a'uwê si 're danomro. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã 're ĩdanomro wasété mono hawi te te 're da'a'upsôĭ mono wa, duré Tipê'êzani hã te te dama 're anhomri mono wapsi, te za oto dapê'ê 're, 're dapoto téb za'ra. Tawapsi te za oto duré ĩsib'a'uwê 're danomro. Dapê'ê 're, 're dapoto téb za'ra mono ô wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwê, 're danomro mono ô di za. ⁷ A hã, aipototo tém neza. Āne te aima nharĭ wa, ĩma nharĭ ô di za, âne: "E niha wa za ĩpototo té." ⁸ Rowa'u wa za aima wasu'u, waihu'u da. Rowa'u hã te te 're rowapôri mono wamhã, ĩpupu'u si wa wa te 're wapari za'ra. ĩpupu'u na si wa za wa te 're waihu'u' za'ra, 're ĩwairébé mono zém na hã. Uihã na te rowa'u hã 're wairébé, nimomo 're wa'u'u' rãsutu za'ra mono da. E ma hawi te rowa'u hã 're wairébé na'rata. E momo te duré 're wa'u'u' rãsutu za'ra. Wama waihu'u' pese za'ra ô di. Tane dama waihu'u' pese ô di, dapê'ê 're, 're ĩdapoto téb za'ra mono zé hã. Dama waihu'u' pese ô nherê, te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te dama 're anhomri, Tipê'êzani hã dapê'ê 're, 're ĩdapoto téb za'ra mono zém na, da te dasina 're waihu'u' za'ra mono da. — Āne te Zezusi hã tâma rowasu'u.

⁹ Tawamhã Nicodemosi te duré asa tâma tinha:

— E niha te za Tipê'êzani hã te te dama 're anhomri, dapê'ê 're, 're dapoto téb za'ra mono da.

¹⁰ Taha wa, te duré Zezusi hã asa tâma tinha:

— A hã Izarazéhé nhihudu norĭ ma, rowahutu'wa. Tane nherê, ĩnhimirowasu'u hã aima pibui prã ti. E niha waihu'u' ô di bété. ¹¹ Tô sena, wa aima waihu'u' za'ra wa'wa. Wa norĭ hã marĭ hã wama waihu'u' pese wa, duré wa te 'madã'ã wa, wa âne wa te dama 're wasu'u. Tane nherê, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherê, âma 're wazaze za'ra wa'aba

mono ò di. ¹² Ti'ai āma romhâimanazé hã, wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa. Tane nherê, te aima wasu'u za'ra wa'aba nherê, āma ĩzaze za'ra wa'aba ò di. E niha te za tawamhã hãwa āma da te 're ĩwaih'u'u za'ra mono zéb da hã te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, āma ĩzaze za'ra wa'wa. Até āma ĩzaze za'ra wa'aba ò di za. ¹³ Ni'wa hã hãwa u sébré ò di, apã wei mori da, hãwa āma romhâimanazé hã te te dama 're wasu'u mono da. Wa hã ti'ai āma dasiré ĩpodo hã ĩsiwaprosi, wa we hãwa hawi mo, te dama 're rowasu'u mono da.

¹⁴⁻¹⁵ — Duréihã Mozési hã ma tô a'ubuni wi wahi ne 'manharĩ hã sasò, ĩsi'uwazi waipo 'manharĩ hã, wedewaré na sa'o da. Ta hã wahi te te ĩsari za'ra hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô tizéptã'ã za'ra. Dã'ã za'ra ò di. Tane te za duré wa hã dasiwi ĩzasòmri ni, wedepo'ò nhonhi'rãmi na ĩza'o da. Tawamhã wa za dazada dãrã. E marĩ da. Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, 're dadã'ã za'ra mono āna, 're dasi'ubumroi u'ãsi mono da, hãwa āma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'rata. ¹⁶ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're da'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tô ti'ra hã misi nherê, we tisò, dazada dã'ã da. Tawamhã ĩ'ra, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dadã'ã āna te za hãwa āma ĩ'rata 're dasi'ubumroi u'ãsi. Ropipa āma ĩsiti 're dasi'ubumroi mono ò di za. ¹⁷ Dapo're'ò u'ãsi 're danomro mono wa, te te 're da'ahã za'ra mono da, we te te satõrĩ ò di ti'ra hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. 'Re ĩdanomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da si, ma tô we satò, ti'ai u.

¹⁸⁻¹⁹ — Ni'wam norĩ hã ĩ'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, e 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te za te te tãma 're nharĩ za'ra, āne: "Aiwé'ò za'ra wa'aba wa, wa za te 're aihã za'ra wa'wa." Āne na hã te te tãma 're nharĩ za'ra mono ò di za. Tizazei'ò'wa norĩ ma si te za āne na te te tãma 're nharĩ za'ra, ĩ'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono ò wa. Duré tiwasédé te te sima 're sawi pese za'ra mono wa, te za āne na te te tãma 're anharĩ. 'Re ĩmorĩ wé uptabi hã ti'ai u ma tô wei mo, rowa'a ĩwé hã. Ta hã wé nherê, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono ò di. Dapo're'ò u'ãsi 're danomro mono wa, te robra si da te dasima 're sawi pese za'ra. ²⁰ Ni'wam norĩ hã 're nomro wasété u'ãsi mono wamhã, te za 're ĩmorĩ wé uptabi hã te te 're ruiwaparĩ za'ra, rowa'a ĩwé hã. Tawamhã ĩtème 're nomro mono ò di za, ĩsimirosa'rata wasété na te te 're awaih'u'u mono wa, 're siséb za'ra mono ò'umnhasite. ²¹ 'Re ĩnomro wé mono norĩ si te za ĩtème 're nomro, rowa'a u. E marĩ da. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti si te te 're ĩ'madã'ã pese mono na, te te 're awaih'u'u mono da. — Āne ma tô Zezusi hã Nicodemosihi ma waih'u'u.

Zezusi norĩ wasu'u, Zuwã Batitaha wasu'u me

²² Tawamhã Zezusi hã te mo, Zudeza na danhipti'a nho'òmo nhisi u. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba're ni. Wasihutu wamhã, tame wa a'ã wahãimana za'ra ni. Tame te Zezusi hã ã dawabzuri hã dama ab'manha. ²³⁻²⁴ Zuwã Batita hã te duré te te dama 're ab'manharĩ ã dawabzuri hã, wanhiti. Sarĩ na 'ri nhisi 'rata ã hã, sa'ëté di. Taha wa, te tame a'ã nhamra, Eno na ã nhisi 'rata, Zuwã Batita hã. Tawamhã te nasi ĩtème dasito, ã dawabzuri hã te te dama 'manharĩ da. Zahadu Zuwã hã danhib'apito te te 'rui ò di, da te dasiwi sêré da, dazazéb 're. Taha wa, te zahadu te te dama 're ab'manharĩ.

²⁵ Tawamhã aibã me te timreme na ai'wapé, Zuwãhã siré 're ĩnomro mono norĩ hã. Ā dawabzuri wasu'u na te ai'wapé za'ra. ²⁶ Taha wa, ma Zuwã Batitaha tème aimasa, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã. Āne te tãma wasu'u za'ra:

— Rowahutu'wa, Zoda zara niwĩ aihãimana ré, ma tô Zezusi hã we atème wi. Wisi wi, ma tô dama ĩwasu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. E niha te bété ò hã te te duré dama 're ab'manharĩ, ã dawabzuri hã. Zezusihi u si te oto aihĩni 're danomro. — Āne te tãma rowasu'u za'ra.

²⁷⁻²⁸ Tawamhã Zuwã asa te tãma nharĩ za'ra, āne:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si te za te te dama 're apisutu romhuri hã, da te tãma 're romhuri za'ra mono da. Wa tô aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, āne: "Ta hã ma tô datème ĩzatò ĩwana, Danho'reptui'wa te dama 're wasu'u mono da. Wa hã, Cristu ò di. Danho'reptui'wa da, te te ĩpisutu ò di." Āne na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã ma tô aré ĩwaparĩ za'ra wa'wa. — Āne Zuwã Batita hã te tãma siwasu'u za'ra.

²⁹ Tawamhã aibã ĩmro siwadi na ma tô sina simiré'é, āne:

— Dasina 're damro za'ra mono wamhã, aibã hã oto mro wa, ĩsiwadi hã toi uptabi di. Aibã hã ĩmro hã tito na siwasu'u wamhã, toi uptabi di, ĩsiwadi hã. Tane duré wa hã, ĩtoi uptabi di. E marĩ wa. Da'ahã na oto 're danomro mono wa, Zezusihi u. ³⁰ Taha wasu'u hã, wasu'u za'ëté uptabi di za oto, dama. Wa hã oto ĩwasu'u sryyre di za. Tane nherê, ĩma rowé uptabi di. — Āne te tãma siwasu'u za'ra, Zuwã Batita hã.

Hãwa hawi we ĩmorĩ si, uburé dama ĩpire uptabi wasu'u

³¹ Hãwa hawi we ĩmorĩ hã, uburé dama pire uptabi di. Wa norĩ hã ti'ai āma a'uwé wa, marĩ hã ti'ai āma, wa te 're ĩ'madã'ã za'ra mono si, wa wa te dama 're wasu'u za'ra. Hãwa hawi we

ĩmorĩ si, uburé dama pire uptabi di. ³² Hâiwa âma uburé te te 're ĩ'ab'madâ'â mono na, duré te te 're ĩ'awapari mono na, te za sena na te te dama 're wasu'u. Taha wa, te te dama âma 're arowasu'u mono wamhâ, mreme pire uptabi di. Tane nherê, aihĩni ĩmreme hâ da te 're saze za'ra mono õ di. ³³ Da te 're saze za'ra mono wamhâ, âne te za da te dasima 're wasu'u za'ra: "Tô sena, ma tô ti'ra na te te dama 're wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ." Âne te za ĩsazei'wa norĩ hâ te te sima 're rowasu'u za'ra. ³⁴ Ti'ra we te te satõrĩ wamhâ, ma tô Tipê'êzani hâ tâma tisõ, ĩré 're morĩ u'âsi da. Taha wa, te Timama nhimiroti si te te dama 're wasu'u. ³⁵ Ti'ra te te 're sawi pese uptabi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ. Tawamhâ ma tô pisutu, uburé dama pire uptabi da. Duré uburé marĩ ma pire da, ma tô ti'ra hâ pisutu, hâiwa âma ti'ai âma zama. ³⁶ ĩ'ra hâ Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhâ, dama 're rowê za'ra mono di za. 'Re dadâ'â za'ra mono âna, te za 're dasi'ubumroi u'âsi ĩ'rata, hâiwa âma. ĩmreme, da te 're wapari za'ra mono õ wamhâ, dama 're rowê za'ra mono õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzé hâ te za da te dasina 're waihu'u u'âsi za'ra, ĩ'ra mreme hâ da te 're wapari za'ra mono õ wa.

4

ZeZusi hâ pi'õi wi, â te te ĩwaptêrêzé wasu'u

¹ Tawamhâ parisezu norĩ hâ ma tô ZeZusihi wasu'u hâ wapari za'ra. Âne ma tô dasima wasu'u za'ra ni: "Da'umro na si te oto 're dahâimana za'ra, Zuwâ Batitaha nhimiroti 'madâ'â'wa hâ. Da'umro na si te â dawabzuri hâ te te dama 're ab'manharĩ. ZeZusihi nhimiroti 'madâ'â'wa si te oto da'ahâ na 're dahâimana za'ra." ² Âne, da te dasima rowasu'u za'ra nherê, si'uĩhâ na te te dama 're ab'manharĩ mono õ di, ZeZusi hâ. Wa norĩ si, wa ĩsadawa para wa te dama 're 'manharĩ za'ra, â dawabzuri hâ. ³ Tawamhâ ZeZusihi âma danhimirowasu'u hâ parisezu norĩ u ĩwaptâ'â na te te waihu'u wamhâ, te ĩsiti timorĩ za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawĩ. Apâ te mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Wa norĩ hâ wa ĩsiré ai'aba'rê ni, ĩsiré 're wanomro mono wa.

⁴⁻⁶ Tawamhâ Darireza u morĩ wamhâ, ma tô sima wê, awa'awi dawa'wai baba te te ro'razâri da. Taha wa, wa tô samaritanu norĩ ro wa'wai baba, ro'rahâri za'ra ni, Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Wa tô oto rob'umhutu za'ra ni, 'ri nho'õmo u, Sica u hâ. Tawamhâ â zô ab're u, wa tô aihutu ni, abzumazêb u. Zuzêhé nhĩpti'ai âma te â zô ab're hâ 're hâimana, Zaco hâ ti'ra ma, ti'a hâ te te ĩsõmri wa. Tame te ZeZusi hâ nhamra, â zô ab're âma. Te te âma wazere wa, te tame nhamra.

⁷⁻⁸ Tawamhâ 'ri nho'õmo u, wa tô ai'aba'rê ni, wasa hâ wa te wasisa 'mai'uipra za'ra da. ZeZusihi si te waza'u tinhamra za'ra, â zô ab're âma. Tame sâmrâ ré, te we pi'õ hâ mo, â zô, samaritanu na ĩwaptêrê hâ. Tawamhâ â zô ab're u wisi wi, te ZeZusi hâ 'mahâ, âne:

— Â we ĩma a'âri, te hâ'rêne da. 'Rubu di.

⁹ Tawamhâ te pi'õ hâ asa tâma tinha:

— E niha te â hâ ĩwi ĩwaptê, wasiré samaritanu õ nherê. A hâ zudezu. — Zudezu norĩ hâ duré samaritanu norĩ hâ siré 're hâimana za'ra mono õ wa, te âne pi'õ hâ tâma tinha.

¹⁰ Taha wa, ma tô ZeZusi hâ asa tâma tinha:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzê hâ waihu'u 'wa'âhâ, duré ĩwaihu'u 'wa'âhâ, te aré â hâ ĩwi ĩwaptê. Tawamhâ â u'â hâ wa aré aima tisõ.

¹¹ Taha wa, te duré pi'õ hâ asa tâma tinha:

— Â zô ab're hâ, ab're 'rehâ di. A hâ ai'ubana te asâ. Tiha na â hâ a'âri õ di za. E niha te za tawamhâ ĩ'a'â, â u'â hâ. ¹² Wahi'rada Zaco hâ ma tô dama tisõ â hâ, â zô ab're hâ. Ti'ra norĩ me te te 're ĩ'âhuri mono zé, â hâ wanhib'â hâ. ĩsimizama zama te te 're ĩ'âhuri mono zé. Wahi'rada hâ wama pire za'ra di. E a hâ tâma aipire wa, te za bétê â u'â hâ ĩma ĩsõ. — Âne te pi'õ hâ asa tâma tinha.

¹³ Tawamhâ ZeZusi te duré asa tâma tinha:

— Tane tô. Â hâ da te 're âhuri mono wamhâ, apâre 'rubu di. ¹⁴ ĩnhĩb'â hâ te dama 're anhomri mono wa, da te 're âhuri mono wamhâ, 'rubu âna te za ĩré 're dasi'ubumroi u'âsi. Ub're 're ĩsidototo u'âsi za'ra mono ne, dawi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ di za, da te 're âhuri mono wamhâ. Tawamhâ 're dadâ'â za'ra mono âna, te za 're dasi'ubumroi u'âsi, hâiwa âma.

¹⁵ Taha wa, te pi'õ hâ oto tiwi waptê, ĩsib'â hâ:

— Ta hâ asib'â hâ te za ĩma ĩsõ, te 're 'rubu u'âsi tô mono da, we sô 're ĩneb u'âsi tô mono da.

¹⁶ Taha wa, te ZeZusi hâ tâma rob'ru, âne:

— Mo oto aimorĩ aimro zô, we ĩtême saprõni da.

¹⁷ Tane nherê, ma tô pi'õ hâ âne tâma siwasu'u:

— Wa hâ ĩmro õ di.

Taha wa, te Zezusi hã oto tãma rowasu'u:

— Tane tã. Áhãna oto aimro ò di. ¹⁸ A hã 5 na aimro hã aré. Áhãna hã aimro uptabi ò di. Taré te asiré 're aimasisi aba mo, aibã me. Tã sena ma tã ïma asiwasu'u, aimro ò na hã.

¹⁹ Pi'õ hã te duré asa tãma tinha:

— Wa tã oto aiwaih'u. A hã 'Re ìhãimana u'ási mono zadawa wasu'u'wa, te 're aimo. ²⁰ E mame te za 'Re ìhãimana u'ási mono ãma 're dawata za'ra. E ã ètê 'ràihã ãma. E Zeruzarê ãma. Á ètê 'ràihã hã ma tã wahi'rata norí hã pisutu za'ra, ãme ãma 're dawata za'ra mono da. Asiré zudezu norí hã ma tã Zeruzarê hã pisutu za'ra, tame ãma 're dawata za'ra mono da.

²¹ Tawamhã Zezusi te duré pi'õi ma tinha:

— Niwapsi, ãne da te dasima 're wasu'u za'ra mono ò di za oto: "Á ètê 'ràihã ãma si, te za Wamama ãma 're dawata za'ra." Duré ãne da te dasima 're wasu'u za'ra mono ò di za: "Zeruzarê ãma si te za ãma 're dawata za'ra." ²²⁻²⁴ Áhãna te za oto daro mono bâ ãma 're wata za'ra, isazei uptabi 'wa norí hã. 'Re ìhãimana u'ási mono pè'èzani ré 're nomro mono wa, te za tã sena ãma 're wata za'ra. Te za tãma 're sisõmri u'ási za'ra, ìsimiroti zarina si 're nomro mono da. Ta norí si ma tã te te sima 're awê, ãma 're wata u'ási za'ra mono da. 'Re ìhãimana u'ási mono hã waih'u'u pese uptabi di. Hãiba ò nherê, te daro mono bâ 're sãmra, Ìpè'èzani hã. Taha wa, te za oto daro mono bâ ãma 're wata za'ra, isazei uptabi 'wa norí hã. Ìpè'èzani ré 're nomro mono wa, te za tã sena ãma 're wata za'ra. Te za tãma 're sisõmri u'ási za'ra, ìsimiroti zarina si 're nomro mono da. A norí wa'wa hã te ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo. Tane nherê, waih'u'u za'ra wa'aba ò di, 'Re ìhãimana u'ási mono hã. Wa norí hã wa tã waih'u'u za'ra ni. Taha wa, wa ãma 're wawata u'ási za'ra. 'Re ìhãimana u'ási mono te te ìpisudu hã Danho'reptui'wa da, ta hã zudezu. Áne na hã wama waih'u'u pese za'ra di. — Áne Zezusi te pi'õi ma rowasu'u.

²⁵ Tawamhã pi'õ te duré tãma tinha:

— Niwapsi te za we datême wi, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhãimana u'ási mono te te ìpisudu hã, Cristu na da te 're ìsisi za'ra mono hã. Wei wisi wapsi, te za uburé 'Re ìhãimana u'ási mono nhimiroti hã te te wama 're awaih'u'u, wa te 're waih'u'u za'ra mono da. Áne na hã ìma waih'u'u pese di, ìwasu'u hã.

²⁶ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Wa hã wa tã we datême wi. Wa hã te aima ìrowasu'u hã Danho'reptui'wa, wa 're mo. — Áne te pi'õi ma siwasu'u, Zezusi hã.

²⁷ Tawamhã pi'õi ma siwasu'u ré, wa tã ìtême aihutu ni. Pi'õi ma nherê, siwasu'u wa, wa ãma watab'uzu za'ra ni, wanhimirosa'rata na si. Tane nherê, pi'õ hã wa te wasiwi sadanharí ò di, ãne: "E marí zã te ì'rata asa." Duré Zezusi hã ãne wa te wasiwi sadanharí ò di: "E niha te pi'õi ma nherê, asiwasu'u. E marí da, te pi'õi ma nherê, ìrowasu'u." Áne, wa te wasiwi sadanharí za'ra ò di.

²⁸⁻²⁹ Taha pari, te pi'õ hã oto mo, 'ri tême. Sisa'u ma piza hã tirê. Wisi wamhã, ma tã dazã hã awa'awi, ãne:

— Oto wasi'aba'rêi wa'aba, aibã hã sabu za'ra wa'aba da. Uburé te 're ì'ab'manharí mono zé hã ma tã ìma waih'u'u. Áté ò hã 'Re ìhãimana u'ási mono te te ìpisudu, Danho'reptui'wa da.

³⁰ Taha wa, te we oto awa'awi ìtême ai'aba'rê ni, da'ahã na.

³¹ Wa norí hã pi'õ morí za'u si, wa ìsa hã tãma 'ru za'ra ni, sa da. ³² Tawamhã Zezusi te wama nharí za'ra, ãne:

— Ìsa hã te ìma tihãiba, aima ìwaih'u'u'õ za'ra wa'wa hã.

³³ Áne hã te te wama waih'u'u za'ra wa, wa tã wasima nharí za'ra ni:

— Áté ìsa hã ma we tãma 'mai'ãwisi ni, nima hawí.

³⁴ Tawamhã te Zezusi hã asa wama nharí za'ra, ãne:

— 'Re dasaihuri mono wamhã, dama 're rowé za'ra mono di za. Tane, wa hã. We ìzatõr'wa te te ì'ama ìrotizé hã te ìsina uwaimrami wamhã, ìma rowé di za. Ìnhimiromhuri hã te tãma uprosi wamhã, ìma rowé di za duré. — Áne Zezusi te wama siwasu'u za'ra. ³⁵ Te duré wama rowasu'u:

— Daburu hã ma tã ì'madã'ã za'ra wa'wa. 'Madã'ã za'ra wa'aba wa, ma tã ãne ìrowasu'u za'ra wa'wa: "Zahadu romhã di, danho hã da te 're ì'rãihãri za'ra mono zéb u hã. Maparane si'uiwa na a'amo hã ãma 're si'utõr'õ mono parip si, te za amho hã da te 're 'ràihãri za'ra. Tawapsi dama romhuri ahã di za oto." Áne te a norí wa'wa hã ìrowasu'u za'ra wa'wa. Áne, wa za wa hã aima rowasu'u za'ra wa'wa oto, waih'u'u za'ra wa'aba da. Buru hã 'madã'ã za'ra wa'aba. Òhõta te we oto ai'aba'rê ni. Romhuture di oto, da te ìzaze za'ra zéb u hã. Aima romhuri ahã za'ra wa'aba di za, da te 're ìzaze za'ra mono zém na da hã. — Áne te wama siwasu'u, Zezusi hã. ³⁶ Te duré wama rowasu'u za'ra, ãne:

— Danho hã dama 're 'ràiré' za'ra mono wapsi, te za da te 're 'ràihãri za'ra, buru tede'wai ma. Da te tãma 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're da'apawa'ãbã, buru tede'wai

hā. Romhuri te te 're uprosi za'ra mono wamhā, tāma 're rowē za'ra mono di za o to, rob'rāihāri'wa norī ma hā. Robzuri'wa norī ma zama 're rowē za'ra mono di za. Tane wa hā buru tede'wa ne, wa za te tāma 're wa'ābā za'ra, ĩzadawa wasu'u'wa norī ma. Ta norī ma zama tāma 're rowē za'ra mono di za. E marī wa. Te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono ré, da te 're ĩzaze za'ra mono wa. Duré dadā'ā āna hāiwa āma 're dasi'ubumroi u'āsi mono wa za, taha wa, tāma 're rowē za'ra mono di za.³⁷⁻³⁸ Daburu na da te 're robzuri za'ra mono wamhā, te za duré da te 're rāihāri za'ra. Tawamhā ni'wa hā te te rob're nherē, te te 'rāihāri ō wamhā, te za wasu'u ni, āne: "Ō hā ma rob're 'rata. Tane nherē, te te 'rāihāri ō di, si'uihā na. Ī'upana sō ĩromhuri'wa si ma ĩsimiromhuri hā uprosi." Āne te za wasu'u ni. Tane ma tō aibā norī hā aiwana te te dama 're ĩwasu'u 'rata za'ra. Taha wa, te za oto da te 're ĩzaze za'ra, a norī wa'aba zama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono nherē, datēme te 're asatōrī za'ra wa'aba mono wamhā. — Āne Zezusi ma tō wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're wanomro mono wa.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā ahā na ma tō ĩtēme aihutu samaritanu norī hā, 'ri nho'ōmo hawi. Pi'ō nhimirowasu'u hā da te saze sirōmo za'ra wa, ma tō we ĩtēme aihutu ni. Āne 'ri tēme wisi wi, ma tō aré pi'ō hā dama rowasu'u: "Ō hā aibā hā uburé te 're ĩ'ab'manharī mono zé hā ma tō ĩma waihu'u." Āne ma tō aré dama rowasu'u.

Tawamhā ĩtēme dasihutu wamhā, te āma ropti za'ra ni, a'ā da'rata sāmra da. Taha wa, te syry na da'rata nhamra, 'ri nho'ōmo āma. Tame sāmra ré, te bādā hā maparane āma ne.

⁴¹ Taha wa, da'ahā na ma tō dasina umnhasi za'ra ni, dasi'uihā na ĩmreme hā da te wapari za'ra wa. Danho'reptui'wa na ma tō saze za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu na hā.

⁴² Tawamhā te āne pi'ōi ma nharī za'ra, pi'ō nhimirowasu'u wapari'wa norī hā:

— Asimirowasu'u hā wa te wapari za'ra wa, wa tō saze za'ra ni. Āhāna wasi'uihā na wa tō ĩmreme hā wapari za'ra ni. Taha wa, wa oto waihu'u za'ra ni, ō hā Danho'reptui'wa te 're mo. — Āne te samaritanu norī hā tāma nharī za'ra, pi'ōi ma.

Zezusi hā, dama ĩpire zadawa zapari'wai 'ra te te ĩpesezé wasu'u

⁴³ Tame sāmra pari, te oto apā mo Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u, Zezusi hā. Wa norī hā wa ĩsiré ai'aba're ni.⁴⁴⁻⁴⁵ Zezusi hā ma tō āne nasi wama rowasu'u za'ra aré: "Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā ĩrob āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī si, ĩsimiroti na wazép sina sō 're datob'uzu za'ra mono ō di." Āne Zezusi hā ma tō wama sina wasu'u za'ra aré. Taha wa, te apā mo, Darireza u. Apā wasihutu wamhā, ma tō dasima wē za'ra ni, da'rata 're sāmra mono da. E marī wa. Ta norī hā ma tō aihutu Zeruzarē u, Pascowa na datoī wa, dame si'rā'ōtō da. Tame ma tō āma 'madā'ā za'ra, Zezusi hā tiwaihu'u pese na te te ĩdapawaptobzém na. Taha wa, ma tō sō tatob'uzu za'ra ni, Darireza āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī hā.

⁴⁶ Tawamhā Zezusi hā ma tō apā wi, Cana na 'ri wa'ōtō nhisi u. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Cana hā. Tame ma tō Zezusi hā ā na uwa 'ru 'rāi wa'u ĩsé 'manha aré, te te 're ĩromhōsi mono na. Cana āma sāmra ré, ma tō aibā hā ĩtēme wi, Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi hawi. Ta hā apito zadawa zapari'wa.⁴⁷ Zezusihi wasu'u hā te te wapari sirōmo wa, ma ĩtēme wi, ĩ'ra hā hāzé wa. Āne te dasima wasu'u za'ra ni: "Zudeza hawi ma tō Zezusi hā wi, Darireza u." Tawamhā ĩtēme wisi wamhā, āne te tī'ra hā tāma wasu'u, wawa sina: "Ī'ra hā hāzé ahā wa, wa we asō mo, ĩma pese da. Te za oto ĩwi dārā."

⁴⁸ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinha:

— E niha te za marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā te dama 're ĩ'ab'manharī mono zéb zarina si 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁹ Taha wa, te asa tāma tinha, aibā hā:

— Ī'ra hā ĩwi dā'ā ō ré, ĩsiré āma aimorī, ĩtēme.

⁵⁰ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma tinha:

— Te za oto apā aimo, ĩtēme. Ai'ra hā aiwi dā'ā ō di za. Rowē na te za aima 're mo. — Āne te tāma tinha, Zezusi hā.

Tawamhā ma aibā hā tī'ra na mremente zaze. Taha wa, te apā mo, tī'ra u. Tane nherē, bātā na tī'ra u wisi sirōmo ō di. Misi ma a'ā nhono. Awēpsi te za wi, tī'ra u hā.⁵¹ Tawamhā tāma ĩromhuri'wa norī hā 'ri tēme wisi ō ré, ma tō sina uzusi za'ra. Ma tō tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Ai'ra hā hāzé ō di. Rowē na te oto nhamra.

⁵² Taha wa, ma tō ĩmama hā asa āma sadanharī za'ra, āne:

— E mame bātā na ma tō séptārā.

Tawamhā te āne asa tāma rowasu'u za'ra:

— Bādā sipra wi ma tō tiwahā.

⁵³ Tawamhā ĩmama te tāma rowasu'u za'ra oto:

— Tane tō. Ahāmhā bādā sipra wi, ma tō Zezusi hā āne ĩma tinha: "Ai'ra hā aiwi dā'ā ō di za. Rowē na te za aima 're mo." — Āne te tāma rowasu'u za'ra, Zezusihi mremente na. Taha

wa, ma tó Zezusi hã sazei pese, aibâ hã. Īmro zama ma tó saze. Aihĩni ma tó saze za'ra Zezusi hã, ti'ra norĩ me. Tãma Īromhuri'wa norĩ zama ma duré saze za'ra.

⁵⁴ Āne Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ma tó tiwaihu'u pese na marĩ ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã dama 'manha Zezusi hã, Zudeza hawi wisi wi. Āne dapawaptom na ma tó ãma sahu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono we te te ĩsatõrĩ na, da te waihu'u za'ra da.

5

Zezusi hã aibâ ĩhi'ré te te ĩpesezé wasu'u

¹ Tawamhã daro mono bâ ma tó Zeruzarê ãma tasi'rã'õtõ ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma dawata za'ra da. Taha wa, ma tó Zeruzarê u dame mo Zezusi hã, dame ãma wata da. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba'rê ni duré, ĩsiré 're wanomro mono wa. ²⁻⁵ Tawamhã Zeruzarê ãma te aibâ hã 're sãmra, ĩhãzé ré hã. 38 na ma tó oto ãma tiwahu, tihãzé te te 're sêpata mono ré hã. Ta hã te dame nomro, ĩhãzé ré norĩ me, ĩtob'a norĩ me, duré ĩ'rãtêire norĩ me, duré ĩhi'ré norĩ me zama. Pu'u 'rata te ta norĩ hã 're simi'wara, pu'u wawê 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra ãma, pu hã. Tame 'ridawa hã pone'ërebâ 'mazasizé hã. Wamremezém na Betezata na 'ridawa nhisi hã. Pu'u 'rata te uridi hã 're simasa, 5 na ĩhãiba hã. Tame te da'ahã na 're danhimi'wara uriti wa, ĩhãzé ré hã. Hãiwa ãma Danhib'apito uptabi ma romhuri'wa zõ, te dasina 're danhimipari za'ra. Ta hã te we 're ne hãiwa hawi, ã hã te te 're upi mono wa, 're ãsisasisi mono da. Tawamhã ni'wa hã ãsisasisi ré, te te ĩsi'rai 'rada hã te za séptãrã. ⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tó oto datême wi, ĩhãzé ré norĩ u. Wisi wi, ma aibâ hã tisã. Hãzé ré ãma ĩwahub ahã na ma tó waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, te aibâ ma tinha:

— E aséptã'ã da hã te asima ĩwê.

⁷ Tawamhã aibâ ma asa sada'ã:

— Apito, ni'wa hã hãimana õ di, 're ãsisasisi mono ré, ĩ'ãma ĩsi'rai'wa da hã pu'u u. Āi ba atãma hãire nasi ĩsi'rêi mono ré, te nasi ĩwana si'ra za'ra ni, ãi ba. — Āne te aibâ hã Zezusihi ma siwasu'u.

⁸ Taha wa, ma tó Zezusi hã tãma tinha, ãne:

— Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé hã ãri, aimorĩ da oto.

⁹ Taha wa, ma awa'awi tipese, aibâ hã. Pese wamhã, tiza'warizé hã ma tó ti'ã. Tawamhã para na te oto 're mo. Āne na hã sabadu na ma tó tiromhãiba, romhuri zahãrizém na. ¹⁰ Taha wa, ma tó zudezu norĩ nhib'apito norĩ hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma tó dama roti, da te 're romhuri za'ra mono tó da, sabadu na hã. A hã ĩsimiroti 'madã'ã ãna te asa'warizé hã 're ĩ'ã, romhuri zahãrizém na hã.

¹¹ Taha wa, te aibâ hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Aibâ hã ĩpese'wa hã ma tó ĩza'warizé hã ĩma ti'ru. ĩpara na oto 're ĩmorĩ da, te duré ĩma tinha.

¹² Tawamhã te sadanharĩ za'ra:

— E 'wa hã ma tó asa'warizé hã aima ti'ru. E 'wa hã ma tó duré aima tinha, aipara na 're aimorĩ da hã oto.

¹³ Taha wa, ma tó duré aibâ hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Me. Te waihu'u õ di, wa hã. — Āne te tãma nharĩ za'ra. Zezusi hã te te pese pari, ãma sapa'a õ di. Da'ahã wa, te awa'awi ĩsiti mo. Āne wa, Zezusihi nhisi hã te te waihu'u õ di, aibâ hã.

¹⁴ Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 're, ma tó aibâ hã sõpêtê Zezusi hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma. Te te sõpêtê wamhã, ãne te aibâ ma tinha, Zezusi hã:

— Ma tó oto aséptã, ãhãna hã. Taha wa, aiwasédé hã 're 'manharĩ mono õ di za oto, 're 'manharĩ u'ãsi mono wa, marĩ ĩwasété uptabi hã aima romhãimana õ'umnhasite. — Āne te tãma tinha.

¹⁵ Tawamhã aibâ te mo, dama ĩpire norĩ u. Āne te tãma siwasu'u za'ra:

— ĩpese'wa hã, wa tó waihu'u. Zezusi hã ma tó ĩpese.

¹⁶ Taha wa, dama ĩpire norĩ hã te oto sada tihãimana za'ra, romhuri zahãrizém na te te pese wa, sabadu na.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tó tãma nharĩ za'ra, ãne:

— ĩmama hã te za te te 're da'apawaptõb u'ãsi. ĩzama wa za duré te 're da'apawapto. — Āne te tãma siwasu'u za'ra.

¹⁸ Taha wa, te ãma sima roti za'ra, te te siwi wĩrĩ da, romhuri zahãrizé hã ĩsimiroti za'ra zarina, te te 'madã'ã õ wa, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Timama na te te wasu'u wa, aiwa ĩwaihu'u pese zahuré na hã.

Zezusi hã, Timama zadawa para dama pire na 're ĩhãimana mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma nharĩ za'ra:

— Tò sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa hã ìsi'uihã na dama Ìmanharī waihu'u'ò na te 're da'apawapto waihu'u mono ò di. Ìmama zadawa para, wa tò te 're da'apawapto. Ìmama hã tiwaihu'u pese na te te 're ìda'apawapto mono ne, wa tò te 're da'apawapto. ²⁰ Wa hã Ì'ra wa, te te 're Ìzawi pese. Ta hã ma tò Ìpisutu, dama Ìmanharī waihu'u'ò na te te 're ìda'apawapto mono ne, te duré 're da'apawapto mono da. Wa hã te 're da'apese mono wa, ma tò Ì'ãma 're datob'uzu za'ra. Zahadu wapsi, Ìmama te za duré Ìma tinha, tiwaihu'u pese na te te 're da'apawapto mono zarina, te 're da'apawapto mono da. Tawamhã te za duré Ì'ãma 're datob'uzu za'ra, Ìwaihu'u pese uptabi wa. ²¹ 'Re dadâ'ã za'ra mono wa, te Ìmama hã ab're hawi te te 're da'ahãiwa'utu, apã 're danomro u'ãsi mono da. Ìzama te Ìsima 're Ìawê mono nori ma, wa za duré te 're anharī, apã 're hãiwa'utu za'ra mono wa, 're nomro u'ãsi mono da, wa hã Ì'ra wa. Tawapsi te za da te 're Ìwaihu'u za'ra, Ìwaihu'u pese uptabi na. ²²⁻²³ Ìmama hã râwi sipisutu ò di, ti'ai ãma dahãimanazéb zarina te te dama 're arowairébé mono da. Taha da, ma tò ti'ra wa, Ìpisutu. E marī da. Ìma 're Ìdawata za'ra mono ne, Ìsine Ìwaihu'u pese wa, Ì'ãma zama 're dawata za'ra mono da. Ì'ãma 're dawata za'ra mono ò wamhã, we Ìzatōrī'wai ãma zama duré 're dawata za'ra mono ò di za, Ìmama ãma.

²⁴⁻²⁵ — Ìmreme hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, duré we Ìzatōrī'wa hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, te za tip'ê na sina uwaimrami sirômo za'ra, rowê na 're Ìdahãimana u'ãsi za'ra mono zé hã. 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhimiházé hã te te sina 're waihu'u za'ra mono ò di za. Te za tip'ê na ãma saprī sirômo za'ra, dap'ê 're, dadâ'ã u'ãsi 're Ìdahãimana za'ra mono zém hawi, dap'ê 're rowê na 're Ìdahãimana u'ãsi za'ra mono zéb u hã. ²⁶ Ìmama hã dap'ê 're, dadâ'ã ãna rowê na 're Ìdahãimana u'ãsi za'ra mono zé nhomrī'wa dama. Ì'ra wa, ma tò duré Ìpisutu, Ìzama 're Ìdahãimana u'ãsi za'ra mono zé nhomrī'wa na dama 're Ìhãimana mono da. ²⁷ Ta hã ma tò duré Ìma tinha, ti'ai ãma dahãimanazéb zarina, te dama 're arowairébé mono da, Ìsada para wa hã ti'ai ãma dasiré Ìpodo hã 're Ìhãimana mono wa.

²⁸⁻²⁹ — Ìmreme na atob'uzu za'ra wa'aba mono ò di za. Niwapsi te za 're Ìdadâ'ã za'ra mono hã tahãiwa'utu za'ra ni. Ìhãrã hã da te wapari za'ra wa, te za ab're hawi tawairébé ni. Tawamhã 're Ìnomro wê mono nori hã te za apã hãiwa'utu za'ra, rowê u'ãsi 're hãimana u'ãsi za'ra mono da oto, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono 'rata. 'Re Ìnomro wasété mono nori zama, te za duré apã hãiwa'utu za'ra, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhimiházé hã te te sina 're waihu'u za'ra mono da.

Zezusi hã, Timama zadawa para datême 're Ìmorizém na dama Ìsiwasu'uzé

³⁰ — Ìnhimipisutu zarina si, marī na te dama 're arowairébé mono ò di za. Ìmama nhimipisutu zarina si, wa za ti'ai ãma 're Ìdahãimana za'ra mono zéb zarina, te dama 're arowairébé. Ìnhimipisutu zarina, marī na te dama 're arowairébé mono da, te Ìsima 're da'awê mono ò di, wa hã. We Ìzatōrī'wa nhimipisutu zarina si, te dama 're arowairébé mono da, wa Ìsima te 're da'awê u'ãsi. Taha wa, te dama 're arowairébé mono wamhã, te dama ãma upa za'ra ò di za. Duré ropiha hã 're Ìnomro wasété mono nori ma, te 're apisutu mono wamhã, te tãma ãma upa za'ra ò di za.

³¹ — Ìsiwaprosi uptabi, aima Ìsiwasu'u za'ra wa'aba ò di. Ni'wa te te Ìzadawa waptob ò wamhã, áté te za Ìzadawa nhipese na Ìma 're Ìnharī za'ra wa'aba mo. Taha wa, Ìsiwaprosi uptabi, aima Ìsiwasu'u za'ra wa'aba ò di. ³² Ìhãiba amo hã ma tò Ìzadawa wapto. Tò sena ma tò aima sina Ìwasu'u za'ra wa'wa. Ìne na wa tò waihu'u.

³³⁻³⁷ — À ro'ore hã te te dama rob'uiwê wamhã, dama rowê di. Tane Zuwã Batita hã ma tò simi'ê na te te dama 're sadawa wasu'u, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã. Tawamhã te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, dama rowê di. A nori wa'wa hã ma tò Ìtême Ìda'mazatōrī za'ra wa'wa, te te siwi sadanharī za'ra da, Ìsimirowasu'u na. Tò sena Ìsimirowasu'u hã. E marī da, wa ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, Zuwã Batita te te Ì'ãma Ìrowasu'uzém na hã. 'Re Ìzaze za'ra wa'aba mono da, te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono da, wa ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, Ìsimirowasu'u na hã Ìsina. Zuwã Batita hã ma tò mreme pire na te te dama 're Ìwasu'u wê. Mreme pire nherê, ti'ai ãma Ìpoto si, ò hã. Ti'ai ãma 're Ìpoto za'ra mono zò si, 're Ìnhimipari mono ò di, te te dama 're Ìwasu'u wê za'ra mono wa, da te 're Ìzaze za'ra mono da. E marī wa. Ìmama hã te te dama 're Ìwasu'u wê mono wa, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã. Ta hã ma tò Ìpisutu, te te 're Ìromhōsi mono zarina, te 're da'apawapto mono da, we te te Ìzatōrī na da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono da. A nori wa'wa hã niwa atomo na 'madâ'ã za'ra wa'aba ò di, Ìmama hã. Duré niwa aipo're na Ìmreme hã wapari za'ra wa'aba ò di. ³⁸ Duré Ìmreme hã aip'ê 're, 're hãimana za'ra wa'aba mono ò di. Taha wa, te te we atême Ìzatōrī za'ra wa'aba nherê, asina 're Ìumnhasi za'ra wa'aba mono ò di. ³⁹⁻⁴⁰ A nori wa'wa hã te ãne asima 're Ìrowasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa nori hã wa wa te 're sōré u'ãsi za'ra, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono

mreme ui'éré há. Taha wa, wa za áma wasina uwaimrami za'ra ni, 're ídanomro u'ási mono zé há." Áne te asima 're írowasu'u za'ra wa'aba mo. Ta há te íwasu'u, 'Re íhâimana u'ási mono mreme ui'éré há. 'Re sôré u'ási za'ra wa'aba mono nherê, asima 're íwê za'ra wa'aba mono ô di, 're ízaze za'ra wa'aba mono da. 'Re ízaze za'ra wa'aba mono 'wa'âhâ, wa aré aima pisutu za'ra wa'wa, 're ídanomro u'ási mono zé há asina uwaimrami za'ra wa'aba da.

⁴¹ — Wa há í'âma 're aiwata za'ra wa'aba mono zô, ísina 're ínhimhasi mono ô di. ⁴² E marí wa. Te ísina aiwaihú'u za'ra wa'aba wa, asimirosa'rata na. 'Re íhâimana u'ási mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono ô di. ⁴³ Ízama asiwi 're ízawi pese za'ra wa'aba mono ô di. Ímama zadawa para we atême ímorí za'ra wa'aba nherê, áma 're ízaze za'ra wa'aba mono ô di. Áte te za ni'wam norí nhimirowasu'u si 're ísaze pese za'ra wa'aba mo, 'Re íhâimana u'ási mono te te we datême 're satôrí za'ra mono ô nherê, ta norí há. ⁴⁴ A norí wa'wa há 'Re íhâimana u'ási mono te te 're aiwêsâmri za'ra wa'aba mono da, asima 're wê uptabi za'ra wa'aba mono ô di. Ma tô asima 're ídawê uptabi za'ra wa'aba mo, tí'ai áma 're ídanomro mono si te te 're aiwêsâmri za'ra wa'aba mono da. E niha te za tawamhá, asina 're í'umnhasi za'ra wa'aba mo. Wa há í'ra nherê, áte asina 're í'umnhasi za'ra wa'aba mono ô di za. ⁴⁵ E Ímama ma, wa za aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ízaze za'ra wa'aba mono ô na. Mare di. Mozési há te za tâma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ízaze za'ra wa'aba mono ô na, aima í'umnhasi za'ra wa'wa há. ⁴⁶ Duréihâ Mozési há ma tô íwana í'âma rob'ui'éré siro dama. Tane nherê, ísimi'ui'éré há sena na 're saze za'ra wa'aba mono ô di. 'Re saze za'ra wa'aba mono 'wa'âhâ, te aré 're ízaze za'ra wa'aba mo. ⁴⁷ Í'âma rob'ui'éré há sena na 're saze za'ra wa'aba mono ô wamhá, e niha te za tawamhá ímreme na 're ízaze za'ra wa'aba mo. Áte ímreme na 're ízaze za'ra wa'aba mono ô di za. — Áne Zezusi ma tô tâma rowasu'u za'ra, dama ípire norí ma.

6

*Zezusi há da'ahâ uptabi nherê, te te ída'asaihurizé wasu'u
Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17*

¹ Tawamhá Zezusi há ma tô uba're na saprí, ísô'ômo na. Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi áma, ísô'u há. Tiberizadi na ísô'ômo nhisi háiba amo há. Wa norí há wa ísiré saprí za'ra ni, ísiré 're wanomro mono wa. ² Da'ahâ na te duré Ísarina ai'aba'rê ni. E marí wa. Tiwaihú'u pese na, marí dama í'manharí waihú'u'ô há te te dama ab'manharí wê mono wa, danho'a. ³ Tawamhá sa'a nhisi u, wa háimo ai'aba'rê ni, Zezusihi siré. Sa'a nhisi áma, wa oto ísiré asimro ni. ⁴ Romhuture di oto, zudezu norí te, dato há da te 're í'manharí za'ra mono zéb u há, Pascowa na dato nhisi há.

⁵ Tawamhá ítême dasi'aba'rêi wamhá, ma tô da'ab'madâ, Zezusi há. Da'ahâ uptabi na te ítême ai'aba'rê ni. Te te da'ab'madâ'â wamhá, Piripihí ma, te tinha, áne:

— E mame dasa há te 're simi'wara, wa te dama í'upra za'ra da há, aihíni áma dasaihuri da há.

⁶ Taré ma sadawa pibu Piripi há, 'ráwi te te sina roti sirômo nherê, te te ída'apawaptobzéb da há.

⁷ Taha wa, te Piripi há asa tâma tinha:

— Da'ahâ uptabi wamhá, wa aré dasa na rob'uprazé há ahâ uptabi nherê, uprosi za'ra ni, 200 na íhâiba nherê. Tane nherê, te aré da'âma ai'utô, í'u'êtê wapu há. Syry na dasa há da te huri da nherê, aihíni dasa há da te huri ô di aré. — Áne Piripi te tâma tinha.

⁸⁻⁹ Taha wa, wa ísiré 're íwanomro mono há misi Zezusihi ma 'manharí ni. Ádéré há Sima Pedruhu no há te tâma tinha, áne:

— 'Watébrémi te, í'u'êtê wapu há te tihâiba, arozum ne u'êne há. 5 na íhâiba há. Duré pe'a há maparanere. Tawamhá áne aihíni dasaihuri ô di za. — Áne te Ádéré há Zezusihi ma wasu'u.

¹⁰ Tawamhá ma tô Zezusi há asa wama nharí za'ra:

— Te za dama ínharí za'ra wa'wa, tí'ai wa, dasi'ubumro da. — Áne te wama nharí za'ra. Tame du há sa'êtê di. Taha wa, ma tô tí'ai wa asimro ni. Da'ahâ uptabi di. Aibâ si, wa te wasiwi sa'rata wamhá, 5 miu na íhâiba há. ¹¹ Tawamhá Zezusi ma tô waibu, í'u'êtê wapu há. 'Re íhâimana u'ási mono áma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da. Pe'a zama ma duré wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da. Tawamhá í'u'êtê wapu há umrore nherê, da'âma si'utôrí ô di. Pe'a zama maparane nherê, da'âma si'utôrí ô di. Taha wa, ma tô aihíni dasa há huri ni. Ma tô da te 'mahâpâri, da'âma si'utôrí ána. ¹² Da te 'mahâpâri mono wamhá, Zezusi há te wama 'ru za'ra, apâ wa te ubumroi mono da, danho'rada há taré simi'wara tô mono da.

¹³ Taha wa, wa tô apâ wa te ubumro za'ra. Si'ôtô wa, wa tô wa te sé. Si'ôno há ahâ di, danho'rata ré há, wa te í'ubumro za'ra há í'u'êtê wapu wê'ei ré há. 12 na si'ôno há.

¹⁴ Ī'u'ētē wapu hā umrore nherē, da'āma si'utōrī ō wa, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese wa, Zezusi hā. Tawamhā te āne dasima rowasu'u za'ra ni, dasaihuri wē te: — Tō sena ō hā 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, we datēme ĩmorī zō 're idanhimipari za'ra mono. Oto wa te wasiwi saprōni aba, āma wanhīb'apito za'ra da. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁵ Tawamhā Zezusi hā danhimiroti hā ma tō sina waihu'u. Taha wa, te siwaprosi sa'a nhisi u mo apā, danhiti.

Zezusi hā ā nhisi baba ĩmorīzé wasu'u
Mateusi 14.22-33; Marcusi 6.45-52

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhā mara simej wamhā, wa tō si'ra za'ra ni āi ba, uba're na wa te saprī za'ra da, zara u, Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u. Robra di oto. Zahadu watēme wisi za'ra ō di, Zezusi hā. ¹⁸ Tawamhā ma rowa'u hā wawi tiwatobro za'ra, rowa'u'u za'ēne hā. Taha wa, āsisasi hā sa'ētē di. ¹⁹ Wa norī si, wa tō wasiré sari za'ra ni uba're hā, Zezusi hā siré 're ĩwanomro mono norī si. Sa'a hawi wasi'aba'rei wamhā, ā wa'wa u ma tō uba're hā waré tihāimana za'ra. 5 na ti'ai pibuzém na, wa tō oto wasina wapahā za'ra ni, niha wamhā, átē 6 na ti'ai pibuzém na. Tawamhā Zezusi hā wa tō wasiwi sāmri ni. Ā nhisi baba te wei watēme timorī za'ra, uba're u. Romhuture di oto. Wa te wasiwi sāmri wamhā, wa tāma wapē'ēwara za'ra ni.

²⁰ Taha wa, Zezusi te wama si'mahârâ za'ra, āne:

— Wa hā wa we atēme ĩmorī 'wa. Īma aipahi za'ra wa'aba tō.

²¹ Tawamhā āne wama si'mahârâ za'ra wa, tāma wapahi za'ra āna, wa tō sō wahârâ za'ra ni, uba're u watēme sébré za'ra da, wama rowē za'ra wa. Watēme sébré za'ra wi, ma tō uba're hā ā zadaré u sina ropto, wa te wasima āma ĩrotizéb u.

Zezusi hā zō idanhoprézé wasu'u

²² Tawamhā da'hâ na te waza'u asimro ni, ĩsō'u zaihâ na bâta pusizém niwī. Taha wa, awēmhā te āne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Ahâmhâ hā uba're hā misire te nomro, âmhâ. Zezusi hā siré 're ĩnomro mono norī si ma tō asisi uba're wa, te te siré sari za'ra da. Zezusi hā ĩsiré sébré za'ra ō di. E momo te bété mo. — Āne te tasisadhanari za'ra ni. ²³ Tawamhā ni'wam norī hā ma tō uba're na datēme saprī za'ra wawa'râmi, zara u. Tiberizadi hawi ma tō datēme saprī za'ra, 'ri nho'ōmo hawi. Wanhīb'apito hā 'Re ihāimana u'āsi mono āma ĩwatazéb u, ma tō āma roptob za'ra, dasa hā da te ĩhurizéb u. ²⁴ Tawamhā Zezusi hā sāmra ō wa, duré wa norī zama wasi'ubumroi ō wa, ma tō uba're wa, asisi ni, tisa te te ĩhuri norī hā zara u te te āma saprī za'ra da apā. Tawamhā Zezusi hā zō danhopré da, ma tō uba're na saprī za'ra ni, Capana'u u.

Zezusi hā dasai uptabi na dama ĩsiwasu'uzé

²⁵ Tawamhā Zezusi hā ma tō sāmri za'ra ni, Capana'u āma ĩsō'u zara niwī. Da te dasiwi sāmri wamhā, āne te sadanhari za'ra ni:

— Rowahutu'wa, e niwa ma tō we aiwi, āwa.

²⁶ Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— E marī da, te we ĩzō asōpré wa'aba mo. E marī dama ĩmanhari waihu'u'ō hā ĩwaihu'u pese na te aima 'manhari za'ra wa'aba wa, ma tō ĩwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono we te te ĩzatōrī na. E taha wa, te we ĩzō asōpré wa'aba mo. Mare di. Taré ĩ'u'ēne hā 'mahâpâri za'ra wa'aba mono wē te, te we ĩzō asōpré wa'aba mo. ²⁷ Dasa hā dawī wasété su'u di. Taha wa, asa zō si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono ō di za. Dasa ne zō si, te za 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, wē na 're ihāimana u'āsi mono ne zō si. Ta hā rowē u'āsi dadâ'ā āna 're idahāimana u'āsi za'ra mono zé, te wasu'u. Wa hā ti'ai āma dasiré ĩpoto wa, ma tō ĩmama hā ĩpisutu, ĩsada wa para te dama 're anhomri mono da, rowē u'āsi 're idahāimana u'āsi za'ra mono zé hā.

²⁸ Tawamhā ma tō asa tāma nharī za'ra ni, āne:

— E marī na ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te sima 're da'awē, te te sima 're ĩwē mono zéb uwaibaba, wa te tāma āma 're uwaimrami za'ra mono da. Ma'āpé wama waihu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da.

²⁹ Tawamhā te Zezusi hā asa tāma nharī za'ra, āne:

— 'Re ihāimana u'āsi mono, ma tō we ĩzatō, da te dasina 're ĩumnhasi za'ra mono da. Tawamhā asina 're ĩumnhasi za'ra wa'aba mono wamhā, te za tāma āma 're ĩuwaimrami za'ra wa'aba mo, te te sima 're ĩwē mono zéb uwaibaba, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono wa.

³⁰⁻³¹ Taha wa, te asa tāma nharī za'ra ni, āne:

— Wahī rata norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tō te te 're huri mana na dasa nhisi hā. Āne ma tō daza'u āma rob'ui'éré ĩbahā na, 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā: “Ma tō te te dama 're anhomri, hāiwa hawi dasazé hā.” A hā bété. E marī te za wanho'a

duré wama ĩ'manha, dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã, wa te ãma aiwaihu'u pese za'ra wa, wa te asaze za'ra da.

³²Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Mozési hã hãwi hawi te te dama 're anhomri mono õ di, dasazé hã. ĩmama si hãwi hawi dasa nhomri'wa te 're hãimana, ate wa'aba da, dasai uptabi hã. ³³Dasa hã 'Re ĩhãimana u'ási mono nhĩbzarĩ hã hãwi hawi we ĩmorĩ te wasu'u, dadá'ã ãna 're ĩdahãimana u'ási za'ra mono zé hã te te dama 're anhomri mono da. — ãne te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra.

³⁴Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Wama 're anhomri u'ási mono, wasai uptabi hã.

³⁵Taha wa, te Zezusi hã oto tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã dasai uptabi na, wa ĩsiwasu'u. Mra wa, dasa hã da te 're 'mahãpãrĩ za'ra mono wamhã, dama 're rowé za'ra mono di za. 'Rubu wa, ã hã da te 're ãhuri mono wamhã, dama 're rowé za'ra mono di za. Tane duré, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ëté za'ra mono wamhã, dama 're rowé za'ra mono di za. ³⁶A norĩ wa'wa hã ma tó ĩ'madã'ã za'ra wa'wa. Tane nheré, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di. ãne wa tó aima wasu'u za'ra wa'wa aré. ³⁷Ĩmama ma tó da'apisutu, ĩnhĩb'a'uwé si 're danomro mono da. Ta norĩ si te za te te 're ĩzaze za'ra, te te ĩpisutu za'ra norĩ hã. Te te 're ĩzaze za'ra mono nheré, e wa za ĩsiwi te 're awé'õ. Mare di. Te ĩsiwi 're awé'õ mono õ di za. ³⁸Wa hã hãwi hawi wa wei mo. E marĩ da. E 'rãwi ĩnhimiroti si te ĩsima 're 'madã'ã mono da. Mare di. 'Rãwi ĩnhimiroti si te ĩsima 're 'madã'ã mono da, we ĩmorĩ õ di. We ĩzatõrĩ'wa nhimiroti si te 're 'madã'ã mono da, wa wei mo. ³⁹E marĩ, ma tó te te sima 're wé, ĩmama hã. ĩzazei'wa norĩ te 're ab'madã'ã pese u'ási mono wa, ĩte u'ási 're nomro mono da, ma tó te te sima 're wé, ĩte da, te te ĩma 're apisutu sirõmo mono wa. Ma tó duré te te sima 're ĩwé, ĩzazei'wa norĩ na hã 're dá'ã za'ra mono wa, bãtã na te ahãwi'utu da, apã 're hãimana u'ási za'ra mono da oto, ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma. ⁴⁰Ĩmama ma tó duré te te sima 're da'awé, da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, rowé na 're dahãimana u'ási za'ra mono da, hãwi ãma. Tawamhã 're dá'ã za'ra mono wa, wa za bãtã na hãwi'utu za'ra, ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma. — ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra.

⁴¹⁻⁴²Dasa hã hãwi hawi we ĩmorĩ na siwasu'u wa, te ãne sima rowasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ hã:

— Oro hãwi hawi wei morĩ za. Õ hã Zezusi, Zuzéhé 'ra. ĩna zama wama waihu'u pese za'ra di. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

⁴³Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô'ã. Tane ĩma nharĩ za'ra wa'aba õ di za. ⁴⁴Dasi'uihã na da te 're ĩzazei waihu'u za'ra mono õ di za. ĩmama si te za te te 're da'apisutu we ĩzatõrĩ'wa hã, da te 're ĩzaze za'ra mono da. Tawapsi da te 're ĩzaze za'ra. Tawamhã 're dadã'ã za'ra mono wa, wa za bãtã na ab're hawi da'ahãwi'utu ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma, apã 're dahãimana u'ási za'ra mono da oto. ⁴⁵Duréhã ma tó ãne na rob'ui'ééré, 'Re ĩhãimana u'ási mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã: "Timreme te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã." ãne ma tó ãma rob'ui'ééré. Tawamhã ĩmama, timreme te te dama 're awaihu'u mono wamhã, da te ãma 're sazei pese za'ra mono wamhã, ĩnreme na zama te za duré da te 're ĩzazei pese za'ra. ⁴⁶Ĩmama hã datõmo na da te 're 'madã'ã za'ra mono õ di. ĩwétési wa tó te 're 'madã'ã, ĩhawi we ĩmorĩ wa.

⁴⁷— Tawamhã Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, rowé u'ási te za dadã'ã ãna 're dahãimana u'ási za'ra hãwi ãma, 'Re ĩhãimana u'ási mono 'rata. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ⁴⁸Wa hã dasa na, wa ĩsiwasu'u, rowé na 're ĩdahãimana u'ási za'ra mono zé nhomri'wa, 're ĩmorĩ wa, dama. ⁴⁹Wahi'rata norĩ hã a'ubuni wĩ 're nomro mono ré, ma tó mana na te te 're huri. Tane nheré, dá'ã ãna 're hãimana u'ási za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Ma tó tidã'ã za'ra. ⁵⁰Hãwi hawi dasa na 're dasaihuri mono wamhã, rowé u'ási te za dadã'ã ãna ĩ'rata 're dahãimana u'ási za'ra, hãwi ãma. ⁵¹Wa hã dasa na wa tó ĩsiwasu'u, hãwi hawi we ĩmorĩ wa. Ni'wam norĩ hã ĩ'ãma 're saihuri u'ási mono wamhã, te za dá'ã ãna 're hãimana u'ási za'ra, hãwi ãma. Taha da, wa za ĩhãiba hã dama tisõ, dazada ĩdá'ã da. — ãne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ ma.

⁵²Taha wa, te sima rowasu'u za'ra:

— E niha te za õ hã tihãiba hã wama sòmri za'ra, ãma 're wasaihuri u'ási mono da.

⁵³Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo. ĩhãiba na 're asaihuri aba mono õ wamhã, duré ĩwapru, 're ãhuri aba mono õ wamhã, rowé u'ási ĩ'ãma 're anomro aba mono õ di za. ⁵⁴Ĩ'ãma 're dasaihuri mono wamhã, duré ĩwapru, da te 're ãhuri mono wamhã, rowé u'ási te za ĩ'ãma 're danomro. Tawamhã 're dadã'ã za'ra mono wa, wa za bãtã na ab're hawi da'ahãwi'utu ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma, apã 're dahãimana u'ási za'ra mono da. ⁵⁵Ĩhãiba hã dasai uptabi. Duré

ĭwapru hā, ā uptabi. ⁵⁶ ĭhāiba na 're dasaihuri mono wamhā, duré ĭwapru, da te 're āhuri mono wamhā, te za ĭsiré 're dahāimana u'āsi za'ra. Wa hā wa za duré ĭsiré 're ĭmorī u'āsi za'ra. ⁵⁷ ĭmama hā ma tō we ĭzatō, 're ĭmorī u'ā hā. Ta hā 're hāimana u'āsi mono wa, wa za duré wa hā 're ĭhāimana u'āsi. Taha wa, ĭ'āma 're dasaihuri mono wamhā, te za ĭsine 're dahāimana u'āsi za'ra hāiwa āna, 're dadā'ā za'ra mono āna. ⁵⁸ Wa hā dasa na, wa tō ĭsiwasu'u, ĭmama, hāiwa hawi te te we dama ĭnhomri na. Wahi'rata norī hā ma tō duréihā hāiwa hawim na tisa hā te te 're huri. Tane nherē, dā'ā āna 're hāimana u'āsi za'ra mono ō di. Ma tō tidā'ā za'ra. ĭ'āma 're dasaihuri mono wapsi, dadā'ā āna te za 're dahāimana u'āsi za'ra, hāiwa āna.

⁵⁹ Āne Zezusi ma tō tāma siwaihu'u za'ra, zudezu norī te, rowahutuzéb āna, Capana'u āna.

Zezusi hā tisiré norī te te sina ĭsadanharī za'ra zé wasu'u, za te te ĭrēme za'ra zéb zō

⁶⁰ Tawamhā Zezusihi nhimirowasu'u hā ma tō dame wapari za'ra, ĭsazei'wa norī hā. Te te wapari za'ra wamhā, āne te ahā na sima rowasu'u za'ra:

— ĭsimirowasu'u hā wama pire di, wa te āma ĭsaze za'ra zéb da hā.

⁶¹ Ta norī hā sima si te te rowasu'u za'ra nherē, ma tō ĭmreme hā sina waihu'u za'ra, Zezusi hā. Taha wa, te tāma nharī za'ra, āne:

— E ĭmreme hā asiwi wē'ō za'ra wa'aba wa, te za ĭrēme za'ra wa'wa. ⁶² Wa hā ti'ai āma dasiré ĭpodo hā, apā hāiwa u ĭmorī ré, ĭmadā'ā za'ra wa'aba wamhā, e niha te za tawamhā asima ĭrowasu'u za'ra wa'wa. ⁶³ 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani si te za te te dama 're anhomri, dadā'ā āna 're ĭdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā. Dasi'uihā na da te dasina 're uwaimrami za'ra mono ō di za. Marī na te aima 're ĭrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za ĭpē'ēzani hā te te dama 're anhomri, 're ĭdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā. ⁶⁴⁻⁶⁵ Āne, wa aima ĭsiwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherē, āne aima ĭsiwasu'u za'ra wa'aba nherē, aihīni ĭmreme na ĭzaze za'ra wa'aba ō di za, āté. Dasi'uihā na da te 're ĭzazei waihu'u za'ra mono ō di za. ĭmama si te te dama 're anharī mono wapsi, te za ĭmreme na da te 're ĭzaze za'ra. Āne wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. — Āne Zezusi ma tō tāma rowasu'u za'ra. E marī wa. Da'ahā na ĭsiré 're danomro mono nherē, aihīni te te sazei uptabi za'ra ō wa. Ta norī hā tō senai ō na, ma tō Zezusi hā sina waihu'u za'ra. Duré te te dama ĭhāiba nhomri da hā ma tō sina waihu'u siro, Zezusi hā.

Taha wa, ma tō aré dama rowasu'u:

— Dasi'uihā na da te 're ĭzaze za'ra mono ō di za. ĭmama si te te dama 're anharī mono wapsi, te za da te 're ĭzaze za'ra. — Āne ma tō dama rowasu'u aré, da te waihu'u za'ra da.

⁶⁶ Tawamhā da'ahā na oto ĭsiré 're danomro mono ō di, ĭsazei'wa norī hā. ĭmreme te te wapari ze za'ra ō wa, ma tō oto rēme za'ra ni. ⁶⁷ Taha wa, te Zezusi hā wazadanharī za'ra:

— E a norī wa'aba zama te za ĭrēme za'ra wa'wa. — Āne te wazadanharī za'ra, 12 na wahāiba norī hā ĭsiré 're ĭwanomro mono norī hā.

⁶⁸ Tawamhā Sima Pedruhu si te asa tāma tinha:

— Mare di. Wa te airēme za'ra ō di za. Wa te airēme za'ra wamhā, e 'wa tēme, wa za 're wanomro, rowasu'uwē hā wa te 're ĭwapari za'ra mono da hā. Aimreme si wama pire za'ra di. Aimreme na si da te 're asaze za'ra mono wamhā, rowē u'āsi te za ai'āma 're danomro. Te za duré hāiwa āna 're dadā'ā za'ra mono āna 're dahāimana u'āsi za'ra, 're ĭhāimana u'āsi mono 'rata. ⁶⁹ 'Re ĭhāimana u'āsi mono, ma tō we asatō. Wa norī hā wa tō asaze za'ra ni. A hā 're aimorī wē uptabi di. Āne na wa tō aiwaihu'u za'ra ni. — Āne te Zezusihi ma tinha.

⁷⁰ Tawamhā Zezusi asa te wama nharī za'ra:

— A norī wa'wa hā 12 na aihāiba za'ra wa'wa hā wa tō aipisutu za'ra wa'wa, ĭsiré 're anomro aba mono da, dama 're ĭzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, misire Wa'uburé nhīb'a'uwē te 're mo, asiré wa'aba. — Āne ma tō wama waihu'u za'ra.

⁷¹ Wa'uburé nhīb'a'uwē hā te te wama wasu'u za'ra wamhā, Zudasi te wasu'u, Sima Icarizotihī 'ra hā. Ta hā 12 na Zezusihi siré 're ĭwanomro mono norī siré 're morī nherē, te za niwapsi dama hāiba nho, Zezusi hā.

7

Zezusi hā ĭsisānawā norī, Zudeza u te te siwi ĭsatōrīzé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi hā te datēme 're mo, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma si. Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma oto datēme 're morī ō di. E marī wa. Te te siwi wīrī da, te te sima āma roti za'ra wa, dama ĭpire norī hā. Taha wa, te oto isiti 're timorī za'ra datēme si, Darireza āma si. ² Romhuture di oto bādā hā dasi'rā'ōtōzéb u hā, āma ĭdasipo're pu'u za'ra da hā, 're ĭhāimana u'āsi mono te te ĭdanhimroi wē mono zém na a'ubuni wī, darop tēb u. ³ Tawamhā ĭno norī hā te apā siwi satō Zezusi hā, Zudeza u morī da. Āne te tāma nharī za'ra:

— Apá te za oto aimo, Zudeza u asazei'wa nori u, marí iwē hā dama ab'manharí ré, te te āma ai'madā'ā za'ra da, asazei'wa nori hā. ⁴Ni'wam nori hā te te sima 're dawē za'ra mono wamhā, dama marí 'manharí wē na da te 're waihu'u za'ra mono da, pi'uriwi iwē hā te te dama 're 'manharí za'ra mono o di za. Sō'awi te za te te dama 're ab'manharí. Taha wa, ma'āpé sō'awi dama 're ab'manharí u'āsi mono za, da te āma 're aiwaihu'u za'ra mono da. — Āne ma tō ĩno nori hā tāma waihu'u za'ra, Zezusihi ma.

⁵Ta nori hā tidub'rada hā zahadu te te saze za'ra o di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, we te te ĩsatōrĩ na Danho'reptui'wa da.

⁶Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharí za'ra, āne:

— Zahadu bādā hā ĩwa waptā'ā o di, āma ĩmorizéb da hā. Niwam na āma ai'aba'rēi wa'aba wamhā, aima rowē za'ra wa'aba di za. ⁷Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono o di za. ĩwētési te da te dasiwi 're ĩruiwapari. E marí wa. Da te 're ĩ'manharí wasété za'ra mono zé hā te dama 're awaihu'u mono wa. ⁸A nori wa'aba si te za ai'aba'rēi wa'wa, dasi'rā'ōtōzéb u hā. Āhāna ĩmori o di za. Zahadu bādā hā ĩwa waptā'ā o di, āma ĩmorizéb da hā. — Āne Zezusi te tāma nharí za'ra.

⁹Taha wa, te a'ā nhamra Darireza āma, Zezusi hā.

Zezusi hā dasi'rā'ōtōzéb āma ĩsāmrazé wasu'u

¹⁰Tawamhā ĩno nori hā datozéb u si'aba'rē za'u si, te oto Zezusi hā mo pi'uriwi.

¹¹Dasi'rā'ōtō wamhā, te sō rob'madā'ā za'ra, dama ĩpire nori hā. Te nasi sō anharí za'ra:

— E mahāta Zezusi hā. — Āne te nasi sō anharí za'ra.

¹²Dasi'rā'ōtōzéb u idasito mono nori hā te duré dasima rowasu'u za'ra ni. Misire damreme o di āma. Ni'wam nori hā te āne dama rowasu'u za'ra:

— Ō hā te 're timori wē, Zezusi hā.

Ni'wam nori hā te duré dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Sadawa nhípese na te o hā te te dama 're rowasu'u. — Āne te dama rowasu'u za'ra. Tawamhā ĩwasu'u na āma dasisaze za'ra o di.

¹³Pi'uriwi te āne dasima wasu'u za'ra ni, Zezusi hā. Sō'awi da te dasima rowasu'u za'ra o di, dama ĩpire nori pipa te.

¹⁴Tawamhā dasi'rā'ōtō ré, ma tō Zezusi hā wi, 'ri za'ētē u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu. ¹⁵Tawamhā dama ĩpire nori hā ĩmreme te te wapari za'ra wamhā, ma tō āma titob'uzu za'ra. Āne te sima rowasu'u za'ra:

— Ō hā watēme 're zasi mono o di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti, wa te tāma 're waihu'u za'ra mono da. E niha ma tō waihu'u pese, te te dama 're ĩrowasu'u mono zéb da hā. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

¹⁶Taha wa, te Zezusi hā asa tāma nharí za'ra:

— ĩsi'uihā na te dama 're rowasu'u mono o di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō we ĩzatō, te dama 're rowasu'u mono da. Taha zadawa para, wa tō te dama 're rowasu'u. ¹⁷E niha te za da te 're ĩwaihu'u za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na si te dama 're ĩrowasu'u mono na hā, niha wamhā, ĩsi'uihā na ĩnhimiroti na si te dama 're ĩrowasu'u mono o na hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti si, da te 're 'madā'ā pese za'ra mono wamhā, te za da te āma 're ĩwaihu'u za'ra. ¹⁸Dasi'uihā na danhimirosa'rata na da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, te za sō 're simnhasi za'ra, mreme wē wa, āma 're dawata za'ra mono zō. Datēme dazatōr'i'wai āma si 're dawata za'ra mono da, da te dasima 're wē za'ra mono wamhā, tō sena na si danhimirowasu'u hā. Dazadawa nhípese o di. ¹⁹Duréihā Mozési hā ma tō aima sōmri za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā, aih'i'rata nori wa'aba ma hā. Tane nherē, ĩsimiroti hā 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono o di. E marí wa, te bété asima iwē za'ra wa'wa, asiwi ĩwĩrĩ aba da. — Āne te Zezusi hā tāma nharí za'ra.

²⁰Tawamhā āne hā da te wapari za'ra wamhā, te asa tāma nharí za'ra ni:

— E 'wam nori hā ma tō bété sima aiwē za'ra, te te siwi aiwĩrĩ da. Wa'uburé te te aima nharí wa, te asimiza'rese āna wama ĩnharí za'ra. — Āne te Zezusihi ma nharí za'ra ni.

²¹⁻²³Tawamhā te Zezusi hā asa dama tinha:

— Misi dama ĩ'manharí waihu'u'ō hā wē nherē, te dama 'manharí 'ru te, ma tō ĩāma atob'uzu za'ra wa'wa. Duréihā Mozési hā ma tō dama pisutu nhihāiwata nhihārizé hā, ĩwana wahi'rata nori hā te te dama ĩpisutuzéb zarina. Taha wa, bādā te te ĩpisutuzém na te za aibā 'rare hā 're ĩshihāiwata nhihāri za'ra wa'aba mo, sabadu na. Āne na te za tāma āma 're ĩ'uawimrami za'ra wa'aba mo, Mozési te te dama ĩpisutuzé hā. Tawamhā e marí da, ma bété ĩzada asahi za'ra wa'wa, romhuri zahārizém na aibā te pese wa, sabadu na. ²⁴Ma'āpé atōmo na dahāiba mana wawí, asiwi 're ĩda'madā'ā za'ra wa'aba mono zéb zarina si, asiwi

're dawē'ō za'ra wa'aba mono tō, ṽ'uwaibaba si 're dawaihu'u za'ra wa'aba mono da. — Āne Zezusi te dama tinha.

Zezusi hā 'Re ihāimana u'āsi mono te te ṽpisutu na rowasu'u

²⁵ Tawamhā ni'wam norī hā ma tō Zezusihi mreme hā wapari za'ra, Zeruzarē āma 're ṽsi'ubumroi mono norī hā. Taha wa, te āne āma sima rowasu'u za'ra:

— Ni'wai āma te sima roti za'ra, te te siwi wīrī da, wama ṽpire norī hā. Āté ō hā da te dasiwi ṽwīrī da hā. ²⁶ Ni'ā. Sō'awi te te dama 're rowasu'u mono nherē, da te tāma nharī za'ra ō di, rowahutu na te te sazāri da. E Danho'reptui'wa na ma tō siwi waihu'u za'ra, wama ṽpire norī hā. ²⁷ Danho'reptui'wa wei morī wamhā, ṽsa'ru hā dama waihu'u za'ra ō di za. Ōhō za'ru hā wama waihu'u pese za'ra di. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

²⁸ Tawamhā ma tō sina damreme waihu'u, Zezusi hā. Taha wa, 'ri za'ētē 'wawi wa'ra 're, zahadu te te dama rowahutu ré, te āne da'mahā, mreme 'rāihā na:

— Oro asiwi ṽwaihu'u za'ra wa'aba za. Oro ṽza'ru hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba za duré. Tō sena ṽwaihu'u za'ra wa'aba ō di. ṽza'ru uptabi hā waihu'u za'ra wa'aba ō di duré. ṽsi'uihā na we ṽmorī ō di. 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa para, wa wei mo. Tō sena ṽsimiroti hā we ṽzatōrī'wa nhimiroti hā. Tane nherē, ta hā asiwi waihu'u za'ra wa'aba ō di. ²⁹ Wa hā ṽma waihu'u pese di we ṽzatōrī'wa hā, ṽhawi we ṽmorī wa. — Āne te Zezusi hā dama siwasu'u.

³⁰ Tawamhā ma tō duré sima āma roti za'ra, te te siwi āri da, dama ṽpire norī hā. Tane nherē, te te siwi āri ō di. E marī wa. Zahadu bādā hā 'Re ihāimana u'āsi mono te te āma ṽpisutuzé hā, ṽwa waptā'ā ō wa. ³¹ Tawamhā ta norī hā sada hāimana za'ra nherē, ma tō da'ahā na saze za'ra ni, Zezusi hā. Taha wa, te āne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te ṽpisudu hā oto wei morī wamhā, e te za te te dama 're ab'manharī, marī dama ṽmanharī waihu'u'ō hā, Zezusi te te dama 're ṽab'manharī mono nhipai u hā. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

Parisezu norī hā, Zezusihi zō te te ṽdatōrī za'ra zé wasu'u

³² Tawamhā parisezu norī hā ma tō Zezusihi āma dawapari za'ra. Taha wa, ma tō sō da'mazatōrī za'ra, Zezusi hā te te siwi āri da, 'ri 'madā'ā'wa norī hā, 'Re ihāimana u'āsi mono nhorōwa 'madā'ā'wa norī hā. 'Re ihāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa ṽpire norī me, ma tō sō satōrī za'ra, sasedoti ṽpire norī me.

³³ Tawamhā ṽtēme sihutu wamhā, Zezusi te tāma nharī za'ra:

— Syru na wa za oto ai'rata ṽnhamra 'wa. Taha pari, wa za apā mo, we ṽzatōrī'wai u. ³⁴ ṽzō rob'madā'ā za'ra wa'aba nherē, asiwi ṽsāmri za'ra wa'aba ō di za. Nimomo wa za mo. Nimomo ṽmorī wamhā, āma ṽtēme 're anomro waihu'u aba mono ō di za. — Āne te tāma siwasu'u za'ra.

³⁵ Taha wa, te sima rowasu'u za'ra, dama ṽpire norī hā:

— E momo te za bété mo, wa te wasiwi sāmri za'ra tō da hā. E darob amoi u te za mo, wasiré zudezu norī u deredu norī 'rata, 're ṽsi'ubumroi mono norī u. E tamomo te za oto mo, deredu norī rob āma te te 're rowahutu mono da. ³⁶ Ma tō wama rowasu'u za'ra, wa te sō rob'madā'ā za'ra nherē, za wa te wasiwi ṽsāmri ō na hā. Ma tō duré wama rowasu'u za'ra, nimomo morī wamhā, za ṽtēme ṽwasihutu waihu'u ō na hā. Wa te wasiwi waihu'u za'ra ō di, te te wama ṽnharī za'ra zé hā. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

Zezusi hā ā u'āsi na dama ṽsiwasu'uzé wasu'u

³⁷ Tawamhā ṽrēme ma dasi'rā'ōtō mono wa, ma tō Zezusi hā hāiwi za, te te dama rowahutu da, datozém na bādā ṽpire uptabi na. Āne te dama tinha:

— 'Rubu wamhā, ma'āpé we ṽtēme 're anomro aba mono za, ā u'ā hā te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono wa, 're āhuri aba mono da. ³⁸ Duréihā ma tō āne ā u'āsi na rob'ui'éré, 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā: "Ā u'ā hā 're sidototo u'āsi mono wamhā, dama rowézé hā te za dama 're hāimana u'āsi, ṽsipti hā. Tane Danho'reptui'wa na da te dasina 're ṽ'umnhasi za'ra mono wamhā, taha zarina te za rowé'nhomri'wa hā dama 're hāimana za'ra." Āne ma tō āma rob'ui'éré, ṽbahā na hā. — Āne te Zezusi hā dama rowasu'u.

³⁹ Ā u'ā te te dama wasu'u wamhā, Tipé'ézani te wasu'u, Zezusi hā. Niwapsi te za te te tāma 're anhomri, tizazei'wa norī ma. Dā'ā wa, hāiwa'utu parip si, te za Tipé'ézani hā te te tāma 're anhomri.

Zezusihi āma ṽdasisadanharī za'ra zé wasu'u

⁴⁰ Tawamhā Zezusihi mreme, da te wapari za'ra wamhā, te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Tō sena ō hā 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa zō, 're ṽdanhimipari za'ra mono.

⁴¹ Ni'wam norī hā te duré dama rowasu'u za'ra:

— Ō hā Danho'reptui'wa da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te ṽpisudu.

Ni'wam norī hā te duré dama rowasu'u za'ra:

— Oro ō hā Darireza hawi wei morī za. Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ipisudu hā Darireza hawi wei morī ō di za. ⁴² Danho'reptui'wa da hā apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. Berē âma te za, u, podo, tihirata za'ru âma, Dawihi za'ru âma. Āne durēihā ma tō âma rob'ui'ééré siro, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴³ Taha wa, ĩwasu'u na dasisaze za'ra ō di. ⁴⁴ Ni'wam norī si te sima wē za'ra, te te siwi âri da. Tane nherē, te te siwi âri ō di.

Dama ĩpire norī hā, Zezusi, Danho'reptui'wa na te te dame 're ĩsaze za'ra mono ō zé wasu'u

⁴⁵ Tawamhā Zezusi hā ĩsihutu norī hā te apā ai'aba'rē, sasedoti ĩpire norī u, parisezu norī u zama. Ubana ĩtēme sihutu wamhā, te sadanharī za'ra, âne:

— E marī da, we asiwi saprōni aba ō di, watēme.

⁴⁶ Tawamhā te asa tāma nharī za'ra:

— Ni'wa te te âma wabzu ō di, ĩsimiroti wē na hā. Taha wa, wa te wasiwi âri ō di, wa te wei wasiwi saprōni da, atēme za'ra wa'aba.

⁴⁷ Taha wa, te parisezu norī hā asa tāma nharī za'ra, âne:

— E niha a norī wa'aba zama ma tō ĩmreme hā dame ĩsaze za'ra wa'wa, tō sena te te dama 're rowasu'u mono newa. ⁴⁸ E Danho'reptui'wa na ma tō 'mazaze dama ĩpire hā, durē parisezu hā. Mare di. Ni'wa te te âma sazei ō di. ⁴⁹ Ō norī hā ma tō saze za'ra, tāma waihu'u pese za'ra ō wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ĩrob'ui'éérézē hā. Taha wa, te za ō norī hā te te siwi 're wē'ō pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hā. — Āne te parisezu norī hā 'ri za'ētē 'madā'â'wa norī ma nharī za'ra.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhā parisezu norī siré hā ma tō oto rowasu'u, Nicodemosi hā, Zezusi u aré ĩmorī hā barana. Āne te tāma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norī ma:

— E marī te te ĩmanharī zō, wa te wasiwi waihu'u âna, wa za wasiwi wē'ō za'ra ni. E âne wahi'rada Mozési ma tō dama roti, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina. Mare di. Āne te te dama roti ō di. — Āne Nicodemosi te tāma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norī ma.

⁵² Taha wa, te duré asa tāma nharī za'ra:

— E a zama Darireza hawi wei aimorī wa, te âne wama ĩwaihu'u za'ra. Darireza hawi te te 're da'azatōrī mono ō di, te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono da hā, 'Re ihâimana u'âsi mono hā. ĩmreme ui'ééré hā robaba di, âma. Ma'âpé sōrē na za, âma ĩrob'ui'ééré ō na waihu'u da. — Āne te tāma nharī za'ra, Nicodemosi ma. ⁵³ Taha pari, tinhorōwa u te te ropé da, ma oto wairé.

8

Pi'ō hā aibā aimawi ré nomro wa, Zezusi u da te dasiwi ĩsaprōnizé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusihi me, wa ai'aba'rē ni, ētē 'rāihā u, Oriwera u. ² Awēmhā mararé, wa apā ai'aba'rē ni 'ri za'ētē u, 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. Washihutu wamhā, 'ri 'wawi wa'ra u, wa asisi ni. Tamomo da'ahā na ma tō Zezusihi u ubumro ni. Tawamhā ma tō nhamra, te te dama rowahutu da, Zezusi hā. ³ Te te dama rowahutu ré, ma tō we ĩtēme aihutu, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norī hā, parisezu norī me. Pi'ō hā te we ĩtēme siwi saprō. Mro ré nherē, aibā aimawi ré nomro ré, da te 'madā'â wa, te we ĩtēme siwi saprōni za'ra, niha ĩsimiroti hā te te âma waihu'u za'ra da. Tawamhā dawa'wa u ma tō siwi 'mazé pi'ō hā, Zezusihi nho're sab da. ⁴ Tawamhā Zezusi te siwi 'mahā, âne:

— Rowahutu'wa, â hā pi'ō hā mro ré nherē, aibā aimawi ré nomro ré, ma tō dasiwi 'madā'â ni. Taha wa, wa we atēme wasiwi saprōni ni, asimiroti hā wa te âma waihu'u za'ra da. ⁵ Damro ré nherē, aibā aimawi ré 're danhimi'wara mono wa, ētē na da te dasiwi 're simroi mono da, ma tō te te dama 're a'ru, wahi'rada Mozési hā. A hā bētē, e niha asimiroti hā pi'ōi âma hā. — Āne te siwi âma sadanha.

⁶ Mozésihi nhimiroti zarina te te dama 'ruī ō wa, te te siwi wē'ō za'ra da, ma tō âne siwi âma sadanha. Tane nherē, Zezusi hā asa te te âma sada'âbā za'ra ō di. Ti'a zō ma tō aiwē'ē, tinhiptōmo na te te ui'ééré da. ⁷ ĩmreme zō, te te nasi 'mahārā za'ra wamhā, ma tō apā wahudu. Āne te tāma nharī za'ra:

— Ni'wa hā wasété âna 're morī wamhā, te za simrimi 'rata, ētē na.

⁸ Tawamhā ma tō duré aiwē'ē, ti'a zō te te ui'ééré da. ⁹ Tawamhā ĩmreme te te wapari za'ra wamhā, dawana ĩhāiba préduv 'rata, uimrehēne ma tō watobro. ĩsa'u si te nasi wairé, misi si siwi ĩsaprōni'wa hā ĩmreme te te sina wapari za'ra wa, sisép te. Zezusi hā siwaprosi te oto za. Pi'ō si te dawa'wa za, Zezusihi nho're. ¹⁰ Tawamhā Zezusi hā ma tō apā wahudu. Pi'ō siwaprosi sa wa, te oto sadanha:

— E mahāta aiwasu'u'wa norī hā. E 'mazab ō di, te te dama ai'ru za'ra da, da te dasiwi aiwīrī da, aiwasédé hā te te ai'āma īsa'ra za'ra norī hā.

¹¹ Taha wa, te pi'ō hā asa tāma tinha:

— Maze di. Ni'wa hā sab ō di, te te dama ī'ru da, da te dasiwi īwīrī da.

Taha wa, Zezusi te duré asa tāma tinha:

— Tane tō. Wa hā te duré dama ai'ruī ō di za, da te dasiwi aiwīrī da. Mo oto aimorī. Aiwasédé hā 'manharī na sahu ō di za. — Āne te pi'ōi ma tinha.

Zezusi hā dama rob'u iwē'wa na dama īsiwasu'uzé wasu'u

¹² Tawamhā Zezusi te duré dama tinha, āne:

— Wa hā dama rob'u iwē'wa na wa īsiwasu'u. Īnhimiroti zarina 're danomro mono wamhā, dawasété na 're danomro mono ō di za, robra na. Rowa'a na si te za ī'āma 're danomro u'āsi, rowē na si.

¹³ Tawamhā parisezu norī hā te asa tāma nharī za'ra:

— Asiwaprosi wama asiwasu'u wamhā, tō sena wama asiwasu'u ō di.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hā asa duré tāma nharī za'ra:

— Tane nherē, īsiwaprosi aima īsiwasu'u za'ra wa'aba nherē, tō sena, wa aima īsiwasu'u za'ra wa'wa. Nima hawi we īmorizé hā waihu'u za'ra wa'aba ō di. Īwétési, wa tō īsina waihu'u. Nimomo īmorizé hā duré waihu'u za'ra wa'aba ō di. Īwétési wa tō īsina waihu'u siro. Taha wa, tō sena te īsina waihu'u pese wa, te za īmreme na 're īzaze za'ra wa'aba mo. ¹⁵ Danhimirosa'rata zarina si, te 're īdawaihu'u za'ra wa'aba mo, dawē na dawasété na zama. Tanei ō di, wa hā. ¹⁶ Tō sena, wa za te 're da'awaihu'u, dawē na dawasété na zama. Īsiwaprosi te 're da'awaihu'u mono ō di za. We īzatōrī'wai me, wa za wa te 're da'awaihu'u, dawē na dawasété na zama. ¹⁷ Duréhā ma tō Mozési hā āne na te te dama 're roti, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa para: "Ni'wa hā siwaprosi te te 're da'awasu'u mono wamhā, 're saze za'ra wa'aba mono ō di za, īsimirowasu'u na. Siwaprosi wamhā, mre me wapure di. Maparane wapsi, 're īne wē hā āma 're sisaze zahuré mono wamhā, te za īsimirowasu'u zahuré na 're īsaze za'ra wa'aba mo. Sahuré wamhā, mre me pire zahuré di." Āne Mozésihī nhimiroti na rob'ui'éré hā. ¹⁸ Wa hā wa īsiwasu'u. We īzatōrī'wa hā te duré īwasu'u, Īmama hā. Taha wa, īsiwaprosi īsiwasu'u ō wa, te za wamreme hā tō sena na 're īsaze za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Tawamhā parisezu norī hā te asa tāma nharī za'ra, āne:

— E mahāta tawamhā, aimama.

Taha wa, ma tō duré Zezusi hā asa tāma nharī za'ra:

— Īmama te aima wasu'u za'ra wa'aba nherē, asiwi īwaihu'u za'ra wa'aba ō di. Īmama zama, asiwi waihu'u za'ra wa'aba ō di. Tō sena īwaihu'u za'ra wa'aba 'wa'āhā, Īmama zama te aré īwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Āne te tāma rowasu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono zéb āma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te te dama rowahutu ré. Rob'ui'prazé, da te 're īsēme mono zéb 'rata sab ré, te āne tāma rowasu'u za'ra. Taha wa, te te siwi āri ze za'ra nherē, te te siwi āri ō di, dama īpire norī hā. E marī wa. Zahadu bādā hā īwa waptā'ā ō wa, te te sima āma īrotizé hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

"E 'wa hā a hā," Āne Zezusi da te dasiwi īsadanharī za'ra zé wasu'u

²¹ Tawamhā Zezusi hā te duré tāma nharī za'ra, parisezu norī ma:

— Aihawi wa za īmorī za'ra wa'wa. Tawamhā aiwasété ré, te za 're atā'ā za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono hā aiwasédé hā te te aima 're pari za'ra wa'aba mono āna. Aiwasété ré, 're atā'ā za'ra wa'aba mono wamhā, nimomo īmorī wamhā, īzarina āma 're anomro waihu'u aba mono ō di za. — Āne te Zezusi tāma rowasu'u za'ra.

²² Taha wa, ma tō āne sima rowasu'u za'ra:

— Ō hā ma tō wama nharī za'ra, nimomo morī wamhā, īsarina 're wanomro waihu'u mono ō di za. E 'rāwi siwīrī da bā, te āne wama nharī za'ra. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

²³ Tawamhā ma tō Zezusi hā duré tāma nharī za'ra:

— A norī wa'wa hā ti'ai āma si te 're anomro aba mo. Wa hā hāiwa hawi, wa wei mo. A norī wa'wa hā aiwasété ré, te za 're atā'ā za'ra wa'aba mo. Āne wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tawamhā wa hā aima īsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 're īhāimana mono na 're īzaze za'ra wa'aba mono ō wamhā, te za tō aiwasété ré 're atā'ā za'ra wa'aba mo. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra.

²⁵ Tawamhā ma tō siwi sadanha:

— E 'wa hā bété, a hā.

Tawamhā ma duré āma sada'ābā za'ra asa:

— Rowahutu na te dama āma 're ĩsāna'rata mono hawi, wa tō aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩhāimana mono zēm na hā. ²⁶Zahadu uburē marī hā te aima waihu'u za'ra wa'aba ō di, 're anomro wasété aba mono zēm na hā. We ĩzatōrī'wa hā tō sena ma tō te te ĩma 're da'awaihu'u. Taha wa, duré wa hā te te ĩma 're ĩda'awaihu'u mono zéb zarina si, wa za te dama 're awaihu'u, ĩsine. — Āne ma tō Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra.

²⁷We tizatōrī'wa hā te te tāma wasu'u za'ra wamhā, Timama te wasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Sō'awi te te tāma rowasu'u za'ra ō wamhā, ĩmreme tāma pibu prā za'ra di, dama ĩpire norī ma. ²⁸Taha wa, te Zezusi hā duré tāma nharī za'ra, āne:

— Wa hā dasiré ĩpodo hā niwapsi te za asiwi ĩzasōmri za'ra wa'wa, hāiwi ĩza'ō da. Tawapsi te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ĩhāimana mono zēm na hā. Te za duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩsi'uihā na te dama 're ĩrowasu'u mono ō na hā, ĩmama te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina si, te dama 're ĩrowasu'u mono na hā. ²⁹We ĩzatōrī'wa hā te te ĩma 're ĩroti mono zéb zarina si, wa tō te tāma āma 're uwaimrami u'āsi. Taha wa, ĩ'rata te 're sāmra u'āsi. Te te 're ĩrēme mono ō di. — Āne Zezusi ma tō tāma siwasu'u za'ra.

³⁰Tawamhā ĩmreme hā da te wapari za'ra wamhā, ma tō da'hā na Danho'reptui'wa na saze za'ra ni.

Īsazei uptabi 'wa, za 're ĩdanomro mono zé wasu'u

³¹Tawamhā Zezusi te tāma nharī za'ra, ĩsazei'wa norī ma hā:

— ĩmreme 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono wamhā, ĩzazei uptabi 'wa, te za 're anomro aba mo. ³²Tawamhā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā. Ta hā tō sena uptabi. Taha zarina te za asō'reptuzé hā asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, wada'uri āna si'uihā na 're ĩhāimana za'ra mono norī ne, rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da oto. — Āne Zezusi te tāma rowasu'u za'ra.

³³Tawamhā te duré asa tāma nharī za'ra, Zezusi ma:

— Wa norī hā Abra'āhā nhihudu, wa 're wanomro. Niwa dama romhuri'wa da, danhimi'uipra na 're wahāimana za'ra mono ō di. E niha wa za tawamhā wanho'reptuzé hā wasina wa te 're waihu'u za'ra.

³⁴Tawamhā Zezusi asa te duré tāma nharī za'ra:

— Tō sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasété na 're danomro u'āsi mono wamhā, dawasété, da te 're sahāri waihu'u za'ra mono ō di za, danhimi'uipra norī hā titede'wai hawi 're ĩwairébé waihu'u mono ō ne. ³⁵Apito ma, romhuri'wa norī hā, apito 'ra me, aiwab ō di. Apito 'ra, te za timama nhorōwa āma 're sāmra u'āsi, ĩ'ra wa. Tāma ĩromhuri'wa norī hā ĩsōrōwa āma 're si'ubumroi u'āsi mono ō di za. ³⁶Wa hā wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra na. Aiwasété hawi te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono wamhā, tō sena te za rowē na ĩ'āma 're anomro aba mo. ³⁷A norī wa'wa hā Abra'āhā nhihudu te 're anomro aba mo. Āne na ĩma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane nherē, ĩsihudu nherē, ma tō asiwi ĩwē'ō za'ra wa'wa, asiwi ĩwīrī za'ra wa'aba da. E marī wa. ĩnhimiroti hā taré asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono wa. ³⁸Wa hā ĩmama, te te ĩma 're ĩwaihu'u mono zéb zarina si, wa tō aima te 're waihu'u za'ra wa'wa. A norī wa'wa hā aimama te te 're ĩ'aiwada'uri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo. — Āne Zezusi te tāma nharī za'ra.

³⁹Tawamhā Zezusi ma, te duré asa nharī za'ra, āne:

— Wa norī hā, Abra'āhā nhihudu.

Tawamhā asa te duré Zezusi hā tāma nharī za'ra:

— Abra'āhā nhihudu uptabi 'wa'āhā, te aré 're anomro wē wa'aba mo, ĩsine. ⁴⁰'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā tō sena uptabi. Taha si, wa tō te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, te te ĩma 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina. Tane nherē, ma tō ĩ'āma asima ĩroti za'ra wa'wa, asiwi ĩwīrī za'ra wa'aba da. Āne dama 're hāimana mono ō di, Abra'ā hā. A norī wa'wa hā aimama ne, te 're anomro aba mo. — Āne Zezusi te tāma nharī za'ra.

⁴¹Tawamhā asa te duré tāma nharī za'ra:

— Misire Wamama hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Wa norī hā ĩ'ra uptabi, wa 're wahāimana za'ra.

⁴²Tawamhā Zezusi hā te duré asa tāma nharī za'ra:

— Tō sena 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, Aimama za'ra wa'aba 'wa'āhā, te aré asiwi 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mo. E marī wa. ĩhawi we ĩmorī wa, atēme za'ra wa'aba. ĩsi'uihā na we ĩmorī ō di. Ta hā ma tō we ĩzatō. ⁴³E niha aima waihu'u pese za'ra wa'aba ō di, ĩnhimirowasu'u hā. Wē nherē, aima wapari ze za'ra wa'aba ō wa, aima pibu prā za'ra wa'aba di. ⁴⁴⁻⁴⁵Aimama za'ra wa'wa hā, Wa'uburé. A norī wa'wa hā ĩ'ra te 're anomro aba mo. Te te sima 're ĩwē mono zēm na si, te asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo, tāma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Ta hā dapoto na'rata hawi dapārī'wa te 're mo. Sadawa

nhipese u'ási wa, tō sena te te dama 're rowasu'u mono ō di. Tizadawa nhipese na ma tō sāna'rata. Simirosa'rata wasété u'ási wa, sadawa nhipese u'ási di. Taha wa, ĩ'ra 're anomro aba mono wa, ĩnhimirowasu'u hā tō sena nherē, āma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō di. ⁴⁶⁻⁴⁷ Tō sena na wa aima te 're wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'ási mono nhimiroti hā. Tane nherē, ĩnhimirowasu'u na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō di. E marī wa. 'Re ĩhāimana u'ási mono nhīb'a'uwē norī si te za te te 're wapari pese za'ra, ĩsimiroti hā. A norī wa'wa hā ĩsib'a'uwē 're anomro aba mono ō di. Taha wa, ĩsimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono ō di. — Āne Zezusi ma tō tāma waihu'u za'ra.

Zezusihi wasu'u, Abra'āhā wasu'u me

⁴⁸ Tawamhā dama ĩpire norī hā ma tō asa tāma nharī za'ra:

— A hā, samaritanu. Wa'uburé ré, 're aimorī wa, te asimiza'rese āna āne na hā wama ĩrowasu'u. Tō sena, wa tō nasi āne na aima nharī za'ra ni. — Āne te taré tāma nharī za'ra, Zezusihi ma.

⁴⁹ Tawamhā Zezusi asa te tāma nharī za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're ĩmorī ō di. Wa hā ĩmreme wazép sina, wa ĩmama hā te aima 're wasu'u wē za'ra wa'wa. Tazahā a norī wa'wa hā asiséb āna te āne ĩma ĩnharī wasété za'ra wa'wa. ⁵⁰ ĩ'āma 're dawata za'ra mono zō, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono ō di, wa hā. Misire ma tō te te sima 're da'awē, ĩ'āma 're dawata za'ra mono da. Tō ĩ'uwaiwaba te te ĩ'āma sima 're ĩda'awē mono zé hā. ⁵¹ Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. ĩnhimiroti hā da te 're 'madá'á pese za'ra mono wamhā, 're dadá'á za'ra mono āna te za 're dahāimana u'ási za'ra. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

⁵² Sō'awi te te tāma rowasu'u za'ra ō wa, ĩmreme hā tāma pibu prā za'ra di. Taha wa, asa te duré Zezusihi ma nharī za'ra:

— Wa'uburé ré, 're aimorī na, wama aiwaihū'u pese za'ra di oto. Wahi'rada Abra'ā hā ma tō dārā. Uburé 'Re ĩhāimana u'ási mono zadawa wasu'u'wa norī zama ma duré tidā'ā za'ra. Tane nherē, ma tō ĩnha, da te 're asaze za'ra mono wamhā, 're dadá'á za'ra mono āna, 're idahāimana u'ási za'ra mono na hā. ⁵³ E Abra'āhā nhīpai u aĩpire bā, te āne wama ĩnharī za'ra. Ma tō dārā, ta hā. 'Re ĩhāimana u'ási mono zadawa wasu'u'wa norī zama ma tō duré 're dā'ā za'ra. E 'wa hā bété, a hā. Ma'ápé asina asimirosa'rata na wama waihu'u za'ra na, wa te aiwaihū'u za'ra da.

⁵⁴ Tawamhā Zezusi te duré asa tāma nharī za'ra:

— Wa hā, ĩpire na ĩsina 're ĩwata mono 'wa'āhā, aré dama ĩwapure di. ĩmama si te ĩpire na te te dama 're ĩwasu'u. Ta hā Asib'apito na te 're ĩsisi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'ási mono hā. ⁵⁵ Tane nherē, Asib'apito na 're sisi za'ra wa'aba mono nherē, waihu'u za'ra wa'aba ō di. Taha wa, te taré Asib'apito na 're ĩsisi za'ra wa'aba mo. Wa hā wa tō waihu'u, 'Re ĩhāimana u'ási mono hā. Aima sō 're ĩnhimrami za'ra wa'aba mono 'wa'āhā, aré ĩzadawa nhipese di wa hā, asine za'ra wa'aba. Tō sena wa tō waihu'u, 'Re ĩhāimana u'ási mono hā. ĩsimiroti hā wa tō duré te 're 'madá'á pese. ⁵⁶ Aihī'rata 'wa, Abra'ā hā ma tō ĩwaihu'u siro, we datēme ĩmorīzém na hā ti'ai u. Taha wa, Abra'āhā ma, rowē di. Te 're to. — Āne Zezusi te tāma rowasu'u za'ra.

⁵⁷ Tawamhā te asa tāma nharī za'ra, dama ĩpire norī hā:

— E niha ma tō Abra'ā hā ĩwaihu, duréi pese dawi dā'ā nherē. Te aré āne wama ĩwasu'u za'ra, ai'āma wahub ahā uptabi 'wa'āhā. Zahadu a hā, ai'āma wahub ahā ō di. ⁵⁰ na zahadu ai'āma wahub ō di. — Āne te Zezusihi ma, nharī za'ra.

⁵⁸ Taha wa, Zezusi te duré asa tāma nharī za'ra:

— Tō sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Abra'ā hā poto ō ré, wa 're ĩhāimana u'ási. — Āne Zezusi ma tō tāma siwasu'u za'ra, dama ĩpire norī ma.

⁵⁹ Tawamhā te te sadawa 'ru za'ra wa, ma ēne hā sada waibu za'ra, te te siwi āma wīrī da. Tane nherē, te te siwi wīrī ō di, rob u watobro da, tiwi si'wahi za'ra wa, 'ri 'wawi wa'ra hawi.

9

Zezusi hā aibā ĩpotozém hawi ĩtob'a te te ĩpesezé wasu'u

¹ Tawamhā morī ré, ma tō aibā hā tisā Zezusi hā, ĩwaptā'āzém hawi ĩtob'a hā. ² ĩsiré, wa te wasiwi sāmri za'ra wa, wa tō āne wasiwi sadanharī ni:

— E marī wa, ma tob'a na waptārā. E tiwasédé te te 'manharī wa, ma tob'a na waptārā. E ĩmama norī hā timro me tiwasédé te te 'manharī zahuré wa, ma ĩ'ra hā tob'a na waptārā.

³ Taha wa, te Zezusi hā asa wama nharī za'ra:

— Mare di. Tiwasédé te te 'manharī ō di. ĩmama norī zama, tiwasédé te te 'manharī zahuré ō di. Rowē na 're morī wa za, ma tob'a na podo, ĩwaihu'u pese na da te waihu'u za'ra da, 'Re ĩhāimana u'ási mono hā. ⁴ Ta hā ma tō we ĩzatō, dapawaptom na te tāma 're romhuri mono

da. Rowa'a ré, te za da te 're romhuri za'ra. 'Re mara mono wa, da te 're romhuri waihu'u za'ra mono ò di. Tane rowê ré, wa za wa te tãma 're romhuri za'ra. ⁵Tawamhã ti'ai ãma 're ìnhamra mono ré, dama rob'uuiwê'wa ne, wa hã dama rowê nhomri'wa, wa 're ìhãimana. — Æne te wama siwasu'u.

⁶⁻⁷Tawamhã Zezusi hã ma tò tizadaipro hã oto time ti'ai u, ti'a te te ãma wai'ò da, te te ãma tomhã u'ré da. Tawamhã tinhiptòmo na ma tò sada a'ã. Te te ãma tomhã u'réi pari wamhã, te tãma tinha:

— Mo oto aimorì pu'u u, asitòmo upsò da, Siro'é na pu'u nhisi u. — Æne te satò. Siro'é na pu'u nhisi hã dazatorì, te wasu'u.

Taha wa, te mo, sitòmo upsò da. Sitòmo upsòi wamhã, tòmo wê di oto aibã hã. Tawamhã te wei mo apã. ⁸Tawamhã da te 'madã'ã za'ra wamhã, te dasima rowasu'u za'ra ni, ãne:

— E ò hã rob'uipezém na te te 're da'awari mono da, 're ìsãmra mono. — Æne te dasima rowasu'u za'ra ni, ìsoròwa 'rata 're ìdahãimana za'ra mono norì hã. Tob'a ré, te te siwi 're ì'madã'ã za'ra mono norì me, te ãne sima rowasu'u za'ra.

⁹Tawamhã ni'wam norì hã te sima rowasu'u za'ra:

— Tô ò hã, tob'a na aré 're ìsãmra mono.

Ni'wam norì hã te duré sima rowasu'u za'ra:

— Mare di. Ta hã ò di. Taré ìtob'a ne, ò hã.

Tawamhã te te sina dawapari wamhã, te oto dama sina wasu'u, tito pese'wa hã:

— Wa hã ìtob'a di aré tó.

¹⁰Tawamhã te sadanharì za'ra:

— E niha ma tò atòmo wê.

¹¹Taha wa, te asa tãma siwasu'u za'ra:

— Aibã hã ma tò tizadaipro na waza ti'a hã, te te ãma ìtomhã u'ré da, Zezusi na ìsisi hã. Pu'u u ìmorì da, te ìma rob'ru, ìsitòmo upsò da. Taha wa, wa tó mo. ìsitòmo upsòi wamhã, ìtòmo wê di oto. — Æne te aibã hã sina dama wasu'u.

¹²Tawamhã ma tò sò sadanharì za'ra:

— E mahãta tawamhã, Zezusi hã.

Tawamhã te asa tãma rowasu'u za'ra:

— Me. Wa hã te waihu'u ò di. — Æne te asa tãma rowasu'u za'ra, aibã hã.

Parisezu norì hã aibã ìtob'a, Zezusi te te ìpe, te te siwi ìsadanharizé wasu'u

¹³Tawamhã parisezu norì u te siwi saprò, aré tob'a na 're ìsãmra mono hã. ¹⁴Romhuri zahãrizém na te ìtème siwi saprò, Zezusi hã tizadaipro na ti'a te te ìwazarizém na, duré te te ìto pesezém na, sabadu na. ¹⁵Tawamhã te te ìtème siwi ãwisi za'ra wamhã, te siwi sadanha, parisezu norì hã, niha te te ìto pesezéb zò. Tawamhã asa te tãma siwasu'u za'ra:

— Tizadaipro na ti'a hã te te ìwai'ò na, ma tò ìtòmo u'ré. Taha pari, wa tò ìsitòmo upsò. Æhãna hã wa oto rob'madã'ã wê.

¹⁶Tawamhã ni'wam norì si, te Zezusihi ma nharì za'ra, parisezu norì hã:

— Ò hã sabadu na te te pese nheré, te te 'madã'ã pese ò di, romhuri zahãrizém na roti hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã we te te satòrì ò di. We te te satòrì 'wa'ãhã, te aré te te 're 'madã'ã pese, ìsimiroti hã. — Æne te Zezusihi ma nharì za'ra.

Tawamhã ìhãiba amo norì hã te rowasu'u za'ra duré:

— 'Re morì wasété 'wa'ãhã, aré waihu'u pese ò di, marì dama ì'manharì waihu'u ò hã te te dama 'manharì da hã. — Æne Zezusihi ãma ma tò tasisada 'ràmi za'ra ni. ¹⁷Taha wa, te duré siwi sadanha, parisezu norì hã:

— Ò hã te te ato pese nheré, e niha asimirosa'rada hã ãma hã.

Tawamhã ma tò duré asa tãma nharì za'ra:

— Ò hã 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. — Æne te tãma rowasu'u za'ra.

¹⁸Tòmo wê u'ãsi, 're morì newamhã, te te ìto pesezém na ma tò wawã za'ra, dama ìpire norì hã. Taha wa, ma tò aibã mama zò tihãrà za'ra, te te ãma sadanharì za'ra da. Ìna zò zama te tihãrà za'ra. ¹⁹⁻²¹Tawamhã ìtème simasisi zahuré wamhã, te ãma siwi sadanharì za'ra:

— E ò hã ai'ra. Ma tò dama ìwasu'u wa'wa, tob'a na ìwaptã'ã na. E niha ma Æhãna titòmo wê, tob'a nheré. Rob'madã'ã wê di oto.

Tawamhã ìmama te asa tãma nharì za'ra:

— Ta hã tó wa'ra, te 're mo. Tob'a na ma tò waptãrà. Æne na wama waihu'u pese di. Niha oto te te ìrob'madã'ã wê na wa te waihu'u ò di. Duré ìto pese'wa hã wa te waihu'u ò di. A norì wa'wa hã te za ì'ra hã asiwi ìsadanharì 'wa, ìto pese'wa zò te te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Ma tò tiprèdu oto. Si'uihã na te za aima siwasu'u za'ra wa'wa.

²² Āne Īmama te tāma nharī za'ra, dama ĩpire norī mre me pipa te. Āne ma tō sima āma roti za'ra aré: “Ní'wam norī hā Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu na te te saze za'ra wamhā, wa za wa te tiwi 're rosawi za'ra, rowahutuzéb u dame 're sisisi tō mono da.” Āne na ma tō te te sima 're roti za'ra. ²³ Taha wa, te te tāma wasu'u za'ra ō di, t'ira to pese'wa hā. Ī'ra si te te siwi sadanharī za'ra da, Ī'ra hā oto prédu wa, te t'ira si tāma 'ru za'ra.

²⁴ Tawamhā parisezu norī hā te sō tihārā za'ra, te te ĩto pese zō, apā ĩtēme sébré za'ra da. ĩtēme sébré za'ra wamhā, te tāma nharī za'ra:

— Zezusi hā 're morī wasété di. Āne wama waihu'u pese za'ra di. Ma'āpé 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si aiwata, taha si te te ato pese wa.

²⁵ Tawamhā ma tō asa tāma nharī za'ra:

— Āté tō sena 're morī wasété di, Zezusi hā. Āté 're morī wē di. Wa hā te waihu'u ō di. ĩtōmo wē zép si, wa tō ĩsina waihu'u. ĩtob'a u'āsi, wa aré 're ĩnhamra. Āhāna ĩtōmo wē di oto.

— Āne te tāma siwasu'u za'ra, parisezu norī ma.

²⁶ Tawamhā asa te te ĩto pese ma, te nharī za'ra:

— E niha ma tō ato pese.

²⁷ Taha wa, te aibā hā asa duré tāma nharī za'ra:

— Wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherē, āma ĩwapari ze za'ra wa'aba ō di. E marī da, wa za bété aima ĩsiwasu'u na sahu za'ra wa'wa. E Zezusi hā saze za'ra wa'aba da bā, wa za ĩsiwasu'u na aima sahu za'ra wa'wa. — Āne te tāma nharī za'ra.

²⁸ Tawamhā te te sadawa 'ru za'ra wa, te asa tāma nharī za'ra:

— A hā ĩsazei'wa, te 're aimo. Wa norī hā Mozésihī zazei'wa, wa 're wanomro. ²⁹ 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō Mozésihī ma pisutu, ĩsadawa para datēme 're morī da. Āne wama waihu'u pese za'ra di, wa norī hā. Ō hā bété, Zezusi hā e ma hawi te wei mo. Wa norī hā āne na hā wa te waihu'u za'ra ō di.

³⁰ Tawamhā te duré asa tāma nharī za'ra:

— E niha bété, Zezusi te te ĩto pese nherē, waihu'u za'ra wa'aba ō di, we ĩsatōrī'wa hā. ³¹ Ní'wa hā 're morī wasété wamhā, ĩmreme te te 're wapari mono ō di za, te te tāma āma 're a'uwaimrami mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Ní'wa hā ĩsimiroti te te 're 'madā'ā pese mono wamhā, te za ĩmreme hā te te 're wapari u'āsi, te te tāma āma 're uwaimrami u'āsi mono da. Āne wama waihu'u pese za'ra di, wa norī hā. ³² Ropoto na'rata hawi 're datob'a za'ra mono wa, ní'wa hā te te 're da'ato pese mono ō di. ĩwasu'u hā robaba di aré. ³³ Ō hā aibā hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hawi wei morī ō 'wa'āhā, aré ĩto pese ō di. Tāma waihu'u ō di aré. — Āne te tāma nharī za'ra.

³⁴ Tawamhā parisezu norī, te asa tāma nharī za'ra:

— Aiwasété ré, ma tō ana dub're asa'ē. Taha wa, ma tō atob'a na aipo. E niha te bété wama ĩrowasu'u za'ra, aiwasété nherē. Mo oto aimorī. Rowahutuzéb u dame 're azasi mono ō di za oto. — Āne Zezusi te te ĩto pese ma, te nharī za'ra, parisezu norī hā.

Sō'awib ō nherē, Zezusi hā datob'a na tizazei'ō'wa norī āma ĩsimiré'ézé wasu'u

³⁵ Tawamhā te te ĩto pese wi, te te tiwi ĩrosawi za'ra zé hā ma tō wapa, Zezusi hā. Taha wa, te sō rob'madā, tindhimito pese zō. Te te sāmri wamhā, te tāma tinha:

— E dasiré ĩpodo hā, ma tō ĩsaze.

³⁶ Tawamhā asa te Zezusihī ma tinha:

— E 'wa hā dasiré ĩpodo. Ma'āpé ĩma wasu'u na, te waihu'u da, duré te saze da.

³⁷ Tawamhā Zezusi asa te duré tāma tinha:

— Wa hā dasiré ĩpodo, ĩ'madā hā wa aima ĩsiwasu'u.

³⁸ Tawamhā ma tō aibā hā Zezusihī ma tinha:

— Apito, wa za oto asaze.

Tahā wa, hi'rātītō ma tō tāma nhamra, Zezusihī āma wata da.

³⁹ Tawamhā Zezusi te dama tinha:

— Tí'ai u, wa we datēme mo, te da'āma 're arowairébé mono da. E marī da. Tipē'ē 're, tob'a na 're ĩsiwaihu'u za'ra mono norī hā tob'a āna oto 're nomro mono da, duré tipē'ē 're, tob'a ō na taré 're ĩsi'madā'ā za'ra mono norī hā tob'a u'āsi 're nomro mono da. — Āne Zezusi ma tō dama rowasu'u.

⁴⁰ Tawamhā parisezu norī ĩ'rata ĩsimasa, te tāma nharī za'ra:

— Wa norī hā bété. E wapē'ē 're, watob'a na wa 're wanomro. E wa norī hā te ĩwasu'u za'ra.

⁴¹ Tawamhā Zezusi asa te tāma nharī za'ra:

— Aipē'ē 're, atob'a na 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'āhā, te te 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō di aré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Tawamhā aipē'ē 're, atob'a ō na 'rāwi 're

asi'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za te te 're aiwê'ô za'ra wa'wa. — Āne Zezusi ma tô tâma rowasu'u za'ra, parisezu nori ma.

10

Pone'ërebâ 'madâ'â'wa na, Zezusi hã te te sina ïsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te duré pone'ërebâ tede'wai wasu'u hã dama wasu'u. Āne te dama wasu'u:

— Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, pone'ërebâ tede'wai wasu'u na. Pone'ërebâ hã wa'ra 're, 're simi'wara mono wamhã, ïsimisaihuri hã 'ridawa u, sô 're sisisi mono ô di. Wa'ra na si te za sô 're sarôtô za'ra. ² Ītede'wa si te za 'ridawa u sô 're ne, 're zasi mono da, wa'ra 're. ³ Ta hã 'ridawa u, sô 're simasisi mono wamhã, ïmreme te za waihu'u za'ra, pone'ërebâ hã. Īsisi mono bâ, te za sitême sô 're hãrã, rob u te te 're sani za'ra mono da. ⁴ Tinhimizama hã rob u te te 're simroi mono wamhã, ïsôwa te za 're ne. Titede'wai mreme te te waihu'u pese za'ra wa, te za ïsarina 're nomro, ïsimizama hã. ⁵ Pone'ërebâ tede'wai upana nherê, e te za dazarina 're nomro. Mare di. 'Re nomro mono ô di za, dazarina. Te za tiwi 're sisa're, ïmreme te te 're waihu'u za'ra mono ô wa. — Āne Zezusi, ma tô dama rowasu'u, pone'ërebâ tede'wai wasu'u na.

⁶ Tane nherê, marĩ te te ïwasu'u hã da te waihu'u za'ra ô di.

Zezusi hã 'ridawa na te te sina ïsimiré'ézé wasu'u

⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— Tô sena wa za aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã wa 'ridawa na ïsina simiré'é, pone'ërebâ 'mazasizém na wa'ra u. ⁸ Pone'ërebâ hã, titede'wai upana nori mreme hã te te 're wapari za'ra mono ô di za, ïsipsaihuri nori mreme hã, danhibrob zô dapãri'wa nori mreme hã. Tane 'Re ïhãimana u'ãsi mono zazei uptabi 'wa nori hã te te 're wapari za'ra mono ô di za, aimawi te te dama 're ïrowasu'u za'ra mono nori mreme hã, ïwana datême 're ïnomro mono nori mreme hã. ⁹ Wa hã, 'ridawa na wa tô ïsina simiré'é, ïsiwaprosi Danho'reptui'wai wa. 'Ridawa na te za wa'ra u 're sisisi, pone'ërebâ hã. 'Re sisisi mono wamhã, tâma 're rowê za'ra mono di za. Tane, da te 're ïzaze za'ra mono wamhã, dama 're rowê za'ra mono di za, wa hã te 're da'anho'reptui u'ãsi mono wa. Wa'ra hawi, te za pone'ërebâ hã tisa zô 're wairébé. Īsa zô, tiwi 're rowaptã'ã za'ra mono ô nherê, tâma 're rowê za'ra mono di za. Tane ïzazei'wa nori wi, ïwê zô tiwi 're rowaptã'ã za'ra mono ô di za. ¹⁰ E marĩ da, te ïsimisaihuri nori hã wa'ra u 're sisisi. Pone'ërebâ zô 're nomro, te te dawĩ 're waihuu mono wa, te te dawĩ 're simroi mono da. Tanei ô di, wa hã. Wa hã wa tô we datême mo, robzei u'ãsi ï'ãma 're danomroi mono da, duré 're dadã'ã za'ra mono ãna, 're dasi'ubumroi u'ãsi mono da, hãiwa ãma.

Zezusi hã pone'ërebâ tede'wa na te te sina ïsimiré'ézé wasu'u

¹¹ — Wa hã pone'ërebâ tede'wa na, wa ïsina simiré'é, tinhimizama te te 're ï'azawi pese mono na. E marĩ wa. Īsisawi ãna, ïzazei'wa nori zãda, ïdã'ã wa za, te 're anho'reptui mono da. ¹² Tite wa, te te 're azawi pese, tinhimizama hã, pone'ërebâ tede'wa hã. Tãma ïromhuri'wa hã tite ô wa, te te 're azawi pese mono ô di. Taré rob'uiprazéb zô si, te te 're romhuri. Robzahi hã we sô mori wamhã, te za tiwi wara. Pone'ërebã, te za rême za'ra. Taha wa, te za mai'ã, robzahi hã. Te te mai'ãri wamhã, te za ãma ropé. ¹³ E marĩ wa, te za tiwi wara, romhuri'wa hã. Ītede'wai ô wa, te za tiwi wara, te te 're azawi pese mono ô wa. ¹⁴⁻¹⁵ Wa hã pone'ërebã tede'wa, ïsimizawi pese na, wa tô ïsina simiré'é, ïzazei'wa nori te 're azawi pese mono wa. Īmama hã ma tô ïwaihu'u, ti'ra na. Wa hã wa duré ô hã waihu'u, Īmama na. Tane duré ïzazei'wa nori hã wa tô te 're awaihu'u u'ãsi, ïnhib'a'uwê na. Īzazei'wa nori hã ma tô duré ïwaihu'u za'ra, ïnhib'apito na. Ta nori zãda, wa za ïsisawi ãna dãrã, te 're anho'reptui mono da. ¹⁶ Ni'wam nori hã te duré 're nomro, ïnhib'a'uwê 're hãimana za'ra mono da hã. Ta nori ãma, wa za pone'ërebã na simiré'é za'ra, ïnhimiwa'ra 're, 're ïsi'ubumroi mono ô na hã. Ta nori zãma wa za ïsitême ubumro. Tawamhã te za ïmreme hã te te 're wapari pese za'ra. Pone'ërebã nori hã maparane danhimi'ubumro hã siré oto 're ïsi'ubumroi mono ne, te za simisutu ïnhib'a'uwê 're nomro, misi ï'madã'ã'wa, tâma 're ïhãimana za'ra mono wa za.

¹⁷ — Taha wa, Īmama te te 're ïzawi pese, ïsisawi ãna, sada ïdã'ã za'ra wa za, apã ïhãiwa'utu pari, 're ïmori u'ãsi da. ¹⁸ Dasi'uihã na da te dasiwi ïwĩri da hã mare di. Īsi'uihã na, wa za dãrã, dadãda. Wa za duré hãiwa'udu, ïsi'uihã na. Āne wa za 'manha, Īmama te te ïma ïpisutuzéb zarina. — Āne Zezusi te dama siwasu'u.

¹⁹⁻²¹ Tawamhã ïmreme, te te wapari za'ra wamhã, ma tô ni'wam nori hã dama rowasu'u za'ra, ãne:

— Wa'uburé ré, 're mori wa, te ãne simiza'rese ãna wama siwasu'u. E marĩ da, te za bété ïmreme hã ïwapari za'ra wa'wa.

Tawamhā ni'wam norī hā te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're morī 'wa'āhā, aré mreme wē ō di. Mreme wē di, ō hā. E wa'uburé, ma tō pawapto, itob'a te te ito pese da hā. Mare di. Ta hā waihu'u ō di. — Āne Zesusihī āma ma tō tasisada'rāmi za'ra ni.

Zudezu norī hā, Zesusi te te siwi iwē'ō za'ra zé wasu'u

²²⁻²³ Tawamhā wasiré zudezu norī hā daro mono bā ma tō duré si'rā'ōtō, Zeruzarē āma, 'Re ihāimana u'āsi mono āma dawata za'ra da. E marī wa. Apā 'ri za'ēne hā te te tāma pisutu za'ra wē te, āma 're idawata za'ra mono zéb da hā ma tō tasi'rā'ōtō ni, bādā dama ipire na, āma dasipo're pu'u za'ra da, rowa'u'u wahā, 're sa'wari mono ré. Tawamhā Zesusihī me, wa ai'aba'rē ni, 'ri za'ētē u. 'Ri 'wawi wa'ra wa'wai baba, wa 're wanomro, Apito Saromahā nhib'uriti na uriti nhisi wa'wai baba. ²⁴ Tamomo ma tō itēme si'rā'ōtō, dama ipire norī hā, Zesusihī u. Tawamhā te tāma nharī za'ra:

— E niwa te za wama asiwasu'u za'ra. Wama asiwasu'u za'ra zéb zō, wanhipari wa'za'ra di. A hā, tō sena Danho'reptui'wa da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te aipisutu wamhā, ma'āpé sō'awi wama asiwasu'u za'ra na, wa te aiwaihū'u za'ra da. — Āne te Zesusihī ma nharī za'ra.

²⁵ Tawamhā Zesusi hā te asa tāma nharī za'ra:

— Wa tō aima isiwasu'u pari za'ra wa'wa. Tane nherē, imreme na 're izaze za'ra wa'aba mono ō di. Imama zadawa para, wa tō marī dama i'manharī waihu'u'ō hā te dama 're ab'manharī wē, da te 're iwaihu'u za'ra mono da. ²⁶ Tane nherē, asina 're i'umnhasi za'ra wa'aba mono ō di, inhib'a'u'uwē 're anomro aba mono ō wa. ²⁷ Inhib'a'u'uwē si te za imreme hā te te 're waparī pese za'ra. Pone'ērebā tede'wa, tinhimizama hā te te 're i'awaihu'u mono ne, wa tō inhib'a'u'uwē norī hā waihu'u za'ra. Ta norī si te za inhimiroti hā te te 're 'madā'ā pese za'ra. ²⁸ Ta norī ma, wa za pisutu za'ra, 're dā'ā za'ra mono āna, 're hāimana u'āsi za'ra mono da, hāiwa āma 'Re ihāimana u'āsi mono 'rata. Ni'wa hā te te i'wi 're waibui mono ō di za, izazei'wa norī hā. ²⁹ Imama, ma tō ima pisutu za'ra, inhib'a'u'uwē si 're nomro mono da. Ta hā danhipai u, uburé dama pire di, Imama hā. Uburé marī ma, pire di, hāiwa āma ti'ai āma zaka. Taha wa, ni'wa hā te te tiwi 're waibui waihu'u mono ō di za. ³⁰ Wa norī hā aiwa waihu'u pese di, Imama me. — Āne Zesusi te tāma siwasu'u za'ra, dama ipire norī ma.

³¹ Tawamhā ta norī hā ma duré ēne hā sada waibu, te te āma siwi wīrī da. ³² Taha wa, te Zesusi hā duré tāma nharī za'ra:

— Wa hā Imama te te ima ipisutuzéb zarina, wa tō marī dama i'manharī waihu'u'ō na te 're da'apawaptob u'āsi. E ma hā inhimipawaptobzé hā aima wē za'ra wa'aba ō wa, te za asiwi iwīrī 'wa, ētē na. Ma'āpé, ima waihu'u za'ra wa'aba.

³³ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— 'Re da'apawapto mono wa, wa te wasiwi aiwīrī ō di za. Aimreme wasété wa, wa za wasiwi aiwīrī ni. Ti'ai āma aipoto nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono me, aiwa aiwaihū'u pese aba na asiwasu'u wa, wa za wasiwi aiwīrī ni, aimreme wasété wa.

³⁴⁻³⁶ Tawamhā Zesusi asa te tāma nharī za'ra:

— E i'ra na isiwasu'u wa, ma tō imreme hā asiwi iwē'ō za'ra wa'wa. Duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono, ma tō tinhimiroti hā te te dama 're awaihu'u, da te dasima āma 're roti za'ra mono da. Ti'ra na ma tō roti'wa norī hā te te 're sisi za'ra. Āne ma tō ibaihā na āma rob'ui'ére, isadawa wasu'u'wa hā. Tō sena, imreme ui'ére hā. Roti'wa norī hā, ti'ra na te te 're sisi za'ra mono wamhā, e wa hā imreme wē'ōre di, i'ra na isiwasu'u wamhā, ti'ai u wme te te izatōrī nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. ³⁷⁻³⁸ Imama hā tiwaihu'u pese na, te te 're da'apawapto. Izama, wa tō isine te 're da'apawapto. Taha wa, te za i'ra na iwaihu'u za'ra wa'wa. Isine, te 're da'apawapto mono ō wamhā, i'ra na 're izaze za'ra wa'aba mono ō di za. I'ra na wa tō aima 're isiwasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherē, imreme na 're izaze za'ra wa'aba mono ō di. Taha wa, Imama hā tiwaihu'u pese na te te 're ida'apawapto mono ne, te 're da'apawapto mono nherē, te za i'ra na 're izaze za'ra wa'aba mo. Tawamhā te za iwaihu'u za'ra wa'wa, i'āma 're ihāimana mono na, Imama hā. Te za duré iwaihu'u za'ra wa'wa, Imama āma 're ihāimana mono na. — Āne Zesusi te tāma siwasu'u za'ra.

³⁹ Tawamhā ma tō duré sima wē za'ra, te te siwi āri da, dama ipire norī hā. Tane nherē, tiwi simani za'ra wa, te te siwi āri za'ra ō di.

⁴⁰ Tawamhā apā ma tō mo, Zodā pa u Zesusi hā. Isiré, wa ai'aba'rē ni. Tawamhā wasihutu wi, wa saprī za'ra ni, zara u. Zuwā Batita hā ā dawabzuri te te dama 're i'ab'manharī 'rata mono zéb u, wa saprī za'ra ni. Tame te a'ā nhamra, Zesusi hā. ⁴¹ Tame āma ré, te da'ahā na nasi itēme aihutu ni. Nasi itēme dasihutu wamhā, āne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Zuwā Batita hā, imreme na da te 're saze za'ra mono da, marī dama i'manharī waihu'u'ō hā te te dama 're ab'manharī mono ō di. Tane nherē, tō sena ma tō Zesusi hā te te dama 're wasu'u. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴² Taha wa, tame wasi'ubumroi ré, ma tô da'ahâ na Zezusi hâ saze za'ra ni, Danho'reptui'wa na.

11

Razaru idâ'âzé wasu'u

¹⁻³ Tawamhâ aibâ hâ te 're hâimana, Razaru na ĩsisi hâ. Betânha na 'ri wa'otô nhisi âma te 're sâmbra. Tame te duré ĩhidiba norĩ hâ 're simasisi zahuré Mariza norĩ hâ, Mataha me. Mariza hâ niwapsi te za Zezusihi para u'rê, wedewa'u zadaze na, tâma rowê da. Taha parip si te za para u'ô, tizéré na.

Tawamhâ ma tô tihâzé, Razaru hâ. Hâzé wa, ma tô ĩhidiba norĩ hâ da'mazató, Zezusihi zô da'maimorĩ da, ĩhitébré hâ te te tâma 'maiwasu'u da. ĩtême wisi wamhâ, âne te Zezusihi ma sadawa wasu'u:

— Apito, aibâ 're ĩsawi pese mono hâ ma tô tihâzé.

⁴ Tawamhâ Zezusi hâ te te wapari wamhâ, te tinha:

— Tane tô. Dâ'â u'âsi nomro ô di za. Taha wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're dawata za'ra, waihu'u pese wa. ĩ'âma zama te za duré 're dawata za'ra. Wa hâ ĩ'ra wa, te za duré ĩ'âma 're dawata za'ra. — Âne te Zezusi hâ tinha.

⁵ Mata norĩ hâ Zezusihi ma, sawi pese za'ra di, Razaru norĩ hâ. ⁶ Tane nherê, ĩwasu'u te te wapari wamhâ, awa'awi ĩtême morĩ ô di. Maparane ma tô âma timara, tame sâmbra ré. ⁷ Taha pari, te oto wazatôri za'ra, apâ wa te wasiwi saprôni da, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi u. ĩsiré 're wanomro mono wa, te wazatôri za'ra.

⁸ Taha wa, wa tô asa tâma nharĩ za'ra ni:

— Rowahutu'wa, e niha te za apâ aimo. Nimosi dama ĩpire norĩ hâ te aré siwi aiwĩ, êtê na.

⁹ Tawamhâ âne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hâ:

— Bâtâ pusizém hawimhâ bâdâ sébrézéb u hâ rowa'a di. Tawamhâ, ni'wa hâ rowa'a na morĩ wamhâ, simei ô di za. E marĩ wa. Rowa'a na hâ rob'madâ'â pibui pese wa. ¹⁰ Robra na morĩ wamhâ, te za aime. — Âne sô'awib ô nherê, te wama siwasu'u za'ra, Zezusi hâ. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô tâma pisutu, 're ĩmorizé hâ a'â 're morĩ da. Taha wa, te sina hátâ'â âna 're mo.

¹¹ Tawamhâ Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, âne:

— Wasiwadi te nhono, Razaru hâ. Wa za ĩtême mo, te utu da.

¹² Tawamhâ wa tô duré asa tâma nharĩ za'ra ni:

— E marĩ da, te za ĩtême aimo. Séptâ'â wa, te oto tinhotô wê. — Âne wa tô tâma nharĩ za'ra ni.

¹³ Zezusihi si ma tô idâ'â uptabi na waihu'u. ĩsôtô na te te wama wasu'u za'ra wamhâ, idâ'âzé te wasu'u. Taré sôtô newa, wa norĩ hâ wa te waihu'u za'ra ô di, idâ'âzé hâ. ¹⁴ Wa te waihu'u za'ra ô wa, sô'awi te oto wama rowasu'u za'ra:

— Razaru hâ ma tô dârâ. ¹⁵ Hâzé ré ĩ'rata ĩnhamra ô nherê, ĩma rowê di. E marĩ wa. Romhâimanazéb zarina, ĩwaihu'u pese na ĩzaze za'ra wa'aba wa za, ĩma rowê di. Oto ĩtême wasi'aba'rêi wa'aba. — Âne te wazatôri za'ra, Zezusi hâ.

¹⁶ Taha wa, Tome hâ ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono hâ te wama nharĩ za'ra, âne:

— Oto ĩme wasi'aba'rêi wa'aba, ĩsu da te wa'uprosi da nherê. — Âne te tinha, Tome Didimo hâ. Didimo na ĩsisi hâ dasi'ubza, te wasu'u.

Tawamhâ wa tô ĩtême wasiwi saprôni ni, Betânha na 'ri nhisi u.

Zezusi hâ apâ dahâiwa'utu'wa na ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹⁷⁻¹⁹ Tawamhâ Betanha u wasihutu wamhâ, ma tô ni'wa hâ Zezusihi ma rowasu'u, âne:

— Razaru hâ ma tô dârâ. Ma tô dasiwi sêrê ni. Maparane si'uiwa na ma tô âma timara oto, da te dasiwi ĩsêrêzém na hâ. — Âne te tâma rowasu'u. Betânha u hâ romhuture wa, ma da'ahâ na wawana aihutu ni, Zeruzarê hawimhâ. Si'ubdatô ti'ai pibuzé hâ Betânha u da hâ. Mata norĩ hâ da te pe'êteté zahuré da, ma ĩtême aihutu ni, ĩhitébré hâ tiwi dâ'â zahuré wa. ²⁰ Tawamhâ ni'wa hâ ma tô Mata norĩ ma rowasu'u, âne:

— Zezusi hâ te we oto mo.

Taha wa, ma tô Mata hâ awa'awi watobro rob u, Zezusi hâ te te sina uzusi da. Marizaha si te ĩsa'u nhamra, 'ri para. ²¹ Tawamhâ Mata hâ Zezusi te te sina uzusi wamhâ, âne ma tô tâma tinha:

— Wanhib'apito, wahitébré hâ hâzé ré wa'rata asâmbra 'wa'âhâ, wawi dâ'â ô di aré. ²² Dâ'â nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, aimreme wamhâ, te za aima âma uwaimra.

²³ Tawamhâ Zezusi te asa tâma tinha:

— Tane tô. Dâ'â nherê, te za hâiwa'udu, aihitébré 'wa hâ.

²⁴ Mata te duré asa tãma tinha:

— Tane tō. Bâdâ ma tō sima pisutu 'Re İhâimana u'âsi mono hã, adâ hã te te İ'ahâiwa'utuzéb da hã. Tawapsi te za wahitébré hã dazu hãiwa'utu.

²⁵⁻²⁶ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Wa hã 're dadâ'â za'ra mono nherê, te 're da'ahâiwa'utu mono pari, 're İdanomro u'âsi mono zé te dama 're İ'apisutu mono, wa 're mo. Ni'wam norî hã Danho'reptui'wa na te te sina 're İ'umnhasi za'ra mono wamhã, tãma 're rowê za'ra mono di za. 'Re dâ'â za'ra mono wamhã, dâ'â âna te za 're hâimana u'âsi za'ra, hãiwa âma. E tō sena ma İmreme hã İsaze.

²⁷ Tawamhã Mata asa te tãma tinha:

— İne. Tō sena, wa aimreme hã saze. A hã Danho'reptui'wa da, 'Re İhâimana u'âsi mono te te aipisudu. A hã 'Re İhâimana u'âsi mono 'ra. Wahi'rata norî hã asô 're İsimipari za'ra mono, a hã, ti'ai u we aimorî da hã. — Âne te Zezusihi ma tinha.

Zezusi İsiwa'ôzé wasu'u

²⁸ Tawamhã apâ te mo Mata hã, 'ri tême. Ti'awi pesere ma tō tinoi ma rowasu'u, Marizaha ma:

— Rowahutu'wa te we asô hã, İtême aimorî da.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma si'aba're na wahudu, Zezusihi u wei morî da, Mariza hã. Zahadu 'ri tême, wasihutu ô di. Mata te te İwa'uzusizéb âma, wa zahadu aimasam ni. ³¹ Tawamhã Mariza hã watobro wamhã, ma İsarina wairé rob u, İtême İshitu norî hã. Âne te sima âma romnomri za'ra: "Até tihitébré 'ru u te mo, âma wawa da." Tane nherê, tihitébré 'ru u morî ô di, Mariza hã. Zezusihi u te wei mo. Taha wa, ma tō we İsarina ai'aba're ni.

³² Mariza hã we İtême wisi wamhã, hi'râtîtô ma İpapara nhamra, Zezusihi ma wapu wa. Tawamhã âne te tãma tinha:

— Wanhib'apito, wahitébré hã hâzé ré, wa'rata asãmra 'wa'âhã, aré wawi dâ'â ô di. — Âne te tãma tinha, wawa sina.

³³ Tawamhã Mariza hã pê'êzé te, siwa'ô wa, duré we İsarina İshitu zama 'ry'ry wa, pê'êzé di, Zezusi hã. Pê'êzé ahâ di. ³⁴ Âne ma tō sadanharî za'ra:

— E mame ma tō asiwi İserê 'wa.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u za'ra:

— We aimorî wasiré, sabu da.

³⁵ Tawamhã pê'êzé ahâ wa, te aiwa'ô, Zezusi hã.

³⁶ Taha wa, te dasima nharî za'ra ni:

— Ô hã te te sawi pese uptabi di. Te te sawi pese uptabi wa, te sô tiwawa.

³⁷ Tawamhã da'umro na te tãma nharî za'ra ni, âne:

— Ô hã aibâ İtob'a, ma tō to pese. E niha bété hâzé ré te te pese ô di, dâ'â tō da, Razaru hã. — Âne te tãma nharî za'ra ni.

Zezusi hã Razaru te te İhâiwa'utuzé wasu'u

³⁸ Tawamhã İsiré, wa ai'aba're ni, ab're u. Sa'a zahâpâ, ab're hã. Pê'êzé ahâ di, Zezusi hã. Pê'êzé uptabi na te mo. Tawamhã, ab're u wasihutu wamhã, da te dasiwi âma sitom haré, te êne hã za. Tōmo za'êtê di, êne hã.

³⁹ Tawamhã ma tō Zezusi hã êne hã dama ti'ru, İsitobzé hã da te dasiwi sa're da.

Taha wa, ma tō Mata hã Zezusihi ma tinha:

— Wanhib'apito, da te dasiwi İserêzim na hã, maparane si'uiwa na ma tō âma timara. Taha wa, ma tō ti'ro. E 'ro nherê, te za İsitobzé hã dasiwi sa're ni.

⁴⁰ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tane nherê, te za dasiwi sa're ni. Âma İzazei wamhã, dama İwaihu'u'ô te za İ'madâ, 'Re İhâimana u'âsi mono te te İ'manharîzé hã. E âne na hã te aima rowasu'u ô di. Wa tō aima rowasu'u.

⁴¹⁻⁴² Tawamhã İsitobzé ma tō dasiwi sa're ni. Tawamhã hâimo te oto rob'madâ, Timama ma mreme da, Zezusi hã. Âne te tãma tinha:

— İmama, da'âma aima 're İmreme mono wamhã, İmreme te İma âma 're İ'a'uwaimrami u'âsi mo. Âhâna te za duré İmreme hã İwapa. Taha wa, İma rowê di. Danho'a, wa âne aima rowasu'u, aima İmreme ré, da te İwapari za'ra da. E marî da. Aibâ âma aima İmremezé hã âma İma uwaimrami wamhã, a hã we İzatôrî'wa na dama 're İsiwasu'u mono zém na, da te 're İzaze za'ra mono da. — Âne te Timama ma tinha.

⁴³ Timama ma mreme pari, te oto Razaruhu zô hã, mreme 'râihâ na:

— Razaru, ab're hawi we aiwatobro, rob u.

⁴⁴ Tawamhã sô hârâ pari, ma watobro, dâ'â nherê, sib'rata ubu ré, duré para ubu ré, duré 'râ ubu ré. Taha wa, ma tō Zezusi hã dama ti'ru:

— İ'ubuzé hã asiwi wasihui wa'aba, 're morî da.

Taha wa, ma tō siwi wasihu, ī'ubuzé hā.

*Zezusi, da te dasiwi wīrī da, dama ĩpire norī te te āma ĩrosa'rata za'ra zé wasu'u
Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2*

⁴⁵ Tawamhā da'ahā na ma tō Zezusi hā saze za'ra ni, Marizaha u ĩshutu norī hā. Razaru hā danho'a te te hāiwa'utu wa, ma saze za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono we te te ĩsatōrī na. ⁴⁶ Tane nherē, ni'wam norī hā ma tō apā ai'aba'rē, Zeruzarē u parisezu norī u, Razaru te te ĩhāiwa'utuzém na te te tāma rowasu'u za'ra da. ⁴⁷ Tawamhā ĩsimirowasu'u hā te te wapari za'ra wamhā, tisiré norī zō te sitēme tihārā za'ra, dama ĩpire norī zō. Taha wa, ma sitēme si'rā'ōtō, sasedoti ĩpire norī hā, duré parisezu norī hā duré uburé zudezu norī ma rotī'wa norī zama. Sitēme si'rā'ōtō wamhā, āne te sima rowasu'u za'ra:

— E marī, wa te ĩ'manharī za'ra da hā. Ō hā te marī hā dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā te te dama 're ab'manharī u'āsi, tiwaihu'u' pese na. ⁴⁸ Marī, wa te tāma 'manharī za'ra ō wamhā, aihīni te za da te 're saze za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. Tawamhā romanu norī hā te za wei wazō aihutu. 'Ri za'ēne hā te za wawi sāmra za'ra. Te za duré wa'uprosi za'ra, uburé wasiré zudezu norī zu. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

⁴⁹⁻⁵⁰ Ā wahum na hā te Caipasi hā 're hāimana, sasedoti ĩpire uptabi na hā. Tawamhā ta hā te tāma nharī za'ra, āne:

— E marī da, rosa'rada hā waihu'u' aba ō di bété. Aibā misire wa te wasiwi wīrī wamhā, aré wama 're rowé za'ra mono di. Aré aihīni wasi'utōrī ō di. — Āne ma tō Caipasi hā tisiré norī ma waihu'u' za'ra, dama ĩpire norī ma hā.

⁵¹ Āne te te tāma rowasu'u za'ra wamhā, ā wahum na sasedoti ĩpire uptabi na 're ĩhāimana mono zéb zarina, si'uīhā nai ō nherē, te tāma rowaihu'u' sirōmo za'ra, Zezusi hā dazada ĩdā'ázém na hā. ⁵² Zudezu norī zada si, dā'ā ō di za, Zezusi hā. Daro mono bā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ti'ra da, uburé te te 're ĩ'apisutu mono norī zada, te za dārā, simisutu ĩ'ra si 're danomro mono da.

⁵³ Tawamhā Caipasihī nhimiroti hawi te sima āma rotī zahi u'āsi za'ra oto, te te siwi wīrī da, dama ĩpire norī hā. ⁵⁴ Taha wa, ĩrob āma 're morī ō di oto, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Zezusi hā. Darob amoi u te mo, Epra'ī na 'ri nho'ōmo nhisi u. Ti'a 'ré u'āsi 'rata, Epra'ī hā. Wa norī hā wa ĩsiré ai'aba'rē ni. Tame wa a'ā 're wasi'ubumro.

⁵⁵ Romhuture di oto, dato hā da te 're ĩ'manharī za'ra mono zéb u hā, Pascowa na dato nhisi hā. Taha wa, da'ahā na te Zeruzarē u 're danomro daro mono bā, zudezu norī hā. Dato hā sāna'rata ō ré, te za dawasété na tasiwasu'u za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, dawé na datoī u danhisi da. Taha da, ma tō Zeruzarē u aihutu ni, bādā hā romhuture wa oto, datoī u hā. ⁵⁶ Dasihutu wamhā, Zezusi hā zō te tanhopré ni. Āne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— E datoī u te za wei mo, 're ĩdasi'rā'ōtō mono zéb u hā. Áté wei morī ō di za. — Āne 'ri za'ētē 'wawi wa'ra 're, dasimasab ré, te dasima āma romnomri za'ra ni.

⁵⁷ E marī wa. Zezusi hā te dama rotī za'ra aré, dama ĩpire norī hā:

— Ma'āpé nimame ĩsāmra na 'mai'madā'ā aba wamhā, wei wama wasu'u za'ra wa'aba za, wa te waihu'u' za'ra da. — Āne ma tō dama āma rotī za'ra aré, sasedoti ĩpire norī hā, parisezu norī me. Te te siwi āri da, ma tō āne dama āma rotī za'ra.

12

*Mariza hā Zezusi te te ĩpara upsózé wasu'u
Mateusi 26.6-13; Marcusi 14.3-9*

¹ Romhuri misi da'āma si'utōrī parip si, te za dato hā dasiwi 'manharī ni, Pascowa na dato nhisi hā. Tawamhā Zezusi hā te apā mo, Betānha u. Wa norī hā wa ĩsiré ai'aba'rē ni. Tame Razaru hā te 're sāmra, ab're hawi Zezusi te te ĩhāiwa'udu hā. ² Tawamhā, wasihutu wamhā, ma tō wama api za'ra ni, wasa hā wa te huri da, Zezusi hā sawi te. Mata hā ma tō wasa hā te te wama sé. Razaru hā te wame tisa. ³ Tawamhā Mariza hā ma tō we ti'ā, wedewa'u ĩsādaze hā. Nadu na wedewa'u nhisi hā. Ta hā ĩwa'ābā wawē. Zezusi hā zō te we ti'ā, te te āma para u'ré wa, tāma rowé da. Tawamhā, te te āma para u'ré pari wamhā, ma tō para u'ō, tizéré na. Sadazei pire wa, ma tō 'ri 're zadaze sina. ⁴⁻⁵ Tawamhā Zudasi Icarizoti hā tāma toi ō di, Marizaha ma. Zezusi hā siré 're ĩmorī Zudasi hā, Zezusi hā te te dama ĩhāiba nhomri da hā. Taha wa, te Marizaha ma tinha, Zudasi hā:

— E marī da bété, te te dama wede ō di wedewa'u zadaze hā, rob'uiprazéb zō ĩsibrob'ō norī ma, āma sipé da, ĩwa'ā hā. — Āne te Zudasi hā tāma tinha.

⁶ E marī wa. E ĩsibrob'ō norī hā te te pawaptob zeī wa. Mare di. Te te pawaptob ze za'ra wab ō di. Ta hā sipsaihuri di. Rob'uiprazé hā te te wama 're ĩ'madā'ā mono hā, te pi'uriwi te te sima 're 'mazani.

⁷⁻⁸ Tawamhā Zezusi hā ma tō Zudasihī ma tinha:

— Tō'ā. Tāma nharī tō. Īdā'ā wapsi, da te dasiwi ĩnherē ō ré, te te āma ĩhāiba u'ré da, te aré ĩzada tété. Īsibrob'ō norī hā te ai'rata 're si'ubumroi u'āsi 'wa. Nimahā aima wē za'ra wa'aba wamhā, te za 're ĩpawaptob u'āsi za'ra wa'aba mo. Tanei ō di, wa hā. Ai'rata 're ĩnhamra u'āsi aba mono ō di za oto. Taha wa, ai'rata ĩnhamra aba ré, ĩma sōpu wa, ĩma rowē di. — Āne ma tō wama waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Sasedoti ĩpire norī hā, Razaru te te siwi wīrī da, te te āma ĩrosa'rata wasété za'ra zé wasu'u

⁹ Tawamhā ma tō dasima rowasu'u za'ra ni, āne:

— Betānha āma te nhamra, Zezusi hā. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni. Taha wa, da'ahā na ma tō we ĩtēme ai'aba'rē ni, da te sabu za'ra da. Zezusihi u si, we dasi'aba'rēi ō di. Razaruhu u zama te we ai'aba'rē ni, ab're hawi te te ĩhāiwa'utu u zama, da te sabu za'ra da. ¹⁰⁻¹¹ Tawamhā Razaru hā da te sabu za'ra wamhā, da'ahā na ma tō Zezusi hā Danho'reptui'wa na saze za'ra ni. Ta norī ma, oto wapu za'ra di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa ĩpire norī mre me hā, sasedoti ĩpire norī mre me hā. Taha wa, Zezusi, da te saze za'ra 'ru te, te sima āma roti za'ra Razaruhu āma, taha zama te te siwi wīrī da.

Zezusi hā Zeruzarē u ĩwisizé wasu'u

Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40

¹²⁻¹⁸ Tawamhā awē wa duré Zezusihi siré ai'aba'rē ni, Zeruzarē u. Zezusi hā Razaru ab're hawi te te hāiwa'utu wamhā, ma tō āma 'madā'ā za'ra ni aré. Tawamhā āma ĩ'madā'ā'wa norī hā ma tō dama rowasu'u za'ra aré, Zeruzarē āma 're ĩsi'ubumroi mono norī ma. Zeruzarē u dasi'rā'ōtō wamhā, daro mono bā ma tō Razaruhu wasu'u hā wapari za'ra ni, ĩdasi'rā'ōtō mono hā. Zezusihi wasu'u, ma duré wapari za'ra ni, Zeruzarē u ĩmorī na hā. Taha wa, te ĩtēme ai'aba'rē ni, Zeruzarē u ĩdasi'rā'ōtō mono hā bādādi wa, da te uzusi za'ra da. Wa'asu te dasiré 'wasari ni, dama rowē wa, Zezusi da te āma sawi za'ra da.

Tawamhā Zezusi hā da te uzusi za'ra wamhā, te dasima 'mahârâ za'ra ni, āne:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're wawata za'ra wa'aba mono. Ōhōta Wanhib'apito, te we oto mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩwē si te te tāma 're pisutu u'āsi mono da si, wa wasima wē za'ra ni, Izarazéhé nhihudu norī nhīb'apito ma hā. — Āne te dasima 'mahârâ za'ra ni.

Tawamhā wasi'aba'rēi ré, ma tō awaru po'repore hā tisā Zezusi hā, ĩprédupté hā. Tawamhā ma tō āma darōno, āma morī da. Āne wamhā, ma tō sina uwaimra, āma rob'ui'ére hā. Duréihā ma tō āma rob'ui'ére siro, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā. Āne ma tō āma rob'ui'ére, Zeruzarē āma 're ĩdasi'ubumroi mono norī ma:

“Sī'ā na 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī, aipahi za'ra wa'aba ō di za. Ōhōta te we atēme timorī za'ra wa'wa, Asib'apito za'ra wa'wa hā awaru po'repore na ĩpréduptém na.” Āne duréihā ma tō āma rob'ui'ére, ĩbaihā na hā.

Āma rob'ui'ére te te sina uwaimrami nherē, wama waihu'u pese za'ra ō di, āma rob'ui'ére hā. Zezusi hā ab're hawi hāiwa'utu wa, hāiwa u rowē uptabi u apā morī parip si, wa za āma wasipo're pu'u za'ra ni, rob'ui'ére na. Tawapsi wa za wasima rowasu'u za'ra ni, āne: “Tō sena ma tō sina uwaimra, āma rob'ui'ére hā. Āma dawata za'ra ré, ma tō datēme mo, awaru po'repore na ĩpréduptém na.” Āne wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Tawamhā da'ahā na da te uzusi za'ra da, ĩtēme dasi'aba'rēi wamhā, āne te sima rowasu'u za'ra, parisezu norī hā:

— Aihīni te Zezusihi niwī 're danomro. Taré, wa nasi āma wasima roti u'āsi za'ra ni. — Āne te sima nharī za'ra, parisezu norī hā.

Deredu norī, Zezusi te te 'madā'ā za'ra da, Piripihī wi te te ĩwaptērē za'ra zé wasu'u

²⁰ Tawamhā deredu norī zama ma tō aihutu, Zeruzarē u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma dame wata za'ra da, zudezu'ō norī hā. ²¹ Tawamhā tame si'ubumroi ré, te ai'aba'rē, Piripihī u. Darireza hawimhā Piripi hā. Besada na ĩsa'ru nhisi hā. Piripihī u sihutu wamhā, te tāma nharī za'ra:

— Wa wasima wē za'ra ni, wa te 'madā'ā za'ra da, Zezusi hā.

²² Taha wa, te Piripi hā mo Ādéréhé u, te te tāma sadawa wasu'u za'ra da. Zezusihi u te sisaprōni zahuré, te te tāma sadawa wasu'u za'ra da. ²³ Tawamhā ĩmreme te te wapari wamhā, āne te Zezusi hā tāma siwasu'u zahuré:

— Wa hā dasiré ĩpodo. Romhuture di oto bādā hā, ĩ'āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u hā. ²⁴ Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, amnho potozé wasu'u na hā. E niha te za amnho hā ti'rā ahā. Ai'urēwi nomro wamhā, poto ō di za. Ab're 're, 're rere'e mono wa, ĩtomhā, 're si'utōrī mono wapsi, te za 're poto za'ra. 'Re poto za'ra mono wapsi, 'rāi ahā di za. Misire nherē, poto wamhā, nhama wamhā, zāb ahā di za. — Āne Zezusi te sina simir'é, sō'awib ō nherē.

²⁵ Te duré tāma rowasu'u zahuré, āne:

— Ni'wam norī hā tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhā, rowē īsi'utōrī'ō hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono ō di za. Ni'wam norī hā ĩzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono ō wapsi, tawapsi te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowē hā. ²⁶ Ni'wam norī hā te te ĩma 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're ĩwē za'ra mono wamhā, 're ĩmorizém na si te za 're nomro, ĩzarina si. Tawamhā ĩ'rata te za 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa âma. Te te ĩma 're romhuri pese za'ra mono wa, ĩmama te za âma 're wata za'ra. Te za duré te te tâma 're wa'âbâ za'ra, ĩsimiromhuri hā.

ZeZusi hā za tidâ'âzém na ĩsiwasu'uzé wasu'u

²⁷ — Āhâna te ĩsina rosa'rata ahâ di. E ĩmama ma, wa za ĩsi'ru, te te dawī ĩnho'reptu da, ĩdâ'â ō ré, te robzépata tō da. Mare di. Tâma ĩsi'rui ō di za, te te dawī ĩnho'reptu da. Dazada ĩdâ'â da si, wa wei mo. ²⁸ ĩmama, ma'âpé we ĩpawapto na, ĩ'âma ĩrotizém na te ĩsina uwaimrami da, al'âma 're dawata za'ra mono hā. — Āne te Timama ma mre. Tawamhā hâiwa hawī ma tō tâma tinha:

— Wa tō te 're aipawapto u'âsi, ĩ'âma 're dawata za'ra mono da. Wa za duré aipawapto, ĩ'âma 're dawata u'âsi za'ra mono da.

²⁹ Tawamhā ma tō sima rowasu'u za'ra, ĩ'rata ĩsimasa hā:

— Ōhōta te wei rārā, tā hā.

Tawamhā ni'wam norī hā te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, te we tâma mre, hâiwa hawī.

³⁰ Taha wa, te ZeZusi hā dama tinha:

— ĩ'udâna wei mreme ō di. Ai'udâna wa'aba zama wapari za'ra wa'aba da, te we ĩma mre.

³¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tō âma roti siro, dawasété na. Romhuture di oto bâdâ hā te te âma ĩrotizém na, te te âma ĩ'uwaimramizéb da hā. Romhutu na te za duré tinha Wa'uburé ma, dama sib'uwa wa, oto te te 're dawada'uri tō mono da. ³² Hâiwi ĩza'oa da, da te dasiwi ĩzasōmri wapsi, wa za ĩsitême te 're da'a'ubumro, ĩnhib'a'uwē 're dahâimana za'ra mono da, daro mono bâ. — Āne te ZeZusi hā dama siwasu'u. ³³ E marī da. Wedepo'o nhonhī'râmi na idâ'âzém na da te waihu'u sirōmo za'ra da.

³⁴ Tawamhā te âne asa tâma nharī za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hā dâ'â ō di za. Te za 're morī u'â. Āne duréihā ma tō âma rob'ui'ééré za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā. E niha tawamhā te ĩnha, hâiwi da te dasiwi ĩsasōmri na, ti'ai âma dasiré ĩpodo hā. E 'wa hā dasiré ĩpoto na ĩsisi hā. — Āne te ZeZusi hā siwi sadanha.

³⁵ Tawamhā ZeZusi hā sō'awib ō nheré, te rowa'a na siwasu'u, âne:

— Rowa'a hā te za sry na aima 're hâimana za'ra wa'wa oto. Tawamhā aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're anomro aba mo, aiwi 're robra za'ra wa'aba mono ō ré hā. Robra na damorī wamhā, nimomo damorī da hā dama waihu'u ō di. ³⁶ Ai'rata 're ĩnhamra za'ra wa'aba mono ré, te za asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩ'âma 're anomro wē uptabi aba mono da. — Āne ZeZusi te dama roti.

Zudezu norī hā, ZeZusi Danho'reptui'wa na te te 're ĩsazei ō za'ra mono zé wasu'u

Taha pari te danhiti mo, da te dasiwi 'madâ'â tō da, ZeZusi hā. ³⁷ Marī hā dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā ma tō te te dama 're ab'manharī wē u'âsi, ZeZusi hā, tiwaihu'u pese na. Tane nheré, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na, da te saze za'ra ō di. ³⁸ Da te saze za'ra ō wamhā, ma dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha mre me hā. Duréihā ma tō ta hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma dawasu'u, ĩsada wasu'u 'rata 'wa hā. Āne ma tō tâma dawasu'u:

“Wanhīb'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhā, e ma tō ai'âma da te 're wazaze za'ra. Mare di. Ai'âma, da te 're wazaze za'ra mono ō di. Duré aiwaihu'u pese na 're da'apawapto mono wamhā, e ma tō aiwaihu'u pese na da te 're aiwaihu'u za'ra. Mare di. Da te 're aiwaihu'u za'ra mono ō di.”

Āne ma tō tâma dawasu'u Iza'iza hā, wawa sina. Āne ma timreme na rob'ui'ééré.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhā da te 're saze za'ra mono da, da te dasima 're wē za'ra mono ō wa, da te 're sazei waihu'u za'ra mono ō di oto. Āne ma tō duré rowasu'u Iza'iza hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zazei'ō'wa norī âma:

“‘Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tō oto dama tinha, ĩsimiroti hā da te 're waihu'u za'ra mono âna oto 're danomro mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono tō da, te te 're da'anho'reptui mono tō da.”

Āne duréihā ma tō rowasu'u Iza'iza hā, wahi'rada hā. ZeZusi, da te 're saze za'ra mono ō wamhā, ma tō oto dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha nhimirowasu'u zarina.

⁴¹ Duréihā Iza'iza hā sōtō 'rowi te te ĩrosawērē ne, ma tō Wanhīb'apito 'madâ, ZeZusi hā. ĩhâiba na hā rowa'a za'ētē di. Te te 'madâ'â wa, te âne na rowasu'u siro.

⁴² Tawamhã da'ahã na Zezusi, da te saze za'ra ò nherê, ma tó ni'wam norĩ hã saze za'ra, dama ìpìre norĩ hã, ahã na. Tane nherê, te te saze za'ra nherê, ìsazei'wa na sò'awi dama 're siwasu'u za'ra mono ò di, parisezu norĩ mreme pipa te. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb u dame 're sisisi tó mono da, te te tiwi 're rosawi za'ra mono ò'umnhasite, te ari'iwi 're si'ubumroi u'ási. ⁴³ Parisezu norĩ si te te 're wēsāmri za'ra mono da, ma tó te te sima 're wē za'ra. 'Re ìhãimana u'ási mono si te te 're wēsāmri za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono ò di. Taha wa, te ari'iwi 're si'ubumroi u'ási, 're siwasu'u za'ra mono ãna, ìsazei'wa na.

Timreme wē'ò'wa norĩ ãma, Zezusi te te ãma ìrowasu'uzé

⁴⁴ Tawamhã Zezusi te da'ab'mahã:

— Ni'wam norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono wamhã, ìzazei'wa si 're nomro mono ò di za. Ì'u'ábã te za we ìzatòrì'wa zazei'wa 're nomro. ⁴⁵ Duré ni'wam norĩ hã te te ì'madã'ã za'ra wamhã, ì'u'ábã te za we ìzatòrì'wa zama 'madã'ã za'ra. ⁴⁶ Wa hã wa tó we datême mo, dama rob'uiwē'wa ne 're ìmorì da. E marì da. Da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono wa, robra na ne, dawasété na oto 're danomro tó mono da. ⁴⁷ Áté ni'wam norĩ hã te za taré ìmreme hã te te 're wapari za'ra. E tawamhã wa za ta norĩ hã awa'awi te 're ahã za'ra. Mare di. Awa'awi te 're dahã za'ra mono da, we ìmorì ò di. Te 're da'anho'reptui mono da si, wa wei mo. ⁴⁸ Ni'wam norĩ hã te te 're ìwē'ò za'ra mono wamhã, duré ìmreme te te 're wē'ò za'ra mono wamhã, zahadu wapsi te za oto siwaih'u za'ra, tiwasété na. Ti'a ìsi'utòrìzéb ãma ìmreme na po're pu'u za'ra wa, te za bātã na siwaih'u za'ra, tiwasété na.

⁴⁹⁻⁵⁰ — Ìmama hã ma tó ìzazei'wa norĩ ma pisutu siròmo za'ra, robzei u'ási ãma 're nomro mono da. Duré ì'rata 're hãimana u'ási za'ra mono da, hãiwa ãma 're dá'ã za'ra mono tó da, ma tó tãma pisutu siròmo za'ra. Æne si ma tó Ìmama hã ìma waih'u'u, te dama 're awaih'u'u mono da. Wa hã ìsi'uihã na ìnhimirosa'rata si te dama 're awaih'u'u mono ò di. We ìzatòrì'wa, te te ìma ìwaih'u'uzéb zarina si, wa tó te dama 're awaih'u'u. — Æne te dama siwasu'u Zezusi hã.

13

Zezusi hã, tisiré 're ìnomro mono norĩ te te ìpara upsò za'ra zé wasu'u

¹ Awē te za oto dato hã dasiwi 'manharĩ za'ra ni, Pascowa na dato nhisi hã. Zezusi hã ma tó sina waih'u'u, romhuture di oto apã ìmorìzéb hã, Timama u. Òne u'ási te te 're wa'azawi pese Zezusi hã, ìsiré 're wanomro mono wa.

² Tawamhã wasa, wa te huri da, wa tó asimro ni, barana. Wasa hã wa te huri ò ré, ma tó Zudasi Icarizoti hã rosa'rata, Zezusi hã zô te te danhimroi mono da, te te dama hãiba nhomri da. Wa'uburé ìnhimirosa'rata hawim na, te ãne ãma rosa'rata. Simahã 'ra, Zudasi hã. ³ Zezusi hã ma tó Ìmama hã pisutu, dama pire da. Uburé marì ma, pire da, ma tó pisutu, ti'ai ãma hãiwa ãma zama. 'Re ìhãimana u'ási mono hawi, ma tó wei mo. Apã te za oto ìtême mo. Æne ma tó sina waih'u'u siro, Zezusi hã. ⁴ Tawamhã wasa hã wa te huri ò ré, ma tó Zezusi hã wahudu. Ti'uza, ma tó sani. Tisi'u'òzém na ma tó si'awasisi. ⁵ Tawamhã ã, ma tó sa'wa, piza'a 're nho'a wa, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ hã te te ãma wa'apara upsò da. Te te ìwa'apara upsò na ma tó sãna'rata, wa'ãma. Te te wa'apara upsò pari, te za duré te te wa'apara u'ò, tisi'u'òzém na. ⁶ Sima Pedruhu 'rata te oto za. Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Wanhib'apito, e te za ìpara upsò. Mare di. Ìpara upsò ò di za.

⁷ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Te aipara upsò za'ra wa'aba zé hã, marì te aima wasu'u za'ra wa'wa. Zahadu waih'u'u ò di, a hã. Zahadu wapsi te za ìwaih'u.

⁸ Tawamhã Pedru te duré tãma tinha:

— Ìpara upsò ò di za.

Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Te aipara upsò ò wamhã, ìnhib'a'uwé ò di za, a hã.

⁹ Tawamhã Sima Pedru te tãma tinha:

— Wanhib'apito, ìpara si upsò ò di za. Ìnhib'rata zama te za ì'upsò, ì'rã zama.

¹⁰ Taha wa, ma tó Zezusi hã asa tãma tinha:

— Mare di. 'Re dasisò mono wapsi, dahãiba hã wé di za. Dapara si 're uptob za'ra mono wa, te za apã da te 're upsò za'ra. A norĩ wa'wa hã aiwé za'ra wa'aba di, ìma. Misire ìma ìwé ò hã. — Æne te Zezusi hã wama rowasu'u za'ra.

¹¹ Aibã hã ma tó sina waih'u'u siro, te te dama ìhãiba nhomri'wa da hã. Taha wa, ma wama waih'u'u za'ra, misire ìwé'ò na hã.

¹² Tawamhã te te wapara upsò za'ra pari, ma tó apã si'uza. Ti'a ma tó nhamra. Sãmra wapsi, te wama nharì za'ra:

— E marì te aima wasu'u za'ra wa'wa, te aipara upsò za'ra wa'aba zé hã. E ma tó asina ìwaih'u'u za'ra wa'wa. ¹³⁻¹⁵ A norĩ wa'wa hã rowahutu'wa na te 're ìnhisi za'ra wa'aba mo.

Asib'apito na zama te 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Wa hā rowahutu'wa na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono wamhā, ĩma wē di. E marī wa. Wa hā rowahutu uptabi 'wai wa. Duré Asib'apito na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono wamhā, ĩma wē di. E marī wa. Wa hā, Asib'apito uptabi aba wa. Wa hā Asib'apito wa'aba nherē, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba ō di, te aipara upsō za'ra wa'aba tō da. Duré rowahutu'wai uptabi 'wa nherē, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba ō di, te aipara upsō za'ra wa'aba tō da. Taha wa, te za ĩsine ĩnhirā zarina 're asipara upsō za'ra wa'aba mo, ĩnhirā zarina 're anomro aba mono da, ĩsine 're asisawi za'ra wa'aba mono āna, 're asipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da. ¹⁶ Ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Danhib'apito norī hā 're sisawi za'ra mono āna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhā, tāma ĩromhuri'wa norī zama, te za ĩsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono āna. Duré te te 're ĩsatōrī za'ra mono hā 're sisawi za'ra mono āna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhā, ĩsadawa wasu'u'wa norī zama te za ĩsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono āna.

¹⁷⁻¹⁸ — Āne wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ĩnhimiroti hā 're 'madā'ā pese za'ra wa'aba mono wamhā, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za, uburē aima 're rowē za'ra wa'aba mono ō nherē. Asimirosa'rata na, wa tō aiwaihu'u za'ra wa'wa. ĩsiré 're anomro aba mono da, te aipisutu za'ra wa'wa hā, misire ma tō ĩ'maiwē'ō wa'wa. Ta hā wa tō pisutu, ĩsiré 're morī da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mre me u'éré te te sina uwaimrami da. Āne ma tō wahi'rada hā tinha, aré: "Wasiré 're ĩwasai mono, ma tō ĩwē'ō." Āne ma tō duré ĩwē'ō'wa na rob'ui'éré siro, poto ō ré, wahi'rada hā. Taha wa, te za oto sina uwaimrami su'u, ĩwē'ō'wa hā. ¹⁹ Taha ō ré, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, te te sina uwaimrami wapsi, te ĩsina ĩwaihu'uzém na, 're ĩzazei u'āsi za'ra wa'aba mono da. ²⁰ ĩwapari pese za'ra wa'aba. Zahadu wapsi, wa za ĩzazei'wa norī hā datéme te 're satōrī za'ra, te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da. Tawamhā ĩmreme za'ra hā da te 're wapari za'ra mono wamhā, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhā, ta norī u'ābā te za ĩzama da te dasiwi 're ĩzawi pese za'ra. Da te dasiwi 're ĩzawi pese za'ra mono wamhā, ĩ'u'ābā te za duré we ĩzatōrī'wa da te dasiwi 're sawi pese. — Āne ma tō wama siwasu'u zara, Zezusi hā.

Zezusi hā Zudasi te te ĩwasu'uzé wasu'u, za te te dama ĩhāiba nhomri'wa da hā Mateusi 26.17-25; Marcusi 14.17-21; Rucasi 22.7-13, 21-23

²¹ Tawamhā pē'ézé uptabi di, Zezusi hā. Taha wa, te duré wama siwasu'u za'ra, āne: — Tō sena, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa. Misire te za dama ĩ'maihāiba nhomri 'wa. — Āne te wama nharī za'ra.

²² Tawamhā aibā te te sina ĩwaihu'uzém na, wa te waihu'u za'ra ō wa, wa taré wasi'madā'ā za'ra ni. ²³ Wa hā, Zezusi te te 're ĩzawi pese mono, wa ĩ'rata nhamra. ²⁴ Tawamhā Sima Pedru te Zezusi hā ĩwada'u, te sadanharī da, sadawa 'rasi sina:

— Ma'āpé sadanharī. E 'wa hā te za we te te sō danhimro, te te dama hāiba nhomri da.

²⁵ Tawamhā ĩ'rata ĩnhamra wa, wa oto sadanha, Zezusi hā:

— Wanhib'apito, e 'wa hā te za we asō te te danhimro, te te dama aihāiba nhomri da hā. — Āne wa sadanha, Zezusi hā.

²⁶ Taha wa, te āne asa ĩma tinha:

— ĩ'u'ētē wē'ē, wa za di'ī, te tāma sōmri da. Taha na te za ĩwaihu, dama ĩhāiba nhomri'wa da hā.

Tawamhā ma tō di'ī, te te tāma sōmri da, Zudasihī ma. Sima Icarizotihī 'ra, Zudasi hā. ²⁷ Te te tāma sōmri pari, ma oto Satanasihi nhimiroti hā wapari pese Zudasi hā, ĩpē'ē 're oto sébré wa. Taha wa, te Zezusi hā Zudasihī ma tinha:

— Marī hā 'manharī su'u pé. — Āne te tāma tinha.

²⁸ E marī da, te āne tāma roti. Wa norī hā wa te waihu'u za'ra ō di. ²⁹ Ni'wam norī hā te āma rosa'rata za'ra, āne: "Rob'uprazé hā te te 're 'madā'ā mono wa, āté marī hā wasazéb da, te te wama uipra za'ra da, te āne tāma roti." ĩhāiba amo norī hā te duré āma rosa'rata za'ra: "Āté ĩsibrob'ō norī ma, syry na te te sōmri mono da, te tāma roti." Āne, wa ĩmreme na wasima āma romnhoré za'ra ni.

³⁰ Tawamhā te te 'rēne pari, rob u ma tō watobro Zudasi hā, robra u.

Zezusihi nhimirotizép tém na rowasu'u

³¹ Tawamhā rob u watobro za'u si, te āne wama siwasu'u za'ra, Zezusi hā:

— Wa hā dasiré ĩpodo. Romhuture di oto bādā hā ĩ'āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u hā. ĩ'āma 're dawata za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma te za duré 're dawata za'ra, ĩsiré. ³² ĩsiré āma 're dawata za'ra mono wamhā, te za duré ĩ'āma tiwata, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Te za ĩ'āma tiwata su'u. ³³ ĩno norī, syry na wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Ai'rata 're ĩnhamra u'āsi aba mono da, te za asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo. Tane nherē, wa za mo. Nimomo ĩmorī wamhā, āma ĩtēme 're anomro waihu'u aba mono ō di za a'ā. Āne wa tō

dama waihu'u aré. ³⁴ Īnhimiroti tém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hā. Wa hā te 're asawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

Pedru hā, Zezusi za te te dawi ĩ'udázém na te te ĩpo're pu'uzé wasu'u

Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34

³⁵⁻³⁶ Tawamhā Sima Pedru te sadanha:

— Wanhīb'apito, e momo te za aimo.

Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

— Nimomo wa za mo. Āma ĩzarina, aimorī waihu'u ō di za a'ā. Zahadu wapsi te za ĩzarina āma aimo.

³⁷ Tawamhā Sima Pedru te asa tāma tinha:

— E marī wa, āhāna asarina āma ĩmorī waihu'u ō di. Te asō'reptu da, asada ĩdā'ā da hā ĩma wē di.

³⁸ Tawamhā ma tō Zezusi hā asa duré tāma tinha:

— E tō sena asiwasu'uzé hā. Tō sena wa aima rowasu'u. ĩzadawa para ō nherē, si'a hārā ō ré, te za si'ubdatō dawi ĩ'udā, aima ĩza'rese ō na. — Āne ma tō Zezusi hā tāma waihu'u siro, Pedruhu ma.

14

Zezusi hā, ĩmama u bādādi na te te dama sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi te duré wama nharī za'ra, āne:

— ĩāma aipē'ézé za'ra wa'aba ō di za. 'Re ĩhāimana u'āsi mono, te za asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. ĩzama te za duré asina 're ĩ'umnhasi u'āsi za'ra wa'aba mo, Danho'reptu'wa na. ²⁻³ ĩmama nhorōwa āma hā rob're za'ētē di, 're ĩdasi'ubumroi mono zéb da hā. Tame 're ĩdasi'ubumroi mono zéb ō 'wa'āhā, te aré aima rowasu'u za'ra wa'aba ō di. Wa za oto aiwi ĩmorī 'wa, 're asimroi wa'aba mono zéb da hā, te asō pisutu za'ra wa'aba da. Te asō pisutu za'ra wa'aba parip si, wa za wei mo apā, te āma asimroi wa'aba mono da, 're ĩnhamra mono zéb u, tame ĩ'rata 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da. ⁴ Nimomo aiwi ĩmorī za'ra wa'aba zé hā ma tō ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Bādādi hā ma tō duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa. — Āne te wama rowasu'u za'ra.

⁵ Tawamhā Tome te tāma tinha, āne:

— Wanhīb'apito, nimomo wawī aimorīzé hā wa te waihu'u za'ra ō di. E niha wa za tawamhā bādādi hā waihu'u za'ra ni, āma 're ĩwanomro mono zéb da hā.

⁶ Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

— Wa hā bādādi na, wa ĩsina simiré'é. E marī wa. Da te 're ĩzaze za'ra mono wapsi, amo ĩzarina 're dasihutu mono wa za, ĩmama tēme. Wa hā tō sena roti na'rata 'wa. Wa hā 're ĩdanomro u'āsi mono zé, te dama 're ĩapisutu mono, wa 're mo. Taha wa, da te 're ĩzaze za'ra mono wapsi, te za amo 're dasihutu, ĩmama u ĩ'rata 're dasi'ubumroi u'āsi mono da. ⁷ 'Re ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono ō di aré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra na. Taha wa, ĩmama na 're waihu'u za'ra wa'aba mono ō di aré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Wa hā 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'āhā, te aré ĩmama hā 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo. Ma tō oto ĩ'ra na ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, ma tō duré ĩmama hā ĩwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. ĩmama ma tō oto ĩ'madā'ā za'ra wa'wa.

⁸ Tawamhā ĩripi te duré tāma tinha:

— Wanhīb'apito, ma'āpé Aīmama zō aihārā, wa te 'madā'ā za'ra da. Wa te 'madā'ā za'ra wamhā, marī zō wawī 're rowaptā'ā za'ra mono di za, wama 're ĩrowé za'ra mono zéb da hā.

⁹ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinha:

— ĩripi, e zahadu ĩwaihu'u ō di, ai'rata 're ĩnhamra hā za'ra wa'aba mono nherē. Ni'wam norī hā te te 're ĩ'madā'ā za'ra mono wamhā, ĩ'u'ābā te za ĩmama hā te te 're 'madā'ā za'ra. E niha te bété a hā ĩma ĩna, ĩmama zō ĩhārā da, 'madā'ā za'ra wa'aba da. ¹⁰ Wa hā ĩmama āma, wa 're ĩhāimana. Ō hā te duré ĩ'āma 're hāimana, ĩmama hā. E te ĩsina aima ĩwasu'u za'ra wa'aba na, āma ĩzazei ō di. ĩsī'uihā na te ĩsina aima wasu'u za'ra wa'aba ō di. ĩmama hā ĩ'āma 're ĩhāimana mono hawī, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hā. Āne ĩsimiromhuri hā. ¹¹ ĩmama āma, wa 're ĩhāimana. ĩ'āma te duré 're hāimana, ĩmama hā. Te ĩsina aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono na, te za āma 're ĩzazei u'āsi za'ra wa'aba mo. Te ĩsina aima ĩwasu'u za'ra wa'aba na si, āma 're ĩzazei waihu'u za'ra wa'aba mono ō wamhā, te za ĩ'āma 're ĩrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo, marī dama ĩ'manharī waihu'u ō hā te dama 're ĩ'ab'manharī wē mono na, taha zarina te ĩsina aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono na, āma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da. ¹² Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono wamhā, te za ĩwaihu'u pese zarina 're ĩdapawaptob u'āsi za'ra wa'aba mo. A

norī wa'wa hā 're īdapawaptob za'ra wa'aba mono zé hā, īnhimipawaptobzé ma, sa'ētē di za. E marī wa. Wa hā Īmama u za oto apā Īmorī wa. ¹³⁻¹⁴Taha wa, uburé marī hā te aima 're īwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mo, Īmama wi, īzadawa para. Tawamhā wa za te aima āma 're a'uwaimrami 'wa. Īwi zama īzadawa para, īwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhā, wa za te aima āma 're a'uwaimrami 'wa. E marī da. Īmama āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa hā Īra te aima āma 're a'uwaimrami aba mono wa za.

Zezusi hā tisiré norī ma, Timama pē'ēzani na te te tāma īropisutu za'ra zé wasu'u

¹⁵Tawamhā Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, āne:

— 'Re īzawi pese za'ra wa'aba mono wamhā, īnhimiroti si te za 're īmadā'ā pese za'ra wa'aba mo. ¹⁶⁻¹⁷Tawamhā Īmama wi, wa za waptē, Tipē'ēzani hā te te aima sōmri za'ra wa'aba da, īsine te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're sāmra u'āsi za'ra wa'aba mono da. Tō sena na te za īnhimiroti hā te te aima 're waihu'u u'āsi za'ra wa'wa, Īpē'ēzani hā. Īzazei'ō'wa norī hā te te waihu'u za'ra ō di, Īmama pē'ēzani hā. Taha wa, te te sima 're wē za'ra mono ō di, Ī'rata 're sāmra u'āsi za'ra mono da. A norī wa'aba si ma tō īwaihu'u za'ra wa'wa, Īpē'ēzani hā ai'rata 're sāmra aba mono wa. Zahadu wapsi te za aipē'ē 're, 're sāmra u'āsi za'ra wa'wa.

¹⁸— Damama norī hā timro me 're dā'ā za'ra mono wa, waptép si 're īdasi'ubumroi mono ne, asiwaprosi 're asimroi wa'aba mono ō di za. Wa hā wa za we apā atēme Īmorī 'wa. ¹⁹Syry na, wa za oto ai'rata īnhamra 'wa, īrēme ma. Taha ré hā te za duré a'ā dasiwi īmadā'ā ni. Taha parip si, da te dasiwi īzabu na sahu ō di za oto. A norī wa'aba si, te za duré īzabu za'ra wa'wa. Īdā'ā nherē, ab're hawi īhāiwa'utu wa, wa za oto īdā'ā āna 're morī u'ā. Taha wa, te za duré a norī wa'wa hā atā'ā āna 're asimroi u'āsi aba mo, hāiwa āma. ²⁰Apā we atēme īwisi za'ra wa'aba wapsi, te za īwaihu'u za'ra wa'wa, Īmama āma 're īhāimana mono na. Ī'āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono na, te za asina 're īwaihu'u za'ra wa'aba mo. Wa hā ai'āma wa'aba 're īhāimana mono na te za duré asina 're īwaihu'u za'ra wa'aba mo.

²¹— Ni'wam norī hā īnhimiroti si te te 're 'madā'ā pese za'ra mono wamhā, ta norī si īzawi pese 'wa, te za 're nomro. Te te 're īzawi pese za'ra mono wamhā, te za asa Īmama hā te te 're sawi pese za'ra. Wa hā wa za duré te 're sawi pese za'ra, īzawi pese 'wa norī hā. Ta norī ma si, wa za 're īhāimana mono zém na tāma 're īsiwaihu'u za'ra. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

²²Tawamhā Zudasi te oto sadanha:

— E marī da, te za bété wa norī ma si 're asiwaihu'u mo. E marī wa, asazei'ō'wa norī ma, 're asiwaihu'u za'ra mono ō di bété. — Āne Zudasi te sadanha. Zudasi aimawi hā. Icarizoti ō di.

²³Tawamhā Zezusi asa te duré tāma tinha, āne:

— Ni'wam norī hā te te 're īzawi pese za'ra mono wamhā, te za īnhimiroti si te te 're 'madā'ā pese za'ra. Tawamhā Īmama, te za asa te te 're sawi pese za'ra. Wa norī hā wa za itēme 're wasimasisi za'ra, Ī'rata 're wahāimana u'āsi za'ra mono da. ²⁴Ni'wam norī hā te te 're īzawi pese za'ra mono ō wamhā, īnhimiroti te te 're 'madā'ā pese za'ra mono ō di za. Āne, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Īsi'uihā na īmreme na te aima rowasu'u za'ra wa'aba ō di. Īmama mre me na si, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, we īzatōrī'wai mre me na.

²⁵— Ai'rata īnhamra aba ré, wa tō āne aima rowasu'u za'ra wa'wa. ²⁶Zahadu wapsi Īmama wi, te waptērē wa, te za Tipē'ēzani hā we atēme satōrī za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hā. Wē uptabi di Īpē'ēzani hā. Ta hā te za uburé marī hā te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marī hā te aima 're īwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na te za te te 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'wa.

²⁷— Rowē na si 're anomro aba mono zéb si, wa za oto aima pisutu za'ra wa'wa, ī'āma 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mono tō da, duré asina 're aihātā'ā za'ra wa'aba mono āna, 're anomro aba mono da. Taré te aima pisutu za'ra wa'aba ō di. Īzazei'ō'wa norī nhimipisutuzém nei ō di, īnhimipisutuzé hā. ²⁸Wa za oto aiwi Īmorī 'wa. Niwapsi wa za duré we apā atēme Īmorī 'wa. Āne ma tō te īsina īrotizé hā īwari za'ra wa'wa aré. Īmama u wa za oto apā mo, īma ipire u. 'Re īzawi pese za'ra wa'aba mono 'wa'āhā, te aré 're ato za'ra wa'aba mo, Īmama u za oto Īmorī wa, wa hā. ²⁹Apā itēme Īmorī ō ré, wa aima īsiwasu'u sirōmo za'ra wa'wa. E marī da. Te īsina īrotizé hā te īsina uwaimrami wapsi, āma īzaze za'ra wa'aba da. ³⁰⁻³¹Aima īmreme syry aba di za oto. E marī wa. Īzazei'ō'wa norī wada'uri'wa, we īzō morī wa, Wa'uburé hā. Ta hā īma pire ō di. Īma pire ō nherē, itēme wasi'aba'rēi wa'aba, Īmama

te te ĩ'āma ĩrotizé hā te ĩsina uwaimrami da. Tawamhā te ĩsina uwaimrami wapsi, ĩmama te 're ĩsawi pese mono na te za da te 're ĩwaihu'u za'ra. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

15

Zezusi hā uwa 'ru uptabi na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi te duré wama siwasu'u za'ra, āne:

— Rob'ru na, wa za ĩsina simiré'é, uwa 'ru na. Uwa 'ru 'madā'ā'wai āma, wa za ĩmama āma simiré'é. ² Uwa 'ru panhipti sisa'ridi hā wē ō di, 're ĩ'rā za'ra mono ō hā. Taha wa, uwa 'ru 'madā'ā'wa hā te za ĩpanhipti hā te te 're anhihāri ĩ'rāi'ō hā, te te 're anhamra mono da. Tane te za ĩmama hā ĩzazei'ō'wa norī hā te te 're azatōrī, ĩnhiti 're hāimana za'ra mono da. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hā wē za'ra di, 're rā za'ra mono wa. Taha wa, wa za 're ĩ'rā za'ra mono na simiré'é, ĩzazei'wa norī āma 're nomro wē mono wa. ĩ'wanhipré te te 're ĩ'anhihāri mono hā, wa za āma simiré'é, ĩzazei'wa norī te te 're ĩmanharī wasété za'ra mono zém na. 'Re ĩ'rā za'ra mono hā ĩpanhipti wāi wa, ĩ'wanhipré ahā wamhā, te za misi si te te 're anhihāri ĩ'madā'ā'wa hā, 're rāi pese za'ra mono da. Tane te za ĩmama hā ĩzazei'wa norī wi ĩwasédé hā te te 're anhihāri, 're nomro wē uptabi mono da oto. ³ A norī wa'wa hā te oto 're anomro wē wa'aba mo, ĩnhimiroti si 're 'madā'ā' pese za'ra wa'aba mono wa. ⁴ Ma'āpé ĩ'āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono za. Tawamhā wa za 'rāwi ai'rata 're ĩhāimana u'āsi za'ra wa'wa. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hā 're sab u'āsi mono ō wamhā, 're rāi mono ō di za, ta hā. Tane a norī wa'wa hā ĩ'āma 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono ō wamhā, 're anomro wē waihu'u aba mono ō di za.

⁵ — Uwa 'ru na wa za ĩsina simiré'é. Uwa 'ru panhipti sisa'riti na wa za duré ai'āma simiré'é za'ra wa'wa. ĩ'āma 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono wamhā, wa za te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'wa, 're anomro wē uptabi aba mono da. Asiwaprosi 're anomro wē waihu'u aba mono ō di za. ⁶ Ni'wam norī hā ĩ'āma 're hāimana u'āsi za'ra mono ō wamhā, 're nomro wē mono ō di za. Ta norī āma, wa za uwa 'ru panhipti nhihāri hā āma simiré'é. Uwa 'ru panhipti nhihāri hā te te 're ĩ'anhamra mono hā, te za 're ré za'ra. 'Re ré za'ra mono wapsi, te za simisutu te te 're aza'ra ĩ'madā'ā'wa hā, te te 're asui mono da, 're zata za'ra mono da. ⁷ A norī wa'wa hā te za ĩ'āma 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo, 're anomro wē wa'aba mono da. Tawamhā ĩmama hā te za te te 're aiwapari u'āsi za'ra wa'wa, tiwi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mono zém na hā. Tawamhā tiwi 're ĩwaptērē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tō te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa. ⁸ 'Re anomro wē uptabi aba mono wamhā, ĩzazei uptabi 'wa na te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhā ĩmama āma te za 're dawata za'ra. E marī wa. 'Re anomro wē wa'aba mono da, te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono wa. ⁹ ĩmama, te te 're ĩzawi pese mono ne, wa tō te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ma'āpé ĩ'āma 're anomro u'āsi aba mono, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u u'āsi za'ra wa'aba mono da. ¹⁰ Wa hā ĩmama nhimiroti si, wa tō te 're 'madā'ā' pese. Taha wa, ĩmama te te 're ĩzawi pese mono zém na wa tō ĩsina te 're waihu'u u'āsi. Tane duré a norī wa'wa hā ĩnhimiroti si 're 'madā'ā' pese za'ra wa'aba mono wamhā, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na, te za asina 're ĩwaihu'u u'āsi za'ra wa'aba mo.

¹¹ — Āne wa tō aima roti za'ra wa'wa, ĩsine robzei u'āsi 're anomro aba mono da, duré ĩsine aipē'ē 're, 're atoi uptabi za'ra wa'aba mono da. ¹² Wa hā te 're ĩ'asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Āne wa aima roti za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ¹³ Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, te za te te 're danho'reptu za'ra. 'Re dadā'ā' za'ra mono da nherē, te za te te 're danho'reptu za'ra, dawi 're sisawi za'ra mono āna. ¹⁴ ĩnhimiroti si 're 'madā'ā' pese uptabi za'ra wa'aba mono wamhā, ĩzawi pese 'wa, te za 're anomro aba mo. ¹⁵ Danhib'apito norī hā uburé tnhimiroti hā te te tāma 're waihu'u za'ra mono ō di, tāma ĩromhuri'wa norī ma hā, tāma ĩromhuri'wa norī si 're hāimana za'ra mono wa. Tanei ō di, wa hā. Uburé, wa tō ĩmama nhimiroti hā te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, ĩma romhuri'wa na si te 're asisi za'ra wa'aba mono ō di za oto. Te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono na zama, wa za oto te 're asisi za'ra wa'wa. ¹⁶ A norī wa'wa hā asima ĩwē na'rata za'ra wa'aba ō di, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa hā wa tō ĩsina aiwē na'rata za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa tō duré aipisutu za'ra wa'wa, datēme 're anomro aba mono da, da'āma asimiromhuri 'wa hā ĩma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Tawamhā asimiromhuri za'ra wa'aba na hā robaba ō di za. Āne wamhā, ĩmama te za te te 're aiwapari u'āsi za'ra wa'wa. Tawamhā uburé marī hā te te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhā, te za te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa. ¹⁷ Āne wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Ma'āpé, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono za.

Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ, da te 're ĩruiwapari za'ra mono zé wasu'u

18 — Īzazei'ō'wa norĩ hā te te siwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, asōwa wa'aba, da te dasiwi 're ĩruiwapari rata mono na, te za āma 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mo. 19 Īzazei'ō'wa norĩ niwī 're anomro u'āsi aba mono 'wa'āhā, te aré da te dasiwi 're asawi pese za'ra wa'wa. Tane nherē, a norĩ wa'wa hā Īzazei'ō'wa norĩ niwī 're anomro aba mono ō di oto. Wa hā wa tō aipisutu za'ra wa'wa, ĩniwīp si 're anomro aba mono da. Taha wa, te za tō Īzazei'ō'wa norĩ hā te te siwi 're ai'ruiwapari u'āsi za'ra wa'wa, ĩsiniwī 're anomro u'āsi aba mono ō wa. 20 Asina ĩwapari pese za'ra wa'aba, āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mono da, ĩmreme na. Danhib'apito norĩ ma, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, te za duré tāma ĩromhuri'wa norĩ ma, da te 're 'manharĩ za'ra. Wa hā Asib'apito za'ra wa'wa hā da te ĩma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono ne, te za duré aima wa'aba da te 're rob'manharĩ wasété za'ra. Duré ĩnhimiroti hā da te 're 'madā'ā pese za'ra mono wamhā, asimiroti za'ra wa'aba zama te za da te 're 'madā'ā pese za'ra. 21 We ĩzatōrĩ'wa na da te 're waihu'u za'ra mono ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, ĩzazei'wa 're anomro aba mono wab zama. 22 Tawamhā wa hā we datēme ĩmorĩ wa, te za oto te te siwi 're da'awē'ō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, da te 're ĩzaze za'ra mono ō wa. Tawamhā ari'iwī te za 're dasi'ubumro, da te 're ĩzaze za'ra mono ō na, da te dasiwi 're udā waihu'u za'ra mono ō wa za. 23 Wa hā da te dasiwi 're ĩruiwapari mono wamhā, ĩ'u'ābā te za ĩmama hā da te dasiwi 're ruiwapari. 24 Wa hā marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hā wa tō te dama 're ab'manharĩ wē aré, danho'a, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono we te te ĩzatōrĩ na. Ni'wa ĩsine hā te te 're da'apawapto mono ō di aré. Tane nherē, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono ō di, we te te ĩzatōrĩ na. Marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hā, te dama 're ab'manharĩ mono ō 'wa'āhā, te te aré 're da'awē'ō mono ō di, da te 're ĩzaze za'ra mono ō zém na hā. Tane nherē, danho'a te dama 're ab'manharĩ wē mono nherē, ma tō ĩmama me da te dasiwi 're wa'ruiwapari. 25 “Marĩ hā te dama 're ab'manharĩ wasété mono ō nherē, ma tō taré da te dasiwi 're ĩruiwapari.” Āne duréihā ma tō wahi'rada hā ĩ'āma rob'ui'éré sira, romhā ré. Īzazei'ō'wa norĩ hā ma tō oto sina uwaimrami za'ra, te te siwi 're ĩruiwapari mono zém na hā.

26 — Zahadu wapsi wa za we atēme satōrĩ za'ra wa'wa, ĩmama pē'ēzani hā, aipawapto za'ra wa'aba 'wa da hā. Tō sena uptabi ĩsimirowasu'u hā. ĩmama hawi te za we atēme timorĩ za'ra wa'wa, ĩnhimiroti na te te 're aipawapto u'āsi za'ra wa'aba mono da. 27 A norĩ wa'wa hā ma tō ĩsiré 're anomro aba mo, ĩmama nhimiroti na te dama āma ĩsāna'ratazém hawi. Taha wa, te za a norĩ wa'aba zama ĩnhimiroti na 're ĩdapawapto u'āsi za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō Zezusi hā sina wama roti za'ra.

16

1 Āne te duré wama nharĩ za'ra, Zezusi hā:

— ĩnhimiroti hā 're rēme za'ra wa'aba mono tō da, wa tō āne aima roti za'ra wa'wa. 2 Dama ĩpire norĩ hā te za aiwi te te 're rosawi za'ra wa'wa, rowahutuzéb u dame 're asisisi aba mono tō da. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma pisutu za'ra newa, te za ai'uprosi aba ni. 3 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā da te dasiwi 're waihu'u mono ō di, ĩmama na. Īzama we te te ĩzatōrĩ na, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono ō di. Taha wa, ĩzadawa wasu'u'wa 're anomro aba mono nherē, te za da te 're ai'ruiwapari u'āsi za'ra wa'wa. 4 Āne, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, da te dasiwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wapsi, ĩmreme na 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono da, marĩ zō asipibu ma, 're asōpré wa'aba mono tō da. — Āne ma tō wama waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hā.

Zezusi hā, Timama pē'ēzani na te te dama ĩropisutuzé wasu'u, dapawapto'wa da

Tawamhā āne ma tō duré wama waihu'u za'ra:

— Āne na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ō di aré, zahadu ai'rata 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono wa. 5-6 Apā wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, we ĩzatōrĩ'wai u. Taha wa, āhāna si wa tō uburé aima rowasu'u za'ra wa'wa, asina waihu'u sirōmo za'ra wa'aba da. Āne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wa, aipē'ézé ahā za'ra wa'aba di, we ĩzatōrĩ'wai u za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba wa. “E momo te za aimo,” āne asiwi ĩzadanhari na sahu za'ra wa'aba ō di za, te aima waihu'u pese za'ra wa'aba da. 7 Tō sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, aipawapto za'ra wa'aba 'wa da hā we te atēme satōrĩ za'ra wa'aba hā, rowē u'āsi 're anomro aba mono da. Aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba ō wamhā, we atēme morĩ za'ra wa'aba ō di za, aipawapto za'ra wa'aba 'wa da hā. ĩmorĩ wapsi, ĩsiwa'rāmi wa za we atēme satōrĩ za'ra wa'wa. 8-11 We atēme wisi za'ra wa'aba wapsi, te za marĩ hā te te dama 're awaihu'u, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. ĩmreme na da te 're ĩzaze

za'ra mono ò wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, dawê ò na te za te te dama 're awaihu'u. 'Re Ìmorî wê u'âsi na zama te za duré te te dama 're Ìwasu'u, da te 're Ìwaihu'u za'ra mono da. 'Re Ìmorî wê u'âsi wa, wa za apâ mo, Ìmama u. Apâ Ìmorî wamhâ, asiwi 're Ìzabui waihu'u za'ra wa'aba mono ò di za. 'Re Ìhâimana u'âsi mono hâ ma tô sima âma roti siro, ti'ai âma dawada'uri wasétê 'wa te te azâri da, Wa'uburé hâ. Âne na te za duré te te dama 're awaihu'u, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hâ.

¹² — Uburé marî hâ Ìnhimirowasu'u na te aima wasu'u ze za'ra wa'aba nherê, te aima rowasu'u za'ra wa'aba ò di za a'â. E marî wa. Zahadu aima pibu pese za'ra wa'aba ò wa. ¹³ Zahadu wapsi aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hâ, te za we atême timorî za'ra wa'wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ. Tô sena uptabi, Ìsimiroti hâ. We atême wisi za'ra wa'aba wapsi, te za uburé roti tô sena uptabi hâ te te aima 're waihu'u pese za'ra wa'wa. Si'uihâ na te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono ò di za. Ìnhimirowasu'u zarina si te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Romhâ ré te za duré za romhâimanazé hâ te te aima 're waihu'u sirômo za'ra wa'wa. ¹⁴ Ìnhimiroti si te za te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. Ìnhimiroti te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono wamhâ, Ìnhisi za'êtê di za, Ìzazê 'wa norî ma. ¹⁵ Aiwa wanhimiroti hâ, Ìmama me. Taha wa, te za Ìnhimiroti si te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, Ìmama pê'êzani hâ.

Zezusihi siré norî hâ za tiwi Ìrobzei'ò za'ra zé wasu'u, duré apâ za tâma Ìrowê za'ra zé wasu'u me

¹⁶ — Syry na, wa oto ai'rata Ìnhamra 'wa. Âhâ parip si, Ìzabu za'ra wa'aba ò di za a'â. Taha parip si te za duré Ìzabu za'ra wa'wa. — Âne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhâ Ìsiré 're Ìwanomro mono norî hâ wa wasima rowasu'u za'ra ni, ti'a wi:

— Wa'rata te za nhamra. Syry na wa'rata sâma parip si, wa te sabu za'ra ò di za a'â, Timama u za apâ morî wa za oto. Taha parip si, wa za duré sabu za'ra ni. E niha, syry na Ìmreme hâ. Âne wamhâ, wama pibu prâ za'ra di. — Âne aihîni ò nherê, wa wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Zezusihi mreme hâ wa te wasiwi waihu'u ò wa, wa te wasiwi sadanharî ze ti oto. Âne ma tô sina wawaihu'u za'ra, Zezusi hâ. Taha wa, te wama nharî za'ra, âne:

— Wa tô aima Ìsiwasu'u za'ra wa'wa, âne: “Syry na wa oto ai'rata Ìnhamra 'wa. Âhâ parip si, Ìzabu za'ra wa'aba ò di za a'â. Taha parip si te za duré Ìzabu za'ra wa'wa.” Âne wa tô aima Ìsiwasu'u za'ra wa'wa. E Ìmreme hâ aima pibu prâ za'ra wa'aba di. E aima pibu prâ za'ra wa'aba wa, te âne asima Ìrowasu'u za'ra wa'wa. ²⁰ Asina Ìwapari pese za'ra wa'aba za. A norî wa'wa hâ aiwawa ahâ za'ra wa'aba di za. Ìzazei'ò'wa norî si te za 're to za'ra. Aipê'êzé ahâ za'ra wa'aba nherê, aipê'êzé u'âsi 're anomro aba mono ò di za. Zahadu wapsi, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za. ²¹ Pi'ô'i âma te za Ìwasâ hâ 're sépu'u za'ra, tâma 're Ìrere'e mono zéb u hâ, romhuture wa oto. Tâma 're rere'e mono parip si, tâma 're rowê za'ra mono di za oto, Ìna ma. Taha wa, tihâzé na hâ te te 're rosa'rata u'âsi za'ra mono ò di za oto. ²² Tane duré a norî wa'wa hâ, te za aipê'êzé hâ a'â Ìsépata za'ra wa'wa. Apâ atême Ìwisi aba wapsi, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za. Robzei u'âsi te za 're anomro aba mo.

²³ — Niwapsi, Ìmama hâ te za we Tipê'êzani hâ atême satôri za'ra wa'wa. Tawapsi asiwi 're Ìzadanharî za'ra wa'aba mono ò di za, marî hâ 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Marî hâ te aima 're Ìwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za Ìmama wi 're Ìwaptêrê za'ra wa'aba mo, Ìmreme zarina. Tawamhâ te za te te aima âma 're a'uwa'imrami 'wa. ²⁴ Zahadu marî hâ te aima 're Ìwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, Ìmama wi 're waptêrê za'ra wa'aba mono ò di. Te za oto tiwi 're Ìrowaptêrê za'ra wa'aba mo, te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono da, robzei u'âsi 're anomro aba mono da.

Zezusi hâ sisa'u za te te Ìdarême na, duré Timama u za Ìmorîzém na Ìsiwasu'u zé wasu'u

²⁵ — Âhâna sô'awi, Ìmama hâ te aima wasu'u za'ra wa'aba ò di. Romnhimîré'ê na si wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi, wa za sô'awi te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, romnhimîré'ê âna. ²⁶⁻²⁷ Tawapsi te za marî hâ te aima 're Ìwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, Ìmama wi 're Ìwaptêrê za'ra wa'aba mo, Ìmreme zarina. Wa hâ Ìmama wi, marî hâ te aima 're waptêrê za'ra wa'aba mono ò di za. Asi'uihâ na te za tiwi 're Ìwaptêrê za'ra wa'aba mo. Tawamhâ Ìmama si te za si'uihâ na te te aima 're sômri za'ra wa'wa, ta hâ te te duré 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa. E marî wa, ma tô Ìmama hâ te te 're asawi pese za'ra wa'wa. A norî wa'wa hâ ma tô 're Ìzawi pese za'ra wa'aba mo. Ìmama hawi we Ìmorî na ma tô duré 're Ìzaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tô te te 're asawi pese za'ra wa'wa, Ìmama hâ. ²⁸ Ìmama hawi wa we datême mo. Apâ wa za duré dahawi Ìtême mo, Ìmama u. — Âne te wama siwasu'u za'ra, Zezusi hâ.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, wa tō tāma nharī za'ra ni:

— Sō'awi ma tō oto wama asiwasu'u za'ra, romnhimiré'é āna. Wanhimirosa'rata za'ra hā ma tō asina iwaihu'u siro. Taha wa, wa te wasiwi asadanharī da, asina wazō asimipari ō di. Āne wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha wa, wa tō asaze za'ra ni, tō sena 'Re ihāimana u'āsi mono hawi we aimorī na. — Āne wa tō tāma nharī za'ra ni.

³¹⁻³² Taha wa, ma tō Zezusi hā asa wama nharī za'ra:

— E tō sena ma tō oto ĭzaze za'ra wa'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono hawi we ĭmorī na hā. Ātē tō sena ĭzaze za'ra wa'aba ō di. Romhuture di oto bādā hā, ĭhawī ĭropéi wa'aba mono zéb u hā, asōrōwa wa'aba u. Tane nherē, asiwi ĭrēme za'ra wa'aba nherē, ĭsiwaprosi ĭhāimana ō di za. ĭmama, te ĭsiré 're hāimana u'āsi. ³³ Āne na wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, ĭāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, ĭzazei'ō'wa norī hā te za tō te 're ai'ruiwapari u'āsi za'ra wa'wa. Taha wa, te za 're ĭrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, te za asiptete sina ĭāma 're anomro aba mo. Wa hā ĭzazei'ō'wa norī ma, ĭnhiptete uptabi wa, wa tō āma ai'uté za'ra. — Āne te Zezusi hā wama siwasu'u za'ra.

17

Zezusi hā ĭmama ma ĭmremézé wasu'u

¹ Tawamhā wama siwasu'u za'ra pari, ĭmama ma mreme da, te hāimo rob'madā, Zezusi hā. Āne te ĭmama ma tinha:

— ĭmama, bādā ĭma ĭpisutuzé hā ma tō ĭwa waptārā. Ma'āpé, we ĭpawapto na, ĭāma ĭrotizé hā te dama ĭsina uwaimrami da, ai'āma 're dawata u'āsi za'ra mono da. ² A hā ma tō ĭma 're ĭda'apisutu mo, ĭzazei'wa 're danomro mono da. Wa hā ma tō duré ĭpisu, uburé dama ĭpire uptabi da. E marī da. ĭzazei'wa norī ma, te 're apisutu mono da, robzei u'āsi ĭāma 're nomro u'āsi mono da, duré 're dā'ā za'ra mono āna, ai'rata 're hāimana u'āsi za'ra mono da, hāiwa āma. ³ A hā misire Danhib'apito uptabi. Wa hā Zezu Cristu Danho'reptui'wa da, ĭpisudu, we datēme ĭzatōrī. Āne na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, da te 're wazazei pese za'ra mono wamhā, robzei u'āsi te za ĭāma 're danomro. 'Re dadā'ā za'ra mono āna, te za duré 're dasi'ubumroi u'āsi, hāiwa āma. ⁴ Romhuri hā ĭma ĭpisudu hā wa tō oto ĭsina uwaimra. Te ĭsina uwaimrami wa, te za oto ai'āma 're dawata u'āsi za'ra. ⁵ ĭi'a ō ré hā, wa tō aiwa wawaihu'u pese na wasiré 're wasimasisi u'āsi, marī ō uptabi ré hā. Taha wa, rowē uptabi di, wama. Ma'āpé, we ĭma nharī, aiwa wasiré 're wasimasisi u'āsi mono da duré apā.

⁶ — Ā norī hā te asib'a'uwē 're nomro. Asib'a'uwē si 're nomro mono wa, ma tō oto ĭma ĭpisutu za'ra, ĭnhib'a'uwē 're nomro mono da. Wa tō te tāma 're aiwasu'u u'āsi za'ra, 're aihāimana mono zém na. Asimiroti hā ma tō te 're 'madā'ā pese za'ra. ⁷⁻⁸ Marī hā ĭma 're ĭawaihu'u mono zém na si, wa tō te tāma 're waihu'u za'ra. Āne na ma tō ā norī hā te te 're ĭzaze za'ra. Ā norī ma, asimiroti hā wē za'ra di. Tō sena aihawi we ĭmorī na ma tō ĭzaze za'ra. A hā we ĭzatōrī'wa na ma tō duré ĭzaze za'ra.

⁹ — Āhāna wa aima āma wasu'u za'ra, 're pawaptob u'āsi za'ra mono da. ĭzazei'ō'wa norī hā te aima āma wasu'u za'ra ō di. We ĭma ĭpisutu za'ra norī si, wa āma aima wasu'u za'ra, asib'a'uwē 're nomro mono wa, duré 're pawaptob u'āsi za'ra mono da. ¹⁰ ĭnhib'a'uwē norī hā uburé asib'a'uwē te 're nomro. Asib'a'uwē norī hā uburé ĭnhib'a'uwē te duré 're nomro. Tawamhā ĭāma 're ĭnomro wē mono zéb zarina, te za ĭāma 're dawata u'āsi za'ra. ¹¹ Āhāna āme 're ĭnhamra u'āsi mono ō di za oto. Atēme wa za oto āma mo. Ā norī si te za ĭza'u 're si'ubumro, ĭzazei'ō'wa norī 'rata. ĭmama, a hā aiwē uptabi na te 're asāmra mo. Ma'āpé, we ĭma ĭpisutu za'ra hā we 're apawaptob u'āsi mono, aiwaihu'u pese na, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese u'āsi za'ra mono da. ¹² ĭrāta 're ĭnhamra za'ra mono ré, wa tō uburé te 're 'madā'ā pese za'ra, aiwaihu'u pese zarina, ĭwi 're si'utōrī za'ra mono tō da, duré ĭnhib'a'uwē u'āsi 're nomro mono da. Misire ma tō simini. ĭnhib'a'uwē uptabi hā 're morī ō wa, ma tō asimiroti hā tiré. Duréihā poto ō ré, ma tō ōhō āma ĭbahā na rob'uré siro, wahi'rada hā. Āhāna ma tō oto sina uwaimra, ō hā. ¹³ Āhāna bādā hā romhuture di oto, āma atēme ĭmorizé hā. Āme ĭnhamra ré, wa āne aima mre, te te ĭwapari za'ra wa, ĭsine robzei u'āsi 're nomro mono da. ¹⁴ ĭsiré 're nomro mono ré, wa tō te tāma 're asadawa wasu'u za'ra, uburé. Wa hā ĭzazei'ō'wa norī niwī 're ĭmorī ō di. Tane ā norī hā ĭzazei'ō'wa norī niwī, 're nomro mono ō di duré. Taha wa, ma tō ĭzazei'ō'wa norī hā ĭsiré te te 're 'ruiwapari za'ra. ¹⁵ Āne te āma aima wasu'u za'ra ō di, ĭzazei'ō'wa norī wi, āma asitēme waibu da. Wa'uburé wi, ĭwasété uptabi wi, āma 're asisapri u'āsi za'ra mono da, wa āne āma aima wasu'u za'ra. ¹⁶ Wa hā ĭzazei'ō'wa norī niwī, 're ĭmorī ō di. Tane ā norī hā ĭzazei'ō'wa norī niwī 're nomro mono ō di duré. ¹⁷ Asimiroti hā tō sena uptabi. Tawamhā te za asimiroti na 're ĭpawaptob u'āsi za'ra mo, ai'āma si 're nomro wē uptabi mono da. ¹⁸ A

hã we datême ĩzatōrĩ ne, wa za oto datême satōrĩ za'ra, te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da. ¹⁹ Wa hã wa tō ĩsina asaze, ĩ'ama ĩrotizé hã te ĩsina uwaimrami da. E marĩ da. Ā norĩ zama āma 're ĩroti za'ra mono zé hã te te sina 're asazei pese za'ra mono da, taha zarina, te te āma 're uwaimrami za'ra mono da.

²⁰⁻²¹ — ĩmama, 're wasisawi pese mono wa, wa tō wanhimirosa'rata na 're wasisazei pese u'ási. Ma'ápé, uburé ĩzazei'wa norĩ hã 're apawaptob u'ási mono, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra mono da. Ā norĩ si 're pawaptob za'ra mono ò di za. Ā norĩ nhimirowasu'u zarina, za te te 're ĩzaze za'ra mono norĩ zama te za 're ĩ'apawaptob u'ási mo. Tawamhã wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, te za duré tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra. Āne wamhã, tō sena datême we ĩzatōrĩ na, te za da te 're ĩzaze za'ra. ²² A hã 're ĩzawi u'ási mono wa, ĩma 're rowé u'ási mono di. A hã 're ĩzawi pese mono ne, wa za ĩzazei'wa norĩ hã òne u'à te 're azawi pese. E marĩ da. Wasine 're sisawi u'ási za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama 're sisazei pese u'ási za'ra mono da, ta norĩ ma zama 're rowé u'ási za'ra mono da. ²³ ĩsiré 're aimorĩ ne, wa za duré wa hã ĩsiré 're ĩmorĩ u'ási za'ra. Tawamhã wasine 're sisawi u'ási za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama te za 're sisazei pese u'ási za'ra. Āne wamhã, te za da te 're ĩzaze za'ra, tō sena datême we ĩzatōrĩ na. Duré 're ĩzawi pese mono ne, ĩzazei'wa norĩ hã 're ĩ'azawi pese mono na, te za da te 're aiwaihu'u za'ra.

²⁴ — Ti'ai ò ré te 're ĩzawi pese mo, marĩ ò uptabi ré. 'Re ĩzawi pese mono wa, ma tō ĩma ĩpisu, ĩ'ama 're dawata u'ási za'ra mono da, duré ĩhãiba na rowa'a za'èté ré, 're ĩhãimana u'ási mono da. ĩmama, āne na hã te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono da hã, wa tō ĩsima wê za'ra, za 're ĩhãimana mono zéb āma, ĩ'rata 're si'ubumroi u'ási mono da, ĩma ĩpisutu za'ra norĩ hã. ²⁵ ĩmama, a hã aiwé uptabi na te 're asāmra mo. A hã we datême ĩzatōrĩ na te te 're asaze za'ra mono ò di, ĩzazei'ò'wa norĩ hã. Tazahã, ĩma aiwaihu'u pese di, we ĩzatōrĩ'wa na. Āne na hã ĩzazei'wa norĩ ma zama, tãma aiwaihu'u pese za'ra di. ²⁶ Taha wa, wa tō te tãma 're aiwasu'u u'ási za'ra, 're ĩda'azawi pese mono zém na, te te siwi 're aiwaihu'u u'ási za'ra mono da. Òne u'ási, wa za duré te tãma 're aiwasu'u za'ra, 're ĩzawi pese mono zarina, duré 're sisawi pese za'ra mono da. — Āne te Timama ma rowasu'u, Zezusi hã.

18

Zezusi hã da te dasiwi ĩ'arizé wasu'u

Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-50; Rucasi 22.47-54

¹ Tawamhã Timama ma mreme pari, wa tō rob u wawairébé ni oto, ĩsiré ai ba wasi'aba'ré da. Séderõ pa zara u, wa saprĩ za'ra ni, wede 're ĩsimasa mono zéb u. ² Tamomo wa tō nasi wasi'rã'õtõ ni Zezusihi me, wede 're ĩsimasa mono zéb āma. Nasi ĩwasi'rã'õtõzé hã Zudasihĩ ma, waihu'u pese di. ³ Tawamhã te te oto sô danhimro, tamomo. Da'wapéi'wa norĩ hã te sô te te simro, ahã na. Zeruzaré āma 'ri za'èté 'madâ'â'wa norĩ zama te sô te te simro, sasedoti ĩpire norĩ zadawa para, duré parizezu norĩ zadawa para. Tawamhã 'rãsitõ ré, te sô ai'aba'ré ni, uzi ré zama. Danhiwãĩ ré zama te sô ai'aba'ré ni, sib'ézé 'wapa ré zama. ⁴ We oto sô dasihutu wamhã, Zudasihĩ zama ma we dame wi. Romhã ré ma tō uburé sina waihu'u siro, Zezusi hã da te tãma ĩ'manharĩ za'ra zém na. We sô dasihutu wamhã, ma datême watobro. Āne te dama tinha:

— E 'wa sô, te asõpré wa'wa.

⁵ Tawamhã asa te āne tãma nharĩ za'ra:

— Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ĩmorĩ zô.

Tawamhã Zezusi te dama siwasu'u oto:

— Wa hã Zezusi. Āhãta wa za.

⁶ Tawamhã ĩmreme ma, ma tō ai'marõpãrĩ za'ra ni. ⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— E 'wa sô, te asõpré wa'wa.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra, āne:

— Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ĩmorĩ zô.

⁸ Taha wa, te duré Zezusi hã asa dama siwasu'u:

— Wa hã Zezusi. Wa tō aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. ĩzõ si asõpré wa'aba wamhã, ma'ápé ã norĩ hã satōrĩ za'ra wa'aba, si'aba'ré da. — Āne te tãma nharĩ za'ra, timreme, Timama ma, te te wa'ama āma uwaimrami za'ra da.

⁹ Āne Zezusi hã ma tō Timama ma siwasu'u, aré: “ĩma ĩpisutu za'ra norĩ hã wa tō te 're 'madâ'â pese za'ra, ĩwi si'utõrĩ tō da.” Āne ma tō tãma siwasu'u aré. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ, te te siwi wawaibũ ò wamhã, timreme, Timama ma, ma tō wa'ama āma uwaimra.

¹⁰Tawamhā Sima Pedru ma tō sib'ézé 'wapa hā waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hā āma po're nhizā, ipo're nhimire niwī. Sasedoti ĩpire uptabi ma romhuri'wa, ta hā. Romhuri'wa nhisi hā, Macu na ĩsisi hā. ¹¹Tawamhā Zezusi hā te Pedruhu ma tinha:

— Sib'ézé 'wapa hā apā sērē. E wa za dawi ĩsisiwā, ĩmama te te ĩāma ĩrotizé hā te ĩsina uwaimrami tō da. Mare di. Te robzépata da nherē, wa za oto ĩsina uwaimra. — Āne te Pedruhu ma tinha, Zezusi hā.

Anasihi u, Zezusi da te dasiwi ĩsaprōnizé wasu'u

¹²Tawamhā Zezusi hā da'wapéi'wa norī hā ma tō siwi ti'ā, tinhib'apito me. 'Ri za'ētē 'madā'ā'wa norī me zama ma tō siwi ti'ā. Ma tō dasiwi pawasisi ni oto. ¹³Tawamhā Anasihi u te oto siwi saprōni za'ra. Ta hā Anasi hā, Caipasihī maprewa. Sasedoti ĩpire uptabi, Caipasi hā. ¹⁴Ta hā ma tō āne tisiré norī ma roti za'ra aré, dama ĩpire norī ma: "Misire, wa te wasiwi wīri wamhā, wama rowé za'ra di. Wama pire za'ra o di." Āne ma tō tāma roti za'ra aré.

Pedru hā Zezusi te te dawi ĩ'udázé wasu'u

Mateusi 26.69-70; Marcusi 14.66-68; Rucasi 22.54-57

¹⁵⁻¹⁷Tawamhā Zezusi hā da te dasiwi saprōni wamhā, Pedru hā te Zezusihi zarina mo. ĩzāma wa duré ĩsarina mo, sasedoti ĩpire uptabi nhorōwa u. ĩwétési, wa ĩsarina āzé 'ri 'wawi wa'ra u, tāma ĩwaihu'u pese wa, 'ri tede'wai ma. Pedru hā te rowi za, 'ridawa 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra āma 'ridawa te pi'ō hā 'madā. Tawamhā wa hā wa mo, 'ridawa u. Pi'ōi ma, wa tinha, Pedruhu wi te te rosawi tō da. Taha wa, te te tāma wē wa, wa tō 'mazé Pedru hā, 'ri 'wawi wa'ra u. Taha wa, te pi'ō hā Pedru sadanha:

— E a hā, Zezusihi siré 're aimo.

Tawamhā Pedru asa te tāma tinha:

— Mare di. Wa hā ĩsiré 're ĩmorī o di. — Āne te tāma tinha.

¹⁸Tame romhuri'wa norī hā te sima ro'o za'ra, hā te, hāi'ro za'ra da. 'Ri za'ētē 'madā'ā'wa norī me, te sima ro'o za'ra. Pedruhu zama te dame tihāi'ro.

Sasedoti ĩpire uptabi hā, Zezusi te te ĩsadanharizé wasu'u

Mateusi 26.57-68; Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54, 66-71

¹⁹Tawamhā sasedoti ĩpire uptabi hā te Zezusi sadanha, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī na. ĩsimiroti na zama te sadanha. ²⁰⁻²¹Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

— Sō'awi wa tō te dama 're rowahutu u'āsi, rowahutuzé mono bā. Āne dasi'rā'ōtōzéb āma zama, wa tō nasi dama rowahutu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma hā. Pi'urīwi te dama 're rowahutu mono o di. E marī da, te ĩzadanha. ĩwapari'wa norī hā te za ĩsadanharī za'ra wa'wa, te te aima ĩzadawa wasu'u za'ra da. Ta norī ma, waihu'u pese za'ra di, ĩnhimirowasu'u hā. — Āne Zezusi te tāma tinha.

²²Tawamhā Zezusihi 'rata aibā ĩsa, ma tinhib'rata na 'rāime. Te tāma tinha:

— E niha te āne tāma ĩnha, sasedoti dama ĩpire uptabi ma nherē.

²³⁻²⁴Taha wa, te Zezusi hā asa tāma tinha:

— ĩmreme na te āma upai wamhā, ma'āpé we ĩma waihu'u. E marī da, ma ĩrāime, ĩmreme wē nherē. — Āne Zezusi te aibā ma tinha. Tawamhā Anasi hā ma tō Zezusi hā dama ti'ru, Caipasihī u da te dasiwi saprōni da.

Tawamhā pawasisi ré, ma tō ĩtēme dasiwi saprōni ni, sasedoti ĩpire uptabi u.

Pedru hā Zezusi te te duré dawi ĩ'udā na ĩsahuzé wasu'u

Mateusi 26.71-75; Marcusi 14.69-72; Rucasi 22.58-62

²⁵Tawamhā Sima Pedru te zahadu za, unhamā āma hāi'ro da. Taha wa, te āne sadanharī za'ra:

— E a hā te Zezusihi siré 're aimo.

Tawamhā Pedru hā ma tō dawi ai'udā. Te tāma nharī za'ra:

— Mare di. Wa hā ĩsiré 're ĩmorī o di.

²⁶Tawamhā aibā te duré sadanha Pedru hā, sasedoti ĩpire uptabi ma, romhuri'wa hā. Taha sisānawā, ma tō Pedru po're nhizā. Āne te Pedru sadanha:

— E a hā, wede, 're ĩsimasa mono zéb āma, wa tō ai'madā.

²⁷Taha wa, ma tō duré Pedru hā tiwi ai'udā.

Tiwi si'udā parip si, ma tō si'a hā awa'awi hā.

Zezusi hā Piratuhu u da te ĩsaprōnizé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Rucasi 23.1-5

²⁸Tawamhā Caipasihī nhorōwa hawi ma tō Zezusi hā siwi saprōni za'ra, wasiré zudezu norī hā, romanu nhorōwa u robza'rā ré. Roti'wa dama ĩpire uptabi romanu hā, Piratu na ĩsisi hā. Te te ĩtēme siwi āwisi wamhā, 'ri para u te te siwi 'mazébré o di, Piratuhu u. Rowi te ĩré aimasa. E marī wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti waihu'u'ō'wai wa, Piratu hā.

Tawamhā Pascowa na dato nhisi bātā na, dasi'rā'ōtō ré, sisisi ō di za, siwasété za'ra tō da. Siwasété za'ra 'wa'āhā, aré dame saihuri waihu'u ō di. ²⁹Tawamhā Piratu hā ma tō datēme watobro. Āne te dama tinha:

— E marī wa, te we bété asiwi ĩsaprōni 'wa. E marī, ma 'manha.

³⁰Tawamhā te asa tāma rowasu'u za'ra:

— Tiwasédé te te 're 'manharī u'āsi mono ō 'wa'āhā, aré wa te aima hāiba nhomri za'ra ō di.

³¹Tawamhā Piratu te asa tāma nharī za'ra:

— A norī wa'wa hā te za asiwi ĩsaprōni za'ra wa'wa, asi'uihā na aihirata norī nhimi'manharīzéb zarina, marī hā tāma 'manharī za'ra wa'aba da, tiwasédé hā asō'a za'ra wa'aba, te te 're 'manharī u'āsi mono wamhā.

Taha wa, ma tō asa tāma nharī za'ra, Piratuhu ma:

— Mare di, wa te wasiwi saprōni ō di za. Asib'apito, ma tō wawi sawi za'ra, ni'wa hā tiwasédé te 're 'manharī wamhā, wa te wasiwi wīri tō da. — Āne te Piratuhu ma nharī za'ra.

³²Romhā ré ma tō Zezusi hā siwasu'u tidā'ázém na, wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi ĩsasōmrizém na. Tawamhā Piratu te te dama 'rui wapsi, te za 're ĩsiwasu'u mono zéb zarina, dasiwi sasōmri ni.

³³Tawamhā Piratu, ma tō 'ri para u apā āzé. 'Ri para u sébré parip si, te Zezusi hā zô hā, 'ri para u ĩtēme sébré da, te te sadanharī da, Piratu hā. Tawamhā āne te sadanha:

— E a hā, zudezu norī nhīb'apito.

³⁴Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

— E apito na da te aima ĩwasu'u za'ra wa, te ĩzadanha. E asi'uihā na te ĩzadanha, wa hā apito zô.

³⁵Tawamhā Piratu hā te duré asa tāma tinha:

— E wa hā zudezu na 're ĩhāimana mono bâ, ĩsi'uihā na te asadanharī da hā. Asiré zudezu norī hā ma tō siwi ĩma aihāiba nho, sasedoti ĩpire norī me. E marī, ma bété ĩ'manha.

³⁶Tawamhā ma tō Zezusi hā asa tāma siwasu'u:

— Wa hā ti'ai āma danhib'apito na 're ĩhāimana mono ō di. Danhib'apito na 're ĩhāimana mono 'wa'āhā, wa aré ĩnhīb'a'uwē norī hā wada'uri za'ra, te te da'wapé za'ra da, da te dasiwi ĩhāiba nhomri tō da, dama ĩpire norī u. Wa hā ti'ai āma danhib'apito na 're ĩhāimana mono ō di. — Āne ma tō Zezusi hā tāma siwasu'u.

³⁷Taha wa, ma tō Piratu hā asa duré sadanha:

— E a hā danhib'apito.

Zezusi te duré tāma tinha:

— Tahata ma tō tane hā ĩ'āma ĩwaihu. Taha da, wa tō ti'ai āma podo. Taha da, wa tō we ti'ai u datēme mo, roti tō sena uptabi hā te dama 're wasu'u mono da. Ni'wam norī hā roti tō sena uptabi hā te te sima 're wē za'ra mono wamhā, ta norī si te za te te 're ĩwapari ze za'ra. — Āne Zezusi te tāma tinha.

³⁸Piratu te duré asa tāma tinha:

— E ma hā, roti tō sena uptabi hā.

Piratu hā Zezusi da te dasiwi wīri da, te te dama ĩhāiba nhomrizé wasu'u Mateusi 27.15-31; Marcusi 15.6-20; Rucasi 23.13-25

Tawamhā Piratu hā apā ma datēme watobro, rob u. Āne te dama tinha:

— Wa tō sadanha. Ma tō ĩma siwasu'u. Marī hā te te 're ab'manharī wasété mono ō di.

³⁹Āne ma tō asi'rā'ōtō 'wa, Pascowa na datozé nhībātā na. Ma tō asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo, 're asi'rā'ōtō aba mono ré, misi si dazazém hawi te dama 're arob'rui mono da, apā 're dawairébé mono da. Zudezu norī, e tawamhā wa za asib'apito za'ra wa'aba ma rob'ru, apā morī da. — Āne te Piratu hā dama tinha.

⁴⁰Tawamhā hārā 'rāihā na te 'mahārā za'ra:

— Mare di. Taha ma, rob'ru ō di za, morī da. Barabasihi ma si te za ĩrob'ru, apā morī da. Taha si. — Āne te Piratuhu ma nharī za'ra. Rowasété 'manharī'wa, Barabasi hā.

19

¹Tawamhā Piratu ma tō da'wapé'wa norī ma 'ru za'ra, powawē hāi waré na te te siwi 're pré'é mono da, Zezusi hā. ²Te te siwi 're pré'é mono pari, ma tō 'wabzéré na siwi āma sōpre za'ra. Tisi'ubuzém na ma duré siwi āma hāiba ubu, ĩhā pré na. ³Siwa'rāmi te nasi ĩtēme ai'ré za'ra, tō sena te te nasi sawi za'ra da newa. Āne te tāma nharī za'ra:

— Zudezu norī nhīb'apito, rowē na aihāimana. — Āne te tāma nharī za'ra, āma wa'ē za'ra sina.

Tawamhā te te nasi sawi za'ra pari, te nasi siwi 'rāi wabzu, sisa'u. ⁴⁻⁵Tawamhā Piratu, ma apā datēme watobro. Āne te dama tinha:

— Āhāta wa we atēme saprōni za'ra wa'wa. Wa tō sadanha. Ma tō ĩma siwasu'u. Marī hā te te 're ab'manharī wasété mono ō di. Āne hā waihu'u za'ra wa'aba da, wa tō we atēme saprōni za'ra wa'wa. — Āne te dama tinha.

Tawamhā Zezusi ma itēme watobro, 'wabzéré na sōpre ré. Zazahá pré na ubu ré zama ma itēme watobro.

Taha wa, te Piratu hā dama 'mahā, āne:

— Ōhōta aibā hā. 'Madā'ā za'ra wa'aba.

⁶Tawamhā te 'madā'ā za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa ĩpire norī hā, sasedoti ĩpire norī hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zé 'madā'ā'wa norī zama te 'madā'ā za'ra. Te te 'madā'ā za'ra wamhā, hārā 'rāihā na te nasi 'mahārā za'ra, āne:

— Wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi sasōmri, dā'ā da.

Tawamhā te Piratu asa tāma nharī za'ra:

— Asi'uihā na te za asiwi ĩsaprōni za'ra wa'wa, asiwi sasōmri za'ra wa'aba da. Wa hā wa tō sadanha. Ma tō ĩma siwasu'u. Marī hā te te 're ab'manharī wasété mono ō di.

⁷Taha wa, te asa tāma nharī za'ra, dama ĩpire norī hā:

— Ti'ai āma poto nherē, ma tō dama 're siwasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra na. Mreme wē'ōre di. Wahī'rata norī hā ma tō dama roti za'ra, āne ni'wa, 're siwasu'u mono wamhā, wa te wasiwi wīrī da. — Āne te tāma nharī za'ra.

⁸⁻⁹Tawamhā Zezusi dama 're ĩsiwasu'u mono zém na ma tō Piratu hā damreme wapa. Taha wa, ma tō pē'ēwara. Tawamhā 'ri para u ma duré āzé. Zezusi hā ĩsarina ma duré āzé. Taha wa, te duré Zezusi sadanha, Piratu hā:

— E ma hawi te we aimo bété. — Āne te sadanha. Tane nherē, tizadawa na te te wa'rāmi ō di, Zezusi hā. Ari'īwi te za.

¹⁰Tawamhā Piratu te tāma tinha:

— E marī da, ĩma asiwasu'u ō di. E aima ĩpire na asina ĩwaihu'u ō di. Wa hā te dama ai'rui wamhā, te aré aipawasisizé hā aima wasihu ni apā, dawī aimorī da. Wa hā te dama ai'rui wamhā, te aré dasiwi asasōmri ni, atā'ā da. E āne aima ĩmreme pire na asina ĩwaihu'u ō di.

— Āne Piratu te Zezusihi ma tinha.

¹¹Tawamhā Zezusi asa te tāma tinha:

— 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō aipisutu, ĩma aipire da. ĩma aipire da, te te aipisutu ō 'wa'āhā, aré ĩma aipire ō di. Tawamhā ĩma aipire da, te te aipisutu nherē, ĩāma asimiroti wasété wamhā, tāma aiwē ō di za, aiwasédé hā ĩāma 'manharī wa. Tane nherē, aibā hā si'uihā na te te aima ĩhāiba nhomri hā aiwasété nhipai u wasété uptabi di, ō hā. — Āne Zezusi te Piratuhu ma siwasu'u.

¹²Tawamhā Zezusihi mreme te te sina waihu'u wa, ma tō sima wē, Zezusi te te satōrī da, apā dawī morī da. Tane nherē, hārā 'rāihā na te nasi ĩsadawa wa'rāmi 'mahārā za'ra, dama ĩpire norī hā, āne:

— Ō hā danhib'apito na ma tō 're siwasu'u. Ni'wa hā danhib'apito na 're siwasu'u mono wamhā, apito Séza hā danhib'apito na te te da'āma waihu'u ō di za. Apā morī da, tāma rob'ruī wamhā, apito Séza hā aima toi ō di za. — Āne te nasi tāma nharī za'ra, sa'ētē.

¹³⁻¹⁴Tawamhā damreme te te sina wapari wa, ma tō Zezusihi zō āzé, te te tāma nharī da, rob u ĩsarina watobro da. Taha wa, ma tō ĩsarina watobro, rob u. Tawamhā ētē 'manharī nhisiwi, te wedeza na nhamra 'ridawa, Piratu hā. Wasimremezém na ētē 'manharī nhisi hā, Dabata na. Tame danhib'apito, te 're simasisi u'āsi, dawasété na te te 're da'awaihu'u mono da, dawē na zama te te duré 're da'awaihu'u mono da. Tame sāmra ré, ma tō abzumazéb u za bādā hā, sabadu ō ré hā, duré Pascowa na dato nhisi ō ré hā. Tawamhā Zezusi hā rob u ĩsarina watobro wamhā, Piratu te tinha, wasiré zudezu norī ma:

— Ōhōta asib'apito za'ra wa'wa.

¹⁵Tawamhā dahārā 'rāihā na te nasi 'mahārā za'ra ni asa:

— Wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi sasōmri, dā'ā da.

Tawamhā Piratu asa te tāma nharī za'ra:

— E asib'apito za'ra wa'wa, wa za dama ti'ru, wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi sasōmri da, dā'ā da.

Tawamhā sasedoti ĩpire norī hā te asa tāma nharī za'ra, Piratuhu ma:

— Ōhō si wanhib'apito hā, Roma āma apito Sézaha si. — Āne te tāma nharī za'ra, sasedoti ĩpire norī hā.

¹⁶Tawamhā da'wapéi'wa norī ma, te oto ti'ru Piratu hā, wedepo'o nhonhi'rāmi na te te siwi sasōmri da, dā'ā da, Zezusi hā.

*Zezusi hā wedepo'o nhonhi'rāmi na da te dasiwi ĩsasōmrizé wasu'u
Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43*

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhā 'ri nhiti te oto siwi saprō, Zezusi hā. Wedepo' o nnonhi'rāmi hā te sisada ti'ā, Da'rāihi na romnhisi u. Wasimremezēm na Dodota na romnhisi hā.

Tamomo te te siwi āwisi za'ra wamhā, wedepo' o nnonhi'rāmi na ma tō oto siwi sasō, da'wapéi'wa norī hā. Aibā norī wa'wa, ma tō siwi sasō. Aibā maparane te āma aiwa'aba zahuré, da te dasiwi isasōmri zahuré hā. ¹⁹ Tawamhā Piratu, ma tō āne āma rob'ui'ére: “Ā hā Zezusi, Nazaré hawi we Imorī, zudezu norī nhib'apito.” Āne ma tō āma rob'ui'ére. Tawamhā te te āma rob'ui'ére pari, te dama ti'ru, i'rāi uwaibaba te te siwi 'mazasōmri da, rob'ui'ére hā. Si'ubdatō damreme na rob'ui'ére hā. Wasiré zudezu norī mremezēm na, duré romanu norī mremezēm na, duré deredu norī mremezēm na. ²⁰ Īsa'ozēm hawimhā 'ri nho'ōmo u hā, romhuture di. Taha wa, wasiré zudezu norī hā te ahā na te te 're sōre za'ra, āma rob'ui'ére hā. ²¹⁻²² Tawamhā Piratuhu ma, te nharī za'ra, sasedoti ĩpire norī hā:

— Rob'ui'ére na āma saprī na. “Ā hā zudezu norī nhib'apito,” āne tō da. Āne āma saprī na. “Āne te ā hā 're siwasu'u: Wa hā zudezu norī nhib'apito.” Āne āma saprī na. — Āne te Piratuhu ma nharī za'ra.

Tawamhā Piratu asa te tāma nharī za'ra:

— Mare di. Te āma saprī ō di za. Ōhō u'āsi za. — Āne te tāma nharī za'ra.

²³ Tawamhā te te siwi sasōmri pari, ma i'uzazēm na sima āma aipé, misi si da'wapéi'wa norī hā. Maparane si'uiwa na ihāiba hā. Misire ihāpa hā, te tihāiba, ihā're'ō hā. Ōne haré i'manharī hā. ²⁴ Taha wa, te āne sima nharī za'ra:

— Wasima āma wasipé na, wa te wasima hānhihāri mono tō da. Ētēre hā misi, wanhisi ui'ére ré hā wa te wasiwi mei wa'aba, itede'wa hā wa te wasiwi āma waihu'u za'ra da. — Āne te sima nharī za'ra.

Tawamhā ma tō sima me za'ra. Duréihā wahi'rada, ma tō āne āma rob'ui'ére siro, 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā:

“i'uzazé hā ma tō sima āma aipé. Ētēre, ma duré siwa'wa sima me za'ra, itede'wa hā te te siwi āma waihu'u za'ra da.”

Āne ma tō āma rob'ui'ére siro, ĩbaihā na hā. Tawamhā rob'ui'ére zarina, ma tō 'manharī za'ra, da'wapéi'wa norī hā.

²⁵ Tame te pi'ō norī hā aimasa, Zezusihi za'ozéb 'rata ĩna hā duré ĩna wapté hā, duré Mariza hā Coropasihi mro hā, duré Mariza Madarena hā. ²⁶⁻²⁷ Tawamhā Zezusi te tina hā 'madā. Wa hā te te 're ĩzawi pese mono zama te duré ĩ'madā, ĩpapara ĩza wa.

Tawamhā āne te tina ma tinha:

— Āhāta ai'ra. Te za oto āma 're ai'ra mo.

Tawamhā ĩma zama te duré tinha:

— Āhāta ana. Te za oto āma 're ana mo.

Tawamhā te te ĩma ĩrotizéb zarina, wa za ĩnhorōwa u saprō, ĩ'rata 're sāmra u'āsi mono da.

Zezusihi dā'ázé wasu'u

Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49

²⁸ Tawamhā Zezusi hā sa'o ré, ma tō sina uwaimra, ĩmama te te āma ĩrotizé hā. Āne na ma tō sina waihu'u, Zezusi hā. Tawamhā āma ĩrob'ui'ére 'rata zéb zarina, te tinha:

— Wa hā 'rubu di. — Āne te tinha, Zezusi hā.

²⁹ Piza'a 're nho'a hā te ĩpapara za, uwa 'rāi wa'u ĩsé ré hā. Tawamhā ma tō marī hā wedehu na siwi āma 'rā'ubu da'wapéi'wa norī hā, uwa 'rāi wa'u ĩsé na te te āma siwi di' i da, ĩwa'ābā syry na, Zezusihi ma, te te siwi wē da, ĩsadawa u. Taha wa, te oto upsō Zezusi hā, tizadawa na. ³⁰ Te te upsōmri parip si, te tinha:

— Tāibā oto. Wa tō oto ĩsina uwaimra.

Taha pari, ma tō oto 'rāi waptārā. Tawamhā si'uihā na ma pē'ē hai'utō.

Da'wapéi'wa hā Zezusi i'a're wi te te ĩwa'rézé wasu'u

³¹ Tawamhā dama ĩpire norī hā te Piratuhu u ai'aba'ré, ĩsōrōwa u. Ītēme sihutu wamhā, te āma sadanharī za'ra, wedepo' o nnonhi'rāmi na ĩsimnhana hā te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi hi'ē za'ra da. E marī da. Dā'ā su'u za'ra da, wedepo' o nnonhi'rāmi hawi da te dasiwi wamirī hā. Āne te āma sadanharī za'ra. E marī wa. Romhuri zahārizēm na simnhatā u'āsi wamhā, dama wē prā ti. Hāiwahā pesere si te za bādā hā ĩwa waptārā, romhuri zahārizé hā. Tawamhā romhuri zahārizéb u simnhatā ré, āma hāiwahā pese tō za'ra da, te āne āma sadanharī za'ra, bādā hā dama pire uptabi wa, romhuri zahārizé hā. ³² Tawamhā Piratu hā te tāma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norī ma, te te siwi hi'ē za'ra da. Te te tāma 'ru za'ra wa, ma tō aibā norī hā siwi hi'ē zahuré, Zezusihi siré ĩsa'o zahuré hā. ³³ Taha pari, ma tō Zezusihi zō ai'ré za'ra. Īwana dā'ā zahuré wamhā, te te siwi hi'ēi ō di. ³⁴ Īwana dā'ā zahuré nheré, ma tō i'a're wi wa'ré da'wapéi'wa hā, si'uwazi 'rā'wa pa na. Te te wa'rési wi, ma ĩwapru hā puru. Ā zama ma ĩsu asa'wa.

³⁵ Wa hã 'rãwi ĩ'madã'ã'wa, wa aima wasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, 're saze za'ra wa'aba mono da. Tõ sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. ³⁶ Duréihã ma tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãma rob'ui'ére siro, da te dasiwi ĩhi'ëi õ na hã. Tawamhã ãma ĩrob'ui'ére zarina, te te siwi hi'ëi õ di, da'wapéi'wa norĩ hã. ³⁷ Ma tã duré ãne ãma rob'ui'ére siro, ĩsada wa wasu'u'wa hã, ãne: "Da te ĩwa'rézé hã te za 'madã'ã za'ra ni." Tawamhã ãma ĩrob'ui'ére zarina, ĩwa'rézé hã ma tã 'madã'ã za'ra ni.

ZeZusi dã'ã pari, da te dasiwi ĩšerézé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56

³⁸⁻³⁹ Tawamhã Zuzé hã ma tã Piratuhu u mo, ZeZusihi hãiba na te te tãma rowairébé zõ, te te ãri da, ab're 're, te te sërê da. Arimateza na romnhisi hawimhã, Zuzé hã. ZeZusihi zazei'wa, 're morĩ nherê, ĩsazei'wa na siwasu'u õ di, dama ĩpire norĩ mre me pipa te. Tawamhã ZeZusihi hãiba na ma tã ãma saze, Piratu hã. Tawamhã te oto sã mo, Zuzé hã. Nicodemosihi me, ma tã ãri zahuré, te te hãiba u'ré zahuré da. Marĩ zu wazari, ma tã Nicodemosi hã we sada ãwisi ĩsadaze hã ahã na, 35 na ĩpire pibuzé hã. Wede nhinihã hã zum ne hã, 'rém nhana'ré ne hã, ĩwazarimhã. Nicodemosi hã ta hã ZeZusihi u barana ĩmorĩ, ĩsimiroti te te wapari da. ⁴⁰ Tawamhã zazahã ĩhã pa na ma tã hãiba ubu zahuré. Zazahã hã te nasi ãma hãzub zahuré, ĩsadaze na te te ãma hãiba ubu zahuré ré. Õne u'ã wasiré zudezu norĩ hã 're dadã'ã za'ra mono wamhã, te te dama 're 'manharĩ za'ra, da te danherê õ ré.

⁴¹ ZeZusihi za'ozéb ãma te wede hã 're simasa, rob'rere wede hã. Tame sa'a zahãpã, te ab're hã 're sa'wari, ab're siro hã, ĩubuni hã, ni'wa ĩwa da te ĩšerê õ hã. ⁴² Tawamhã romhuri zahãrizéb u oto romhuture wa, duré ab're siro hã ĩsa'ozéb 'rata hãimana wa, ma tã ĩwa siwi tisê, Zuzé norĩ hã.

20

ZeZusi hã ab're hawi apã ĩhãiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-8; Marcusi 16.1-8; Rucasi 24.1-12

¹ Tawamhã pi'õ hã robza'rã ré te ab're u mo, Mariza Madarena hã, dumidu na. Ab're u morĩ wamhã, ab're nhitobzê hã ãne hã, baba di. Ni'wa ma tã ĩwana ĩsiti sa'rê. ² Taha wa, te apã wara, Sima Pedruhu u. ĩtẽmeb zama ma duré wi, ZeZusi te te ĩzawi pese u hã. ãne te wama rowasu'u:

— Wanhib'apito hã ma tã dasiwi wazere ni, ab're hawi. Da te dasiwi ĩhirizé hã wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di. — ãne te wama rowasu'u.

³ Tawamhã te te wama rowasu'u pari, wa tã awa'awi wanem ni, ab're u, Pedruhu me. ⁴ Wa oto asamro ni. Te rẽme wamhã, ĩwana wa wi, ab're u. ⁵ ĩwisi wi, wa ab're u sã aiwë'ê, te sã rob'madã'ã da. ĩzêbré õ di. ĩ'ubuzéb si wa tã 'madã'ã za'ra, ĩhãirã hã. ĩ'ubuzéb si te daba'wara. ⁶ Sima Pedru hã ma tã we ĩzarina wi. Wisi wi, ma taha si ab're u ãzé. Sébré wamhã, ma duré ĩ'ubuzéb si 'madã'ã za'ra. ⁷ Romhã na te ĩ'ubuzém nhiti ĩ'rã ubuzé hã nomro. Hã nhinhai haré te nomro. ⁸ Tawamhã ab're u ĩwisi 'rada hã wa tã duré ĩsarina ãzé. ĩ'ubuzé hã wa tã duré 'madã'ã za'ra. ĩ'rã ubuzé hã ĩsiti ĩnomro hã wa duré 'madã, hã nhinhai haré. Te 'madã'ã wamhã, wa tã saze ZeZusi hã, ĩhãiwa'utuzém na. ⁹ Duréihã ma tã ĩhãiwa'utuzém na rob'ui'ére sirõmo za'ra ĩbãihã na hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tane nherê, ĩhãiwa'utuzém na rob'ui'ére hã zahadu wama waihu'u pese õ di. ¹⁰ Tawamhã ab're, wa te sabu pari, wa oto apã wanem ni, wanhorõwa u.

ZeZusi hã Mariza Madarenahã u ĩshãi'rézé wasu'u

Mateusi 28.9-10; Marcusi 16.9-11

¹¹ Tawamhã Mariza Madarenahã si te waza'u za ab're 'rata, wawa sina. Wawa sina ma ab're u aiwë'ê, te te duré sã rob'madã'ã da. ¹² Siwë'ëi wa, ma tã aibã hã sãmri zahuré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, hãiwa hawi we ĩne hã. Zazahã ĩhãirã ré te aimasi zahuré, siwanhizari. ZeZusihi 'rã nomrozéb ãma te ĩhãiba amo hã nhamra. ĩhãiba amo hã ĩte nomrozéb ãma te duré nhamra. ¹³ Tawamhã hãiwa hawi romhuri'wa norĩ hã te Mariza Madarena sadanharĩ zahuré, ãne:

— Pi'õ. E marĩ wa, te aiwawa.

— Wanhib'apito, te te dasiwi wazere wa, da te dasiwi ĩhirizé hã te waihu'u õ wa, wa ĩwawa. — ãne te tãma siwasu'u zahuré.

¹⁴ Tawamhã tãma siwasu'u zahuré pari, ma aipi'ra. Sipi'rai wi, ma tã aibã hã tisã, Mariza Madarena hã. Tane nherê, ZeZusi te te waihu'u õ di, ni'wa newa. ¹⁵ Tawamhã ZeZusi te tãma tinha:

— Pi'õ, e marĩ wa, te aiwawa. E 'wa sã, te ĩrob'madã.

Tawamhã Mariza te asa tãma tinha:

— A hā wazere wamhā, Īma wasu'u na ĩhirizé hā te waihu'u da, nimomo sō ĩmorī da, apā te we āri da. — Āne te tāma tinha. Rob'rere wede 'madā'ā'wa newa, te te waihu'u ō di, Zezusi hā.

¹⁶ Tawamhā Zezusi te tāma tinha:

— Mariza.

Tawamhā tinhisi te te wapari wamhā, ma ĩtēme aipi'ra, Mariza hā. Tawamhā wasimremezém na ebreusi mreme na te tāma tinha, āne:

— Raboni. (Ā hā damreme hā āma ĩsaprī na hā “Rowahutu'wa.”)

¹⁷ Tawamhā Zezusi te tāma tinha:

— Ītété ō di za. Zahadu apā ĩmorī ō di, Īmama u hā. Mo oto aimorī, ĩsisānawā norī u tāma ĩzadawa wasu'u za'ra da. Īmama u, wa za oto mo apā hāiwa u, Aimama aba u. Īnhib'apito u, wa za oto mo, Asib'apito za'ra wa'aba u. — Āne tāma ĩzadawa wasu'u za'ra na za.

¹⁸ Tawamhā Mariza Madarena te oto watēme mo, Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norī u, te te wama sadawa wasu'u za'ra da. Watēme wisi wamhā, te wama rowasu'u za'ra, āne:

— Wanhib'apito, wa tō sabu. Timama u te za, u, oto mo, hāiwa u Wamama u. Tinhib'apito u te za, u, oto mo, Wanhib'apito u. — Āne te wama sadawa wasu'u za'ra, Mariza Madarena hā.

Zezusi hā tisiré norī u ĩshāi'rézé wasu'u

Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Rucasi 24.36-49

¹⁹ Tawamhā tō taha bātā na dumidu na bādā sébré wi, wa tō wasi'rā'ōtō ni, Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norī si. Dama ĩpire norī pipa te, wa tō wasiré 'rinhitop tete za'ra ni. Tame wasi'rā'ōtō ré, ma tō Zezusi hā wama sihāi'ré za'ra wawa'wa. Wawa'wa te tizab za'ra. Tawamhā te āne wama nharī za'ra:

— Rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono.

²⁰ Tawamhā tinhib'rada, ma tō wama wē za'ra, wa te 'madā'ā za'ra da. Ti'a're āma ti'wa're hā ma duré wama urīh' za'ra. Tawamhā Wanhib'apito, wa te sabu za'ra wamhā, wa 're wato za'ra. ²¹ Tawamhā Zezusi te duré wama nharī za'ra:

— Rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono. Īmama we te te datēme ĩzatōrī ne, wa za duré datēme asatōrī za'ra wa'wa.

²² Tawamhā tizadawa wa'u'u na ma tō waza'uri za'ra. Āne te wama nharī za'ra:

— Wa za oto ĩpē'ezani hā aima sōmri za'ra wa'wa. Wē uptabi di, ta hā. ²³ Taha zarina te za ĩzadawa para dama 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā dawasédé hā te te da'āma 're ĩ'ab'madā'ā mono ō zém na hā. Tawamhā dama 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za te dama 're apari, dawasédé hā. Āne na dama 're waihu'u za'ra wa'aba mono ō wamhā, dawasédé hā te te dama 're apari mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. — Āne ma tō wama waihu'u za'ra.

Tome hā Zezusi te te ĩwawāzé wasu'u

²⁴⁻²⁵ Tawamhā wasi'rā'ōtō wamhā, Tome hā wame sāmra ō di, ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono hā. Taha wa, wa tō tāma rowasu'u za'ra ni:

— Wanhib'apito, wa tō sabu za'ra ni.

Tawamhā Tome te wama nharī za'ra, āne:

— Wa hā ĩsib'rata zapu'uzé, te 'madā'ā ō wamhā, duré ĩsib'rata zapu'uzéb 're, ĩnhipto te sērē ō wamhā, duré ĩ'a're wa'rē 're, ĩnhib'rada te sērē ō wamhā, ĩhāiwa'utuzém na te sazei ō di za, wa hā. — Āne te Tome hā wama nharī za'ra.

²⁶ Tawamhā romhuri hā misi wa'āma si'utōrī pari, wa duré wasi'rā'ōtō ni, dumidu na. Tome hā te oto wame tinhamra za'ra. Tawamhā 'ri nhitop tete nherē, ma tō duré wei watēme tizébré za'ra, Zezusi hā. Wawa'wa te duré tizab za'ra. Āne te wazawi za'ra:

— Rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono.

²⁷ Tawamhā Zezusi te Tomehē ma tinha:

— We ĩtēme aimorī, ĩnhib'rada 'madā'ā da. ĩnhib'rata zapu'uzéb 're, asipto hā sērē. Duré ĩ'a're 'wa're 're, asib'rada hā sērē. ĩhāiwa'utuzém na ĩwasu'u na, ĩwawā tō. Te za oto ĩzaze, ĩhāiwa'utuzém na hā. — Āne te tāma tinha.

²⁸ Tawamhā Tome te asa tāma tinha:

— A hā, ĩnhib'apito uptabi. A hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono. Ai'āma si, wa za 're ĩwata u'āsi.

²⁹ Tawamhā Zezusi te asa tāma tinha:

— ĩzabui wapsi, ma tō oto ĩzaze, ĩhāiwa'utuzém na. Ni'wam norī hā te te 're ĩzabu za'ra mono ō nherē, te te 're ĩzaze za'ra mono wamhā, tāma 're rowē za'ra mono di za. — Āne ma Tomehē ma waihu'u, Zezusi hā.

Rowasu'u 'rāsutuzém na rowasu'u

³⁰ Zezusi hã dâ'â ô ré, ma tô tiwaihu'u pese na marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharĩ wê u'âsi, wanho'a. Īsimipawaptobzé hã ahâ di. Wa hã wa tô âma rob'ui'ére, uburé te âma rob'ui'ére ô nherê, Īsimipawaptobzém na hã. ³¹ E marĩ da, wa tô âma rob'ui'ére. Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na, Zezusihi si 're saze za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na 're saze za'ra wa'aba mono da. E marĩ da, te za Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Rowê u'âsi âma 're anomro aba mono da, duré 're atâ'â za'ra wa'aba mono âna 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata, hâiwa âma. Taha da, te za Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo.

21

Zezusi hã tisiré norĩ 7 na ĩhâiba za'ra norĩ u, ĩshâi'rézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré wama sihâi'ré za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ u. Īsô'u zaihá u ma tô watême sihâi'ré za'ra. Tiberizadi na 'ri nho'ômo nhisi 'rata, ĩsô'u hã. Âne duré watême ĩshâi'ré za'ra zé wasu'u hã.

² Wa norĩ hã wa tô wasiré asimro ni, Sima Pedruhu me, duré Tomehê me ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono me hã, duré Natâna'éhé me, duré aibâ maparane ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ me hã. Cana na 'ri nhisi âma 're ĩhâimana mono, Natâna'é hã. Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma, Cana hã. Wa norĩ hã Zebedehe 'ra, Ti'aduhu me. ³ Tawamhã Sima Pedru te wama nharĩ za'ra:

— Tepe zô, wa za mo, wa hã.

Tawamhã wa tô tâma nharĩ za'ra ni:

— Asiré, wa za amo ai'aba'ré ni, tepe zô.

Tawamhã wa tô oto wawairébé ni rob u, tepe zô wasi'aba'ré da. Tawamhã âi ba wasihutu wamhã, uba're wa, wa tô asisi ni, abazipara hã wa te nasi wasiwi wabzuri da, tepe zô. Tane nherê, wa te wasiwi 'mai'âri ô di, â barana hã. ⁴ Tawamhã awê u hâiwa pré wi te aibâ hã za, ĩsô'u zaihá na. Wa te wasiwi sãmri wamhã, wa te wasiwi waihu'u za'ra ô di, Zezusi hã.

⁵ Tawamhã ma tô wa'mahârâ za'ra, âne:

— Īsisânawã norĩ, e ma tô ĩ'mai'âri za'ra wa'wa, tebe hã.

Tawamhã asa wa tô tâma nharĩ za'ra ni:

— Mare di. Wa te 'mai'âri za'ra ô di. Â baba di.

⁶ Tawamhã te wama 'ru za'ra:

— Ma'âpé, abazipara hã asimire niwĩ asiwĩ mei wa'aba, tebe hã 'mai'âri za'ra wa'aba da.

Taha wa, wa tô oto abazipara hã wanhimire niwĩ wasiwi me ni, âi ba. Wa te wasiwi mei wamhã, â hawi wa te wasiwi wazere waihu'u ô di, uba're u hã, tebe hã ahâ uptabi wa, ĩ'remhã. ⁷ Taha wa, wa Pedruhu ma tinha:

— Ô hã, Wanhib'apito. — Âne wa tô tâma tinha, Zezusihi siré 're ĩmorĩ hã te te 're ĩzawi pese mono hã.

Tawamhã ĩmreme te te wapari wi, awa'awi ma tô si'uza, Sima Pedru hã. Te te romhuri da, ma tô aré ti'uza hã sani. Tawamhã si'uza pari, ma tô uba're hawi tobros, âi ba, Zezusihi u morĩ da. ⁸ Wa norĩ hã wa uba're na abazipara hã wasiwi sari ni. Romhuture di oto, â zada'ré u hã. ⁹ Â zada'ré u, wa te wasiwi âma ropto wamhã, wa tô oto wawairébé ni, rob u. Tawamhã uzâ, wa tô wasiwi sãmri ni. Pré'a nhisiwi, te tebe hã daba'wara. Ī'u'êtê wapu zama te ĩsu daba'wara. ¹⁰ Tawamhã âne te wama nharĩ za'ra:

— Tebe hã asiwi ĩ'mai'âri za'ra wa'wa hã we 'mai'âri aba.

¹¹ Tawamhã Sima Pedru uba're wa, ma tô âzé abazipara zô, â zada'ré u te te sari da, tepe ré hã. Tebe hã 'masisi uptabi di. ¹⁵³ na ĩhâiba hã, ĩsa'êtê si. Tebe hã ahâ uptabi nherê, abazipara hã te te sina tari ô di. ¹² Tawamhã Zezusi te wazô tihârâ za'ra:

— We ai'aba'réi wa'aba, asaihuri aba da.

Tawamhã âne wa te wasiwi sadanharĩ za'ra ô di: “E 'wa hã a hã.” Wanhib'apito, wa te waihu'u za'ra wa, wa te wasiwi sadanharĩ za'ra ô di. ¹³ Tawamhã Zezusi hã ma tô ĩ'u'êtê wapu hã wama sãmri za'ra. Tepe zama, ma duré wama sãmri za'ra, wa te ĩhuri da hã.

¹⁴ Ab're hawi hâiwa'utu pari, te nasi watême sihâi'ré za'ra, Zezusi hã. Âhâna watême wisi wamhã, si'ubdatô oto watême ĩshâi'ré za'ra zé hã, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ u hã.

Zezusi hã Pedru te te sina ĩsadanharĩzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã wasaihuri pari, Zezusi hã te Sima Pedruhu ma tinha:

— Sima, Zuwâhã 'ra, ma'âpé, ĩma waihu'u. Â norĩ ma, ĩzawi pese za'ra di. A hã bété, e ta norĩ nhipai u aima ĩzawi pese di.

Tawamhã Pedru te asa tâma tinha:

— Īhe. Ma tô asina ĩwaihu'u siro, te 're ĩ'asawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tâma tinha:

— Pone'ërebâ 'madâ'â'wa, tinhimizama te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono ne, ma'âpé ĩzazei'wa nori hã 're ab'madâ'â pese mono za.

¹⁶ Tawamhã te duré sadanha:

— Sima, Zuwãhã 'ra, e aima ĩzawi pese uptabi di.

Pedru te duré asa tãma tinha:

— ĩhe. Ma tã asina ĩwaih'u siro, te 're asawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Ma'âpé ĩzazei'wa nori hã 're ab'madâ'â pese mono za, pone'ërebâ 'madâ'â wẽ 'wa ne hã.

¹⁷ Te duré sadanha:

— Sima, Zuwãhã 'ra, e aima ĩzawi pese uptabi di. — Āne te Pedru sadanha. Si'ubdatõ oto te te ĩsadanharizé hã.

Tawamhã si'ubdatõ te te sadanharĩ wa, pẽ'ëzé di oto, Pedru hã. Tawamhã Zezusihi ma, te duré tinha, āne:

— Uburé marĩ hã aima waih'u'u pese di. A hã ma tã asina ĩwaih'u'u siro, te 're ĩ'asawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Ma'âpé, ĩzazei'wa nori hã 're ab'madâ'â pese mono za, pone'ërebâ 'madâ'â wẽ 'wa ne hã.

¹⁸ Te duré tãma tinha:

— Tõ sena wa aima rowasu'u: Aipréduptéb ré, ma tã 're asi'uza mo, nimomo 're ane mono da, asima 're ĩrowé mono zéb uwaibaba. Niwapsi, ānei õ di za. Asi'ĩhi wapsi, te za aipano hã ĩwẽ zahuré, da te ai'awasisi da, nimomo asima rowé õ nheré, da te asaprõni da.

¹⁹ Āne sã'awib õ nheré, ma tã tãma rowaih'u'u siro, ĩdã'ázém na hã, za tãma ĩromhãimanazém na hã. Sihãiba zawi āna, za dã'ã wa, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono āma 're dawata za'ra.

Tawamhã Zezusi te duré Pedruhu ma tinha:

— 'Re ĩmorizém na te za 're aimo, ĩzarina. — Āne te tãma roti.

Zezusi hã Pedruhu ma, te te ĩrotizé wasu'u, Zuwãhã āma

²⁰⁻²¹ Tawamhã nimomo simisutu wasi'aba'rėi ré, ma tã Pedru hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tã ĩ'madã, Zezusihi siré 're ĩmorĩ hã te te 're ĩzawi pese mono hã. Barana wasi'ubumroi ré wasaihuri da, wa tã ĩsõ're āma nhamra aré. Wa hã wa tã sadanha aré: “Wanhĩb'apito, e 'wa hã te za asõ te te danhimro, te te dama aihãiba nhomri da.” Āne wa tã sadanha aré. Tawamhã Pedru te te ĩ'madã'ã wamhã, te Zezusi sadanha, ĩ'ãma:

— Wanhĩb'apito. Ā hã bété, e niha za tãma ĩromhãimanazé hã.

²² Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Apã we ĩmorĩ õ ré, ĩdã'ã'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si āma 're 'madã'ã mono õ di za, 're aimorĩ da, ĩzarina. Asi'ãma si te za 're ĩrosa'rata mo, 're ĩmorizém na si 're aimorĩ da. — Āne te Pedruhu ma roti.

²³ Tawamhã ĩdã'ã āna 're ĩhãimana u'ãsi mono na rowasu'u hã ma tã te te ropé, Zezusihi zazei'wa nori u. Zezusi hã te te ĩma pisutu õ di, ĩdã'ã'õzé hã. Taré ma tã Pedruhu ma waih'u'u aré: “Apã we ĩmorĩ õ ré, ĩdã'ã'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si āma 're 'madã'ã mono õ di za.” Āne si ma tã tãma tinha aré.

²⁴ Ta hã Zezusihi wasu'u na aima rowasu'u za'ra wa'aba 'wa hã, Zezusihi siré 're ĩmorĩ. Ta hã duré āma rob'ui'ére'wa. Zezusihi wasu'u na ĩsimirowasu'u hã sena uptabi na wa tã wasina waih'u'u za'ra ni.

Zuwã te te ĩrob'ui'ére' rãsutu zé

Zuwã 20.30-31

²⁵ Zezusi hã te te dama 're ĩ'arob'manharĩ wẽ mono zé hã ahã uptabi di, da te āma ĩrob'ui'ére' za'ra õ hã. Da te āma rob'ui'ére' za'ra 'wa'ãhã, aré tãma rob're syryre di ĩbahã ma hã, ti'ai āma hã. Nimame 're ĩsimi'wara mono zéb da hã mare di.

Atuși Zezusihi zadawa wasu'u'wa nori nhimromhuri na rob'ui'ére İbaihâ wasu'uzé

Ã İbaihâ na Rucasi hâ ma tō âma rob'ui'ére. Zezusihi mreme wapari'wa nori hâ 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ za we te te İtême İsi'ra za'ra zéb zô, İsimipari za'ra na hâ ma tō âma rob'ui'ére. Zezusi hâ ti'ai âma oto 're mori ô di.

Capituru 1 âma hâ Rucasi ma tō wasu'u, Zezusi hâ hâiwa u apâ İmorizém na hâ. Capituru 2 âma ma tō duré wasu'u, 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ İsazei'wa nori pê'ê mono bâ oto âma 're İsôrôwa za'ra mono na hâ. Capituru 3 hawimhâ İbaihâ 'râsutu u hâ ma tō wama rowasu'u za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa nori nhimromhurizém na hâ, daro mono bâ Zezusihi wasu'uwê hâ te te dama 're wasu'u za'ra mono ré, marî hâ sada 're İhâimana za'ra mono zém na hâ.

Cristuhu wasu'uwê na hâ Zeruzarê 're, ma tō zudezu nori ma âma rowasu'u na'rata za'ra ni. Taha pari, ma tō samaritanu nori nhipi'ai u hâ âma ropé ni. Ta hawimhâ zudezu'ô nori u, ma tō duré te te ropé oto, Zezusi hâ zudezu nori u si we mori ô wa.

¹⁻² Tezopiru, wa hâ Rucasi, İnhimi'ui'ére 'rata na wa tō aima rob'ui'ére pa, Zezusi 're İmorizém na. Ti'ai âma 're mori ré hâ ma tō te te 're da'apawapto. Ma tō duré te te dama 're arowahutu. İâna'rata hawimhâ, İ'râsutu u wa tō aima âma rob'ui'ére. Hâiwa u İmorizé wasu'u na wa tō duré aima rob'ui'ére pa.

Tawamhâ hâiwa u mori ô ré, ma tō tizadawa wasu'u'wa nori ma rob'ru za'ra, te te sima İwê za'ra zéb uwaibaba, sô İhârâ za'ra nori ma. 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani ré, 're mori wa, ma tō İsadawa para tâma rob'ru za'ra, te te duré âma 're dapawapto za'ra mono da, duré İwasu'uwê te te dama 're wasu'u za'ra mono da, İsine. Âhâna wa za duré aima rob'ui'ére, hâiwa u mori za'u si, te te 're İpawapto za'ra mono zé wasu'u na hâ.

Zezusi hâ tizadawa wasu'u'wa nori ma, nasi İsihâi'rézé wasu'u

³ Zezusi hâ dâ'â nherê, hâiwa'utu wamhâ, tihâiba na u'âsi te nasi tâma sihâi'ré za'ra, tizadawa wasu'u'wa nori ma hâ. Nasi İtême İsihâi'ré za'ra zém na hâ, 40 na ma tō bádâ hâ âma ne. Tō sena, Zezusi hâ hâiba ré za oto apâ 're İmori na te te âma waihu'u za'ra da, te nasi İtême sihâi'ré za'ra, taré newa, te te siwi âma wawâ tō za'ra da. 'Re İhâimana u'âsi mono, da'âma 're İsi'b'a'uwê mono zém na ma tō duré tâma rowasu'u za'ra. ⁴ Tawamhâ nimahâ bâta na İ'rata sâmra za'ra ré, te tâma roti za'ra, Zeruzarê âma simipari sina a'â hâimana za'ra da. Âne te tâma roti za'ra, Zezusi hâ:

— İmama, te te aima İropisutu za'ra wa'aba zéb zô asimipari za'ra wa'aba za a'â. Te te İropisutuzé hâ wa tō aima wasu'u za'ra wa'wa. ⁵ Zuwâ Batita hâ ma tō â uptabi na si te te 're da'ahâiba ubu, â dawabzuri te te dama 're ab'manharî mono wamhâ. Ânei ô di za oto, a nori wa'wa hâ. Ai'âma 're romomro za'ra wa'aba mono ô ré, te za oto 'Re İhâimana u'âsi mono hâ Tipê'ezani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, İre 're anomro u'âsi aba mono da. — Âne te tâma nharî za'ra.

⁶ Tawamhâ siré si'ubumroi ré, te siwi sadanha, İsadawa wasu'u'wa nori hâ:

— Wanhîb'apito, e tawamhâ, âhâna te za wama asi'apito za'ra, Izarazéhê nhihudu nori ma hâ warob 're duré wama 're roti mono da, wahi'rada Dawi hâ te te dama 're İroti mono ne hâ, romanu nori te te 're wawada'uri za'ra mono tō da. — Âne te siwi sadanha.

⁷ Tawamhâ Zezusi te asa tâma nharî za'ra:

— İmama ma si waihu'u pese di. Taha si ma tō bádâ hâ sima pisutu pese, te te dama âma İ'uwaimramizéb da hâ. A nori wa'wa hâ bádâ hâ waihu'u za'ra wa'aba da, İmama te te aima pisutu za'ra wa'aba ô di, te te dama âma İ'uwaimramizéb da hâ. ⁸ Tane nherê, te za Tipê'ezani hâ we aima sômri za'ra wa'wa. Tawapsi, te za tiwaihu'u pese na asiptete za'ra wa'wa, dama 're İzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhâ te za tō dama 're İzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, Zeruzarê na 'ri rho'ômo nhisi âma. Zudeza na danhipiti'a rho'ômo nhisi âma te za duré dama 're İzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, daza'rui mono bâ, Samariza na danhipiti'a rho'ômo nhisi âma zama. Uburé daza'rui mono bâ romhâ na zama te za oto dama 're İzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo. — Âne te tâma roti za'ra.

Zezusi hâ hâiwa u İmorizé wasu'u

⁹⁻¹⁰ Tawamhâ tizadawa wasu'u'wa nori ma, te te tâma roti za'ra pari, ma tō İmama hâ tiwi âri za'ra, İsô'a za'ra, hâiwa u mori da oto, Zezusi hâ. Morî ré, te te siwi sawêré za'ra. Tawamhâ hâiwa'a 'rowi ma tō tiwi tizébré za'ra oto. Te te siwi sâmri za'ra ô di oto. Tawamhâ

hâimo te te siwi sawērē mono ré, aibâ norî hâ ma tô sa'rese âna aima'wara zahuré, Ísababab za'ra, uza hâirâ ré. ¹¹ Tawamhâ âne te tâma nharî za'ra:

— Darireza âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî, e marî da, te aimasap sina, hâimo âma ísawērē za'ra wa'aba mo. Zezusi hâ 'Re íhâimana u'âsi mono, hâiwa u te te aiwi'î'ari za'ra wa'wa hâ, ta hâ te za wei apâ mo. Hâiwa u âma morî ré, ma tô ísawērē za'ra wa'aba mo. Hâiwa u âma aiwi'îmorî aba ne, te za wei apâ mo. — Âne ma tô tâma rowasu'u za'ra, hâiwa hawi romhuri'wa norî hâ.

Zeruzarê âma Zezusihi zadawa wasu'u'wa norî, nasi ísi'râ'õtôzé wasu'u

¹² Tawamhâ Zezusihi zadawa wasu'u'wa norî hâ te oto apâ ai'aba'rê, Oriwera na êtê 'râihâ nhisi hawi, Zeruzarê na 'ri nho'ômo nhisi u. Ta hawimhâ, Zeruzarê u hâ misi na ti'ai pibuzé hâ. ¹³ Ma tô oto aihutu, Zeruzarê u. Sihutu wamhâ, 're ídanhimi'wara mono zéb u te oto ai'aba'rê. Hâimo te sai'uri za'ra, tisi'ubumrozéb u sisisi da, 'ri nhisi u. Ísadawa wasu'u'wa norî hâ âne Ísisi za'ra hâ: Pedru hâ, duré Zuwâ hâ, duré Ti'adu hâ, duré Ádéré hâ, duré Piripi hâ, duré Tome hâ, duré Batoromezu, duré Mateusi, duré Apezuhu 'ra Ti'adu na Ísisi hâ, duré Sima hâ zeroti norî me aré 're ímorî hâ, duré Zudasi Ti'aduhu 'ra hâ. Ta norî hâ ma tô hâimo sai'uri za'ra. ¹⁴ Tawamhâ awê sidâpâsi te nasi si'râ'õtô, 'Re íhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da nasi, Zezusihi no norî me, duré Ína zama Mariza na Ísisi hâ aimawi pi'ô norî me zama.

Mati'asi hâ Zudasihî nhowa're're, 'Re íhâimana u'âsi mono te te ípisutuzé wasu'u

¹⁵ Tawamhâ bâdâ hâ siwaptom na âma ne pari, ma tô ísazei'wa norî hâ si'râ'õtô, ¹²⁰ na íhâiba za'ra hâ. Tawamhâ Pedru hâ ma tô wahudu hâiwi, te te tâma rowasu'u za'ra da. Âne te tâma rowasu'u za'ra:

¹⁶⁻²⁰ — Wasiré Zezusihi zazei'wa norî, íwaparî za'ra wa'aba. Zudasihî wasu'u na wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Duréihâ, 'Re íhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ ma tô Zudasi hâ waihu'u siro, romhâ ré. Taha wa, Dawihî ma, ma tô tinha, dama roti'wai ma, te te íwaihu'u sirômo zém na te te âma rob'ui'ére da. Tawamhâ Dawi hâ ma tô Zudasihî âma rob'ui'ére siro, potô ô ré. Âne íbaihâ na âma írob'ui'ére hâ: “Ísôrôwa âma hâ 'ri baba di za oto. 'Ri baba na te za oto 're sa. Ni'wa hâ íwa 're sâmrâ mono ô di za oto.” Âne Zudasihî dâ'âzé wasu'u na ma tô wama rob'ui'ére.

— Rob'ui'ére na íwasu'u hâ ma tô sina uwaimra Zudasi hâ, tidâ'âzé wasu'u hâ te te sina waihu'u âna. Siwi íwê'ô'wa norî hâ ma tô te te só simro, Zezusihi zô. Ísiré 're wanomro mono nheré, wasiré romhuri, Zezusi te te tâma pisutu nheré, ma tô te te só danhimro, te te dama hâiba nhomri da. Te te dama hâiba nhomri parip si, ma tô sima uipra ti'a hâ, Zezusi te te dama ísômrizé wa'âbâ na. Tawamhâ tame ma tô dârâ, tinhipti'ai 're, Zudasi hâ. Ma tô waptârâ, ti'ai wa. Waptâ'â wamhâ, ma tô nomohaipo'o. Nomosipo'o wamhâ, uburé Ísâna ma tiwi asa'wa. Âne ma tô Zudasi hâ sina uwaimra, za ídâ'âzé wasu'u na rob'ui'ére zarina.

— Tawamhâ íwasu'u hâ 'ri baba, ma tô te ropé, Zeruzarê âma. Taha wa, Asédama na ma tô ísipti'a hâ da te 're sisi za'ra, dasimremezém na. Wamreme na âma ísaprízé hâ, dawapru za'warizém na darom nhisi hâ.

— Duré âne 'Re íhâimana u'âsi mono, te te íwaihu'u sirômo zéb zarina ma tô rob'ui'ére siro, Dawi hâ Zudasihî wasu'u na: “Romhuri hâ, ítei ô di oto. Ni'wa te hâ za oto, Ísôwa'reremhâ.” Âne ma tô âma rob'ui'ére siro, Dawi hâ.

²¹⁻²² — Taha wa, wa norî hâ wa za aibâ hâ wasiwi 'maipisutu ni, Zezusi apâ íhâiwa'utuzém na wasiré te te dama 're rowasu'u mono da, Zudasihî nhowa're're. Zuwâ Batita, â dawabzuri hâ te te dama 're í'ab'manharî mono zém hawi, ti'ai âma 're morî ré, Wanhîb'apito Zezusihi siré 're íwanomro mono norî zô, wa za wanhopré ni, duré hâiwa u morî ré, wasiré wa te í'madâ'â za'ra norî zô. — Âne te dama rowasu'u, Pedru hâ.

²³ Tawamhâ aibâ maparane ma tô Ísisi na pisutu zahuré ni, Zuzé Zusitu na Ísisi hâ, duré íhâiba amo hâ, Mati'asi na Ísisi hâ. Zuzé Zusitu hâ, Basaba na Ísisi amo hâ. ²⁴⁻²⁵ Taha pari, te oto tiwi rowaptêré za'ra, 'Re íhâimana u'âsi mono wi, âne:

— Wanhîb'apito, a hâ aima dawaihu'u pese di. Taha wa, ma'âpé wei wama waihu'u za'ra na. E niha aibâ hâ te asima íwê, ípisutu da hâ, wasiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa da hâ. Zezusihi ma, te te 're íromhuri mono zéb da hâ Zudasi hâ ma tô tirê. Taha wa, a hâ tâma ípisutuzéb u, ma tô mo. E 'wa hâ te za ípisu, Zudasihî nhowa're're, wasiré ísadawa wasu'u'wa da hâ. — Âne ma tô tiwi rowaptêré za'ra.

²⁶ Tawamhâ 'Re íhâimana u'âsi mono hâ te te ípisudu hâ te te waihu'u za'ra da, ma tô marî hâ sima me za'ra, te te siwi âma uwaimrami da. Tawamhâ ma tô siwi âma uwaimra oto. Mati'asi hâ ma tô oto siwi waihu'u za'ra, 'Re íhâimana u'âsi mono te te ípisutu na hâ, Zudasihî nhowa're'reb da hâ. Tawamhâ Mati'asi hâ aibâ 11 na ísadawa wasu'u'wa da hâ, Zezusi te

te İpisutu za'ra norĩ me, te za oto 're mo. Taha wa, 12 na İhâiba za'ra hã oto apã, Zezusihı zadawa wasu'u'wa norĩ hã.

2

'Re İhâimana u'âsi mono hã Tip'e'ezani we te te dama İsômrizé wasu'u

¹⁻⁵Tawamhã zudezu norĩ hã ma tã 're sihutu Zeruzarê u, 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa 'madã'â'wa norĩ hã, tisiré norĩ u. Daro mono bâ ma tã 're dasihutu, Pêtecoti na bâtã nhisi u, 're danho ahã za'ra mono wê te, 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're dawata za'ra mono da.

Tawamhã Pêtecoti na bâtã nhisi na Zezusihı zazei'wa norĩ hã ma tã sina ubumro. Siré si'ubumroi ré, awa'awi ma tã marĩ hã wapari za'ra, hãıwa hawimhã. Rowa'u'u wawê pupu'u ne hã 'ri 're wa'wa mono bâ ma tã marĩ hã wapari za'ra, aihĩni. Unhama ro'o ne hã ma tã marĩ hã sina sãmri za'ra. İhâiba mono bâ ma tã te te ropé, İtême, unhama ro'o ne hã. Tawamhã İ'rãı mono bâ, ma tã simasa. 'Re İhâimana u'âsi mono p'e'ezani hã ma tã İtême tiwisi za'ra, İsazei'wa norĩ u. İhâiba mono bâ, ma tã İp'e'ê 're sisisi, İp'e'ezani hã. Taha na si ma tã oto damreme mono bâ dama rowasu'u za'ra, timreme nai õ nherê, İp'e'ezani te te tãma İwaihu'u za'ra zéb zarina.

⁶Tawamhã Zeruzarê u 're İdasi'rã'õtõ mono norĩ hã ropupu hã da te wapari za'ra wamhã, da'ahã na ma tã İtême dasito, Pedru norĩ u. İdasito mono hã, damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhã, ma tã âma tatob'uzu za'ra ni, İmreme za'ra na hã. ⁷⁻⁸Tawamhã âne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Pra. E niha, wa bété wamreme mono bâ wapari za'ra ni, õ norĩ hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma 're hâimana za'ra mono nherê. E niha, ma tã bété õ norĩ hã wamreme hã waihu'u za'ra. — Äne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁹Taha pari, te duré dasima nharĩ za'ra ni, âne:

— Wa norĩ hã darob amoi hawimhã wa we aihutu ni, Patiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Mediza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Erã na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Mesapotamiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Capadosiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Põtu na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, ¹⁰⁻¹¹duré Prizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Ezitu na romnhisi hawimhã, duré Ribiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, tame Sireni na 'ri nhisi 'rata daza'ruı hawimhã. Nima norĩ hã Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawimhã ma tã we aihutu. Duré nima norĩ hã Cereta na romnhisi hawı ma tã we aihutu. Duré nima norĩ hã Arabiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawı, ma tã we aihutu. Nima norĩ hã zudezu norĩ hã. Duré nima norĩ hã zudezu'õ norĩ, 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İdawata za'ra mono norĩ hã. E niha bété, wa wapari za'ra ni, wamreme mono bâ, aıbã norĩ hã te te wama İrowasu'u za'ra na hã, 'Re İhâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te dama 're İ'ab'manharĩ wê uptabi mono wasu'u na hã. — Äne te dasima nharĩ za'ra ni.

¹²Tawamhã damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhã, ma tã âma tatob'uzu za'ra ni. Da te âma rosa'rata waihu'u za'ra õ di. Taha wa, te âne âma tasisadanharĩ za'ra ni:

— E niha te te wama İrowasu'u za'ra zém na wa za wasina rosa'rata za'ra ni. Wa te waihu'u za'ra õ di, wa te İwaihu'u za'ra zéb da hã. — Äne te dasima nharĩ za'ra ni.

¹³Tawamhã ni'wam norĩ si ma tã Pedru norĩ âma tiwa'ê za'ra. Taha wa, te âne sima rowasu'u za'ra:

— Oro õ norĩ hã wamreme mono bâ, te te waihu'u za'ra za, ma uwa 'rãı wa'u İsé na si'uihã idi'iti za'ra. — Äne te sima rowasu'u za'ra.

Pedru te te dama İrowasu'uzé wasu'u

¹⁴Tawamhã Pedru hã ma tã hãıwi za. İsiré Zezusihı zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tã duré İsiré hãıwi aimasa, 11 na İhâiba za'ra hã. Tawamhã mreme 'rãihã na te dama rowasu'u Pedru hã, da te wapari za'ra da. Äne te dama tinha:

— Wasiré zudezu norĩ, İwapari pese za'ra wa'aba za, duré uburê Zeruzarê âma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ zama, İnhimirowasu'u hã waihu'u za'ra wa'aba da. ¹⁵A norĩ wa'wa hã te İsiré İsimasam norĩ âma İrosa'rata wasété za'ra wa'wa. Uwa 'rãı wa'u İsé na wasi'uihã idi'iti za'ra newa, te wa'âma İrosa'rata wasété za'ra wa'wa. Mare di. Änei õ di. Rob'rãı wa'u zé na wa'uihã idi'iti za'ra õ di. Zahadu bâdã we sã're za'a õ di. Äne ré, da te 're âhuri mono õ di, rob'rãı wa'u İsé hã. ¹⁶Ähãna İsadawa wasu'u 'rata 'wai mreme hã ma tã wama âma uwaimra oto, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Zuwéhé mreme hã ma tã wama âma uwaimra, İsadawa wasu'u 'rata 'wai mreme hã. Taha wa, te âne wa'âma asõpré wa'wa. Taha

wa, te duré âne ïwawapari za'ra wa'wa. Duréihã, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme hã ma tô wahi'rata nori ma, te te 're awaihu'u, Zuwé hã. Âne 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme hã:

¹⁷ "Rob'rãsutu u ti'a si'utõri õ ré, wa za ïpê'ëzani hã te dama 're anhomri, daro mono bã.

Tawamhã asihudu za'ra wa'wa hã, aibã nori hã pi'õ nori zama te za te te 're ïzadawa wasu'u za'ra. ïhi nori ma, sõtõ 'rowi te te 're ïrosawêrê za'ra mono na wa za tâma 're ïsiwaihu'u za'ra, ïnhimiroti na. Duré, ïpréduptém nori ma zama 're sõtõ za'ra mono õ nherê, sõtõ 'rowim ne te te 're ïrosawêrê za'ra mono ne, wa za tâma 're ïsiwaihu'u za'ra, ïnhimiroti na.

¹⁸ ïma romhuri'wa nori ma, wa za te tâma 're anhomri, ïpê'ëzani hã aibã nori ma, pi'õ nori ma zama. Tawamhã te za te te dama 're ïzadawa wasu'u za'ra.

¹⁹ Hãiwa na wa za marí dama ïwaihu'u'õ hã 'manha, âma ïdatob'uzu za'ra zéb da hã. Ti'ai âma zama wa za duré marí hã dama ïwaihu'u'õ hã 'manha. Dawapru te za puru. Duré uzã te za âro. Tawamhã ïsizé sa'ëtê na watobro wamhã, te za rob'utõ.

²⁰ Bãdá te te rob'uwê õ di za. Te za tirobra. A'amo zama te za titõmo wapru. Âne wa za 'manha, uburé Danhib'apito nhibãdá hã ïwa waptã'ã õ ré, ïpire uptabi hã.

²¹ Tawamhã te dapawptõb da, da te ïwi waptêrê za'ra wapsi, wa za tô sena da'anho'reptu." Âne Zuwé hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme hã wahi'rata nori ma, te te 're awaihu'u. — Âne ma tô Pedru hã Zuwéhé nhimirowasu'u na dama rob'rãzarõtõ.

²² Tawamhã Pedru hã ma tô duré âma uzusi, tinhimirowasu'u na, âne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu nori, ïwawapari pese za'ra wa'aba za. Zezusi hã Nazaré âma aré 're ïsãmra mono hã, ta hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para, ma tô te te 're da'apawapto, danho'a. Marí ïwê hã dama ï'manharí waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharí. Tô sena, õ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para, te te dama 're ï'ab'manharí mono zém na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô Timama waihu'u pese zarina marí ïwê hã te te dama 're ab'manharí. Ai'rata 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, ma tô âne na hã asiwi ïwaihu'u za'ra wa'wa. ²³ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô tiwaihu'u pese na waihu'u siro romhã ré, Zezushi dã'ázé hã. Te te ïwaihu'u sirõmo zéb uwaibaba, duré te te sima ïwézéb uwaibaba, ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Zezusi hã dama 'ru za'ra wa'aba da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wa nori ma, ai'upana za'ra wa'aba, te te siwi wíri da. Taha wa, ma tô siwi sasõ, wedepo'o nhonhi'rãmi na. Taha na ma siwi tiwí. ²⁴ Tane nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô hãiwa'utu, ab're hawi watobro da, dã'ã uptabi nherê. Ma tô duré pawapto, dã'ã u'âsi nomro tô da. ïdá'ázé tâma wapure wa, dã'ã u'âsi nomro waihu'u õ di, Zezusi hã. ²⁵ Taha wa, wahi'rada Dawi hã ma tô Zezusi wasu'u duréihã, âne:

"Wanhib'apito, te za ï'rata 're asãmra u'âsi mo. Taha wa, ïpahi õ di za.

²⁶ Taha wa, ïto sina, wa 're ïhâimana, ïpê'ë 'remhã. ïmreme toi u'âsi na, wa 're ïmreme. ïhãiba ré 're ïmorí u'âsi dai õ nherê, ïpahi âna wa za asõ ïsina 're ïnhimipari u'âsi.

²⁷ ïdá'ã nherê, ïrême õ di za, adã 're ïhâimana za'ra mono zéb âma hã. Wa hã te aima 're romhuri wê u'âsi mono wa, ïdá'ã wamhã, ïhãiba 'roi õ di za. Taha wa, wa hã ïdá'ázé hã te pipa õ di za.

²⁸ 'Re ïmorí wê u'âsi da, ma tô ïma ïwaihu. Taha wa, ïto sina wa za 're mo, asõ'a 're ïmorí wa." Âne ma tô Dawi hã wahi'rata nori ma, Zezusi wasu'u siro. — Âne ma tô Pedru hã dama sadawa rãzarõtõ.

²⁹ Taha pari, te duré dama tinha, âne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu nori, ïwawapari pese za'ra wa'aba za. Wahi'rada Dawi hã wa za aima wasu'u za'ra wa'wa oto sõ'awi. Tô sena, ma tô dãrà, Dawi hã. Dã'ã wamhã, êtê zahãpã wa, ab're 're, ma tô dasiwi sêrê ni. Da te ïsêrêzê hã wama waihu'u pese za'ra di, ãhãna hã. ³⁰ Ta hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u rata 'wa, te 're hãimana. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô tâma ropisutu, ïsihudu hã ïsine dama si'apito da, zahadu wapsi, ï'uirí na te te dama 're aroti mono da. ³¹⁻³² Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïwaihu'uzéb zarina, ma tô wasu'u siro Dawi hã, Danho'reptui'wa da, te te ïpisudu hã apã za ïhãiwa'utuzém na hã, âne:

"Dã'ã nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te rême õ di za. ïhãiba hã 'roi õ di za."

Âne ma tô Dawi hã wahi'rata nori ma rowasu'u za'ra, apã za ïhãiwa'utuzém na hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã hãiwa'utu. Apã te te hãiwa'utu wamhã, wa nori hã wa tô sabu za'ra ni. Taha wa, wa wa te dama 're wasu'u za'ra, ïhãiwa'utuzém na hã.

³³ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô sitême ti'ã apã, ïsimire niwí otõ 're sãmra u'âsi mono da. Tawamhã Tipê'ëzani hã ma tô ti'ra ma tisõ, te te tâma âma ïropisutu siro hã, te te sima 're ida'awê mono zéb uwaibaba, te te dama 're anhomri mono da. Âhãna, Zezusi hã ma tô wama sòmri za'ra, Tipê'ëzani hã. Taha wa, ma tô âne wa'ãma asõpré wa'wa. Ma tô duré âne ïwawapari za'ra wa'wa, aimreme mono bã wa'aba. ³⁴ Dawi hã dã'ã wamhã, hãiba wahuré

morī ō di, hâiwa u hâ. Cristuhu si ma tô hâiba wahurê mo, hâiwa u apâ. Taha wa, âne ma tô duré wahi'rata norī ma Cristu wasu'u wê, Dawi hâ:

“Re îhâimana u'âsi mono te roti, Înhib'apito ma: ‘We aimorī, î'rata 're asâmra mono da, Înhimire niwī. ³⁵ Zahadu, wa za aipawapto. Siwi aiwê'ô'wa norī ma, asiptete di za. Taha wa, a hâ tô sena Danhib'apito uptabi na te te siwi aiwaihu'u wa, te za aima 're 'râ po za'ra. Asisiti te za duré 're î'azatōrī mo.’”

Âne ma tô Dawi hâ wahi'rata norī ma waihu'u, 'Re îhâimana u'âsi mono mreme hâ. ³⁶ Taha wa, wa hâ wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré uburé wasiré Izarazéhé nhihudu norī te te waihu'u pese za'ra da. Zezusi hâ da te dasiwi sasōmri da, dama î'ru za'ra wa'wa hâ, ta hâ 'Re îhâimana u'âsi mono te te îpisudu, uburé Danhib'apito da hâ, duré Danho'reptui'wa da hâ. Ma'âpé âhâ wasu'u hâ tô sena na waihu'u pese za'ra wa'aba. — Âne ma tô dama rowasu'u, Pedru hâ.

³⁷ Tawamhâ Pedruhu mreme, da te wapari za'ra wamhâ, ma tô tapê'êwara za'ra ni. Taha wa, te âne tâma nharī za'ra ni, Pedru norī ma, Zezusihi zadawa wasu'u wa norī ma hâ:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norī, e niha za, tawamhâ. E marī, wa za 'manharī za'ra ni. — Âne te tâma nharī za'ra ni asa.

³⁸ Tawamhâ Pedru te duré asa dama tinhâ:

— Aiwasété wi, te za aipizari za'ra wa'wa, rême pese za'ra wa'aba da, Zezusihi nhimiroti na si oto 're anomro aba mono da. Zezu Cristuhu zazei uptabi 'wa na asiwasu'u za'ra wa'aba sina, te za â dawabzuri hâ î'manharī za'ra wa'wa. Alhâiba mono bâ te za âne î'manharī za'ra wa'wa, aiwasédé hâ te te aima pari za'ra wa'aba da, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. Tawamhâ Tipê'êzani hâ te za aima sōmri za'ra wa'wa. ³⁹ Âne ma tô aima ropisutu sirōmo za'ra wa'wa, te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da, asihudu norī ma zama. Wasiré'ô norī ma zama ma tô tâma ropisutu sirōmo za'ra. Wanhib'apito, 'Re îhâimana u'âsi mono, za sitême sô 're îhârâ za'ra mono norī ma, ma tô ropisutu sirōmo za'ra, Tipê'êzani na hâ.

⁴⁰ — Taha wa, wasiré Izarazéhé nhihudu norī 're îhâimana wasété za'ra mono zém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za. Âhâna tiwi aipizari za'ra wa'aba, 're îdanomro wê mono zém niwī oto 're anomro aba mono da, asisô'reptu za'ra wa'aba da, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te te dasiré aiwê'ô pese za'ra wa'aba tô da. — Âne ma tô dama rowasu'u pese, Pedru hâ. Simiroti za'etê uptabi di.

⁴¹ Tawamhâ da'ahâ na ma tô Zezusi hâ saze za'ra ni, Pedru te te dama îsadawa wasu'uzém na hâ. Taha wa, ma oto â dawabzuri hâ 'manharī za'ra ni, 3 miu na dahâiba hâ. Tawamhâ Zezusihi zazei na'rata 'wa norī me, ma tô oto sitême atob za'ra. Tawamhâ ahâ uptabi di oto, îsazei'wa norī hâ.

Îsaze na'rata 'wa norī 're îhâimana za'ra mono zé wasu'u

⁴² Tawamhâ Zezusihi zazei'wa norī hâ îsadawa wasu'u wa norī nhimirowahudu hâ te te 're wapari pese za'ra. Te te rême za'ra ô di. Ma tô 're sisawi pese za'ra. Ma tô 're si'râ'ôtô, tisa da, duré 'Re îhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono da. ⁴³ Zezusihi zadawa wasu'u wa norī hâ marī îwê hâ ahâ na ma tô te te dama 're 'manharī za'ra, dama î'manharī waihu'u'ô hâ. Taha wa, ma tô âma 're datob'uzu za'ra.

⁴⁴ Tawamhâ îsazei'wa norī hâ te oto siré 're hâimana za'ra, aihîni. Tinhibrom na tite da si, te te âma 're rosa'rata za'ra mono ô di oto. ⁴⁵ Ni'wam norī hâ ma tô tinhipti'a hâ te te dama 're wede za'ra, duré tinhibroba zama, îwa'âbâ zô. Tawamhâ îwa'â hâ ma tô te te sima 're po'o za'ra, marī zô tiwi 're îro'wanhî'riti za'ra mono zéb zarina. ⁴⁶ Awê sidâpâsi ma tô duré 're si'râ'ôtô, 'Re îhâimana u'âsi mono âma 're îdawata za'ra mono zé 'ri 'wawi wa'ra 're, 're mreme zusi mono da, tâma. Tinhorôwa mono bâ, ma tô duré 're si'râ'ôtô, î'u'êtê wapu na siré 're saihuri mono da. Sima 're sôprub za'ra mono wa, ma tô to sina tisa na siré 're saihuri. ⁴⁷ 'Re îhâimana u'âsi mono âma te duré siré âma 're wata za'ra, uburé îsôprubzém na hâ. Tawamhâ aihîni, ma tô îsazei'wa norī hâ wêsâmri za'ra ni. Tawamhâ awê sidâpâsi, ma tô îsazeté'wa sidâpâ dasina tahâ'â ni, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ rowasété hawi te te 're î'anho'reptui mono norī hâ.

3

Pedru hâ îhi'rê te te îpesézé wasu'u

¹ Tawamhâ nimahâ bâta na ma tô Pedru norī hâ dame tineb zahuré, Zuwâhâ me, 'Re îhâimana u'âsi mono âma 're îdawata za'ra mono zéb u hâ. Bâdâ sipi'rai wi, te dame tineb zahuré, 'Re îhâimana u'âsi mono âma 're îdawata za'ra mono zé bâta na. ² Tame te aibâ hâ nhamra, îpotozém hawi îmorī'ô hâ. Î'madâ'â ze na 'ridawa nhisi u te ta hâ nasi dasiwi mrami ni, rob'uprazém na te te 're da'awari mono da, 're danhisisi mono sidâpâsi. ³ Tawamhâ Pedru norī hâ 'ri 'wawi wa'ra u zasi zahuré ô ré, îhi'rê hâ ma tô sâmri zahuré. Te te sâmri

zahuré wamhã, te nasi 'mahârã zahuré, marĩ te te tãma sômri zahuré da. ⁴ Tawamhã Pedru norĩ hã ma tã 'madã'ã pese zahuré, Zuwãhã me. Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Wei wa'madã'ã. — ãne te tãma tinha.

⁵ Tawamhã ma tã 'madã'ã zahuré, marĩ te te tãma sômri zahuré da newa. ⁶ Tawamhã Pedru te duré tãma tinha:

— Wa hã ãnhimarĩ õ di. Rob'uiprazé hã robaba di, ãte hã. Tane nheré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãma ãsômri na wa za aipawapto. Zezu Cristu, Nazaré ãma aré 're ãsãmra mono zadawa para, wa za aima tinha: Aiwahutu, aipara na 're aimorĩ da oto. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

⁷ Taha pari, Pedru hã ma tã pa'ã ãsimire niwĩ, ãhi'ré hã te te wahutu da. Te te wahutu wamhã, awa'awi ma tã parahaptete, ãpara'õtõ zama. ⁸ Tawamhã ma tã darõno. Hãwi te oto za. Tame ma timorĩ na sãna'rata oto. Tawamhã Pedru norĩ me, ma tã siré asisi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'ri 'wawi wa'ra u. Tawamhã morĩ sina te sarõtõ, rowé te. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te duré tiwata. ⁹ Tawamhã aihĩni ma tã 'madã'ã za'ra ni, aibã hã sarõtõ mono ré hã, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma wata ré hã. ¹⁰ Morĩ wé wa, ma tã duré ãma tatob'uzu za'ra ni. Tawamhã ãne te dasima nharĩ za'ra ni:

— Oro õ hã ãhi'ré hã sãmra sina, rob'uiprazém na te te nasi da'awari za, morĩ wé di oto. ã'madã'ã ze na 'ridawa nhisi ãma 're ãsãmra mono aré. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni, morĩ wé wa oto.

'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa ãma, Pedru te te dama ãrowasu'uzé wasu'u

¹¹ Tawamhã aibã hã ma tã Pedru norĩ hã te te 're patété zahuré, Zuwãhã me, Saromahã nhisi na 'ri zahãpã nhisi ãma. Te te 're patété zahuré mono ré, da te 'madã'ã za'ra wa, ma tã aihĩni ãtème dasisa're. Tawamhã ma tã ãma tatob'uzu za'ra ni. ¹² Tawamhã Pedru te te da'madã'ã wamhã, te dama tinha, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, e marĩ wa, ma wa'ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Wasí'uihã na ãhi'ré hã wa te morĩ wé newa, te wei wa'ãma asõpré wa'wa. Wasí'uihã na wa te pese õ di, wa norĩ hã. 'Re wane wé wa, wa te pese newa, te wei ãwa'madã'ã za'ra wa'wa. Mare di. ãne wab õ di. ¹³ 'Re ãhãimana u'ãsi mono, wahi'rata norĩ nhib'apito, Abra'ãhã nhib'apito, duré Izatihĩ nhib'apito, duré Zacohe nhib'apito. Ta hã ma tã Zezusi hã wésã, tãma ãromhuri wé 'wa hã. Tane nheré, Zezusi hã ma tã asiwĩ ãwé'õ za'ra wa'wa. Ma tã asiwĩ ãsômri 'wa, Piratuhu ma. Taha nhõ'a, ma tã asiwĩ ãwé'õ za'ra wa'wa, te te sima wé nheré Piratu hã, morĩ da apã, dazazém hawĩ. ¹⁴ Zezusi hã 're morĩ wé uptabi nheré, ma tã asiwĩ ãwé'õ za'ra wa'wa. Rob'manharĩ wasété'wa si ma tã asima ãwé za'ra wa'wa, dazazém hawĩ da te dasiwĩ wazere da, Zezusihĩ upana. ¹⁵ Dahãimana wé zéb da, dapé'ewé hã za te te dama 're ã'anhomri mono 'wa hã, aima za'ra wa'aba, da te dasiwĩ wĩri da, ma tã dama ãru za'ra wa'wa. Tazahã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tã apã hãwi'utu, dá'ã uptabi nheré. Wa norĩ hã Zezusi apã hãwi'utu wa, wa te ãsabu za'ra hã wa tã wa te dama 're wasu'u za'ra. ¹⁶ Zezusi hã tiwaihũ'u pese na ma tã ãhi'ré hã pese, ãmreme te te sazei wa. Taha wa, ma tã aptete oto. Ma tã ã'madã'ã za'ra wa'wa. Ma tã ãwaihũ'u za'ra wa'wa oto. Tã sena te te sazei wa, morĩ wé di oto wanho'a.

¹⁷ — Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ãwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã wa tã aiwaihũ'u za'ra wa'wa. Asiwĩ waihũ'u aba ãna, ma tã dama ãru za'ra wa'wa, Zezusi hã. Aima ãpire za'ra wa'aba norĩ zama te te siwĩ waihũ'u ãna, ma tã ta norĩ zama dama 'ru za'ra, Zezusi hã da te dasiwĩ wĩri da. ¹⁸ Taha zarina, ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã timreme hã ãma uwaimra, duréihã ãsada wasu'u 'rata 'wa norĩ hã wahi'rata norĩ ma, te te ãma 're ãwaihũ'u sirõmo mono zéb zarina. Cristu hã za te te ãrobézpatazém na hã, Danho'reptũ'wa da, te te ãpisudu hã. ¹⁹⁻²⁰ Taha wa, te za aiwásédé hã 're ãrème za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono u 're aipizari za'ra wa'aba mono da, aiwásédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono da. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te za te te 're aipawapto za'ra wa'wa, aipé'é 're, asiptete u'ãsi ãma 're anomro aba mono da. Zezusi hã za te we apã satõ, Danho'reptũ'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te aima ãpisutu za'ra wa'wa hã. ²¹ Tane nheré, te za hãwi ãma 're hãimana a'ã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te a'ã ropese da, duréihã ãsada wasu'u 'rata 'wa norĩ, wahi'rata norĩ ma, te te 're ãwaihũ'u mono zéb zarina. ²² Duréihã, Mozési ma tã wahi'rata norĩ na rowasu'u siro, ãne: "Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tã ãpisutu, tizadawa wasu'u'wa da, Asib'apito za'ra wa'wa hã. ãne ni'wa hã asiré wa'wa hã te za ãza'u si aima pisutu za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ãsine te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za ãsimirowasu'u na 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. ²³ Ni'wa hã ãmreme te te waparĩ õ wamhã, te za dasiwĩ wé'õ ni. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwé nhiti, te za satõrĩ ni. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zama te za siwĩ wé'õ pese." ãne ma tã rowasu'u, Mozési hã. ²⁴ Duréihã uburé 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã ma tã ãne na te te tãma 're ã'apisutu mono zéb uwaibaba, te te dama ãma 're rowasu'u za'ra. Samuwé hã uimrehêne ma tã ãsada wasu'u na ãma

sāna'rata, wahi'rata norī ma. Taha za'u si ma tō duré ĩsadowa wasu'u'wa sidāpāsi te te dama āma 're rowasu'u sirōmo za'ra. Uburé ma tō duré ā nimosi ĩromhāmanazém na zama, te te dama 're rowasu'u sirōmo za'ra. ²⁵ A norī wa'wa hā, wasiré wahi'rata norī nhihudu te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, wahi'rata norī ma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩ'apisutu mono zé hā te duré wama 're hāimana za'ra. Abra'āhā ma, uimrehēne ma tō tāma ropisutu 'rata. Āne ma tō tāma ropisutu: "Romhutu'ōpsi te za ni'wa hā asihudu hā te te 're da'apawpto, daro mono bā rowē na 're danomro mono da." Āne ma tō taha ma ropisutu na'rata.

²⁶ — Taha wa, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhimiropisudu hā āma uwaimra. Ti'ra hā ma tō we atēme uimrehēne satōri za'ra wa'wa, te te 're aipawapto za'ra wa'aba mono da. Te te tāma 're ĩromhuri mono da hā te te pisutu wamhā, ma tō we atēme satōri za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zé hā 're rēme za'ra wa'aba mono da, rowē na āma 're anomro aba mono da. — Āne ma tō Pedru hā dama rowasu'u.

4

Pedru norī hā Zuwāhā me dama roti'wa norī nho're ĩsima'warazé wasu'u

¹ Tawamhā Pedru norī hā Zuwāhā me, zahadu te te dama rowasu'u zahuré ré, ma tō sasedoti norī hā aihutu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb 'madā'ā'wa norī nhīb'apito me, sadusezu norī zama. Sadusezu norī hā apā dahāiwa'utuzé wasu'u wē'ō'wa norī. ² Ta norī hā ma tō sada ab'ru za'ra, Pedru norī zada, apā 're ĩdahāiwa'utu za'ra mono zém na te te dama rowasu'u zahuré wa. Āne ma tō dama rowasu'u zahuré: "Dadā'ā nherē, te za apā te te 're da'ahāiwa'utu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, Zezusi te te ĩhāiwa'utu ne." Āne na te te dama rowasu'u zahuré 'ru te, ma tō sada tizahi za'ra. ³ Tawamhā ma tō dasiwi mrami zahuré ni. Hāiwahā pesere wa, ma a'ā siwi tiza, dazazéb 're, awēpsi te te siwi sani zahuré da, ĩwasété na te te dama rowasu'u zahuré ré ne, te te tāma nharī za'ra da. ⁴ Tane nherē, da'ahā na ma tō saze za'ra ni, Zezusihi wasu'u wē hā da te ĩwapari za'ra norī hā. ĩsazei'wa norī hā ahā uptabi di oto. Aibā norī za'rata si hā 5 miu na ĩhāiba za'ra hā.

⁵ Tawamhā ma tō da'āma ti'awē za'ra. Da'āma awē za'ra wamhā, ma tō si'rā'ōtō, Zeruzarē āma sasedoti ĩpire norī hā. Zudezu norī ma, roti'wa norī hā ma tō ĩme si'rā'ōtō, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norī me zama. ⁶ Anasi norī hā ma tō duré datēme aimasisi zahuré, Caipasihī me. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa ĩpire uptabi Anasi hā, sasedoti ĩpire uptabi. Duré ni'wam norī hā ma tō dame aimasisi zahuré, Zuwā hā Aresādirihī me. Anasihī sisānawā zahuré, ta norī hā. Duré Anasihī sisānawā hāiba amo norī hā ma tō ĩsiré ubumro, Zeruzarē āma dama ĩpire za'ra norī hā. ⁷ Tawamhā dama ĩpire norī hā ma tō dama 'ru zahuré, Pedru norī hā da te sani zahuré da, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā, ĩsō'reb za'ra da te dasiwi simizusi zahuré da.

Tawamhā ma tō sadanharī zahuré ni, āne:

— E niha ma tō bété āne ĩ'manharī 'wa. E 'wa sadawa para, ma bété a norī wa'wa hā ĩhi'rē hā ĩpese 'wa. — Āne te sadanharī zahuré ni.

⁸⁻⁹ Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani na ma tō Pedru hā aptete, dama pahī tō da, te te dama rowasu'u wē da. Taha wa, te āne tāma rowasu'u za'ra, dama ĩpire norī ma hā:

— Dama ĩpire norī, āne te ĩwazadanharī za'ra wa'wa: "E niha, ma tō bété āne hā ĩ'manharī 'wa. E 'wa sadawa para, ma tō bété a norī wa'wa hā ĩhi'rē hā ĩpese 'wa." Āne ma tō ĩwazadanharī za'ra wa'wa. Taha wa, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. ¹⁰ Tawamhā a norī wa'wa hā te za ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, aihāiba mono bā wa'aba. Uburé wasiré ĩzarazéhé nhihudu norī zama te za duré waihu'u pese za'ra. Zezu Cristuhu zadawa para, wa tō pese ni, ĩhi'rē hā. Zezusi hā Nazaré āma aré 're ĩsāmra mono hā asiwī wīri aba da, ma tō dama ĩ'ru za'ra wa'wa. Tawamhā ma tō dasiwi sasōmri ni, wedepo'o nhonhi'rāmi na. Ma tō dārā. Dā'ā nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō apā hāiwa'utu. Taha zadawa para, te aibā ĩhi'rē hā āme za, rowē na. Ma tō tipepe oto. ¹¹ Duréihā ma tō Zezusihi wasu'u na wahi'rata norī ma rob'ui'ére siro, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā. Ētē na ma tō āma simiré'é, āne:

"Ēne hā wē nherē, ma tō 'ri'wa norī hā siwi wē'ō za'ra, taré nomro da. Tane nherē, te te siwi wē'ō nherē, taré nomro ō di, ēne hā. Ni'wa hā ma tō ti'ā, 'ri uparizéb da hā, wē uptabi wa."

Āne ma tō Zezusihi wasu'u na wahi'rata norī ma rob'ui'ére siro, ĩbahā na hā.

— A norī wa'wa hā ētē wē'ō'wa norī ne hā. Duré Zezusi hā ētē ne hā. ¹² Tane nherē, Zezusihi si Danho'reptui'wa hā. Ni'wa hā, aimawi hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama pisutu ō di, ti'ai āma te te 're ĩda'anho'reptui mono da hā. Taha wa, Zezusihi si uburé Danho'reptui'wa hā. — Āne te dama ĩpire za'ra norī ma rowasu'u, Pedru hā.

¹³ Pedru nori hã mreme pahi zahuré ô di. Te te datômo pipa zahuré ô di. Taha wa, zudezu nori ma roti'wa nori hã ma tô âma titob'uzu za'ra. Rowahutu'wa da, te te dame 're romnhoré zahuré mono ô nherê, mreme pahi zahuré ô di. Tawamhã ma tô âma tipo're pu'u za'ra oto, Zezusihi siré 're ñeb zahuré na, ti'ai âma 're mori ré hã. ¹⁴ Aibã ñhi'rê hã, Pedru nori te te ñpese zahuré hã te ñsiré tizab zahuré, danho're. Taha wa, dama ñpire za'ra nori hã asa te te tâma nharí waihu'u za'ra ô di oto. ¹⁵ Tawamhã ma tô tâma rob'ru za'ra, dasi'rã'ôtôzém hawi pusi da. Pusi za'u si, ma tô âma sisadawa pibu za'ra, dama roti'wa nori hã. ¹⁶ Æne te sisadanharí za'ra:

— E marí, wa za 'manharí za'ra ni, aibã nori ma hã. Tô sena, marí hã dama ñ'manharí waihu'u'ô hã ma tô 'manharí zahuré, danho'a. ñhi'rê hã ma tô pese zahuré. Aihini Zeruzarê âma 're ñdahãimana za'ra mono hã ma tô wapari za'ra ni, ñhi'rê wasu'u hã. Taha wa, wa nori hã ñwasu'u, wa te dawí 're udã waihu'u za'ra mono ô di za. ¹⁷ Tane nherê, ñwasu'u hã daza'rui mono bã te te ropé tô da, wa za tâma amhãzêpa za'ra ni, te te dama 're rowasu'u zahuré mono tô da oto, Zezusi 're ñmorizém na hã. — Æne ma tô âma sisaze za'ra, dama ñpire za'ra nori hã.

¹⁸ Tawamhã ma tô sô tihãra za'ra, apã ñtêmeb za'ra neb zahuré da. ñtêmeb za'ra zasi zahuré wamhã, ma tô sadawa uwati zahuré ni, Zezusihi hãimanazém na te te dama 're rowasu'u zahuré mono tô da, duré ñsadawa para te te dama 're rowahutu zahuré mono tô da. ¹⁹⁻²⁰ Tawamhã Pedru nori hã te asa tâma nharí za'ra, Zuwãhã me:

— E ma hã bété, 'Re ñhãimana u'ãsi mono ma, ñwê. E ñmreme, wa za wapari ni. E aimreme za'ra wa'wa, wa za wapari ni bété. 'Re ñhãimana u'ãsi mono mreme si, wa za wapari ni. Ma'ãpé, asima âma rosa'rata za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa nori hã wa za wa te dama 're rowasu'u u'ãsi za'ra, uburé wa te 're ñmadã'ã za'ra mono zém na hã, wa te 're ñwapari za'ra mono zém na zama. Wa te dawí 're udã waihu'u za'ra mono ô di za. — Æne te asa tâma nharí za'ra, Pedru hã.

²¹⁻²² Aibã ñhi'rê hã pese ô ré hã, 40 na ma tô âma tiwahu. Taha wa, aihini 'Re ñhãimana u'ãsi mono âma te tawata za'ra ni, aibã ñhi'rê hã mori wê wa oto. Taha wa, da te dasiwi ahãri da, te te dama 'ru waihu'u za'ra ô di, zudezu nori ma roti'wa nori hã. Taha wa, te taré duré tâma amhãzêpa zahuré ni, Pedru nori ma, Zuwãhã me, te te dama rowasu'u zahuré tô da oto, Zezusihi wasu'u na. Taha parimhã, ma tô tâma rob'ru zahuré ni, neb zahuré da oto.

Zezusihi zazei'wa nori hã ñmreme zusi zé wasu'u

²³ Tawamhã Pedru nori hã zudezu nori ma, ñpire za'ra nori hawi pusi wamhã, ma tô tineb zahuré, tisiré ñsazei'wa nori u, Zuwãhã me. Tawamhã ma tô tâma rowasu'u za'ra, 'Re ñhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ñpire nori mreme na, dama ñpire za'ra nori mreme na zama. ²⁴ Æne hã da te wapari za'ra wamhã, aihini ma tô dasiré âma tawata za'ra ni, 'Re ñhãimana u'ãsi mono âma. Te oto tiwi rowaptêrê za'ra ni, ñne:

— 'Re ñhãimana u'ãsi mono, a hã Wanhib'apito uptabi. A hã Ropoto na'rata 'wa. Uburé, ma tô marí hã ñ'apoto mo, hãiwa hã, duré ti'a hã, duré âporé hã. Uburé ñwa 're ñdanomro mono da hã ma tô duré ñpo. ²⁵ A hã ma tô Aipê'ézani hã Dawihi ma ñsô, wahi'rata ma, aima romhuri'wai ma, aimreme hã wahi'rata nori ma, te te 're wasu'u mono da. Æne ma tô tâma rowasu'u za'ra Dawi hã, wahi'rata nori ma:

“E marí wa, zudezu'ô nori hã ma tô sada tizahi pese za'ra, daro mono bã. E marí wa, ñsimirosa'rata za'ra hã tô senai ô di. ²⁶ Roti'wa nori hã te sada aimasa. ñsadawa para da'uwati'wa nori me, ma sada atob za'ra, Wanhib'apito 'Re ñhãimana u'ãsi mono zada, duré Danho'reptui'wa da, te te ñpisutu zada.”

Æne te tâma rowasu'u za'ra, Dawi hã.

²⁷ — Æhãna, tô sena Zeruzarê âma ma tô tasi'rã'ôtô ni, aima romhuri wê 'wa zada, Zezusihi zada, Danho'reptui'wa da ñpisutu zada. Erodi nori hã ma tô sitême ubumro, Põsi'u Piratuhu me. Ta nori hã zudezu'ô nori me duré Izarazéhé nhihudu nori me, ma tô sada si'rã'ôtô, te te siwi wiri da. ²⁸ A hã romhã ré, âma ñropisutuzéb zarina ma tô si'uihã na âma siwi uwairi ma tô, te te waihu'u za'ra ô nherê, Erodi nori hã. ²⁹ Æhãna dama ñpire za'ra nori hã te duré wama amhãzêpa za'ra. Wa nori hã aima romhuri'wa nori. Wei wapawaptob za'ra na, ai'umnhasi sina aimreme hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, wapahi ñna. ³⁰ Zezusihi zadawa para, wa te 're dapese za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. Zezusi hã aima romhuri wê 'wa, taha zadawa para, marí ñwê hã dama ñ'manharí waihu'u'ô hã wa te dama 're 'manharí za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. — Æne ma tô tâma mreme zu, ñsazei'wa nori hã.

³¹ Tawamhã 'Re ñhãimana u'ãsi mono ma, mreme zusi pari, ñi ma tô ñré sãã'ã za'ra. Tawamhã 'Re ñhãimana u'ãsi mono pê'ézani na ma tô aptete za'ra, ñpê'ê mono bã. Pahi ñna, ma tô dama sadawa wasu'u za'ra oto, 'Re ñhãimana u'ãsi mono hã.

Ñsazei'wa nori hã, sôprum na 're ñhãimana za'ra mono zé wasu'u

³² Tawamhã İsavei'wa norĩ hã uburé, ma tã sisaze za'ra, tinhimirosa'rata za'ra na hã. Ni'wam norĩ hã tinhibro te te sima 're sawi za'ra mono õ di, tite da si. Uburé, ma tã İsirob'õ norĩ udãna te te 're po'o za'ra. ³³ Mreme prẽdup sina, ma tã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, Wanhib'apito Zezusi apã İhãiwa'utuzẽ wasu'u na. Duré 'Re İhãimana u'ãsi mono hã ma tã Zezusihi zazei'wa norĩ ma 're sõprub za'ra, İwẽ na si. ³⁴⁻³⁵ Tawamhã 'ri tede'wa norĩ hã duré ti'a tede'wa norĩ hã ma tã tinhorõwa hã duré tinhipti'a hã te te dama 're wede za'ra, İwa'ãbã zõ. Tawamhã İwa'ã hã ma tã te te 're sõmri za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma. Tawamhã, İsavei'wai mono bã marĩ zõ tiwi 're İro'wanhi'riti za'ra mono zẽb zarina, ma tã te te tãma 're po'o za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Taha wa, ni'wa hã simarĩ ãna 're hãimana mono õ di oto.

³⁶⁻³⁷ Tawamhã aibã hã Zuzé na İsisi hã ma tã tinhipti'a hã dama wede, İwa'ãbã zõ. Roti wẽ 'wa, ta hã. Taha wa, Banabé na ma tã siwi sisi, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. (Banabéhé nhisi hã dama rowẽ zani'wa, te wasu'u, İsisi hã.) Réwihĩ nhihudu, ta hã. Sipri na rob're za'ti nhisi ãma İpotozé hã. Tinhipti'a hã te te dama wede wamhã, İwa'ã, ma tã uburé ti'ã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u.

5

Ananizaha wasu'u, Sapiraha me

¹ Aibã hã Ananiza na İsisi hã tinhipti'a hã ma tã İwa'ãbã zõ dama wede zahuré timro me, Sapiraha me. ² Tawamhã ti'ai wa'ã hã ma tã sima po'o zahuré, pi'uriwi. İ'rasutu si ma tã Ananiza hã ti'ã uburé newa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u, wahuré newa. ³ Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Ananiza, e marĩ da, ma tã Satanasihi nhimiwada'uri zarina İ'manha. Taha wa, ma tã 'Re İhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani ma, asadawa nhipe. Asipti'ai wa'ã hã pi'uriwi ma tã asima İpo'o 'wa. ⁴ Asipti'a, da te aiwi uipra õ ré hã, ate hã. Duré, da te aiwi uipra wamhã, İwa'ãbã zama ate hã. E marĩ da, ma tã bété wama asadawa nhipe. E wama si ma tã asadawa nhipe. Mare di. 'Re İhãimana u'ãsi mono ma zama ma tã asadawa nhipe. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

⁵⁻⁶ Tawamhã Pedruhu mreme te te wapari wi, ma tã waptãrã ti'ai wa, Ananiza hã. Waptã'ã wamhã, ma tã dãrã. Tawamhã İprẽduptẽm norĩ hã ma tã sõ tiwahutu za'ra. Ma tã siwi ubu. Taha pari, ma tã siwi ti'ã, te te siwi sãrẽ da. Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tã tapẽ'ẽwara za'ra ni.

⁷ Tawamhã İsa'u si, te duré İmro hã mo, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u. Timro dã'ãzẽ te te waihu'u ãna, ma ãzẽ, 'ri para u. ⁸ Sãbrẽ wamhã, Pedru te 'mahã:

— We İma wasu'u na. E niha ma tã asipti'ai wa'wa hã dama İwede 'wa. E õhõ na si İwa'ã hã tã. — ãne te sadanha, Pedru hã.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u:

— İhe, tã õhõ na si İwa'ã hã. — ãne te tãma wasu'u.

⁹ Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne:

— Te asima İrosa'rata waseté 'wa, 'Re İhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã tã sena İwaihu'u pese zõ pibui wa'aba da. E marĩ da, ma bété ãne hã İ'manharĩ 'wa. Õhõta, wapari. Aimro nherẽ'wa norĩ hã te we para'rasi za'ra. Ta norĩ hã te za siwi ai'ã. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

¹⁰ Tawamhã awa'awi ma duré waptãrã, pi'õ hã, Pedruhu papara. Ma tã duré dãrã. İprẽduptẽm norĩ hã ma tã duré apã asisi. Ma tã duré sabu za'ra, pi'õ İdã hã. Ta hã ma tã duré siwi tisẽ, ab're 're İmro zu. ¹¹ Tawamhã uburé pese, ma tã tapẽ'ẽwara za'ra ni oto, İsavei'wa norĩ, siré 're İsi'rã'õto mono norĩ hã. Duré İwasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tã tapahi za'ra ni.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama İwaihu'u'õ te te dama 're İ'manharĩ za'ra mono zẽ wasu'u

¹² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, marĩ İwẽ hã ahã na ma tã te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama İ'manharĩ waihu'u'õ hã. Duré İsavei'wa norĩ hã ma tã 're si'rã'õto u'ãsi aihĩni, Saromahã nhisi na 'ri zahãbã, da te 're İsisi za'ra mono u hã. ¹³ Tawamhã İsavei'õ'wa norĩ hã, İsavei'wa norĩ me 're hãimana za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono nherẽ, pahi za'ra di oto. Tazahã te oto İsavei'wa norĩ hã da te 're wẽsãmri za'ra, 're hãimana wẽ za'ra mono wa. ¹⁴ Taha wa, ma tã da'ahã uptabi na saze za'ra ni, Wanhib'apito niwĩ 're danomro mono da oto. Aibã hã ahã uptabi na ma tã saze za'ra, pi'õ zama. Taha wa, İsavei'wa norĩ hã ma tã sina hã. ¹⁵ ãne hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono wa, ma tã İhãzẽ ré norĩ hã da te 're sa'ra, 'ri nhi'riti wa, 're simi'wara mono da, İsa'warizẽ wa, duré wetenhamri wa. Pedru hã İwa'wai baba za'ra te te ro'razãri wa, İawã hã te te hãiba upsibi za'ra da, te tame 're simi'wara, te te pese za'ra da. ¹⁶ Zeruzarẽ

'rata 'ri wa'ōtō mono hawi, ma tō da'ahā na dasito, Zeruzarē u. Īhāzē ré norī hā ma tō dasiré 'wasari ni. Duré wa'uburé ré 're Īhāmana za'ra mono norī zama, ma tō 'wasari ni, dasiré. Tawamhā aihīni ma tō tapese za'ra ni oto.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā dama ĩpire za'ra norī nho're ĩsimasabzé wasu'u

¹⁷ Tawamhā sasedoti ĩpire uptabi hā, duré uburé ĩsiré sadusezu norī me, ma tō ta norī hā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā āma sō'ru za'ra. Tawamhā ma tō sima āma roti za'ra, niha te te tāma rob'manharī za'ra da. ¹⁸ Taha wa, ma tō dama 'ru za'ra, da te dasiwi waibu da, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā. Tawamhā dazazéb 're, ma tō dasiwi séme ni. ¹⁹ Tawamhā barana Wanhib'apito ma, hāiwa āma romhuri'wa hā ma tō ĩtēme si'ra za'ra, te te tāma 'ridawa za'ra da. Te te tāma 'ridawa za'ra wamhā, ma tō sani za'ra, rob u. Āne te tāma nharī za'ra:

²⁰ — Mo oto ai'aba'rēi wa'aba, 'Re Īhāmana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, 're ĩdanomro mono zép tém na dama rowasu'u za'ra wa'aba da. — Āne te tāma nharī za'ra.

²¹ Tawamhā, āne hā te te wapari za'ra wamhā, bādā 'rāiwatobro wi, ma tō asisi, 'Re Īhāmana u'āsi mono nhorōwa āma 'ri 'wawi wa'ra u. Tame ma tō rowahutu na dama āma sāna'rata za'ra.

Tawamhā sasedoti ĩpire uptabi hā, ĩsiré 're ĩnomro mono norī zama ma tō zudezu norī ma ĩpire za'ra norī zō da'mazatō, Zeruzarē āma 're ĩsi'ubumroi mono norī zō. Tawamhā ma tō ĩtēme ubumro uburé. Tawamhā dazazéb u ma tō Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī zō tihārā za'ra, da te ĩtēme simroi mono da. ²² Tawamhā 'Re Īhāmana u'āsi mono nhorōwa 'madā'ā'wa norī hā ma tō sō ai'aba'rē, dazazéb u. Sō sisisi wamhā, 'ri 're baba di. Taha wa, te apā ai'aba'rē ubana, dama roti'wa norī u. ²³ ĩtēme sihutu wamhā, te āne tāma rowasu'u za'ra:

— Pra. E niha bā. Dazazé hā, baba di. 'Ridawa nhitop tete uptabi nherē, duré dazazé 'madā'ā'wa norī hā 'ridawa āma simasam nherē, wa te 'ridawa za'ra wamhā, 'ri 're baba di. Ni'wai ō di. Robaba na wa sō rob'madā'ā za'ra ni. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

²⁴ Tawamhā 'Re Īhāmana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zé 'madā'ā'wa norī nhīb'apito hā, duré sasedoti ĩpire norī hā āne hā te te wapari za'ra wamhā, te te waihu'u za'ra ō di oto. Taha wa, ma tō sō amrami za'ra, tinhimirosa'rata na, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī zō. ²⁵ Taha ré, ni'wa hā te wei mo, aibā hā. Ta hā ma tō tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Īwapari pese za'ra wa'aba. Aibā norī hā dazazéb 're, ĩséme 'wa hā, 'Re Īhāmana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu za'ra. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhā 'Re Īhāmana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zé 'madā'ā'wa norī hā ma tō sō ai'aba'rē tinhib'apito norī me, apā te te simroi mono da. ĩsimroi mono 'wa norī hā ētē na da te hā za'ra mono ō'umnasite, ma tō pawasisi āna te te simro. ²⁷ Te te simroi mono wamhā, te tāma nharī za'ra, dama roti'wa norī nho're simasab da. Tawamhā 'Re Īhāmana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa ĩpire uptabi hā te tāma nharī za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī ma:

²⁸ — Wa tō aré aiwi sawi za'ra wa'aba ni, Zezusihi nhimiroti na dama 're rowahutu tō za'ra wa'aba mono da. Tazahā dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, ĩwasu'u hā ma tō te te ropé 'ri pā, āme Zeruzarē āma hā. Taha wa, ma tō da te dasima 're wawasu'u za'ra. Wa norī hā, u, Zezusihi wīrī'wa. — Āne te tāma nharī za'ra.

²⁹ Tawamhā Pedru norī hā te asa tāma nharī za'ra, tisiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī me:

— 'Re Īhāmana u'āsi mono mreme si wa za wa te 're 'madā'ā pese za'ra. Aimawi mreme hā wa te 're 'madā'ā za'ra mono ō di za. ³⁰ 'Re Īhāmana u'āsi mono, wahi'rata norī nhīb'apito hā ma tō hāiwa'utu Zezusi hā, asadawa para wa'aba, da te dasiwi ĩwīrī hā. Wedepo'o nhonhi'rāmi na asiwi ĩsasōmri 'wa hā ma tō hāiwa'utu. ³¹ Ta hā ma tō 'Re Īhāmana u'āsi mono hā ti'ā apā, ĩsimire niwī 're sāmra u'āsi mono da oto, dama ĩpire na 're hāimana mono da, duré tiwaihu'u pese zarina te te 're da'anho'reptui mono da. Taha wa, te za te 're wapawaptob za'ra, wasiré ĩzarazéhé nhihudu mono hā, wawasédé hā wa te 're rēme za'ra mono wa, te te wama 're aparī mono da. ³² Wa norī hā wa tō āne na hā watōmo na 'madā'ā za'ra ni. Taha wa, wa za wa te dama 're wasu'u u'āsi za'ra. 'Re Īhāmana u'āsi mono hā da te 're wapari za'ra mono wamhā, te za Tipē'ēzani hā te te dama 're anhomri. Taha zama te za duré āne uburé te te dama 're awaihu'u, Zezusihi wasu'uwé hā. — Āne te tāma nharī za'ra, Pedru norī hā.

³³ Tawamhā dama roti'wa norī hā āne te te wapari za'ra wamhā, ma tō sada tizahi za'ra. Taha wa, ma tō sima āma roti za'ra, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi simro da. ³⁴ Tane nherē, aibā ĩwé hā Damarizé na ĩsisi hā ma tō hāiwi za. Ta hā parisezu norī niwī te 're mo,

dama ĩwazé pe hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa, te 're hãimana. Tawamhã ta hã ma tã oto dama 'ru za'ra, Zezusihĩ zadawa wasu'u'wa norĩ hã da te sani za'ra da, dama ĩpire norĩ nhiti si'ubumro da, syry na.

³⁵ Taha pari, ma tã dama rotĩ'wa norĩ ma tinha, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhĩhudu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba, ãma asõpré wa'aba da, aibã norĩ ãma. E marĩ te za tãma ĩ'manharĩ za'ra wa'wa. ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. ³⁶ Aibã hã Te'udasi na ĩsisi hã duréihã, waihu'u pese newa, ma tã dama ĩpire na dama siwasu'u. Tawamhã aibã ahã na ma tã ĩsiré 're nomro, 400 na ĩhãiba hã. Tane nheré, da te wĩrĩ wamhã, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tã te te ropé. Robaba di oto. ³⁷ Te'udasihĩ uirĩ na si ma tã duré Zudasi hã datême wi, Darireza ãma aré 're ĩsãmra mono hã. Romanu norĩ nhĩb'apito hã dahãiba za'rada hã te te waihu'u da, danhisi mono bã da te tãma ubumro za'ra ré, ma tã Zudasi hã datême wi. Tawamhã da'ahã na ma tã duré ĩsiré 're danomro, Te'udasihĩ ne. ĩsine, ma tã duré wĩrĩ ni, Zudasi hã. Tawamhã ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tã duré te te ropé. ³⁸⁻³⁹ Taha wa, ãhãna hã wa te hãiba upi za'ra wa'aba tã, Pedru norĩ hã. Tã'ã. Ta norĩ hã si'uihã na te te 're rowahutu za'ra mono wamhã, ĩsimirowahutu za'ra hã te za ĩsarina 're si'utõrĩ za'ra. Tazahã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para te te 're rowahutu za'ra mono wamhã, tiwi uprosi waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ĩsimirowahutu za'ra hã. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã 'wapé za'ra wa'aba õ'umnhasite, te za aibã norĩ ma ĩwaprosi waré za'ra wa'wa, si'aba'ré da. — ãne te dama rotĩ'wa norĩ ma rotĩ, Damarizé hã.

Tawamhã ĩsimiroti hã ma tã saze za'ra. ⁴⁰ Tawamhã Zezusihĩ zadawa wasu'u'wa norĩ zõ ma tã sitême tihãrã za'ra apã. Ma tã dama hãiba 'ru za'ra, taré da te dasiwi hã za'ra da. Taha pari, ma tã duré sadawa uwati za'ra, te te duré dama 're rowasu'u tã za'ra mono da, Zezusihi wasu'u na hã. Taha parĩ si, ma tã tãma rob'ru za'ra, apã si'aba'ré da. ⁴¹ Tawamhã ma tã dawĩ wairé, dama rotĩ'wa norĩ hawi. Da te hã za'ra nheré, to za'ra di, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. ĩsazei'wai wa, Zezusihi ne te te 're robzépata za'ra mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te tãma ĩpisutu za'ra zém na hã ma tã sina waihu'u za'ra. Taha wa, tãma rowé za'ra di. ⁴² Tawamhã awé sidãpãsi ma tã te te dama 're rowahutu za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're. 'Ri baba, ma tã duré te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusihi wasu'u'wé na. Zezusi hã tã sena, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te wama ĩpisutu na ma tã duré te te dama 're rowasu'u za'ra.

6

Aibã norĩ hã 7 na ĩhãiba za'ra hã dapawapto'wa da, da te dasiwi ĩpisutu za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã ahã uptabi na ma tã zudezu norĩ hã saze za'ra, deredu norĩ mreme na 're ĩmreme zusi mono norĩ hã, duré ebreusi norĩ mreme na 're ĩmreme zusi mono norĩ zama. Tawamhã deredu norĩ mreme na 're ĩmreme zusi mono norĩ hã ma tã aiwapsari za'ra, dazari'wa norĩ hã deredu norĩ ĩmrotõ norĩ ãma 're po're simrami u'ãsi za'ra mono wa. Awé sidãpãsi, ĩsazei'wa norĩ hã ro te te sima 're waĩbui mono wamhã, te ãma 're po're simrami u'ãsi za'ra. Taha wa, ma tã dama nharĩ za'ra, aibã norĩ hã deredu norĩ mreme na 're ĩmreme zusi mono norĩ hã. ² Tawamhã Zezusihĩ zadawa wasu'u'wa norĩ hã, 12 na ĩhãiba za'ra hã ma tã sã tihãrã za'ra, tisiré ĩsazei'wa norĩ zõ. Hãiba mono bã ĩtême si'aba'ré da, te sã tihãrã za'ra. ĩtême sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiré Zezusihi zazei'wa norĩ, e 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wasu'u'wé hã wa za dawĩ wasu'u zazãri za'ra ni, taha upana wa te 're ĩdazari za'ra mono da si. Mare di. Wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono õ wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te wama 're arowaré mono õ di za. ³ Ma'ãpé, sã asõpré wa'aba mono, aibã 7 na ĩhãiba norĩ zõ. Aibã norĩ hã da te iwésãmri za'ra zõ, te za sã asõpré wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani na si 're ĩnomro mono norĩ zõ, hãwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u ré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ zõ. Ta norĩ ma, wa za romhuri hã pisutu za'ra ni, awé sidãpãsi te te 're dazari za'ra mono da. ⁴ Tawamhã wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, wa za 're wamreme zusi u'ãsi. ĩmreme na wa za wa te 're dapawapto' u'ãsi za'ra. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁵ Tawamhã ĩsimiroti za'ra hã ahĩni ma tã saze za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã. Taha wa, ma tã aibã norĩ zõ rob'madã'ã za'ra. Tawamhã ma tã sãmri za'ra, Esitewã hã. Ta hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma te te ĩsasõmri. ĩpẽ'ẽzani na si te 're hãimana. Tawamhã ma tã duré sãmri za'ra Piripi hã, duré Procoru hã, duré Nicano hã, duré Timo hã, duré Pamenasi hã, duré Nicorazu hã. Ātızotiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ĩsãmra mono aré, Nicorazu hã. Zudezu'õ aré, ma tã sizudezu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma oto dame 're wata mono da. ⁶ Tawamhã ã norĩ hã ma tã oto te te simro, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u, tĩnhĩb'rada te te ãma sa'ra za'ra da, ĩ'rã nhisiwi, ãma mreme zusi da. ãne Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tã romhuri hã tãma pisutu za'ra.

⁷ Tawamhã 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô duré te te ropé, 'ri baba. Zesusihî nhirã zarina 're İnomro mono norî hã ma tô sina hã, Zeruzarê âma hã. Sasedoti norî hã ahã na ma tô duré Zezusi hã saze za'ra oto.

Esitêwã, da te dasiwi İ'ârizé wasu'u

⁸ 'Re İhâimana u'âsi mono hã ma tô Esitêwã hã te te 're pawapto pese, tiwaihu'u pese na. Taha wa, İwaihu'u pese na si te 're hâimana, Esitêwã hã. Taha zarina ma tô marî İwê hã te te dama 're ab'manharî, dama İ'manharî waihu'u'ô hã, danho'a. ⁹ Tane nherê, ni'wam norî hã zudezu norî hã ma tô sada 're hâimana za'ra, İmreme te te 're wê'ô za'ra mono wa. Ta norî hã darob amoi hawi, Zeruzarê u 're İshutu mono aré, Sireni na 'ri nho'ômo nhisi hawi, duré Aresâdiriza na 'ri nho'ômo nhisi hawi, duré Sirisiza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, duré Azi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi. Ta norî hã ma tô 're si'rã'ôtô u'âsi, rowahutuzéb u dasi'uihã na 're İdahâimana za'ra mono zém na rowahutuzém nhisi u hã. Tawamhã ta norî hã, Esitêwã hã mreme te te siwi wê'ô za'ra wa, te nasi aimawi na tâma nharî za'ra. ¹⁰ Tawamhã 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô tite hã rowaihu'u pese zé hã tâma tisô, Esitêwã hã ma, mreme waihu'u pese da. Taha wa, aibã norî ma, te te asa tâma âma wa'râmi za'ra wamhã, ma tô nasi mreme nhîhâri za'ra. ¹¹ Taha wa, ta norî hã ma tô ni'wam norî hã sada wada'uri za'ra pi'uriwi, Esitêwã te te siwi wasu'u wasété za'ra da, dama. Rob'uprazé ma tô tâma sômri za'ra, sada simasab da. Âne te tâma roti za'ra:

— Âne te za Esitêwã hã dama İwasu'u za'ra wa'wa: “Esitêwã hã wa tô wapari za'ra ni. Mozési hã te te dama 're wasu'u wasété. 'Re İhâimana u'âsi mono âma, te te duré 're wasété.” Âne te za dama İwasu'u wasété za'ra wa'wa, Esitêwã hã. — Âne ma tô aibã norî hã sada wada'uri za'ra.

¹² Taha wa, ma tô âne hã dama wasu'u wasété za'ra, Esitêwã hã. Duré 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norî ma zama, ma tô âne wasu'u wasété za'ra, dama roti'wa norî ma zama. Aihîni sada danhiti'rui wairébê da, ma tô âne dama wasu'u wasété za'ra. Tawamhã ma tô oto sô ai'aba're, Esitêwã hã zô. Taha wa, ma tô siwi ti'ã. Te te siwi âri wamhã, ma tô siwi saprô, zudezu norî ma, İpire za'ra norî u. ¹³ Tawamhã, Esitêwã hã mreme te te siwi İwê'ô za'ra norî zô, ma tô sô tihâra za'ra, taré te te siwi İwasu'u wasété 'wa norî zô, Esitêwã te te tâma wasu'u wasété za'ra da. Âne te dama İpire za'ra norî ma, Esitêwã hã taré wasu'u za'ra:

— Ô hã aibã hã, rowasu'u wasédé hã te te sazâri ô di, 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İdawata za'ra mono zém na hã. Duré 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti wê wa'râmi, ma tô te te dama 're rowasu'u wasété u'âsi. ¹⁴ Wa norî hã wa tô wapari za'ra ni, İmreme hã. Zezusi hã Nazaré âma aré 're İsâmra mono hã te za, u, 'ri hã uprosi, 'Re İhâimana u'âsi mono âma 're İdawata za'ra mono zé hã. Duré, roti hã Mozési te te aré wama İsômri hã 're İwahâimana za'ra mono zéb da hã te za, u, wawi âma saprî. — Âne ma tô Esitêwã hã wasu'u wasété za'ra taré.

¹⁵ Tawamhã zudezu norî ma roti'wa norî hã, duré aihîni İsi'ubumrozéb âma İhâimana za'ra norî hã te âma tinhopré, Esitêwã hã ubu âma hã. 'Re İhâimana u'âsi mono ma, hâiwa âma romhuri'wai ubu ne, Esitêwã hã ubu hã.

7

Dama İpire norî nho're, Esitêwã dama İsiwasu'uzé wasu'u

¹ Tawamhã 'Re İhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa İpire uptabi hã te tâma tinha, Esitêwã hã ma:

— E tô sena aiwasu'u hã.

²⁻³ Tawamhã Esitêwã ma tô tâma rob'râzarôtô za'ra, dahi'rata norî wasu'u na hã, âne:

— Wasiré İzarazéhê nhîhudu norî, wamama norî zama, İwapari za'ra wa'aba. 'Re İhâimana u'âsi mono hã, rowa'a na 're İsâmra mono hã duréihã ma tô Abra'âhã ma sihâi're, wahi'rata ma. Mesapotamiza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're sãmra mono ré, ma tô İtême wi, zahadu Harã na 'ri nho'ômo nhisi u morî ô ré. Âne te tâma tinha: “Ma'âpé aïrom nhiti aiwatobro, asisânawã norî nhiti aimorî da. Airop téb u wa za asaprô, İroptéb u, Abra'ã hã. Taha wa, te oto a norî wa'wa hã İwa 're aihâimana za'ra wa'aba mo, İsipti'ai âma. ⁵ Tane nherê, we te te saprôni nherê, te te tâma sômri uptabi ô di, ti'a hã İte da hã. Taha wa, te âne hã tâma tinha: “Tô sena, ti'a, wa za aima tisô, ate da, asihudu sidâpâsi, asihudu norî te da.” Âne ma tô tâma ropisutu, Abra'âhã ma, 'ra ô ré. ⁶ Te duré tâma tinha: “Apto'oré hã asihudu norî hã te za dasiré 're si'ubumro, darob amoi âma tinhipti'ai âmai ô nherê, tisiré'ô norî siré. Tawamhã ti'a tede'wa norî nhimiwada'uri zarina si te za 're hâimana za'ra, te te tâma 're romhuri pese

za'ra mono da taré, wa'âbâ âna. Si'uihâ na si'âma 're hâimana waihu'u za'ra mono ô di za. Da te 're ihâ za'ra mono zé hâ te za duré te te 're sépata za'ra. Âne te te 're robzépata za'ra mono ré hâ, te za âma tiwahub ahâ za'ra, 400 na. ⁷Tawamhâ wa za te 're 'ruiwa'âbâ za'ra. Marî, wa za asa te 're ab'manharî, daza'ru tede'wa norî ma hâ asihudu norî wi, 're robzei'ô za'ra mono wa. Taha parip si, asihudu norî hâ te za wei wairé apâ. Tawamhâ âme te za î'âma 're dawata za'ra oto." Âne te tâma ropisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ.

⁸ — Te duré tâma roti, âne: "Te za 're asisihâiwata nhîhari za'ra wa'aba mo, îzazei'wa na aipibui pese aba zéb da hâ." Âne ma tô tâma roti. Taha wa, Izati hâ waptâ'â wamhâ, ma tô sihâiwata nhizâ, imama hâ, Abra'â hâ. ⁸ na âma mara wapsi, ma tô sihâiwata nhizâ. Izati hâ ma duré ti'ra hâ sihâiwata nhizâ, Zaco hâ. Zaco hâ îsarina ma duré ti'ra hâ te te 're anhihâiwata nhîhari, poto sidâpasi, ¹² na ihâiba norî hâ. Ta norî hâ Zacoho 'ra norî hâ, wahi'rata na'rata uptabi. — Âne te Esitéwâ hâ rob'râzarôtô, dama îpire za'ra norî ma.

⁹Tawamhâ Esitéwâ hâ ma tô duré tinhimirob'râzarôtô na tâma âma uzusi za'ra, âne:

— Ta norî hâ wahi'rata norî hâ ma tô tinoire hâ dama wede za'ra, Zuzé na îsisi hâ. Ihâimanazém na te te siwi 're 'ruiwaparî za'ra mono wa, ma tô dama wede za'ra. Taha wa, î'uipra'wa norî hâ ma tô siwi saprôni za'ra, Ezitu u, tame danhimiwada'uri zarina si te te dama 're romhuri mono da, pawâ'âbâ âna. Tane nheré, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ ma tô îsiré 're hâimana u'âsi. ¹⁰ Taha wa, te te îrobzépata mono zéb sidâpasi ma tô nasi pawapto, tiwi robzei'ô tô da. Tawamhâ apito Para'oho ma, sihâi're wamhâ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma tô tiwaihu'u pe hâ tâma tisô, ihâimana wé zéb da hâ. Taha wa, apito Para'o hâ ma tô wêsâ, Zuzé hâ. Taha zarina ma tô tâma pisutu, Ezitu âma roti'wa da oto, îsadawa para. Îsibro hâ duré îsôrôwa zama te te tâma 're 'madâ'â mono da zama, ma tô duré pisutu. ¹¹Tawamhâ nimahâ wahum na dasa hâ poto ô di, Ezitu âma hâ duré wahi'rada 're ihâimana za'ra mono zéb âma hâ, Cana'â na romnhsi âma hâ. Taha zarina, ma tô oto mra hâ da te 're sépata za'ra. Marî ô di, te te 're ihuri mono da hâ, wahi'rata norî hâ. ¹² Tawamhâ wahi'rada Zaco hâ ma tô dasai wasu'u hâ wapa, Ezitu âma buru nho wasu'u hâ, tamep si da te 're îsa'wari mono na hâ. Taha wa, ma tô ti'ra norî hâ wahi'rata norî hâ satôri'za'ra, Ezitu u si'aba're da, mra hâ te te 'mai'uipra za'ra da. Tawamhâ îmorî'rata na si'aba'rei wamhâ, ma tô aihutu apâ, timama u. Mra hâ ma tô te te âwisi. ¹³ Taha parip si, ma tô duré sô ai'aba're, Ezitu u, maparane âma. Tawamhâ Zuzé hâ ma tô tâma siwasu'u za'ra oto, tidub'rata norî ma. Tawamhâ apito Para'o hâ ma tô wapa, Zuzéhé sisânawâ norî wasu'u hâ. Taha wa, ma tô oto waihu'u za'ra, îsisânawâ za'ra na hâ. ¹⁴ Taha wa, ma tô Zuzé hâ timama zô hâ, Zacoho zô, aihîni pese itême si'aba're da, imro norî hâ î'ra norî zama, duré uburé îsiré 're idahâimana za'ra mono norî zama. Âne dahâiba za'ra hâ, ⁷⁵ na. ¹⁵⁻¹⁶ Tawamhâ Zaco norî hâ te oto zâmo, Ezitu u, tame 're si'ubumroi mono da oto. Tame ma oto Zaco hâ dârâ. Tame ma tô duré î'ra norî hâ 're dâ'â za'ra. Tawamhâ imama hâ tiwi dâ'â za'ra wamhâ, îhi hâ ma tô siwi ti'â apâ, îrob u, Sité na danhipti'a nho'omo nhisi u, tame te te siwi séme da. Ti'â hâ Abra'â hâ dâ'â ô ré, Hamohô nhihudu norî wi, te te sisada î'uipra sirômo âma, ma siwi sé, îhi hâ. 'Re dâ'â za'ra mono sidâpâsi, ma tô wahi'rata norî hi zama apâ da te 're 'wasari tamomo, Zacoho 'ra norî hi hâ, tame da te 're séme mono da, êtê zahâpâ wa, ab're 're.

¹⁷ — Tawamhâ 'Re ihâimana u'âsi mono hâ Abra'âhâ ma, te te îropisutuzé hâ te te tâma âma î'uwaimramizéb u hâ, romhuture di oto. Îsihudu norî hâ wahi'rata norî hâ ma tô oto sina hâ, Ezitu âma. Da'ahâ uptabi di oto. ¹⁸ Tawamhâ roti'wa aimawî hâ ma tô oto âzé, si'apito da, Ezitu âma, Zuzéhé waihu'u'ô'wa hâ. ¹⁹ Tawamhâ tizadawa nhîpese na si ma tô wahi'rata norî ma 're hâimana ta hâ. Ma tô te te tâma 're rob'manharî wasété u'âsi za'ra. Ma tô damama norî ma roti za'ra, rowi te te 're sa'ra za'ra mono da, ai'uté hâ, 're dâ'â za'ra mono da. ²⁰ Taha ré, ma tô Mozési hâ podô, ai'utépré îwé uptabi hâ. A'amo si'ubdatô ma tô âma ai'utô, imama norî te te î'madâ'â zahuré zém na hâ, 'ri para. ²¹ Tawamhâ 'ri nhiti ma tô ina hâ tihi. Taha wa, apito Para'oho 'ra sipi'ô hâ ma tô âma ti'ra, Mozésihi âma. Ti'ra uptabi newa, ma tô prédu. ²² Taha wa, Ezitu âma danhimirowaihu hâ ma tô uburé dawî waihu'u, Mozési hâ. Oto prédu wamhâ, te te waihu'u pese wa, uburé te te rob'manharî wé di. Îsimiroti hâ wé wa, dama mrepre pire di. — Âne te dama îpire za'ra norî ma, rob'râzarôtô, Esitéwâ hâ, dahi'rata wasu'u na hâ.

²³ Âne te duré tâma rob'râzarôtô za'ra:

— Tawamhâ Mozési hâ ⁴⁰ na âma wahu wamhâ, ma tô sima rosa'rata, tisiré norî hâ te te waimrami mono da, Izarazéhé nhihudu norî hâ. ²⁴ Tawamhâ te te ab'madâ'â mono wamhâ, ma tô 'mai'hâiba pibu tisiré hâ, izipsiu hâ te te 're pré'é mono ré hâ. Taha wa, ma tô itême mo, âma sisaprî da. Tawamhâ te te 're pré'é mono 'ru te, ma tô tiwî, î'azârî'wa hâ, tisiré hâ te te 'ruiwa'âbâ da. ²⁵ Mozési hâ ma tô tisiré norî âma rosa'rata, âne: "Îsiré norî hâ âté te za siwi îwaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tâma îpisutu za'ra zém na Ezitu hawi te dawî ubumroi mono da." Âne te tisiré norî âma rosa'rata. Tane nheré, te te siwi waihu'u

ō di, ĩsiré norĩ hã. ²⁶ Tawamhã awēm na hã ma tō duré mo, tisiré norĩ u. Morĩ wamhã, te duré ĩsiré norĩ hã ĩsō'a si'wapé zahuré, maparane. Taha wa, ma timreme hã tãma 'marōwĩrĩ zahuré, āne: "Tō'ã. Asi'wapéi wa'aba tō. Oro asiré 're anomro aba mono za, te asi'wapéi wa'wa." Āne ma tō timreme hã tãma 'marōwĩrĩ zahuré.

²⁷ — Tawamhã āma ĩsãna'rata'wa hã ma tō Mozésihĩ mreme hã wē'ō. Taha wa, ma tō mreme sina sa'ré, āne: "E 'wa sadawa para we aimorĩ bã, wanhib'apito da, duré wama rowairébé'wa da hã. ²⁸ E ĩzama te za ĩwĩ, eziptsiu hã ĩwĩrĩ ne, ahãmhã." Āne te tãma tinha, Mozésihĩ ma. ²⁹ Tawamhã ĩmreme hã te te wapari wamhã, ma tō Ezitu hawi aimani Mozési hã, Midi'ã na romnhisi u, tame 're hãimana mono da oto. Tame ma timro. Ĩ'ra maparane oto, aibã norĩ hã.

³⁰ — Midi'ã āma 're sãmra mono ré hã, ma tō āma tiwahu, 40 na. Tawamhã nimahã bātã na ma tō 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã ĩtēme sihãiré, hãiwa hawimhã. Sina'ĩ na etē 'rãihã nhisi 'rata, ma tō ĩtēme sihãiré, a'ubuni u, wede zapore ro'o wa'wa. ³¹ Tawamhã Mozési ma tō āma titob'uzu, te te sãmri wa. Taha wa, ma tō ĩtēme ai'ré, 'rãwi te te sabu da. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme ma tō wapa. Āne te tãma tinha: ³² "Wa hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, aihĩ'rata norĩ nhib'apito, Abra'ãhã nhib'apito, duré Izatihĩ nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito." Āne ma tō tãma si'mahã, Mozésihĩ ma. Tawamhã Mozési hã ĩmreme te te wapari wamhã, te tãma rērē, pipa te. Tãma pahĩ wa, te te 'madã'ã waihu'u ō di. ³³ Tawamhã Wanhib'apito te duré tãma tinha: "Ĩno'a asabzẽ hã wē uptabi di, ti'a hã. Aima ĩpire uptabi wa, ĩma asiséb zarina te za aipara'uza hã ĩsani. ³⁴ Wa hã wa tō ĩnhĩb'auwẽ norĩ hã te 're 'madã'ã za'ra. Romhuri pire na te te 're rob'ma'wamarĩ mono wa, te robzẽ'ō u'ãsi 're hãimana za'ra, Ezitu āma hã. Taha wa, ma tō romhuri pire te, 're 'wab'etẽ u'ãsi za'ra. Ĩ'wab'etẽ za'ra hã wa tō te 're wapari u'ãsi za'ra. Taha wa, wa we oto ĩtēme si'ra za'ra, te sō'reptu za'ra da, Ezitu hawi. A hã wa za oto asatō, Ezitu u apã aimorĩ da." Āne ma tō tãma rob'ru, Mozésihĩ ma.

³⁵ — Tawamhã te oto mo apã, Mozési hã Ezitu u, tisiré norĩ te te sō'reptu za'ra da. Tane nherē, Izarazéhẽ nhĩhudu norĩ hã ma tō aré siwi watawa, āne: "E 'wa sadawa para we aimorĩ bã, wanhib'apito da, duré wama rowairébé'wa da." Āne ma tō aré siwi wē'ō. Tane nherē, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tō apã ĩtēme satōrĩ za'ra, Mozési hã. Tawamhã hãiwa āma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã, wedezapore ro'o wa'wa sō ĩsãmra hã ma tō Mozési hã pawapto, Ezitu hawi te te danhimroi mono da apã, danhipti'ai u. ³⁶ Taha wa, ma tō Mozési hã te te danhimro tō, Ezitu hawi. Duré Ezitu āma zahadu 're sãmra mono ré, ma tō marĩ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã te te dama 're ab'manharĩ. Ā pré na á poré nhisi āma, ma duré dama rob'manha, ĩwaihu'u'ō na. A'ubuni wi siwa'ru 're danomro mono ré, ma duré marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã te te dama 're ab'manharĩ, 40 na da'āma wahub za'ra ré. ³⁷ Ta hã ma tō tisiré Izarazéhẽ nhĩhudu norĩ ma rowasu'u, āne: "Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te za ni'wa hã asiré wa'wa hã we aima pisutu za'ra wa'wa, ĩsine, te te aima 're ĩsadawa wasu'u za'ra wa'aba mono 'wa da hã." Āne te tãma rowasu'u za'ra, Mozési hã. — Āne ma tō Esitewã hã dahĩ'rata wasu'u na tãma rob'rãzarōtō za'ra, dama ĩpire za'ra norĩ ma.

³⁸ Āne te duré tãma rob'rãzarōtō za'ra:

— Izarazéhẽ nhĩhudu norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tō Mozési hã dasiré 're mo, wahi'rata norĩ siré. Nimahã bātã na siré si'rã'ōtō wamhã, ma tō hãiwa āma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã tãma rowasu'u, Mozésihĩ ma, Sina'ĩ na etē 'rãihã nhisi āma. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimipisutu zarina, robzei u'ãsi ĩ'rata 're ĩdanomro u'ãsi mono zé wasu'u hã ma tō tãma tisō, Mozésihĩ ma, ta hã te te wama 're anhomri mono da, ĩsipai u. ³⁹ Tazahã wahi'rata norĩ hã te te wapari ze za'ra ō di, Mozésihĩ mreme hã. Ezitu u apã ĩsi'aba'rã da si, ma tō tinhimirosa'rata na sisaze za'ra. ⁴⁰ Taha wa, te Arãhã ma nharĩ za'ra, āne: "Ma'ãpẽ, marĩ hã romhãiba hã wama 'ma'manharĩ za'ra na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ne ĩwaihu'upe hã, te te ĩwanhimroi mono da hã." Āne ma tō tiwi waptērẽ za'ra, romhãiba hã te te 'manharĩ za'ra da. Te duré āne tãma nharĩ za'ra: "Mozési hã ma wawi aimani, Ezitu hawi we ĩwanhimroi mono 'wa hã. Wa te sa'rese za'ra ō di oto." Āne te wahi'rata norĩ hã tãma nharĩ za'ra, Arãhã ma. ⁴¹ Taha wa, tame ma tō powawẽ 'ra hãiba ne hã tãma 'manharĩ za'ra, āma 're ĩwata za'ra mono zéb da hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono upana. Tawamhã ma tinhimizama hã oto siwi simro, tinhimirob'manharĩ āma wata za'ra da. Aimawi te te sima rob'manharĩ za'ra wẽ te, ma tō duré dasa hã siwi 'manha. ⁴² Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tō tiwi api'rã za'ra, aimawi na si si'uihã na za 're wata za'ra mono da, ĩ'upana. Bātã āma ĩ'upana 're wata za'ra mono da, ma tō duré tiwi api'rã za'ra, duré a'amoĩ āma, duré wasi āma zama. Taha na ma tō 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã āma rob'ui'ére, duréihã ĩmreme na: "Izarazéhẽ nhĩhudu norĩ, e ĩ'āma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tō ĩnhimipodo hã asiwi 're ĩsimroi wa'aba mo, a'ubuni wi 're anomro aba mono ré hã. Mare di. ĩ'upana

aimawi āma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tō āne hā 're īmanharī za'ra wa'aba mono. Āne 're anomro aba mono ré, ma tō 40 na ai'āma tiwahub za'ra wa'wa.

⁴³ Ī'upana āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tō romhâiba hā asima īmanharī za'ra wa'wa, waihu'u pese newa, Moroti ihâiba'ō na romhâiba 'manharī nhisi āma. Duré Rêpâ na wasi nhisi āma ma tō 're aiwata za'ra wa'aba mono, waihu'u pese newa ihâiba'ō āma hā. Ta hā ma tō asiwi 're īmrami aba mo, āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, a'ubuni wi. Taha wa, wa za oto aironm nhiti asatōri za'ra wa'wa, Babironiza na 'ri nho'ōmo nhisi nhipai u ai'aba'rēi wa'aba da."

Āne ma tō wahi'rata norī ma rowasu'u, īsadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ére na, 'Re ihâimana u'āsi mono mreme zarina. Timreme, ma tō wahi'rata norī āma uwaimra. — Āne te Esitéwā hā zahadu dama ĩpire norī ma rob'râzarōtō za'ra, dahi'rata norī wasu'u na hā.

⁴⁴⁻⁴⁵ Te duré tāma rob'râzarōtō za'ra, āne:

— 'Re ihâimana u'āsi mono hā ma tō tāma pisutu, Mozésihi ma, wahi'rata norī hā te te siwi ĩ'ri mono zéb da hā, a'ubuni wi. Tawamhā Mozésihi ma, te te ĩpisutuzéb zarina ma tō da te dasiwi simizusi romhā 'manharī na 'ri hā, dasiré ĩwa simasisi mono da, 'Re ihâimana u'āsi mono hā. Taha wa, ma tō 'rizé hā te te siwi 'wapé siré, danhimizahāri sidâpâsi te te siwi simizusi mono da. Tawamhā ta norī uirī na si ma tō wahi'rata norī hā siwi āwisi, tirop téb u sihutu wamhā, Zuzuwéhé siré. Sihutu wamhā, 'Re ihâimana u'āsi mono hā ma tō wahi'rata norī hā pawaptob za'ra, dasi'wapé na. Ma tō te te tāma dazate za'ra, tame 're ĩdahâimana za'ra mono norī hā. Tawamhā wahi'rata norī hā ma tō asisi oto, tirop téb u. Sisisi wamhā, ma tō siwi tisā 'ri hā, 'Re ihâimana u'āsi mono ĩwa 're ĩsāmra mono zéb da hā. Tame te oto 're sab u'āsi, Dawi za ĩpotozéb u hā. ⁴⁶⁻⁴⁷ Tawamhā Dawi hā ma tō tiprédu. Prédu wamhā, 'Re ihâimana u'āsi mono hā ma tō wēsā. Taha wa, Dawi hā ma tō tiwi wapté, 'ri ité hā te te tāma sārī da, ĩwa 're ĩsāmra mono zéb da hā. Āne te tiwi wapté: "E te za ĩma 'ru, 'ri té, te aima sārī da. A hā 'Re ihâimana u'āsi mono, Zacoho nhīb'apito. Taha wa, wa ĩsima wē, 'ri hā te aima sārī da." Āne ma tō tiwi wapté, 'Re ihâimana u'āsi mono wi. Tane nheré, Dawi hā te te tāma 'ri ō di. ĩ'ra si, ma tō tāma 'ri, Saroma hā tipoto'wa uirī na si.

⁴⁸ — E tawamhā 'ri hā da te dasiwi ĩsārī 'rep si te 're sāmra u'āsi, 'Re ihâimana u'āsi mono hā. Mare di. 'Ri 'rep si 're sāmra mono ō di. Āne ma tō duréihā āma rob'ui'ére, īsadawa wasu'u 'rata 'wa hā:

"Wanhīb'apito, ma tō āne ĩma siwaihu'u: ⁴⁹⁻⁵⁰ Wa hā hâiwa nhipai āma, Apito. Ti'ai āma zama, Apito. ĩwaihu'u pese wa, wa hā uburé Apito. ĩwétési uburé marī hā te 'manharī waihu'u pese di. E niha te za tawamhā ĩnhorōwa hā ĩma ĩ'ri za'ra wa'wa, ĩwa 're ĩnhamra u'āsi mono zéb da hā. Mare di. 'Re ĩnhamra u'āsi mono zéb da hā ĩma 'ri waihu'u za'ra wa'aba ō di za."

Āne ma tō Wanhīb'apito mreme hā wama wasu'u, īsadawa wasu'u'wa hā. — Āne ma tō Esitéwā hā dama ĩpire za'ra norī ma rob'râzarōno hā 'râsutu za'ra, dahi'rata norī wasu'u na hā.

Esitéwāhā dā'āzé wasu'u

⁵¹ Tawamhā Esitéwā hā te duré tāma nharī za'ra, dama ĩpire za'ra norī ma:

— A norī wa'wa hā aipo're za'ra wa'aba ō di. Aipé'ē tete za'ra wa'aba di. 'Re ihâimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā aipo'reptō newa, 're wapari za'ra wa'aba mono ō di. Aihī'rata norī wa'wa hā 're ihâimana za'ra mono zém ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mono. 'Re ihâimana u'āsi mono pé'ēzani hā te asiwi 're ĩwé'ō za'ra wa'aba mono, aihī'rata norī wa'aba ne hā. ⁵² Aihī'rata norī wa'wa hā ma tō sada 're sib'ru za'ra, 'Re ihâimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī zada. 'Re ĩmorī wē uptabi hā za we ĩwisi wana, ma tō aré te te dama 're wasu'u za'ra, īsadawa wasu'u'wa norī hā. Tane nheré, ma tō aihī'rata norī wa'wa hā te te 're simro, ta norī hā. Aihī'rata norī wa'wa hā āne te te 're īmanharī za'ra mono ne, ma tō duré a norī wa'aba zama dama ĩsa'ré za'ra wa'wa, 're ĩmorī wē uptabi hā da te dasiwi wīri da. ⁵³ 'Re ihâimana u'āsi mono ma, hâiwa āma romhuri'wa norī, ĩsimiroti hā te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono nheré, ĩsimiroti na 're wapari za'ra wa'aba mono ō di. — Āne te tāma nharī za'ra, dama ĩpire za'ra norī ma, Esitéwā hā.

⁵⁴ Tawamhā zudezu norī ma rotī'wa norī hā Esitéwāhā mreme te te wapari za'ra wamhā, ma tō sadawa 'ru za'ra. Taha wa, te 'wasitete za'ra, Esitéwāhā āma. ⁵⁵ Tane nheré, 'Re ihâimana u'āsi mono pé'ēzani na ma tō aptete, Esitéwā hā. Taha wa, hâimo ma tō 'mazawé. Tawamhā 'Re ihâimana u'āsi mono hâiba na rowa'a za'ēne hā ma tō 'madâ. Zezusi hā ma duré tisā. 'Re ihâimana u'āsi mono nhimire niwī te za. ⁵⁶ Tawamhā Esitéwā te 'mahâ, āne:

— 'Madâ'â za'ra wa'aba. Ōhōta hâiwa, ma we 'ridawa. Ti'ai āma dasiré ĩpodo hā wa tō sabu. 'Re ihâimana u'āsi mono nhimire niwī te za. — Āne te tāma 'mahârâ za'ra.

⁵⁷ Taha wa, tinhib'rata na ma tō tiwi sipo're nhidâ za'ra, dama roti'wa norī hā. Asa tāma 're sipari za'ra mono sina, ma tō sō rere, te te siwi āri da. ⁵⁸ Sa'ētē te siwi 'mapra, 'ri nho'ōmo babarāi u, ētē na te te siwi wīrī da. Tawamhā ti'uzza ĩsisiwimhā, ma tō sada sani za'ra, Esitēwāhā 'ruiwapari'wa norī hā te te nasi siwi ahāri pibui pese da. Saru na aibā ĩpréduptém nhisi 'rata, ma tō ti'uzza hā sa'ra za'ra, ta hā te te sa 'madâ'ā za'ra da. ⁵⁹ Tawamhā ētē na te te nasi siwi ahāri rē, ma tō Esitēwā hā mre, Zezusihi ma. Āne ma tō sina 'mahā:

— Wanhīb'apito Zezusi, ĩpē'ēzani te za ĩwi ĩ'ā, āma atēme ĩmorī da.

⁶⁰ Tawamhā hi'rātitō ma tō nhamra, Esitēwā hā. Mreme 'rāihā na ma tō duré tāma mre, āne:

— Wanhīb'apito, tiwasédé te te ĩ'āma 'manharī za'ra nherē, tāma pisutu za'ra ō di za, rowasédé hā.

Tawamhā mreme pari, ma tō dārā oto, Esitēwā hā.

8

Saru hā ĩsazei'wa norī āma te te ĩrowasutu na'rata zé wasu'u

¹⁻³ Esitēwā hā da te ĩwīrīzém na hā ma tō Saru hā dapa'uze.

Tawamhā aibā norī hā ma tō Esitēwā siwi tisē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa 'madâ'ā pese 'wa norī hā. Te te siwi sērē wamhā, te āma ti'ry'ry, wawai 'rāihā na. Tawamhā Esitēwā dā'ā parimhā, bātā na ma tō awa'awi sada tazahi za'ra ni, ĩsazei'wa norī zada. Taha wa, ĩsazei'wa norī hā Zeruzarē āma 're ĩsi'ubumroi mono zō, ma tō rowasédé hā sō tiwatobro na'rata za'ra, sada dazahi za'ra wa. Saru hā Zezusihi zazei'wa norī āma ma tō rowasutu, ĩsazei'wa hāimanazé hā si'utōrī da. 'Ri baba te nasi zasi, ĩsazei'wa norī zō. Tawamhā rob u te te nasi da'anhamra, aibā hā duré pi'ō zama. Taha pari, te nasi te te da'āma arobādā, te te nasi da'a'maza da, dazazéb 're. Taha wa, ĩsazei'wa norī hā ma tō te te siwi ropé, Zeruzarē hawī. Ta hawimhā Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u ma tō te te ropé, duré Samariza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u zama, daza'rui mono bā. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī si te zahadu 're si'ubumro, Zeruzarē āma hā.

Samariza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, Piripi hā ĩwasu'uwē na te te dama ĩrowasutu za'ra zé wasu'u

⁴ Tawamhā daro mono bā, ĩsazei'wa norī te te ĩropéi mono hā sihutu sidāpāsi, ma tō te te dama 're rowasu'u za'ra, Cristuhu wasu'uwē na. ⁵ Tawamhā Piripi hā Samariza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u, ma tō mo. Tame ma tō Cristu hā te te dama 're wasu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā, Danho'reptui'wa da. ⁶ Marī ĩwē hā dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā ma tō te te dama 're ab'manharī. Piripihī mreme hā da te wapari za'ra wamhā, aihīni ma tō ĩmreme na 're danhopré, marī ĩwē hā te te 're ĩ'ab'manharī mono hā da te sabu za'ra wamhā. ⁷ Wa'uburé ré 're ĩhāimana za'ra mono norī hā ahā na ma tō apese. Sadari sina te nasi wairé, wa'uburé hā. ĩmorī waihu'u'ō hā ahā na ma duré pese za'ra, Piripi hā. ĩhi'rē zama ma tō ahā na apese. ⁸ Taha wa, datoi uptabi za'ra di, 'ri nho'ōmo āma 're ĩdahāimana za'ra mono norī hā.

⁹ Tame te aibā hā 're sāmra, Sima na ĩsisi hā. Romhōsi pese 'wa, ta hā. Taha āma ma tō aré 're tob'uzu za'ra, samaritanu norī hā. Sima hā ĩwaihu'u pese newa, te dama 're siwasu'u u'āsi, dama ĩpire na. ¹⁰ Aihīni ma tō Simahā mreme na 're danhopré aré. Āne te da te dasima 're rowasu'u za'ra, ō hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono newa:

— “Ōhō ma hā, aibā ma hā ĩwaihu'u'upe te tāma tihāiba. 'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u pe hā sa'ētē na te tāma tihāiba.” — Āne te da te dasima 're wasu'u za'ra.

¹¹ Wahub ahā na ma tō āma 're datob'uzu za'ra, te te dama 're ĩ'aromhōsi mono zém na hā. Taha wa, te āma 're danhopré pese. ¹² Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zé wasu'u na, duré Zezu Cristuhu wasu'u na, Piripi hā te te dama rowasu'u wamhā, ma tō saze za'ra ni. ĩsimirowasu'u hā da te saze za'ra wamhā, ā dawabzuri ma tō 'manharī za'ra ni, aibā norī hā, duré pi'ō norī zama. ¹³ Simahā zama ma tō saze. Ā dawabzuri ma duré dame 'manha. Te te 'manharī parimhā, te oto Piripihī siré 're mo. Tawamhā te nasi āma titob'uzu, dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā te te nasi dama ab'manharī wa, Piripi hā.

¹⁴ Tawamhā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā zahadu Zeruzarē āma hāimana za'ra ré, ma tō samaritanu norī wasu'u hā wapari za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u, da te ĩsaze za'ra zém na rowasu'u hā. Taha wa, ma tō Pedru norī hā siwi satōrī zahuré, Zuwāhā me. Samariza u datēme neb zahuré da, ma tō satōrī zahuré ni. ¹⁵ Tawamhā ma tō datēme aimasisi. Simasisi wi, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma timreme zahuré, da'āma, Tipē'ēzani hā te te dama sōmri da. ¹⁶ 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā zahadu datēme wisi ō di, tamomomhā. Wanhīb'apito Zezusihi nhisi na si ma tō ā dawabzuri hā 'manharī za'ra

ni. ¹⁷ Tawamhã Pedru norĩ hã ma tã tinhib'rata na da'a'rã upi zahuré. Te te ãma da'a'rã upi zahuré mono wamhã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono, ma tã Tipê'êzani hã dama sãmri za'ra.

¹⁸ Tawamhã Sima hã ma tã sabu, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, da'rã nhisiwi tinhib'rada hã te te nomri zahuré mono ré hã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono, Tipê'êzani te te dama Ì'anhomri mono zé hã. Taha wa, ma tã sima wê, rob'ui'prazé hã te te tãma sãmri zahuré da. ¹⁹ ãne te tãma nharĩ zahuré:

— ã. Rob'ui'prazé, wa za aima sãmri 'wa, asine wa'aba, ìnhib'rada hã da'rã nhisiwi te 're aza'ra mono da, aiwaih'u'u pese 'wa hã we ìma sãmri aba da, asine wa'aba te 're da'a'rã upi mono wamhã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono, Tipê'êzani te te dama 're anhomri mono da. — ãne te tãma nharĩ zahuré, Sima hã.

²⁰ Tawamhã Pedru te asa tãma tinha, ãne:

— E niha ma tã ìrosa'rata wasé, rob'ui'prazém na asima uipra da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã tiwaih'u'u pe te te wama ìsãmri hã. Mo oto aimorĩ ropipa u, ate rob'ui'prazéb ré. ²¹ 'Re ìhãimana u'ãsi mono, ma tã aiwaih'u'u, asima asimirosa'rata wasété na hã. Taha wa, a hã wanhimirohmuri zarina, romhuri waih'u'u ò di za. Ta hã atei ò di. ²² Aiwaseté wi aipi'ra na. Wanhib'apito ma, aimreme. Tãma asiwasu'u na asimirosa'rata wasé hã te te aima pari da. ²³ Wa tã ìsina aiwaih'u'u. Zahadu asim'i'ru hã sa'êté di. Zahadu te Satanasi hã atété, aiwasété hawi aiwatobro tã da. — ãne te Simahã ma tinha, Pedru hã.

²⁴ Tawamhã Sima te asa tãma tinha:

— A norĩ wa'wa hã te za ìãma aimreme 'wa, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, ropipa hã uburé ìma ìrowasu'u na te te ìma ãma uwaimrami tã da. — ãne te Sima hã asa tãma nharĩ zahuré, Pedru norĩ ma, Zuwãhã me.

²⁵ Tawamhã Pedru norĩ hã Wanhib'apito mreme na te te dama rowahutu zahuré pari, ma tã apã tineb zahuré, Zeruzarê u. Neb zahuré wamhã, te sipa zahuré, daza'ruí mono bã, Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Zezusihi wasu'uwê na te te dama rowasu'u zahuré mono da.

Piripi hã aibã te te ìsõpêtézé wasu'u, Etizopizaha nhihudu hã

²⁶⁻²⁸ Tawamhã aibã hã ma tã mo, Zeruzarê u. Etizopiza na darom nhisi ãma Cãdasi na pi'õ siroti'wa nhisi ma, rob'madã'ã'wa hã. Etizopiza ãma dama pire di, ta hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma wata da, ma tã mo. ãma wata pari, te oto mo apã tirob u, awaru na wedewara zapore na. Morĩ sina te te romnhoré, 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'éré na, Iza'izaha nhimi'ui'éré na.

Tawamhã hãiwa ãma Wanhib'apito ma, romhuri'wa hã ma tã Piripih ma rob'ru, ãne:

— Aiwahutu, pi'reba aimorĩ da, Daza na 'ri nho'õmo nhisi u bãdãdi tum na aimorĩ da, Zeruzarê hawi. — ãne te tãma tinha.

Taha wa, te Samariza hawi oto mo Piripi hã, Daza u bãdãdi na morĩ da. Tawamhã morĩ ré, ma tã tisã aibã hã, Zeruzarê hawi apã ìmorĩ hã. ²⁹ Tawamhã 'Re ìhãimana u'ãsi mono pẽ'êzani hã ma tã tãma tinha Piripih ma, ìtème si'ré da, ìsababa morĩ da, awaru na wedewara zapore zababa.

³⁰ Tawamhã ma tã ìtème sina rotété, Piripi hã. Tawamhã ma tã te te wapari, te te romnhoré mono ré, aibã hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'éré hã te te söré, Iza'izaha nhimi'ui'éré hã. Tawamhã Piripi te ãma 'mahã, aibã hã:

— E ìwasu'u hã ma tã ìwaih'u, Ì'ui'éré, ìsöré mono hã. — ãne te ãma 'mahã.

³¹ Tawamhã asa te tãma tinha:

— E 'wa te te ìma waih'u'u bã, wa za waih'u'u. — ãne te asa tãma tinha.

³² Tawamhã ma tã 'mahã, ìtème sarõtõ da, awaru na wedewara zapore 're, siré neb da. Rob'ui'éré te te ìsöré mono hã ãne:

“Pone'ërebã, da te wĩrĩ da, da te dasiwi ìsaprõni ne, ma tã dasiwi sãprõni ni, da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã dawi sisawi ãna ma tã dama mo. Duré pone'ërebã 'ra hã da te séré nhĩhãri wamhã, ìsadari ò ne, ari'iwĩ ma tã tĩhãiba.

³³ Wê nherê, ma tã dasiwi wĩrĩ ni, wasété newa. Ni'wa hã te te dawi sawi ò di, da te dasiwi wĩrĩ tã da. Tĩ'ai ãma 're morĩ ò di oto. 'Ra ãna ma tã dãrã. Sihudu ò di. Sihudu ò wamhã, da te wasu'u waih'u'u ò di, ìsihudu wasu'u hã.”

ãne ìbaihã na rob'ui'éré, aibã te te ìsöré mono hã.

³⁴ Tawamhã aibã te oto sadanha, Piripi hã:

— ìsadawa wasu'u 'rata 'wa hã e 'wa hã te wasu'u. E te siwasu'u. E aimawi hã te wasu'u. Ma'ãpé, ìma wasu'u na. — ãne te sadanha.

³⁵ Tawamhã Piripi, rob'ui'éré te te ìsöré mono zém na ma tã tãma rowasu'u na'rata. Zezusihi wasu'uwê hã ma tã tãma waih'u'u, aibã ma.

³⁶ Tawamhã bådâdi na neb zahuré ré, ma tô â u aimasisi zahuré. Tawamhã aibã hã ma tô â hã tâma 'mahã, Piripihî ma:

— Āhãta â. E wanhimizahãri ô di za a'â, â dawabzuri hã ĩma 'manharĩ da. — Āne te aibã hã sina 'mahã.

³⁷ Taha wa, te Piripihî hã asa sadanharĩ pese:

— E tô sena, ma tô ĩsazei pe. Sazei pese wamhã, â dawabzuri te za tô ĩ'manha. — Āne ma tô Piripihî hã tâma tinha asa.

Tawamhã aibã, te duré tâma tinha:

— Tô sena wa saze, Zezu Cristu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra hã. — Āne te tâma tinha.

³⁸ Taha wa, aibã hã ma tô tâma ĩromhuri'wai ma tinha, awaru na wedewara zapore hã â â simizazãri da. Taha wa, ma tô ĩré mazazãri za'ra. Āi ba, ma tô oto si'ra zahuré. Tawamhã â dawabzuri, ma tô Piripihî hã tâma 'manha, aibã ma. Tawamhã apã ma tô pu. ³⁹ Ā hawi pusi wamhã, Wanhib'apito pẽ'ẽzani hã awa'awi ma tô Piripihî âma aimani. Te te sãmri ô di oto, aibã hã. Tane nherẽ, ma tô rowẽ na tirob u hã wara apã, to sina. ⁴⁰ Tawamhã Piripihî hã sisa'rese ãna ma tô wĩ, Azotu na 'ri nho'õmo nhisi u hã. Siwaihũ u ô di. Tawamhã ta hawi te oto mo, Sẻzareza na 'ri nho'õmo nhisi u. Tamomo morĩ ré, 'ri nho'u hã te te anhopẽtẽ mono sidãpãsi ma tô sipa, Zesusihĩ wasu'uwẽ hã te te dama wasu'u mono da. Tawamhã ma tô oto wĩ, Sẻzareza u.

9

*Saru hã tihãimanazẽm na te te ĩsaprĩzẽ wasu'u
Atusi 22.6-16; 26.12-18*

¹ Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã Zesusihĩ wasu'uwẽ na daro mono bã te te siwi ãma 're ropéi mono ré, te zahadu Saru hã te te tâma 're amhãzẽpa za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma. Wanhib'apito Zesusihĩ nhirã zarina 're nomro mono 'ru te, te te tâma 're amhãzẽpa za'ra, te te uprosĩ da. Tawamhã nimahã bãtã na sasedoti ĩpire uptabi u ma tô mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa hã ĩpire uptabi u, rob'ui'éré hã te te tiwi waptẽrẽ da. ² Ta hã rob'ui'éré hã Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi u te te âri da, ma tô tiwi waptẽ, tame zudezu norĩ te, rowahutu'wa norĩ ma, te te sãmri za'ra ãa, sasedoti ĩpire zadawa para ĩtẽme ĩmorĩ za'ra na rob'ui'éré hã. Tawamhã Wanhib'apito 're ĩhãimana mono zẽm na 're ĩnomro mono norĩ hã, rob'ui'éré'wa zadawa para te za Saru hã we te te simro, Zeruzarẽ u pawasisi ré, aibã hã, pi'õ zama.

³ Tawamhã Damasitu u te te rosahutu wamhã, waptu na ma tô hãiwa hawi rowa'a za'ẽne hã tâma ai'ubuzi, Saruhu ma. ĩhãiba nho'õmo, ma rob'uiwẽ. ⁴ Taha wa, ma tô waptãrã, ti'ai wa. Ni'wai mre me hã ma tô wapa. Āne te 'mahã:

— Saru. Saru. E marĩ wa, te ĩwi 're ĩrowasutu u'ãsi mo. — Āne te 'mahã.

⁵ Tawamhã Saru hã te asa 'mahã:

— Apito, e 'wa hã, a hã. — Āne te sadanha.

Asa te duré tâma tinha:

— Wa hã Zesusi, wa ai'mahã. Te ĩwi 're ĩrowasutu u'ãsi mo. ⁶ Ma'ãpẽ ãhãna aiwahutu, 'ri nho'õmo u aimorĩ da. Tame te za ni'wa hã aima roti, marĩ 'manharĩ da. — Āne te tâma tinha, Wanhib'apito hã.

⁷ Tawamhã aibã ĩsirẽ ĩsi'aba'rẽ norĩ hã õne harẽ ma mazahãri za'ra. Ari'iwi te aimasa. Sadaihu'u ãna ma tô ni'wa hã ãma mre me waparĩ za'ra. Tane nherẽ, ni'wa hã te te ãma sãmri za'ra ô di, ta norĩ hã. ⁸ Tawamhã Saru, ma tô wahudu oto. Wahutu wamhã, ma tô toporo. Tane nherẽ, te te rob'madã'ã waihu'u ô di. Tob a di. Taha wa, ĩsirẽ ĩsi'aba'rẽ norĩ hã ma tô te te siwi patẽtẽ, te te siwi saprõnẽ da, Damasitu u. ⁹ Tame bãdã hã si'ubdatõ te ãma ne, te te rob'madã'ã waihu'u ãna hãimana ré hã. Marĩ na si'upari ô di. Sai ãna te nasi da'wa. Te te hã'rẽne ô di durẽ.

¹⁰ Tawamhã Damasitu ãma aibã hã te 're sãmra, Zesusihĩ nhirã zarina 're ĩmorĩ hã, Ananiza na aibã nhisi hã. Tawamhã sõtõ õ nherẽ, sõtõ 'rowi te te ĩrosawẽrẽ ne, ma tô Wanhib'apito hã tâma sihãi'rẽ. Āne te 'mahã:

— Ananiza.

Tawamhã asa ma sada'ã:

— E marĩ, ĩnhib'apito.

Tawamhã Wanhib'apito te tâma tinha:

¹¹ — Aiwahutu, Zudasihĩ nhorõwa u aimorĩ da, "Awa'awi" 'ri nho'õmo nhi'rĩti nhisi ãma ĩsõrõwa u. Tame te za aibã zõ asinha, Saru na aibã nhisi zõ, Tasu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩpoto zõ. Āhãna te we ĩma mre. ¹² Sõtõ õ nherẽ, sõtõ 'rowi te te ĩrosawẽrẽ ne, ma tô aiwaihũ u, ĩtẽme aiwisi õ ré. Te te rob'madã'ã hã. Asib'rada ĩ'rãi ãma hĩri da, tõmo wẽ da,

Itême T'aimorizém na hã ma tô waihu'u siro. — ãne te Ananizaha ma tinha, Wanhîb'apito hã.

¹³Tawamhã Ananiza te asa tãma tinha:

— Ìnhîb'apito, da'ahã na ma tô Ìma wasu'u za'ra ni. Ô hã, u, Zeruzarê ãma ma tô Ìwasédé hã te te ãma 're ab'manharî, asazei'wa norî ãma. ¹⁴ ãme te za oto, u, sasedoti Ìpire norî zadawa para dapawasi za'ra, ai'ãma 're idawata za'ra mono norî hã apã te te simroi mono da. — ãne te asa tãma tinha.

¹⁵Tawamhã Wanhîb'apito te asa tãma tinha:

— Mo oto itême aimorî. Ô hã, Saru hã wa tô Ìsima pisutu, Ìzadawa wasu'u'wa da. Zudezu'ô norî ma, te za te te 're Ìzadawa wasu'u, duré dama roti'wa norî ma, duré Ìzarazéhé nhîhudu norî ma zama. ¹⁶ Tawamhã, te te dama 're Ìzadawa wasu'u mono wamhã, te za oto te te 're robzépata. Uburé za te te 're Ìrobzépata mono zém na wa za tãma awaihu'u siro, Saruhu ma. — ãne te tãma tinha, Wanhîb'apito hã.

¹⁷ Taha pari, ma tô mo Ananiza hã, Zudasîhi nhorôwa u. Tawamhã ma tô 'ri para u ãzé. Sébré wamhã, ma tô tinhîb'rada hã tino, Ì'rã nhisiwi, Saruhu 'rãî ãma. ãne te tãma tinha:

— Ìsisãnawã Saru, Wanhîb'apito hã ma tô we atême Ìzatô, tô ô hã Zezusi hã, Damasitu u we aimorî ré, bâdâdi wa, aima Ìshîhî'rê hã. Ta hã ma tô we atême Ìzatô, atômo wê da, apã rob'madã'ã hã, duré Ìpê'ezani ré si 're aihâimana mono da, aipê'ê wê na si. — ãne te tãma tinha.

¹⁸ Tawamhã awa'awi pe'a hã ne hã ma tô tizarôtô zahuré, Ìtômo hawi. Ma tô apã tãma tiromnho'a. Tômo wê di oto. Tawamhã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, ã dawabzuri ma tô tãma 'manharî ni awa'awi. ¹⁹ ã dawabzuri te te 'manharî parip si, ma tô ai'upa. Taha wa, apã ma tô aptete oto.

Saru hã Damasitu ãma Ìãmrazé wasu'u

Tawamhã bâdã umro na ma tô ãma ne, Damasitu ãma Ìsazei'wa norî 'rata sãmra ré, Saru hã. ²⁰ Tawamhã awa'awi ma tô Ìwasu'uwê na dama ãma sãna'rata oto, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hã 'Re Ìhâimana u'ãsi mono 'ra, 're Ìhâimana mono na hã. ²¹ Da te wapari za'ra wamhã, aihîni, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, te ãne dasima nharî za'ra ni:

— Oro ô hã Zezusihi zazei'wa te te 're 'mapãrî mono za, Zeruzarê ãma hã. Oro we wisi za duré ãwa, Zezusihi zazei'wa norî zô, pawasisi ré apã te te simroi mono da, sasedoti Ìpire norî u. — ãne te dasima nharî za'ra ni.

²² Saru hã te te rowasu'u waihu'u pese di. Simirowasu'u pire di duré. Tawamhã tinhîmirowasu'u pire na ma tô te te ãma rosa'ré. Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re Ìhâimana u'ãsi mono te te Ìpisutu wasu'u na ma tô mreme pire na tãma rowasu'u za'ra, zudezu norî ma. Tawamhã te te rowasu'u pire wa, zudezu norî hã te te sada'ãbã waihu'u za'ra ô di.

²³⁻²⁴ Tawamhã Damasitu ãma hâimana ré, bâdã ahã na ãma ne pari, ma tô zudezu norî hã sada si'rã'ôtô, Saruhu da. Tawamhã ma tô dama ãma rowairébé za'ra, te te siwi dama hãiba 'ru za'ra da, da te dasiwi wîrî da. Taha wa, bâtã bâre ma tô sô tinhopré, 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa ãma, te te siwi wîrî da. Barana zama, te duré sô rob'madã'ã za'ra. Tawamhã da te dasima Ì'ru za'ra zé wasu'u hã ma tô sina wapa, Saru hã. ²⁵ Taha wa, nimahã mara na Saruhu siré 're Ìnomro mono norî hã ma tô Saru hã si'ôtô 're siwi ãma si'ra 'ri zadazãri hawi, 'ri nho'ômo uirîzém na'rata ãma 'ri mana u te te siwi hiri da, dawî.

Saru hã Zeruzarê ãma Ìãmrazé wasu'u

²⁶ Tawamhã Zeruzarê u te oto mo, Saru hã. Tamomo oto wisi wamhã, Zezusihi nhîrã zarina 're Ìnomro mono norî siré 're hâimana mono neza. Tane nherê, ta norî hã te te pipa za'ra di. Saru hã Ìsazei'uptabi 'wa na tãma siwasu'u za'ra wamhã, te te ãma saze za'ra ô di, Ìsiwasu'uzém na hã. ²⁷ Tawamhã Banabé hã ma tô Saruhu ãma aime. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norî u ma tô saprô, te te tãma wasu'u za'ra da, bâdãdi wa Wanhîb'apito te te Ìsabuzém na hã. Duré Saruhu ma, Wanhîb'apito te te Ìrowasu'uzém na ma tô tãma wasu'u za'ra. Damasitu ãma pahî ãna Zezusi te te dama Ìwasu'uzém na, te duré tãma rowasu'u za'ra. ²⁸ Taha parip si, ma tô dasiré 're mo oto Saru hã, Zeruzarê ãma Ìsazei'wa norî siré. Pahî ãna, ma tô Wanhîb'apito hã te te dama 're sadawa wasu'u, Zeruzarê 're, 'ri wa'ôno 're Ìhâimana za'ra mono 'remhã. ²⁹ Zudezu norî, deredu norî mreme na 're Ìmreme zusi mono norî ma, ma tô duré te te 're rowasu'u. Ta norî hã ma tô nasi asa tãma nharî za'ra, Ìsimirowasu'u wa'rãmi. Tawamhã ta norî hã te sima 'ru za'ra, te te siwi wîrî da. ³⁰ Tawamhã Ìsazei'wa norî hã da te dasima Ì'ru za'ra zé hã te te waihu'u za'ra wamhã, ma tô Saru hã siwi saprô, Sézareza na 'ri nho'ômo nhisi u. Ta hawi ma tô duré siwi satô, Tasu na 'ri nho'ômo nhisi u morî da.

³¹ Tawamhã Ìsazei'wa norî ma, rowê di oto, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi ãma, duré Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi ãma, duré Samariza na danhipti'a nho'ômo nhisi ãma

zama. Uburé tãma rowê za'ra di oto, siré 're ïsi'rã'õtô mono norî ma hã daro mono bã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono pë'ëzani nhimipawaptobzém na ma tô ïsazei'wa norî hã 're ïhãimana nhiptete za'ra. Taha zarîna, ma tô duré ïsazei'wa norî za'rada hã sina hãimo. Ta norî hã ma tô Wanhib'apito Zezusi hã te te 're wazé pese za'ra.

Pedru hã Rida ãma ïhi're te te ïpesezé wasu'u

³² Tawamhã Pedru hã ma tô 're mo, daza'rui mono bã. 'Re morî wamhã, nimahã bãtã na ma tô wi, Rida na 'ri nho'ômo nhisi u, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwê, tame 're ïhãimana za'ra mono norî hã te te waimrami mono da. ³³ Tame ma tô aibã hã sôpêtê ïmorî'ô hã, Ene'asi na ïsisi hã. 8 na ma tô ãma tiwahu, waptâp si 're sa'wari mono ré hã. ³⁴ Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Ene'asi, Zezu Cristu ma tô aipese. Aiwahutu. Asa'warizé hã sa'ra pese. — ãne te tãma tinha.

Tawamhã awa'awi ma tô wahudu, Ene'asi hã. ³⁵ Tawamhã uburé Rida ãma 're ïdahãimana za'ra mono hã, duré Sarô na romhãpã nhisi ãma 're ïdahãimana za'ra mono hã te 'madã'ã za'ra ni, ïhi're pesezé hã. Taha wa, ma tô apizari za'ra ni, Wanhib'apito niwî oto 're danomro mono da.

Pedru hã Zopi ãma pi'ô te te ïhãiwa'utuzé wasu'u

³⁶ Tawamhã pi'ô hã Zezusihi nhirã zarîna 're ïmorî hã te 're hãimana, Zopi na 'ri nho'ômo nhisi ãma. Tabita na pi'ô nhisi hã. Deredu norî nhiminhisizém na Docasi na ïsisi amo hã. ïsibrob'ô norî ãma te 're siwãri u'ãsi, Docasi hã. Marî ïwê si te te dama 're ab'manharî u'ãsi.

³⁷ Tawamhã Rida ãma Pedru hã zahadu sãmra ré, ma tô tihãzé, Docasi hã. Hãzé pire wa, ma tô dãrã. Taha wa, ma tô dasiwi hãiba upsô ni. Da te dasiwi hãiba upsô pari, ma tô dasiwi hiri ni, 'ri 're wa'wa u hãimo. ³⁸ Tawamhã Pedru hã Rida ãma zahadu ïhãimana na ma tô ïwasu'u hã wapari za'ra, Zezusihi nhirã zarîna 're ïnomro mono norî hã. Rida u hã, romhuture di, Zopi hawimhã. Taha wa, ïwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô aibã norî hã 'mazatôri zahuré ni sô, te te tãma sadawa wasu'u zahuré da, Zopi u ïtême morî su'u za'ra da.

³⁹ Tawamhã Pedru te sima rowê, ïme morî zahuré da. Tawamhã tamomo wisi wi, ma tô siwi saprô hãimo, 'ri 're wa'wa u. Tame, uburé pi'ô mrotô norî hã ma tô siwi uirî Pedru hã, siwa'ô za'ra sina. 'Ry'ry sina, te nasi zazahã hã tãma wê za'ra, te te 'madã'ã za'ra da, hãiba ré ré te te dama 're ï'ahã're mono hã, Docasi hã. ⁴⁰ Taha wa, ma tô Pedru hã tãma rob'ru za'ra, aihîni wairébé da. Wairébé za'u si, ma tô hi'rãtitô nhamra, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, mreme da. Tawamhã ma tô aipi'ra, pi'ô ïdã'ã u. Te tãma tinha, ãne:

— Tabita, ai'utu. — ãne te 'mahã.

Tawamhã pi'ô hã ma tô toporo. Pedru te te 'madã'ã wamhã, ma tô udu.

⁴¹ Taha wa, Pedru hã ma tô pa'ã, te te pawaptob da, para na sab da hãiwi. Tawamhã, wahutu wamhã, Pedru ma tô dazô hã, uburé Zezusihi zazei'wa norî zô, duré ïmrotô norî zô zama, ïhãiwa'udu hã te te sabu za'ra da. Taha wa, ma tô sabu za'ra ïhãiwa'udu hã, tihãibazém na apã hãimana wa.

⁴² Tawamhã 'ri pa ma tô pi'ô wasu'u hã te te ropé, Zopi ãma hã. ïwasu'u da te wapari za'ra wamhã, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, Wanhib'apito hã. ⁴³ Tawamhã Pedru hã bãtã ahã na ma tô tame tihãiba a'ã, Zopi ãma. Sima na romhã su'u'wa nhisi nhorôwa ãma te nhamra.

10

Conerizu hã, Pedruhu zô ïhãrãzé wasu'u

¹ Sêzareza na 'ri nho'ômo nhisi ãma te aibã hã 're sãmra, da'wapéi'wa norî wada'uri'wa hã, Conerizu na ïsisi hã. Ta hã romanu. Da'wapéi'wa norî hã, ïsimi'ubumro norî hã Itarianu na ïwaptêrê zara hã. Ta norî zama romanu. ² 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa 'madã'ã'wa te 're hãimana Conerizu hã, duré ïsôrôwa ãma ïsiré 're ïhãimana za'ra mono norî zama. Zudezu norî, ïsibrob'ô norî ãma ma tô 're siwãri u'ãsi ta hã, zudezu ô nherê. Te duré 're mreme u'ãsi, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma. ³ Tawamhã nimahã bãtã na bãdã supra wa, ma tô marî hã sabu, sôtô ô nherê, sôtô 'rowi te te ïrosawêrê ne. Hãiwa ãma 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa hã ma tô sabu. Ma tô wê ïtême sina rotété. Taha wa, te oto 'mahã:

— Conerizu. — ãne te 'mahã.

⁴ Tawamhã tãma pë'ëwara nherê, te te 'madã'ã pese sina, ma sada'ã asa:

— E marî na te we'ï'mahã.

Tawamhã asa te tãma tinha, hãiwa ãma romhuri'wa hã:

— 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ma tô te te 're aiwapari ze, tiwi 're ïrowaptêrê mono zém na hã. Duré da'ãma 're aiwãri pese mono na zama ma tô aiwaihu'u. Taha wa, te ai'ãma 're po're pu'u u'ãsi. ⁵ Taha wa, te za ïdã'mazatô, Zopi u Sima Pedru na aibã nhisi zô. ⁶ Tinhipsara 'rata

te a'â nhamra, romhâ su'u 'wai 'rata. Ísôrôwa hã âporé zaihã na te 're sa, 'ri hã. — ãne te tãma tinha.

⁷ Tawamhã ãne na te te tãma rowasu'u pari, ma tô apã mo ìhawi, hãiwa ãma 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa hã.

Taha wa, te Conerizu hã sitême sô tihãrã zahuré, Ísôrôwa 're, tãma ìromhuri'wa norí zô. Tizadawa zapari'wa zô zama te hã, da'wapéi'wa zô. 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa 'madã'ã'wa, da'wapéi'wa hã. ⁸ Marí te te ì'madã'ázém na te tãma rowasu'u za'ra. Taha parimhã, ma tô satôri za'ra, Zopi u si'aba'ré da.

⁹ Tawamhã si'aba'réi ré, ma tô tiwi ti'awé za'ra. Awé bãtã na te duré ai'aba'ré, Zopi u. Tawamhã tamomo ma tô oto rosahutu za'ra.

Tawamhã ta norí hã, Conerizu te te Ísatôri za'ra norí hã itême sihutu ô ré, abzuma ma tô Pedru hã sai'u 'ri nhisi hãpã u hãimo, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, mreme da. ¹⁰ Tawamhã mra hã ma tô tiwí. Sa neza. Tawamhã sô danhipi ré, ma tô duré marí hã sabu, sôtô ô nheré, sôtô 'rowi te te ìrosawêrê ne. ¹¹ Hãiwa 'ridawa, ma tô sabu. Marí hã te we si'ra ti'ai u, zazahã hã wawé ne hã. Ìhã nhipti na ma we 'rã'ôtô. ¹² Abaze hã te ì're daba'wara, ìnhize hã ìnhí ze'ô zama siwazari, ti'ai baba di'i na te te sina 're ìrobãdã za'ra mono norí zama. Si zama te siwazari daba'wara. ¹³ Tawamhã Pedru, ma tô wapa, ni'wai mreme hã. ãne te 'mahã:

— Pedru, aiwahutu, asima 'maiwíri da, asai hã. — ãne te 'mahã.

¹⁴ Tawamhã asa te tãma tinha:

— Ìnhib'apito, mare uptabi di. Marí ìwasétére hã te 're 'masi mono ô di, wahi'rada Mozési hã te te wawi ìwé'ô hã.

¹⁵ Tawamhã tãma ìrowasu'u'wa te duré tãma tinha:

— 'Re ìhãimana u'ãsi mono, marí hã ìwé na te te aima wasu'u wamhã, wasété ô nheré, asiwi wé'ô ô di za.

¹⁶ Tô ôhõ na si ma duré tãma ãma sahu, maparane. Taha pari, ma tô ti'ã apã, hãiwa u zazahã hã wawé ne hã.

¹⁷ Tawamhã Pedru te zahadu ãma rosa'rata, te te ì'madã'ázém na hã marí te te tãma ìwasu'u hã te te waihu'u ô wa. Te te ãma rosa'rata ré, Conerizu te te Ísatôri za'ra norí hã ma tô aihutu, 'ri nho'ômo u. Tawamhã Simahã nhorôwa zô ma tô dazadanharí za'ra. 'Ridawa, te aimasa oto. ¹⁸ Tawamhã te sô da'mahãrã za'ra:

— E Sima Pedru hã te nhamra. — ãne te dazadanharí za'ra.

¹⁹ Zahadu te Pedru hã ãma rosa'rata, te te ì'madã'ázém na. Tawamhã 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã ma tô Tipê'ézani na tãma waihu'u, ãne:

— Ôhõta, aibã norí hã te we asô sinharí za'ra, si'ubdatô ìhãiba norí hã. ²⁰ Taha wa, ma'ãpé aiwahutu, itême si'ra za'ra da. Ta norí hã zudezu'ô na 're hãimana za'ra mono nheré, tiwi aiwairi za'ra ô di za, wa hã te we atême Ísatôri za'ra na dã'ásina. — ãne ma tô Pedruhu ma waihu'u, 'Re ìhãimana u'ãsi mono pê'ézani hã.

²¹ Tawamhã Pedru, ma tô si'ra oto, aibã norí u. Te tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã Sima Pedru na ìnhisi hã. E marí da, te ìzô asinharí za'ra wa'wa. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

²² Tawamhã asa te tãma nharí za'ra:

— Da'wapéi'wa norí wada'uri'wa hã ma tô wei wazatôri za'ra atême, Conerizu na Ìsisi hã. Ta hã aibã ìwé, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìwata u'ãsi mono. Duré zudezu norí te te 're ì'awêsãmri mono. Hãiwa ãma 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã ma tô po're pu'u Conerizu hã, asô hãrã da, asimirowasu'u hã te te wapari da. — ãne ma tô tãma sadawa wasu'u za'ra, Pedruhu ma.

²³ Tawamhã Pedru te tãma rob'ru za'ra, 'ri para u sisisi da, sôtô za'ra da a'ã.

Tawamhã ma tô ãma ti'awé za'ra. Awépsi, te ìme timorí za'ra, aibã norí me. Zesusihi zazei'wa norí zama te duré umro na ìsiré ai'aba'ré, Zopi ãma 're ìhãimana za'ra mono norí hã. ²⁴ Awépsi te za aihutu, Sézareza u hã. Tame Conerizu hã te zahadu sô mapa. Sô ìhãrã za'ra norí hã te duré ìsiré sô mapari za'ra, Ìsisãnawã norí hã, duré ìsiwadi norí zama.

Tawamhã Pedru norí hã ma tô aihutu. Sihutu wi, Pedru hã te 'ri tême mo. ²⁵ 'Ri para u sébré ô ré, ma tô sina uzusi 'ridawa u, Conerizu hã. Tawamhã Conerizu hã 'rã po sina, ma tô aime ìpapara hi'rãtitô, Pedruhu papara, tãma wapu wa, ãma wata da. ²⁶ Tane nheré, Pedru hã ma tô wahutu. ãne te tãma tinha:

— Aiwahutu. Wa hã asine hã a'uwé. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

²⁷ Tawamhã te te sima rowasu'u zahuré sina, ma tô oto si'mazasi zahuré, 'ri para u. Da'ahã na ma tô sô tasi'rã'ôtô ni. ²⁸ Tawamhã Pedru hã te te da'madã'ã wamhã, te dama tinha, ãne:

— A norí wa'wa hã ma tô ìwaihu'u pese za'ra wa'wa, 're ìwahãimana za'ra mono zém na hã. Wa norí hã zudezu norí hã, zudezu'ô norí nhorôwa u 're wanhisisi waihu'u mono ô di.

Wa nori hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're wahâimana za'ra mono wa, wa tiwi 're wasi'uwati pese za'ra, zudezu'ô nori wi. Âne 're iwahâimana za'ra mono zé hã. Tane nherê, 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô ĩma waihu'u pese oto, ni'wa, ĩwê na 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩma wasu'u wamhã, zudezu'ô nherê, te ĩsiwi wê'ô tô da. Âne ma tô ĩma waihu'u. ²⁹Taha wa, âma ĩzô aihârâ za'ra wa'aba wa, awa'awi wa tô we atême ĩmorî za'ra wa'wa, ĩsiwaiří âna. Ma'âpé, ĩma rowasu'u za'ra wa'aba. E marî da, te âma ĩzô ĩda'mazatôri za'ra wa'wa, we ĩmorî da, atême za'ra wa'aba. — Âne te dama tinha, Pedru hã.

³⁰Tawamhã Conerizu te asa tâma rowasu'u oto, âne:

— Bâdã si'ubdatô ma tô ĩâma ai'utô, aibã ĩtême ĩwisizém na hã. 'Re ihâimana u'âsi mono wa, ĩmreme ré, ma tô ĩtême wi, bâdã supra wi. Ti'uza hãirã na ma tô rob'uiwê, rowa'a nherê. ³¹Tawamhã te ĩma tinha, âne: "Conerizu, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme mono ré, ma tô te te 're aiwaparî ze. Duré da'âma 're aiwãri pese mono na ma tô aiwaihu'u. ³²Ma'âpé da'mazatôri, Zopi u. Sima Pedruhu zô aihârâ. Sima na romhã su'u'wa nhisi nhorôwa âma te nasi da'wa. Â poré zaihá na te ĩsôrôwa hã 're sa, 'ri hã." Âne te ĩma tinha. ³³Taha wa, wa tô ĩsi'aba'ré na âma asô da'mazatô, we aimorî da. Taha wa, ma tô we oto watême aiwi. Rowê di oto. Âhãna wa tô âme wasi'rá'ôto ni, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, Wanhib'apito te te aima ĩpisutuzéb zarina, wa te wapari za'ra da, ĩsimiroti hã. — Âne te Conerizu hã tâma rowasu'u, Pedruhu ma.

Pedru hã Conerizu nori ma, te te ĩrowasu'uzé

³⁴⁻³⁵Tawamhã Pedru hã timreme na ma oto âma tâma sãna'rata za'ra, âne:

— Tô ta, âhãna wa tô waihu'u. Tô sena 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô si'âma ropisutu, dawî 're sisawi tô mono da, zudezu nherê, duré zudezu'ô nherê. Daro mono bâ, ĩwê si da te 're 'manharî za'ra mono da, ĩmreme, da te 're wapari za'ra mono wamhã, te za tô te te sima 're da'awê aiwapsi. Misi, ma tô te te da'âma sima 're rosa'rata, dawî 're sisawi tô mono da. ³⁶'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Tizadawa wasu'u hã ma tô wama waihu'u za'ra, wasiré Izarazéhé nhihudu nori ma. Zezu Cristu hã ma tô watême satôri za'ra, te te wama rowasu'u za'ra da, 'Re ihâimana u'âsi mono âma rowê na 're ĩdanomro mono zém na hã. Zezu Cristu hã, uburé Danhib'apito uptabi. Taha wasu'u ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa. ³⁷Wasiré Izarazéhé nhihudu nori nhipti'ai âma 're ihâimana mono zém na hã ma tô duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristu hã. Zuwã Batita hã ma tô dama rowasu'u, â dawabzuri hã da te 're 'manharî za'ra mono da. Taha parip si, wasiré Izarazéhé nhihudu nori nhipti'ai mono bâ, ma tô 're mo, Zezu Cristu hã. Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're ĩmorizém na ma tô sãna'rata. ³⁸'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Tipê'êzani hã tâma tisô, Zezusihi ma, Nazaré âma aré 're ĩsãmra mono ma. Tiwaihu'u pese zama ma tô tâma tisô. Taha wa, wasiré Izarazéhé nhihudu nori nhipti'ai wa'wai baba, ma tô 're mo, marî ĩwê hã te te dama 're ab'manharî mono da, dama ĩ'manharî waihu'u'ô hã. Duré, Wa'uburé nhimiwada'uri nhiptete zarina 're ihâimana siwamnarî za'ra mono nori hã ma tô te te 're apese. Âne ma tô ĩwê hã te te dama 're ab'manharî, ĩmama hã ĩsiré 're morî u'âsi wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Âne Zezu Cristu 're ihâimana mono zém na ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa. ³⁹⁻⁴⁰Wa nori hã Zeruzarê âma duré daza'rui mono bâ, Izarazéhé nhihudu nori nhipti'ai âma uburé Zezusi te te dama 're ĩ'ab'manharî wê mono na watômo na wa te 're ĩ'madã'ã za'ra mono zéb zarina, wa tô wa te dama âma 're rowasu'u za'ra. — Âne te tâma rowasu'u za'ra, Pedru hã.

Te duré tâma rowasu'u za'ra:

— Ta hã, Zezu Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na da te dasiwi ĩsasômrizém na ma tô dasiwi wĩri ni. Tane nherê, bâdã maparane âma si'utôri ô ré, ma tô apã hãiwa'utu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha pari, ma tô tâma pisutu Zezusihi ma, wama sihãiré za'ra da. ⁴¹Aihĩni, da te sabu za'ra ô di. Wa nori si wa tô wahãiba pisutu sabu za'ra ni. Romhã ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã sima wawê za'ra, Zezusihi hãiwa'utuzém na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Taha wa, watêmep si ma tô satô, Zezusi hã hãiwa'utu parimhã. Wa tô ĩsiré wasaihuri ni. Wa tô duré ĩsiré âhuri ni, apã hãiwa'utu parimhã. ⁴²Taha wa, ma tô wama pisutu za'ra, ĩwasu'uwê na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Ma tô duré wapisutu za'ra, Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na, wa te dama 're wasu'u u'âsi za'ra mono da, dama rowairébé'wa da hã. Tawamhã dahãiba ré 're ĩdahâimana za'ra mono nori ma, te za te te dama 're arowairébé, duré 're ĩdadã'ã za'ra mono nori ma zama. ⁴³Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa sidãpasi, ma tô Zezusi za te te dama 're ĩ'ab'manharî wê mono zém na wahi'rata nori ma, te te 're wasu'u sirômo za'ra, âne: "Ô hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dawasédé hã te za te te dama 're aparî, te te da'âma 're ab'madã'ã mono tô da oto." Âne ma tô wahi'rata nori ma, te te 're wasu'u za'ra, ĩsadawa wasu'u'wa nori hã. — Âne ma tô tâma rowasu'u za'ra, Pedru hã.

'Re ihâimana u'âsi mono hâ zudezu'ô norî ma, Tipê'êzani te te tâma îsômri za'ra zé wasu'u

⁴⁴Tawamhâ Pedru hâ zahadu te te tâma rowasu'u za'ra ré, ma tó 'Re ihâimana u'âsi mono hâ Tipê'êzani hâ tâma sômri za'ra, Pedruhu mreme wapari'wa norî ma hâ. Taha wa, ipê'ê mono bâ ma tô sisisi, hâiwa hawimhâ. ⁴⁵⁻⁴⁶Tawamhâ zudezu norî, Zezusihi zazei'wa 're ihâimana za'ra mono norî hâ, Pedruhu siré, Zopi hawi îsi'aba'ré norî hâ ma tô âma titob'uzu za'ra, zudezu'ô norî âma, 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipê'êzani hâ ta norî ma zama, te te oto sômri za'ra wa. Taha wa, te zudezu'ô norî hâ damreme amo na sima robzanhamri za'ra, timreme nai ô nherê. 'Re ihâimana u'âsi mono âma, te duré tiwata za'ra, iwaihu'u pese na. Âne hâ te te wapari za'ra wamhâ, te zudezu norî hâ sima nharî za'ra, âne:

— Oro ô norî hâ zudezu'ô za, ma 'Re ihâimana u'âsi mono hâ Tipê'êzani hâ tâma sômri za'ra.
— Âne te zudezu norî hâ sima nharî za'ra.

Taha wa, te Pedru hâ tâma nharî za'ra, âne:

⁴⁷— 'Re ihâimana u'âsi mono hâ ma tô Tipê'êzani hâ tâma sômri za'ra, te te wama îsômri za'ra ne hâ. E 'wa hâ te za tawamhâ â hâ tiwi sawi za'ra, â dawabzuri hâ te te 'manharî tô za'ra da, iwa. Mare di. Te za tô 'manharî za'ra, ta norî hâ. — Âne ma tô tâma nharî za'ra.

⁴⁸Tawamhâ ma tô tâma 'ru za'ra, Zezu Cristuhu nhisi na, îsadawa para â dawabzuri hâ te te 'manharî za'ra da, zudezu'ô norî hâ. Tawamhâ Pedru te siwi waptê, î'rata sâmbra za'ra da a'â.

11

Pedru hâ zudezu'ô norî u timorizém na îsiwasu'uzé

¹Tawamhâ îsazei'wa norî hâ, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're ihâimana za'ra mono norî hâ, Zezusihi zadawa wasu'u wa norî me, ma tô wapari za'ra, âne: "Zudezu'ô norî zama ma tô, u, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hâ saze za'ra, Zezusihi wasu'uwê hâ." Âne ma tô îsazei'wa norî hâ rowasu'u hâ wapari za'ra, daza'ruî mono bâ. ²Tawamhâ Pedru hâ ma tô apâ mo, Zeruzarê u. Wisi wamhâ, ni'wam norî hâ ma tô tâma nharî za'ra. Zudezu'ô norî âma te âne sima rosa'rata za'ra, ta norî hâ: "Zezusi hâ da te saze za'ra nherê, danhihâiwata nhihâri ô wamhâ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're da'anho'reptui mono ô di za." Âne te sima rosa'rata za'ra. ³Taha wa, ma tô tâma nharî za'ra, Pedruhu ma, âne:

— Zudezu'ô norî âma te nasi asô, îsihâiwata nhihâri'ô norî nhorôwa âma. Ma tô duré nasi îsiré asa za'ra. — Âne te tâma nharî za'ra.

⁴Tawamhâ Pedru hâ ma tô tâma siwasu'u za'ra, îsâna'rata hawi uburé âma îromhâimana mono zém na hâ. Âne te tâma siwasu'u za'ra:

⁵— Zopi âma înhamra ré, wa tô marî hâ 'madâ, înhotô ô nherê, înhotô 'rowi te te îrosawêrê ne. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, îmreme ré, wa tô 'madâ. Zazahâ hâi wawê ne hâ ma tô we îtême si'ra, hâiwa hawi. Îhâ nhipti wahuré na ma tô we âma wasisi. Tawamhâ îngo're ma tô nomro. ⁶Î'remhâ te 'madâ'â wa, wa tô ropodo hâ ab'madâ, ipoto mono bâ. Abaze hâ siwazari, wa tô ab'madâ, îsahi zama. Ti'ai baba di'i na te te sina 're îrobâdâ za'ra mono norî zama, duré hâiwi 're îsisa'rei mono zama, si hâ wa tô ab'madâ, siwazari. ⁷Ni'wai mreme hâ wa tô duré wapa. Te îma tinha, âne: "Pedru, aiwahutu. Asima 'maiwirî da, asai hâ." Âne ma tô îma tinha. ⁸Tawamhâ wa tô asa tâma tinha: "Înhib'apito, mare uptabi di. Marî hâ îwasétère hâ te 're 'masi mono ô di, wahi'rada Mozési hâ te te wawi îwê'ô hâ." Âne wa tô asa tâma tinha. ⁹Tawamhâ hâiwa hawi te we duré îma tinha, âne: "Re ihâimana u'âsi mono, marî hâ îwê na te te aima wasu'u wamhâ, wasété ô nherê, asiwi wê'ô ô di za." ¹⁰Tô ôhó na si'ubdatô ma tô îma tinha. Tawamhâ apâ ma tô ti'â, hâiwa u. ¹¹Apâ te te âri parip si, aibâ norî hâ si'ubdatô ma tô îzô 'maihaihu, îza'warizéb u hâ. Sézarea hawi da te âma îtême isatôri za'ra hâ ma tô îzô aihutu. ¹²Tawamhâ 'Re ihâimana u'âsi mono pe'êzani hâ ma tô îma waihu'u, awa'awi îme îmorî za'ra da. Taha wa, wa tô îme îmorî za'ra. Îsazei'wa norî hâ, Zopi hawi îsiré we îsi'aba'ré norî hâ 6 na ihâiba hâ, ta norî hâ ma tô duré îsiré ai'aba'ré, Sézarea u. Wasihutu wamhâ, aibâ hâ îzô îhârâ nhorôwa u wa tô asisi ni, 'ri para u, Conerizuhu nhorôwa u. ¹³Ta hâ ma tô wama rowasu'u za'ra, hâiwa âma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa 'ri para u itême îsihâi'ré na. Îtême wisi wamhâ, ma tô âne tâma rowasu'u: "Ma'âpé, da'mazatôri, Zopi u da'maimorî da, Sima Pedruhu zô. ¹⁴Ta hâ te za Zezusihi wasu'uwê na aima rowasu'u za'ra wa'wa, taha zarina 'Re ihâimana u'âsi mono hâ te te asô'reptui za'ra wa'aba da, aihîni asôrôwa âma 're îsi'ubumroi mono norî zama." Âne 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa nhimirowasu'u hâ, aibâ ma.

¹⁵— Tawamhâ wa hâ wa tô tâma rowasu'u na sâna'rata oto. Te rowasu'u ré, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ ma tô Tipê'êzani hâ tâma sômri za'ra, îsâna'rata hawi te te wama îsômri za'ra ne hâ. ¹⁶Tawamhâ Wanhib'apito mreme na wa tô po're puru, iwana te te wama îrowasu'u za'ra hâ, âne: "Zuwâ Batita hâ ma tô â uptabi na si te te 're da'ahâiba ubu, â dawabzuri te te dama 're ab'manharî mono wamhâ. Tanei ô di za oto. 'Re ihâimana u'âsi mono hâ te za

oto Tipê'êzani na te te 're aihâiba ubu za'ra wa'wa, îré 're anomro u'âsi aba mono da." Âne ma tô wama rowasu'u. ¹⁷ Wanhîb'apito Zezu Cristu, wa te 're saze za'ra mono wanhâ, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ ma tô Tipê'êzani hâ wama sômri za'ra. Mísire ôhõ si we te te wama îsômri za'ra ne, ma tô tâma sômri za'ra, ta norî ma. E marî, wa za tawamhâ wa hâ 'manha. E 'Re îhâimana u'âsi mono te te 'manharî, wa za îsiwi wê'ô. E wa za îsiwi dawê'ô, 'Re îhâimana u'âsi mono, te te sima dawê nherê. Mare di. Te dawê'ô ô di za. — Âne te tâma nharî za'ra, Pedru hâ.

¹⁸ Âne hâ te te wapari za'ra wanhâ, asa te te tâma nharî waihu'u za'ra ô di oto. Taha wa, ma tô âma tiwata za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono âma. Tawamhâ te oto sima rowasu'u za'ra, âne:

— 'Re îhâimana u'âsi mono hâ ma tô zudezu'ô norî zama pisutu za'ra, tiwasété wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re îhâimana u'âsi mono siré, rowê na 're hâimana u'âsi za'ra mono da. — Âne te sima rowasu'u za'ra, zudezu norî, îsazei'wa norî hâ.

Âtízotiza âma Zesusihî zazei'wa norî 're îhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhâ Esitéwâ da te dasiwi îwirîzéb zarina, îsazei'wa norî âma da te rowasété za'ra wa, ma tô da te ropé, îsazei'wa norî hâ Zeruzarê hawi. Penisiza na danhipti'a nho'ômo nhisi u, ma tô da te ropé, duré Sipri na danhipti'a nho'ômo nhisi u, duré Âtízotiza na 'ri nho'ômo nhisi u zama. Si'aba'rêi ré, zudezu norî ma si ma tô 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rowasu'u za'ra, Zesusihî wasu'uwê na. Zudezu'ô norî ma, zahadu te te âma rowasu'u za'ra ô di. ²⁰ Tane nherê, îhâiba amo norî hâ, Sipri na danhipti'a nho'ômo nhisi âma aré 're îhâimana za'ra mono norî hâ, duré Sireni âma danhipti'a nho'ômo amoi âma aré 're îhâimana za'ra mono norî hâ, ma tô ai'aba'rê, Âtízotiza na 'ri nho'ômo nhisi u. Ta norî hâ zudezu norî ma si, te te rowasu'u za'ra ô di, Wanhîb'apito Zesusihî wasu'uwê na hâ. Zudezu'ô norî ma zama, ma tô âma rowasu'u za'ra. ²¹ Tawamhâ Wanhîb'apito hâ ma tô ô norî hâ pawaptob za'ra, tiwaihu'u pese na. Taha wa, da'ahâ na ma tô saze za'ra ni oto, Wanhîb'apito niwî 're dahâimana za'ra mono da oto.

²² Tawamhâ taha wasu'u hâ ma tô îsazei'wa norî hâ wapari za'ra, Zeruzarê âma siré 're îsi'râ'ôto mono norî hâ. Te te wapari za'ra wanhâ, Banabé hâ ma tô satôri za'ra, Âtízotiza u morî da. ²³ Tamomo wisi wanhâ, ma tô waihu'u, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ îwê na dama 're îsôpru mono zém na hâ tame. Taha wa, toi uptabi di, Banabé hâ. Tawamhâ ma tô dama roti, âne:

— Aihîni, aipê'ê na sada 're asimi'ê za'ra wa'aba mono, Wanhîb'apito niwîp si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. — Âne te dama roti, Âtízotiza âma hâ. ²⁴ Banabé hâ, aibâ îwê. 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani na si 're îmorî u'â, ta hâ. Wanhîb'apito te te sina 're î'umnhasi u'âsi mono, ta hâ. Taha wa, ma tô Wanhîb'apito zazei'wa hâ dasina tahâ'â ni, Banabéhé nhimirowasu'u zarina.

²⁵ Banabé hâ te oto mo Tasu u, Saruhu zô te te robzabu da. ²⁶ Tawamhâ tamomo wisi wanhâ, ma tô sôpê'te. Ta hawi, ma tô apâ saprô, Âtízotiza u. Tame te aimasisi zahuré oto. Îsazei'wa norî, siré 're îsi'râ'ôto mono norî 'rata te 're simasisi zahuré, te te dama 're rowahutu zahuré mono da. Misi ma tô âma tiwahub zahuré, te te 're da'apawaptob zahuré mono ré hâ. Tame ma tô Cristuhu nhîb'a'uwê na da te 're sisi na'rata za'ra, Zesusihî nhîrâ zarina 're înomro mono norî hâ, Âtízotiza âma hâ.

²⁷ Tawamhâ 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norî hâ, ni'wam norî hâ te ai'aba'rê, Zeruzarê hawi, Âtízotiza u. ²⁸ Adabu na aibâ nhisi hâ te îme timorî za'ra, tisiré îsada wasu'u'wa norî me. Tawamhâ Âtízotiza u sihutu wanhâ, Adabu hâ ma tô hâiwi za. 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani te te tâma îwaihu'uzéb zarina, ma tô dama waihu'u siro romhâ ré, amnho hâ daro mono bâ za dawî îsi'utôri mono na hâ. (Roma âma danhîb'apito Caradiu hâ te te dama 're roti mono ré, ma tô âne hâ tô da'âma tiromhâiba, amnho ô na hâ.)

²⁹ Taha wa, Zesusihî zazei'wa norî hâ ma tô sima roti za'ra, îsibro hâ îhâiba mono bâ tâma 're îhâimana za'ra mono zéb zarina, te te po'o mono da, Zudeza âma îsazei'wa norî ma, te te tâma sômri za'ra da. ³⁰ Tawamhâ ma tô te te tâma po'o. Tawamhâ Banabé norî hâ ma tô îré satôri zahuré ni Zeruzarê u, Saruhu me, tame da'madâ'â'wa norî ma, te te sômri zahuré da, îsîbzari za'ra hâ.

12

Pedru hâ dazazém hawi 'Re îhâimana u'âsi mono te te îsô'reptuzé wasu'u

¹ Tawamhâ apito Erodihî zadawa para ma tô îsazei'wa norî ma, da te tâma 're rob'manharî wasété za'ra. ² Taha wa, Zuwâhâ dub'rada hâ, Tî'adu hâ ma tô dasiwi wîrî ni, îsi'uwazi 'wa pa na, apito Erodihî zadawa para. ³ Tawamhâ zudezu norî hâ ma tô siwi wêsâmri za'ra, Tî'adu da te dasiwi îwirîzéb hâ. Taha wa, Erodî hâ ma tô Pedruhu zama dama tî'ru, da te

dasiwi âri da, dazazéb 're, da te sêrê da. Ī'u'êtê dupto'ô na dasa, da te 're ĩhuri mono zé bâta na ma tó siwi ti'â. ⁴ Te te siwi âri wamhã, ma tó siwi tisê, dazazéb 're. Pascowa na dato nhisi hã si'utôri parip si, dama rowairébé'wa norĩ nho're sab da, ma tó a'â siwi tisê, dazazéb 're, dama rowairébé'wa norĩ hã da te ĩwirizéb da hã, te te siwi âma rowairébé da. Taha wa, da'wapéi'wa norĩ hã te nasi 'madâ'â za'ra siwa'rãmi. Maparane si'uiwa na si mararé te ĩtême ai'aba'rê. Abzuma zama te nasi siwa'rãmi ai'aba'rê, barana zama, mara wa'wab zama, te te nasi 'madâ'â za'ra da. Uburé hã 16 na ĩhãiba za'ra hã, da'wapéi'wa norĩ hã. ⁵ Pedru hã dazazéb 're, sãmra nherê, ĩsazei'wa norĩ hã te sa'êtê âma mreme zusi u'â, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, siré 're ĩsi'rã'ôtô mono norĩ hã.

⁶ Pedru hã Erodi te te dama ĩ'ruzé hã romhuture di oto, dama rowairébé'wa nho're sab da hã oto. Awêpsi te za dasiwi wazere ni, danho'a te te siwi âma rowairébé da, niha wamhã, da te dasiwi wĩri da. Tawamhã Pedru hã te oto nhono, barana. Da'wapéi'wa norĩ wa'wa, maparane ĩsi'uwazi nhorô rutu ré te nhono, pawasisi ré. 'Ridawa ĩ'madâ'â'wa norĩ hã te duré aim'wara zahuré. ⁷ Tawamhã hãiwa âma Wanhĩb'apito ma, romhuri'wa hã awa'awi ma tó ĩtême wi, mara wa'wa. Mara wa'wam nherê, dazazéb 'remhã oto robrã di, 'ri 're wa'wa âma hã. Hãiwa hawi romhuri'wa hã ma tó Pedru hã rési ĩsisê âma, utu da. Te tâma tinha, âne:

— Ai'aba'rê na aiwahutu. — Āne te tâma tinha.

Taha wa, ĩpawasisizé hã si'uihã na ma tó tâma asisina, ĩsi'uwazi nhorô rudu hã.

⁸ Tawamhã hãiwa hawi romhuri'wa hã te duré tâma tinha:

— Ai'uzã hã ai'usisizém na asima wasisi. Aipara'uza zama asima za na. — Āne te duré tâma tinha.

Tawamhã Pedru, ma tó âma saze, te te 'manharĩ da. Te duré tâma tinha:

— Ai'ubuzé ĩhãpa ré, we ĩzarina aimorĩ. — Āne ma tó duré tâma tinha.

⁹ Tawamhã sôtô 'rowim newa, ma tó ĩsarina watobro Pedru hã, te te ĩrosawêrê newa. Te te waihu'u ô di, tó sena 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa, ĩtême ĩwisi na hã, hãiwa hawi. ¹⁰ Tawamhã 'ridawa 'madâ'â'wa ĩmorĩ'rada hã ma tó sa're zahuré. Taha nhana're ĩsa hã ma duré sa're zahuré, Pedru norĩ hã. Tawamhã ma tó aimasisi zahuré oto, dazazé 'wawi wa'ra 'ridawa u si'uwazi 'manharĩ na 'ridawa nhito pese u. Tawamhã uihã na ma tó 'ridawa nhitobzé hã tâma aiwanhizari zahuré. Ône haré ma tó oto tipusi zahuré. Bãdãdi na ma tó tineb zahuré. Tawamhã hãiwa hawi romhuri'wa hã ma tó Pedruhu wi aimani, awa'awi. ¹¹ Taha wa, Pedru hã ma tó 'rãwi sina rosa'rata:

— E niha. Te rosawêrê newa. Tane nherê, tó sena ma tó Wanhĩb'apito hã we ĩtême satô, hãiwa hawi tâma ĩromhuri'wa hã Erodihi wi, te te ĩnho'reptu da, zudezu norĩ te te sima ĩwê za'ra zéb zarina, ĩdã'â tó da. — Āne ma tó sima tinha.

¹² Tawamhã, âma ĩromhãimanazém na tó sena te te oto sina waihu'u wamhã, Marizaha nhorôwa u ma tó mo, Pedru hã. Zuwã Marcusihi na, Mariza hã. Tame da'ahã na ma tó tasi'rã'ôtô ni, âma damreme zusi da. Tamomo te oto mo, Pedru hã. ¹³ Wisi wi, ma tó 'ri 'wawi 'ridawa nhitobzé hã ta'a. Tawamhã dama romhuri'wa hã ma tó ĩtême wahudu pi'ô hã, Rodi na ĩsisi hã 'ridawa ta'a'wa, te te waihu'u da. ¹⁴ Tawamhã Pedruhu mreme te te waihu'u wamhã, ma tó tâma rowê watobro. Rowê te, si'aba'rê na apã sipi'rai wa, ma tó 'ridawa na po're ha'â. Te te tâma 'ridawa âna, te tisiré norĩ ma te te wasu'u da, wara. Āne ma tó tâma wasu'u za'ra:

— Pedru hã te za, 'ridawa. — Āne te tâma wasu'u za'ra. ¹⁵ Taha wa, te pi'ô ma nharĩ za'ra:

— Mare di. A hã asimiza'rese ô di.

Te duré asa tâma nharĩ za'ra:

— Tô sena te za, Pedru hã.

Tawamhã te oto nharĩ za'ra, âne:

— Āté Pedruhu 'madâ'â'wa te za, hãiwa hawi 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã.

¹⁶ Āne ré, te Pedru hã nasi 'ridawa ta'a. Taha wa, ma tó oto tâma 'ridawa za'ra. Te te sabu za'ra wamhã, uihã na ma tó âma titob'uzu za'ra, tó sena na. ¹⁷ Tawamhã Pedru hã ma tó tinhĩb'rada hã tâma wê za'ra hãimo, ari'iwi si'ubumro da. Taha pari, ma tó tâma siwasu'u za'ra, Wanhĩb'apito hã dazazém hawi, te te ĩwazere na. Te duré tâma nharĩ za'ra:

— Ti'aduhu ma, te za ĩwasu'u za'ra wa'wa, duré ĩsiré ĩsazei'wa norĩ ma zama. — Āne te tâma sihãiba 'ru za'ra. Taha pari, ma tó tiwi timorĩ za'ra nimomo.

¹⁸ Tawamhã âma awê wamhã, awê wi, da'wapéi'wa norĩ hã Pedru te te siwi sa'rese za'ra ô wa, ma tó tâma tipê'wara za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. ¹⁹ Pedruhu zô sôpré pese da, ma tó Erodi hã tâma sô rob'ru za'ra. Sô sôpré pese nherê, te te siwi sãmri ô di. Taha wa, Erodi hã ma tó ĩ'madâ'â'wa norĩ hã sadanharĩ pese za'ra, Pedruhu âma. Taha pari, ma tó dama 'ru za'ra, da te simro da, dazazé 'madâ'â'wa norĩ hã.

Apito Erodihi dã'ázé wasu'u

Tawamhã apito Erodi hã ma tô mo, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, Sézareza na 'ri nho'ômo nhisi u, tame sãmra da a'ã.

²⁰ Tawamhã apito Erodi hã ma tô sahi u'ãsi dazada hãimana, Tiru na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're idahãimana za'ra mono norĩ zada, duré Sido na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're idahãimana za'ra mono norĩ zada zama. Taha wa, Tiru hawi ma tô da'madã'ã'wa norĩ hã ai'aba'ré, apito Erodihi u, Sido hawib zama. Erodi hã te te siwi sadaihu'u da, ma itẽme sito. Tawamhã Barasitu na Erodihi nhibrob 'madã'ã'wa nhisi u uimrehẽne, ma aihutu. Tawamhã te ãne tãma siwasu'u za'ra, Barasituhu ma:

— Ma'ãpé, wa'ãma aime za'ra na, Erodihi me apã wa te wasima ropese za'ra da, wasazé hã wa te duré wasima 're uipra za'ra mono da, ãsib'a'uwé norĩ wi apã. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, Barasituhu ma. Tawamhã Barasitu hã ma tô ãma saze za'ra, ãma sime za'ra da. Taha pari, ma tô Erodihi u aihutu duré, te te sadawa pibu za'ra da duré ta hã, tisazé hã te te 're l'uipra za'ra mono zéb da hã apã. ²¹ Taha wa, Erodi hã bãdã te te sima ipisutuzém na ma tô t'iuza wé ihãpa hã sima tisé. Danhib'apito 're ãsiasisi mono zéb ãma ma tô nhamra, tinhimirotizéb ãma, te te dama roti za'ra da. ²² Tawamhã te te dama roti za'ra pari, ma tô ãne ãma tawata za'ra ni, damreme 'rãihã na:

— Ôhõ mreme hã, aibã mreme ô di. Ihãiba'õ mreme, iwaihu'upese mreme. — ãne te ãma tawata za'ra ni, iwaihu'upese newa.

²³ Tawamhã awa'awi ma tô hãima ãma Wanhib'apito ma romhuri'wa hã azã, ihãzé pire na, Erodi hã. 'Re ihãimana u'ãsi mono ãma si 're idawata za'ra mono zé hã te te sima sawi wa, ma tô azã. Marĩ hã ãsãna wai'u ne hã ãma sèpu'u wa, ma tô dãrã, Erodi hã.

²⁴ Tawamhã 'Re ihãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã ma tô ropé, 'ri pã. Sadawa wasu'u za'etê di oto.

Banabé norĩ hã Saruhu me, ãtizotiza u apã ãnebzé wasu'u

²⁵ Tawamhã Banabé norĩ hã ma tô apã tineb zahuré, Saruhu me, ãtizotiza na 'ri nho'ômo nhisi u. ãsazei'wa norĩ nhibzari te te l'wapé zahuré hã te te dama sòmri zahuré pari, ma tô apã tineb zahuré, Zeruzarê hawi. Zuwã Marcusi hã te ãsiré timorĩ zahuré.

13

Banabé norĩ hã tinhimiromhuri na te te ãsãna'rata zahuré zé wasu'u

¹ Tawamhã ãtizotiza ãma 'Re ihãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã duré dama rowahutu'wa norĩ hã te 're si'ubumro, ãsazei'wa norĩ wazari. ãne ãsisi za'ra hã: Banabé hã, duré Simi'ã hã, ãsisi amo hã Hãira na; duré Rusizu, Sireni ãma aré 're ãsãmra mono hã; duré Saru hã, duré Mana'ê hã, apito Erodihi siwadi aré, Mana'ê hã, Erodihi nhorõwa ãma siré prédub zahuré wa. ² Tawamhã nimahã bãtã na ma tô ta norĩ hã saihuri ãna asimro a'ã, Wanhib'apito ãma wata za'ra da. Taha wa, ma tô 'Re ihãimana u'ãsi mono pè'èzani hã ãne tãma waihu'u za'ra:

— Banabé norĩ ma, wa tô romhuri hã pisutu zahuré, Saruhu me. Te te ãma 're romhuri zahuré mono da, wa tô ãsima pisutu zahuré, ta norĩ hã. Taha wa, te ipisutu zahuré zéb zarina, te za oto tãma ipisutu za'ra wa'wa, asiti wa'aba oto neb zahuré da. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

³ Tawamhã 'Re ihãimana u'ãsi mono ma, te duré mreme zu, saihuri ãna. Tinhib'rada ma tô l'rãĩ ãma sa'ra za'ra, Banabé norĩ 'rã nhisiwi, 'Re ihãimana u'ãsi mono te te tãma iwaihu'u za'ra zéb zarina, te te tãma pisutu za'ra da, romhuri hã. Taha parip si, ma tô siwi satõrĩ zahuré, neb zahuré da oto.

Sipri ãma Banabé norĩ te te ãromhuri zahuré zé wasu'u

⁴ Tawamhã Banabé norĩ hã ma tô tineb zahuré, Saruhu me. 'Re ihãimana u'ãsi mono pè'èzani ré, ma tô tineb zahuré, Sere'usiza na 'ri nho'ômo nhisi u. Ta hawi, te duré tineb zahuré, Sipri na rob'ré za'iti nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na ma tô saprĩ zahuré, dame. ⁵ Tawamhã ma tô aimasisi zahuré, Saramina na 'ri nho'ômo nhisi u. Tame ma tô tinhimiromhuri na sãna'rata zahuré. Zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bã, ma tô tame 'Re ihãimana u'ãsi mono hã dama sadawa wasu'u zahuré. Zuwã Marcusi hã ma tô ãme timorĩ zahuré, romhuri na te te pawaptob zahuré da.

⁶⁻⁸ Sipri na rob'ré za'iti nhisi wa'wai baba, si'aba'rèi wamhã, ma tô aihutu, Paposi na 'ri nho'ômo nhisi u. Tame abzé tede'wa hã ma tô sòpèté za'ra, zudezu norĩ siré hã, Bazezusi na ãsisi hã. Deredu norĩ nhiminhisi na hã Erima na ãsisi amo hã. 'Re ihãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa newa, te taré te te dama 're rowasu'u. Danhib'apito siwadi, Bazezusi hã. Sézi'u Paru na danhib'apito nhisi hã. Ta hã, rosa'rata waihu'u pese 'wa. Tawamhã ma tô sò tihãrã zahuré, Banabé norĩ zõ Saruhu me, te te wapari pese da, 'Re ihãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã. Tawamhã Erima hã abzé tede'wa hã ma tô 'Re ihãimana u'ãsi mono

zadawa wasu'u hã tiwi wê'ô zahuré, danhib'apito hã Zezusihi wasu'uwê te te saze tã da. ⁹Tawamhã Saru, Paru na ísisi amo hã ma tã aptete, 'Re íhãimana u'ási mono pë'ézani na. Taha wa, abzé tede'wa te te 'madá'â sina, ¹⁰ma tã tâma tinha, âne:

— Wa'uburé 'ra, a hã. Uburé íwê nhitob'ru, a hã. Aihãimana nhípese di. Íwasété si, te asima 're í'azawi pese mo. 'Re íhãimana u'ási mono nhimiroti hã wê nherê, te dawi âma 're í'azapri u'ási mo, íwasété na. ¹¹Áhãna, 'Re íhãimana u'ási mono hã te za ai'azã. Tawamhã te za a'ã atob'a. Bãta nhimirowa'a hã 'madá'â ô di za a'ã. — Áne te tâma tinha, Paru hã.

Tawamhã awa'awi, ma tã titãmozazu, Erima hã. Ma tã tiwi tirobra duré, tob'a wa. Taha wa, ma tã te te nasi rob'upi dazã, ni'wa hã te te saprõni da. ¹²Tawamhã danhib'apito hã aibã ñitob'a na te te 'madá'ã wamhã, ma tã saze, sena na Zezusihi wasu'uwê hã. Wanhíb'apito nhimiroti na ma duré titob'uzu.

Átizotiza amoi âma Paru nori te te ñromhuri zahuré zé wasu'u

¹³Tawamhã Paru nori hã te ai'aba'rê, Paposi hawi, Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na te ai'aba'rê, dame. Tane nherê, Zuwã Marcusi, íme mori zahuré ô di. Ma rême zahuré, Zeruzarê u mori da apã. Pãpiriza u sihutu wamhã, Peredi na 'ri nho'õmo nhisi u te ai'aba'rê, Paru nori hã. ¹⁴Ta hawi, te duré ai'aba'rê, Písídiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tawamhã ma tã aihutu, Átizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u. Sihutu wamhã, sabadu na ma tã asisi, zudezu nori te, rowahutuzéb u. Tame te asimro ni. ¹⁵Tawamhã ma tã ni'wa hã dama söré, 'Re íhãimana u'ási mono nhimiroti na Mozési te te írob'ui'érezém na hã. Ísadawa wasu'u 'rata 'wa nori nhimi'ui'ére hã te duré dama söré. Te te söré za'ra parimhã, rowahutuzéb âma 're da'anhimi'rui mono 'wa hã ma tã Paru nori hã âne 'mahãrà za'ra, te te dama rowasu'u za'ra da:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu nori, asima wê za'ra wa'aba wamhã, te za wama írowasu'u za'ra wa'wa, wama robze za'ra da. — Áne ma tã 'mahãrà za'ra.

¹⁶Taha wa, Paru hã hãwi ma tã za. Tinhíb'rada, ma tã dama wê, ari'íwi dasi'ubumro da. Tawamhã te dama tinha, âne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu nori, íwapari za'ra wa'aba. Duré zudezu'õ nori, a nori wa'aba zama wasiré ô nherê, 'Re íhãimana u'ási mono âma 're aiwata za'ra wa'aba mono nori hã, íwapari za'ra wa'aba. ¹⁷'Re íhãimana u'ási mono hã Izarazéhé nhihudu nori nhíb'apito hã ma tã wahi'rata nori hã sima pisutu za'ra, âma sib'a'uwê za'ra da. Ísihudu sidãpãsi, ma tã te te 're apawapto, sitébré da, Ezitu âma tisiré'õ nori 'rata 're si'ubumroí mono ré hã. Ta hawi, ma tã sani za'ra, tiwaihu'u pese na. ¹⁸A'ubuni wi, 're dahãimana za'ra mono ré, ma tã te te 're da'ab'madã'ã pese, âma 're dazaihã popo'o za'ra mono nherê. ⁴⁰na ma tã da'ãma tiwahu, a'ubuni wi te te 're da'ab'madã'ã mono ré hã. ¹⁹Cana'ã na romnhisi âma ma tã 'Re íhãimana u'ási mono hã da'uprosi. ⁷na dapoto mono bã ma da'uprosi, a'uwê nori hã, íwa 're ídasi'ubumroí mono hã. Tawamhã tinhíb'a'uwê ma, ma tã sãmri za'ra ti'a hã, Izarazéhé nhihudu nori ma. ²⁰Íwa dawi 're rob za'ra mono ré hã, ⁴⁵⁰na ma tã âma tiwahub za'ra.

— Tawamhã dama ímreme pire nori hã misi sidãpãsi ma tã dama pisutu za'ra, ísadawa para dama rowairébé'wa 're hãimana za'ra mono da, Samuwé hã ípotozéb u. Tawamhã ma tã podo, Samuwé hã. Prédu wamhã, ta hã ma tã 'Re íhãimana u'ási mono hã te te dama 're sadawa wasu'u. Ta hã ísadawa wasu'u 'rata 'wa, Samuwé hã. ²¹Tawamhã Izarazéhé nhihudu nori hã ma tã tiwi waptêrê za'ra, 'Re íhãimana u'ási mono wi, ni'wa hã danhib'apito ne, te te 're ída'uwati mono da hã, te te pisutu da. Taha wa, 'Re íhãimana u'ási mono hã ma tã tâma hãiba nhomri za'ra, Sau hã da'uwati'wa da. Sauhu mama hã, Tisi na ísisi hã. Bêzamihi nhihudu ta hã, Tisi hã. Sau hã te te 're da'uwati mono ré hã ⁴⁰na ma tã âma tiwahu. ²²Tawamhã te te oto 're da'uwati mono tã da, ma tã waze, 'Re íhãimana u'ási mono hã. Ísa'u hã ma tã Dawi hã dama hãiba nho, da'uwati'wa da oto. Ta hã ma tã duré wêsã oto. Áne te te íwêsãmrizé hã: "Dawi hã Zéséhé 'ra hã íma wê di. Ínhimiroti te te âma uwaímrami da, te za te te 're íwapari u'ási." Áne ma tã Dawi hã wêsã, 'Re íhãimana u'ási mono hã. ²³Dawihí nhihudu uwaibaba, ma tã 'Re íhãimana u'ási mono hã pisutu Zezusi hã, Izarazéhé nhihudu nori nho'reptui'wa da hã. Wahi'rata nori ma, te te íropisutuzéb zarina, ma tã pisutu. ²⁴Zezusi hã tinhimíromhuri na te te dama sãna'rata ô ré, ma tã Zuwã Batita hã te te dama 're rowahutu, wasiré Izarazéhé nhihudu nori ma, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, duré á dawabzuri hã da te 're 'manharí za'ra mono da. ²⁵Tawamhã tinhimíromhuri te te ísazãrizéb u romhutu wapsi, te dama siwasu'u, âne: "Cristuhu zã te 're asimipari za'ra wa'aba mo. Tawamhã te í'ãma 're írosa'rata za'ra wa'aba mo, Cristuhu newa, Danho'reptui'wa da, 'Re íhãimana u'ási mono te te ípisutu newa. Tazahã, ta hã ô di, wa hã. Íza'u si íma ípire hã te za wei mo. Wei wisi wapsi, wa hã tâma íwapure di za. Tãma íwapure wa, ípara'uza wasisizé, te apã tiwi wasihu waihu'u ô di za, ínhisé wa." Áne te dama siwasu'u, Zuwã Batita hã. — Áne ma tã Paru hã dama rob'rãzarõtõ, dahi'rata nhihudu uwaibaba, Zezusi we ímorizém na hã.

²⁶Te duré dama tinha:

— Wasiré Abra'āhā nhihudu norī, īwapari za'ra wa'aba, duré zudezu'ō norī, 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're aiwata za'ra wa'aba mono norī zama. Uburé wa'udāna ma tō īwasu'uwē hā wei watēme satōrī za'ra, wahāiba mono bā, danho'reptuzé wasu'u hā. ²⁷ Zeruzarē āma 're īsi'ubumroi mono hā, duré tame dama īpire norī zama, Zezusi hā Danho'reptui'wa na te te waihu'u za'ra ō di. Sabadu sidāpāsi, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimi'ui'éré hā da te dasima 're sōré za'ra mono nherē, īwasu'u hā te te waihu'u za'ra ō di, ta norī hā. Taha wa, Zezusi hā dā'ā da, te te siwi āma roti wamhā, te te waihu'u za'ra āna, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimirowasu'u hā siwi āma uwaimra, si'uihā na. ²⁸ Zezusi hā marī īwasédé hā te te 'manharī ō nherē, ma tō ō norī hā siwi waptē, Piratuhu wī, da'wapéi'wa norī hā te te siwi wīrī da, wasété ré ne. ²⁹ Tawamhā Zezusi hā āma uburé 'Re īhāimana u'āsi mono mreme ui'éré 'rada hā te te siwi āma uwaimrami parip si, ma tō siwi si'ra, wedepo'o nnonhi'rāmi hawi. Ma tō siwi tisē, étē zahāp'wa, ab're 're. ³⁰ Tane nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō apā hāiwa'utu, dā'ā uptabi nherē. ³¹ Tawamhā apā hāiwa'utu pari, ma tō nasi dama sihāi'rē, bātā ahā na, Zezusi hā. Darireza hawi, Zeruzarē u aré īsiré īsi'aba'rē norī ma, ma tō nasi sihāi'rē. Ta norī hā te oto te te dama 're wasu'u wē za'ra Zezusi hā, Izarazéhé nhihudu norī ma.

³² — Wa norī zama īwasu'uwē hā wa te aima sōmri za'ra wa'aba da, wa ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ni. ³³ 'Re īhāimana u'āsi mono, wahi'rata norī ma, te te īropisudu hā ma tō wama āma uwaimrami za'ra oto, wasiré īsihudu norī ma. Zezusi hā ma tō apā hāiwa'udu. Apā hāiwa'utuzé wasu'u na 'Re īhāimana u'āsi mono āma danho're na rob'ui'éré, isāna'remhā, te wama wasu'u, āne:

“A hā ī'ra. Ā bātā na aihāiwa'utuzé bātā na wa za Aima na aima 're īhāimana.”

³⁴ — Duré āma rob'ui'éré 'rata hāiba amo hā te duré wama wasu'u 'Re īhāimana u'āsi mono, Zezusi dā'ā uptabi nherē, apā za te te īhāiwa'utuzém na, dā'ā u'āsi nomro tō da. 'Re īhāimana u'āsi mono te tinha:

“Dawihī ma, tō sena marī īwē na te tāma īropisutuzém na wa za taha u'ābā aima āma uwaimrami za'ra wa'wa.”

Āne īmreme na rob'ui'éré hā. ³⁵ Īhāiba amo na rob'ui'éré isāna'remhā, te duré wama wasu'u: “Te te aima 're īromhuri wē u'āsi mono hā dā'ā wamhā, rēme ō di za, hāiba 'ro tō da.”

Āne te wama wasu'u. — Āne te Paru hā dama rob'rāzarōtō, rowasu'u 'rata na hā.

³⁶ Te duré dama rowasu'u:

— Dawi hā ti'ai āma 're morī ré, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono ma sina uwaimra, te te tāma īpisutuzéb zarina. Te te sina tāma uwaimrami pari, ma tō dārā, Dawi hā. Īhi'rata norī 'ru āma étē zahāp'wa ab're wa, ma dasiwi sērē ni. Da te dasiwi sērē wamhā, Īhāiba hā ma ti'ro. ³⁷ Tane nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono apā te te īhāiwa'udu hā, 'roi ō di. Hāiba wē na ma tō apā hāiwa'utu. ³⁸⁻³⁹ Wasiré norī, ma'āpé aihīni īwapari pese za'ra wa'aba, tō sena na waihu'u za'ra wa'aba da. Danho'reptuzé wasu'u hā wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zezusi hā, dawasété pari'wa. Duréihā, Mozési hā ma tō wahi'rata norī ma āma rowasu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na. Īsimiroti zarina 're dahāimana za'ra mono nherē, dawasédé da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono ō di, āma. Tane nherē, āhāna Zezusi hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, dawasédé te te oto da'āma 're ī'ab'madā'ā mono ō zarina, te za oto te te 're da'awēsāmri. ⁴⁰⁻⁴¹ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'éré, 'Re īhāimana u'āsi mono mreme na, āne:

“Re aihāimana za'ra wa'aba mono ré, wa za niha dama rob'manha, īpipa na. Tawamhā za te dama īrob'manharizém na te za āma 're asiwawā za'ra wa'aba mo, ni'wa hā te te āma 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono nherē.

'Madā'ā za'ra wa'aba. A norī wa'wa hā ī'āma aiwa'ē za'ra wa'aba norī hā, te za tāma 're a'rāmi za'ra wa'aba mo, īnhimirob'manharī pipa ma. Tawamhā īzadawa para te za ai'utōrī 'wa.”

Āne 'Re īhāimana u'āsi mono mreme hā. Ma'āpé āma rosa'rata pese za'ra wa'aba za āne na hā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimirob'manharī pipa zé hā asina uwaimrami za'ra wa'aba tō da. — Āne te Paru hā dama rob'rāzarōtō.

⁴² Tawamhā Paru norī hā zudezu norī te, rowahutuzém hawi pusi zahuré wī, ma tō waptērē zahuré ni, sabadu amo na te te dama rowasu'u na sahu zahuré da. ⁴³ Tawamhā rowahutuzém hawi dawairébé wamhā, da'ahā na te Paru norī siré ai'aba'rē ni, Banabéhé me, zudezu norī hā, duré zudezu'ō norī hā, zudezu norī hāimanazéb zarina 're īhāimana za'ra mono norī zama. Tawamhā ma tō tāma roti za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimipawapto-bzém na siptete sina āma 're hāimana u'āsi za'ra mono da.

⁴⁴ Tawamhā sabadu amo na aihīni ma tō tasi'rā'ōtō ni, 'ri nho'ōmo āma 're īdasi'ubumroi mono hā, Wanhib'apito zadawa wasu'u hā da te wapari za'ra da. Da'umro di, da te īwapari za'ra ō hā. ⁴⁵ Tane nherē, da'ahā na īdasi'rā'ōno hā zudezu norī hā te te da'madā'ā za'ra

wamhã, ma tô âma da'ruiwapari za'ra. Tawamhã Paruhu mreme hã ma tô dawî wê'ô za'ra, zudezu norî hã. Taha wa, timreme na ma tô nasi âma tâma wa'râmi za'ra, Paruhu mreme wa'râmi. Ma tô duré âma tiwa'ê za'ra. ⁴⁶ Tane nherê, pahi âma ma tô Paru norî hã tâma nharî za'ra, zudezu norî ma, âne:

— A norî wa'aba ma, uimrehene wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Tane hã tô, wê di. Tane nherê, taré newa, ma tô asiwi îwê'ô za'ra wa'wa, îwasu'uwê hã. Taha wa, îbâi ô di, hâiwa âma rowê âma 're îaihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã, 'Re îhâimana u'âsi mono 'rata. Taha wa, wa za airême za'ra wa'aba ni, zudezu'ô norî ma, wa te tâma 're rowasu'u za'ra mono da oto. ⁴⁷ Wanhîb'apito hã ma tô âne na wama roti za'ra oto:

“A norî wa'wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, zudezu'ô norî ma, 're rob'uiwê za'ra wa'aba mono da, îwê na, taha zarina te 're îda'anho'reptui mono zém na daro mono bâ âma 're ropéi wa'aba mono da, dama.”

Âne te wama roti za'ra, Wanhîb'apito hã. — Âne ma tô Paru norî hã tâma rowasu'u za'ra, Banabéhé me.

⁴⁸ Tawamhã zudezu'ô norî hã Paruhu mreme te te wapari za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di. Wanhîb'apito zadawa wasu'u na ma tô tiwata za'ra. 'Re îhâimana u'âsi mono hã, rowê na î'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima îpisutu za'ra norî hã ma tô saze za'ra, Zezusi hã.

⁴⁹ Tawamhã Wanhîb'apito zadawa wasu'u hã ma tô ropé, daza'rui mono bâ, tame danhipti'a nho'ômo âma 're îdahâimana za'ra mono norî u. ⁵⁰ Tane nherê, zudezu norî hã ma tô tame dama îpire norî hã wada'uri wasété za'ra, Paru norî zada hâimana za'ra da. Pi'ô norî hã îmreme îpire norî hã, 'Re îhâimana u'âsi mono âma 're îwata za'ra mono norî, zudezu'ô norî, ta norî zama ma tô wada'uri wasété za'ra, sada hâimana za'ra da. Tawamhã ma tô âma rowasété zahuré ni, Paru norî âma, Banabéhé me. Ma tô tâma rob'ru zahuré ni, ta hawî danhipti'a nho'ômo hawî neb zahuré da, danhiti. ⁵¹ Tawamhã Paru norî hã ma tô tipara zapru hã wamîrî zahuré, da'âma dâ'â zahuré tô da. Taha wa, ône haré ma tô tineb zahuré, Iconizu na 'ri nho'ômo nhisi u. ⁵² Tawamhã Zezusi hã zazei'wa norî hã Âtizotiza âma 're îsi'ubumroi mono hã te 're to za'ra. 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani na ma tô aptete za'ra, îp'ê mono bâ.

14

Paru norî hã Iconizu âma te te îromhuri zahuré zé wasu'u

¹ Tawamhã Iconizu na 'ri nho'ômo nhisi u ma tô aimasisi zahuré, Paru norî hã, Banabéhé me. Tamomo simasisi zahuré wamhã, Âtizotiza âma sada îromhâimana zahuré ne, ma tô duré sada îromhâimana zahuré. Zudezu norî te, rowahutu zéb u ma tô tizasi zahuré, te te dama rowasu'u zahuré da. Tawamhã simirowasu'u wê wa, mreme wapari ze zahuré di, dama hã. Taha wa, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, zudezu norî hã, zudezu'ô norî zama. ² Tane nherê, zudezu norî te te 're îsaze za'ra mono ô hã ma tô zudezu'ô norî hã wada'uri wasété za'ra, sada hâimana za'ra da, Paru norî zada, uburé siré îsazei'wa norî zada ma. ³ Tane nherê, Paru norî hã te Iconizu âma aimasisi hã zahuré. Pahi âma ma tô Wanhîb'apito hã dama wasu'u wê zahuré. Tawamhã îwasu'uwê hã tô sena na da te waihu'u za'ra da, Wanhîb'apito hã ma tô Paru norî pawapto zahuré, da te 're îwaihu'u za'ra mono zéb da hã, marî îwê hã dama î'manharî waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharî zahuré mono da tame. ⁴ Tane nherê, ôhõ na si misi da te dasima âma rosa'rata za'ra ô di, 'ri nho'ômo âma 're îdasi'ubumroi mono norî hã. Ma tô dasima aipo'o ni. Ni'wam norî hã ma tô zudezu norî niwî 're hâimana za'ra. Ni'wam norî hã te Paru norî niwî 're hâimana za'ra, Zezusi hã zadawa wasu'u wa norî niwî.

⁵ Tawamhã ni'wam norî hã zudezu norî hã zudezu'ô norî me, ma tinhîb'apito norî me âma sisaze za'ra, Paru norî âma te te rowasété za'ra da, duré êtê na te te siwi pâri da. ⁶ Tawamhã damreme te te sina wapari zahuré wamhã, ma tô dawî tipusi zahuré, wara sina, Paru norî hã. Rica'oniza na danhipti'a nho'ômo nhisi u ma tô tineb zahuré. Tamomo neb zahuré wamhã, Risitira na 'ri nho'ômo nhisi u, ma tô aimasisi zahuré, duré Derebi na 'ri nho'ômo nhisi amoi u. ⁷ Tame ma tô oto dama rowahutu zahuré, Zezusi hã wasu'uwê na hã.

Paru norî hã Risitira âma duré Derebi âma te te îromhuri zahuré zé wasu'u

⁸ Tawamhã Risitira âma te aibã hã 're sãmra, îhi'rê hã, îpotozém hawî îmorî'ô hã para uwa zahuré wa. ⁹ Paru hã te te dama rowasu'u ré, ma tô îhi'rê hã mreme wapa. Tawamhã Paru, ma tô îtême rob'madã. Te te 'madã'â wamhã, ma tô sina waihu'u, tô sena Wanhîb'apito te te îsaze na hã, duré te te pese da, te te sina î'umnhasi na hã. ¹⁰ Taha wa, te mreme 'râihã na tâma tinha:

— Aiwahutu. Hâiwi asa na, aipara na. — Âne te tâma tinha.

Tawamhã ìhi'ré, si'aba'ré na ma tô hâiwi za. Ma tô timorî wê. ¹¹ Taha wa, Paru te te ìwahudu hã da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô dasima 'mahârâ za'ra ni, âne:

— Ìhâiba'ô norî, ìwaihu'upese norî hã ma tô wei watême 'manhi'ra zahuré. Ma tô si'aibã zahuré, âma 're ìwawata za'ra mono norî hã. — Ìne ma tô dasima 'mahârâ za'ra ni, dasimremezém na, Rica'oniza âma 're ìdasi'ubumroi mono norî mreme na.

¹² Tawamhã Paru norî hã ma tô sisi zahuré ni, Banabéhé me. Ìhâiba'ô norî hã waihu'u pese newa da te dasima 're ìsisi za'ra mono zém na ma tô sisi zahuré ni. Banabé hã Zupité na ma sisi ni. Duré Paru hã Mecuriu na ma tô sisi ni, rowahutu'wai wa. ¹³ Zupitéhê âma 're ìdawata za'ra mono zé hã 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa 'rata, 'ri hã. Taha wa, aibã hã Zupitéhê ma da'âma 're ìmreme mono hã ma tô powawê hã saprôni zahuré, âma 're ìdawata za'ra mono zéb u, 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa u hã. Tawamhã romnhirãrã na ma tô sô'rebzu zahuré, tâma 'madâ'â ze zahuré da. We ìsaprôni zahuré 'wa hã ma tô dasine sima wê, powawê hã te te pâri zahuré da, âma dawata za'ra da, Paru norî âma, waihu'u pese zahuré newa. ¹⁴ Tawamhã te te ì'manharî wasu'u hã Paru norî hã te te wapari zahuré wamhã, wara sina ma tô dawawa u tizasi waré zahuré. T'i'uzã hã ma tô hâiwazu zahuré, tinho'utu nho'ômoi baba, rob'ru te. Te te hâiwazu zahuré sina, ma tô hârâ 'râihã na da'mahârâ zahuré, âne:

¹⁵ — Aibã norî, e marî da, te za tane ì'manharî za'ra wa'wa. Tô'â. 'Manharî za'ra wa'aba tô. Wa norî hã aibã, asine wa'aba hã. Zezusihi wasu'uwê na wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô we wanem ni, atême za'ra wa'aba. Wa tô aima roti za'ra wa'aba ni, taré romhâiba na âma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém hawi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, ìwaihu'upese newa âma 're aiwata tô za'ra wa'aba mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono niwî 're anomro aba mono da oto. Ta hã ropoto na'rata 'wa, duré hâiwa nhirôtô 'manharî'wa, duré ti'ai 'manharî'wa, duré âporé 'manharî'wa. Uburé ti'ai âma 're ìdanomro mono da hã, ma tô te te da'apoto, hâiwa nhirôtô âma 're ìdahâimana za'ra mono da zama, duré â 'râwi 're ìnomro mono da zama. ¹⁶ Duréihã, dahi'rata sidâpâsi da te dasima ìwézéb uwaibaba te 're danomro. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahã za'ra su'u mono ô di. ¹⁷ Tane nherê, ma tô dama 're siwaihu'u u'âsi, tinhoprubzém na sena 're ìhâimana mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Tã hã ma tô pisutu, we aima 're ta'a za'ra wa'aba mono da, te te aima 're robdî'i za'ra wa'aba mono da. Buru nho hã te duré te te aima 're sômri za'ra wa'wa, 're ì'rã za'ra mono zéb da hã, te te ìpisutu zarina, âma 're asaihuri aba mono zéb da hã, aima âma 're ìrobzei u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. — Ìne ma tô Paru norî hã dapo're pu'u zahuré, Banabéhé me.

¹⁸ Ìne Zezusihi zadawa wasu'u'wa norî hã te te dawî sawi zahuré nherê, da te âma rosahãri waihu'u za'ra ô di aré. Powawê hã te aré tô dasiwi pâri ni, Paru norî âma ìdawata za'ra zéb da hã. Tane nherê, dama mreme pire zahuré wa, ma tô âma rosahãri za'ra ni oto, da te dasiwi pâri tô da, ìwaihu'upese zahuré newa, âma dawata tô zahuré da, Paru norî âma hã. ¹⁹ Tawamhã zudezu norî hã Ìtizotiza hawi te ai'aba'ré, Paru norî zarina, Iconizu hawib zama. Sihutu wamhã, ma tô âma dawada'uri wasété za'ra, aihîni sada danhiti'ru za'ra da. Tawamhã, ma tô âma tasisaze za'ra ni. Taha wa, êtê na ma tô dasiwi hã ni, Paru hã da te dasiwi wîrî da. Tawamhã, dá'â newa, ma tô âma rosa'rata za'ra ni. Taha wa, ma tô da te âma robâdã, 'ri ahã nhiti. ²⁰ Tawamhã ìsiré ìsazei'wa norî hã ma tô siwi uirî. Ì'rata simasab ré, ma tô udu, Paru hã. Tawamhã 'ri nho'ômo u te apã mo. Tame awêm na te oto ne Paru norî hã, Banabéhé me. Derebi na 'ri nho'ômo nhisi u te tineb zahuré. ²¹ Tame ma tô dama rowahutu zahuré, ìwasu'uwê na. Tawamhã da'ahã na ma tô saze za'ra ni, Zezusihi nhirã zarina 're danomro mono da. Taha pari, te oto apã tineb zahuré dahawî, siwa'rãmi.

Paru norî hã Ìtizotiza u, siwa'rãmi ìneb zahuré zé wasu'u

Tawamhã Paru norî hã Risitira wa'wai baba te apã tineb zahuré siwa'rãmi, duré Iconizu wa'wai baba, duré Ìtizotiza wa'wai baba. ²² 'Ri nho'ômo wa'wai baba neb zahuré wamhã, ma tô ìsazei'wa norî hã pawaptob za'ra, hâimana nhiptete na 're nomro mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma te te 're re sômri u'âsi za'ra mono da. Ìne te duré tâma nharî za'ra:

— A norî wa'wa hã Zezusihi zazei'wai wa, marî ìwasédé hã da te aima 're 'manharî za'ra wa'aba mono wamhã, tâma 're aipahi za'ra wa'aba mono ô di za. Ìne na hã te za tô 're ìrobzêpata za'ra wa'aba mo. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê oto 're anomro aba mono wa, te za niwapsi hâiwa âma ì'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, rowê na. — Ìne te tâma nharî za'ra. ²³ Tawamhã 'ri nho'ômo mono bã ìsazei'wa norî hã siré 're ìsi'rã'ôtô mono sidâpâsi ma tô da'madã'â'wa da hã te te 're apisutu zahuré, Paru norî hã. Sai âna, te duré ta norî hã timreme zahuré, Wanhib'apito ma, te te sina 're ì'umhãsi za'ra mono ma, ìwasété wi da'wawi 're ìsimapa za'ra mono zém na te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da, da'madã'â'wa norî hã.

²⁴ Pisidiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, te oto tineb zahuré Paru norī hā, Pāpiriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. ²⁵ Tame, ma tō Zezusihi wasu'uwē na dama rowahutu zahuré, Peredi na 'ri nho'ōmo nhisi āma. Taha pari, ma tō duré tineb zahuré, Atariza na uba're nhimizahārizém nhisi u. ²⁶ Ta hawi te duré tineb zahuré, rowa'u'u na uba'renem na, dame. Tawamhā apā ma tō aimasisi zahuré Ātizotiza u, Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma timorī na te te Isāna'rata zahuré zéb u. Ta hawi neb zahuré ō ré, ma tō Paru norī āma tamreme zusi ni, 'Re ihāimana u'āsi mono ma. Te te tāma 're romhuri wē zahuré mono da, te te 're pawaptob u'āsi zahuré mono da, ma tō āma tamreme zusi ni, Ātizotiza hawi neb zahuré ō ré. Te te dama 're rowahutu zahuré mono parimhā, ma tō apā aimasisi zahuré. ²⁷ Ātizotiza u apā simasisi zahuré wamhā, ma tō Isazei'wa norī zō tihārā zahuré, te te itēme ubumro da. Taha wa, ma tō dama siwasu'u zahuré, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimpawaptobzém na. Āne te tāma rowasu'u za'ra:

— 'Re ihāimana u'āsi mono, ma tō wapawapto, marī iwē hā wa te dama 're 'manharī mono da, iwasu'uwē hā wa te dama āwis da, zudezu'ō norī ma zama. Tawamhā ta norī zama ma tō te 're sazei pese za'ra. — Āne te tāma rowasu'u za'ra, Isazei'wa norī ma. ²⁸ Ātizotiza āma te oto aimasisi hā zahuré, Zezusihi nhirā zarina 're inomro mono norī 'rata, Paru norī hā.

15

Zeruzarē āma idasi'rā'ōtōzé wasu'u

¹ Tawamhā aibā norī hā ma tō aihutu Ātizotiza u, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi. Tawamhā Isazei'wa norī ma, te roti za'ra, āne:

— Zudezu'ō norī hā, Mozési hā wahi'rata norī ma, te te ipisutu zarina, 're sisihāiwata nhihāri za'ra mono ō nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're sō'reptu za'ra mono ō di za. — Āne te tāma nharī za'ra, aibā norī hā.

² Tawamhā Paru norī hā Banabéhé me, ma tō wē'ō zahuré, Isimirowasu'u za'ra hā. Taha wa, te simreme wa'rāmi sa'ētē āma sima nharī za'ra. Āne wa, Isazei'wa norī hā ma tō ni'wam norī hā pisutu za'ra, Paru norī siré si'aba'rē da, Zeruzarē u, tame da'madā'ā'wa norī me duré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī me, te te sima āma romnhoré za'ra da.

³ Tawamhā Isazei'wa norī hā siré 're Isi'rā'ōtō mono norī hā ma tō āma ana, Isi'aba'rézém na hā. Ma tō si'mazatōrī za'ra, ime 'masi'aba'rēi hutu da. Tawamhā Paru norī hā Zeruzarē u si'aba'rēi ré, Penisiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, te ai'aba'rē, duré Samariza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba zama. Taha wa'wai baba, si'aba'rēi ré, ma tō Isazei'wa norī ma, te te rowasu'u za'ra, zudezu'ō norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono u, 're Isipizari za'ra mono na hā. Tawamhā aihīni ma tō dama āma rowē zani za'ra, tame Isazei'wa norī ma.

⁴ Tawamhā Zeruzarē u ma tō oto aihutu. Sihutu wamhā, Isazei'wa norī hā, duré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā, duré da'madā'ā'wa norī hā, ma tō siwi waihu wē, Paru norī hā. Tawamhā Paru norī hā ma tō dama rowasu'u za'ra aihīni, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimpawaptobzéb zarina uburē Isadawa para te te dama 're I'ab'manharī zahuré mono zém na hā. ⁵ Tawamhā ni'wam norī hā ma hāiwi aimasa, parisezu norī hā te te dama rowasu'u za'ra da. Tawamhā te dama nharī za'ra, āne:

— Isazei'wa norī ma, wa te roti za'ra wa'aba, zudezu'ō norī hā, dame 're sisihāiwata nhihāri za'ra mono da, uburē 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'éré zarina 're nomro mono da. — Āne te dama nharī za'ra.

⁶ Tawamhā Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī hā ma tō si'rā'ōtō, da'madā'ā'wa norī me, te te sima āma romnhoré za'ra da niha. ⁷ Tawamhā te te sima āma romnhoré hā za'ra pari, ma tō Pedru hā hāiwi za. Āne te tāma nharī za'ra:

— Wasisānawā norī, iwapari za'ra wa'aba. Duréhā 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō sima ipisutu, ihāiba pisutu zudezu'ō norī ma, Zezusihi wasu'uwē na te tāma 're rowasu'u za'ra mono da, te te 're wapari za'ra mono wa, te te 're saze za'ra mono da. Āne na ma tō Tāma iwaihu'u za'ra wa'wa. ⁸ 'Re ihāimana u'āsi mono hā dapē'ē 'remhā danhimirosa'rada hā te te waihu'u pese di. Zudezu'ō norī hā te te 're saze za'ra mono wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're iwēsāmri za'ra mono zéb zarina, ma tō Tipē'ezani hā ta norī ma zama te te 're anhomri, Isāna'rata hawi te te wama 're I'anhomri mono ne. ⁹ Ta norī hā Zezusi te te sina 're I'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tō Iwasédé hā te te tāma 're aparī, wa norī hā wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wawasédé hā te te wama 're I'aparī mono ne hā aiwa. Aimawi hā te te tāma 're apisutu mono ō di, zudezu'ō wa. ¹⁰⁻¹¹ E marī da, ma tō bété asima iwē za'ra wa'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono hā pibu za'ra wa'aba da, niha te te aima Irob'manharī za'ra wa'aba ō zéb zō. 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma Irob'ui'éré hā wa te tāma āma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ō di, taha zarina 're Iwasisō'reptu za'ra mono da hā. Wahi'rata norī zama te te tāma āma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ō di duré. Taha wa, e marī da, wa za bété wasiré Isazei'wa norī ma, wa te 're roti za'ra, Mozésihi

nhimi'ui'ére zarina 're nomro mono da, zudezu'õ nherê. Ni'wa hã marĩ ĩpire uptabi hã te te danhoihi waptob ãna, te te dama ĩsibu 'rãihã ne, ma tã a norĩ wa'wa hã ĩpire uptabi hã tãma ĩpisutu za'ra wa'wa, zudezu'õ na ĩsazei'wa norĩ ma hã. Tane nherê, tinhoprubzém na si ma tã Wanhĩb'apito Zezusi hã te te 're wa'anho'reptu. Ôhõ na si te duré ta norĩ zama te te 're anho'reptu, zudezu'õ norĩ hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra, Pedru hã.

¹² Tame ĩsi'ubumro norĩ hã te ari'iwĩ asimro, Banabé norĩ mreme hã te te wapari za'ra da, Paruhu me. Uburé zudezu'õ norĩ ma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para, marĩ dama ĩmanharĩ waihu'u'õ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ zahuré mono zém na te dama siwasu'u zahuré.

¹³ Ta norĩ hã te te dama rowasu'u zahuré parimhã, te duré Ti'adu hã dama rowasu'u, ãne:

— Wasisãnawã norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. ¹⁴ Sima Pedru, ma tã wama rowasu'u pari za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, tinhoprum na zudezu'õ norĩ ãma ĩsime na'rata zém na. Tinhĩb'a'uwê da, ma tã ni'wam norĩ si te te 're awaibu, zudezu'õ norĩ hã. ¹⁵ ãne na ma tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ãma rob'ui'ére, tã ĩsarina. ãne duréihã rob'ui'ére hã, uburé Danhib'apito mreme na hã:

¹⁶ “Zahadu wa za apã ĩsina siri, Dawi na aihĩ'rata nhisi nhimirotizéb zarina ni'wa hã ĩshudu uwaibaba hã siroti'wa da.

'Ri siprum nherê, ti'ai u'êne hã te za ubumro ni, da te dasiwi ãma 'ri téb da apã. Tane duré, Dawi hã duréihã pire na te te 're ĩda'ab'madã'ã mono zé hã si'utõri nherê, wa za ĩshudu hã pisutu, apã Dawihi nhimiroti zarina te te 're 'mairoti mono da.

¹⁷ Tawamhã zudezu'õ norĩ zama te za ĩzõ 're sõpré, ĩnhĩb'a'uwê da, te ĩsima ĩpisutu za'ra norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra mono da.

¹⁸ Wa hã uburé Danhib'apito, wa tã ãne hã ĩsãna'rata hawimhã dama waihu'u pa.”

ãne ĩsadawa wasu'u ui'ére 'rada hã. — ãne ma tã Ti'adu hã tãma rob'rãzarõtõ za'ra.

¹⁹ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— ãhãna ĩnhimirosa'rada hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zudezu'õ norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono u 're ĩsipizari za'ra mono norĩ wi, wa te tiwi 're ro'wa'rutu za'ra mono õ di za. ²⁰ ãne si wa za 'manharĩ za'ra ni. Wa za tãma rob'ui'ére za'ra ni, marĩ ĩwaseté uptabi si, wa te tiwi sawi za'ra da, romhãiba 'manharĩ ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb da, abaze da te 're simroi mono wamhã, taha nhi hã te te 're huri tã mono da, duré siwa'ru tihãimanazé ĩwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tã da, pi'õ na aibã na zama, duré danhimizama hã da te 're ĩsõ'reti za'ra mono nhi hã waprui ré te te 're huri tã mono da, duré danhimizama waprui hã te te duré 're ãhuri tã mono da. ãne si wa za dawi sawi za'ra ni. ²¹ Rowahutuzé mono bã, sabadu sidãpãsi Mozésihĩ nhimi'ui'ére hã da te 're sõré za'ra mono ré hã, ma ãma tiwahub ahã. Te duré da te dasima ãma 're rowahutu u'ãsi za'ra, 'ri nho'õmo mono bã. Taha wa, Mozésihĩ nhimi'ui'ére hã dama waihu'u pese za'ra wa, te za ã norĩ hã roti hã te te wama 're 'madã'ã za'ra, zudezu'õ norĩ hã, rowê na wasiré 're wahãimana za'ra mono da. — ãne ma tã Ti'adu hã dama rowasu'u 'rãsutu.

Zudezu'õ na, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, da te ĩrob'ui'ére za'ra zé wasu'u

²² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u wa norĩ hã, da'madã'ã'wa norĩ me, ma tã aihĩni ãma sisaze za'ra, ĩsiré ĩsazei'wa norĩ me, ãtizotiza u tisiré norĩ hã te te siwi 'mazatõri zahuré da, Paru norĩ siré 'maneb zahuré da, Banabéhé me. Tawamhã Zudasi hã ma tã siwi pisutu, Basaba na ĩsisi amo hã, ĩsiré neb zahuré da, Siraha me. Ta norĩ hã simiroti prédub zahuré di, ĩsazei'wa norĩ ma hã. ²³ Tawamhã ĩsiré neb zahuré wamhã, rob'ui'ére, ma tã siré ãri zahuré. ãne rob'ui'ére hã:

“Wasiré ĩsazei'wa norĩ, zudezu'õ na 're aipoto za'ra wa'aba mono hã, wa ãma asawi za'ra wa'aba ni, ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u wa norĩ hã duré ãme da'madã'ã'wa norĩ zama wa tã wasisãnawã na wa te 're asisi za'ra wa'wa, wasiré Zezusihi zazei'wai wa. ²⁴ Wa norĩ hã wa tã romreme hã wapari za'ra ni. Aibã norĩ hã, aré wasiré 're ĩsi'ubumroi mono hã ma tã u, ãma ai'aba're, atême za'ra wa'aba, wazadawa para õ nherê. Si'uihã na ma te u, tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa. Ma duré asimirosa'rada hã aiwi 'wa'rutu za'ra wa'wa. ²⁵ Taha wa, aihĩni wa tã ãma wasisaze za'ra ni, aibã norĩ hã maparane wasi'upana wa te wasiwi ãma satõri zahuré da, atême za'ra wa'aba. Aibã norĩ hã Banabé norĩ siré te za ãma tineb zahuré. Banabé norĩ hã Paruhu me, wama ĩsawi pese zahuré. ²⁶ Ta norĩ hã Wanhĩb'apito Zezu Cristu te te dama 're wasu'u wê zahuré mono da, 're neb zahuré ré, ma tã da te dasima 're 'ru zahuré, da te dasiwi pãri da. Tane nherê, ma tã Zezusi hã te te dama 're sadawa wasu'u u'ãsi zahuré. ²⁷ ãhãna, wa Paru norĩ me wasiwi ãma satõri zahuré ni Zudasi norĩ hã, Siraha me. Wanhimi'ui'ére zarina te za 'rãwi aima wazadawa wasu'u za'ra wa'wa. ²⁸ 'Re ĩhãimana u'ãsi

mono pē'ēzani hā ma tō wanhimirosa'rata waihu'u pe hā wama sōmri za'ra, ĩsimirosa'rada hā wa te waihu'u za'ra da. Tawamhā wa tō āma saze za'ra ni, wanhimiroti ahā na wa te aima 're roti za'ra wa'aba mono tō da. Āne si wa za aima roti za'ra wa'aba ni: ²⁹ 'Danhimizama hā romhāiba 'manharī āma 're dawata za'ra mono da, da te 're ĩsimroi mono nhi hā 're huri aba mono ō di za. Duré ĩwapru hā 're ahuri aba mono ō di za. Duré danhimizama da te 're ĩsō'reti za'ra mono nhi hā 're huri aba mono ō di za. Duré siwa'ru aihāmanazé ĩwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono ō di za, pi'ō na aibā na zama.' Āne na si wanhimiroti za'ra hā, aima za'ra wa'aba hā. Āne na wanhimiroti zarina 're anomro aba mono wamhā, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. Wa āma asawi za'ra wa'aba ni, ĩrēme ma." — Āne ma tō tāma rob'ui'éré za'ra, Zeruzarē āma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā.

³⁰ Tawamhā Zeruzarē hawi, dasi'upana da te ĩsatōrī zahuré hā ma tō tineb zahuré, Ātizotiza u. Paru norī me te tineb zahuré. Sihutu wamhā, ĩsazei'wa norī zō hārā za'ra wa, ma tō ubumro. Rob'ui'ére, ma tō tāma sōmri za'ra. ³¹ Taha wa, ma tō sōré za'ra. Te te sōré za'ra wamhā, toi uptabi za'ra di, roti hā wē wa. ³² Zudasi norī hā Siraha me, 'Re ĩhāmana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa zahuré. Tawamhā ta norī hā ma tō ĩsazei'wa norī ma roti zahuré. Simiroti hā zahuré di, ta norī hā. Taha wa, ma tō ĩsazei'wa norī hā āma aptete za'ra, ĩsimiroti zahuré na. Marī ĩwē hā te te 'manharī ze za'ra di. ³³⁻³⁴ Taha wa, ma tō bādā hā nasi āma si'utōrī zahuré, Sira norī āma Ātizotiza āma simasisi zahuré ré hā. Tawamhā ĩsazei'wa norī hā ma tō apā siwi satōrī za'ra, rowē na apā neb zahuré da, te te siwi ĩsatōrī za'ra norī u.

³⁵ Paru norī hā te a'ā aimasisi zahuré, Ātizotiza āma, Banabéhé me. Tame ni'wam norī me te te dama 're rowahutu zahuré mono da, duré Wanhib'apito zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré mono da, ma tō a'ā aimasisi zahuré.

Paru norī hā siwi ĩsiwanhizarizé wasu'u

³⁶ Tawamhā āma nomro pese zahuré pari, te Paru hā Banabéhé ma tinha:

— Oto wane na apā, 're ĩwanebezé na'rata niwī. 'Ri nho'ōmo u datēme 're ĩwaneb na'rata zéb uwaibaba, Wanhib'apito, wa te dama ĩsadawa wasu'u na'rata zéb u, wa za wanem ni, ĩsazei'wa norī hā wa te duré sabu na sitéb za'ra da, rowē na 're hāimana za'ra mono zō. — Āne te tāma tinha.

³⁷ Tawamhā Banabé hā ma tō sima wē, Zuwā Marcusi hā ĩsiré morī zahuré da. ³⁸ Tane nherē, Paru hā ma tō wē'ō, ĩsiré morī zahuré tō da, ĩwana wamhā, Zeruzarē u Pāpiriza hawi apā morī sirōmo da, te te rēme zahuré wa, Zuwā Marcusi hā. Timorī hā te te ĩme 'rāsutu zahuré ō wa, ma tō siwi wē'ō. ³⁹ Tawamhā te sima āma nharī zahuré, Zuwā Marcusi hā hāiba na. Siwapari zahuré ō di. Taha wa, ma tō siwi aiwanhizarī zahuré, āma sisaze zahuré ō wa. Tawamhā Banabé hā ma tō Zuwā Marcusi hā saprō. Rowa'u'u na uba'renem na te tineb zahuré dame, Sipri na rob're za'iti nhisi u. ⁴⁰ Tawamhā Paru hā ma tō Sira hā pisutu, ĩsiré morī da. ĩsazei'wa norī hā ma tō āma mreme zu, 'Re ĩhāmana u'āsi mono ma, ta hā te te pawaptob zahuré da, ĩneb zahuré zém na hā.

⁴¹ Taha parimhā, ma tō tineb zahuré Paru norī hā, Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, duré Sirisiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba. Tinhimiroti na ma tō te te 're da'apawapto, ĩsazei'wa hāimanazém na danhiptete na 're dahāimana za'ra mono da, dasiré 're ĩdasi'rā'ōtō mono bā.

16

Timotiu hā ĩme morī zahuré da, Paru te te sima ĩwēzé wasu'u

¹ Tawamhā Derebi na 'ri nho'ōmo nhisi u ma tō aimasisi zahuré, Paru norī hā. Taha pari, ma tō duré aimasisi zahuré, Risitira na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tame te aibā hā 're sāmra, Zezusihi zazei'wa hā, Timotiu na ĩsisi hā. ĩna hā zudezu, Zezusihi zazei'wa, ta hā. Tane nherē, ĩmama hā zudezu ō di, deredu norī siré hā, ta hā. ² ĩsazei'wa norī hā uburé ma tō Timotiu hā wēsāmri za'ra, Risitira āma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā, duré Iconizu āma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā. ³ Tawamhā Paru hā ma tō sima wē, Timotiu hā ĩsiré morī da. Tane nherē, zudezu norī hā uburé tāma waihu'u pese za'ra di, Timotiu hā mama hā deredu norī siré na hā. Taha wa, Paru hā ma tō Timotiu sihāiwata nhizā, sizudezu da, te te āma siwi wē'ō tō da, zudezu norī hā. ⁴ Tawamhā Paru norī hā daza'rui mono bā ma tō te te dawaimrami za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī nhimirosa'rata na, te te dama rowasu'u za'ra mono da, duré Zeruzarē āma da'madā'ā'wa norī nhimirosa'rata na zama. Ma tō duré dama roti za'ra, ta norī nhimirosa'rada hā da te 're 'madā'ā pese za'ra mono da, ĩsazei'wa norī hā. ⁵ Taha zarina, ma tō Wanhib'apito te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na 're siptete za'ra, ĩsazei'wa norī hā daza'rui mono bā siré 're ĩsi'rā'ōtō mono hā. Awē sidāpāsi ma tō sina hā, ĩsazei'wa hā.

Paru hã Torowadi ãma marĩ hã sõtõ 'rowim ne te te ãsabuzé wasu'u

⁶Tawamhã Paru norĩ hã ma tã ai'aba'rê, Prizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Tane nherê, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pe'êzani hã ma tã sadawa uwati za'ra, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ãwasu'uwê na te te dama rowasu'u za'ra tã da a'ã. ⁷Tawamhã ma tã aihutu, ti'a nhizãrizêb u, Mizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Bitinha na danhipti'a nho'õmo nhisi u sisisi neza. Tane nherê, Zezusi hã ma tã Tipê'êzani na tiwi rosawi za'ra, tamomo si'aba'rê tã da. ⁸Taha wa, Mizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tã ro'rahãri waré za'ra. Tawamhã Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi u, ma tã aihutu, uba're za'ëtê nhimizahãrizêb u. ⁹Tawamhã sõtõ õ nherê, sõtõ 'rowi te te ãrosawêrê ne, ma tã marĩ hã sabu Paru hã, barana. Aibã hã Masêdoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãsãmra mono hã te ãrata za, sa'ëtê te te waptêrê da, ãne:

— Wei watême aimorĩ, Masêdoniza u wa'ãma aime za'ra da. — ãne te tãma tinha. ¹⁰Tawamhã ãne hã Paru hã sõtõ 'rowim ne te te 'madã'ã wamhã, wa tã wasima ro'ubumro za'ra ni, Masêdoniza u wasi'aba'rê da. E marĩ wa. Zezusihi wasu'uwê na tame wa te dama rowasu'u za'ra da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãwapisutu za'ra na wa te wasina waihu'u za'ra wa.

Paru norĩ hã Piripu ãma te te ãromhuri na'rata za'ra zé wasu'u

¹¹Tawamhã Torowadi hawi, wa tã ai'aba'rê ni, rowa'u'u na uba'renem na. Samotarasiza na rob'rê za'iti nhisi u, ma tã waré tiwara waré za'ra. Ta hawimhã awêpsi wa tã saprĩ za'ra ni zara u, Ne'apuri na 'ri nho'õmo nhisi u hã. ¹²Tawamhã Ne'apuri hawi, wa tã aihutu ni, Piripu na 'ri nho'õmo nhisi u, Masêdoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 'ri nho'õmo u hã. Tame te romanu norĩ hã 're si'ubumro. Tame wasi'ubumroi ré, ma tã bâdã hã umro na wa'ãma ai'utõri za'ra. ¹³Tawamhã sabadu na wa tã wawairêde ni, 'ri nho'õmo hawi, pazaihã u 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, wamreme zusi da. Tame, zudezu norĩ hã tãma 're ãmreme zusi mono zém na wa te wasima rosa'rata za'ra wa, wa tamomo ai'aba'rê ni. Tame ma tã pi'õ norĩ hã ubumro, ãdawa. Tawamhã wa norĩ hã wa tã ãrata asimro ni, pi'õ norĩ 'rata, wa te wasima rowasu'u za'ra da. ¹⁴Tame te pi'õ hã nhamra, Ridiza na ãsisi hã. Ti'atira na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ãsãmra mono aré ta hã, Ridiza hã. Zazahã ãwê hã te te dama 're ãawede mono, ãhãprê pe hã. Ta hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãwata mono duré. Tawamhã Paruhu nhimirowasu'u te te wãpari wamhã, Wanhib'apito hã ma tã pawapto, te te ãma saze da. ¹⁵Taha wa, ma tã tã dawabzuri hã 'manharĩ za'ra, Ridiza norĩ hã ãsiré ãsõrõwa ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ me. Taha pari, te duré wazõ tihãrã za'ra, ãrata wasi'ubumro da a'ã. ãne te wazõ tihãrã za'ra:

— Wa hã, Wanhib'apito zazei'wa na sena na ãwaihu'u za'ra wa'aba wamhã, ãnhorõwa ãma te za asimroi wa'wa a'ã. — ãne ma tã wazõ tihãrã za'ra, pi'õ hã. ãne wama siwaihu'u za'ra zawi te, wa tã ãtême ai'aba'rê ni, ãrata wasi'ubumro da a'ã.

Paru norĩ hã dazazêb 're, da te ãsitob zahuré zé wasu'u

¹⁶Tawamhã nimahã bâta na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're ãdamreme zusi mono zêb u wasi'aba'rê ré, azarudu hã ma tã wawarãmi mo, pawãbã ãna dama romhuri'wa hã. Wa'uburé ré 're ãhãimana mono wa, te marĩ hã romhã ré te te dama 're awaihu'u siro, ta hã. Tawamhã azarutu wada'uri'wa norĩ hã ma tã rob'ui'prazé hã ahã na ãupana te te sima 're waibu, marĩ hã romhã ré te te dama 're ãwaihu'u mono zé wa'ã hã. ¹⁷Tawamhã azarudu hã ma tã Paruhu zarina mo, wazarina zama. Mreme 'rãihã na te nasi te te wa'mahãrã za'ra, ãne:

— Õ hã aibã norĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ, ãwaihu'u pese uptabi ma romhuri'wa za'ra. Niha te za aima waihu'u za'ra wa'wa, asisõ'reptu za'ra wa'aba da. — ãne te nasi te te wa'mahãrã za'ra, dama.

¹⁸Awê sidãpãsi te nasi ãne te te wa'ab'mahãrã. Te te nasi wa'ab'mahãrã u'ãsi mono wa, wãpari a te, nimahã bâta na ma tã Paru hã sã aipi'ra, wa'uburé ma, te te nharĩ da. ãne te tãma tinha:

— Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima rob'ru. Mo oto aimorĩ, azarutu nhiti. — ãne te tãma tinha, wa'uburé ma, Paru hã.

Tawamhã awa'awi, ma azarutu hawi watobro. Ma tã ãsiti mo oto. ¹⁹Taha wa, azarudu hã marĩ hã romhã ré te te oto dama 're awaihu'u mono õ di. Taha wa, ãwada'uri'wa norĩ hã ma tã Paru norĩ zãda tinhiti'ru za'ra, ãwa'ã te te sima 're waibui mono õ wa oto. Taha wa, ma tã siwi pamra, Paru norĩ hã. Taha pari, ma tã siwi sari zahuré, dama ãpire norĩ u 'ri nho're u. ²⁰Tawamhã, apito siromanu norĩ nho're te te siwi simizusi wamhã, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

— ã hã aibã norĩ hã, zudezu norĩ siré hã 're ãwanomro mono zém na ma tã wawi ro'wa'rê zahuré, ãme waza'ru'i 'remhã. ²¹'Re ãdanomro mono zép tém na te dama rowasu'u zahuré, 're

Īwahāimana za'ra mono zéb upana. Wa norī hā, romanu. Taha wa, ĩsarina āma 're ĩwanomro mono da hā, wa te waihu'u za'ra ō di. — Āne te tāma rowasu'u za'ra.

²² Tawamhā ōhō na si ma tō da'hā na āma tasisaze za'ra ni, Paru norī ma, rowasédé hā da te dasiwi 'manharī za'ra da. Tawamhā apito norī hā ma tō da'wapéi'wa norī ma 'ru za'ra, Paru norī uza hā te te tiwi hāiwazu za'ra da, Siraha me. Taha wa, ma tō sa'ētē tiwi hāiwazu zahuré ni, 't' uza hā. Wedehu na te duré da te 're pré'é zahuré. ²³ Da te 're pré'é zahuré mono parimhā, ma tō 'mazasi zahuré ni, dazazéb u. Taha pari, dazazé 'madá'á'wai ma, ma tō 'ru zahuré ni, te te 'madá'á pese zahuré da, pusi ō'umnhasite. ²⁴ Taha wa, āne, da te tāma 'ru za'ra wa, ma tō 'mazasi zahuré, dazazé 'ri 're wa'wa amo nhipai u. Tame wedepo'o zapu'u 're, ma tō ĩpara hā za zahuré ni, da te para'ōtō tété zahuré da.

Paru norī hā dazazéb 're ĩsima'wara zahuré zé wasu'u

²⁵ Tawamhā mara wa'wa, ma tō Paru norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma timreme zahuré, Siraha me. Tinho're na te duré āma tiwata zahuré. Tawamhā 'ri 're wa'wa amo niwī ĩsimasam norī hā te wapari za'ra, ĩsō're zahuré hā. ²⁶ Tawamhā te awa'awi t'í'ā hā 're wara. T'í'ai 'rowi, 'ri na'rata tétézē hā te sās'ā, dazazéb 'ri hā. Tawamhā awa'awi ma uburé 'ridawa nhitobzé hā si'ridawa za'ra. Dapawasisizé hā duré daparátétézē hā ma tō sisinarī, dazazéb 're ĩsimasam norī ma, ĩsi'uwazi nhorō rudu hā. ²⁷ Taha wa, dazazé 'madá'á'wa hā ma tō udu. Utu wamhā, ma tō 'ridawa hā 'madá. 'Ridawa haré te za, dazazé hā. Taha wa, ma tō tinhi'wa hā sisada waze, āma siwīri da aré, ĩsimasam norī hā wairébé newa. ²⁸ Taha wa, te Paru hā hārā 'rāihā na 'mahā:

— Tō'ā. Asiwīri tō. Āhāta wa aihīni aimasam ni. — Āne te 'mahā.

²⁹ Tawamhā ma tō dazazé 'madá'á'wa hā rob'uiwézéb zō hā. Wara sina, ma tō ĩtēme tizébré zahuré, Paru norī u. ĩpapara, ma tō aime zahuré hi'rātitō, rēr'é sine. ³⁰ Taha pari, ma tō sani zahuré, rob u. Te tāma nharī zahuré, āne:

— Aibā norī, e marī wa za 'manha, danho'reptuzé hā te ĩsina uwaimrami da hā. — Āne te sina sadanharī zahuré.

³¹ Tawamhā ma tō asa tāma rowasu'u zahuré:

— Wanhib'apito Zezusi asina umnhasi. Tawamhā te za asō'reptu, asōrōwa āma asiré 're ai'ubumroi wa'aba mono norī me.

³² Tawamhā Wanhib'apito zadawa wasu'u na te duré tāma rowasu'u za'ra, dazazé 'madá'á'wai ma, duré ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norī ma zama. ³³ Mara wa'wam nheré, dazazé 'madá'á'wa hā ma tō a'ā Paru norī hā hāiba upsō zahuré, da te dasiwi 're ĩpr'é zahuré mono zém na da te ĩhānhinarī zahuré mono zé hā. Te te upsō zahuré parip si, ma tō ā dawabzuri hā 'manha, dazazé 'madá'á'wa hā. ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norī zama ma tō 'manharī za'ra. ³⁴ Taha pari, tinhorōwa u te oto saprōni zahuré. ĩsa hā ma tō tāma sōmri zahuré, sa zahuré da. Dazazé 'madá'á'wa hā, toi uptabi di oto. ĩsōrōwa āma ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norī zama toi uptabi za'ra di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te saze za'ra wa.

Paru norī hā dazazém hawi ĩpusizé wasu'u

³⁵ Tawamhā awé mararé romanu na danhib'apito norī hā ma tō damrami'wa norī hā sō 'mazatōri za'ra, Paru norī hā da te dasiwi sani da, Siraha me. Āne te tāma 'ru za'ra:

— Aibā norī hā sani wa'aba, neb zahuré da oto. — Āne te tāma 'ru za'ra. ³⁶ Tawamhā dazazé 'madá'á'wa hā ma tō Paru norī ma rowasu'u, āne:

— Danhib'apito norī hā ma tō ai'rui wa'wa, da te asani wa'aba da, ane wa'aba da oto. Rowé na ane wa'aba za. — Āne ma tō Paru norī ma tinha, dazazé 'madá'á'wa hā.

³⁷ Tawamhā te Paru hā asa tāma nharī za'ra, damrami'wa norī ma:

— Marī hā wa te 'manharī wasété ō nheré, ma tō dama wa'ru, danho'a da te 're wapr'é mono da, wa norī hā romanu norī siré nheré. Ma tō wamrami ni, dazazéb 're, wasima'wara da. Tawamhā e pi'uriwi te za wazatōri za'ra. Mare di. Apito norī hā te za wei wazō ai'aba'ré, si'uihā na danho'a te te siwi wazani da, waneb da. — Āne te Paru hā tāma nharī za'ra.

³⁸ Tawamhā damrami'wa norī hā ma tō Paru norī hā tāma sadawa wasu'u za'ra, danhib'apito norī ma. Romanu norī siré na siwasu'u zahuré wa, ma tō tipé'ewara za'ra. ³⁹ Taha wa, ma tō ĩtēme ai'aba'ré, tāma siwasu'u za'ra da, Paru norī ma, ta norī hā te te sina 'ruiwapari za'ra tō da. Taha pari, ma tō siwi sani zahuré dazazém hawi, neb zahuré da. Tawamhā ma tō tāma rob'ru za'ra, 'ri nho'ōmo hawi neb zahuré da oto. ⁴⁰ Tawamhā, dazazém hawi da te sani zahuré wamhā, ma tō tineb zahuré, Ridizaha nhorōwa u. Tame ma tō ĩsazei'wa norī me sisōpétē za'ra. Tawamhā tinhimirowasu'u na ma tō tāma rowé zani za'ra. Taha pari, te oto tineb zahuré, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi hawi.

¹ Tawamhã Paru norĩ hã te oto ai'aba'rê, Āpipori na 'ri nho'omo nhisi wa'wai baba, duré Aporoniza na 'ri nho'omo nhisi wa'wai baba zama. Tawamhã ma tó oto aihutu, Tesaronita na 'ri nho'omo nhisi u. Tame te rowahutuzé hã 're sa, zudezu norĩ te hã. ² Paru hã nimomo 're simasisi mono sidâpâsi, te rowahutuzéb u 're zasi, 're ihâimana mono zéb zarina. Taha wa, Tesaronita u wisi wamhã, ma tó duré âzé, rowahutuzéb u. Tawamhã si'ubdatô romhuri 'râsutu na ma tó dama rowasu'u sabadu na, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére 'rata na, tame 're isi'ubumroi mono norĩ ma. ³ Āne ma tó dama rob'râzarôto:

— “Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ĩpisudu hã te za robzépata. Te za duré dârâ. Dâ'â uptabi nherê, te za apâ hãiwa'udu.” Āne te wama âma rowasu'u, ĩrob'ui'ére 'rata na hã. Zezusi hã te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa hã wa tó waihu'u pese za'ra ni, tó ô hã Cristu, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ĩpisudu, Danho'reptui'wa da. — Āne ma tó Paru hã tâma rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhã ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tó saze za'ra, Paru norĩ te te tâma ĩrowasu'u za'ra zéb zarina. Taha wa, ma tó ĩsiré tihâimana za'ra, Paru norĩ siré, Siraha me. Duré deredu norĩ zudezu'ô norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're ĩwata za'ra mono norĩ hã, ahã na ma tó duré saze za'ra. Pi'ô norĩ zama ma tó saze za'ra, dama ĩmreme pire za'ra hã. Ta norĩ zama ma tó oto ĩsiré tihâimana za'ra.

⁵ Tane nherê, zudezu norĩ, ĩsazei'ô'wa norĩ hã ma tó âma 'madâ'â wê'ô za'ra, Paru norĩ hã. Taha wa, ma tó 'ri nhi'riti na aibã ĩwasété norĩ ma si'upana 'ru za'ra, ĩwa'a norĩ ma hã. Tawamhã ta norĩ hã ma tó sitême sito, Paru norĩ zada hâimana za'ra da. Ta norĩ hã ma tó âma siwi ro'wa'rutu pese, 'ri nho'omo âma. Aibã nhorôwa hã ma tó duré siwi uirĩ, Zasãhã nhorôwa hã. Paru norĩ zô sisisi da, ma ĩré siwi uirĩ. Taha pari, ma sô asisi, te te siwi sani da, danho're u. ⁶ Tane nherê, oto sô sisisi wamhã, robaba zahuré di, Paru norĩ hã. Te te sa'rese za'ra ô di. Taha wa, Zasã norĩ hã ma tó Paru norĩ upana pawaiubu ni, ĩsiré ĩsazei'wa norĩ me. Tawamhã dama ĩpire norĩ nho're u ma tó te te simro. Tawamhã mreme 'rãihã na te 'mahãrã za'ra, ĩsaprôni'wa norĩ hã:

— Ô hã, aibã norĩ hã daro mono bã, 're ĩdahâimana za'ra mono zém na ma tó âma dawĩ saprĩ za'ra. Ma tó dawĩ ro'wa'rutu za'ra. Āhãna ma tó duré we aimasisi, waza'ru u. ⁷ Zasã hã ma tó tinhorôwa u 'mazasi zahuré, ĩ'rata simasisi zahuré da a'â. Roma âma danhib'apito nhimiroti wa'rãmi, te 're hâimana za'ra. Āne te wama nharĩ za'ra: “Zezusi hã, taha si danhib'apito uptabi hã.” Āne te wama nharĩ za'ra. — Āne ma tó 'mahãrã za'ra, apito norĩ ma.

⁸ Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tó dazahi sina nharĩ za'ra ni. Dama ĩpire norĩ zama ma tó sada tizahi za'ra. ⁹ Taha wa, dama ĩpire norĩ ma, ma tó Zasã norĩ hã rob'ui'prazé hã sômri za'ra, ĩsisi za'ra zéb da hã. Taha pari, ma tó satôri za'ra, tinhorôwa u si'aba'rê da apâ.

¹⁰ Tawamhã mara simei wi, ma tó ĩsazei'wa norĩ hã Paru norĩ hã siwi satôri zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'omo nhisi u neb zahuré da.

Paru norĩ hã Bereza âma te te ĩromhuri za'ra zé wasu'u

Tawamhã Bereza na 'ri nho'omo nhisi u sihutu wamhã, ma tó Paru norĩ hã ai'aba'rê, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u.

¹¹ Bereza âma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ nhimirosa'rada hã, wê di. Tesaronita âma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ nhimirosa'rata nei ô di. Zezusihi wasu'u wê hã ma tó wapari pese za'ra. Awê sidâpâsi, ma tó 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére 'rada hã da te 're sôre za'ra, Paru norĩ nhimirowasu'u hã tó sena zô te te âma rosa'rata pese za'ra da. ¹² Taha wa, zudezu norĩ hã ahã na ma tó saze za'ra. Deredu norĩ si'aibã norĩ hã ma tó duré saze za'ra, ahã na. Deredu norĩ sipi'ô norĩ zama ma duré ahã na saze za'ra, ĩsbro pese norĩ hã. ¹³ Tawamhã taha wasu'u hã ma tó waptãrã apâ Tesaronita u, âne: “Bereza âma te duré u, dama rowahutu Paru hã, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã.” Āne hã zudezu norĩ hã te te wapari za'ra wamhã, ma tó Paru norĩ zarina ai'aba'rê, Bereza u siti'ru sina. Tame ma tó duré timreme wasété na dawĩ ro'wa'rutu za'ra, sada dazahi za'ra da. ¹⁴ Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã awa'awi ma tó oto Paru hã satôri za'ra, âporé zaiihã u morĩ da. Sira norĩ si Timotiuhu me te ĩsa'u aimasisi zahuré, Bereza âma. ¹⁵ Paru hãiba wapto'wa da hã ma tó duré si'mazatôri za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã ĩsiré 'masi'aba'rê da, Atena na 'ri nho'omo nhisi u te te siwi saprôni za'ra da. Taha pari, ma tó apâ ai'aba'rê, Bereza u. Paruhu mreme hã te apâ siwi ti'â, Sira norĩ ma, Timotiuhu me, ĩtême nep su'u zahuré da, Atena u hã.

Paru hã Atena âma te te ĩromhurizé wasu'u

¹⁶ Atena âma, Paru hã te oto sô mapari zahuré, Sira norĩ zô Timotiuhu me. Tame romhãiba 'manharĩ hã ahã na te 're simasa, âma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hã. Taha wa, da'âma pē'ézé uptabi di, Paru hã. ¹⁷ Taha wa, zudezu norĩ te, rowahutuzéb âma ma tó awê sidâpâsi marĩ wasu'u na te te azada'âbã, zudezu norĩ hã duré zudezu'ô norĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono

âma 're îwata za'ra mono norî zama. 'Ri nhi'riti nho'ômo na da te 're î'ubumroi mono zéb u te te da'anhopêtê mono sidâpâsi, ma tô duré marî wasu'u na te te da'azada'âbâ, Paru hã. ¹⁸Zezihi wasu'u wê na ma tô dama rowasu'u. Dã'â nherê, apã îhãiwa'utuzém na ma tô duré dama rowasu'u. Taha wa, Epiturezuhu nhimirowahutu zarina, duré etozitu norî nhimirowahutu zarina dama rowahutu'wa norî hã ma tô duré âma sada'âbâ za'ra, Paru hã. Tawamhã nima norî hã ma tô âne sisadhanharî za'ra âma:

— E marî na te wama rowasu'u. Simiza'rese bâ. — Âne te sima âma rowasu'u za'ra, dama rowahutu'wa norî hã.

Nima norî hã te duré âne sima nharî za'ra:

— Âté îhãiba'ô norî wasu'u na te wama rowasu'u, îwaihu'upese hãiba amoi wasu'u na, wa te âma 're saze za'ra mono da. — Âne te sima nharî za'ra. ¹⁹Tawamhã Paru hã ma tô siwi saprô, Are'opadu na rosa'rata'wa norî si'rã'ôtözém nhisi u. Tame ma tô tâma nharî za'ra, âne:

— E te za wama îwaihu, asimirowahutuzép té hã. E marî, te wama îwasu'u za'ra. ²⁰Îwasu'u hã wa te waihu'u za'ra ô di. Duré wama âma sahu na pé, wa te waihu'u za'ra da. — Âne te tâma nharî za'ra.

²¹Atena âma 're îsi'ubumroi u'âsi mono norî hã, duré darob amoi hawi îtême 're îsihutu mono norî hã marî hã rowasu'u té hã te te 're wapari ze za'ra mono di. Te te sima âma 're rowasu'u ze za'ra mono di duré. Taha wa, te âne tâma nharî za'ra, Paruhu ma.

²²Taha wa, Paru hã hãwi ma tô za, danho're te te tâma rowasu'u za'ra da, Are'opadu âma. Âne te tâma nharî za'ra:

— Aibã norî, âne Atena âma 're ai'ubumroi wa'aba mono norî hã ma'ápé îwapari pese za'ra wa'aba. 'Re aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã wa tô waihu'u. Romhãiba hã ahã na te 're simasa, âma 're î'aiwata za'ra wa'aba mono zéb da hã. ²³'Ri baba 're îmorî wa, wa tô te azabu, âma 're î'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Nimame, wa tô wedeza ne hã sabu, romhãiba 'manharî ma, marî hã îsisiwimhã da te 're îsa'ra za'ra mono zé hã. Taha âma rob'ui'éré hã wa tô duré sabu. Âne rob'ui'éré hã: "Îwaihu'upe hã wa te waihu'u za'ra ô nherê, âma 're îwata za'ra mono zé, ã hã." Waihu'u ô nherê, âma 're î'aiwata za'ra wa'aba mono hã wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa sô'awi.

²⁴— 'Re îhãimana u'âsi mono hã ma tô ti'a hã 'manha, duré uburé marî hã îwa 're îhãimana za'ra mono da hã. Ta hã Danhib'apito uptabi, hãiwa âma, ti'ai âma zama. Taha wa, âma 're îdawata za'ra mono zéb da, 'ri hã danhib'rata na da te 're î'manharî za'ra mono âma hã, 're sãmra mono ô di. ²⁵Ôhõ si ma tô dapê'ëzanizé hã te te dama 're anhomri. Taha zarina si te 're dapê'ëzani za'ra. Taha si, ma tô uburé marî hã te te dama 're anhomri, âma 're îdahãimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, marî zô tiwi 're rowaptã'â mono ô di, da te 're îpawaptob za'ra mono zéb da hã. ²⁶Îsãna'rata hawimhã, aibã misire nherê, ma tô ta hawimhã atébré dapoto mono bâ, 'Re îhãimana u'âsi mono hã. Taha wa, dapoto mono bâ ma tô dasitébré. Ma tô da'âma ropé, ropã 're dasi'ubumroi mono da. 'Re îdahãimana za'ra mono sidâpâsi, ma tô te te dama 're apisutu, ti'a hã, îwa 're îdasi'ubumroi mono zéb da hã. Niha wahum na îwa 're îdahãimana za'ra mono zéb da hã, ma tô duré te te dama 're apisutu. ²⁷Âne ma tô te te dama 're ab'manharî, sô 're danhopré mono da, niha wamhã, âté te te 're sôpêté za'ra mono da. Romhã na wanhiti 're hãimana mono ô di tô, 'Re îhãimana u'âsi mono hã. ²⁸Ta hã 're morî u'âsi ô 'wa'âhã, âne aré 're wahãimana za'ra mono ô di. Duré waihu'u pese ô 'wa'âhã, âne aré, 're wanomro mono ô di. Asô're za'ra wa'aba na te rosawêré'wa norî hã âne wama rowasu'u za'ra: "Wa norî hã îsimipodo, î'ra." ²⁹Taha wa, wa norî hã 'Re îhãimana u'âsi mono 'ra wamhã, e marî na wa za wa te âma 're rosa'rata za'ra, 'Re îhãimana u'âsi mono âma hã. E êtê'ubuzi pré oru 'manharî na wa za wa te âma 're rosa'rata za'ra. E êtê'ubuzi'a prata 'manharî na, e êtê 'manharî na wa za wa te âma 're rosa'rata za'ra. Mare di. Âne, wa te âma 're rosa'rata za'ra mono ô di za. Danhipese na da te 're îrob'manharî za'ra mono nei ô di, 'Re îhãimana u'âsi mono hã. ³⁰'Re îhãimana u'âsi mono hã dama waihu'u âna 're danomro mono ré, te te dahã za'ra sirômo ô di, ta hã. Tane nherê, âhãna ropã 're îdasi'ubumroi mono hã te za te te 're da'awada'uri, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, îsiniwî 're danomro mono da. ³¹Bãdã hã ma tô sima pisutu siro, romhã ré, danho'a te te dama î'arowairébézéb da hã. Taha wa, te âne dama roti, 're dasipizari za'ra mono da. Ni'wa hã ma tô pisutu, sena na dama rowairébé'wa da hã. Dã'â uptabi nherê, apã te te îhãiwa'udu, ma tô pisutu, 'Re îhãimana u'âsi mono hã. Apã te te îhãiwa'utuzéb zarina, ma tô âne hã dama waihu'u za'ra, ô hã dama rowairébé'wa na hã. — Âne ma tô Paru hã dama rowaihu'u siro.

³²Tawamhã dadã'â nherê, apã dahãiwa'utuzé wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô âma tato za'ra ni. Tane nherê, îhãiba amo norî hã te âne tâma nharî za'ra:

— Nimahã bãtã na wa za duré aiwapari za'ra ni, apã 're îdahãiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na. — Âne te tâma nharî za'ra.

³³ Tawamhã Paru ma tō tiwi timorĩ za'ra. ³⁴ Tane nherē, ni'wam norĩ hã ma tō Paruhu āma sasōmri za'ra. Zezusi hã ma tō saze za'ra. Aibã hã, Dizonizi'u na ĩsisi hã ma tō saze, dama rowairébé'wa norĩ siré Atena āma, dama ĩpire uptabi hã. Pi'ō hã Damarisi na ĩsisi hã ma duré saze. Duré ni'wam norĩ hã tamemhã umro na ma tō siré saze za'ra.

18

Paru hã Corĩtu āma te te ĩromhurizé wasu'u

¹ Tawamhã Paru hã ma tō watobro, Atena hawi. Corĩtu na 'ri nho'ōmo nhisi u te oto mo. ² Tawamhã, Corĩtu u wisi wamhã, ma tō zudezu norĩ siré hã sōpētē aibã hã, ĩmro me. Atira na aibã nhisi hã. Pōtu na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma ĩwaptã'ázé hã. Roma na 'ri nho'ōmo nhisi hawi ma tō ĩwana aimasisi zahuré, timro me, Itaria na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi. Pi'ō nhisi hã Prisira na. Caradiu na danhib'apito uptabi nhisi hã ma tō zudezu norĩ hã satōrĩ za'ra, Roma na 'ri nho'ōmo nhisi hawi, ĩsiti si'aba're da. Taha wa, ma tō Corĩtu u aimasisi zahuré, Atira norĩ hã. Ta norĩ hã te te sabu zahuré da, ma tō ĩtēme timorĩ zahuré, Paru hã. ³ Tawamhã, tame te oto ĩ'rata tinhamra zahuré, ĩsimromhuri za'ra hã aiwa wa. Romhã 'manharĩ na 'ri'wa, ta norĩ hã. Taha wa, ma tō siré tihãimana za'ra a'ã, siré te te romhuri za'ra da. ⁴ Tawamhã sabadu sidãpãsi, ma tō nasi dama rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzéb āma, Zezusi hã da te 're saze za'ra mono da, zudezu norĩ hã, deredu norĩ zama.

⁵ Tawamhã tamomo ma tō Sira norĩ hã ĩtēme aimasisi zahuré, Masédoniza hawi, Timotiuhu me. ĩtēme simasisi wamhã, Paru hã ma tō Zezusihi wasu'uwē na si romhuri u'ãsi oto. Zudezu norĩ ma, te Zezusi hã tãma wasu'u za'ra, ō hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na hã. ⁶ Tane nherē, ĩwasu'u hã ma tō tiwi wē'ō za'ra. Timreme wasété na ma tō siwi azã, Paru hã. Taha wa, Paru hã ma tō ti'uzã zapru wami, damreme wasété na āma dá'ã tō da. Te tãma nharĩ za'ra:

— E ĩnhirowahutuzéb zarina te za ropipa u 're anomro aba mo. Mare di. Asi'uihã na te za 're asisimini za'ra wa'aba mo. Zudezu'ō norĩ u si wa za oto 're ĩne, ta norĩ ma si te 're rowasu'u za'ra mono da oto, ĩwasu'uwē na hã. — Āne te tãma siwasu'u za'ra.

⁷ Tawamhã zudezu norĩ te, rowahutuzém hawi, ma tō oto watobro. Aibã nhorōwa u ma tō ázé, Tisizu Zusituhu nhorōwa u. Ta hã zudezu'ō, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono āma 're ĩwata mono. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb zababa, te 're sa, Tisizuhu nhorōwa hã. ⁸ Tawamhã rowahutuzéb āma 're da'anhimĩ'rui mono 'wa hã ma tō saze Wanhib'apito hã, Crisipu na ĩsisi hã. Duré, uburé ĩsōrōwa āma ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã ma duré saze za'ra. Corĩtu āma 're ĩdasi'ubumroi mono zama ma tō da'ahã na saze za'ra ni, Zezusihi wasu'uwē hã da te wapari za'ra wamhã. Taha wa, ma tō á dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni.

⁹ Tawamhã nimahã barana, Paru hã ma tō Wanhib'apito hã sabu, danhot'ō rowi da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne. Te tãma tinha, āne:

— Aipahi tō. Dama 're rowasu'u u'ãsi mono. Sazãri tō. ¹⁰ Wa hã wa ai'rata 're ĩnhamra. Āmemhã, ĩnhĩb'a'uwē hã ahã di. Taha wa, ni'wa hã rowasédé te te ai'āma 'manharĩ waihu'u ō di za. — Āne te tãma tinha.

¹¹ Taha wa, te Paru hã tame 're sãmra, te te dama 're rowahutu mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na hã. Tame 're sãmra mono ré, ma tō āma tiwahu, misi wahum na duré ĩhãiba amoi wãiwab u.

¹² Tawamhã Darizu hã ma tō si'apito, Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Romanu norĩ ma, roti'wa zadawa para, ma tō si'apito, tame te te dama 're roti mono da. Tawamhã zudezu norĩ hã ma tō Paruhu zada si'rã'ōtō. Taha wa, ma tō siwi ti'ã, dama rowairébé'wai u. ¹³ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tō Paru hã tãma wasu'u za'ra, Darizuhu ma. Āne te tãma rowasu'u za'ra:

— Ā hã aibã hã te sima wē, rosa'rata na te te dama āma azaprĩ mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zém na hã. Wanhimiroti 'rata zarina 'Re ĩhãimana u'ãsi mono āma 're wawata tō za'ra mono da, te za da'āma azaprĩ, aibã hã. — Āne te tãma rowasu'u za'ra.

¹⁴ Tawamhã Paru hã te aré timreme hã waze, tãma siwasu'u za'ra da. Tane nherē, mreeme ō ré, ma tō danhib'apito Darizu hã āma sōzã, zudezu norĩ ma, te te rowasu'u da. Āne te tãma nharĩ za'ra:

— Zudezu norĩ, marĩ ĩpire hã te te 'manharĩ wasété 'wa'áhã, wa aré asadaihu'u za'ra wa'wa. ¹⁵ Tane nherē, ānei ō di. Taré ĩmreme zō te pibu da, ma tō we ĩtēme asiwi ĩsaprōni 'wa. Asimirowasu'u za'ra wa'aba zarina, duré danhisi na, duré asimiroti za'ra wa'aba zarina ĩmreme zō te ĩpibu da si, ma tō we ĩtēme asiwi ĩsaprōni 'wa. Taha wa, te āma rowairébé ō di za. A norĩ wa'wa hã asi'uihã na te za āma ĩrowairébé za'ra wa'wa. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra.

¹⁶Tawamhã da'wapéi'wa norĩ ma, ma tũ 'ru za'ra, rob u te te sate mono da, zudezu norĩ hã. ¹⁷Tawamhã ma tũ aibã hã siwi ti'ã, rowahutuzéb ãma 're İda'anhimĩ'rui mono 'wa hã, Sõtēni na aibã nhisi hã. Tawamhã ma tũ siwi azã, dama rowairébézé nho're ãma. Te te siwi azãri nherē, te te ãma rosa'rata õ di, apito Darizu hã.

Paru hã Ātizotiza u apã ĩmorĩzé wasu'u

¹⁸Tawamhã Paru hã bātã ahã na ma tũ nhamra, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Tawamhã ma tũ oto İsavei'wa norĩ ma siwasu'u za'ra, morĩ da oto, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Prisira norĩ hã ma tũ İme tineb zahurē, Atiraha me, Sētireza na 'ri nho'õmo nhisi u. Sētireza ãma sãmra ré, ma tame 'rã pari ni Paru hã, marĩ na 'Re İhãimana u'ãsi mono ma, te te İropisutuzém na, te te sina tãma uwaimrami wa, te te ãma İ'uwaimrami na İwaih'uuzéb da. Ta hawĩ rowa'u'u na uba'renem na ma tũ dame ai'aba're, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. ¹⁹Tamomo si'aba'rei wamhã, ma tũ aihutu, Épėzu na 'ri nho'õmo nhisi u. Prisira norĩ hã te za oto İsa'u aimasisi zahurē tame, Atiraha me. Tawamhã tame sãmra ré, ma tũ Paru hã azé, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u. Tame ma tũ zudezu norĩ me marĩ wasu'u na sima ãma rowasu'u za'ra. ²⁰Tawamhã ma tũ siwi ãma ropti, a'ã hãimana da, İratab za'ra. Tane nherē, te te sina saze za'ra õ di, Paru hã. ²¹Taha wa, ma tũ tãma nharĩ za'ra asa, ãne:

— 'Re İhãimana u'ãsi mono te te İma waihu'u wapsi, wa za we atēme İmorĩ 'wa apã. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

Tawamhã rowa'u'u na uba'renem na ma tũ mo, Épėzu hawĩ. ²²Sėzareza u, ma tũ oto wi. Ta hawĩ, te duré mo, Zeruzarē u awa'awi. Tame, ma tũ si'aba're na sawi za'ra, İsavei'wa norĩ hã. Tawamhã ta hawĩ, ma tũ duré mo, Ātizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi 're, 'ri nho'õmo u. Tame te a'ã nhamra oto.

²³Tawamhã Ātizotiza ãma sãmra parimhã, ma tũ duré mo Paru hã, Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Prizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba zama. Daza'rui wa'wai baba 're morĩ ré, ma tũ Zezusihĩ zazei'wa norĩ hã te te 're apawapto, hãimana nhiptete na si 're nomro mono da.

Aporu hã Épėzu ãma duré Corĩtu ãma te te İromhurizé wasu'u

²⁴Tawamhã aibã hã, zudezu norĩ siré hã ma tũ wi, Épėzu u, Aporu na İsisĩ hã. Aresãdiriza na 'ri nho'õmo nhisi ãma İpodo, ta hã. Mreme wabzuri waihu'u pese di. Duré 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na İbaihã na da te ãma 're İrob'ui'éré za'ra mono hã tãma waihu'u pese di. ²⁵Wanhib'apito 're İmorĩ wē zém na ma tũ da te tãma 're romnhoré za'ra. Taha wa, mreme nhiptete na ma tũ İ'uwaibaba si te te dama 're rowahutu, Zezusihĩ wasu'u na hã. Tane nherē, uburē Zezusihĩ wasu'u hã zahadu te te waihu'u õ di. Dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, Zuwã, ã dawabzuri te te dama 're İwasu'u mono si ma tũ waihu'u, Aporu hã. ²⁶Tawamhã pahĩ ãna ma tũ dama rowahutu na sãna'rata, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma. Tawamhã Prisira norĩ hã Atiraha me İsimirowasu'u hã te te wapari zahurē wamhã, tinhorõwa u ma tũ saprõni zahurē, Zezusihĩ wasu'u wē hã te te tãma waihu'u pese zahurē da, 're İdanomro mono zép tém na 'Re İhãimana u'ãsi mono te te İpisutu na. ²⁷Tawamhã Aporu hã ma tũ sima rowē, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da. Taha wa, Épėzu ãma İsavei'wa norĩ hã ma tũ ãma ana, Aporuhu ãma. Rob'ui'éré hã ma tũ tãma sõmri za'ra, Ataza u te te siré ãri da. İsavei'wa norĩ hã te te siwi ãri wē da, ma tũ ãma wada'uri za'ra. Tawamhã Aporu hã Ataza u wisi wamhã, ma tũ İsavei'wa norĩ hã pawapto pese za'ra, 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimizawi pese zéb zarina te te 're İsave za'ra mono norĩ hã. ²⁸Tawamhã mreme nhiptete na te nasi zudezu norĩ ma tũ tãma ãma wa'rãmi za'ra. 'Re İhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, ma tũ nasi tãma rowasu'u za'ra danho'a, Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re İhãimana u'ãsi mono te te İpisutu na sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. Zudezu norĩ hã te te ãma wa'rãmi za'ra neza, Zezusihĩ zazei'õ'wa norĩ hã. Tane nherē, Aporu hã ma tũ aiwétési ãma ai'uté za'ra, zudezu norĩ ãma, tinhimirowasu'u na.

19

Paru hã, Épėzu ãma romhuri na te te İsãna'ratazé wasu'u

¹Aporu hã Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma sãmra ré, ma tũ Paru hã ro'razã, Épėzu u sa'a nhisi baba. Tame ma tũ Zezusihĩ zazei'wa norĩ hã sõpētē za'ra. ²Taha wa, ma tũ sadanharĩ za'ra:

— E saze za'ra wa'aba wamhã, ma tũ 'Re İhãimana u'ãsi mono hã Tipē'ėzani hã aima sõmri za'ra wa'wa. — Āne ma tũ sadanharĩ za'ra.

Tawamhã asa te tãma siwasu'u za'ra:

— Mare di, zahadu wa te wapari za'ra õ di, İpē'ėzani 're İhãimana mono zé wasu'u hã.

³Taha wa, ma tũ duré sadanharĩ za'ra, Paru hã:

— E 'wa simirowahutu zarina ma tō â dawabzuri hā i' manharī za'ra wa'wa bété.

Tawamhā asa te duré tāma nharī za'ra:

— Zuwāhā nhimirowahutu zarina wa tō 'manharī za'ra ni.

⁴ Tawamhā ma tō duré Paru hā tāma nharī za'ra:

— Zuwā hā dawasété wi 're idasipizari za'ra mono norī ma si, ma tō â dawabzuri hā te te dama 're ab' manharī. Izarazéhé nhihudu norī ma, ma tō te te 're roti, isa'u datéme iwi hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Danho'reptui'wa na, tō Zezusi hā. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra.

⁵ Tawamhā Paruhu nhimirowasu'u hā te te wapari za'ra wamhā, tō sena Wanhib'apito Zezusihī zazei uptabi 'wa na isiwasu'u za'ra zéb zarina, ma tō â dawabzuri hā 'manharī za'ra, ta norī hā. ⁶ Taha wa, Paru hā ma tō tinhib'rata na 'rā upi za'ra. Te te 'rā upi za'ra wamhā, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā Tip'ēzani hā tāma sōmri za'ra. Taha wa, te oto damreme tāma iwaihu'u za'ra ō na dama rowasu'u za'ra, hāiba mono bā. Timreme nai ō nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono, Tip'ēzani na te te tāma iwaihu'u za'ra zéb zarina, te oto mreme zu. 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na te duré dama rowasu'u za'ra. ⁷ Ta norī hā, átē 12 na ihāiba za'ra hā.

⁸ Tawamhā Paru hā te nasi āza, zudezu norī te, rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da. A'amo si'ubdatō, ma tō āma ai'utō, tame te te dama 're rowahutu mono ré hā. Da te tāma 're nharī za'ra mono nherē, pahi āna ma tō te te dama 're rowasu'u, da te 're saze za'ra mono da. 'Re ihāimana u'āsi mono, za da'āma 're isib'a'uwē mono zém na da te 're saze za'ra mono da, ma tō te te dama 're roti. Taha wa, ni'wam norī hā ma tō saze za'ra. ⁹ Tane nherē, ni'wam norī hā te te saze za'ra ō di, p'ē tete za'ra wa. Wanhib'apito 're imorizéb zarina 're idanomro mono zép te wasu'u hā ma tō tiwi wē'ō za'ra, danho'a, mreme wasété na. Taha wa, Paru hā ma tō tiwi timorī za'ra, rowahutuzém hawi. Zezusihī zazei'wa norī hā ma tō te te simro, Tiranuhu na aibā nhisi te, romnhorézéb u. Awē sidāpāsi, ma tō tame te te tāma 're rowahutu za'ra oto. ¹⁰ Tame te te dama 're rowahutu mono ré hā, maparane ma tō āma tiwahu. Taha wa, aihīni Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're isi'ubumroi mono hā, ma tō Wanhib'apito nhimiroti hā wapari za'ra, zudezu norī hā, duré zudezu'ō norī zama.

Sewaha 'ra norī wasu'u

¹¹ 'Re ihāimana u'āsi mono, ma tō Paru hā pawapto, marī dama i' manharī waihu'u'ō hā te te dama 're ab' manharī mono da, iwē hā. ¹² Romhurizéb da, i'uza wē nhisiwi, te te sima 're i'mazai mono hā ma tō da te 're waibu, ihāzē ré norī ma, te te 're 'wasari mono da. Isu'u u'ōzéb zama ma tō duré da te 're waibu, ihāzē ré norī hā te te 're upi za'ra mono da. Te te 're upi za'ra mono wamhā, ma tō 're séptá'á za'ra. Wa'uburé norī hā ma tō duré dahawi 're wairébé. ¹³ Tawamhā ni'wam norī hā zudezu norī hā wa'uburé te te dama 're sāmra za'ra mono da, 're inomro mono norī hā ma tō si'āma rosa'rata za'ra, Wanhib'apito Zezusihī zadawa para, wa'uburé te te dama 're sāmra za'ra mono da oto, Paruhu ne. Ta norī hā Zezusihī zazei'ō'wa nherē, Zezusihī zadawa para newa, te oto tāma rob'ru za'ra, wa'uburé ma, āne:

— Zezusi hā Paru te te dama iwasu'u hā taha zadawa para, wa aimā rob'ru za'ra wa'aba ni, dahawi aiwairébé aba da. — Āne te nasi tāma rob'ru za'ra.

¹⁴ Aibā norī hā 7 na ihāiba hā ma tō āne hā 'manharī za'ra. Séwa na imama nhisi za'ra hā. Sasedoti ipire aré, imama hā. ¹⁵ Tawamhā, nimahā bātā na Sewaha 'ra norī hā te te tāma rob'ru za'ra wamhā, wa'uburé te asa tāma nharī za'ra, āne:

— Zezusi hā wa tō waihu'u. Paruhu zama wa tō duré waihu'u. E 'wam norī hā bété, a norī wa'wa hā. Te aiwaihu'u za'ra wa'aba ō di. — Āne te asa tāma nharī za'ra, Sewaha 'ra norī ma.

¹⁶ Tawamhā, wa'uburé ré 're imorī hā zahadu wa'uburé te te réme ō wa, sa'ētē, ma tō sō sime za'ra, Sewaha 'ra norī zō. I'uza hā ma tō tiwi hāiwazu za'ra. Ma tō duré te te hāiba hāpré za'ra. Taha wa, Sewaha 'ra norī hā ai'urēwi ma tō sisa're, wa'uburé ré 're imorī wi hā. ¹⁷ Tawamhā taha wasu'u hā da te wapari za'ra wamhā, ma tō tapahi za'ra ni, Zezusihī zadawa para newa, marī hā duré da te 're 'manharī za'ra mono tō da. Aihīni, ma tō iwasu'u hā wapari za'ra ni, Épézu āma 're isi'ubumroi mono norī hā, zudezu norī hā, duré zudezu'ō norī hā. Tawamhā da te sazei uptabi za'ra ō nherē, ma tō aihīni āma tawata za'ra ni, Wanhib'apito Zezusihī āma. ¹⁸ Ni'wam norī hā te te 're saze za'ra mono ō ré, abzé te te 're i' manharī za'ra mono zém na ma tō siwasu'u za'ra danho'a, tiwasédé te te 're i' manharī za'ra mono zém hawi isipizari za'ra na hā. ¹⁹ Duré ahā na abzé 'manharī'wa norī hā ma tō ibaihāi mono bā siwi sa'wa simisutu, abzé 'manharī na rob'ui'éré ré hā. Tawamhā ma tō āma ro'o za'ra, danho'a. Wa'ābā za'ētē nherē, ma tō āma ro'o za'ra. ⁵⁰ miu na étē'ubuzi'a prata zapotore na iwa'ā hā, simisutu hā. ²⁰ Wanhib'apito mreme hā dama pire di oto. Daro mono bā ma tō da te āma ropé. Taha wa, da'ahā na ma tō da te 're wapari za'ra oto.

Épézu āma ro'wa'rutuzé wasu'u

²¹ Tawamhā āne na romhāimana pari, ma tō Paru hā 'rāwi sima waihu'u, Zeruzarē u morī da, Masédoniza wa'wai baba, duré Ataza wa'wai baba. Taha wa, te sima tinha, āne: “Zeruzarē u ĩmorī parip si, Roma na 'ri nho'ōmo nhisi u ĩmorī da, wa duré ĩsima wē, te dazabu da.” Āne ma tō sima waihu'u.

²² Tawamhā tipawapto'wa norī hā ma tō satōrī zahuré, Timotiu norī hā, Erasituhu me, ĩwana neb zahuré da, Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. Neb zahuré za'u hā Paru hā te a'ā nhamra, Azi'a āma.

²³ Tame sāmra ré, Wanhīb'apito 're ĩmorīzéb zarina 're ĩdanomro mono zép té wasu'u hā da te waparī za'ra wa, ma tō ro'wa'rudu hā dawi watobro, Épézu āma hā. ²⁴ Aibā hā Demetirizu na ĩsisi hā étē'ubuzi'a prata na rob'manharī'wa hā ma tō ro'wa'rutu na sāna'rata. Rob'manharī ĩsryre te te 're ab'manharī, Demetirizu hā. Di'āna na romhāiba nhisi 're ĩsimasa mono zém ne hā 'ri ĩsryre te te 're ab'manharī, étē'ubuzi'a prata na. Tāma ĩromhuri'wa norī hā pawa'ābā za'ētē di, rob'manharī ĩsryre wa'ābā zarina. ²⁵ Tawamhā Demetirizu hā ma tō tāma ĩromhuri'wa norī zō tihārā za'ra. Siré ĩ'manharī'wa norī zō zama te duré sō tihārā za'ra. Ītēme sihutu wamhā, te tāma nharī za'ra, āne:

— A norī wa'wa hā te za ĩwaparī pese za'ra wa'wa. Wanhimiromhuri wa'ābā na wa tō aré wanhibro pese za'ra ni. ²⁶ Āhāna, asi'uihā na ma tō Paruhu nhimiroti hā ĩwaparī za'ra wa'wa. ĩsimiromhuri hā ma tō duré ĩ'madā'ā za'ra wa'wa, āme Épézu āma hā duré uburé Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi 'remhā. Ta hā ma tō te te dama 're anharī, 're ĩwahāimana za'ra mono zém hawi, 're dasipizari za'ra mono da. Da'ahā na ma tō saze za'ra ni, ĩsimirowahutu na hā. Marī hā danhib'rata na da te 're ĩ'manharī za'ra mono hā tō sena ĩwaihu'u pese ō di, u, āma 're ĩdawata za'ra mono da hā. Āne te te dama 're rowahutu, ta hā. ²⁷ Taha wa, romnhimnhasi di, wanhimiromhuri za'ra hā da te dasiwi wē'ō za'ra ō'umnhasite. Tawamhā e wanhimiromhuri si te za dasiwi wē'ō za'ra ni. Mare di. Di'āna ĩwaihu'u pese te, 'ri wamri hā te za duré dasiwi wē'ō za'ra ni. Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma uburé 're ĩdasi'ubumroi mono hā, āma 're ĩdawata za'ra mono zé hā te za da te dasima 're wasu'u wasété za'ra, daro mono bā āma 're ĩdawata za'ra mono zé hā, tō ō hā Di'āna na ĩwaihu'u pese wamri hā. Ta hā dama tarére wa, te za tō da te dasiwi 're wē'ō pese. — Āne te tāma nharī za'ra, Demetirizu hā.

²⁸ Āne hā ĩreme te te waparī za'ra wamhā, ma tō ab'ru za'ra ni. Ma tō 're hāsi, hārā 'rāihā na:

— Di'āna hā, ta hā ĩwaihu'upe. Danhipai u, dama siptete uptabi di. Āme, Épézu āma 're ĩwasi'ubumroi mono hā āma 're ĩwawata za'ra mono hā, wē uptabi di. — Āne ma tō 're hāsi.

²⁹ Tawamhā 'ri nho'ōmo āma ma tō dazahi hā te te ropé, 'ri wa'ōtō mono bā. Uburé ro'wa'rutu di oto. 'ri nho'ōmo āma 're ĩsi'ubumroi mono norī hā te nasi tihārā na ai'rahāri za'ra. Tawamhā Paru norī siré 're ĩneb zahuré hā ma tō dasiwi pamrami ni, Da'izu norī hā, Aritacuhu me. Masédoniza āma 're ĩsimasi zahuré mono aré, ta norī hā. Tawamhā dasi'aba'ré na ma tō ĩpano na dasiwi sari zahuré ni, dasi'rā'ōtōzéb u, da'ahā uptabi na.

³⁰ Paru hā datēme morī neza, te te dama nharī da. Tane nherē, Zesusihī zazei'wa norī hā ma tō siwi wairī, morī tō da. ³¹ Duré ĩsiwadi norī hā tame danhib'apito norī hā ma tō duré ĩtēme da'mazatōrī za'ra, te te tiwi rosawi za'ra da, dasi'rā'ōtōzéb u morī tō da, dazahi wa. ³² Marī u newa, sisatōrī wa, ma tō tamomo ubumro ni. Tawamhā dasi'rā'ōtōzéb āma ma tō 're dahāsi, damreme aimawi na. Damreme aiwab ō di. Siwa'ru te nasi āma ai'rahāri za'ra ni, dahārā na.

³³ Tawamhā zudezu norī hā ma tō aibā ma rob'ru za'ra, Aresādiri na ĩsisi ma, danho're sab da. Ma tō siwi wada'u aré Aresādiri hā, timreme na te te dawi robzāri da. Taha wa, ma tō tinhib'rada hā hāiwi dama wē, ari'iwi dasi'ubumro da, te te dama rowasu'u da. ³⁴ Tane nherē, zudezu na 're ĩhāimana mono na da te waihu'u za'ra wamhā, ma tō sa'ētē tihārā 'rāihā na 'mahārā za'ra. Āne te ōhō si 'mahārā za'ra:

— Di'āna, ta hā ĩwaihu'upe. Danhipai u, siptete uptabi di, āma 're ĩwawata za'ra mono hā, āme Épézu āma hā. — Āne te nasi sa'ētē 'mahārā za'ra ni. Dahārā hā da te sahāri su'u za'ra ō di. Maparane bātā pibuzé hā ma tō da'āma ai'utō, da te nasi 'mahārā za'ra ré.

³⁵ Tawamhā 'ri nho'ōmo āma danhib'apito pazaparī'wa hā ma tō dazadawa uwati, ari'iwi dasi'ubumro da. Tawamhā dawarōtā'ā wapsi, te oto dama roti, āne:

— Épézu āma 're ai'ubumroi wa'aba mono norī, ĩwaparī pese za'ra wa'aba. Wa norī hā āme Épézu āma 're ĩwasi'ubumroi mono hā Di'āna hā ĩwaihu'upe 're ĩsa mono zé hā wa wa te 're 'madā'ā pese za'ra, 'ri hā. Di'ānahā hāiba ne étē 'manharī hā hāiwa hawi watēme we ĩwaptā hā taha zama, wa wa te 're 'madā'ā za'ra, āme. ³⁶ Tawamhā āne hā ni'wa te te wawi sawi waihu'u za'ra ō di za. Taha wa, te za aiwaimri ai'hāimana za'ra wa'wa, marī na wa

te rosa'rata pese za'ra āna, wa te 'manharī za'ra tō da. ³⁷ Aibā norī hā we asiwi ĩpamrami 'wa hā, Di'āna ĩsabzēm hawi, marī na sipsaihuri zahuré ō di. Pi'ō hā āma 're ĩwawata za'ra mono hā te te wasu'u wasété zahuré ō di duré. ³⁸ Āne wamhā, Demetirizu hā, duré tāma ĩromhuri'wa norī zama marī ĩwasété na te te tāma nharī za'ra da, āwa wei wama siwasu'u za'ra ō di za. Dama rowairébé'wa norī u si te za wasu'u za'ra. Tamep si dawasété na dama ĩnharizé hā. ³⁹ Wazadawa pibu za'ra wa'aba da, wazō aihārā ze za'ra wa'aba wamhā, wa za āme wasi'rā'ōtō waré ni, rowé na 're ĩwahāimana za'ra mono zéb zarina, wawaimri na. ⁴⁰ Ā bātā na wasi'rā'ōtō waré ō wa, romnhimimnhasi di, wanhib'apito nhimiroti, wa te ĩ'madā'ā za'ra ō zarina, wazada sahi ō'umnhasite. Marī hā hāimana ō nheré, ma ro'wa'rudu hā watobro. Wasi'rā'ōtōzém na ni'wa te te wazadanharī za'ra wamhā, e niha wa za asa tāma rowasu'u za'ra ni. Asa wa te tāma rowasu'u waihu'u za'ra ō di za. — Āne te dama roti, danhib'apito pazapari'wa hā.

⁴¹ Āne na te te dama roti parimhā, ma tō dama rob'ru, dawairébé da oto.

20

¹ Tawamhā damreme 'wa'rudu hā ma tō sahāri za'ra ni. Rowé di oto. Rob u'āsi nomro wamhā, Paru hā ma tō Zezusihi zazei'wa norī zō tihārā za'ra. Taha wa, ma tō tāma roti za'ra, siptete sina 're hāimana za'ra mono da. Tawamhā, ma tō oto tāma siwasu'u za'ra, za oto ĩmorī na hā. Taha pari, te oto mo, Masédoniza u.

Paru hā Zeruzarē u apā ĩmorizé wasu'u, Masédoniza wa'wai baba

² Tawamhā Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, ma tō ro'razā, Paru hā. Daza'ruī mono bā 're morī ré, ma tō ĩsazei'wa norī hā pawaptob za'ra ĩsimiroti na, siptete sina 're hāimana za'ra mono da. Taha parip si, ma tō mo, Deresiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u. ³ Tame sāmra ré, ma tō a'mo si'ubdatō āma ai'utō. Tawamhā ma tō sima rosa'rata, Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u morī da. Tane nheré, rowa'u'u na uba'renem na sébré ō ré, ma tō wapa, zudezu norī te te sima ĩhāiba za're zé wasu'u hā. Taha wa, ma tō sima āma saprī, ti'ai babap si apā morī da oto, Masédoniza wa'wai baba. ⁴ Morī wamhā, aibā norī hā ma tō ĩsiré ai'aba'ré. Ta norī nhisi za'ra hā, āne: Sopaturu hā Pirōhō 'ra hā, Bereza āma 're ĩsāmra mono, duré Aritacu norī, Seduduhu me, Tesaronita āma 're ĩsimasisi zahuré mono hā, duré Da'izu, Derebi āma 're ĩsāmra mono hā, duré Titicu hā Toropimuhu me, Azi'a āma 're ĩsimasisi zahuré mono hā, duré Timotiu hā. ⁵ Ta norī hā ma tō wawana ai'aba'ré, Torowadi na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tame ma tō wazō mapari za'ra. ⁶ Tawamhā ĩ'u'ētē duptoi'ō na dasa da te huri parip si, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi hawi wa tō wanem ni, Torowadi u rowa'u'u na uba'renem na. Bādā 5 na ma tō wa'āma ai'utō, tamomo wasi'aba'rei ré. Tame, wa tō wasi'āma aihutu ni apā, aibā norī hā wawana ĩsi'aba'ré norī āma. Romhuri misi, ma tō wa'āma ai'utōrī za'ra, tame wasi'ubumroi ré.

Paru hā Torowadi āma te te ĩromhurizé wasu'u

⁷ Tawamhā sabadu barana wa tō wasi'rā'ōtō ni, tame ĩsazei'wa norī hā 're ĩsi'ubumroi mono norī me, ĩ'u'ētē wapu hā wa te huri da. Tawamhā Paru hā sisa'u ma tō wama roti za'ra, awé za oto morī na dā'āsina. Simiroti za'ētē na te mara wa'wam nheré, zahadu wama roti za'ra. ⁸ Tamemhā rob'uiwézé hā ahā di, hāimo ĩwasi'ubumrozéb āma hā, si'ubdatō 'ri 're si'uzusi āma hā. ⁹ Tawamhā 'ritéi'wa hā, Eticu na ĩsisi hā ma tō 'ri zadazāri āma nhamra, Paru hā te te wama roti za'ra ré. Simiroti za'ētē wamhā, aptā'ā di, 'ritéi'wai ma hā. Aptā'ā uptabi wa, ma tō nhono. Sōtō pese ré, ma tō waptārā ti'ai u, hāimo 'ri zadazāri hawi. Tawamhā dā'ā sirōmo, ma tō siwi ti'ā. ¹⁰ Taha wa, Paru hā ma tō ĩtēme si'ra. Te te ĩtēme si'rai wamhā, ma tō tāma aiwē'ē. Tawamhā ma tō ĩré pahato, te te sa'ra da. Tawamhā āne ma tō dama tinha: — Aipē'ēwara za'ra wa'aba tō. Hāiba ré, te nomro. — Āne te dama tinha.

¹¹ Taha pari, ma tō apā sai'u. ĩ'u'ētē wapu hā ma tō te te wē'ē oto. Taha pari, ma tō te te tāma sōmri, ĩsiré ĩsi'ubumroi norī ma. Tawamhā te ĩme tisa za'ra. Taha pari, te duré tāma roti za'ra. Te te tāma roti za'ra ré, ma tō tiwi tirowa'a. Rowa'a wamhā, ma tō oto tiwi timorī za'ra. ¹² Tawamhā 'ritéi'wa hā hāiba ré ma tō siwi saprō, ĩsōrōwa u. Ta hā ma tō tāma rowé wazere za'ra, ĩsazei'wa norī ma hā.

Paru hā Torowadi hawi Miretu u ĩmorizé wasu'u

¹³ Tawamhā wa norī hā wa tō asisi ni, rowa'u'u na uba'renem na. Taha na wa tō ai'aba'ré ni, Asōsi na 'ri nho'ōmo nhisi u, Paruhu zō tame wanhimipari za'ra da. Paru hā ma tō sima pisutu aré, ti'ai baba āma morī da. Taha wa, tamomo te za wa'āma tiwisi za'ra. ¹⁴ Tawamhā Asōsi u wisi wi, ma tō watēme tizébré za'ra, rowa'u'u na uba'renem na. ¹⁵ Tawamhā taha na wa oto ai'aba'ré ni, Mitireni na 'ri nho'ōmo nhisi u. Awēpsi, ma tō duré uba'rene hā waré wara, Ti'osi na rob're za'iti nhisi wa'wai baba. Tawamhā awé amo na ma tō wi, Samo na rob're za'iti nhisi u hā. Tawamhā awēm na si wa tō oto aihutu ni, Miretu na 'ri nho'ōmo

nhisi u hã, uba're nhimizahãrizéb u. ¹⁶ Paru hã ma tô aré sima rosa'rata, Épézu u hã sipa tã da, Zeruzarê u wisi su'u da. Taha wa, Azi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi âma sãmra zeï ô di oto. Pêtecoti na båtã wana, Zeruzarê u ïwisi su'u da si, ma tô sima wê, Paru hã.

Paru hã Épézu âma da'madã'ã'wa nori ma, te te ïrotizé wasu'u

¹⁷ Tawamhã Paru hã Miretu âma sãmra ré, ma tô da'mazatõ, Épézu u, ïsazei'wai 'madã'ã'wa nori zõ ïtême si'aba'rê da. ¹⁸ ïtême sihutu wamhã oto, ma tô âne tãma rowasu'u za'ra, Paru hã:

— A nori wa'wa hã ma tô ïnhimiromhuri na ïwaihu'u za'ra wa'wa, asiré 're ïhãimana za'ra wa'aba mono ré hã. Azi'a u âma ïwisi na'rata zém hawim haré, duré aihawi wa'aba za ïmorizéb u hã ma tô âne na hã ïãma ïwaihu'u za'ra wa'wa. ¹⁹⁻²¹ ïsina 're ïwata mono âna, wa tô Wanhib'apito ma si te 're romhuri u'âsi. Zudezu nori hã nasi ïzada siwada'uri za'ra wa, ïma ropire uptabi di. Taha wa, ïwawa sina, wa tô te tãma 're romhuri, Wanhib'apito ma. Tane nherê, ïwasu'uwê hã te aiwi wasu'u zazãri za'ra wa'aba ô di. Âne na ma tô ïãma ïwaihu'u za'ra wa'wa. Danho'a wa tô te aima âma 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'ri baba zama. Zudezu nori ma, duré zudezu'õ nori ma zama, wa tô te tãma 're roti pese za'ra, tiwasété wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ïhãimana u'âsi mono niwi 're nomro mono da, Wanhib'apito Zezusi hã te te 're saze za'ra mono da. ²² Âhãna Zeruzarê u wa za mo, 'Re ïhãimana u'âsi mono pë'ézani te te ïma ïwaihu'uzéb zarina. Tame za marí hã ïzõ ïwatobro hã te waihu'u õ nherê, wa za mo. Tane nherê, wa za mo tã. ²³ 'Ri nho'ômo mono bã 're ïmorí ré, ma tô 'Re ïhãimana u'âsi mono pë'ézani hã te te ïma 're awaihu'u, âne: Tame, te za dazazéb 're ïnherê ni. Ropire hã wa za tô te 're sépata. ²⁴ Tane nherê, ïhãiba ré 're ïmorí da hã, ïhãiba hã te ïsima sawi ô di. Wanhib'apito Zezusi hã ma tô ïnhimiromhuri hã ïma tisõ, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimizawi pese zé wasu'u na te dama 're sadawa wasu'u mono da. ïnhimiromhuri hã te tãma âma uwaimrami da, wa ïsima wê, taha si.

²⁵⁻²⁷ — Airo mono bã, te 're aiwaimrami aba mono ré hã, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhãimana u'âsi mono, da'âma 're ïsiba'u'uwê mono zé wasu'u na hã. Tawamhã niwamhã 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti hã te aiwi wasu'u zazãri aba ô di. Mare di. Âhãna, wa hã Paru, wa ïsina waihu'u, za ïzabu na sahu za'ra wa'aba ô na dã'âsina. E tawamhã ïnhimiromhuri na te ai'ãma upa za'ra wa'aba bã, te za asõ'reptuzé hã asiwi ïmanhimini wa'wa. Mare di. Asi'uihã na te za asisimini za'ra wa'wa 'rãwi. Âne na hã tô sena wa tô waihu'u. ²⁸ Taha wa, te za 're asi'madã'ã' pese za'ra wa'aba mo, 're anomro wê wa'aba mono da. Duré ïsazei'wa nori hã te za 're ï'madã'ã' pese za'ra wa'aba mo, siré 're ïsira'õtõ mono nori hã. 'Re ïhãimana u'âsi mono pë'ézani hã ma tô sima aipusutu za'ra wa'wa, ïsazei'wa nori hã tãma 're 'madã'ã' za'ra wa'aba mono da. Ti'ra wapru na ma tô ïsazei'wa nori hã wa'ã, tite da. Taha wa, pone'ërebã 'madã'ã'wa nori ne, te za 're ida'madã'ã' pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhib'a'uwê nori hã. ²⁹ Aihawi ïmorí za'ra wa'aba wamhã, ni'wam nori hã te za we asõ ai'aba'rêi wa'wa. Abaze zahi, pone'ërebã da, 're ïsahi za'ra mono ne, te za asada tihazih za'ra wa'wa. Tinhimirowahutu wasété na te za asada tihãimana za'ra wa'wa. Ai'ãma pë'ézé za'ra wa'aba ô di za. Âne wa tô ai'ãma waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. ³⁰ Duré ni'wam nori hã asiré wa'aba nherê, te za aima sadawa hapesé za'ra wa'wa, ïsiniwi 're anomro aba mono da, ïsazei'wa nori hã uburé ïsiniwi 're nomro mono da. ³¹ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ta nori wi. Te aima 're roti za'ra wa'aba mono ré hã, ma tô si'ubdatõ ïãma tiwahu. Rowa'a na wa tô aihãiba mono bã te aima 're roti za'ra wa'wa, barana zama, ïwawa sina. Roti hã niwa te aiwi sazãri za'ra wa'aba ô di. Taha wa, ma'ãpé ïnhimiromhurizém na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono za.

³² — Âhãna hã 'Re ïhãimana u'âsi mono ma, wa za oto airême za'ra wa'wa, taha si te te 're ai'madã'ã' za'ra wa'aba mono da oto. ïsimizawi pese zé wasu'u na te za 're asõpré u'âsi aba mo. Ta hã te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, ïsaze za'ra wa'aba zém na aiprédup sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Uburé marí ïwê hã tinhib'a'uwê nori ma, te te 're ïanhomri mono hã te za duré aima sòmri za'ra wa'wa, ate za'ra wa'aba da oto. ³³ Wa hã danhibrob zõ, te 're rob'ruiwapari mono ô di, rob'uiprägém na duré da'uza na. ³⁴ Duré ïhãimanazéb da, wa tô ïnhib'rata na te 're romhuri, ïsiré nori hãimanazéb da zama. Âne na ma tô a nori wa'wa hã asiwi ïwaihu'u za'ra wa'wa. ³⁵ ïnhimiromhuri pese na wa tô aima âma asanho za'ra wa'wa, sib'uware na 're ïhãimana za'ra mono nori hã wanhimimiromhuri na wa te âma 're pawaptob za'ra mono da. Wanhib'apito Zezusih mreme na te za 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Âne ma tô wama waihu'u za'ra: "Ni'wa hã marí na te te dawari wamhã, da te tãma sòmri wamhã, tãma rowê di. Tane nherê, te te 're ida'azari mono ma hã ïsipai u tãma rowê uptabi di." Âne Wanhib'apito Zezusih mreme hã. — Âne ma tô Paru hã da'madã'ã'wa nori ma waihu'u za'ra.

³⁶ Tawamhã Paru hã mreme parimhã, ma tô da'madâ'â'wa norî me hi'râtîtô asimro, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. ³⁷ Mreme zusi pari, wawa sina ma tô Paru hã nasi tinho'utu awaibu, te te sawi za'ra da, âma pê'êzé za'ra wa. Ma tô duré nasi tob'rata hârâ za'ra. ³⁸ Za niwamhã te te İhâiba pibui za'ra ô na tâma siwasu'u za'ra wa, âma pê'êzé uptabi za'ra di. Tawamhã ma tô İme ai'aba'rê, rowa'u'u na uba'reneb u.

21

Paru hã Zeruzarê u İmorîzé wasu'u 'râsudu

¹ Tame wa tô oto wasisawi za'ra ni. Taha parip si, wa tô wasima wapâ za'ra ni. Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tô oto waré tiwara za'ra awa'awi, Cosi na rob'rê za'iti nhisi u. Tamomo wasihutu wamhã, awêpsi, wa tô duré ai'aba'rê ni, Rodisi na rob'rê za'iti nhisi u, uba're nhimizahârîzêb u hã. Tawamhã ta hawi, wa tô ai'aba'rê ni, Patara na 'ri nho'ômo nhisi u. ² Tame, wa tô wasiwi sôpêtê ni, rowa'u'u na uba'rene hã, Penisiza na danhipti'a nho'ômo nhisi u İwara da hã. Tawamhã taha na wasi'aba'rê da, wa tô asisi ni. ³ Uba'rene hã waré wara ré, wa tô Sipri na rob'rê za'iti nhisi hã 'madâ'â'za'ra ni, wanhimî'e niwî. Ône haré ma tô waré wara, Siriza na danhipti'a nho'ômo nhisi u. Taha wa, wa tô Tiru na 'ri nho'ômo nhisi u oto aihutu ni, tamomo da te İro'wasari hã da te sa'ra za'ra da. Tame wa tô wawairébé ni, uba're hawi. ⁴ Tame wa tô Zezusihi zazei'wa norî hã sôpêtê za'ra ni. Wasisôpêtê za'ra wamhã, romhuri misi, ma tô wa'âma ai'utôri za'ra, wasiré wasi'ubumroi ré hã. Tawamhã İsavei'wa norî hã 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani te te tâma İwaih'u'u za'ra zêb zarina, ma tô Paruhu ma roti za'ra, Zeruzarê u morî tô da. ⁵ Tawamhã bâdâ hã wasi'aba'rêzêb da hã İwa waptâ'â wamhã, İsavei'wa norî hã ma tô wasiré ai'aba'rê, â zaihâ u, 'ri nho'ômo nhiti. Aihîni ma tô wasiré ai'aba'rê, aihâ norî hã duré İmro norî hã, duré İ'ra norî me, te te wazawi za'ra da. Tame wa tô wahi'râtîtô asimro ni, supara 'ré wa, wamreme zusi da. ⁶ Wasisawi za'ra pari, wa tô asisi ni apâ uba're wawê neb 're, wasi'aba'rê da. Ta norî hã 'ri tême ma tô apâ ai'aba'rê.

⁷ Tawamhã Tiru hawi, wa tô ai'aba'rê ni. Wasi'aba'rêi wamhã, Patorema'ida na 'ri nho'ômo nhisi u, wa tô aihutu ni. Tame İsavei'wa norî hã wa tô sawi za'ra ni. Tame ma tô bâdâ hã misi wa'âma ai'utôri za'ra, İrata wasi'ubumroi ré hã. ⁸ Tawamhã awêpsi, wa tô ai'aba'rê ni, Sézarea u. Tame wa tô asimro ni, Pirihipi nhorôwa âma. Pirihipi hã Zezusihi wasu'uwê na İsavei'ô'wa norî ma rowasu'u'wa, ta hã. ⁷ na İsavei'wa norî pawapto'wa da, da te İpisutu za'ra norî me, aré 're İhâimana mono, Zeruzarê âma. ⁹ İ'ra norî sipi'ô norî hã İmro'ô za'ra hã maparane si'uiwa na İhâiba hã, te 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. ¹⁰ Tame ma tô bâdâ hã nasi wa'âma si'utôri za'ra. Tawamhã aibâ hã ma tô watême tiwisi za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi. Aibâ hã 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, Adabu na İsisi hã. ¹¹ Watême wisi wi, ma tô Paruhu usisizé hã tiwi waze. Ma tô âma sipara'ô'tô wasisi. Ma tô duré âma sipawasisi. Taha pari, ma tô wama rowasu'u za'ra, âne:

— 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani hã âne ma tô İma waih'u'u: "Ă da'usisizép tede'wai ma, te za zudezu norî hã âne 'manharî za'ra, Zeruzarê âma 're İsi'ubumroi mono hã. Zudezu'ô norî ma, te za hâiba nhomri za'ra." — Âne ma tô wama waih'u'u sirômo za'ra, Adabu hã.

¹² Tawamhã İmreme wa te wapari za'ra wamhã, tame İsavei'wa norî 're İsi'ubumroi mono norî me, wa tô Paruhu wi rosawi za'ra ni aré, Zeruzarê u morî tô da. ¹³ Tawamhã asa te wama nharî za'ra:

— E niha da, ma aiwa'ô na İwi İrobzei'ô za'ra wa'wa. Zeruzarê u hã İmorî da si, wa tô İsima rowê upta. Zezusi hã, Wanhib'apito na te 're sisi mono wa, âté te za dasiwi İnherê ni, dazazêb 're. Âté, wa za dârâ. Tane nherê, İma wê di tô, tamomo İmorî da hã. — Âne ma tô wama siwaih'u'u za'ra asa, wa te waih'u'u za'ra da.

¹⁴ Taha wa, Zeruzarê u morî tô da, wa te oto tiwi rosawi waih'u'u za'ra ô di. Taha wa, wa tô tâma nharî za'ra ni oto:

— Wê di tô. Mo oto aimorî. Wanhib'apito te te aima İwêzêb uwaibaba, te za tô İ'manha. — Âne wa tô tâma rob'ru za'ra ni.

¹⁵ Tame wahâimana za'ra ré, syry na ma wa'âma ronomro. Tawamhã wanhibro hã wa oto wasima ubumro za'ra ni, Zeruzarê u wasi'aba'rê da. Taha pari, wa tô wawairébé ni oto. ¹⁶ Sézarea âma İsavei'wa norî hã ma tô wame si'mazatôri za'ra, umro na wame 'masi'aba'rêi hutu da. Tawamhã Menasôh nhorôwa u ma tô wame ai'aba'rê, tame wasi'ubumro da a'â. Durêihâ İsavei'wa, Menasô hã. İpotozê hã Sipri na rob'rê za'iti nhisi hã.

Paru hã Zeruzarê âma 're İsâmra mono zé wasu'u na'rada

¹⁷ Tawamhã Zeruzarê u wasihutu wi, ma tô İsavei'wa norî hã to sina wazawi za'ra. ¹⁸ Tawamhã awêpsi ma tô Paru hã wame timorî za'ra, Ti'aduhu u. Tame, ma tô uburé pese ubumro, İsavei'wai 'madâ'â'wa norî hã. ¹⁹ Tawamhã Paru hã ma tô uburé sawi za'ra,

timreme na. Te te sawi za'ra parimhã, ma tã tinhimirohmurizém na tãma siwasu'u za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono, zudezu'õ norĩ ma, uburé te te 're ì'ab'manharĩ mono zéb zarina. ²⁰Paruhu mreme te te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tã ãma tiwata za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma. Taha wa, te asa tãma rowasu'u za'ra, Paruhu ma:

— Wasisãnawã, ãhãna wa za aima wasiwasu'u za'ra ni. Zudezu norĩ hã, wasiré norĩ hã ahã uptabi na ma tã Zezusi hã te te sina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui'wa na. Aihĩni, te simi'ẽ na 're hãimana za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihĩ nhimi'ui'ére zarina. ²¹Ta norĩ hã ma tã aiwasu'u wapari za'ra, wasiré zudezu norĩ ma, asimirowahutu waseté newa. Mozésihĩ nhimi'ui'érezé hã, te wasiré zudezu norĩ wi'isawi za'ra, u, daro mono bã 're ìhãimana za'ra mono wi, ãma 're hãimana za'ra mono tã da. Duré Mozésihĩ nhimi'ui'ére zarina, ti'ra norĩ te te 're sihãiwata nhihãri za'ra mono tã da, ma tã, u, wasiré zudezu norĩ wi'isawi. ãne ma tã aiwasu'u hã wapari za'ra, ta norĩ hã. ²²Ãhãna aihĩni, te za aiwaihũ'u za'ra ni, we aiwisizém na hã. E marĩ, wa za tawamhã 'manharĩ za'ra ni, ãne aiwasu'u hã tã senai õ na da te waihu'u za'ra da. ²³Tawamhã ãne wa za aima roti za'ra ni, marĩ 'manharĩ da, 're aihãimana wẽ mono zé hã da te waihu'u za'ra da. Wawa'wa, aibã maparane si'uiwa na ìhãiba hã marĩ na ma tã tãma ropisutu za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma. ²⁴Tawamhã te za asiré ìsimroi mono, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u, marĩ hã Mozésihĩ nhimi'ui'ére zarina asiré 'manharĩ za'ra wa'aba da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, aihãiba waseté ãna aihãimana za'ra wa'aba da, tãma. Tawamhã 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, pone'ërebã te te siwi ìsimroi hã te za tãma ìwa'ãbã za'ra. Tawamhã te za oto si'rãpari za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, te te ìropisutu za'ra zéb zarina, te te tãma ãma ì'uwaimrami za'ra na da te ìwaihũ'u za'ra zéb da hã. ãne hã 'manharĩ wamhã, aihĩni te za aiwaihũ'u za'ra ni oto, aiwasu'u hã tã senai õ na hã. Te za duré aiwaihũ'u za'ra ni, 'Re ìhãimana u'ãsi nhimiroti 'rata na Mozésihĩ nhimi'ui'ére zarina 're ì'aihãimana mono zém na hã. ãne hã 'manharĩ da, wa aima roti za'ra ni, wasiré ìsazei'wa zudezu norĩ, te te aiwaihũ'u za'ra da. ²⁵E niha tawamhã zudezu'õ nheré, ìsazei'wa norĩ 're ìhãimana za'ra mono zéb da hã. ãne wa tã tãma roti pari za'ra ni: "Danhimizama hã romhãiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, da te 're ìsimroi mono nhi hã 're huri aba mono õ di za. Duré ìwapru hã 're ãhuri aba mono õ di za. Duré danhimizama da te 're ìsõ'reti za'ra mono nhi hã 're huri aba mono õ di za. Duré aihãiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za." ãne wa tã tãma rob'ui'ére za'ra ni. — ãne te Paruhu ma rowasu'u za'ra.

²⁶Tawamhã Paru hã ma tã ãma saze za'ra, aibã norĩ siré morĩ da. Tawamhã awẽpsi, ma tã Paru hã te te simro, aibã norĩ hã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u. Marĩ hã ma tã ìsiré 'manharĩ za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, hãiba waseté ãna tãma hãimana za'ra da. Taha pari, ma tã ãzé, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorõwa u. Sèbré wamhã, ma tã dama pisutu bãdã hã, marĩ te te siwi ì'manharĩ rãsutu zéb da hã. Te te siwi 'manharĩ parimhã, te za marĩ hã ìhãiba mono bã tãma sãmri za'ra, sasedoti norĩ ma, si'udãna za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra ni, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, te te ì'manharĩ rãsutu za'ra zém na hã.

Zudezu norĩ hã, Paruhu zãda ìsiti'ru za'ra zé wasu'u

²⁷Tawamhã bãdã 7 na zahadu ãma si'utõrĩ õ di, te te siwi ì'manharĩ rãsutu zéb u hã, Paru norĩ hã. Romhuture di oto. Tawamhã zudezu norĩ hã Azi'a hawi ìshihudu ma tã Paru hã sima sãmri za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb ãma. Ìzarazéhé nhihudu norĩ te, 'ri 'wawi wa'ra ãma sãmra ré, ma tã siwi 'madã. Taha wa, ma tã sada dawada'uri waseté za'ra, Paruhu da. Tawamhã ma tã oto siwi pa'ã, Paru hã. ²⁸Taha wa, te si'mahãrã za'ra zudezu norĩ hã, ãne:

— Wasiré Ìzarazéhé nhihudu norĩ, wei wa'ãma ana wa'aba. ã hã aibã hã ma tã doro mono bã te te dama 're rowahutu, da te dasiwi wawé'õ za'ra da, duré Mozésihĩ nhimiroti hã da te dasiwi wé'õ za'ra da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorõwa zama da te dasiwi wé'õ za'ra da. Ma tã duré zudezu'õ norĩ hã we te te simro, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u. Ìsõrõwa hã wẽ nheré, ma tã wawi waseté za'ra. — ãne ma tã da'mahãrã za'ra, tame ìsi'rã'õtõ norĩ hã, aihĩni Paruhu zãda dazahi za'ra da. ²⁹Ta norĩ hã ma tã aibã hã 'madã'ã za'ra aré, Toropimu na ìsisi hã, Èpézu ãma 're ìsãmra mono hã. 'Ri nho'õmo nhi'rĩti na Paruhu siré morĩ ré, ma tã 'madã'ã za'ra. Taha wa, ma tã ãma romnomri za'ra, zudezu'õ nheré, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorõwa u Paru te te saprõni 'ru te. Taha wa, te ãne da'mahãrã za'ra, zudezu norĩ hã.

³⁰Taha wa, Zeruzaré remhã 'ri wa'õtõ mono bã ma tã ro'wa'rudu hã te te ropé. Tawamhã Paruhu zõ ma tã dasitème dasisa're, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u. Ma tã dasiwi pa'ãri ni 'ri para, rob u da te dasiwi wazere da. Da te dasiwi wazere parip si, ma tã oto tiwi 'ri nhitom ni. ³¹Tawamhã te aré dasiwi wĩrĩ ni. Tawamhã da te aré dasiwi ìwĩrízé wasu'u hã ma tã wapa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi hãwi da'wapéi'wa norĩ nhib'apito

hã, Zeruzarê âma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ĩsib'ru za'ra zé wasu'u hã. ³²Tawamhã awa'awi ma tã tĩnhĩb'a'uwê norĩ zõ hãrahã'aba're zã'ra, tiwada'uri'wa norĩ me siré sisa'rei mono da, datême. Ĩtême ĩsisa'rei mono hã da te 'madã'ã zã'ra wamhã, ma tã âma rosahãri zã'ra ni, Paruhu âma hã. ³³Tawamhã apito hã ma tã Paruhu u ai'rê 'rãwi. Ma tã pa'ã. Taha pari, ma tã duré da'wapéi'wa norĩ ma ti'ru, te te siwi pawasisi da, maparane ĩsi'uwazi nhorõ rutu na. Taha pari, ma tã âma da'azadanha, âne:

— E 'wa hã ã hã aibã. E marĩ ma tã 'manha. — Ąne ma tã âma da'azadanha.

³⁴Tawamhã dasiwa'rãmi te nasi tãma 'mahãrã zã'ra ni, dasimana'rãmi hawi. Da te tãma wasu'u waré zã'ra õ di. Dahãrã si'rahãri ahã wamhã, ĩwasu'u uptabi hã te te waihu'u õ di, apito hã. Taha wa, da'wapéi'wa norĩ ma, ma tã ti'ru, Paru te te siwi saprõni da, tĩnhorõwa u. ³⁵Tawamhã hãimo 'ri para u sai'urizéb u sihutu wamhã, da'wapéi'wa norĩ hã ma tã te te siwi upari, Paru hã, zudezu norĩ hã sahi sina, ĩsarina si'aba'rêi wa. ³⁶Taha wa, ma tã nasi tãma 'ru zã'ra, âne:

— Wĩrĩ aba. Wĩrĩ aba. — Ąne te nasi tãma 'ru zã'ra.

³⁷Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã apito nhorõwa u te te siwi 'mazébré õ ré, Paru hã ma tã apito ma tinha, âne:

— E aima wê õ di, aima ĩsiwasu'u da hã. — Ąne te tãma tinha, deredu norĩ mre me na.

Tawamhã apito hã te asa tãma tinha:

— E nare aima waihu'u pese di, deredu norĩ mre me hã. ³⁸Wa tã aré ai'ãma romno, a hã eziptsiu newa. Nimosi ni'wa hã eziptsiu hã ma tã aibã norĩ âma aiwanhizari zã'ra. Ta hã 4 miu na ma tã te te simro, rowasété 'manharĩ'wa norĩ hã a'ubuni u. Roma âma apito wi sipizari zã'ra da, dapãrízéb ré, ma tã te te simro. 'Wazé, a hã simroi mono õ di. — Ąne te tãma tinha, apito hã.

³⁹Tawamhã Paru hã te asa tãma tinha:

— Wa hã zudezu. Tasu na 'ri nho'u ĩsa'ëtê nhisi âma ĩpotozé hã, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma hã. 'Wazé za ĩma ĩwê, te dama ĩrowasu'u da hã. — Ąne te asa tãma tinha, Paru hã.

⁴⁰Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhĩb'apito hã ma tã tãma wê tã, te te dama rowasu'u da.

Paru hã si'ũhã na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u na'rada

Tawamhã te te dama rowasu'u da, apito te te tãma wê wa, ma tã Paru hã sai'u hãimo, 'ri para u sai'urizém na hã. Tame ma tã tĩnhĩb'rada hã dama wê hãimo, ari'wi dasi'ubumroi da. Taha wa, ma tã tawarõtã'ã zã'ra ni. Dawarõtã'ã zã'ra wamhã, Paru hã ma tã timreme na dama rowasu'u, ebreusi norĩ mre me na.

22

¹Ąne te Paru hã dama siwasu'u:

— ĩsiré norĩ, duré wamama norĩ, ma'ãpé ĩwapari pese zã'ra wa'aba za. Wa za oto aima ĩsiwasu'u zã'ra wa'wa, 're ĩhãimana mono zém na hã ĩwaihu'u zã'ra wa'aba da. — Ąne ma tã tisiwasu'u na tãma sãna'rata zã'ra.

²Tawamhã ebreusi mre me na te te dama ĩrowasu'u zã'ra zé hã da te wapari zã'ra wamhã, ma tã tãma tawarõtã'ã pese zã'ra ni oto. Tawamhã te duré tãma siwasu'u zã'ra, âne:

³— Wa hã, zudezu. Tasu na 'ri nho'õmo nhisi âma ĩpotozé hã, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. Ąme Zeruzarê âma wa tã ĩprédu. Damarizé hã ma tã te te ĩma 're rowahutu, wahi'rata norĩ nhimiroti na hã. ĩnhimi'ê na wa tã te 're romhuri pese, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma. A norĩ wa'wa hã asimi'ê na tãma 're ĩromhuri zã'ra wa'aba mono ne, wa tã õhõ ma si 're ĩsisõmri u'ãsi, ĩnhimi'ê na te tãma 're romhuri pese mono da, asine wa'aba. ⁴Wa tã te da'ãma 're rowasété aré, 're ĩdanomro mono zép tã na 're ĩdanomro mono norĩ âma hã. ĩzadawa para ma tã aibã norĩ hã da te 're pawasisi zã'ra, pi'õ norĩ zama. ĩzadawa para, ma tã duré da te 're simro, dazazéb u hã. 'Re dá'ã zã'ra mono da, wa tã âne hã te tãma 're 'manharĩ zã'ra, Zezusihĩ zazei'wa norĩ ma hã. ⁵'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire uptabi hã ma tã âne na hã ĩwaihu'u, sasedoti ĩpire uptabi hã, duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Ta norĩ hã ĩ'ãma sadanharĩ zã'ra wa'aba wamhã, te za âne na hã aima ĩwasu'u zã'ra wa'wa, sena na. Ta norĩ hã ma tã tĩnhimi'ui'éré hã ĩma sõmri zã'ra, Damasitu u te ãri da, ĩsiré dama ĩpire norĩ ma. Taha zarina, wa tã mo, Damasitu u te we simroi mono da, ĩsazei'wa norĩ hã. ĩsi'uwazi nhorõ rutu na pawasisi ré, Zeruzarê u we te simroi mono da, wa tã sõ ĩmorĩ zã'ra, âme da te hã zã'ra da.

⁶— Tawamhã Damasitu u te rosahutu wapsi, abzuma wa'wa ma tã hãiwa hawi rowa'a za'êne hã ĩma ai'ubuzi, waptu na ĩhãiba nho'õmoi baba. ⁷Taha wa, wa tã waptãrã, ti'ai wa. Ni'wai mre me hã wa tã wapa. Ąne te ĩmahã: "Saru. Saru. E marĩ wa, te ĩwi 're ĩrowasutu u'ãsi mo." — Ąne te ĩmahã.

8 — Tawamhã wa tô asa sada'â: “Apito, e 'wa hã, a hã.”

— Tawamhã te duré asa ïma tinha: “Wa hã Zezusi, Nazaré âma aré 're ïnhamra mono. Te ïwi 're ïrowasutu u'âsi mo.” — Âne te ïma siwasu'u.

9 — Rowa'a za'êne hã ïma si'ubuzi wamhã, ïsiré ïsi'aba're nori hã ma tô 'madâ'a za'ra, rowa'a hã. Tane nherê, ta nori hã ïmreme hã te te wapari waihu'u za'ra ô di, ïma ïnhar'i wai mreme hã. ¹⁰ Tawamhã wa tô duré 'mahã, âne: “Apito, e marî, wa za 'manha.”

— Tawamhã Wanhîb'apito te ïma tinha: “Aiwahutu, Damasitu u aimorî da. Tame te za ni'wa hã aima roti, uburê 'Re ïhâimana u'âsi mono te te aima ïpisutuzé hã 'manharî da.” — Âne te ïma tinha.

¹¹ — Tawamhã rowa'a za'êne hã ma tô ïtob'a. Taha wa, ïsiré ïsi'aba're nori hã ma tô ïpano na siwi ïzaprô. Taré ta nori hã te te siwi ïzaprôni na wa tô wi, Damasitu u. ¹² Tame aibã hã te 're hâimana, Ananiza na ïsisi hã. Ta hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wapari pese 'wa. Zudezu nori hã tame 're ïsi'ubumroi mono hã ma tô Ananiza hã te te 're wêsâmri za'ra. ¹³ Ta hã ma tô we ïzô rîti. Tawamhã, ïtême wisi wamhã, ma tô ïma tinha, âne: “Ësisânawã Saru, apã rob'madâ'â.” — Âne te ïma tinha, aibã hã.

— Tawamhã awa'awi, wa tô duré apã rob'madã. Taha wa, Ananiza hã wa oto 'madã. ¹⁴ Tawamhã ta hã te duré ïma tinha: “'Re ïhâimana u'âsi mono hã wahi'rata nori nhîb'apito hã ma tô sima aipisutu, te te ai'âma sima 're ïroti mono zé hã waihu'u da. Ma tô duré aima pisutu, Wanhîb'apito Zezusi hã ïwê uptabi 'manharî'wa hã bådãdi wa, sabu da, duré ïmreme hã wapari da. ¹⁵ A hã te za dama 're ïsawã wasu'u mo, dahãiba mono bâ. Ta hã atômo na isabu hã, duré aipo're na ïmreme hã ïwapari hã te za dama 're ïwasu'u mo. ¹⁶ E marî zô te bété asimipa, âhãna hã. Ma'âpé aiwahutu, â dawabzuri hã da te aima 'manharî da, duré Wanhîb'apito wi rowaptêrê da, te te asô'reptu da. Tawamhã aiwasédé hã te za aima tipa.” — Âne ma tô ïma roti, Ananiza hã.

'Re ïhâimana u'âsi mono hã Paruhu ma, romhuri te te ïpisutuzé wasu'u

Tawamhã Paru hã dama siwasu'u 'rãsutu da, ma tô âne dama rowasu'u:

¹⁷⁻¹⁸ — Tawamhã, Zeruzar' u apã ïwisi wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zéb u wa tô mo, tâma ïmreme da. Tawamhã tâma ïmreme sina, ïnhotô ô nherê, ïnhotô 'rowi te ïrosawêrê ne, wa tô Wanhîb'apito hã sabu. ïmreme hã wa tô wapa. Te ïma tinha, âne: “Ai'aba're na aiwatobro Zeruzarê hawi, âmemhã da te aiwapari za'ra ô wa za, ïwasu'u na hã.”

¹⁹ — Tawamhã wa tô asa tâma ïsiwasu'u: “Âme 're ïsi'ubumroi mono nori hã ma tô ïhâimanazém na siwi ïwaihu'u. Rowahutuzé mono bâ wa tô asazei'wa nori zô 're ïzasi, dazazéb 're te 're 're 'mazai mono da, duré te 're ahã za'ra mono da. ²⁰ Duré Esitéwã, dama aiwasu'u wa hã da te dasiwi wîri wamhã, wa tô dasiré ïhãiba. Wa hã wa tô âma da'ab'madã. ïma wê di, ïdã'ázé hã. ïwîri'wa nori uza, ïsisiwimhã ï'ubuzé hã, wa tô sa 'madã'â za'ra.” — Âne wa tô asa tâma ïsiwasu'u, Wanhîb'apito ma.

²¹ — Âne na Wanhîb'apito ma, ïsiwasu'u wamhã, ma tô ïma rob'ru, âne: “Mo oto aimorî. Zudezu'ô nori tême, wa za asatô, romhã na.” — Âne ma tô ïma rob'ru, Wanhîb'apito hã. — Âne ma tô Paru hã tisiré zudezu nori ma hã siwasu'u.

²² Tawamhã Paru hã zudezu'ô nori hã te te sisi wamhã, ma tô sada tizahi za'ra, zudezu nori hã zudezu'ô nori te te sisi ô ré hã te te aré wapari wê za'ra nherê. Taha wa, te sa'êté sima 'mahãrã za'ra, zudezu nori hã, âne:

— Wîri aba. Ô hã wasétêre di. Dã'ã hã.

²³ Âne ma tô zudezu nori hã âma si'mahãrã za'ra, hãrã 'rãihã na, ïsisiwimhã ti'ubuzé hãimo te te 're wanarî za'ra mono sina. Ropru te duré hãimo sãmra za'ra, sada siti'ru za'ra wa.

Paru hã da'wapéi'wa nori nhîb'apito ma, ïsiwasu'uzé

²⁴ Tawamhã romanu hã da'wapéi'wa nori nhîb'apito hã ma tô da'wapéi'wa nori ma 'ru za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Paru hã. Te duré tâma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'é mono da, siwasu'u da, zudezu nori te te sima ï'ruzém na te te waihu'u da. ²⁵ Tawamhã ma tô siwi hiwasisi, ïsi'uwazi nhorô rutu na te te siwi 're pré'é mono da. Tawamhã Paru hã ma tô da'wapéi'wa nori nhîb'apito zadawa para dawada'uri'wai ma tinha, âne:

— E ïwasété na asiwi ïwaihu'u aba wa, ma tô asiwi 're ïpré'é aba mo. E tô ï'uwaibaba âne hã, wa hã romanu nherê. — Âne te Paru hã tâma tinha, da'wapéi'wa nori wada'uri'wai ma.

²⁶ Tawamhã Paruhu mreme te te wapari wamhã, da'wapéi'wa nori wada'uri'wa hã ma tô tinhib'apito ma wasu'u:

— E marî âma 'manharî da bâ. Ni'ã. Ô hã romanu. — Âne ma tô tâma wasu'u.

²⁷ Taha wa, apito hã ma tô mo Paruhu u, te te sadanharî da. Tawamhã âne te sadanha:

— ïma asiwasu'u na, te waihu'u da. E nare a hã romanu.

— ïhe. Wa hã, romanu.

²⁸ Tawamhã apito hã te duré tãma siwasu'u, ãne:

— Wa hã duré, romanu. Ípoto'wa hã romanu ò nherê, wa'âbã za'êtê uptabi na wa tó ïsiwa'ã romanu norĩ ma, ïsiromanu da.

Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

— Tazahã ípoto'wa hã romanu wa, wa hã duré romanu u'ã. — ãne te asa tãma tinha.

²⁹ Tawamhã Paru hã romanu na siwasu'u wa, awa'awi ma tó da'wapéi'wa norĩ hã tãma ai'rê za'ra, te te siwi sadanharĩ za'ra ãna. Duré da'wapéi'wa norĩ nhĩb'apito hã ãne na te te waihu'u wamhã, ma tó pẽ'ẽwara, ïsimiwada'uri zarina, te te siwi hiwasisi wa.

Paru hã dama roti'wa norĩ nho're ïsiwasu'uzé

³⁰ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhĩb'apito hã ma tó sima wê, zudezu norĩ hã Paruhu ãma ïwasédé hã te te siwi ãma ïhirizé hã sena na te te waihu'u da. Taha wa, awêpsi ma tó 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ïpire norĩ ma 'ru za'ra, uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ ma zama, Paruhu zada si'rã'õtó da. Da'wapéi'wa norĩ ma, ma tó duré 'ru za'ra, Paruhu pawasisizé hã te te tãma wasihu za'ra da, dama ïpire norĩ nho're sab da.

23

¹ Tawamhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ tẽme, te rob'madã'ã pese, Paru hã. Te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, wa hã wa tó 're ïsi'madã'ã u'ãsi, 're ïmorĩ wê u'ãsi da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nho'a. Taha wa, ïpẽ'ẽ wapu na wa 'rãwi 're ïsisaze. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

² Tawamhã Ananiza hã sasedoti ïpire uptabi hã ma tó ti'ru, i'rata ïsimasam norĩ ma, te te siwi sadawa pré'é da, Paru hã. ³ Taha wa, te Paru hã asa tãma tinha:

— Oro wama roti'wa za a hã, ma aiwasédé hã ï'ãma i'manha. A hã ãme te asã, ïpibu da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina 're ïmorizéb zó. Tane nherê, ïsimiroti hã ma tó i'upa. Da te ïzadawa pré'é da, ma tó dama ï'ru. Ta hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina ò di. Taha wa, te za ai'azã. — ãne te tãma tinha, Paru hã.

⁴ Tawamhã i'rata ïsimasam norĩ hã te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, ma tó sasedoti ïpire uptabi ãma ïwasé.

⁵ Tawamhã Paru te asa tãma nharĩ za'ra:

— E nare ta hã sasedoti dama ïpire. Te waihu'u ò di. Te waihu'u 'wa'ãhã, te tãma nharĩ ò di aré. 'Re ïhãimana u'ãsi mono mreme ui'ééré 'rata na wa tó ãne hã waihu'u za'ra ni: "Ni'wa hã dama pire wamhã, tãma 're aimreme wasété za'ra wa'aba mono ò di za." ãne ma tó wama waihu'u za'ra. — ãne Paru te asa tãma nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã Paru hã ma tó waihu'u, dama roti'wa norĩ, sina ïsipo'o za'ra zé hã. Ni'wam norĩ hã sadusezu, duré ni'wam norĩ hã parisezu. Tawamhã, ma tó dama si'mahã, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ïwapari za'ra wa'aba. Wa hã parisezu. ïmama norĩ zama parisezu. Dadã'ã nherê, apã dahãiwa'utuzé wasu'u hã te sazei wa, wa asó're ïzab za'ra wa'wa, asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba da, taha zó si 're ïnhimipari u'ãsi mono wa. — ãne ma tó dama si'mahã.

⁷ Tawamhã mreme pari, tame ïsi'rã'õtó norĩ hã ma tó sina ïsipo'ozéb zarina sima nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã, sadusezu norĩ me. ⁸⁻⁹ Parisezu norĩ nhimizazézé hã, ãne: 'Re dadã'ã za'ra mono nherê, apã 're ïdahãiwa'utu za'ra mono na, duré hãiwa ãma 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã tó sena na 're ïhãimana za'ra mono na, duré dapẽ'ẽzani hã dawi 're wairébé mono wamhã, nimomo 're ïdanomro mono na hã. ãne parisezu norĩ nhimizazézé hã. Tane nherê, sadusezu norĩ hã ãne na simizaze za'ra ò di, ta norĩ hã. 'Re ïdahãiwa'utu za'ra mono zé hã, mare di, u. Duré hãiwa ãma 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã, mare di, u. Duré dapẽ'ẽzani, dawi 're wairébé mono wamhã, nimomo 're danomro mono ò di za, u. ãne sadusezu norĩ nhimizazézé hã. Taha wa, ma tó 're sisadawa 'ru i u'ãsi za'ra, parisezu norĩ hã, sadusezu norĩ me.

Tawamhã 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, parisezu na 're ïhãimana za'ra mono norĩ hã hãiwi ma tó aimasa, Paru, da te dasiwi ï'ãrizé hã te te siwi wê'õ wa. ãne te mreme 'rãihã na nasi ãma si'mahãrã za'ra:

— Aibã hã, ò hã wa tó waihu'u za'ra ni. Tiwasédé hã te te ãri ò di. Áté hãiwa ãma 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa, ma tó tãma rowasu'u. Áté ni'wai pẽ'ẽzani, ma tó nima hawi tãma rowasu'u. — ãne te parisezu norĩ hã nasi ãma si'mahãrã za'ra.

¹⁰ Tawamhã damreme tete na dasi'wapéi'wa norĩ nhĩb'apito hã ma tó ãma hãtãrã, Paruhu ãma, da te dasiwi hãiba'ëi mono ò'umnhasite. Taha wa, ma tó da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra:

— Sô ai'aba'rêi wa'aba, asiwi wazere aba da, dawa'wa hawi. Tawamhã wanhorôwa u te za we asiwi ïsaprôni 'wa apâ. — Âne te tâma 'ru za'ra.

¹¹Tawamhã taha mara na Wanhib'apito hã ma tô tâma sihâi'rê, Paruhu ma. Te tâma tinha, âne:

— Aipahi tô. Âne Zeruzarê âma ma tô dama ïwasu'u pa. Roma na 'ri nho'ômo nhisi âma te za durê ôhõ na si dama ïwasu'u, niwamhã.

Zudezu nori hã Paru te te sima ïru za'ra zé wasu'u

¹²Tawamhã awê rowa'a wi, zudezu nori hã ma tô pi'uriwi si'rã'ôtõ. Te sima 'ru za'ra, Paru hã te te siwi wĩri da. Âne te sima âma roti za'ra:

— Paru hã wa te wasiwi wĩri aba. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wa za wasi'ru za'ra ni, wa te wasiwi wĩri õ wamhã, te te wa'uprosi da, wa te wasima ïruzé hã wa te âma uwaimrami za'ra õ wamhã. Wa te wasima ïruzé hã wa te âma uwaimrami za'ra õ ré, wasaihuri õ di za. Duré wa te âhuri õ di za. — Âne ma tô sima roti za'ra, Paruhu âma. ¹³Aibã hã 40 nhipai u ïhâiba hã ma tô âne sima 'ru za'ra. ¹⁴Tawamhã zudezu nori hã ma tô ai'aba'rê, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ïpire nori u, dama ïpire nori u zama. Te tâma nharĩ za'ra, âne:

— Paru hã wa tô wasima 'ru za'ra ni, wa te wasiwi wĩri da. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wa tô duré wasi'ru za'ra ni, te te wa'uprosi da, Paru hã wa te wasiwi wĩri õ wamhã. Tawamhã wa te wasiwi wĩri õ ré hã, wasaihuri õ di za. ¹⁵Âhãna, ma'âpé da'wapéi'wa nori nhib'apito ma, waihu'u za'ra wa'aba, asi'rã'ôtõ aba zém na. Dama roti'wa nori me, uburé asi'rã'ôtõ aba zém na tâma waihu'u za'ra wa'aba, Paru te te ïmanharizé hã waihu'u pese za'ra wa'aba da newa, Paru hã te te we atême saprôni za'ra wa'aba da. Tawamhã wa nori hã bádâdi wã wa, wa za sô asimro ni, atême wisi za'ra wa'aba õ ré, wa te wasiwi wĩri da. — Âne te tâma nharĩ za'ra.

¹⁶Tawamhã 'ritéi'wa hã ma tô wapari za'ra, sô ïdanhimipari za'ra na hã. 'Ritéi'wa hã Paruhu 'ra wapté, ïhidiba 'ra. Taha wa, te Paruhu u mo, da'wapéi'wa nori nhorôwa u te te po're pu'u da. ¹⁷Tawamhã Paru hã ma tô sô hã, da'wapéi'wa nori wada'uri'wa zõ. Te tâma tinha, âne:

— Â hã 'ritéi'wa hã âma saprôni, asib'apito u te te tâma rowasu'u da. Marĩ hã te te ïwaihu'uzém na te za tâma rowasu'u. — Âne te tâma tinha.

¹⁸Tawamhã ïwada'uri'wa hã ma tô saprõ, apito u. Te tâma tinha, apito ma:

— Paru hã da'wapéi'wa nori te te 'madâ'â za'ra da, wanhorôwa âma ïsa hã ma tô ïzõ hã. Ta hã ma tô ïma tinha, 'ritéi'wa hã te we atême saprôni da. Ta hã, marĩ hã te te ïwaihu'uzém na te te aima rowasu'u da, ma tô ïma tinha, te we atême saprôni da. — Âne te tâma wasu'u.

¹⁹Tawamhã da'wapéi'wa nori nhib'apito hã ma tô 'ritéi'wa hã pa'â. Danhiti ma tô saprõ, te te tâma rowasu'u da, âne:

— E marĩ te za bété ïma ïwasu'u. — Âne te sadanha.

²⁰Tawamhã ma tô asa tâma rowasu'u:

— Zudezu nori hã ma tô sima 'ru za'ra, Paru hã awêpsi te te aiwi waptêrê za'ra da, dama roti'wa nori nho're sab da, ïtême satõri za'ra da. Paru te te ïmanharizé hã te te waihu'u pese za'ra da newa, te za aiwi waptêrê za'ra. ²¹Tawamhã ïtême satõri za'ra da, saze za'ra õ di za. Tô'ã. Aibã nori hã 40 nhipai u ïhâiba hã ma tô sima 'ru za'ra, te te siwi wĩri da. Te te siwi wĩri õ ré hã, saihuri õ di za, u. Duré â hã te te âhuri õ di za, u. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ma tô duré si'ru za'ra, te te uprosi da, te te sima ïru za'ra zé hã te te âma uwaimrami za'ra õ wamhã. Te za, u, sô aima'uri za'ra. Asa tâma ïrowaihu'u za'ra zéb zõ si, te âhãna hã mapari za'ra. — Âne te tâma rowasu'u.

²²Tawamhã apito hã te sadawa uwati, 'ritéi'wa hã, âne:

— Ni'wai ma, ïma ïrowasu'uzém na hã rowasu'u tô za. — Âne te sadawa uwati, apito hã. Taha pari, te tâma rob'ru, morĩ da.

Apito Perihĩ u, Paru da te ïsaprõnizé wasu'u

²³Tawamhã da'wapéi'wa nori nhib'apito hã te oto sô tihârã zahuré, tizapari da'wapéi'wa wada'uri'wa nori zõ. Âne te tâma rob'ru zahuré:

— Ma'âpé sô aihârã aba, da'wapéi'wa nori zõ, para na 're ïnomro mono hã 200 na ïhâiba nori zõ, duré awaru na 're ïnomro mono hã 70 na ïhâiba nori zõ, duré ïsi'uwazi'wa na dapãri'wa nori hã 200 na ïhâiba nori zõ. Mara sime na te za aiwairébé 'wa, Sézazeza u ai'aba'rêi wa'aba da. ²⁴Awaru hã te za ïubumroi wa'wa, Paru hã âma ïmorizéb da. Awaru na te za asiwi ïsaprõni waré wa'wa, Peri na danhib'apito nhisi u, asiwi âwisi wê wa'aba da. — Âne te tâma rob'ru zahuré.

²⁵Tawamhã da'wapéi'wa nori nhib'apito hã Zeruzarê âma 're ïsãmra mono hã ma tô Perihĩ ma rob'ui'ére. Âne ïsimi'ui'ére hã:

²⁶ “Peri, wanhib'apito, uburé na da'madâ'â'wa, wa âma asawi.

“Wa hã, Caradiu Risi'asi.

²⁷ “*Â hã aibã hã ma tã zudezu norĩ hã siwi ti'â. Te aré siwi tiwĩ. Tawamhã wa hã wa tã itême wi, da'wapéi'wa norĩ me. Wa tã dawĩ âma wasisapri'za'ra ni, romanu na 're ihâimana mono na te waihu'u wa oto.* ²⁸ *Wa tã ãsima wê, ãwasédé hã da te âma ãsa'razé hã te waihu'u da. Taha wa, wa tã saprõ, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ tême.* ²⁹ *Taha wa, wa tã waihu'u oto. Marĩ ãwasédé hã te âma waihu'u õ di, da te ãwirizéb da hã, duré dazazéb 're, da te dasiwi ãsêrêzéb da hã. Mare di. Zudezu norĩ 're ihâimana za'ra mono zé wa'rãmi, 're ihâimana mono zém na si ma tã ãwasédé hã siwi âma sa'ra.* ³⁰ *Zudezu norĩ hã te te siwi wĩri' da, te te sima 'ru za'ra zé hã ma tã duré ãma waihu'u ni. Te waihu'u wi, wa tã âma atême satõ, sa'ëtê. ãwasété na tãma ãnharĩ'wa norĩ ma, wa tã duré âma rob'ru za'ra, âma atême si'aba'rê da, asõ'a te te ãwasédé hã âma sa'ra da. Âne si, wa âma aima rob'ui'éré.”*

³¹ *Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te te tãma 'ru za'ra zém na ma tã âma uwaimrami za'ra. Paru hã ma tã siwi saprõ. Tawamhã tã â mara na ma tã aihutu, Âtipatiridi na 'ri nho'õmo nhisi u.* ³² *Tawamhã awêpsi, da'wapéi'wa norĩ, para na ãsi'aba'rê norĩ hã ma tã apã ai'aba'rê, tinhorõwa u. Paru hã ma tã rême za'ra, awaru na 're ãnomro mono norĩ si te te siwi saprõni da oto.* ³³ *Tawamhã ta norĩ hã ma tã siwi saprõ, Sézarea u. Tamomo sihutu wi, ma tã awa'awi siwi saprõ Paru hã, apito u. Tawamhã ma tã apito ma rob'ui'éré hã sõmri za'ra.* ³⁴ *Apito, ma tã sõré, rob'ui'éré hã. Te te sõré parip si, ma tã Paru sadanha:*

— E niha asipti'a nhisi hã.

Tawamhã te asa tãma tinha:

— Sirisiza na ãnhipti'a nhisi hã.

³⁵ *Tawamhã te te waihu'u wamhã, apito hã te tãma tinha:*

— Aiwásédé hã te te ai'ãma ãsa'ra norĩ hã we sihutu wapsi, wa za aiwapa, ta norĩ siré. —

Âne te tãma tinha.

Tawamhã ma tã da'wapéi'wa norĩ ma Paru hã 'ru za'ra, Erodihĩ nhorõwa âma te te siwi sêré da. Te te duré siwi 'madâ'â' pese da zama, te tãma 'ru za'ra.

24

Zudezu norĩ hã Paruhu âma ãwasédé te te siwi âma ãhirizé wasu'u

¹ *Tawamhã bâdã hã 5 na ma tã âma ne, Erodihĩ nhorõwa âma hâimana ré hã, Paru hã. Tawamhã Ananiza hã, 'Re ihâimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ãpire uptabi hã ma tã Sézarea u wi, sasedoti ãpire uptabi hã. Ni'wam norĩ hã, da'madâ'â'wa norĩ hã ma tã siré te te simro. Danhimirob'manharizém na dawasu'u'wa zama te siré saprõni za'ra, Téturu na ãsisi hã. Ta norĩ hã apito Perihĩ ma, ma tã ãwasédé hã siwi âma tihĩ, Paruhu âma.* ²⁻³ *Tawamhã apito Peri hã ma tã Paruhu zõ hã, danho're sab da. Taha pari, Téturu hã ma tã oto Paruhu âma ãwasédé hã âma tihĩ. Apito ma, te rowasu'u, âne:*

— Roti'wa, a hã aiwê uptabi di. A hã wama 're roti wê u'ãsi mono wa, wa rowê na si 're wahâimana za'ra âhãna hã. Wa'madâ'â'wa norĩ ma, ma tã 're ãroti wê u'ãsi mo, daro mono bâ te te 're wa'madâ'â'wê za'ra mono da, marĩ ãwasédé hã te te wama 're pese za'ra mono da. Tawamhã waro mono bâ, asimipawaptobzém na wama 're asõpru mono wa, wa wa te 're aiwêsãmri u'ãsi za'ra. ⁴ *Tane nherê, ãwapari wa'a õ'umnhasite, ãmreme syru na wa za aima rowasu'u. Asõpru wa, da'upana te aima rowasu'u wamhã, âté aima wê di za, ãwapari da hã.* ⁵ *Õ hã aibã hã wa tã waihu'u za'ra ni, timreme na daré ro'wa'rutu'wa na hã. Duré daro mono bâ zudezu norĩ hã te te ãropéi mono tême 're morĩ wamhã, ma tã te te da'ãma 're arõ'wa'rutu. Duré nazarenu na dasina dasipo'ozém nhisi niwĩ, 're ãnomro mono ma hã ãpire di, õ hã.* ⁶ *'Re ihâimana u'ãsi mono âma 're ãdawata za'ra mono zé hã te aré wawi wasété, 'ri hã. Tazahã wa tã wasiwi ãri ni.* ⁷ *Tawamhã apito Risi'asi hã ma tã watême wi. Sa'ëtê ma tã wawi ti'â, Paru hã.* ⁸ *Ta hã ma tã ãwasété na tãma ãnharĩ'wa norĩ ma 'ru za'ra, asõ'a simasab da, te te aima wasu'u za'ra da. Taha wa, â hã aibã hã sadawa pibui wamhã, tã sena na te za ãwaihu, ãwasédé hã wa te wasiwi âma ãsa'razém na hã. — Âne te Téturu hã apito sada wada'u.*

⁹ *Tawamhã zudezu norĩ, tame ãsimasam norĩ hã te duré sadawa waptob za'ra, ãwasu'u tã sena na.*

Paru hã, Perihĩ uiwada ãsiwasu'uzé

¹⁰ *Tawamhã apito hã ma tã Paruhu ma tinhib'rada sarõtõ, timreme hã te te oto wazere da. Taha wa, Paru hã timreme hã ma oto waze, âne:*

— Ma tã ai'ãma tiwahub ahã, âme dama rowairébé'wa na 're aihâimana mono ré hã. Âne hã ãma waihu'u pese di. Taha wa, asõ'a ãsi'uihã na aima ãsiwasu'u da hã, ãma wê di. ¹¹ *Ãmreme hã sena na te za ãwaihu. Nimosi, wa tã wi, Zeruzarê u hã. Bãdã 12 na ma tã ã'ãma ne, tame ãnhamra ré hã. 'Re ihâimana u'ãsi mono âma ãwata da, wa tã wi. Tawamhã 'Re ihâimana u'ãsi*

mono âma 're idawata za'ra mono zéb âma 'ri 'wawi wa'ra 're, ïnhamra ré, ïsiré zudezu norî hâ ma tô ïsâmri za'ra. ¹²Tane nherê, ïmreme na te idazadawa 'razâri na hâ te te ïwapari za'ra ô di. Zudezu norî te, rowahutuzé mono bâ ïmreme na te dazada'râmi ô di. Duré 'ri babab zama te da'azada'râmi mono ô di. ¹³Taha wa, ïwasété newa, tô sena na te te siwi ï'âma sa'ra waihu'u ô di. Mare di. ¹⁴⁻¹⁵Âne wa za aima ïsiwasu'u. 'Re idanomro mono zép téb zarina, wa tô te 're romhuri, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. 'Re idanomro mono zép té wasu'u hâ te zudezu norî hâ te te siwi 're wê'ô za'ra, senai ô newa. Tane nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ, wahi'rata norî nhib'apito nhimiroti hâ wa tô uburé saze, Mozési te te âma ïrob'ui'éré hâ. ïsadawa wasu'u 'rata 'wa norî nhimi'ui'éré hâ wa tô duré saze. ïwasédé hâ te te siwi ï'âma ïsa'ra norî hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono âma te te ïsasômri za'ra ne, wa duré wa hâ âma sasô. Dadâ'â nherê, aihîni apâ te te 're ïda'ahâiwa'utu mono zém na wa tô âma sasô, iwê hâ duré ïwasédé hâ apâ te te 're ïda'ahâiwa'utu mono zém na hâ. ¹⁶Taha wa, iwê hâ te 'manharî tô da hâ, ïwa'a ô di, ïpê'ê wapu na 're ïsi'madâ'â u'âsi mono da si, 'Re ïhâimana u'âsi mono nho'a, duré danho'a zama. — Âne te Paru hâ tâma siwasu'u, apito Perihî ma.

¹⁷Te duré tâma siwasu'u, âne:

— Zeruzarê nhiti 're ïmorî ré, ma tô ï'âma tiwahub ahâ. Tawamhâ tamomo wa tô apâ mo, danhibzari hâ te âri da, ïsiré norî ma, te sômri da. Duré danhimizama hâ da te ïsimro hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te sômri da, âma ïwata da, wa tô apâ mo. ¹⁸⁻¹⁹Âne te 'manharî da, wa tô ïsipese, wasiré zudezu norî 're ïhâimana za'ra mono zéb zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te te ïwê'sâmri da. Tawamhâ zudezu norî hâ Azi'a na danhipti' a nho'ômo nhisi hawi ïsihudu hâ ma tô ï'madâ'â za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're idawata za'ra mono zéb âma 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te te ï'madâ'â za'ra wamhâ, ï'rata dasi'râ'otô ô di. Da te ïmreme 'razâri ô di. Rowê si. Ta norî hâ te te ï'madâ'â za'ra norî hâ marî ïwasédé hâ te te ï'âma waihu'u za'ra wamhâ, we si'aba'rêi 'wa'âhâ, aré wê di, asô'a ïwasédé hâ te te ï'âma sa'ra da. ²⁰Ta norî hâ we si'aba'rêi ô wamhâ, âté asô'a ïsimasam norî si te za aima ïwasu'u za'ra. Dama roti'wa norî nho're ïzab ré, marî ïwasédé hâ te te ï'âma ïwaihu'u za'ra zém na, te za ïwasu'u za'ra, âme ïzab ré. ²¹Wa hâ wa za aima ïsiwasu'u, te ï'mahârâzém na, dama ïpire norî nho're ïzab ré, âne: “Â bâtâ na wa asô'a ïzab za'ra wa'wa, ïpibui pese za'ra wa'aba da. Dadâ'â nherê, apâ dahâiwa'utuzé, te sazei wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're ïmorîzéb zô te za ïpibu za'ra wa'wa.” Âne si wa tô ïsi'mahâ, dama ïpire norî nho'a ïzab ré. Âté âne ïmreme wamhâ, te ï'âma rosa'rata za'ra, ïwasété na. — Âne te Paru hâ siwasu'u, apito Perihî ma.

²²Tawamhâ apito Peri te tâma tinha:

— Zahadu, apito Risi'asi wei wisi wapsi, wa za niha hâ aima rowairébê. — Âne te tâma tinha.

Apito Peri hâ ma tô waihu'u pese, 're idanomro mono zép té hâ. Tane nherê, te te âma wapari 'râsutu ô di.

²³Tawamhâ apito Peri hâ ma tô da'wapéi'wa norî wada'uri'wai ma waihu'u, âne:

— 'Madâ'â pese za'ra wa'aba za, â hâ aibâ hâ aiwi simani za'ra wa'aba tô da. Tazahâ, marî hâ te te 'manharî da, te te sima wê wamhâ, syry na te za tâma ïrowairébê 'wa. Duré, ïsiré norî hâ ïhâimanazéb da, te te pawaptob za'ra da, we ïtème sisisi wamhâ, wê'ô za'ra wa'aba ô di za, tiwi. — Âne ma tô tâma waihu'u, apito hâ.

Paru hâ Apito Perihî nho're ïsabzé wasu'u, Durusiraha nho're me

²⁴Bâdâ hâ siwaptom na âma ne pari, ma tô apito Peri hâ Paruhu zô hâ, timro me, Durusiraha me. Durusira hâ, zudezu. Tawamhâ Cristu Zezusi hâ da te dasina 're ï'umnhasi za'ra mono zém na ma tô Paru hâ tâma rowasu'u zahuré. Apito Peri hâ ma tô ïsimirowasu'u hâ wapari pese. ²⁵Ïwê na si 're idanomro mono zém na ma tô tâma rowasu'u, marî hâ ïwasédé hâ da te dasiwi ïwê'ôzém na zama. 'Re danomro wasété mono wa, rob'râsutu u' 'Re ïhâimana u'âsi mono, za niha te te dama ïrob'manharî pipa zém na ma tô duré tâma rowasu'u. Âne hâ te te tâma awasu'u wa, ma tô apito Peri hâ tipahi. Taha wa, te tâma tinha, Paruhu ma:

— Âhâna te za aimo a'â. Niwa te ïsima wê wapsi, wa za duré asô hâ apâ, te aiwapari da.

²⁶Tawamhâ Paruhu âma te rosa'rata, rob'ui'prazém na tâma siwa'âbâ da newa, dazazém hawi watobro da. Taha wa, te nasi sô hâ, te te sima rowasu'u zahuré da.

Paru hâ Pesituhu ma, ïsiwasu'uzé wasu'u

²⁷Tawamhâ maparane ma tô âma tiwahu, Sezariza âma sâmra ré, dazazéb 're, Paru hâ. Tawamhâ Posi'u Pesitu hâ te za oto si'apito, Perihî nhowa're're. Taha wa, apito Peri hâ sisa'u ma tô tizadawa âma tirê, dazazéb 're, hâimana u'âsi da Paru hâ, ïsa'u hâ. Zudezu norî ma, rowêzéb da, ma tô âne hâ tizadawa hâ âma tirê.

25

¹ Tawamhã Pesitu hã tame si'apito wamhã, bådã si'ubdatõ âma ne pari, te oto mo Zeruzarê u, Sézazeza hawi. ² Zeruzarê u wisi wamhã, sasedoti ipire nori hã duré zudezu nori ma, roti'wa nori zama ma tô tâma wasu'u za'ra Paru hã, wasété ré ne. ³ Ma tô tiwi waptêrê za'ra, Paru hã te te tâma satõri za'ra da, Zeruzarê u. Ta nori hã bådãdi wã wa, te te siwi wĩri da, arê âma siwada'uri za'ra na dá'ásina, ma tô tiwi waptêrê za'ra, Zeruzarê u te te satõri da. ⁴ Tawamhã apito Pesitu hã ma tô asa tâma nharĩ za'ra, âne:

— Paru hã Sézazeza âma te nhamra dazazéb 're, da'wapéi'wa nori hã te te siwi 'madã'â pese za'ra da tame. Tamomo wa za apã mori su. ⁵ Taha wa, dama imreme pire nori hã asiwa'wa hawi, asiwi satõri za'ra wa'aba za, ime si'aba're da. Íwasédé hã te te âma hiri ze za'ra wamhã, tãpẽ si te za tâma nharĩ za'ra, inho'a. — Âne te apito Pesitu hã tâma nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã bådã hã 8 na áté niwamhã 10 na ma tô âma ne, Zeruzarê âma sãmra ré hã, apito Pesitu hã. Taha pari, ma tô mo apã, Sézazeza u. Wisi wamhã, awê te oto nhamra, dapa'uwati'wa simasisizém na. Tawamhã Paruhu zô ma tô da'mazatõ, te te itême siwi saprõni da. ⁷ Tawamhã Paru hã itême wisi wamhã, zudezu nori hã Zeruzarê hawi isi'aba're nori hã ma tô siwi uiri. Taha wa, apito ma, ma tô wasu'u wasété uptabi za'ra, Paru hã. Tane nherê, tô sena na íwasédé hã te te siwi âma sa'ra waihu'u õ di, zudezu nori hã. ⁸ Tawamhã Paru hã ma tô apito ma siwasu'u, âne:

— Zudezu nori nhimiroti wa'rãmi, íwasédé hã te 'manharĩ õ di. Mare di. 'Re ihãimana u'âsi mono âma 're idawata za'ra mono zéb âma duré íwasédé hã te 'manharĩ õ di. Duré Roma âma apito Sézaha ma, marĩ hã te 'manharĩ õ di, danhipai u danhib'apito ma hã. — Âne ma tô Paru hã si'wawi aimapa.

⁹ Tawamhã apito Pesitu hã te asa tâma tinha:

— E Zeruzarê u aimorĩ da hã, aima wê di, tame da te asadhanarĩ za'ra da, inho'a. — Âne te sadanha, zudezu nori ma, imreme te te tâma âma uwaimrami za'ra da, tâma írowê za'ra zéb da.

¹⁰ Tawamhã Paru, te asa tâma tinha:

— Mare di. Imori da hã, te ísima rowê õ di. Roma âma apito Sézaha zadawa para, te âme 're ida'apa'uwati mo. Taha wa, amep si te za siwi ízadanha, ihãimanazém na. Marĩ íwasédé hã te 'manharĩ õ di, zudezu nori ma hã. Âne na hã aima iwaihu'u pese di, a hã. ¹¹ Marĩ íwasédé hã te 'manharĩ 'wa'ânã, da te dasiwi iwĩri da hã, aré ísisawi õ di. Tane nherê, íwasédé hã te te siwi í'ama ísa'ra hã tô senai õ wamhã, ni'wa hã te te tâma íza'rei waihu'u za'ra õ di. Taha wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u si te za ízatõ, apito Sézaha nho're ízab da, taha ma si ísiwasu'u da, tame. — Âne te tâma si'ru, Paru hã.

¹² Tawamhã Paruhu mreme hã te te wapari wamhã, apito Pesitu hã ísimiroti na âma ísime za'ra nori me, ma tô sima âma roti za'ra. Taha parip si, ma tô asa Paruhu ma tinha, âne:

— Ma tô ima asi'ru, Roma âma apito Sézaha u te asatõri da. Tane tô. Te za tô itême aimo. — Âne ma tô tâma rowairébé, apito Pesitu hã.

Paru hã Apito Adaripaha nho're ísabzê wasu'u, Berenisihĩ nho're me

¹³ Tawamhã, syry na âma ronomro pari, apito Adaripa nori hã ma tô tihidiba me aimasisi zahuré, Sézazeza u. Berenisi na ihidiba nhisi hã. Apito Pesitu hã te te sabu zahuré da, ma tô itême aimasisi. ¹⁴⁻¹⁵ Tawamhã tame simasisi ré, bådã hã umro na âma ne pari, ma tô apito Pesitu hã apito Adaripaha ma wasu'u, Paru hã. Te tâma tinha, âne:

— Âme aibã hã te za, dazazéb 're, apito Peri hã sisa'u te te dama i'ru hã, dazazéb 're, hãimana u'âsi da, isa'u hã. Tawamhã Zeruzarê u imori wamhã, sasedoti ipire nori hã duré zudezu nori ma roti'wa nori me, ma tô ima wasu'u za'ra, Paru hã wasété ré ne. Te dama hãiba 'ru da, ma tô íwasédé hã siwi âma tihĩ. ¹⁶ Tane nherê, wa tô asa tâma nharĩ za'ra, âne: "Mare di. Wa nori hã, romanu nori hã âne wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Dasi'wawi 're dasimapa za'ra mono õ ré, wa te 're dahãiba za'rei waihu'u za'ra mono õ di. Te te dama 're inharĩ za'ra mono nori nho'a 're dasimasa mono wapsi, te za a'ã 're dasiwasu'u za'ra, sena zõ." Âne wa tô asa tâma nharĩ za'ra, sasedoti nori ma. ¹⁷ Tawamhã ta nori hã ma tô we ísiré ai'aba're. Tawamhã awê na hã awa'awi wa tô só nhamra, dapa'uwatizéb âma. Wa tô dama ti'ru, da te we itême saprõni da, aibã hã. ¹⁸ Tawamhã tâma inharĩ'wa nori hã ma tô sada aimasa. Tane nherê, marĩ na te te wasu'u wasété za'ra õ di. Íwasété uptabi newa, wa tô aré âma rosa'rata. Tane nherê, ânei õ di oto, inhimirosa'rada hã. ¹⁹ Zudezu nori nhimizazezém na sisada'ãbã za'ra wa, marĩ hã íwasété na te te âma hiri za'ra neza. Aibã hã Zezusi na ísisi hã dá'ã nherê, apã ihãiwa'utu na te te dama 're wasu'u u'âsi mono wa, ma tô íwasété na tâma nharĩ za'ra. ²⁰ Taha wa, wa hã ísimi'manharizéb zõ te pibui waihu'u õ di, âmehã. Taha wa, wa tô sadawa pibu aré, Zeruzarê u mori da, te te sima rowê zõ, tame da te dasiwi sadanharĩ da. ²¹ Tane nherê, ma tô iwi rowaptê, Roma âma apito Sézaha u si te

satōrī da, duré da'wapéi'wa norī nhib'rata sāmra da a'â, tamomo te satōrī ò ré. Taha wa, wa tô dama ti'ru, da te dasiwi'âma ropti da, âme sāmra da a'â Paru hã, apito Sézaha u te satōrī ò ré. — Âne apito Pesitu hã ma tô tâma rowasu'u, apito Adaripaha ma.

²²Tawamhã mreme parip si, Adaripa te tâma tinha, Pesituhu ma:

— Aibã mreme hã te wapari hã, wa ïsima wê.

Tawamhã Pesitu te asa tâma tinha:

— Tane tô, awêpsi te za ïwapa.

²³Tawamhã awêpsi apito Adaripa norī hã Berenisihi me, ma tô tizasi zahuré, apito te, dasi'rã'õtôzéb u. Uza wê ré, duré sima sipese na, ma tizasi zahuré, dama pire wê te, âma datob'uzu za'ra da. Da'wapéi'wa norī nhib'apito norī me ma tô asisi, 'ri nho'ômo âma dama ïpire norī me zama. Tawamhã apito Pesitu hã ma tô Paru hã dama ti'ru, te te ïtême siwi saprōni da. ²⁴Te te ïtême siwi saprōni wamhã, Pesitu hã ma tô dama tinha, âne:

— Apito Adaripa, duré âme 're asimroi wa'aba mono norī, ïwapari za'ra wa'aba. Âhãta te za, aibã hã. Zeruzarê âma ïnhamra ré hã zudezu norī hã aihîni ma tô siwi âma ïwasutu. Âneb zama te siwi âma ïwasutu, dâ'â da. Â hã hãiba ré 're morī u'âsi wamhã, te za, u, te te da'âma 're rowasété. ²⁵Tane nherê, marī na hã te waihu'u ò di, da te dasiwi ïwîrîzéb da hã. Tawamhã ò hã si'uihã na ma tô ïwi rowaptê, Roma âma apito Sézaha u te satōrī da. Taha wa, wa tô âma saze tô, te ïtême satōrī da. ²⁶E niha, wa za tawamhã bété ïwasété na tâma rob'ui'ére, Roma âma wanhîb'apito ma. Marī na sena na ïwasédé hã da te âma ïsa'razém na hã te waihu'u ò di, wa hã. Baba di. Taha wa, wa tô sô hã, asô're sab za'ra wa'aba da, apito Adaripaha nho'reb zama. Marī zô te za asiwi ï'madâ'â 'wa pé, marī na pé te âma rob'ui'ére da, wanhîb'apito ma. ²⁷Ïwasédé hã da te âma ïsa'razém na te tâma rob'ui'ére waihu'u ò di. E niha da, wa za bété taré ïtême satô, aibã hã da'wapéi'wa norī me morī da, Sézaha nho're sab da, si'uihã na tâma siwasu'u da. Marī hã ïwasédé hã da te âma ïsa'razé hã hâimana ò nherê, te ïtême satōrī waihu'u ò di. — Âne te apito Pesitu hã dama tinha.

26

Paru hã apito Adaripaha nho're, dama ïsiwasu'uzé wasu'u

¹Tawamhã apito Adaripa ma tô Paruhu ma tinha, âne:

— Âhãna, asi'uihã na te za wama asiwasu'u, aihâimanazém na.

Taha wa, Paru hã ma tô tinhib'rada hã dama wê, apito Adaripaha ma siwasu'u da. Taha pari, te âne tâma siwasu'u oto danho'a:

²— Apito Adaripa, ïto ti âhãna hã, asô'a za oto aima ïsiwasu'u wa. Zudezu norī hã ïwasédé hã te te ï'âma ïhiri za'ra zém na wa za ïsiwasu'u na wa'rã. ³Zudezu norī hã 're ïnomro mono zé hã aima waihu'u pese di. ïsisada'rãmi za'ra zé hã, aima waihu'u pese di duré. Taha wa, wa aiwi rowaptê, asimi'ê na ïwapari da.

⁴— Ïprédu wi, 're ïhâimana mono zém na ma tô uburé zudezu norī hã ïwaihu'u za'ra. Ïrob âma 're ïhâimana mono ré, ma tô ïwaihu'u za'ra, 're ïhâimana mono zém na hã. Zeruzarê âma ma tô duré ïwaihu'u za'ra, tame 're ïhâimana mono ré hã. ⁵Parisezu norī siré, wa tô 're ïhâimana. Wasiré zudezu norī hã Mozésihi nhimi'ui'ére zarina sipai âna 're ïhâimana za'ra mono zém nhipai u 're ïwahâimana za'ra mono zé hã, wasiré parisezu norī hã. Âne ïsãna'rata hawimhã, 're ïhâimana mono zé hã. Zudezu norī hã sena na te te aima ïwasu'u ze za'ra 'wa'âhã, âne na hã te aré aima ïwasu'u wê za'ra. ⁶Dadã'â nherê, apã te te 're ïda'ahãiwa'utu mono zéb zô, wa 're ïnhimipari u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono, wahi'rata norī ma, te te ïropisutu zô. Taha zarina, ma tô zudezu norī hã â bâta na ïwasédé hã ï'âma hiri za'ra. ⁷⁻⁸Wahi'rata norī, 12 na ïhãiba norī nhihudu mono bâ, wa wanhimi'ê na âma 're wawata za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma hã. Rowa'na na wa âma 're wawata za'ra, barana zama. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama ïropisutu zô, wa wanhimipari sina âma 're wawata u'âsi za'ra. Ôhõ zô 're ïnhimipari mono wa, te zudezu norī hã ïwasédé hã ï'âma sa'ra. Ïwapari'wa norī, e marī wa, te 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïhã'rata upa za'ra wa'aba mo, te te 're ïda'ahãiwa'utu mono zéb da hã, tâma ïwaihu'u ò newa.

⁹— Wa tô aré ïsina rosa'rata, Zezusihi zazei'wa norī âma te 're rowasutu u'âsi mono da, Nazaré âma aré 're ïsãmra mono zazei'wa norī âma. ¹⁰Tawamhã Zeruzarê âma ma, wa tô âne hã te tâma 're 'manharī za'ra. Sasedoti ïpire norī zadawa para, wa tô te 're 'maza, dazazéb 're, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê norī hã. Duré da te dasiwi 're simroi mono da, da te dasima 're hãiba za'rê za'ra mono wamhã, wa tô te âma 're dazaze za'ra. ¹¹Taha wa, wa tô te âma 're arowasété, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hã te te siwi 're wê'ô za'ra mono da, ïsazei'wa norī hã. Ta norī zãda ïzahi uptabi wa, wa tô 'ri nho'ômo mono bâ te âma 're rowasété za'ra, darob amoi âma zama.

¹² — Taha da, nimahã bātã na wa tō duré mo Damasitu u, ĩsazei'wa norĩ zô, ãne hã te tãma 'manharĩ za'ra da. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ hã ma tō ĩzatõrĩ za'ra. Rob'ui'ére ma tō ĩma sômri za'ra, ĩsazei'wa norĩ ãma te 're rowasété za'ra mono da, ĩsada'wa parab za'ra. ¹³ Apito, tane nherê, ma tō aimawi ĩma tiromhãiba. Damasitu u ĩmorĩ ré, abzuma wa'wa ma tō rowa'a za'etê uptabi hã ĩma ai'ubuzi, hãiwa hawi. Bātã nhimirowa'a nhipai u, rowa'a za'etê uptabi di. ĩsiré ĩsi'aba'rê norĩ uwaibaba zama ma tō ai'ubuzi. ¹⁴ Tawamhã aihĩni wa tō warere'e ni, ti'ai wa. Wa hã ni'wai mreme hã wa tō wapa. ãne te ĩma tinha, ebreusi norĩ mreme na: “Saru, Saru, e marĩ wa, te ĩwi 're ĩrowasutu u'ãsi mo. Aipê'ê 'remhã ma tō 're asi'u'a u'ãsi mo, powawê hã wedehu 'rã'wa na da te zusi wa, te te sina mei wa, ĩsi'u'a ne.”

¹⁵ — Tawamhã wa tō asa 'mahã: “Apito, e 'wa hã a hã.”

— Tawamhã Wanhĩb'apito te asa ĩma tinha: “Wa hã Zezusi, te ĩwi 're ĩrowasutu u'ãsi mo. ¹⁶ Ma'ãpé aiwahutu, hãiwi asab da. Wa we aima ĩshĩhã'rê, te ĩsima aipisutu da, ĩma romhuri'wa da. ã bātã na ĩzabuzém na te za dama 're ĩwasu'u u'ãsi mo. Duré zahadu wapsi te aima ĩwaihu'uzém na zama, te za dama 're ĩzadawa wasu'u u'ãsi mo. ¹⁷ Wa hã wa za te 're ai'madã'ã, asiré zudezu norĩ, ĩsahi norĩ wi, te 're asô'reptui mono da, duré zudezu'õ norĩ wi, te 're asô'reptui mono da zama. Zudezu'õ norĩ tême, wa za oto asatô. ¹⁸ Datob'a ne 're ãdanomro mono wa, da te 're ĩdato pese za'ra mono ne, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na 're ĩpo're pu'u za'ra mo, zudezu'õ norĩ hã. Robra na 're ĩnomro mono hã te za 're ĩ'awaiubui mo, rowa'a na oto 're nomro mono da, ta norĩ hã. Satanasihi nhĩptetezém hawi te za 're ĩ'apizari mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono niwĩ 're nomro mono da oto, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ĩwasédé hã te te tãma 're aparĩ mono da, duré ãma 're sib'a'uwê za'ra mono da oto dame.” ãne ma tō Wanhĩb'apito hã ĩma pisutu, zudezu'õ norĩ hã. — ãne ma tō Paru hã siwasu'u, apito Adaripaha ma, tihãimanazém na te te ãma ĩsaprĩzém na hã.

Paru hã tinhimirohuri na ĩsiwasu'uzé

Tawamhã Paru te duré siwasu'u, ãne:

¹⁹ — Apito Adaripa, ĩwapari. Hãiwa hawi te ĩsabui mreme hã wa hã te sadawa rême ô di. ²⁰ Damasitu ãma uimrehêne wa tō Zezusihi zadawa wasu'u na hã dama ãma sãna'rata. Taha parip si, Zeruzarê ãma wa tō duré dama ãma rowasu'u. Taha parip si, wa tō duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma dama sadawa wasu'u, zudezu norĩ ma, zudezu'õ norĩ ma zama. Ta norĩ hã tiwasédé hã te te 're rême za'ra mono da, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono niwĩ 're nomro wê mono da, wa tō te tãma ãma 're rowasu'u za'ra, tō sena tiwasété wi 're ĩsipizari za'ra mono na, da te 're waihu'u za'ra mono da. ²¹ Taha 'ru te, ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tō siwi ĩ'ã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, ĩnhamra ré. Te aré siwi ĩwĩ. ²² Tane nherê, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tō te te 're ĩpawapto' u'ãsi. Taha wa, ã bātã na ĩhãiba ré, wa zahadu 're ĩhãimana. Taha wa, zahadu wa nasi dama sadawa wasu'u, dama ĩwapu norĩ ma, duré dama ĩpire norĩ ma zama. Uburé Mozésihi nhimirowasu'u zarina, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u zarina, wa tō te dama 're sadawa wasu'u. ĩnhimizadawa wasu'uzém na ãma ĩsipai ô di. Romhã ré ma tō ta norĩ hã te te dama 're wasu'u za'ra, ãne: ²³ “Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisudu hã te za robzépata za'etê. Te za dasiwi wĩrĩ ni. Dadã'ã nherê, apã te te 're ĩdahãiwa'utu mono zéb da na te za sãna'rata. Tawamhã te za dama waihu'u za'ra, rowa'a na 're ĩdanomro wê mono zé hã. Apã ĩhãiwa'utuzéb za'u si, te za ãne hã zudezu norĩ ma waihu'u za'ra, zudezu'õ norĩ ma zama.” ãne ma tō romhã ré dama sadawa wasu'u za'ra. Taha na wa tō duré wa hã dama rowasu'u. — ãne te siwasu'u Paru hã, apito Adaripaha ma.

²⁴ ãne siwasu'u ré, ma tō apito Pesitu hã sadawa 'razã. Mreme 'rãihã na te tãma tinha, ãne:

— Paru, ma tō aiwamna, ai'rãzadã'ã wa. Asimirosa'rata ahã wa, ma tō ai'rãsiwamna.

²⁵ Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

— ĩnhĩb'apito, mare di. ĩsiwamnarĩ ô di. ĩmreme hã tō sena. ĩmreme wê di. — ãne te asa tãma tinha, apito Pesituhu ma. ²⁶ Tawamhã apito Adaripaha ma, te duré tinha:

— Apito Adaripa, Zezusi hã ti'ai ãma 're morĩ ré hã uburé marĩ hã tãma 're ĩromhãimana mono zém na hã aima waihu'u pese di, ĩdã'ázém na hã duré ĩhãiwa'utuzém na zama. Da'ahã na ma tō ãma 're danhopré. Taha wa, apito Adaripa, a zama ma tō ĩwaihu, uburé Zezusihi wasu'u hã te aima ĩwasu'u hã. Taha wa, sena na, wa aima ĩsiwasu'u ĩpahi ãna, waihu'u da. ²⁷ Apito Adaripa, e 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã sena na ma tō ĩsaze. Ma ĩsaze tō. ãne na wa tō ĩsina aiwaihu'u.

²⁸ Tawamhã apito Adaripa, ma tō mreme to na Paruhu ma tinha:

— E tane na duréi ĩma rowasu'u bã, wa za bété ãma asaze, Cristu hã te saze da.

²⁹Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

— Ìmreme 'rutu na niha wamhã, ìmreme pa na te aima rowasu'u wamhã, tã marĩ ò di. Ìhã si ìpire hã, ìsine 're ìsazei pese mono da hã. Taha da, wa 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma ai'ãma 're ìmreme u'ãsi, uburẽ ã bãtã na ìwapari'wa norĩ ãma zama, te ìsima wẽ ò nherẽ, Cristu hã saze za'ra wa'aba 'ru te, ìsine da te aipawasisi za'ra wa'aba da hã. — Ìne te asa tãma tinha, Paru hã.

³⁰Tawamhã apito Adaripa hã durẽ apito Pesitu hã durẽ Berenisi hã, durẽ uburẽ ìsirẽ ìsi'ubumro norĩ zama ma tã tiwahutu za'ra aihĩni. ³¹Te oto tiwi ai'aba'rẽ. Tiwi si'aba'rẽ za'u si, ma tã sima ãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ò hã aibã hã marĩ ìwasédé hã te te 'manharĩ ò di, da te dasiwi ìwirĩzéb da hã, niha wamhã, dazazéb 're, da te dasiwi ìsērẽ da hã.

³²Tawamhã Adaripa te tãma tinha, Pesituhu ma:

— Ò hã, aibã hã Roma ãma apito Sézaha nho're sab da, te te rowaptērẽ ò 'wa'ãhã, wa aré tãma rowairébé za'ra ni, apã 're morĩ da. Tane nherẽ, waihu'u ò di oto. — Ìne te tãma tinha, Pesituhu ma.

27

Paru hã Roma u morĩ da, timorizém na te te ìsãna'ratázé wasu'u

¹Tawamhã apito Pesitu hã ma tã oto tãma ropibu, Paruhu ma, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da, rowa'u'u na uba'renem na hã. Tawamhã wa hã, Rucasi hã wa tã ìme mo. Zuri'u na da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa nhisi hã ma tã durẽ wame satõ, Paruhu 'madã'ã'wa da hã, durẽ pawasisi ré ìsirẽ ìsi'aba'rẽ norĩ 'madã'ã'wa da hã. Da'wapéi'wa wada'uri'wa nhimi'ubumro norĩ hã Danhipai u, Apito te na ìwaptērẽ hã. ²Tawamhã rowa'u'u na uba'reneb 're, wa tã asisi ni, Adaramitu hawi we ìsimizazãri na, wasi'aba'rẽ da. Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi u ã zada'rẽi baba waré, uba'rene nhimizahãrizé mono bã te za simizahãri. Aibã hã Aritacu na ìsisi hã te wame mo, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ìsãmra mono hã, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. Tawamhã ma tã oto waré tiwara za'ra. ³Tawamhã awẽpsi, wa tã aihutu ni, Sido na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame, Zuri'u hã ìwẽ na te te pawaptob da, ma tã Paruhu ma waproso, tame ìsazei'wa norĩ u morĩ da a'ã, ta norĩ hã Paruhu ãma sime za'ra da, ìhãimanazéb da hã. ⁴⁻⁵Tawamhã Sido hawi ma tã oto waré wara, uba'rene hã. Wasi'aba'rẽi wamhã, rowa'u hã te we wawa'rãmi rowapõ, sa'ëtẽ. Taha wa, Sipri na rob'rẽ za'iti nhisi uwaibaba, rowa'u'u syry niwĩ, te waré wara, ã poré wa'wai baba, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi uwaibaba. Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi uwaibaba ma tã durẽ wara. Tawamhã wa tã aihutu ni, Miha na 'ri nho'õmo nhisi u. Risiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma te za, Miha hã. ⁶Tame da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tã rowa'u'u na uba'reneb amo hã tisã, Aresãdiriza na 'ri nho'õmo nhisi hawi iwara hã, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi u iwara da hã. Tawamhã ma tã wama rob'ru za'ra, ì're wanhisisi da.

⁷Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tã si'ãsi, waré za'ra, wara pire wa. Bãdã ahã na te ãma si'utõrĩ, si'ãsi mono ré hã. Tawamhã Sinidu na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, ma tã waré mazazã a'ã. Tawamhã rowa'u hã te zahadu wei wawa'rãmi rowapõ. Taha wa, uba'rene hã Cereta na rob'rẽ za'iti nhisi u ma tã waré wara. Tawamhã Saramona na romnhisi uwaibaba rowa'u'u syry niwĩ ma tã waré uirĩ za'ra. ⁸Ã zada'rẽi baba te wara u'ã. Wara pire di. Wara pire nherẽ, wa tã aihutu ni, Uba're nhimizahãri wẽ zém na 'ri nho'õmo nhisi u, Raséza na 'ri nho'õmo nhisi 'ratamhã.

⁹Tamemhã wa tã asimroi hã ni. Dawasété parizém na 're ìdasipo're pu'u za'ra mono zé bãtã za'u si, te rowa'u'u wawẽ hã 're pusi, wahup sidãpãsi. Taha wa, ã wa'wai baba, 're danomro mono ò di oto, rowa'u'u wawẽ nhimimnhasi te. Taha wa, Paru hã ma tã dama roti, ãne:

¹⁰— Aibã norĩ, ìwapari za'ra wa'aba. Ìhãna ã nhisi baba wasi'aba'rẽi wamhã, wama romnhimimnhasi za'ra di za. Uba'rene hã te za waré aiprub za'ra. Taha wa, ì're ìromnhimi'wara hã te za rere'e, ãi ba. Durẽ wa norĩ hã áté wa za ai'utõrĩ ni. Ìne wa tã waihu'u. — Ìne te tãma nharĩ za'ra, Paru hã.

¹¹Tane nherẽ, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã Paruhu nhimirowasu'u hã te te sazei ò di. Uba'rene tede'wa norĩ mre me si ma tã saze, ì'maprabã'wai mre me zama. ¹²Tame uba'rene nhimizahãrizéb ãma, rowa'u'u wawẽ hã 're pusi mono ré, rowa'u'u na uba'rene hã nomro wẽ waihu'u ò di. Taha wa, da'ahã na ma tã dasima wẽ za'ra ni, ò hawi dasi'aba'rẽ da, Cereta ãma Penisi na uba're nhimizahãrizém nhisi u sihutu hã, tame uba'rene hã nomro wẽ da, rowa'u'u wawẽ hã tamemhã te te 're rowapõrĩ mono ò wa.

Ã poré ãma rowa'u ìsa'êne hã te te ìrowapõrĩzé wasu'u

¹³ Tawamhã rowa'u Ìsyryre hã hãiw'a're nhimi'e hawi ma tô watobro. Syry na ma tô rowapô. Taha wa, ma tô âma rosa'rata za'ra, te te sima ìwê za'ra zéb uwaibaba si'aba'rê da, sihutu waré da newa. Uba're tétézé hã ma tô wazere za'ra, â rowi Ìsimi'wara hã. Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tô waré wara, â zada'rêi baba, Cereta na rob'rê za'iti nhisi zababa. ¹⁴ Tane nherê, zahadu wasina wapahâ za'ra ô ré, ma tô rowa'u'u za'êne hã awa'awi wei watême rowapôri za'ra, rob'rê za'iti hawi. Rowa'u'u za'êne hã, Nodesiti na da te 're Ìsisi za'ra mono, bôtâ pusizém nhimire hawimhã 're pusi u'âsi mono wa. ¹⁵ Tawamhã â zada'rêi baba awa'awi wara da, wa aré wa te si'oto pibu za'ra. Tane nherê, te wawi tiwara u'âsi za'ra. Taha wa, wa tô tâma 'marême za'ra ni, si'uihã na wara da oto, rowa'u'u zarina. ¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã Cazuda na rob'rê za'iti 'rare nhisi uwaibaba ma tô wara, rowa'u'u syry niwî. Tamomo wara ré, uba're 'rare hã Ìna're na wa te wasiwi Ìsi'u hã wa tô wasiwi wazere ni, â hawi, siprup tô da. Pire uptabi nherê, ma tô uba're na romhuri'wa norî hã siwi sarôtô, uba're Ìsa'êtê 're, te te siwi sêrê da. Uba're za'êne hã ma tô duré te te siwi wasisi, wedenhorô rutu na sipo'o tô da. Ribiza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma â zaihã uwaibaba supara uwa niwî, wara ô'umnhasite, ma tô âma tihâtâ'â za'ra. Taha wa, ma tô zazahâi wawê hã Ìmaprabazé hã siwi si'ra, tamomo wara tô da. Tawamhã rowa'u'u wawê zababa ma tô uba'reneb za'êne hã wara. ¹⁸⁻¹⁹ Rowa'u'u za'êne hã pupu'u za'êtê di. Ropupu'u za'êtê uptabi di. Tawamhã wa'âma awê wamhã, te te dama wede za'ra da, âma Ìsihãiba waptob za'ra hã ma tô siwi sãmra na'rata za'ra, âi ba, rowa'u'u na uba'rene hã wapu na waré wara da oto. Ma duré âma ti'awê, rowa'u'u za'êtê na hã. Tawamhã Ìmapraba'wa norî hã ma tô Ìpru hã uba're na romhurizé hã syry na siwi sãmra, âi ba.

²⁰ Awê sidâpâsi te hãiwarutu u'âsi. Taha wa, bådâ hã te te urîrî ô di. Wasi zama te te urîrî za'ra ô di. Rowa'u'u wawê si te zahadu nomro. Tã hã pîni za'êtê di duré. Tawamhã wasisô'reptu za'ra zéb zô, wa te rosa'rata za'ra ô di oto. Sô wanhimipari za'ra ô di oto.

²¹ Tawamhã wasaihuri âna wahâimana za'ra ré, wa'âma ropsi'utôri za'ra wamhã, ma tô Paru hã hãiwai za, Ìwa'wab za'ra. Âne te tâma rowasu'u za'ra:

— Aihã norî, Ìwapari za'ra wa'aba. E marî da, Ìmreme hã saze za'ra wa'aba ô di bété. Ìmreme hã saze za'ra wa'aba 'wa'âhã, aré Cereta hawimhã wawairébé ô di. Taha 'wa'âhã, aré wama rowê za'ra di, âhãna hã. Aré âma wasi'uba za'ra ô di. ²² Tane nherê, sada asib'ru za'ra wa'aba. Ni'wa hã dâ'â ô di za. Uba'renep si te za wawi aiprub za'ra. ²³ Wa hã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê, te tâma 're Ìromhuri u'âsi mono hã. Barana, hãiwa âma tâma Ìromhuri'wa hã ma tô we Ìtême wi. ²⁴ Te Ìma tinha, âne: “Paru, aipahi tô. Tô sena Roma âma apito Sézaha nho're te za asa, asi'uihã na tâma asiwasu'u da. 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã aima Ìsôprubzéb zarina ma tô pisutu, aihîni asiré Ìsi'aba'rê norî hã aiwi dâ'â za'ra tô da.” Âne ma tô Ìma tinha. ²⁵ Taha wa, âhãna aipahi za'ra wa'aba ô di za. Sada asib'ru za'ra wa'aba. 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã Ìma umnhasi uptabi di. Uburé te te Ìma Ìwaihu'u zarina, te za tô wama âma uwaimrami za'ra. ²⁶ Tazahã nimomo, rob'rê za'iti u uba'rene hã te za waré time, rowa'u'u hã. — Âne ma tô Paru hã po're pu'u za'ra.

²⁷ Tawamhã 14 na ma tô wa'âma timara za'ra, rowa'u'u za'êne hã wawi nomro za'ra ré hã. Taha wa, te rowa'u'u na uba'rene hã zahadu waré si'âsi za'ra siwa'ru, Mediteranizu na âporé nhisi wa'wai baba. Tawamhã mara wa'wa ma tô uba're na romhuri'wa norî hã waihu'u za'ra, â zada'rê u Ìropsi'utôri na hã. ²⁸ Taha wa, wedenhorô na êtê nhî'ômore hã ma tô siwi time, âi ba, â 'reptô zô te te siwi âma pibu da. Tawamhã ma tô waihu'u za'ra, 36 na â 'rehã pibuzé hã. Tawamhã syry na âma ronometro pari, ma duré siwi pibu. ²⁷ na â 'rehã pibuzé hã oto. ²⁹ Tawamhã uba'rene hã êtê wa'wai baba wara ô'umnhasite, te sima simimnhasi za'ra, êne hã te te trub ô'umnhasite. Taha wa, ma tô Ìna're hawi Ìtétézé hã maparane si'uiwa na siwi wabzu âi ba, simi'wara da, uba're hã wara tô da. Tawamhã rowa'a zô te te rob'madâ'â za'ra. ³⁰ Tawamhã uba're na romhuri'wa norî hã ma tô sisawi za'ra, uba'renem hawi siwaprosi wairébé da. Uba're 'rare hã ma tô sisada si'ra za'ra âi ba, uba'renep tétézé hã Ìwata âma zama te te siwi wabzuri da newa. ³¹ Tane nherê, Paru hã ma tô da'wapéi'wa norî ma âne hã waihu'u, Ìwada'uri'wa norî ma zama:

— Ô norî hã wa'rata si'ubumroi ô wamhã, asisô'reptui waihu'u za'ra wa'aba ô di za. — Âne ma tô Paru hã tâma waihu'u za'ra.

³² Tawamhã da'wapéi'wa norî hã ma tô wedenhorô hã siwi sizâ, uba're 'rare nhî'ômozé hã. Baba na ma tô wawi tiwara za'ra, uba're 'rare hã.

³³ Tawamhã hãiwaza wi, ma tô Paru hã tâma roti za'ra, tisa hã te te huri da oto, siptete za'ra hã. Âne te tâma roti za'ra:

— Bådâ hã 14 na ma tô ai'âma ai'utôri za'ra wa'wa, asaihuri aba âna hã, rowa'u'u te te Ìsazârîzéb zô asimipari za'ra wa'aba ré hã. ³⁴ Âhãna wa za aima roti za'ra wa'wa, asaihuri aba da oto, asiptete sina aihâimana za'ra wa'aba da. Ni'wa hã dâ'â ô uptabi di za. Aihîni te za aihãiba ré ré aiwairébé 'wa. — Âne te tâma roti za'ra, Paru hã.

³⁵ Tawamhã mreme pari, ma tô ti'â, i'u'êne hã. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ma tô mre danho'a, isôprum na âma wata da. Taha pari, ma tô i'u'êne hã sima wê'ê, te te 'rêne da. ³⁶ Tawamhã aihîni ma tô oto sada aptete za'ra ni. Taha wa, ma tô tisa hã tihu oto. ³⁷ 276 na wahâiba za'ra hã uba'reneb 'remhã. ³⁸ Tawamhã wasaihuri pari, uburé amho hã uba'reneb 're isimi'wara hã ma tô oto siwi sa'wa âi ba, uba'rene hã wapu na waré wara da oto.

Rob u aihîni dahâiba ré îdawairébézé wasu'u

³⁹ Tawamhã rowa'a pese wamhã, ro hã te te waihu'u za'ra ô di, uba're na romhuri'wa norî hã. Taré ma tô supara hã siwi tisã, êtê 'râihã papara inomro hã, â zaihã na. Tawamhã ma tô âma siwada'uri za'ra, rowa'u'u na uba'rene hã tame te te siwi hiri da. ⁴⁰ Tawamhã uba're tétézé hã â 'rowi isimi'wara hã ma tô siwi sihâri za'ra, isa'u 're simi'wara mono da oto, â 'rowi. Uba're wabzurizé hã ma tô siwi wasihu, te te siwi pi'ra da. Uba're wata âma ma tô zazahâi wa'ôno hã siwi sasô, rowa'u hã te te âma saprôni da, supara u. Tawamhã â zaihã u te oto waré wara, uba'rene hã. ⁴¹ Tazahã sitême â wara sitob u ma tô uba're hã âzé, supara ahã u, â 'rowi 're inomro mono u. Taha wa, supara hã ma tô îwada hã ti'â. Rési waihu'u ô di oto, uba'rene hã. Tawamhã, â sisasisi za'êtê wamhã, te te nasi iwabzuri na ma tô na'rehaipo'o.

⁴² Tawamhã da'wapéi'wa norî hã te âma siwada'uri za'ra, ipawasisi ré norî âma, te te siwi simro da, tiwi zârîbi za'ra wa, tiwi simani za'ra ô'umhasite. ⁴³ Tane nherê, îwada'uri'wa hã te âma pa'uwati za'ra, Paru te te sô'reptu da, te te sima wê wa. Tawamhã te tâma rob'ru za'ra, îzârîbi waihu'u pese norî hã âi ba rere'e da, zârîbi uimrehêne za'ra da, rob u, ⁴⁴ duré ni'wam norî hã, îzârîbi waihu'u'ô norî hã wede hâpâ na duré uba're isiprum na te te tété za'ra mono sina isarina zârîbi za'ra da. Tawamhã aihîni ma tô rob u wairé. Ni'wa hã dâ'â ô di. Ni'wa hã u'a ô di duré. Rowê na ma wairé.

28

Maruta âma Paru norî is'i'ubumrozé wasu'u

¹ Tawamhã rob u wawairébé wê wamhã, wa tô rowaihu'u za'ra ni oto. Maruta na rob're za'iti nhisi u wa tô wawairébé ni, rowê na. ² Tame 're is'i'ubumroi mono norî hã ma tô siwi wawaibui wê. Tã hã wawi ta'a za'ra wa, duré rowahã zé wa, ma tô uzã hã wama ro'o za'ra, wahâi'ro za'ra da. Taha wa, ma tô wama tirowê za'ra oto. ³ Tawamhã Paru hã ma tô mi hã waihu, unhama nhisiwi te te sa'ra da. Te te sa'ra wamhã, wahi hã ma tô mimi hawi watobro. Watobro wamhã, ma isib'rata wi tisa, unhama wa'ro zé te. Isib'rata na te âma 're sipra. ⁴ Tawamhã tame 're is'i'ubumroi mono norî hã, Paruhu nhîb'rata na wahi hã te te sãmri za'ra wamhã, te sima rowasu'u za'ra, âne:

— Ôhõta aibã hã wahi ma te tisa, isib'rata wi. Te za oto dârã. Âté tô dapârî'wa. Taha wa, â hawi sisô'reptu nherê, te za âté tô dârã. — Âne te sima rowasu'u za'ra.

⁵ Tane nherê, Paru hã ma tô wahi ré 're sib'ratai wêrê. 'Re sib'ratai wêrê mono wamhã, unhama wa'wa ma waptãrã, wahi hã. Âma sépu'u ô di. ⁶ Te âma rosa'rata wasété za'ra, âté sib'rata dupto da newa, âté dâ'â sirômo da newa, ône haré. Tane nherê, te te siwi 'madã'â hã nherê, marî hã âma hâimana ô di. Rowê na te tihâiba, Paru hã. Tawamhã Paru hã dapârî'wa na âma isimirosa'rata za'ra zé hã ma tô rême za'ra. Taha wa, te âne sima wasu'u za'ra oto:

— Ta hã ihâiba'ô, îwaihu'upe. — Âne te sima rowasu'u za'ra.

⁷ Taha 'rata te Pubiri'u na 're hâimana, rob're za'iti âma danhib'apito hã. Îsîpti'a hã romhuture di. Ta hã ma tô wawaibui wê, r'rata wasi'ubumro da a'â, isôrôwa âma. Tawamhã bâdã si'ubdatô ma tô wa'ama ne, tame wasi'ubumroi ré hã. ⁸ Imama hã hâzé ré te nomro, waptã. Wa'ro za'êtê di, isânpru zama. Tawamhã Paru hã ma tô itême âzé, te te sabu da. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ma tô âma mre. Âma mreme pari, ma tô tinhîb'rada hã âma tino. Taha wa, ma tô séptãrã. ⁹ Taha parimhã, uburé ihâzé ré norî hã ma tô Paruhu tême we si'ré. Tawamhã ma tô uburé apese. ¹⁰ Âne hã Paru te te apese pari, ma tô wama tinhoprub za'ra, marî ahã na. Tame wasi'ubumroi ré, a'amo si'ubdatô ma tô wa'ama ai'utô, rob're za'iti âma hã. Tawamhã, wasi'aba're da wamhã, ma tô wasazéb da hã te te wama sé, uba'reneb 're.

Roma u îwasihutuzé wasu'u

¹¹ Tawamhã tame a'amo si'ubdatô wa'ama si'utôri pari, wa tô uba'reneb 're asisi ni oto, ta hawi âma wasi'aba're da. Ihâiba'ô si'ubza na uba're nhisi hã. Aresâdiriza hawi ma tô wei mazazã, rob're za'iti u, tame nomro da a'â, rowa'u u wahã 're sa'wari mono ré. ¹² Tawamhã Siracusa na 'ri nho'ômo nhisi u wa tô aihutu uimrehêne ni. Tame wasi'ubumroi ré, bâdã si'ubdatô ma wa'ama ne. ¹³ Ta hawi, ma tô waré si'âsi rowa'u'u na uba'rene hã, rowa'u'u wa'rãmi. Tawamhã Rezi'u na 'ri nho'ômo nhisi u, wa tô aihutu ni. Awêpsi, rowa'u ma tô we rowapô, hâiwa'a're nhimi'e hawi, wasi'aba'rézéb zarina. Tawamhã bâdã maparane wa'ama ne parip si, wa tô duré aihutu ni, Pozu'ori na 'ri nho'ômo nhisi u. Tame uba'rene hã wa tô

rême za'ra ni. ¹⁴ Tame wa tō sōpētē za'ra ni, Ísazei'wa norī hā. Ma tō wahāiba waptērē za'ra, misi romhuri na Ír'ata wahāimana za'ra da a'ā. Taha parip si, wa tō Roma na 'ri nho'ōmo nhisi u ai'aba'rē ni, wapara na. ¹⁵ Tawamhā Ísazei'wa norī hā, Roma āma 're Ísi'ubumroi mono norī hā ma tō wawasu'u hā wapari za'ra. Taha wa, Apizu āma rowedezém na 'ri wa'ōtō nhisi u wasihutu wamhā, Roma hawī Ísazei'wa norī me wa tō wasi'uzusi za'ra ni. Duré, Si'ubdatō Daza'warizém na 'ri wa'ōtō nhisi u wasihutu wamhā, Ísazei'wa hāiba amo norī hā ma tō duré Ísa'u hā wa'uzusi za'ra, Roma hawī. Tawamhā Paru hā te te dazabui wamhā, 'Re Íhāimana u'āsi mono āma te tiwata, Ísōprum na. Ma tō duré tāma rowē watobro.

Paru hā, Roma āma oto 're Ísāmra mono zé wasu'u

¹⁶ Tawamhā Roma u wasihutu wamhā, da'wapéi'wa norī wada'uri'wa hā ma tō Paruhu ma pisutu, hāiba pisutu 're hāimana mono da, danhorōwa āma. Da'wapéi'wa si te za Ír'ata 're hāimana, te te 're 'madá'ā mono da.

¹⁷ Tawamhā bādā si'ubdatō āma ne pari, ma tō dazō hā Paru hā, zudezu norī ma Ípire norī zō, Ítēme si'rā'ōtō da. Ítēme si'rā'ōtō wamhā, te tāma nharī za'ra:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norī, Íwapari pese za'ra wa'aba za. Wasiré norī ma, Íwasédé hā te 'manharī ō nherē, duré wahi'rata norī nhimiroti zarina 're Íwahāimana za'ra mono zéb āma Ísipai ō nherē, ma tō Zeruzarē āma siwi Í'ā, wasiré norī hā. Romanu norī ma, ma tō Ínhomri za'ra. ¹⁸ Tawamhā romanu norī hā Íwasété zō ma tō siwi Ízadanha. Tane nherē, Íwasédé hā te te Í'āma sāmri za'ra ō di, da te dasiwi Íwirizéb da hā. Taha wa, dazazém hawī te te Íwazere za'ra da, te sima Í'ru za'ra. ¹⁹ Tane nherē, zudezu norī hā Íwatobro tō da, ma tō siwi Íwē'ō. Taha wa, wa tō rowaptē, we Ímorī da, apito Sézaha nho're Ízab da, tāma Ísiwasu'u da. Tane nherē, apito Sézaha ma, Ísiré norī wasété na te Ínharī da hā, we Ímorī ō di. ²⁰ Taha wa, wa tō asō Íhārā za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da, aima Ísiwasu'u za'ra wa'aba da. Izarazéhé nhihudu norī hā sō Ísimipari za'ra āma te sasōmri wa, wa Ípawasisi ré 're Ínhamra. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra.

²¹ Tawamhā te asa tāma nharī za'ra, Paruhu ma:

— Zudeza hawī rob'ui'ére na aiwasu'u hā da te wei watēme 'mai'āwisi za'ra ō di. Duré wasiré norī hā we watēme nasi sihutu nherē, aiwasu'u wasédé hā we te te 'mai'āwisi ō di. ²² Tane nherē, wa tō wasima aiwē za'ra ni, asimirosa'rada hā wa te wapari za'ra da, duré wa te waihu'u za'ra da. A hā dasima Ídasipo'ozép tém niwī, te 're aihāimana mo. Ta niwī 're Ídahāimana za'ra mono hā, te Íwasété na da te dasima 're rowasu'u za'ra, daro mono bā. Āne hā wa te waihu'u za'ra wa, wa tō wasima aiwē za'ra ni, wa te aiwapari za'ra da. — Āne te asa tāma nharī za'ra.

²³ Tawamhā ma tō sima pisutu za'ra, nimahā bātā na Ítēme dasi'rā'ōtō da. Taha wa, ma tō da'āhā na Ítēme tasi'rā'ōtō ni, Paru hā Ísāmrazéb u hā. Bātā bā ma tō dama romhu, 'Re Íhāimana u'āsi mono, da'āma 're Ísib'a'uwē mono zé wasu'u na. Mozésihi nhimi'ui'ére zarina, duré 'Re Íhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī nhimi'ui'ére 'rata zarina, ma tō tāma āma rowasu'u pese za'ra, Zezusi hā Danho'reptui'wa da, 'Re Íhāimana u'āsi mono te te Ípisutu na da te saze za'ra da. ²⁴ Tawamhā, Ímreme da te wapari za'ra wamhā, ni'wam norī hā ma tō saze za'ra. Aimawi norī hā te te āma saze za'ra ō di. ²⁵ Tawamhā tiwi si'aba'rēi ō ré, ma tō Paru hā duré tāma nharī za'ra:

— Duréihā 'Re Íhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ma tō tizadawa wasu'u'wai ma waihu'u, Iza'izaha ma, aihī'rata norī ma, te te sadawa wasu'u za'ra da. ²⁶ Āne ma tō Iza'izaha ma waihu'u, 'Re Íhāimana u'āsi mono hā:

“Aimorī oto, asiré norī tēme, tāma Ízadawa wasu'u za'ra da. Āne te za tāma Ízadawa wasu'u za'ra: 'Ínhimiroti hā aipo're na 're wapari u'āsi za'ra wa'aba mono nherē, taré te za 're Íwapari za'ra wa'aba mo, āma 're waihu'u za'ra wa'aba mono āna. Duré Ínhimirohuri hā atōmo na 're 'madá'ā u'āsi za'ra wa'aba mono nherē, taré te za 're Í'madá'ā za'ra wa'aba mo, āma 're waihu'u za'ra wa'aba mono āna.' Āne te za tāma Ízadawa wasu'u za'ra.

²⁷ E marī wa, te za āne hā tāma Ízadawa wasu'u za'ra. Ta norī hā tipē'ē 're, te te 're Írosa'rata za'ra mono zé hā te Ítom haré Íré 're hāimana u'āsi za'ra, te te Í'āma 're rosa'rata wē za'ra mono ō wa. Po're sitom haré, te duré 're hāimana za'ra, Ínhimiroti hā te te 're wapari ze za'ra mono ō wa. Duré tōmo sitom haré te 're hāimana za'ra, Ínhimirohuri hā tāma 'madá'ā ze za'ra ō wa.

Ānei ō 'wa'āhā, te aré Ínhimirohuri hā te te 're 'madá'ā ze za'ra, titōmo na. Te aré duré te te 're wapari ze za'ra, Ínhimiroti hā. Te aré duré te te 're Íwaihu'u pese za'ra, tipē'ē 're, te te Í'āma 're rosa'rata wē za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré Ítēme 're sipizari za'ra, tiwasété wi hā. Tawamhā daházé wa, da te 're Ídapeze za'ra mono ne, wa aré Íwasédé hā te tāma 're apari, te āma 're ab'madá'ā tō mono da oto.”

Āne ma tō 'Re ihâimana u'âsi mono pē'ēzani hã Iza'izaha ma waihu'u, sena na, ĩsiré zudezu norĩ âma hã. — Āne ma tō Paru hã tâma rowasu'u za'ra, zudezu norĩ ma.

²⁸Tawamhã Paru te duré tâma rowasu'u za'ra:

— Taha wa, ma'āpé waihu'u pese za'ra wa'aba. 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za oto zudezu'ō norĩ ma waihu'u, tĩnhiminho'reptuzé wasu'u hã. Ta norĩ hã te za oto te te 're wapari za'ra. — Āne ma tō Paru hã timreme hã tâma 'rāsutu za'ra.

²⁹Tawamhã āne na te te tâma rowasu'u za'ra pari, zudezu norĩ hã ma wairé, si'aba'ré da oto. Tawamhã si'aba'ré sina, ma tō Paruhu mreme na sa'ētē sisada'rāmi za'ra.

³⁰Tawamhã maparane ma tō āma tiwahu, Paruhu āma, danhorōwa hã taré te te sima ĩwa'ābā mono zéb 'remhã. Tame, da'ahã na ma tō ĩtēme 're dasihutu. Dasihutu sidāpāsi, ma tō te te 're da'awabui wē, ĩtēme 're danhisisi mono da. ³¹Pahi āna, duré da te tiwĩ 're sadawa uwati za'ra mono āna, ma tō te te dama 're rowasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zé wasu'u na hã, duré Wanhīb'apito Zezu Cristuhu wasu'u na zama.

Roma norī Roma norī ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé Ībaihā wasu'uzé

Paru hā Corītu na 'ri nho'ōmo nhisi āma sāmra ré, ma tō ā ĩbaihā na hā āma rob'ui'éré. Ma tō sima rosa'rata, Roma u' tisiré ĩsazei'wa norī hā te te sabu za'ra da, te te po're pu'u za'ra da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma siptete sina 're nomro mono da. Morī ō ré hā, rob'ui'prazé hā te za a'ā ti'ā Zeruzarē u, ĩsazei'wa norī ma, Masédoniza hawi danhoprubzéb hā. Paru hā ma tō wama waihu'u za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, sa'ēté na wama 're ĩsōpru mono zéb zarina, ĩ'ra hā wazada dā'ā da, te te we ĩsōmrizém na hā. Paru hā ma tō duré wama waihu'u za'ra, āne: Zezusi hā da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri, dawasédé hā te te oto da'āma 're ĩ'ab'madā'ā mono ō zéb zarina. ĩsimiroti 'rata na Mozési te te āma ĩrob'ui'éré hā da te 're ĩ'madā'ā za'ra mono zéb zarina, te te 're da'awēsāmri mono ō di.

Paru te te ĩdazawizé wasu'u

¹ Wa hā Paru, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa, wa āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Roma na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō ĩpisutu, ĩsadawa wasu'u na te tāma 're romhuri mono da, Zezusihi wasu'uwē hā te te wama 're ĩ'awaihu'u mono hā te dama 're wasu'u u'āsi mono da, ĩsadawa para.

² 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō duréihā dama ropisutu siro, ĩwasu'uwē na hā. Duréihā ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norī hā, ma tō āne na āma rob'ui'éré sirōmo za'ra, ĩbaihā na hā. ³ E 'wai wasu'uwē, ā hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'uwē. Ta hā Zezusi hā ti'ai āma dahāiba na dasine 're ĩhāimana mono na, wama waihu'u pese za'ra di, apito Dawihi nhihudu 're morī wa. ⁴ Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra na, wama waihu'u pese za'ra di, dā'ā uptabi nherē, ĩmama hā tiwaihu'u pese na te te hāiwa'utu wa. Duré Timama hawi we ĩmorī na hā wama waihu'u pese za'ra di. Duré 're ĩmorī wē na zama, wama waihu'u pese za'ra di. ⁵ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhoprubzéb zarina ma tō Cristuhu ma ĩhāiba na roti, te te ĩpisutu da, ĩpire na te dama 're sadawa wasu'u mono da. Cristuhu ma, te 're romhuri wē mono da, ma tō ĩpisutu, ĩnhimiromhurizéb zarina dapoto mono bā, da te 're sazei pese za'ra mono da, duré da te 're sazei pese za'ra mono wa, ĩsimiroti si, da te 're 'madā'ā pese za'ra mono da. ⁶ A norī wa'aba ma zama, te 're sadawa wasu'u mono da, ma tō ĩpisutu 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, wasiré Zezu Cristuhu nhib'a'uwē oto 're anomro aba mono da, te te 're ĩ'apisutu za'ra wa'aba mono norī ma hā.

⁷ 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, asawi pese za'ra wa'aba di. Taha si ma tō aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwē si oto 're anomro aba mono da, tāma. Taha wa, wa āhāna aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa, Roma na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma.

Wamama ma, wa ai'āma 're ĩmreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hā ai'āma 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, duré u'āsi, āma 're anomro aba mono da.

Roma u, Paru hā datéme ĩsatisōrīzé wasu'u

⁸ Āhāna, wa za ĩnhib'apito āma uimrehēne ĩwata, ĩmreme na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, aiwasu'u za'ra wa'wa hā daro mono bā da te 're wapari za'ra mono wa. ⁹⁻¹⁰ Wa hā 're ĩshāiba zawi mono āna, wa 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, te 're romhuri u'āsi, ĩ'ra wasu'uwē hā te dama 're ĩwasu'u mono zém na hā. Wa ai'āma 're ĩsipo're pu'u u'āsi za'ra wa'wa. Wa duré ai'āma 're ĩmreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma. Tō sena, wa āne na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, āne hā tāma waihu'u pese uptabi wa. Taha wi si, wa nasi ĩsima rowaptērē u'āsi āhāna hā, te te sima ĩwézéb uwaibaba te te ĩma āma uwaimrami da, āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba da. ¹¹ Te asabu su'u za'ra wa'aba da si, wa tō ĩsima rowē si'aba'rē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, Tip'ēzani na rowē te te dama 're ĩ'apisutu mono zém na, te āma aipawaptob za'ra wa'aba da, asiptete sina āma 're anomro aba mono da. ¹² Atēme āma ĩwisi za'ra wa'aba wamhā, wa za ai'hini wasipawaptob za'ra ni, Zezusi wa te 're ĩsazei pese za'ra mono zém na, wanhiptete na āma 're wanomro mono da.

¹³ ĩsīsānawā norī, āne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da, wa tō ĩsima wē, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa tō te ĩsima 're rosa'rata u'āsi, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherē, atēme āma ĩmorī su'u aba da nherē, te marī hā ĩma 're hāimana u'āsi, ōne u'āsi. Zudezu'ō norī hā daro mono bā 're ĩsi'ubumroi mono hā, ĩwasu'uwē hā te tāma 're ĩwasu'u za'ra mono zém na, te te 're

saze za'ra mono wa, wa tō te 're awaiḅu, 'Re ihāimana u'āsi mono ma. Tane da, wa tō duré te ḅsima 're rowē, airo wa'aba āma asiré zudezu'ō norī hā te duré tāma 're awaiḅui mono da, tame. ¹⁴ E marī wa, wa tō ḅsima wē, āne na te aipawaptoḅ za'ra wa'aba da. Wa hā uburé te 're da'apawapto mono da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te ḅpisudu. Taha wa, wa za tō te 're da'apawaptoḅ u'āsi, 'ri nho'ōmo mono bā 're ḅdahāimana za'ra mono norī hā, duré marā rowi 're ḅdahāimana za'ra mono norī hā, duré rowaihu'u pese 'wa norī hā, duré rowaihu'u'ō'wa norī hā. Ta norī hā wa za uburé te 're apawaptoḅ u'āsi, dawaptērē mono bā. ¹⁵ Taha wa, wa āma atēme ḅsima rowē uptabi za'ra wa'wa, Roma āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma, ḅwasu'uwē na tame te duré aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da.

Zeusihī wasu'uwē nhiptede

¹⁶ Wa hā, Zeusihī wasu'uwē hā te dama 're wasu'u tō mono da, 're ḅnhisé mono ō di. E marī wa. 'Re ihāimana u'āsi mono hā siptete uptabi wa, ḅwasu'uwē na te te āma 're da'anho'reptui mono da, Zeusihī te te sina 're ḅ'umnhasi za'ra mono norī hā. Zudezu norī si ma tō ḅsāna'rata hawimhā te te 're sō'reptu za'ra arē. Tane nherē, te oto āhāna hā zudezu'ō norī zama te te 're anho'reptu. ¹⁷ Zeusihī wasu'uwē hā e marī, wa za wa te āma 're waihu'u za'ra. 'Re ihāimana u'āsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, dawasédé hā te te oto da āma 're ḅ'ab'madā'ā mono ō zarina, te te 're ḅda'awēsāmri mono zé, taha wasu'u. Duréihā Habatuti hā, 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hā ma tō āne na āma rob'ui'ére:

“Ni'wam norī hā, 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're saze za'ra mono wamhā, ta norī si te za te te 're awēsāmri, 'Re ihāimana u'āsi mono hā, ḅwasédé hā te te oto āma 're ḅ'ab'madā'ā mono ō zarina, po're'ō nherē, te te 're hā za'ra mono tō da. Ta norī si te za duré rowē u'āsi, āma 're hāimana za'ra.”

Āne na ma tō ḅwasu'u na āma rob'ui'ére.

Dapo're āna 're ḅdanomro mono na rowasu'u

¹⁸ 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō āne hā wama waihu'u sirōmo za'ra, dapo're'ō na 're ḅdanomro mono norī hā za te te 're ḅda'ahā za'ra mono zém na. Ta norī hā te tipē'ē na te te sima 're rosa'rata wasété u'āsi za'ra. Hāimana wasété uptabi na, te duré dama 're hāimana u'āsi za'ra. Ta norī hā tiwasété si te te 're 'manharī za'ra mono wa, te 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti tō sena uptabi hā te te dawī 're 'wa'rutu za'ra, āne na roti ḅwē hā da te 're waihu'u za'ra mono tō da. ¹⁹ 'Re ihāimana u'āsi mono 're ihāimana mono zé hā, da te 're ḅwaihu'u za'ra mono zéb da hā, dama waihu'u pese di. E marī wa. 'Re ihāimana u'āsi mono hā dawī 're si'udā mono ō wa. Uburé marī hā te te ḅ'apoto mono hā sō'awi da te 're ḅ'madā'ā za'ra mono zéb zarina, te da te 're waihu'u za'ra, 're ihāimana mono zé hā. Taha wa, te oto marī waihu'u za'ra mono zéb da hā dama waihu'u pese nherē, dapo're āna 're danomro mono wa, te 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te 're da'ahā za'ra. ²⁰ Duréihā ḅsāna'rata hawimhā, 'Re ihāimana u'āsi mono, ma tō te te ro'apoto, tiwaihu'u pese na. Tiwaihu'u pese na te te ro'apoto mono wa, ta hawim haré te ḅsimiwaihu'u pese zém na, duré tō sena 're ihāimana mono na, da te āma 're waihu'u pese za'ra, ḅhāiba hā da te 're 'madā'ā waihu'u za'ra mono ō nherē. E marī zarina tawamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono, 're ihāimana mono na te za tō sena na da te āma 're waihu'u pese za'ra. 'Re ihāimana u'āsi mono hā uburé marī hā te te ḅ'apoto mono hā da te 're ḅ'madā'ā za'ra mono zéb zarina, te oto da te āma 're waihu'u za'ra, ḅwaihu'u pese na, duré tō sena ōne u'āsi 're ihāimana mono na. Taha wa, tō sena 're hāimana mono nherē, da te dasiwi 're udā waihu'u za'ra mono ō di za, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. ²¹ Ta hā tō sena 're ihāimana mono na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono nherē, tō sena da te dasiwi 're ihāimana wazé mono na, da te tāma āma 're uwaimrami za'ra mono ō di, 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā. Duré sō'prub uptabi nherē, āma 're dawata za'ra mono ō di. Taha upana, te marī na si siwa'ru da te 're rosa'rata wasété za'ra. Dapē'ē 're, robra u'āsi 're dahāimana za'ra mono wa, te danhimirosa'rata na da te 're upa za'ra. ²² Dapo're'ō na 're ḅdanomro mono norī hā uburé marī hā te te 're waihu'u pese za'ra mono newa, te taré sina 're wata za'ra, dama. Tane nherē, te ta norī hā simiza'rese āna 're nomro. ²³ 'Re ihāimana u'āsi mono upana, te ta norī hā rob'manharī āma si 're wata za'ra, a'uwē na dahāiba 'manharī āma, duré si hāiba ne 'manharī āma, duré abaze hāiba ne 'manharī āma, duré di'i na 're ḅnomro mono norī hāiba ne 'manharī āma.

²⁴ Ta norī hā simiza'rese'ō uptabi na 're hāimana u'āsi za'ra mono wa, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te sima āma 're aroti, āne: “Ta norī hā po're za'ra ō wa, wa za oto rēme za'ra. Te tāma 're roti za'ra mono ō di za oto. Si'uihā na te za oto 're hāimana za'ra.” Āne ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te sima āma 're aroti, ta norī āma hā. Taha wa, te oto marī ḅwasété si te te sima 're ḅwē u'āsi za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manharī u'āsi za'ra, ta norī hā. Tihāiba na zama te duré 're siwasété uptabi za'ra oto, si'uihā na. ²⁵ 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti hā tō sena nherē, te ḅmreme upana aimawi si te te 're wapari za'ra, tō senai'ō hā. Ropoto'wai upana, te ḅsimipoto āma si 're wata za'ra, ta norī hā.

'Re İhâimana u'âsi mono âma si, 're dawata u'âsi za'ra mono za. Ôhõ si, tô sena hâ.

²⁶ Tawamhâ dapo're'õ na 're İdanomro mono norî hâ, Ropoto'wa nhimipoto âma si 're dawata za'ra mono wa, ma tó oto 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te 're da'arême, dawasété si da te dasima 're İwê za'ra mono zéb zarina si, dahâiba na 're dasiwasété za'ra mono da, dasi'uihâ na. Âne da hâ, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te dama 're apisutu mono õ nherê, te dasi'uihâ na pi'õ si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra. ²⁷ Tane aibâ norî hâ pi'õ na dasina 're İdamro za'ra mono zéb upana, te aibâ si'uiwa na si te te sina 're rosa'rata wasété uptabi za'ra, pi'õi upana, aibâ si'uiwa 're İsi'ruiwapari za'ra mono na. Dasi'uihâ na te aibâ si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra. Taha wa, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te 're da'ahâ za'ra, dapo're'õ si, da te dasi'âma 're İmanharî za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro mono wa.

²⁸ Dapo're'õ na 're İdanomro mono norî hâ, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena hâ te te siwi 're wê'õ pese za'ra mono wa, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te 're arême, si'uihâ na te te sima 're İrosa'rata wasété za'ra mono zéb uwaibaba si, tiwasédé hâ te te 're 'manharî u'âsi za'ra mono da. ²⁹ Ta norî hâ wasété uptabi na te 're hâimana za'ra. Marî zõ si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra. Te duré te te dama 're rob'manharî wasété za'ra. Marî na te te 're da'ruiwapari u'âsi za'ra. Te duré te te 're danhimro. Siti'ru sina, te ta norî hâ dazõ 're nomro, te te dama 're nharî za'ra mono da. Sadawa nhîpese uptabi na, te 're hâimana za'ra. Niha te te dama 're rob'manharî za'ra mono da, te da'âma te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Taré te te sima 're dabâsi wasété u'âsi za'ra duré. ³⁰ Daza're'ra nherê, te duré ta norî hâ te te sima 're dabâsi wasété za'ra. 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te duré siwi 're 'ruiwapari. Te duré te te dama 're nharî wasété u'âsi za'ra. Danhipai u dama pire na dama 're hâimana za'ra mono newa, te 'râwi tipê'ë na sina 're wata za'ra. Taha wa, te sô'awi timre na dama 're siwasu'u za'ra, marî tâma İwaihu'u pese za'ra na. Marî te te 're İwaihu'u za'ra mono zéb zarina si te te 're 'manharî za'ra, marî İwasétére hâ. Timama norî nhimiroti hâ te te 're wapari za'ra mono õ di duré. ³¹ Marî İwasété zõ si, te ta norî hâ sima 're sôprê. Simiroti na saprî ahâ na te 're hâimana za'ra. Da'âma 're pê'ézé za'ra mono õ di. Duré da'âma 're siwamri na za'ra mono õ di. ³² 'Re İhâimana u'âsi mono hâ ma tó âne na da'âma sima roti siro, dapo're'õ na 're danomro mono wa, İsirê İ'rata za 're İdahâimana u'âsi za'ra mono õ na hâ. Dapo're'õ norî ma hâ, âne hâ tâma waihu'u pese za'ra di. Tane nherê, te tihâimana wasété si te te sima 're 'ruiwapari u'âsi za'ra, te te 're rême za'ra mono âna. Tane nherê, uburé tiwasédé hâ te te 're İmanharî za'ra mono zém nhipai u, te duré marî İwasédé hâ te te 're 'manharî za'ra. Ni'wam norî hâ İsine 're hâimana wasété za'ra mono wa, te ta norî si te te 're wêsâmri za'ra.

2

İpo're'õ norî, 'Re İhâimana u'âsi mono te te siwi 're İawê'õ mono zé wasu'u

¹ A norî wa'wa hâ, dapo're'õ na 're İdanomro mono norî âma, İwasédé hâ âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhâ, te za 're aiwasété za'ra wa'aba mo. E marî wa. Dasine aiwasédé hâ 're 'manharî za'ra wa'aba mono wa, aiwa. Taha wa, dasine 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, dawasédé hâ da'âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhâ, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te 're aiwê'õ pese za'ra wa'wa dasirê. Taha wa, aiwasété âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na 're asi'madâ'â waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. ² 'Re İhâimana u'âsi mono hâ dapo're'õ na 're İdanomro mono norî hâ te te 're İ'waihu'u mono zéb zarina, te tó te te 're awê'õ pese, İ'uwaibaba si. Âne hâ, uburé wama waihu'u pese za'ra di. ³ Tane nherê, a norî wa'wa hâ dawasédé hâ da'âma 're İsa'ra za'ra wa'aba mono na, te aiwasédé hâ 're İmanharî za'ra wa'aba mo. E 'Re İhâimana u'âsi mono nhimihâzê wi, 'râwi 're asisõ'reptu za'ra wa'aba mono da bâ, te âne 're İmanharî za'ra wa'aba mo. ⁴ Âté te za âne asima 're İnharî za'ra wa'aba mo: "Re İhâimana u'âsi mono hâ simizawi pese uptabi di. Dasi'uihâ na dawasédé hâ da te 're 'manharî u'âsi za'ra mono nherê, da'âma 're wa'su'u mono õ di. Taha wa, İwasédé te 're 'manharî mono nherê, te te 're İ'ahâri su'u mono õ di." Âne hâ asi'uihâ na asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re İhâimana u'âsi mono hâ aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da si, te simi'ë na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'wa, simizawi pese uptabi na. E âne hâ zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ⁵ A norî wa'wa hâ aipê'ë tete u'âsi, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te za ropsi'utörizéb u hâ nimahâ na bâdâ hâ İwa İwaptâ'âzéb âma, dazu aihâ za'ra wa'wa, dawasété wa, za te te İda'awê'özéb âma hâ. Tame te za oto tinhimihâzê hâ dama âma uwaimra, İ'uwaibaba si. ⁶ Marî hâ da te 're İmanharî za'ra mono zéb uwaibaba, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te dama 're awa'âbâ, İwê na hâ duré İwasété na hâ. ⁷ Ni'wam norî si te marî hâ simi'ë na te te dama 're 'manharî u'âsi za'ra, İwê hâ. Ta norî hâ 'Re İhâimana u'âsi mono si te te 're wêsâmri za'ra mono da, te sina 're simipari za'ra, duré İ'rata 're İsi'ubumroi u'âsi mono zé, te te tâma 're apisutu mono da. Ta norî ma si, te za tó 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te 're apisutu, 're İsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hâ, İ'rata. ⁸ Duré ni'wam norî hâ sima si te marî na te te 're rosa'rata za'ra,

hâiba pisutu âma 're hâimana za'ra mono da. Ta norî hâ uburê marî îwê hâ te te siwi 're wê'ô za'ra, marî îwasété na si 're hâimana za'ra mono da. Ta norî si te za 'Re îhâimana u'âsi mono hâ sa'êtê te te 're ahâ za'ra, po're ô wa. ⁹ Uburê dawasété si, da te 're î'manharî za'ra mono norî hâ te za te te 're robzépata za'êtê za'ra, zudezu norî hâ, duré zudezu'ô norî zama. ¹⁰⁻¹¹ E ni'wam norî hâ taré zudezu na 're hâimana za'ra mono wa, te za tinhimihâzé hâ te te tâma 're ba'a za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. Mare di. Taha zarina, tinhimihâzé hâ te te tâma 're ba'a za'ra mono ô di za. Duré e ni'wam norî hâ taré zudezu na 're hâimana za'ra mono wa, te za îwê hâ te te tâma 're anhomri, danhipai u. Mare di. Uburê aiwapsi 'Re îhâimana u'âsi mono ma hâ, dapoto mono bâ. Tane nherê, uburê îwê si te te 're î'manharî za'ra mono norî ma si, te za 'Re îhâimana u'âsi mono hâ îwê hâ te te tâma 're anhomri, zudezu norî ma, duré zudezu'ô norî ma zama. Rowê uptabi si, te za ta norî ma si te te 're apisutu. Ta norî si te za te te 're awêsâmri.

¹² 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti na, duréihâ Mozési te te îrob'ui'érézé hâ zudezu'ô norî ma, tâma 're hâimana za'ra mono ô di. Tâma 're hâimana za'ra mono ô nherê, tiwasété na si 're hâimana za'ra mono wamhâ, e 'Re îhâimana u'âsi mono 'rata' re îsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hâ, te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Mare di. Te te sina 're uwaimrami za'ra mono ô di za. 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hâ zudezu norî ma si, te 're hâimana za'ra. Taha wa, ta norî hâ tiwasédé te te 're 'manharî za'ra mono wa, te za 'Re îhâimana u'âsi mono hâ tinhimiroti na rob'ui'éré zarina, te te tâma 're arowairébé, îwasété na te te 're î'awaihu'u mono zéb uwaibaba. ¹³ E 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hâ, taré dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherê, te za 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te te 're da'awêsâmri. Mare di. Îsimiroti zarina 're dahâimana wê za'ra mono wapsi, te za te te 're da'awêsâmri, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. ¹⁴ 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te îrob'ui'érézé hâ zudezu'ô norî ma, tâma 're hâimana za'ra mono ô di. Tâma 're hâimana za'ra mono ô nherê, si'uihâ na îsimiroti zarina 're hâimana wê za'ra mono wamhâ, 'Re îhâimana u'âsi mono wa, te za te te tâma âma 're uwaimrami za'ra, tâma 're hâimana za'ra mono ô nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti na îbahâ hâ. ¹⁵ Ta norî hâ si'uihâ na 're hâimana wê za'ra mono wamhâ, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ îpê'ê 're, tâma 're îhâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. Duré îwê hâ te te dama 're 'manharî za'ra mono wamhâ, 'râwi te za tipê'ê na 're sisaze za'ra. Duré marî îwasédé hâ te te 're 'manharî za'ra mono wamhâ, 'râwi te za tiwasété na 're sisâmri za'ra. Taha wa, tipê'ê na 'râwi 're sisaze za'ra mono wamhâ, duré 'râwi tiwasété na 're sisâmri za'ra mono wamhâ, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti, îpê'ê 're, tâma 're îhâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. ¹⁶ Âne hâ îwasu'uwê na te dama 're îrowasu'u mono zéb zarina, te za tô nimahâ na tiromhâiba, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, Zezu Cristu hâ da'âma îsipo'ozéb da hâ. 'Râwi dasima si da te 're îrosa'rata za'ra mono na te za oto da'awaihu'u. Taha zarina te za dama arowairébé oto, Cristu hâ.

Mozési hâ 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti na te te îrob'ui'érézém na rowasu'u

¹⁷ Zudezu norî, âhâna wa za ai'âma rob'ui'éré za'ra wa'wa. A norî wa'wa hâ, danhipai u 'Re îhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono na, te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, îsib'a'uwê 're anomro aba mono wê te. 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te îrob'ui'érézé hâ, aima wa'aba si 're hâimana za'ra wa'aba mono wê te, te ato sina 're anomro aba mo, aima wa'aba si 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te te 're aiwêsâmri za'ra wa'aba mono da newa, aiwasédé hâ te te oto ai'âma 're î'ab'madâ'â za'ra wa'aba mono ô zarina. ¹⁸ 'Re îhâimana u'âsi mono te te aima 're î'apisutu aba mono zéb zarina 're î'manharî za'ra wa'aba mono zéb da hâ, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hâ ma tô 're îwaihu'u za'ra wa'aba mo, âma 're anomro wê wa'aba mono da.

¹⁹ Âne na te duré asi'âma si 're îrosa'rata upa za'ra wa'aba mo: "Wa norî si datob'a ne 're îdanomro mono norî hâ, wa wa te 're simro, tô sena. Robra u'âsi 're îdanomro mono norî ma, wa wa te 're rowa'a za'ra. ²⁰ Duré 're îdahâimana wê za'ra mono zéb da hâ, da te 're îwaihu'u za'ra mono ô norî ma hâ, wa wa te 're roti za'ra îwê na, duré ai'uté ne hâimana nhimiza'rese âna 're îhâimana za'ra mono norî ma zama." Âne na te asi'âma 're îrosa'rata upa za'ra wa'aba mo. Duré 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hâ aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wê te, te duré âne na asi'âma 're îrosa'rata upa za'ra wa'aba mo: "Wa norî ma si, wama waihu'u pese za'ra di, uburê roti îwê hâ tô sena uptabi hâ." Âne na te duré asi'âma 're aiwata za'ra wa'aba mo. ²¹ E marî wa, a norî wa'wa hâ dama 're roti za'ra wa'aba mono nherê, 'râwi duré asima zama 're roti za'ra wa'aba mono ô di. Marî na dawi 're danhipsaihuri za'ra mono tô da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherê, te a norî wa'aba zama marî na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo. ²² Duré damro na dasiwi 're danhipsaihuri za'ra mono tô da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherê, te duré a norî wa'wa hâ aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo. Duré uburê romhâiba 'manharî

hã 'Re ìhâimana u'âsi mono upana, âma 're ìdawata za'ra mono zé hã asiwi 're wê'ô pese za'ra wa'aba mono nherê, te 'ri para 're ìsïmana mono zéb u 're asisïsi aba mo, marî, 're simi'uri za'ra wa'aba mono da. ²³ A norî wa'wa hã zudezu na da te 're aiwaptêrê za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã aima wa'aba si 're hâimana mono wê te, te dama asina 're ìwasu'u za'ra wa'aba mo. Tane nherê, ìsimiroti si 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di. Duré asiwi 're wazéb za'ra wa'aba mono ô di. Taha zarina, zudezu'ô norî ma hã tâma wê za'ra ô di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. ²⁴ Âne ma tô duréihã ai'âma rob'ui'ére sirômo za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata' wa hã:

"A norî wa'wa hã zudezu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô wa, te zudezu'ô norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono âma te te 're wasété za'ra."

Âne ma tô duréihã ai'âma rob'ui'ére za'ra wa'aba ni, ìbaihã na hã.

²⁵ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, ì'uwaibaba te za 're asihâiwata nhihâri za'ra wa'aba mo. Tane nherê, ìsimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono ô wamhã, sihâiwata nhihâri âna 're ìnomro mono norî ne, te za tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã aiwa. ²⁶ Zudezu'ô norî hã sihâiwata nhihâri âna 're nomro mono nherê, ìsimiroti 'rata na si 're hâimana wê za'ra mono wamhã, ìsib'a'uwê ne, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â za'ra, zudezu norî ne. ²⁷ A norî wa'wa hã zudezu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono ô di, ìbaihã na rob'ui'ére hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê, duré asihâiwata nhihâri ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê. Tane nherê, ni'wam norî hã zudezu'ô norî hã sihâiwata nhihâri ré, 're hâimana za'ra mono ô nherê, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Taha zarina te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwê'ô pese za'ra wa'wa, te te 're aihã za'ra wa'aba mono da, zudezu'ô norî si ìsimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wa, ai'upana za'ra wa'aba. ²⁸⁻²⁹ A norî wa'wa hã, e asihâiwata nhihâri ré 're anomro aba mono wa, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E danho'a uburé marî hã zudezu hâimanazéb zarina si 're 'manharî za'ra wa'aba mono wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê uptabi hã 're anomro aba mo. Mare di. Âne hã ì'uwaibaba nherê, ì'uwaibaba ô di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. 'Râwi aipê'ê 're, ìsimiroti hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za ìsib'a'uwê uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptob zarina si. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã danho'a 're ìwari za'ra wa'aba mono zém na, tawamhã, ìsib'a'uwê uptabi na 're anomro aba mono ô di za. 'Râwi aipê'ê 're, ìsimiroti hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za ìsib'a'uwê uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ìsib'a'uwê uptabi na 're ìhâimana za'ra mono norî hã ti'ai âma ré, da te 're wêsâmri za'ra mono dai ô nherê, te 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sima 're wasu'u wê za'ra.

3

'Re ìhâimana u'âsi mono hã, tô sena na te te dama 're ì'aropisutu mono zém na rowasu'u

¹ Tawamhã zudezu na 're ì'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, e taré, te bété asihâiwata nhihâri ré 're anomro aba mo. E taré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. ² Mare di. Tô sena tâma hã, zudezu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Tâma wê di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. E niha, wa za tawamhã âne hã waihu'u za'ra ni, zudezu norî 're ìhâimana za'ra mono zé hã. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô zudezu norî si te te sima 're awê, ìsimiroti na rob'ui'ére 'rada hã uburé da'udâna te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, dawî simani tô da. ³ Tane nherê, ni'wam norî hã zudezu norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're ìnomro mono na hã te te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono ô di. E tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã asa te te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono ô di za, uburé marî na te te tâma âma 're ìropisutu za'ra mono zéb zarina. ⁴ Te za tô te te tâma âma 're uwaimrami u'âsi za'ra, te te tâma 're ì'aropisutu mono zéb zarina. Uburé ti'ai âma dadadawa nhïpese na dasima 're dahâimana za'ra mono nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono si, dadadawa nhïpese ô di, tô sena. Duréihã ma tô âne na âma rob'ui'ére Dawî hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma hã:

"A hã marî na dama 're roti mono wamhã, tô sena asadawa nhïpese ô na te za da te 're aiwaih'u za'ra, tô sena asimiroti hã. Duré ni'wam norî hã asadawa nhïpe te te ai'âma 're sa'ra mono wamhã, ta norî si ìsadawa nhïpese na te za da te dasiwi 're waihu'u za'ra, ai'upana."

Âne na ma tô duréihã rob'ui'ére Dawî hã, ìbaihã na hã.

⁵ Ni'wam norî hã te âne na te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra: "Wa norî hã wahâimana wasété na si, wa za oto 're wahâimana za'ra, 're ìwanomro wasété uptabi mono na, da te 're

wawaihu'u za'ra mono wa, 'Re İhâimana u'âsi mono si wasété âna 're İmorî wê uptabi na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wanhipai u. Tawamhâ, wahâimana wasété na 're wahâimana za'ra mono nherê, e te za te te 're wa'ahâ za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ. Mare di. Te te 're wa'ahâ za'ra mono ô di za." Âne te ni'wam norî hâ te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra. ⁶E tawamhâ İ'uwaibaba te ta norî hâ âne na hâ te te 're rosa'rata za'ra. Mare di. İ'uwaibaba ô di. 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te tî'İ'uwaibaba si te te 're da'ahâ za'ra. İ'uwaibaba na si te marî na te te dama 're arowairébe. Âne zarina te te dama 're arowairébe mono ô 'wa'âhâ, aré te te da'awê'ô waihu'u ô di, za da'âma İsipo'ozéb âma hâ, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ.

⁷Âté ni'wam norî hâ te za duré âne na te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra: "Wa norî hâ wawasédé, wa te 're 'manharî za'ra mono wamhâ, âté te za âne na da te wa'âma 're rosa'rata za'ra: "Ô norî hâ wasété uptabi na te 're nomro. 'Re İhâimana u'âsi mono si, te wê uptabi na 're hâimana, ôhō si siwaprosi.' Âne na te za 'Re İhâimana u'âsi mono si 're İmorî wê uptabi na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra, wawasété si, wa te 're İ'manharî za'ra mono na, da te 're İwawaihu'u za'ra mono zém na hâ. E tawamhâ İ'uwaibaba, 'Re İhâimana u'âsi mono, wawasédé te te wa'âma 're İ'aza'ra mono zéb da hâ. Mare di. İ'uwaibaba ô di." Âne na te duré ni'wam norî hâ te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra. ⁸Taha zarina te duré te te sima 're nharî za'ra: "Wawasété si, wa za tî wa te 're 'manharî u'âsi za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono si İwê uptabi na, da te dasiwi 're İwaihu'u za'ra mono zéb da hâ." Ni'wam norî hâ ma tî âne na İnhimiroti wasédé hâ İ'âma sa'ra, İsi'uihâ na âne hâ te âma İwaihu'u za'ra newa. Ma tî İ'âma wasété za'ra. Taha wa, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ ta norî si siwi wê'ô pese za'ra, İ'uwaibaba.

Dahâimana wasété na 're İdahâimana za'ra mono na rowasu'u

⁹Tawamhâ wa norî hâ zudezu norî hâ e taré zudezu na 're wahâimana za'ra mono wa, te za, zudezu'ô norî hâ imanazém nhipai u, te te 're wa'awêsâmri, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ. Mare di. Uburé aiwapsi tâma 're İdahâimana za'ra mono zé hâ. Uburé dahâimana wasédé hâ da te 're İ'manharî za'ra mono na si te 're dahâimana za'ra, zudezu norî hâ duré zudezu'ô norî zama. Dawasété hawi, dasi'uihâ na 're dawairébe waihu'u mono ô di, dama siptete wa, dawasédé hâ. Âne, wa tî aima waihu'u pari za'ra wa'wa. ¹⁰Durêihâ ma tî âne na ni'wam norî hâ âma rob'ui'ére za'ra:

"Ni'wam norî hâ si'uihâ na 're İnomro wê mono zém na, 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're İwasu'u wê za'ra mono zéb da hâ, robaba di. Uburé 're İdanomro wasété mono na si, te 're dahâimana za'ra.

¹¹Duré ni'wam norî hâ âne te te waihu'u za'ra ô di, dawê na 're İdanomro mono zé hâ. Duré ni'wam norî hâ 'Re İhâimana u'âsi mono zô 're sôpré mono ô di, İhâimanazém na te te 're İwaihu'u za'ra mono zéb da hâ. Âne hâ tâma robaba uptabi di, 'Re İhâimana u'âsi mono ma hâ.

¹²A'uwê mono bâ ma tî 'Re İhâimana u'âsi mono wi, 're dasipizari za'ra.

Dasi'uihâ na marî İwê hâ da te 're 'manharî waihu'u za'ra mono ô di. Taré ma tî 're danomro. Ni'wam norî hâ marî İwê hâ te te 're 'manharî za'ra mono ô di. Mare uptabi di.

¹³Uburé danhoto hâ wasété di. Wasété uptabi di.

Danhoto wasété na te dazadawa nhipese na, da te dasima 're nharî wasété za'ra.

Duré wahi hâ te te 're dahâzu mono wa, ti'wa wa'u na te te 're İdanhimroi mono ne, te damreme na da te dasima 're nharî wasété za'ra, rowê hâ da te dasiwi 're uprosi za'ra mono da.

¹⁴Damreme İwasété uptabi na si te dasi'âma da te 're wasété za'ra.

¹⁵Dasi'aba're na te duré 're dasi'u'a za'ra. Dasi'aba're na te duré 're dasisimro.

¹⁶Daro mono bâ 're danomro mono sidâpâsi, te da te dasiwi 're rowamnarî u'âsi za'ra. Taha wa, te dasisa'u hâ robzei'ô u'âsi 're dahâimana za'ra.

¹⁷Rowê na 're İdahâimana za'ra mono zéb da hâ, marî hâ İwê hâ da te dasima 're 'manharî waihu'u za'ra mono ô di.

¹⁸'Re İhâimana u'âsi mono zama, da te dasiwi 're hâimana wazé mono ô di."

Âne na ma tî 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti na da'âma rob'ui'ére sirômo za'ra.

¹⁹Durêihâ 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti na ma tî Mozési hâ rob'ui'ére, zudezu norî ma, ôhō na si âma 're hâimana za'ra mono da. Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hâ 're hâimana sirômo mono wa, ni'wa hâ tiwê na 're İmorî wasété ô na dama 're siwasu'u waihu'u mono ô di. Uburé dawasété na 're dasisâmri za'ra mono da si, te dama 're hâimana, rob'ui'ére 'rada hâ, duré 'Re İhâimana u'âsi mono, dawasété na te te 're İda'awê'ô mono zé hâ da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. ²⁰E 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, marî hâ da te 're İ'manharî wê za'ra mono na, te za te te sima da'âma 're aroti, dawasédé hâ te te oto da'âma 're ab'madâ â tî mono da, taha zarina te te oto 're da'awêsâmri mono da, dapo're'ô nherê, te te 're da'ahâ za'ra mono tî da. Mare di.

Taha nai ò di. Uburé marĩ hã da te 're ĩ'manharĩ waseté za'ra mono na, 'rãwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da si, te dama 're hãimana, rob'ui'ére' rada hã.

'Re ĩhãimana u'asi mono te te 're ĩda'awēsãmri mono zém na rowasu'u

²¹ Tane nherē, 'Re ĩhãimana u'asi mono ma tō oto dama waihu'u, te te 're ĩda'awēsãmri mono zém na hã, sō'awi da te oto 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã. 'Re ĩhãimana u'asi mono hã te te sima da'ama 're aroti mono ò di, uburé marĩ hã da te 're ĩ'manharĩ wē za'ra mono zéb zarina, dawasédé hã te te oto da'ama 're ĩ'ab'madâ'â mono ò zéb da hã, taha zarina te te oto 're ĩda'awēsãmri mono zéb da hã. Duréihã 'Re ĩhãimana u'asi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére'wa norĩ hã ma tō âne na âma rob'ui'ére' za'ra, 'Re ĩhãimana u'asi mono te te 're ĩda'awēsãmri mono zém na hã. ²² Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na si, ma tō 'Re ĩhãimana u'asi mono hã te te sima da'ama 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ama 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina si te te oto 're da'awēsãmri mono da, dawasété na 're danomro mono nherē, te te oto 're da'ahã za'ra mono tō da. Uburé Zezu Cristu te te 're ĩsaze za'ra mono norĩ si, te te oto 're awēsãmri. Âne hã aiwapsi te uburé tãma 're hãimana za'ra, zudezu norĩ hã, duré zudezu'ò norĩ zama. ²³ A'uwē mono bã te uburé dawasété na 're danomro. Taha wa, te 'Re ĩhãimana u'asi mono nhiti 're dahãimana za'ra, 're ĩmorĩ wē uptabi nhiti. ²⁴ Tane nherē, 'Re ĩhãimana u'asi mono nhiti 're dahãimana za'ra mono nherē, Zezusi te te 're ĩsaze za'ra mono norĩ hã te te 're awēsãmri, da'ama 're ĩp'ê'ézē mono zéb zarina, asa tãma 're ĩdasiwa'âbã za'ra mono zéb zô, sina 're simnhasi mono âna. Cristu Zezusi hã tidã'âzém na ma tō da'awa'â. Taha wa, ma tō dawasété hawi te te 're da'awaihu. Taha na si te oto 'Re ĩhãimana u'asi mono hã te te 're da'awēsãmri, dawasédé hã za oto te te da'ama 're ĩ'ab'madâ'â mono ò zéb zarina. ²⁵ 'Re ĩhãimana u'asi mono hã ma tō Zezusi hã pisutu, dzazada idã'âzém na dawasédé, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã te te dama 're aperi mono da, taha zarina tiwi 'rusimani da, ĩwa'rãmi da'ama 're p'ê'ézē mono da. Duré taha na si te te 're ĩda'awēsãmri mono zé hã, 'rãwi da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tō âne da pisutu, Zezusi hã. Zezusi hã da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, te za dawasédé hã te te dama 're aperi. 'Re ĩhãimana u'asi mono hã da'ama 're wa'a su'u mono ò wa, dawasédé hã te te da'ama 're ab'madâ'â mono ò di aré. ²⁶ Tane nherē, âhãna hã dawasédé hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na, te te da'ama 're ab'madâ'â mono âna 're hãimana mono ò di oto. Te oto te te âma 're da'ab'madâ'â u'asi, uburé marĩ hã ĩ'uwaibaba si te te 're ĩ'ab'manharĩ wē mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, duré uburé Zezusi hã da te 're ĩsazei pese za'ra mono norĩ hã te te 're ĩda'awēsãmri mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

²⁷ E tawamhã wasi'uihã na, wa za wawē na wasina 're wawata za'ra, 'Re ĩhãimana u'asi mono te te 're ĩwa'awēsãmri mono na hã. Mare di. E marĩ wa. 'Re ĩhãimana u'asi mono nhimiroti si, wa te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono na, te te sima wa'ama 're aroti mono ò na dâ'ásina, taha zarina wawasédé hã te te wa'ama 're ab'madâ'â tō mono da. Taré, Zezusi hã wa te 're ĩsazei pese za'ra mono na, te te sima wa'ama 're aroti, taha zarina wawasédé hã te te oto wa'ama 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina te te 're wa'awēsãmri mono da. ²⁸ Âne hã wa tō wasina waihu'u pese za'ra ni oto. Tō sena, Zezusi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za tō 'Re ĩhãimana u'asi mono hã te te sima da'ama 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ama 're ĩ'ab'madâ'â mono ò zéb zarina, te te oto 're ĩda'awēsãmri mono zéb da hã. Ta hã te te sima da'ama 're aroti mono ò di, ĩsimiroti na rob'ui'ére' rata zarina, marĩ hã uburé da te 're ĩ'manharĩ wē za'ra mono na, dawasédé hã te te oto da'ama 're ĩ'ab'madâ'â mono ò zéb da hã, taha zarina te te duré 're ĩda'awēsãmri mono zéb da hã. Âne wasu'u zarina, wa tō wa norĩ hã wasina waihu'u pese za'ra ni oto. ²⁹ E zudezu norĩ nhĩb'apito si, te 'Re ĩhãimana u'asi mono hã 're hãimana. E zudezu'ò norĩ ma hã, 're hãimana mono ò di bété. Ta norĩ ma zama te duré 're hãimana. ³⁰ 'Re ĩhãimana u'asi mono hã tō sena, misire uburé Danhib'apito uptabi hã. Zezusi hã te te 're ĩsazei pese za'ra mono zéb zarina si, te za te te sima âma 're aroti, ĩwasédé hã te te oto âma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina si te te oto 're awēsãmri mono da, zudezu norĩ hã, duré zudezu'ò norĩ zama. ³¹ Zezusi hã da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na si, 'Re ĩhãimana u'asi mono hã dawasédé hã te te oto da'ama 're ab'madâ'â tō mono da, te te sima da'ama 're aroti mono wamhã, e tawamhã, 'Re ĩhãimana u'asi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére' hã, wama hã taré hã. E wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono ò di za. Wa za tō taha zama, wa te 're 'madâ'â pese za'ra, tō sena wa.

4

Abra'ãhã wasu'u, 'Re ĩhãimana u'asi mono te te 're ĩsazei pese mono zém na

¹ Âhãna hã wasiré zudezu norĩ hi'rada, wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, Abra'ã hã. ² Ta hã uburé marĩ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ wē mono na, 'Re ĩhãimana u'asi mono, ĩwasédé hã te te oto âma 're 'madâ'â mono tō da, te te sima âma roti 'wa'ãhã, duré taha zarina Abra'ã hã 'rãwi tiwē na sina 're wata mono 'wa'ãhã, te aré tō sena 'rãwi sina 're wata. Tane nherē,

marī hā te te 're ī'ab'manharī wē mono na, 'rāwi sina 're wata waihu'u mono ō di Abra'ā hā, taha zarina 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te sima āma roti ō wa, īwasédé hā te te oto āma 're ī'madā'ā mono ō zarina, te te īwēsāmrizéb da hā. ³ Duréihā Abra'ā hā wasu'u na, ma tō ni'wa hā āma rob'ui'éré, āne na hā:

“Abra'ā hā 'Re īhāimana u'āsi mono si, ma tō te te sina 're umnhasi u'āsi, te te tāma īropisutuzém na hā. Taha āma si, ma tō sasō. Taha wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā sima āma roti, īwasédé hā te te oto āma 're 'madā'ā tō mono da, duré taha zarina si te te oto wēsāmri da. Taha wa, tāma wē uptabi di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā.”

Āne ma tō Abra'ā hā wasu'u na āma rob'ui'éré ni'wa hā, ībahā na hā. Ā hā Abra'ā hā, marī hā te te 're ī'ab'manharī wē mono na, 'rāwi sina 're īwata mono ō zé wasu'u. ⁴ Ni'wam norī hā te te dama 're romhuri za'ra mono wamhā, da te 're īpawa'ābā za'ra mono ré, te 're hāimana za'ra. E sōpru wa, te za taré īsib'apito hā rob'uprazé hā te te tāma 're sōmri za'ra. Mare di. Sōpru wa, te te tāma 're sōmri za'ra mono ō di. Te te tāma 're īromhuri za'ra mono zé wa'āmp si, te za te te tāma 're sōmri za'ra, īpawa'ā hā. ⁵ Tanei ō di, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Marī hā da te 're ī'manharī wē za'ra mono na, te 'rāwi 're dasi'madā'ā ze za'ra, taha na si 'Re īhāimana u'āsi mono hā dawasédé hā te te oto da'āma 're ī'ab'madā'ā mono ō na, te te sima da'āma 're aroti mono newa. Tane nherē, te te sima da'āma 're aroti mono ō di, taha na dawasédé hā te te oto da'āma 're ab'madā'ā tō mono da, taha zarina te te oto 're īda'awēsāmri mono zéb da hā. 'Re īhāimana u'āsi mono hā da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za te te sina 're da'awēsāmri, dawasédé hā za oto te te da'āma 're ab'madā'ā mono ō wa, duré dawasété na 're danomro mono nherē, te te 're da'ahā za'ra mono tō da. ⁶ 'Re īhāimana u'āsi mono te te sima da'āma 're aroti mono ō di tō, uburé marī hā da te 're ī'manharī wē za'ra mono zéb zarina, dawasédé hā te te oto da'āma 're ī'ab'madā'ā mono ō zéb da hā, taha zarina te te oto 're īda'awēsāmri mono zéb da hā. Da te 're īsaze za'ra mono zém na si te oto te te 're da'awēsāmri tō. Taha zarina, dama 're īrowē uptabi za'ra mono zém na hā, ma tō Dawi hā āne na āma rob'ui'éré, duréihā:

⁷ “Ni'wam norī ma hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwasédé te te oto āma 're 'madā'ā za'ra mono ō wamhā, ta norī ma si, tāma 're rowē za'ra mono di za, īwasété na oto āma 're po're pu'u za'ra mono ō wa, ta norī āma hā.

⁸ 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwasédé hā te te oto āma 're sa'rata za'ra mono ō wa, tāma 're rowē za'ra mono di.”

Āne na ma tō Dawi hā āma rob'ui'éré, dama 're īrowē uptabi za'ra mono zém na.

⁹ Āne hā, e sihāiwata nhihāri ré 're īnomro mono norī si, te za rowē uptabi na 're nomro. E ā norī si, te wasu'u, Dawi hā. Mare di. Sihāiwata nhihāri āna 're īnomro mono norī zama, te wasu'u. Āne na, wa tō aima waihu'u pari za'ra wa'wa, Abra'ā hā wasu'u na rob'ui'éré hā, duréihā:

“Abra'ā hā 'Re īhāimana u'āsi mono si, ma tō te te sina 're umnhasi u'āsi, te te tāma īropisutuzém na hā. Taha āma si ma tō sasō. Taha wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā sima āma roti, īwasédé hā te te oto āma 're 'madā'ā tō mono da, duré taha zarina si te te oto wēsāmri da. Taha wa, tāma wē uptabi di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā.”

Āne, wa tō aima waihu'u za'ra wa'wa. ¹⁰ E tawamhā Abra'ā hā sihāiwata nhizāri sirōmo, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā sima āma roti, te te wēsāmri da. Mare di. Sihāiwata nhizāri ō ré, ma tō wēsā. ¹¹ 'Re īhāimana u'āsi mono hā, Abra'ā hā te te sina ī'umnhasi pese zém na si, ma tō wēsā, sihāiwata nhizāri ō nherē. Taha wa, sihāiwata nhizāri ō ré, Abra'ā hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īwēsāmrizém na hā, te wama wasu'u, tō sena na uburé da te 're īwaihu'u za'ra mono zéb da hā. Taha wa, Abra'ā hā uburé 'Re īhāimana u'āsi mono, da te dasina 're ī'umnhasi za'ra mono norī hi'rada, ta hā. Sihāiwata nhihāri ō nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're ī'awēsāmri mono norī hi'rada. ¹² Duré, īsihāiwata nhihāri ré norī hi'rada, zudezu norī hi'rada. E tawamhā sihāiwata nhihāri ré 're hāimana za'ra mono wa, te ta norī hi'rada hā 're hāimana, Abra'ā hā. Mare di. Abra'ā hā sihāiwata nhizāri ō ré, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īsazei pese ne, īsine te te 're īsazei pese za'ra mono norī hi'rata si, te 're hāimana, Abra'ā hā.

Abra'ā hā ma, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īropisutuzé wasu'u

¹³ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā Abra'ā hā ma, ma tō ropisutu, uburé danhipti'ai mono bâ te te tāma 're anhomri mono da, īsihudu norī ma ropibu ma, īsihudu sidāpāsi. E īsimiroti hā uburé te te 're 'madā'ā pese uptabi mono wa, duré nimahā na marī na misi īsimiroti na te te upai ō wa, ma tō āne na tāma ropisutu. Mare di. Taha wab ō di. 'Re īhāimana u'āsi mono te te īsazei pese na, te te wēsāmri wa, ma tō āne na tāma ropisutu siro. ¹⁴ 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'madā'ā'wa norī hā zudezu norī hā, īsimiroti te te 're ī'madā'ā pese za'ra mono zéb zarina, 'Re īhāimana u'āsi mono, ta norī ma, uburé danhipti'ai mono bâ te te tāma 're ī'anhomri mono da hā, te te ropisutu 'wa'āhā, taré te aré da te 're saze za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Marī dai ō di aré. Taré te aré 'Re īhāimana u'āsi mono hā dama

ropisutu, daro hã te te dama 're ĩ'anhomri mono zém na hã. Dama hã, aré marĩ ò di. ¹⁵ 'Re ĩdahãmana wē za'ra mono zéb da hã, dasi'uihã na da te dasima 're ĩpisutu za'ra mono zé hã dama 're hãimana za'ra mono ò 'wa'ãhã, aré da te ãma 're upai waihu'u za'ra mono ò di. Tane, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'érézé hã dama 're hãimana za'ra mono ò 'wa'ãhã, aré da te ãma 're upai waihu'u za'ra mono ò di duré. Tane nherē, te tó dama 're hãimana, ĩsimiroti na rob'ui'ére 'rada hã. Taha wa, da te 're waihu'u pese za'ra mono nherē, da te 're 'madã'ã pese za'ra mono ò wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩda'ahã za'ra mono zé, te wasu'u.

¹⁶ Tawamhã e marĩ hawi, ma tó 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Abra'ãhã ma ropisutu, ĩshudu norĩ ma ropibu ma. Abra'ã hã te te ĩsazei pese zém hawi, ma tó tãma ropisutu. Te te tãma ĩropisutuzé wa'rãmi, asa tãma ĩsiwa'ãbãzéb zó 're ĩsimnhasi mono ò na, da te dasina 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, ma tó 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Abra'ã te te ĩsazei pese zém hawip si, tãma ropisutu. E Mozésihi nhimi'ui'ére 'madã'ã'wa norĩ ma si, te 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirotipisutuzé hã tãma 're hãimana za'ra, zudezu norĩ te te 're ĩsazei pese za'ra mono norĩ ma si. Mare di. Abra'ã hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si te te sina ĩ'umnhasi ne, uburé 're ĩdahãmana za'ra mono norĩ ma zama, te tãma 're hãimana za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirotipisutuzé hã. E marĩ wa. Abra'ã hã uburé wahi'rata wa, uburé wasiré ĩsazei'wa norĩ hi'rata wa. ¹⁷ Duréihã ni'wa hã ma tó ãne na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ére, Abra'ãhã ãma hã:

“Wa hã wa tó aipisutu, daro mono bã da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hi'rata na, da te 're asisi za'ra mono da.”

Ãne ma tó 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzém na ãma rob'ui'ére. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirotipisutuzé hã, tó sena. Pire uptabi di. E marĩ wa. Ó hã tó sena, 're hãimana mono wa. Taha si, ma tó Abra'ã hã te te sina 're umnhasi u'ãsi. Taha si, 're dadã'ã za'ra mono nherē, dahãiwa'utu'wa hã te 're hãimana. Taha si marĩ ò ré, Ropoto mono 'wa hã. ¹⁸⁻¹⁹ Duréihã Abra'ã hã 100 na ãma ĩwahubzéb u hã romhutu na ma tó 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tãma ropisutu, ãne: “Asihudu sidãpãsi, da'ahã uptabi di.” Ãne rob'ui'ére 'rata na ĩwasu'u hã. Abra'ã hã romhutu na ma tó tidã'ázé hã sina waihu'u, ĩhãiba sib'uware na hã oto. Timro zama ma duré waihu'u, 'ra waihu'u ò na, Sara hã. Tane nherē, siptete sina ma tó 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si saze, za ĩ'ra te te tãma ĩsómrizém na hã. Te te 're wawãi mono ãna, te sô 're simipari u'ãsi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirotipisutuzéb zó hã, marĩ hã tãma hãimana ò nherē, sô 're ĩsimipari mono zéb da hã. Taha wa, ma tó 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã pisutu, daro mono bã da te 're ĩsazei pese za'ra mono norĩ hi'rata na, da te 're sisi za'ra mono da. ²⁰ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩropisutuzém na hã te te ãma wawãi ò di. ĩmreme hã te te ĩsazei pese zéb zarina, ma tó siptete uptabi na 're hãimana. Te duré ãma 're wata u'ãsi. ²¹ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩropisutuzé hã za te te tãma ãma ĩ'uwaimramizéb zó, te te 're sazei pese u'ãsi. Te te sazei utõri ò di, Abra'ã hã. ²² Taha wa, te te ĩsazei pese na ma tó sima ãma roti 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, ĩwasédé hã te te oto ãma 're 'madã'ã mono tó da, taha zarina te te wēsãmri da, duré po're'ò nherē, da te azãri tó da, dame. ²³ Duréihã rob'ui'ére 'rata na Abra'ãhã wasu'u hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩwēsãmrizém na hã, taha wasu'u si ò di. ²⁴ Wa norĩ zama, wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã te za duré te te 're wa'awēsãmri, Wanhib'apito Zezusihi hãiwa'utu'wa, wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã. ²⁵ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tó Zezusi hã dama tisõ, da te dasiwi wĩri da, wawasété na 're wanomro mono wa. Ma tó duré hãiwa'utu, taha na te te 're wa'awēsãmri mono da, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madã'ã tó mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

5

Cristuhu zazei'wa, toi u'ãsi 're ĩnomro mono zé wasu'u

¹ Wanhib'apito Zezu Cristu hã ma tó wazada tidã'ã za'ra, wa'upana. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tó te te sima wa'ãma 're roti, wa te 're ĩsazei pese za'ra mono na, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madã'ã tó mono da, taha zarina si te te duré 're wa'awēsãmri mono da, wawasété na 're wanomro mono nherē, te te 're wa'ahã za'ra mono tó da. Taha wa, rowē u'ãsi, wa oto ãma 're wanomro, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma hã. ² Zezusi hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, te 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ĩwē si te te wama 're ab'madã'ã. Taha na si, wa oto wa norĩ hã 're wahãimana za'ra. Niwapsi te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te wama 're apisutu, ĩwaihu'u pese zarina ĩhãiba na rowa'a za'ëtē na ĩsiré 're wahãimana u'ãsi za'ra mono da, rowē uptabi na. Taha wa, wato sina, wa sô 're wanhimipari za'ra, wa te 're sazei utõri za'ra mono ãna. ³ Duré Cristuhu zazei'wa, 're wanomro mono 'ru te, da te wama 're rob'manharĩ za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono ré, wa watoi u'ãsi 're wahãimana za'ra õne haré, wa te 're ĩrobzépata za'ra mono zéb zarina, õhõ

ãma si wanhiptete sina 're İwahâimana za'ra mono zéb da hã, wa te wasima âma 're sa'êtê za'ra mono wa. Âne hã wa te wasina 're waihu'u pese za'ra mono wa, wa za watoi u'âsi 're wahâimana za'ra. ⁴Tawamhã wanhiptete sina, âma 're İwahâimana za'ra mono zéb da hã, wa te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono wamhã, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hã wa'âma 're wata za'ra. Tawamhã wa'âma 're İwata za'ra mono zém na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono wamhã, marî te te wama 're İ'apisutu mono zéb zô, wa te 're wawã za'ra mono âna, wa za wasina 're wanhipari u'âsi za'ra. ⁵Âne zô si 're wanhipari za'ra mono wamhã, taré sô 're wanhipari za'ra mono ô di za. Taré, wa te wasina 're umnhasi baba za'ra mono ô di za. E marî wa. 'Re İhâimana u'âsi mono hã Tipê'êzani te te wama 're İ'anhomri mono na, tinhimizawi pese zé hã te te wama 're awaihu'u mono wa, taré, wa te wasina 're umnhasi baba za'ra mono ô di za. Taha wa, taré sô 're wanhipari za'ra mono ô di za, marî İwê hã te te wama 're İ'apisutu mono zô hã.

⁶Durêihã 're İdahâimana za'ra mono na'rata zém hawimhã, marî da te 're İ'manharî wê za'ra mono zém na hã 'Re İhâimana u'âsi mono te te da'âma sima 're aroti mono ô di, taha zarina dawasédê hã te te oto da'âma 're ab'madâ'â tó mono da, duré dapo're'ô nherê, te te 're da'ahã za'ra tó mono da. Ta hawim haré, dahâimana wê zém na 'rãwi 're dasi'madâ'â waihu'u za'ra mono ô di, dawasédê hã te te da'âma 're İ'ab'madâ'â mono ô zarina, te te 're İda'awêsâmri mono zéb da hã, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Taha ré, ma tó Cristu hã dzada dârã, uburé dawasétê na 're İdahâimana za'ra mono norî zada, 'Re İhâimana u'âsi mono, bâdã te te âma İpisutuzê hã İwa İwaptã'âzém na. ⁷Ni'wa hã uburé danhimiroti wê hã te te 're 'madã'â pese mono nherê, taha upana İda'matã'â da hã, mare di. Ni'wa hã da'âma 're İsiwamri mono, 're 'mai'hâimana mono wamhã, taha upana si İda'matã'â da hã, âtê te za 're si'madã'â za'ra. ⁸Taneî ô di, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimizawizê hã. Wa norî hã wawasétê na 're wahâimana za'ra mono nherê, ma tó Cristu hã pisutu, wazada dã'â da, wa'upana. Âne hã ma tó 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te wama 're awaihu'u, te te 're İwa'azawi pese mono zém na hã. ⁹Zezusi wazada İdã'âzém na, ma tó 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awêsâmri, wawasédê hã te te oto wa'âma 're İ'ab'madã'â mono ô zarina. Âne wa, te za duré Zezusi hã tidã'âzém na te te 're wa'anho'reptu, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiházê wi, ro hã za İsi'utôrízêb âma hã. ¹⁰'Re İhâimana u'âsi mono nhitob'ru, wa aré 're wanomro. Tane nherê, ti'ra dã'âzém na ma tó wa'âma 're siwadi za'ra oto. Tawamhã İsiwadi oto 're wahâimana za'ra mono wa, te za tó oto Zezusi hã te te 're wa'anho'reptu, dã'â nherê, apã hãiwa'utu wa, dã'â âna 're hâimana u'âsi mono wa za oto. ¹¹Tane nherê, taha si ô di. 'Re İhâimana u'âsi mono âma, wa duré watoi u'âsi 're wahâimana za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristu dã'âzém na, wa'âma 're siwadi za'ra mono wa oto.

Adãhã wasu'u, Cristuhu wasu'u me

¹²Tawamhã e ma hawî, ma tó dawasédê hã tinhana'rata. Adã hã ma tó durêihã tiwasétê 'rata. Ta hawimhã ma tó dawasédê hã te te ropé, uburé dapoto mono bâ. Ta hawim haré, te aihîni 're dadã'â u'âsi za'ra, dawasétê na 're danomro mono wa. ¹³⁻¹⁵Dawasétê âna 're İdahâimana za'ra mono zéb da, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hã dama 're hâimana za'ra mono ô nherê, dawasédê hã te te da'âma 're aza'ra mono ô di, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Tane nherê, durêihã Mozêsîhi ma, tinhimiroti hã te te waihu'u ô ré, duré te te rob'ui'ére ô ré, te dawasétê na si 're dahâimana u'âsi za'ra. İsimiroti na rob'ui'ére hã dama 're hâimana za'ra mono ô nherê, dawasétê na si 're dahâimana za'ra mono wa, ma tó Adãhã wasétê na'rata hawim haré 're dadã'â u'âsi za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hã dapê'ê 're, dama 're hâimana za'ra mono nherê, da te dasina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono e wa. Mozêsîhi ma, za oto 'Re İhâimana u'âsi mono, tinhimiroti te te İwaihu'uzêb u hã, dawasétê na si 're danomro u'âsi mono wa, ma tó 're dadã'â u'âsi za'ra. Adãhã wi, 'Re İhâimana u'âsi mono, rob'rã te te sawi nherê, te te sadawa 'madã'â âna, ma tó tiwasédê hã 'manha. Âne hã Adãhã wasétê ne, aiwa da te 're 'manharî za'ra mono ô nherê, ma tó aihîni 're dadã'â u'âsi za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İrotizê hã, sô'awi dama 're hâimana za'ra mono ô nherê.

Adã hã wasétê na'rata wamhã, ma tó İpire uptabi hã 'manha, tiwasédê hã. Taha uirî na si, ma tó Zezusi hã marî İpire uptabi hã 'manha duré İwê hã, ti'ai âma 're morî ré. Taha wa, Zezusi ne Adã hã, marî İsine İpire hã te te 'manharî wa. Tane nherê, aiwab ô di, İsimi'manharízê hã. 'Re İhâimana u'âsi mono hã İwê te te dama 're İ'anhomri mono hã, Adãhã wasétê nei ô di. Adã hã tiwasédê te te İ'manharízêm hawî, ma tó oto uburé 're dadã'â u'âsi za'ra, tó sena. Tane nherê, 'Re İhâimana u'âsi mono hã İwê hã te te dama 're İ'ab'manharî mono zé hã pire uptabi di, Adã hã tiwasédê te te İ'manharízêm nhipai u. Wê uptabi di. E marî tawamhã, 'Re İhâimana u'âsi mono, İwê hã te te dama 're İ'ab'manharî mono zé hã. Zezusi hã sisawi âna tihãiba na te te 're İda'azawi pese mono na, ma tó te te dama 're ab'manharî wê, tinhoprubzêb zarina. ¹⁶Adã hã tiwasédê te te İ'manharízêm hawim haré, te dawasédê hã da te 're 'manharî u'âsi za'ra oto. Taha zarina, ma tó 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te

siwi 're da'awē'ō pese, dawasédé hā te te da'āma 're ī'awaihu'u mono zéb zarina. Tane nherē, ta hawim harē, dawasédé hā da te 're 'manharī u'āsi za'ra mono nherē, dama īsōprubzém na te oto da'ahā na te te 're da'awēsāmri 'Re īhāimana u'āsi mono hā, ī'ra dazada īdā'āzém na. Āne wa, 'Re īhāimana u'āsi mono, dama 're īsōpru mono zé hā, pire uptabi di, Adāhā nhimi'manharīzé ma hā. ¹⁷ Tō sena aibā hā misi, tiwasédé te te ī'manharī na'rata hawī, ma tō oto 're dadā'ā u'āsi za'ra. Tane nherē, Zezu Cristu hā aibā misi nherē, īsimi'manharīzé hā pire uptabi di, aibā tiwasédé te te ī'manharī na'rata zém nhipai u. Wē uptabi di. 'Re īhāimana u'āsi mono hā iwē uptabi hā te te tāma 're ī'apisutu mono norī si, te za hāimana pire na īsiré 're hāimana u'āsi za'ra, tinhoprubzé hā te te tāma 're ī'anhomri mono norī si. īsōprubzé hā te te 're īda'awēsāmri mono zé, te wasu'u. Cristu īdā'āzém na te za hāimana pire na īsiré 're hāimana u'āsi za'ra.

¹⁸ Aibā hā misi tiwasédé hā te te ī'manharīzém hawī, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā uburé te te 're da'awē'ō pese, dawasédé hā te te da'āma 're ī'awaihu'u mono zéb zarina. Tane, misi Zezusihi nhimi'manharī wē zém na, te za oto 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're da'anho'reptu, dapē'ē 're, dadā'ā u'āsi ne 're īdanomro mono zém hawī, ī'rata 're dahāimana u'āsi za'ra mono da oto. ¹⁹ Aibā hā misi nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īwaparī ō hawimhā, ma tō oto uburé dawasété na si 're dahāimana za'ra. Tane duré, aibā hā misi nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īwaparī pese zém hawī te za oto 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri, Zezu Cristu te te īwaparī pese zém hawimhā.

²⁰ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō Mozésihi ma tinhimiroti hā waihu'u, te te āma rob'ui'ére da, āma 're dasipo're pu'u za'ra mono wa, dawasédé hā da te oto dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherē, ma tō dawasédé hā da te dasima 're sa'ēté u'āsi za'ra. Tane nherē, dawasédé da te dasima 're īsa'ēté za'ra mono zém nhipai u, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te dama 're arob'manharī wē, da'āma 're īsiwamri u'āsi mono zéb zarina. ²¹ Āne na rowasu'u na, wa za oto aima 'rāsutu za'ra wa'wa. Dawasété na si 're danomro u'āsi mono wa, ma tō aré dapē'ē 'remhā, dadā'ā ne 're dahāimana u'āsi za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono nhiti. Tane nherē, tinhimizawi pese zéb zarina, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā Wanhib'apito Zezu Cristu dā'āzéb zarina te te sima 're wa'awē, taha zarina si rowē uptabi na 're wanomro u'āsi mono da oto.

6

'Re īdanomro mono zép té wasu'u

¹ 'Re īhāimana u'āsi mono hā, simizawi pese uptabi di. Te wa'āma 're pē'ézé u'āsi. Taha wa, wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono nherē, tinhimizawizé hā te te wawī 're azawī mono ō di. Wawasédé, wa te 're ī'manharī za'ra mono zé hā, te duré te te wama 're aparī. E tawamhā, wawasédé, wa te 're ī'manharī za'ra mono zé hā te te wama 're aparī mono nherē, wa za wawasédé hā duré apā wa te 're 'manharī u'āsi za'ra, apā te te duré wama 're aparī zahu mono da. E taha da, wa za wawasété u'āsi 're wahāimana za'ra. ² Mare di. 'Re dadā'ā za'ra mono wa, marī zō, da te oto 're īrob'ruiwaparī za'ra mono ō ne, wa norī hā wawasété zō, wa te oto 're rob'ruiwaparī za'ra mono ō di za. Taha wa, wawasédé hā wa te duré 're 'manharī zahu za'ra mono ō di za oto. ³ Wa norī hā ā dawabzuri, wa te 're 'manharī za'ra mono wamhā, Cristu Zezusihi siré, 'rāwi oto 're īwanomro mono zé, te wasu'u, simisutu. īsiré oto 're īwanomro mono ne, wa tō duré īsiré 're wadā'ā za'ra, simisutu. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. ⁴ Tawamhā, ā dawabzuri hā oto wa te 're 'manharī za'ra mono wamhā, ā da te 're īwanhamra mono zé, Cristuhu siré 're īwadā'ā za'ra mono zé, te wa'āma simiré'é. Ab're 're, īsiré da te 're īwanheme mono zéb zama, te wasu'u. E marī da, wa tō Zezusihi siré 're wadā'ā za'ra. Cristu hā dā'ā nherē, Īmama hā tiwaihu'u pese na te te īhāiwa'utu ne, 're īwanomro mono zép tém na si, oto 're īwahāimana za'ra mono zéb da hā, wa tō īsiré 're wadā'ā za'ra, wa norī hā. Āne wa'āma īsimiré'ézé hā.

⁵ Wa norī hā Cristuhu siré, wa tō 're wadā'ā za'ra, wawasété zō, wa te oto 're rob'ruiwaparī za'ra mono ō wa, 're dadā'ā za'ra mono wa, marī zō, da te oto 're rob'ruiwaparī za'ra mono ō ne. Āne hā simisutu ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā wahāiba na atob za'ra, Cristuhu tēme. Duré Cristu hā dā'ā uptabi nherē, Īmama te te īhāiwa'utu ne, te za duré wa norī hā te te 're wa'ahāiwa'utu. Taha na te za duré Cristuhu tēme wahāiba na atob za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. ⁶ Wawasété na 're īwanomro 'rata mono zé hā, tāibā oto. Cristu hā wedepo'o nhonhi'rāmi na īdā'ā ne, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te wama 're a'uprosi, 're īwanomro 'rata mono zé hā. Marī īwasétére si, wa te wasima 're ī'ruiwaparī u'āsi za'ra mono zém hawī, te te 're wa'anho'reptui mono da, ma tō te te wama 're a'uprosi, 're īwanomro 'rata mono zé hā. Wawasédé hā wa te 're sahāri waihu'u za'ra mono āna, 're wanomro mono tō da, ma tō te te wama 're a'uprosi. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di. ⁷ 'Re dadā'ā za'ra mono wamhā, dawasédé hā da te 're 'manharī waihu'u za'ra mono ō di oto. Tane,

're îdâ'â za'ra mono norî ne, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wawasédé hã wa te 're 'manharî u'âsi za'ra mono ô di za oto. ⁸ Taha wa, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra tô sena na, za îsine 're îwahâiwa'utu za'ra mono zéb da hã, duré îsiré za 're îwahâimana u'âsi za'ra mono zém na hã. ⁹ Âne na, wa tô duré wasina waihu'u pese za'ra ni. Cristu hã dâ'â uptabi nheré, 'Re îhâimana u'âsi mono te te hâiwa'utu wa, taha wa, niwamhã tidâ'â na te te sahu ô di za, îdâ'âzê hã sib'uware wa oto, Zezusihi ma hã. ¹⁰ Dâ'â wamhã, misi haré ma tô dawasété nhiptetezê hã uprosi. Taha wa, oto dâ'â parimhã, Timama ma, te oto 're hâimana u'âsi, Cristu hã. ¹¹ Taha wa, te za âne na asi'âma 're îrosa'rata za'ra wa'aba mo: "Re dadâ'â za'ra mono wa, marî zô, da te oto 're îrob'ruiwapari za'ra mono ô ne, wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono ô di za, wa norî hã. 'Re îhâimana u'âsi mono ma, wa te oto 're îromhuri za'ra mono da si, wa za oto 're wahâimana za'ra. Cristu Zezusihi âma si, wa za oto 're wahâimana za'ra." Âne si te za asima âma 're îrosa'rata za'ra wa'aba mo.

¹² Râwi marî na asima 're îrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zé hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tô da, te za aiwasété wi asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, aipê'ê na. ¹³ Marî îwasédé hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono tô da, te za aihâiba hã 're î'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, aihâiba hawim na marî 're 'manharî za'ra wa'aba mono tô da. 'Re atâ'â za'ra wa'aba mono wa, 'Re îhâimana u'âsi mono te te 're î'ahâiwa'utu za'ra wa'aba mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 're anomro aba mono zép'tém na hã. Taha wa, te za 'Re îhâimana u'âsi mono ma si, 're asisômri za'ra wa'aba mo, misi haré. Taha ma si, te za aihâiba hã 're îsômri za'ra wa'aba mo ône haré, marî îwê si âma 're î'manharî za'ra wa'aba mono zéb da hã. ¹⁴ 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã asina tâma âma 're î'uawimami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasété hã te te oto ai'âma 're ab'madâ'â aba mono tô da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. Tinhimizawi pese zém na si, ma tô 'Re îhâimana u'âsi mono hã ai'âma 're pê'ézê za'ra wa'wa, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nheré. Taha zarina si, ma tô te te 're aiwêsâmri za'ra wa'wa. Taha wa, te za aiwasété wi asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mo oto.

'Re îhâimana u'âsi mono ma, 're îdasisômri za'ra mono zé wasé'u

¹⁵ Tawamhã âté âne te za asima 're înharî za'ra wa'aba mo: "Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te îrob'ui'érezé hã wa te 're î'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'âma 're aroti mono ô di, taha zarina wawasédé hã te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tô mono da, taha zarina te te 're wa'awêsâmri mono da. Tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tô te te 're wa'awêsâmri, wawasété na 're wahâimana za'ra mono nheré, wa'âma 're pê'ézê za'ra mono wa. Taha wa, wa za wawasédé hã duré apâ wa te 're 'manharî u'âsi za'ra ône u'â, 'Re îhâimana u'âsi mono hã dawasété nheré, simizawi pese wa." Âne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. Tô'â. ¹⁶ A norî wa'wa hã dama 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba hã dama 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, taha nhimiwada'uri na si, te za tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Âne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane, aihâiba hã aiwasété ma, 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô âma 're asiwasété za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za atâ'â u'âsi ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipê'ê 're, 'Re îhâimana u'âsi mono nhiti. Tane nheré, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, aihâiba hã 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, taha nhimiwada'uri na si te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawapsi te za oto te te 're aiwêsâmri za'ra wa'wa. ¹⁷ Aiwasété na si, ma tô aré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 're sahâri waihu'u za'ra wa'aba mono âna. Tane nheré, âne 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di oto. 'Re îhâimana u'âsi mono te te aima 're îroti za'ra wa'aba mono zép si, te oto 're î'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re îhâimana u'âsi mono âma si, wa za 're wawata za'ra. ¹⁸ 'Re îhâimana u'âsi mono hã tinhiptetezê hã ma tô te te aima 're sômri za'ra wa'wa, aiwasété âna oto âma 're anomro aba mono da. Ma tô duré aima si'apito za'ra wa'wa, aiwê na si oto tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. ¹⁹ 'Re îdahâimana za'ra mono zém na, wa tô aima âma romnhimire'é za'ra wa'wa, înhimirowasu'u na hã asi'uihã na sada asimirosa'rata nhiptete waihu'u za'ra wa'aba ô wa. Aihâiba hã aiwasété ma, ma tô 're îsômri za'ra wa'aba mo aré, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâiba na asina 're aiwasété za'ra wa'aba mono da. Tane nheré, aihâiba hã 'Re îhâimana u'âsi mono ma si, te za oto 're îsômri za'ra wa'aba mo, taha nhimiroti na si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâimana wê uptabi na.

²⁰ Aiwasédé hã 're sahâri waihu'u za'ra wa'aba mono âna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, 'Re îhâimana u'âsi mono te te aima 're îroti za'ra wa'aba mono zéb zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di aré. ²¹ Aiwasété na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, e marî ma tô aima 're hâimana za'ra wa'wa, 're î'manharî za'ra wa'aba mono zé wa'râmimhã, âma aima 're îrowê za'ra wa'aba mono zéb da hã. Robaba di. Taha na asimi'manharî wasété za'ra wa'aba zém na âma 're aséb za'ra wa'aba mono di oto. Âne si, da te 're 'manharî u'âsi za'ra

mono wamhã, dapê'ê 're, dadâ'â u'âsi ne, te za tô 're dahâimana za'ra. ²² Tane nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono hã tinhiptetezê hã ma tô te te aima 're sômri za'ra wa'wa oto, aiwasété âna âma 're anomro aba mono da oto. Ma tô duré aima si'apito za'ra wa'wa, taha ma si oto 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tô, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono âna, aihâiba hã tâma 're îsômri za'ra wa'aba mo. Taha wa'râmi te za rowê uptabi na î'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zê hã te te aima 're apisutu 'wa oto. ²³ Dawasété na si 're îdanomro mono zé wa'râmi, te za dadâ'â u'âsi ne 're dahâimana za'ra dapê'ê 're, 'Re îhâimana u'âsi mono nhiti. Wanhib'apito Cristu Zesusihi âma si 're danomro mono wapsi, te za 'Re îhâimana u'âsi mono hã sôpru wa, te te dama 're apisutu, î'rata 're îdahâimana u'âsi za'ra mono zêb da hã, asa tâma 're îdasiwa'âbã za'ra mono zêb zô, sina 're simnhasi mono âna.

7

Îmro'ô norî mrozém na rowasuu'u na îsimiré

¹ Îsisânawã norî, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, âhâna înhimi'ui'éré na te aima îrowasuu'u za'ra wa'aba zê hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za duré. Ni'wa hã ti'ai âma 're hâimana mono ré, te za 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti hã pire na tâma 're hâimana, ti'ab ré 're îdanomro mono zém na roti hã. Tane nherê, dá'â wamhã oto, tâma 're hâimana mono ô di za oto, îsarina 're îhâimana mono zêb da hã. E marî wa. Tô oto dá'â wa. ² Âne na wa za aima romnhimire'é za'ra wa'wa. Pi'ô norî hã îmro hã tiwi 're dá'â za'ra mono ô ré, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â sina, te te 're rême waihu'u za'ra mono ô di za. Îmro tiwi 're dá'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, aimawi aibã na, pi'ôi wi îmro 're dá'â za'ra mono wa, timro na te te 're sahu tô za'ra mono da, te te âma roti ô wa, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. ³ Tane nherê, pi'ô norî hã îmro hã tiwi 're dá'â za'ra mono ô nherê, aibã aimawi ré 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana za'ra mono ô wa, te za îpo're'ô hã da te âma 're sa'ra, pi'ô norî âma hã, tihâiba na tiwasédé te te 're 'manharî za'ra mono wa. Îmro tiwi 're dá'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, aibã aimawi na. Tawapsi tihâiba na tiwasédé hã te te 're 'manharî za'ra mono ô di za, apã 're mro za'ra mono wa. Âne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. ⁴ Îsisânawã norî, tane duré, a norî wa'wa hã. Cristu hã wedepo'o nonhî'râmi na asada dá'â za'ra wa'aba wa, ma tô îsiré 're atã'â za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã asina tâma âma 're î'uwaïmrami za'ra wa'aba mono zêb zarina, aiwasédé hã te te oto ai'âma 're ab'madã'â aba mono tô da, 're asi'madã'â za'ra wa'aba mono ô di za. Tãibã oto. 'Re îhâimana u'âsi mono te te îhâiwa'utu nhîb'a'uwê si, wa oto 're wanomro, taha ma si, wa te oto 're romhuri za'ra mono da, îwê na si. Pi'ôi wi, îmro tiwi 're dá'â za'ra mono wamhã, îsimiroti hã te te 're wapari za'ra mono ô di za oto. 'Re mro zahu za'ra mono wapsi, te za duré timro tém nhimiroti hã te te 're 'madã'â pese za'ra. Tane hã 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã asina tâma âma 're î'uwaïmrami za'ra wa'aba mono zêb zarina, 'Re îhâimana u'âsi mono, aiwasédé hã te te oto ai'âma 're ab'madã'â aba mono tô da, 're asi'madã'â za'ra wa'aba mono ô di za oto, pi'ôi wi îmro 're dá'â za'ra mono wa, îsimiroti te te oto 're î'madã'â za'ra mono ô ne hã. Tãibã oto. Cristuhu âma si, te za oto 're anomro aba mo, pi'ô hã apã 're îmro zahu za'ra mono norî, timro tém nhimiroti te te 're îwapari pese za'ra mono ne. ⁵ Wahâimana wasété na 're wahâimana za'ra mono ré, wa tô marî îwasété zô si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra aré. Taha ré, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érezé hã, duré wasété âna 're îwanomro mono zé waihu'uzêb da, wama 're hâimana za'ra mono nherê, duré wama waihu'u pese za'ra nherê, taha upana si, wa tô marî îwasété zô si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra, tô ôhõ zô si, 'Re îhâimana u'âsi mono te te wawi 're î'azawi mono zô si. Taha zarina wa tô aré wapê'ê 're, wadã'â u'âsi ne 're wahâimana za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono nhiti. ⁶ Tane nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono hã ma tô te te wama 're apisutu oto, îsimiroti na rob'ui'éré 'rada hã wa te wasina tâma âma 're î'uwaïmrami za'ra mono zêb zarina, wawasédé hã te te wa'âma 're î'ab'madã'â mono zêb da, 're wasi'madã'â za'ra mono tô da oto. Îsimiroti na rob'ui'éré 'rada hã wa te wasina tâma âma 're î'uwaïmrami za'ra mono zêb zarina, te te 're îwa'anho'reptui mono zêb zô, 're wanhopré mono sina, wa te oto tâma 're romhuri za'ra mono ô di, 're îwahâimana 'rata za'ra mono zém na hã. Îpê'êzani hã te te wama 're î'aroti mono zêb zarina si, wa oto wa te tâma 're romhuri za'ra, wahâimanazép tém na si.

'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti, da te oto îwaihu'u za'ra zêb zarina, dawasété na 're îdasiwaihu'u za'ra mono zé wasuu'u

⁷ Tawamhã e 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã wasété di, Mozési te te âma îrob'ui'éré na hã. Mare di. Wasété ô di. Âhã wasu'u hawi, wa tô wa hã îwasété na îsiwaihu'u, 'râwi. Âne, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'u hã: "Marî îwê hã dawi 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono ô di za." Âne hã te waihu'u ô 'wa'âhã, aré îwasété na

Īsiwaihu'u ō di, marī te Īsima Īruiwaparizēm na hā. ⁸ Āhā wasu'u na te oto waihu'u wamhā, marī hā te dawī 're Īruiwaparī mono zēb da si, wa tō te Īsima 're rosa'rata u'āsi, 're Īhāimana wasété mono zēb zarina. 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hā dama waihu'u za'ra ō wa, dawasété na 're dasisāmri waihu'u za'ra mono ō di. Wa hā bété. 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata wasu'uzēb zarina si, wa tō Īsiwaihu'u, Īwasété na hā. ⁹⁻¹⁰ Duréhā 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u hā te waihu'u ō nherē, wa tō aré Īsi'āma rosa'rata na te 're upa. Īwasété na 're Īsi'madā'ā mono āna, wa tō 're Īhāimana. Tane nherē, Īsimiroti 'rata na rob'ui'ére wasu'u hā te oto waihu'u wamhā, āne na te oto Īsi'āma 're rosa'rata mono ō di. 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, Īwasété na aré 're Īhāimana mono zēm na hā wa tō Īsi'āma waihu'u. Īdā'ā u'āsi, wa tō aré 're Īhāimana, Īpē'ē 're. 'Re Īhāimana u'āsi mono hā ma tō tinhimiroti 'rata na rob'ui'ére hā wama sōmri za'ra, wa te wasina tāma 're Īuwaitrami za'ra mono zēb zarina, rowē uptabi na āma 're wanomro wē mono da. Tane nherē, te Īsina tāma uwaitrami ō di, wa hā. Taha wa, wa tō aré Īdā'ā u'āsi 're Īhāimana u'āsi, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhiti. ¹¹ 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata si te 're Īmadā'ā pese mono na, Īwasédé hā te te oto Ī'āma 're 'madā'ā tō mono da, te te sima Ī'āma roti da newa, wa tō aré Īnhimiza'rese āna 're Īhāimana. Taha zarina, wa tō aré Īpē'ē 're, Īdā'ā u'āsi 're Īhāimana, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhiti.

¹² Tane nherē, Īsimiroti 'rata na Mozési te te Īrob'ui'ére hā wē uptabi di. Īsarina si te wama 're hāimana, Īwē uptabi si. ¹³ E tawamhā, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hā wē uptabi nherē, e taha zarina, wa tō aré Īpē'ē 're, Īdā'ā u'āsi 're Īhāimana. Mare di. Īwasété na 're Īhāimana 'rata mono zēb zarina si, wa tō aré Īdā'ā u'āsi 're Īhāimana. Taha zarina, wa tō 're Īhāimana wasété mono zēm na Īsina waihu'u. Uburé marī Īwasédé hā da te 're Īmanharī za'ra mono zē hā Īwasété uptabi na wa tō duré waihu'u.

Paru hā 'rāwi tinhimirosa'rata wasété na Īsi'wapéze wasu'u

¹⁴ 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma Īrob'ui'ére hā e ma hawimhā. Īpē'ēzani hawip si. Tane nherē, ta hawimhā, wa hā 're Īhāimana mono ō di. A'uwē hāiba na 're Īmorī wa, wa Īhāimana nhib'uware na 're Īhāimana, Īsi'uihā na Īsina Īnhiptete waihu'u ō na hā. 'Re Īhāimana wasété mono zē ma si, wa Īhāiba hā te 're sōmri u'āsi. ¹⁵ Īnhimiza'rese āna, wa duré 're Īhāimana, Īwasédé hā te 're Īmanharī mono zēm na, te Īsina waihu'u ō wa, 'rāwimhā. Uburé marī Īwē si te 're ab'madā'ā mono da nherē, taha si te 're 'madā'ā mono ō di. Uburé marī hā te 're ab'manharī tō mono da, te Īsiwi 're awē'ō mono nherē, wa tō te te 're ab'manharī tō, Īwē upana. ¹⁶ Uburé marī hā te 're ab'manharī tō mono da, te Īsiwi 're awē'ō mono nherē, Īwē upana te 're ab'manharī mono wamhā, wa Īsina waihu'u, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére, Īwē si 're Īhāimana mono na hā. Īsarina si. ¹⁷ Uburé marī Īwasédé hā te 're ab'manharī mono da, te Īsima 're awē'ō mono ō nherē, Īwasédé hā Īpē'ē 're, Īma 're Īhāimana mono zēb zarina, wa te te 're ab'manharī u'āsi tō, te Īsiwi 're wē'ō waihu'u mono āna. ¹⁸ Marī Īwē hā Īpē'ē 'remhā Īma 're hāimana mono ō di. Āne hā Īma waihu'u pese di. Uburé marī Īwē si te 're ab'manharī mono da, te Īsima 're awē'ō mono nherē, te Īsina 're uwaitrami waihu'u mono ō di, Īsi'uihā na hā. ¹⁹ Uburé marī Īwē si te 're ab'madā'ā mono da nherē, taha si te 're 'madā'ā mono ō di. Taha upana, wa Īwasété si te 're ab'manharī, āne hā te 're ab'manharī tō mono da, te Īsiwi 're awē'ō mono nherē. ²⁰ Uburé marī Īwasédé hā te Īsima 're awē'ō mono nherē, te 're ab'manharī mono wamhā, e Īsi'uihā na te Īsima Īwēzēb zarina, wa te te 're ab'manharī. Mare di. Īwasédé hā Īpē'ē 're, Īma 're Īhāimana u'āsi mono zēb zarina si, wa te te 're ab'manharī.

²¹ Āne hā wa tō uburé Īsina waihu'u, 're Īhāimana mono zēm na hā. Marī Īwē si te 're ab'manharī u'āsi mono da, te Īsima 're wē mono nherē, wa Īupana marī Īwasété zō si 're Īsipizari, te Īsiwi 're awē'ō waihu'u mono āna. ²² Wa hā 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti wē wasu'u na hā 'rāwi wa tō te Īsima 're wē u'āsi, Īpē'ē 'remhā. ²³ Tane nherē, aimawi 're Īhāimana mono zēb da hā, te Īma 're hāimana u'āsi, Īpē'ē 'remhā, Īnhimirosa'rata wasédé hā. Īpē'ē 'remhā Īnhimirosa'rata wasédé hā duré Īnhimirosa'rata wē hā te 'rāwi nherē, 're si'wapé u'āsi zahuré, Īwasédé hā te 're Īmanharī mono zēb da hā, duré te Īsima 're Īwē mono zēb zarina, Īwē hā te 're Īmanharī mono zēb da hā. Ni'wam norī hā danhimiwada'uri zarina si 're hāimana za'ra mono wamhā, marī hā te te sima 're Īwē za'ra mono zēb zarina, te te 're 'manharī waihu'u za'ra mono ō di. Tane duré, wa hā marī Īwē si te 're ab'manharī u'āsi mono da, te Īsima 're wē mono nherē, marī Īwasédé hā Īpē'ē 'remhā Īma 're Īhāimana mono zarina, wa marī Īwasédé hā te 're ab'manharī tō. ²⁴⁻²⁵ Wa hā Īwasété u'āsi 're Īhāimana mono zēm na, 'rāwi 're Īsipo're pu'u mono wa, wa 're Īsiwē'ō u'āsi. 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina si 're Īhāimana u'āsi mono da, te Īsima 're rosa'rata wē u'āsi mono nherē aré, tane nherē, Īpē'ē 're, Īwasédé hā Īma 're Īhāimana u'āsi mono zēb zarina si, wa 're Īhāimana u'āsi tō. E 'wa hā te za āne wamhā, Īnho'reptu, Īpē'ē 're, Īdā'ā u'āsi 're Īhāimana mono zēm hawimhā. 'Re Īhāimana u'āsi mono si te za Īnho'reptu, Īdā'ā u'āsi 're Īhāimana

mono zém hawí, Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina há. Taha wa, wa oto taha áma si 're ĩwata u'ási.

8

'Re ĩhâimana u'ási mono pē'ēzani te te dama 're ĩ'awē mono zéb zarina si, 're ĩdanomro wē mono zé wasu'u

¹ Taha wa, Cristu Zesusihí áma 're ĩnomro mono norí há, 'Re ĩhâimana u'ási mono te te siwi 're awē'ó mono ó di za oto. Taha zarina, te te há za'ra ó di za. ² 'Re ĩhâimana u'ási mono pē'ēzani há ma tó te te 're wa'apísutu, Cristu Zesusihí áma si 're wanomro wē u'ási mono da. Taha zarina, ma tó ĩwasété u'ási 're ĩhâimana mono nherē, ĩnho'reptu, ĩpē'ē 're, ĩdá'á u'ási aré 're ĩhâimana mono zém hawí. Tiwaihu'u pese na ma tó áne hawí ĩnho'reptu. ³ 'Re ĩhâimana u'ási mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ĩrob'ui'érézé há wa te 're ĩ'madá'á pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'áma 're aroti mono ó di za 'Re ĩhâimana u'ási mono há, wawasédé há te te oto wa'áma 're ab'madá'á tó mono da, taha zarina te te oto 're wa'awésámri mono da. E marí wa. Wawasété u'ási wahâimanazém hawí, wanhib'aware na 're wanomro u'ási mono wa. Taha wa, wa te wasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ó di, 'Re ĩhâimana u'ási mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré há. Wawasété si, wa te 're ĩ'manharí za'ra mono zé há ma tó te te siwi 're awē'ó pese, 'Re ĩhâimana u'ási mono há. Taha wa, ma tó tí'ra há we sató tí'ai u, da'upana mona dzada dá'á da, dawasété u'ási 're ĩdahâimana za'ra mono zém hawí, te te 're da'anho'reptui mono da. Tí'ai áma dahâiba na ma tó 're mo, Cristu há. Tane nherē, dasine tí'ai áma há tiwasédé há te te 're ab'manharí mono ó di, tihâiba na há. ⁴ Áne ma tó 'Re ĩhâimana u'ási mono há 'manha, ĩsimiroti na rob'ui'éré há wa te wasina 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb da há, ĩpē'ēzani, wa te 're ĩ'madá'á pese za'ra mono zéb zarina, wapē'ē 're wanhimirosa'rata wasété na 're wahâimana za'ra mono ó wamhá. ⁵ Ni'wam norí há 're ĩhâimana wasété za'ra mono ma si, tihâiba te te 're ĩsómri u'ási za'ra mono norí há ta norí há te siwa'ru 'ráwi te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasété u'ási za'ra. Tane nherē, ni'wam norí há 'Re ĩhâimana u'ási mono pē'ēzani nhimiroti zarina si 're ĩhâimana za'ra mono norí há, ta norí si te te sima 're rosa'rata wē u'ási za'ra, ĩpē'ēzani te te tâma 're ĩwē za'ra mono zéb zarina si. ⁶ Ni'wam norí há tihâimana wasété ma si, tihâiba te te 're sómri u'ási za'ra mono wamhá, ta norí há te za tipē'ē 're, dá'á u'ási 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'ási mono nhiti. Tane nherē, ni'wam norí há 'Re ĩhâimana u'ási mono pē'ēzani te te tâma 're ĩwē za'ra mono zéb zarina si, 're hâimana wē za'ra mono wamhá, ta norí si te za 'Re ĩhâimana u'ási mono 'rata 're hâimana u'ási za'ra, robzei u'ási na. ⁷ Ni'wam norí há siwa'ru 'ráwi te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasété u'ási za'ra mono wamhá, ta norí há te za 'Re ĩhâimana u'ási mono nhitob'ru 're hâimana za'ra. Ta norí há 'Re ĩhâimana u'ási mono nhimiroti te te 're 'madá'á za'ra mono ó di. Te te 're 'madá'á waihu'u za'ra mono ó di, tó. ⁸ Ni'wam norí há tihâimana wasété ma, tihâiba te te 're sómri u'ási za'ra mono wamhá, ta norí ma, 'Re ĩhâimana u'ási mono há tâma 're toi waihu'u za'ra mono ó di za.

⁹ Tane nherē, a norí wa'wa há aipē'ē 're, aiwasédé há aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're anomro aba mono ó di oto. 'Re ĩhâimana u'ási mono pē'ēzani te te aima 're ĩpísutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te oto 're aihâimana wē za'ra wa'aba mo, ĩpē'ēzani há sena na aipē'ē 're, 're sâma za'ra wa'aba mono wamhá. Ni'wam norí ma, ĩpē'ēzani, ĩpē'ē 're, tâma 're hâimana za'ra mono ó wamhá, ta norí há Cristuhu nhib'auwē 're hâimana za'ra mono ó di. ¹⁰ A norí wa'wa há Cristu, aipē'ē 're, aima 're hâimana za'ra wa'aba mono nherē, niwamhá te za aihâiba za'ra wa'wa há aiwi 're si'utóri za'ra wa'wa, aiwasédé há aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'ási mono te te 're ĩ'aiwésámri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za ĩpē'ēzani há te te 're aipísutu za'ra wa'wa, 'Rata 're asimroi u'ási aba mono da. ¹¹ 'Re ĩhâimana u'ási mono há Zesusihí háiwa'utu'wa há, ĩpē'ēzani te aipē'ē 're, 're sâma za'ra wa'wa. Tó ó há Cristu te te ĩhâiwa'udu há te za aihâiba há niwamhá aiwi 're si'utóri pese za'ra wa'aba mono nherē, te te 're aihâiwa'utu za'ra wa'wa, ĩpē'ēzani há aipē'ē 're, 're ĩsâma za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹² ĩsisânawá norí, taha wa, wapē'ē 'remhá wanhimirosa'rata wasété na 're ĩwahâimana za'ra mono zé há, mare di za oto. ¹³ Aipē'ē 'remhá asimirosa'rata wasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhá, te za atá'á u'ási ne 're anomro aba mo, 'Re ĩhâimana u'ási mono nhiti. 'Re ĩhâimana u'ási mono pē'ēzani nhimipawaptobzém na, uburé aiwasédé 're ĩ'manharí za'ra wa'aba mono zé há asiwi 're uprosi pese za'ra wa'aba mono wapsi, te za 're aihâimana u'ási za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'ási mono 'rata. ¹⁴ Uburé 'Re ĩhâimana u'ási mono pē'ēzani 'madá'á sina 're ĩhâimana za'ra mono norí si, te 'Re ĩhâimana u'ási mono 'ra, 're nomro, ĩpē'ēzani te te 're ĩsimroi wē mono norí há. ¹⁵ E marí da, ma tó 'Re ĩhâimana u'ási mono há ĩpē'ēzani te te aima 're sómri za'ra wa'wa. E ĩsimirob'manharízé ma, 're aipahi za'ra

wa'aba mono sina, tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono da, ma tã te te aima 're sãmri za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai õ di. 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã ai'ãma 're 'ra za'ra wa'aba mono da si, ma tã te te aima 're sãmri za'ra wa'wa, Tipẽ'ẽzani hã. Taha nhimipawaptozbẽb zarina, wa 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã wa te 're 'mahãrã za'ra, ãne: "Wamama, Wamama." ãne wa te 're ì'mahãrã za'ra mono zẽ hã. ¹⁶ Wa nori hã 'rãwi wapẽ'ẽ 're, wa tã wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono 'ra oto 're ìwahãimana za'ra mono na. Durẽ Ìpẽ'ẽzani hã te te wama 're ì'waihu'u mono zẽb zarina zama, wa tã 'rãwi wa te wasina 're waihu'u za'ra, ì'ra oto 're ìwahãimana za'ra mono na. ¹⁷ 'Re ìhãimana u'ãsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, marĩ ìwẽ na tinhĩb'a'uwẽ ma, 're ìsõpru mono zẽb da, te te tãma 're ìropisutu za'ra mono zẽb rẽ, wa za 're wahãimana za'ra. Durẽ uburẽ marĩ ìwẽ na Cristuhu ma, ìsõprubzẽb da, te te tãma ìropisutuzẽb rẽ, wa za ìsirẽ 're wahãimana za'ra. Zezusihĩ ne, wa te 're robzẽpata za'ra mono wamhã, wa za ìsine rowẽ uptabi na 're wahãimana za'ra.

'Re ìhãimana u'ãsi mono, tizazei'wa nori ma, za ìwẽ te te tãma 're ì'apisutu mono zẽ wasu'u

¹⁸ Ti'ab rẽ, wa te 're ìrobzẽpata za'ra mono zẽ hã, tarẽ, 'Re ìhãimana u'ãsi mono, za ìwẽ hã te te wama 're ì'apisutu mono zẽ ma hã. Tã sena, wa tã ãne na waihu'u, wa hã. ¹⁹ 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã uburẽ te te ì'apoto mono hã, simisutu te umnhasi sina sã 're simipari za'ra, bãdã ìwa ìwaptã'ãzẽb zõ, uburẽ ti'ra na sã'awi za te te oto dama ìwasu'u hãirẽ za'ra zõ. ²⁰⁻²¹ 'Re ìhãimana u'ãsi mono, marĩ te te ì'apoto mono hã te wasetẽ na 're hãimana za'ra, a'ã. Tinhimipoto mono bã, niha tãma 're ìhãimana za'ra mono zẽb da, te te tãma 're ì'apisutu mono nherẽ, te te sina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di. Siwa'ru te a'ã 're hãimana za'ra, siwamnarĩ na. Tane nherẽ, ãne na si'uihã na 're hãimana za'ra mono õ di. 'Re ìhãimana u'ãsi mono si, ma tã tãma pisutu za'ra, siwa'ru a'ã 're hãimana za'ra mono da. Niwapsi uburẽ marĩ te te ì'apoto mono hã wasetẽ u'ãsi 're ìhãimana za'ra mono hawi, te za anho'reptu. Taha zõ, wa sã 're wanhimipari u'ãsi za'ra, siwamnarĩ ãna oto 're hãimana za'ra mono da. Tawamhã wasine, robzei u'ãsi te za oto 're hãimana za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, rowẽ u'ãsi 're ìwahãimana za'ra mono ne. ²² Pi'õ ãma, ìwasã 're sãpu'u za'ra mono wamhã, te za 're wab'etẽ za'ra, 're sãptã'ã za'ra mono hã. Tane te za durẽ uburẽ marĩ hã 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te ì'apoto mono hã a'ã 're wab'etẽ za'ra, ti'ab rẽ, wasetẽ na 're ìhãimana za'ra mono zẽm hawi 're wairẽbẽ mono hã. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto. ²³ Tane nherẽ, uburẽ ropodo hã ta nori si 're wab'etẽ za'ra mono õ di. Wa nori zama, wa 're wawab'etẽ u'ãsi za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã tinhõprubzẽb zarina, ìmorĩ'rata na Tipẽ'ẽzani, te te wama 're anhomri mono wa, wapẽ'ẽ 're, 're ìsãmra u'ãsi mono da hã. 'Rãwi wapẽ'ẽ na, wa 're wawab'etẽ u'ãsi za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã uburẽ ti'ra na sã'awi za te te oto dama ìwasu'u hãirẽ za'ra zẽb zõ, 're wanhimipari za'ra mono rẽ. Durẽ ti'ab rẽ, wanhib'uwere na wahãimana wasetẽ na 're ìwahãimana za'ra mono zẽm hawi, za te te 're ìwa'awaibui mono zẽb zõ, 're wanhimipari za'ra mono rẽ, wa 're wawab'etẽ u'ãsi za'ra. ²⁴⁻²⁵ 'Re ìhãimana u'ãsi mono, ìwẽ si za te te wama 're ì'apisutu mono zẽb zõ, wa te 're wawã za'ra mono ãna, sã 're ìwanhimipari za'ra mono zẽb zarina, ma tã te te 're wa'anho'reptu. Ti'ab rẽ, marĩ zõ 're wanhimipari za'ra mono rẽ, wa te oto 're 'madã'ã za'ra mono wamhã, e wa za õne u'ãsi sã 're wanhimipari za'ra. Mare di. Tãibã oto, sã 're ìwanhimipari za'ra mono zẽ hã za. Marĩ zõ 're ìwanhimipari za'ra mono zẽ hã, zahadu wa te 're 'madã'ã za'ra mono õ rẽ si, wa za tã wanhiptete sina sã 're wanhimipari u'ãsi za'ra, wa te 're sazei utõrĩ za'ra mono ãna.

²⁶ Tane durẽ 'Re ìhãimana u'ãsi mono, ìwẽ hã za te te wama 're ì'apisutu mono zẽb zõ, wasina sã 're wanhimipari wa'a za'ra mono wamhã, Ìpẽ'ẽzani si te za te te 're wa'apawapto, sã 're wanhimipari wa'a za'ra mono tã da. Durẽ, wa nori hã niha 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, wasi'ãma 're ìwamreme zusi mono zẽb da hã, wa te wasina tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai õ nherẽ, te za Ìpẽ'ẽzani si wa'ãma 're mreme u'ãsi, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, wahãiba mono bã, wa'ãma 're pẽ'ẽzẽ uptabi mono sina. Wasi'uihã na ìwẽ hã wa te tiwi 're ìwaptẽrẽ za'ra mono zẽm na, wa te tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai õ nherẽ, te õhõ si wa'ãma 're mreme u'ãsi, te te 're wa'apawapto mono da, Ìpẽ'ẽzani hã. ²⁷ 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã dapẽ'ẽ 're, uburẽ danhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese di. Taha wa, Ìpẽ'ẽzani nhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese di durẽ. 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te tãma 're ì'awẽ mono zẽb uwaibaba si, te Ìpẽ'ẽzani hã ìsib'a'uwẽ nori ãma 're mreme u'ãsi. ²⁸ 'Re ìhãimana u'ãsi mono zawi pese 'wa nori da, marĩ ìwasẽdẽ hã ahã na sada 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã ìwẽ si te te tãma 're ì'apisutu ìwa'rãmi, te te sima 're ì'awẽ mono zẽb zarina, tinhĩb'a'uwẽ da, te te sima 're ì'apisutu mono nori ma hã. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto wa nori hã. ²⁹ Durẽhã marĩ õ rẽ hã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te sima ãma ìrotizẽb zarina, te te sima 're ìwa'apisutu mono nori hã, ì'ra ne, tã Zezusihĩ ne, oto 're wahãimana za'ra mono da, ma tã durẽ te te 're wa'apisutu siro. Ta hã uburẽ ìsazei'wa

norī dub'rada, 're hâimana mono da, ma tō âne te te 're wa'apisutu siro, sima. ³⁰ Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're ĩwa'apisutu mono norī hâ ma tō te te sima 're wa'awê, ĩtême 're wanomro mono da, wa te 're saze za'ra mono da. Tawamhâ ĩtême 're wanomro mono wamhâ, ma tō duré te te 're wa'awêsâmri, wawasédé hâ te te oto wa'âma 're ĩ'ab'madâ'â mono ô zarina. Ma tō duré te te wama 're apisutu siro, niwapsi ĩ'ra Zezusi 're ĩmorī wê uptabi ne, 're wahâimana za'ra mono da oto.

Cristuhu nhimizawi pese zé hâ dawi ĩsi'utōrī'ōzé wasu'u

³¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ âne hâ te te wama 're apisutu mono wamhâ, e niha za tawamhâ. Ta hâ, wa niwī oto 're hâimana za'ra mono wa, e 'wa hâ te za wa'âma ai'uté. Mare di. Uburé wanhitob'ru norī nhipetezé hâ, tarére 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hâ. ³² 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ t'ra te te wawi sawi za'ra ô di, wazada dâ'â za'ra tō da. Wa'udâna ma tō wama sômri za'ra tō, te te wawi sawi âna. E tawamhâ uburé marī ĩwê hâ te te wama 're anhomri mono ô di za. Te te wawi 're azawi mono âna, te za tō te te wama 're anhomri, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ. ³³⁻³⁴ Wa norī hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhib'a'uwê da, te te sima 're ĩwa'apisutu mono norī si, ma tō te te 're wa'awêsâmri, wawasédé hâ te te oto wa'âma 're ĩ'ab'madâ'â mono ô zarina. E ni'wam norī hâ wawasédé te te wa'âma 're sa'ra mono da bâ bété. Ni'wam norī hâ, wawasédé te te wa'âma 're sa'ra waihu'u mono ô di za oto. Âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Cristu Zezusi hâ ma tō wazada dârâ, wa'upana. Apâ ma tō duré hâiwa'udu. Taha wa, te oto Timama nhimire niwī 're sâmra, dama pire na. Timama ma, te duré te te 're wa'awasu'u wê u'âsi, wazada ĩdâ'âzéb zarina, wawasédé hâ te te wa'âma 're ab'madâ'â tō mono da oto. Âne wa, e ni'wam norī hâ wawasété na te te wama 're nharī zahu za'ra mono da bâ oto. Mare di. ³⁵ Cristu hâ te te 're wa'azawi pese uptabi. E 'wa hâ te Cristuhu nhimizawi pese zém nhiti te te 're ĩwa'azani mono da hâ, 're hâimana. Ni'wai ô uptabi di. Tane nherê, âté wa za a'â wa te 're robzépata za'etê za'ra. Âté marī ĩwasédé hâ te za a'â wazô 're wairébé. Âté ĩsazei'wa 're wanomro mono wa, te za a'â da te wama 're rob'manharī wasété za'ra. Âté mra hâ wa za a'â wa te 're sépata za'ra. Âté wanhibrob âna, wa za a'â 're wahâimana za'ra. Âté te za duré a'â da te wama 're amhâzépata za'ra, da te 're wanhimroi mono da. Âté te za duré da te 're wanhimro. E tawamhâ, âne na wa te 're robzépata za'ra mono 'ru te, te za Cristu te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hâ, wawi 're si'utōrī za'ra. Mare di. Wawi 're si'utōrī waihu'u za'ra mono ô di za. ³⁶ Duréihâ apito Dawi hâ ma tō âne na wa'âma rob'ui'éré siro, za wa te 're ĩrobzépata za'ra mono zém na hâ:

“Wamama, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, wa norī hâ asib'a'uwê 're wanomro mono wa, wama romnhimimnhasi u'âsi na, wa 're wahâimana za'ra, da te 're wanhimroi mono ô'umnhasite.

Pone'ërebâi âma 're dapê'ézé za'ra mono âna, dasazéb da, da te 're ĩsimroi'ëno ne, te da te dasima 're wawê za'ra, da te 're wanhimroi mono da, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa oto.”

Âne duréihâ Dawi hâ te te wa'âma ĩrob'ui'éré sirômo za'ra hâ, te 're hâimana, ĩbâihâ na hâ.

³⁷ E tawamhâ, uburé marī ĩwasédé hâ wazada 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina, te za Cristu te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hâ wawi 're si'utōrī za'ra. Mare di. Uburé marī na da te wama 're rob'manharī wasété za'ra mono da nherê, ta hâ te te 're ĩwa'azawi pese mono, te za te te 're wa'apawapto, Cristuhu si, wanhitob'ru norī âma wa te âma 're ai'uté pese za'ra mono da. ³⁸ Uburé marī hâ wazada 're ĩhâimana za'ra mono zém hawi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ tinhimizawi pese zé hâ te te wawi 're ĩ'azani mono da hâ, mare di. Âne na sena na, wa tō ĩsina waihu'u, wa hâ. Wahâiba ré ré 're wahâimana za'ra mono wamhâ, duré oto 're wadâ'â za'ra mono nherê, tinhimizawi pese zé te te wawi 're azani mono ô di za. Duré ĩhâiba'ô norī hâ ĩsib'apito norī zama, te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono ô di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hâ. Duré, â bātâ na marī hâ wazada 're hâimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're azani mono ô di za, tinhimizawi pese zé hâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ. Duré niwamhâ uburé marī hâ za wazada 're hâimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're ĩ'azani mono da hâ, mare di za tō. ³⁹ Uburé marī hâ hâiwa na 're ĩsimasa mono hâ duré ti'ai' rowi 're ĩhâimana za'ra mono hâ te te wawi 're sawi waihu'u za'ra mono ô di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hâ. Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩ'apoto mono hâ, niwamhâ te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono ô di za tō, ĩsimizawi pese zé hâ. Robaba uptabi di. Wanhib'apito Cristu Zezusi hâ si 're wanomro mono wa, te te 're wa'azawi pese uptabi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ, ône u'âsi.

9

Izarazéhé nhihudu norī, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're ĩ'apisutu mono zé wasu'u

¹ Tô sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu te, 're ìmorì wa, 're ìzadawa nhìpese mono ò di. 'Re ìhâimana u'âsi mono pè'èzani te te ìma ìwaih'u'uzéb zarina, duré 'ràwi ìpè'è na te ìsì'âma 're ìrosa'rata mono zéb zarina, wa tô waihu'u, dama 're ìzadawa nhìpese mono ò na hã. ²⁻³ Ìsiré zudezu norì âma hã, âma 're ìpè'èzé uptabi za'ra mono di, Cristu hã te te siwi 're wè'ò za'ra mono wa. Taha wa, te duré ìwi 're robze'ò pese, ìpè'è remhã. Ta norì âma 're ìpè'èzé uptabi za'ra mono wa, wa aré te ìsima 're rosa'rata u'âsi ìpè'è na, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ìsipisutu da, ì'upana za'ra te te 're ìwè'ò mono da, duré Cristuhu nhiti, ì'upana 're ìhâimana u'âsi za'ra mono da. Àne hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te ìma 'manharì dai ò nherè, wa taré ìsiwaih'u'u, ìsiré zudezu norì âma 're ìpè'èzé uptabi za'ra mono zém na. Àne na, wa tô aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ìzadawa nhìpese mono ò na hã. ⁴ Ta norì hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisudu, te 're hâimana za'ra. Ta norì âma, ma tô 're 'ra za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ta norì ma si, ma tô rowa'a na aré ì'rata 're sãmra za'ra 'ràwi, ìwaih'u'u pese zé hã duré ìhâimana wè zé hã te te waihu'u za'ra da. Simisutu siré, âma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ma tô duré marì ìwè hã te te tâma 're apisutu. Ìsimiroti na Mozési te te ìrob'ui'érézè hã ma tô duré tâma sòmri za'ra. Ta norì ma, ma tô duré 're siwaih'u'u za'ra, ì'uwaibaba si âma 're ìwata za'ra mono zéb da hã. Ta norì ma, ma tô duré ahã na te te tâma 're aropisutu, zudezu norì ma, za te te tâma âma 're ì'a'uwaimrami mono zém na hã. ⁵ Wahì'rata norì nhihudu uptabi, te ta norì hã 're hâimana za'ra, dama ìpire uptabi za'ra norì nhihudu. Cristu hã zudezu hâiba na, ma tô podo, ti'ai âma. Cristu hã ta hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, uburé marì hã te te 're ì'ab'madâ'â mono. Taha âma uburé 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Tô sena, wa âne na aima âma rowasu'u za'ra wa'wa.

⁶ E tawamhã, Izarazéhé nhihudu norì hã Cristu te te siwi 're wè'ò za'ra mono wa, te te tâma âma 're a'uwaimrami mono ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono, te te tâma 're ìropisutu za'ra mono zém na hã. Ma tô te te tâma âma 're a'uwaimrami, tô. Izarazéhé nhihudu norì hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisudu hã aihîni 're hâimana za'ra mono ò di, ìsib'a'uwè uptabi, 're nomro mono da. ⁷ Duré Abra'âhã nhihudu sidâpâsi ìsihudu norì hã, ìsihudu ahã na za 're ìhâimana za'ra mono na, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutuzéb zarina, aihîni uptabi, âma 're hâimana za'ra mono ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra uptabi hã 're ìhâimana za'ra mono na hã. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô âne na Abra'âhã ma ropisutu, romhã ré: "Izatihi nhihudu norì si, te za ìnhib'a'uwè uptabi hã 're hâimana za'ra." Àne ma tô tâma waihu'u siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. ⁸ Taha wa, Abra'âhã nhihudu mono norì hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, aihîni 're ìnomro mono ò na, te wasu'u â hã, duréihã Abra'âhã ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwaih'u'uzém na. Abra'â hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisudu hã te te âma ìsaze ne, tane duré ìsimiropisutu na, da te 're ìsaze za'ra mono norì si, te za Abra'âhã nhihudu ne oto 're dahâimana za'ra. ⁹ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'âhã ma, te te ìropisutuzé hã, âne ìsimiroti wasu'u hã: "Wahub amo na, wa za duré we atème wi, tô â a'mo za duré ìwa ìwaptã'ázém na. Tawamhã apã we atème ìwisi ò ré, te za Saraha ma ì'ra podo, aibã na." Àne duréihã Abra'âhã ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìropisutuzé hã.

¹⁰ Tawamhã Saraha 'ra hã ma tô tiprédu oto, Izati hã. Ta hã wahì'rada. Prédu wamhã, ma tô timro, Rebecaha âma. Ta hã ma tô duré ti'ra, ì'ra maparane ìsi'ubza hã, aibã zahuré hã. ¹¹⁻¹² Tane nherè, ìdi'i 're, zahadu hâimana zahuré nherè, duré marì ìwè hã te te waihu'u zahuré ò nherè, zahadu marì ìwasédé hã te te duré waihu'u zahuré ò nherè, ma tô âne 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tâma waihu'u siro, Rebecaha ma: "Ìdub'rada hã te za tinoi ma wapu na 're hâimana." Àne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìno si sima pisutu, tidub'rata ma, pire na 're hâimana mono da. E marì hã te te 're ì'manharì wè zahuré mono zéb zarina, ma tô ìno si sima pisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Taha wab ò di. Si'uihã na te te sima ìwézéb uwaibaba, ma tô sima pisutu, ìno si. ¹³ Àne na hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ìmreme na rob'ui'éré, ìbaihã na hã: "Zacoho si, ìma sawi di. Eza'uhu si, wa tô ìsiwi wè'ò." Àne 'Re ìhâimana u'âsi mono, si'uihã na te te sima ìwézéb zarina, Zaco te te sima ìpisutuzé hã, ìdub'rata upana.

¹⁴ Àté âne na te za asima 're ìrosa'rata za'ra wa'aba mo: "'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima ìwézéb zarina, ìno si te te sima ìpisutu na hã ma tô âma upa. ì'uwaibaba ò di." Àne na hã asima âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za. ì'uwaibaba si te te dama âma 're a'uwaimrami u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Te te dama âma 're a'upai mono ò di. ¹⁵ Duréihã Mozésihì ma, ma tô âne na siwasu'u: "Ni'wam norì âma 're ìpè'èzé za'ra mono da, te ìsima 're wè za'ra mono wamhã, wa za tô âma 're ìpè'èzé za'ra, âma 're ìsiwãri za'ra mono da, ta norì âma hã. Duré ni'wam norì âma 're ìpè'èzé za'ra mono da, te ìsima 're wè za'ra mono ò wamhã, âma 're ìpè'èzé za'ra mono ò di za tô, ta norì âma hã, te 're apawapto mono da." Àne Mozésihì ma, ìsiwaih'u'uzé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. ¹⁶ Taha wa, da te dasima 're ìwè za'ra mono zéb zarina, te te 're da'apisutu mono ò di, da'âma 're ìpè'èzé mono zém na hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Duré dasi'uihã na sô 're ìdasiwasutu za'ra mono na, te te 're

da'apisutu mono ò di, da'ama 're ìpè'èzé mono zém na há. Si'uihá na te te sima 're ìda'awé mono zéb zarina si, te za tò da'ama 're pè'èzé, da'ama 're ìsiwāri mono zéb da há. ¹⁷ Duréihā ma tō Mozési há āne na āma rob'ui'ére, 'Re ìhāimana u'āsi mono há apito Para'oho ma te te ìrowasu'uzém na, āne:

“Wa há wa tō aipisutu, dama asi'apito da. Wa tō duré nasi ai'rānhito, asimirosa'rata nhiptete na aihāimana mono da, a'á. Wa tō duré nasi aima rob'manharī wasété, ìnhimiwaihu'u pese zém na, da te 're ìwaihu'u za'ra mono da, duré daro mono bá ìnhisi na, da te 're ìwaihu'u pese za'ra mono da oto.”

Āne duréihā apito Para'oho ma, ìsiwasu'uzém na ma tō ìbaihá na āma rob'ui'ére, Mozési há. ¹⁸ Taha wa, 'Re ìhāimana u'āsi mono há ni'wam norī āma 're pè'èzé za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhá, te za tò āma 're pè'èzé za'ra, āma 're siwāri za'ra mono da. Duré te te sima 're ìda'awé mono zéb uwaibaba, te za te te 're da'a'rānhito, danhimirosa'rata wasété nhiptete na a'á 're dahāimana za'ra mono da.

'Re ìhāimana u'āsi mono, te te sima 're ìda'awé mono zéb zarina si, marī há te te dama 're ìapisutu mono zé wasu'u

¹⁹ Āté ni'wam norī há āne wa'rāmi te za te te ìma 're nharī za'ra, asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī há. Āté āne te za ta norī há te te ìma 're nharī za'ra: “Re ìhāimana u'āsi mono há danhimirosa'rata wasété nhiptete na a'á 're dahāimana za'ra mono da, te te 're da'a'rānhito mono wamhá, āne wamhá, e niha te za te siwi 're da'awé'ò. Te te siwi 're da'awé'ò waihu'u mono ò di za. E 'wa há, te 'Re ìhāimana u'āsi mono nhimipisutu da, hāimana nhiptete na 're hāimana. Robaba di. Ni'wai ò di.” Āté, āne te za ni'wam norī há te te ìma 're nharī za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono ò nheré. ²⁰ E a norī wa'wa há 'Re ìhāimana u'āsi mono ma, aipire za'ra wa'aba há, te za āne na ìma 're ìnharī za'ra wa'aba mo. Piza na zé 'manharī há, e ti'manharī'wa te za sina sadanharī za'ra, āne: “E marī da, ma tō āne ìwa'ab'manha.” Āne na te te sina sadanharī waihu'u za'ra ò di za. ²¹ Ī'manharī'wa há te te sima ìwēzéb uwaibaba si, te za zé há te te 're ab'manharī, piza na. Zé há te te su pese wamhá, misi te za oto sada ub'rā. Tawamhá te za sima rosa'rata, piza maparane te te sima 'manharī da, āma. Tawamhá te te ì'manharī 'rada há, wē uptabi na te za 'manha, ì'madā'ā ze da há. Duré ìhāiba amo há si'aba'ré na te za 'manha, wē prā na, ta há marī da si 're hāimana mono da, taré.

²² Tane te za duré 'Re ìhāimana u'āsi mono há wa'manharī'wa há marī há te te wama 're apisutu, zé 'manharī'wa ne. Te te sima 're ìwē mono zéb zarina, te za uburé marī há te te dama 're apisutu, ìwē há duré ìwē prā há. Ta há te te sima 're wē u'āsi, tiwaihu'u pese na dapo're'ò norī há te te 're ahā za'ra mono da, taha zarina ìsimihā nhiptetezém na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nheré, te te siwi 're ì'awé'ò pese mono norī āma há, 're wa'a su'u mono ò di, za te te 're ìda'uprosi za'ra mono norī āma há. ²³ Āne há ma tō duré te te sima 're wē, pire na 're ìhāimana wē uptabi mono zém na, dama 're siwaihu'u mono da. Uburé wa'āma 're ìpè'èzé mono zéb zarina, wa'āma 're ìsiwāri za'ra mono norī ma, ma tō āne na wama 're siwaihu'u, 'Re ìhāimana u'āsi mono há. Wa norī há ma tō oto te te 're wa'apisutu siro, rowé uptabi āma ì'rata 're wahāimana u'āsi za'ra mono da. ²⁴ Wa norī há ma tō 'Re ìhāimana u'āsi mono há te te 're wa'apisutu, ìsib'a'uwé uptabi há oto 're wanomro mono da. E 'wam norī há tawamhá, 'Re ìhāimana u'āsi mono te te 're ì'apisutu mono norī há. Wa norī há zudezu norī há aihīni ò nheré, duré zudezu'ò norī há aihīni ò nheré, ma tō wasiwazari te te 're wa'apisutu, ìsib'a'uwé oto 're wanomro mono da, wasiré. ²⁵ Duréihā 'Re ìhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u wa há ma tō ìmreme na rob'ui'ére, Ozéza na ìsisi há. Zudezu'ò wasu'u na ma tō āne na rob'ui'ére:

“Īnhib'a'uwé'ò, aré 're ìnomro mono norī há, wa za oto ìnhib'a'uwé na te 're sisi za'ra.

Aré te 're ìsawi za'ra mono ò norī há, wa za oto ìma ìsawi pese na te 're waptērē za'ra.

²⁶ Tirob āma 're si'ubumroi mono ré, wa tō aré te tāma 're nharī za'ra, āne: A norī wa'wa há ìnhib'a'uwé'ò te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Tane nheré, tame 're si'ubumroi mono ré, wa za oto ì'ra na te 're sisi za'ra, wa há 'Re ìhāimana u'āsi mono 'ra na.”

Āne Ozéza, ìmreme na te te ìrob'ui'érezé wasu'u há.

²⁷⁻²⁸ Iza'iza há ma tō duré āne na āma rob'ui'ére, Izarazéhé nhihudu norī āma há:

“Re ìhāimana u'āsi mono há Wanhib'apito há te za sa'ētē da'ahā za'ra waptu sina, daro mono bá dawasété na te te 're ìda'awaihu'u mono zéb zarina. Taha wa, Izarazéhé nhihudu norī há ā poré zaihá na supara 're ìsimi'wara mono ne, ahā uptabi nheré, te za umro na si te te 're anho'reptu, 'Re ìhāimana u'āsi mono há.”

Āne Iza'iza há, Izarazéhé nhihudu norī āma te te ìrob'ui'érezé há.

²⁹ Iza'iza há ma tō duré āne na rob'ui'ére:

“Wanhib'apito há danhipai u'isiptete uptabi, te 're hāimana. Ō há uburé wahi'rata norī há zudezu norī há te te wawī 're a'uprosi mono 'wa'āhā, wa aré wasiré zudezu norī há 're

wasì'utōrī pese, Sodoma na 'ri nho'ōmo nhisi āma uburē İdasi'utōrī ne, duré Domora na 'ri nho'ōmo nhisi āma İdasi'utōrī ne. Tane nherē, ma tō ni'wam norī āma tipē'ēzé za'ra, te te sō'reptu za'ra da, uburē si'utōrī tō da, wasiré zudezu norī hā.”

Zudezu norī hā Cristu te te siwi 're İwē'ō za'ra mono zé wasu'u

³⁰ E marī te wama wasu'u za'ra, tawamhā, ā hā. E niha, wa za tawamhā āma waihu'u za'ra ni, āhā wasu'u na hā. Āne, wa za āma waihu'u za'ra ni. Zudezu'ō norī hā 'Re İhāimana u'āsi mono, İwasédé hā te te āma 're İ'ab'madā'ā mono ō zarina, te te 're İwēsāmri za'ra mono zéb da hā, te te aré sō 're rob'ruiwapari za'ra mono ō nherē, ma tō te te 're awēsāmri, taré te te 're İsaze za'ra mono zém na si nherē. ³¹ Tane nherē, İzarazéhé nhihudu norī hā 'Re İhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te İrob'ui'éré hā te te 're İ'madā'ā pese za'ra mono na, 'Re İhāimana u'āsi mono, İwasédé te te oto āma 're ab'madā'ā tō mono da, duré taha zarina te te 're awēsāmri mono da, te te sima āma 're aroti mono newa, ma tō ta norī hā taré sō 're si'wapé za'ra, te te 're İ'awēsāmri mono zéb zō. 'Re İhāimana u'āsi mono hā, İwasédé hā te te āma 're İ'ab'madā'ā mono ō zarina, te te 're İwēsāmri za'ra mono zéb da hā, te te sina tāma 're uwaimrami za'ra mono ō di, ta norī hā. ³² E marī wa, te te sina tāma 're uwaimrami za'ra mono ō di. 'Re İhāimana u'āsi mono te te 're İsazei pese za'ra mono zém na si, te te 're İwēsāmri za'ra mono zéb da hā, 're si'madā'ā za'ra mono ō wa, 'Re İhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na si 're si'madā'ā ze za'ra mono wa. Cristuhu āma, wa za oto éne hā aima āma simiré'é za'ra wa'wa. Étē tōmo wawē hā bādādi wa, 're sa'wari mono wa, te za āma 're dasi'marōpāri za'ra. Taha wa, te za 're dasirēme za'ra. Tane duré, zudezu norī hā ma tō Cristu te te siwi 're İwē'ō za'ra mono zém na si'uihā na sima 're simiza'repese za'ra, wedepo'ō nnonhi'rāmi na dazada idā'azé hā taré newa, Cristu hā da te 're İsaze za'ra mono zém na, 'Re İhāimana u'āsi mono te te 're İda'anho'reptui mono ō newa. ³³ Duréihā İza'iza hā ma tō āne na āma rob'ui'éré. 'Re İhāimana u'āsi mono mreme na:

“Ma'āpé, İwapari pese za'ra wa'aba. Zeruzarē u, wa za ni'wa hā satō, Si'ā na sa'a nhisi u. Étē tōmo wawē hā bādādi wa, dawī 're İsa'wari mono hā, te te 're da'marōpāri za'ra mono wa, 're İdasirēme za'ra mono ne, 'Re İhāimana u'āsi mono 'rata 're İdanomro u'āsi mono zé hā da te dasina 're uwaimrami za'ra mono ō di za, da te dasiwi 're wē'ō pese za'ra mono wa, 'Re İhāimana u'āsi mono Zeruzarē u te te İsatōrī hā.

Tane nherē, ni'wam norī hā te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhā, taré te te sina 're umnhasi baba za'ra mono ō di za. İwē hā te za tō te te tāma āma 're a'uwaimrami, 'Re İhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, tāma 're rowē u'āsi za'ra mono di za.”

Āne ma tō duréihā İza'iza hā āma rob'ui'éré siro, Cristu za da te dasiwi İwē'ōzém na hā.

10

¹ İsisānawā norī, 'Re İhāimana u'āsi mono te te 're İda'anho'reptui mono zé hā, uburē İsiré zudezu norī hā te te sina tāma 're uwaimrami za'ra mono da, wa tō İsima wē uptabi za'ra. Taha da, wa ta norī āma 're İmreme u'āsi za'ra, 'Re İhāimana u'āsi mono ma. ² Ta norī hā te te sima 're wē uptabi za'ra, 'Re İhāimana u'āsi mono ma, 're sisōmri u'āsi za'ra mono da, ōhō ma si, te te 're romhuri pese za'ra mono da. Āne na, wa tō İsi'uihā na āma waihu'u pese za'ra, tō sena. Tane nherē, 'Re İhāimana u'āsi mono ma, da te 're İromhuri pese za'ra mono zé hā te te waihu'u pese za'ra ō wa, te te sina tāma 're uwaimrami za'ra mono ō di. ³ 'Re İhāimana u'āsi mono, dawaséde te te oto da'āma 're İ'ab'madā'ā mono ō zarina, te te 're İda'awēsāmri mono zé hā, tāma waihu'u pese za'ra ō di. Te te 're İda'awēsāmri mono zéb da, 'Re İhāimana u'āsi mono te te tāma 're İpisutu za'ra mono zé hā, te te 're 'madā'ā pese za'ra mono ō di, ta norī hā. Si'uihā na te te sima 're İpisutu za'ra mono zéb zarina si, ma tō 'rāwi sō 're si'wapé za'ra, taha na te te 're wēsāmri za'ra mono da newa. ⁴ 'Re İhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te İrob'ui'éré hā da te 're İ'madā'ā pese za'ra mono na, da te āma 're rosa'rata u'āsi za'ra mono ō di za oto, taha zarina 'Re İhāimana u'āsi mono, te te sima da'āma 're aroti mono newa, dawaséde te te oto da'āma 're ab'madā'ā tō mono da, duré taha zarina te te 're İda'awēsāmri mono zéb da hā. Tāibā. Āne hā ma tō Cristu hā dawī uprosi. Ta hā Danho'reptui wa na te te sina 're İ'umnhasi za'ra mono norī si, te za 'Re İhāimana u'āsi mono hā te te 're awēsāmri, İwasédé hā te te oto āma 're İ'ab'madā'ā mono ō zarina, po're'ō nherē, te te 're ahā za'ra tō mono da.

'Re İhāimana u'āsi mono te te 're İda'anho'reptui mono zé wasu'u

⁵ Duréihā Mozési hā ma tō āne na rob'ui'éré:

“Ni'wa hā İsimiroti na rob'ui'éré hā uburē te te 're 'madā'ā pese uptabi mono wapsi, nimahā na marī na misi İsimiroti na te te upai ō wapsi, tawapsi te za rowē na 're hāimana u'āsi, 'Re İhāimana u'āsi mono 'rata.”

Āne ma tō Mozési hā āma rob'ui'éré. ⁶⁻⁸ Tane nherē, ni'wa hā āne te te 'manharī waihu'u ō di, İsimiroti zarina uptabi hā. Ni'wa hā İsimiroti upai'ō'wa hā 're morī ō di. Robaba di. Áté

ãne na te za 'râwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: "E 'wa hã te za hãiuwa u mo, Cristu hã apã we te te saprõni da, wa'upana wazada idã'ã za'ra da hã." Æne hã asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã wei morĩ õ newa, ti'ai u.

Ãtẽ te za durẽ ãne na 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: "E 'wa hã te za mo, adã 're ãhãimana za'ra mono zẽb u, Cristu hã te te hãiuwa'utu da apã." Æne hã asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za durẽ, Cristu hã apã hãiuwa'utu õ newa, ab're hãwi. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, te te 're ãda'awẽsãmri mono zẽm na, ma tõ Mozẽsi hã ãne na ãma rob'ui'éré, durẽihã:

"'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã ma tõ aipẽ'ẽ 're, 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo, 'rãwi. Taha na, ma tõ durẽ dama 're asiwasu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo, asadawa na."

Æne Mozẽsi te te ãma ãrob'ui'érézẽ hã. Taha na, wa tõ durẽ wa norĩ hã wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, Cristu, da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'awẽsãmri mono zẽm na, dawasédẽ te te oto da'ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina. ⁹ Zezusi hã Asib'apito uptabi na, asadawa na danho'a 're sisi za'ra wa'aba mono wamhã, durẽ 'rãwi aipẽ'ẽ 're 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Zezusi te te ãhãiuwa'utuzẽm na, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi te za te te 're asõ'reptu za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. ¹⁰ Zezusi hã wapẽ'ẽ 're, wa te wasina 're ã'umnhasi za'ra mono zẽm na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're ãwa'awẽsãmri mono zẽ hã. Zezusi hã Wanhib'apito na danho'a, wa te dama 're ãsisi za'ra mono zẽm na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãwa'anho'reptui mono zẽ hã. ¹¹ Durẽihã ãza'iza hã ma tõ durẽ ãne na ãbahã na rob'ui'éré: "'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, Danho'reptui'wa da, te te ãpisudu hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, niwamhã te te sina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. Te za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'ãsi." Æne ãza'iza hã te te ãma ãrob'ui'érézẽ hã. ¹² Zudezu norĩ hã zudezu'õ norĩ me, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã, tõ õhõ si, tãma 're ãhãimana za'ra mono zẽ hã. Siwanzhari, tãma 're hãimana za'ra mono õ di oto ta norĩ hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, uburẽ Danhib'apito uptabi, te dama 're hãimana. Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're sõ'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptẽrẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, te za tõ te te tãma ãma 're a'uwaimrami, dama 're ãsõpru mono zẽb zarina. ¹³ Durẽihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tõ durẽ ãne na rob'ui'éré:

"Ni'wam norĩ hã Danhib'apito uptabi te te 're sõ'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptẽrẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tõ te te 're anho'reptu, ãhãiba mono bã."

Æne durẽihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa te te ãma ãrob'ui'érézẽ hã.

¹⁴ E niha te za tawamhã da te tiwi 're waptẽrẽ za'ra, te te 're da'apawapto mono da hã, Cristu, da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ nherẽ. Æne wamhã, dama waihu'u õ di. Durẽ Zezusi wasu'uwẽ hã dapo're'õ na da te 're wapari za'ra mono õ rã hã, e niha te za da te dasina 're umnhasi za'ra, Zezusi hã. Da te dasina 're umnhasi waihu'u za'ra mono õ di. E niha te za durẽ Zezusi wasu'uwẽ na, da te 're dapawapto za'ra mono õ nherẽ, da te 're wapari za'ra. Dama waihu'u õ di. ¹⁵ Durẽ, e niha te arẽ Zezusi zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bã datẽme 're nomro, ãmreme na te te 're dapawapto za'ra mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te datẽme 're satõri za'ra mono õ nherẽ. Æne wamhã, te te ãma 're dapawapto waihu'u za'ra mono õ di arẽ. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tõ te te datẽme 're satõri za'ra tõ. Durẽihã ãza'iza hã ma tõ ãne na ãma rob'ui'éré:

"Rowasu'u wẽ hã nima hãwi da te dama 're ãwisi za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za."

Æne ma tõ ãza'iza hã romhã rẽ rob'ui'éré, Zezusi wasu'uwẽ hã ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã te te oto datẽme 're ã'awisi za'ra mono zẽm na hã.

¹⁶ Tawamhã Zezusi wasu'uwẽ hã, ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã te te oto datẽme 're ãwisi za'ra mono nherẽ, uburẽ da te ãma 're saze za'ra mono õ di, wẽ nherẽ. ãza'iza hã ma tõ durẽ ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, te te ãnharizẽm na: "'Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u'wa za'ra mono wamhã, e ma tõ aiwasu'u na da te 're wazaze za'ra. Mare di. Da te ãma 're wazaze za'ra mono õ di." ¹⁷ Tane nherẽ, Cristuhu wasu'uwẽ na, da te ãma 're dapawapto za'ra mono õ nherẽ, da te ãma 're sasõmri waihu'u za'ra mono õ di. Cristuhu wasu'uwẽ hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono wapsi, te za da te 're saze za'ra.

¹⁸ E zudezu norĩ hã zahadu ãwasu'uwẽ hã te te 're wapari za'ra mono ã bã bété. ãwasu'uwẽ hã ma tõ te te 're wapari za'ra arẽ ta norĩ hã, tõ sena. Durẽihã Dawi hã ma tõ ãne na ãma rob'ui'éré:

"ãsadawa wasu'u'wa norĩ mreme hã ma tõ daro mono bã te te 're ropẽ.

Ta hã ma tõ ropã dapo're na da te 're wapari za'ra, daro mono bã."

Æne ma tõ Dawi hã ãma rob'ui'éré.

¹⁹ E tawamhã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã ïwasu'uwê te te 're wapari za'ra mono wamhã, e te te 're waihu'u za'ra mono ò di. Ma tò te te 're waihu'u za'ra. Tane nherê, tipê'ê na te te sima 're wê za'ra mono ò di, te te 're ïsaze za'ra mono da hã. Zudezu'ò norĩ si, ma tò te te sima 're wê za'ra, te te 're saze za'ra mono da. Æne na, ma tò Mozési hã duréihã ãma rob'ui'ére 'rata, zudezu norĩ ma 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïrowaihu'u za'ra zém na hã:

“Ïnhib'a'uwê'ò aré 're ïnomro mono norĩ hã oto ãma 're ïnhib'a'uwê za'ra mono wa, te za oto ta norĩ hã asiwi 're ï'ruiwapari za'ra wa'aba mo, ïzadawa parab ò nherê.

Ta norĩ hã aré te te 're ïwaihu'u pese za'ra mono ò nherê, wa tò ãma 're ïnhib'a'uwê za'ra aré. Taha wa, te za asib'ru na sada 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ïzadawa parab ò nherê.”

Æne zudezu norĩ ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïrowaihu'u mono zé hã.

²⁰ Iza'iza hã ma tò duré ãne na ïsa'u ãma rob'ui'ére, zudezu'ò norĩ wasu'u na hã. Zudezu norĩ hã te te siwi 're ïwê'ò pese za'ra mono zém na, ma tò siptete sina ãma rob'ui'ére, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na:

“Ni'wam norĩ hã aré ïzò 're sôpré u'âsi mono ò nherê, ma tò te te siwi 're ïsâmri za'ra.

Ïzò 're sinharĩ za'ra mono ò nherê, wa tò ta norĩ ma 're ïsiwaihu'u za'ra.”

²¹ Æne na ma tò duré Iza'iza hã zudezu norĩ ãma rob'ui'ére, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na:

“Wa hã wa tò aré Izarazéhé nhihudu norĩ zò 're ïnhimiwê u'âsi za'ra, te 're azawi pese mono wa, apâ ïtême we 're sihutu mono da. Ta norĩ hã po're ãna 're nomro u'âsi mono wa, te te siwi 're ïwê'ò pese za'ra mono nherê, wa tò aré sô 're ïnhimiwê u'âsi za'ra, te 're ïsawi pese za'ra mono zéb zarina.”

Æne ma tò Iza'iza hã 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na ãma rob'ui'ére, Izarazéhé nhihudu norĩ ãma hã.

11

'Re ïhâimana u'âsi mono, Izarazéhé nhihudu norĩ ãma 're ïpê'ézé mono zé wasu'u

¹ E tawamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê norĩ hã ma tò te te siwi 're wê'ò za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Mare di. Te te siwi 're awê'ò mono ò di. Mare uptabi di. Wa hã bété, Izarazéhé nhihudu 're ïmorĩ hã, duré Abra'ãhã nhihudu 're ïmorĩ hã. Duré Bêzamihĩ nhihudu norĩ siré 're ïmorĩ wamhã, e ma tò siwi ïwê'ò, Izarazéhé nhihudu 're ïmorĩ nherê. Mare di. Te te siwi ïwê'ò ò di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ²⁻³ Tinhib'a'uwê norĩ hã, tó sena te te siwi 're awê'ò mono ò di 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, duréihã ïsãna'rata hawimhã, te te sima 're ï'apisutu mono norĩ hã. Duréihã Eriasi hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u wa hã ma tò Izarazéhé nhihudu norĩ ãma ïwasété na ãma sa'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Æne na te te ãma ïrob'ui'érézê hã, ãma waihu'u pese za'ra wa'aba di. Æne ma tò ãma rob'ui'ére:

“Wanhíb'apito, asadawa wasu'u 'rata'wa norĩ hã ma tò ta norĩ hã te te 're simro. Duré êtê za'ra 'manharĩ hã, ïsisiwi aima danhoprubzéb da, marĩ, da te ïwa 're ïsa'ra za'ra mono zé hã ma tò uburé te te 're prub za'ra, êne hã. ïsiwaprosi uptabi, wa oto 're ïhâimana, te 're ï'asawi pese mono hã. Taha 'ru te, te duré ïzada 're hâimana za'ra, ïzama te te siwi ïwĩri da.”

Æne Eriasi hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, Izarazéhé nhihudu ãma ïwasété na te te ïsa'razém na te te ãma ïrob'ui'ére hã, ïbaihã na. ⁴ Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã e niha ma tò asa tâma waihu'u, Eriasihi ma. Æne ma tò tâma waihu'u:

“Æne ïnhib'a'uwê nhĩpti'ai ãma hã, wa tò te ïsima 're sawi pese za'ra, 7 miu na ïhãiba za'ra hã, tisiré norĩ wazari si'utõrĩ tó da dame, ïhãiba'ò na dame ãma 're ïwata za'ra mono ò norĩ hã, Ba'a na romhãiba nhisi ãma hã. Ta norĩ si, te ïzarina 're hâimana u'âsi za'ra.”

Æne 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Eriasihi ma, asa te te ïwaihu'uzém na rob'ui'ére hã. ⁵ Tane te duré ãhãna hã dama 're romhãimana za'ra. Da'ãma 're pê'ézé mono wa, da'ãma 're ïsiwãrĩ mono zéb zarina, ma tò 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Izarazéhé nhihudu norĩ hã te te sima 're apisutu, umro na, ïsib'a'uwê uptabi si oto 're hâimana za'ra mono da. ⁶ E tawamhã, marĩ hã te te 're ï'manharĩ wê za'ra mono zéb zarina, ma tò te te sima 're apisutu, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, zudezu norĩ hã. Mare di. Taha zarina te te sima 're apisutu mono ò di. Taré ãma 're ïpê'ézé za'ra mono zéb zarina, ãma 're siwãrĩ ze za'ra mono wa, ma tò si'uihã na te te sima 're apisutu, òhõ ãma si 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Marĩ hã da te 're ï'manharĩ wê za'ra mono zéb zarina, te te sima 're da'apisutu mono 'wa'ãhã, ãne zarina 'wa'ãhã, aré senai ò di, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïpê'ézé mono zéb zarina si, da'ãma 're ïsiwãrĩ mono zé hã.

⁷ Tawamhã e niha, wa za ãne na hã ãma waihu'u pese za'ra ni. Æne, wa za oto ãma waihu'u za'ra ni. Izarazéhé nhihudu norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwasédé hã te te oto ãma 're ab'madã'ã tó mono da, duré taha zarina te te 're ïwêsãmri za'ra mono zéb da hã, sô 're sôpré u'âsi mono nherê, te te sina tâma ãma 're uwaimrami za'ra mono ò di, ta norĩ hã. 'Re

Īhâimana u'âsi mono, umro na te te sima 're ĩpisutu za'ra mono norĩ si, ma tō te te sina tãma 're uwaimrami za'ra, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te 're ĩwēsãmri za'ra mono zém na hã. Tane nherē, ni'wam norĩ hã Izarazéhé nhihudu nherē, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhiti 're Īhâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ si ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono hã po're nhitob za'ra, ĩreme hã te te 're waihu'u za'ra mono ãna, a'ã 're nomro mono da. ⁸ Duréihã Mozési hã ma tō ãne na ãma rob'ui'ééré:

“Re Īhâimana u'âsi mono hã ma tō ta norĩ hã tiwaihu'u pese na te te 're po're nhitob za'ra, simipari ãna 're hâimana za'ra mono da a'ã. Ta norĩ hã ma tō duré te te 're rãiwamnarĩ za'ra, rosa'rata waihu'u ãna, a'ã 're nomro mono da. Taha wa, te ta norĩ hã 'Re Īhâimana u'âsi mono te te siwi 're waihu'u za'ra mono ãna, siwa'ru 're hâimana za'ra.”

Ãne duréihã Mozési hã te te ãma ĩrob'ui'éérézé wasu'u hã. ⁹ Dawi hã ma tō duré ãne na ta norĩ ãma rob'ui'ééré za'ra, zudezu norĩ ãma hã:

“Re Īhâimana u'âsi mono hã ta norĩ ma, ĩwē na tãma 're sōprub za'ra mono wē te, ma tō 're si'madã'ã ze za'ra, taha na tãma 're rowē za'ra mono da newa. Taha wa, marĩ wasété pire na 're si'marõpãri za'ra mono neza, 'rãwi. Duré 'Re Īhâimana u'âsi mono hã te te hã za'ra neza.

¹⁰ Te te duré 're tōmo nhitob za'ra mono neza, datob'a na 're ĩdanomro mono ne, 're nomro mono da oto. Duré ta norĩ hã marĩpire hã da te 're wasari mono wa, ĩré 're ĩdanhĩhãpã za'ra mono ne, te te 're robzépata u'âsi za'ra mono neza.”

Ãne duréihã Dawi hã Izarazéhé nhihudu norĩ ãma, te te ĩrob'ui'éérézé wasu'u hã.

¹¹ E tawamhã, zudezu norĩ hã 'Re Īhâimana u'âsi mono wi, 're si'marõpãri za'ra mono nherē, apã ĩtème 're wahutu waihu'u za'ra mono õ di za. E tawamhã apã ĩtème 're sipizari waihu'u za'ra mono õ di za. Te za tō apã ĩtème 're sipizari za'ra. Ta norĩ hã 'Re Īhâimana u'âsi mono wi, 're sipizari za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono hã zudezu'õ norĩ ma a'ã pisutu za'ra, te te 're ĩda'anho'reptui mono zé hã. Zudezu norĩ hã te te ãma 're 'ruiwapari za'ra mono da, ma tō zudezu'õ norĩ ma a'ã pisutu za'ra, te te 're ĩda'anho'reptui mono zé hã, zudezu norĩ hã apã ĩtème 're sipizari za'ra mono da, te te 're ĩda'anho'reptui mono zém niwĩ. ¹² Zudezu norĩ hã 'Re Īhâimana u'âsi mono te te 're ĩwēsãmri za'ra mono zéb da hã, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ wa, ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono hã zudezu'õ norĩ ma, hãiwa hawi marĩ ĩwē na tãma 're sōprub za'ra, daro mono bã. Tawamhã zudezu norĩ hã 'Re Īhâimana u'âsi mono niwĩ, ahã uptabi na apã za ĩtème 're sipizari za'ra mono wamhã, tawapsi, te za oto marĩ ĩwē uptabi hã te te dama 're anhomrĩ, 'Re Īhâimana u'âsi mono hã hãiwa hawi, uburé tinhib'a'uwē norĩ ma hã.

Zudezu'õ norĩ, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'anho'reptui mono zé wasu'u

¹³ Zudezu'õ norĩ, wa za oto aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa aima 're Īhâimana za'ra wa'wa. Wa hã te aima 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zé hã, taréi õ di. Taha wa, wa za tō ĩnhimi'ẽ na te aima 're romhuri u'âsi za'ra wa'wa. ¹⁴ Wa hã te aima 're romhuri za'ra wa'aba mono wa, ĩsiré zudezu norĩ hã te te ãma 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono da, wa tō ta norĩ si te ĩsima 're wē za'ra, ni'wam norĩ hã apã 'Re Īhâimana u'âsi mono u 're sipizari za'ra mono wa, te te 're anho'reptui mono da. ¹⁵ Ta norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ wa, ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono hã asa te te siwi 're awē'õ, a'ã. ãne wa, ma tō a'ã ai'ãma si 're siwadi za'ra wa'wa, zudezu'õ norĩ ãma hã. Tane nherē, ta norĩ hã niwapsi 'Re Īhâimana u'âsi mono u, apã 're ĩsipizari za'ra mono zéb zarina, te te 're wēsãmri za'ra mono wa, te za oto rowē uptabi na 're hâimana za'ra, ĩwasédé hã te te oto ãma 're ĩ'ab'madã'ã mono õ zarina. 'Re dadã'ã za'ra mono wa, apã 're dahãiwa'utu za'ra mono wa, dama 're ĩrowē za'ra mono ne, te za oto ta norĩ hã rowē uptabi na 're hâimana za'ra.

¹⁶ ãne na, wa za oto aima ãma romnhimír'é za'ra wa'wa. ĩ'u'ëtē wapu hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, sebre õ ré, te za syry na da te 're po'õ za'ra, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma, da te 're sōmri za'ra mono da. Misi ĩ'u'ëtē wa'õno hã da te tãma 're sōmri za'ra mono nherē, wahuré da te tãma 're ĩsōmri za'ra mono zé, te wasu'u. Duré átē ni'wa hã te za 'Re Īhâimana u'âsi mono ma tinha, ãne: “Ã hã wede 're ĩsa mono zari hã wa aima pisutu, ate da.” ãne hã wede hã zahadu 're sa mono ré, ni'wa hã wedezari si 'Re Īhâimana u'âsi mono te da, te te tãma pisutu nherē, ĩpanhipti zama ĩte hã za. Ã hã wedezari hã, Izarazéhé nhihudu norĩ hi'rata norĩ, te wasu'u. Duré ĩpanhipti hã ta norĩ nhihudu norĩ, te wasu'u. Izarazé norĩ hi'rata norĩ hã, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma si, 're hâimana za'ra mono da, te te 're ĩpisutu za'ra mono ne, te za duré ĩshidu norĩ zama tãma 're hâimana za'ra, wedezari si 'Re Īhâimana u'âsi mono te da, da te tãma 're pisutu za'ra mono nherē, ĩpanhipti zama ĩte ne.

¹⁷ ãne na, wa za duré aima ãma romnhimír'é za'ra wa'wa. Áté azeitona wede hã te a'ubuni wi 're sa, oriwera na ĩsisi hã 'madã'ã ãna ĩprédu hã, tede'wai õ nherē. Ta hã zudezu'õ norĩ, te wasu'u. Duré azeitona wede hãba amo hã te duré 're sa, danho'a da te dasiwi 're ĩ'madã'ã pese mono hã. Ta hã zudezu norĩ, te wasu'u. Tawamhã átē azeitona wede hã danho'a 're

Īsa mono panhipti hā te za nima niwīp si panhipti nhi'ē za'ra ni, taré simi'wara da, dasiré 're rā za'ra mono ō wa. Ta hā, zudezu norī hā 'Re Īhāimana u'āsi mono te te 're Īsaze za'ra mono ō norī, te wasu'u. Āté a'ubuni wi azeitona wede 're Īsa mono panhipti hā te za misi wē'ē ni, azeitona wede hāiba amo hā dama ĩ'madā'ā pese u ĩwede wāi wa, da te āma wasisi da, dasiré oto 're rāi mono da. Ta hā, zudezu'ō norī āma, 'Re Īhāimana u'āsi mono, oto āma 're ĩsib'a'uwē za'ra mono zé, te wasu'u. Tawamhā azeitona wede, dama ĩ'madā'ā pese wede wa'u na te za oto tipanhipti prédu, wē na, a'ubuni wi azeitona wede 're Īsa mono panhipti hā rob'rāi wede amoi u, da te āma ĩwasi hā. Tane duré, zudezu norī ma, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā marī wē na tāma 're ĩsōprub za'ra mono zé hā, te duré aima 're hāimana za'ra wa'wa oto, zudezu'ō norī na 're aihāimana za'ra wa'aba mono ma hā. ¹⁸ Taha wa, rob'rāi wede, dama ĩ'madā'ā pese panhipti hā 're rā za'ra mono ō wa, da te 're ĩsi'ē za'ra mono ne, 'Re Īhāimana u'āsi mono a'ā te te siwi 're ĩ'awē'ō mono norī ma, aipire na tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, asina 're sa'ra wa'aba mono ō di za. E ĩwede panhipti wa'ui hawī, te ĩwede zari hā 're prédu za'ra. Mare di. ĩwede zari hawīp si, te ĩwede panhipti hā 're prédu za'ra. Tane, a norī wa'wa hā zudezu norī ma, aipire na 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di. Taha wa, aipire na tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, rāwi asina 're aiwata waihu'u za'ra wa'aba mono ō di za.

¹⁹ Zudezu'ō norī, āté āhā wasu'u zarina, te za āne asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo: "Re Īhāimana u'āsi mono hā rob'rāi wede panhipti, da te 're ĩsi'ē za'ra mono ne, e marī da, ma tō te te siwi 're awē'ō, zudezu norī hā. Wa norī hā ĩwa'rāmi 're wahāimana za'ra mono da, ma tō ta norī hā te te siwi 're awē'ō. Rob'rāi wede amo panhipti hā ĩwede amo na da te āma 're ĩwasisi za'ra mono ne, wa oto wa norī hā 're wahāimana za'ra, ĩ'upana za'ra." ²⁰ Āne na asima 're nharī za'ra wa'aba mono wamhā, ĩ'uwaibaba te za tō asima āma 're ĩrowaihu'u za'ra wa'aba mo, ta norī āma hā. Ta norī hā ma tō te te 're awē'ō tō siwi, te te 're saze za'ra mono ō wa. A norī wa'aba si 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te tō ta norī wa'rāmi 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Tane nherē, a norī wa'wa hā asina 're aiwata za'ra wa'aba mono ō di za. Tō'ā. Taha wa, te za 'Re Īhāimana u'āsi mono si asiwī 're ĩwazéb za'ra wa'aba mo. ²¹ E 'Re Īhāimana u'āsi mono hā zudezu norī ma, tinhimihāzé te te tāma 're ba'a za'ra mono ō nherē, te za bété a norī wa'aba ma tinhimihāzé hā te te aima 're ba'a za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhā. Mare di. Te za tō te te 're aihā za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhā. Taha wa, te za 'Re Īhāimana u'āsi mono si asiwī 're ĩwazé pese za'ra wa'aba mo. ²² Āhā wasu'u na, wa za 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimizawi pese zé hā āma waihu'u za'ra ni. ĩsimihāzé pire na zama, wa za duré āma waihu'u pese za'ra ni. Tiwi 're ĩsi'marōpāri pese za'ra mono norī si, te za te te 're ahā za'ra za'ētē. Tane nherē, a norī wa'wa hā 'Re Īhāimana u'āsi mono te te 're asawī pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marī ĩwē na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā, tāma asina 're uwaimrami u'āsi za'ra wa'aba mono wamhā, te za tō rowē hā te te aima 're pisutu u'āsi za'ra wa'wa, hāiwa hawī, ai'āma 're ĩpē'ézé za'ra wa'aba mono zéb zarina. Āne na tāma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō wamhā, a norī wa'aba zama te za te te siwi 're aiwē'ō pese za'ra wa'wa, rob'rāi wede panhipti hā 're rā za'ra mono ō wa, da te 're ĩsi'ē za'ra mono ne. ²³ Duré zudezu norī hā Zezusihi zazei'ō'wa na 're Īhāimana za'ra mono norī hā, 'Re Īhāimana u'āsi mono u oto 're sipizari za'ra mono wamhā, te za oto apā āma 're sib'a'uwē za'ra, ta norī āma. Āne hā 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, waihu'u pese di, zudezu norī ma, apā te te 're ĩ'manharī wē za'ra mono zéb da hā. ²⁴ Āne na, wa za oto rowasu'u na aima 'rāsutu za'ra wa'wa, azeitona wede panhipti wasu'u na āma ĩsimiré'ézém na hā. A norī wa'wa hā zudezu'ō na 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā, a'ubuni wi azeitona wede panhipti, da te 'maiwē'ēi wa, azeitona wede dama ĩ'madā'ā pese wede u, da te āma ĩwede wasisi ne, te oto simisutu 're aihāimana za'ra wa'aba mo, zudezu norī me. Duré zudezu norī hā azeitona wede dama ĩ'madā'ā pese panhipti ne, te 're hāimana za'ra. Taha wede panhipti hā da te 're si'ēi mono wa, da te 're ĩsāmra mono hā ĩ'madā'ā'wai ma, tāma wapure di, tō ĩwede na apā te te āma 're ĩ'ato mono da hā. Tane duré, 'Re Īhāimana u'āsi mono ma hā wapure di, zudezu norī āma apā 're ĩsib'a'uwē za'ra mono zéb da hā, ta norī hā tiwi 're sipizari za'ra mono nherē, aré.

Zudezu norī hā, ahā na 'Re Īhāimana u'āsi mono u, za apā 're ĩsipizari za'ra mono zé wasu'u

²⁵ ĩsīsānawā norī, zudezu'ō na da te 're aiwaptērē za'ra wa'aba mono norī hā, marī aré dama ĩwaihu'u'ō na roti pire wasu'uzém na wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, asimiza'rese āna 're aihāimana za'ra wa'aba mono tō da. Zudezu norī upana, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā ai'āma wa'aba si 're sib'a'uwē mono newa, 'rāwi asi'āma 're aiwata za'ra wa'aba mono tō da, wa za oto āne na aima rowasu'u za'ra wa'wa. Izarazéhé nhihudu norī hā 'Re Īhāimana u'āsi mono wi, pē'ē tete uptabi na 're hāimana za'ra mono nherē, pē'ē tete u'āsi, tiwi 're hāimana za'ra mono ō di za. Duréihā, 'Re Īhāimana u'āsi mono te te sima ĩpisutu

sirômo zéb zarina, zudezu'ô norî hâ da'ahâ uptabi na Cristu za da te 're ïsaze za'ra mono norî za'ratazé hâ, oto îwa waptâ'â wapsi, te za oto zudezu norî hâ ahâ uptabi na îtême 're sipizari za'ra, ôhô âma si oto 're nomro mono da. ²⁶ Âne 'Re îhâimana u'âsi mono te te 're ïsô'reptu za'ra mono zéb da hâ, Izarazéhé nhihudu norî hâ. Âne na ma tô duréhâ Iza'iza hâ âma rob'ui'ére siro, ta norî âma hâ:

“Danho'reptui'wa da hâ, Zeruzarê âma Si'â na sa'a nhisi âma, dasiré za 're îhâimana mono hâ, tame.

Ta hâ Zacoho nhihudu norî 're îwasété za'ra mono zé hâ te za te tãma 're aparti.

²⁷ 'Re îhâimana u'âsi mono hâ ma tô ta norî âma tinhimirosa'rada hâ waihu'u siro, âne: 'Ta norî ma, te îropisutuzé hâ wa za tô tãma âma uwaimrami za'ra, îwasédé te tãma 're î'apari mono zém na.' ”

Âne Iza'iza hâ ta norî âma te te îrob'ui'érezé wasu'u hâ.

²⁸ Zudezu norî hâ Cristuhu wasu'uwé hâ ma tô ahâ na te te siwi 're wé'ô za'ra. Taha wa, te oto 'Re îhâimana u'âsi mono nhitob'ru ne 're hâimana za'ra. Taha wa'râmi, ma tô ai'âma 're siwadi za'ra wa'wa, asiré zudezu'ô norî âma hâ. Tane nherê, ïsib'a'uwé 're nomro mono da, te te pisutu za'ra wa, te ta norî hâ te te 're azawi pese u'âsi sima, ta norî hi'rata ma, te te sina îropisutu za'ra zéb zarina. ²⁹ 'Re îhâimana u'âsi mono te te sima 're da'apisutu mono nherê, duré marî îwê na dama 're sôprub za'ra mono nherê, e te za tinhimirosa'rata na te te âma 're saprî. Mare di. Misi haré, ïsimirosa'rada hâ te tãma 're hâimana u'âsi. ³⁰ Duréhâ, aihî'rata norî wa'wa hâ 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ te te 're wapari za'ra mono âna, ma tô aré 're hâimana za'ra, zudezu'ô norî hâ. Tane nherê, zudezu norî hâ 'Re îhâimana u'âsi mono si te te 're sazei pese za'ra mono ô wa, ma tô oto ai'âma 're pè'ézé za'ra wa'wa, ai'âma 're sib'a'uwé za'ra wa'aba mono da, zudezu'ô 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê. ³¹ A norî wa'wa hâ aré asimipari âna 're anomro aba mono nherê, ai'âma 're îpè'ézé za'ra wa'aba mono ne, te za oto duré zudezu norî âma zama 're pè'ézé 'Re îhâimana u'âsi mono hâ, po're âna duré ta norî hâ tiwi 're hâimana za'ra mono nherê. ³² 'Re îhâimana u'âsi mono wi, danhimipari âna 're danomro mono wa, ma tô te te siwi 're da'awé'ô pese, dawasédé hâ te te da'âma 're î'ab'madâ'â mono hawi. Dazazéb 're, da te 're danheme mono wa, apâ dasi'uihâ na 're îdawairébê waihu'u mono ô ne, dawasété hawi 'râwi 're dasisô'reptui waihu'u za'ra mono ô di. Taha na, dasi'uihâ na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tô te te siwi 're da'awé'ô. Uburé da'âma 're pè'ézé mono da, ma tô âne hâ te te dama 're apisutu, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ.

Îwaihu'u pese na 'Re îhâimana u'âsi mono wasu'u

³³ 'Re îhâimana u'âsi mono hâ uburé da'âma 're îsiwamri mono zé hâ tãma sa'ëtê uptabi di, te te dama 're î'ab'manharî wê mono zéb da hâ. Îwaihu'u pe hâ tãma sa'ëtê uptabi di duré. E 'wa hâ te za marî hâ te te sima 're î'apisutu mono zé hâ tiwi waihu'u. E 'wa hâ te za duré tiwi waihu'u, uburé marî hâ te te 're î'ab'manharî mono zé hâ. ³⁴ Duréhâ Iza'iza hâ ma tô âne na âma rob'ui'ére:

“E 'wai ma, Wanhib'apito nhimirosa'rada hâ waihu'u pese di.

E 'wa hâ roti na tãma îwa'râmi'wa da hâ, te 're hâimana. Robaba di.”

³⁵ Wahi'rata hâiba amo hâ ma tô duré âne na âma rob'ui'ére, Zo na îsisi hâ:

“Re îhâimana u'âsi mono si, roptede'wa 're hâimana mono nherê, e niha te za ni'wa hâ marî hâ tãma tisô, îwa'râmi marî na te te tãma îwa'âbâ da hâ. Âne hâ robaba uptabi di, tãma hâ.”

Âne ma tô Zo hâ rob'ui'ére, duréhâ.

³⁶ 'Re îhâimana u'âsi mono si ma tô uburé te te aropoto, sima. Taha wa, te uburé marî hâ te te 're ab'madâ'â, tiwaihu'u pese na. Âne wa, 'Re îhâimana u'âsi mono âma, aihîni, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tô.

12

'Re îhâimana u'âsi mono ma, 're îdasisômri za'ra mono zé wasu'u

¹ Îsisânawâ norî, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ e wa'âma 're pè'ézé mono ô di, wa'âma 're îsiwârî mono zéb da hâ. Wa'âma 're îpè'ézé mono zé hâ, tãma sa'ëtê uptabi di. Taha wa, za oto aima roti pese za'ra wa'wa, âne na hâ. 'Re îhâimana u'âsi mono ma si, te za 're asisômri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono âna. Taha ma si, te za aiwê uptabi na tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, te te 're ai'madâ'â wê u'âsi za'ra wa'aba mono da. Âhâ zarina, âma 're anomro wê u'âsi aba mono wamhâ, taha si tô sena, âma 're î'aiwata za'ra wa'aba mono zé hâ. ² Ti'ai âma dahâimana wasété na 're îdanomro mono norî âma hâ, 're sasômri za'ra wa'aba mono ô di za. 'Re îhâimana u'âsi mono wi si, te za 're îrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wê na si, aipè'ê 're, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hâ te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zép tém na si,

oto 're anomro aba mono da. Tawapsi te za 'Re İhâimana u'âsi mono, te te aima 're İpisutu za'ra wa'aba mono hâ asina 're İwaih'u'u pese za'ra wa'aba mo, marî İwê si tâma 're İ'manharî za'ra wa'aba mono zém na hâ.

³'Re İhâimana u'âsi mono hâ tinhimizawi pese zéb zarina, ma tō İpisutu, İsadawa wasu'u'wa na oto 're İhâimana mono da. Taha wa, wa za oto âne na aima roti pese za'ra wa'wa. Dama aipire na, duré dama aiwê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ò nherê, 'râwi aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono ò di za. 'Re İhâimana u'âsi mono, ma tō te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa, ôhō âma si oto 're anomro aba mono da. Tane nherê, aihîni İsavei'wa, asiré 're anomro aba mono nherê, ni'wam norî si te İsavei pese 'wa hâ 're hâimana za'ra. Duré ni'wam norî hâ İsavei prâi 'wa, te 're hâimana za'ra. İsavei prâi 'wa norî hâ 're savei pese za'ra wa'aba mono newa, 'râwi asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za, 're savei pese za'ra wa'aba mono ò nherê. ⁴Dahâiba misi nherê, dahâiba na hâ marî hâ dama 're İhâimana za'ra mono hâ ahâ di, tite mono bâ te te 're İromhuri za'ra mono zéb da hâ, dapara hâ duré danhib'rada hâ, duré dato hâ, uburé İrê 're İdahâimana za'ra mono hâ. ⁵Tane hâ wa oto wa norî hâ wasiré İsavei'wa norî hâ İsavei'wa norî hâ Cristuhu âma, wa ahâ nherê, 're wahâimana za'ra, simisutu. Dahâiba misi nherê, dahâiba na marî hâ ahâ na dama 're İhâimana za'ra mono hâ, tite mono bâ te te 're İromhuri za'ra mono ne, wa oto wa norî hâ wasiré İsavei'wa norî hâ wanhimromhuri mono bâ sipu'u pese na, wa te 're romhuri za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, dahâiba misi 're İdahâimana za'ra mono ne, simisutu wasiré 're wahâimana za'ra mono wa oto. ⁶Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ simizawi pese uptabi wa, romhuri te te wama 're İ'apisutu mono zéb zarina, wasipu'u pese na, wa za wa te tâma 're romhuri za'ra, wate mono bâ, âma 're İwasipawaptob za'ra mono zéb da hâ. 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na İsavei'wa norî ma si te te âma 're İrowasu'u za'ra mono zéb da, te te sima 're wa'apisutu mono wamhâ, taha zarina si, wa za tō âma 're wasipawaptob u'âsi za'ra. İsimiroti zarina si, wa za wa te 're sadawa wasu'u za'ra, wasiré İsavei'wa norî ma. ⁷Duré ni'wam norî hâ İsavei'wa norî pawapto'wa da, te te sima 're aipisutu mono wamhâ, ta norî zama te za tō taha zarina si te te tâma 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa da, te te sima 're İ'apisutu mono norî hâ te za tō ta norî zama İsarina si te te âma 're dapawaptob za'ra. ⁸Duré ni'wam norî hâ 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te sima 're aipisutu mono wamhâ, te za İsavei'wa norî ma, İsimiroti zarina si te te 're rowahutu za'ra, te te 're wapari za'ra mono wa, pê'ê toi u'âsi, âma 're hâimana za'ra mono da, siptete sina. Duré ni'wam norî hâ tinhibrom na dama 're sôprub za'ra mono da, te te sima 're aipisutu mono wamhâ, te za tō ta norî hâ dawi 're sôti za'ra mono âna, dama âma 're sôprub za'ra, sa'êtê na. Duré ni'wam norî hâ İsavei'wa norî 'madâ'â'wa da, te te 're aipisutu mono wamhâ, te za tō simi'ê na te te 're 'madâ'â u'âsi za'ra, ta norî zama. Duré ni'wam norî hâ te te sima 're aipisutu mono wamhâ, ta norî zama te za da'âma 're pê'êzé za'ra, dahâzé ré norî âma, duré dawi 're İrobzei'ô za'ra mono norî âma. To sina, te za âne zarina te te 're dapawaptob za'ra, ta norî hâ. Âne wa za wa te wasima 're rob'ma'wamarî, romhuri mono bâ, dahâiba hâ misi nherê, dahâiba na marî hâ ahâ na dama 're İhâimana za'ra mono hâ tite mono bâ te te sima 're İromhuri za'ra mono ne.

⁹Taré asimizawizé hâ aima 're hâimana za'ra wa'aba mono tō da, te za tō sena asimizawi pese zé hâ aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Uburé marî wasété nhiti, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asiwi 're wê'ô pese za'ra wa'aba mono sina. Uburé aihâimanazé İwê na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ¹⁰Dasisânawâi uptabi hâ 're İdasisawi pese za'ra mono ne, te za a norî wa'wa hâ 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu âma asisânawâi oto asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Te za duré 're asiwazé pese za'ra wa'aba mo. ¹¹Aiwa'â âna, te za duré 're İromhuri pese za'ra wa'aba mo. Wanhib'apito ma si, te za asimi'êi uptabi na 're İromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, aihâiba tiwi 're sawi za'ra wa'aba mono âna. ¹²Uburé marî İwê hâ 'Re İhâimana u'âsi mono, za te te wama 're İ'apisutu mono zéb zô, wa za sô 're wanhipari za'ra mono sina, 're wahâimana za'ra, wato sina. Zezusihî zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherê, te za asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mo. 'Re İhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo. ¹³Asiré İsavei'wa norî wi, marî zô tiwi 're İrowaptâ'â za'ra mono zéb zarina, te za asimarî na 're İpawaptob za'ra wa'aba mo. Duré darob amoi hawi atême 're sihutu aba mono wamhâ, te za sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asiré İsavei'wa norî zô hâ, asôrôwa u 're 'mazasi za'ra wa'aba mono da.

¹⁴Duré Zezusihî zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono wamhâ, âne wamhâ, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, 're dahâiba 'ru za'ra wa'aba mono ò di za, te te 're da'ahâ za'ra mono da. Rowê hâ te te tâma 're İ'apisutu mono da si, te za da'âma tâma 're aimreme zusi aba mo. ¹⁵Ni'wam norî hâ toi uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhâ, İsine te za 're atoi uptabi

za'ra wa'aba mo, ĩsiré. Duré ni'wam norĩ hã pē'ézé uptabi na 're hãimana za'ra mono wamhã, ĩsine te za duré aipē'ézé uptabi na ĩsarina 're aihãimana za'ra wa'aba mo. ¹⁶ Duré simisutu te za asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo, asiré ĩsazei'wa nherē, asisada 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tō da. Duré aiwē na 'rãwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono ō di za. Duré dama ĩpire norĩ zapari, marĩ na romhuri wapu na da te dasima 're ĩromhuri za'ra mono zé hã asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono ō di za, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tō da, ta hã wapu nherē. Duré asiré norĩ nhipai u aiwaihu'u pese na 'rãwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za.

¹⁷ Duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asa dama ãma 're wa'rãmi wasété za'ra wa'aba mono ō di za. Marĩ ĩwē si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono na si, te za asima 're asōpré u'ãsi aba mo, ĩsazei'wa 're anomro aba mono wa, da te ai'ãma 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tō da. ¹⁸ Asada 're dahãimana za'ra wa'aba mono nherē, rowē na si dasiré 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, te za asina 're ĩrosa'rata wē u'ãsi za'ra wa'aba mo. ¹⁹ Duré nimahã na, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono upana asi'uihã na 'rãwi 're asi'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono ō di za. Taha si, tinhimihãzém na te te 're ai'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono da, te za ōhō si 're ĩ'madã'ã za'ra wa'aba mo. Duréihã ãne na ma tō Wanhib'apito mreme na rob'ui'éré, Mozési hã:

“Wa hã ĩsiwaprosi, wa za te 're da'ruiwa'ãbã. ĩwétési, wa za te dama ãma 're awa'rãmi, marĩ, da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã.”

Ãne duréihã Wanhib'apito mreme na rob'ui'éré wasu'u hã, ĩbaihã na hã. ²⁰ Duré ãne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti amo na rob'ui'éré wasu'u hã:

“Asitob'ru norĩ hã mra te te 're sépata za'ra mono wamhã, ĩsa na te za 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu wamhã, te za tãma 're ĩ'ōb za'ra wa'aba mo. ãne zarina, asitob'ru norĩ ma, 're 'manharĩ wē za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hã 'rãwi 're siwaihu'u za'ra mono wa, te za aima 're siséb za'ra wa'wa.”

Ãne duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'éré wasu'u hã. ãhã zarina si te za dama 're ĩ'manharĩ wē u'ãsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norĩ wa'wa hã 'rãwi asi'uihã na 're asi'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono ō di za. ²¹ ãhã wasu'u na, wa za oto ĩnhimirowasu'u na hã aima 'rãsutu za'ra wa'wa. 'Rãwi dasi'uihã na 're ĩdasi'ruiwa'ãbã za'ra mono zém na hã da'ãma 're sasōmri za'ra wa'aba mono ō di za. Marĩ ĩwē si te za dama 're ĩ'manharĩ wē u'ãsi za'ra wa'aba mo, taha na dahãimana wasédé hã dawĩ 're uprosi za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina, tō sena oto ai'ãma 're dasiwadi za'ra wa'aba mono da.

13

Ti'ai ãma dama ĩpire norĩ nhimiroti, da te 're ĩwapari pese za'ra mono zéb da na rowasu'u

¹ Ti'ai ãma dama ĩpire norĩ hã, roti'wa norĩ hã si'uihã na 're sipisutu za'ra mono ō di, dama 're si'apito za'ra mono da hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩ'apisutu mono zarina si, te dama 're hãimana za'ra uburé. Taha wa, te za uburé aihĩni 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, ĩsimiroti hã. ² Ni'wam norĩ hã dama ĩpire norĩ nhimiroti te te siwi 're wē'ō za'ra mono wamhã, taha si te te siwi 're wē'ō za'ra mono ō di za. ĩ'u'ãbã te za duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩ'apisutu mono zé hã te te siwi 're wē'ō za'ra. ãne hã ni'wam norĩ te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, 'rãwi te za si'uihã na te te sisada 're sani za'ra, ti'ai ãma dama ĩpire norĩ nhimihãzé hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para. ³ ãne, marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono norĩ si, te za dama ĩpire norĩ nhimihãzé ma, 're pahĩ za'ra. Tanei ō di, marĩ te te 're ĩ'manharĩ wē za'ra mono norĩ hã. Dama ĩpire norĩ ma, 're pahĩ za'ra mono ō di za. Taha wa, te za ĩwē si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, dama ĩpire norĩ ma, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono ãna, 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za te te 're aiwēsãmri za'ra wa'wa, ti'ai ãma dama roti'wa norĩ hã. ⁴ Ta norĩ hã te 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra, ĩwē na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, rowē na 're asimroi wa'aba mono da. Tane nherē, marĩ ĩwasété si 're 'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tō tãma 're aipahi za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Dama ĩpire norĩ hã tō sena siptete uptabi wa, te te 're ĩdahã za'ra mono zéb da hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para, te ĩsimipari'ō norĩ hã te te 're hã za'ra. ⁵ ãne wa, te za uburé ti'ai ãma dama roti'wa norĩ nhimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, asimipari ō wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're aiwē'ō pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te 're aihã za'ra wa'aba mono tō da. Duré 're aihãimana wē za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, tãma ãma 're ĩuwaimrami za'ra wa'aba mono na, aipé'ē 're asimirosa'rata na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, te za ĩsarina dama ĩpire norĩ nhimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo.

⁶Taha wa, dama ĩpire norĩ nhimipisutuzéb zarina te za duré rob'uiuprazé hã syry na tãma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo, ti'ai ãma dama ĩpire norĩ ma. E marĩ wa. Dama ĩpire norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra mono wa. ⁷Taha wa, te za tō ĩsarina tãma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo, aipawa'ãbãzé hã duré uburé marĩ uiuprazé hã. Te za duré tãma 're aihãimana prédub za'ra wa'aba mo, dama roti'wa norĩ ma.

'Re ĩdasisawi pese za'ra mono zé wasu'u

⁸Wa'ãbã ãna, dawĩ 're ĩrowaibui wa'aba mono zém na hã, taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono ò di za. Te za dama ãma 're ĩuwaimrami za'ra wa'aba mo, dama 're ĩropisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asimizawizém na si te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re dazawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, uburé 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ĩrob'ui'érezém na te za asina tãma ãma 're ĩuwaimrami za'ra wa'aba mo. ⁹Duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, Mozésihi ma, te te ĩwaih'uuzéb zarina te te ãma dama ĩrob'ui'érezé hã, ãne:

"Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré 're danhimroi wa'aba mono ò di za. Duré dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré marĩ ĩwé hã dawĩ 're 'ruiwaparĩ za'ra wa'aba mono ò di za."

Ãne duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã, dahãimanazé mono bã. Ã norĩ hã, duré aimawi hã ĩsimiroti hã ahã uptabi nheré, simisutu haré te wasu'u ĩsimiroti hã, ãne:

"Te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo, duré aihãimanazé hã 'rãwi asima 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono ne."

Ãne ĩsimiroti hã sa'eté uptabi nheré, misi ĩsimiroti hã te wasu'u, simisutu haré. ¹⁰Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, marĩ hã ĩwasédé hã te te dama 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono ò di za. Taha wa, ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta hã uburé 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'madã'ã pese 'wa, te za 're hãimana za'ra.

¹¹Zezi hã we apã wazô ĩmorízéb u hã romhuture di oto, te te ĩwanho'reptu za'ra zé hã te te oto wama ĩ'rãsutu za'ra da hã. Cristu hã duréi, wa te wasina 're ĩ'umnhã na'rata za'ra mono hawim nheré, romhuture di oto, wama hã. Taha wa, te za oto asimiza'rese 're aihãimana za'ra wa'aba mo, darési ãna 're ĩdanhotô za'ra mono ne, asimiza'rese ãna 're aihãimana tō za'ra wa'aba mono da. ãne na ti'ai ãma 're ĩwahãimana hutu za'ra mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. ãne wa, te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo.

¹²Robra ĩsi'utōrizéb u hã romhuture di oto, ti'ai ãma rē dawasédé, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono hã. Tãibã za oto. Cristu hã we apã morĩ wapsi, rowa'a si te za oto 're hãimana u'ãsi, robra wa'rãmi. Taha wa, robra 'rowi dawasédé, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ne, 're wanomro mono ò di za oto. Wawasédé hã wa za oto wa te 're sahãri pese za'ra. Duré Zezihi nhimirowa'a na si wa za 're wanomro, robra wi wanhiptete sina ãma 're ĩwahãimana za'ra mono zéb da hã, danhimni'ãsi na dawĩ 're ĩdasisõpa za'ra mono ne.

¹³Wawasété ãna, wa za oto 're wanomro wē, rowa'a na 're ĩdanomro mono ne. Ázé wa te dame 're ahuri mono ò di za, dato ĩwasété u 're dasi'rã'õtô mono wa, siwa'ru da te 're ĩ'ahuri mono ne, 're wa'rã siwamnarĩ tō za'ra mono da. Duré siwa'ru wahãimanazé ĩwasédé hã wa te 're 'manharĩ u'ãsi za'ra mono ò di za, pi'õ na aibã na zama. Duré marĩ na 're ĩwasiwē'õ za'ra mono hawĩ, wa te wasima 're nharĩ za'ra mono ò di za. Duré marĩ na 're wasi'ruiwaparĩ za'ra mono ò di za. ¹⁴Siwa'ru 'rãwi asima ĩwézéb zarina, aipē'ē 're asimirosa'rata wasété aba na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za. Wanhib'apito Zezu Cristu 're ĩmorízém na si te za oto 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ĩsine.

14

Īsazei'wa nheré, sib'uware na 're ĩnomro mono norĩ wasu'u

¹Īsazei'wa nheré, sib'uware na 're ĩnomro mono norĩ zó, te za asitēme sô 're aihãsi aba mo. ĩsimirosa'rata za'ra hã aimawi nheré, aiwab ò nheré, tãma 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono ò di za. Tane nheré, te za sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo. ²Ni'wam norĩ hã ĩsazei'wa norĩ hã uburé tisazéb zô te 're sōpré, te te 're huri mono da, romnhi zô zama, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tiwi 're ĩsawi za'ra mono ò na, 'rãwi 're ĩsisaze za'ra mono zéb zarina. Tane nheré, ni'wam norĩ hã ĩsazei'wa nheré, te za romnhi hã te te siwi 're wē'õ za'ra, te te 're huri mono tō da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tiwi 're sawi za'ra mono newa. ³Taha wa, ni'wam norĩ hã uburé romnhi te te 're ĩhuri mono norĩ hã te te siwi 're wē'õ za'ra mono ò di za, romnhi na dame 're ĩsaihuri mono ò norĩ hã. Duré ni'wam norĩ, romnhi na dame 're ĩsaihuri mono ò norĩ zama, te te siwi 're wē'õ za'ra mono ò di za, uburé siwa'ru romnhi te te 're ĩhuri mono norĩ hã. E marĩ wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tō te te 're awēsãmri ò norĩ hã, romnhi na dame 're ĩsaihuri mono ò norĩ me. ⁴E a norĩ wa'wa hã ĩsib'apito za'ra wa'aba bã, te za marĩ tiwi 're ĩwē'õ za'ra wa'aba mo, ĩsib'apito upana. Taha si te za te te 're waihu'u za'ra,

ihâimana wasété na, duré ihâimana wê na zama. Tawamhâ isazei'wa norî hâ te za siptete u'âsi 're hâimana za'ra. E marî wa. Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono hâ tiwaihu' u pese na te te 're siptete u'âsi za'ra mono wa.

⁵ Ni'wam norî hâ isazei'wa norî hâ te 'râwi te te si'âma 're rosa'rata za'ra, nima hâ bâdâ hâ romhuri'ôzé hâ iwa 're ire'e'e mono sidâpâsi, bâdâ dama 're ipire za'ra mono zém na hâ. Duré ni'wam norî, isazei'wa norî hâ te te da'âma 're rosa'rata za'ra asa, aiwapsi bâdâ hâ uburé dama 're hâimana za'ra mono nherê, âma 're idahâimana za'ra mono zéb da hâ. Taha wa, ate wa'aba mono bâ romhuri'ôzé bâtâ mono na asimirosa'rata mono bâ te za asiptete sina âma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tô ôhō na si. ⁶ Ta norî hâ nimahâ bâdâ hâ romhuri'ôzé hâ dama 're ipire za'ra mono zém na te te si'âma 're irosa'rata za'ra mono norî hâ, Wanhib'apito âma 're wata za'ra mono da, te âne te te 're 'manharî za'ra. Duré ni'wam norî hâ uburé siwa'ru romnhi te te 're ihuri mono norî hâ te âne te te 're 'manharî za'ra, Wanhib'apito 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're wata za'ra mono da, dasa na dama 're sôpru mono wa. Duré ni'wam norî hâ romnhi na dame 're isaihuri mono ô norî hâ, te âne duré te te 're 'manharî za'ra aiwa, 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're wata za'ra mono da, waihu' u pese wa, duré sôprub uptabi wa. ⁷⁻⁸ Wasi'uihâ na 'râwi wahâiba misire nherê, wasina 're wahâimana za'ra mono ô di za. Wanhib'apito te te wama 're i'apisutu mono zéb zarina si, wa tâma 're wahâimana za'ra. Duré wasi'uihâ na bâdâ hâ wadâ'âzé hâ wa te wasima 're pisutu waihu' u za'ra mono ô di za. Wanhib'apito te te wa'âma 're i'apisutu mono zéb zarina si, wa za 're wadâ'â za'ra, ôhō ma. Taha wa, wahâiba ré 're wahâimana za'ra mono ré, duré oto 're wadâ'â za'ra mono wamhâ, isib'a'uwê, wa za 're wahâimana u'âsi za'ra, simisutu. ⁹ Cristu hâ dâ'â nherê, ma tô apâ hâiwa'udu, hâiba ré 're ihâimana za'ra mono norî nhîb'apito da hâ, duré 're idâ'â za'ra mono norî nhîb'apito da zama. Uburé isazei'wa norî nhîb'apito da, ma tô hâiwa'udu apâ. Taha wa, wa isib'a'uwê 're wahâimana u'âsi za'ra oto, simisutu. ¹⁰ Tane nherê, e marî wa, te bété asisânawâ norî hâ 're i'wê'ô za'ra wa'aba mo, asiré isazei'wa 're anomro aba mono nherê. E marî wa, te 're i'ruiwari u'âsi za'ra wa'aba mo, asisânawâ nherê. Niwapsi wa za uburé 'Re ihâimana u'âsi mono nho're aimasam ni, te te wa'awaihu' u da, wahâimana wê na, wahâimana wasété na zama. Tamep si za te te da'awê'ô na dâ'âsina, asi'uihâ na 're asiwê'ô pese za'ra wa'aba mono ô di za, ti'ab ré. ¹¹ Duréihâ 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu' u'wa, ma tô âne na âma rob'ui'éré, imreme na:

“Wa hâ uburé Danhib'apito, tô sena 're ihâimana mono zé hâ aima waihu' u pese za'ra wa'aba di. Duré tô sena aima isiwasu' u za'ra wa'aba zéb zarina, wa duré tô sena aima ropisutu za'ra wa'wa. Âne, wa aima ropisutu za'ra wa'wa. Niwapsi te za a'uwê mono bâ dahi'râtîtô inho're îma ana ni, dama ipire uptabi wa. Tawamhâ tame dapoto mono hâ te za inhisi za'ra ni, inhisi na 'Re ihâimana u'âsi mono na.”

Âne ma tô îbâihâ na âma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré' wa hâ.

¹² Tamep si, wa za oto wasi'uihâ na tâma wasiwasu' u za'ra ni wahâiba mono bâ, ti'ab ré wahâimanzém na, uburé marî hâ wa te 're i'manharî za'ra mono zém na hâ.

¹³ Taha wa, wasiré isazei'wa nherê, 're i'wasiwê'ô za'ra mono zé hâ wa za oto rême pese za'ra ni. Âne zô si, te za asina 're asôpré wa'aba mo, marî iwê hâ 're i'manharî za'ra wa'aba mono zéb zô. Marî hâ 're 'manharî za'ra wa'aba mono ré, asiré isazei'wa norî hâ te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marôpârî tô za'ra mono da, te za marî iwê si 're i'manharî u'âsi za'ra wa'aba mo. ¹⁴ Wa hâ Wanhib'apito Zezusihi âma 're ihâimana mono wa, wa tô isina waihu' u sena na, uburé dasa hâ iwê na hâ, duré iwésété ô na si. Tane nherê, ni'wam norî hâ te za âne hâ te te âma 're rosa'rata upa za'ra: “Â hâ romnhi hâ, wasétére di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma hâ wê ô di, wa te 're ihuri mono da hâ.” Âne hâ ni'wam norî hâ te te âma 're rosa'rata za'ra mono wamhâ, ô norî ma si, romnhi hâ wasété di tô. Tane nherê, te te siwi 're wê'ô za'ra mono nherê, te te 're huri mono wamhâ, dawaséde te wasu' u. ¹⁵ Âté marî dasa hâ te za 're ihuri aba mo, asiré isazei'wa norî te te siwi 're iwê'ô za'ra mono hâ. Tawamhâ, 're huri aba mono wamhâ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dawî 're awê'ô mono newa, âté te za âne na tiwi 're i'robzei'ô za'ra wa'aba mo, tô ô norî wi hâ. Âne wamhâ, asimizawi pese zé hâ tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ô di za. Tâma sawi uptabi za'ra wa, ma tô Cristu hâ sada tidâ'â za'ra. Taha wa, romnhi hâ asiré isazei'wa norî te te 're iwê'ô za'ra mono hâ, 're huri aba mono ô di za, 're huri aba mono wa, ta norî hâ asa na tiwi 're i'robzei'ô za'ra mono zéb zarina, tiwasété na 're isi'marôpârî za'ra mono na 're si'utôrî tô mono da. ¹⁶ Âne hâ marî hâ aima wasété aba ô nherê, 're 'manharî za'ra wa'aba mono ô di za, da te 're aiwasu' u wasété za'ra wa'aba mono tô da. ¹⁷ E marî wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hâ isazei'wa norî âma 're isib'a'uwê mono zé hâ, dasa hâ da te 're iwê'ô za'ra mono zé, te te wasu' u ô di. Uburé marî hâ da te 're i'âhuri mono zéb zama te te wasu' u ô di duré. E marî te wasu' u tawamhâ, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'âma 're isib'a'uwê mono zé hâ. Ta hâ 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're idanomro wê mono zé, te wasu' u. Duré 'Re

Īhâimana u'âsi mono, Tipê'êzani na te te 're Īda'apawapto mono zéb zarina, rowê uptabi na 're Īdanomro mono zé, te wasu'u, dato sina. ¹⁸ Āne na ni'wam norī hā Cristu'uma, te te 're romhuri wē za'ra mono wamhā, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma, te za te te sina 're rowē zani za'ra, uburē 're Īhâimana wē za'ra mono zém na. Tawamhā te za duré da te 're wēsāmri za'ra, ti'ai āma ré.

¹⁹ Taha wa, rowē na wasiré 're Īwahâimana za'ra mono zéb zô si, wa za wasima 're wanopré. Wanhib'apito āma wahâimana nhiptete u'âsi 're wanomro mono da, 're Īwasipawapto za'ra mono zém na, wa za duré 're wanomro u'âsi. ²⁰ Tawamhā dasa siwa'ru 're huri aba mono wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono, danhiptete sina āma 're Īdanomro mono zéb da, te te da'āma 're Īromhuri wē mono zé hā tiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono tō da, ātē 're huri aba mono ō di za, siwa'ru dasa hā, romnhi hā. Tō sena uburē dasa hā Īwē si da te 're Īhuri mono da hā. Tane nherē, dasa hā siwa'ru 're huri aba mono ré, asiré Īsazei'wa nherē, sib'uware na 're Īnomro mono norī hā te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marōpārī za'ra mono wamhā, tawamhā, aiwasédé te za tō 're Ī'manharī za'ra wa'aba mo. ²¹ Taha wa, romnhi hā siwa'ru 're huri aba mono ō di za, duré uwa 'rāi wa'u Īsé hā 're âhuri aba mono ō di za, taha zarina asiré Īsazei'wa norī hā tiwasété na apā 're si'marōpārī tō za'ra mono da. Duré siwa'ru marī aimawimhā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wa, ni'wam norī hā tiwasété na apā 're si'marōpārī tō za'ra mono da, 're 'manharī za'ra wa'aba mono ō di za. ²² 'Re Īhâimana u'âsi mono si te te āma 're awaihu'u mono da, te za 'rāwi asima si āma 're Īrosa'rata za'ra wa'aba mo, siwa'ru romnhi 're huri aba mono wa, āma 're Ī'upa za'ra wa'aba mono ō zém na hā. Ni'wam norī hā uburē siwa'ru, tisa te te sima 're Īwē uptabi za'ra mono zéb zarina, te te 're Īhuri mono na, 're siwē'ō za'ra mono ō wamhā, Īpē'ē 're tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za. Duré ni'wam norī hā siwa'ru dasa hā te te siwi 're Īwē'ō za'ra mono zéb zarina, te te 're Īhuri mono ō na, 're siwē'ō za'ra mono ō wamhā, Īpē'ē 're tāma 're rowē uptabi za'ra mono di za duré, āne hā aiwa. ²³ Tane nherē, ni'wam norī hā romnhi siwa'ru te te 're huri mono nherē, 'rāwi āma 're siwawā za'ra mono wamhā, 'Re Īhâimana u'âsi mono hā te za te te 're wē'ō za'ra, tisa na 're Īsiwawā za'ra mono zéb zarina. Tane hā marī hā wa te 're 'manharī za'ra mono nherē, 'rāwi āma 're wasiwawā za'ra mono wamhā, taha na wa za wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra.

15

Īsazei'wa norī, prédup sina 're Īsipawapto za'ra mono zé wasu'u

¹ Wa norī hā wanhiptete sina, Wanhib'apito āma, wa te 're Īsasōmri u'âsi za'ra mono norī hā, marī, wa te wasima 're Īwē za'ra mono zéb zarina si, wa te 're 'manharī za'ra mono ō di za. Wasiré Īsazei'wa nherē, hâimana nhib'uware na 're Īhâimana za'ra mono norī hā, wa za wa te 're pawapto za'ra, hâimana nhiptete na wasiré āma 're hâimana u'âsi za'ra mono da. ² Wasiré Īsazei'wa norī hā marī te te sima 're Īwē za'ra mono zéb zarina, wa za wa te āma 're sazei pese za'ra, marī Īwē na si, wa te āma 're pawapto u'âsi za'ra mono da, hâimana prédub sina oto āma 're hâimana u'âsi za'ra mono da. ³ Cristu hā bété, ti'ai āma 're morī ré hā, e sima si ma tō tihâimanazéb da hā 're si'madâ'â. Mare di. 'Rāwi tihâimanazém na si, 're si'madâ'â mono ō di. Āne na duréihā ma tō ni'wa hā Īwasu'u na āma rob'ui'éré siro:

“Īmama, ni'wam norī hā te te ai'āma 're Īwasété za'ra mono norī hā ma tō ai'ui'âbâ Ī'āma zama te te 're wasété za'ra. Tane nherē, aimawi 're Īhâimana mono zéb da hā, te Īsima pisutu ō di, Īsi'uihā na hā.”

Āne na ma tō duréihā Ībaihā na āma rob'ui'éré, Īwasu'u na hā. ⁴ Uburé 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā, e taré ma tō tūnhimiroti hā te te dama 're apisutu, da te āma 're Īrob'ui'éré za'ra mono zéb da hā. Mare di. Taré te te dama 're apisutu mono ō di. Īsimiroti hā wa te 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tō āne hā te te dama 're apisutu. 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā wa te 're sōré u'âsi za'ra mono wamhā, wanhiptete sina wa za āma 're wahâimana u'âsi za'ra, marī na uburē wa te 're robzépata za'ra mono nherē. Wa te 're sōré u'âsi za'ra mono wamhā, te za wama 're rowē za'ra, wawi 're robzei'ō za'ra mono āna, 're Īwahâimana za'ra mono zéb da hā. Ōhō umnhasi sina, wa za tō āhā zarina si 're wahâimana za'ra, 'Re Īhâimana u'âsi mono 'rata 're Īwahâimana u'âsi za'ra mono zéb zô, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina. ⁵ 'Re Īhâimana u'âsi mono si dapisutu'wa hā, uburē marī na da te 're robzépata za'ra mono nherē, danhiptete sina āma 're Īdahâimana u'âsi za'ra mono da hā. Taha si te te sina dama 're Ī'arowē zani mono hā, dawī 're robzei'ō za'ra mono āna, āma 're Īdahâimana za'ra mono zéb da hā. Taha wa, wa tō te Īsima 're aiwē za'ra wa'wa, ta hā aihini te te 're aipawapto za'ra wa'aba mono da, asiré Īsazei'wa norī hā simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da oto, Cristu Zezusi 're Īmorī wē zéb zarina. ⁶ Asimirosa'rata na 're asisazei u'âsi za'ra wa'aba mono wapsi, te za

'Re ihâimana u'âsi mono âma Wanhîb'apito Zezu Cristuhu mama âma simisutu u'âsi, âma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

Zudezu'ô norî hâ, Cristuhu wasu'uwê te te oto iwaihu'u za'ra zé wasu'u

⁷ Cristu hâ sitême te te 're ũaiwaibui wa'aba mono ne, te za aihâiba zô asisô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're dawata u'âsi za'ra mono da, te za âne asima 're ũmanharî wê u'âsi za'ra wa'aba mo. ⁸ Cristu hâ ma tô we ti'ai u datême mo, zudezu norî hâ te te 're apawapto mono da, durêihâ zudezu norî hî'rata ma, dama ĩpire za'ra norî ma, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tâma 're ĩropisutu za'ra mono zéb zarina, te te dama âma 're a'uwaimrami mono da, duré uburé 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama âma 're ũa'uwaimrami mono zém na, tô sena na da te âma 're waihu'u pese za'ra mono da. ⁹ Duré zudezu'ô norî hâ 'Re ihâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩpê'éze mono zé hâ te te oto sina 're waihu'u za'ra mono wa, âma 're wata za'ra mono da, ma tô we Cristu hâ zudezu norî u satô, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ. Durêihâ âne rob'ui'ére na ĩwasu'u hâ:

"Wa hâ zudezu'ô norî siré 're ihâimana mono ré, wa za ĩsiré za'ra, ai'âma 're ĩwata u'âsi.

Īnho're na zama, wa te duré ai'âma 're ĩwata u'âsi."

¹⁰ Duré rob'ui'ére amo na ĩwasu'u hâ, âne:

"A norî wa'wa hâ zudezu'ô na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî, ma'âpé simisutu asiré atoi uptabi na, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono, 'Re ihâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê norî me."

¹¹ Duré rob'ui'ére amo na ĩwasu'u hâ, âne:

"Zudezu'ô na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî, ma'âpé Wanhîb'apito âma si 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mono, uburé aipoto mono bâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hâ."

¹² Iza'iza hâ ma tô duré âne na âma rob'ui'ére siro:

"Niwapsi te za Zéséhé nhihudu hâ we datême wi, apito Dawihi mama nhihudu hâ.

Wei wisi wapsi, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hâ tâma pisutu, zudezu'ô norî nhîb'apito, 're hâimana mono da oto, daro mono bâ.

Tawanhâ ta norî hâ te za te te siwi 're umnhasi, marî ĩwê hâ te te tâma 're ĩpisutu za'ra mono zéb zarina, za te te tâma âma 're ũu'waimrami za'ra mono zém na hâ."

Âne durêihâ Iza'iza hâ te te âma ĩrob'ui'érezé hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiropisutuzém na. Â hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzém na, ma tô oto dama âma uwaimra.

¹³ 'Re ihâimana u'âsi mono hâ waihu'u pese wa, te za te te 're wa'apawapto u'âsi, marî ĩwê hâ te te wama 're ĩpisutu za'ra mono zéb zarina, za te te wama âma 're ũa'uwaimrami mono zéb zô, wa te wasiwi 're umnhasi za'ra mono sina, sô 're wanhipari u'âsi za'ra mono da. Taha wa, wa ai'âma tâma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, atoi uptabi na 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré rowé si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. ĩpê'ezani nhimipawaptozéb zarina, marî ĩwê uptabi hâ 'Re ihâimana u'âsi mono, za te te aima 're ĩsôMRI za'ra wa'aba mono zéb zô, asiwi 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono zém na, râwi asima âma 're sa'etê za'ra wa'aba mono da, wa tô te ĩsima 're aiwê za'ra wa'wa.

Paru hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipawaptozém na te te 're ĩda'apawapto mono zé wasu'u

¹⁴ ĩsisânawâ norî, wa hâ wa tô ai'âma waihu'u pese za'ra wa'wa, asimizawi pese sina oto 're anomro wê wa'aba mono zém na hâ. Duré aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono zéb da hâ. Âne hâ wa tô duré ai'âma waihu'u pese za'ra wa'wa, Wanhîb'apito nhimiroti na oto asima 're ĩroti waihu'u pese za'ra wa'aba mono zém na zama. ¹⁵⁻¹⁶ Tane nherê, âhâna ĩnhimi'ui'ére na, wa tô sô'awi aima rowasu'u za'ra wa'wa, ĩsina ĩpahi âna, rowasu'u ahâ na te âma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Te aiwi udâ waihu'u za'ra wa'aba âna, wa tô ĩnhimi'ui'ére na hâ aima rowasu'u pese za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ sôprum na te te ĩpisutu wa, Cristu Zesusihi ma si te oto 're romhuri mono da, zudezu'ô norî hâ te te tâma 're apawapto mono da. Sasedoti norî hâ 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te te da'âma 're ĩromhuri za'ra mono ne, wa duré wa hâ zudezu'ô norî âma te 're romhuri u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, Zesusihi wasu'uwê na te 're pawapto za'ra mono wa, te te 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're wêsâmri za'ra mono da. 'Re ihâimana u'âsi mono pê'ézani nhimipisutuzéb zarina, ta norî hâ ĩsib'a'uwê oto 're nomro mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ĩwêsâmri za'ra mono zéb da hâ, wa âne na hâ te tâma 're romhuri u'âsi. ¹⁷ Cristu Zesusihi âma si oto 're ihâimana mono wa, wa 're ĩsi'uze, 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, te 're ĩromhuri mono zém na hâ oto. ¹⁸ Te 're ĩrowasu'u wê mono zéb zarina, duré te 're ĩromhuri wê mono zéb zarina ma tô zudezu'ô norî hâ te te 're

wapari pese za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ. E tawamhâ İsi'uihâ na İwaih'u'u pese na te 're İ'ab'manharî wê mono na, wa za dama İsina 're İwata. Mare di. Âne hâ İ'uwaibaba ô di. Cristuhu nhimpawaptobzêb zarina si, wa tó te tâma 're romhuri u'âsi za'ra, İwasu'uwê na hâ. ¹⁹ 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ tiwaih'u'u pese na te te 're İpwapto mono zém na si, wa tó marî dama İ'manharî waih'u'ô hâ te dama 're ab'manharî, zudezu'ô norî hâ tó sena te te 're saze za'ra mono da, ta norî hâ. Zeruzarê hawi, İririza u 're İmorî ré, wa tó daza'rui mono bâ te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwê na hâ. ²⁰ Wa hâ wa tó âne hâ te İsima 're rosa'rata u'âsi, Cristuhu wasu'uwê hâ zahadu dapo're na da te 're İwapari za'ra mono ô norî u si, 're İmorî da, daza'rui mono bâ İwasu'uwê na te âma 're da'apo're pu'u mono da. Wanhîb'apito wasu'uwê na danhîmi'u'êi 'rata u 're İzasi tó mono da, wa tó âne na te İsima 're rosa'rata u'âsi. ²¹ Durêihâ İza'iza hâ ma tó âne na Cristuhu âma rob'ui'ére:

“Ni'wam norî ma, İwasu'uwê hâ da te tâma 're İwaih'u'u za'ra mono ô norî hâ te za oto ta norî hâ 'râwi âma 're siwaih'u'u za'ra, İwasu'uwê hâ da te oto tâma 're wasu'u za'ra mono wa. Te te 're wapari za'ra mono âna, arê 're İhâimana za'ra mono norî hâ te za oto 'râwi si'âma te te 're waih'u'u pese za'ra, 're İhâimana wê za'ra mono zém na hâ.”

Paru hâ, timreme te te sisôwa İsômrizé wasu'u, Roma u morî da

²²⁻²⁴ Wa hâ wahub ahâ na, wa tó te İsima 're rosa'rata u'âsi, te İsima 're İrowê mono zêb uwaibaba, atême İmorî za'ra wa'aba da, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherê, zahadu âmemhâ İma romhuri ahâ di. Taha wa, nimahâ na hâ âma atême İwatobro waih'u'u aba ô di. Tane nherê, âhâna hâ İnhîmiromhuri hâ âmemhâ te oto 'râsutu wamhâ, atême âma İmorî aba da si, wa tó İsima waih'u'u. Taha wa, wa tó İsima pisutu pese, Esipânha na romnhîna u İmorî ré, te asabu za'ra wa'aba da. Âne wa tó duré İsima rosa'rata, atême âma İwisi za'ra wa'aba wamhâ, niha bôtâ na a'â ai'rata İnhamra za'ra wa'aba da, İma İrowê zarina, duré marî na asiwi İpwapto za'ra wa'aba da, Esipânha u İmorîzêb da hâ. Taha parip si, wa za oto aihawi İmorî 'wa. ²⁵ Tane nherê, wa za a'â Zeruzarê u si mo, â awa'awi hâ, tame 'Re İhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê 're İsi'ubumroi mono norî hâ te duré pawaptob za'ra da a'â. ²⁶ Masêdoniza na danhîpti'a nho'ômo nhîsi âma, duré Ataza na danhîpti'a nho'ômo nhîsi âma, zudezu'ô na İsazei'wa na oto 're İhâimana za'ra mono norî hâ ma tó sima wê za'ra, rob'ui'prazé hâ te te siwi ubumro da, Zeruzarê âma İsazei'wa norî te te siwi âma pawaptob za'ra da, simarî âna 're İhâimana za'ra mono norî hâ, zudezu norî hâ. Ta norî nhoprub za'ra zé hâ, İsi'uihâ na te tâma âri za'ra da Zeruzarê u, taha da, wa za a'â tamomop si mo. ²⁷ Ta norî hâ zudezu'ô na İsazei'wa norî hâ si'uihâ na ma tó sima pisutu za'ra, te te siwi âma İpwapto za'ra zêb da hâ, zudezu norî hâ. Âne hâ tó İ'uwaibaba ma tó siwi âma pawaptob za'ra. E marî wa. Durêihâ zudezu norî ma, ma tó 'Re İhâimana u'âsi mono hâ tiwasu'uwê na tâma siwaih'u'u na'rata za'ra, tipê'ê na robzei u'âsi âma 're nomro mono da. Taha na ma tó zudezu'ô norî hâ te te siwi âma 're pawaptob za'ra İwasu'uwê na, aiwapsi oto ôhō âma si 're hâimana za'ra mono da. Âne wa'râmi, te za tó zudezu'ô norî hâ tinhimarî na te te siwi 're pawaptob za'ra, zudezu norî hâ, tó İsarina si. ²⁸ Tawamhâ âme İnhîmiromhuri te 'râsutu parimhâ, rob'ui'prazé, da te dasiwi İ'ubumro hâ ubuni na İsazei'wa norî ma, te âwisi wê parip si, wa za oto mo, Esipânha u İmorî da hâ. Tawapsi, wa za aiwa'wai baba İmorî aba ré, asabu za'ra wa'wa oto. ²⁹ Tawamhâ, atême İwisi za'ra wa'aba wamhâ, Cristuhu nhoprubzém na, sa'êtê uptabi na te za aihîni wama âma tirowê za'ra.

³⁰ İsisânawâ norî, wa za oto aiwi rowaptêrê za'ra wa'wa İsi'âma, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, asiptete sina İ'âma 're aimreme zusi aba mono zêb da hâ. Wanhîb'apito Zezu Cristuhu zazei'wa, wasiré oto 're wahâimana za'ra mono wa, duré 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimpawaptobzêb zarina, oto 're wasisawi pese uptabi za'ra mono wa, wa âne na aiwi rowaptêrê za'ra wa'wa. ³¹ E marî da. Zudeza na danhîpti'a nho'ômo nhîsi âma İsazei'ô'wa norî 're İhâimana za'ra mono norî hâ, niha te te İma rob'manharî za'ra tó da, te za İ'âma tiwi İrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré Zeruzarê âma 'Re İhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê 're İhâimana za'ra mono norî hâ, ta norî hâ zudezu na İwamri za'ra wê te, zudezu'ô norî nhoprubzê hâ za te âma İ'âri hâ te te siwi wê'ô za'ra tó da, te za duré ta norî âma zama âma aimreme zusi u'âsi 'wa. ³² İtoi uptabi na âma atême İwisi za'ra wa'aba da, te za İ'âma aimreme zusi u'âsi 'wa. 'Re İhâimana u'âsi mono, İmorîzê hâ te te İma pisutu wapsi, wa za tó âma atême İwisi 'wa. Tawapsi İma rowê uptabi di za, wasiré İsazei'wa norî hâ 'râwi wasisabu za'ra wê te. Te âma wazere wamhâ, wa za a'â ai'rata İwa'utu za'ra wa'wa. ³³ 'Re İhâimana u'âsi mono hâ wama rowê nhomri'wa hâ 'râwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa tó te İsima 're aiwê u'âsi za'ra wa'wa. Tane tó.

¹ Āne, wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, wahidiba Pebi na Īsisi hā. Ta hā simizawi pese di. Sētireza na 'ri nho'ōmo nhisi āma, te Īsazei'wa norī hā te te 're apawaptob u'āsi. ² Da'ahā na ma tō te te 're da'apawapto pese. Īzama te duré te te 're ĩpawapto. Taha wa, ma'āpé asiwi āri wē wa'aba za, wasiré Wanhīb'apito zazei'wai wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē, 're ĩsiwaibui wē mono zém na. Marī zō tiwi rowaptā'ā wamhā, te za duré marī na asiwi ĩpawaptob za'ra wa'wa.

³ Ma'āpé, duré ĩma sawi za'ra wa'aba, Prisira norī hā Atiraha me, te āma ĩsawi zahuré zéb zarina, rob'ui'ééré na. ⁴ Ta norī hā ĩsiré te te 're ĩromhuri zahuré mono, Cristu Zezusihi wasu'u na. Ta norī hā da te pāri da nheré, ma tō sisawi āna te te 're ĩpawaptob u'āsi zahuré, pahī āna. Taha wa, te te 're ĩpawaptob zahuré mono zém na, wa tō te 're uzei u'āsi zahuré. Tane nheré, ĩwétési te āma 're uze zahuré mono ō di. Uburé zudezu'ō norī hā ĩsazei'wa norī hā te duré te te āma 're uzei u'āsi za'ra, daro mono bā siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī hā. ⁵ Ma'āpé, duré uburé ĩma sawi za'ra wa'aba, Prisira norī nhorōwa u ĩsazei'wa norī, siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī hā, rowahutu u.

Duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, ĩsiwadi ĩma ĩsawi pe hā, Epenetu na Īsisi hā. Ta hā ma tō saze na'rata Cristu hā, Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. ⁶ Duré Mariza hā asiwi ĩma sawi wa'aba. Ta hā te te aima 're romhuri pese za'ra wa'wa, simi'ēi uptabi na. ⁷ Duré asiwi ĩma sawi zahuré wa'aba, Ādoronitu norī hā, Zuni'asihi me. Ta norī hā ĩsiré zudezu norī, ma tō ĩsiré tihāimana zahuré, dazāzē 'remhā. Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī siré te te 're romhuri zahuré mono wa, tāma waihu'u pese za'ra di, ĩsiré romhuri'wa norī ma hā. Ta norī hā ma tō ĩwana saze na'rata zahuré, Cristu hā.

⁸ Ma'āpé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, ĩsiwadi uptabi hā, Āpizatu na Īsisi hā. Ta hā te Cristu āma si 're hāimana. ⁹ Duré Ubanuhu zama asiwi ĩma sawi wa'aba, wasiré romhuri'wa hā Cristuhu ma. Esitati hā ĩsiwadi zama te za duré asiwi ĩma sawi wa'aba, ĩma ĩsawi pe hā. ¹⁰ Ma'āpé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, Aperi hā. Ta hā marī na da te 're pibui ahā mono nheré, niwa Cristuhu wi sipi'rai waihu'u ō di. Duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, Arisitoburuhu nhorōwa 're, 're ĩhāimana za'ra mono norī hā. ¹¹ Duré, Erodī'ā hā asiwi ĩma sawi wa'aba, ĩsiré zudezu hā. Duré wasiré ĩsazei'wa norī hā Nasizuhu nhorōwa 're, 're ĩhāimana za'ra mono norī hā asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba duré.

¹² Tiripena norī hā te za duré asiwi ĩma ĩsawi zahuré wa'wa, Tiripozaha me. Ta norī hā te Wanhīb'apito ma, te te 're romhuri zahuré. Duré wahidiba hā ĩma ĩsawi pe hā asiwi ĩma sawi wa'aba, Pezidi na Īsisi hā. Ta hā simi'ē na te duré Wanhīb'apito ma, te te 're romhuri pese, wa'a āna. ¹³ Ma'āpé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, Rupu hā. Ta hā te duré te te 're romhuri pese, Wanhīb'apito ma. Īna zama te za duré asiwi ĩma ĩsawi wa'wa. Ta hā ĩna ō nheré, ma tō te te 're ĩpawapto pese, dana hā ti'ra te te 're ĩpawapto pese za'ra mono ne. ¹⁴ Asītitu norī hā te za duré asiwi ĩma ĩsawi za'ra wa'wa, Predotihi me, duré Emesi, duré Patorobasi, duré Emasi hā. Duré uburé ĩtēme 're ĩsi'rā'ōtō mono norī hā asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, ĩsazei'wa norī hā. ¹⁵ Ma'āpé duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, Pirorodu norī hā, Zurizaha me, duré Nere'u norī hā ĩhidiba me, duré Orīpasīhi zama. Duré ta norī siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī hā te za asiwi ĩma ĩsawi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē norī hā.

¹⁶ Uburé asiré ĩsazei'wa 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, te za asō'utu na asisawi sina 're asitob'rata hārā za'ra wa'aba mo.

Āmemhā uburé Cristuhu zazei'wa norī hā, ĩ'upsātā mono bā sitēme 're ĩsi'rā'ōtō mono norī hā te duré āma asawi za'ra wa'wa.

Paru hā, roti na za oto te te ĩrāsutuzém na rowasu'u

¹⁷ Īsisānawā norī, wa za oto ĩnhimiroti na aima 'rāsutu za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā te aimawi tindhimirosa'rata na te te āma 're wa'rutu za'ra, ĩsazei'wa norī wi. Te te tiwi āma 're wa'rutu za'ra mono wa, te ĩsazei'wa norī hā ĩmreme hā te te 're wapari za'ra. Taha zarina, te duré sima āma 're siwanhizari. Ta norī nhimirob'manharī waseté zéb zarina, te ĩsazei'wa norī hā 're si'marōpārī za'ra, tiwasété na. Zezusihi nhimiroti na, da te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zéb upana, te ta norī hā te te dama 're roti za'ra, aimawi na si. Taha wa, te za tiwi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, ta norī siré 're aihāimana za'ra wa'aba mono tō da. ¹⁸ Ta norī hā Wanhīb'apito Cristuhu ma, te te 're romhuri za'ra mono ō di. Te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb zarina si, te marī ĩwasété zō si 're sōpré. Ta norī hā sadawa nhipese nheré, te ĩsimiroti hā sena newa da te 're wapari ze za'ra, danhimirosa'rata nhīb'uware na 're ĩdahāimana za'ra mono norī hā. Mreme wapari ze wa, duré asa ĩmreme hā da te dasima 're wē za'ra mono da, te taré tīmreme amo na te te dama 're rowasu'u za'ra, da'āma 're wata za'ra mono sina. Tawamhā taha zarina, te za awa'awi ĩmreme na da te 're saze za'ra. ¹⁹ Tanei ō di, a norī wa'wa hā. Zezusihi wasu'uwē 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mono zém na, ma tō

daró mono bâ ĩsazei'wa norĩ hã aiwasu'u za'ra wa'wa hã te te 're wapari ze za'ra. Taha wa, ma tã ãma asina ĩma 're ĩrowê zani za'ra wa'aba mo.

Ãne wa, wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Asimiza'rese sina, te za marĩ ĩwê hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da si, asina 're asôpré wa'aba mo. Marĩ ĩwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're 'madá'ã za'ra wa'aba mono ô di za. Te za tiwi 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwasété wi hã. ²⁰ Rowê na 're ĩdanomro mono zé hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hawimhã. Ta hã te za rowézé hã te te aima 're anhomri 'wa. Wahi hã dapara na da te 're ĩwati'i za'ra mono ne, te za Satanasihi nhiptetezé hã romhutu na te te tiwi 're a'uprosi 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, tã ô hã Satanasi hã asahãpã 're hãimana za'ra wa'aba mono da oto.

Wanhib'apito Zesusihi wi, wa wa te tiwi 're rowaptêrê u'ãsi, tinhimipawaptobzé hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da.

²¹ Timotiu hã, ãme ĩsiré romhuri'wa hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Duré ĩsiré zudezu norĩ te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Rusizu norĩ hã, Zasãhã me, duré Sosipaturu hã.

²² Wa hã, Tési'u hã wa duré ãma asawi za'ra wa'wa, Wanhib'apito ãma wasiré 're wahãimana za'ra mono wa. Wa hã Paru te te ĩma ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, wa tã rob'ui'éré, ã ĩbaihã na hã.

²³⁻²⁴ Wa hã Paru, ãne wa za duré ãma aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'izu hã tinhorôwa u te te ĩ'mazébré hã, te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Taha nhorôwa ãma, te wasiré ĩsazei'wa norĩ hã 're si'rã'otô u'ãsi. Duré Erasitu hã ãme 'ri nho'ômo ãma danhib'apito ma, rob'ui'prazé za'rata na romhuri'wa hã, te ãma asawi za'ra wa'wa. Wasisãnawã Tu'atu na ĩsisi zama, te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

Paru hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

²⁵⁻²⁶ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma si, wa za 're wawata u'ãsi za'ra. Taha ma si, tãma waihu'u pese di, te te 're ĩwa'apawapto mono zéb da hã, Zezu Cristuhu wasu'uwê hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zé hã wa te 're rême za'ra mono ãna, wanhiptete u'ãsi ãma 're ĩwanomro mono zéb da hã. Taha wasu'uwê hã wa tã te dama 're wasu'u u'ãsi. Duréihã ĩwasu'uwê hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te dama 're awaihu'u mono ô di. ĩwasu'uwê hã dama sa'rese ãna, ma tã aré 're danomro. Tane nherê, ma tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ĩwasu'uwê hã dama waihu'u oto, ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré hawimhã. Taha wa, te oto ĩsimiwada'urizéb zarina si, da te 're waihu'u za'ra daro mono bâ, da te ãma 're ĩsazei pese za'ra mono zéb da hã, duré da te 're ĩwapari pese za'ra mono zéb da hã oto.

²⁷ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã misire te 're hãimana. Ôhõ si siwaprosi uburé marĩ hã tãma waihu'u pese di, taha ma si. Taha wa, taha ãma si, wa za 're wawata u'ãsi za'ra, Zezu Cristu te te wama 're ĩ'ab'manharĩ wê mono zéb zarina si. Tane tã.

1 Corītu norī Corītu norī ma, Paru te te ĩrob'ui'éré na'rata zé Ībaihâ wasu'uzé

Paru hâ Corītu u morī wamhâ, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na dama rowasu'u. Taha wa, ĩsa'u hâ ma tō ĩsimirowasu'u wē zarina ĩsazei'wa norī hâ dasina tahâ'â ni.

Ā ĩbaihâ na ma tō Paru hâ tâma âma rob'ui'éré za'ra Corītu âma ĩsazei'wa norī ma hâ, ni'wam norī hâ waseté na 're ĩhâimana za'ra mono wasu'u hâ te te wapari wa, duré sina 're sipo'o za'ra mono wa, siré ĩsazei'wa nherē. Taha wa, ma tō tâma waihu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhīb'a'uwē norī hâ ĩ'uwaibaba si 're ĩnomro mono zém na hâ.

Paru hâ te te tâma rob'ui'éré za'ra wana ré hâ, ma tō rob'ui'éré hâ tâma me za'ra, Corītu norī hâ Paruhu ma. Taha na ma tō siwi sadanha, tinhimi'ui'éré za'ra na marī hâ tâma 're ĩhâimana za'ra mono zém na, ro'wa'rudu hâ. Capituru 7 âma hâ ma tō Paru hâ asa tâma âma rowasu'u za'ra, te te ĩsadanharī za'ra zém na hâ. Ma tō duré tâma waihu'u za'ra, ĩsazei'wai mono bâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hâ romhuri mono bâ te te tâma 're ĩ'apisutu mono zém na hâ (capituru 12, 14 âma hâ). Capituru 13 âma ma tō duré rowasu'u, 're ĩdasisawi za'ra mono zém na hâ. Capituru 15 âma hâ te duré rowasu'u, Zezusi hâ dâ'â nherē, sena na apâ ĩhâiwa'utuzém na hâ, duré taha zarina, wa norī zama apâ 're ĩwahâiwa'utu za'ra mono zém na hâ.

Paru te te ĩdazawizé wasu'u

¹⁻² Wa hâ Paru, wa âma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corītu na 'ri nho'ômo nhisi âma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhīb'a'uwē 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī ma. Wasisânawâ Sotēni hâ te duré âma asawi za'ra wa'wa.

'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ ma tō ĩ'pisutu, te te sima ĩwēzéb zarina, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're ĩhâimana mono da, ĩsada para. A norī wa'aba zama, ma tō te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwē si oto âma 're anomro wē wa'aba mono da, Cristu Zezusihi âma. Daro mono bâ, uburé Wanhīb'apito Zezu Cristuhu âma 're aiwata za'ra wa'aba mono norī ma zama, wa âne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Aiwa, wa tō Wanhīb'apito na wa te 're sisi za'ra, simisutu.

³ Wamama ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhīb'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hâ ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowé u'âsi, âma 're anomro aba mono da.

'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina, ĩwē si te te dama 're ĩ'anhomri mono zé wasu'u

⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma, wa 're ĩwata u'âsi, ĩwē hâ te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono wa, Cristu Zezusihi âma si oto 're anomro aba mono zéb zarina. ⁵ Cristuhu âma 're anomro aba mono wa, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ ĩwē si te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Ma tō duré te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ĩwasu'uwē na dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, duré 're ĩhâimana mono zém na, 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. ⁶ Cristuhu wasu'uwē hâ ma tō 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te oto asiptete sina âma 're anomro aba mo. ⁷ Taha wa, Wanhīb'apito Zezu Cristu apâ we ĩmorizéb zō, 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina ĩwē hâ te te aima 're ĩsōmri za'ra wa'aba mono zéb zō, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono ō di za oto. ⁸ Wanhīb'apito Zezu Cristu te za duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina âma 're anomro aba mono da. Nimahâ bâtâ na za we apâ ĩmorizéb u, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, ti'ab ré Zezusi hâ 're udâ za'ra wa'aba mono wa, tō taha bâtâ na aiwasédé hâ te te ai'âma sa'ra za'ra wa'aba tō da. ⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina, te te wama âma 're ĩ'a'uwaimirami mono zéb da hâ. Ta hâ ma tō te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩ'ra siré 're anomro aba mono da, Wanhīb'apito Zezu Cristuhu siré.

Īsazei'wa norī, siwanhizari 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁰⁻¹¹ ĩsisânawâ norī, Corowihi nhorōwa âma 're ĩhâimana za'ra mono norī hâ ma tō we ĩma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mono zém na hâ, asiwanhizari âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hâ. Taha wa, Wanhīb'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa za oto aima âma roti pese za'ra wa'wa, simisutu âma 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da, asiwanhizari, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da. Misi haré te za oto 're ĩ'pisutu za'ra wa'aba mo, simisutu asiré âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. ¹² Āne wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī me asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē, te âne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norī hâ Paruhu nhimiroti si, wa

za wa te 're 'madâ'â za'ra." Duré ni'wam norî hã te 're siwasu'u za'ra, âne: "Wa norî hã Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Duré ni'wam norî hã te 're siwasu'u za'ra, âne: "Wa norî hã Pedruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Duré ni'wam norî hã te âne 're siwasu'u za'ra: "Wa norî hã Cristuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra." Âne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme si'ahâ aba na. ¹³ Tane nherê, Cristuhu zazei'wa norî hã te oto simisutu 're hâimana za'ra. Siwanhizari âma 're hâimana waihu'u za'ra mono ô di. Mare di. E wa hã Paru, wa tô asada îdâ'â za'ra wa'wa, wedepo'o nhonhi'râmi na. Mare di. Wa hã ô di. E ñhisi na ma tô â dawabzuri hã da te aima 're 'manharî za'ra wa'wa, Zezusihi nhisi upana. Mare di. Wa hã ô di.

¹⁴⁻¹⁵ Ai'rata 're ñhâimana za'ra wa'aba mono ré, ai'âma 're ñnhib'a'uwê za'ra wa'aba mono da, te ñsima 're aiwê za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, ai'ahâ na wa aré â dawabzuri hã te aima 're 'manharî za'ra wa'wa, ñhisi na. Tane nherê, ai'ahâ na te aima 're ab'manharî aba mono ô di. Crisipu norî ma si, wa tô â dawabzuri hã tâma 'manharî zahuré, Da'izuhu me. Âne wa, wa tô 'Re ñhâimana u'âsi mono âma 're ñwata u'âsi. Taha wa, a norî wa'wa hã ñhisi na â dawabzuri hã te aima 're ñ'manharî za'ra wa'aba mono na, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ô di za. ¹⁶ Âne na wa tô duré ñsima po're puru, Esitépanasili ma zama, â dawabzuri te ñ'manharîzém na hã. Duré ñsôrôwa âma ñsiré 're ñhâimana za'ra mono norî ma zama, wa tô tâma 'manharî za'ra ñsiré. Âma ñpo're pu'u za'ra ô di oto, ni'wam norî âma hã, â dawabzuri te tâma ñ'manharî za'ra zém na hã. Ta norî ma si, wa tô 'manharî za'ra. ¹⁷ Â dawabzuri hã te dama 're ab'manharî mono da, te te datême ñzatôri ô di, Cristu hã. Îwasu'uwê si te dama 're wasu'u mono da, ma tô datême ñzatô. Taha wa, ti'ai âma danhimirowaihu'u na da te dama 're îroti za'ra mono nei ô di wa hã, te dama 're îrowasu'u mono zé hã. Ti'ai âma danhimirowaihu'u na Cristu te dama 're wasu'u mono 'wa'âhã, wedepo'o nhonhi'râmi na dazada idâ'âzé wasu'u hã te aré wapu na dama 're hâimana. Tane 'wa'âhã, Cristuhu wasu'uwê hã marî dai ô di aré, da te âma 're saze za'ra mono wa, 'Re ñhâimana u'âsi mono te te âma 're îda'anho'reptui mono da hã.

'Re ñhâimana u'âsi mono waihu'u pese na rowasu'u

¹⁸ 'Re ñhâimana u'âsi mono, za te te ñ'uprosi za'ra norî hã, wedepo'o nhonhi'râmi na Cristuhu dâ'âzé wasu'u na te te âma 're rosa'rata upa za'ra, sima, taré newa. Wa norî si uburé 'Re ñhâimana u'âsi mono te te 're îwa'anho'reptui mono norî si, wa tô wa te 're waihu'u za'ra, Cristuhu dâ'âzé hã ñpire na hã. Taha wasu'u hã, 'Re ñhâimana u'âsi mono waihu'u pe, te wasu'u. Taha si waihu'u pese uptabi di, te te 're îda'anho'reptui mono da hã, Cristu hã dazada idâ'âzé zarina. ¹⁹ Âne duréihã 'Re ñhâimana u'âsi mono mreme na Îsadowa wasu'u wa nhimi'ui'ére hã:

"Ni'wam norî hã ñnhimirowaihu'u pese na te 're pawaptob za'ra mono ô nherê, tin-himirowaihu'u pese na 'rãwi 're si'madâ'â ze za'ra mono wamhã, wa za ñsimirowaihu'u pese zé hã te tiwî 're a'uprosi, ta norî wî, ti'ab ré danhimirosa'rata waihu'u pese na 're îdahâimana za'ra mono zé hã marî dai ô na 'rãwi da te dasina 're îwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã oto."

Âne na hã duréihã 'Re ñhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére, te wasu'u.

²⁰ Ti'ai âma danhimirowaihu'u pe hã, tarére 'Re ñhâimana u'âsi mono ma hã. 'Re ñhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma îrob'ui'ére zarina, dama rowahutu'wa norî nhimirowaihu'u pe hã tarére duré, tâma hã. Duré danhimiroti waihu'u pese na, 'rãwi da te dasima âma 're îroti nhípese za'ra mono zé hã tarére tâma hã. Uburé danhimirowaihu'u pese na dahâimanazé hã wapure di tâma hã, 'Re ñhâimana u'âsi mono waihu'u pese ma hã. Âne, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pese na te te dama 're ñ'ab'manharî mono zéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni.

²¹ Tinhimirosa'rata waihu'u pese na ma tô 'Re ñhâimana u'âsi mono hã sima pisutu, dasi'uihã na danhimirosa'rata waihu'u pese na 'rãwi da te 're waihu'u za'ra mono tô da, 'Re ñhâimana u'âsi mono hã. Zezusi hã dazada idâ'âzé wasu'u hã, wa te dama 're îwasu'u za'ra mono hã taré newa te dasima da te âma 're rosa'rata upai u'âsi za'ra. Tane nherê, 'Re ñhâimana u'âsi mono, ma tô sima pisutu, taha wasu'u na si te te 're anho'reptui mono da, te te sina 're ñ'umnhasi za'ra mono norî hã. ²² Zudezu norî hã marî dama ñ'manharî waihu'u ô hã, 'Re ñhâimana u'âsi mono te te 're ñ'ab'manharî mono zéb zô si, te 're sôpré. Duré zudezu ô norî hã uburé marî te te 're îwaihu'u pese za'ra mono zéb da si, te sima te te 're wê u'âsi za'ra. ²³ Tane nherê, wa norî hã Cristu, wedepo'o nhonhi'râmi na dazada idâ'âzé wasu'u si, wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra. Tane nherê, ma tô taha wasu'uwê hã zudezu norî hã te te siwi 're wê'ô za'ra. Zudezu ô norî zama ma tô duré te te sima âma 're rosa'rata upai u'âsi za'ra, taré newa, marî da ñhâimana ô newa, îwasu'uwê hã. ²⁴ Ni'wam norî si ma tô 'Re ñhâimana u'âsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, tinhib'a'uwê da, ni'wam norî hã zudezu, duré ni'wam norî hã zudezu'ô. Ta norî si te Cristuhu dâ'âzé wasu'u, te te 're wapari za'ra. Tawamhã

ãne hã, e marĩ te tãma wasu'u za'ra, Cristu, wedepo'o nnonhi'rãmi na ãdã'ãzé wasu'u hã. Danhipai u 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pe, te tãma wasu'u za'ra. Duré ãsimiroti wẽ uptabi, te tãma wasu'u za'ra. ²⁵ 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti si, danhipai u ãwẽ uptabi hã tã. Duré danhipai u waihu'u pese uptabi di.

²⁶ ãsisãnawã norĩ, ma'ãpẽ asina aipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tinhã'auwẽ da, te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, 're aihãimana' rata za'ra wa'aba mono zẽm na. Ai'umro wa'aba na si ma tã asirẽ norĩ ma, asimirosa'rata waihu'u pese na si, arẽ 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tã asima aipire na arẽ 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tã dama ãpire norĩ 'ra na 're aihãimana za'ra wa'aba mo arẽ. Ai'ahã wa'aba na ma tã dama aiwapu na dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo. ²⁷ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã dama hãimana nhimiza'rese'õ na, ãsazei'õ'wa norĩ te te ãma 're ãrosa'rata za'ra mono norĩ hã ta norĩ si ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ si 're nomro mono da. E marĩ da, ma tã ta norĩ si te te sima 're pisutu za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. ãsazei'õ'wa norĩ hã simirosa'rata waihu'u pese newa 're ãsi'madã'ã ze za'ra mono norĩ hã, oto sisẽm na 're hãimana za'ra mono da. Duré ãsazei'õ'wa norĩ ma ãwapu za'ra hã, ma tã durẽ te te 're pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ 're nomro mono da. ãsazei'õ'wa norĩ ma, ãpire za'ra hã oto sisẽm na 're hãimana za'ra mono da, ma tã dama ãwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ 're nomro mono da. ²⁸ ãsazei'õ'wa norĩ ma 're ãhãimana wapu za'ra mono norĩ hã ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ si 're nomro mono da, ãsazei'õ'wa norĩ te te siwi 're ãwẽ'õ pese za'ra mono norĩ hã. ãsazei'õ'wa norĩ ma, pire na 're ãhãimana za'ra mono zẽ hã te te tiwi 're a'uprosi mono da, ma tã dama ãwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ si oto 're nomro mono da. ²⁹ E marĩ da, ma tã ãne hã te te dama 're ab'manharĩ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Ni'wam norĩ hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na 'rãwi ãsõ'a, sina 're wata tã za'ra mono da, ma tã ãne te te dama 're ab'manharĩ, durẽ dama pire wẽ te, 'rãwi dama sina 're wata tã za'ra mono da. ³⁰ 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzẽb zarina si, te oto Cristu Zezusihi ãma 're anomro aba mo. Cristuhu ãma si oto 're anomro aba mono wa, te tinhimirowaihu ãwẽ hã te te aima 're waihu'u u'ãsi za'ra wa'wa. Cristuhu dã'ãzẽm na si, ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'awẽsãmri, wawasẽdẽ hã te te oto wa'ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina. Taha zarina si, ma tã durẽ te te 're wa'apisutu, ãsib'a'uwẽ si oto tãma 're wahãimana wẽ za'ra mono da. Taha zarina si, ma tã durẽ wawasẽtẽ hawi wa'anho'reptu, sitẽme te te 're wa'awaiubi mono da. ³¹ Taha wa, wa norĩ hã ãsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wato sina 're ãwahãimana za'ra mono zẽm na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, Wanhib'apito nhimipawaptobzẽm na si, wa za tã dama 're wasiwasu'u wẽ za'ra, wato sina 're ãwahãimana za'ra mono na hã. Durẽihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u wa hã ma tã ãne na ãma rob'ui'éré:

“Ni'wam norĩ hã to sina oto 're hãimana za'ra mono wamhã, Wanhib'apito te te 're ãpawaptob za'ra mono zẽm na si, te za tã dama 're siwasu'u wẽ za'ra, to sina oto 're ãhãimana za'ra mono zẽm na hã.”

Ãne durẽihã ãbaihã na ãma rob'ui'éré hã.

2

Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na dazada ãdã'ãzé wasu'u

¹ ãsisãnawã norĩ, ma'ãpẽ ããma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wa hã atẽme ãma ãmorĩ aba wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã arẽ dama ãwaihu'u'õ hã, wa tã te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. E tawamhã ãnreme wapari ze na, 're ãwapari za'ra wa'aba mono da si, wa tã te ãsi'ãma 're rosa'rata, ãnhimiroti wẽ wa, ããma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da. Mare di. E ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ãroti za'ra mono ne, wa tã te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Tanei õ di, ãnhimirowasu'u hã. ² Ai'rata 're ãnhãma aba mono rẽ, wa tã ãsima pisutu pese, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ si te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Danho'reptui'wa da, Zezusi te te ãpisudu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na dazada ãdã'ãzé wasu'u si. ³ Atẽme ãma ãmorĩ aba wamhã, ãpẽ'ẽ 'remhã ãnhib'uware di. Taha wa, wa tã ãpahi te, rẽrẽ, ãnhimiromhuri na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, te ãma 're ãuwaimrami mono zẽm na hã te 're wanhi'riti mono õ'umnhasite. ⁴ Zezusihi wasu'uwẽ, te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ãroti za'ra mono ne, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di, ãma 're ãzaze za'ra wa'aba mono da hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã tiwaihu'u pese na te te 're ãaipawaptob za'ra wa'aba mono na si, ma tã sena na 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo, Zezusihi wasu'uwẽ hã. ⁵ Taha wa, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese zarina, Zezusi hã Danho'reptui'wa na 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're ãaipawaptob za'ra wa'aba mono zẽb zarina si, ma tã ãma 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo.

'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese na rowasu'u

⁶ Ti'ai âma Îsazei'ô'wa norî nhimirowaihu'u zarina, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ô di. Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u na si, wa tô Îsazei'wa norî ma, te tâma 're rowasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani te te tâma 're îwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, prédub sina âma 're ihâimana za'ra mono norî ma hâ. Â hâ roti hâ ti'ai âma Îsazei'ô'wa norî nhimiroti nei ô di. Daro mono bâ dama roti'wa norî nhimiroti nei ô di. Ta norî nhimiroti nhiptetezê hâ daro mono bâ te za tiwi 're si'utôri' za'ra. ⁷ E 'wa îwaihu'u pese nhimiroti, te dama 're îwasu'u mono hâ bété. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hâ aré dama îwaihu'u'ô si, wa wa hâ te dama 're wasu'u u'âsi, îwaihu'u pese zarina îsimiroti wê uptabi si. Ta hâ ma tô aré dawî udâ, da te 're waihu'u za'ra mono tô da a'â, îsimiroti wê wasu'u hâ. Tane nherê, te te aropoto mono ô ré, ma tô te te sima 're wa'apisutu siro, îwaihu'u pese siré si oto 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowê uptabi na. ⁸ Tiwaihu'u pese zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowaihu'uwê uptabi hâ te te waihu'u za'ra ô di, ti'ai âma dama roti'wa norî hâ Îsazei'ô'wa norî hâ. Te te waihu'u za'ra 'wa'âhâ, Wanhîb'apito, danhipai u'waihu'u pe hâ te te siwi wîri ô di aré, wedepo'o nhonhi'râmi na hâ. ⁹ Tane nherê, ta norî hâ te te waihu'u za'ra ô di tô. Duréihâ 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hâ ma tô âne na âma rob'ui'ére siro:

“‘Re ihâimana u'âsi mono zawi pese 'wa norî ma, îwê hâ te te tâma 're î'apisutu mono zé hâ, te te tâma âma 're î'a'uaimrami mono zéb da hâ, dasi'uihâ na datômo na da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono ô di. Duré dapo're na da te 're wapari waihu'u za'ra mono ô di. Duré dapê'ê na dasi'uihâ na da te dasina 're waihu'u za'ra mono ô di, da te dasina âma 're î'uaimrami za'ra mono zéb da hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono, îwê hâ tinhîb'a'uwê norî ma, te te 're î'apisutu mono hâ.”

Âne duréihâ îwasu'u na âma rob'ui'ére, îbaihâ na hâ.

¹⁰ Wama si, ma tô tinhimiroti hâ dama îwaihu'u'ô hâ te te wama 're awaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ. Tipê'êzani na si ma tô te te wama 're awaihu'u tô. 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani ma si, waihu'u pese di tô, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te wama 're î'awaihu'u mono zéb da hâ. E marî wa. Uburé marî hâ tâma waihu'u pese wa, Îpê'êzani ma hâ. 'Re ihâimana u'âsi mono, uburé te te sima 're î'aroti mono zé hâ dama îwaihu'u'ô hâ, tâma waihu'u pese di. Uburé marî na 're ihâimana mono zém na zama, tâma waihu'u pese di, Îpê'êzani ma hâ. ¹¹ Ni'wa hâ 'râwi tipê'ê na tihâimanazém na, te te sima 're î'awaihu'u mono zé hâ, e 'wa hâ te za îmana'râmi hawim nherê, tiwi waihu'u. Î'upana nherê, da te tiwi waihu'u ô di za, ihâimanazé hâ. Marî na 'râwi sima îrosa'rata'wai ma si, waihu'u pese di, 're ihâimana mono zé hâ. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hâ Îpê'êzani ma si, waihu'u pese di. Taha wi hâ, ni'wa te te duré waihu'u ô di. ¹² Îsazei'ô'wa norî nhimirosa'rata zarina, oto 're wahâimana za'ra mono ô di, wa norî hâ. 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani ré si, wa oto 're wahâimana za'ra, hâiwa hawi te te wei watême Îsatôri' ré si. Îwê hâ te te wama 're î'anhomri mono na, wa te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô Tipê'êzani hâ wei watême satôri' za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ.

¹³ Taha wa, wa norî hâ ti'ai âma danhimirowaihu'u pese zarina, wa te oto dama 're rowasu'u za'ra mono ô di. 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani te te wama 're î'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te dama 're rowasu'u za'ra. Îpê'ê 're, Îpê'êzani tâma 're ihâimana za'ra mono norî ma si, wa îsimiroti wê hâ wa te tâma 're wasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé wasu'uwê na hâ. ¹⁴ 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani te te wama 're î'aroti mono zé hâ, te Îsazei'ô'wa norî hâ te te siwi 're wê'ô pese za'ra, taré newa, duré 'râwi si'uihâ na rosa'rada hâ te te âma waihu'u pese za'ra ô wa, ta norî hâ. 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani, Îpê'ê 're, tâma 're hâimana za'ra mono ô nherê, te te âma 're waihu'u za'ra mono ô di tô. 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani na si, te za da te âma 're waihu'u za'ra. ¹⁵ 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani, Îpê'ê 're, tâma 're ihâimana za'ra mono norî si, te oto te te 're waihu'u za'ra, uburé te te tâma 're îroti za'ra mono zéb zarina, niha oto 're ihâimana za'ra mono zéb da hâ. Taha wa, Îsazei'ô'wa norî hâ te te oto 're wawaihu'u za'ra mono ô di, aimawi 're wahâimana za'ra mono wa oto. ¹⁶ Duréihâ 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hâ ma tô âhâ wasu'u na âma rob'ui'ére siro, âne na hâ:

“E 'wa hâ, Wanhîb'apito nhimirosa'rada hâ te te tiwi îwaihu'u da bâ bété. E 'wa hâ te te duré tâma îroti da bâ.”

Âne duréihâ âhâ wasu'u na âma îrob'ui'ére hâ, Wanhîb'apito nhimirosa'rada, dasi'uihâ na da te tiwi 're îwaihu'u za'ra mono ô zém na hâ. Tane nherê, wa tô wa norî hâ Cristuhu nhimirosa'rada hâ waihu'u pese za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani, wapê'ê 're, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, te te wama 're î'awaihu'u mono zém na hâ.

3

Paru hā Aporuhu me, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, te te 're ĩromhuri zahuré mono zé wasu'u

¹ Īsisānawā norī, 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani, ĩpē'ē 're, tāma 're ihāimana za'ra mono norī ma si, wa Zezusihi wasu'uwē si, wama ĩpire uptabi si, te tāma 're wasu'u za'ra, dama ĩsa'rese'ō hā. Tane nherē, ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, āne na te aima 're rowasu'u waihu'u za'ra wa'aba mono ō di. E marī wa. Īsazei'ō'wa norī 're ihāimana za'ra mono ne, zahadu 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, duré ai'utē hā marī te te 're ĩsa'rese za'ra mono ō ne, Zezusihi wasu'uwē hā 're wapari za'ra wa'aba mono nherē, asima 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono ō wa. ² Ai'utē hā tsai uptabi na 're saihuri waihu'u mono ō wa, te za tina hāiwa'u si te te 're wapsōmri za'ra. Īna hā ĩsai uptabi hā te te tāma 're sōmri waihu'u za'ra mono ō di. Tane, wa tō wa hā roti ĩwapure na si te aima 're roti za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwē na hā, zahadu aima pibui prā za'ra wa'aba wa, 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hā. Āhāna hā bété. Zahadu tō aima waihu'u pese za'ra wa'aba ō di. ³ E marī wa. Īsazei'ō'wa norī 're ihāimana za'ra mono zéb zarina, zahadu 're anomro aba mono wa. Taha wa, te zahadu 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo, marī na. Te duré 're asisada'ābā u'āsi za'ra wa'aba mo.

Āne na 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā, e marī te aima wasu'u za'ra wa'wa. Cristu hā 're saze za'ra wa'aba mono ō ré, aiwaseté na 're aihāimana za'ra wa'aba mono zé, zahadu 're ĩrēme waihu'u za'ra wa'aba mono ō zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, ĩsazei'ō'wa norī 're ihāimana za'ra mono zém ne hā. ⁴ Ni'wam norī me asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, te āne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norī hā Paruhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madā'ā za'ra." Duré ni'wam norī hā te āne 're siwasu'u za'ra: "Wa norī hā Aporuhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madā'ā za'ra." Āne na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, e marī te wasu'u. Tō ĩsazei'ō'wa norī 're ihāimana za'ra mono zém na, zahadu 're aihāimana waseté za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

⁵ Tazahā, āhā zarina si te za wa'āma 're ĩrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo. Wa norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono ma si, wa te 're ĩromhuri mono, wa 're wahāimana. Īwasu'uwē na, wa te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te oto asina 're ĩ'umhāsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hā. Ta hā te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa wa te tāma 're romhuri pese. Taha da si, wa wa norī hā 're wahāimana. ⁶ Wa hā Paru, buru na da te dasima 're robdī'i za'ra mono ō ré, da te 're ĩrobzuri mono ne, wa tō dawana te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, Cristuhu wasu'uwē na hā. Duré, da te 're robzuri mono pari, da te oto 're ĩrobdī'i za'ra mono ne, ma tō Aporu hā ĩza'u hā te te aima āma 're rowasu'u wē za'ra wa'wa. Tane nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono si waihu'u pese di, te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā, āma 're aihāimana prédub za'ra wa'aba mono da, Zezusihi si asina 're umhāsi u'āsi za'ra wa'aba mono da. Buru na hā 'Re ihāimana u'āsi mono waihu'u pese na si, dama 're ĩro'wanhipré za'ra mono ne, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono si te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, āma 're aihāimana prédub za'ra wa'aba mono da. ⁷ Taha wa, robzuri'wa norī ne, ĩwasu'uwē na te te dama 're ĩrowasu'u 'rata za'ra mono norī hā, pire na 're hāimana za'ra mono ō di. Duré robdī'i'wa norī ne, daza'u te te dama āma 're ĩrowasu'u za'ra mono norī hā, duré dama pire na 're hāimana za'ra mono ō di. 'Re ihāimana u'āsi mono si, te pire uptabi na 're hāimana u'āsi, taha si te te 're da'apawapto wē mono wa, Zezusihi ne dahāimana prédup sina, oto 're ĩdahāimana za'ra mono zéb da hā. ⁸⁻⁹ Robzuri'wa norī hā robdī'i'wa norī me, tāma 're ĩro'wanhipré za'ra mono da si, te aiwa simisutu te te 're romhuri za'ra. Tane duré, wa hā ĩwasu'uwē na te aima 're rowasu'u 'rata za'ra wa'aba mono wamhā, duré Aporu hā ĩza'u te te aima āma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, aiwa wa tō wa zahuré, wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, ĩwasu'uwē hā 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. 'Re ihāimana u'āsi mono ma si, wa wa zahuré, wa te tāma 're romhuri, aiwa. Taha wa, wa te tāma 're ĩromhuri mono zéb zarina, te za 'Re ihāimana u'āsi mono hā wapawa'ā, ĩwē uptabi na.

Duré daburu hā, e 'wa te hā. E āma ĩromhuri'wa norī te hā, buru hā. Mare di. Misire ĩtede'wa na te 're hāimana, buru tede'wa hā. Tane duré, a norī wa'wa hā ĩnhib'a'uwē, 're anomro aba mono ō di. Duré Aporuhu nhīb'a'uwē, 're anomro aba mono ō di. Mare di. 'Re ihāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē si, te oto 're aihāimana za'ra wa'aba mo.

Āne wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'ri na. 'Ri hā 'ri'wa norī tei ō di. 'Ri tede'wa te, 'ri hā. Tane, a norī wa'wa hā wanhib'a'uwē, 're anomro aba mono ō di, ĩwasu'uwē na, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē. E marī wa. 'Re ihāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē si, oto 're anomro aba mono wa. ¹⁰ 'Ri na romhuri'wa norī hā 'ri na'rata uimrehēne, te za siwi 'manha, sipese na. Tane duré wa hā, ĩnhimiromhuri wē na, wa tō sāna'rata, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na hā, Cristuhu wasu'uwē na, 'Re ihāimana u'āsi mono, tiwaihu'u pese na te te oto 're ĩpawapto mono zéb zarina. Duré 'ri na'rada hā da te dasiwi 'manharī pari, ihāiba amo norī hā ĩsisiwi te te oto siwi ĩ'ri ne, tane te

duré ni'wam nori hã te te aima âma 're rowasu'u za'ra wa'wa, ĩza'u hã. 'Ri na'rata 'manhari nhiswi, da te dasiwi 'ri wamhã, pibui pese na te za dasiwi 'ri ni, mari ĩwê na si. Tane ni'wam nori hã Cristuhu wasu'uwê na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, pibui pese na te za oto te te dama âma 're rowasu'u za'ra, ĩ'waibaba si. ¹¹ 'Ri'wa nori hã, 'ri na'rada te te siwi 'manhari wamhã, misire ĩwê uptabi si te za tã siwi 'manha. Tane duré, misire ĩwasu'uwê hã te 're hãimana, dawane te aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono hã, tã õ hã Zezu Cristuhu wasu'uwê hã. ĩwasu'u aimawi hã 're 'mai hãimana mono õ di, da te âma 're saze za'ra mono wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te âma 're ĩda'anho'reptui mono zéb da hã. ¹²⁻¹³ Ni'wam nori hã, 'ri na'rata 'manhari nhiswi te te siwi 'ri wamhã, átê mari hã unhamo ro'o na 're ĩsi'unhama mono õ na si, te za siwi 'ri, ĩwa'âbã za'êtê na, êtê'ubuzi pré oru na, duré êtê'ubuzi'a prata na, duré êtê waipo na. Átê ĩhãiba amo nori hã te za mari ĩwa'âbã syryre na si siwi 'ri, unhamo wa ĩro'o pese na si, wede na hã, duré du na hã, duré amnho teihi na hã. Tawamhã nimahã na 'ri hã ro'o nherê, si'unhama õ wamhã, te za waihu'u za'ra ni, mari ĩwê na si 'ri'wa nori hã te te siwi ĩ'manhari na hã. Tazahã si'unhama wamhã, te za mari ĩwê prá na si te te siwi ĩ'manhari na waihu'u za'ra ni. Tane te ni'wam nori hã Cristuhu wasu'uwê na, ĩ'waibaba si te te dama 're rowasu'u za'ra. Duré ni'wam nori hã senai'õ na te te dama âma 're roti za'ra. Tawamhã niwapsi te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã pibu za'ra, Zezusihi wasu'u na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã, pé tã sena zõ. Za da'âma ĩsipo'ozéb âma, te za pibu za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra, sena na Cristuhu wasu'uwê na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono nori hã, duré senai'õ na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono nori zama. ¹⁴ 'Ri'wa nori hã mari ĩwê na si te te siwi 'ri wa, unhamo ro'o na zata õ wamhã, 'ri tede'wa hã te za waihu'u, tiwi ĩzata õ na hã, tãma 're ĩsab u'âsi mono na hã. Taha zarina, te za 'ri'wa nori ma, mari ĩwê hã tãma sãmri za'ra, ĩwa'rãmi. Tane duré, ni'wam nori hã ĩwasu'uwê na tã sena na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zém na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, te te waihu'u za'ra wamhã, tawapsi te za ĩwê hã tãma sãmri za'ra ĩwa'rãmi, za da'âma ĩsipo'ozéb âma hã. ¹⁵ Duré 'ri'wa nori hã mari ĩwê prá na si te te siwi 'ri wa, unhamo ro'o na zata wamhã, 'ri tede'wa nhoprubzê hã te te sina uwaimrami za'ra õ di za, 'ri'wa nori hã. Te za simini za'ra, 'ri tede'wa nhoprubzê hã. Tane duré, ni'wam nori hã taré âma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwê na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ĩwê hã te te tãma 're sãmri za'ra mono õ di za ĩwa'rãmihã, za da'âma ĩsipo'ozéb âma hã. Ta nori hã te za tã simini za'ra. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhoprubzê hã za te te simini za'ra nherê, tane nherê, te za tã sõ'reptu za'ra, ropipa hawi.

Átê ni'wa hã 'ri para sãmra ré, te za ĩsõrõwa hã ĩré âro. Tawamhã átê unhamo ro'o za'êtê 'rowi nherê, te za watobro rob u, sisõ'reptu da. Tawamhã aré dá'ã da nherê, te za 'rãwi sisõ'reptu. Tane, ni'wam nori hã taré âma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwê na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono nori hã, ropipa u si'aba'rê da nherê, te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã sõ'reptu za'ra, Cristuhu zazei'wa 're hãimana za'ra mono wa. Tinhoprubzê hã za te te tãma sãmri za'ra dai õ nherê, te za tã ta nori hã sõ'reptu za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. ¹⁶ Duréihã 'Re ĩhãimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb 're, ma tã õ hã dama 're hãimana, 'ri ĩwê uptabi wa. Tane te oto aipê'ê 're, ai'âma 're sõrõwa za'ra wa'wa. ĩpê'ezani hã te oto aipê'ê 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'wa. E âne hã 'rãwi asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bétê. ¹⁷ 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã tite da si, ma tã sima pisutu, ti'ai âma ĩsõrõwa 're, 'ri 're wa'wa hã siwaprosi âma 're hãimana mono da, wê uptabi na. Tane ma tã duré da nori wa'wa hã aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwê si oto 're anomro aba mono da, taha âma si 're aihãimana wê u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ni'wam nori hã apã te te 're aiwaseté za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te za ta nori hã te te 're a'uprosi.

¹⁸ A nori wa'wa hã aihãimanazé senai'õ na, taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam nori hã asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherê, te rosa'rada hã te te si'âma 're upa za'ra, waihu'u pese newa, ti'ai âma ĩsazei'õ'wa nori nhimirowaihu'u pese si te te 're waihu'u za'ra mono nherê, te te sima 're ĩ'ruiwaparĩ za'ra mono hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti ĩwê uptabi hã ta nori hã te te 're waihu'u za'ra mono õ nherê, te 'rãwi waihu'u pese newa, te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra, asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono nori hã. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti ĩwê uptabi zõ si, te za asima 're asõpré u'âsi aba mo, asimiza'rese sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. ĩsazei'õ'wa nori hã asimiza'rese âna 're aihãimana za'ra wa'aba mono newa, te za te ai'âma 're rosa'rata upa za'ra wa'wa. Tane nherê, te za tã 're aihãimana wê za'ra wa'aba mo, asimiza'rese sina. ¹⁹ Ti'ai âma ĩsazei'õ'wa nori hã tinhimirowaihu hã te te sima 're ĩ'ruiwaparĩ u'âsi za'ra mono hã, tarére 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma hã. Duréihã ma tã âne na ni'wa hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono âma rob'ui'ére siro, ĩbahã na hã:

“‘Re ĩhãimana u'âsi mono hã te ĩsazei'õ'wa nori nhimirowaihu'u na 're ĩhãimana za'ra mono nori ma, te te tãma 're rob'manhari za'ra, tinhimirowaihu'u pese na, 'rãwi 're sisimini

za'ra mono da.”

²⁰ Apito Dawi hã ma tã duré âne na âma rob'ui'ére siro, duréihã:

“Înhib'apito ma si, 'Re îhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ti'ai âma Îsazei'ô'wa norî nhimirowaihu hã marî da, îhâimana ô na hã. Tarére tâma hã, Îsazei'ô'wa norî nhimirowaihu hã.”

Âne duréihã apito Dawihi nhimi'ui'ére, 'Re îhâimana u'âsi mono wasu'u na hã. ²¹⁻²² Ni'wam norî hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã te sina 're wata za'ra mono sina, te te sima 're nharî za'ra, âne: “Paruhu nhimiroti si, wa za wa norî hã wa te 're 'madâ'â za'ra, uburé rowahutu'wa norî nhimiroti nhipai u, wê uptabi wa.” Ni'wam norî hã te duré âne te te sima 're nharî za'ra: “Wa norî hã Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra, uburé rowahutu'wa norî nhimiroti nhipai u, wê uptabi wa, wama hã.” Âne na 'râwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. Wa hã Paru, duré Aporu, duré Pedru, duré uburé wasiré rowahutu'wa norî zama, simisutu wa wasiré wa te aima 're romhuri za'ra wa'wa, Zezusi hã 're Îsazei pese za'ra wa'aba mono da si. Uburé marî hã ti'ai âma 're îhâimana za'ra mono hã, te aima 're hâimana za'ra wa'wa. Aihâiba ré ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa, Zezusi hã âma si 're anomro aba mono zéb da hã. 'Re atâ'â za'ra wa'aba mono zé hã, te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa. Âhâna uburé marî hã ai'âma 're îromhâimana za'ra wa'aba mono zé hã, te aima 're hâimana za'ra wa'wa, za ai'âma 're îromhâimana za'ra wa'aba mono zéb zama, 'Re îhâimana u'âsi mono te te aima 're îpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina, Zezusi hã si 're sazei pese za'ra wa'aba mono da. Âne te uburé marî hã aima 're hâimana za'ra wa'wa, Îsazei'wa norî ma hã. ²³ Duré a norî wa'wa hã te Cristuhu ma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono, Îsib'a'uwê na hã. Taha hã, 'Re îhâimana u'âsi mono te te pisutu wa, ma tã wêi mo ti'ai u, Danho'reptu'wa da hã. Taha wa, Cristuhu nhib'a'uwê na si, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono. Wanhîb'a'uwê na, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ô di za.

4

Paru hã, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na dama Îsiwasu'uzé wasu'u

¹ Wa hã Paru, duré Aporu, duré ni'wam norî me, wa Cristuhu ma si, wa te 're romhuri za'ra. Îwasu'uwê hã dama îwaihu'u'ô hã, î'uiwaibaba si, wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, ma tã wapisutu za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Taha na si, wanhimîromhurizé hã. Taha wa, te za âne na si wa'âma 're îrosa'rata za'ra wa'aba mono. ² Ni'wa hã Îsibro, da te tâma 're 'madâ'â mono da, te te sima da'maipisutu wamhã, e niha îhâimanazé hã za, tâma îrob'madâ'â wa da hã. Îsib'apito ma, tâma umnhasi na, te za te te tâma 're rob'madâ'â wê, te te wêsâmri da. ³ Wa hã bété. 'Re îhâimana u'âsi mono ma, î'umnhasi na, wa tã te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwê na hã. Tane nherê, a norî wa'wa hã î'umnhasi na Îwasu'uwê na te dama 're îrowasu'u mono na asiwi'iwaihu'u aba zéb zarina, asiwi'iwêsâmri aba zô, Îsina 're înhimnhasi mono ô di. Mare di. Duré ni'wam norî hã te te siwi'âma îwaihu'u za'ra zô, Îsina 're înhimnhasi mono ô di. Îzama, 're Îsi'umnhasi mono na, Îwasu'uwê hã te dama 're Îwasu'u mono na hã 'râwi Îsi'uihã na Îsiwaihu'u da hã, mare di. ⁴ Âhâna hã, 'Re îhâimana u'âsi mono wi, te âma î'upazém na hã marî ô di, înhimîrosarata 'remhã oto. E taha zarina, tâma î'umnhasi sina, Îwasu'uwê te dama 're Îwasu'u mono zé, te wasu'u. Mare di. Wanhîb'apito si te za îwaihu'u, tâma î'umnhasi na hã, duré tâma î'umnhasi ô na hã. ⁵ Taha wa, bâta na, Wanhîb'apito uburé za te te îda'awaihu'uzé wana, asiwi'iwaihu'u aba zarina, asiwi'iwê'ô za'ra wa'aba da, asima î'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, Wanhîb'apito apã wêi morî ô ré hã. Ni'wam norî zama asiwi'iwaihu'u aba zéb zarina, asiwi'iwê'ô za'ra wa'aba da, asima âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, bâta na Wanhîb'apito za da'âma Îsipo'ozé wana. Taha si te za dawî a'upsibi nhamra oto sô'awi, uburé dapê'ê 're, 'râwi da te dasima 're îrosa'rata za'ra mono zé hã. Marî hã barana, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, da te 're î'uiwê za'ra mono ne, te za Wanhîb'apito hã sô'awi oto dawî a'upsibi nhamra, uburé marî hã da te 're 'manharî za'ra mono da, da te dasima 're îwê za'ra mono zém na, danhimîrosarada hã. Tawapsi te za 'Re îhâimana u'âsi mono hã wasu'u wê za'ra ni'wam norî hã, ti'ab ré tihâimana wê zém na te te tâma âma 're uwaîmrami za'ra mono wa, te te 're î'awaihu'u mono zéb zarina.

⁶ Îsisânawã norî, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, wa tã âne na aima Îsiwasu'u za'ra wa'wa îhâimanazém na hã, Aporuhu hâimanazém na zama. 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tã âne na aima roti za'ra wa'wa, wasiré rowahutu'wa norî hã tisiré norî nhimiroti nhipai u, wê uptabi newa, ta norî niwî 're aihâimana za'ra wa'aba mono wê te, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tã da. ⁷ E asiré norî nhipai u 're aihâimana pire za'ra wa'aba mono bâ, te bété âne na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono. E marî te aré aima 're hâimana za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono ô 'wa'âhã. Marî îwê hã aima

're hâimana za'ra wa'aba mono ò di aré. Uburé ìwê hâ 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhoprubzéb si, te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa. E marí wa, te bété asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, uburé marí ìwê hâ aima 're Ìhâimana za'ra wa'aba mono hâ, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhoprubzéb ò newa, aihawim na aima 're wairébé aba mono newa.

⁸ A norí wa'wa hâ, 'Re Ìhâimana u'âsi mono, Tipê'êzani na rowê te te aima 're Ìpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi sô 're Ìrowaptâ'â za'ra wa'aba mono ò na, te 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, dasa hâ da te 're huri mono wa, da te 're Ìmahâpârî pese za'ra mono ne. E âne bâ, te 'râwi asi'âma 're Ìrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. Danhibro pese wa, marí zô dawi 're Ìrowaptâ'â za'ra mono ò ne, te asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re Ìhâimana u'âsi mono, Tipê'êzani na rowê te te aima 're Ìpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono ò newa. Ti'ai âma danhib'apito norí hâ tinhib'a'uwê norí ma, pire na 're Ìhâimana za'ra mono ne, te asiré Ìsazei'wa norí ma aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, wa norí hâ 'Re Ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norí hâ danhib'apito norí ne wapire na 're wahâimana za'ra mono ò nherê. E âne hâ Ì'uwaibaba hâ. Wê di tó. Tane hâ aima wê za'ra wa'aba ze te bâ, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono, aipire na Ìsazei'wa norí ma âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Niha hâ 'wa'âhâ, wa aré wa norí zama wapire na asiré 're wahâimana za'ra wa'wa, uburé Ìsazei'wa norí ma hâ. ⁹ Wa norí hâ Zesusihi zadawa wasu'u'wa na dama 're Ìwahâimana za'ra mono hâ, Ìsazei'wa norí ma, wawapure na damana wawi taré 're Ìwahâimana za'ra mono da si, ma tó te te 're wa'apisutu. Wa hâ âne na wa tó rosa'rata na hâ Ìsina waihu'u. Ni'wam norí hâ marí te te 're Ìmanharí wasété za'ra mono zéb zarina, te za da te dasima âma 're roti za'ra, dasisô'a da te 're simroi mono wa, âma 're dawa'ê za'ra mono da. Tane duré, wa norí hâ sô'awi wa te dama 're sadawa wasu'u'wa za'ra mono da, ma tó 'Re Ìhâimana u'âsi mono hâ te te 're wa'apisutu, da te dasiwi 're wawê'ò za'ra mono wa, uburé dasisô'a wa'âma 're dawa'ê za'ra mono da nherê, duré hâiwa âma 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norí nho'a zama. ¹⁰ Cristuhu wasu'uwê na si, wa te dama 're rowasu'u'wa za'ra mono wa, te Ìsazei'ò'wa norí hâ wanhimiza'rese'ò na 're Ìwahâimana za'ra mono na te te wa'âma 're rosa'rata upa za'ra. E a norí wa'wa hâ, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti, wanhipai u aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te âne hâ 'râwi asimirosa'rada hâ asi'âma 're Ìmanharí za'ra wa'aba mo, Cristuhu âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na. Duré wa norí hâ Ìsazei'ò'wa norí ma, wawapure na 're Ìwahâimana za'ra mono na, te ta norí hâ te te wa'âma 're rosa'rata za'ra. E a norí wa'aba si, tâma aipire za'ra wa'aba bâ, te bété 'râwi âne na asi'âma 're Ìrosa'rata za'ra wa'aba mo. Duré wa norí hâ dama wawapure na 're Ìwahâimana za'ra mono na, da te wa'âma 're rosa'rata za'ra mono wa, da te dasiwi 're wawazéb za'ra mono ò di. Âté a norí wa'aba si, da te 're aiwazé pese za'ra wa'aba mono na, te 'râwi asi'âma 're Ìrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. E âne hâ Ì'uwaibaba. ¹¹ Wa norí hâ bété, Ìwasu'uwê na si, wa te dama 're Ìrowasu'u'wa za'ra mono norí hâ. E niha âhâna wahâimana za'ra zé hâ. Nimomo 're wanomro mono wanhâ, wa za tó mra hâ wa te 're sépata za'ra, rubu zama. Wa'uzâ hâ'ratore ré si, wa za tó 're wanomro. Te za duré da te 're wahâ za'ra, danhib'rata na, da te 're Ìwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Daro mono bâ 're wanomro mono ré, 're Ìwanhimi'wara mono zéb da, da te wama 're pisutu za'ra mono ò di za. Hâiwi si, wa za 're wanomro u'âsi. ¹² Wahâimanazéb da hâ, wawasutu nherê, wa wanhib'rata na wa te 're romhuri pese za'ra. Duré da te wa'âma 're wasété za'ra mono nherê, wa da'âma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, ìwê hâ te te dama 're anhomri mono da. Duré da te wama 're rob'manharí wasété za'ra mono nherê, wa wanhiptete na ôhò âma si 're wahâimana za'ra, asa wa te dama âma 're wa'râmi za'ra mono âna. ¹³ Duré da te dasima 're wawasutu wasété za'ra mono nherê, wa wamreme wê na si, wa te dama âma 're wa'râmi za'ra, wawaimri na. Duré, ropru hâ da te dasiwi 're Ìsa'wari za'ra mono ne, te da te dasiwi 're wawê'ò pese za'ra. Âne 're Ìwahâimana za'ra mono zé hâ, âhâna hâ.

¹⁴ E âne na te aima Ìroti za'ra wa'aba zé ma, asiséb za'ra wa'aba da, wa tó âne na aima âma rob'ui'ére za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai ò di. Taré Ìnhimiroti hâ waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa âne na aima âma rob'ui'ére za'ra wa'wa, Ìra ne oto Ìma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, Ìma asawi uptabi za'ra wa'aba wa. ¹⁵ Âté da'ahâ na te oto da te aima 're roti u'âsi za'ra wa'wa, Zesusihi nhimiroti wê na hâ, taha na si âma 're anomro wê wa'aba mono da. Da'ra hâ da te dasisô 're Ìmadâ'â pese za'ra mono ne, te ta norí hâ te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, Zesuzi hâ 're rême za'ra wa'aba mono tó da. Tane nherê, Ìsiwaprosi wa aimama uptabi aba ne, aima 're Ìhâimana za'ra wa'wa. Ìwasu'uwê na te aima 're Ìrowasu'u'wa za'ra wa'aba mono zéb zarina, Cristu Zesuzi hâ 're saze za'ra wa'aba mono wa, wa oto aimama uptabi aba ne, 're Ìhâimana, da'ra hâ damama nhimirohmuri hawi, dama 're Ìpoto za'ra mono ne. ¹⁶ Taha zarina, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Cristuhu nhirâ zarina 're Ìmorí wê ne, oto 're anomro wê wa'aba mono da, aima âma 're Ìsisanho za'ra wa'aba mono

zéb zarina. ¹⁷ Taha da, wa tō Timotiu hā atēme satōrī za'ra wa'wa, te te āma 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Ta hā ī'ra ne, oto īma 're hāimana mono wa, īma sawi uptabi di duré. Ta hā te Wanhib'apito si te te 're 'madâ'â pese, tiwi sipi'rai āna. Ta hā atēme wisi aba wapsi, te za Cristu Zezusihi āma si 're īhāimana mono zém na āma aipo're pu'u za'ra wa'wa, daro mono bā īsazei'wa norī hā 're īsi'rā'ōtō mono norī ma, te 're īroti mono zém na zama.

¹⁸ Ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na, īnhpai u te te 're īwaihu'u pese za'ra mono na, ma tō 'rāwi 're si'madâ'â pire za'ra, asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā. Taha wa, ta norī ma īpahi za'ra newa, ma tō īāma rosa'rata za'ra, atēme wa'aba, za āma īmorī su'u ō na hā. Taha zarina, ma tō duré 'rāwi sina 're wata za'ra. ¹⁹⁻²⁰ Tane nherē, Wanhib'apito te te īma pisutu wamhā, wa za tō āma atēme īmorī su'u za'ra wa'wa, romhutu na. Ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē 're nomro mono wamhā, timreme nhipse na Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono ō di za, da te 're wapari ze za'ra mono da. 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani, tiwaihu'u pese na te te 're īpawaptob za'ra mono zém na si, te za te te 're dapawaptob za'ra, da te āma 're saze za'ra mono da. Taha zarina si, te za āma 're hāimana wē u'āsi za'ra, ta norī hā.

Taha wa, āma atēme īmorī za'ra wa'aba wamhā, wa za īsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, aiwaihu'u pese na 'rāwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono norī hā. 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani, tiwaihu'u pese na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, sena na 're īdapawaptob za'ra wa'aba mono na, wa za duré īsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, sena na āma 're īdapawaptob za'ra wa'aba mono ō na zama. Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, aiwaihu'u pese na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zép si, te waihu'u tō da, wa za āma atēme īmorī za'ra wa'wa, sena na 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, 're aihāimana za'ra wa'aba mono na si, 'rāwi te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, īsi'uihā na. ²¹ Āne, wa tō aima āma roti za'ra wa'wa. Tawamhā, e ma hā te za asima īwē za'ra wa'wa. Atēme āma īmorī aba wamhā, e da'ra, da te 're īhā za'ra mono ne, wa za īmreme na aihā za'ra wa'wa, īnhimiroti hā 're wapari za'ra wa'aba mono ō 'ru te. Āté wa za tō aihā za'ra wa'wa, aihāimanazém na 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō wamhā. E īhāimanazém na atāma na wa za aima īhāimana za'ra wa'wa, īnhimizawi pese zéb zarina, īnhimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono wē te. Ma'āpé, 'rāwi oto asi'uihā na asima pisutu za'ra wa'aba, niha 're anomro aba mono zéb da hā.

5

Aibā hā īsazei'wa norī wazari, 're īmaiāimana wasété mono zé wasu'u

¹ Airom hawimhā, wa tō aiwasu'u wasédé hā wapari za'ra wa'wa, ni'wa hā asiré wa'aba nherē, pi'ō na hāimana wasété na 're īhāimana mono na hā. Ta hā ma tō, u, timama mro hā ti'ā. Taha wa, te oto siré 're hāimana zahuré. Āne hā wasété uptabi di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā. īsazei'ō'wa norī hā 're hāimana wasété uptabi za'ra mono nherē, ta norī ma zama, wē za'ra ō di, āne hā. Tane nherē, te asiré īsazei'wa hā dame 're 'maiāimana wasété, aibā hā. Āne hā wasété uptabi di. ² 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā aima īwaihu'u pese za'ra wa'aba na, 'rāwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherē, e mari'wa, asiwi wē'ō za'ra wa'aba ō di bété, asō'a za'ra wa'aba, aibā tina waptém na īsipsaihuri hā. Aibā hāimana wasété zarina, aiwi īrobzei'ō za'ra wa'aba na, te aré asiwaihu'u za'ra wa'wa, asiré īsazei'wa 're hāimana mono wa. Taha zarina, te aré tiwi īrosawi za'ra wa'wa, rowahutu u asiré 're hāimana aba mono tō da oto. E āne hā tiwi sizāri za'ra wa'aba ō di bété. ³⁻⁵ Wa hā ai'rata īnhamra aba ō nherē, wa tō romhā hawim nherē, te āma 're rosa'rata u'āsi, aibā 're īhāimana wasété mono āma hā. Tane nherē, ai'rata īnhamra za'ra wa'aba ne, wa za aima āma roti za'ra wa'wa. Āne wa tō waihu'u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para. Taha wa, te za misi bātā na asi'rā'ōtō 'wa, aibā zada. Tawamhā asiré sébré aba wamhā, īnhimirosa'rata zarina, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, te za aibā īwasédé hā asiwi īsa'rēi wa'wa a'ā asisiti, Satanasihī ma, ta hā te te tāma 're rob'manharī wasété mono wa, robzei'ō te te sina waihu'u da, tiwasédé hā te te oto rēme pese da, tihāimana wasété na īsiwaihu'uzém na hā. Āne da, te za asiwi īsa'rēi wa'wa a'ā, Satanasihī ma, Wanhib'apito hā nimahā bātā na apā wei norī wapsi, te te sō'reptu da.

⁶ Aiwaihu'u pese na 'rāwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hā, e wē di. Wē ō di. Āne, wa za aima āma romnhimire'é za'ra wa'wa, asina īwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. Ī'u'ētē wapuzé hā syryre na te za da te āma 're wazari za'ra, īdupptobzéb da hā, Ī'u'ēne hā. Syry na da te āma 're wazari za'ra mono nherē, sa'ētē di za oto, Ī'u'ēne hā. Tane duré, aibā hā tiwasédé te te 're ī'manharī mono hā misi nherē, te za asiré īsazei'wa norī hā āma 're hāimana wasété za'ra, te te āma 're sasōmri za'ra mono wa, īwasété na hā. E āne hā zahadu aima pibui pā za'ra wa'aba di bété. ⁷⁻⁸ Āne, wa za duré aima āma romnhimire'é za'ra wa'wa. 'Re īhāimana u'āsi mono, zudezu norī hi'rata norī hā Ezitu hawi te te īsō'reptu za'ra zém na, 're sipo're pu'u za'ra mono da, tisa te te 're huri mono wamhā, te za Ī'u'ētē wapuzé hā rob u te te 're

sa'ra a'á, 'ri mono bâ, 'ri para 're Isimi'wara mono hã. Taha zarina, te za 't'u'etê dupto'i'ô na si tisa hã te te 're huri, Pascowa na dato nhisizém na hã. Tane duré, a nori' wa'wa hã te za aiwasédé hã oto 're írême pese za'ra wa'aba mo, 're aipoto téb za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 't'u'etê wapuzé hã rob u da te dasisiti 're Isani za'ra mono ne.

Zudezu nori' hã, Pascowa na tisa te te 're huri mono wamhã, 'thi'rata nori' ma, 'Re Ihâimana u'âsi mono, tinhimihâzé te te tâma 'lba' za'ra zém na, âma 're sipo' re pu'u za'ra mono wamhã, te za âma 're toi u'âsi za'ra. Tane ma tô duré Cristu hã wazada dârâ, wawasédé hã te te wama 're 'l'apari mono da hã, 'Re Ihâimana u'âsi mono hã. Taha wa, zudezu nori' hã Pascowa na tito te te 're 'l'manharî za'ra mono ne, wa za oto wa nori' zama 're watoi u'âsi za'ra, Cristuhu âma si oto 're wanomro mono wa. Zudezu nori' hã 't'u'etê wapuzém na tisa te te 're huri mono ô di, Pascowa na tito te te 're 'l'manharî za'ra mono wamhã. 't'u'etê dupto'i'ô na si, te tisa hã te te 're huri. Tane, wa nori' hã wasiré 'Isazei'wa nori' hã, wa za wahâimanazéb 'rada 'lwasédé hã wa te 're rême pese za'ra. Wawasédé hã oto wa te 're 'l'manharî za'ra mono âna, wa za 're wahâimana wê u'âsi za'ra, wanhimirosa'rada hã sena na si, duré wahâimanazé sena na si.

⁹ Âne wana ré, 'nhimi'ui'ére na, wa tô aré aima roti pese za'ra wa'wa, aibâ nori, pi'ô na tiwasédé te te 're 'l'manharî za'ra mono nori' âma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tô da, duré pi'ô nori, aibâ na tiwasédé te te 're 'l'manharî za'ra mono nori' âma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tô da. ¹⁰ Âne na te aima roti za'ra wa'aba wamhã, 'Isazei'ô'wa nori' âma, te aima roti za'ra wa'aba ô di, dahâiba na dawasédé, da te 're 'l'manharî za'ra mono nori' âma hã. 'Re simari' ahâ za'ra mono da, danhibrom na te te 're 'l'ida'ruiwapari za'ra mono nori' âma, te aima roti za'ra wa'aba ô di, duré danhibrom na dawi 're 'l'sipsaihuri za'ra mono nori' âma, duré 'Re Ihâimana u'âsi mono upana romhâiba 'l'manharî âma 're 'l'wata za'ra mono nori' âma. Ta nori' nhiti 're aihâimana za'ra wa'aba mono tô da, te aima roti za'ra wa'aba ô di, 'Isazei'ô'wa nori' nhiti. Mare di. Uburé 'Isazei'ô'wa nori' nhiti 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono ô di tô. ¹¹ Âne si, wa tô aima roti za'ra wa'wa, ni'wam nori' hã Zesusihî zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherê, 're hâimana wasété za'ra mono wamhã, ta nori' hâimanazém na âma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tô da. Âté 'Isazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherê, te pi'ô'i hâiba na tiwasédé te te 're 'l'manharî za'ra, aibâ wamhã. Duré pi'ô'i wamhã, âté aibâ hâiba na te tiwasédé te te 're 'l'manharî za'ra. Duré âté 're simari' ahâ za'ra mono da si, te danhibrom na te te 're da'ruiwapari za'ra. Duré âté 'Re Ihâimana u'âsi mono upana, te romhâiba 'l'manharî âma si 're wata za'ra. Duré âté dawasédé hã taré te te da'âma 're 'l'sa'ra mono na, te ta nori' hã te te dama 're rowasu'u wasété za'ra. Âté âzézei'wa te duré 're hâimana za'ra. Âté danhibrom na te duré dawi 're 'l'sipsaihuri za'ra. Âne hã ni'wam nori' hã zahadu 'l'ihâimana wasété na 're hâimana u'âsi za'ra mono nherê, asiré 'Isazei'wa na aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, 'l'hâimanazém na âma 're asapa'a za'ra wa'aba mono ô di za. Duré nimahâ bâta na 'l'siré 're 'l'asaihuri aba mono da hã, mare di za.

¹²⁻¹³ Wa nori' hã wasiré 'Isazei'wa nori' hã, 'Isazei'ô'wa nori' hâimanazé, wa te wasiwi 're waihu'u za'ra mono wa, wa te wasiwi 're 'l'wê'ô za'ra mono da hã, 'râwi' re wasipisutu za'ra mono ô di za. Mare di. 'Re Ihâimana u'âsi mono si, te za Zesusihî zazei'ô'wa nori' hã te te 're awaihu'u, te te siwi 're 'l'awê'ô mono da hã. E tawamhã, ni'wam nori' hã rowahutu u asiré 're asir'â'ô'tô aba mono nherê, marî 'lwasédé hã te te 're 'l'manharî za'ra mono zéb zarina, asiwi 're wê'ô za'ra wa'aba mono ô di za. Te za tô asiwi 're 'l'wê'ô za'ra wa'aba mo, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duréihâ 'Re Ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âne na âma rob'ui'ére, 'l'ibaihã na hã:

"Ni'wam nori' hã 're nomro wasété mono wamhã, te za oto asisiti tâma 're 'l'rob'ru za'ra wa'aba mo, asiré wa'aba 're hâimana za'ra mono tô da."

Âne duréihâ âma rob'ui'ére hã.

6

'Isazei'wa nori' hã sisada 're 'l'ihâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wa hã asiré 'Isazei'wa nherê, marî hã te te aiwi 're 'l'mai'manharî wasété aba mono wa, sada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e 'Isazei'ô'wa nori' u, te za 're 'l'simroi wa'aba mo, marî te te aiwi 're 'l'manharî wasété aba mono zém na, tâma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, dama rowairébé'wa nori' ma. Mare di. 'l'uwaibaba ô di. 'Re Ihâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê u si, te za 're 'l'simroi wa'aba mo, ta nori' si te te 're waihu'u za'ra mono da, marî hã te te aiwi 're 'l'manharî wasété aba mono zém na hã, tâma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da.

² Apto'oré si, da'âma 'l'sipo'ozéb âma, wa nori' hã 'Re Ihâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê nori' hã, Cristuhu siré, wa za wapire na dama rowairébé za'ra ni, 're 'l'idahâimana wasété za'ra mono zém na hã. Oro âne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba za. Âne hã Cristuhu siré, wapire na za wa te dama rowairébé za'ra wamhã, e tawamhã ti'ab ré, marîre hã asiré 'Isazei'wa nori' wi 're 'l'mai'manharî wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhã,

e aima waihu'u pese za'ra wa'aba ò di bété, i'uwaibaba tô sena asima âma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hâ, marî asiwi 're i'mai'manharî wasété aba mono zém na hâ. Âne hâ tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, âma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hâ. ³ Duréihâ 'Re ihâimana u'âsi mono ma, hâiwa âma romhuri'wa norî hâ tiwi îsipizari za'ra hâ, wa za duré wapire na tâma rowairébé za'ra ni îsiré, za da'âma îsipo'ozéb âma hâ. E âne hâ zahadu aima pibui prâ za'ra wa'aba di bété. Taha wa, ti'ab ré, marî wa, wasisada 're wahâimana za'ra mono wamhâ, wa za wawaimri wa te wasima 're rowaihu'u za'ra, apâ wama 're rowé za'ra mono da. Âne wamhâ, wa za tô wa te wasina âma 're uwaimrami za'ra, wasima. ⁴ Taha wa, marî hâ asiré îsazei'wai wi 're 'mai'manharî wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhâ, e marî wa, te îsazei'ô'wa norî u 're asisimroi wa'aba mo, ta norî si aiwasété na te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da hâ, ta norî hâ asiré îsazei'wa na 're hâimana za'ra mono ò nheré, dawasété na dawaihu'u'wa norî hâ. ⁵ Inhimiroti ma, aséb za'ra wa'aba da nheré, wa âne na aima rowaihu'u za'ra wa'wa. E asiré îsazei'wa, 're 'mai'hâimana mono â bâ bété, aiwasété na aiwaihu'u aba 'wa da hâ. ⁶ E âne hâ i'uwaibaba bâ, te asiré îsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nheré, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mo, îsazei'ô'wa norî u si 're asisimroi wa'aba mono da, ta norî si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, aiwasété aba na. E âne hâ i'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hâ.

⁷ Âne zarina, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, dama rowairébé'wa norî u, 're asisimroi wa'aba mono wamhâ, îsazei'wai hâimanazém na asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ò di za. Ni'wam norî hâ asiré îsazei'wa nheré, te te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono wamhâ, tâma âma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono âna, te za tô òne haré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norî hâ asibrom na aiwi 're sipsaihuri za'ra wa'aba mono wamhâ, tâma âma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono ò di za duré. Tawapsi, te za asina âma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo, îsazei'wai hâimanazém na hâ. ⁸ Tane nheré, a norî wa'wa hâ asiré îsazei'wa nheré, dawasété na dawaihu'u'wai u, 're asisimroi wa'aba mono wa, te tô asima 're i'rob'manharî wasété za'ra wa'aba mo, 'râwi. Taha wa, te duré asima 're asimiza'repese za'ra wa'aba mo 'râwi, âne na hâ, asiré îsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nheré. ⁹⁻¹⁰ Tiwasété si te te 're i'manharî u'âsi za'ra mono norî hâ, ta norî hâ 'Re ihâimana u'âsi mono, da'âma 're îsib'a'uwé mono zé hâ te te dame sina 're uwaimrami za'ra mono ò di za. E âne hâ, zahadu waihu'u za'ra wa'aba ò di bété. Âne na hâ taré 'râwi asima 're asadawa nhîpese za'ra wa'aba mono ò di za. Dahâiba na dawasédé te te 're i'manharî za'ra mono norî hâ, ta norî hâ 'Re ihâimana u'âsi mono, da'âma 're îsib'a'uwé mono zém na, dame 're hâimana za'ra mono ò di za, duré 'Re ihâimana u'âsi mono upana, romhâiba 'manharî âma 're iwata za'ra mono norî hâ, duré damro na dawî 're îsimisaihuri za'ra mono norî hâ, duré aibâ si'uiwa na 're îsiwasété za'ra mono norî hâ, duré danhibrom na dawî 're îsipsaihuri za'ra mono norî hâ, duré danhibrom na te te 're îda'ruiwaparî za'ra mono norî hâ, duré âzézei'wa 're ihâimana za'ra mono norî hâ, duré te te da'âma 're îwasété za'ra mono norî hâ, duré danhibrob zô dapârî'wa norî hâ. Ta norî hâ dasiré 're hâimana za'ra mono ò di za, 'Re ihâimana u'âsi mono, da'âma 're îsib'a'uwé mono zéb âma hâ. ¹¹ Âne na si, ma tô ni'wam norî hâ aré 're aihâimana wasété u'âsi za'ra wa'aba mo, 're saze za'ra wa'aba mono ò ré hâ. Tane nheré, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ Zesusihi dá'âzém na, ma tô oto te te 're ai'upsô za'ra wa'wa, aiwasété hawî. Ma tô duré te te 're aipisutu za'ra wa'wa, îsib'a'uwé si oto âma 're anomro wé wa'aba mono da. Aiwasédé hâ te te oto ai'âma 're i'ab'madâ'â aba mono ò zéb zarina, ma tô duré te te 're aiwêsâmri za'ra wa'wa, Wanhîb'apito Zezu Cristuhu zadawa para, 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani nhîmpawaptobzém na hâ.

Dahâiba na 're îdasîwasété za'ra mono zé wasu'u

¹² Ni'wam norî hâ asiré îsazei'wa 're ihâimana za'ra mono norî hâ te âne te te sima 're nharî za'ra: "Marî hâ wa te 're 'manharî za'ra mono tô da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wawî 're awé'ô mono ò nheré, wa norî zama, wa te wasiwi 're wé'ô za'ra mono ò di za, wa te 're 'manharî za'ra mono tô da. Wa za tô wa te 're 'manharî za'ra, wa te wasima 're iwé za'ra mono zéb uwaibaba." Âne na te ni'wam norî hâ te te sima 're nharî za'ra. Tane tô. Ta hâ wé di. Tane nheré, marî hâ te 're hâimana za'ra, iwé prâ hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wawî 're i'awé'ô mono ò hâ. Tane nheré, taha si, wa te 're 'manharî za'ra mono ò di za. Duré wa hâ marî hâ te 're 'manharî mono tô da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'wi 're awé'ô mono ò nheré, âté taha zô si, wa za îsima te 're rob'ruiwaparî u'âsi. Âne tô da, taha zarina 're ihâimana mono ò di za. ¹³ Ni'wam norî hâ te duré âne na te te sima 're nharî za'ra: "Wasa hâ wadub 'reb da si, te wama 're hâimana za'ra. Duré wadu hâ wasai ubumrozéb da si, te wama 're hâimana za'ra. Tane, te duré wahâiba hâ misi wama 're hâimana za'ra wahâiba mono bâ, uburé marî hâ siwa'ru wa te âma 're i'manharî za'ra mono zéb da hâ." Âne te ni'wam norî hâ 'râwi te te si'âma 're rosa'rata wasété za'ra, tihâiba na hâ. Tane nheré, dasa hâ duré dadu

hã niwapsi te ze 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uprosi uburé. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, dawasédé, da te âma 're 'manharî za'ra mono ô di. Tane nherê, aihâiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aihâiba aimawi hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ô di. Wanhîb'apito ma, wa te âma 're ìromhuri pese za'ra mono zéb da si, te wahâiba hã wama 're hâimana za'ra. Taha si te wahâiba hã te te wama 're ab'madâ'â pese, Wanhîb'apito hã. ¹⁴ Wanhîb'apito hã dâ'â uptabi nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìhâiwa'utu ne, te za wa'ahâiwa'utu, tiwaih'u'u pese na. Taha wa, te wahâiba hã pire na wama 're hâimana za'ra oto, taré hã ô wa.

¹⁵ A norî wa'wa hã aihâiba mono bâ, te oto Cristuhu nhîb'a'uwê si 're anomro aba mo. Taha siré si, te oto 'râwi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E âne hã 'râwi asina waih'u'u za'ra wa'aba â bâ bété. E tawamhã, Cristuhu nhîb'a'uwê oto 're wanomro mono nherê, wa za pi'ô'i wasété hâiba hã wa te wasina 're tob za'ra. Mare di. ¹⁶ Duré aibã hã pi'ô'i wasété hâiba hã te te sina hâiba to wamhã, ìhâiba hã misi ne oto, maparane ìhâiba nherê. E âne hã zahadu aima waih'u'u za'ra wa'aba ô di bété. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô âne na ìmreme na âma rob'ui'ééré, pi'ô'i wasu'u na hã:

“Aibã hã pi'ô'i me siré 're simi'wara mono wamhã, ìhâiba hã misi ne oto, maparane ìhâiba nherê. Misi tô oto ìhâiba zahuré hã.”

Âne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré, ìbaihã na hã. ¹⁷ Tane nherê, ni'wam norî hã Wanhîb'apito te te sina 're hâiba tob za'ra mono wamhã, 'râwi te za ìsiré 're hâimana za'ra, ìpê'ê 're.

¹⁸ Taha wa, ma'âpé, dahâiba na dawasédé, da te 're ì'manharî za'ra mono wi, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono. Dawasédé aimawi hã da te 're 'manharî za'ra mono wamhã, âma 're dasihâiba wasété za'ra mono ô di. Aibã norî hã pi'ô na tiwasédé te te 're 'manharî za'ra mono wapsi, te za âma 're sihâiba wasété za'ra. Duré, pi'ô norî hã aibã na tiwasédé te te 're 'manharî za'ra mono wapsi, te za duré ta norî hã âma 're sihâiba wasété za'ra aiwa. ¹⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'ézani si, te oto aipê'ê 're ai'âma 're sôrôwa za'ra wa'wa. Aipê'ê 're, te oto aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô te te aima 're sômri za'ra wa'wa. Taha wa, aihâiba za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba ô di oto. 'Re ìhâimana u'âsi mono te si, te aihâiba hã 're hâimana za'ra wa'wa oto. E âne hã zahadu asina waih'u'u za'ra wa'aba ô di bété. ²⁰ E marî wa, aihâiba hã ate za'ra wa'aba ô di oto. 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô aiwa'âbã za'ra wa'wa, Cristuhu dâ'ázém na. Taha wa, uburé marî hã aihâiba na tâma 're ì'manharî wê za'ra wa'aba mono zém na, te za âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma hã.

7

Dasina damrozém na rowasu'u

¹ Rob'ui'ééré na we asiwi ìzadanharî za'ra wa'aba zém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E aibã norî hã 're mro za'ra mono ô nherê, tâma 're rowê za'ra mono di za. Até tane nherê, tâma 're rowê za'ra mono di za tô. ² Tane nherê, aibã norî hã mro âna 're hâimana za'ra mono nherê, pi'ô na tiwasédé te te 're ì'manharî za'ra mono zé hã, ahâ uptabi di duré. Pi'ô norî hã mro âna 're hâimana za'ra mono nherê, aibã na tiwasédé te te 're ì'manharî za'ra mono zé hã, ahâ uptabi di duré. Taha wa, aibã norî hã te za tô 're mro za'ra, timro me si 're hâimana za'ra mono da. Âne hã wê uptabi di, pi'ô aimawi na tiwasédé te te 're 'manharî za'ra mono tô da. Duré pi'ô norî hã te za tô 're mro za'ra aibã na, timro me si 're hâimana za'ra mono da, ta norî zama, aibã aimawi na tiwasédé te te 're 'manharî za'ra mono tô da. ³ Aibã norî hã pi'ô na oto 're mro za'ra mono wamhã, timro wi, tihâiba hã te te 're sawi za'ra mono ô di za oto. Duré pi'ô norî hã aibã na oto 're mro za'ra mono wamhã, duré timro wi tihâiba hã te te 're sawi za'ra mono ô di za oto. ⁴ Pi'ô norî hã 're mro za'ra mono wamhã, ìhâiba hã ìtei ô di oto. Ìmro te hã oto, ìhâiba hã. Tane duré aibã norî hã 're mro za'ra mono wamhã, ìtei ô di oto, ìhâiba hã. Ìmro te hã oto, âne hã aiwa. ⁵ Taha wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî, aimro wi aihâiba hã 're sawi za'ra wa'aba mono ô di za oto. Até nimahã bâtã na si te za âma 're asisaze za'ra wa'aba mo, aimro ma, aihâiba hã a'â 're sômri za'ra wa'aba mono tô da, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si, a'â 're asisômri za'ra wa'aba mono da, tâma 're aimreme zusi aba mono zéb da si. Âne wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono pari, aihâiba hã aimro wi 're sawi za'ra wa'aba mono âna, te za tô aihâiba na apã asima âma 're atob za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã aihâiba na 'râwi nherê, aimro ô ne, asiwi 're 'manharî za'ra wa'aba mono tô da, asina 're asiptete za'ra wa'aba mono ô wa, Satanasi hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono tô da.

⁶ A norî wa'wa hã uburé asina 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aima 'ru za'ra wa'aba ô di. Asi'uihã na asima 're ìwê za'ra wa'aba mono zém na si, 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aiwi wê'ô za'ra wa'aba ô di. ⁷ Tane nherê, wa hã ìmro ô na 're ìhâimana mono zéb

zarina, aimro āna 're aihāimana za'ra wa'aba mono zéb da hā, ĩma wē di aré. Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā aiwa te te dama 're apisutu mono ō di, dahāiba mono hā, niha 're ĩdahāimana za'ra mono zéb da hā. Dasisarina si 're ĩdahāimana za'ra mono ō na hā, taha si te za te te dama 're apisutu, damro ré 're dahāimana za'ra mono da, duré damro āna 're ĩdahāimana za'ra mono da hā.

⁸ Aimro āna 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, pi'ōi mrotō norī ma zama. Ōne haré, 're aihāimana za'ra wa'aba mono da hā, wē di, wa hā ĩmro ō na 're ĩhāimana mono ne. Āne hā ĩma wē uptabi di. ⁹ Tane nherē, dahāiba na dawasété wi 're ĩdanhiptete za'ra mono ō si, wē ō di. Taha wa, aihāiba na aiwasété wi, asina 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono ō wamhā, te za tō asina 're aimro za'ra wa'aba mo, asisō 're rowasutu zahu za'ra wa'aba mono tō da oto.

¹⁰ Aimro ré, 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Tane nherē, ĩsi'uihā na ĩnhimirosa'rata na te aima roti za'ra wa'aba ō di za. Wanhīb'apito nhimiroti na si, wa za aima roti za'ra wa'wa, āne na hā: Pi'ō norī hā timro te te 're rēme za'ra mono ō di za. ¹¹ Tane nherē, áté pi'ō norī hā te za timro hā te te 're rēme za'ra. Āne hā te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, aibā aimawī na 're mro zahu za'ra mono ō di za. Timro 'rata u si, te za apā 're sipizari za'ra. Āne na te te āma 're sahu ze za'ra mono ō wamhā, mro āna te za tō 're hāimana u'āsi za'ra. Duré aibā norī hā timro te te 're rēme za'ra mono ō di za, āne hā tō aiwa.

¹² A norī wa'wa hā 're saze za'ra wa'aba mono ō ré, asina 're aimro za'ra wa'aba mono norī ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Wanhīb'apito hā ti'ab ré, āne na te te dama 're roti mono ō nherē, tane nherē, wa za aima āma roti za'ra wa'wa, āne: Aibā norī hā ĩsazei'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, ĩmro hā ĩsazei'ō'wa na tāma 're hāimana za'ra mono wamhā, duré pi'ō hā timro siré 're hāimana u'āsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhā, āne wamhā, aibā norī hā timro hā te te 're rēme za'ra mono ō di za. ¹³ Duré pi'ō norī hā ĩsazei'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, ĩmro hā ĩsazei'ō'wa na tāma 're hāimana za'ra mono wamhā, duré aibā hā timro siré 're hāimana u'āsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhā, āne wamhā, pi'ō norī hā timro hā te te 're rēme za'ra mono ō di za duré. ¹⁴ Duré aibā norī hā ĩsazei'ō'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, ĩmro hā ĩsazei'wa na tāma 're hāimana za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā pi'ō norī ma, rowē te te tāma 're ĩpisutu za'ra mono zéb u'ābā, te za tō duré aibā norī ma, te te tāma 're pisutu za'ra rowē hā, ĩmro hā, ĩmro hāiba u'ābā, ĩsazei'ō'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, aibā norī hā. Duré pi'ō norī hā ĩsazei'ō'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, ĩmro hā ĩsazei'wa na tāma 're hāimana za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā aibā norī ma, rowē te te tāma 're ĩpisutu za'ra mono zéb u'ābā, te za tō duré pi'ō norī ma, te te tāma 're pisutu za'ra rowē hā, ĩmro hāiba u'ābā, ĩsazei'ō'wa na 're hāimana za'ra mono nherē, pi'ō norī hā. Ānei ō 'wa'āhā, te aré ĩ'ra norī hā ĩsazei'ō'wa norī 'ra ne, 're hāimana za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā. Tazahā ĩmama norī hāiba u'ābā, te za tō rowē si te te tāma 're apisutu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. ¹⁵⁻¹⁶ Duré, ni'wam norī hā ĩsazei'ō'wa 're hāimana za'ra mono wamhā, timro hā ĩsazei'wa te te 're rēme za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhā, ĩmro hā te te tiwi 're rosawi za'ra mono ō di za, ĩsazei'wa si'uiwa sima 're hāimana za'ra mono ō wa. Si'uihā na te za tō 're wairébé, ĩsazei'ō'wa hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō te te sima 're aiwē za'ra wa'wa, robze sina āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, aimro hā ĩsazei'ō'wa aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono wamhā, te za tō tāma 're ĩwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tō 're airēme za'ra wa'aba mono da.

Pi'ō norī, ĩsazei'wa 're anomro aba mono wamhā, duré aimro hā Wanhīb'apito te te 're saze za'ra mono ō nherē, e te za te te 're saze za'ra, nimahā bātā na hā, Cristu hā. Āté te za tō te te 're saze za'ra. Āté te 're saze za'ra mono ō di za. Āne hā aima waihu'u za'ra wa'aba ō di. Duré aibā norī, ĩsazei'wa 're anomro aba mono wamhā, aimro hā te te 're saze za'ra mono ō nherē, e te za te te 're saze za'ra, nimahā bātā na hā. Āne hā aima waihu'u za'ra wa'aba ō di duré. Taha wa, aimro hā ĩsazei'ō'wa na aima 're hāimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono wamhā, ĩhāimanazéb zarina, te za tō tāma 're ĩwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tō 're airēme za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ Wanhīb'apito hā te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za oto 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhib'a'uwē da, te te sima 're apisutu za'ra wa'aba mono ō ré, niha 're ĩ'aihāimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're aiwairébé aba mono zém na, 're asi'madā'ā za'ra wa'aba mono ō di za, zudezu na, duré zudezu'ō na. Ōne haré te za oto 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. Āne na si, wa tō wa hā te dama 're aroti u'āsi, daro mono bā ĩsazei'wa norī hā siré 're ĩsi'rā'ōtō u'āsi mono norī ma hā. ¹⁸ Ni'wam norī hā sihāiwata nhihāri ré, 're hāimana za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhib'a'uwē da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhā, e taha zarina te

za ta norĩ hã 're si'madã'ã ze za'ra, tinhihãiwata nhĩhãrizé hã te te sima 're pari za'ra mono da, apã sihãiwata nhĩhãri õ ré, 're ñomro mono ne, 're hãimana za'ra mono da. Mare di. ãne na hã 're si'madã'ã za'ra mono õ di za. Ôhõ haré te za tõ 're nomro. Duré ni'wam norĩ hã sihãiwata nhĩhãri õ nherê, 'Re ñhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina, te za ta norĩ hã 're sisihãiwata nhĩhãri za'ra. Mare di. 'Re sisihãiwata nhĩhãri za'ra mono õ di za. Ôhõ haré te za tõ oto 're nomro, ta norĩ hã.¹⁹ Danhihãiwata nhĩhãri ré si 're ñdahãimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ di, 'Re ñhãimana u'ãsi mono ma hã. Duré danhihãiwata nhĩhãri õ nherê, 're ñdahãimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ di, 'Re ñhãimana u'ãsi mono ma hã, ãne hã tõ aiwa. ãne si tãma ñpire hã, 're ñdahãimana za'ra mono zéb da hã. 'Re ñhãimana u'ãsi mono nhimiroti, da te 're 'madã'ã pese za'ra mono sina 're ñdanomro wê mono zép si, tãma ñpire hã. ²⁰ 'Re ñhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, e niha 're ñaihãimana za'ra wa'aba mono zé hã za. Ône haré te za tõ aihãimanazém na 're aihãimana za'ra wa'aba mo, dapoto mono bã da te 're aiwamri za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aipire na dama 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aiwapu na dama 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb zarina. ²¹⁻²² Ai'uipra'wa norĩ ma, aipawa'ãbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, 'Re ñhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te oto sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, aipawa'ãbã ãna 're ñromhuri za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihãitã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Tane nherê, áté nimahã bãtã na si te za tõ oto te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, aipawa'ãbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono tõ da oto. ãne zarina si, te za oto 'rãwi 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo, tiwi 're aiwairébé aba mono da, romhuri hawi, asi'uihã na oto asima 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Ai'uipra'wa norĩ ma, aipawa'ãbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma oto 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto robzei u'ãsi na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Da te 're ñ'uipra za'ra mono norĩ, wa'ãbã ãna te te oto dama 're romhuri za'ra mono tõ da, da te tãma 're ñpisutu za'ra mono ne, ma tõ Cristu hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, aiwasété u'ãsi 're anomro aba mono tõ da, aiwasédé hã oto 're rême pese za'ra wa'aba mono da. Tane duré asi'uihã na asima 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto Cristuhu nhĩb'a'uwê si 're anomro aba mo. Taha zarina si, te oto ñsimiroti hã 're ñ'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, da te 're ñ'uipra za'ra mono norĩ hã tinhib'apito nhimiroti si te te 're ñ'madã'ã pese za'ra mono ne. ²³ Tidã'ãzém na ma tõ Cristu hã aiwa'ãbã za'ra wa'wa, aiwasété u'ãsi 're anomro aba mono tõ da oto. Taha wa, ñsazei'õ'wa norĩ ma, 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di za oto. ²⁴ ñsisãnawã norĩ, 'Re ñhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, õne haré aihãimanazéb u'ãsi za'ra wa'aba na si, te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'Re ñhãimana u'ãsi mono ãma si.

Mro ãna 're ñhãimana za'ra mono zé wasu'u

²⁵ Rob'ui'ére na we asiwi ñzadanhãri za'ra wa'aba zém na, wa za duré ãma aima roti za'ra wa'wa, mro ãna zahadu 're ñhãimana za'ra mono norĩ na hã. Wanhib'apito hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ãne na te te dama ãma 're roti mono õ nherê, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hã tinhoprubzéb zarina, ma tõ te te 're ñpawapto, dama'ñ'umnhosizéb zarina, ñsimiroti zarina si, te dama ãma 're roti mono da. Taha zarina, wa za tõ oto aima ãma roti za'ra wa'wa. ²⁶ ãhãna Zezusihĩ zazei'wa oto 're wanomro mono wa, te da te wama 're rob'manhãri wasété za'ra, wa te 're robzépata za'ra mono da. Taha wa, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, aimro ré 're aihãimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha haré asima 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, duré aimro õ nherê, 're aihãimana za'ra wa'aba mono wamhã, õne haré 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. ²⁷ Aibã norĩ, aimro ré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, asima 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono õ di za, 're ñrême za'ra wa'aba mono zém na da hã. Duré zahadu aimro ãna 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're aimro za'ra wa'aba mono zéb da hã. ²⁸ Tane nherê, áté te za tõ asima 're ñwê za'ra wa'aba mo, 're aimro za'ra wa'aba mono da. E tawamhã aiwasédé te za 're ñ'manhãri za'ra wa'aba mo. Mare di. ñwê si te za tõ 're ñ'manhãri za'ra wa'aba mo. Duré pi'õi hãiba préduptém norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, e te za tiwasédé hã te te 're 'manhãri za'ra. Mare di. Tiwasédé hã te te 're 'manhãri za'ra mono õ di za. ãne, wa hã wa tõ aré te ñsima 're aiwê za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono tõ da. ãne tõ da, wa tõ aima roti za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono tõ da.

²⁹ ñsisãnawã norĩ, tõ sena, wa za ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Romhuture di oto, ñrob'rãsutuzéb u hã. Taha wa, taha õ ré, Wanhib'apito ma si, wa te 're ñromhuri pese za'ra mono zéb da si, wa za 'rãwi wasina 're wanhopré u'ãsi. Taha wa, aibã norĩ, aimro ré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, aimro zawi na si 'rãwi asima ãma 're rosa'rata za'ra

wa'aba mono ò di za. ³⁰ Duré asisò 're aiwa'ò za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za. Duré aima 're ìrowê za'ra wa'aba mono zéb zarina, ato sina 're anomro aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za. Duré marĩ hã asima 're uipra za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ò di za, asima. ³¹ Ti'ai ãma uburé marĩ na 're romhuri za'ra wa'aba mono nherê, taha si asima 're wê uptabi za'ra wa'aba mono ò di za. E marĩ wa. Uburé marĩ hã ti'ai ãma, da te 're ìmadâ'ã za'ra mono hã te za dawi 're si'utõrĩ u'ãsi za'ra. Taha wa, hãiwa ãma uburé marĩ ìwê si 're ìhãimana za'ra mono zò si, te za sò 're ìrob'ruiwaparĩ u'ãsi za'ra wa'aba mo.

³² Wa hã wa ìsima te 're aiwê za'ra wa'wa, ti'ai ãma marĩ zò si asima 're asõpré wa'aba mono zarina, asina 're aihâtã'ã tã za'ra wa'aba mono da. Aibã norĩ hã mro ãna 're ìhãimana za'ra mono norĩ hã Wanhib'apito ma, te te 're ìromhuri za'ra mono zém na da si, te za sima 're sõpré u'ãsi, taha zarina 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã te te 're 'madã'ã ze za'ra mono da.

³³ Tane nherê, aibã norĩ hã mro ré 're hãimana za'ra mono wê te, te za ti'ai ãma marĩ zò zama sima 're sõpré u'ãsi, timro udãna, rowê na tãma 're ìhãimana za'ra mono zéb da hã.

³⁴ Taha wa, maparane ìsimiromhuri te tãma 're hãimana za'ra, aibã norĩ ma hã, te te sima sò 're ìrob'ruiwaparĩ za'ra mono hã, Wanhib'apito ma, duré timro ma zama.

Duré, pi'õi hãiba prédu mro norĩ, mro ãna 're ìhãimana za'ra mono hã, duré pi'õ préduptém norĩ, mro ãna 're ìhãimana za'ra mono hã ta norĩ hã te za simi'ê na Wanhib'apito ma si, te te tãma 're romhuri za'ra, wa'wa ãna. Wanhib'apito ma si, tãma 're sihãiba nhomri u'ãsi za'ra mono da, te za tã sena te te sima 're wê za'ra, mro ãna 're hãimana za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tane nherê, pi'õ norĩ, mro ré 're ìhãimana za'ra mono norĩ hã, te za ti'ai ãma marĩ zò si sima 're sõpré u'ãsi, timro udãna, robze na ãma 're hãimana za'ra mono da.

³⁵ Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wa, aihãiba zeĩ ò na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, ãne na te aima roti za'ra wa'aba ò di. Taré ìwê na si te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Wa duré te ìsima te 're aiwê za'ra wa'wa, ìwê si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, duré asimirosa'rata na Wanhib'apito ma 're asimi'ê za'ra wa'aba mono da, tãma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, tiwi 're asihãiba zawi za'ra wa'aba mono ãna.

³⁶ Até ni'wam norĩ hã te za sina aiwê zahuré, sina mro zahuré da. Tawamhã sina mro zahuré ò ré, até aibã hã te za pi'õi hãiba na si te te sima ãma 're rosa'rata u'ãsi, za ãma ìmro hãiba na si, tiwasété wi siptete waihu'u ãna. Até te za duré te te sò 're rowasutu u'ãsi. ãne na siwaihu'u wamhã, te za tã ãma timro su'u, te te sima ìwézéb zarina. ãma mro da tã. Tawamhã, oto ãma mro wamhã, tiwasédé hã te te ãma 'manharĩ ò di za. Mare di. ³⁷ Duré aibã hã até si'uihã na te za sima pisutu, mro ãna a'ã 're hãimana mono da. ãne wamhã, até te za pi'õi wi, tihãiba na sina 're siptete u'ãsi. ãne wamhã, te te sima ìwézéb zarina, mro ãna a'ã 're hãimana mono wamhã, wê di za tã. ãne hã ìwasété ò di. ³⁸ Taha wa, aibã norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ìwê si te za tã te te 're 'manharĩ za'ra. Duré 're mro za'ra mono ò wamhã, ìwê uptabi si te za tã te te 're 'manharĩ za'ra.

³⁹ Pi'õ norĩ hã ìmro hã tiwi 're dá'ã za'ra mono ò ré, te te 're rême waihu'u za'ra mono ò di za. Tiwi 're dá'ã za'ra mono wapsi, te za oto pibui pese na timro na te te 're sahu za'ra, aibã aimawi na. Tane nherê, aibã ìsazei'õ'wa na 're mro za'ra mono ò di za. Aiwa ìsazei'wa si'uiwa na te za sina 're mro za'ra. ⁴⁰ Tane nherê, pi'õi mrotõ norĩ hã 're mro zahu za'ra mono ò wamhã, tãma 're rowê uptabi za'ra mono di za, ta norĩ ma hã. ãne ta norĩ ãma ìnhimirosa'rada hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono pē'ézani te te ìma ìwaihu'uzéb zarina, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa, ãne si.

8

Romhãiba 'manharĩ ma, dasazé da te tãma 're ìsõmri za'ra mono zé wasu'u

¹ Rob'ui'éré na we asiwi ìzadhanharĩ za'ra wa'aba zém na, wa za duré aima ãma roti za'ra wa'wa, waihu'u pese newa romhãiba 'manharĩ ãma 're ìdawata za'ra mono zéb da, dasa hã da te tãma 're ìsõmri za'ra mono zém na, romhãiba 'manharĩ ma hã. ãne ma tã te we ìma asiwasu'u za'ra wa'wa, rob'ui'éré na hã: "Wa norĩ hã ìsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. Taha zarina, wa za marĩ hã dasiré, wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ìwê za'ra mono zéb zarina." ãne na ma tã te we ìma asiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tã. Uburé wa norĩ ma hã wama waihu'u pese za'ra di tã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. Tane nherê, marĩ hã da te 're waihu'u pese za'ra mono wê te, te za 're dasi'madã'ã ze za'ra, 'rãwi. Tane nherê, ìsazei'wa norĩ hã 're ìsisawi pese za'ra mono zéb zarina si, te za 're sipawaptob u'ãsi za'ra, siptete sina siré ãma 're hãimana u'ãsi za'ra mono da. ² Ni'wam norĩ hã rowaihu'u pese 'wa newa, 'rãwi 're si'madã'ã ze za'ra mono wamhã, sena na ta norĩ hã, marĩ te te 're waihu'u za'ra mono ò di za. Mare di. ³ Tane

nherê, ni'wam norĩ hã 'Re İhâimana u'âsi mono si te te 're sawi pese za'ra mono wapsi, te za tinhĩb'u'uwê na te te sina 're awaihu'u u'âsi, ta hã.

⁴Duré, waihu'u pese newa, romhâiba 'manharĩ âma 're İdawata za'ra mono zéb da, dasa, da te tâma 're İšômri za'ra mono na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E romhâiba 'manharĩ ma, dasa, da te tâma 're İšômri za'ra mono na, te za a norĩ wa'wa hã dame âma 're asaihuri aba mo, İsavei'wa 're anomro aba mono nherê. E dame âma 're asaihuri aba mono õ di za. Âne, wa za aima âma waihu'u za'ra wa'wa. Romhâiba 'manharĩ âma 're İdawata za'ra mono hã, 'Re İhâimana u'âsi mono nei õ di. İwaihu'u pese zéb da hã, marĩ hã tâma hâimana õ di. Robaba uptabi di. Taré ta hã rob'manharĩ. Âne hã wama waihu'u pese za'ra di. Siwaprosi, te 'Re İhâimana u'âsi mono si 're hâimana, waihu'u pese uptabi na. İsine hã marĩ hã İwaihu'upe hã 're 'mahâimana mono õ di, aimawi hã. Robaba uptabi di. Âne hã wama waihu'u pese za'ra di duré. ⁵Tane nherê, ni'wam norĩ hã ma tõe te te 're saze za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono nei õ nherê, waihu'u pese uptabi na 're hâimana za'ra mono newa, hâiwa nhirõtõ na, duré ti'ai âma zama, İhâiba'õ norĩ hã. İsib'apito za'ra hã ahã uptabi na tâma 're hâimana za'ra mono õ nherê, ma tõe te te âma 're saze za'ra. ⁶Tane nherê, te siwaprosi wama 're hâimana, 'Re İhâimana u'âsi mono si, wasiré wa te 're İsave za'ra mono norĩ ma hã. Ta hã uburê Wamama, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Taha ma si, wa oto 're wahâimana za'ra. Wanhĩb'apito si te duré siwaprosi 're hâimana, Zezu Cristuhu si. Taha si, ma tõe Timama zadawa para te te ro'apoto. Taha nhimipawaptobzéb zarina si, ma tõe 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptu, õhõ âma si 're wahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁷Tane nherê, ni'wam norĩ hã İsavei'wa na oto 're hâimana za'ra mono nherê, âne na te te waihu'u za'ra õ di ta norĩ hã, rosa'rata nhĩb'uware na si 're hâimana za'ra mono wa. Te te 're saze za'ra mono õ ré, romhâiba 'manharĩ âma, aré dame âma 're wata u'âsi za'ra mono wa, te zahadu ta hawim haré te te âma 're rosa'rata u'âsi za'ra, romhâiba 'manharĩ âma hã, 'Re İhâimana u'âsi mono ne, waihu'u pese newa. Taha wa, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're İšômri za'ra mono hã te te duré dame 're huri mono wa, te ta norĩ hã rosa'rata na te te âma 're upa u'âsi za'ra, âne: "Á hã dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're İšômri za'ra mono na, 're wasaihuri mono wamhã, wa za wawasédé hã wa te âma 're 'manharĩ za'ra." Âne te za ta norĩ hã 're siwê'õ za'ra, tinhimirosa'rata nhĩb'uware na 're hâimana za'ra mono wa. Romhâiba 'manharĩ hã 'Re İhâimana u'âsi mono ne, waihu'u pese newa, dasa hã da te tâma 're İšômri za'ra mono hã te te dasiré 're huri mono wamhã, te za âne na hã 're siwê'õ za'ra, ta norĩ hã. ⁸Tazahã, dasa hã wa te 're İhuri mono zéb zarina, duré wa te 're İhuri mono õ zéb zarina, te te 're wa'awêsâmri mono õ di za, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Marĩ hã wa te 're huri tõe mono da, wa te wasima 're İpisutu za'ra mono zéb zarina, te te siwi 're wa'awê'õ mono õ di za. Duré marĩ hã wa te 're huri mono da, wa te wasima 're İpisutu za'ra mono zéb zarina, te te 're wa'awêsâmri mono õ di za.

⁹Âté te za tõe asima 're İwê za'ra wa'aba mo, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're İšômri za'ra mono na dame 're asaihuri aba mono da, 'Re İhâimana u'âsi mono hã za te te siwi 're aiwê'õ za'ra wa'aba mono õ na dá'âsina. Tane nherê, te za 're asi'madã'á u'âsi za'ra wa'aba mo, ta hã dasa hã 're huri aba mono wa, asiré İsavei'wa nherê, sib'uware na 're İnomro mono norĩ hã apã tiwasété u 're rere'e mono tõe da. ¹⁰Âté dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te tâma 're İšômri za'ra mono na, te za 're asaihuri aba mo dasiré, romhâiba 'manharĩ âma 're İdawata za'ra mono zéb âma hã, 're İ paramhã. Âté 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwê'õ za'ra wa'aba mono õ na dá'âsina, te za tõe asina 're aihãtã'á za'ra wa'aba mono âna, dasiré âma 're asaihuri aba mo. Tawamhã âté asiré İsavei'wa nherê, sib'uware na 're İnomro mono norĩ hã te za te te 're ai'madã'á za'ra wa'wa, dame âma 're asaihuri aba mono ré hã. Tawamhã, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te tâma 're İšômri za'ra mono hã te te 're huri mono tõe da, te te aré siwi 're wê'õ za'ra mono nherê, e te za te te sima 're wê za'ra, dame âma 're saihuri mono da, asine wa'aba. Te za tõe te te sima 're wê za'ra. E marĩ wa. Dame âma 're asaihuri aba mono ré, te te âma 're ai'madã'á za'ra wa'aba mono wa. ¹¹Tawamhã taha zarina, oto âma 're saihuri mono wamhã, te za 'rãwi 're siwê'õ za'ra, asiré İsavei'wa nherê, sib'uware na 're İnomro mono norĩ hã, te te aré siwi 're wê'õ za'ra mono nherê, te te oto dame 're huri mono wa. Taha wa, te za Cristu te te 're İsave za'ra mono zém na si'uihã na 're sisimĩni za'ra, ta hã sada dá'á za'ra nherê. ¹²Âne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, asiré İsavei'wa norĩ wi, te za aiwasédé hã 're İ'manharĩ za'ra wa'aba mo. Taha zarina, ta norĩ hã marĩ hã te te aré siwi 're wê'õ za'ra mono nherê, te te oto 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za 're siwê'õ pese za'ra. Âne na aiwasédé hã tiwi 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hãiba siré te za Cristuhu wi zama aiwasédé hã 're İ'manharĩ za'ra wa'aba mo. ¹³Âté İsisânawã norĩ hã te za te te sima 're rosa'rata za'ra, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're İšômri za'ra mono na, dasiré âma 're saihuri mono wa, tiwasédé te te 're İ'manharĩ za'ra

mono na hã. Æne wamhã, taha na wa hã dame 're ĩsa zahu mono õ di za oto, ĩsisãnawã norĩ hã tiwaseté u 're sipizari zahu za'ra mono tõ da, apã.

9

Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, Paru hã dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹⁻² Ni'wam norĩ hã ma tõ te te ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, sena na dama 're ĩhãimana mono õ na hã. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã ma tõ ĩ'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ĩsadawa wasu'u'wa, 're ĩhãimana mono na hã.

Wa hã danhimiroti zarina, 're ĩhãimana mono õ di. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si, ma tõ ĩpisutu, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, dama 're ĩhãimana mono zéb da hã, ĩsadawa para. Wanhĩb'apito Zezusi hã wa tõ duré sabu, ĩtõmo na. A norĩ wa'wa hã bété. E 'wa simiroti zarina, ma tõ 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Wanhĩb'apito ma, te ai'ãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tõ 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã, e marĩ te wasu'u, ã hã, Zezusi hã te aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zé hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzéb zarina, wa hã tõ sena dama Zezusihi zadawa wasu'u'wa, te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa.

³ Ni'wam norĩ hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, tõ sena dama 're ĩhãimana mono õ na hã te te dama 're ĩwasu'u za'ra mono wa, wa tõ ãne tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra. ⁴ Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wasazéb da, duré wahãimanazéb da, wa'ãma 're ana wa'aba mono wamhã, e ĩ'uwaibaba, wa za wa'ãbã ãna, wa te 're waibu, wa'ãma 're ana wa'aba mono zé hã. ĩ'uwaibaba, wa za tõ wa te 're waibu. ⁵ Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, wasiré norĩ hã Zezusi te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, nimomo 're nomro mono wamhã, timro hã te za siré te te 're simro. Duré Wanhĩb'apito no norĩ zama, te za timro hã siré te te 're simro. Pedru hã te za duré timro hã siré te te 're saprõni. Wa hã bété. ĩmro ré, 're ĩhãimana mono 'wa'ãhã, duré ĩsazei'wa si'uiwa 're wahãimana mono wamhã, e ĩ'uwaibaba 're ĩhãimana mono õ di aré, daza'rui mono bã, ĩsiré te 're saprõni mono wamhã. Duré wasazéb da, ĩmro ãma zama, 're ana wa'aba mono wamhã, e ĩ'uwaibaba õ di aré. ĩ'uwaibaba tõ aré, wahãimanazé hã. ⁶ Wa hã Paru, duré ĩsiré romhuri'wa Banabé hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ siré, 're wahãimana mono nherê, e wa norĩ si, wa za wanhĩb'rata na wa te wasima 're romhuri pese, wasazéb da hã, ãma 're ĩwahãimana mono zéb da hã. E ãne hã rob'uwaibaba bã bété. ⁷ Da'wapéi'wa norĩ hã bété. E tinhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono ré, te za si'uihã na 're siwa'ãbã za'ra, tihãimanazéb da hã. Mare di. Si'uihã na 're siwa'ãbã za'ra mono õ di za. Duré uwa 'ru na romhuri'wa norĩ hã te te 're 're za'ra mono pari, uwa 'ru 'rã hã oto 're 'rã prédub za'ra mono wamhã, e misi si te te sima 're suhãri za'ra mono õ di za, te te 're huri mono da. Te za tõ misi si te te sima 're suhãri za'ra, romhuri'wa norĩ hã. Duré dama pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ hã, e a'ubuni wi te te 're 'madã'ã za'ra mono ré, ĩhãiwã'u hã te te 're ãhuri mono õ di za. Te za tõ te te sima 're hãiwã'u za'ra, te te 're ãhuri mono da.

⁸ Æne na danhimirosa'rata zarina, te ãma aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĩrob'ui'érezéb zarina si, wa aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. ĩsi'uihã na hã, mare di. ⁹⁻¹⁰ Æne duréihã Mozési te te ãma ĩrob'ui'érezé hã:

“Aro 'rã ne hã, powawé hã tipara na te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tõ mono da.”

Æne duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'ére hã te 're hãimana. E tawamhã, powawé si te 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're azawi. Mare di. Taha zawĩ nhĩpai u, te duré wa norĩ hã te te 're wa'azawi pese. Taha wa, duréihã ãne na te te rowasu'u wamhã, taha wasu'u nhĩpai u, ma tõ duré wa'ãma zama romnhimire'é. Buru da, ti'a te te 're ĩhãibãdã za'ra mono norĩ hã duré oto 're 'rãiré za'ra mono wa, te te 're ĩ'rãihãri za'ra mono norĩ hã, e buru tede'wa te te tãma 're ĩpo'o za'ra mono zéb zõ, 're simnhasi za'ra mono õ di za. Te za tõ sô 're simnhasi za'ra. Æne hã aiwa, te wasu'u. ¹¹ Tane duré, robzuri'wa norĩ hã ro ubuni ré te te 're ĩrobzuri za'ra mono ne, wa tõ Cristuhu wasu'uwé na wa te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa. E tawamhã ãne hã ĩbãĩ õ di, aima za'ra wa'aba hã, wanhĩmipawaptobzé wa'rãmi, marĩ zõ aiwi 're wanhĩmnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, wasazéb da hã, ãma 're ĩwahãimana za'ra mono zéb da hã. Wa za tõ 're wanhĩmnhasi za'ra, rob'uwaibaba wa. ¹² Ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwé na te te 're ĩdapawaptob za'ra mono norĩ hã, tõ ĩbãre te marĩ na 're ĩpawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mo, ãma 're ĩhãimana za'ra mono zéb da hã. Tawamhã wa norĩ hã Zezusi, wa te aima 're wasu'u rata za'ra wa'aba mono nherê, e ta norĩ nhĩpai u, marĩ zõ aiwi 're wanhĩmnhasi za'ra wa'aba mono õ di za bété. E ãne hã ĩsarinaĩ õ di, aima za'ra wa'aba hã. Æne hã, tõ ĩsarina.

Í'uwaibaba nherë, niwamhã marĩ zô, aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono ô di. Mare di. Duré, wa te aiwi 're rowaptêrë za'ra wa'aba mono âna, wa tô wa te 're robzépata za'ra, íwasu'uwê ré daro mono bâ, wa te 're íropéi mono zé hã, wa te dawí âma 're 'wa'rutu tô za'ra mono da. ¹³ Re íhãimana u'âsi mono âma 're ídawata za'ra mono zéb 're, 'ri 'ràihã 'remhã sasedoti norĩ hã, ta norĩ hã 'Re íhãimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, dasa hã da te tâma 're ísômri za'ra mono hã, te za te te sima 're po'o za'ra syry na, âma 're saihuri mono da. Danhimizama hã, 'Re íhãimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, da te tâma 're ísômri za'ra mono nhi zama, te za duré te te sima 're po'o za'ra syry na, da'âma romhuri'wa norĩ hã, wedeza ne na 'Re íhãimana u'âsi mono ma, te te 're ízata za'ra mono hã. E âne hã aima waihu'u za'ra wa'aba ô di bété. ¹⁴ Tane duré, Wanhíb'apito hã ma tô te te wama 're pisutu za'ra, íwasu'uwê hã wa te dama 're íwasu'u za'ra mono norĩ ma hã, danhibzari na da te 're íwapawaptob za'ra mono na, âma 're íwahãimana za'ra mono zéb da hã, wanhimirowasu'u wê wa'rãmimhã, dama.

¹⁵ Tane nherë, nimahã na hã marĩ zô aima ínhimnhasi za'ra wa'aba ô di, asibzari na asiwi 're ípawaptob za'ra wa'aba mono da hã, Cristuhu wasu'uwê na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono wa'rãmimhã. Mare di. Taha wasu'u na si, wa âma 're ítoi uptabi, ípê'ê 'remhã, ínhimromhuri wa'rãmí, marĩ zô aima 're ínhimnhasi za'ra wa'aba mono ô wa. Duré marĩ zô aima ínhimnhasi za'ra wa'aba zém na, te sãna'rata da, te ísina aima âma rob'ui'ére za'ra wa'aba ô di, âhãna hã. Âne 'wa'âhã, aré íma 're robzei mono ô di. Ídã'ã da si, aré ínhimirosa'rada hã. ¹⁶ Íwasu'uwê hã wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, tô. Tane nherë, e taha zarina si, wa za íhãimanazém na 'ráwi 're ísi'madã'ã ze. Mare di. 'Re íhãimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina si, wa âne na te tâma 're romhuri u'âsi. Ísi'uihã na te tâma 're romhuri mono ô di, âne na hã. Íwasu'uwê hã te dama 're wasu'u mono ô 'wa'âhã, aré íma 're ropipa uptabi mono di. ¹⁷ Âne na te tâma 're íromhuri mono zéb da hã, wa hã ísi'uihã na ísipisutu 'wa'âhã, aré íbãre ípawa'âbã ré, íwasu'uwê na te tâma 're íromhuri mono zé hã. Tane nherë, ísi'uihã na ísipisutu ô di. 'Re íhãimana u'âsi mono si, ma tô ípisutu, taha ma í'umnhasi zarina, te tâma 're romhuri wê u'âsi mono da. ¹⁸ E marĩ na tawamhã, ípawa'âbãzé hã. 'Re íhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ siré 're íhãimana mono nherë, marĩ zô dama 're ínhimnhasi mono ô zarina, da te 're ípawa'âbã mono âna, wa íwasu'uwê si te dama 're wasu'u. Taha na si, wa 're ítoi u'âsi. Taha na si ípawa'ã hã, âma 're ítoi u'âsi mono zém na si.

¹⁹ Wa hã ípawa'âbã ré, 're íhãimana mono ô di. Taha wa, íwada'uri zarina si, te 're romhuri mono ô di. Tane nherë, wa tô ísima wê, dapawa'âbã âna dama romhuri'wa norĩ ne, te dama 're romhuri u'âsi mono da, ínhimirowasu'u zarina, Cristu hã da te 're ísaze za'ra mono da si, da'ahã na. ²⁰ Zudezu norĩ hã íwasu'uwê na te 're pawaptob za'ra mono da, í'rata 're íhãimana za'ra mono ré, zudezu hãimanazéb zarina, wa tô 're íhãimana, ínhimirowasu'u zarina, ta norĩ hã ahã na te te 're saze za'ra mono da, Cristu hã. Ta norĩ hã duréihã 'Re íhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma írob'ui'érézê hã te zahadu te te 're 'madã'ã pese za'ra, taha zarina, 'Re íhãimana u'âsi mono te te 're íwêsãmri za'ra mono da si. Tane hã, wa hã í'rata 're íhãimana za'ra mono ré, 'Re íhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata zarina, wa tô ta norĩ hãimanazéb zarina si 're íhãimana, ta hã te 're í'madã'ã pese mono zéb zarina, te te 're íwêsãmri mono da newa, ísine za'ra, âne na ísina 're ínhimnhasi mono ô nherë. Sô'awi te tiwi wê'ô za'ra ô di, zudezu norĩ hãimanazé hã. Da'ahã na da te 're saze za'ra mono da si, wa tô âne na si te 're rosa'rata. ²¹ Tane duré, zudezu'ô norĩ 'rata, 're íhãimana mono ré, ta norĩ hãimanazéb zarina, wa tô duré 're íhãimana. Zudezu norĩ nhimiroti hã te 're 'madã'ã pese mono ô di. E tawamhã 'Re íhãimana u'âsi mono nhimiroti hã te 're 'madã'ã mono ô di, zudezu'ô norĩ 'rata 're íhãimana mono ré hã. Wa tô te 're 'madã'ã u'âsi tô. Cristuhu nhimiroti si, wa tô te 're 'madã'ã u'âsi. Âne si, wa tô te 're 'manhari, ta norĩ zama ahã na Wanhíb'apito te te 're saze za'ra mono da, zudezu'ô norĩ hã. ²² Duré ni'wam norĩ hã wasiré Zezusihi zazei'wa 're hãimana za'ra mono nherë, sib'uware na âma 're íhãimana za'ra mono norĩ hã íwasu'uwê na te 're apawapto mono wamhã, wa za ta norĩ hãimanazéb zarina si 're íhãimana, ínhimipawaptobzéb zarina, te te 're sazei pese za'ra mono da. Âne hã dapoto mono bâ 're ídahãimana za'ra mono zép sídãpãsi, wa za dasine dama 're íhãimana, da'ahã na Cristu hã da te 're ísaze za'ra mono zéb da si.

²³ Cristuhu wasu'uwê hã daro mono bâ da te 're íwaihu'u za'ra mono zéb da si, wa âne dama 're íhãimana. Duré íwasu'uwê zarina, 'Re íhãimana u'âsi mono, ísazei'wa norĩ ma, uburé marĩ íwê hã te te tâma 're í'anomri mono zém na, dame 're íhãimana mono da, wa tô âne dama 're íhãimana. ²⁴ Âne, wa za oto aima âma romnhimírê'ê za'ra wa'wa. Dawara na da'ahã na 're dasipibu za'ra mono nherë, áté misi te za ni'wa hã dawí watobro. Tawamhã dawí íwatobro si, te za marĩ íwê hã sima tí'ã. Âne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za asiptete sina Cristuhu âma si 're anomro wê wa'aba mo, marĩ íwê uptabi hã 'Re íhãimana u'âsi mono te te aima 're ípisutu za'ra wa'aba mono zép si, asina 're uwaimrami

za'ra wa'aba mono da, ni'wa hā dawara na wara tete wa, dawī watobro wē te, marī Iwē hā te te sima ī'āri ne. ²⁵ Ni'wa hā dawara na dame hāimana da, te te sima wē wamhā, te za nasi sipibu, dazada sihāiba wapu da. Tawamhā dawī watobro wamhā, ropsu 'manharī na te za āma sōpre ni, te te da'mairēme wē te. Tane nherē, te za tiwi tiwasété su'u, ropsu 'manharī hā. Tanei ō di, wa norī hā. Īsi'utōr'ō zō si, wa za Cristuhu āma si wasina 're wanhīptete u'āsi za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono, marī Iwē uptabi hā te te wama 're ī'apisutu mono zō si. ²⁶ Dawara na 're dasīpibu za'ra mono wamhā, siwa'ru dasiwi 're dasisa'rei mono ō di. Awa'awi u'āsi te za 're dasisa're, 're dasirēme za'ra mono da. Tane duré, wa hā siwa'ru 're Īhāimana mono ō di, Cristuhu āma hā. Taha āma si, wa za ōhō haré 're Īhāimana u'āsi, 'Re Īhāimana u'āsi mono, Iwē uptabi hā te te Īma īpisutuzéb zō si, Ī'upana marī zō tiwi 're Īsipai mono āna. Āne duré, sib'rata ubu ré, da'wapéi'wa norī hā da'ubu wi simi'ahāri waihu'u ō wamhā, taré te za nasi da'āma pahairī siwa'ru, te te da'āma simirei āna. Tanei ō di, wa hā. Siwa'ru 're Īhāimana mono ō di. Cristuhu āma 're Īhāimana wē mono zém na si, wa ĩsina te tāma āma 're uwaimrami u'āsi, Cristuhu ma hā. ²⁷ Ni'wa hā dame wara da, te te sima wē wamhā, te za 're siwasutu u'āsi, dazada siptete da. Tane, wa duré wa hā 'rāwi 're ĩsi'wapéi u'āsi, ĩwasété na 're Īhāimana 'rata mono zéb zarina, 're Īhāimana tō mono da oto. Īp'ē'ē 're, te ĩsima 're ĩrosa'rata wasété mono zé hā wa tō oto 'rāwi te ĩsima 're a'uprosi. Taha wa, wa tō āne si te ĩsima 're ab'manharī, ĩnhimirowasu'u zarina, da'ahā na da te 're saze za'ra mono nherē, 'Re Īhāimana u'āsi mono, Iwē uptabi hā te te Īma pisutu nherē, 'rāwi te ĩsiwi simini tō da.

10

Romhāiba 'manharī āma 're ĩdawata za'ra mono zé wasu'u

¹ Īsisānawā norī, āne hā wa za oto aima āma rob'rāzarōtō za'ra wa'wa, aima āma ĩpo're pu'u za'ra wa'aba zém na, āma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono tō da. Duréihā wahi'rata norī hā Mozési hā Ezitu hawi te te sani za'ra wamhā, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā hāiwa'a na te mo ĩsōwab za'ra, bādādi te te tāma wasu'u za'ra mono da, te te 'madā'ā pese za'ra mono da. Ā pré na pu'u nhisi wa'wai baba, ma tō duré te te simro, rob'ré na, zara u te te saprī za'ra da, eziptu norī wi, te te sō'reptu za'ra da. ² Āne na hāiwa'a 'rowi 're danomro mono wa, duré ā wa'wai baba rob'ré na da te saprī za'ra wa, ma tō Mozésihi āma uburé da te āma 're sasōmri za'ra, wa norī hā ā dawabzuri, wa te 're 'manharī za'ra mono wa, Cristuhu āma, wa te oto 're ĩsasōmri za'ra mono ne. ³ Duré a'ubuni wi 're danomro mono ré, 'Re Īhāimana u'āsi mono, hāiwa hawi te te 're ĩdapawapto mono na, ma tō dasa da te 're huri, uburé. ⁴ Ā hā 'Re Īhāimana u'āsi mono te te dama ĩ'ōb za'ra mono na ma tō duré da te 're āhuri, aihīni pese. Ētē zahābā ĩtōmo wawē sipo'ozém hawi 're ĩpu'u mono na, ma tō da te 're āhuri, ĩsimipawaptozbéb zarina. Ētē zahābā hā a'ubuni wi 're ĩsa mono na, ā hā da te āma 're ĩ'āhuri mono ne, ma tō Cristu hā 'rāwi dasiré 're hāimana, te te 're da'apawapto mono da. ⁵ Tane nherē, āne na 'Re Īhāimana u'āsi mono te te 're dapawapto mono nherē, ma tō da'ahā na siwi da'awē'ō, dapo're āna 're danomro mono 'ru te. Taha wa, a'ubuni wi 're danomro mono ré, ma tō te te 're da'a'uprosi, danhimizahāri mono sidāpāsi.

⁶ E marī, te tawamhā wama wasu'u za'ra, āne na wahi'rata norī wasu'u hā. Ta norī ne, wawasété si, wa te wasima 're ruiwapari za'ra mono tō da, te wama wasu'u za'ra. ⁷ Duré ta norī ne, romhāiba 'manharī āma waihu'u pese newa, āma 're ĩdawata za'ra mono āma, 're wawata za'ra mono tō da, te duré wama wasu'u za'ra. Duréihā 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tō āne na ĩbahā na āma rob'ui'ére:

“Tawamhā dato hā ma tō dasiwi 'manharī ni, powawē hāiba ne, oru 'manharī āma ĩdawata za'ra zéb da hā. Taha wa, ma tō duré siwa'ru āma apese za'ra ni, dahāimana wasété si dama wē za'ra wa.”

Āne na duréihā dawasédé, da te dasiwi ĩ'manharī za'ra zé wasu'u na rob'ui'ére hā. ⁸ Ta norī hā wahi'rata norī hā ahā na ma tō duré aibā norī hā pi'ō na tiwasédé hā 'manharī za'ra. Āne wa, ma tō duré 'Re Īhāimana u'āsi mono hā da'uprosi, 23 miu na dahāiba hā. Taha wa, wa norī hā wawasédé hā āne na wa te 're 'manharī za'ra mono ō di za, wahi'rata norī ne. ⁹ Ta norī hā ma tō duré tiwasédé hā 'manharī za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā niha te te tāma rob'manharī za'ra ō zō, te te pibu za'ra da. Āne 'ru te, ma tō duré wahi nhipsari na hā da'ahā na da'uprosi, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Āne na hā wa norī zama, wa te 're pibu za'ra mono ō di za, Wanhīb'apito hā, wawasédé hā wa te 're ĩ'manharī za'ra mono na, niha te te wama 're arob'manharī mono ō zō. ¹⁰ Wahi'rata norī hā ma tō duré Mozésihi ma nharī wasété za'ra. Ma tō tāma aiwapsari za'ra. Taha wa, ma tō 'Re Īhāimana u'āsi mono hā hāiwa āma tāma ĩromhuri'wa hā we satō, dapārī'wa na ĩsisi hā, ta hā te te da'uprosi da. Āne tō da, wa norī hā 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, wa te tāma 're nharī wasété za'ra mono ō di za.

¹¹ Āne ma tō wahi'rata norī ma tiromhāiba duréihā, tiwaséde te te 're ī'manharī za'ra mono zéb zarina, 'Re Īhāmana u'āsi mono te te 're Īhā za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Ma tō duré āne na ni'wa hā āma rob'ui'éré, āma 're Īwasipo're pu'u za'ra mono zéb da hā, Īsine wa te 're 'manharī za'ra mono tō da. Romhuture di oto, waré ĩrob'rāsutuzéb u hā. Taha wa, wa za wanhimiza'rese 're wahāimana u'āsi za'ra.

¹² Taha wa, Cristuhu āma asiptete sina 're aihāimana za'ra wa'aba mono na, 're asi'madā'ā ze za'ra wa'aba mono wamhā, te za asimiza'rese sina pé 're aihāimana za'ra wa'aba mo, aiwasété u apā 're airere'e aba mono tō da. ¹³ Tō sena, asiptete sina āma 're anomro u'āsi aba mono zō, 'Re Īhāmana u'āsi mono hā te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhā, aimawi na te te 're aipibu za'ra wa'aba mono ō di za, ĩpire uptabi na hā. Tō ōhō na si te te 're ĩda'apibui mono zém na si, te za tō te te 're aipibu za'ra wa'wa. 'Re Īhāmana u'āsi mono hā uburé wama umnhasi za'ra di, marī na uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zém na hā. E tawamhā, asiptetezém nhūpai u, te za ĩpire uptabi na te te aipibu na 're sahu za'ra wa'wa, aiwasété u apā tiwi 're airere'e aba mono da. Mare di. Tō sena, asiptete sina āma 're anomro u'āsi aba mono zō, te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhā, te za niha te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, rowé ré ĩhawi 're aiwairébé aba mono zéb da hā, ōne haré asiptete sina āma 're anomro u'āsi aba mono da.

¹⁴ Taha wa, ĩsisānawā norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, waihu'u pese newa romhāiba 'manharī āma 're ĩdawata za'ra mono zém na, da āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono ō di za. Taha nhiti te za 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo. ¹⁵ A norī wa'wa hā te oto asimiza'rese 're aihāimana za'ra wa'aba mo, tō. Taha wa, āhāna te aima āma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na, te za āma 're ĩrosa'rata pese za'ra wa'aba mo, ĩ'uwaibaba te aima āma uwaimrami za'ra wa'aba zō. ¹⁶ Zezusi hā wazada idā'āzém na 're ĩwasipo're pu'u za'ra mono zéb da, wasiré 're wasi'rā'ōtō mono wa, 'Re Īhāmana u'āsi mono āma 're wawata za'ra mono pari, wa za hāsizém na uwa 'rāi wa'u ĩsé hā wa te 're āhuri. Āne hā wasiré, wa te 're āhuri mono wamhā, Cristuhu wi ĩwapru hā tiwi pu'u wa, wazada idā'āzéb zarina, te rowézé hā wahāiba mono bā wama 're hāimana za'ra. Duré ĩ'u'ēne hā wasiré, wa te 're ĩhuri mono da, wa te wasima 're wē'ē za'ra mono wamhā, Cristu hā da te dasiwi ĩhāibapru wa, wazada idā'āzéb zarina, te duré wahāiba mono bā rowézé hā wama 're hāimana za'ra. ¹⁷ Zezusi hā wazada idā'āzém na 're wasipo're pu'u za'ra mono da, wasiré 're wasi'rā'ōtō mono wamhā, wa'ahā nheré, wa za ĩ'u'ēne hā wa te wasima 're wē'ē za'ra, misi nheré, wa te 're ĩhuri mono da hā. E marī te wama wasu'u za'ra, misi ĩ'u'ēne hā. Wa norī hā wasiré ĩsazei'wa norī hā wa'ahā nheré, simisutu Cristuhu siré 're ĩwahāimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Misi dahāiba ne oto 're ĩwahāimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra.

¹⁸ Izarazéhé nhitudu norī hā bété. Ta norī hā 'Re Īhāmana u'āsi mono ma, 're sōprub za'ra mono da, tinhimizama te te 're simroi mono wa, wedeza ne na tāma danhoprubzé nomrizé nhisiwi, da te 're zata za'ra mono ō ré, te za syry na te te sima 're po'o za'ra, ĩnhi hā, āma 're saihuri mono da. Āne wamhā, 'Re Īhāmana u'āsi mono siré te za 're hāimana za'ra. Tane duré, a norī wa'wa hā waihu'u pese newa, romhāiba 'manharī āma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono nhi na, dasiré āma 're asaihuri aba mono wamhā, te duré dasiré āma 're aiwata za'ra wa'aba mo, romhāiba 'manharī āma. E āne hā aima wē za'ra wa'aba di. Mare di. Ta hā wē ō di, āma 're ĩ'aiwata za'ra wa'aba mono hā, dame. ¹⁹ Āne na te aima āma ĩrowaihu'u za'ra wa'aba mono zé hā, e marī te wama wasu'u za'ra. E romhāiba 'manharī hā, 'Re Īhāmana u'āsi mono, waihu'u pese na 're ĩhāimana mono ne, 're ĩhāimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Mare di. Duré dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te 're ĩsōmri za'ra mono hā, e pire na te wama 're hāimana za'ra. Mare di. Wama hā, taré hā. ²⁰ Āne si, wa za duré aima āma rowaihu'u za'ra wa'wa. ĩsazei'ō'wa norī hā wedeza ne na dasa te te 're zata za'ra mono wamhā, 'Re Īhāmana u'āsi mono ma, ta norī hā āma 're sōprub za'ra mono ō di. Wa'uburé norī ma si, te ta norī hā tāma āma 're sōprub za'ra, āma 're ĩwata za'ra mono da hā. Taha wa, a norī wa'wa hā dasa, ta norī ma, da te 're ĩsōmri za'ra mono na āma 're asaihuri aba mono wamhā, wa'uburé norī āma te za ĩsiré 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, āne hā dame 're 'manharī za'ra wa'aba mono da, wa hā te ai'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di. Mare di. ²¹ A norī wa'wa hā Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te tō asiré 're asi'rā'ōtō aba mo, uwa 'rāi wa'u ĩsé hā asiré 're āhuri aba mono da, hāsizém na, Wanhib'apito wi, ĩwapru tiwi pu'u wa, wazada idā'āzém na āma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā. Taha wa, wa'uburé norī āma 're dawata za'ra mono da, marī hā dasiré da te 're āhuri mono wamhā, āma dame 're aihāimana waihu'u za'ra wa'aba mono ō di za, ta norī nhimihāsizém na ĩsiré 're āhuri aba mono tō da. Duré Wanhib'apito hāiba, da te dasiwi hāibapru wa, wazada idā'āzém na āma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono da, te duré ĩ'u'ēne hā asiré 're ĩhuri aba mo. E tawamhā ĩ'uwaibaba, te za tō dame 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo, ĩsazei'ō'wa norī siré 're asaihuri aba

mono wamhã, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, dasa hã da te dasima 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. E tũ Ì'uwaibaba ãne hã aima za'ra wa'aba hã. ²² ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhib'apito hã te za asada 're hãimana za'ra wa'wa, Ì'upana wa'uburé norĩ ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono wa. ãne zarina, wazada 're hãimana za'ra mono wamhã, e Wanhib'apito nhiptetezẽm nhipai u, wanhiptetezẽ hã wama 're hãimana za'ra mono bã, wa za isimihãzẽ wi 're wawairẽbẽ. Mare di. Tiwi 're wawairẽbẽ waihu'u mono õ di za.

²³ Ni'wam norĩ hã asirẽ Ìsazei'wa 're ìhãimana za'ra mono norĩ hã, te ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: "Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tũ da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tũ da. Wa za tũ wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ìwẽ za'ra mono zẽb uwaibaba si." ãne ma tũ ni'wam norĩ hã te te sima 're waihu'u za'ra. Tane hã wẽ di tũ. Tane nherẽ, marĩ hã 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, ãtẽ wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa za wasirẽ Ìsazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu za'ra. Taha wa, marĩ hã dazu wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wasirẽ Ìsazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu tũ za'ra mono da. Durẽ wasirẽ Ìsazei'wa norĩ hã, Cristuhu ãma si siptete sina 're nomro mono da, wa te 're Ìpawaptob za'ra mono da si, wa za tũ uburé marĩ hã ìwẽ si wa te 're 'manharĩ za'ra. ²⁴ Rãwip si 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asirẽ Ìsazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da si, te za ta norĩ ãma si 're Ìrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ Romnhi hã da te dasima 're ìwede za'ra mono zẽb ãma, da te 're Ì'uiupra za'ra mono hã, te za asina aihãtã'ã ãna 're ìhuri aba mo romnhi hã, nima hawib zõ asimnhasi aba ãna. Romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ìsõmri za'ra mono na, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ãna aipẽ'ẽ 're, ãma 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za. ²⁶ Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u wa hã ma tũ ãne na ãma rob'ui'éré, durẽihã:

"Uburẽ ti'a hã Wanhib'apito te hã. Durẽ uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ìhãimana za'ra mono hã, Wanhib'apito te hã. Taha wa, uburé dasazẽ hã wẽ di, ãma 're ìwasaihuri mono zẽb da hã."

ãne durẽihã ãma Ìrob'ui'éré hã te 're hãimana.

²⁷ Ìsazei'õ'wa hã Ìsirẽ ai'masai wa'aba da, asõ 'mai'hãrã aba wamhã, te za tũ Ìsirẽ ai'masai wa'wa, asima 'maiwẽ wa'aba wamhã. Tawamhã uburé dasazẽ hã da te aima Ì'a za'ra wa'wa hã te za tũ ìhuri 'wa, nima hawi, da te 'mai'ãwisi zõ, da'mazadanharĩ aba ãna, 'rãwi aipẽ'ẽ 're wa'aba, asi'maiwẽ'õ wa'aba zarina. ²⁸⁻²⁹ Tane nherẽ, ãtẽ ni'wa hã te za ãne na aima 'maiwaihu'u 'wa: "ã hã dasazẽ hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ìsõmri za'ra mono." ãne hã ni'wa te te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, taha na ai'masai wa'aba mono õ di za. E 'rãwi aipẽ'ẽ na asi'maiwẽ'õ wa'aba tũ da, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. Tarẽ dasa hã te te aima Ì'maiwasu'u wa'aba wi, rosa'rada hã si'wa'rutu tũ da, wa ãne aima roti za'ra wa'wa, taha na asaihuri aba tũ da.

E tawamhã, romnhi hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ìsõmri za'ra mono na, wa za 're Ìsa, romhãiba 'manharĩ ãma dame 're ìwata mono õ nherẽ. ãne, wa 'rãwi te Ìsima ãma 're rosa'rata u'ãsi. ³⁰ Re ìhãimana u'ãsi mono hã sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wasa hã wa te 're huri mono wamhã, e Ì'uwaibaba te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u waseté za'ra, tũ õ hã wa te 're ìhuri mono na hã. Mare di. Tarẽ te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u waseté za'ra, tũ sena newa.

³¹ ãne, wa za durẽ aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ã Ìnhimirowasu'u na hã. Uburẽ marĩ hã te za 're Ì'manharĩ wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're asaihuri aba mono wamhã, durẽ 're ãhuri aba mono wamhã, durẽ marĩ aimawi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra mono da. ³² Marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, da te ãma 're ai'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, dawaseté u 're darere'e mono tũ da. ãne hã dadada 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu norĩ da, durẽ zudezu'õ norĩ da, durẽ 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwẽ 're ìhãimana za'ra mono norĩ da. ³³ Wa hã bẽtẽ. E niha dama 're ìhãimana mono zẽ hã. ãne si, wa tũ te Ìsima 're da'awẽ, uburé marĩ hã te 're Ì'ab'manharĩ wẽ mono zẽm na, te ãma 're da'apawapto mono da. Ìsima si, ãne na 're ìhãimana mono õ di. Uburẽ, wa dama 're ìhãimana, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te 're ìda'anho'reptui mono zẽ hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono da, Ìnhimipawaptobzẽb zarina.

11

Aibã norĩ hã timro nhipai u 're ìhãimana za'ra mono zẽ wasu'u

¹ Wa hã 're Ìmorizẽm na aima ãma 're Ìsisanho za'ra wa'aba mono zẽb zarina, te za 're anomro wẽ wa'aba mo. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, wama ãma 're Ìsisanho za'ra mono zẽb

zarina, wa hã 're ìhâimana mono ne, te za duré 're anomro wê wa'aba mo. ²A nori wa'wa hã te oto ì'âma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, 're ìhâimana mono zém na hã, duré uburé te aima âma 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hã. Ìsazei'wa nori 're ìhâimana za'ra mono zém na roti hã da te ìma 're ìwaihu'u za'ra mono zéb zarina, te oto 're anomro u'âsi aba mo, te aima âma 're ìroti za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Taha wa, wa ai'âma 're ìwata u'âsi za'ra wa'wa. ³Tane nherê, aimawi na te aima âma ìrowasu'u za'ra wa'aba da hã, wa tô ìsima wê. Cristu hã uburé aibã nori nhìb'apito, te 're hâimana. Duré aibã nori hã uburé timro nori nhìb'apito, te 're hâimana za'ra. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ta hã, Cristuhu nhìb'apito te 're hâimana. ⁴A nori wa'wa hã, zudezu'ô na te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, zudezu'ô na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tô uburé marì hã 're ì'manharì za'ra wa'aba mo. Ìsazei'wa nori hã asiré 're ai'rã'ôto aba mono ré, aibã nori hã 'rà ubu ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rà ubu ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, e marì te ta nori hâimanazé hã wama wasu'u za'ra. Ta nori hã Cristu te te siwi 're ìwazéb za'ra mono ô zé, te wama wasu'u za'ra, zudezu'ô nori hâimanazéb uwaibaba ô wa, âne hã. ⁵Duré pi'ô nori hã 'rà ubu âna, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rà ubu âna, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, ta nori ma, ìmro hã tâma 're wazéb za'ra mono ô di. E marì wa. Pi'ô 'rà ubuzé hã timro zapari 're ìhâimana za'ra mono zé, te te dama wasu'u wa, zudezu'ô nori hâimanazéb zarina. Pi'ô nori hã marì ìwasédé hã te te 're 'manharì za'ra mono wa, te za da te 're 'ràpari za'ra, sisém na 're hâimana za'ra mono da a'â. Tane duré, pi'ô nori hã 'rà ubu âna, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, pi'ô, da te 're ì'rãpari za'ra mono ne, te za a'â 're hâimana za'ra ta nori hã, sisém na. ⁶Âne hã pi'ô nori, 'rà ubu âna 're hâimana za'ra mono wamhã, âne hã wê te bâ, te za tô 're si'rãpari za'ra, sisém na dama 're ìhâimana za'ra mono zéb da hã oto. Tawamhã 're si'rãpari za'ra mono wa, duré taré 're siséré nhìhãri za'ra mono wa, dama sisém na 're hâimana za'ra mono tô da, te za 'rà ubu ré, dame 're hâimana za'ra, Ìsazei'wa nori hã 're si'rã'ôto mono ré. ⁷Tane nherê, ìsazei'wa nori, siré 're si'rã'ôto mono ré, aibã nori hã 'rà ubu ré, dasiré 're hâimana za'ra mono ô di za. E marì wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono ne, 're hâimana za'ra mono wa, ta nori hã. Tane nherê, pi'ô nori hã aibã nori zapari 're ìhâimana za'ra mono zé hã, pi'ô ma, aibã ìpirezé, te wasu'u. ⁸Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, pi'ô hãiba na aibã hã te te potô ô di. Aibã hãiba na si, ma tô pi'ô hã potô. ⁹Duré aibã hã pi'ô ma, 're hâimana mono da, te te potô ô di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Pi'ô si, ma tô tâma potô, aibã ma, 're ìhâimana mono da hã. ¹⁰Taha wa, ìsazei'wa nori hã rowahutu u 're si'rã'ôto mono wamhã, pi'ô nori hã te za tô 'rà ubu ré dasiré 're hâimana za'ra. E marì wa. Timro nori zapari 're ìhâimana za'ra mono zém na, da te âma 're waihu'u za'ra mono da, duré hãwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa nori hã te te ìré 're 'madã'ã za'ra mono wa, te te siwi 're wê'ô za'ra mono tô da, zudezu'ô nori hâimanazé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da. ¹¹Tane nherê, wa nori hã Wanhib'apito âma oto 're wanomro mono wa, aibã nori hã pi'ô âna 're hâimana waihu'u za'ra mono ô di za oto. Duré pi'ô nori zama, aibã âna 're hâimana waihu'u za'ra mono ô di za. Âne hã aiwa te wama wasu'u za'ra. ¹²Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aibã hãiba na ma tô pi'ô hã potô 'rata tô. Tane nherê, te oto ta hawim haré aibã nori hã pi'ô hãiba hawi dama 're potô u'âsi za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô uburé marì hã te te apoto, aibã nori zama, duré pi'ô nori zama.

¹³E tawamhã ì'uwaibaba, te za pi'ô nori hã 'rà ubu âna, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi, ìsazei'wa nori hã siré 're si'rã'ôto mono wamhã. Ma'âpé, a nori wa'wa hã asi'uihã na âma waihu'u za'ra wa'aba, âne na hã. ¹⁴Aibã nori hã séré pa ré, 're nomro mono wamhã, wê'ô nherê, te siséb âna ìré 're hâimana za'ra, tihâimanazéb zarinaï ô nherê, zudezu'ô nori hâimanazéb zarinaï ô nherê. Âne hã 'ràwi wap'ê na dahâimanazém na, wa te wasina 're ìwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa âne na aima âma roti za'ra wa'wa. ¹⁵Tane nherê, pi'ô nori hã séré pa ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, dama 'madã'ã ze ti. E marì wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô ìséré pa hã te te tâma 're pisutu za'ra, pi'ô nori ma hã, ì'rãzuwazéb da hã. ¹⁶Âté ni'wam nori hã asiré 're ìhâimana za'ra wa'aba mono nori hã te za âne na sina ìzadawa 'ru za'ra, pi'ô nori hã 'rà ubu ré 're ìhâimana za'ra mono wasu'u na hã, te te ìzaze za'ra ô wa. Âne wamhã, wa za âne na si ìzadawa na tâma âma wa'rãmi za'ra. Wa nori hã aimawi na, wa te dama 're roti za'ra mono ô di. Mare di. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìb'a'uwê, siré 're ìsi'rã'ôto mono nori hã te duré ôho na si te te âma 're rosa'rata za'ra, pi'ô nori hã 'rà ubu ré, 're ìhâimana za'ra mono wasu'u na si.

Zezusi hã dazada ìdã'âzém na âma 're dasipo're pu'u za'ra mono da, dasiré 're ìdasaihuri mono zé wasu'u

¹⁷Aimawi na wa za oto aima âma roti za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're ì'upa za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, ai'âma ìwata za'ra wa'aba ô di za, âhã na hã. Rowahutu u

asiré 're asi'rã'õtô aba mono wamhã, asiptete sina Cristuhu âma 're anomro aba mono zéb da, 're asipawaptob za'ra wa'aba mono ô di. Marĩ na si, ma tó ĩ'upana asiwi 're ĩro'wa'rutu za'ra wa'aba mo. ¹⁸ Âne uimrehêne, wa za a'â ai'âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Ma tó we ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba ni, asiré 're asi'rã'õtô aba mono nheré, asima aipo'o aba na hã, 're asisada'âbã za'ra wa'aba mono 'ru te. Âne na syru na wa tó dazaze, da te we ĩma aiwasu'u waseté za'ra wa'aba zém na hã. Âté tó sena, âne hã. ¹⁹ Âne hã wê'ô nheré, âté wê di tó. E marĩ wa. Asiwi aipo'o aba wamhã, ni'wam norĩ hã wa za wa te 're waihu'u za'ra, tó sena, Zezusihi zazei uptabi 'wa, 're ĩhâimana za'ra mono na hã. ²⁰ Asiré 're asaihuri aba mono da, 're asi'rã'õtô aba mono wamhã, Wanhĩb'apito hã wazada ĩdã'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, tãma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ô di. Marĩ aimawi hã 're ĩmanharĩ za'ra wa'aba mono da si, te 're asi'rã'õtô aba mo, siwa'ru. ²¹ Aihĩni, asitêwe 're aihutu aba mono ô ré, te za ni'wam norĩ si dawana tisa hã te te 're huri, si'aba'ré na. Taha wa, te za ni'wam norĩ hã tisa hã te te 're simini za'ra, ĩwana 're dasihutu mono wa. Taha wa, te za tó ĩwana da te 're uprosi za'ra. Ni'wam norĩ hã te za duré 're rã ĩdi'iti za'ra, uwa 'rãĩ wa'u ĩsé hã sa'êtê na te te 're âhuri mono wa. ²² E niha. E asôrôwa hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono â bâ, asapa'abã asa hã ĩwa 're ĩhuri aba mono zéb da hã. Asiré 're asi'rã'õtô aba mono ré, âne hã asiwi 're 'manharĩ waseté za'ra wa'aba mono wamhã, asiré 're ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwê, 're ĩruĩwapari za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Âne hã asima 're 'manharĩ waseté za'ra wa'aba mono wa, te duré ĩsimarĩ'ô norĩ hã 're wazéb za'ra wa'aba mono âna, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Âne wamhã, e niha wa za ai'âma waihu'u za'ra wa'wa. E âne zarina, wa za duré ai'âma 're ĩwata za'ra wa'wa. Mare uptabi di, ai'âma 're ĩwata za'ra wa'aba mono da hã.

²³ Duréihã Wanhĩb'apito te te ĩma ĩwaihu'uzém na, wa tó âne na aima waihu'u pari za'ra wa'wa: Zudasi hã Zezusi te te dama ĩhãiba nhomrizém na, tó taha barana ma tó Wanhĩb'apito Zezusi hã ĩ'u'êne hã ti'â. ²⁴ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tó te te wê'ê, ĩ'u'êne hã. Âne te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma: "Â hã ĩ'u'êne hã ĩhãiba te wasu'u, asada ĩsisômri za'ra wa'aba zé hã. Â hã te za 're ĩhuri aba mo, ĩ'âma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã." Âne ma tó sina tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã. ²⁵ Tawamhã saihuri pari, tó ône ma tó duré hãsisé hã ti'â, uwa 'ru rãĩ wa'ui ré hã. Âne te duré tãma nharĩ za'ra: "Â hã rob'rãĩ wa'u hã, ĩwapru hã asada za'ra wa'aba za ĩwi pu'u wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té, tó sena za te te dama âma 're ĩ'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Â hã 're âhuri aba mono sidâpãsi, te za ĩ'âma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da, 're ĩmanharĩ za'ra wa'aba mo, ône u'âsi." Âne ma tó duré sina tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã. ²⁶ Tawamhã, ĩ'u'êne hã 're huri aba mono wamhã, duré rob'rãĩ wa'u hã 're âhuri aba mono wamhã, ta hã, Wanhĩb'apito dazada ĩdã'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, za we apã ĩmorizéb u hã.

²⁷ Taha wa, ni'wam norĩ hã Wanhĩb'apito âma 're ĩsipo're pu'u za'ra mono zéb da, ĩ'u'êne hã te te siré 're huri mono wamhã, duré rob'rãĩ wa'u hã te te siré 're âhuri mono wamhã, siséb âna siré 're si'rã'õtô mono wamhã, ta norĩ hã te za Wanhĩb'apito hãiba na, tiwasédé hã te te âma 're 'manharĩ za'ra, ĩwapru na zama, dazada ĩdã'âzé hã taré newa, siwa'ru te te 're huri mono wa, ĩ'u'êne hã, duré siwa'ru te te 're âhuri mono wa, rob'rãĩ wa'u hã. ²⁸⁻²⁹ Ni'wam norĩ hã Wanhĩb'apito dazada dã'â da, ĩshãiba nhomrizém na, te te 're rosa'rata za'ra mono âna, ĩ'u'êne hã te te 're huri mono wamhã, duré rob'rãĩ wa'u hã te te 're âhuri mono wamhã, taha zarina, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta norĩ hã te te 're hã za'ra. Taha ô'umnhasite, te za a'â aipê'ê na 'rãwi 're asi'madã'â za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasédé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono zô, taha uimrehêne, a'â asima 're pari za'ra wa'aba mono da. Taha parip si, te za oto ĩ'u'êne hã asiré 're ĩhuri aba mo. Duré taha parip si, te za oto rob'rãĩ wa'u hã asiré 're ĩ'âhuri aba mo. ³⁰ Taha wa, ni'wam norĩ hã âne hã te te a'â 're 'manharĩ za'ra mono ô wa, te ta norĩ hã hãzé u'âsi 're hâimana za'ra ahã na, asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã te duré sib'uwa u'âsi 're hâimana za'ra. Ni'wam norĩ hã ma tó duré 're dã'â za'ra, âne wa. ³¹ Wasiré 're wasaihuri mono ô ré, wanhimirosa'rata wasédé hã wama 're hâimana za'ra mono zô, a'â wapê'ê na 'rãwi 're wasi'madã'â za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'ahã za'ra mono ô di za. E marĩ wa. 'Re wasiwê'ô za'ra mono wa, 're ĩwahâimana za'ra mono na, marĩ na, wa te 're ĩ'upa za'ra mono na hã. ³² Tane nheré, ti'ab ré te za tó wawasédé hã te te wa'âma 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, te te 're wa'ahã za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. E marĩ wa. Te te 're wa'azawi pese mono wa, taha zarina, apã wa te âma 're sasômri pese za'ra mono da. Nimahã na, uburé ĩsazei'ô'wa norĩ zu, za te te siwi wa'awê'ô tó da, te za tó âne wa, te te 're wa'ahã za'ra, ti'ai âma 're wanomro mono ré.

³³ Ísisānawā norī, āne na wa za oto aima āma 'rāsutu za'ra wa'wa, Wanhib'apito dā'ázém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, asiré 're asaihuri aba mono zém na hā. Taha wa, te za a'ā asisó 're asimipari za'ra wa'aba mo, aihīni asitēme 're aihutu aba mono wapsi, asiré āma 're asaihuri aba mono da. Āne hā wē di. ³⁴ Ni'wam norī hā asiré 're ihāimana za'ra wa'aba mono norī hā, mra te te 're simroi mono wamhā, tinhorōwa āma si te za a'ā tisa hā te te 're huri. Taha parip si, te za oto asitēme 're aihutu aba mo, asiré 're asirā'ōtō aba mono da. 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono tō da, te za āne si ũuwaibaba 're ũmanharī za'ra wa'aba mo.

Nimahā na, āma atēme ĩmorī aba wapsi, wa za aimawi na aima āma roti za'ra wa'wa, rob'ui'ére na we asiwi ĩzadanharī za'ra wa'aba zém na hā.

12

'Re ihāimana u'āsi mono, Tip'ēzani na romhuri mono bā te te dama 're ũapisutu mono zé wasu'u

¹ Ísisānawā norī, wasiré Isazei'wa norī hā romhuri mono bā, 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawapto waihu'u pese na, āma 're ĩsipawapto za'ra mono zéb da hā, ta hā te te tāma 're ĩpisutu za'ra mono zém na, wa za oto aima āma roti za'ra wa'wa, sena āma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā, rosa'rata na āma 're upa za'ra wa'aba mono tō da. ² A norī wa'wa hā 'Re ihāimana u'āsi mono, 're waihu'u za'ra wa'aba mono ō ré, ma tō wa'uburé hā te te 're aiwada'uri u'āsi za'ra wa'wa, tō sena newa, romhāiba 'manharī hā tarere nherē, mre me ō nherē, ta norī āma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, waihu'u pese newa. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherē, wa taré āma aipo're pu'u za'ra wa'wa. ³ Tane nherē, wa ĩsima aiwē za'ra wa'wa, aimawi roti hā waihu'u za'ra wa'aba da oto. Āté ni'wam norī hā te za āne na Zezusi hā te te dama 're wasu'u za'ra: "Zezusihi ma, marī ĩwasétére si tāma 're hāimana mono neza, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimirob' manharizém na." Āne na hā ni'wam norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptozbéb ré, 're ĩnomro mono norī hā, te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono ō di. Mare dí. Duré āté ni'wam norī hā te za āne na te te dama 're wasu'u za'ra, Zezusi hā, taha Wanhib'apito, danhipai u." Ni'wam norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimipawaptozbéb zarinaí ō nherē, āne na tō sena te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono ō di.

⁴ 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani hā misi nherē, te Isazei'wa norī ma, romhuri hā te te 're apisutu, tinhimiromhuri mono bā sipu'u pese na āma 're sipawapto za'ra mono da. ⁵ Duré Wanhib'apito hā misire nherē, wasipu'u pese na, wa wa te tāma 're romhuri za'ra, wanhimiromhuri mono bā, wasiré Isazei'wa norī hā. ⁶ Duré, 'Re ihāimana u'āsi mono hā misi nherē, ōhō si te tiwaihu'u pese na te te 're wa'apawapto, romhuri hā sipu'u pese na, wa te tāma āma 're ĩrob'ma'wamarī za'ra mono zéb da hā. ⁷ Wahāiba mono bā, ma tō romhuri hā te te wama 're apisutu 'Re ihāimana u'āsi mono hā, ĩpē'ēzani hā sena na wapē'é 're, 're ihāimana za'ra mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da, duré wasiré Isazei'wa norī hā āma 're wasipawapto wē u'āsi za'ra mono da. ⁸ 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ni'wam norī si, te za te te 're pisutu za'ra, tō sena ta norī hā tinhimirosa'rata waihu'u pese na te te dama āma 're roti wē za'ra mono da, hāiwa hawi dahāimanazém na rowaihu'u na hā. Ni'wam norī si, te za duré te te 're pisutu za'ra, rowaihu dama ĩwaihu'u'ō na, te te dama āma 're roti wē u'āsi za'ra mono da. ⁹ Ni'wam norī si, te duré 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te 're pisutu za'ra, ta norī hā Cristu hā te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, tisiré Isazei'wa norī nhipai u. Ni'wam norī si te duré te te 're pisutu za'ra, ĩwaihu'u pese zarina, te te āma 're dapese za'ra mono da, 're dahāzé za'ra mono wamhā. ¹⁰ 'Re ihāimana u'āsi mono waihu'u pese na si, marī dama ĩmanharī waihu'u'ō hā te te dama 're 'manharī za'ra mono da, ni'wam norī si te duré te te 're pisutu za'ra. Duré 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na, sena na te te dama āma 're rowasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norī si te te 're pisutu za'ra. Ni'wam norī si, te duré te te 're pisutu za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hā te te āma 're pibu za'ra mono da, tō sena uptabi na hā te te 're waihu'u za'ra mono da, wa'uburé norī hawim hāi ō'umnhasite. Damreme dama ĩwaihu'u'ō na zama, 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norī si te te 're pisutu za'ra, timreme nai ō nherē, te te dama āma 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hā. Ni'wam norī si, te duré 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani hā te te 're pisutu za'ra, damreme dama ĩwaihu'u'ō na 'Re ihāimana u'āsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hā sō'awi te te dama āma 're wasu'u pese za'ra mono da oto, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hā. ¹¹ Tō ōhō si te misi nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani hā romhuri te te dama 're apisutu, Isazei'wai mono bā, te te sima 're ĩda'awé mono zéb zarina, āma 're ĩdasipawapto za'ra mono zéb da hā.

Dahāiba misi ne, Isazei'wa norī hā 're ihāimana za'ra mono zé wasu'u

¹² Āne, wa za aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, īwaihū'u za'ra wa'aba zéb da hā. Wahāiba hā misi nherē, wahāiba na marī hā wama 're ihāimana za'ra mono hā ahā di, wapara hā duré wanhib'rada hā duré wapo're hā, duré aimawi hā. Tane nherē, misi te tō wahāiba hā wama 're hāimana za'ra, wahāiba mono bā. Tane duré, wa norī hā wasiré īsazei'wa norī hā wa'ahā uptabi nherē, wa oto simisutu āma 're wanomro, wahāiba misi ne. ¹³ Wa norī hā wasiré īsazei'wa norī hā aiwa 're wahāimana za'ra mono ō di. Ni'wam norī hā zudezu. Duré ni'wam norī hā zudezu'ō. Duré ni'wam norī hā pawa'ābā āna īwada'uri zarina si, te te dama 're īromhuri za'ra mono. Duré ni'wam norī hā wada'uri āna si'uihā na 're ihāimana za'ra mono. Āne hā aiwa 're wahāimana za'ra mono ō nherē, simisutu wa oto 're wahāimana za'ra, wahāiba misi ne, 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani na ā dawabzuri uburé, wa te 're 'manharī za'ra mono wa, duré 'Re ihāimana u'āsi mono hā, Tipē'ēzani, uburé te te wama 're anhomri mono wa, wapē'ē 're, oto 're īsāmra mono da hā.

¹⁴ Wahāiba na marī hā misi wama 're hāimana za'ra mono ō di. Marī hā ahā na te tō wahāiba na hā wama 're hāimana za'ra, tite mono bā te te 're īromhuri za'ra mono zéb da hā, wapara hā, duré wanhib'rada hā, duré wato hā, uburé ire 're īwahāimana za'ra mono hā. Tane ma tō duré 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani hā romhuri hā sipu'u pese na te te wama 're apisutu, āma 're īwasipawaptob za'ra mono zéb da hā. ¹⁵ Āne, wa za duré aima āma simiré'é za'ra wa'wa taré, wahāiba na marī hā wama 're ihāimana za'ra mono zém na hā. Áté wapara, te aré wama siwasu'u, āne: "Wa hā asib'rata ō di. Taha wa, wa taré aihāiba na ai'āma 're ihāimānare. Marī dai ōre di, wa hā." E āne hā aré ī'uwaibaba. Mare di. Pire na te tō wama 're hāimana u'āsi za'ra, wapara hā. ¹⁶ Áté wapo're hā te aré duré wama siwasu'u, āne: "Wa hā atōmo ō di. Taha wa, wa taré aihāiba na ai'āma 're ihāimana. Marī dai ō di, wa hā." E āne hā aré duré ī'uwaibaba. Mare di. Pire na te tō wama 're hāimana u'āsi za'ra, wapo're hā. ¹⁷ Duré, wahāiba na watōmo si wama 're hāimana za'ra mono 'wa'āhā, e niha wa aré 're wanhimipari za'ra. 'Re wanhimipari waihu'u za'ra mono ō di aré, tō. Duré wahāiba na wapo're si wama 're hāimana za'ra mono 'wa'āhā, e niha wa aré 're wanhimhā za'ra. 'Re wanhimhā waihu'u za'ra mono ō di tō aré. ¹⁸ Tane nherē, āne na hā 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're wa'apoto mono ō di. Te te sima 're ī'awē mono zéb zarina si, ma tō marī ahā na te te wama 're ab'manharī, wahāiba na iré 're īwahāimana za'ra mono zéb da hā. ¹⁹ Wahāiba na marī hā ahā na wama 're hāimana za'ra mono ō 'wa'āhā, aré wahāiba hā wama 're hāimana za'ra mono ō di. ²⁰ Tane nherē, marī ahā na te tō wama 're hāimana za'ra wahāiba na hā, wahāiba misi nherē. Taha wa, wa tō 're wahāimana za'ra.

²¹ Áté wato hā te aré wanhib'rata ma tinha, āne: "A hā tarére hā. Marī dai ō di, īma hā." E āne hā aré ī'uwaibaba. Áté wam'rā hā te aré duré wapara ma tinha, āne: "A hā tarére hā. Marī dai ō di, īma hā." Āne hā ī'uwaibaba ō di tō duré aré. ²² Nima norī hā wahāiba na marī hā wama 're ihāimana za'ra mono hā sib'uware na wama 're hāimana za'ra mono newa. Tane nherē, te tō pire na wama 're hāimana za'ra. ²³ Duré nima norī si, wahāiba na wama 're ihāimana za'ra mono hā wama wapure na, tarére wama 're hāimana za'ra mono newa, wa za ta norī ma 're wanhipese za'ra, wa te 're ihāiba'ubu wē za'ra mono zém na hā, nimahā ma si, rowazéb tō da. ²⁴⁻²⁵ Nima norī ré si, wa ai'urēwi iré 're wahāimana za'ra, rowazéb āna. 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō te te sima 're wa'awē, uburé marī hā wahāiba na wama 're ihāimana za'ra mono hā, si'u te te wama āma 're īromhuri za'ra mono zéb da hā, sima 're siwanhizari za'ra mono āna, aihīni 're sisawi pese za'ra mono da. Āne da si, ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā wahāiba te te wama 're ab'manharī, wahāiba na hā nima norī si wama wapu newa, pire na tō uburé wama 're hāimana za'ra mono da, simisutu haré. Tane duré, 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō te te sima 're wa'awē, wasiré īsazei'wa norī hā, simisutu haré wa te tāma 're romhuri za'ra mono da, wasiwi 're wasiwanhizari za'ra mono āna. Ma tō te te sima 're wa'awē, wapire na wasima 're īwahāimana za'ra mono zéb da hā, aiwapsi. ²⁶ Wapara hā marī āma sépu'u wa, te te robzépata wamhā, taha u'ābā, te za uburé wahāiba hā īsabādā robzépata za'ra. Tane duré, ni'wa hā wasiré īsazei'wa, marī na te te robzépata wamhā, wa norī zama, wa za duré īsabādā robzépata za'ra ni. Duré, ni'wa hā wasiré īsazei'wa hā īsimiromhuri wē na da te dasima wasu'u wē za'ra wamhā, wa norī zama, wa za duré īsabādā 're wato za'ra.

²⁷ A norī wa'wa hā te tō simisutu haré, Cristuhu nhib'a'uwē asiré 're anomro aba mo, aihāiba misi aima 're ihāimana za'ra wa'aba mono ne. Duré dahāiba na marī hā tite mono bā te te 're ī'manharī za'ra mono zéb da hā, dama 're ihāimana za'ra mono ne, te a norī wa'wa hā aihāiba mono bā tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Cristuhu ma si, asimiromhuri aba mono bā, tāma 're 'manharī za'ra wa'aba mono da. ²⁸ Āne ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā romhuri hā te te wama 're apisutu, wate mono bā īsimipawapto waihu'u pese na tāma āma 're īwasipawaptob za'ra mono zéb da hā, wasiré īsazei'wa norī hā. Romhuri hā danhipai u īpire uptabi hā ma tō ni'wam norī ma si te te 're apisutu, Zezusi hā te te 're īsadawa wasu'u

za'ra mono zéb da há, İsazei'ô'wa norî ma, Zezusihi zadawa para. Romhuri aimawi hã İpire hã ma tô duré ni'wam norî ma si, te te 're apisutu, 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na İsazei'wa norî ma si te te âma 're İrowasu'u za'ra mono zéb da há. Duré İsazei'wa norî 're İhâimana wê za'ra mono zéb da há, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, te te dama âma 're İroti za'ra mono zéb da há, ma tô duré ni'wam norî ma İsimiromhurizéb da há, te te tâma 're apisutu, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. 'Re İhâimana u'âsi mono waihu'u pese na, marî dama İ'manharî waihu'u'ô hã te te dama 're 'manharî za'ra mono da, ma tô duré ni'wam norî ma si te te 're apisutu, İsimiromhurizéb da há. Ma tô duré ni'wam norî si te te 're pisutu za'ra, İwaihu'u pese zarina te te âma 're dapese za'ra mono da, 're dahâzé za'ra mono wamhã. Duré marî zô, tiwi 're İrowaptâ'â za'ra mono norî âma 're sina u'âsi mono da, ma tô duré ni'wam norî hã te te 're apisutu, İsibrob'ô norî âma hã, duré İhâzé ré norî âma hã. Duré İsazei'wa norî 'madâ'â'wa, dama 're hâimana za'ra mono da, ma tô duré ni'wam norî hã te te 're apisutu. Duré damreme dama İwaihu'u'ô na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô ni'wam norî si te te 're apisutu, timreme nai ô nherê, te te dama âma 're İsadawa wasu'u za'ra mono zéb da há. ²⁹ E tawamhã İsazei'wa norî hã te uburé Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're hâimana za'ra, İsazei'ô'wa norî ma hã. Mare di. Uburé âne na dama 're hâimana za'ra mono ô di. E uburé te duré 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na 're hâimana za'ra, İsazei'wa norî ma hã. Mare di. Duré e uburé te 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama roti'wa na 're hâimana za'ra, İsazei'wa norî 're İhâimana wê za'ra mono zéb da, te te dama 're roti za'ra mono da hã. Mare di. Duré, e uburé te İsazei'wa norî hã marî dama İ'manharî waihu'u'ô hã te te dama 're 'manharî za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina. Mare di. ³⁰ Duré, e uburé te za te te 're dapese za'ra, 're dahâzé za'ra mono wamhã, 'Re İhâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina hã. Mare di. Ni'wam norî si te za tô âne na hã 're hâimana za'ra. Duré, e uburé te za damreme dama İwaihu'u'ô na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Duré e uburé te za sô'awi te te dama 're wasu'u pese za'ra, damreme dama İwaihu'u'ô na 'Re İhâimana u'âsi mono da, te te dama 're İsadawa wasu'u za'ra mono zém na hã. Mare di. Uburé âne na dama 're hâimana za'ra mono ô di. Tite mono bâ, te za misi si İsazei'wa norî hã romhuri hã te te âma tâma 're 'manharî za'ra. ³¹ Tane nherê, romhuri hã danhipai u dama İpire norî zô si, te za sô 're İrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré İsazei'wa norî hã âma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da há.

Aimawi na, wa za oto aima âma rowasu'u za'ra wa'wa, â norî wasu'u nhipai u İwasu'u wê uptabi na hã, âma 're anomro wê uptabi aba mono zéb da há.

13

Danhimizawi pese zém na rowasu'u

¹ Ti'ai âma hâiwa âma zama, uburé damreme mono bâ te dama 're arowasu'u wê mono nherê, İnhimizawi pese zé hã aré İma 're hâimana mono ô wamhã, piza'a 're baihá 'manharî tede hã, da te 're tata'a za'ra mono wa, 're wamreme 'râihâ za'ra mono wa, da te 're İwapari a za'ra mono ne, wa aré taré te dama 're arowasu'u. Âne wamhã, marî dai ô di aré, dama 're İnhimirowasu'u mono zé hã.

² 'Re İhâimana u'âsi mono hã te dama 're sadawa wasu'u wê mono nherê, duré uburé roti hã İma waihu'u pese nherê, duré uburé rowaihu hã dama İwaihu'u'ô hã İma waihu'u pese nherê, İnhimizawi pese zé hã İma 're hâimana mono ô wamhã aré, taré, wa aré 're İhâimana, 'Re İhâimana u'âsi mono ma hã. Marî dai ô di aré, 're İhâimana mono zé hã. Até İma waihu'u pese di aré, te tâma nharî da, êtê 'râihâ ma, si'ré da, 'Re İhâimana u'âsi mono si, te 're umnhasi mono wa. Âne da, 'Re İhâimana u'âsi mono te 're umnhasi mono nherê, İnhimizawi pese zé hã İma 're hâimana mono ô wamhã, aré marî dai ô di, 're İhâimana mono zé hã.

³ Duré uburé İnhibro hã İsibrob'ô norî ma, te 're anhomri mono nherê, İnhimizawi pese zé hã İma 're İhâimana mono zarinaî ô wamhã, tarére aré, dama 're İnhopru mono zé hã. Duré İsazei'wa 're İhâimana mono wa, da te 're İ'ruiwapari mono zéb zarina, da te dasiwi İzata da, duré dawî İsihâiba zawi ô nherê, tane nherê, duré tarére aré, İnhimi'manharî wê zé hã, İnhimizawi pese zé hã İma 're hâimana mono ô wamhã.

⁴ E niha tawamhã, danhimizawi pese na, Cristuhu âma za 're İdahâimana za'ra mono zé hã. İsazei'wa norî hã simizawi pese na 're hâimana za'ra mono wamhã, marî na da'âma 're wa'a su'u za'ra mono ô di za. Da'âma 're İpê'êzé za'ra mono zarina, te za tô te te 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré marî na 're si'ruiwapari za'ra mono ô di za. Duré tiwê na sina 're wata za'ra mono ô di za. Duré danhipai u pire na 're İhâimana za'ra mono na, 're si'madâ'â ze za'ra mono ô di za.

⁵ Duré hâimana nhiséb âna, da'âma 're to za'ra mono ô di za. Duré 'râwi tihâimanazéb da si, te te si'âma 're rosa'rata za'ra mono ô di za. Duré wara sina, dazada 're siti'ru za'ra mono

ō di za. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, dawasédé te te da'ãma 're 'madá'ã u'ãsi za'ra mono ō di za. Æne İsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're İhãimana za'ra mono zéb da hã.

⁶ Æne duré, İsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're İhãimana za'ra mono zéb da hã. Dahãimana wasété na 're İdahãimana za'ra mono zé wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te te ãma sima 're rowê za'ra mono ō di za, İsazei'wa norĩ hã. 'Re İdanomro wê mono zé wasu'u na si, te za ãma 're toi uptabi za'ra, tō sena na.

⁷ Duré, da te tãma 're rob'manharĩ wasété u'ãsi za'ra mono nherê, tiwi 're robzei'ō za'ra mono ō di za. Duré dawasété wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, awa'awi te te siwi 're dawê'ō za'ra mono ō di za. İwê si, da te 're 'manharĩ u'ãsi za'ra mono da si, te za te te sima 're dawê za'ra. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherê, duré te te 're robzépata za'ra mono nherê, te za siptete sina 're hãimana u'ãsi za'ra, simi'ê na. Æne İsazei'wa norĩ hã simizawi pese uptabi na, 're İhãimana za'ra mono zé hã za.

⁸ İsazei'wa norĩ hã, 'Re İhãimana u'ãsi mono te te dama 're İsadawa wasu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za te te tiwi 're anhihãri, 'Re İhãimana u'ãsi mono hã, ta norĩ hã te te dama ãma 're sadawa wasu'u za'ra mono tō da oto. Duré İsazei'wa norĩ hã timreme nai ō nherê, damreme amo na te te dama 're İrowasu'u za'ra mono zé hã, te za duré te te tiwi 're anhihãri. Duré 'Re İhãimana u'ãsi mono pē'êzani na, da te 're İrowaihu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za duré te te dawi 're anhihãri. İsazei'wa norĩ nhimizawi pese zép si, si'utōrĩ waihu'u ō di za. Taha si, te za ãne u'ã 're hãimana u'ãsi.

⁹ Wa norĩ hã 'Re İhãimana u'ãsi mono pē'êzani na, wa te 're İrowaihu'u za'ra mono zé hã, wama waihu'u pese za'ra ō di, uburé hã. Syry na, wa tō wa te 're waihu'u za'ra. Duré 'Re İhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã, uburé wama waihu'u pese za'ra ō di. Taha zama, wa tō duré syry na wa te 're waihu'u za'ra.

¹⁰ Tane nherê, nimahã bātã na Zezusi hã apã wei morĩ wamhã, İsine za oto 're wahãimana za'ra mono wa, tãibã za oto syry na 'Re İhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u, wa te 're İwaihu'u za'ra mono zé hã. Duré tãibã za oto syry na İpē'êzani na, wa te 're İrowaihu'u za'ra mono zé hã.

¹¹ Wa hã 'watébrémi ré hã, ai'uté mreeme na, wa tō 're İmreme aré. Duré ai'uté nhimirosa'rata zarina, wa tō duré te 're rosa'rata aré, İpē'ê 'remhã. Tane nherê, oto İprédu wamhã, ai'uté hãimanazém na, 're İhãimana mono ō di oto. Wa tō oto rême pese, ai'uté ré İhãimanazé hã.

¹² Tane duré, wa norĩ hã dasi'madã'ázé İ'uzurire na ãma 're İdasi'madã'ã pibui prã za'ra mono ne, 'Re İhãimana u'ãsi mono hãimanazé hã wama waihu'u prã za'ra di, ti'ai ãma 're wahãimana za'ra mono ré hã. Tane nherê, nimahã na si, wa za 'rãwi wa te 're 'madã'ã za'ra oto, 'Re İhãimana u'ãsi mono hã. Tawapsi wama waihu'u pese za'ra di za oto, 'Re İhãimana u'ãsi mono hãimanazé hã. 'Re İwahãimana za'ra mono zém na, te te 're İwa'awaihu'u pese mono ne, wama waihu'u pese za'ra di za.

¹³ Æne, wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, İsazei'wa norĩ nhimizawi pese hãimanazém na hã. 'Re İhãimana u'ãsi mono hã da te dasina 're İ'umhãsi pese za'ra mono zé hã, si'utōrĩ ō di za. Duré 'Re İhãimana u'ãsi mono umhãsi sina, İwê zō dasina 're İdanhimipari za'ra mono zé hã, si'utōrĩ ō di za. Duré 're İdanhimizawi pese za'ra mono zé hã, si'utōrĩ ō di za. E ma hã tawamhã, danhipai u İpire uptabi hã. 'Re İdanhimizawi pese za'ra mono zé, ta hã danhipai u, İpire uptabi na te za 're hãimana.

14

Damreme dama İwaihu'u'ō na, 'Re İhãimana u'ãsi mono, da te dasima 're İsadawa wasu'u za'ra mono zé wasu'u

¹ Asimizawi pese na 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb zō si, te za uburé dama 're İromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, asima sō 're İrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo, İwê uptabi zō si. Tane nherê, 'Re İhãimana u'ãsi mono pē'êzani, romhuri hã sipu'u pese na ãma 're sipawaptob za'ra mono da, İsazei'wa norĩ ma, te te 're İ'apisutu mono zéb zō, te za duré asima sō 're İrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo. E marĩ İpire uptabi zō, te za tawamhã, asima sō 're İrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo. 'Re İhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na, sena na İsazei'wa norĩ ma, da te 're İrowasu'u za'ra mono zéb zō si, te za asima 're İrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo, İwê uptabi zō si. ² Ni'wam norĩ hã timreme nai ō nherê, damreme dama İwaihu'u'ō na te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re İhãimana u'ãsi mono ma si, mreeme pibui pese za'ra di za, ta norĩ nhimirowasu'u hã damreme dama İwaihu'u'ō na hã. Ta norĩ hã te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra ō wa, 'Re İhãimana u'ãsi mono pē'êzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ dama İwaihu'u'ō na si, 're mreeme zusi mono wa, ta norĩ hã.

³Tane nherē, ni'wam norī hā damreme uwaibaba, 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na, sena na isazei'wa norī ma, te te āma 're rowasu'u za'ra mono wamhā, taha na si te za isazei'wa norī hā 're sipawaptob u'āsi za'ra, Wanhīb'apito āma siptete sina 're nomro mono da, pē'ē wē na. Taha zarina si, te za duré tāma 're rowē wairébé apā, tiwi 're robzei'ō za'ra mono wamhā. ⁴Ni'wa hā timreme nai ō nherē, damreme dama iwaihu'u'ō na te te dama rowasu'u wamhā, rāwip si te āma sipawapto, Wanhīb'apito āma siptete na 're hāimana u'āsi mono da. Te te āma dapawapto waihu'u'ō di za, dama sadaihu'u'ō wa. Tane nherē, ni'wa hā damreme uwaibaba, 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na isazei'wa norī ma, te te rowasu'u wamhā, aihīni te za wapari waihu'u'ō za'ra, taha zarina oto āma 're sipawaptob za'ra mono da, Wanhīb'apito āma ta norī hā siptete sina āma 're hāimana za'ra mono da oto.

⁵Wa hā wa tō isima te 're aiwē za'ra wa'wa, uburē aimreme aba nai ō nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono hā dama 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, damreme dama iwaihu'u'ō na hā. Tane nherē, taha nhipai u, wa tō duré te isima 're aiwē uptabi za'ra wa'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da. E marī wa. 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're rowasu'u za'ra mono norī si, te za danhipai u pire na 're hāimana za'ra, isazei'wa norī ma. Ni'wam norī hā timreme nai ō nherē, damreme dama iwaihu'u'ō na, 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono pari, ta norī nhimirowasu'u nhipai u, sō'awi da te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono wapsi, tawapsi te za oto damreme dama iwaihu'u'ō na dama isadawa wasu'u'wa norī hā pire na 're hāimana za'ra, aiwa 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're rowasu'u za'ra mono norī me. Tawapsi te za oto isazei'wa norī hā āma 're sipawaptob u'āsi za'ra, siptete sina Wanhīb'apito āma 're nomro u'āsi mono da, ta norī hā. ⁶Isīsānawā norī, āne wa za oto aima āma rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa za āma atēme imorī 'wa, te aipawaptob za'ra wa'aba da. Tawamhā, atēme āma imorī aba wamhā, duré damreme dama iwaihu'u'ō na si, 'Re ihāimana u'āsi mono te aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba wamhā, e tō ũuwaibaba, wa aré āma aipawapto wē za'ra wa'wa. Mare di. Marī dai ō di aré, damreme dama iwaihu'u'ō na te aima isadawa wasu'u za'ra wa'aba zé hā. Aimreme aba na, te aima āma rowasu'u za'ra wa'aba wapsi, te aré iwapari waihu'u'ō za'ra wa'wa, rāwi oto āma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, marī dama iwaihu'u'ō na 'Re ihāimana u'āsi mono te te imā iwaihu'uzém na hā, duré rāwi 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti te iwaihu'u'ō na hā, duré 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na hā, duré isazei'wa norī hāimanazém na roti na hā.

⁷Āne, wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, iwaihu'u'ō za'ra wa'aba zéb da hā. Danhimnhihârazé isyrye hā āma 're danhimnhihâsi mono wamhā, iwapari pibui pese na āma 're danhimnhihâsi mono ō nherē, da te 're wapari waihu'u'ō za'ra mono ō di, danhimnhihârazé hā. Duré, rowamremez hā da te āma 're rowamreme za'ra mono wamhā, iwapari pibui pese na, da te āma 're rowamreme za'ra mono ō nherē, da te 're wapari waihu'u'ō za'ra mono ō di, rowamremez hā. ⁸Duré da'wapéi'wa norī zō, danhimnhihârazém na 're danhimnhihâsi mono wamhā, e siwa'ru sō 're danhimnhihâsi mono nherē, te za dasi'wapé da hā, sima 're sipese za'ra, da'wapéi'wa norī hā. Mare di. ⁹Tane duré, a norī wa'wa hā damreme dama iwaihu'u'ō na si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, e niha te za da te āma 're asadaihu'u'ō za'ra wa'wa, da te āma 're aiwapari waihu'u'ō za'ra wa'aba mono da hā. Da te āma 're asadaihu'u'ō za'ra wa'aba mono ō di za tō. Asimirowasu'u za'ra wa'aba na hā, rowa'u'u si te za taré te te āma 're ropé, nimomo. ¹⁰Daro mono bâ, te tō damreme mono bâ ahâ uptabi na dama 're hāimana za'ra, rāwi āma 're idasisadaihu'u'ō za'ra mono zéb da hā, damremezém na hā. ¹¹Tane nherē, ni'wa hā damreme imā iwaihu'u'ō na, te te imā rowasu'u wamhā, isiré a'uwē'ō na, wa za isina waihu'u'ō, imā sadaihu'u'ō wa. Duré wa hā isiré a'uwē'ō na, te za duré sina iwaihu'u'ō, tāma izadaihu'u'ō wa. Tane duré, ni'wam norī hā timreme nai ō nherē, damreme dama iwaihu'u'ō na, 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhā, da te āma 're sadaihu'u'ō za'ra mono ō di za. Taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u'ō za'ra ō wa, ta norī hā. ¹²A norī wa'wa hā bété. Ma tō sō 're asōpré u'āsi aba mo, 'Re ihāimana u'āsi mono hā Tip'ēzani na, romhuri mono bâ te te aima 're ipisutu za'ra wa'aba mono zéb zō, āma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā. Romhuri hā ōhō si 're hāimana za'ra mono ō di, ipire uptabi na hā. Sisarina si ō di, romhuri hā. Taha wa, romhuri iwē uptabi zō si, te za asima 're irob'ruiwapari u'āsi za'ra wa'aba mo, āma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā, Wanhīb'apito āma asiptete sina 're anomro u'āsi aba mono da, taha āma si.

¹³Taha wa, ni'wam norī hā timreme nai ō nherē, damreme dama iwaihu'u'ō na, 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhā, ta norī hā te za duré te te tiwi 're rowaptērē za'ra, Ip'ēzani si romhuri te te tāma 're pisutu pese za'ra mono da, ta norī ma hā, damreme dama iwaihu'u'ō na 'Re ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā, sō'awi te te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono da. ¹⁴Wasiré isazei'wa norī hā 're wasi'rā'ōtō

mono wamhã, wa hã damreme ĩma waihu'u õ nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mo, ãma 're ĩmreme mono wamhã, te ãma 're rosa'rata waihu'u mono õ di, ĩma waihu'u pese õ wa. 'Rãwi ĩpẽ'ẽ na si, wa tãma 're ĩmreme. ¹⁵ E niha tawamhã, ĩ'uwaibaba si te 're ĩ'manharĩ mono zẽb da hã. ĩpẽ'ẽ na, wa za tã tãma 're ĩmreme 'rãwi, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherẽ, wa za durẽ wamremezẽm na tãma 're ĩmreme, te ãma 're ĩrosa'rata pibui pese mono zẽb da hã. Durẽ wasirẽ ĩsazei'wa norĩ sirẽ 're ĩnho're mono wamhã, wa za tã 'rãwi ĩpẽ'ẽ na 're ĩnho're, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherẽ, taha nhipai u, wa za durẽ wamremezẽm na 're ĩnho're, te ãma 're ĩrosa'rata pibui pese mono zẽb da hã. Taha wa, ãne te za durẽ a norĩ wa'wa hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. ¹⁶ A norĩ wa'wa hã asirẽ 're asirã'õtõ aba mono wamhã, átẽ te za aipẽ'ẽ na si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, tãma 're aimreme zusi aba mono ré. ãne wamhã, e niha te za aiwaparĩ wa norĩ hã ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zẽm na, te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa, aimreme na te te 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ nherẽ, ta norĩ hã. ¹⁷ ãne hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zẽ hã wẽ nherẽ, tane nherẽ, asirẽ 're asirã'õtõ aba mono norĩ hã ãma 're sipawapto waihu'u za'ra mono õ di, siptete sina Wanhib'apito ãma 're ĩnomro u'ãsi mono zẽb da hã. ¹⁸ Wa hã ĩsiwaprosi, wa asipai u wa'aba, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na 're ĩmreme u'ãsi. Taha zarina, wa 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩwata u'ãsi. ¹⁹ Tane nherẽ, wasirẽ ĩsazei'wa norĩ hã 're wasirã'õtõ mono ré, damreme dama ĩwaihu'u'õ na, ĩnhimirowasu'u pa uptabi na te dama 're arowasu'u mono wamhã, e ãne hã wẽ di arẽ, ãma 're ĩdasipawapto za'ra mono zẽb da hã. Wẽ prã ti arẽ, ĩma hã. ĩnhimirowasu'u 'rutu na nherẽ, damreme dama ĩpibui pese na te dama 're rowasu'u mono wapsi, tawapsi wẽ uptabi di arẽ ĩma hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na te dama ãma 're ĩ'aroti mono zẽb da hã.

²⁰ ĩsisãnawã norĩ, ai'utẽ norĩ hã siwa'ru te te sima 're ĩrosa'rata za'ra mono ne, asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zẽm na hã. Durẽ ai'utẽprẽ norĩ hã tiwasédẽ te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono õ ne, te za aiwasétẽ ãna 're anomro aba mo. Aihãimana prẽdub sina, te za asima ãma 're ĩrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo. ²¹ Durẽihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u wa hã ma tã ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mre na hã:

“Darob amoi hawi te za ĩnhĩb'a'uwẽ norĩ ma, da te 're ĩzadawa wasu'u za'ra, dasimremezẽm na, ĩnhĩb'a'uwẽ norĩ ma, damreme tãma ĩsa'rese'õ za'ra na. Tane nherẽ, ĩnhĩb'a'uwẽ norĩ hã te te 're ĩwapari za'ra mono õ di za, po're ãna 're nomro u'ãsi mono wa, ta norĩ hã.”

ãne durẽihã Wanhib'apito, zudezu norĩ ãma te te ĩwaihu'u sirõmo za'ra zẽ hã, ĩbaihã na hã.

²² Taha wa, damreme dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zẽ, ĩsazei'õ'wa norĩ ma ropibu ma, ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono waihu'u pe hã te te 're ĩwaihu'u za'ra mono zẽb da hã. ĩsazei'wa norĩ ma, rowasu'uzẽb dai õ di, ã hã. Tane nherẽ, damreme uwaibaba, dama ĩwaihu'u pese na ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zẽ hã, ĩsazei'wa norĩ ma ropibu ma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono za ĩwẽ na tãma 're ĩsõprub za'ra mono zẽm na, te te sina 're ĩwaihu'u sirõmo za'ra mono zẽb da hã, ã hã. ĩsazei'õ'wa norĩ ma, rowasu'uzẽb dai õ di, ã hã. ²³ Átẽ asirẽ ĩsazei'wa norĩ me, te za asirẽ asirã'õtõ 'wa, uburé. Tawamhã átẽ te za damreme aima ĩwaihu'u aba õ na, ai'ahã wa'aba na asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhã átẽ tane ré, te za ĩsazei'õ'wa norĩ hã asisi, atẽme wa'aba, ĩsazei'wai hãimanazẽ, te te waihu'u za'ra õ nherẽ, te te aiwaparĩ za'ra wa'aba da. ãne wamhã, e niha te za õ norĩ hã ai'ãma rosa'rata za'ra wa'wa. Átẽ te za ai'ãma rosa'rata wasétẽ za'ra wa'wa, ai'rã siwamnorĩ za'ra wa'aba newa. ²⁴ Tane nherẽ, átẽ asirẽ asirã'õtõ aba ré, te za aimreme aba na si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, dama ĩsadawa wasu'u za'ra wa'wa, ai'ahã wa'aba na. Tane ré, ĩsazei'õ'wa norĩ hã atẽme sisisi aba wamhã, ta norĩ hã te za oto 'rãwi tipẽ'ẽ na tiwasétẽ na siwaihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã timremezẽm na te te oto ĩwapari za'ra zẽb zarina, ĩsazei'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zẽ, te te ĩwaihu'u za'ra õ norĩ hã. Taha zarina, te za oto siwẽ'õ pese za'ra, tiwasétẽ na ĩsiwaihu'u za'ra zẽb zarina. ²⁵ 'Rãwi sima si, te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zẽ hã te za oto tiwi waihu'u za'ra ni, ĩmana'rãmi hawi. Tawamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, tãma ĩpire za'ra na te te oto sina waihu'u za'ra wa, te za oto hi'rãitõ tãma ana, ãma wata za'ra da. Tawamhã ãne te za oto ta norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “‘Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te nare asõ'a wa'aba, aima 're hãimana za'ra wa'wa.” ãne te za te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, ĩsazei'õ'wa norĩ hã.

ĩsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ mono wa, marĩ ĩ'uwaibaba si te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zẽ wasu'u

²⁶ ĩsisãnawã norĩ, ãhã wasu'u na, wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Asirẽ 're asirã'õtõ aba mono wamhã, ni'wam norĩ si te za aima 're sõ're za'ra wa'wa, ĩsazei'wa nho'rezẽm

na. Ni'wam norī si te za duré Īsazei'wa norī 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, te te aima 're roti za'ra wa'wa. Ni'wam norī si te za duré marī Īwaihu'u'ō hā te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā ta norī ma si, te te 're Īwaihu'u za'ra mono zéb zarina. Timreme nai ō nherē, te za duré ni'wam norī si 'Re Īhāimana u'āsi mono hā te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, damreme aima Īwaihu'u za'ra wa'aba ō na hā. Ni'wam norī si te za duré aimreme aba zarina, te te aima āma 're wasu'u pese za'ra wa'wa sō'awi, aré damreme aima Īwaihu'u za'ra wa'aba ō na 'Re Īhāimana u'āsi mono, da te aima 're Īsada wasu'u za'ra wa'aba mono zé hā. Asimirohmuri aba mono hā, te za āma 're asipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono aihāiba mono bā, Wanhīb'apito āma si asiptete sina 're anomro aba mono da. ²⁷ Aihīni 're ai'rā'ōtō aba mono ré, ni'wam norī hā damreme dama Īwaihu'u'ō na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, maparane te za te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatō dahāiba wamhā, wē di duré. Tane nherē, ta norī nhīpai u hā asima 're 'mairowasu'u za'ra wa'aba mono ō di za, damreme aima Īwaihu'u aba ō na hā. Si'ubdatō haré te za asima 're Ī'mairowasu'u wa'aba mo. Duré sisarina si, te za ta norī hā atāma te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha parimhā, te za oto ni'wa hā sō'awi te te aima āma 're wasu'u pese za'ra wa'wa, aimreme aba na oto 're Īwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hā, asi'uihā na wa'aba. ²⁸ Tane nherē, ni'wa hā aimreme aba na aima Īwasu'u pese aba 'wa da hā, asiré 're 'maiĪhāimana aba mono ō wamhā, tawamhā, damreme dama Īwaihu'u'ō na 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā te za ari'iwī 're si'ubumro. Tipē'ē na si, te za 're mreme zusi, 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, damreme tāma Īwaihu'u za'ra ō na hā. ²⁹ Asiré 're ai'rā'ōtō aba mono ré, ni'wam norī hā aimreme aba na 'Re Īhāimana u'āsi mono te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, maparane te za tō te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatō dahāiba wamhā, wē di duré. Āne wamhā, ni'wam norī hā asiré Īsazei'wa norī hā te za Īsimirowasu'u za'ra zém na te te sima āma 're rowaihu'u pese za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono hawīb zō, tō sena zō, te te āma Īwaihu'u pese za'ra zéb da hā. ³⁰ Tawamhā duré, ni'wa hā te te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré, ātē ni'wa Īhāiba amoi ma, te za 'Re Īhāimana u'āsi mono hā tāma waihu'u, tizadawa wasu'u hā, taha zama te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da. Āne wamhā, aima rowasu'u 'rata aba 'wa hā te za tinĪmirowasu'u hā sazā, ōhō si te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da. ³¹ Taha zarina si, te za oto 'Re Īhāimana u'āsi mono hā sisāna'repsi asima 're Īsada wasu'u za'ra wa'aba mo, aihīni oto āma 're Īwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hā asi'uihā na, duré aipē'ē wē wa'aba zarina, asiptete sina āma 're anomro aba mono da oto. ³²⁻³³ 'Re Īhāimana u'āsi mono hā, marī hā siwa'ru, wa te 're Ī'manharī za'ra mono zéb da hā, te te sima 're wa'awē mono ō di. Rowē na wawaimri wasiré 're wahāimana za'ra mono da si, ma tō te te sima 're wa'awē. Taha wa, ni'wam norī hā damreme uwaibaba si, 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, te za 're si'madā'ā pese za'ra, siwa'ru te te dama 're rowasu'u za'ra mono tō da, rowahutu zō, 're dasi'rā'ōtō mono sidāpāsi, te te 're damreme nhīhāri za'ra mono tō da. Daro mono hā Īsazei'wa norī, siré 're Īsi'rā'ōtō mono norī 're Īhāimana za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te dama āma 're rowasu'u za'ra, Īsada wasu'u'wa norī hā.

³⁴ Īsazei'wa norī, asiré 're ai'rā'ōtō aba mono wamhā, pi'ō norī hā te za ari'iwī dame 're si'ubumro, 're Īwahāimana za'ra mono zéb zarina. Timro norī zapari, te za tō 're hāimana za'ra pi'ō norī hā, duréihā 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti na, Mozési āne na te te āma Īrob'ui'érezéb zarina. Taha wa, asiré 're ai'rā'ōtō aba mono wamhā, pi'ō norī hā te te sima 're robzanhamri za'ra mono ō di za, timreme na asima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, te te 're ro'warutu tō za'ra mono da. ³⁵ Pi'ō norī hā dasi'rā'ōtōzéb āma, rowahutu'wa norī nhimirowahudu hā te te 're waparī za'ra mono wamhā, tāma Īwaihu'u za'ra ō hā te te oto 're waihu'u pese za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhā, 'rip si te za timro hā te te āma 're sadanharī za'ra, waimri si. Īsazei'wa norī hā aihīni 're ai'rā'ōtō aba mono ré, pi'ō norī hā timreme na te te dawī 're sihāri za'ra mono wamhā, wē ō di za, pi'ō norī mreme hā.

³⁶ E 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā dawana waihu'u za'ra wa'aba bā, te za āne 're aihāimana za'ra wa'aba mo, Īsazei'wa norī 're Īhāimana za'ra mono zéb zarina ō nherē. E a norī wa'aba ma si, ma tō aima āma wasu'u za'ra wa'aba ni. ³⁷ Āhāna te aima āma Īrob'ui'ére za'ra wa'aba zé hā, Īsi'uihā na Īnhimiroti na hāi ō di. Wanhīb'apito zadawa para, wa aima āma rob'ui'ére za'ra wa'wa, Īsimiroti zarina si. Ma'āpé, āne hā asi'uihā na āma waihu'u za'ra wa'aba, 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na asi'āma 're Īrosa'rata za'ra wa'aba mono norī hā, duré aimawī romhuri mono hā, Tipē'ezani na te te aima 're Īpisutu za'ra wa'aba mono zém na asi'āma 're Īrosa'rata za'ra wa'aba mono norī hā. ³⁸ Āne na Īnhimiroti na, ni'wam norī hā te te 're Īzaze za'ra mono ō wamhā, tawamhā, Īsazei'ō'wa na te za ta norī āma 're Īrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norī wa'wa hā ta norī nhimiroti hā 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono ō di za oto.

³⁹ ǀsisānawā norī, āne wa za āhā wasu'u na hā aima āma 'rāsutu za'ra wa'wa. Airmreme aba zém na, 'Re ǀhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, te za 'rāwi 're asi'madā'ā za'ra wa'aba mo. Duré damreme dama ǀwaihu'w'ō na, 'Re ǀhāimana u'āsi mono, asima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono tō da, 're asisadawa uwati za'ra wa'aba mono ō di za. ⁴⁰ Asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, uburé marī hā te za ǀ'uiwaibaba si 're ǀ'manharī za'ra wa'aba mo, ǀpibui pese zarina si, aiwaimri wa'aba.

15

Cristu ǀhāiwa'utuzé wasu'u

¹ ǀsisānawā norī, āne wa za duré āma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Duréihā Zezusihi wasu'uwē na, wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tō oto asima ǀwē za'ra wa'wa, asiptete sina āma 're anomro u'āsi aba mono da oto. ² Āhā wasu'uwē hā te aima āma 're ǀwasu'u za'ra wa'aba mono zé hā, asiptete sina 're sazei utōrī za'ra wa'aba mono ō wapsi, te za 'Re ǀhāimana u'āsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono zé hā asina 're ǀ'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Tane nherē, āté 'Re ǀhāimana u'āsi mono, asina 're umnhasi uptabi za'ra wa'aba mono ō wamhā, te te 're ǀ'asō'reptu za'ra wa'aba mono zé hā asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō di za.

³⁻⁴ Zezusihi wasu'uwē hā danhipai u ǀpire uptabi hā, wa tō te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, da te ǀma 're ǀrowasu'u za'ra mono zéb zarina. Āne, Zezusihi wasu'u hā ǀpire uptabi hā: Cristu hā ma tō, u, wazada dārā, uburé wawasété na 're ǀwahāimana za'ra mono norī zada. Taha pari, ma tō dasiwi sērē ni, u, ab're 're. Tawamhā bādā maparane āma si'utōrī ō ré, ma tō duré ǀmama hā hāiwa'utu, 'Re ǀhāimana u'āsi mono hā. Āne ma tō tāma tiromhāiba, duréihā 'Re ǀhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā ǀbaihā na te te āma ǀrob'ui'ére sirōmo za'ra zéb zarina. ⁵ Tawamhā Zezusi hā hāiwa'utu pari, Pedruhu ma, ma tō sihāi'ré. Taha pari, ma tō duré tizadawa wasu'u'wa norī ma zama sihāi'ré za'ra, 12 na aré ǀsiré 're ǀnomro mono norī ma hā. ⁶ Taha parimhā, ma duré tizazei'wa norī nho'a sihāi'ré, 500 na ǀhāiba za'ra norī nho'a, aihīni siré si'ubumroi ré. Ta norī hā te zahadu dā'ā āna 're hāimana za'ra. Ni'wam norī si, ma tō tidā'ā za'ra, umro na. ⁷ Taha pari, ma tō duré Ti'aduhu ma sihāi'ré. Taha za'u si, ma duré dama ǀsadawa wasu'u'wa da, za daro mono bā te te ǀsatōrī za'ra norī ma, sihāi'ré za'ra, uburé te te hāiba pibu za'ra da.

⁸ Taha wa, ǀma hā robduma si, ma tō duré sihāi'ré, Zezusi hā. Ni'wa hā daza'u si poto wa, marī ǀwē uptabi hā dasiré te te sina ǀ'uwaimrami ō ne, wa tō wa hā daza'u si Zezusi hā 'madā, ǀtōmo na, ǀma sihāi'ré wa. ⁹ Wa hā uburé ǀsiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norī zapari, wa 're ǀhāimana, tāma ǀwapu za'ra na. E marī wa. Te sazei ō ré, wa tō 'Re ǀhāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē ma, te tāma 're rob'manharī wasété u'āsi za'ra. Taha wa, ǀbāi ō di aré, ǀsadawa wasu'u'wa na, da te 're ǀwaptērē za'ra mono zé hā. ¹⁰ Tane nherē, 'Re ǀhāimana u'āsi mono hā tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tō ǀma tinhopru, tō ōhō na si dama 're ǀhāimana mono da oto, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na. E tawamhā, taré ma tō ǀma tinhopru, 'Re ǀhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Wa tō te ǀsina tāma 're uwaimrami u'āsi. Uburé ǀsiré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī hā, wa tō romhuri na te 're rānhipai u'āsi za'ra. Tane nherē, ǀsi'uihā na te dama 're romhuri mono ō di. 'Re ǀhāimana u'āsi mono si, ma tō te te 're ǀpawapto, āne na te dama 're romhuri mono da, ǀma ǀsōprubzéb zarina si. ¹¹ Āté, wa hā wa tō aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwē hā. Āté ǀsiré norī si ma tō aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa. Āne hā wē di tō, ǀma hā. E marī wa. Wa norī hā Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī hā, misire Zezusihi wasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono wa, tō ōhō si wa. Tō taha wasu'uwē si, ma tō oto 're ǀsaze za'ra wa'aba mo, a norī wa'wa hā.

'Re dadā'ā za'ra mono nherē, apā 're ǀdahāiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

¹² Āne, wa za duré āma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, te āne ta norī hā te te sima 're nharī za'ra: "Re dadā'ā za'ra mono wamhā, apā 're dahāiwa'utu za'ra mono ō di za, niwamhā. Mare uptabi di za." Āne te ni'wam norī hā te te sima 're nharī za'ra. E āne hā tō sena. Mare di. Cristu hā dā'ā nherē, 'Re ǀhāimana u'āsi mono apā te te ǀhāiwa'utu na, sena na, wa te dama 're wasu'u za'ra mono nherē, e niha te bété āne na te te āma 're rosa'rata upa siroptub za'ra, asiré 're ǀhāimana za'ra wa'aba mono norī hā. ¹³ 'Re dadā'ā za'ra mono nherē, apā ǀdahāiwa'utu za'ra zé hā tō senai ō 'wa'āhā, e marī te aré wama wasu'u za'ra. Cristu, apā ǀhāiwa'utuzé wasu'u hā, tō senai ō na, te aré tō wama wasu'u za'ra. Āne hā aiwa aré tō, wama hā. ¹⁴ Duré, Cristu hā 'Re ǀhāimana u'āsi mono, sena na te te apā hāiwa'utu ō 'wa'āhā, aré marī dai ō di, Zezusihi wasu'uwē, wa te dama 're ǀwasu'u za'ra mono zé hā. Taré 'wa'āhā, aré marī dai ō di duré, Cristuhu āma 're ǀsasōmri za'ra wa'aba mono zé hā. Taré te aré 're ǀsaze za'ra wa'aba mo, marī dai ō nherē aré. ¹⁵ 'Re dadā'ā za'ra mono nherē, apā 're ǀdahāiwa'utu za'ra mono zé hā tō senai ō 'wa'āhā, Cristu hā

'Re ìhâimana u'âsi mono, apâ te te ìhâiwa'utuzé hã, aré tô senai ô di duré, âne hã aiwa. Senai ô 'wa'âhã, wa norî hã wazadawa nhîpese na, wa aré taré wa te dama 're wasu'u za'ra 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Cristu apâ te te ìhâiwa'utuzém na, wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra mono wa. Tarére aré tô, dama wanhimîrowasu'u za'ra hã. ¹⁶ 'Re dadâ'â za'ra mono nheré, apâ ìdahâiwa'utu za'ra zéb da hã tô senai ô 'wa'âhã, Cristu, apâ ìhâiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai ô na te aré wama wasu'u za'ra tô. ¹⁷ Duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Cristu apâ te te ìhâiwa'utuzé hã tô senai ô 'wa'âhã, aré tarére, Cristuhu âma 're ìsasômri za'ra wa'aba mono zé hã, aiwasété wa, asada ìdâ'â aba zém na, 're ìsaze za'ra wa'aba mono zé hã. Ìhâiwa'utuzé hã senai ô 'wa'âhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te siwi 're aiwê'ô pese za'ra wa'aba mono haré, te aré tô zahadu aiwasété ré, 're anomro u'âsi aba mo, ône haré, aiwasété hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono âna. ¹⁸ Duré, Cristuhu hâiwa'utuzé hã senai ô 'wa'âhã, uburé ìsazei'wa, 're ìdâ'â za'ra mono norî hã te aré ìpê'ê 're, dá'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti. ¹⁹ Cristu hã apâ hâiwa'utu ô 'wa'âhã, tô ìbâre te aré wa'âma 're dapê'êzé uptabi za'ra, wasiré ìsazei'wa 're ìwahâimana za'ra mono norî âma hã. E marî wa. Marî dai ô wa aré, wa te âma 're ìsasômri za'ra mono zé hã, marî da ne, wa te 're saze za'ra mono wa, ti'ab ré.

²⁰ Tazahã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô apâ hâiwa'utu tô sena, Cristu hã. E marî te tawamhã, wama wasu'u za'ra, Cristu apâ ìhâiwa'utuzé hã. Niwapsi uburé ìsazei'wa 're ìdâ'â za'ra mono norî hã, tô sena za apâ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìhâiwa'utu za'ra zé, te wama wasu'u za'ra. Taréi ô di, â hã. ²¹⁻²² Duréihã aibã hã ma tô tiwasété 'rata, Adã na ìsisi hã. Taha nhîrã na, te oto dadâ'âzé hã uburé dama 're hâimana za'ra. E marî wa. Taha nhîhudu si, 're dahâimana za'ra mono wa. Tane duré, aibã marî ìwê hã te te ìmanharîzéb zarina, te oto dahâiwa'utuzé hã dama 're hâimana za'ra, aiwab zahuré, âne hã. Cristu na ìsisi hã. Taha âma si 're ìnomro mono norî ma, te za dahâiwa'utuzé hã tâma 're hâimana za'ra, ône u'âsi. ²³ Cristu hã ma tô tihâiwa'utu na'ata. Niwa ti'ai u, za we apâ dazô morî wapsi, te za ìsib'a'uwê norî hã tihâiwa'utu za'ra. ²⁴⁻²⁵ Tawapsi, te za oto rob'râsutuzé hã ìwa waptârã. Tawapsi te za uburé dama ìpire norî nhîptetezê hã tiwi a'uprosi Cristu hã, ti'ai âma uburé dama roti'wa norî wi hã, hâiwa nhîrôto na uburé ìhâiba'ô norî wib zama. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uburé tinhitob'ru norî âma te te ì'ai'utézéb u si, te za Cristu hã te te 're da'ab'madã'â, pire na. Taha parip si, te za oto Timama na ìsib'a'uwê hã sômri za'ra, ôhõ si te te 're ab'madã'â u'âsi mono da oto, pire uptabi na. ²⁶ Dadâ'âzé hã te dazada 're hâimana. Ta hã te za oto Cristu hã uprosi pese, da'râsutu âma hã. ²⁷ Duréihã apito Dawi hã ma tô âne na âma rob'ui'éré siro, Cristuhu âma:

"Ta hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã pisutu, uburé marî hã pire na te te 're ab'madã'â mono da, siwaprosi."

Âne duréihã Cristuhu âma, Dawi te te ìrob'ui'éré siro hã te 're hâimana. E tawamhã, pire na dama 're ìhâimana mono zéb da, Cristuhu pisutu'wai ma zama, te za pire na tâma 're hâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Mare di. Taha ma zama, te te wasu'u ô di, âne hã. Sisapari ma si, ma tô pisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Âhã wasu'u hã wama pibui pese za'ra di oto. ²⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za te te 're da'apisutu, Cristuhu nhîmîmadã'â si oto 're dahâimana za'ra mono da. Tawapsi, te za oto ti'ra hã pisutu 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ìsapari 're hâimana mono da oto, ìmama si te te oto 're da'ab'madã'â u'âsi mono da, danhipai u dama pire uptabi na.

²⁹ Âne, wa za duré aima âma rowasu'u za'ra wa'wa, za ìdahâiwa'utu za'ra zé wasu'u na hã. Ni'wam norî hã asiré 're ìhâimana za'ra wa'aba mono norî hã ma tô â dawabzuri hã da te tâma 're 'manharî za'ra, ìsazei'wa norî, â dawabzuri da te tâma 're 'manharî za'ra mono ô ré, 're ìdâ'â za'ra mono norî upana, ìsazei'wa norî zu hâiwa'utu za'ra da. E marî da, ma tô bété ta norî hã âne hã te te 're 'manharî za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hã te te 're sazei uptabi za'ra mono ô nheré. Âne wamhã, e tô ì'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã. ³⁰ Wa norî hã bété, Cristuhu ma, wa te 're ìromhuri pese za'ra mono norî hã. Wama romnhimimnhasi na, wa 're wahâimana u'âsi za'ra bâtã sidâpâsi, ìwasu'uwê hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono 'ru te, niha da te wama 're rob'manharî za'ra mono ô'umnhasite, da te 're ìwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Tawamhã dahâiwa'utuzé wasu'u hã senai ô 'wa'âhã, e marî da, wa aré bété wa te tâma 're romhuri za'ra Cristuhu ma hã, wama romnhimimnhasi uptabi za'ra nheré. Marî dai ô di tô aré, tâma wanhimîromhuri za'ra hã. ³¹ ìsisânawã norî, awê sidâpâsi aré 're ìdâ'â u'âsi mono nheré, wa tô te dama 're rowasu'u u'âsi, ìwasu'uwê na. Wa norî hã Wanhib'apito Cristu Zesusihî âma simisutu oto 're wanomro mono wa, tô sena aima 're ìtoi uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina, wa tô sena na aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, âne na hã. ³² Épézu âma, ni'wam norî hã ma tô ìzada tihâimana wasété za'ra, robzahi hã dazô 're ìwairébé mono ne. Ta norî 'rata, ìhâimana ré hã, ìma romnhimimnhasi uptabi di, te te siwi ìwîrî da newa. Tawamhã, dahâiwa'utuzé wasu'u hã taré wamhã, e sena aré ìnhimîromhuri hã, Cristuhu ma hã, ìma romnhimimnhasi nheré, te tâma romhuri wamhã aré. Âne hã

Ƴ'uwaibaba ō di aré, Ƴma hā. Taré aré, te 're Ƴromhuri mono zé hā. Dahāiwa'utuzé wasu'u hā tō senai ō 'wa'āhā, ti'ai āma 're wahāiba si'utōrī pese za'ra mono 'wa'āhā, Ƴ'uwaibaba wa aré danhimiroti wasété na, wa te da'āma 're sasōmri za'ra. Āne danhimiroti wasédé hā: “Āté romhutu na, wa za wasi'utōrī. Āté awēpsi. Taha wa, āhāna hā watozém na si siwa'ru wato za'ra wa'aba, wanhīrōwi da, wasazém na, duré āzé na.” Āne wamhā, wa aré tō Ƴbāre, wa te da'āma 're sasōmri za'ra, dahāiwa'utuzé wasu'u hā tō senai ō 'wa'āhā aré. ³³ Āne wa, te za dawī 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, danhimiroti wasédé hā tō sena newa, da'āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono tō da. Taha na da'āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono wamhā, ta norī ne te za oto 're aihāimana wasété za'ra wa'aba mo. ³⁴ Ni'wam norī hā asiré 're ihāimana za'ra wa'aba mono norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono hā 'rāwi te te 're waihu'u za'ra mono ō di. E āne na 're siséb za'ra mono āna. Asimiza'rese āna 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém hawī, te za oto aipizari za'ra wa'wa, aiwasédé hā rēme pese za'ra wa'aba da, aiwē uptabi na si 're anomro aba mono da oto.

'Re ihāimana u'āsi mono hā za te te da'ahāiwa'utu wa, dahāiba té wasu'u

³⁵ Āté ni'wam norī hā asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā te za āne 're sisadanharī za'ra: “E niha te za meré 'Re ihāimana u'āsi mono hā da'ahāiwa'utu. 'Re dadā'ā za'ra mono wa, 're dahāiba si'utōrī pese za'ra mono nheré, e niha te za meré āne nheré, apā da'ahāiwa'utu.” ³⁶ E niha te asimirosa'rata waihu'u āna, āne na 're Ƴupa za'ra wa'aba mo. Amnho potozém na, wa za pé aima āma simiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho hā da te 're zuri mono wamhā, Ƴtomhā 're si'utōrī mono ō nheré, 're 'wanhipré za'ra mono ō di. ³⁷ Duré, tridu hā aro 'rā ne hā da te 're zuri mono wamhā, duré aimawī amnho hā da te 're zuri mono wamhā, e Ƴteihī zama te za Ƴsu da te 're zuri. Mare di. Ƴnhama uptabi si te za da te 're zuri, pibui pese na 're poto za'ra mono da, amnho hā. ³⁸ Amnho hā da te 're zuri mono wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te Ƴ'aropoto mono hawim haré, te te sima 're Ƴapisutu mono zéb zarina si, te za dama 're 'wanhipré wairébé, sipu'u pese na.

³⁹ Duré, ti'ai āma uburé hāiba ré 're ihāimana za'ra mono hā aiwapsi ō di. A'uwē hāiba hā aimawī. Duré abaze norī hāiba hā aimawī. Duré pe'a norī hāiba hā, aimawī. Duré si norī hāiba hā aimawī.

⁴⁰ Duré, hāiwa āma 're ihāimana za'ra mono norī hāiba hā aiwab ō di, ti'ai āma 're Ƴdahāimana za'ra mono norī hāiba ne hā. Hāiwa āma si, dahāiba hā wē uptabi di. Duré 'madā'ā ze uptabi di. Ti'ai āma dahāiba hā wē nheré, duré 'madā'ā ze nheré, aiwab ō di, hāiwa āma dahāiba ne hā. ⁴¹ Bādā hā bété. Ta hā 'madā'ā ze ti. Wē uptabi di. A'amo hā 'madā'ā ze uptabi di duré. Uburé wasi hā hāiwa na 're Ƴsimasa mono hā, 'madā'ā ze ti duré. Tane nheré, uburé aiwapsi 're hāimana za'ra mono ō di, Ƴ'madā'ā ze da hā. Duré uburé wasi norī hā aiwapsi 're simasa mono ō di, Ƴ'madā'ā ze da hā.

⁴² Tane duré, za niwa 'Re ihāimana u'āsi mono te te Ƴda'ahāiwa'utuzé hā. Amnho hā da te 're zuri mono wamhā, Ƴtomhā 're si'utōrī mono wapsi, te za 're 'wanhipré za'ra. Tane duré, ti'ab ré, 're dadā'ā za'ra mono pari, ab're 're, da te oto 're danheme mono wamhā, te za tō 're dahāiba si'utōrī za'ra. Tane nheré, 'Re ihāimana u'āsi mono te te oto da'ahāiwa'utu wamhā, dahāiba hā aiwa dama 're hāimana za'ra mono ō di za oto. 'Re dahāiba si'utōrī za'ra mono āna, te za oto Ƴré 're dahāimana u'āsi za'ra, ōne u'ā. ⁴³ 'Re dadā'ā za'ra mono wa, dahāiba hā ab're 're, da te 're sēme mono wamhā, wasété uptabi di oto, dahāiba hā. Duré, marī hā te te 'manharī waihu'u ō di dahāiba hā, marī dai ō wa oto. Tane nheré, 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te oto da'ahāiwa'utu wamhā, dahāiba hā wē uptabi di za oto. 'Madā'ā ze uptabi di za duré. Tawapsi, danhiptete uptabi na te za Ƴré 're dahāimana u'āsi za'ra oto. ⁴⁴ 'Re dadā'ā za'ra mono wa, dahāiba hā ab're 're, da te 're Ƴsēme mono hā, ti'ai āma ré hā, dahāiba si, danhi ré si, duré dahi ré si. Tazahā 'Re ihāimana u'āsi mono hā za te te da'ahāiwa'utu wamhā, dahāiba aimawī ré, te za oto 're dahāimana za'ra, Ƴpé'ēzani nhimipisutuzéb zarina. Ti'ab ré, te tō dahāiba na 're dahāimana za'ra. Taha zarina, te duré hāiwa āma dahāiba aimawī ré 're dahāimana za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono pé'ēzani nhimipisutuzéb zarina. ⁴⁵ Duréihā Mozési hā ma tō āne na āma rob'ui'ére:

“Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō aibā hā poto 'rata, Adā na Ƴsisi hā. A'uwē hāiba na 're morī da, ma tō poto 'rata tō.”

Āne duréihā āma Ƴrob'ui'ére hā. Tane nheré, Adāhā ne te 're hāimana, 'Re ihāimana u'āsi mono 'rata, dadā'ā āna 're danomro mono da, te te dama 're Ƴapisutu mono hā, Ƴpé'ēzani nhimipisutuzéb zarina. Ta hā Zezusi. ⁴⁶ E tawamhā hāiwa āma hā dahāiba aimawī ré, ma tō 're dahāimana na'rata za'ra. Mare di. Ti'ai āma dahāibazém na, te tō a'ā Ƴré 're dahāimana na'rata za'ra, ti'ai āma ré hā. Niwapsi te za hāiwa āma dahāiba Ƴwē uptabi ré si 're dahāimana za'ra. ⁴⁷ Duréihā aibā te te dama Ƴpoto 'rada hā ma tō ti'a na 'manha, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. Tane nheré, taha uirī na si, ma tō aibā aimawī hā wei mo hāiwa hawimhā, ti'ai u, Adāhā ma Ƴpire uptabi hā, Ƴwē uptabi hā. ⁴⁸ Uburé ti'ai āma 're Ƴdahāimana za'ra mono norī hā te

Adãhã hãiba ne, Ìré 're dahãimana za'ra, ti'ai 'manharĩ na Ìhãiba na'rata ne ré. Tane nherẽ, ni'wam norĩ si hãíwa ãma za 're Ìhãimana za'ra mono norĩ si, te za hãíwa ãma 're Ìmorĩ hãiba ne ré 're hãimana u'ãsi za'ra, tã Cristuhu hãiba ne ré. ⁴⁹ Wa norĩ hã, aibã ti'ai 'manharĩ na Ìhãiba na'rata ne ré, wa ti'ab ré Ìré 're wahãimana za'ra. Tane, wa za duré niwapsi hãíwa hawi we Ìmorĩ hãiba ne Ìré 're wahãimana u'ãsi za'ra. Taha wa, wa za oto Ìsine 're wahãimana u'ãsi za'ra, õne u'ãsi.

⁵⁰ Ìsisãnawã norĩ, ãne wa za aima ãma waihu'u za'ra wa'wa, tã sena. Ti'ai ãma ré wahãiba hã wanhĩ ré hã duré wawaprui ré hã, taha ré, hãíwa u' Ìré 're wanhisisi waihu'u mono õ di za, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã da'ãma 're Ìsib'a'uwẽ mono zéb u' hã. E marĩ wa. Ti'ai ãma ré wahãiba hã za wawĩ 're Ìsi'utõrĩ za'ra mono hã, hãíwa ãma Ìré 're wahãimana waihu'u za'ra mono õ di za oto, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono 'rata Ìré 're Ìwahãimana u'ãsi za'ra mono zéb da hã.

⁵¹⁻⁵² Marĩ hã aré dama Ìwaihu'u'õ hã wa za oto aima wasu'u hã'iré za'ra wa'wa, s'õ'awi. Ma'ãpé Ìwaparĩ pese za'ra wa'aba za. Wa norĩ hã Zezusihĩ zazei'wa norĩ hã, ti'ab ré uburé wasi'utõrĩ sirõmo õ di za, rob'rãsutuzé wana hã. Rob'rãsudu hã oto Ìwa Ìwaptã'ázé waihu'uzéb da, danhimnhãrãzé da'rãsutu'wa, da te oto waparĩ za'ra wamhã, uburé ti'ai ãma zahadu wahãiba ré ré 're Ìwanomro mono norĩ hã, wa za awa'awi wahãiba na saprĩ za'ra ni, waptu na 're Ìdatõmo si'rãmĩ za'ra mono ne. Danhimnhãrã hã da te waparĩ za'ra wĩ, ni'wam norĩ hã Ìsazei'wa norĩ hã dawana 're Ìdã'á za'ra mono hã te za apã ahãíwa'utu, dã'á ãna oto 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, Ìhãiba tiwĩ 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono ãna. Tawamhã wa norĩ zama wahãiba ré ré 're Ìwanomro mono norĩ hã, wa za duré wahãiba Ìtẽm na saprĩ za'ra ni, za oto wawĩ 're Ìsi'utõrĩ za'ra mono õ na hã. ⁵³ Ti'ai ãma ré hã, wahãiba hã si'utõrĩ pese di. Tane nherẽ, wa za tã niwapsi wahãiba Ìtẽm na saprĩ za'ra ni, za oto wawĩ 're Ìsi'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ na hã, Ìré 're wahãimana u'ãsi za'ra mono da oto, õne u'ãsi. ⁵⁴⁻⁵⁵ ãne hã niwa za wama romhãimana za'ra wamhã, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã duréihã te te ãma Ìrob'ui'éré sirõmo zahuré zéb zarina, te za tã wama ãma uwaimrami za'ra, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã, za apã Ìwahãíwa'utu za'ra zẽm na hã. ãne duréihã ãma Ìrob'ui'éré siro hã:

“Re Ìdadã'á za'ra mono zẽm na, te za 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã ãma ai'uté. Te za uprosi pese oto. 'Re Ìdadã'á za'ra mono zẽ hã, e mahãta tawamhã te te da'ãma Ì'ai'uté za'ra zéb da hã. Marĩ õ di oto. Robaba uptabi di. Duré, e mahãta te Ìsiptetezẽ hã tãma 're hãimana oto, te te ãma 're Ìda'a'uprosi mono zéb da hã, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne hã. Marĩ õ uptabi di oto, tãma hã.”

ãne duréihã ãma Ìrob'ui'éré siro hã te 're hãimana, za dama Ìromhãimanazẽm na hã.

⁵⁶ E marĩ wa, ma tã aré 're Ìwadã'á za'ra mono zẽ hã siptete na wazada 're hãimana za'ra. Wawaséte na 're Ìwanomro mono zéb zarina, ma tã aré tã siptete na wazada 're hãimana za'ra, te te 're Ìwa'a'uprosi mono zéb da hã. Duré 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma Ìrob'ui'érezéb zarina, 're wanomro wẽ mono õ wa, ma tã aré te te siwĩ 're wa'awẽ'õ pese, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã. ⁵⁷ Tane nherẽ, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ãma si, 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono za. E marĩ wa. Ohõ si, ma tã 're Ìwadã'á za'ra mono zẽm na hã wama ãma ai'uté za'ra. Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu si, Ìwẽ uptabi hã te te wazada Ìmanharizẽm na hã.

⁵⁸ Ìsisãnawã norĩ, Ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, taha wa, te za asiptete u'ãsi Cristuhu ãma si 're anomro aba mo, tiwĩ 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. Wanhĩb'apito ma, 're Ìromhuri za'ra wa'aba mono zẽ hã taréi õ di. ãne na asina waihu'u za'ra wa'aba wa, te za tãma 're Ìromhuri pese u'ãsi za'ra wa'aba mo, asimi'ẽ na.

16

Zeruzarẽ ãma Ìsazei'wa norĩ ma, rob'ui'prazé da te dasiwĩ Ì'rã'õtõzé wasu'u

¹ Ìsazei'wa norĩ ma, rob'ui'prazé hã asiwĩ Ì'rã'õtõ aba zéb da na, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa. Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma Ìsazei'wa norĩ, daza'rui mono bã siré 're Ìsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te tãma Ìroti za'ra zẽm na, wa za aima roti za'ra wa'wa, duré a norĩ wa'aba zama 'manharĩ za'ra wa'aba da. ² Dumidu sidãpãsi 're sãmra aba mono da, te za rob'ui'prazé hã 're Ìpo'o u'ãsi za'ra wa'aba mo, ahãiba mono bã wa'aba. Aipawa'ã hã syry na 're waibui wa'aba mono wamhã, syry na te za 're Ìpo'o za'ra wa'aba mo. Duré sa'ëtẽ na 're waibui wa'aba mono wamhã, sa'ëtẽ na te za duré 're Ìpo'o za'ra wa'aba mo. Atẽme Ìwisi aba wapsi, asiwĩ rã'õtõ aba da, asima rosa'rata za'ra wa'aba õ di za. Ìwana ré, te za asiwĩ 're Ì'rã'õtõ u'ãsi aba mo dumidu sidãpãsi, Ìzõ nomro sirõmo da. ³ Tawamhã atẽme ãma Ìwisi aba wapsi, asiwĩ Ìpisutu za'ra wa'aba norĩ hã wa za Ìré satõrĩ za'ra Zeruzarẽ u, asõp'rubzéb za'ra wa'aba ré hã, te te siwĩ ãri da. Rob'ui'ére ré zama, wa za satõrĩ za'ra, wa te Ìwẽsãmri za'ra norĩ wasu'u na rob'ui'ére hã. ⁴ Tawamhã, atẽ Ìzama wa za Ìsima rowẽ, Zeruzarẽ u Ìmorĩ da hã. Taha wapsi, wa za Ìsiré Ìmorĩ za'ra, asiwĩ Ìpisutu za'ra wa'aba norĩ siré hã.

Paru hã za datême ïmorîzém na dama ïsiwasu'uzé wasu'u

⁵ Wa tô ïsima rowairébé, Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi u, a'â ïmorî da, tame ïsazei'wa norî siré a'â ïnhamra hutu da. Masédoniza hawip si, wa za oto âma atême ïmorî 'wa, tamomo. ⁶ Tawamhã, atême âma ïwisi aba wamhã, âté wa za ai'rata ïhâimana hã za'ra wa'wa. Âté rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré, wa za a'â ai'rata ïnhamra hã za'ra wa'wa. Tamep si, te za asiwi ïpawptob za'ra wa'wa, nimomo ïmorîzéb da hã, rowê na ïmorî da, aihawi za'ra wa'aba. ⁷ Âma atême ïwisi za'ra wa'aba wamhã, ai'rata ïnhamra hutu za'ra wa'aba da, te ïsina roti ô di. Ai'rata ïnhamra hã za'ra wa'aba da si, wa tô ïsima wê. Âne na dâ'ásina, awa'awi âma atême ïwisi aba ô di za. Nimahã na si, wa za âma atême ïmorî za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za ai'rata ïnhamra hã za'ra wa'wa, Wanhib'apito te te ïma pisutu pese wapsi.

⁸ Taha wa, wa za a'â âme nhamra Épézu âma, Pêtecoti na bâtâ nhisi hã za ïwa ïwaptâ'ázéb u, datoi' manharîzéb u. ⁹ ïnhimiromhuri wê'ô'wa norî hã ahâ uptabi nherê, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïnhowa ropese ïma, âme te tâma 're ïromhuri mono zéb da hã. Taha wa, âmemhã ïma romhuri ahâ uptabi di za, Zezusihi wasu'uwê na te dama 're ïromhuri mono zéb da hã.

¹⁰ Duré, Timotiu hã atême âma wisi za'ra wa'aba wamhã, ma'âpé asiwi sawi wê za'ra wa'aba za, sina hâtâ'â âna ai'rata sãmra aba da. Wa hã Wanhib'apito ma, te 're ïromhuri mono ne, te duré taha zama te te tâma 're romhuri. Taha wa, te za asiwi ïsawi pese za'ra wa'wa. ¹¹ Mreme wapu na 're hâimana mono newa, duré taré 're ïhâimana mono newa, asiwi wê'ô'wa za'ra wa'aba ô di za, âma atême wisi za'ra wa'aba wamhã. Te za âma ana wa'wa, rowê na aihawi wa'aba wei morî da apâ, we ïtême wisi su'u da. Taha wa, wa zahadu sô mpari za'ra a'â, ïsiré romhuri'wa norî zô zama.

¹² Wasisânawã Aporu hã wa za duré aima âma wasu'u za'ra wa'wa. Wa tô aré nasi tâma roti u'âsi, wasiré ïsazei'wa norî siré âma atême morî za'ra wa'aba da, te te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherê, te te sima rowê ô di, ta norî siré âma atême ïmorî za'ra wa'aba da hã. Marî hã tâma hâimana ô wapsi, te za, u, âma atême timorî za'ra wa'wa, te te asabu za'ra wa'aba da.

Paru hã roti na za te te oto dama ïrâsutuzém na rowasu'u

¹³ Asimiza'rese te za asimirosa'rata na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Cristuhu nhimiroti zarina si 're anomro u'âsi aba mono da, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. Aihâimana prédup sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna. Asiptete sina te za âma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna. ¹⁴ 'Re asimizawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za uburé marî hã dama 're ïmanharî wê u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶ Esitépanasihi âma, wa za oto aipo're pu'u za'ra wa'wa, ïsôrôwa âma ïsiré 're ïhâimana za'ra mono norî âma zama. Ta norî hã ma tô sazei 'rata za'ra, Ataza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma, 're ïsi'ubumroi mono norî hã. Ta norî hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'u wê 're ïhâimana za'ra mono norî hã simi'ê na te te 're pawptob u'âsi za'ra mono da si, ma tô 're si'madâ'â za'ra. Âne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, ïsisânawã norî, ta norî nhimiroti hã te za 're ï'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ïsiré norî hã simi'ê na te te 're ïromhuri pese za'ra mono norî nhimiroti zama.

¹⁷⁻¹⁸ Esitépanasi norî hã we ïtême sihutu wamhã, ma tô ïma rowê watobro, Potunatu norî hã Aca'ituhu me. Wa hã ai'rata 're ïnhamra aba mono ô wa, wa ai'âma 're ïpê'ézé u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherê, ta norî hã ai'upana wa'aba we ïtême sihutu wa, ma tô sina ïma rowê wazere za'ra, te te sina aima 're ïrowê zani u'âsi za'ra wa'aba mono ne. Ta norî hã te za asima 're ïwasu'u wê u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Azi'a na danhipti'a nho'ômo nhisi âma ïsazei'wa norî, siré 're ïsi'rã'ôtô mono norî hã te âma asawi za'ra wa'wa. Atira hã te duré âma asawi za'ra wa'wa, Prisiraha me. Uburé ïsôrôwa âma rowahutu u siré 're ïsi'rã'ôtô u'âsi mono norî zama, te duré âma asawi za'ra wa'wa. Simisutu, Wanhib'apito âma oto 're anomro aba mono wa, te âma asawi za'ra wa'wa. ²⁰ Âme wasisânawã norî 're ïsi'ubumroi mono norî hã te duré uburé âma asawi za'ra wa'wa.

Duré 're asi'rã'ôtô aba mono wamhã, te za uburé asiré ïsazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asô'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

²¹ Wa hã Paru, ïsi'uihã na wa za oto aima rob'ui'éré na 'rãsutu za'ra wa'wa, ïnhib'rata na te âma asawi za'ra wa'aba zéb da hã.

²² Wanhib'apito zawi'ô'wa norî ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, rowê'ô te te tâma 're apisutu mono za.

Wanhib'apito, apâ we aimorî su'u za.

²³ Wanhib'apito Zezusihi ma, wa ai'âma tâma 're ïmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁴ Cristu Zezusihi āma simisutu oto 're wanomro mono wa, wa asawi na āma 'rāsutu za'ra wa'wa, īma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

2 Corītu norī Paru hā, maparane āma te te duré ĩrob'ui'éérézé, Corītu norī ma Ībaihā wasu'uzé

Īmorī'rata na Paru hā te te Corītu norī ma rob'ui'ééré parimhā, ma tō duré aimawi na tāma rob'ui'ééré za'ra, ĩbaihā 're, dama ĩhāimana ō na. Rob'ui'ééré hā ĩtēme wisi za'ra wamhā, ma tō tiwi tirobzei'ō za'ra, tinhimi'ui'ééré na hā ĩwasété na te te tāma nharī za'ra wa, Paru hā. Nima norī hā ma tō duré Paruhu āma rosa'rata za'ra, sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're ĩmorī'ō na hā. Ma tō duré tāma nharī za'ra, ĩsazei'wa norī hā tiwasédé hā te te ĩmanharī za'ra norī ma, te te rowairébé 'ru te. Taha wa, Paru hā tinhimi'ui'ééré na ma tō asa sa'ētē tāma nharī za'ra, sada ĩhāimana za'ra norī ma. Ma tō duré tāma siwasu'u za'ra, Zezu Cristu hā sena na te te ĩtēme ĩsatōrī za'ra na hā. Ma tō duré wama rowasu'u za'ra, sena na Zezusihi nhirā zarina si 're ĩdanomro mono zém na hā, duré 're ĩwanomro mono zép tém na, Zezusihi nhimi'manharī wē zéb zarina.

¹ Wa hā Paru, wa āma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, Corītu na 'ri nho'ōmo nhisi āma, ĩwasu'uwē u 're asi'rā'ōtō aba mono norī ma, asiré. Uburé Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī ma zama, wa āma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa na ĩsada para dama 're ĩhāimana mono da, daro mono bâ, te te sima ĩwézéb uwaibaba.

Wano hā te duré āma ĩzadawa wapto, uburé te aima āma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na hā, Timotiu na wano nhisi hā.

² Wamama ma, wa ai'āma 're ĩmreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, duré Wanhīb'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hā ai'āma 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi, āma 're anomro aba mono da.

Paru hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma ĩwatazé wasu'u

³ 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si, 're wawata za'ra wa'aba mono za, Wanhīb'apito Zezu Cristuhu mama āma. Ta hā te wa'āma 're siwamri u'āsi. Te duré te te 're wa'apawaptob u'āsi, wapē hā ĩ're wama 're simi'wara u'āsi mono da. ⁴ Wa hā, duré Timotiu, uburé marī ĩpire hā wa te 're sépata mono wamhā, te za tō te te 're wapawapto, wapē ĩ're wama 're sa'wari mono da. Taha wa, wama waihu'u pese di oto duré, ĩsarina, wa te 're ĩdapawapto mono zéb da hā, wasine 're dapē'ē nhimi'wara mono da, marī ĩpire hā da te 're sépata za'ra mono wamhā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩwapawapto mono ne, wa za tō wa norī zama wa te 're dapawaptob za'ra, dapē hā ĩ're dama 're simi'wara mono da apā. ⁵ Wa norī hā Cristuhu zazei'wa 're wahāimana mono wa, wa wa te 're robzépata, ti'ab ré Cristu hā te te 're ĩrobzépata mono ne. ĩsine, wa wa te 're robzépata mono nherē, ta hā te za te te 're wapawaptob u'āsi, wapē ĩ're wama 're sa'wari mono da, wato sina duré 're wahāimana u'āsi mono da. ⁶ Wa norī hā, Cristu, wa te dama 're sadawa wasu'u mono wa, te da te wama 're rob'manharī wasété u'āsi. Taha zarina, wa te 're robzépata mono nherē, wama 're rowē mono di. E marī wa. Wanhimromhuri zarina 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono wa, duré ĩsimipawaptobzéb zarina, aipē hā ĩ're aima 're simi'wara aba mono wa. Wa norī hā wa te 're robzépata mono wamhā, te tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're wapawapto, wapē ĩ're wama 're sa'wari u'āsi mono da. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za 'rāwi asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo, āne: "Paru norī hā te te 're robzépata zahuré mono nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩpawaptob u'āsi zahuré mono ne, te za duré te te 're wa'apawapto, wapē ĩ're wama 're simi'wara u'āsi mono da." Āne te za 'rāwi asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, te za asiptete sina āma 're anomro aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma. Tawamhā, te te 're ĩwapawapto mono ne, te za tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, aipē ĩ're aima 're simi'wara aba mono da. ⁷ Āne na, wa tō wa te ai'āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono za 're ĩrēme za'ra wa'aba mono ō na hā. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, tō sena te za duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, te te 're ĩwapawaptob u'āsi mono ne, apā 're aipē'ē nhimi'wara u'āsi aba mono da.

⁸ Wasisānawā norī, wa duré wasima wē ni, wa te āma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma wahāimana ré, rowasédé hā wazada ĩhāimanazém na hā. Tame, wa te robzépata za'ētē uptabi wa, wa tō aré wasina rosa'rata ni, sena na oto wadā'ā da newa.

⁹ Āne, wa tō wasina rosa'rata ni, r'āwi: “Tō sena, wa za wadâ'â ni, romhutu na.” Tawamhā e marī da, ma tō āne hā wazada tiromhāiba bété. R'āwi wawaihu'u pese na 're wasi'madâ'â tō mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si, wa te 're umnhasi pese mono da si, ma tō āne hā wazada tiromhāiba. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si waihu'u pese di, te te 're ĩda'ahāiwa'utu mono da hā. Duré tāma dawaihu'u pese di, te te 're ĩda'ab'madâ'â mono da hā, rowasédé hā dazada 're hāimana mono wamhā. ¹⁰ Ta hā hā ma tō wanho'reptu tō, wadâ'ázém hawi, wa te wasina romnhimimnhasi uptabi nherē. Taha zarina, te za te te 're wanho'reptu duré, wazada 're ĩromhāimana wasété mono zém hawi. Taha wa, wama umnhasi uptabi di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're ĩwanho'reptui mono da hā. ¹¹ A norī wa'wa hā wa'āma 're aimreme zusi aba mono zém na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te za te te 're aiwapari za'ra wa'wa, te te 're wanho'reptui u'āsi mono da. Āne wamhā, ĩwē na si te za tō wama 're sōprub u'āsi. Taha zarina, te za tō da'ahā na āma 're dawata za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma hā, ĩwē na si wama 're sōprub u'āsi mono wa.

Paru hā datēme morī tō da, te te āma ĩsaprīzé wasu'u

¹² Ni'wam norī hā asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, ma tō wahāimana nhipese na hā wa'āma siwi tihī. Tane nherē, senai ō di ta hā. Wa norī hā 'rāwi wapē'ē na 're wasiwē'ō mono ō di. E marī wa. Marī hā wa te ai'āma 're manharī za'ra wa'aba mono ō wa, 're wahāimana wē u'āsi mono wa. Pi'uriwi aiwi 're wahāimana za'ra wa'aba mono ō di. Marī ĩwē si, wa tō wa te aima 're manharī za'ra wa'wa. Ti'ai āma ĩsazei'ō'wa norī nhimirowaihu'u pese zarina, 're wahāimana mono ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimizawi pese zéb zarina si, wa āne na hā 're wahāimana oto. ¹³⁻¹⁴ Wa te āma aima ĩrob'ui'éré za'ra wa'aba zé hā e pire di, 're sōré za'ra wa'aba mono wamhā, duré āma ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hā. Mare di. Aima wapu za'ra wa'aba di. E marī wa. Wazadawa nhipese na, marī na wa te āma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ō wa, aimawi na wa te āma aima 're roti za'ra wa'aba mono ō wa duré. Āne na hā sena na 're ĩwahāimana mono zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba ō di. Tane nherē, wa tō wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, nimahā na asiwi wawaihu'u pese za'ra wa'aba da, wazadawa nhipese ō na 're ĩwahāimana mono na hā. Tawapsi te za Wanhib'apito Zezusi hā nimahā bātā na apā we ĩmorīzéb āma, wa'āma atob'uzu za'ra wa'wa, wa norī hā za duré ai'āma ĩwatob'uzu za'ra wa'aba ne, tō taha bātā na hā.

¹⁵⁻¹⁶ 'Re ĩhāimana mono zém na, ĩwēsāmri za'ra wa'aba newa, wa tō aré ĩsima rowé, ā hawi Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi, apā ĩmorī wamhā, āma atēme ĩmorī aba na, te sahu da duré. Masédoniza u we ĩmorī 'rata wa, āma atēme ĩmorī aba ne, duré āma atēme ĩwisi aba da, te asabu na sahu za'ra wa'aba da, wa tō ĩsima rowé aré. Āhā wamhā, te aré asiwi ĩpawapto wa'wa, Zudeza u ĩmorīzéb da hā. Āne 'wa'āhā, aré maparane ĩnhimipawapto wē zé hā aima wa'aba hā, ĩnhimiromhuri na hā. ¹⁷ Tane nherē, āma atēme ĩmorī aba zém na, te sahu ō di. Masédoniza hawi apā ĩmorī ré, āma atēme ĩsipai waihu'u za'ra wa'aba ō di tō. Marī hā ĩma hāimana wa, wa tō ĩnhimirosa'rata na āma saprī, āma atēme ĩmorī aba tō da a'ā. Āne wa, ni'wam norī hā asiré 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono norī hā ma tō ĩ'āma rosa'rata wasété za'ra, ĩzadawa nhipese na hā, ĩmreme hā tō senai ō newa. E ĩnhimirosa'rata na 'rāwi te ĩsiwi ro'wa'rutu wa, wa tō āne hā ĩsima pisutu, āma atēme ĩmorī aba tō da hā. Mare di. E ĩsazei'ō'wa norī hā sima si 'rāwi te te 're ĩrosa'rata za'ra mono ne, wa tō āne hā ĩsima pisutu. Mare di. Āne wab ō di. ĩsazei'ō'wa norī hā marī na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhā, awa'āwi te za te te dawī āma 're saprī za'ra, simirosa'rata na saprī pese wa, ta norī hā. ĩsimiropisutu na ropsi'āri ō nherē, te za te te dama 're nharī za'ra, siwa'rāmi. E āne, 're ĩhāimana mono zé hā, wa hā. Mare di. Ānei ō di. ¹⁸ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, dama umnhasi uptabi di. Niwamhā dama sadawa nhipese ō di. Ta hā ma tō ĩpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da, sena na. Taha wa, wa hā nimahā na hā aima ĩzadawa nhipese za'ra wa'aba ō di. Te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hā, taréi ō di. ĩnhimirosa'rata waptu na hā te āma 're saprī mono ō di. ¹⁹ Zezu Cristu hā bété, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra hā. Ta hā tinhimiroti ahā na te te āma 're azaprī mono ō di. Tō ōhō si ĩsimiroti hā te tāma 're hāimana. Tane duré, wa norī hā ĩsadawa wasu'u'wa norī hā, Sira hā duré Timotiu hā, tō ĩ'uiwababa si, wa tō wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Ta norī me, wa tō wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, Cristu hā. ²⁰ 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ĩwē na te te dama 're ĩ'aropisutu mono zé hā ahā uptabi nherē, ma tō Zezu Cristu hā pisutu, uburé te te dama āma 're ĩ'a'uwaimrami mono da hā. Taha wa, Zezusi hā wama umnhasi di oto, uburé te te wama āma 're ĩ'a'uwaimrami mono da hā. Wa norī hā wasiré ĩsazei'ō'wa norī hā wasiré 're wasi'ra'ōtō mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're wawata za'ra mono wamhā, wa 're wamreme zusi, āne: “Tane tō.” E marī te wasu'u, ā hā. Cristu, tō sena uburé marī na te te wama 're ĩ'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Tane duré, wa norī hā ĩsadawa wasu'u'wa norī hā sena na, wa wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ĩwasu'uwē wasu'u na hā. ²¹ 'Re ĩhāimana u'āsi mono

hā ma tō te te 're wapawaptob u'āsi za'ra, wanhiptete sina Cristuhu āma 're wahāimana za'ra mono da. A norī wa'aba zama, te duré te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'wa, asiptete sina āma 're anomro u'āsi aba mono da. 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō wapisutu za'ra, īwasu'uwē na, wa te tāma 're romhuri za'ra mono da, wa norī hā. ²² Tipē'ēzani hā ma tō duré te te wama 're anhomri, wapē'ē 're, wama 're ihāimana za'ra mono da hā. E marī te tawamhā wama wasu'u za'ra, Īpē'ēzani hā wapē'ē 're, 're ihāimana mono zé hā. 'Re ihāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē 're ihāimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Duré, Īpē'ēzani hā wapē'ē 're, oto 're sāmra mono wa, wa za wa te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono, sena na za te te wama āma 're Ī'a'uwaimrami mono zém na hā, uburé te te wama 're Ī'aropisutu mono zéb zarina.

²³ Wa hā apā ĩmorī wamhā, āma atēme ĩsipa za'ra wa'aba ō di tō, Corītu u hā. E marī wa. Marī hā 'manharī wasété za'ra wa'aba wa, te aihā za'ra wa'aba tō da, āma atēme ĩwisi aba ō di tō, apā. Tō sena, wa āne hā aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono nho'a. Taha wa, ĩzadawa nhipese wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono te za tō ĩ'azā. ²⁴ E wa norī hā asib'apito aima 're wahāimana za'ra wa'aba mono bā, te za bété wanhimiroti hā 're isaze za'ra wa'aba mo. Mare di. Asib'apito hā aima 're wahāimana za'ra wa'aba mono ō di. A norī wa'wa hā te asiptete sina āma 're anomro aba mo, Cristuhu āma, 're sazei utōri za'ra wa'aba mono āna. Taré, wa wasiré wa te tāma 're romhuri za'ra, ato sina āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono zéb da hā.

2

¹ Āne wa, wa tō ĩsima āma sapri, apā āma atēme ĩmorī aba tō da a'a, te ĩsina aima ropisutu za'ra wa'aba nheré, ĩmreme na te duré aihā za'ra wa'aba wa, aiwi robzei'ō za'ra wa'aba tō da. Āma atēme ĩmorī 'rata za'ra wa'aba wamhā, ĩnhimiroti na te aihā za'ra wa'aba zém na hā ma tō aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa. Āne tō da duré, āma atēme ĩmorī aba ō di za a'a. ² Āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba 'wa'āhā, ātē te aré aiwi tirobzei'ō pese za'ra wa'wa duré, ai'rata ĩnhamra aba wamhā. Āne wamhā, e 'wam norī hā te aré sina ĩma rowē wazere za'ra, ĩwi robzei'ō pese wamhā. Ni'wai ō di aré, ātē. E marī wa. A norī wa'aba wi, aiwi robzei'ō za'ra wa'aba wa. ³ Āne wa, wa tō rob'ui'ére si āma aima sōmri za'ra wa'wa a'a, te ĩsina ĩropisutuzém nhibro'bre. Wa tō ĩsima rosa'rata, āne: “Ātē itēme ĩmorī za'ra wamhā, te za ĩwi tirobzei'ō pese, ĩnhimiroti hā te te 're wapari za'ra mono ō wa, ta norī hā. Āne wa, wa za rob'ui'ére si tāma sōmri za'ra a'a. Tawamhā, ĩnhimiroti hā te te saze za'ra wamhā, ĩto sina, wa za itēme ĩmorī za'ra oto. Āne wamhā, tāma ĩto za'ra zéb zarina, te za duré to sina sima 're hāimana za'ra, ta norī hā.” Āne wa tō ĩsima rosa'rata, ai'āma za'ra wa'aba hā. 'Re aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, 're ĩtoi mono ō di. E āne hā ĩ'uwaibaba, ĩma hā. E wē di. Mare di. Taha wa, wa tō a'a rob'ui'ére si āma aima sōmri za'ra wa'wa. ⁴ Te āma aima rob'ui'ére 'rata za'ra wa'aba wamhā, wa tō ai'āma robzépata za'ētē za'ra wa'wa, ĩpē'ē 're. Āne wa, ĩpē'ēzé uptabi di. Taha wa, wa tō aiwa'ō duré. E tawamhā, aiwi robzei'ō za'ra wa'aba da, wa tō āne na hā āma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa. Mare di. Āne da hāi ō di. ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba zém na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tō āne na hā āma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa.

Aibā āma, ĩwasédé hā da te oto 're ĩmadā'ā za'ra mono ō zé wasu'u

⁵ Ni'wa hā aibā hā, asiré 're ihāimana za'ra wa'aba mono hā misi ma tō tihāimana wasété na sina ĩwi robzei'ō. Tane nheré, e ĩwi si ma tō tirobzei'ō. Mare di. A norī wa'aba wi zama, ma tō aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa syry na, aibā 're ihāimana wasété mono zém na hā. E aiwi robzei'ō pese za'ra wa'aba wa, wa tō āne na hā aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Syry na ma tō aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa. ĩwi si ma tō tirobzei'ō pese, tiwasédé hā te te 're ab'manharī mono wa, aibā hā. ⁶ Ō hā aibā hā ma tō asiwi ĩwē'ō za'ra wa'wa. Ai'ahā wa'aba na ma tō asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa ta hā, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wa, asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono tō da a'a. Āne hā wē di tō. ⁷ Tane nheré, a norī wa'wa hā ĩwasédé hā āma 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono ō di za oto. Tāibā. Ma tō siwē'ō, tiwasété na hā. Apā te za asiwi ĩ'āri wē wa'wa, robze na asiré 're hāimana aba mono da oto apā. Tiwi robzei'ō pese wa, 'Re ihāimana u'āsi mono te te rēme tō da, te za apā asiwi ĩ'āri wē wa'wa. ⁸ Taha wa, ma'āpē asiwi pawapto wē wa'aba, aima ĩsawi pese za'ra wa'aba zém na, te te sina aiwaihu'u pese za'ra wa'aba da, robzei'ō u'āsi 're hāimana tō mono da, asiti za'ra wa'aba. ⁹ ĩnhimi'ui'ére 'rata na, wa tō aima āma roti za'ra wa'wa, aibā hā tō ō hā asiwi wē'ō za'ra wa'aba da. ĩnhimiroti si 'madā'ā za'ra wa'aba zō, wa tō aima āma rob'ui'ére za'ra wa'wa, aibā hā na hā. ¹⁰ A norī wa'wa hā, dawasédé da te 're ĩmanharī za'ra mono zém na hā oto da'āma 're 'madā'ā za'ra wa'aba mono tō da, asima 're pisutu za'ra wa'aba mono wamhā, ĩzama te oto da'āma 're ab'madā'ā mono ō di za tō. Taha wa, aibā hā tiwasédé ĩpire hā tō sena te te 'manharī wamhā, wa za tō ĩsima pisutu, asarina wa'aba, ĩwasédé hā te oto āma 're 'madā'ā tō mono da, simisutu ato sina asiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da apā. Cristuhu nho'a, wa āne

na hā aima īsiwasu'u za'ra wa'wa, īwasédé hā za te oto āma 're ī'madâ'â mono ô na hā, aibâ āma hā. ¹¹ Aibâ hā tiwasédé te te 're ī'manharī mono zém na hā, wa te oto āma 're 'madâ'â za'ra mono tō da, wa te wasima pisutu za'ra ô wamhā, Satanasi hā te za tizadawa nhípese zéb zarina, wama 're simiza'repese za'ra. Marī na te za te te wawi 're ro'wa'rutu u'āsi za'ra, wasiré īsazei'wa norī wī, robzei'āna wasiré 're wahāimana za'ra mono da oto. Satanasihi hāmanazé hā wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za tō wasima pisutu pese za'ra ni, īwasédé hā wa te oto āma 're 'madâ'â za'ra mono tō da, aibâ āma hā.

Paru hā Torowadi āma sāmra ré, hâtâ'â na īsāmrazé wasu'u

¹² Āne wa za duré aima īsiwasu'u za'ra wa'wa. Torowadi na 'ri nho'ōmo nhisi u, wa tō mo, tame Cristuhu wasu'uwē hā te dama wasu'u da. Tamomo īmorī wamhā, Wanhīb'apito hā ma tō īma 'ridawa īnhowa, tame te oto tāma romhuri da. ¹³ Tane nherē, wa tō īhâtâ'â sina īhāimana, wasisānawā Titu hā īzō sāmra ô wa, tame te sōpētē da nherē aré. Taha wa, wa tō ône haré ta hawi mo, Masédoniza u we īmorī da.

Wedewa'u īsadazei uptabi hā dama 're īsadazei pu'u mono ne, Cristuhu wasu'uwē na da te āma 're īropéi mono zé wasu'u

¹⁴ Tane nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono āma si, wa za 're īwata u'āsi. Ta hā te za sisarina te te 're wa'anhimroi u'āsi, Cristuhu āma 're īwahāimana za'ra mono zéb zarina, wa'āma 're sib'a'uwē za'ra mono wa. Da'wapéi'wa norī nhib'apito hā tinhitob'ru norī āma te te ai'uté za'ra wē te, da'ahā nho'a sisarina te te 're īsimroi mono ne, taha ma si wa te oto tāma 're romhuri za'ra mono da, te za sisarina si te te 're wanhimroi u'āsi, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Te duré te te 're wapawaptob u'āsi za'ra, Cristuhu wasu'uwē si daro mono bā wa te dama āma 're ropéi mono da, Cristu hā aihīni da te oto 're waihu'u za'ra mono da. Wedewa'u īsadaze hā da te 're zata za'ra mono wa, 're īsadazei pu'u za'ra mono ne, wa za wa te dama āma 're ropé, Cristuhu wasu'uwē hā. ¹⁵⁻¹⁶ Wedewa'u īsadaze hā 're sadazei wairébé mono wa, dama 're īwē wairébé mono ne, te duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā wama 're toi u'āsi za'ra, Cristuhu wasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u za'ra mono wē te. Tane nherē, aiwa da te dasima 're wē za'ra mono ô di, Cristuhu wasu'uwē hā. Ni'wam norī hā īwasu'uwē te te siwi 're wē'ō za'ra mono wamhā, ta norī hā te za tipē'ē 're dā'ā u'āsi ne 're hāimana u'āsi za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono nhiti. Marī hā dama uzé pire wa, da te dasiwi 're īwē'ō za'ra mono ne, te ta norī hā te te siwi 're wē'ō pese za'ra, īwasu'uwē hā. Ni'wam norī si īwasu'uwē te te sima 're īwē za'ra mono norī si, te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're anho'reptu, hāiwa āma ī'rata 're si'ubumroi u'āsi mono da. Ta norī ma si, tāma 're wē u'āsi za'ra mono di Cristuhu wasu'uwē hā, marī īsadazei uptabi hā 're sadazei wairébé mono wa, dama 're īwē wairébé mono ne. E 'wa hā 're hāimana mono bā, si'uihā na tiwaihu'u pese na Cristuhu wasu'uwē na romhuri na te te āma 're īuwaimrami mono da hā, 'Re īhāimana u'āsi mono ma. Ni'wa hā sada hāimana ô di. ¹⁷ Ni'wam norī hā 're simarī ahā za'ra mono da si, te 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra. Tane nherē, wa norī hā ta norī ne, 're wahāimana za'ra mono ô di. Marī aimawī zō, wa te wasima 're romhuri za'ra mono ô di wa norī hā, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na hā. Cristuhu waihu'u pese zarina si, wa tō wa te dama 're rowasu'u za'ra sena na, 'Re īhāimana u'āsi mono nho'a, āne da, te te wapisutu za'ra wa, ta hā.

3

'Re īhāimana u'āsi mono hā te te dama īropisutuzép té wasu'u

¹ Āne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba wa, te za duré wa'āma īrosa'rata za'ra wa'wa áté, 'rāwi wasina īwawatazém na hā. E wanhimiromhuri na wawasu'u na rob'ui'ééré ré, wa tō āma atēme za'ra wa'aba hā wanem ni, sena na 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na, wa te dama 're īromhuri mono zé wasu'u na rob'ui'ééré ré hā. Mare di. Ni'wam norī si te za atēme 're sihutu 'wa, nima hawimhā, īsimiromhuri wasu'u na rob'ui'ééré ré hā. Duré aihawi wa'aba hā, īsimiromhuri na dama 're īwasu'u za'ra wa'aba mono zéb ré, te za ta norī hā 're nomro, nimomo. Tane hāi ô di, wa norī hā. ² Darob amoi u, 're wane mono wamhā, asimirob'ui'ééré za'ra wa'aba ré, 're wane mono ô di, da te dasiwi 're īwawaihu'u mono zéb da hā. Mare di. Cristuhu wasu'uwē na wanhimiromhuri zarina 're saze za'ra wa'aba mono wa, 'Re īhāimana u'āsi mono āma si 're anomro wē wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhā, taha zarina si te za da te dasiwi 're wawaihu'u, sena na 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're īwahāimana mono na hā. ³ Wanhimiromhuri zarina si, Cristu hā 're saze za'ra wa'aba mono wa, te taha na si da te 're wawaihu'u, Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're īromhuri mono zém na hā, danhimirom'ui'ééré hā da te 're sōré za'ra mono wa, marī hā da te āma 're īwaihu'u za'ra mono ne. Tane nherē, marī na da te 're īrob'ui'ééré za'ra mono zéb zarina, 're saze za'ra wa'aba mono ô di, a norī wa'wa hā. 'Re

Īhâimana u'âsi mono hâ ĩsi'utõrĩ'õ pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina si, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. E êtê tōmo baihâ na rob'ui'éré zarina, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. 'Re Īhâimana u'âsi mono pē'ēzani hâ marĩ hâ aipē'ē 're te te aima 're ĩwaihū'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tō oto 're ĩsaze za'ra wa'aba mo, Cristu hâ.

⁴ A norĩ wa'wa hâ wanhimihromhuri zarina, ma tō oto 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za oto asiwi ĩwaihū'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ĩromhuri mono na hâ. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa tō wa norĩ hâ sena na wasina waihū'u ni, 'Re Īhâimana u'âsi mono nho'a. ⁵ E wa norĩ hâ wasi'uihâ na wama waihū'u pese di âne hâ, Cristuhu wasu'u'wê na wa te dama 're ĩrowasu'u mono zéb da hâ. Mare di. 'Re Īhâimana u'âsi mono te te 're ĩwapawapto mono zéb zarina si, wama waihū'u pese di, ĩwasu'u'wê na, wa te dama 're ĩromhuri mono zéb da hâ, taha zarina, da te 're saze za'ra mono da. ⁶ Taha si ma tō te te 're wapawapto, te te dama ĩropisutuzép téb zarina, wa te dama 're romhuri wê mono da. E niha tawamhâ, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hâ. E 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihĩ nhimi'ui'éré, te wasu'u, â hâ. Mare di. 'Re Īhâimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina 're ĩdanomro mono zép té, te wasu'u, â hâ. Mozésihĩ nhimi'ui'éré zarina 're danomro mono nherê, e taha zarina te za 're dasisõ'reptu za'ra, ropipa hawimhâ. Mare di. Ni'wa hâ te te sina uwaimrami waihū'u õ di, Mozésihĩ nhimi'ui'éré hâ. 'Re Īhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hâ da te 're saze za'ra mono wapsi, te za ĩpē'ēzani hâ te te 're da'anho'reptu ropipa hawi, rowê na ĩsiré 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁷⁻⁸ Duréihâ 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ ma tō tinhimiroti na rob'ui'éré, êtê tōmo baihâ na, Mozésihĩ ma, te te sômri da. Rowa'a za'etê na ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ ĩtême wi, Mozésihĩ u' hâ. Tawamhâ, Mozési hâ êtê tōmo baihâ na rob'ui'éré te te mrami pari, Izarazéhé nhihudu norĩ u' sa'a hawi apâ te te ĩtême ĩré si'ra za'ra wamhâ, ĩ'ubu na hâ rowa'a hâ sa'etê di. Sa'a hawi, morĩ ré, ĩ'ubu na rowa'a hâ syry na sipari nherê, tawamhâ, Izarazéhé nhihudu norĩ hâ titōmo na te te 'madâ'â hâ waihū'u za'ra õ di, Mozési hâ. E marĩ wa. 'Re Īhâimana u'âsi mono hawi wa, rowa'a hâ. 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hâ êtê tōmo baihâ na rob'ui'éré hâ, ĩsimirowa'a ré, Mozési hâ te te datême âwisi nherê, wê nherê, taha si, da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, 're dasisõ'reptu waihū'u za'ra mono õ di. ĩsimiroti 'rada hâ wê nherê, taha nhipai u' wê uptabi di, ĩpē'ēzani nhimipawaptobzéb hâ, taha zarina, 'Re Īhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zéb da hâ, rowê uptabi âma hâ. ⁹ 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ tinhimiroti 'rata na êtê tōmo baihâ na rob'ui'éré hâ Mozésihĩ ma, te te ĩsômri hâ wê nherê, da te dasina 're uwaimrami waihū'u za'ra mono õ wa, ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ te te siwi 're da'awê'õ. Tane nherê, te te dama ĩropisutuzép té hâ taha si wê uptabi di. E marĩ wa. Taha zarina, 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ te te oto 're wa'awêsâmri mono wa, duré taha zarina, wawasédé hâ te te oto wa'âma 're ab'madâ'â mono õ wa, Wamama hâ. ¹⁰ Duréihâ Mozési hâ 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'éré ré êtê tōmo baihâ ré, te te si'rai wamhâ, 'Re Īhâimana u'âsi mono te, rowa'a na te ĩré mo, wê wa, ĩsimiroti hâ. Tane nherê, rowa'a hâ ma tō ai'utõ. 'Re Īhâimana u'âsi mono te te dama ĩnimisutuzép tép si, wê uptabi di oto, Cristuhu wasu'u'wê na hâ. ¹¹ 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hâ wê wa, ma tō Mozésihĩ hâiba na tirowa'a, êtê tōmo baihâ na rob'ui'éré hâ te te mrami ré hâ. Tane nherê, âma ronomro hâ õ di, rowa'a na hâ. 'Re Īhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép tép si wê uptabi di, taha si 're si'utõrĩ waihū'u mono õ wa za, te te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u wê hâ.

¹² 'Re Īhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hâ, niwamhâ wawi 're si'utõrĩ za'ra mono dai õ wa, wa taha umnhasi sina, wa te 're 'madâ'â u'âsi. Taha wa, wapahi âna, wa tō wa te dama 're wasu'u u'âsi, ta hâ. ¹³ Tawamhâ Mozési hâ ma tō 'râ ubu ré datême simasisi, ĩ'ubu na rowa'a hâ tiwi ĩsi'utõrĩ na te te siwi waihū'u za'ra tō da, Izarazéhé nhihudu norĩ hâ. Tanei õ di, wa norĩ hâ. Cristuhu wasu'u'wê hâ wa te dama 're wasu'u za'ra mono wamhâ, wanhiséb âna, wa za tō wa te dama âma 're rowasu'u za'ra, niwamhâ dawi 're si'utõrĩ mono dai õ wa za. ¹⁴⁻¹⁵ Duréihâ Izarazéhé nhihudu norĩ hâ ma tō 'râihatob za'ra. Taha wa, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ te te 're waihū'u za'ra mono õ di, niha te te sina tâma 're ĩuwaimrami za'ra mono zéb da hâ. Ta hawim haré, te zahadu da'râ ubu ré 're ĩdahâimana za'ra mono ne, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te tâma ĩropisutu za'ra zéb 'rata na rob'ui'éré hâ te te sima 're sôré u'âsi za'ra, rowahutuzéb âma, ĩsimiroti 'rada hâ te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te 're sô'reptu za'ra mono da newa, ta norĩ hâ. Tane nherê, ni'wam norĩ hâ Cristuhu âma 're nomro mono wapsi, te za da'râ ubu âna 're ĩdahâimana za'ra mono ne 're hâimana za'ra, ta norĩ si. ¹⁶ Ni'wam norĩ hâ Wanhib'apito wasu'u'wê u 're sipizari za'ra mono wapsi, te za da'râ ubu âna 're ĩdahâimana za'ra mono ne, 're hâimana u'âsi za'ra, ta norĩ ma si, oto waihū'u pese za'ra wa za. ¹⁷ Wanhib'apito si, wa te 're saze za'ra mono wamhâ, ĩpē'ēzani ma, te za te te 're wa'apawapto mono da, rowê na âma

're wanomro mono da, marĩ na wasi'uihã na wa te wasina tãma ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zém na, 'rãwi 're wasi'madá'ã za'ra mono tó da, duré taha zarina, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã te te 're wa'anho'reptui mono da newa. ¹⁸ Wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã da'rã ubu ãna ne, wa oto 're wahãimana za'ra. Taha wa, Wanhib'apito 're ĩmorĩ wē uptabi zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. ĩpē'ēzani te te 're ĩwa'apawapto mono zéb zarina, wa za oto 're ĩwanomro wē mono zém na, wa te wasima ãma 're sa'etē za'ra, ĩsine ãma 're ĩwahãimana za'ra mono zéb da hã.

4

Piza na zé'a 'manharĩ na romnhimiré'ézé wasu'u

¹ 'Re ĩhãimana u'ási mono hã ma tó tinhimizawi pese zéb zarina wapisutu, ĩsadawa wasu'u na wa te tãma 're romhuri mono da. Taha wa, wawi 're robzei'õ mono ãna, wa tó 're wahãimana u'ási. ² Ni'wam norĩ hã asiré 're hãimana za'ra wa'aba mono nheré, ma tó wawasédé hã wa'ãma sa'ra za'ra, wahãimana nhĩpese sina dawĩ 're wahãimana mono newa. Uburé marĩ hã pi'uriwi da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, wa tó wa te wasiwi 're awé'õ. 'Re ĩhãimana u'ási mono zadawa wasu'u hã, wa te dawĩ ãma 're 'wa'rutu mono õ di. Ohõ si, wa tó sō'awi wa te dama 're wasu'u u'ási, sena na, 'Re ĩhãimana u'ási mono nho'a. Áhã zarina, te za 'rãwi dapē'ē na da te 're wawaihu'u za'ra, wazadawa nhĩpese ãna, 're ĩwahãimana mono zém na hã. ³ Cristuhu wasu'uwé hã wa te dama 're ĩwasu'u mono hã suwai haré te ni'wam norĩ wi 're hãimana zahadu, 'Re ĩhãimana u'ási mono nhiti, za'ra ĩnomro u'ási mono norĩ wi. ⁴ Ta norĩ hã, Cristu te te 're saze za'ra mono õ wa, ma tó Wa'uburé hã ĩpo're'õ norĩ nhĩb'apito hã te te 're apo're nhito, tob'a ne 're hãimana za'ra mono da. Taha wa, Cristuhu wasu'uwé hã wē uptabi nheré, rob'uiwézém ne, te te dama 're rowa'a za'ra mono nheré, te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Cristu hã aiwa Timama ne 're morĩ wē uptabi nheré, ta norĩ hã te te siwi 're waihu'u za'ra mono õ di, sena na ĩwasu'uwé na hã. ⁵ Wa norĩ hã wa'ãma si 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da, duré wanhimiroti si 're 'madá'ã za'ra wa'aba mono da, wa te ãma aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono õ di. Zezu Cristuhu si, wa tó wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, uburé Wanhib'apito na 're waihu'u za'ra wa'aba mono da si. Taré, wa wa norĩ hã aima romhuri aba 'wa hã 're wahãimana. Zezusihi si 're ĩsaze pese za'ra wa'aba mono zéb da si, wa tó wa norĩ hã wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa. ⁶ Duréihã ropoto na'rata hawimhã, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma tó tinha, ãne: "Áhãna hã robra si 're asa'wari mono nheré, oto airowa'a na." Áne te tinha. Tane ma tó duré wapē'ē 're, te te wama 're arowa'a oto, ĩsadawa wasu'u hã wa te oto ãma 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã. Cristu hã ma tó wama waihu'u za'ra, ĩmama 're ĩmorĩ wē uptabi na hã.

⁷ Até ni'wa hã te za marĩ ĩwē uptabi hã ĩwa'ábã za'ēne hã piza na zé'a 'manharĩ 're tisé, piza ĩsipo'o pese wa, ĩ'manharĩ uwa wa. Tane duré, wa norĩ hã wahãiba nhĩb'uware nheré, wa marĩ ĩwē uptabi hã wa te dama 're wasu'u, tó Cristuhu wasu'uwé hã, 'Re ĩhãimana u'ási mono si ĩwaihu'u pese na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wawaihu'u pese newa, wa'ãma si, da te 're rosa'rata za'ra mono tó da. ⁸ Wa norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u wa norĩ hã marĩ ahã na wazada 're hãimana mono nheré, da te wa'ãma 're ai'utē waihu'u mono õ di. Duré da te dasiwi 're wa'ruiwaparĩ mono wa, wa'rã 'remhã wama 're ro'wa'rutu mono nheré, wasina 're wahátã'ã mono wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di. ⁹ Wanhitob'ru norĩ hã te te wa'ãma 're rob'manharĩ wasété u'ási za'ra mono nheré, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã niwa te te warémé õ di. Ta norĩ hã te te siwi 're wa'ahãri mono nheré, wazó 're rob'éé waihu'u mono õ di. ¹⁰⁻¹¹ Da te dasiwi wapãri da si, te da te wa'ãma 're rosa'rata u'ási za'ra aré, Zezusi hã da te dasiwi ĩwĩri ne da. Zezusihi wasu'uwé hã wa te dama 're wasu'u mono wa, wa wasina romnhimimnhasi na 're wahãimana. E marĩ te wasu'u tawamhã, da te wa'ãma 're rob'manharĩ wasété u'ási mono nheré, wasi'utõri'õzé hã. Cristu hã dã'ã nheré, apã ĩhãiwa'utuzé, te wasu'u, sena na ĩwaihu'u pese zéb da hã. ¹² Taha wa, Cristuhu wasu'uwé na wa te dama 're rowasu'u mono wa, wa awé sidápãsi wasina romnhimimnhasi na 're wahãimana u'ási. Taha zarina te za oto a norĩ wa'wa hã rowé na 're anomro u'ási aba mo, 'Re ĩhãimana u'ási mono siré si.

¹³ Duréihã apito Dawi hã ma tó ãne na ãma rob'ui'ére: "‘Re ĩhãimana u'ási mono hã wa tó te ĩsina 're umnhasi, te te 're ĩpawapto mono da. Taha wa, ĩmreme ãna 're ĩhãimana waihu'u mono õ di. Wa tó te dama 're wasu'u u'ási, ĩsimiroti hã tó sena wa." Áne duréihã apito Dawihi nhimi'ui'ére, ĩbaihã na hã. Tane duré wanhimirosa'rada hã. 'Re ĩhãimana u'ási mono hã wa te wasina 're umnhasi pese mono wa, duré wa te 're sazei pese mono wa, wa ĩsadawa wasu'u na wa te aima 're rowasu'u u'ási za'ra wa'wa. ¹⁴ Wanhib'apito Zezusihi hãiwa'utu'wa hã te za duré wahãiwa'utu, Zezusihi ãma si 're wahãimana mono wa. Tawamhã asiré wa'aba te za sitémé wazaprõ, hãiwa u. Áne hã wama waihu'u pese za'ra di oto. ¹⁵ Wa norĩ hã ai'madá'ã

sina za'ra wa'aba, wa marī hā ahā na wa te 're sépata. Tawamhā Cristuhu wasu'uwē na daro mono hā wa te 're da'apawapto mono wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimizawī pese zéb zarina, da'āma 're īsiwārī mono zé hā, wa za wa te dama āma 're aropé, da'ahā uptabi na oto iré 're dahāimana za'ra mono da. Taha zarina te za da'ahā na āma 're dawata za'ra oto, 'Re ihāimana u'āsi mono āma hā, tinhoprubzéb zarina, da'āma 're siwārī mono wa, te te duré 're da'anho'reptui mono wa oto.

Datōmo na dama ī'madā'ā waihu'u'ō zō, da te 're īrob'ruiwaparī za'ra mono zé wasu'u

¹⁶ Taha wa, wawī 're robzei'ō waihu'u mono ō di, romhuri hā wa te aré 're isahāri mono zéb da hā. Mare di. Awē sidāpāsi wahāiba prédubzéb u, wahāiba téb ré wanhiptetezē hā wawī 're si'ré u'āsi mono nherē, wa wapē'ē 're apā 're wanhiptete u'āsi. Taha wa, wawī 're robzei'ō waihu'u mono ō di tō. ¹⁷ Ti'ab ré, wa za tō wa te 're robzépata a'ā. Tane nherē, ta hā wama wapure di. E marī wa. Taha wa'rāmi, te za 'Re ihāimana u'āsi mono hā iwē uptabi na duré īpire uptabi na te te wama 're wa'ābā, īsi'utōrī'ō na hā. Ti'ab ré, wa te 're robzépata za'ētē mono nherē, taha nhipai u wē uptabi di za, iwē na te te wama īropisutu sirōmo zé hā. ¹⁸ Uburé marī hā ti'ab ré, datōmo na da te 're ī'madā'ā za'ra mono si, si'utōrī pese di, ta hā. Hāiwa āma hā marī hā datōmo na da te 're ī'madā'ā waihu'u za'ra mono ō si, 're si'utōrī waihu'u mono ō di za. Te za 're hāimana u'āsi za'ra. Taha wa, ti'ab ré datōmo na da te 're ī'madā'ā za'ra mono zō si, wa te 're rob'ruiwaparī mono ō di za. Datōmo na da te 're ī'madā'ā waihu'u za'ra mono ō zō si, wa za wa te 're rob'ruiwaparī u'āsi, wa norī hā.

5

¹ Wahāiba hā 'ri na, wa za oto āma aima simiré'é za'ra wa'wa. A'ubuni wi 're dazāmorī mono ré hā, romhā 'manharī na 'ri hā iwa 're dasi'ubumroi hutu mono ré, te za dasisa'u da te dasiwi 're 'ri nhamra. Tane duré, wa norī hā. Ti'ai āma 're wahāimana hutu za'ra mono ré, te za wahāiba hā wawī 're si'utōrī za'ra. 'Ri iwē uptabi hā dama 're simasam hā mono da, te za duré iwē na da te dasima 're 'ri za'ra. Tane te za duré 'Re ihāimana u'āsi mono hā wahāiba té hā te na te wama 're ab'manharī, iwē uptabi hā, hāiwa āma za wawī 're īsi'utōrī waihu'u za'ra mono ō hā, taha ré si oto ī'rata 're wahāimana u'āsi za'ra mono da. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norī ma hā. ² Ti'ai āma wahāiba ré ré, wa wa te sō 're rob'ruiwaparī u'āsi za'ra, hāiwa āma wahāiba itém na za oto 're iwahāimana za'ra mono zéb zō, āne ti'ai āma da'uzā ihā tém na 're dasi'uzā za'ra mono da, da te sō 're īrob'ruiwaparī za'ra mono ne. ³ Ai'urēiwi 're danomro mono wa, dama 're idanhiséb za'ra mono ne, hāiwa āma hā wahāiba āna 're wahāimana za'ra mono ō di za. Wahāiba téb ré si, wa za tō 're wahāimana u'āsi za'ra. ⁴ Ti'ai āma wahāiba ré u'āsi 're wahāimana za'ra mono ō di za. Ti'ab ré, wa 're wawab'ētē u'āsi za'ra, wa te 're robzépata za'ētē za'ra mono wa, wahāiba na hā. E tawamhā wa za wa te wasina 're rosa'rata za'ra, 're wadā'ā su'u za'ra mono da, wahāiba zō 're rob'éé za'ra mono hā. Mare di. Āne na hā wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono ō di za, wa norī hā. Tane nherē, wa za tō sō 're watob'uzu u'āsi za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono hā wahāiba itém na īsi'utōrī waihu'u'ō na, za te te wama āma 're ī'azapri mono zéb zō. Āne wamhā, ti'ab ré aré wahāiba hā wawī 're si'utōrī za'ra mono da nherē, wa za taha wa'rāmi īsi'utōrī'ō ré 're wahāimana u'āsi za'ra. ⁵ 'Re ihāimana u'āsi mono si, ma tō te te wama 're apisutu siro, āne hā. Tipē'ēzani hā ma tō te te wama 're anhomri, sena na wahāiba ité hā za te te wama 're ī'anhomri mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da.

⁶ Taha wa, wa za 'Re ihāimana u'āsi mono umnhasi sina 're wahāimana za'ra a'ā, wato sina. Wahāiba hā ti'ab ré, za wawī 're īsi'utōrī za'ra mono ré, 're wanomro mono wa, wa a'ā hāiwa āma Wanhib'apito 're isāmra mono zém nhiti 're wahāimana za'ra, za 're iwahāimana u'āsi za'ra mono zém nhiti zama. ⁷ Wa norī hā, uburé marī hā hāiwa āma 'Re ihāimana u'āsi mono, za te te wama 're ī'anhomri mono hā, ti'ab ré watōmo na romhā ré, wa te 're ī'madā'ā za'ra mono zéb zarina, 're wahāimana za'ra mono ō di. Uburé te te sima wa'āma 're ī'aropisutu mono zém na, wa te 're isaze za'ra mono zéb zarina si, wa āma 're wahāimana za'ra, watōmo na wa te wasisōwa 're 'madā'ā za'ra mono ō nherē, romhā ré. ⁸ Wa norī hā wato sina, wa oto 're wahāimana u'āsi za'ra. E marī wa. Ti'ab ré, wahāiba hā wawī 're si'utōrī pese za'ra mono nherē, wē uptabi di za, taha nhowa're're, hāiwa āma Wanhib'apito 'rata 're iwahāimana u'āsi za'ra mono zé hā. ⁹ Tane nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono hā 're iwahāimana za'ra mono zém na, wa'āma 're toi u'āsi mono da si, wa za 'rāwi 're wasi'madā'ā za'ra, ti'ai āma wahāiba ī'rata ré, duré hāiwa āma wahāiba itéb ré. ¹⁰ E marī wa, wa za āhā zō si, wa te 're rob'ruiwaparī u'āsi za'ra, ti'ab ré hā. Niwapsi, wa za tō uburé Cristuhu nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahāimana wē na, duré wahāimana wasété na zama. Tame te za oto niha te te wama 're arowairébé, ti'ai āma uburé marī, wa te 're ī'manharī za'ra mono zéb zarina, iwē na, duré īwasété na zama.

'Re ihāimana u'āsi mono hā da'āma 're īsiwadi mono zé wasu'u

¹¹ Wa norī hā Zesusihi zadawa wasu'u'wa norī hā, wa tō Wanhīb'apito hā wa te wasiwi 're wazéb za'ra. Taha zarina, wa tō duré wa te 're dapawaptob za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono u si, 're dasipizari za'ra mono da. Wa norī hā marī zō si, wa te 're dapawaptob za'ra mono ō di. Mare di. 'Re ihāimana u'āsi mono ma si, wawaihu'u pese za'ra di, uburé 're iwahāimana za'ra mono zém na hā. Taha wa, iwē si, wa te 're ī'manharī za'ra mono zé hā, tāma waihu'u pese di duré. Āne na hā sena na aipē'ē 're, áté aima waihu'u pese za'ra wa'aba di duré. ¹²⁻¹³ Ni'wam norī hā zudezu norī hāimanazéb uwaibaba, danho'a dama 're hāimana za'ra mono wē te, te sina 're wata za'ra. Ta norī hā ma tō wanhimiromhuri hā te te 're 'madā'ā za'ra. Tane nherē, wapē'ē 're wanhimirosa'rada hā, ta norī hā te te wawi 're waihu'u za'ra mono ō di. Taha wa, te ta norī hā te te dama wa'āma 're romnomri za'ra, āne: "Paru norī hā simiza'rese āne, te 're hāimana za'ra. Ma tō duré 'rāihaiwamnarī za'ra." Wē di tō. Tane nherē, wa norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono ma si, wa za tō wa te 're romhuri u'āsi za'ra, wanhimiromhuri na āma 're wawata za'ra mono da. Ta norī hā te duré āne te te wa'āma dama 're romnomri za'ra: "Paru norī hā te simirosa'rata nhipse na te te dama 're rowasu'u za'ra, īsimiroti hā sena newa, da te āma 're saze za'ra mono da." Wē di tō. Wa'āma romnomri wasété nherē, wa tō wa te aima 're romhuri u'āsi za'ra wa'wa, wanhimi'ē na. E wasina 're wawata za'ra mono da, wa āne hā aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Dama 're wawasu'u wē za'ra wa'aba mono da, wa āne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'rāwi wanhimirosa'rada iwē hā da te wa'āma 're iwaihu'u za'ra mono da si, īré 're iwahāimana za'ra mono hā 'rāwi. ¹⁴ Cristu hā te te 're wa'azawi pese mono wa, wa wanhimi'ē na, wa te tāma 're romhuri za'ra, da'āma. Wa norī hā wasima si, 'rāwi 're wasi'madā'ā za'ra mono ō di ta. Dawasété wa'ābâzéb da, ma tō Cristu hā uburé dazada dārâ da'upana, dawasété wi 'rāwi 're dasiwa'ābâ za'ra mono da, dasi'uihâ na dasisada 're dadâ'ā waihu'u za'ra mono ō wa. ¹⁵ Āma 're ĩnomro té mono norī hā, sima si āma 're hāimana za'ra mono tō da, ma tō dazada dārâ, Cristu hā. Taha zarina, te za sada idâ'ā za'ra ma si 're hāimana za'ra, duré sada ihāiwa'utu za'ra ma si, Cristuhu ma si.

¹⁶ Āne wa, ti'ai āma ĩsazei'ō'wa norī nhimirosa'rata zarina, wa te da'āma 're rosa'rata za'ra mono ō di za oto, 're idahāimana za'ra mono zém na hā. Wa hā bété. ĩsazei'ō'wa norī nhimirosa'rata zarina, wa tō te 're rosa'rata aré, Cristu 're ihāimana mono zém na hā, taré newa. Tane nherē, taha zarina, te āma 're rosa'rata mono ō di oto, wa hā. ¹⁷ Ni'wam norī hā Cristu te te 're saze za'ra mono wa, simisutu tihāiba na sina 're sitob za'ra mono wamhā, 're idapoto téb za'ra mono zéb ré si, te za oto 're hāimana za'ra. Taha wa, te za 're ĩnomro 'rata mono zé hā tāma 're si'utōrī za'ra. Tāibâ za oto. Taha wa'rāmi, te za oto 're idahāimana téb za'ra mono zém na si 're hāimana za'ra, iwē na si. ¹⁸ Āne hā ma tō iwē si te te wama 're ab'manharī, 'Re ihāimana u'āsi mono hā, āma 're ĩwanomro mono zép téb da hā. ĩsitob'ru na, wa tō aré tāma 're wahāimana za'ra. Tane nherē, Cristuhu dâ'ázém na, ma tō wa'āma 're siwadi za'ra oto. Wa norī hā dama ĩsada wa'wa wasu'u'wa norī hā ma tō duré wama pisutu za'ra, wa te da'āma 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hā, taha zarina, da'āma zama 're siwadi mono da duré, wasine. ¹⁹ Cristuhu dâ'ázém na 'Re ihāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩsiwadi mono zé wasu'u na, wa wa te dama 're rowasu'u za'ra, dawasété na oto da'āma 're ipo're pu'u mono ō zéb zarina hā. Ma tō oto wama pisutu za'ra, āne na, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da.

²⁰ Taha wa, ma tō Cristu hā datēme wazatōrī za'ra, ĩsada para, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Āne, wa wa te dama 're roti pese za'ra, Cristuhu nhisi na: "Ma'āpé, 'rāwi asi'madā'ā za'ra wa'aba, 'Re ihāimana u'āsi mono hā ai'āma siwadi za'ra wa'aba da oto." Āne na ma tō wa'u'ābâ te te dama 're aroti pese, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. ²¹ Cristu hā ti'ai āma 're morī ré, ma tō wasété āna 're hāimana u'āsi. Tiwasédé hā te te 'manharī ō nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō uburé wawasédé, wa te 're ī'manharī za'ra mono zém na hāiba wati'i, wa'upana za'ra, Cristuhu āma 're wanomro mono wa, te te oto 're ĩwa'awēsāmri mono zéb da hā.

6

¹ Wa norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono siré, wa te tāma 're ĩromhuri za'ra mono norī hā, wa za oto aima āma roti pese za'ra wa'aba ni. 'Re ihāimana u'āsi mono, ma tō tinhimizawi pese zéb zarina, aima 're sōprub za'ra wa'wa, iwē na hā. Taha wa, ĩsazei'wa na taré dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ō di za. 'Re aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, te za asa ĩwa'rāmi asina tāma 're ĩ'uwaimrami u'āsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā. ² Duréihā Iza'iza hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'éré, āne:

"Ai'āma ĩpē'ēzézéb da, bādâ te ĩsima ĩpisutuzém na, wa tō aiwapa. Te ĩ'asō'reptuzéb da, bādâ hā ĩwa waptâ'ā wamhā, wa tō aipawapto tō."

Āne duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'éré hā. Ma'āpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Bādâ ma tō oto ĩwa waptârâ, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimizawi pese zé hā asi'uihâ na asima tiwi waptêrē za'ra wa'aba da, duré te te asō'reptu za'ra wa'aba da.

³ Wa norī hā wa 're wasi'madâ'â za'ra 'râwi, 're ĩwanomro wē mono zō, ni'wam norī hā wahāimanazém na te te 're wa'madâ'â za'ra mono wa, taha zarina, tiwasété na oto 're si'marōpārī za'ra mono tō da, Cristuhu wasu'uwē hā duré te te siwi 're wē'ō za'ra mono tō da. Wa te dama 're ĩromhuri za'ra mono zé hā, da te dasiwi 're wē'ō za'ra mono tō da, wa āne na 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra, wa norī hā. ⁴ A norī wa'wa hā, 'Re ĩhāimana u'âsi mono ma, wa te 're ĩromhuri za'ra mono zém na si, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, wa uburé marī hā wē na wa te 're 'manharī za'ra. E niha tawamhā, 're ĩwahāimana za'ra mono zé hā. Uburé marī na, wa te 're robzépata za'ra mono nherē, duré rowasédé hā wazada 're wairébé u'âsi mono nherē, wa wanhiptete sina āma 're wanomro u'âsi, wa te 're sazei'ō utōrī za'ra mono āna. ⁵ 'Re ĩhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa oto 're wahāimana za'ra mono wa, ma tō da te dasiwi 're wahā za'ra. Ma tō duré nasi dasiwi wanheme ni, dazazéb 're. Wazada 're dahāimana wasété za'ra mono wa, te da te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, Wanhib'apito, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono ré hā. Wanhimiromhuri na, wa dama 're wasiwasutu za'ētē u'âsi za'ra, Wanhib'apito wasu'uwē na hā. Āne wamhā, wanhotō āna ma tō duré wa'āma 're awē za'ra, nimahā mara na hā. Wasai āna, wa duré nimahā bâta na hā 're wasi'ubumro. ⁶ Āne na, wa te 're robzépata za'ra mono nherē, wa tō 're wanomro wē u'âsi. 'Re ĩhāimana u'âsi mono nhimirowaihu'u si, wa tō oto wa te 're waihu'u pese za'ra. Taha wa, wawara sina dazada 're wazahi za'ra mono ō di oto. Wanhimizawi pese na si, wa oto 're wahāimana za'ra. 'Re ĩhāimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina si, wa duré wa te dama 're romhuri za'ra. Wazadawa nhipeše āna, wa sena na si, wa te 're dazawi pese za'ra. Āne zarina, te za asiwi ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ĩhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ĩwahāimana za'ra mono na hā. ⁷ ĩwasu'uwē hā wa tō, tō sena wa te dama 're wasu'u za'ra. 'Re ĩhāimana u'âsi mono waihu'u pese zarina si, wa tō āne na wa te dama 're romhuri za'ra. 'Re ĩwanomro wē mono zém na si, wa tō wanhitob'ru norī da, 're wahāimana za'ra, ta norī āma, wa te 're ai'uté za'ra mono da. Taha na, wa duré ta norī āma 're wasimanawawi u'âsi za'ra, wanhitob'ru norī āma hā. ⁸ Āne na te za tō asiwi ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ĩhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ĩwahāimana za'ra mono na hā. Taha wa, te ni'wam norī hā 're ĩwanomro wē mono zém na te te wa'āma 're rosa'rata za'ra. Te te duré dama 're wawas'u wē za'ra. Tane nherē, te ni'wam norī hā te te wa'āma 're wasété za'ra taré. Te duré te te dama 're wawas'u wasété za'ra. Sena na dama 're wasiwasu'u u'âsi za'ra mono nherē, te wazadawa nhipe hā te te wa'āma 're sa'ra u'âsi. ⁹ Wa norī hā daro mono bâ ĩsazei'wa norī ma, wawaihu'u pese za'ra nherē, te ni'wam norī hā taré na si te te wa'āma 're rosa'rata za'ra. Wa te wasina 're romnhimimnhasi u'âsi za'ra mono wa, aré 're wadâ'â za'ra mono da nherē, wa zahadu wahāiba ré 're wahāimana za'ra. Da te 're wahā za'ra mono nherē, da te dasiwi wa'uprosi waihu'u ō di. ¹⁰ Nimahā bâta na, da te dasina 're wapē'ézé zani za'ra mono nherē, wa watoi u'âsi 're wahāimana za'ra, 'Re ĩhāimana u'âsi mono āma si. Duré wanhibrob'ō na 're wahāimana za'ra mono nherē, wa wa te 're dapawaptob za'ra, ĩwasu'uwē na si, danhibro pese ne, rowē na 're dahāimana u'âsi za'ra mono da, 'Re ĩhāimana u'âsi mono siré. Wa norī hā wanhimari ō nherē, 'Re ĩhāimana u'âsi mono, uburé te te wama 're ĩ'anhomri mono ré si, wa oto 're wanomro, ĩwē uptabi ré si.

¹¹⁻¹² Corītu āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī, sō'awi wa tō aima 're wasiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩwahāimana za'ra mono zém na hā. Aiwi 're wasi'udā waihu'u za'ra wa'aba mono ō di. Wanhimizawizém na, wa te duré 're ai'mararé za'ra wa'aba mono ō di. A norī wa'aba si te asimizawizém na 're ĩwa'mararé za'ra wa'aba mo. ¹³ Taha wa, ĩra ne oto ĩma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, wa za āne na aima roti za'ra wa'wa, asawi pese za'ra wa'aba sina: Ma'āpé, aipē'ē na asiwi 're wazawi pese za'ra wa'aba mono, wa norī hā wapē'ē na, wa te 're ĩasawi pese za'ra wa'aba mono ne.

Aiwab ō na 're ĩdahāimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Cristuhu zazei'wa na 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī, ĩsazei'ō'wa norī hāimanazém na, ĩsu 're aihāimana waihu'u za'ra wa'aba mono ō di za oto. Rowa'a na 're ĩdanomro wē mono zé hā, duré robra na 're ĩdanomro wasété mono zé hā, e aiwa bâ. Mare di. Aiwab ō di. Taha wa, ĩsazei'ō'wa norī siré, 'râwi 're aihāimana waihu'u za'ra wa'aba mono ō di za tō. Tō'ā. ¹⁵ Cristu hā bété. E Satanasihī me, te siré 're hāimana zahuré, aiwa. E tinhimirosa'rata na te duré 're sisaze zahuré, 're siwē'ō zahuré mono āna. Mare di. Tane duré, ĩsazei'wa norī hā aiwa 're hāimana za'ra mono ō di, ĩsazei'ō'wa norī me hā. Āne hā baba uptabi di, wama hā. ¹⁶ Romhāiba 'manharī hā āma 're ĩdawata za'ra mono zé hā, e 'Re ĩhāimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb 're, te aré da te 're sa'ra, 'ri 'rāihā wa. Mare di. E marī wa. Aiwab ō wa, dama hā. Tane duré, wa norī hā 'Re ĩhāimana u'âsi mono āma 're ĩwata za'ra mono ō norī siré, 're wahāimana waihu'u za'ra mono ō di za oto. E marī wa. 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā wapē'ē 're, wa'āma 're sōrōwa za'ra mono wa oto. Taha wa, 'Re ĩhāimana u'âsi mono nhorōwa ne, wa oto 're wahāimana za'ra wasiré ĩsazei'wa norī hā, 'ri 'rāihā wam ne,

wapē'ē 're, 're sāmra mono wa oto. Duréihā 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā ma tō ĩmreme na rob'ui'éré za'ra, romhā ré ĩsib'a'uwē norī āma hā, āne: "Īnhib'a'uwē norī siré, wa za oto 're ihâimana u'âsi za'ra, 'rāwi ĩ'rata. Wa za ĩsiré 're ĩmorī u'âsi za'ra.

Īsib'apito, wa za oto tāma 're ihâimana za'ra.

Tawamhā ĩnhib'a'uwē te za duré ĩma 're hâimana za'ra."

¹⁷ Āne duré Danhib'apito mreme na rob'ui'éré wasu'u amo hā:

"Dapo're āna 're ĩdanomro mono norī hā, te za oto asiwi 're ĩrēme za'ra wa'aba mo, ta norī hâimana wasété zém nhiti, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

Dapo're'ō norī hā uburé marī hā te te siwi 're ĩ'manharī wasété za'ra mono zé hā, tiwi 're upi zahu za'ra wa'aba mono ò di za oto. Tawapsi, wa za oto ĩsitēme te 're aiwaibui wē wa'wa.

¹⁸ Tawapsi, wa za duré Aimagama 'wa hā aima 're ihâimana za'ra wa'wa. Tawamhā ĩ'ra te za oto ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mo."

Āne ma tō 'Re ihâimana u'âsi mono hā danhipai u ĩsiptete uptabi hā tinhib'a'uwē norī ma, ropisutu siro.

7

¹ Īsisānawā norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, āne hā uburé 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama 're ĩ'aropisutu mono zé hā, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, uburé marī ĩwasété wi, wa za 're wasi'madā'ā pese za'ra, āma 're wasihâiba wasété za'ra mono tō da, duré 'rāwi wapē'ē 're, āma 're wasiwasété za'ra mono tō da. Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hā wa za wa te wasiwi 're wazé pese za'ra. Wa za duré tāma 're wasisōmri u'âsi za'ra, āma 're wanomro wē u'âsi mono da.

Paru hā dama 're ĩtoi u'âsi mono zé wasu'u

² Ma'āpé, asiwi 're wazawi wē za'ra wa'aba mono, apā 're wawaibui wē wa'aba mono da. Ni'wam norī hā asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherē, ma tō wawasédé hā wa'āma sa'ra. Tane nherē, asiré wa te aima romhuri za'ra wa'aba ré hā, marī ĩwasédé hā wa te aima 'manharī za'ra wa'aba ò di, nimahā na hā. Duré wanhimirohuri zarina, aihâimana wasété na asi'marōpārī za'ra wa'aba ò di 'rāwi. Duré rob'ui'prazéb zó, marī hā taré, wa te aima 'manharī nhipese za'ra wa'aba ò di. Mare uptabi di. ³ E aiwasédé hā te ai'āma sa'ra wa'aba da, wa āne āma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Āne da hāi ò di. A norī wa'wa hā wama asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, niha wama 're romhâimana za'ra mono wa, 're wadā'ā za'ra mono da nherē, wama 're rowé za'ra mono di za. Āne na, wa tō aima wasiwasu'u pari za'ra wa'aba ni. ⁴ A norī wa'wa hā ĩma ai'umhasi za'ra wa'aba di oto. Wa aima 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa. Aiwasu'u wē wa'aba na, ma tō asina ĩma 're ĩrowé zani za'ra wa'aba mo. Rowasédé hā wazada 're wairébé u'âsi mono nherē, wa ĩtoi uptabi na 're ihâimana u'âsi.

⁵ Masédoniza u, we wasimasasi wamhā, wa te āma āpusi waihu'u ò di. Āmemhā wazada hā ro'wa'rutu uptabi di, da'hā na wazada dahâimana za'ra wa. Duré ai'āma wahâtā'ā za'été za'ra wa'aba di. E marī wa. Wanhib'apito wasu'uwē nhiti, aipizari za'ra wa'aba ò'umhhasite. ⁶ 'Re ihâimana u'âsi mono hā, taha si dapē'ē nomri'wa hā te 're hâimana, dawi 're robzei'ō za'ra mono nherē. Ta hā ma tō wapē'ē hi, Titu hā aihawi wa'aba, nimosi wei watēme wisi wa. ⁷ E tawamhā, Titu wei watēme ĩwisézém na si, ma tō wapē hā ĩ're wama da'wa. Mare di. Taha na si ò di. Aiwasu'u wē wa'aba na zama, ma tō wapē hā ĩ're wama da'wa, duré Titu hā asiwi ĩpē'ē hiri aba na aiwasu'u wē za'ra wa'aba na zama. Ta hā Titu hā ma tō wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa, āne: "Corĭtu na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norī hā te sima aiwē za'ra, 'rāwi te te duré asabu za'ra da, tāma asawi uptabi za'ra wa. Ta norī hā ma tō duré 'rāwi sina tipē'ézé za'ra, marī hā ĩwasétére hā te te siwi ĩ'manharī za'ra zém na hā. Te duré sima aiwē za'ra, te te siwi ai'upari wē za'ra da, asitob'ru norī wi." Āne na ma tō wama aiwasu'u wē za'ra wa'wa, Titu hā. Taha wa, aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di, āhāna hā.

⁸ Rob'ui'éré te aima ĩsōmri 'rata za'ra wa'wa hā sōré za'ra wa'aba wamhā, ma tō aiwi tĭrobzei'ō pese za'ra wa'wa, te āma aima ĩnharī za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, wa tō wa hā ĩsiwi āma robzei'ō, te aiwi āma ĩrobzei'ō za'ra wa'aba zém na hā. Tane nherē, te āma ĩsiwi robzei'ō na sahu ò di oto. E marī wa. Te aiwi āma ĩrobzei'ō za'ra wa'aba zém na, āma aihâimana za'ra wa'aba ò wa oto. ⁹ Taha wa, wa hā ĩtoi uptabi di, āhāna hā. E ĩnhimi'ui'éré na te aiwi robzei'ō pese za'ra wa'aba wa, wa ĩto sina ihâimana. Mare di. Aiwi ĩrobzei'ō pese za'ra wa'aba zéb zarina, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba wa, wa ĩto sina ihâimana. 'Re ihâimana u'âsi mono te te aima ĩwé za'ra wa'aba zéb zarina si, ma tō aiwi tĭrobzei'ō za'ra wa'wa. Taha wa, wa hā marī ĩwasédé hā te āma aima 'manharī za'ra wa'aba ò di, ĩnhimi'ui'éré na te āma aima ĩnharī za'ra wa'aba zém na hā. ¹⁰ ĩsazei'ō'wa norī hā 're ĩnomro wasété mono zéb

zarina, robzei'ô u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, te ta norî hâ dâ'â u'âsi ne 're hâimana za'ra, tipê'ê 're. Tane nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono te te dama 're î'apisutu mono zéb zarina si, dawî 're robzei'ô pese za'ra mono wamhâ, tawapsi te za dawasété wi 're dasipizari za'ra. Taha zarina si, te za oto 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te te 're da'anho'reptu. Âne wamhâ, 're îdahâimana wasété za'ra mono zém na 're dasiwê'ô za'ra mono ô di za oto. ¹¹ Ma'âpé, âne na âma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re îhâimana u'âsi mono te te sima aiwê za'ra wa'aba zéb zarina, aiwi îrobzei'ô pese za'ra wa'aba zém na hâ. Taha zarina, ma tó oto asiwaih'u'u za'ra wa'wa, uburé îwasédé hâ 'râwi asiwi wê'ô pese za'ra wa'aba da. Taha wa, ma tó oto asima îwê uptabi za'ra wa'wa, aiwasédé hâ 're î'manharî za'ra wa'aba mono zém na îma asiwasu'u za'ra wa'aba da, apâ asima ropese za'ra wa'aba da. Ma tó duré asiwê'ô pese za'ra wa'wa, aiwasédé hâ aima îhâimana za'ra wa'aba zém na hâ. 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiházém na, îsádawa para îmreme na te aihâ za'ra wa'aba ô'umnhasite, ma tó îma aipahi za'ra wa'wa. Tane nherê, ma tó asima îwê za'ra wa'wa oto, apâ âma atême îmorî aba da, wasisabu su'u za'ra da. Î'uwaibaba na si, niha âma rosa'rata za'ra wa'aba da, ma tó asi'madâ'â za'ra wa'wa, aibâ hâ tiwasédé te te î'manharîzém na hâ asiwi wê'ô za'ra wa'aba da. Taha wa, aiwasédé hâ âma 'manharî za'ra wa'aba ô di. Âne, wa tó âma aiwaih'u'u za'ra wa'wa.

¹² Taha wa, e taré aibâ hâ tiwasédé te te da'âma î'manharî âma, îpê'êzé wa, wa tó âne na âma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, taha hâiba na te âma aima nharî za'ra wa'aba da. Mare di. Duré e taré aibâ hâ te pawaptob da, wa tó âma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, âne na hâ. Mare di. A norî wa'wa hâ aima wazawi pese za'ra wa'aba wa, înhimiroti hâ 're î'madâ'â za'ra wa'aba mono na 'Re îhâimana u'âsi mono nho'a 'râwi asiwaih'u'u za'ra wa'aba da si, wa tó âne na hâ âma aima rob'ui'ére 'rata za'ra wa'wa. ¹³ Âne hâ wa te ai'âma waih'u'u za'ra wa'aba wa, ma tó apâ wapê hâ î're wama da'wa. Tane nherê, taha zarina si ô di, aima wato za'ra wa'aba zé hâ. Titu hâ we watême wisi wamhâ, ma tó wama aiwasu'u wê za'ra wa'wa. Ai'rata sâmra aba ré hâ, ma tó, u, asiwi îpê'ê hiri 'wa, asiwi îpawapto wê wa'aba zém na hâ. Âne wa, ma tó, to sina we watême wi, aihawi wa'aba hâ. Âne wa, wa duré wa norî hâ watoi uptabi na wahâimana, îsabâdâ hâ. ¹⁴ Titu hâ âma atême morî aba ô ré, wa tó tâma aiwasu'u wê za'ra wa'wa, îsôwa, te te aiwaih'u'u sirômo za'ra wa'aba da. Taha wa, taré te âma tâma ai'umnhasi baba za'ra wa'aba ô di, îsôwamhâ. Wa norî hâ wazadawa nhipse âna, wa tó wanhimirowasu'u wê na si, wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa, tó sena na âma 're îwaih'u'u za'ra wa'aba mono zéb da hâ. Taha zarina, Tituhu ma, wa te î'aiwasu'u wê za'ra wa'aba zém na hâ, tó sena na te za taha zarina si oto da te 're aiwaih'u'u za'ra wa'wa, a norî wa'wa hâ. ¹⁵ Titu hâ ai'rata sâmra aba ré, ma tó îsimiroti hâ asiwi îwaparî pese za'ra wa'wa. Ma tó duré asina aihâtâ'â za'ra wa'aba nherê, aiwi î'ârî wê wa'wa, marî na tâma âma asina uwaïmrami za'ra wa'aba ô wa, te te siwi aiwê'ô za'ra wa'aba ô'umnhasite. Taha wa, tâma asawi pese za'ra wa'aba di, âne na ai'âma po're si'ârî za'ra wa'aba ô wa. ¹⁶ Taha wa, wa hâ duré, aima îto za'êtê za'ra wa'aba di. E marî wa. Îma ai'umnhasi za'ra wa'aba wa, âne na hâ oto.

8

Îsibrob'ô norî ma, 're îdanhoprub za'êtê za'ra mono zé wasu'u

¹ Wasisânawâ norî, wa wasima aiwê za'ra wa'aba ni, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ tinhimizawi pese zéb zarina, îsazei'wa norî ma, 're îsôpru mono zé wasu'u hâ, waih'u'u za'ra wa'aba da, Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma rowahutu u, siré 're îsi'râ'ôto mono norî ma, 're îsôpru mono zé wasu'u hâ. ² Ta norî hâ da te âma 're îrowasété za'ra mono na, te te 're robzépata za'êtê za'ra mono nherê, duré sibrob âna 're hâimana za'ra mono nherê, ma tó to sina, dama tinhoprub za'êtê za'ra, tite rob'uprazém na hâ. ³⁻⁴ Marî hâ sa hâimana za'ra ô nherê, ma tó sa'êtê na dama sômri za'ra, tinhoprubzém na te te âma dazawi za'ra da. Si'uihâ na ma tó sima pisutu za'ra, âne na wa te âma saze za'ra wa, Zeruzarê âma 'Re îhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norî te te siwi âma pawapto za'ra da, te te sima îwê uptabi za'ra zéb zarina. Taha wa, wê di âne hâ, dama âma îsôprub za'ra zé hâ, Masédoniza âma îsazei'wa norî nhoprubzé hâ. ⁵ Wa norî hâ âne zô, wanhimipari ô nherê, ma tó Wanhib'apito ma uimrehêne sisômri za'ra ta norî hâ, taha ma si 're hâimana za'ra mono da. Taha zarina, ma tó duré wama sisômri za'ra, te te wapawapto za'ra da, 'Re îhâimana u'âsi mono te te tâma îpisutu za'ra zéb zarina hâ. ⁶ Titu hâ âma atême morî 'rata aba wamhâ, ma tó rob'uprazé ubumro na sâna'rata, asôprub za'ra wa'aba zém na hâ. Taha wa, wa tó tâma roti pese ni, duré âma atême morî aba wamhâ, rob'uprazé ubumro na te te âma sizusi da, romhuri hâ wê uptabi na te te uprosi da. ⁷ A norî wa'wa hâ te Cristu hâ aima umnhasi za'ra wa'aba wa, âma 're îsasômri pese za'ra wa'aba mo. 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti na, te aimreme wê na dama 're îrowasu'u za'ra wa'aba mo. Îsimiroti hâ ma tó duré 're îwaih'u'u pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, asimi'ê na te 're îromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te te aima 're îwê za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te duré asiwi 're îwazawi pese za'ra wa'aba

mo. Āne hā aima sa'ētē uptabi za'ra wa'aba di, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, te za sa'ētē na dama asōprub za'ra wa'wa duré.

⁸ Āne hā wa hā te āma aima 'ru za'ra wa'aba ō di. Taré wa aima āma roti za'ra wa'wa, Īnhimiroti zarina, 'manharī za'ra wa'aba wamhā, 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mono zém na, sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Masédoniza āma ĩsazei'wa norī hā simi'ē na te te 're ĩdapawptob za'ra mono ne zō pé, wa āne na taré āma aipibu za'ra wa'wa. ⁹ Wanhīb'apito Zezu Cristuhu nhimizawī pese zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto. Ta hā Timama siré robze na 're hāimana u'āsi mono nherē, ma tō hāiwa āma tihāimanazé hā we tiré a'ā, ti'ai āma si'a'uwé da, te te a'ā dame 're robzépata mono da. Asada za'ra wa'aba, ma tō dawazari si'a'uwé, taha zarina, a norī wa'aba zama 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata 're asimroi u'āsi aba mono da, hāiwa āma hā. Taha wa, Wanhīb'apito hā sisawī āna 're ĩhāimana mono ne, te za asisawī āna dama asōprub za'ra wa'wa, ate rob'uiprazé wa'aba na hā.

¹⁰⁻¹¹ Īnhimirosa'rada hā wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, rob'uiprazé asiwi ĩ'ubumroi wa'aba zém na hā. Wahub 'rata na ma tō dawana asima ĩpisutu za'ra wa'wa, rob'uiprazé hā asiwi ĩ'rā'ōtō aba zéb da hā. Dawana ma tō duré rob'uiprazé ubumro na āma ĩšāna'rata za'ra wa'wa. Taha wa, ma'āpé asiwi uprosi wē wa'aba, rob'uiprazé ubumro hā. Ato sina, āma asisaze za'ra wa'aba ne, te za oto āhāna hā āma ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa duré, rob'uiprazém na hā, aihāiba mono bā aima 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, niha wamhā, ĩsa'ētē zarina, niha wamhā, ĩsyry zarina. ¹² Ato sina, āma asōprub za'ra wa'aba wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te za asōprubzém na aiwēsāmri za'ra wa'wa. Asimarī aba ō wa, tō syry na ĩšōmri za'ra wa'aba zéb zarina, te za duré āma aiwēsāmri za'ra wa'wa, ato sina āma asōprub za'ra wa'aba wa.

¹³⁻¹⁴ E a norī wa'aba si, sa'ētē na ĩšōmri za'ra wa'aba na, da'upana āma robzépata za'ra wa'aba da, wa āne na aima roti za'ra wa'wa. Mare di. Taré āhāna hā sa'ētē na aima hāimana za'ra wa'aba wa, te za āma ĩpawaptob za'ra wa'wa, Zeruzarē āma ĩsazei'wa norī hā, marī zō tiwi 're rowaptā'ā za'ra mono wa. Tawamhā, nimahā na marī zō, aiwi 're rowaptā'ā za'ra wa'aba mono wamhā, te za duré ta norī hā marī na te te 're aipawptob za'ra wa'wa, asa, sa'ētē na tāma hāimana za'ra wamhā. Āne wamhā, aiwa te za asōprubzém na asima āma 're ĩwa'rāmi za'ra wa'aba mo. ¹⁵ Duréihā Mozési ma tō āne na āma rob'ui'ére, ĩzarazéhé nhihudu norī hā a'ubuni wi simizahāri mono sidāpāsi, mana na dasazém nhisi hā te te siwi ĩ'ubumroi mono na hā:

“Ni'wam norī hā sa'ētē uptabi na te te sima ubumro za'ra mono nherē, tāma si'atarēme za'ra mono ō di, tisiré norī hā te te āma pawaptob za'ra mono wa. Taha wa, ni'wam norī hā syry na te te sima ubumro za'ra nherē, ta norī wi tiwi sō rowaptā'ā za'ra ō di, ĩsazéb zō hā.”

Āne duréihā āhā wasu'u na, Mozési te te āma ĩrob'ui'érezé hā, ĩbaihā na hā. Tane duré, a norī wa'wa hā te za 're asipawptob pese za'ra wa'aba mo, aiwa 're aihāimana za'ra wa'aba mono da.

Titu hā to sina datēme ĩmorīzé wasu'u

¹⁶ 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō Tituhu ma pisutu, tāma asawī pese za'ra wa'aba zéb zarina, te te aipawptob za'ra wa'aba da, wa norī hā wa te duré 're ĩ'asawī pese za'ra wa'aba mono ne. Taha wa, wa āma wawata ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma hā, tō sena wa, ō hā.

¹⁷ Tawamhā ōne haré ma tō Titu hā sina wazaze, āma atēme ĩmorī aba zém na da hā. Taha wa, si'uihā na te te āma sima ĩrowézéb zarina, to sina te za tō āma atēme timorī za'ra wa'wa āhāna hā, atēme za'ra wa'aba. ¹⁸ Wasisānawā hā wa za duré ĩsiré āma atēme satōri za'ra wa'aba ni, aibā hā. Āme ĩsazei'wa norī hā ma tō te te sima 're wasu'u wē za'ra, Cristuhu wasu'uwé na simiromhuri wē uptabi wa, ta hā. ¹⁹ Duré dama simiromhuri wē uptabi wa, ma tō ĩsazei'wa norī hā siwi pisutu, Zeruzarē u'ĩsazei'wa norī nhoprubzéb ré, za wasī'aba'rēi wa, āma wasiré morī da. Tawamhā Wanhīb'apito āma wawatazéb da, wa za tō āne hā 'manharī ni, duré wato sina, wa te 're ĩda'apawptob mono zém na, da te wawaihu'u za'ra da.

²⁰ Wanhimisaihuri hā da te wa'āma nomri tō da, wa za asōprub za'ra wa'aba zé hā wasitēme wa te wasiwi 'madā'ā pese za'ra, wasī'aba'rēi wamhā. ²¹ ĩ'uwaibaba, wa te āma ĩ'uwaimrami za'ra da si, wa tō ĩré wasima rob'madā'ā za'ra ni, Wanhīb'apito nho'a, duré uburé danho'a zama.

²² Wasisānawā hāiba amo hā wa za duré āma atēme satōri za'ra wa'aba ni, Titu norī siré, āma morī da. Ta hā wa tō nasi pibu za'ra ni, simi'ē na te te 're romhuri mono zō, Wanhīb'apito ma. Taha wa, wa tō waihu'u za'ra ni, tō sena ĩsimi'ē na hā, duré to sina te te 're ĩromhuri mono na hā. Ta hā aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā te te wapari wa, tāma ai'umnhasi uptabi za'ra wa'aba di, za rob'uiprazém na dama asōprub za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, toi uptabi di āhāna hā, rob'uiprazé ubumro na za te te āma aipawptob za'ra wa'aba wa. ²³ Titu hā bété. Ta hā ĩsiré Wanhīb'apito ma romhuri'wa te 're hāimana, Cristuhu wasu'uwé

na ĩsiré te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono. Duré wasisānawā hāiba amo norī hā za ĩsiré āma ĩneb zahuré da hā, ta norī hā te za tisiré ĩsazei'wa norī zadawa para, āma atēme ĩne wa'aba na siwasu'u zahuré, aima za'ra wa'aba hā. Ta norī hā simiromhuri wē uptabi wa, te za Cristuhu āma si 're dawata za'ra. ²⁴ Taha wa, ma'āpé ĩwē na si uburé marī na hā āma tāma uwaimrami za'ra wa'aba za, asimizawi pese aba zēm na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, duré sena na, wa te dama 're ĩ'aiwasu'u wē za'ra wa'aba mono zēm na, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da. Duré āme ĩsazei'wa norī, siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī hā, āne na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, te za ĩwē na si tāma āma ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa.

9

Zudeza āma ĩsazei'wa norī ma, ĩdanhoprub za'ra zé wasu'u

¹ E wa hā wa za āne na aima āma roti na sahu za'ra wa'wa, ĩnhimi'ui'ére na hā, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē norī ma, asōprub za'ra wa'aba da, dame. Mare di. Āne na, te aima āma roti na sahu za'ra wa'aba ō di za, āhāna hā. ² E marī wa. Zudeza āma ĩsazei'wa norī hā asiwi pawaptob za'ra wa'aba da, asi'uihā na ato sina, āma asima rosa'rata za'ra wa'aba wa. Āne na, wa tō wa hā āma aiwaihu'u za'ra wa'wa, tō sena na. Āme Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norī 're ĩhāimana za'ra mono norī ma, wa tō aiwasu'u wē za'ra wa'wa. Āne, wa tō ta norī ma hā tāma aiwasu'u wē za'ra wa'wa: "Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norī hā ma tō rob'uprazé ubumro na sāna'rata za'ra, wahub 'rata na hā." Āne na, wa tō tāma aiwasu'u wē za'ra wa'wa. Rob'uprazé hā ato sina, asiwi ĩ'ubumro sirōmo za'ra wa'aba zéb zarina, ma tō ta norī zama sima āma rosa'rata za'ra, to sina, aiwa asine wa'aba, te te siwi 'manharī wē da, aiwab da. ³ Āne na, wa tō dama aiwasu'u wē za'ra wa'wa. Tane nherē, wa za ĩsisōwa āma atēme satōrī za'ra wa'wa, wasisānawā norī hā, rob'uprazé ubumro na te te aiwawaptob za'ra wa'aba da, ĩwana ré asiwi 'rā'ōtō pari aba da, te dama aiwasu'u wē za'ra wa'aba zéb zarina. Duré te dama aiwasu'u wē za'ra wa'aba zēm na, taré te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba tō da, wa za tō āne hā 'manha. ⁴ Ātē Masédoniza hawimhā, wasisānawā norī hā te za āma ĩsiré ai'aba'ré, atēme za'ra wa'aba. Tawamhā, āma atēme wasihutu aba wamhā, rob'uprazé hā asiwi 'rā'ōtō pari aba ō wamhā, āté wa aré aima aséb za'ra wa'aba ni, taré wa te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba wa. A norī wa'wa hā bété. Te aré tō aséb za'ra wa'wa, tō sena ĩ'ubumro na, āma uwaimrami za'ra wa'aba ō wa. ⁵ Taha wa, wa tō āne rosa'rata ĩsima, wasisānawā norī hā ĩsisōwa te āma atēme satōrī za'ra wa'aba da, rob'uprazé ubumro na te te aiwawaptob za'ra wa'aba da, asiwi 'rā'ōtō pari aba hā ĩzō, ĩma ĩropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Tawamhā, āma atēme ĩwisi za'ra wa'aba wamhā, ōne haré wa za ti'ā, asi'uihā na ato sina, dama asōprub za'ra wa'aba zēm na, da te dasiwi aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

⁶ Āne na, wa za duré āma aipo're pū'u za'ra wa'wa, āma rosa'rata za'ra wa'aba da. Amnho hā syry na da te 're ĩzuri mono zéb zarina, te za syry na da te 're ubumro za'ra, dama 're 'rā prédub za'ra mono wamhā. Sa'ētē na, da te 're zuri mono wapsi, te za oto sa'ētē na da te 're ubumro za'ra. Tane duré, dasima 're ĩdanhoprub za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā dama 're sōpru, ĩwa'rāmi. ⁷ 'Rāwi aipē'ē 're, asima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, te za aihāiba mono bā dama asōprub za'ra wa'wa, āté sa'ētē na, āté syry na. Robzei'ō nherē, dama asōprub za'ra wa'aba ō di za. Duré taré da te aima ĩ'ru za'ra wa'aba zéb zarina, dama asōprub za'ra wa'aba ō di za. Mare di. Asi'uihā na si te za asima ĩwē za'ra wa'aba zéb zarina, dama asōprub za'ra wa'wa, ato sina. Āne si ĩwē uptabi hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā, dato sina dasima 're ĩdanhoprub za'ra mono zéb hā. ⁸ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā waihu'u pese uptabi di, uburé marī ĩwē hā te te aima 're ĩ'anhomri aba mono da hā, marī zō aiwi 're rowaptā'ā za'ra wa'aba mono tō da, āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono zéb da hā, duré āma 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā. ⁹ Duréihā ni'wa hā ma tō āne na rob'ui'ére, ĩbaihā na:

"ĩsibrob'ō norī ma, te 're sōprub u'āsi, sa'ētē na. ĩsimizawi pese zé hā dawī 're si'utōrī waihu'u za'ra mono ō di za. Te za dama 're hāimana u'āsi za'ra."

Āne duréihā rob'ui'ére wasu'u hā.

¹⁰ E 'wa hā te robzā hā robzuri'wa norī ma, te te 're anhomri. E 'wa hā, te dasazé hā te te dama 're anhomri. Ta hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono. Tane te za duré ĩsōprubzé hā aima 're sa'ētē za'ra wa'wa, dama 're asōprub za'ra wa'aba mono zé wa'rāmi, sa'ētē uptabi na oto dama āma 're asōprub za'ra wa'aba mono da, nimahā na hā. ¹¹ Sa'ētē na te za tō ĩwē hā te te aima 're sōmri u'āsi za'ra wa'wa, taha zarina, oto a norī wa'wa hā sa'ētē na āma 're dapawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, aiwab da. Taha wa, da'ahā na te za oto 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma tawata za'ra ni, asōprub za'ra wa'aba zé hā za wa te datēme āwisi za'ra wē te. ¹² ĩwē hā te za tō ĩ'manharī za'ra wa'wa, āne na dapawaptob za'ra wa'aba wamhā. E marī wa. Ta norī wi hā, marī zō tiwi 're rowaptā'ā za'ra mono ō di za oto, 'Re ĩhāimana u'āsi mono

nhib'a'uwē norī wi hā, Zudeza āma 're ihāimana za'ra mono norī wi hā. Taha zarina, te za duré ahā na oto āma 're wata za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono āma hā. ¹³ A norī wa'wa hā tāma asōprub za'ra wa'aba zém na, pawaptob za'ra wa'aba wa, te za tāma āma ī'uwaimrami za'ra wa'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā. Taha wa, ahā na te za tō 'Re ihāimana u'āsi mono āma tiwata zara, Cristuhu wasu'uwē zarina 're anomro wē wa'aba mono na, duré asōprub uptabi na pawaptob za'ra wa'aba wa, ta norī hā, duré darob amoi āma 're ihāimana za'ra mono norī hā, pawaptob za'ra wa'aba wa. ¹⁴ Ta norī hā te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te za ai'āma 're mre me zusi u'āsi 'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, ta hā tinhimizawi pese zéb zarina, te te aipisutu za'ra wa'aba wa, asimarī na tāma asōprub za'ra wa'aba da, Isimarī'ō norī ma hā. ¹⁵ 'Re ihāimana u'āsi mono āma si, wa za 're wawata u'āsi za'ra, ti'ra na wama īsōprub za'ra zé wa'rāmi. 'Re ihāimana u'āsi mono nhoprubzé hā wē uptabi nherē, damreme na ī'uwaibaba, da te dasima āma 're īrowasu'u za'ra mono da hā, da te dasima āma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ō di.

10

'Re ihāimana u'āsi mono zadawa para, Paru te te dama 're īsadawa wasu'u mono zé wasu'u

¹ Ni'wam norī hā asiré wa'aba, 're ihāimana za'ra mono norī hā te āne te te sima 're ībāsi za'ra: "Paru hā wa'rata sāmra ré hā, wama pahī za'ra di, marī na te te wama īnharī za'ra da hā, wanho'a. Wanhiti 're hāimana mono wapsi, te mre me pahī āna te te wama 're anharī, tinhimi'ui'éré na si." E āne hā īma 're hāimana mono bā. Mare di. Wa hā Paru, wa za oto aima āma roti za'ra wa'wa. Īwaparī pese za'ra wa'aba za. Cristuhu nhisi na, wa za āma aima roti za'ra wa'wa āhāna hā, ta hā simizawi pese wa, duré atāma na 're hāimana u'āsi mono wa. Marī da, 're sisapētē waihu'u mono ō di, ta hā. ² Ni'wam norī hā ma tō āne na īma nharī za'ra, ihāiba na: "Paru hā īsazei'ō'wa norī ne, te 're hāimana." Āne te ni'wam norī hā īāma rosa'rata za'ra. Taha wa, apā āma atēme īmorī aba wamhā, atē īmreme tete na, wa za tō aima roti za'ra wa'wa, īpahī āna, āne hā te īsima wē ō nherē. Taha wa, īwasu'u wasédé hā waparī za'ra wa'aba ō di za, āne na te aima nharī za'ra wa'aba tō da, asō'a za'ra wa'aba. ³ Wa norī hā ti'ai āma, wa dawazari 're wahāimana tō, uburé īsazei'ō'wa norī wazari. Tane nherē, ti'ai āma 're īdahāimana za'ra mono zéb zarina, wa te 're a'wapéi mono ō di, 'Re ihāimana u'āsi mono nhitob'ru norī hā. Mare di. ⁴ Ti'ai āma 're īdasi'wapé za'ra mono zém na, wa te 're a'wapéi mono ō di duré. 'Re ihāimana u'āsi mono nhimnhī'āsi na si, wa tō wa te 're a'wapéi u'āsi, īwaihu'u pese zarina. Īsitob'ru norī nhiptetezē hā wa te tiwi āma 're ī'a'uprosi mono zéb da hā, wa āhā na si wa te 're a'wapéi u'āsi, ta norī hā, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimnhī'āsi na si. ⁵ Taha na si, wa duré danhimiroti tō senai'ō hā wa te dawī 're a'uprosi. Ni'wam norī hā tiwē na sina 're wata za'ra mono wa, te 'Re ihāimana u'āsi mono hā tāma waihu'u āna, 're hāimana za'ra. Āne na danhimirosa'rata wasédé hā, wa duré wa te dawī 're a'uprosi u'āsi, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimnhī'āsi na, īwaihu'u pese zarina. Uburé Cristuhu nhitob'ru norī nhimirosa'rata wasédé hā wa duré wa te tiwi 're awaihu'u u'āsi, Cristuhu nhimiroti zarina si, te te oto 're rosa'rata za'ra mono da, ta norī hā īwē na si. ⁶ A norī wa'wa hā te oto Cristuhu āma 're īsasōmri pese za'ra wa'aba mo. Tane nherē, ni'wam norī hā asiré 're hāimana za'ra wa'aba mono nherē, Cristuhu wi, apā tihāimana wasété zō 're sipizari za'ra mono wa, wa za ta norī zada 're wahāimana, wa te wasiwi īwē'ō za'ra zéb zarina, niha wa te dama āma roti za'ra da, ta norī hāiba na hā.

⁷ Atōmo na wahāiba mana wawi, asiwi 're īwa'madā'ā za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tō asiwi 're īwawē'ō za'ra wa'aba mo. Ni'wam norī hā asiré wa'aba, 're ihāimana za'ra mono norī hā te āne na te te si'āma 're rosa'rata upa za'ra 'rāwi: "Wa norī si, wa Cristuhu zadawa para, wa te 're romhuri za'ra." Āne na asi'āma rosa'rata za'ra wa'aba ze te bā, ma'āpé apā asi'āma rosa'rata pese za'ra wa'aba. E marī wa. Wa norī zama, Cristuhu zadawa para dama romhuri'wai wa. ⁸ Wanhīb'apito hā ma tō wapisutu, īsadawa para, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. E tawamhā, wanhimipawaptobzéb zarina, āma 're anomro wē wa'aba mono zé hā, wa te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tō āne hā wama pisutu. Mare di. Īsadawa para, wa te 're īaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina āma 're anomro aba mono da si, ma tō wapisutu, Wanhīb'apito hā. Āhā zarina si, aima 're īsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, āma 're īnhisē mono ō di, tō sena aima 're īsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, āne na hā. ⁹ Īnhimi'ui'éré na te aima āma īroti za'ra wa'aba zé ma, aipahī za'ra wa'aba da hā, te amo īsima aiwē za'ra wa'aba ō di. ¹⁰ Ni'wam norī hā te duré te te sima 're īwasu'u za'ra, āne: "Paruhu nhimiroti hā pire uptabi di, tinhimi'ui'éré na si te te wama 're īroti za'ra mono zém na hā. Mreme tete sina, te za duré āma wama roti pese za'ra, tinhimi'ui'éré na hā. Tane nherē, wa'rata sāmra wamhā, marī dai ō di. Wama mre me wapu za'rare di." Āne te ni'wam norī hā te te sima 're ībāsi za'ra, īza're'ra si. ¹¹ Tane nherē, asiti wahāimana za'ra wa'aba ré, wanhimi'ui'éré na wamreme tete sina, wa te aima āma īroti

za'ra wa'aba zéb zarina, wa za duré wahâimana pire na ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ni, apâ âma wane wamhâ, atême za'ra wa'aba. Âne hâ ma'âpé wa'âma waihu'u za'ra wa'aba, rosa'rata na wa'âma i'upa za'ra wa'aba norî hâ.

¹² Ta norî hâ danhipai u 're îhâimana wê za'ra mono na, ma tō 're si'madâ'â ze za'ra. Tane nherê, wa norî hâ aiwab da hâ, wa te wasina rosa'rata waihu'u ô di, wawê na hâ. Tane nherê, te ta norî hâ îsimiza'rese'ô ne 're hâimana za'ra. Tihâimana wê zéb zô si, te ta norî hâ 'râwi sina 're sôprê, taha na si danhipai u 're hâimana wê za'ra mono da newa. ¹³ Tane nherê, wa norî hâ tō îbâre, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. 'Re îhâimana u'âsi mono te te wama îpisutuzém nhîpai u, aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ô di. Romhuri hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono te te wama îpisutuzéb zarina si, wa tō wa te dama 're romhuri, a norî wa'aba ma zama. Taha na si, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, wa te dama 're îromhuri wê mono zém na si. ¹⁴ 'Re îhâimana u'âsi mono te te wama îpisutuzéb zarina si, wa tō âma wanem na, atême za'ra wa'aba, dawana îsadawa para, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da. Te te wama îpisutuzém nhîpai u, wa te tiwî âma upai ô di, Cristuhu wasu'uwê hâ wa te aima wasu'u 'rata za'ra wa'aba wamhâ. ¹⁵ Duré, danhimirohmuri na nherê, taré wa norî hâ da'upana wazadawa nhîpese na 're wasiwasu'u mono ô di, aima za'ra wa'aba hâ. Taré, wa wa norî hâ wa te wasima 're aiwê za'ra wa'wa, Cristuhu âma 're îsasômri za'ra wa'aba mono zém na, asima âma 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, taha zarina, wa te aima 're îromhuri za'ra wa'aba mono zém na si, wa te aima âma 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, 'Re îhâimana u'âsi mono te te wama îpisutuzéb zarina si. ¹⁶ Tawapsi, wa za datême 're wane, darob amoi u, airom nhiti za'ra wa'aba 're îdahâimana za'ra mono norî ma, îwasu'uwê hâ wa te dama 're wasu'u mono da. Cristuhu wasu'uwê na ni'wa hâ te te dama 're îromhuri mono ô zéb u si, wa za oto 're wane, darob amoi u hâ, îwasu'uwê na, da te dama âma 're romhuri za'ra mono nherê, taré wazadawa nhîpese na, da'upana dama 're wasiwasu'u tō mono da.

¹⁷ Âne na ma tō duréihâ ni'wa hâ îbaihâ na âma rob'ui'éré, 'Re îhâimana u'âsi mono mreme na:

"Ni'wam norî hâ to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhâ, Danhib'apito te te 're îpawapto wê za'ra mono zém na si, te za tō dama 're siwasu'u wê za'ra, to sina oto âma 're îhâimana za'ra mono zém na hâ."

Âne duréihâ rob'ui'éré hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono mreme na hâ. ¹⁸ Ni'wam norî hâ tiwê na 'râwi 're îsi'madâ'â ze za'ra mono norî hâ, Wanhib'apito te te 're wêsâmri za'ra mono ô di, ta norî hâ. E marî wa. Te te sima 're î'awasu'u wê mono norî si, te za te te 're awêsâmri, Wanhib'apito hâ.

11

Cristuhu wasu'uwê upana, roti senai'ô na te te dama 're îroti za'ra mono norî wasu'u

¹ Âhâna, wa za îsisôwa âma îsina aipo're pu'u za'ra wa'wa, î'âma aiwa'a za'ra wa'aba tō da, înhimiza'rese'ô na î'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherê. ² Wa hâ te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, wa tō te ai'âma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono te te 're î'asawi pese za'ra wa'aba mono ne. Ni'wa hâ aibâma, ti'ra ubuni hâ mro da, te te tâma îpisutu ne, wa tō aipisutu za'ra wa'wa, Cristuhu ma si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. ³ Tane nherê, wa oto îhâtâ'â sina, te ai'âma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. E marî wa. Cristuhu âma si, 're sasômri pese za'ra wa'aba mono nherê, âté ni'wam norî hâ roti tō senai'ô na taré te te aima 're îrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu wasu'uwê hâ îrême za'ra wa'wa. Duréihâ Wa'uburé hâ wahi na sihâiba wa, Ewaha ma, sadawa nhîpese na te te îrowasu'u ne, te za tō âté ni'wam norî hâ te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, roti tō senai'ô na hâ. ⁴ Zezusihi wasu'uwê tō sena uptabi si, wa tō aré aima wasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhâ taha wasu'u na, wa te aima îrowasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, ma tō îsaze za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tō duré asima îwê za'ra wa'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ aipê'ê 're, aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tane nherê, ni'wam norî hâ Zezusihi wasu'uwê upana, tō senai'ô na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherê, Wanhib'apito wasu'uwê ne, tō senai'ô nherê, 'râwi asiwi 're wê'ô za'ra wa'aba mono ô di. Ône haré ma tō âma 're îsasômri za'ra wa'aba mo. 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani upana, ma tō îhâiba'ô mreme si asima 're îwê za'ra wa'aba mo.

⁵ E ta norî hâ Cristuhu zadawa wasu'u'wa pâ, ma tō bété îsimirowasu'u na âma îsaze za'ra wa'wa. E înhimirohmuri hâ tâma wapu bâ, ta norî nhimirohmuri ma hâ. ⁶ Âté îmreme hâ, îma pibu prâ ti tō, da'ahâ nho'a te dama 're îrowahutu mono zéb da hâ. Tane nherê, Cristuhu wasu'uwê si, tō sena hâ îma waihu'u pese di. Âne na ma tō oto î'âma îwaihu'u pese za'ra wa'wa, a norî wa'wa hâ.

⁷ Asiwi îpawa'âbâ aba âna, wa tō 'Re îhâimana u'âsi mono wasu'uwê na si te 're aipawaptob za'ra wa'wa. Taha wa'râmi, a norî wa'aba si, îma aipire na aihâimana za'ra wa'aba da,

wa tō Īhâimanazéb da hâ, Īsi'uihâ na nasi wa'â, Īpire na aima Īhâimana za'ra wa'aba tō da. E âne wamhâ, Īwasédé wa tō 'manha. E tō 're Īhâimana mono zéb zarina, ma tō âne na Īâma Īrosa'rata wasété za'ra wa'wa, asima. ⁸ Cristuhu wasu'uwē na te aipawaptob za'ra wa'aba da, ai'rata Īnhamra aba ré, rob'uiprazém na Īma asôprub za'ra wa'aba ô nheré, ma tō ai'upana za'ra wa'aba, Īsazei'wa norī hâ Īpawaptob za'ra, darob amoi âma 're Īsi'ubumroi mono norī hâ. Ta norī hâ Wanhib'apito wasu'uwē na te pawaptob za'ra dai ô nheré, ma tō tite rob'uiprazém na Īpawaptob za'ra, aima wa'aba si, te âma Īromhurizéb da hâ. ⁹ Ai'rata Īnhamra aba ré, asimari zô, te aiwasutu za'ra wa'aba da, te nasi aiwi rowaptêrē za'ra wa'aba ô di, mari zô Īwi rowaptâ'â wamhâ. Wasisânawâ norī si, ma tō uburé mari na siwi Īpawapto, âma Īhâimana mono zéb da hâ, Masédoniza hawi, âma Īsiré Īsi'aba'rē norī hâ. Taha wa, ai'rata Īnhamra aba ré hâ, Īnhiwari na hâ te nasi ropire hâ aima 'manharī za'ra wa'aba ô di. Tane, wa za duré Īhâimana, apâ Īmori na te sahu wamhâ, âma atême za'ra wa'aba. ¹⁰ Ni'wa hâ mari na te wari âna, wa tō aipawaptob za'ra wa'wa, ai'rata Īnhamra aba ré hâ, asiwi Īpawa'âbâ aba âna. Âne hâ Īma wē uptabi di tō. Âhâ wasu'u hâ da te Īwi pari waihu'u ô di, Ataza na danhipti'a nhe'ômo nhisi âma, 're Īdahâimana za'ra mono norī hâ. Cristuhu nhimiroti hâ tō sena uptabi, te 're hâimana. Tane duré, wa hâ tō sena, wa âne na aima âma rowaihu'u za'ra wa'wa. ¹¹ E mari wa, wa tō Īnhiwari âna aima romhuri za'ra wa'wa. E Īma asawi za'ra wa'aba ô wa. Mare di. Īma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Âne na ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono si Īwaihu'u, 're Īhâimana mono zém na hâ.

¹² Zesusihi zadawa wasu'u'wa newa, tō senai'ô na te te dama 're Īroti za'ra mono norī hâ, aiwa Īsine hâ te te dama 're Īromhuri za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono tō da, wa za tō Īpawa'âbâ âna te 're da'apawaptob u'âsi. ¹³ Ta norī hâ Zesusihi zadawa wasu'u'wa na, tō sena 're hâimana za'ra mono ô di. Sadawa nhipesa na, te tō te te 're romhuri za'ra, Zesusihi zadawa wasu'u'wa newa, da te âma 're rosa'rata wē za'ra mono da, dasima. ¹⁴ Tō Ībâre, te ta norī hâ âne hâ te te 're 'manharī za'ra. E mari wa. Satanasihhi nhimiroti na si, te te dama 're romhuri za'ra mono wa, ta norī hâ. Duré Satanasihhi na hâ waihu'u pese di, tihâiba na rowa'â na dama 're Īshâi'rē mono da hâ, hâiwa âma 're Īhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa newa, da te âma 're saze za'ra mono da. ¹⁵ Taha wa, tō Ībâre te za tâma Īromhuri'wa norī hâ Īsadawa para, sadawa nhipesa na dama 're hâimana za'ra, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma, romhuri wē 'wa, 're hâimana za'ra mono newa, da te âma 're Īrosa'rata wē za'ra mono zéb da hâ, dasima. Taha wa, ta norī hâ tiwasédé te te 're Ī'manharī za'ra mono zéb zarina, te za tō 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ te te 're ahâ za'ra.

Paru hâ te te 're Īrobzépata mono zé wasu'u

¹⁶ Âne wa za Īsiwasu'u na âma aima sahu za'ra wa'wa. Īnhimirohuri wē na, aima Īsiwasu'u za'ra wa'aba mono nheré, Īnhimiza'rese âna 're Īhâimana mono zém na, Īâma rosa'rata za'ra wa'aba ô di za. Tane nheré, âté te za tō âne na Īâma Īrosa'rata za'ra wa'wa, Īnhimiza'rese ô na 're Īhâimana mono zém na hâ. Âne wa, te za tō asiwi Īwē'ô za'ra wa'aba âna, Īwapari pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwē na te dama 're Īromhuri wē mono zém na hâ aima Īsiwasu'u za'ra wa'aba da. 'Re Īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi ô 'wa norī, aima 're siwasu'u pari za'ra wa'aba mono nheré, wa za tō aima Īsiwasu'u za'ra wa'wa. ¹⁷ Âté Wanhib'apito te te Īma Īwaihu'uzéb zarina, aima Īsiwasu'u za'ra wa'aba ô di, âhâ na hâ. Âté danhimiza'rese âna 're Īdahâimana za'ra mono zéb zarina si, wa za aima Īsiwasu'u za'ra wa'wa, Īnhimirohuri wē na hâ. ¹⁸ Ni'wam norī hâ te Wanhib'apito wasu'uwē na te te dama 're Īromhuri wē za'ra mono zém na hâ aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, âma 're Īwēsâmri za'ra wa'aba mono zéb da hâ. Tane, wa za duré wa hâ aima Īsiwasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwē na te dama 're Īromhuri wē mono zém na hâ, asiwi Īwaihu'u za'ra wa'aba da. ¹⁹ A norī wa'wa hâ asimiza'rese sina 're Īaihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nheré, e niha te bété simiza'rese âna 're Īhâimana za'ra mono norī nhimiroti si, 're Īwapari pese za'ra wa'aba mo, asiwi 're wē'ô za'ra wa'aba mono âna. Tane duré, wa hâ Īnhimiza'rese âna 're Īhâimana mono di pâ, te za pé Īzama asiwi Īwapari pese za'ra wa'wa duré. ²⁰ Ni'wam norī hâ ma tō 're Īhâimana za'ra mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te aima 're 'ruu u'âsi za'ra wa'wa, ta norī zadawa para si, uburé mari hâ 're Ī'manharī za'ra wa'aba mono zéb da si. Tane nheré, asiwi 're wē'ô za'ra wa'aba mono ô di, ta norī hâ. Sadawa nhipesa na, aiwi 're sipsaihuri u'âsi za'ra wa'aba mono nheré, duré ta norī ma si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te 're aiwaibui wa'aba mono nheré, e niha bâ bété, asiwi wē'ô za'ra wa'aba ô di. Ta norī si, aima pire na 're hâimana za'ra wa'aba mono newa, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nheré, duré te te ai'âma 're wasété za'ra wa'aba mono da, atob'rata wi te te 're aihâ za'ra wa'aba mono nheré, e asiwi 're wē'ô za'ra wa'aba mono âna bété. ²¹ Wa hâ âne, te aima 're Ī'manharī za'ra wa'aba mono da hâ, âté aré sada Īnhib'uware di. Ta norī si tinhimirosa'rata na sina

're siptete za'ra mono di, āne te te aima 're Īrob'manharī wasété za'ra wa'aba mono zéb da hā. E āne da, 're Īhāimana mono hā, wa hā. Mare di.

Ta norī hā marī wasu'u wē na, dama 're Īsiwasu'u za'ra mono zém na hā te te siwi āma ĩwabzu za'ra ō di, Wanhib'apito wasu'u wē na te dama 're Īromhuri wē mono zém na hā. Tane nherē, wa hā āne na aima Īsiwasu'u za'ra wa'aba 'wa'āhā, ātē tō ĩnhimiza'rese'ō ne, wa aré aima 're Īhāimana za'ra wa'wa. ²² Zezusihi zadawa wasu'u wa newa, tō senai'ō na te te aima 're Īroti za'ra wa'aba mono norī hā te sina aima 're wata za'ra wa'wa, ebreusi na 're Īhāimana za'ra mono na hā, duré Izarazéhé nhihudu 're Īhāimana za'ra mono na hā, duré Abra'āhā nhihudu 're Īhāimana za'ra mono na hā. Tane, wa duré wa hā ebreusi na 're Īhāimana, duré Izarazéhé nhihudu, duré Abra'āhā nhihudu, āne hā aiwa tō mana za'ra hā. ²³ Cristuhu ma romhuri'wa na, te duré ta norī hā aima 're siwasu'u u'āsi za'ra wa'wa. Tane nherē, wa wa hā ta norī nhipai u, Cristuhu ma romhuri'wa na 're Īhāimana. (Ātē ĩnhimiza'rese ō na 're Īhāimana mono na, Īāma rosa'rata za'ra wa'aba da nherē, wa za tō āne na aima Īsiwasu'u za'ra wa'wa.) E marī wa, wa ta norī nhipai u Cristuhu ma romhuri wē 'wa na 're Īhāimana. Wa tō te tāma 're romhuri pese uptabi, ta norī nhipai u. Dazazéb 're, ma tō da te dasiwi 're ĩzai u'āsi, ta norī 're Īhāimana za'ra mono zém nhipai u. Ma tō duré da te dasiwi 're ĩahāri u'āsi, powawē hānho'ō na, senai'ō na rowasu'u'wa norī hā da te dasiwi 're ĩhā za'ra mono zém nhipai u. Āne wa, wa tō aré 're ĩdā'ā u'āsi, te ĩsina 're romnhimimnhasi za'ētē mono wa. ²⁴ ĩsiré zudezu norī hā ma tō duré dasiwi ĩhā ni, da te dasiwi āma ĩwīri da. Duré, uba 're hā ma tō ĩré āzé, ā 'rowi, ā sisasi hā sa'ētē wa. Āne, taha na si'ubdatō te ĩrobzépatazé hā duré. Āne hā uba're hā misi ā na ĩré sipo'o pese wamhā, bātā na wa tō ā poré wa'wa Īhāimana, bātā bāre, mara bāre duré. ²⁶ Daro mono bā 're ĩmorī ré hā, ĩma romnhimimnhasi uptabi nherē, wa tō āpré na te 're saprī, panho'ōmo na hā. Duré danhhipsaihuri ahā di, bādādi na hā, danhibrob zō dapārī'wa norī hā. Ni'wam norī hā ĩsiré zudezu norī 're hāimana za'ra mono nherē, ma tō ĩzada 're hāimana wasété u'āsi za'ra, zudezu'ō norī zama. 'Ri nho'ōmo mono bā, ma tō duré da te dasima 're ĩru za'ra, niha da te ĩma 're rob'manharī za'ra mono da. A'ubuni wi 're ĩmorī ré hā, ĩsina romnhimimnhasi na, wa tō duré 're Īhāimana, ā poré na zama 're ĩmorī ré hā. Ni'wam norī hā tō sena Cristuhu zazei'wa 're hāimana za'ra mono newa, ma tō duré ĩzada 're hāimana za'ra, ta norī zama. Taha wa, ĩsina romnhimimnhasi uptabi nherē, wa tō 're Īhāimana u'āsi. ²⁷ Duré āma 're Īhāimana mono zéb da hā, wa tō te ĩsima 're romhuri pese, ĩnhib'rata na. Bātā ahā na ma tō duré ĩnhotō āna ĩāma 're awē. Mram na zama te robzépata ahā di, 'rubu na zama. ĩsai āna te 're ĩromhuri mono zém na hā, wa tō duré te 're robzépata. ĩ'uzā āna 're Īhāimana mono zém na zama, wa tō duré te 're robzépata. ²⁸ Tane nherē, taha si ō di, te 're ĩrobzépata mono zé hā. Awē sidāpāsi, wa ĩp'ē na te 're robzépata u'āsi, daro mono bā ĩsazei'wa norī, siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī āma, te āma 're rosa'rata u'āsi za'ra mono wa. Ta norī āma 're ĩhātā'ā za'ētē za'ra mono di duré. ²⁹ Ni'wam norī hā ĩsazei'wa norī hāimanazéb 're, sib'uware na 're Īhāimana za'ra mono norī āma hā, e niha wa za te āma 're rosa'rata za'ra. Ta norī āma hā wa za tō āma 're ĩp'ē'ézé za'ra. Duré ni'wam norī hā tisiré nhimi'manharī wasété zarina, tiwasété na 're si'marōpārī za'ra mono 'ru te, wa za sada 're Īhāimana za'ra, tiwasédé te te 're ĩ'manharī 'rata za'ra mono norī zada hā, ta norī hā po're āna 're hāimana za'ra mono wa.

³⁰ Ātē niwapsi, wa za tō āne na hā aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, uburé marī na te 're ĩrobzépata mono zém na si, taha zarina, marī da hā, ĩsi'uihā na ĩnhib'uware na 're Īhāimana mono zém na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. ³¹ 'Re Īhāimana u'āsi mono hā, Wanhib'apito Zezusihi mama hā, taha ma si ĩwaihu'u pese di, ĩzadawa nhipese āna aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hā za. Taha āma si, wa za 're wawata u'āsi za'ra, wa norī hā. ³² Uburé marī da, ĩsi'uihā na ĩnhib'uware na 're Īhāimana mono zém na hā wa za aima āma ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Damasitu na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĩnhamra ré, apito Aretaha zapari da'madā'ā'wa hā ma tō damrami'wa norī ma ĩru, 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra, 'ridawa nhitob za'ētē mono bā, te te ĩzō rob'madā'ā za'ra mono da, te te siwi ĩsamri wa, te te siwi ĩ'āri da. ³³ Tane nherē, ni'wam norī hā ma tō si'ōtō na siwi ĩ'āma si'ra, 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra zadazāri hawi. Taha wa, wa tō nori na dawi watobrob u, da'wapéi'wa norī wi hā.

12

Paru hā, sōtō 'rowim ne, marī hā te te ĩ'ab'madā'āzé wasu'u

¹ Marī dai ō nherē, wa za duré āne na aima āma ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiromhuri wē na hā, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, tō sena 're Īhāimana mono na, asiwi ĩwaihu'u za'ra

wa'aba da. Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tō senai'ō na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono nori hā te sina 're wata za'ra, sōtō 'rowim ne, marī hā ta nori si te te 're sabu za'ra mono newa, danhotō 'rowi, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne. Tane nherē, wa tō durē ĩzama marī ĩwaihu'u'ō hā te 're azabu, ĩnhotō 'rowim ne, Wanhīb'apito te te ĩma 're ĩ'awaihu'u' mono zéb zarina si. ² Durēihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō ĩzaprō, hāiwa u, 're ĩsāmra mono zéb u hā. Wa hā Cristuhu zazei'wa. ĩnhotō 'rowim ne, hāiwa u ĩmorizém na hā 14 na ma tō ĩ'āma tiwahu oto. Áté ĩhāiba u'āsi na, wa tō wi. Áté ĩpē'ēzani na si. Wa hā ĩswaihu'u' o di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma si, waihu'u' pese di, āne hā. ³⁻⁴ Āne na hā 'rāwi āma ĩswaihu'u' o di tō, wa hā. Áté ĩpē'ēzani na si, wa wi, tō. Áté ĩhāiba wahurē. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma si, āne hā tāma waihu'u' pese di. Āne si, wa tō wa hā ĩswaihu'u'. Rowē uptabi u' hā wa tō wi, tō. Tame rowasu'u ĩwē uptabi hā wa tō te awapari, ĩsi'uihā na. Rowasu'u wē uptabi wa, damreme na ĩ'uwaibaba da te dasima āma 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb da hā, da te dasima āma 're uwaimrami waihu'u' za'ra mono o di. ⁵ Āne na ĩma romhāimana wamhā, áté ĩbāre, wa aré aima ĩsiwasu'u' za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩwēsāmrizém na hā. Tane nherē, taha na aima ĩsiwasu'u' za'ra wa'aba o di za. ĩsi'uihā na marī da, ĩnhīb'uware na 're ĩhāimana mono zém na si, wa za aima ĩsiwasu'u' za'ra wa'wa, asiwi āma ĩwaihu'u' za'ra wa'aba da hā. ⁶ Āne na ĩma ĩromhāimanazém na aima ĩsiwasu'u' za'ra wa'aba da, te ĩsina rosa'rata 'wa'āhā, e ĩnhimiza'rese'ō ne, wa aré aima ĩsiwasu'u' za'ra wa'wa. Mare di. E marī wa. Tō sena, āne na aré aima ĩsiwasu'u' za'ra wa'aba wa. Tane nherē, taha na aima ĩsiwasu'u' za'ra wa'aba o di za. ĩnhimiromhuri hā 're ĩ'madā'ā za'ra wa'aba mono zéb zarina si, durē ĩnhimiroti hā aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za ĩhāimanazém na ĩ'āma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, asima.

⁷ Danhotō 'rowi, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne, wa tō marī ĩwē uptabi hā te ab'madā'ā tō, ĩnhotō 'rowi te ĩrosawērē ne. Taha wa, danhipai u dama ĩpire newa, 'rāwi āma 're ĩsi'madā'ā zeī mono tō da, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩma pisutu, ĩhāiba na te tō 're robzépata mono da, marī na, ro'wa hā te te 're dahāzu mono wa, da'āma 're 'wasi'ē za'ra mono wa, da'āma 're ĩsepu'u siroptub za'ra mono ne. Taha zarina, te tō Satanasi hā te te 're ĩpibui u'āsi, te āma 're ĩrobzépata u'āsi mono zéb da hā. Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te tiwi 're ĩzawi mono o di, āne na te te 're ĩpibu tō mono da hā. E marī wa. Dama ĩpire newa, 'rāwi te ĩsina 're rosa'rata tō mono da. ⁸ Taha wa, wa tō si'ubdatō Wanhīb'apito wi hā ĩsima rowaptē, tō ōhō na te 're ĩrobzépata mono zém na hā ta hā simisaré te te ĩ'āma sizāri da, te āma 're robzépata zahu tō mono da. ⁹ Tane nherē, āne si ma tō nasi ĩma waihu'u' asa, te tiwi rowaptērē wamhā: “Te ai'āma sizāri o di za. ĩnhimizawi pese zéb zarina si, te za 're aihāimana mo. Asi'uihā na marī da hā, asib'uware na 're aihāimana mono nherē, te za asiptete sina ĩ'āma 're aihāimana mo, ĩnhimipawaptobzéb zarina.” Āne si, ma tō nasi ĩma waihu'u' na wa'rā asa, Wanhīb'apito hā. Taha wa, ĩsi'uihā na marī da hā, ĩnhīb'uware na 're ĩhāimana mono zém na si, wa za tō ĩto sina aima ĩsiwasu'u' za'ra wa'wa, taha wa'rāmi Cristuhu nhiptetezéb ré si, 're ĩhāimana u'āsi mono da. ¹⁰ ĩsi'uihā na marī da hā, ĩnhīb'uware na 're ĩhāimana mono nherē, durē Cristuhu ma, te 're romhuri mono wa, da te ĩ'āma 're wasété za'ra mono nherē, durē ĩma ropire na 're ĩhāimana mono nherē, duré da te ĩma 're rob'manharī wasété za'ra mono nherē, duré marī na te 're robzépata mono nherē, wa ĩto sina 're ĩhāimana u'āsi. E marī wa. ĩsi'uihā na marī da hā, ĩnhīb'uware na 're ĩhāimana mono nherē, wa za taha wa'rāmi, ĩnhiptete sina 're ĩhāimana, Cristuhu nhimipawaptobzém na si.

Corĭtu āma ĩsazei'wa nori āma, Paru hā ĩhātā'ā za'ra zé wasu'u

¹¹ Cristuhu zadawa wasu'u'wa na, asiwi ĩwaihu'u' za'ra wa'aba o wa, wa tō ĩnhimiromhuri wē na si aima ĩsiwasu'u' za'ra wa'wa, āne hā te ĩsima wē o nherē. Áté ĩnhimiza'rese'ō ne, wa tō āne na aima ĩsiwasu'u' za'ra wa'wa, a nori wa'wa hā dama 're ĩwasu'u' wē za'ra wa'aba mono o 'ru te. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩpawapto mono o 'wa'āhā, aré marī dai o di, 're ĩhāimana mono zé hā tō. Tane nherē, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, senai'ō na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono nori ma, ĩwapu na tāma 're ĩhāimana za'ra mono o di. ¹² Ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tō ĩnhimi'ē na marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā aima 'manharī za'ra wa'wa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa nori nhimiromhuri na. Āne zarina, te za sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u' za'ra wa'wa. ¹³ E tawamhā ai'upana wa'aba si, wa tō darob amoi āma ĩsazei'wa nori 're ĩhāimana za'ra mono nori hā te 're apawapto pese, ta nori si ĩma sawi pese za'ra wa. Mare di. E marī na, wa tō bété a nori wa'wa hā ai'mararē za'ra wa'wa, sena Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u' za'ra wa'aba o zéb da hā. Áté asimarī aba zō, te 're aiwasutu za'ra wa'aba mono o zém na si, wa tō ai'mararē za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hā. Ma'āpé, āne na ĩwasédé hā te aima 'manharī wasété za'ra wa'aba ze te bā, ĩma pari za'ra wa'aba.

¹⁴ Si'ubdatō āma, wa za oto āma atēme ĩmorī 'wa, te duré asabu na sahu za'ra wa'aba da. Tawamhā, āma atēme ĩmorī aba wamhā, asiwi ĩpawa'ābā aba da, te aiwi rowaptērē za'ra wa'aba ō di za, asimarī zō, āma atēme ĩmorī aba ō wa za. Taré Cristuhu wasu'uwē na te aipawaptob za'ra wa'aba da si, wa za tō āma atēme ĩmorī 'wa. E damama norī ma, te za da'ra norī hā te te 're ubumroi pese za'ra, dasazé hā. Mare di. Damama norī si, te za te 're rob'ubumroi pese za'ra, t'ra sazéb da hā. Tane duré wa hā, aimama aba ne, aima 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono wa, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tō te ai'āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa, ĩsima. Taha wa, asiwi ĩpawa'ābā aba ō di za. ¹⁵ Tawamhā, āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba wamhā, ĩto sina, wa za uburé ĩnhimarī hā uprosi, te āma aipawaptob za'ra wa'aba da, te āma ĩ'āri hā za. Taha da, wa za duré aima romhuri pese za'ra wa'wa, ĩwasutu uptabi nherē. Āne na hā ĩma asawi pese za'ra wa'aba nherē, e te za duré ĩzawi za'ra wa'aba zém na hā ĩwi asisawi za'ra wa'wa, aiwétési.

¹⁶ Asiwi ĩpawa'ābā za'ra wa'aba da, te aiwi ĩrowaptērē za'ra wa'aba ō na, ma tō asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa tō. Tane nherē, ma tō ni'wam norī hā rosa'rata na ĩ'āma upa za'ra, rob'uprazéb hā ĩzadawa nhipese na te aiwi ĩ'ubumroi wa'aba na hā. E āne hā ĩ'uwaibaba. Mare di. ĩ'uwaibaba ō di. ¹⁷ Wasisānawā norī hā, ĩzadawa para āma atēme si'aba'rési wa'aba da, te āma ĩsatōrī za'ra hā e ma tō aima sadawa hapese za'ra wa'wa, rob'uprazém na. Mare di. Āne na hā aima sadawa nhipese za'ra wa'aba ō di, ta norī hā. ¹⁸ Titu hā bété. Ta hā wa tō duré āma atēme satōrī 'wa, āma atēme morī aba da. Wasisānawā hāiba amo hā wa tō duré āma ĩsiré satō. E Titu hā ma tō tawamhā aima sadawa hapese 'wa, asimarī aba zō hā. Mare di. Tane duré, wa hā 're ĩhāimana mono zé hā. Aiwapsi wahāimanazé hā, rob'uprazém na aiwi 're ĩwanhimisaihuri aba mono ō na hā.

¹⁹ E taré wa'āma 're rosa'rata wē za'ra wa'aba mono da, wa āne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Cristuhu zazei'wa oto 're wahāimana mono wa, wa āne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nho'a. Wasisānawā norī, wama asawi pese za'ra wa'aba norī hā, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tō uburé marī hā wa te 're ab'manharī, asiptete sina Cristuhu āma si 're anomro aba mono da oto. ²⁰ Ai'āma 're ĩhātā'ā za'ra wa'aba mono sina, wa tō ai'āma te 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa, za āma atēme ĩmorī aba na dā'āsina, duré 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, za te aiwēsāmri za'ra wa'aba ō na dā'āsina. Āté a norī wa'wa hā te za duré asiwi ĩwē'ō za'ra wa'wa, za āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba wamhā. Āté āhāna hā te 're asisadā'ābā u'āsi za'ra wa'aba mo 'rāwi. Āté te duré marī na 're asi'ruiwaparī za'ra wa'aba mo. Āté te duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mo. Āté asi'āma si te duré 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Āté te duré asi'āma 're ĩwasété za'ra wa'aba mo. Āté te asima 're ĩdabāsi wasété za'ra wa'aba mo. Āté dama aipire newa, te duré 'rāwi 're asi'madā'ā ze za'ra wa'aba mo. Āté siwa'ru te duré 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Āne na 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō'umhhasite, wa ai'āma 're ĩhātā'ā u'āsi za'ra wa'wa. ²¹ Āma atēme ĩwisi aba wamhā, āté ĩpē'ēzé te, wa za aiwa'ō, ai'āma ĩpē'ēzé uptabi za'ra wa'aba wa. Duréihā ai'ahā na ma tō aiwasédé hā 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo aré. Ma tō duré asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo, pi'ō na, aibā na zama. Asiséb āna, ma tō marī ĩwasetére zō si asima 're asōpré wa'aba mo. Āne na aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono nherē, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ō wa, āté te za ĩwi tirobzei'ō pese. Taha wa, āté ĩnhiséb di za, ĩnhib'apito ma hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā, ai'āma za'ra wa'aba hā.

13

Paru hā roti na te te ĩ'rāsutuzém na rowasu'u

¹ Si'ubdatō āma, wa za oto ĩmorī na āma atēme sahu za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da. Duréihā Mozési hā ma tō āne na ĩbahā na rob'ui'éré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na hā: "Ni'wam norī da, 're dawasété za'ra mono wamhā, maparane dahāiba ma, te za 're siwasu'u za'ra, ta norī hā danho'a te te 're sadawa waptob za'ra mono da, tāma 're ĩsiwasu'u za'ra mono zém na hā." Āne duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hā. Tawamhā, wa hā āma atēme ĩmorī aba wamhā, taha zarina, wa za tō sena zarina, aiwasété za'ra wa'aba na hā aiwaihu'u za'ra wa'wa. ² Maparane āma, atēme āma ĩmorī aba wamhā, wa tō aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, aiwasédé 're ĩ'manharī u'āsi za'ra wa'aba mono norī, za te ĩ'aihā za'ra wa'aba zém na hā. ĩnhimi'ui'éré na, wa za oto āne na aima āma sahu za'ra wa'wa, asiti wa'aba ĩhāimana nherē. Āma atēme ĩmorī aba wamhā, ĩnhimi'ahārizé hā te aima ba'a za'ra wa'aba ō di za, aiwasédé 're ĩ'manharī u'āsi za'ra wa'aba mono norī ma hā, duré ĩza'u si tiwasété zō 're ĩsipizari za'ra mono norī ma zama. ³ Sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, ma tō āne na asima ĩ'āma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tō wē di, ĩma hā. Āma atēme ĩmorī aba wamhā,

Cristuhu zadawa para, wa za tō aihā za'ra wa'wa. Tawamhā, āté te za oto asiwi īwaihū'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're īrowasu'u za'ra wa'aba mono na hā. Cristu hā niha te te aima īrob'manharī za'ra wa'aba zéb da hā, e sib'uware di, asada za'ra wa'aba hā za. Mare di. Siptete uptabi di ta hā, te te ī'aihā za'ra wa'aba zéb da hā. ⁴ Cristu hā wedepo'o nhonhi'rāmi na, da te dasiwi sasōmri wamhā, ihāiba hā sib'uware di. Tane nherē, 'Re Ihāimana u'āsi mono nhiptetezém na ma tō apā hāiwa'udu, 're hāimana u'āsi mono da oto. Tane, wa tō duré wa norī hā wanhib'uware na 're wahāimana. Tane nherē, 'Re Ihāimana u'āsi mono nhiptetezém na, wa duré 're wahāimana, Cristuhu ne. Taha zarina, wa za niha aima rob'manharī za'ra wa'aba ni, wasi'uihā nai ō nherē.

⁵ Aipē'ē 're, te za a'ā 'rāwi asi'madā'ā za'ra wa'wa, īsazei'wa norī hāimanazéb zarina, tō sena 're aihāimana za'ra wa'aba mono zō. Āne na asina tāma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhā, Zezu Cristu, aipē'ē 're, 're isāmra aba mono na, te za asina īwaihū'u za'ra wa'wa. E āne hā asina 're waihū'u za'ra wa'aba mono ō di bété. Tane nherē, Cristu hā aipē'ē 're, 're sāmra aba mono ō wamhā, asina tāma 're ī'uwaimrami za'ra wa'aba mono ō na, te za asina īwaihū'u za'ra wa'wa, asi'uihā na. ⁶ Wa hā wa āma īsima aiwē za'ra wa'wa, āma atēme īmorī aba wamhā, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, 'Re Ihāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī 're Ihāimana za'ra mono zém na, wa te wasina āma ī'uwaimramizém na hā. ⁷ Wa duré 're wamreme u'āsi, ai'āma za'ra wa'aba, 'Re Ihāimana u'āsi mono ma, ta hā te te 're aipawapto b u'āsi za'ra wa'aba mono da, mari'īwasétére hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da. E ai'āma za'ra wa'aba, wa te 're īromhuri mono na, da te dasiwi 're wawēsāmri mono da, wa āne hā ai'āma 're wamreme u'āsi za'ra wa'wa. Mare di. Taré a norī wa'wa hā iwē si oto 're 'manharī u'āsi za'ra wa'aba mono da si, wa ai'āma 're wamreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re Ihāimana u'āsi mono ma hā. Iwē si tō 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, wa te aihā za'ra wa'aba ō di za. Āne wamhā, āté te za āne na wa'āma īrosa'rata za'ra wa'wa, asima: "Oro Paru norī hā, Zesusihi zadawa wasu'u'wa, tō sena 're hāimana zahuré mono za, te te wahā za'ra ō di." Āté āne na te za wa'āma īrosa'rata za'ra wa'wa. Tane nherē, wama wē di tō, iwē si tō 're 'manharī u'āsi za'ra wa'aba mono wamhā. ⁸ Cristuhu wasu'uwē hā tō sena uptabi hā, ni'wa hā te te dawī pari waihu'u ō di, dama siptete uptabi wa, īwasu'uwē hā. Taha zarina si, wa za tō 're wahāimana, wa norī hā, 'rāwi wa te wasiwi 're wē'ō mono āna. ⁹ A norī wa'wa hā tō sena Cristuhu āma asiptete sina 're anomro wē wa'aba mono wamhā, wa za tō aima 're wato za'ra wa'wa. Āne wamhā, Cristuhu zadawa para, wa te aihā za'ra wa'aba ō di za. Wa te aihā za'ra wa'aba ō wamhā, āté ni'wam norī hā te za wa'āma sima rosa'rata wasété za'ra, wawē'ō'wa norī hā, aima wapahi za'ra wa'aba na hā. Tane nherē, wē di tō wama hā, tō sena Cristuhu āma si oto 're anomro wē wa'aba mono wamhā. ¹⁰ Āne wa, wa asiti īnhamra aba ré, aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa, za āma atēme īwisi aba wa, asō'a te aima nharī za'ra wa'aba tō da, Wanhib'apito zadawa para te te īma īpisutuzéb zarina. Ma tō īma pisutu tō, īsadawa para si te 're aipawapto wē za'ra wa'aba mono da. E tawamhā īnhimipawaptozbéb zarina, āma 're anomro wē wa'aba mono zé hā te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tō āne hā īma pisutu. Mare di. Taré īsadawa para si, te 're aipawapto wē za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina āma 're anomro aba mono da si, ma tō īma pisutu tō, Wanhib'apito hā.

¹¹ Īsisānawā norī, īnhimi'ui'éré na wa za oto aima āma 'rāsutu za'ra wa'wa. 'Re aihāimana wasété za'ra wa'aba mono zé hā te za oto īrēme pese za'ra wa'wa. Te aima 're īroti za'ra wa'aba mono zé hā te za 're īwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Rowē na si asiré 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, te za duré asina 're īrosa'rata wē u'āsi za'ra wa'aba mo. Āne wamhā, 'Re Ihāimana u'āsi mono hā īsimizawi pe hā, te za 'rāwi asiré 're hāimana u'āsi za'ra wa'wa, dama rowē nhomri'wa hā.

¹² Taha wa, te za uburé asiré īsazei'wa na 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, asō'utu na asisawi sina 're asitob'rata hārā za'ra wa'aba mo.

Āne, 'Re Ihāimana u'āsi mono nhib'a'uwē 're īsi'ubumroi mono norī hā te āma asawi za'ra wa'wa, uburé.

¹³⁻¹⁴ Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'āma 're īmreme u'āsi za'ra wa'wa, ta hā te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawapto b u'āsi za'ra wa'aba mono da. 'Re Ihāimana u'āsi mono hā tinhimizawi pese zéb zarina, iwē si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'āma tāma 're īmreme u'āsi za'ra wa'wa, duré īpē'ēzani hā te te 're aipawapto b u'āsi za'ra wa'aba mono da, simisutu āma 're anomro wē wa'aba mono da, taha āma si.

Darasiza norĩ Darasiza norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé Ībahiã wasu'uzé

Zezusi hã hãwi u apã ĩmorĩzéb u hã, zudezu norĩ si ma tã ĩsimirowasu'u na te te 're saze za'ra. Ta norĩ si te uburé sihãiwata nhĩhãri ré 're hãimana za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ĩpisutuzéb zarina. Zezusi hã hãwi u apã morĩ za'u si, ma tã ĩwasu'uwé hã datême ropé, zudezu'õ norĩ u hã, ĩsihãiwata nhĩhãri'õ norĩ u hã.

Ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã ma tã Paru hã zudezu'õ norĩ ma wasu'u za'ra, ĩsimiroti na te te ãma ĩ'uwaimrami õ na hã. Ta norĩ hã ma tã ãne hã dama roti za'ra: 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ĩrob'ui'éré zama te za da te 're 'madã'ã pese za'ra, te te 're da'awéãmri mono da. Taha da, te za duré 're dasihãiwata nhĩhãri za'ra. ãne na roti hã Paru hã ma tã siwi wé'õ pese. Zezusi hã wazada dã'ã wa, duré taha zarina wawasédé hã te te wama 're aparĩ mono wa, dasihãiwata nhĩhãrizé hã marĩ dai õ di. Zezusihi wapru na si te za te 're da'awéãmri, dawasété wi. ãne wa, ma tã Paru hã tãma rob'ui'éré za'ra, Darasiza norĩ ma hã, aimawi hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tã da, Zezusihi si te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, taha zarina si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ezani hã ĩpé'è 're, 're sãmra za'ra mono da.

¹⁻² Wanhĩb'apito nhĩb'a'uwé norĩ, daza'rui mono bã Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ, wa hã Paru, wa ãma asawi za'ra wa'wa. Uburé wasiré ĩsaze'i wa norĩ hã te duré timreme na ãma asawi za'ra wa'wa, ĩ'rata ĩsi'ubumroi norĩ hã. ãne wa za ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Wa hã Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa 're mo, ĩsawada para. Ni'wam norĩ hã te te siwi ĩpisutu õ di, dazadawa para ĩsawada wasu'u'wa na 're ĩhãimana mono da. Mare uptabi di. Zezu Cristuhu si ma tã Wamama me si, sima ĩpisutu zahuré, ab're hawi ti'ra hãwi'utu'wai me.

³ Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, duré Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowé u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

⁴ Wanhĩb'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩwézéb uwaibaba, ma tã Zezu Cristu hã wazada sisõ, wazada dã'ã da, te te wa'awa'ãbã da, 're wanomro wasété mono wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te wahã za'ra tã da, rob'rãsutuzéb ãma hã, duré dapo're'õ na 're ĩdanomro mono norĩ ne, 're wanomro u'ãsi tã mono da. ⁵ Wamama hã wé uptabi wa, ãma 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono.

Aimawi rowasu'u hã Wanhĩb'apito wasu'uwé ne, aiwa 're 'maiãhãimana mono õ na rowasu'u

⁶ ãhãna wa ai'ãma ĩtob'uzu za'ra wa'wa. E marĩ wa. Tãma asawi uptabi za'ra wa'aba wa, ma tã Cristu hã asõ'reptu za'ra wa'wa. Taha zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tã sima aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwé si oto 're anomro aba mono da. Tane nheré, ma tã aiwara sina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, asimiroshãrata na, aimawi rowasu'u hã Cristuhu wasu'uwé me aiwam newa. ⁷ Aimawi rowasu'u hã Cristuhu wasu'uwé me, aiwa 're hãimana mono õ di. Mare uptabi di. E marĩ wa, wa tã ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ma tã sima wé za'ra, Cristuhu wasu'uwé upana te te ãma sapri za'ra da, aimawi rowasu'u u. Ta norĩ hã ma tã aimawi tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa. ⁸ Wa norĩ hã wa tã aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, Zezu Cristuhu wasu'uwé na. Tane nheré, nimahã na Cristuhu wasu'uwé upana, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'awé'õ pese. Tane duré nimahã na hãwiã ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ hã ĩwasu'uwé upana, we te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za duré te te siwi 're awé'õ pese. ⁹ ãne hã wa tã aima waihu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa, wa te aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na. Ni'wam norĩ hã wanhimirowasu'u zarina si, Zezu Cristuhu wasu'uwé na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ wamhã, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te siwi 're awé'õ pese. ¹⁰ E ĩnhimiroti na ĩ'ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb zõ, wa ĩsina 're ĩnhimipari. Mare di. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si ĩ'ãma 're ĩwata mono zéb zõ si, wa ĩsina 're ĩnhimipari. Ti'ai ãma ĩ'ãma 're dawata za'ra mono da, rãwi ĩsi'uihã na te ĩsina 're rosa'rata mono 'wa'ãhã, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, 're ĩhãimana mono õ di aré.

¹¹ ĩsisãnawã norĩ, ma'ãpé niha we ĩ'ãma waihu'u za'ra wa'aba. Ti'ai ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ nhimirowasu'u zarinaĩ õ di, Zezu Cristuhu wasu'uwé te dama 're ĩwasu'u mono hã. ¹² Ni'wa ãne na hã te te ãma 're ĩpo're pu'u mono õ di, ti'ai ãma wasiré 're ĩwahãimana za'ra mono norĩ hã. Ni'wa hã te te duré ĩma 're rowasu'u mono õ di, te ĩwaihu'u pese zéb da

hã. Mare di. Si'uihã na ma we hãwa hawi ïma siwaihu'u Zezu Cristu hã, ïwasu'uwẽ na te ïwaihu'u pese zẽb da hã.

Paru hã Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa na te te ïsãna'ratazẽm na ïsiwasu'uzẽ wasu'u'

¹³⁻¹⁴ Wa hã wasirẽ zudezu norĩ nhimizazezẽb zarina 're ïmorĩ ré, wa tã ïsima wẽ upta, wasirẽ ïwaprẽdu mono norĩ nhipai u, wahi'rata norĩ nhimiroti zarina si, 're ïmorĩ da. ãne 're ïmorĩ ré, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, ïwaseté na wa tã te 're arob'manharĩ arẽ, Wanhib'apito zazei'wa norĩ ma hã. Wa tã te ïsima 're awẽ, te 're uprosi mono da. ãne ma tã ïwasu'u wasedẽ hã 're ïwari za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã bãdã ma tã oto ïwa waptãrã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ti'ra te te ïma ïwaihu'uzẽm na, i'ra wasu'uwẽ na si, zudezu'õ norĩ ma, te 're wasu'u mono da. Taha da, ïpoto õ ré, ma tã sima ïpisutu siro, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, tãma ïzawĩ uptabi wa, ma tã oto ïzõ hã, tãma ïromhuri'wa na oto 're ïhãimana mono da.

Tawamhã e 'wa hã wa tã sadawa pibu, ãne zarina te dama 're ïsadawa wasu'u mono da hã. Mare di. Ni'wa hã ãne na te sadawa pibui õ uptabi di. ¹⁷ Durẽ Zeruzarẽ u, a'ã ïmorĩ õ di, Cristu hã tizadawa wasu'u'wa da, ïwana te te sima ïpisutu za'ra norĩ u, te sabu za'ra da. Mare di. Daza'rui amoi u si, wa tã a'ã mo, Arabiza u. Tame ïnhamra pari, wa tã apã mo, Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi u. ¹⁸ Si'ubdatõ ma tã oto ï'ãma tiwahu, Wanhib'apito ãma te ïsasõmrizẽm na hã. Tawamhã Zeruzarẽ u wa tã oto mo, Pedru hã te hãiba pibu da. Tame ma tã romhuri hã maparane ï'ãma ai'utõ, i'rata ïnhamra ré. ¹⁹ Pedruhu sirẽ norĩ hã aihĩni te sõpõtẽ za'ra õ di, Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Ti'aduhu si, wa tã sõpõtẽ. Wanhib'apito sisẽmemhã ta hã.

²⁰ Tã sena, wa rob'ui'érẽ na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nho'a.

²¹ Tawamhã Zeruzarẽ hawi wa tã oto watobro, daza'rui u ïmorĩ da, Siriza u, durẽ Sirisiza u. ²² Zahadu te te siwi ïhãiba pibu za'ra õ di, Zezusihi zazei'wa norĩ hã daza'rui mono bã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma sirẽ 're ïsi'rã'õtõ mono norĩ hã. ²³ Tarẽ ma tã ïwasu'u wẽ si te te 're wari za'ra, ta norĩ hã. ãne ïwasu'u wẽ hã: "Paru hã ma tã te te wa'ãma 're arowaseté arẽ, Wanhib'apito ãma, wa te 're sasõmri tã za'ra mono da. Tane nherẽ, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na te oto te te 're da'apawapto, Wanhib'apito ãma da te 're sasõmri za'ra mono da." ãne na si ma tã ïwasu'u wẽ hã te te 're ropẽ. ²⁴ Taha wa, Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ãma si, te 're wata u'ãsi za'ra, te te ïnho'reptui wẽ te.

2

Ti'adu norĩ u, Paru norĩ ïsihutuzẽ wasu'u

¹ Tawamhã 14 na ï'ãma wahu pari, wa tã apã mo, Zeruzarẽ u. Tamomo ïmorĩ wamhã, Banabẽ hã te ïsirẽ mo. Titu hã wa durẽ ïsirẽ saprõ. ² 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã za apã ïmorizẽm na, te te ïma waihu'u sirõmo wa, wa tã apã mo. Tawamhã 'ri nho'õmo u wasihutu wamhã, aibã dama ïpire na 're ïhãimana za'ra mono norĩ me, wa tã wahãiba pisutu wasi'rã'õtõ ni. Taha wa, wa tã ta norĩ ma ïsiwaihu'u, zudezu'õ norĩ ma, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã te tãma 're ïwaihu'u za'ra mono zẽm na. Te te ãma ïzaze za'ra zã, wa tã ïnhimirohmurizẽm na tãma ïsiwasu'u za'ra, te te ãma ïzaze za'ra õ wa, tarẽ 're hãimana mono tã da, ïnhimirohmurizẽ hã. ³ Tawamhã ma tã ta norĩ hã ãma ïzaze za'ra, zudezu'õ norĩ ma, te tãma 're ïrowasu'u za'ra mono zẽm na. Taha wa, te te siwi pisutu za'ra õ di, Titu hã ïsirẽ 're ïmorĩ hã, sizudezu da. Titu hã deredu na ïpodo, zudezu'õ. Tane nherẽ, te te siwi pisutu õ di, sihãiwata nhizãri ré 're morĩ da, tawapsi sizudezu da. Mare di. ⁴ Ni'wam norĩ si, zudezu norĩ hã ma tã ï'upana sima wẽ za'ra, Titu hã sihãiwata nhizãri ré 're morĩ da. Ta norĩ hã wasirẽ Wanhib'apito zazei uptabi 'wa 're nomro mono newa, ma tã hãimana nhipse sina wasirẽ 're si'rã'õtõ, wapsãi'a ne wahãimanazẽ ma, te te 're ropibu za'ra mono da, rowẽ na 're ïwahãimana za'ra mono zẽb zõ, Cristu Zezusihi ãma. Ta norĩ hã zudezu norĩ hã, ma tã sima wawẽ za'ra, ïsine 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'érẽ zarina, wa te 're rob'manharĩ u'ãsi za'ra mono da, taha zarina wanho'reptuzẽ hã wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da newa. ⁵ Tane nherẽ, ta norĩ nhimirosa'rata na, wa te ãma saze za'ra õ di. Mare uptabi di. Wa tã wasima wẽ za'ra ni, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ uptabi si, aima 're hãimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ta norĩ nhimirosa'rata na hã wa te ãma saze za'ra õ di.

⁶ Dama ïpire za'ra norĩ ma, ïnhimirohmurizẽm na tãma ïsiwaihu'u za'ra parimhã, marĩ asa te te ïma waihu'u za'ra õ di, ïsadawa nhipai u, zudezu'õ norĩ ma te tãma 're ïrowasu'u za'ra mono zẽb da hã. Ta norĩ hã pire na dama 're hãimana za'ra mono nherẽ, ïpire na te 're rosa'rata mono õ di, wa hã. E marĩ wa. 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã dapire na te te da'ãma 're rosa'rata mono õ wa. Tãma tarẽ hã. ⁷ ãne si ma tã aibã norĩ hã siwi ïwaihu'u za'ra, 'Re

ĩhâimana u'âsi mono tô sena te te ĩpisutu na, zudezu'ô norĩ ma, Wanhĩb'apito wasu'uwẽ hã te tãma 're wasu'u za'ra mono da, Pedru hã te te ĩpisutu ne, tisiré zudezu norĩ ma, te te 're rowasu'u mono da. ⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Pedru hã te te 're pawapto tiwaihu'u pese na, tisiré zudezu norĩ ma, Cristu hã te te tãma 're ĩwasu'u za'ra mono zéb da hã, ta norĩ u si te te satõrĩ wa. Tane duré wa hã tiwaihu'u pese na ma tô te te 're ĩpawapto, zudezu'ô norĩ ma, Cristu te tãma 're ĩwasu'u za'ra mono zéb da hã, ta norĩ u si te te ĩzatõrĩ wa, wa hã. ⁹ Taha wa, ma tô oto Ti'adu norĩ hã ĩ'ãma waihu'u za'ra, tãma ĩzawi pese wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima ĩpisutuzém na hã. Ô norĩ hã ĩsimiroti pire na ma tô Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ hã ãma waihu'u za'ra, Ti'adu hã, Pedru hã, duré Zuwã. Tawamhã ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutuzém na te te ĩ'ãma waihu'u za'ra wa, ma tô tinhĩb'rata na siwi wazawi za'ra, Banabéhé me. Wama wẽ za'ra di, wa norĩ hã zudezu'ô norĩ u si 're waneb da, Cristuhu wasu'uwẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da. Duré wama wẽ za'ra di, Ti'adu norĩ si, tisiré zudezu norĩ u si 're nomro mono da, Pedru norĩ me. Āne na wa tô wanhimirosa'rata na wasisaze za'ra ni. ¹⁰ Āne si ma tô wama waihu'u za'ra, Ti'adu norĩ hã, Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ ĩsimarĩ'ô norĩ hã wanhimarĩ na wa te 're pawapto b'ũsi za'ra mono da, 're wapo're simrami za'ra mono ãna. Āne zô, wa ĩsima te 're rosa'rata u'âsi, ĩwẽ na si te 're da'apawapto mono da.

Paru hã Pedruhu ma te te ĩrowaihu'uzé

¹¹⁻¹² Tawamhã Ātizotiza ãma ĩnhamra ré, ma tô wi Pedru hã, ĩzarina. Tawamhã zudezu'ô norĩ ãma tinhimirosa'rata na te te upai wa, wa tô danho'a tãma rowaihu'u. Āne tinhimirosa'rata na te te ĩ'upazé hã. Ātizotiza u wisi wamhã, ma tô aré zudezu'ô norĩ me 're sa, Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ me hã. Tawamhã ĩsarina si ma duré aibã norĩ hã aihutu, Ti'aduhu hawimhã. Ta norĩ hã ma tô te te sima 're wẽ za'ra, Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ zudezu'ô hã, sihãiwata nhĩhãri ré si 're nomro mono da, tawapsi sizudezu za'ra da. Tawamhã zudezu'ô norĩ hã, Wanhĩb'apito zazei'wa oto wasiré 're wahãimana za'ra mono nherẽ, ma tô Pedru hã tiwi sisawi za'ra, oto dasiré 're sa tô mono da. E marĩ wa. Zudezu'ô norĩ siré 're sai u'âsi mono wa, te te siwi wẽ'ô za'ra ô'umnasite, we ĩshutu norĩ hã. ¹³ Tawamhã Pedruhu ne dazadamnhasi te, te oto ĩsiré zudezu norĩ hã tiwi sisawi za'ra, zudezu'ô norĩ wi, Wanhĩb'apito zazei'wa oto wasiré 're wahãimana za'ra mono nherẽ. Banabéhé zama ma tô dazadamnhasi te, tiwi sisawi za'ra. ¹⁴ Āne na ma tô Pedru norĩ hã tinhimirosa'rata na upa za'ra, zudezu'ô norĩ ãma. Tô sena Cristuhu wasu'uwẽ zarina si oto dama 're hãimana za'ra mono ô di, Pedru norĩ hã. Āne wa tô ãma waihu'u za'ra. Taha wa, wa tô Pedruhu ma tinha, uburé Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ nho'a, ãne: "A hã zudezu nherẽ, ma tô zudezu'ô norĩ siré 're asai mo aré, a hã zudezu'ô 're aihãimana mono newa. E niha ma tô bété oto tiwi asisawi za'ra, zudezu'ô norĩ wi, a'ã sizudezu za'ra da, ĩzazei'wa norĩ hã." Āne wa tô tãma tinha.

¹⁵ Wa norĩ hã zudezu na wa tô wapoto ni. Zudezu'ô na wapoto ô di, siwa'ru 're ĩnomro mono norĩ ne. ¹⁶ Wa norĩ hã wa tô oto marĩ hã waihu'u ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'awẽsãmri mono zém na hã. Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, dawasédé hã te te da'ãma 're ĩ'ab'madã'ã mono ô zéb zarina, te oto te te 're da'awẽsãmri. Taha zarina, dawasété 'ru te, te te dahã za'ra ô di za, rob'rãsutuzéb ãma hã. ĩsimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'ére' rata zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina te te dama 're aparĩ mono ô di za, dawasédé hã. Āne na wa tô oto waihu'u ni, wa norĩ hã. ¹⁷ Taha wa, Cristu Zezusi hã wa tô wasina umnhasi za'ra ni, taha zarina si wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madã'ã tô mono da, tawapsi te te 're wa'awẽsãmri mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ĩsimiroti na rob'ui'ére' zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina te te dama 're awaihu'u mono ô di za, dawasédé te te da'ãma 're ĩ'ab'madã'ã mono ô na. Taha wa, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti' rata na rob'ui'ére' zarina, wa te 're ĩrob'manharĩ mono zém na wa te 're 'madã'ã mono ô di oto, taha zarina wawasédé hã te te wa'ãma 're ĩ'ab'madã'ã mono ô zéb zarina, te te 're wa'awẽsãmri mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã Cristu, Danho'reptui'wa na wa tô wasina saze ni, taha zarina si wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madã'ã tô mono da, tawapsi te te 're wawẽsãmri mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ĩsimiroti na rob'ui'ére' rata zarina wa te 're ĩrob'manharĩ mono zém na, wa te 're 'madã'ã mono ô di oto, taha zarina, te te wanho'reptu dai ô wa. Āne wa, ma tô ni'wam norĩ hã wama nharĩ za'ra, zudezu norĩ hã, wanhimirosa'rata na wa te ãma upa newa, aimawi na. E niha tawamhã. Cristu te te wama ĩwaihu'uzéb zarina, wanhimirosa'rata na wa te ãma upai 'wa'ãhã, te aré Cristu hã wanhowa ãma upa na'rata, te te wama ĩwaihu'uzém na hã. E tô sena, ma tô Cristu hã wanhowa ãma upa na'rata. Mare di. Te te ãma upai waihu'u ô di. Robaba uptabi di. ¹⁸ Wa hã wa oto te dama 're awaihu'u u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti

'rata na rob'ui'éré zarina, da te 're rob'manharí za'ra mono nherë, taha zarina, 'Re Ihâimana u'âsi mono za te te 're ìda'anho'reptui mono ò na. Tawamhâ nimahâ na ìnhimirosa'rata na te saprî wamhâ, wa za tô tâma âma upa. Tawapsi ìwë'òre di za. ¹⁹⁻²⁰ Ìne te aré ìnhimirosa'rata 'rada hâ ìma 're hâimana: 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina te 're rob'manharí mono wamhâ, taha zarina si ìwasédé hâ te te ì'âma 're 'madâ'â mono ò di za. Tawapsi te za oto te te 're ìwësâmri. Taha zarina ìwasété 'ru te, rob'râsutuzéb âma te te ì'azâri ò di za, 'Re Ihâimana u'âsi mono hâ. Àhâna ìnhimirosa'rata 'rada hâ te oto ìza'u 're simi'wara. Ta hâ wa tô oto rëme pese ìsipara, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìma ìwaih'u'uzéb uwaibaba si 're ìmorî da. Zezu Cristu, wedepo'o nhonhî'râmi na dâ'â wa, ìsiré ìdâ'â ne, ìsi'uihâ na te ìsima 're ìrosa'rata mono zém na 're ìhâimana mono ò di oto, Cristuhu si oto ìpë'è 're, 're hâimana mono wa, 're ìwada'uri wë mono 'wa da hâ. Cristu hâ, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra. Ta hâ te te 're ìzawi pese mono wa, ma tô ìzada sisò, ìzada dâ'â da. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra umnhasi sina, wa oto 're ìhâimana. ²¹ Wa hâ te ìsiwi 're wë'ò mono ò di oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìzawi pese mono zé hâ, Cristu te te ìwa'âbâzém na dazada ìdâ'âzém na hâ. Taha wa, ìsi'uihâ na ìsisò'reptu dai ò wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina te 're ìrob'manharí mono zém na, te 're ab'madâ'â mono ò di oto, taha zarina, ìwasédé hâ te te ì'âma 're ab'madâ'â tô mono da, te te 're ìwësâmri mono da oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ. Dasi'uihâ na dasisò'reptu dai ò wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, da te 're rob'manharí za'ra mono nherë, taha zarina te te dama 're aparî mono ò di dawasédé hâ, da te 're ì'manharí za'ra mono zé hâ. Àne 'wa'âhâ, aré marî dai ò di, Zezu Cristu dazada ìdâ'âzé hâ. Taha wa, te oto ìsiwi 're wë'ò mono ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìzawi pese mono zé hâ, Cristu te te ìwa'âbâzém na, dazada ìdâ'âzém na hâ. Mare uptabi di. Àne Pedruhu na, te ìrowaih'u'uzé hâ.

3

'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'awësâmri mono zém na rowasu'u

¹ Darasiza nhîhudu norî, e niha te rosa'rata waih'u'u âna 're anomro aba mo. Zezu Cristu hâ wedepo'o nhonhî'râmi na wazada ìdâ'âzém na, wa tô te aima âma 're rowasu'u pese za'ra wa'wa aré. E 'wa hâ ma tô aiwi udâ za'ra wa'wa, taré waih'u'u zawâ za'ra wa'aba da. ² Ma'âpé we ìma waih'u'u za'ra wa'aba. E marî wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ Tipë'èzani hâ we aima sòmri za'ra wa'wa, aipë'è 're. E ìsimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, 're ìrob'manharí za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô we Tipë'èzani hâ aima sòmri za'ra wa'wa. Mare di. E Zezu Cristuhu wasu'uwé hâ aipo're na waparî za'ra wa'aba pari, tô sena ìwasu'uwé na asina 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma tô we aima sòmri za'ra wa'wa. Taha wa, ma tô we Tipë'èzani hâ aima sòmri za'ra wa'wa tô, aipë'è 're, 're sâmrâ za'ra wa'aba mono da oto. ³ E niha bété rosa'rata waih'u'u âna, te oto 're anomro aba mo. 'Re ìhâimana u'âsi mono, Tipë'èzani te te aima ìsòmri za'ra wa'aba zarina, ma tô aihâimanazép tém na âma ìsâna'rata za'ra wa'wa, ìwë na. E niha te bété oto 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo asi'uihâ na, asina uwaimrami za'ra wa'aba da newa, asisò'reptu za'ra wa'aba zé hâ. ⁴⁻⁵ E taré ma tô ìwé hâ asina 're ìwaih'u'u za'ra wa'aba mo, marî hâ âma waih'u'u za'ra wa'aba âna. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô we Tipë'èzani hâ aipë'è 're aima sòmri za'ra wa'wa. Ma tô duré marî dama ì'manharí waih'u'u'ò hâ te te aima 're 'manharí wë za'ra wa'wa, tiwaih'u'u pese na. E marî wa. E ìsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina 're rob'manharí za'ra wa'aba mono wa. Mare di. Taha zarina ò di. Zezu Cristuhu wasu'uwé hâ aipo're na waparî za'ra wa'aba pari, Cristu Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, ma tô we Tipë'èzani hâ aima sòmri za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ. Taha zarina si, ma tô duré marî dama ì'manharí waih'u'u'ò hâ te te aima 're 'manharí wë za'ra wa'wa, tiwaih'u'u pese na.

⁶ Tane Abra'â hâ. Ta hâ ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ te te sina 're umnhasi pese, te te tâma ìropisutuzé za te te tâma âma ì'uwaimrami na hâ. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ ma tô te te 're wësâmri, Abra'â hâ. Duréihâ âne Abra'âhâ wasu'u na ma tô rob'ui'éré ìbahî na, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hâ. ⁷ Tawamhâ Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhâ, simisutu Abra'âhâ nhîhudu na, te za oto te te 're da'anhîsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ. Àne hâ wa tô aima waih'u'u za'ra wa'wa, waih'u'u za'ra wa'aba da asina. ⁸ Zahadu romhâ uptabi nherë, ma tô zudezu'ò norî âma sima roti, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ. Àne ìsimiroti hâ: Zudezu'ò norî hâ, Cristu Danho'reptui'wa na te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhâ, ta norî ma zama te za duré tâma 're ìrowé za'ra mono zéb da hâ te te tâma 're apisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ. ìwasédé hâ te te oto âma 're ì'ab'madâ'â mono ò zéb zarina, te za te te 're awësâmri. Taha zarina dawasété 'ru te, te te ahâ za'ra ò di za, rob'râsutuzéb âma hâ. Àne ìsimiroti hâ zudezu'ò norî âma hâ. Taha wa, ma tô âne Abra'âhâ ma waih'u'u siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ: "Aima te ìropisutuzém na asina ìzazei pese zéb zarina, wa za dama 're ìrowé za'ra mono zéb da hâ te dama 're apisutu, daro mono

bâ.” Āne ma tō ĩwasu'uwē na romhâ ré āma po're pu'u siro. ⁹ Abra'ā hā ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te sina 're sazei pese, te te tāma ĩropisutuzém na. Taha wa, rowē te te tāma ĩpisutuzéb zarina, ma tō rowē uptabi na 're hāimana. Tane duré Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're saze za'ra mono wamhā, Abra'āhā ma te te ĩpisutu ne, te za dama 're ĩrowē za'ra mono zéb da hā te te dama 're apisutu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

¹⁰ Tane nherē, ĩsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, da te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zém na 're danhopré mono wamhā, taha zarina, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're da'anho'reptui mono da newa, e niha te za tawamhā dama 're romhāimana za'ra. Ōne haré, ĩsimiroti mono bâ da te dasina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono ō wa, te za tō te te siwi 're da'awē'ō, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Duréihā ma tō āne na rob'ui'éré ni:

“Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti mono bâ, taha na rob'ui'éré hā te ĩbahā na dama 're hāimana, da te dasina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono da. Āne zarina, ĩsimiroti mono bâ, da te dasina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono ō wamhā, te za te te siwi 're da'awē'ō, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.”

Āne ma tō āhā wasu'u na rob'ui'éré, ĩsadawa wasu'u wa hā. ¹¹ E āne te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā: “Īnhimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, 're ĩrob'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te ai'āma 're ab'madā'ā aba mono ō di za oto, aiwasaté 'wa hā. Wa za oto te 're ai'awēsāmri 'wa. Taha zarina, aiwasaté 'ru te, te aihā za'ra wa'aba ō di za.” E āne te za te te dama 're awaihu'u. Mare di. Duréihā ma tō āne na rob'ui'éré ni:

“Re ĩhāimana u'āsi mono, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, dawasédé hā te te da'āma 're ab'madā'ā mono ō di za. Āne wamhā, te za rowē uptabi na 're dahāimana u'āsi za'ra.”

Āne na da te tēma rob'ui'éré wa, wa tō waihu'u za'ra ni tō. ¹² Duréihā ma tō duré āne na rob'ui'éré ni:

“Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti mono bâ, da te dasina tāma āma 're uwaimrami u'āsi za'ra mono wamhā, rowē uptabi na te za 're dahāimana u'āsi za'ra.”

Āne ĩwasu'u na rob'ui'éré hā. Tane nherē, Cristuhu wasu'u zō, te zahadu 're rob'é'é, Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, dama 're ĩrowē za'ra mono zéb da hā.

¹³ Wa norĩ hā wa te dame wasina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti mono bâ. Taha wa, te aré siwi wa'awē'ō, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Tawapsi wawasété 'ru te, te aré wahā za'ra. Tane nherē, te te 're wahā za'ra mono tō da, ma tō Cristu hā wē nherē, wazada sisō, wa'upana 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te azāri da. Taha na ma tō wa'awa'ā, Cristu hā. Duréihā ma tō āne na āma rob'ui'éré ni:

“Ni'wa hā wasété uptabi wa, te za dasiwi wĩri ni. Taha pari, wede na te za dasiwi sasōmri ni, da te āma waihu'u za'ra da, wasété uptabi wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma ĩwē ō na.”

Āne ĩwasu'u na rob'ui'éré hā. Tawamhā āma ĩrob'ui'érezéb zarina, Cristu hā wē nherē, wedepo'o nhonhi'rāmi na sa'o ré, ma tō siwi wē'ō, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Wa'upana ma tō azā, wasété ō nherē. ¹⁴ Āne ma tō Cristu Zezusi hā wa'awa'ābā pa. E marĩ da. Simisutu ĩsib'a'uwē oto 're wanomro mono wa, zudezu'ō norĩ ma zama, ĩwē na 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma āma 're a'uwaimrami mono da, Abra'āhā ma te te ĩropisutuzéb zarina, duré wahāiba mono bâ wap'e'ē 're, Tip'e'ezani hā te te wama 're anhomri mono da, te te wama ĩropisutu za'ra zéb zarina, Zezu Cristu hā Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa.

'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u, Abra'āhā ma ĩwē na te te tāma ĩropisutuzém na rowasu'u me

¹⁵ ĩsisānawā norĩ, āne wa za oto aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 're ĩwahāimana za'ra mono zém na. Até ni'wam norĩ hā te za marĩ ĩwē na sima roti zahuré. Tawamhā tō sena za te te sima āma ĩ'uwaimrami zahuré pibu ma, te za danho'a rob'ui'éré zahuré tinhisi na, da te āma waihu'u zahuré da. Taha parimhā, te te sima āma uwaimrami zahuré tō da, ni'wa hā te te tiwi ĩsizāri zahuré da hā, mare di. Duré, ni'wa hā tinhimiroti na te te āma 'rānhipa zahuré ō di za. Ma tō āma sisazei pari zahuré. ¹⁶ Tane Abra'āhā ma, ĩsipai u ĩshudu na zama, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩropisutuzé hā. Āhā wasu'u na, da te āma rob'ui'éré wamhā, ĩshudu norĩ hā da te wasu'u za'ra ō di. ĩshudu norĩ hā da te wasu'u za'ra 'wa'āhā, te aré ĩshudu ahā na wasu'u ni. ĩshudu misi, te wasu'u. Ta hā Cristu. ¹⁷ Wa za oto aima rowasu'u pese za'ra wa'wa, te aima āma ĩsimiré'é aba zém na. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō Abra'āhā ma ĩwē na ropisutu. Tō sena te te tāma āma uwaimrami da, ma tō tāma siwasu'u. Taha pari, te te tāma ĩropisutuzém na hā ma tō da'āma tiwahub ahā uptabi, 430 na. Tawamhā ma tō tinhimiroti mono bâ dama waihu'u 'rata. E taha wa, ĩwē na te te dama āma uwaimrami ō

di za, Abra'āhā ma, te te ĩropisutuzēm na hā. E taha wa, te za tinhimiropisutu na āma saprī, te te dama āma uwaimrami tō da. Mare di. Te za tō te te dama āma 're a'uwaimrami u'āsi, Abra'āhā ma, te te ĩropisutuzéb zarina. ¹⁸ Abra'āhā ma, ĩwē na te te tāma ropisutu wa, taha zarina ma tō āma tāma uwaimra. Tane ĩwē na te te dama ropisutu wa, taha zarina si, te za tō te te āma dama 're a'uwaimrami, sō 're simipari mono āna, marī na ĩsimiroti hā a'ā da te dasina tāma āma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb zō.

¹⁹ Abra'ā hā 're hāimana mono ré, ma tō ĩwē na tāma ropisutu siro 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, ĩsipai u ĩsihudu ma, te te tāma āma 're a'uwaimrami mono da. Abra'āhā za'u si, ma tō oto tinhimiroti mono bā dama waihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. E marī da. Dawasété na 're danomro mono wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, dawasété na 'rāwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da. Taha da, ma tō tinhimiroti hā dama waihu'u. Abra'āhā nhihudu, ti'ai u we ĩmorizéb u si, te za pire na 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina, zudezu norī te te 're ĩrob'manharī za'ra mono zéb da hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhimiroti hā te te dama 're awaihu'u mono da, ma tō tinhimiroti na rob'ui'éré hā hāiwa āma tāma ĩromhuri'wa norī ma tisō, aibā ma te te siwi sōmri da, ĩsipai u. ²⁰ Ni'wa hā ti'ai āma si'uihā na tinhimiroti hā te te dama waihu'u wamhā, ni'wa hā ĩsāna'remhā hāimana ō di, ĩsimiroti hā te te dama ĩwaihu'u da hā. Tane 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Si'uihā na ma tō Abra'āhā ma waihu'u, ĩwē na za te te tāma āma 're ĩ'a'uwaimrami mono na hā.

'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te āma ĩrob'ui'érézé wasu'u

²¹ Abra'āhā za'u si, ma tō oto tinhimiroti mono bā dama waihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. E taha wa, te te dama āma uwaimrami ō di za ĩwē na, Abra'āhā ma, aré te te ĩropisutuzéb zarina. Mare di. Te za tō te te dama āma 're a'uwaimrami u'āsi. Uburé marī hā ĩsimiroti zarina, da te dasina tāma āma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono da hā, dama waihu'u za'ra 'wa'āhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te aré te te dama 're apisutu, rowé uptabi na 're dahāimana za'ra mono da. ²² Tane nherē, daro mono bā te dawasété na 're danomro. Dasi'uihā na dawasété wi 're dasipizari waihu'u za'ra mono ō di tō. Āne, da te ĩwaihu'u za'ra zéb da hā, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā āma rob'ui'éré. E marī da. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, tawapsi 'Re ĩhāimana u'āsi mono ĩwē hā te te dama āma 're uwaimrami mono da, te te dama ĩropisutuzéb zarina.

²³ Bādā ĩwa waptā'ā ō ré, Zezu Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono ō ré hā, āne aré dahāimanazé hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō zudezu norī hā tinhimiroti 'rata na te te 're a'uwati, Cristuhu wasu'uwē hā sō'awi te te wama waihu'u za'ra ō ré hā, Cristu Danho'reptui'wa na wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb da hā oto. ²⁴ 'Re daprédub za'ra mono ō ré, da'madā'ā'wa hā te te dama 're ĩroti mono ne, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhimiroti 'rata na te te 're wa'a'uwati aré, Cristu hā datēme wei morī ō ré. Ta hā te we oto datēme mo, te te dawa'ābā da, Danho'reptui'wa na wa te wasina 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina, wawasédé hā te te wa'āma 're ab'madā'ā tō mono da oto, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, taha zarina te te 're wa'awēsāmri mono da oto.

²⁵⁻²⁶ Ma tō oto bādā hā ĩwa waptārā, Cristu hā wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb da hā. Taha wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, wa te 're ĩrob'manharī za'ra mono zéb da hā, pire na wama 're hāimana za'ra mono ō di oto, Mozési te te āma ĩrob'ui'éré hā. E marī wa. A norī wa'wa hā ma tō Cristu Zezusi hā Danho'reptui'wa na asina 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, te oto simisutu 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, 're anomro aba mo, aihīni. ²⁷ Ma tō duré ā dawabzuri hā ĩ'manharī za'ra wa'wa, Cristu 're ĩmorizēm na si oto āma 're anomro wē wa'aba mono da, simisutu Cristuhu nhīb'a'uwē 're anomro aba mono wa. ²⁸⁻²⁹ Taha zarina, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te siwi 're da'aba'wa waihu'u mono ō di, zudezu norī hā, duré zudezu'ō norī hā, ĩwada'uri zarina si, pawā'ābā āna dama romhuri'wa norī hā, duré wada'uri āna si'uihā na 're ĩhāimana za'ra mono norī hā, aibā norī hā, duré pi'ō norī hā. Simisutu Cristu Zezusihī nhīb'a'uwē si, te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te oto Abra'āhā nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Āhā wa, ĩwē na si, Abra'āhā ma te te ĩropisutuzéb zarina, te za ĩwē na si te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa, Aimama 'wa hā.

4

¹⁻² Āne wa za duré marī hā aima waihu'u za'ra wa'wa, romnhimiré'é na ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. Aré ai'uté mama tō hā te 're 'mai'hāimana, 'watébrémi hā. Prédu wapsi, ĩte hā za, ĩmama hā dā'ā ō ré, tinhibrom na te te tāma āma ĩropisutuzéb hā. Tane nherē, uburé timama nhibro ré, za 're hāimana mono nherē, prédu ō ré te za danhimarī āna te te dama 're ĩromhuri'wa mono norī ne, 're hāimana. Te za a'ā da te dasiwi 're 'madā'ā, hāimana wē na 're hāimana mono zō. ĩmama nhibro hā te za duré da te tāma 're 'madā'ā pese, 'watébrémi ma. Āne te za a'ā ĩ'ra hā 're hāimana, āma ĩwahubzé hā bādā hā ĩwa waptā'ā ō ré, ĩmama tinhibrom

na te te tãma ĩropisutuzé hã. ³ Tane wa norĩ hã, ai'uté ne, roti tó sena wama ĩwaih'u pese za'ra ō zarina, wa tó aré 're wahãimana za'ra, roti da te wama 're ĩwaih'u 'rata za'ra mono zéb zarina. ⁴ Tawamhã bâdã hã ma tó ĩwa waptãrã oto, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ti'ra ãma te te ĩrotizéb zarina, ti'ai u we te te ĩsatõrĩ da hã. We te te satõrĩ wamhã, ma tó pi'õ ma ĩ'ra hã podo oto, zudezu na. Zudezu na poto wa, pire na ma tó tãma 're hãimana, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. Muzésihi ma te te 're ĩ'waih'u mono hã. ⁵ E marĩ da, ma tó ti'ra hã we satõ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Wanho'reptuzé hã wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da, ĩsimiroti na rob'ui'ére 'rata zarina, wa te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono na 're ĩwanhopré za'ra mono norĩ hã te te wa'awa'ãbã da, ma tó we satõ, wa'ãma 're 'ra za'ra mono da oto, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

⁶ Tawamhã ĩ'ra oto 're ĩwanomro mono na 'rãwi 're wasiwaih'u za'ra mono da, ma tó we ti'ra pẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri, wapẽ'ẽ mono bã wama 're hãimana za'ra mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Wamama na, wa te 're sisi za'ra mono da oto. ⁷ Taha wa, robzei'õ na danhimiwada'uri zarina si, dapawa'ãbã ãna 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ne, 're aihãimana za'ra wa'aba mono ō di oto. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra si, te oto 're anomro aba mo. ãne wa, uburé marĩ wẽ na ti'ra norĩ ma, te te ĩropisutuzéb zarina, te za tó te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, Aimama 'wa hã.

⁸ Zudezu'õ norĩ, aima sa'rese za'ra wa'aba ō di aré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, ma tó ĩ'upana aimawi nhimiwada'uri na 're aihãimana za'ra wa'aba mo danhimiwada'uri zarina si, pawã'ãbã ãna 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ne, robzei'õ na. ⁹ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tó oto Aimama na asiwi ĩwaih'u za'ra wa'wa. Taha wa, aima 're rowé za'ra wa'aba mono di oto. Taha nhipai u, ti'ra na te te oto sina ai'waih'u'aba wa, aima 're rowé uptabi za'ra wa'aba mono di. ãne wamhã, e niha te za bété apã aipizari za'ra wa'wa, asimizazezéb 'rata u, taha zarina asina uwaimrami za'ra wa'aba ō nheré, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã, duré taha zarina rowé si aima 're hãimana za'ra wa'aba mono ō nheré. E niha te za bété asima ĩwé za'ra wa'wa, danhimiwada'uri zarina si pawã'ãbã ãna 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ne, apã 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, robzei'õ na. ¹⁰ Bãdã ĩpire hã marĩ 'manharizéb da hã, te oto zudezu norĩ zarina 're ĩ'madã'ã za'ra wa'aba mo, a'amo zama, wahub zama. ¹¹ ãne wa, wa ai'ãma 're ĩhãtã'ã za'ra wa'wa. E marĩ wa. Wanhĩb'apito wasu'uwé na 're ĩsiwasutu wẽ mono nheré, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã, e taré te za 're hãimana.

¹² ĩsisãnawã norĩ, wa hã zudezu nheré, ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tó zudezu'õ newa asine 're ĩmorĩ 'wa. Taha wa, ma'ãpé ĩsine 're anomro aba mono. Atẽme amo ĩmorĩ 'rata aba wamhã, marĩ hã ĩma 'manharĩ waseté za'ra wa'aba ō di, ĩhãiba na hã. ¹³ ĩhãzé si ĩ'ãma watobro wa, wa tó ai'rata ĩnhamra za'ra wa'wa. ãhã wa, wa tó Zezu Cristuhu wasu'uwé na aima rowasu'u na'rata za'ra wa'wa. ãne na ma tó ĩ'ãma ĩwaih'u' za'ra wa'wa aré. ¹⁴ Tawamhã ĩhãzé ré, atẽme ĩwisi za'ra wa'aba nheré, ĩhãzé wa, asiwi ĩwé'õ za'ra wa'aba ō di. Mare di. Hãwi ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa, wẽ na asiwi ĩ'ãri aba ne, niha wamhã, Cristu Zezusi, wẽ na asiwi ĩ'ãri aba ne, ma tó wẽ na asiwi ĩ'ãri 'wa. ¹⁵ E niha bété oto ãhãna hã. Aré aima 're rowé za'ra wa'aba mono di, ai'rata ĩnhamra aba wa. ãhã wa, aima waih'u' pese za'ra wa'aba 'wa'ãhã, te aré ato hã ĩsani za'ra wa'wa, ĩma sòmri za'ra wa'aba da, ato hã. ¹⁶ E niha te bété oto ãhãna hã ĩ'ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. E aiwé'õ wa'aba 'wa na si, te za oto ĩ'ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa, rowasu'u tó sena na si te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nheré.

¹⁷ Aihã norĩ, aimawi rowasu'u'wa norĩ hã te sima aiwé za'ra wa'wa, ta norĩ nhimirowasu'u si asima 're wẽ za'ra wa'aba mono da, tó sena tinhimirowasu'u wẽ na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da newa. E marĩ da. ĩnhimirowasu'u nhiti, asina 're aipahã za'ra wa'aba mono da itẽme, ĩnhimiroti nhipai u, ō norĩ nhimiroti si asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono da oto. ¹⁸ Roti ĩwé na si, da te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, da te dasima 're aiwé za'ra wa'aba mono wamhã, ĩma wé di tó, ai'rata ĩnhamra aba ré, duré ĩhãiba za're'ra zama. ¹⁹ ĩ'ra norĩ, ĩma asawĩ pese za'ra wa'aba norĩ hã, pi'õ tiwasã te te 're ĩsépata za'ra mono ne, wa tó wa hã ĩpẽ hã te ai'ãma 're sépata za'ra wa'wa, Zezu Cristu 're ĩmorizém na 're anomro aba mono ō wa. ãma 're anomro wẽ wa'aba mono wapsi, ĩma rowé di za. ²⁰ ãhãna ai'ãma ĩhãtã'ã za'ra wa'aba di. ãhã wa, ĩnhimirosa'rada hã ahã di, ai'ãma za'ra wa'aba hã. Ai'rata ĩhãimana za'ra wa'aba neza, ĩwaimri te oto aima rowaih'u' za'ra wa'aba da.

Sara norĩ wasu'u hã, Adaha wasu'u me

²¹ Uburé ō nheré, ma tó asima ĩwé za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, taha zarina si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa. E aima waih'u' za'ra wa'aba ō di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wasu'uwé hã, Abra'ãhã 'ra norĩ ãma hã. ²² ãne ta norĩ wasu'u na,

rob'ui'ére há: Abra'áhã 'ra norí há, maparane aibã há. Ímorĩ'rada há Adaha 'ra, İwada'uri zarina si pawa'ábã ána 're İhâimana mono 'ra. Duré İhâiba amo há Saraha 'ra há wada'uri ána 're İhâimana mono 'ra, te 're hâimana. ²³ Dasi'uihá na dahâimanazém na 're İda'ra za'ra mono na ma İ'ra há tâma podo, romhuri'wai ma. Abra'áhã 'ra hâiba amo há 'Re İhâimana u'ási mono te te tâma İropisutuzéb zarina, ma İ'ra há tâma podo, wada'uri ána 're İhâimana mono ma há, Saraha ma. Áne Abra'áhã 'ra norí wasu'u há. ²⁴ Marĩ te te İwasu'uzé há, te pi'õ norí há wasu'u zahuré. 'Re İhâimana u'ási mono te te sima da'âma İrotizé há te pi'õ norí wasu'u zahuré. Maparane te te sima da'âma İrotizé há. İmorĩ'rada há Sina'i na étê 'râihã nhisi âma, 'Re İhâimana u'ási mono te te sima da'âma İrotizé. Ta há, Ada te wasu'u. Adaha 'ra há ma tãna zabadã danhimiwada'uri zarina 're hâimana, robzei'õ na. Tane Sina'i âma 'Re İhâimana u'ási mono, te te sima da'âma İrotizém niwĩ 're İdanomro mono norí há, Adaha 'ra ne, danhimiwada'uri zarina pawa'ábã ána 're İdahâimana za'ra mono ne, te robzei'õ na 're dahâimana za'ra, áhãna há. ²⁵ Arabiza na daza'ru nhisi âma, Sina'i na étê 'râihã nhisi há, Ada te wasu'u. Zeruzarê 're 'ri nho'õmo nhisi, Ada te duré wasu'u. E marĩ wa. Zeruzarê 're, 're İdahâimana za'ra mono norí há danhimiwada'uri zarina, dapawa'ábã ána 're İdahâimana za'ra mono norí ne, te robzei'õ na 're dahâimana za'ra. ²⁶ Ánei õ di, Zeruzarê İhâiba amo há, hâiwa âma 're İsa mono há. Rowê na si, te İwa 're dahâimana za'ra. Zeruzarê há hâiwa âma 're İsa mono há, wana Sara há te wasu'u. ²⁷ Duréihã, ma tã pi'õ İ'ra õ na âma romnhimiré 'Re İhâimana u'ási mono há, Zeruzarê 're, 're İhâimana za'ra mono norí âma. Áne te 'mahã:

"Pi'õ, ai'ra há niwa aima 'maipoto õ nheré, ma'ápé 're atoi u'ási mono, aipé'ê 're. Aimo há te te airéme nheré, ai'ra ahã di za. Pi'õ timro ré, 're İsamra mono zém nhipai u, ai'ra ahã di za. Taha wa, te za rowê te, 're atoi u'ási mo."

Áne te 'Re İhâimana u'ási mono há 'ri nho'u há 'mahã.

²⁸ İsisânawã norí, áhã wasu'u zarina, te oto Abra'áhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re İhâimana u'ási mono há. Izati há ma tã podo, 'Re İhâimana u'ási mono há Abra'áhã ma, te te İropisutuzéb zarina. Tane te te tâma İropisutuzéb zarina, te oto Abra'áhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re İhâimana u'ási mono há. ²⁹ Abra'áhã há 're morĩ ré, ma tã Izatihi ma nharĩ waseté, dasi'uihá na dahâimanazém na 're İda'ra za'ra mono na İpodo há. 'Re İhâimana u'ási mono pé'êzani, te te İpawaptobzém na İpoto ma, ma tã nharĩ waseté. Tane duré áhãna há te za 're romhâimana. ³⁰ E niha tawamhã duréi wasu'u na rob'ui'ére há. Áne İwasu'u há:

"İ'ra ré satõrĩ, pi'õ há romhuri'wa há. İmama, tinhibrom na tâma âma sipo'o zahuré õ di za, danhimiwada'uri zarina 're İhâimana mono õ 'ra me."

Áne İwasu'u na rob'ui'ére há. ³¹ Áhã wa, İsisânawã norí, wa za oto marĩ há İwasu'u na waihu'u za'ra ni. 'Re İhâimana u'ási mono há Adaha nhihudu na te te 're wa'anhisi mono õ di za oto, danhimiwada'uri zarina 're İmorĩ nhihudu, 're İwahâimana za'ra mono na há. Mare di. Danhimiwada'uri zarina 're İhâimana mono õ nhihudu, 're İwahâimana za'ra mono na, te oto te te 're wa'anhisi, 'Re İhâimana u'ási mono há, Saraha nhihudu uptabi na. Taha wa, wa norí há wama 're rowê uptabi za'ra mono di oto.

5

Wanhib'apito âma rowê na 're İdahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Zezu Cristu há ma tã wa'anho'reptui pa, rowê na âma 're wahâimana za'ra mono da. Taha wa, 'Re İhâimana u'ási mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, wa te 're İrob'manharĩ za'ra mono zém na, 're wanhopré mono õ di za oto, taha zarina te te 're wa'anho'reptui mono õ wa. Áne wamhã, tã senai'õ na rowasu'u wa norí wi 're asiptete za'ra wa'aba mono za, İsimiroti na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, apã robzei'õ na 're anomro aba mono tã da.

² Ma'ápé asina İwapari pese za'ra wa'aba za. Wa há Paru, marĩ há wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Da te 're asihâiwata nhihâri za'ra wa'aba mono da, asizudezu za'ra wa'aba da, asina dazaze za'ra wa'aba wamhã, taha zarina 'Re İhâimana u'ási mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa, e niha za tawamhã. Cristu há wazada dá'â nheré, te te 're wa'anho'reptui mono da, taré te za 're sa'wari, asada İdã'â za'ra wa'aba zé há. ³ Wa za duré aima âma sahu za'ra wa'wa, te aima İwaihu'u za'ra wa'aba zém na há. Ni'wam norí há da te sihâiwata nhihâri za'ra da, te te sina dazaze za'ra wamhã, taha zarina 'Re İhâimana u'ási mono há te te 're sõ'reptu za'ra mono da newa, e niha te za tawamhã 're hâimana za'ra, ta norí há. Danhihâiwata nhihâri siré, te za õne haré 'Re İhâimana u'ási mono nhimiroti mono bã te te sina tâma âma 're uwaimrami za'ra, 'Re İhâimana u'ási mono te te siwi 're awê'õ tã mono da. ⁴ Zudezu norí ne, ma tã 'rãwi 're asi'mai'madã'â aba mo, 'Re İhâimana u'ási mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 'Re İhâimana u'ási mono, aiwasésé há te te ai'âma 're ab'madã'â aba mono õ wa, te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina aiwasésé 'ru te, te te aihã za'ra wa'aba

tô da, rob'rāsutuzéb āma hā. Āne taré 'mairosa'rata aba wamhā, ma tô Zezu Cristuhu wi asina ai'maipahā wa'wa, asimirosa'rata na. Āhā wa, ma tô 'rāwi asiwi i'maiwē'ō wa'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono nhoprubzé hā Cristu tidá'ázém na, te te 're 'īda'anho'reptui mono zéb da hā. ⁵ Ānei ō di, wa norī hā. Cristu Danho'reptui'wa na, wa tô wasina wa te 're saze za'ra. Taha zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra, rob'rāsutuzéb āma hā, 'Re ihāimana u'āsi mono te te wama iwaihu'u za'ra zéb zô, wawasédé te te oto wa'āma 're 'īab'madâ'ā mono ō zéb zarina, te te 're 'īwa'awēsāmri mono zém na. Āne 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani te te wama 're 'īawaihu'u mono zéb zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra oto. ⁶ Simisutu Cristu Zesusihī nhīb'a'uwē oto 're wanomro mono wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te 're wa'aba'ā mono ō di za, 'īshāiwata nhihāri ré norī hā, 'īshāiwata nhihāri ō nori me. Zudezu na duré zudezu'ō na 're 'īwahāimana za'ra mono zém na hā, te te oto 're wa'awaihu'u mono ō di za. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wanhimizawi pese na 're 'īwahāimana za'ra mono zém na si, te za oto te te 're wa'awaihu'u, 'Re ihāimana u'āsi mono hā.

⁷ A norī wa'wa hā ma tô aré tô sena rowasu'u na 're anomro aba mo. E 'wa simirowasu'u hawi, ma tô sena rowasu'u na asima āma apa za'ra wa'wa. ⁸ E asima āma apa za'ra wa'aba da, ma tô 'Re ihāimana u'āsi mono hā aima waihu'u za'ra wa'wa, sima asō 'īhārā za'ra wa'wa hā. Mare di. ⁹ 'I'rada hā wa za aima sadawa wahuu za'ra wa'wa, āne: "I'u'ētē wapuzé hā sryyre na da te ahiri nherē, te za timapu, i'u'ētē wapu hā." Tane duré aimawi na, da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, te za da te āma 're ropé, rowasu'u senai'ō na hā. ¹⁰ Tane nherē, simisutu Wanhib'apito nhīb'a'uwē 're wanomro mono wa, wa za te 're ai'umnhasi za'ra wa'wa, te aima iwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, za apā 're aihāimana za'ra wa'aba mono na. Aibā hā dama pire na 're hāimana mono nherē, aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono wa, tāma 're rowē mono ō di za, ta hā 'Re ihāimana u'āsi mono si za te te azāri wa.

¹¹ 'I'isānawā norī, wedepo'o nhonhi'rāmi na Zezu Cristu dazada 'īdâ'ázé hā wa tô te dama 're wasu'u u'āsi, di te asima 're saze za'ra mono da. Taha wa, ma tô zudezu norī hā te te siwi 're 'īwē'ō za'ra, 'īmreme zarina te dama 're rowasu'u mono ō wa. Ta norī hā te duré taré te te dama 're 'īwasu'u za'ra, danhihāiwata nhihāri wapsi, 're dasizudezu za'ra mono da, te dama 're awaihu'u mono newa. Āne zahadu zudezu'ō norī ma, te 're arowaihu'u mono 'wa'āhā, e te aré zudezu norī hā te te siwi 're 'īwē'ō za'ra, te dama 're 'īrowasu'u mono zém na hā. Mare di. Te te siwi 're 'īwē'ō za'ra mono ō di aré āma. ¹² Aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're 'īro'wa'rutu za'ra wa'aba mono norī hā, tinhihāiwata nhihāri siré, te za pé 're si're zani za'ra, wē te bā.

¹³ 'I'isānawā norī, 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, rowē na āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, 'īsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina, 're 'īrob'manharī za'ra wa'aba mono zém na 're asōpré wa'aba mono tô da, taha zarina, 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono dai ō wa. Tane nherē, rowē na 'Re ihāimana u'āsi mono āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wē te, marī 'īwē'ō na aipē'ē 're, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhā, asina āma 're rob'manharī za'ra wa'aba mono ō di za. Āne te za oto 're anomro aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba zéb zarina si, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo asib'rata na, asimarī na zama, 'īsimiroti na zama. ¹⁴ 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā ahā uptabi nherē, simisutu haré te wasu'u, 'īsimiroti hā āne: "Ma'āpé, 're dazawi pese za'ra wa'aba mono za. Marī 'īwē na asima 're 'īrosa'rata za'ra wa'aba mono ne, te za duré dama zama sô 're asōpré wa'aba mo." Āne si 'īsimiroti hā. ¹⁵ Tane nherē, abaze zahi 're 'īsimiroi mono ne, asisada 're asiti'rui u'āsi za'ra wa'aba mono wamhā, asina asapa'a za'ra wa'aba ō di za.

Wamama pē'ēzani nhimiwada'uri zarina si, rowē na 're 'īdanomro mono zém na rowasu'u

¹⁶⁻¹⁷ Wa norī hā marī 'īwē'ō na átē 'rāwi wapē'ē 're, wa za wasima wa te 're rosa'rata za'ra. Āne na te te sima 're wa'awē mono ō di, 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani hā. Marī 'īwē na si 'rāwi wapē'ē 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono da, te za te te sima 're wa'awē. Tawamhā marī 'īwē'ō na 'rāwi wapē'ē 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono wamhā, te za te te 're wa'a'uwati, 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani hā, wa te wasina āma 're rob'manharī za'ra mono tô da. Taha wa, wa za āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ma'āpé, 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimiwada'uri zarina si, 're anomro aba mono za oto. Tawamhā siwa'ru marī 'īwē'ō na aipē'ē 're asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherē, asina 're rob'manharī za'ra wa'aba mono ō di za. ¹⁸ Āne 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimiwada'uri zarina si, 're aihāimana za'ra wa'aba mono wamhā, 'īsimiroti na rob'ui'éré 'rata zarina 're 'īrob'manharī 'rata za'ra wa'aba mono zém na, 're asōpré wa'aba mono ō di za oto, taha zarina 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono dai ō wa.

¹⁹ Dasi'uihâ na danhimirosarata wasété zarina 're îdanomro mono zé wasu'u hâ, wa tô waihu'u za'ra ni. Âne te 're danomro wasété. Siwa'ru te tiwasédé hâ pi'ô na te te 're 'manharî u'âsi za'ra, aibâ na zama. Siwa'ru te dasina 're dahâimana za'ra. Danhiséb âna, te marî îwasédé hâ da te 're 'manharî za'ra. ²⁰ Duré 'Re îhâimana u'âsi mono upana, te romhâiba 'manharî âma 're dawata za'ra. Te duré tâma 're damreme zusi. Duré abzé 'manharî'wa, te 're danomro. Duré te 're dasi'ruiwapari za'ra. Te duré 're dasisada'âbâ za'ra. Duré marî na te 're dasi'ruiwapari za'ra. Dasi'aba're na te 're dazahi za'ra. Duré marî îwê zô, te dasima si 're danhopré. Te duré 're dasirême za'ra, 'râwi dasi'rata 're dahâimana za'ra mono tô da. ²¹ Marî na te 're dasisô'ru za'ra. Duré da'râ siwamnarî na te 're dahâimana za'ra, âzézei'wa 're dahâimana za'ra mono wa. Datoi wasétére u, te 're dasi'râ'ôtô, siwa'ru da te 're âhuri mono da, âzé hâ. Tane te duré 're hâimana, da te 're î'manharî wasété za'ra mono zé hâ. Taha wa, wa za âma sahu, te aima îwaihu'u za'ra wa'aba zém na. Âne 're danomro wasété mono wamhâ, hâiwa u, 'Re îhâimana u'âsi mono u 're îdanhisisi mono da hâ mare di, Danhib'apito uptabi u, îwê uptabi si, tinhîb'â'uwê norî ma, te te tâma 're î'anhomri mono da hâ.

²² Âne 're danomro wasété mono ô di za, 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimiwada'uri zarina 're danomro mono wamhâ. Te za da te 're dazawi pese za'ra. Duré dapê'ê 're datoi u'âsi, te za 're dahâimana za'ra. Duré dapê'ê toi u'âsi, te za 're dahâimana za'ra. Duré dawara sina dasisada 're dazahi za'ra mono ô di za. Duré danhimizawi pese na te za 're dahâimana za'ra. Duré marî îwê na te za dama 're danhoprub za'ra. Duré tô sena wa, ropisutu wê, te za da te dama âma 're rob'manharî za'ra. ²³ Duré dawaimri te za dama 're dahâimana za'ra. Duré dawasété wi, dasina 're danhiptete za'ra mono sina, te za 're dahâimana za'ra. Âne 're dahâimana za'ra mono tô da, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ robaba di. ²⁴ Cristu Zezusihî nhîb'â'uwê 're îdahâimana za'ra mono norî hâ, tiwasédé hâ aré te te 're 'manharî ze za'ra mono nherê, duré tiwasété zô aré te te 're rowasutu za'ra mono nherê, 'râwi te za te te siwi 're wê'ô pese za'ra, te te 're 'manharî za'ra mono tô da oto. ²⁵ 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ ma tô wama tisô, wahâimanazép té hâ îwê hâ. Taha wa, ma'âpé îsimiwada'uri zarina si, 're wanomro wê wa'aba mono. ²⁶ Danhipai u, wapire na 're wahâimana za'ra mono newa, 'râwi wapê'ê na wasina 're wawata za'ra mono ô di za, da te wama 're nharî za'ra mono tô da. Duré wanhipai u, dapire na 're îdahâimana za'ra mono na, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono ô di za.

6

Roti îwê na 're îdasipawaptob za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Îsisânawâ norî, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Âté ni'wa hâ te za tihâimanazém na upa. Tawamhâ 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimiwada'uri zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhâ, te za aiwaimri 're îpawapto pese za'ra wa'aba mo, apâ 're hâimana wê mono da, ni'wa hâ. 'Re pawapto za'ra wa'aba mono wamhâ, ma'âpé 'râwi a'â asina 're asôpre wa'aba mono za, a norî wa'aba zama, wa'ru'wa nhimiwada'uri zarina, aihâimanazém na 're upa za'ra wa'aba mono tô da. ² Marî wa, aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono wamhâ, ma'âpé 're asipawapto pese za'ra wa'aba mono za, roti îwê na si. Âne wamhâ, Cristuhu nhimiroti wê 'madâ'â'wa te za tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ³ Âté ni'wa hâ simiroti pire newa, te za 'râwi tinhimiroti pire na 're si'madâ'â ze. Âne wamhâ, 'râwi te za tipê'ê na sima 're sadawa nhîpese. ⁴⁻⁵ Romhuri hâ te wama 're hâimana za'ra wahâiba mono bâ, wa te wasina 're î'madâ'â pese za'ra mono da hâ. Âne wa, wa za aihîni 'râwi wa te wasima 're rosa'rata pese za'ra, wa te wasina 're 'madâ'â pese za'ra mono da, wanhimirohmuri hâ. Wa te wasina 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhâ, wa za 'râwi wapê'ê 're wasima 're wato za'ra. Danhimirohmuri hâ wanhimirohmuri me aiwâb ô na, wa te da'âma 're rosa'rata za'ra mono ô di za.

⁶ Âté ni'wa hâ Zezu Cristuhu wasu'uwê na, te za te te 're aipawapto za'ra wa'wa. Âne wamhâ, te za asimarî na tâma 're asôprub za'ra wa'aba mo asa.

⁷ Ma'âpé îwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re îhâimana u'âsi mono wi, simani ô di za, dahâimana wê wa'râimimhâ, îwê na te te dama âma 're î'a'uwaimrami mono da hâ, duré dahâimana wasété wa'râimimhâ, îwasété na te te dama âma 're î'a'uwaimrami mono da hâ. Âhâ wasu'u hâ tô sena wa, senai ô na âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, 'râwi aipê'ê 're asima 're asadawa nhîpese za'ra wa'aba mono tô da. ⁸ Danhimirosarata wasété zarina 're danomro u'âsi mono wamhâ, te za 'Re îhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowê îsi'utôri'ô nhiti. 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimiwada'uri zarina si 're danomro mono wamhâ, te za rowê îsi'utôri'ô âma 're dahâimana u'âsi za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono 'rata. ⁹ Taha wa, ma'âpé wawa'a âna marî îwê na, wa te 're dapawapto u'âsi za'ra wa'aba mono za, wa norî hâ. Tawamhâ bâdâ îwa waptâ'â wapsi, 'Re îhâimana u'âsi mono te te wa'âma sima îrotizé hâ te za îwa'râmi marî îwê hâ te te wama 're anhomri. ¹⁰ Âne

wa, wama ĩwaih'u pese zarina, wa za dahāiba mono bā marī ĩwē na, wa te 're dapawaptob za'ra. Wa te 're ĩdapawaptob za'ra mono zém nhipai u, wa za wasiré ĩsazei'wa norī hā marī ĩwē na 're wasipawapto pese za'ra.

Paru hā roti na te te ĩrāsutuzé wasu'u

¹¹ Āhāta ĩnhimi'ui'ééré ĩsa'ētē na, wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, ĩsi'uihā na ĩnhib'rata na. ¹² Ni'wam norī hā ma tō te te aima 're roti zadawa za'rél'ō za'ra wa'wa, asihāiwata nhihāri ré, 're anomro aba mono da, tawapsi asizudezu za'ra wa'aba da. E marī da. ĩsiré zudezu norī si āma 're wata za'ra mono da, te te aima ĩroti za'ra wa'aba zém na hā. Cristu wedepo'o nhonhi'rāmi na wazada dā'ā wamhā, ma tō wa'awa'ābā pa. Tane nherē, taha wasu'u si te te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono ō di, ĩsimirowasu'u na te te siwi 're wē'ō za'ra mono tō da, ĩsiré zudezu norī hā. ¹³ Ta norī hā sihāiwata nhihāri ré, 're nomro mono nherē, uburé marī na 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā te te sina tāma āma 're uwaimrami za'ra mono ō di. Tane nherē, ma tō te te sima 're aiwē za'ra wa'wa, ĩsimiroti zarina, aipibu pese na 're anomro aba mono da, ĩré 're anomro aba mono wa, tisiré zudezu norī ma, sina 're wata za'ra mono da, ĩsimiroti zarina oto 're ĩaihāimana za'ra wa'aba mono na hā. ¹⁴ Tanei ō di, wa hā. Wanhīb'apito Zezu Cristuhu āma si, wa za 're ĩwata u'āsi, wedepo'o nhonhi'rāmi na wazada ĩdā'ā āma. Taha wa, tiza'ozém na wazada dā'ā wa, ĩwi 're ĩdadā'ā za'ra mono ne, duré wa hā dawi ĩdā'ā ne, ti'ai āma danhimirosa'rata na 're ĩhāimana mono ō di oto. ¹⁵ Danhīhāiwata nhihāri ré si, 're ĩdahāimana za'ra mono zé hā, marī dai ō di, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā. Duré danhīhāiwata nhihāri āna 're ĩdahāimana za'ra mono zéb zama marī dai ō di, tāma hā. Dahāimanazép tém na, ĩwē na si oto 're dahāimana za'ra mono wamhā, taha si tāma wē uptabi di. ¹⁶ Ōhō wasu'u zarina 're dahāimana za'ra mono wamhā, wa ĩsima te 're da'awē, rowē na 're danomro mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono da'āma 're ĩpē'ézé mono zéb zarina. Taha da, wa za da'āma te tiwi 're rowaptērē u'āsi, uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē norī āma.

¹⁷ Wa hā Zezusihi ma romhuri'wa, wa 're ĩhāimana, ĩsimiwada'uri na. Da te ĩma 're ĩrob'manharī wasété za'ra mono zéb zarina, ĩhāiba hā'ētē ré, 're ĩmorī wa, ĩpibui pese di, tāma ĩromhuri'wa 're ĩmorī na hā. Te te oto sahāri za'ra, aimawi tīnhimiroti na te te ĩwi 're ĩro'wa're za'ra mono norī hā.

¹⁸ ĩsisānawā norī, Wanhīb'apito Zezu Cristuhu wi, wa za te tiwi 're rowaptērē u'āsi, aihāiba za'ra wa'aba na hā, tāma asawi za'ra wa'aba wa, te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da.

Tane tō.

Épézu nori

Épézu nori ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihã wasu'uzé

Ā Ībaihã hã Paru hã ma tō Zezusihi zazei'wa nori ma sōmri za'ra, Épézu na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tame ma tō Paru hã aré 're sāmra. Maparane ma tō āma tiwahu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono ré hã. Āma ronometro wapsi, ma tō ā Ībaihã na tãma āma rob'ui'ére za'ra, 'ri nho'ōmo amoi hawī, dazazéb 're hāimana sirōmo. Capituru 1-3 āma hã Paru hã ma tō dama waihu'u, Zezusihi zazei'wa nori hã misi haré simisutu 're ĩhāimana za'ra mono na hã, zudezu nori hã duré zudezu'ō nori zama, sina 're siwanhizari za'ra mono āna, Zezusi hã uburé zada dā'ā za'ra wa, duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hã ĩpē'ē 're 're sāmra za'ra mono wa, aiwa. Capituru 4-6 āma ma tō duré dama waihu'u, 're danometro mono zép tém na hã. Ma tō duré tãma roti za'ra, damama nori ma hã, duré da'ra nori ma, duré damro nori ma hã, dama romhuri'wa nori ma zama, ĩ'uwaibaba tisiré nori ma, 're ĩhāimana za'ra mono zéb da hã.

¹ Wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ĩhāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te sima ĩwēzéb zarina. Taha wa, wa āma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, Épézu na 'ri nho'ōmo nhisi āma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē, 're ĩ'āihāimana za'ra wa'aba mono nori ma. A nori wa'wa hã ma tō ōne u'ā Zezusihi āma si 're anomro aba mo, aihāimana nhiptete sina.

² Wamama ma, wa ai'āma 're ĩmreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'āma 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowé u'āsi, āma 're anomro aba mono da.

Cristuhu āma 're ĩdanometro mono nori ma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhoprubzé wasu'u

³ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hã sōpru uptabi di, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama hã. Ta hã Cristuhu āma 're wanometro mono wa, ma tō marī mono bā wama 're sōpru, uburé marī wē na, hāiwa hawī. Taha wa, wama 're sōprub za'ra mono wa, āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za. ⁴ Ta hã ti'a te te pote ō ré, ma tō romhã ré te te 're wa'apisutu siro, tinhib'a'uwē da, Cristuhu āma za 're wanometro mono wa, wawē uptabi na āma 're wanometro mono da, marī, wa te 're 'manharī waseté za'ra mono āna. Ta hã te te 're wa'apoto mono ō ré, ma tō romhã ré te te 're wa'azawi pese. ⁵ Tãma rowé wa, ma tō wa'āma sima roti siro, wa'āma 're 'ra za'ra mono da, Zezu Cristu za te te ĩwawa'ābázéb zarina. Te te sima 're wa'awē uptabi mono wa, ma tō āne sima roti siro, wa'āma za'ra. ⁶ Wamama hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tō oto wa'āma uwaimrami wē za'ra, ĩ'ra tãma ĩsawi hã te te ĩwa'awa'ābázéb zarina. Taha wa, wa za āma 're wawata u'āsi za'ra.

⁷⁻⁸ Cristu hã wedepo'o nnonhi'rāmi na wazada dā'ā wamhã, ma tō tidā'āzém na wa'awa'ā. Marī, wa te 're ĩ'manharī waseté za'ra mono zé hã ma tō te te wama 're apari, wawasédé hã te te wa'āma 're ab'madā'ā tō mono da oto. Āne wamhã, ma tō Wamama hã wa'āma uwaimrami wē, sa'ētē na tãma 're hāimana mono wa, te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã. ⁹⁻¹⁰ Te te da'āma sima ĩrotizé hã dama waihu'u pese āna ma tō dawī 're hāimana aré. Tane nheré, rosa'rata wē waihu'uzé hã sa'ētē na tãma 're ĩhāimana mono zéb zarina, ma tō oto wama waihu'u za'ra, Cristu za te te da'āma tãma ĩ'uwaimramizém na. Tawamhã niwapsi bādā te te sima ĩpisutuzém na te za da'āma uwaimra, te te da'āma sima ĩrotizé hã. Tawapsi te za uburé tinhimipoto ma nharī za'ra, hāiwa āma, ti'ai āma zama, simisutu Cristuhu nhimiroti na 're dahāimana za'ra mono da, ta hã da'madā'ā'wai uptabi, dama 're hāimana mono wa.

¹¹⁻¹² 'Re ĩhāimana u'āsi mono hã marī na te te sima 're aroti mono wamhã, te za tō te te āma 're a'uwaimrami. Ta hã ma tō wa'apisutu siro, ĩsib'a'uwē 're wanometro mono da, Cristuhu āma za 're wanometro mono wa. Āne duréihã te te wa'āma sima ĩrotizéb zarina, ma tō wa'āma uwaimrami za'ra, danho'reptui'wa zó 're ĩwanhimipari 'rata za'ra mono nori ma, āma 're ĩwawata u'āsi za'ra mono zéb da hã.

¹³ A nori wa'aba zama te oto wasiré Cristuhu āma 're anomro aba mo. Danho'reptui'wai wasu'uwē hã ma tō ĩwapari za'ra wa'wa, asi'uihã na. Tō sena Cristuhu wasu'uwē hã. Tawamhã wapari za'ra wa'aba wamhã, ma tō Danho'reptui'wa na asina 're ĩ'umhasi za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha zarina ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hã Tipē'ēzani hã we aima sōmri za'ra wa'wa, 'rāwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, ĩsib'a'uwē oto 're anomro aba mono na. Āne ma tō ai'āma uwaimrami wē za'ra wa'wa, te te dama ĩropisutuzéb zarina.

¹⁴ Tawamhã niwapsi te za uburé marī ĩwē hã te te wama 're anhomri, tizazei'wai mono bā. Duré ĩsib'a'uwē 're wahāimana za'ra mono wa, te za rowasété hawī wa'awaibui pese. Tawapsi wama 're rowé za'ra mono di za. Āne tō sena za te te wama āma ĩ'a'uwaimramizém

na, wa te âma waihu'u za'ra da, ma tó Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri. Taha wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

Īsazei'wa norī ma, Paru te te ĩrowaptērēzé wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi

¹⁵ Aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā ma tó we ĩtēme waptārā, Wanhib'apito Zezusihī zazei'wa oto 're anomro aba mono na, duré asiré Īsazei'wa norī 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono na zama. ¹⁶ Taha zarina, wa ōne u'âsi 're ĩto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ai'âma za'ra wa'aba. Duré tâma 're ĩmreme mono wamhā, aima za'ra wa'aba zama wa tó te tiwi 're rowaptērē u'âsi, hāiwa u ai'âma 're ĩpo're si'ârī za'ra wa'aba mono âna. ¹⁷ Wamama hā waihu'u pese za'ētē dâ'â sina, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptērē u'âsi, hāiwa hawi dahâimanazēm na rowaihu hā Tipē'ēzani na te te aima 're sōmri u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré Wamama hā ĩhâimanazēm na 'rāwi 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā, Wanhib'apito Zezu Cristuhu 'madâ'â'wa hā. ¹⁸⁻¹⁹ Wa hā wa ĩsima wē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ĩsimiroti hā 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, duré rowē uptabi zô te te ĩaipisutu za'ra wa'aba zé wasu'u hā, 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marī ĩwē uptabi na wama 're ĩsōprub za'ra mono zéb da hā tinhib'a'uwē norī ma, te te ĩropisutuzéb zarina, taha wasu'u zama 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ĩsima aiwē za'ra wa'wa. ²⁰ Wa duré aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptērē u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, ĩwaihu'u pe hā asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tiwaihu'u pese na ma tó Cristu hā ab're hawi hāiwa'utu, dâ'â nherē. Taha pari, ma tó pisutu, pire na ĩsimire niwī 're sāmra mono da, hāiwa âma. ²¹ Tame te pire uptabi na dama 're hâimana, pire na hāiwa âma 're ĩhâimana za'ra mono norī ma, duré tame siptete na 're ĩhâimana za'ra mono norī ma zama. Ti'ai âma duré hāiwa âma zama tipire na te te âma wabzu za'ra ō di, dama ĩpire za'ra norī hā. Ōne u'â te za tipire na te te 're da'a'rānhipai u'âsi. ²²⁻²³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā ma tó Cristu hā pisutu, dama pire na 're hâimana mono da, ĩsimipoto mono bâ. Ma tó duré Cristu hā pisutu, ropā tinhib'a'uwē norī 'madâ'â'wa da, ōhō si uburé Danhib'apito dama 're hâimana mono wa. Wahâiba hā misi nherē, wahâiba na marī mono bâ wama 're ĩhâimana za'ra mono ne, te Cristuhu hāiba wasu'u, ĩsib'a'uwē norī hā. ĩsib'a'uwē norī hā tâma 're hâimana za'ra mono wa, marī zô tiwi 're rowaptâ'â mono ō di, Cristuhu wi hā. Ta hā te ropā 're hâimana u'âsi, uburé marī hā 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hā, ĩsawā para.

2

Dapē'ē 're dadâ'â u'âsi 're ĩdanomro mono zēm hawi, danho'reptuzé wasu'u

¹ Duréihā a norī wa'wa hā aipē'ē 're, 're atâ'â za'ra wa'aba mono ne, te 're anomro aba mo aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're anomro aba mono ō wa, duré aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wab zama. ² Īsazei'ō'wai hâimanazēm na ma tó aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, wa'uburé norī nhīb'apito nhimiroti na zama. Hāiwa nho're âma te ta norī hā 're hâimana za'ra. ĩsimiroti hā tâma pire za'ra di, ĩpo're'ō norī ma hā. Taha wa, te ta norī hā ĩsimiroti na si 're nomro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono waparī'ō'wa norī hā. ³ Tane wa norī hā wanhimirosa'rata wasété zarina, wa tó aré 're wanomro. Wa te wasima 're ĩwē za'ra mono zéb zarina, wa tó aré wa te wasima âma 're uwaimrami za'ra. Âne 're wahâimana wasété za'ra mono wa, te aré dazu wahā za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā.

⁴⁻⁵ Tane nherē, wawasété na 're wanomro mono wa, 're ĩwadâ'â za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono nherē, ma tó Cristu te te ĩhāiwa'utuzēm ne wapē'ē 're te te 're wa'ahāiwa'utu, rowē na si oto âma 're wanomro mono da. Âne ma tó wama âma uwaimrami wē za'ra 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā, ĩpē'ēzé hā sa'ētē na tâma 're hâimana mono wa, duré tâma wazawi uptabi za'ra wa. Taha wa, te te 're ĩwa'anho'reptui mono zé wa'rāmi, marī zô 're simipari mono âna, ma tó te te 're wa'anho'reptu. ⁶ Ta hā Cristu ab're hawi te te ĩhāiwa'utu ne, ma tó wapē'ē 're te te 're wa'ahāiwa'utu, hāiwa âma 're wasi'ubumroi u'âsi mono da, Cristu Zezusihī 'rata. ⁷ E marī da. Da te waihu'u za'ra da, ĩsimizawizé hā sa'ētē na tâma 're ĩhâimana mono hā, wa'uiri na 're ĩdahâimana za'ra mono norī hā. Âne te za da te 're waihu'u za'ra, Cristu Zezusi te te 're ĩdā'azawi pese mono zéb zarina.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tó asō'reptu za'ra wa'wa, Wa'anho'reptui'wa hā asina 're ĩ'umhāsī za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asi'uihā na 're asisō'reptui waihu'u za'ra wa'aba mono ō di. Sōpru wa, ma tó Wamama hā aima âma uwaimrami za'ra wa'wa, asō'reptu za'ra wa'aba zé hā. ⁹ Marī hā ahā na 're 'manharī wē za'ra wa'aba mono nherē, taha zarina te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono ō di 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā, 'rāwi asi'âma wa'aba 're a'maiwata aba mono tó da, asi'uihā na asi'manho'reptui wa'aba da newa. ¹⁰ Cristu Zezusihī âma 're wanomro mono wa, ma tó 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā wama sōmri za'ra wahâimanazé ĩtē hā, wa te âma dama

're rob'manharī wē za'ra mono da, duré īwē na wa te 're dapawaptob za'ra mono da, te te wa'āma īroti sirōmo zéb zarina.

Zudezu norī, zudezu'ō norī me aihīni Cristuhu āma oto 're īnomro mono zé wasu'u

¹¹⁻¹² A norī wa'wa hā ma tō zudezu'ō na 're aipoto za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tō asihāiwata nhūhāri aba ō na te te 're asisi za'ra wa'wa, zudezu norī hā. Ta norī si ma tō tinhūhāiwata nhūhāri ré na 're sisisi za'ra, tihāiba na te te sima 're ī'manharī za'ra mono zéb zarina. Ma'āpē rosa'rata za'ra wa'aba, 're aihāimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Cristu hā Danho'reptui'wa na waihu'u za'ra wa'aba ō wa, āma 're anomro aba mono ō di aré. A norī wa'wa hā zudezu'ō wa, Izarazéhé nhihudu norī siré 're anomro aba mono ō di duré. Taha wa, 'Re ihāimana u'āsi mono hā tinhib'a'uwē norī ma si, īwē na te te īropisutuzém na 're waihu'u za'ra wa'aba mono āna, ma tō aré 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Āne wa, rowē uptabi zō 're asimipari za'ra wa'aba mono āna, ma tō 're anomro aba mo. Duré 'Re ihāimana u'āsi mono hāimanazém na sena na waihu'u za'ra wa'aba āna, ma tō 're anomro aba mo aré.

¹³ Tane nherē, dasisiti 're idahāimana za'ra mono ne, 'Re ihāimana u'āsi mono nhiti, romhā na 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di oto, asimirosa'rata aba na. Cristu hā wazada idā'āzéb zarina, ma tō Wamama hā sitēme ai'āwisi za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi āma oto 're anomro aba mono da, 'rāwi ī'rata 're aihāimana za'ra wa'aba mono da oto, asimirosa'rata aba na. ¹⁴ Cristu hā ma tō wawī uprosi za'ra, 're īwasi'ruiwapari za'ra mono zé hā. Taha wa, aihīni wa oto īsib'a'uwē 're wahāimana za'ra, zudezu norī hā, zudezu'ō norī me. 'Re wasisawī pese za'ra mono sina, wa oto 're wanomro. ¹⁵ 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hā sa'ētē na ma tō zudezu norī ma si 're hāimana za'ra, marī hā te te tāma āma 're ī'uwaīrami za'ra mono zéb da hā, taha zarina īwasédé hā te te tāma 're ī'apari mono zéb da hā duré. Cristu hā wazada idā'āzéb zarina, tāibā oto 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā, marī na dawasédé hā te te dama 're ī'apari mono zéb da hā. Masi dahāiba ne, aiwapsi wa oto 're wahāimana za'ra, zudezu norī, zudezu'ō norī me, wahāimanazép tém na si, īwē na si āma 're wanomro mono da, duré wasisawī pese sina oto 're wahāimana za'ra mono da wasiré. ¹⁶ Cristu hā wedepo'o nhonhī'rāmi na wazada idā'āzém na ma tō wawī uprosi za'ra, 're īwasi'ruiwapari za'ra mono zé hā, aihīni tizazei'wa norī hā te te 're wa'anhimroi mono da si oto, 'Re ihāimana u'āsi mono u. ¹⁷ Cristu hā ti'ai u wei morī wa, ma tō rowasu'uwē na te te 're da'apo're pu'u, rowē na 're idahāimana za'ra mono zém na hā, 'Re ihāimana u'āsi mono oto te te 're īda'awēsāmri mono zéb zarina. E marī da. Zudezu'ō norī hā rowē na āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti ré, 're anomro aba mono ō norī hā, duré zudezu norī, rowē na āma 're wahāimana za'ra mono da, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti ré, 're īwanomro mono norī hā. ¹⁸ Cristu hā wazada dā'ā wa, duré wama 're hāimana za'ra mono wa, te za te oto Īpē'ēzani hā simisutu te te 're wa'apawapto, Wamama u 're īwasihutu mono zéb da hā wanhimirosa'rata na. Tawamhā tāma 're wamreme zusi mono wamhā, te za te te 're wa'awapari u'āsi, zudezu norī hā, zudezu'ō norī me.

¹⁹ Taha wa, zudezu'ō nherē, dasiré'ō ne 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di oto. 'Re ihāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē te oto dame 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Te duré dame ī'ra 're aihāimana za'ra wa'aba mo oto. ²⁰ Ētē 'manharī na wa za 'ri na ai'āma simiré'é za'ra wa'wa. Ētē na'rata nhisiwī, da te dasiwi 're ī'ri za'ra mono ne, ma tō Cristuhu wasu'uwē na te te 're aipawapto na'rata za'ra wa'wa, īsadawa wasu'u'wa norī hā. Duré Wamama pē'ēzani, marī hā te te tāma īwaihu'u za'ra zéb zarina, duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono te te dama 're īsadawa wasu'u za'ra mono norī zama ma tō te te 're aipawaptob za'ra wa'wa. 'Ri uparizéb da, 'ri na'rata wē'ēzéb āma, ētē tōmo hāpā wawē na, wa za Zezu Cristuhu āma simiré'é, wapawapto uptabi 'wa wama 're hāimana za'ra mono wa, ta hā. ²¹ Ēne hā misi 'ri na simisutu 're īsimi'wara mono ne, te za te te 're wa'apawapto Cristu hā, wa'āma 're īsōrōwa za'ra mono da hā, aiwapsi 're wahāimana za'ra mono da. ²² Tane a norī wa'wa hā, ētē ahā na 'ri misi da, da te dasiwi ī'ri ne, te za te te aima 're nharī u'āsi za'ra wa'wa, simisutu Wanhib'apito āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, īsōrōwa misi tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da oto, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, Īpē'ēzani hā aipē'é za'ra wa'aba 're, 're ihāimana mono zéb zarina.

3

Paru hā zudezu'ō norī āma te te 're īromhuri mono zé wasu'u

¹ Taha wa, wa hā Paru, wa 'Re ihāimana u'āsi mono wi, te tiwī 're rowaptērē u'āsi, aima za'ra wa'aba. Zudezu'ō norī, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa wa 're mo, īwasu'uwē na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Taha 'ru te, ma tō dasiwi īnherē ni, dazazéb 're, īzab da. ² 'Re ihāimana u'āsi mono hā simizawī pese wa, ma tō romhuri hā īma tīsō, aima 're īrowē za'ra wa'aba mono zéb da hā. Āne na ma tō īwapari za'ra wa'wa, tō. ³⁻⁴ Duréihā te te sima da'āma īrotizé hā aré dama īwaihu'u'ō hā ma tō īma waihu'u, 'Re ihāimana u'āsi mono hā.

Nimosi wa tó syry na âma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ⁵ Zudezu'ô nori âma te te sima îrotizé hâ te te dama waihu'u ô di aré, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. Âhâna nimosi ma tó Cristuhu zadawa wasu'u'wa nori ma waihu'u, te te sima da'âma îrotizé hâ, Tipé'êzani na ta nori ma te te îwaihu'uzéb zarina. Duré marî hâ te te tâma îwaihu'u za'ra zéb zarina, dama îsadowa wasu'u'wa nori ma zama, ma tó tâma waihu'u za'ra, te te sima da'âma îrotizé hâ. ⁶ Rowasu'u wê hâ aré dama îwaihu'u'ô hâ 're îhâimana mono hâ, âne. Zudezu'ô nori hâ Cristuhu wasu'uwê te te 're saze za'ra mono wa, marî iwê na zudezu nori ma 're îsôpru mono zéb da hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono te te tâma 're îropisutu za'ra mono zéb ré, te za 're hâimana za'ra. Simisutu te za oto 're hâimana za'ra, dahâiba misi ne. Cristu Zezusihi âma oto 're nomro mono wa, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ tinhib'a'uwê nori ma, marî iwê na te te tâma îropisutuzéb zarina, te za zudezu'ô nori ma zama te te tâma âma 're a'uwaimrami, zudezu nori zu. Âne zudezu'ô nori âma te te sima îrotizé hâ.

⁷ 'Re îhâimana u'âsi mono hâ simizawi pese wa, ma tó îpisutu, tâma îromhuri'wa 're îmorî da, Cristuhu wasu'uwê hâ te dama 're wasu'u mono da, tiwaihu'u pe hâ te te îma sômri wa. ⁸ Îwana îsazei'wa nori hâ iwê na te sipa za'ra ô di. Ta nori si ma tó tiwê na înhipa za'ra. Tane nherê, ma tó îpisutu, zudezu'ô nori ma te tâma 're wasu'u za'ra mono da, iwê hâ sa'êtê na Cristuhu ma 're îhâimana mono hâ dama âma 're îsôpru mono zéb da hâ. ⁹ Ropoto mono 'wa hâ ma tó aré pisutu, ropoto na râta hawimhâ dama waihu'u âna a'â 're hâimana mono da, te te da'âma sima îrotizé hâ. Nimosi ma tó îpisutu, te dama 're rowasu'u mono da, za oto te te dama âma î'uwaimramizém na hâ te te sima da'âma îrotizéb zarina. ¹⁰⁻¹¹ Ta hâ ma tó sima wê, hâiwa âma pire na 're îhâimana za'ra mono nori hâ te te waihu'u za'ra da oto, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u wê hâ ahâ na tâma 're îhâimana mono na hâ. Simisutu îsib'a'uwê nori hâ oto tâma 're hâimana za'ra mono wa, te za oto âne na waihu'u za'ra, duréhâ te te sima da'âma îrotizé hâ te te da'âma uwaimrami wa, Wanhib'apito Cristu Zezusi te te îda'anho'reptuzéb zarina. ¹² Taha wa, Wanhib'apito âma oto 're wanomro mono wa, duré îsimipawaptobzém na wa te wasina 're î'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za wasina wapahi âni îtême 're washitutu wanhimirosa'rata na, 'Re îhâimana u'âsi mono u, robze na tâma 're wamreme zusi mono da. ¹³ Âne wa, wa hâ te îrobzépata na î'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwî 're robzei'ô za'ra wa'aba mono ô di za. Cristuhu wasu'uwê hâ wa tó te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, aima 're îrowê za'ra wa'aba mono zéb da hâ. Taha wa, Cristuhu wasu'uwê hâ te dama 're wasu'u mono 'ru te, rowasédé hâ da te îma 're 'manharî za'ra mono nherê, îma 're rowê mono di. Âne wa, te îrobzépata na î'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwî 're robzei'ô za'ra wa'aba mono ô di za.

Cristuhu nhimizawi pese zé wasu'u

¹⁴ Taha wa, îhi'râtítô, wa 're îsimasisi, Wamama wi te tiwi 're rowaptêrê u'âsi mono da, aima za'ra wa'aba. ¹⁵ Ôhō si Wamama wa, wa î'ra 're wahâimana za'ra îsazei'wai mono bâ, hâiwa âma ti'ai âma zama 're îwahâimana za'ra mono nori hâ. ¹⁶⁻¹⁹ Wamama te hâ îwaihu'u'upe hâ, te sa'êtê na 're hâimana tâma. Âne wa, wa tiwi te 're rowaptêrê u'âsi, aima za'ra wa'aba, Tipé'êzani na te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, aihâimana nhiptete sina, âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, Cristu hâ aipé'ê 're, 're sâmrâ u'âsi za'ra wa'aba mono da, îwaihu'u pese na asina 're î'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wa duré aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, dazawizé hâ aima 're îhâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're 'manharî wê u'âsi za'ra wa'aba mono da. Dazawizé hâ sa'êtê uptabi na, te Cristuhu ma 're hâimana. Âne wamhâ, uburé asiré îsazei'wa nori me, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'râwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa îsima aiwê za'ra wa'wa, ti'ab ré wa te wasina 're waihu'u uptabi za'ra mono ô nherê, Cristu te te 're îwa'azawi pese mono zé hâ. E marî da. Uburé marî iwê si, 'Re îhâimana u'âsi mono ma 're îhâimana za'ra mono ne, aima zama 're hâimana za'ra wa'aba mono da, dazawizé hâ, dahâimanazém na rowaihu'u wê zama.

²⁰ 'Re îhâimana u'âsi mono hâ waihu'u pese di, te te wama âma 're î'a'uwaimrami mono zéb da hâ, marî iwê zô wa te 're îrosa'rata za'ra mono zém nhipai u, duré marî iwê hâ wa te tiwi 're îwaptêrê za'ra mono zém nhipai u zama. Tiwaihu'u pese na te te 're îwa'apawapoto mono zéb zarina, tâma waihu'u pese di, iwê na te te wama âma 're î'a'uwaimrami mono zéb da hâ. ²¹ Taha wa, îsazei'wai mono bâ Zezu Cristuhu âma 're îwanomro mono nori, Wamama âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

4

Misi Cristuhu hâiba ne, aihîni îsazei'wa nori 're îhâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Taha wa, wa za aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito ma romhuri'wa 're îmorî 'ru te, 're îza mono ré, dazazéb 're. Ma'âpê dama 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono za, 'Re îhâimana u'âsi mono te te sima 're î'aiwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba. Taha da, ma tó te te sima

're aipisutu za'ra wa'wa. ² Āne te za 're anomro aba mo. Aipire na asina 're asōpré wa'aba mono ō di za. Duré aiwamri te za dama 're aihāimana za'ra wa'aba mo, aihāimana wē na. ³ Wamama hā ma tō Tipē'ēzani na te te wama 're anharī, rowē na oto wasiré 're wanomro mono da. Taha wa, āne 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, te za 'rāwi asina 're asōpré wa'aba mo. ⁴ Cristuhu nhib'a'uwē mono bā misi dahāiba ne, wa simisutu 're wahāimana za'ra. Misi te Īpē'ēzani hā 're hāimana. Taha si te wama 're hāimana za'ra, wapē'ē mono bā. Duré ōhō zō si wa 're wanhimipari za'ra oto, rowē uptabi zō. Taha zō 're asimipari za'ra wa'aba mono da, ma tō tinhīb'a'uwē da, aipisutu za'ra wa'wa, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. ⁵ Ōhō si, Danhib'apito te 're hāimana. Ōhō si, te Wanhib'apito wasu'uwē hā 're hāimana, wa te āma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hā. Ōhō zadawa para si, wa tō ā dawabzuri hā wa te 're 'manharī za'ra. ⁶ Ōhō si uburé Damama te 're hāimana, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Ōhō si danhipai u te ropā 're hāimana. Te duré wapē'ē mono bā 're sāmra.

⁷ Cristu hā ma tō marī ĩwē na ĩ'madā'ā waihu'u ō na wama 're sōprub za'ra, wahāiba mono bā, te te wama 're ĩ'apisutu mono zéb zarina, wa te tāma 're ĩdapawaptob za'ra mono zéb da hā. ⁸ Duréihā ma tō āne na rob'ui'éré ni, ĩbahā na hā:

“Hāimo morī wamhā, dawi watobro wa, ma tō sisarina da'ahā na te te danhimro. Marī ĩwē na ma tō duré dama 're sōpru.”

Āne 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa nhimirowasu'u na rob'ui'éré hā.

⁹ E marī te wasu'u, hāimo ĩmorizé hā. A'ā ti'ai u ĩmorizé te wasu'u, ta hawi hāimo morī wa. ¹⁰ Ti'ai u we ĩmorī hā ma tō apā mo, hāiwa nhipai u ropā uburé da'madā'ā'wa dama 're hāimana mono da. ¹¹ Cristu hā ma tō ni'wam norī hā pisutu za'ra, ĩsada wasu'u'wa 're nomro mono da. Ni'wam norī ma hā ma tō duré pisutu za'ra, marī te te tāma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, 'Re Īhāimana u'āsi mono te te 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ĩsazei'wa norī ma. Duré ni'wam norī hā ma tō pisutu za'ra, ĩwasu'uwē na te te 're dapō're pu'u za'ra mono da. Duré ni'wam norī hā ma tō pisutu za'ra, dama rowahutu'wa da, ĩsimiroti na te te 're dapawaptob za'ra mono da, āma 're dahāimana wē za'ra mono da. ¹² Āne ma tō Cristu hā da'apisutu, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī te te 're pawaptob za'ra mono da, taha zarina 're sipawapto pese za'ra mono wa, siptete sina 're hāimana za'ra mono da. ¹³ Tawamhā aihini wa za oto wanhimirosa'rata na wasina wa te 're sazei pese za'ra, Wanhib'apito wasu'uwē hā wa te āma 're ĩsaze za'ra mono zém na hā. Duré aihini wa za oto 'rāwi wa te 're waihu'u za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono 'ra hā, niha 're Īhāimana mono na. Āne wamhā, wahāimana wē zé, wa za wasima wa te 're sa'ētē za'ra. Tawamhā wa za oto wasina wa te 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're ĩwanomro wē uptabi mono zé hā. ¹⁴ Āne wamhā, ai'utē ne wanhimiza'rese āna 're wanomro mono ō di za oto. Tawamhā dazadawa nhipese na da te wama 're roti za'ra mono nherē, roti tō senai'ō hā wa te 're wapari za'ra mono ō wa, roti tō senai'ō niwī 're wasipizari za'ra mono ō di za. ¹⁵ Wa norī hā roti tō sena na si, wa za wasima wa te 're roti za'ra, 're wasisawi pese za'ra mono sina. Āne wamhā, wahāimana wē na, wa za wa te 're sa'ētē za'ra. Tawamhā wa za oto wa te wasina 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're ĩwanomro wē uptabi mono zé hā, Wanhib'apito ne. ¹⁶ Marī mono bā wahāiba bā wama 're hāimana za'ra mono nherē, wa za wa'rā zadawa para si marī hā wa te 're 'manharī za'ra. Tane wa norī hā Wanhib'apito zadawa para si marī hā wa te 're 'manharī za'ra mono wamhā, rowē na wa za wasiré 're wahāimana za'ra. Tawamhā 're ĩwasisawi pese za'ra mono zéb zarina, wa za 're wasipawaptob za'ra, wa te wasima 're sa'ētē za'ra mono da, wahāimana wē zé hā.

Cristuhu āma oto 're ĩdanomro mono zép té wasu'u

¹⁷ Taha wa, tō sena Wanhib'apito zadawa para wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'ō'wa norī ne 're anomro aba mono tō da, ta norī nhimirosa'rada hā tō senai'ō wa. ¹⁸ Tob'a na 're ĩnomro mono norī ma, rob'madā hā tāma ĩwaihu'u za'ra ō ne, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti uwaibaba rosa'rada hā tāma waihu'u za'ra ō di, ĩsazei'ō'wa norī ma hā. Ta norī hā te te sima 're wē za'ra mono ō wa, ĩsimiroti hā te te 're wapari za'ra mono da, te za tiwasété na siwaihu'u āna 're hāimana za'ra. Taha wa, rowē na āma 're ĩdahāimana za'ra mono zéb ré, 're hāimana za'ra mono ō di za. ¹⁹ Siséb āna te ta norī hā te te sina 're rob'manharī wasété za'ra, tihāimana wasété na. Tiwasété zō si te duré sima 're sōpré, marī ĩwasété na si 're hāimana za'ra mono da.

²⁰ E āne 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, ma tō Cristu hā ĩhāimanazém na 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo. Mare di. ²¹ A norī wa'wa hā ma tō Cristuhu wasu'uwē hā aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mo. Oto ĩsiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, Zezusihi hawi roti tō sena hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. ²² 'Re anomro wasété aba mono da si, te aré asima 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Taha wa, te aré aiwi 're si'utōrī za'ra wa'wa, 're anomro wē wa'aba mono zé hā. Tane nherē, te za oto ĩrēme pese za'ra wa'wa, 're aihāimana wasété

za'ra wa'aba mono zé hã. ²³ Asimirosa'rata wê na si te za oto 're İrosa'rata za'ra wa'aba mo, taha zarina 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono da oto. ²⁴ Da'uza hã İhâ tém na 're İdasi'uza za'ra mono ne, te za oto aihâimanazép tém na si 're aihâimana za'ra wa'aba mo, İwê na si. Taha da, ma tó 'Re İhâimana u'âsi mono hã aipoto téb za'ra wa'wa aipê'ê 're, İsine 're anomro wê wa'aba mono da, tó sena dama 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono da oto.

²⁵ Taha wa, dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono ô di za oto. Aihâiba mono bâ te za tó sena na si asima 're İrowasu'u za'ra wa'aba mo. ²⁶⁻²⁷ Nimahã na 're asiti'ru za'ra wa'aba mono wamhã, 're aiwasété za'ra wa'aba mono ô di za, aiwasédé hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono tó da. Duré asiti'rui ré bâdâ hã wahuré ai'âma 're si'utôri za'ra wa'aba mono tó da, te za asiwi 're İwê'ô za'ra wa'aba mo, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina aiwasédé hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono tó da dama.

²⁸ Danhibrom na dawı 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono hã 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono ô di za oto. Te za oto asib'rata na 're İromhuri za'ra wa'aba mo, aihâimana wê na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asimiromhuri na İsibrob'ô norî hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, âne si wê wa.

²⁹ Aimreme wasété na dama 're aimreme zusi aba mono ô di za oto. Aimreme wê na si te za oto dama 're aimreme zusi aba mo, asimiroti wê na si 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da âma. ³⁰ 'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono ô di za, aihâimanazém na Wamama pê'êzani wı 're robzei'ô tó za'ra wa'aba mono da. E marî wa. İpê'êzani hã te wapê'ê 're, wama 're hâimana za'ra, wapibui pese zéb da hã, 'Re İhâimana u'âsi mono te, tâma 're İwahâimana za'ra mono na, bâdâ İwa waptâ'â ô ré, te te İwa'anho'reptuzéb da hã. ³¹ Taha wa, te za oto 're İrême pese za'ra wa'aba mo, aipê'ê na 're İda'ruiwaparı za'ra wa'aba mono zé hã. Asiti'ru zama te za 're İrême pese za'ra wa'aba mo, asahi zama duré. Aimreme râihã sina, duré dama 're nharî za'ra wa'aba mono ô di za. Da'âma 're wasété za'ra wa'aba mono ô di za duré. Dama 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono ô di za duré. ³² Marî İwê na te za dama 're asôprub za'ra wa'aba mo, aipê'êzê sina. 'Re İhâimana u'âsi mono hã Cristu dzada dá'â wa, te te ai'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di oto, 're İ'manharî wasété za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, a norî wa'wa hã İwasédé hã da te aima 're 'manharî za'ra wa'aba mono nherê, İsine dawasédé hã da'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di za oto.

5

'Re İhâimana u'âsi mono 'ra na oto 're İdanomro mono zé wasu'u

¹ A norî wa'wa hã 'Re İhâimana u'âsi mono 'ra oto 're anomro aba mono wa, tâma asawi za'ra wa'aba di. Taha wa, te za İsirâ zarina si oto 're anomro aba mo. ² Cristu te te 're İwa'azawi pese mono zéb zarina, te za oto 're İdzawi pese za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tó sisawi âna sisô, wazada dá'â da. Taha wa, 'Re İhâimana u'âsi mono ma 're İdanhoprub za'ra mono zéb zarina, sisawi âna sisôMRI wa, Wamama ma wê uptabi di, wazada İdâ'âzê hã.

³ A norî wa'wa hã 'Re İhâimana u'âsi mono nhıb'a'uwê 're anomro aba mono nherê, siwa'ru aiwasédé hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono ô di za, pi'ô na aibâ na zama. Duré aihâimana nhıséb'ô na 're anomro aba mono ô di za. Duré danhibrom na 're da'ruiwaparı za'ra wa'aba mono ô di za, ta hã İ'uwaiababa ô wa 're İdahâimana wasété za'ra mono zé hã. ⁴ Duré aimreme nhıséb'ô na asima 're rowasu'u wasété za'ra wa'aba mono ô di za. Aimreme to na asima 're rowasu'u wasété za'ra wa'aba mono ô di za duré, âne hã İ'uwaiababa ô wa, Wamama nhıb'a'uwê 're İwanomro mono zéb da hã. Wama 're İsôpru mono zém na si, te za asima 're İrowasu'u za'ra wa'aba mo oto, Wamama âma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da. ⁵ Taha wa, te za oto İwaihu'u za'ra wa'wa, âne: Sina 're İsıpsaihuri za'ra mono norî hã, duré dahâimana nhıséb'ô na 're İnomro mono norî hã İtême 're sisısi mono ô di za, 'Re İhâimana u'âsi mono u hã, duré Cristuhu u hã, da'âma 're İsıb'a'uwê zahuré mono zéb u hã. Duré danhibrom na te te 're İda'ruiwaparı za'ra mono norî zama İtême 're sisısi mono ô di za, marî zô si te te sima 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa, 'Re İhâimana u'âsi mono upana. Taha wa, ta norî hã marî İwê na tinhib'a'uwê norî ma te te İropısutuzéb ré, 're hâimana za'ra mono ô di za.

⁶ Ta norî hã po're'ô u'âsi 're nomro mono wa, te za nimahã na tâma rob'manharî pipa za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Tane nherê, âtê ni'wam norî hã te za sadawa nhıpese na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, za te te İdahâ za'ra ô na hã. Âne te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherê, 're waparı za'ra wa'aba mono ô di za, İsimirowasu'u tó senai'ô wa, ta norî hã. ⁷ Taha wa, İpo're'ô norî siré hã 're anomro wasété aba mono ô di za oto. ⁸⁻⁹ A norî wa'wa hã roti sena hã aré waihu'u za'ra wa'aba ô di, Cristuhu nhimiroti hã. Taha wa, datob'a na 're İdanomro mono ne, ma tó aré robra na 're anomro aba mo, aiwasété na. Cristuhu âma oto 're anomro aba mono wa, rowa'a na damorî wê na 're İdanomro mono ne, te oto İsimiroti ré 're anomro aba mo. Taha wa, te za oto âma 're anomro wê wa'aba mono

sina, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norî hâ Wanhib'apito nhimiroti na 're nomro mono wamhâ, te za te te dama 're rob'manharî wê za'ra. Te za duré 're nomro wê. Duré tô sena na si te za te te dama 're rowasu'u za'ra. Dahâimanazé tô sena na si te za dama 're hâimana za'ra. Taha wa, a norî wa'wa hâ roti sena zarina si te za oto 're anomro wê wa'aba mo, Cristuhu nhimiroti na. ¹⁰Âne te za 'râwi asima 're înharî za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na: "E niha wa za 're mo, Wanhib'apito te te îwêsâmrizéb da hâ." Âne te za 'râwi asima 're înharî za'ra wa'aba mo, âma 're anomro wê wa'aba mono da. ¹¹Îsazei'ô'wa norî siré, marî îwasédé hâ 're 'manharî za'ra wa'aba mono ô di za oto, ip'ê 're, robra u'âsi 're înomro mono norî siré hâ. Ta norî ma, te za 're îroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahâri za'ra mono da, tinhimî'manharî wasété zé hâ. ¹²Îpo're'ô norî hâ te marî îwasédé hâ pi'uriwi te te 're 'manharî za'ra. Ta norî nhimî'manharî wasété zé hâ wasété uptabi wa, taha na si âma wanhiséb uptabi za'ra di, wa te âma wasima 're îrowasu'u za'ra mono zéb da hâ. Taha wa, te za ta norî ma 're îroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahâri za'ra mono da, tinhimî'manharî wasété zé hâ. ¹³⁻¹⁴Robra wa, wa te ro'o wamhâ, wa za marî hâ wa te 're waihu'u za'ra, tô sena îhâimanazém na. Tane bâdâ te te dama 're rob'uiwê za'ra mono wamhâ, rob'madâ'a pese di za dama. Duréhâ wahi'rada, ma tô âne na roti:

"A hâ 're asôtô u'âsi mono hâ, ai'utu. Te za aiwahu, 're îdadâ'â u'âsi za'ra mono zém hawi. Tawamhâ Cristu hâ te te dama 're îrob'uiwê mono ne, te za roti sena hâ aima waihu'u."

Âne wahi'rata nhimiroti hâ dama.

¹⁵Taha wa, wa za aima roti za'ra wa'wa, 'râwi asina 're asôpré u'âsi aba mono da, 're anomro wê wa'aba mono zéb da. Sena na roti wê waihu'u'ô'wa ne, 're anomro wasété aba mono ô di za oto. Roti sena hâ oto aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za âma 're anomro wê wa'aba mo, tô sena roti wê zarina si. ¹⁶Âhâna uburé dawasédé hâ te daro mono bâ 're hâimana. Taha wa, wama 're hâimana za'ra mono ré bâdâ hâ, wa za wa te 're dapawapto wê za'ra. ¹⁷Tawamhâ danhimiza'rese âna 're îdanomro mono ne, 're anomro aba mono ô di za. Wanhib'apito te te sima 're î'ai'awê wa'aba mono zéb zô si, te za 're asôpré u'âsi aba mo, asina tâma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

¹⁸Âsipârî na 're asi'râiwamnarî za'ra wa'aba mono ô di za oto, taha zarina siwa'ru 're anomro wasété aba mono tô da. Wanhib'apito p'ê'zani nhimiwada'uri na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, robze sina âma 're anomro aba mono da oto. ¹⁹Aima âma 're îrobze za'ra wa'aba mono zéb da hâ, te za 're asô're za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito p'ê'zani te te aima 're îwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wanhib'apito hâ sôpru wa, te za rowé zarina tâma 're asô're za'ra wa'aba mo, âma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, asô're wa'aba na. ²⁰Wamama hâ sôprub di, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. Taha wa, uburé marî wê na wama 're îsôprub za'ra mono zéb zarina, te za âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para. ²¹A norî wa'wa hâ ma tô Cristu hâ 're îwapari pese za'ra wa'aba mo, Asib'apito wa'wa hâ. Taha zarina, te za 're asiwapari pese za'ra wa'aba mo.

Îmro ré norî ma, rotizé wasu'u

²²Pi'ô norî, aimro nhimiroti te za 're îwapari pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito nhimiroti 're îwapari pese za'ra wa'aba mono zéb zarina. ²³E marî wa. Aimro za'ra wa'wa hâ asipai u' re hâimana za'ra wa'aba mono wa, Cristu tinhib'a'uwê norî nhipai u' re îhâimana mono ne, ta norî nho'reptui'wa 're hâimana mono wa. ²⁴Îsib'a'uwê norî hâ Cristuhu nhimiroti te te 're îwapari pese za'ra mono ne, te za pi'ô norî hâ aimro nhimiroti 're îwapari pese za'ra wa'aba mo.

²⁵Aibâ norî, Cristu hâ tinhib'a'uwê norî te te 're î'azawi pese mono ne, te za aimro hâ 're îsawi pese za'ra wa'aba mo, tihâiba hâ sawi âna te te îsômri ne, sada dâ'â za'ra da. ²⁶Marî hâ â na da te 're î'upsô za'ra mono ne, ma tô tinhimiroti na wawasété hawi te te 're wa'wa'upsô wê wap'ê 're, 're wanomro wê mono da, Îsib'a'uwê si oto 're wahâimana za'ra mono da tâma. ²⁷Âne ma tô sina uwaimra dama, zazahâ îhâi uptob ô ne, duré îhâ'râ'ru'ô ne zama, hâimana wê uptabi na 're hâimana za'ra mono da, Îsib'a'uwê norî hâ. ²⁸Aibâ norî, Cristu te te 're îwa'azawi pese mono zéb zarina, te za aimro hâ 're îsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re sawi pese za'ra wa'aba mono wa, marî îwê zô asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama îwê zô 're asôpré wa'aba mo. Tawamhâ marî hâ îwê zô aimro ma 're asôpré wa'aba mono zém na, te za marî hâ îwê zô asima zama 're asôpré wa'aba mo. ²⁹⁻³⁰Ni'wam norî hâ sima 're sipese u'âsi za'ra mono wamhâ, 're saihuri mono âna 're si'ubumroi u'âsi mono ô di za. Te za 're saihuri u'âsi. Te za duré 're si'madâ'a pese za'ra, Cristu te te wama 're î'ab'manharî wê mono ne, tinhib'a'uwê norî ma. ³¹Âne îwasu'u na rob'ui'ére hâ: "Dasina 're damro za'ra mono wamhâ, dahâiba maparane nherê, te za oto dahâiba misi ne damro me si 're dasi'ubumro, misi haré." ³²Âhâ wasu'u hawi wa tô waihu'u za'ra ni, aré dama

waihu'u ò nherê, âne na hã. Aibã Ìmro hã, Cristu te wasu'u. Duré pi'ò Ìmro hã Ìsib'a'uwê norî, te wasu'u. ³³ Aima za'ra wa'aba zama, te rowasu'u hã 're hâimana, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã oto. Taha wa, aibã norî, te za aimro 're Ìsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re Ìsawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marî Ìwê zô asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama 're asôpré wa'aba mo, Ìwê zô. Duré pi'ò norî, aimro hã te za 're Ìwazéb za'ra wa'aba mo.

6

Da'ra norî ma, damama norî ma, duré dana norî ma zama rotizé wasu'u

¹ Da'ra norî, Wanhîb'apito nhimiroti 're Ìwapari pese za'ra wa'aba mono zarina, te za aimama nhimiroti hã 're Ìwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama. ²⁻³ 'Re asimipari pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo aimama ma, duré ana ma zama, rowê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré 're aihâimana hã za'ra wa'aba mono da, ti'ai âma. Âne 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te 're hâimana, taha zarina marî Ìwê hã za te te dama âma 're Ì'a'uwaimrami mono na hã. Duréihã ma tó âne 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã dama roti:

"Aimama nhimiroti hã te za 're Ìwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama. Ta norî nhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za. Duré 're atã'â su'u za'ra wa'aba mono ò di za. Te za 're asi'Thi pese za'ra wa'aba mo."

Âne ma tó aré dama roti. Simiroti pire di, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, te za aimama nhimiroti hã 're Ìwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama.

⁴ Damama norî, ai'ra ma hã 're 'manharî wasété za'ra wa'aba mono ò di za, asada 're sahi za'ra wa'aba mono tó da. Te za asimiroti wê na si 're Ìpawpto wê za'ra wa'aba mo, Wanhîb'apito nhimiroti zarina, ai'ra norî wa'wa hã 're nomro wê mono da.

Pawa'âbã âna dama romhuri'wa norî ma, duré danhib'apito norî ma, rotizé wasu'u

⁵ Aipawa'âbã âna aiwada'uri zarina si dama romhuri'wa norî, asib'apito mreme hã te za 're Ìwapari pese za'ra wa'aba mo, 're wazéb za'ra wa'aba mono sina. Cristuhu ma 're Ìromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za tó sena asib'apito mreme hã 're Ìwapari pese za'ra wa'aba mo.

⁶ E asib'apito nho'a si te za romhuri hã tâma 're Ì'madã'â pese za'ra wa'aba mo. Mare di. Ìsa're'ra nherê, te za romhuri hã tâma 're Ì'madã'â pese za'ra wa'aba mo, te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da, asimirohuri na. Cristuhu ma 're Ìromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za duré ti'ai âma asib'apito ma romhuri hã 're Ì'madã'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te sima 're Ìwê mono zéb zarina. ⁷ Ato sina te za tâma 're Ìromhuri za'ra wa'aba mo, asib'apito za'ra wa'aba ma, Asib'apito uptabi aba ma 're Ìromhuri za'ra wa'aba mono ne. ⁸ Wapawa'âbã âna wawada'uri zarina si dama romhuri'wa 're Ìwahâimana za'ra mono norî, duré wawada'uri âna wasi'u'ihã na 're Ìwahâimana za'ra mono norî me zama, wa te dama 're Ì'manharî wê za'ra mono wa'rãmi, te za Wanhîb'apito hã te te wama 're wa'âbã za'ra. Âhã wasu'u na te za 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ Danhib'apito norî, aima romhuri'wa norî ma, wa tó tâma roti za'ra, romhuri hã te te aima 're 'madã'â pese za'ra wa'aba mono da, to sina. Taha wa, te za aima romhuri'wa norî ma 're Ì'manharî wê za'ra wa'aba mo. Tâma 're ropipa za'ra wa'aba mono ò di za. Misi Asib'apito wa'wa te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa hãiwa âma, aima romhuri'wa norî nhîb'apito zama. Aiwapasi te za te aima 're wa'âbã za'ra wa'wa, 're Ìromhuri wê za'ra wa'aba mono zéb zarina.

'Re Ìhâimana u'âsi mono hã wa'rui'wa zada, tiwaihu'u pese na te te 're Ìda'apawpto mono zé wasu'u

¹⁰ Wa za oto roti na aima 'rãsutu za'ra wa'wa. A norî wa'wa hã Wanhîb'apito siré si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Wanhîb'apito ma si Ìwaihu'upe hã sa'ètê na tâma 're hâimana mono wa, te za Ìwaihu'u pese zarina aihâimana nhiptete sina 're anomro aba mo. ¹¹ Dasi'wapé 'manharî'wa norî hã te za sisada 're si'uzza za'ra. Tane te za 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimipawptobzéb ré, 're anomro aba mo, Wa'uburé nhimiroti da, asiptete sina sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. ¹² Wa norî hã wasiré 're Ìwahâimana za'ra mono norî me, 're wasi'wapé za'ra mono ò di. Wa'uburé norî me si, wa za 're wasi'wapé za'ra, hãiwa nho're âma simiroti wasété na 're Ìhâimana za'ra mono norî me. Wa'uburé norî hã ti'ai âma dapo're'ò na 're Ìdanomro mono norî ma, simiroti pire di, Wanhîb'apito nhimiroti waihu'u'ò'wa 're danomro mono wa. ¹³ Taha wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimipawptobzéb ré, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã wa'uburé norî hã nimahã bâtã na asó 're sihutu aba mono wamhã, te za 're Ì'wapé za'ra wa'aba mo. Tawamhã 're Ì'wapé za'ra wa'aba mono na, âma 're ai'uté za'ra wa'aba mono wa, te za ta norî wi 're aiwairébé aba mo.

¹⁴Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da'usisizé ĩsa'êtê na, te za 're asĩ'usisi za'ra wa'aba mo. Da'usisizé ĩsa'êne hã tã sena 're ĩdahâimana za'ra mono zé, te wasu'u. Duré danho'utu'ubuzé ĩtete na te za 're asĩ'uzza za'ra wa'aba mo. Danho'utu'ubuzé ĩtede hã 're ĩdanomro wê mono zé, te wasu'u. ¹⁵Duré dapara'uzza ĩtete na te za 're asipara'uzza za'ra wa'aba mo. Dapara'uzza ĩtede hã ĩwasu'uwê na datoi u'âsi da te 're ĩdapo're pu'u za'ra mono zé, te wasu'u, rowê u'âsi Wamama siré 're ĩdanomro mono zéb da hã oto. ¹⁶Duré ĩbaihã 'manharĩ hã te za 're ĩ'wasari aba mo asĩ'wawi, da te 're aihâzup tã wa'aba mono da, po'o 'wa ro'o na. Wa'uburé nhimiroti, wa te 're wapari za'ra mono tã da, Wamama ĩwaihu'u pese na wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zé, te wasu'u, ĩbaihã 'manharĩ hã. ¹⁷Da'rãzaza ĩtete na te za 're asĩ'rãzaza za'ra wa'aba mo. Da'rãzaza ĩtede hã wanho'reptuzé, te wasu'u. Duré sib'ézé 'wa pa hã te za asiré 're ĩ'wasari u'âsi aba mo. Sib'ézé 'wa pa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u, ĩpê'êzani hã te te wama 're awaihu'u mono da, ĩsimiroti hã. ¹⁸Te aima ĩroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za uburé 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré ĩpê'êzani te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, te za Wamama ma 're aimreme zusi aba mo. Te za tiwi 're ĩrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Asimiza'rese sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tãma 're aimreme zusi aba mono da. Aiwĩ 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwê 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma, te za duré tiwi 're ĩrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, te te 're apawaptob u'âsi mono da, daro mono bã. ¹⁹Īma zama te za duré tiwi 're ĩrowaptêrê za'ra wa'aba mo, timreme te te ĩma 're awaihu'u u'âsi mono da, wê na te dama 're sadawa wasu'u mono da, ĩpahi ãna, Cristuhu wasu'uwê hã aré dama ĩwaihu'u'õ hã, da te 're waihu'u za'ra mono da oto. ²⁰Cristu hã te te datême ĩzatõrĩ wa, wa oto ĩsadawa wasu'u'wa 're mo, dazazéb 're, 're ĩza mono nherê. Taha wa, ĩpahi ãna te dama 're sadawa wasu'u mono da, te za tiwi 're ĩrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama wi.

Paru te te dama ĩroti 'rãsutu zéb ãma, te te ĩda'azawizé

²¹Títicu hã te za aima ĩwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, ĩhâimanazé hã. Ta hã wapawapto wê 'wa, Wanhĩb'apito ma romhuri'wa duré, wama ĩsawi pe hã. ²²Áme ĩwahâimana za'ra na te te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tã atême satõrĩ za'ra wa'wa, rowasu'u wê zarina, rowê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

²³'Re ĩhâimana u'âsi mono Wamama wi, duré Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu wi, wa za aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowê u'âsi ãma 're anomro aba mono da, duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina 're anomro aba mono da, ta norĩ hã waihu'u pese zahuré wa, asina 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono da. ²⁴Uburé Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu zawi pese 'wa norĩ ma, wa za te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, ta norĩ hã Wanhĩb'apito tã sena te te 're sawi pese za'ra mono wa, Wamama hã ĩwê na te te 're apawaptob u'âsi mono da.

Piripu norĩ

Piripu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã hã Paru hã ma tó 'Re ĩhãimana u'ási mono nhĩb'a'uwẽ norĩ ma sômri za'ra, Piripu na 'ri nho'ômo nhisi u. Paru norĩ hã Siraha me, ĩmorĩ'rata na Piripu u simasisi zahuré wamhã, ma tó ĩsazei'ô'wa norĩ hã siwi tiza, dazazéb 're. Tame sima'wara ré hã ma tó dazazéb 're, da'madã'ã'wa hã pawaptob zahuré, ĩmro zama, duré ĩ'ra norĩ zama, Zezusi hã te te saze za'ra da. Awẽ ma tó oto tãma waprozi zahuré ni, pusi da apã.

Ā ĩbaihã hã darob amoi ãma dazazéb 're oto sãmra ré, ma tó ãma rob'ui'éré, Piripu norĩ ma. Paru hã ma tó tãma waihu'u za'ra, ãne: Zezusihi zazei'wa norĩ hã te za tó te te 're robzépata za'ëté za'ra. ĩsazeté'wa norĩ ãma ma tó duré tihãtã'ã za'ra, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã ĩwazari 're hãimana za'ra mono wa. Ma tó duré tãma siwasu'u za'ra, te te 're ĩsawi pese za'ra mono na hã. Ma tó duré tãma roti za'ra, Cristuhu nhirã zarina si 're nomro mono da, ta hã sina 're ĩwata mono ô ne. 'Re ĩhãimana u'ási mono hã te te tãma 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tó duré tãma roti za'ra, Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dã'ã wa, ĩmama hã te te tãma ĩpisutuzéb zarina, te te sina tãma ĩ'uuwaimrami ne.

¹ Wa hã Paru, duré Timotiu, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa norĩ, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Piripu na 'ri nho'ômo nhisi ãma uburé 'Re ĩhãimana u'ási mono nhĩb'a'uwẽ 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Uburé Cristu Zezusihi ãma si 're anomro aba mono norĩ ma, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma zama, duré dapawapto'wa na 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma zama.

² Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ási za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ási za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'ási, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, Piripu norĩ ãma 're ĩmreme mono zé wasu'u

³ Ai'ãma 're ĩpo're pu'u za'ra wa'aba mono sidãpãsi, wa 'Re ĩhãimana u'ási mono ãma 're ĩwata u'ási, ĩnhĩb'apito ãma. ⁴ Duré 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, ai'ãma 're ĩmreme za'ra wa'aba mono sidãpãsi, wa ãma aima 're ĩtoi u'ási za'ra wa'wa, aihãiba mono bã wa'aba. ⁵ Cristuhu wasu'uwẽ hã 're ĩwapari na'rata za'ra wa'aba mono zém hawim haré, te oto ĩsiré ãma 're ĩromhuri u'ási za'ra wa'aba mo, wa te dama ãma 're ĩropéi mono zém na hã. Taha wa, wa ĩto sina ai'ãma 're ĩmreme u'ási za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma hã. ⁶ Ta hã te te asõ'reptu za'ra wa'aba zém na, ĩwẽ na te te ai'ãma ĩsãna'rata za'ra wa'aba zéb zarina, te za te te 're aipawaptob u'ási za'ra wa'wa ône u'ã, ti'ai u apã we ĩmorizéb u, Cristu Zezusi hã. Taha ô ré, te te aiwi sazãri waihu'u za'ra wa'aba ô di za, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã. ĩwẽ si te za tó te te aima 're 'manharĩ u'ási za'ra wa'wa, ãma 're anomro wẽ u'ási aba mono da. ãne wa tó ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, tó sena na. ⁷ ĩ'uwaibaba wa tó ãne na hã ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa. E marĩ wa. ĩpẽ'ẽ 're, ĩma asawi za'ra wa'aba zé hã ĩma 're hãimana u'ási mono wa. Romhuri ĩwẽ uptabi hã, 'Re ĩhãimana u'ási mono, tinhimizawĩ pese zéb zarina te te ĩma ĩpisutuzém na, ma tó ĩsiré tãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, tó. Āhãna dazazéb 're, 're ĩhãimana mono ré, ma tó a norĩ wa'aba zama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo ĩsiré. Duré dazazéb 're, 're ĩhãimana mono ô ré hã ma tó duré ĩsiré dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha wasu'uwẽ hã senai ô newa da te ĩma 're ĩnharĩ za'ra mono ma, te dama 're anharĩ mono ré hã, ma tó ĩsiré 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, duré sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, te dama 're wasu'u mono ré hã, damreme wa'rãmi. ⁸ 'Re ĩhãimana u'ási mono ma si, tãma ĩwaihu'u pese di, sena na ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba na hã, duré ai'ãma 're ĩpẽ'ézé uptabi za'ra wa'aba mono na zama. Cristu Zezusihi ma, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba ne, wa tó duré wa hã te 're asawi pese za'ra wa'wa duré.

⁹ 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, wa duré ai'ãma 're ĩmreme u'ási za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob u'ási za'ra wa'aba mono da, 're ĩdazawi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're sa'ëté u'ási za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ĩhãimana u'ási mono nhimirowaihu hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ hã ĩwẽ na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ási za'ra wa'wa, duré ĩwasété na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, asiwi 're wẽ'ô za'ra wa'aba mono da. ¹⁰ Tawapsi te za ĩwẽ si asima 're ĩpisutu u'ási za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da hã. ãne wapsi, 'rãwi aiwasété na 're asi'marõpãri za'ra wa'aba mono ô di za, nimahã na Cristu apã we ĩmorizéb u hã. Āhã zarina si, te za aiwasété wi, aihãimana nhiptete sina 're anomro u'ási aba mo. ¹¹ Taha wa, te za ĩwẽ si 're ĩ'manharĩ u'ási za'ra wa'aba mo, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si. ãne

na āma 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono zém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono āma si te za 're dawata za'ra. Tane da, wa ai'āma 're ĩmreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā.

Paru hā Cristuhu ma si, 're ĩsisōmri mono zé wasu'u

¹²⁻¹³ ĩsisānawā norī, e āme ropipa hā ĩma ihāimanazéb zarina, ma tō Cristuhu wasu'uwē na te te datēme ĩropézé hā mazazā. Mare di. Āne ĩma romhāimana nherē, ma tō da'ahā na da te 're saze za'ra, Wanhib'apito wasu'uwē hā. Āne na ĩāma waihu'u za'ra wa'aba da, wa tō ĩsima aiwē za'ra wa'wa. Dazazéb 're ihāimanazém na, ma tō da'wapé'wa norī hā danhib'apito nhorōwa 'madá'ā'wa norī hā siwi ĩwaihu'u uburé, Cristuhu ma romhuri'wa 're ihāimana mono 'ru te, da te dasiwi ĩnherézém na hā. Da'ahā na ma tō duré āne na ĩwaihu'u za'ra ni, āhā 'remhā. Dazazéb 're, da te dasiwi ĩnheré ō 'wa'āhā, ta norī hā Cristuhu wasu'uwē hā te te wapari za'ra ō di aré. ¹⁴ Duré dazazéb 're ihāimana wa, te oto wasisānawā norī hā ahā na te te sina 're umnhasi u'āsi za'ra Wanhib'apito hā, taha si te te 're ĩpawaptob u'āsi mono wa. Taha wa, pahi āna te oto 'Re ihāimana u'āsi mono wasu'u hā te te dama 're wasu'u za'ra, te te sina 're danhimimnhasi za'ra mono nherē, ta norī hā. ¹⁵ Ni'wam norī hā ĩsiniwī da'ahā na 're dahāimana za'ra mono da si, te Cristuhu wasu'uwē hā te te dama 're wasu'u za'ra, ĩnhimiromhuri wē zarina, da'ahā na da te 're saze za'ra mono 'ru te, te te āma 're ĩruiwapari za'ra mono wa, ta norī hā. Ni'wam norī si te ĩ'uwaibaba te te dama āma 're rowasu'u za'ra, te te āma 're ĩpawaptob za'ra mono da, sena na ta norī si te te sima 're wē uptabi za'ra mono wa. ¹⁶ Ta norī ma, tāma ĩzawi wa'ra zarina, te Cristu hā te te dama 're wasu'u za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono hā romhuri te te ĩma ĩsōmri na te te āma ĩwaihu'u za'ra wa, Cristuhu wasu'uwē hā senai ō newa da te ĩma 're ĩnharī za'ra mono norī ma, tō sena na te dama 're ĩnharī mono na hā, damreme wa'rāmimhā. ¹⁷ Tane nherē, ĩnhimiromhuri na te te 're ĩruiwapari za'ra mono norī hā simirosa'rata wē na te te dama 're wasu'u za'ra mono ō di, Cristu hā. Sima si te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb zarina si, te ta norī hā te te dama āma 're rowasu'u za'ra, taré da'ahā na ĩsimirowasu'u wē niwī 're dahāimana za'ra mono da. Ma tō duré te te 're rosa'rata za'ra, āne hawi te āma 're robzépata za'ētē mono da, dazazéb 're, 're ihāimana mono ré.

¹⁸⁻¹⁹ Tane nherē, wē di tō, ĩma hā. Ni'wam norī hā simirosa'rata wē na Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhā, duré ni'wam norī hā sima si te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb zarina, Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono nherē, wē di tō ĩma hā. E marī wa. Cristuhu si te te dama 're wasu'u za'ra mono wa, ta norī hā. Taha si tō ĩpire uptabi hā te tō wama 're hāimana. Taha wa, āma ĩto ti, wa hā. ĩ'āma 're airmere zusi aba mono zéb zarina, duré Zezu Cristuhu pé'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, wa za rowé na watobro, āne na ĩma ĩromhāimana wasété zém hawi. Āne hā ĩma waihu'u pese wa, wa rowē u'āsi 're ihāimana tō. ²⁰ Taha wa, wa tō wa hā ĩpē'ē 're, 're ĩsi'madá'ā pese, niwamhā ĩnhimiromhuri na 'Re ihāimana u'āsi mono ma, te āma 're ĩ'uwaimrami mono zém na ĩzō 're robaba tō mono da, ōne u'āsi ĩpahi āna te tāma 're romhuri u'āsi mono da, āhāna zama. Āne wa, wa 'rāwi te ĩsima 're 'ruiwapari u'āsi. Āne na tō sena āma 're ihāimana mono zém na da te 're ĩwaihu'u za'ra mono wamhā, te za Cristuhu āma si 're dawata za'ra, ĩhāiba ré ré, āma 're ihāimana mono na hā, duré áté ĩdā'ā da nherē, āma 're ihāimana u'āsi mono na zama. ²¹ E marī da, wa za 're ihāimana tawamhā, ĩhāiba ré ré hā. Cristuhu ma 're ĩsisōmri u'āsi mono da si, 're ihāimana mono zé hā. Duré ĩdā'ā da wamhā, ĩma wē uptabi di duré. ĩhāiba ré 're ihāimana mono ré, ĩma 're ĩrowé mono zém nhipai u, ĩma wē uptabi di za, ĩdā'ā wamhā. Āne hā wa tō te ĩsina 're waihu'u u'āsi. ²² E ma hā wa za tawamhā ĩsima wē. E da te dasiwi ĩwīrī su'u da si. E ĩhāiba ré ré 're ihāimana mono da si a'ā. Wa hā 'rāwi te ĩsima pisutu waihu'u ō di, ĩsi'uihā na hā. Tane nherē, aré ĩma wē di tō, ĩhāiba ré ré a'ā 're ihāimana siroptu mono da hā. E marī wa. Āne wamhā, romhuri ĩwē hā wa aré te tāma 're ab'manharī u'āsi a'ā, Cristuhu ma, te tāma 're ĩda'awaihui mono zém na hā. ²³ ĩnhimirosa'rada hā maparane te 're si'wapé zahuré, ĩpē'ē 'remhā. Tī'ai āma 're ĩmorizé hā te rēme da, wa ĩsima wē tō, Cristuhu siré 're ihāimana mono da oto, hāiwa āma. Āne wamhā, ĩma 're rowé uptabi mono di aré, tī'ai āma 're ihāimana mono zém nhipai u hā. ²⁴ Tane nherē, ai'udāna za'ra wa'aba, a'ā tī'ai āma 're ihāimana mono da hā, ĩma wē uptabi di aré, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da hā a'ā. ²⁵ Āne na hā wa tō, tō sena na ĩsina waihu'u. Taha wa, 'rāwi wa tō duré ĩsina waihu'u, za a'ā asiré 're ihāimana za'ra wa'aba mono na hā, ĩnhimipawaptobzéb zarina 'Re ihāimana u'āsi mono hā asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na asima āma 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da, duré ato sina āma 're anomro aba mono da hā. ²⁶ Āne wamhā, nimahā na apā āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba wamhā, te za Cristu Zezusihi āma aiwata za'ra wa'wa, ĩzabu za'ra wa'aba zém na.

²⁷ Niha za ĩma romhāimana nherē, te za Cristuhu wasu'uwē zarina si 're anomro wē wa'aba mo, taha si aima pire za'ra wa'aba wa, āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono zéb

da hã. Ǻne 're aihãimana za'ra wa'aba mono ré, Ǻma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, wa za ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina asitob'ru norĩ da, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zẽm na hã, asimirosa'rata misi na, taha zarina 'Re ĩhãimana u'asi mono, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ hã da te 're ĩsaze za'ra mono zẽb zarina. Durẽ átẽ Ǻma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba õ nherẽ, wa za tũ õhõ na si ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina Ǻma 're aihãimana za'ra wa'aba mono na hã. ²⁸ Asitob'ru norĩ ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono da hã, mare di, Cristuhu zazei'wa norĩ ruiwaparĩ'wa norĩ ma hã. Ǻne hã aipahi Ǻna sada 're aihãimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za ta norĩ hã 'rãwi 're siwaihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'asi mono za te te ĩ'uprosizẽm na hã, durẽ a norĩ wa'aba si za te te ĩ'asõ'reptu za'ra wa'aba zẽm na hã. ²⁹ Tinhoprubzẽb zarina ma tũ aima pisutu za'ra wa'wa, Cristuhu si asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, Danhõ'reptui'wa na. Ma tũ durẽ aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, da'ãma 're ĩrobzẽpata za'ra wa'aba mono zẽm hawi, Cristuhu si da te 're saze za'ra mono da. ³⁰ Tame ai'rata ĩnhamra za'ra wa'aba ré, ma tũ asiwi ĩmadã'ã za'ra wa'wa, rowasédẽ hã da te ĩmanharĩ na ĩma, te robzẽpata da. Taha na, zahadu te ĩrobzẽpata u'asi na ma tũ Ǻhãna hã ĩwasu'u hã ĩwaparĩ za'ra wa'wa. Tane te za durẽ a norĩ wa'wa hã 're ĩrobzẽpata za'ra wa'aba mo ĩsine, rowasédẽ hã da te aima 're ĩmanharĩ za'ra wa'aba mono zẽm na hã za.

2

Cristu hã ti'ai u wei morĩ wa, dame ĩsi'a'uwẽzẽ wasu'u

¹ Cristuhu Ǻma 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, te oto asiptete sina Ǻma 're anomro aba mono, tiwi 're aipazari za'ra wa'aba mono Ǻna. Cristu hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'rãwi asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zẽb zarina, te durẽ aima 're rowẽ wairébẽ u'asi 'wa, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono Ǻna. 'Re ĩhãimana u'asi mono pẽ'ẽzani sirẽ te durẽ asirẽ 're aihãimana za'ra wa'aba mo, simisutu. Da te 're robzẽpata za'ra mono wamhã, ma tũ durẽ da'ãma 're aipẽ'ẽzẽ za'ra wa'aba mo, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da. ² Taha wa, ma'apẽ durẽ asiwi Ǻma sisiwi wa'aba, ĩma 're ĩrowẽ pusi u'asi mono zẽb da hã, ai'ãma za'ra wa'aba. Aiwapsi te za 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Aiwapsi te za durẽ 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Simisutu rosa'rata wẽ na, te za misi harẽ rosa'rada hã 're ĩmanharĩ u'asi za'ra wa'aba mo, uburẽ marĩ na Ǻma 're asisaze za'ra wa'aba mono da. Ǻ norĩ na te za asiwi Ǻma ĩsisiwi za'ra wa'wa. Tawapsi, ĩma 're rowẽ uptabi mono di za durẽ, ai'ãma za'ra wa'aba hã. ³ Rãwi asima si 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono zẽb zarina, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Durẽ aipire na dama 're aihãimana za'ra wa'aba mono newa, tarẽ asina 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Durẽ dama aipire na 're asi'madã'ã ze za'ra wa'aba mono õ di za. Taha wa'rãmi te za ĩwẽ na si 're ĩdahãimana wazẽb za'ra wa'aba mo, aima dapire na da'ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mono zẽb zarina. ⁴ Asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zẽb uwaibaba si, asima si 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhipai u, te za durẽ asirẽ norĩ Ǻma zama 're aipo're pu'u u'asi za'ra wa'aba mo, te te sima 're ĩwẽ za'ra mono zẽb zarina, 're pawaptob za'ra wa'aba mono da.

⁵ Cristu Zezusi hã sima si 're hãimana mono õ di. Taha wa, ĩsimirosa'rata ne, te za durẽ a norĩ wa'wa hã 're ĩrosa'rata wẽ za'ra wa'aba mo.

⁶ Ta hã 'Re ĩhãimana u'asi mono ne, aiwa uptabi 're hãimana u'asi mono nherẽ, ti'ai u wei morĩ wamhã, 'Re ĩhãimana u'asi mono ne waihu'u pese na 're hãimana u'asi mono da hã, sisawi õ di. Sisawi Ǻna, ma tũ wei mo tũ, ti'ai u hã.

⁷ Si'uihã na te te sima ĩwẽzẽb zarina, ma tũ tirẽ a'ã, 'Re ĩhãimana u'asi mono ne, pire uptabi na 're ĩhãimana mono zẽ hã. Ti'ai u wei morĩ wamhã, dazapari dama romhuri'wa ne, ma tũ dama 're hãimana. Taha wa, ma tũ si'a'uwẽ, dasine 're hãimana mono da, a'ã.

⁸ A'uwẽ hãiba na dasine 're hãimana mono wamhã, ma tũ sima pisutu, dazapari dama wapu na 're hãimana mono da a'ã. 'Re ĩhãimana u'asi mono hã ma tũ durẽ te te 're waparĩ pese, tidã'ázẽb u. Marĩ 'manharĩ wasetẽ 'wa norĩ pãrĩzẽm na wedepo'o nhonhi'rãmi na dã'ã da nherẽ, ma tũ Timama hã te te 're waparĩ pese, sisawi Ǻna.

⁹ Taha wa, 'Re ĩhãimana u'asi mono hã ma tũ tãma pisutu, dã'ã nherẽ, apã hãiwa'utu wa, danhipai u pire uptabi na 're hãimana mono da oto, wẽ uptabi na. Ma tũ durẽ ĩsisi hã tãma pisutu, dama sisi pire uptabi na 're hãimana mono da, uburẽ danhisi nhipai u.

¹⁰⁻¹¹ Taha wa, niwapsi te za aihĩni pese dahĩ'rãtitũ tãma ana ni, Zezusi hã, dama ĩsisi pire uptabi ma. Ǻne da, ma tũ 'Re ĩhãimana u'asi mono hã tãma pisutu, pire uptabi na 're hãimana mono da. Hãiwa Ǻma uburẽ pese hãiba ré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã, durẽ ti'ai Ǻma uburẽ pese hãiba ré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ zama, te za dahĩ'rãtitũ tãma ana ni, dama pire wa, adã 're ĩhãimana za'ra mono zẽb Ǻma uburẽ pese 're ĩhãimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã tame te za uburẽ pese dasisõ'a dasiwi sisi za'ra ni oto, Ǻne: "Õ hã Zezu

Cristu, uburé Danhib'apito.” Āne na Zezu Cristuhu āma dawata za'ra wamhā, taha u'ābā, te za duré 'Re Ihāimana u'āsi mono āma tawata za'ra ni, Wamana āma hā.

Cristuhu zazei'wa nori hā te te dama 're irowa'a za'ra mono zé wasu'u

¹² Īsisānawā nori, Īma asawi pese za'ra wa'aba nori hā, ma'āpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hā tame ai'rata ĩhāimana za'ra wa'aba ré, ma tō ĩnhimiroti hā ĩwapari pese za'ra wa'wa. Tane nherē, āhāna oto ai'rata ĩhāimana za'ra wa'aba ō nherē, te duré ĩnhimiroti hā ĩwapari pese za'ra wa'wa, āma atēme ĩwisi za'ra wa'aba ō nherē. Aihāimana prédup sina, te za 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te asō'reptu za'ra wa'aba zéb zarina, 're anomro wē wa'aba mono zém na tāma āma asina 're uwaimrami u'āsi za'ra wa'aba mono da. ¹³ E marī wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā aip'é 're, te te ai'āma 're romhuri u'āsi za'ra wa'aba mono wa, ĩsimipawaptobzém na marī na āma 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina ĩ'uwaibaba si marī hā tāma 're 'manharī wē za'ra wa'aba mono da, te te sima 're ĩ'aiwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹⁴ Marī na 're nharī wasété za'ra wa'aba mono āna, te za uburé marī hā 're ĩ'manharī wē u'āsi za'ra wa'aba mo. Duré 're asisada'ābā za'ra wa'aba mono āna, te za marī ĩwē si uburé 're ĩ'manharī u'āsi za'ra wa'aba mo. ¹⁵ Āne na te za tō 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo, aiwasédé hā sena na da te ai'āma 're sa'ra wa'aba mono tō da, duré marī 're 'manharī wasété za'ra wa'aba mono ō wa, aiwē na 're anomro aba mono da. A nori wa'wa hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, 're ĩ'anomro wē wa'aba mono nori hā, wasété uptabi na 're ĩhāimana za'ra mono nori wazari, duré tiwasété na 're ĩsiwamnarī pese za'ra mono nori wazari, 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, te za dama 're irowa'a za'ra wa'aba mo, 're anomro wē wa'aba mono zém na, wasi hā hāiwa na te te dama 're irowa'a za'ra mono ne. ¹⁶ Taha wa, rowasu'u ĩwē uptabi hā te za dama 're ĩsōmri za'ra wa'aba mo, āma 're ĩdanomro wē u'āsi mono zéb da hā. Āne hā dama 're 'manharī wē u'āsi za'ra wa'aba mono wamhā, wa za aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za we apā ĩmorizéb āma hā. E marī wa, wa za aima 're ĩto za'ra wa'wa tamemhā. Tī'ab ré, ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, taré te ai'āma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mono ō zém na hā, ĩsiwaihu'u wa za wa hā, wa za tame aima 're ĩto za'ra wa'wa, Cristu za apā we ĩmorizéb āma hā.

¹⁷ Sasedoti nori hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa nori hā danhimizama na tāma danhoprubzé te te tāma 're ĩzata za'ra mono ne, ma tō a nori wa'wa hā tāma 're asisōmri u'āsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono āna, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Duré sasedoti nori hā uwa 'ru 'rāi wa'u ĩsé hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma danhoprubzé, danhimizama te te tāma 're ĩzata za'ra mono nhiswiwi, te te 're ĩsa'wari za'ra mono ne, ātē ĩwapru hā wa za sa'wa, sena na za da te dasiwi ĩwīri wamhā, ĩdā'āzém na 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, ĩsina ĩnhoprubzéb da. Āne na za ĩma romhāimana nherē, ĩma rowē uptabi di za. Duré aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di za, āne na ĩma romhāimana nherē. ¹⁸ Taha wa, te za duré a nori wa'aba zama ĩzabādā āma ato za'ra wa'wa ĩsiré.

Timotiuhu wasu'u, Epaprodituhu wasu'u me

¹⁹ Aiwasu'u wē za'ra wa'wa hā za te wapari wa, ĩma rowē hā, ĩwasu'u hā za wapari za'ra wa'aba wa, za aima ĩrowē za'ra wa'aba ne. Taha wa, wa tō ĩsima wē, Timotiu hā te āma atēme satōri su'u za'ra wa'aba da. Wanhib'apito Zezusi hā āne hā sena na te te ĩma pisutu wamhā, wa za tō āma atēme satōri za'ra wa'wa, aima ĩwasu'u za'ra wa'aba 'wa da hā, duré apā we ĩtēme wisi wa, te te ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba da hā. ²⁰ Āmemhā ni'wa hā ĩma hāimana ō di, ĩsine te te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono 'wa hā. Tō ōhō si, te ĩsine te te 're asawi pese za'ra wa'wa. Taha si te tō sena ai'āma 're hātā'ā u'āsi za'ra wa'wa Timotiu hā, rowē na si āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. ²¹ Tanei ō di, ni'wam nori hā. 'Rāwi te sima si marī zō 're sōpré, te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb uwaibaba si. Zezu Cristu te te tāma 're ĩ'awē mono zéb zō, sima 're sōpré mono ō di, ta nori hā. ²² Tane nherē, Timotiu hā 're ĩmorī wē na ma tō ĩwaihu'u za'ra wa'wa, da te 're pibui wasété mono nherē, 're ĩsipizari mono ō na hā. Ta hā ma tō ĩsiré te te 're romhuri u'āsi, Cristuhu wasu'uwē na hā. Ni'wa hā timama siré si te te 're ĩromhuri u'āsi mono ne, ma tō ĩsiré te te 're romhuri u'āsi, ta hā. ²³ Taha wa, wa tō ĩsima wē tō, āme niha za ĩma ĩromhāimanazém na, te ĩsina waihu'u wamhā, Timotiuhu si te āma atēme satōri za'ra wa'aba da, romhutu na, taha si te te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba da. ²⁴ Wanhib'apito si wa tō ĩsina umnhasi, te te ĩma pisutu da, ĩzama āma atēme ĩmorī za'ra wa'aba da, romhutu na.

²⁵ Wasisānawā Epaproditu hā ma tō we ĩtēme ĩsatōri za'ra wa'wa, te te ĩma asadawa wasu'u za'ra wa'aba da, duré nasi ĩ'āma siwāri da, te robzépata wa, marī zō nasi ĩwi ĩrowaptā'ā na hā. Cristuhu wasu'uwē na ĩsiré romhuri'wa ta hā, duré wanhitob'ru nori, wasiré wa te 're ĩ'awapēi mono. Wē uptabi di, ta hā. Tane nherē, wa tō waihu'u, Timotiuhu

wana, te āma atēme satōrī za'ra wa'aba da apā. ²⁶ Ta hā te te duré apā asabu ze za'ra wa'aba di, uburé ai'āma pē'ēzé za'ra wa'aba wa. Duré ai'āma hātā'ā za'ētē za'ra wa'aba di, āme ihāzé na īsiwasu'uzé hā wapari za'ra wa'aba wa. Taha wa, wa za tō āma atēme satōrī su'u za'ra wa'wa, Timotiuhu wana. ²⁷ Tō sena ma tō aré dārā tō, hāzé wa. Tane nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō āma aiwamri, dā'ā tō da. Taha āma si ō di, īsiwamrizé hā. Te te pese wamhā, ī'āma zama ma tō duré aiwamri, īwi robzei'ō nherē, robzei'ō uptabi tō da īwi, īsipai u. ²⁸ Taha wa, wa īsima wē upta oto, te āma atēme satōrī su'u za'ra wa'aba da apā, atōmo na sabu za'ra wa'aba wa, aima rowē uptabi za'ra wa'aba hā. Duré wa hā ai'āma ihātā'ā za'ra wa'aba zéb zarina, īwi īrobzei'ōzé hā īma si'utōrī hā, asabādā za'ra wa'aba. ²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma'āpē āma atēme wisi aba wamhā, asiwi sawi wē za'ra wa'aba za Epaproditu hā, ato sina za'ra wa'aba, wasiré Wanhīb'apito zazei'wa oto 're wahāimana za'ra mono na dā'āsina, duré wasi'āma 're wasisānawā za'ra mono wa. Te za duré asiwi ihāimana wazéb za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā īsine 're ihāimana wē za'ra mono norī zama, te za duré asiwi ihāimana wazéb za'ra wa'wa. E marī zarina, te za asiwi ihāimana wazéb za'ra wa'wa, Epaproditu hā. Ta hā tāma romnhimimnhasi nherē, ma tō sisawi āna romhuri pese, Cristuhu ma. Taha na, te aré dārā. A norī wa'wa hā romhā na asimroi wa'aba wa, asiwi ipawapto waihu'u aba ō wa, ma tō ohō si ipawapto pese, ai'upana za'ra wa'aba. Āne wa, te za ato sina apā asiwi ī'āri wē wa'wa, atēme wisi za'ra wa'aba wē te.

3

Dasihawim na dasisō'reptuzé da te dasina 're ī'uwaimrami waihu'u za'ra mono ō zé wasu'u

¹ Īsisānawā norī, ma'āpē asima 're atoi u'āsi za'ra wa'aba mono za, Wanhīb'apito āma oto 're anomro aba mono wē te. Te aima īrob'ui'éré 'rata za'ra wa'aba zém na, te āma aima īsisiwi za'ra wa'aba zém na hā, te īsiwi āma ro'wa'rē ō di za. Mare di. Ai'udāna za'ra wa'aba, wa za tō inhimi'ui'éré na aima āma sahu za'ra wa'wa, te āma aima īrob'ui'éré 'rata za'ra wa'aba zém na hā, tō sena Cristuhu wasu'uwē hā 're īsaze za'ra wa'aba mono zém na, asina 're asiptete u'āsi za'ra wa'aba mono da. ² Taha wa, te za a norī wa'wa hā 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, wapsā dazada 're īsiwamrarī za'ra mono ne, rosa'rata wasété na dazada 're ihāimana za'ra mono norī wi. Marī īwasété si te ta norī hā te te 're 'manharī za'ra. Āne te ta norī hā te te dama 're rowasu'u za'ra: "Aibā norī hā Cristu te te 're saze za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhā, te za da te 're sihāiwata nhihāri za'ra, taha zarina 'Re ihāimana u'āsi mono hā āma 're sib'a'uwē za'ra mono da." Āne te ta norī hā te te dama 're roti za'ra, senai'ō na. Tane nherē, te ta norī hā dahāiba hā taré te te dawi 're wamrarī za'ra, taha zarina 'Re ihāimana u'āsi mono hā āma 're sib'a'uwē za'ra mono da newa. ³ Ta norī hā sena na 're hāimana za'ra mono ō di, 'Re ihāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē na hā. Wa norī si, wa 'Re ihāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē uptabi hā 're wahāimana za'ra, īpē'ēzani nhimipawaptobzém na āma 're wawata za'ra mono wa. Taha wa, marī hā wasi'uihā na wa te 're ī'manharī za'ra mono zém na 'rāwi 're wasi'umnhasi za'ra mono ō di, wasihawim na wanho'reptuzé hā wa te wasina āma 're ī'uwaimrami za'ra mono da hā. Cristu Zezusi, iwē te te wama ī'manharī za'ra zém na si, wa tō wa te wasima āma 're rowé za'ētē uptabi za'ra, taha zarina si te te oto 're wa'anho'reptui mono wa, 'Re ihāimana u'āsi mono hā. ⁴ Ni'wam norī hā te tō 'rāwi 're si'madā'ā ze za'ra, marī hā si'uihā na te te 're ī'manharī za'ra mono zém na hā, taha zarina, 'Re ihāimana u'āsi mono hā āma 're sib'a'uwē za'ra mono da newa. Marī hā wasihawi wasi'uihā na wa te 're ī'manharī za'ra mono zém na, 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te 're wa'anho'reptui mono 'wa'āhā, tō ībare wa aré wa hā danhipai u 're īsi'umnhasi, marī hā īsihawi te 're ī'ab'manharī mono zém na hā, taha zarina, īsi'uihā na īsisō'reptuzé hā te īsina āma uwaimrami da. ⁵ E marī wa. Īwaptā'azém hawi bādā hā 8 na ī'āma ne parimhā, ma tō inhihāiwata nhizāri ni, zudezu norī 're ihāimana za'ra mono zéb zarina. Wa hā Izarazéhé nhihudu 're ihāimana mono. Duré ī'ra Bēzamihi nhihudu 're ihāimana mono. Wa hā duré ebreusi uptabi. E marī wa. Īhi'rata norī hā uburé ebreusi uptabi 're hāimana za'ra mono wa, da te 're wa'ra za'ra mono āna. Duré parisezu na dame 're ihāimana mono wa, wa tō 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā te 're 'madā'ā pese, Mozési te te āma īrob'ui'éré hā, īsimiroti na hā. ⁶ Wasiré zudezu norī hāimanazém na, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, 're ihāimana mono da, wa tō 're īsiwasutu u'āsi aré. Taha wa, Zezusihi zazei'wa norī ma, wa tō te tāma 're rob'manharī wasété za'ra, Zezusi hā 're ihāimana u'āsi mono 'ra ō newa, ta norī hā te 're ī'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono da. Uburé 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti 'rada hā wa tō duré te 're 'madā'ā pese tō, taha zarina 'Re ihāimana u'āsi mono te te īwēsāmri da newa. Taha wa, nima hā īsimiroti te āma ī'upa na da te dasiwi īwaihu'u ō di.

⁷ Āne na 're ihāimana 'rata mono zém na aima īsi'rāzarōtō za'ra wa'aba zé hā īma wē di aré, taha si īma pire wa, taha zarina 'Re ihāimana u'āsi mono te te īwēsāmri da newa. Tane

nherē, Cristuhu ma oto 're ihāimana mono wamhā, tarēre oto īma hā, 're ihāimana 'rata mono zé hā. ⁸ 'Re ihāimana u'āsi mono te te iwēsāmri da, uburé marī hā īsihawim na te 're ī'ab'manharī mono zé hā taré uptabi oto īma hā. Misi te ipire uptabi hā īma 're hāimana oto. Īnhib'apito, Cristu Zezusi hā 'rāwi te iwaihu'u pese da si, te īma 're hāimana oto, taha si. Marī zō 're īnhimipari mono ō di oto, ta hā īma tarēre wa. Roprum ne, te ta hā īma 're hāimana oto, 're ihāimana 'rata mono zé hā. Taha wa, Cristuhu niwī ihāiba na te īsapri wē da si, wa 're īsi'madā'ā wē u'āsi. ⁹ Misi haré Cristuhu āma si oto 're ihāimana mono da, wa tō ihāimanazéb 'rada hā 'rāwi īsiwi wē'ō pese. 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma īrob'ui'éré hā, īsi'uihā na te 're ī'madā'ā pese mono na 'Re ihāimana u'āsi mono te te iwēsāmri da, īsina 're īnhimipari mono ō di oto. Cristu hā te īsina 're īumnhasi mono zéb zarina si, 'Re ihāimana u'āsi mono te te iwēsāmrizéb ré si, wa oto 're ihāimana, taha si te te īpisutu wa oto. ¹⁰⁻¹¹ Cristu hā 'rāwi te iwaihu'u pese da si, wa tō īsima wē, wa hā. Ta hā dā'ā nherē, apā hāiwa'utu wa, te oto siptete sina 're hāimana u'āsi. Tane duré, wa hā 're ihāimana 'rata mono zé hā oto īma si'utōri wa, duré taha wa'rāmi ihāimanazép tém na si oto 're ihāimana mono wa, wa īsima wē, īnhiptete sina taha āma si oto 're ihāimana mono da, īsipawaptobzé iwē ré si. Āne hā wa tō duré īsima wē, Cristu hā ti'ab ré te te 're īrobzépata mono ne, te 're īrobzépata mono da si, īsine. Cristu hā dazada idā'ā ne, 're ihāimana 'rata mono zé hā īma īsi'utōri da si, wa tō īsima wē, 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te sima iwē wamhā, te te īma pisutu da, īsiré 're ihāimana u'āsi mono zéb da hā.

Dawara na romnhimir'ézé wasu'u

¹² Wa hā uburé marī hā 'Re ihāimana u'āsi mono te te īma ipisutuzéb zarina, 're ihāimana mono zém na te īsina 're ī'uwaimrami mono na, 're īsi'madā'ā mono ō di. Mare di. Zahadu te īsina uwe ō di, wa hā. Tane nherē, wa tō taha zō 're īsiwasutu u'āsi, iwē uptabi hā nimahā na te īsina sō'ōtō da. Āhā da, ma tō Cristu Zezusi hā ī'āma tinhib'a'uwē. ¹³ īsīsānawā norī, wa hā 'rāwi 're īsi'madā'ā mono ō di tō, 'Re ihāimana u'āsi mono te te īma ipisutuzéb zarina, 're ihāimana mono zém na te īsina ī'uwaimrami na hā. Dawara na 're dasirēme za'ra mono da, 're dasipibu za'ra mono wamhā, dasibabarāi u apā da te 're rob'madā'ā za'ra mono ō di. Dasisōwap si te da te 're rob'madā'ā za'ra, ōne haré. Tane duré, wa hā marī te 're ī'ab'manharī mono zém na 're īsipo're pu'u zahu mono ō di. Mare di. E marī wa. Ōne haré marī iwē hā īnhowa 're ihāimana mono zō si, wa tō te 're rob'ruiwari u'āsi. ¹⁴ Marī iwē hā da te dasina 're sō'ōtō za'ra mono da, taha zō 're dasirēme za'ra mono wamhā, awa'awi u'āsi 're idasisa'rei mono ne, wa marī iwē uptabi zō 're īsiwasutu u'āsi, Cristu Zezusi hā dā'āzém na 'Re ihāimana u'āsi mono, 're ihāimana mono zép té, za te te īma īsōmri zō si.

¹⁵ Wa norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani te te wama 're ī'awaihu'u mono zém na si, waprédup sina āma 're iwahāimana za'ra mono norī hā, āne zō wa za tō wa te āma 're rosa'rata u'āsi za'ra. Wa za tō āhā zō si wasima wa te 're rob'ruiwari u'āsi za'ra. Tane nherē, ni'wam norī hā asiré 're ihāimana za'ra wa'aba mono hā rosa'rada aimawi na ī'upana te te 're rosa'rata za'ra mono wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono hā te za te te tāma 're waihu'u za'ra, tō ōhō na si wasiré te te āma 're rosa'rata za'ra mono da oto. ¹⁶ 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani te te wama 're ī'awaihu'u mono zém na si, wa za tō āma 're wahāimana za'ra, tō ōhō na si.

¹⁷ īsīsānawā norī, ma'āpē 're īmorī wē ne, īsine 're anomro wē wa'aba mono za. Ni'wam norī ma, tāma āma 're iwasisanho za'ra mono zéb zarina, wasine 're ihāimana wē za'ra mono norī ne, te za a norī wa'aba zama āma 're aihāimana wē za'ra wa'aba mo. ¹⁸ Ni'wam norī hā ahā na Cristuhu zazei'wa 're hāimana za'ra mono newa, te tihāimana wasété zarina, Cristu hā wedepo'o nnonhi'rāmi na dazada idā'āzé wasu'u da, 're hāimana za'ra. Ā norī wasu'u na hā ahā na wa tō te āma aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, āhāna wa duré aima āma sahu za'ra wa'wa, iwawa sina te āma aima rowasu'u za'ra wa'aba nherē, rob'ui'ére na hā. ¹⁹ Ta norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono nhiti, dap'ē 're dadā'ā u'āsi ne 're idahāimana za'ra mono zéb u, te za 're nomro, ropipa u. E marī wa. Ta norī hā te te sima 're iwē za'ra mono zéb uwaibaba si, te marī hā tihāiba ma te te 're ruiwari za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono upana. E ta norī hā tihāimana wasété na 'rāwi 're siwē'ō za'ra mono ā bā, te bété sina 're wata za'ra, 're ihāimana wē uptabi za'ra mono na hā. Ti'ai āma uburé marī hā iwaseté na si, te ta norī hā te te sima 're rosa'rata wasété u'āsi za'ra. ²⁰ Tane nherē, wa norī ma hā ti'ai āma waza'rui uptabi hā wama 're hāimana za'ra mono ō di. Hāiwa āma si te waza'rui uptabi hā wama 're hāimana za'ra. Ta hawi za wei wazō īmorī zō si, wa wato sina wasina sō 're wanhimipari u'āsi za'ra, Wanho'reptui'wa zō, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zō si. ²¹ Taha si te uburé marī hā tiwaihu'u pese na te te 're ab'madā'ā, siptete uptabi wa. Taha wa, tiwaihu'u pese na te za wahāiba itém na wama āma sapri za'ra, wahāiba īsib'uware ré 're īwanomro 'rata mono zém hawi, īsi'utōri pese hawi. Tawamhā wahāiba itéb ré, Cristuhu hāiba ne iwē uptabi ré, wa za oto 're wahāimana u'āsi za'ra, ī'rata.

4

Paru hã te te dama ĩroti 'rãsutuzé wasu'u

¹ Taha wa, ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpé Wanhib'apito ãma asiptete sina 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono za. Ai'ãma ĩpé'ëzé uptabi za'ra wa'aba wa, 'rãwi te asabu za'ra wa'aba neza. Romhã na nherë, te asina ĩma 're ĩrowë zani za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa tó te dama 're aiwasu'u wë za'ra wa'wa, ĩto sina. ãne wa, te za asiptete sina ôhõ ãma si 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mo.

² ĩhidiba norĩ, Ewodiza duré Sítiti, ãne wa za aima roti pese 'wa, asisada 're aihãimana wasété aba mono wa. A norĩ wa'wa hã Wanhib'apito nhib'a'uwë, 're aihãimana aba mono wa, ma'ãpé rowë na si apã asiré 're aihãimana aba mono, asisada 're aihãimana wasété aba mono ãna. ³ Duré a hã ĩpawapto wë 'wa, ma'ãpé ã pi'õ norĩ hã pawapto zahuré na. Ta norĩ hã ma tó ĩsiré te te 're romhuri pese zahuré, Cristuhu wasu'uwë na wa te dama ãma 're ĩropé mono na hã. Temetihi siré zama ma tó te te 're romhuri zahuré, duré uburé ĩsiré romhuri'wa norĩ siré zama. Uburé te ã norĩ nhisi hã dame 're hãimana za'ra ĩbahã na hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'rata za 're ĩdahãimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi ré, ĩbahã 're ĩhãimana mono na hã.

⁴ Ma'ãpé atoi u'ãsi 're aihãimana za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito ãma oto 're anomro aba mono na dá'ãsina. Wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa. Ma'ãpé atoi u'ãsi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono za.

⁵ Aiwaimri te za dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ĩwë na. E marĩ wa. Wanhib'apito hã za we apã morĩ su'u na dá'ãsina. ⁶ Marĩ na 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono ãna, te za oto 're aihãimana za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono zép sidãpãsi, te za duré tiwi 're ĩrowaptërë za'ra wa'aba mo, uburé marĩ zó aiwi 're ĩrowaptã'ã za'ra wa'aba mono zém na hã. Aipë'ë 're, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te za asi'ãma tãma 're aimreme zusi aba mo. ⁷ Rowë hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te wama 're ĩ'apisutu mono hã, ĩwë uptabi hã te wama 're hãimana za'ra, da te 're ĩwaih'u za'ra mono ô hã. Taha si te za te te 're aipë'ë nomri wë za'ra wa'wa, marĩ na 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono ãna 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, Cristu Zesusihi ãma oto 're anomro aba mono zéb zarina. ãne hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hawi rowë hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono da, te za asi'ãma tãma 're aimreme zusi u'ãsi aba mo.

⁸ ĩsisãnawã norĩ, ĩnhimiroti na wa za oto ãma aima 'rãsutu za'ra wa'wa, ãhãna te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba zém na hã. Uburé marĩ hã tó sena 're ĩhãimana za'ra mono na si te za asima 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, duré marĩ hã da te dasima 're ĩwazéb za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma ĩwë uptabi na hã, duré marĩ hã wasété ãna 're ĩhãimana za'ra mono na hã, duré uburé marĩ ĩwë hã da te 're ĩsawi pese za'ra mono na hã, duré uburé marĩ hã wë wa, ãma 're ĩdatob'uzu za'ra mono na hã. ãne na si te za uburé marĩ ĩwë uptabi na asima 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, da te dasima 're ĩwasu'u wë za'ra mono na si. ⁹ Te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tó 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã ĩwaih'u pese za'ra wa'wa. Duré ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, atõmo na asiwi 're ĩmadã'ã aba mono na, ma tó duré ĩwaih'u pese za'ra wa'wa. ãne na uburé marĩ na aima 're ĩsianho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're aihãimana wë za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã wama rowë nhomri'wa hã te za 'rãwi asiré 're hãimana u'ãsi za'ra wa'wa.

Paru hã danhoprubzé wa'rãmi, da'ãma ĩwatazé wasu'u

¹⁰ ãne wa, aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di ãhãna hã, aré ai'ãma 're rob'é'é hã za'ra wa'aba mono nherë, apã ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba wa, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa Wanhib'apito ãma ĩwata, ĩtoi uptabi wa, aima za'ra wa'aba hã. Até ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mono nherë, marĩ hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono ô di, we ĩma asõprub za'ra wa'aba zém na asiwi ĩzawi za'ra wa'aba zéb da hã. Tane nherë, ma tó ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo tó. ¹¹ E tawamhã, nimahã na marĩ zó ĩwi ĩro'wanhi'riti zarina, ĩsina 're ĩhãtã'ã mono wa, wa ãne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãhãna hã. Mare di. Taha wab ô di. Até nimahã na marĩ zó ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherë, duré niha ĩma 're romhãimana mono nherë, wa ĩsina 're ĩhãtã'ã mono ãna 're ĩhãimana u'ãsi tó. ¹² ãne hã ĩma waih'u'u pese di, marĩ zó dawĩ 're ro'wanhi'riti za'ra mono zém na 're ĩdahãimana za'ra mono zé hã. ãne hã te dame pibui ahã di. Duré danhimarĩ ahã na 're ĩdahãimana za'ra mono zé hã ĩma waih'u'u pese di. Niha ĩma 're romhãimana mono nherë, wa tó waih'u'u, robzei u'ãsi 're ĩhãimana mono zém na hã. Nimahã na hã ĩsai ahã wamhã, duré mra te 're sãpata mono nherë, tane nherë, ĩma 're rowë u'ãsi mono di, ãne hã aiwa ĩma hã. Nimahã na hã marĩ zó ĩwi 're ro'wanhi'riti mono ô wamhã, duré até marĩ zó ĩwi 're ro'wanhi'riti mono nherë, ĩma rowë di. ãne wa, wa ĩto sina 're ĩhãimana. E marĩ wa. ĩma 're ĩromhãimana mono

zé hã aiwa wa. ¹³ Āne hã niha ĩma 're romhâimana mono nherê, sada 're ĩnhiptete mono di. E marĩ wa. Cristu hã ĩnhiptetezé te te ĩma sada 're anhomri u'âsi mono wa.

¹⁴ Tane nherê, ĩma wê uptabi di, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã, âhãna âme te robzépata ré hã. ¹⁵ Piriipu âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, tame duréihã ĩnhimirowasu'u zarina, Cristuhu wasu'u'uwê hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, a norĩ wa'aba si ma tó ĩ'âma ana wê wa'wa, ĩma asôprub za'ra wa'aba zém na hã, rowahutu u asiré 're asirã'õtô aba mono norĩ hã. Masédoniza na asipti'a nho'ômo nhisi hawi wa'aba oto ĩmorĩ wamhã, ĩsazei'wa norĩ hã daza'rui amoi âma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã ĩ'âma sina za'ra ô di, asine za'ra wa'aba hã. A norĩ wa'aba si ma tó asiwi ĩpawapto wê wa'wa tó, âma ĩhâimanazéb da hã. Āne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. ¹⁶ Duré aihawi za'ra wa'aba ĩmorĩ wamhã, Tesaronita na 'ri nho'ômo nhisi âma ĩnhamra ré hã, ma tó duré ĩpawaptobzéb da hã nasi asiwi ĩsômri za'ra wa'wa, ĩma, marĩ zô nasi ĩwi rowaptá'â sidâpâsi. ¹⁷ E asôprub za'ra wa'aba zém na ĩma âma sahu za'ra wa'aba da, wa tó âne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. ĩsãna'rata hawi ĩ'âma 're ana wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ĩwê na za te te aipawa'âbâ za'ra wa'aba na te te aima âma sa'êtê za'ra wa'aba da si, wa tó te ai'âma 're 'madá'â u'âsi za'ra wa'wa. ¹⁸ Āme wa tó uburé marĩ hã ĩsima waibui wê, we asiwi ĩpawaptob za'ra wa'aba zé hã. Epaproduitu hã ma tó we ĩma âwisi wê, we ĩma asôprub za'ra wa'aba zé hã. Taha wa, marĩ zô ĩwi rowaptá'â ô di oto. Sa'êtê na te za oto marĩ hã ĩma tihâiba. Āne wa, wa ĩsina ai'uze za'ra wa'wa, we ĩma asôprub za'ra wa'aba zém na hã. Asôprub za'ra wa'aba zé hã wê uptabi di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Wedewati ĩsadaze hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da te 're ĩzata za'ra mono zéb zarina, tâma âma 're ĩrowê pusi mono ne, tâma wê uptabi di duré âhãna hã, we ĩma asôprub za'ra wa'aba zé hã. ¹⁹ A norĩ wa'aba ma zama, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩnhib'apito hã uburé marĩ hã ĩwê uptabi hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa sa'êtê na, marĩ zô aiwi 're rowaptá'â za'ra wa'aba mono wamhã, duré aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono wamhã. Tinhibro hã te za sa'êtê na te te aima 're sômri za'ra wa'wa ĩwê hã, Cristu Zezusihi âma tó sena 're anomro aba mono zéb zarina. ²⁰ Taha wa, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wamama âma si. Tane tó.

Paru hã te te ĩdazawi 'rãsutu zé wasu'u

²¹ Ma'âpé uburé ĩma âma sawi za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwê oto 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã tamemhã, Cristu Zezusi, Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umhãsi za'ra mono norĩ hã.

Āme ĩsisãnawã norĩ hã, ĩsiré romhuri'wa norĩ hã ĩ'rata 're ĩhâimana za'ra mono hã te duré âma asawi za'ra wa'wa, ĩsiré. ²² Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwê norĩ, âme 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te duré âma asawi za'ra wa'wa. Apito Sezaha nhorôwa âma 'ri 'rãihã 're, romhuri'wa norĩ zama te duré âma asawi za'ra wa'wa dame, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã.

²³ Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Corosu norĩ **Corosu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé** **Ībaihã wasu'uzé**

Paru hã darob amoi āma dazazéb 're hãimana sirõmo, ma tō rowasu'u hã wapa, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, roti senai'õ na da te tãma 're ĩrowasu'u za'ra mono zém na hã, Corosu āma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma hã. Taha wa, Paru hã ma tō Corosu norĩ ma rob'ui'éré za'ra, roti senai'õ wi, te te uwati za'ra da. Ma tō duré tãma roti za'ra, Zezusi hã apã te te saze za'ra da, Epaprasi hã ĩmorĩ'rata na te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina. Epaprasi hã Corosu āma ĩsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa, ta hã. Paru hã ma tō duré tãma waihu'u za'ra, āne: Zezusihi si siminho'reptu waihu'u pese di. Duré taha si dawasédé hã te te dama 're aparĩ waihu'u pese mono di.

¹⁻² Wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ĩhãimana, 'Re ĩhãimana u'ási mono te te sima ĩwézéb zarina. Taha wa, wa āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corosu na 'ri nho'õmo nhisi āma 'Re ĩhãimana u'ási mono nhĩb'a'uwé 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Wasisãnawã Timotiu te duré āma asawi za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã te oto wasiré wasisãnawã wa, 're anomro wé wa'aba mo Cristuhu āma si, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono āna.

Wamama ma, wa ai'āma 're ĩmreme u'ási za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, ĩsimizawé hã ai'āma 're hãimana u'ási za'ra wa'aba mono da, rowé u'ási, āma 're anomro aba mono da.

Paru hã 'Re ĩhãimana u'ási mono āma ĩwatazé wasu'u

³ 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, ai'āma 're wamreme zusi aba mono sidãpãsi, wa āma 're wawata u'ási za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama āma hã. ⁴ Cristu Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé wasu'u hã, duré uburé 'Re ĩhãimana u'ási mono nhĩb'a'uwé 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono zé wasu'u hã wa te 're wapari za'ra mono wa, wa āma 're wawata u'ási za'ra, 'Re ĩhãimana u'ási mono āma, āne na oto 're aihãimana wé za'ra wa'aba mono wa. ⁵ Cristuhu wasu'uwé hã tō sena uptabi hã ĩmorĩ'rata na da te atême āwisi za'ra wa'aba wamhã, tame ma tō ĩwapari na'rata za'ra wa'wa, ĩwé uptabi hã hãiwa āma dazó 're ĩsimi'wara mono zé wasu'u hã, duré taha zó si 're ĩdanhimipari u'ási za'ra mono zé wasu'u zama. Taha zó asina 're asimipari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō Cristuhu si asina 're ĩ'umnhasi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina ma tō duré 'Re ĩhãimana u'ási mono nhĩb'a'uwé norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Hãiwa āma, wé uptabi na asó 're ĩsimi'wara aba mono hã, te tō 'Re ĩhãimana u'ási mono hã te te asó 're 'madã'ã pese za'ra wa'wa. Taha zó si te tō asina 're asimipari u'ási za'ra wa'aba mo. ⁶ Cristuhu wasu'uwé hã ma tō da te āma ropé oto, ropã. Taha wa, ma tō ĩsazei'wa norĩ hã dasina tahã'ã ni oto. Taha wa, ma tō dahãimanazém na da te 're sapri za'ra, ĩwé u'hã. Tane ma tō duré ĩwasu'uwé hã aima 're hãimana za'ra wa'wa, ĩwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawimhã. Tame ma tō oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tō sena na 'Re ĩhãimana u'ási mono te te 're ĩda'azawi pese mono zém na hã. ⁷ Epaprasihi nhimĩrowasu'u zarina, ma tō āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Ta hã Cristuhu ma wasiré romhuri'wa, wama ĩsawi pe hã. Simi'ē na te Cristuhu ma, te te ai'āma 're romhuri pese za'ra wa'wa, wa'upana. ⁸ Ta hã ma tō wama aiwasu'u wé za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono pē'ēzani te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asimizawi pese zé hã oto ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã.

⁹ Taha wa, aiwasu'u wé hã wa te ĩwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawim haré, wa tō õne u'ási ai'āma 're wamreme zusi u'ási'wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma. Ta hã te te sima 're aiwé za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, niha oto āma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, duré te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa tō wa te tiwi aima 're rowaptērē u'ási za'ra wa'wa. Īpē'ēzani hã te za tō te te 're aipawaptob u'ási za'ra wa'wa, hãiwa hawi dahãimanazém na rowaihu ĩwé uptabi hã oto āma waihu'u za'ra wa'aba da, taha zarina 'Re ĩhãimana u'ási mono te te sima 're aiwé za'ra wa'aba mono zé hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da oto, 'rãwi. ¹⁰ Tawapsi, te za Wanhib'apito zazei'wa hãimanazéb zarina 're anomro wé wa'aba mono zém na, tãma āma asina 're ĩ'uwaĩrami za'ra wa'aba mo. Marĩ ĩwé si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhib'apito hã te za toi uptabi na aihãimanazém na te te 're ai'uzéi pese za'ra wa'wa. Tawamhã 're aihãimana wé za'ra wa'aba mono zém hawi, te za tō marĩ 're ĩ'manharĩ wé za'ra wa'aba mono zém na asima 're ĩsa'ēté za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ási mono hã ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na te za duré asima 're ĩsa'ēté za'ra wa'aba mo, asi'uĩhã na. ¹¹ Wa duré wa te tiwi aima 're rowaptērē u'ási za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono wi hã, tiwaihu'u pese na ĩwé uptabi na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiptete u'ási āma 're anomro aba mono da, taha na si. Āne wamhã, te za tō ato sina asiptete

sina āma 're anomro aba mo. Duré āne wamhā, uburé marī na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, asa dama āma 're wa'rāmi za'ra wa'aba mono ō di za. ¹² Āne wamhā, Wamama āma te za duré āma 're aiwata u'āsi za'ra wa'aba mo. Ta hā ma tō aima pisutu za'ra wa'wa, hāiwa āma tinhib'a'uwē norī ma, iwē uptabi hā te te sō 're ī'apisutu mono hā aima wa'aba zama aima 're hāimana za'ra wa'aba mono da dasine, da'āma 're īsib'a'uwē mono zéb āma hā roma'a za'ēne 're īsa'wari u'āsi mono āma hā. ¹³ Ta hā ma tō wa'anho'reptu tō, robra hawi, Satanasihī nhīptezém hawi. Ta hawi ma tō te te 're wa'awaibu, ī'ra nhimi'madā'ā si oto tāma 're wahāimana za'ra mono da, tāma īsawi uptabi nhimi'madā'ā si. ¹⁴ Ti'ra dā'āzém na ma tō wa'awa'ā, marī wa te 're ī'manharī wasété za'ra mono zé hā te te wama 're aparī mono da, taha zarina wawasédé hā te te wa'āma 're ab'madā'ā tō mono da oto.

Cristu hā 're ihāimana mono zé wasu'u

¹⁵ Cristu hā 'Re ihāimana u'āsi mono ne, te tō 're mo, aiwa wa. Tane nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono hā datōmo na da te dasiwi 're 'madā'ā waihu'u za'ra mono ō di. Ī'ra si ma tō da te dasiwi 're 'madā'ā za'ra datōmo na, ti'a 're morī ré hā. Ta hā duréihā marī ō uptabi ré hā, te tō 're hāimana u'āsi, ī'ra hā. Uburé ropoto nhīpai u, te ta hā pire uptabi na 're hāimana. ¹⁶ Ōhō si ma tō Timama zadawa para uburé marī hā te te apoto, hāiwa āma, duré ti'ai āma zama, datōmo na da te 're ī'madā'ā za'ra mono hā, duré da te 're ī'madā'ā waihu'u za'ra mono ō zama. Uburé hāiwa nho're āma dapo're'ō norī ma simiroti pire na 're ihāimana za'ra mono norī zama ma tō te te apoto, ihāiba'ō norī hā. Uburé marī hā taha ma si 're hāimana za'ra mono da, ma tō te te ro'apoto tō, Timama zadawa para. ¹⁷ Cristu hā ōne u'āsi te tō 're hāimana, marī ō uptabi ré hā. Ta hā te uburé marī hā tinhimipoto mono bā te te 're atédé tiwaihu'u pese na, si'wa'rutu na tiwi 're hāimana za'ra mono āna, tāma 're hāimana za'ra mono da, simisutu. ¹⁸ Ta hā uburé tizazei'wa norī 'madā'ā'wa te 're hāimana, pire uptabi na. Ta hā dapisutu'wa, 're īdapoto téb za'ra mono zéb da hā. Dā'ā nherē, apā hāiwa'utu wa, te oto dama pire na 're hāimana u'āsi, uburé za īdahāiwa'utu za'ra norī nhīpai u. Taha wa, te oto danhipai u pire uptabi na 're hāimana tō. ¹⁹ 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te sima iwēzéb zarina, ma tō ī'ra hā pisutu, īsine uptabi 're hāimana mono da, aiwa. ²⁰ Ma tō duré sima āma roti siro, ī'ra hā wedepo'o nhonhi'rāmi na dazada idā'āzém na oto da'āma 're siwadi mono da, uburé hāiwa āma 're īdahāimana za'ra mono norī āma hā, duré uburé ti'ai āma 're īdahāimana za'ra mono norī āma zama.

²¹ A norī wa'wa hā ma tō aré 'Re ihāimana u'āsi mono nhiti si 're anomro aba mo, aipē'ē 're wa'aba hā. Asitob'ru na ma tō āma 're īrosa'rata za'ra wa'aba mo aré, aipē'ē 're marī īwasété na si asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa. Duré marī īwasété si 're 'manharī za'ra wa'aba mono wa, ma tō aré īsiti 're aihāimana za'ra wa'aba mo. ²² Tane nherē, ī'ra hā dasiré a'uwē hāiba na dazada idā'āzéb zarina, te oto ai'āma 're siwadi za'ra wa'wa, romhutu'ōmhā sisō're te te asōré wa'aba da, aiwasédé hā da te ai'āma sa'ra waihu'u aba ō wa za tamemhā oto, Cristu hā tidā'āzém na aiwasédé te te aima 're ī'aparī aba mono zéb zarina. ²³ Taha wa, ōne haré te za Cristuhu wasu'uwē si asina 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mo asiptete sina, 'ri hā étē nhisiwi siptete na 're sa mono wa, simei waihu'u ō na 're īsa mono ne. Te za tō āma 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo, tiwi asina 're aipahā za'ra wa'aba mono āna. Īmorī'rata na Cristuhu wasu'uwē hā wapari na'rata za'ra wa'aba wamhā, iwē uptabi hā hāiwa āma asō 're īsimi'wara aba mono wasu'u wi, tiwi asina 're ai'ré za'ra wa'aba mono ō di za, sō 're asimipari za'ra wa'aba mono wasu'u wi hā. Āhā wasu'uwē hā ropā ma tō da te dasima 're wasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono da. Duré wa hā Paru, wa āhā wasu'uwē na te dama 're romhuri u'āsi.

Paru hā īsazei'wa norī te te 're ipawaptob za'ra mono zé wasu'u

²⁴ Wa hā ai'udāna za'ra wa'aba, te ai'āma 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, wa īto sina 're ihāimana. Cristuhu ma si, te 're romhuri mono wa, wa tō te 're robzépata za'ētē tō, ta hā ti'ai āma 're morī ré, dazada te te īrobzépata ne. Tane nherē, Cristuhu nhīb'a'uwē norī ma, īnhimīromhuri na te tāma āma 're uwaimrami mono da, wa za tō taha na te 're robzépata u'āsi. ²⁵ 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō īpisutu, īsib'a'uwē norī te tāma 're apawapto mono da. Ai'udāna za'ra wa'aba te 're romhuri mono da, ma tō romhuri hā īma tisō, uburé īsadawa wasu'uwē na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da. ²⁶ Āhā wasu'u hā 'Re ihāimana u'āsi mono, īsāna'rata hawimhā te te aré dama 're ī'awaihu'u mono ō hā ma tō oto sō'awi dama upsibi nhamra, tinhib'a'uwē norī ma si. ²⁷ 'Re ihāimana u'āsi mono hā ma tō sima āma roti, āhā wasu'u hā iwē uptabi hā aré da te 're īwaihu'u za'ra mono ō hā te te oto dama awasu'u hāi'ré da sō'awi, dapoto mono bā da te oto 're waihu'u za'ra mono da, zudezu'ō norī zama. Āhā wasu'u hā aré da te 're īwaihu'u za'ra mono ō hā, āne: Cristu hā te oto aipē'ē 're, 're sāmra za'ra wa'wa. Taha wa, te za tō taha zō si 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ihāimana

u'âsi mono, ïwê uptabi hã za te te wama 're ï'apisutu mono zô si. ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono wasu'u hã, ã hã aré da te 're ïwaihu'u za'ra mono ô hã.

²⁸ Taha wa, Cristuhu si wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra. Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu ïwê hã wa te 're ïwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa tô wa te 're da'uwati wê za'ra dahâiba mono bâ, marí hã da te 're 'manharí wasété za'ra mono tô da. Wa tô duré wa te dama 're roti za'ra, marí da te 're 'manharí wê za'ra mono da, ï'uwaiwaba si. Ni'wam norí hã Cristuhu âma prédup sina 're ïnomro mono norí hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nho're u, wa te 're simroi mono da, wa tô âne hã wa te dama 're roti za'ra, rosa'rata wê hã wa te oto 're ïwaihu'u za'ra mono zém hawimhã. ²⁹ ãne da, wa tô 're ïsi'wapéi u'âsi, ïnhiptete sina te tãma 're romhuri mono da. Cristu hã tinhiptetezé te te ïma 're sômri mono wa, wa ïré te âma 're romhuri pese, taha na si 're ïnhiptete uptabi mono wa.

2

¹ Wa hã wa ïsima wê âne hã, te ai'âma 're ïromhuri pese za'ra wa'aba mono na asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba da, ïhâiba pibu za'ra wa'aba ô nheré. Duré Radiseza na 'ri nho'ômo nhisi âma ïsazei'wa norí 're ïsi'ubumroi mono norí âma te 're ïromhuri pese mono na asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba da, wa duré ïsima wê, daro mono bâ ni'wam norí âma te duré 're ïromhuri pese mono na zama, uburé te te ïhâiba pibu za'ra ô norí âma hã. ² Ta norí hã tip'ézani wê ré, siptete sina 're hâimana za'ra mono da, wa tô te âma 're romhuri pese za'ra. A norí wa'aba âma zama wa tô duré te 're romhuri pese, aip'ézani wê ré asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za 'râwi simisutu siré 're hâimana za'ra ta norí hã, 're ïsawí pese za'ra mono zéb zarina. A norí wa'aba zama te za duré âne zarina simisutu asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono wasu'uwê hã aré dama ïwaihu'u'ô hã te te oto waihu'u pese za'ra wa, te za tô sena na te te 're waihu'u za'ra, a norí wa'aba zama. 'Re ïhâimana u'âsi mono wasu'u hã aré dama ïwaihu'u'ô hã, ã hã Cristuhu wasu'uwê, te dama wasu'u. ³ Cristu hã rowasu'u aré dama ïwaihu'u'ô na 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti wê wasu'u waihu'u'wa, ta hã. Êt'e'ubuzi ïwa'âbã za'ene hã ti'ai 'rowí 're simi'wara mono nheré, da te oto 're ïsôpêté za'ra mono ne, ma tô Cristu hã te te dama 're wasu'u hã 're sô'awi, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti wê wasu'u hã.

⁴ Ni'wam norí hã roti senai'ô na taré te te aima 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mono hã wapari ze nheré, âma 're saze za'ra wa'aba mono tô da, wa âne na aima nharí za'ra wa'wa. ⁵ Ai'rata ïnhamra aba ô nheré, ïp'é na wa tô te ai'âma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'râwi asiré 're ïhâimana za'ra wa'aba mono ne. Cristu hã asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na, simisutu asiré 're aihâimana nhiptete za'ra wa'aba mono wa, wa ai'âma 're ïtoi u'âsi za'ra wa'wa, romhã na nheré.

Cristuhu âma 're ïdanomro mono zé wasu'u

⁶ Taha wa, Cristu Zezusi hã Asib'apito za'ra wa'aba na 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma'ápé simisutu ïsiré âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za, 'râwi. ⁷ Rowede hã sari pa na 're simasa mono wamhã, 're sina waihu'u mono ô di. Tane duré a norí wa'wa hã Cristu te te 're ï'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za aihâimana nhiptete sina âma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã taha si asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na te za asima 're ïsa'êté za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwê na tô sena da te aima âma 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te za duré âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma, Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina.

⁸ Taha wa, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, dasi'uihã na senai'ô na danhimirosa'rata nhípese na da te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, âma 're dazaze za'ra wa'aba mono tô da, tô sena newa taha âma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono tô da. Ni'wam norí hã danhimiwada'uri zarina pawã'âbã âna te te dama 're ïromhuri za'ra mono ne, robzei'ô na apã 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô'umnhasite, te za dawí 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Danhimirosa'rata nhípe hã Cristuhu hawib ô di. Dahi'rata sidãpãsi tô senai'ô na taré da te dasima 're ïroti za'ra mono zém hawimhã ta hã, duré ïhâiba'ô norí hã wasété uptabi na 're ïhâimana za'ra mono norí hã ropã siptete sina marí te te 're ï'madã'ã za'ra mono hawimhã, danhimirosa'rata nhípe hã. ⁹ Cristu hã ti'ai âma a'uwê hâiba na 're morí ré, te tô 'Re ïhâimana u'âsi mono ne 're hâimana, aiwa uptabi wa. Taha wa, marí zô tiwi 're rowaptã'ã mono ô di, Cristuhu wi hã. ¹⁰ Tane duré a norí wa'wa hã, Cristuhu âma 're anomro aba mono wa, marí zô aiwi 're rowaptã'ã za'ra wa'aba mono ô di, rowê na âma 're ï'anomro u'âsi aba mono zéb da hã. Cristu hã uburé ïhâiba'ô norí 'madã'ã wa norí nhípai u, te pire uptabi na 're hâimana u'âsi, siwaprosi ôhõ si.

¹¹ Zudezu norí hã te 're sisihâiwata nhíhãri za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhíb'a'uwê 're ïnomro mono na da te âma 're ïwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Tane duré, wa norí hã Cristuhu âma oto 're wanomro mono wa, ta hã ma tô wap'é 're wanhimirosa'rata wasété na 're

Īwanomro wasété mono zé hā te te wawi 're anhihāri, wawē na si oto āma 're wahāimana za'ra mono da. ¹² Ā dawabzuri hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, ā da te 're asāmra aba mono zé hā, Cristuhu siré 're atā'ā za'ra wa'aba mono zé, te ai'āma simiré'é za'ra wa'wa. Ab're 're, ĩsiré da te 're aséme aba mono zéb zama, te ai'āma simiré'é za'ra wa'wa. Ta hā 're anomro 'rata aba mono zé hā oto 're ĩrēme pese za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Duré Cristu hā dā'ā uptabi nherē, Īmama hā tiwaihū'u pese na te te ĩhāiwa'utu ne, ma tō duré ĩsiré aihāiwa'utu za'ra wa'wa. ĩsiré 're aihāiwa'utu za'ra wa'aba mono zé hā 're anomro aba mono zép té, te oto aima wasu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩwaihū'u pese na asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō āne hā aima pisutu za'ra wa'wa, taha āma si 're anomro aba mono zép téb da hā oto. ¹³ A norī wa'wa hā aipé'ē 're, 're atā'ā za'ra wa'aba mono ne, ma tō aré 're anomro aba mo, aiwasété si 're 'manharī u'āsi za'ra wa'aba mono wa, duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhiti 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono wa aré. Taha ré, ma tō oto 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, 're anomro aba mono zép téb da hā, aipé'ē 're ato sina āma 're anomro u'āsi aba mono da, Cristu hā dā'ā uptabi nherē, apā te te ĩhāiwa'utu ne. Taha wa, wawasédé wa te 're ĩ'manharī za'ra mono zé hā te te oto wa'āma 're ab'madā'ā mono ō di za, ta hā. ¹⁴ Wawasédé wa te 're ĩ'manharī za'ra mono zém na te te aré wa'āma sima ĩrob'ui'éré za'ra zé hā ma tō te te wama 're apari, wawasété na wa te aré tāma 're ĩwa'ābā za'ra mono ō na wa'āma rob'ui'éré hā. ĩsimiroti hā wa te wasina āma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono ō zarina, wawasété na te wa'āma 're ĩ'arob'ui'éré mono zé hā ma tō te te wama 're a'uprosi oto. Niha 're ĩdahāimana za'ra mono zéb da, duréihā te te dama 're ĩ'aroti 'rata mono hā ma tō duré te te dama 're a'uprosi oto. Cristu hā wedepo'o nhonhi'rāmi na wazada ĩdā'ázém na ma tō te te wama 're a'uprosi tō. ¹⁵ Uburé hāiwa nho're āma ĩhāiba'ō norī nhiptetezē hā ma tō tiwi uprosi za'ra 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, dapo're'ō norī ma simiroti pire na tāma 're ĩhāimana za'ra mono norī nhiptetezē hā aré. Da'wapé'i'wa norī nhib'apito hā tinhitob'ru norī āma te te ai'uté za'ra wē te, da'ahā nho'a sisarina te te ĩsimroi mono ne, ma tō danho'a ta norī āma ai'uté za'ra, wedepo'o nhonhi'rāmi na Cristuhu dā'ázém na hā, Cristuhu ma wapu na 're ĩhāimana za'ra mono na, uburé da te oto 're waihu'u za'ra mono da.

¹⁶ Āté ni'wam norī hā te za āne na te te aima 're roti za'ra wa'wa: "Romnhi hā siwa'ru 're huri aba mono ō di za. Duré uwa 'ru 'rāi wa'u ĩsé hā siwa'ru bātā na 're āhuri aba mono ō di za. Duré sabadu na romhuri zahārizém na 're romhuri za'ra wa'aba mono ō di za. Duré a'amo hā 're pusi mono sidāpāsi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, dato da te tāma 're 'manharī za'ra mono wamhā, te za dame 're ĩ'madā'ā pese za'ra wa'aba mo. Bādā ahā na pire na dama 're ĩhāimana za'ra mono zama, te za dame 're ĩ'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb da, dama ĩpire mono hā. Āne hā asina tāma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're aiwēsāmri za'ra wa'wa." Āne na ni'wam norī hā te te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhā, āma 're saze za'ra wa'aba mono ō di za, dasi'uihā na danhimi'manharizém hawi 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri mono dai ō wa. ¹⁷ Da'awā da te 're 'madā'ā za'ra mono wamhā, dahāiba uptabi hā dama 're ĩhāimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherē, da'awā si hā marī āma 're hāimana mono ō di, ĩpire hā. Tane duré, danhimiroti zarina uburé danhimi'manharizé mono hā. Marī ĩ'uptabi hā dama āma 're hāimana za'ra mono ō di. Īwē hā za dama 're ĩhāimana za'ra mono zép si, te wasu'u. Marī ĩwē uptabi hā, ta hā Cristu te tō wama wasu'u za'ra, taha si. ¹⁸ Āté ni'wam norī hā te za sadawa nhipese na dama 're siwasu'u za'ra, dama wapu na 're ĩhāimana za'ra mono na, 'rāwi 're si'madā'ā ze za'ra mono nherē. Āté te za duré ta norī hā hāiwa āma romhuri'wa norī āma si 're wata za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono upana. Tawamhā āté ta norī hā te za aima roti za'ra wa'wa, āne: "A norī wa'wa hā wasine 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩwē uptabi hā te te aima sōmri za'ra wa'aba ō di za. Te za ĩsimini za'ra wa'wa." Āne na ta norī hā te te aima 're nharī za'ra wa'aba mono wamhā, āma 're saze za'ra wa'aba mono ō di za. Tō'ā. Ta norī hā marī aimawi hā dama ĩwaihū'u'ō hā sōtō 'rowim ne, te te 're ĩsabu za'ra mono na dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono na, te 're si'madā'ā ze za'ra, dama pire na 're hāimana za'ra mono newa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u'ō'wa norī nhimirosa'rata wasété zarina. ¹⁹ Ta norī hā Cristuhu wasu'uwē si te te sima 're tété za'ra mono ō di. Cristu hā uburé tizazei'wa norī 'madā'ā'wa te pire na 're hāimana taha si, da'rā hā dahāiba ma pire na 're ĩhāimana za'ra mono ne. Dahāiba na danhorō 're ĩhāimana za'ra mono hā te dahi hā te te sitēme 're tété tete za'ra, danhiptete sina āma 're dahāimana za'ra mono da, dahāiba na hā. Tane duré Cristu hā te za tinhib'a'uwē norī hā te te 're apawapto, ta norī hā 're sipawapto za'ra mono da, siptete sina āma 're hāimana u'āsi za'ra mono da. Te za duré te te 're apawapto, prédup sina āma 're ĩhāimana za'ra mono zém na te te sima 're sa'ētē u'āsi za'ra mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma 're ĩ'awē mono zéb zarina.

Cristuhu siré 're ïdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

²⁰ Cristu hâ dá'â wamhâ, 're anomro 'rata aba mono zé hâ ma tô ïsiré aiwi ai'utõrî za'ra wa'wa. Taha wa, ti'ai âma danhimiroti zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're aiwêsâmri za'ra wa'aba mono dai õ wa. Ta hâ tâibâ oto. Ta hawi ma tô ïhawi aiwairébé 'wa. E marî da, te bété zahadu âne hâ ïsazei'õ'wa norî nhimiroti hâ asina 're ïsazei pese za'ra wa'aba mo, taha na zahadu 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ nherê. ²¹⁻²² Ni'wam norî hâ te âne te te aima 're roti za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na newa: "Á hâ dasa hâ asib'rata na âri õ di za, wasété wa. Duré ã hâ téiwai õ di za, asadawa na. Duré ã hâ asib'rata na upi tõ. Wasété uptabi di." Áne hâ te ni'wam norî hâ dasa na te te aima 're roti wasété za'ra wa'wa, 're upi za'ra wa'aba mono tõ da. Tane nherê, dasai mono bâ dama 're hâimana hutu za'ra mono di. Taha wa, dasa da te dasiwi 're ïsawi za'ra mono zém na roti hâ tarére duré. Marî dai õ di âne hâ, 'râwi dasi'uihâ na da te dasima 're ïrosa'rata za'ra mono zé hâ. ²³ Dasa na te te dama 're ïroti wasété za'ra mono norî hâ waihu'u pese newa, te ta norî âma da te 're sasõmri za'ra. Tane nherê, ta norî hâ waihu'u pese na 're hâimana za'ra mono õ di. Ta norî hâ te âne te te 're dawada'uri za'ra, hâiwa âma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norî âma si 're dawata za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono upana. Ta norî hâ 'râwi sina 're wata u'âsi za'ra mono nherê, te dama wapu na 're ïhâimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra, sadawa nhipe na. Dasa hâ te te siwi 're ïwê'õ za'ra mono na te ta norî hâ te te 're robzépata za'ra tihâiba na, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ taha zarina te te 're wêsâmri za'ra mono da newa. Tane nherê, taré uptabi ta hâ. Marî dai õ di, dasi'uihâ na dasai mono bâ da te dasima 're ïroti za'ra mono zé hâ. E dasi'uihâ na da te dasima 're ïroti za'ra mono na 're wahâimana za'ra mono wa, za za wa te wasina âma 're uwaimrami za'ra, wanhimirosa'rata wasété zarina marî ïwasédé hâ wa te 're 'manharî za'ra mono tõ da. Mare di. Sib'uware di, marî da, wama 're hâimana za'ra mono õ wa, ta hâ.

3

¹ Cristu hâ dá'â uptabi nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te apâ ïhâiwa'utu ne, ma tô a norî wa'aba zama aihâiwa'utu za'ra wa'wa, aipê'ê 're atâ'â u'âsi ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém hâ, 're anomro aba mono zép téb da hâ oto. Taha wa, ma'âpé ïwê uptabi hâ hâiwa âma asó 're ïsimi'wara aba mono zó si, 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tame te oto Cristu hâ danhib'apito simasisizéb âma 're sãmra u'âsi pire na, Timama nhimire niwî, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimire niwî. ² Hâiwa âma uburé marî wê uptabi na 're ïhâimana za'ra mono na si, te za asima âma 're ïrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Áme ti'ai âma uburé marî 're ïhâimana za'ra mono na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto. ³ 'Re anomro 'rata aba mono zé hâ ma tô aima ai'utõrî za'ra wa'wa oto. 'Re ïhâimana u'âsi mono âma Cristuhu siré 're anomro aba mono zép tém na da te ai'âma 're rosa'rata waihu'u za'ra wa'aba mono õ di zahadu. E marî wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ zahadu te te dama 're awaihu'u mono õ wa, âne na hâ. ⁴ Cristuhu âma si tô sena 're wahâimana za'ra mono wamhâ, taha na si âma 're ïwanomro mono zép té, te wama wasu'u za'ra. Ta hâ nimahâ na tinhimirowa'a na ti'ai u apâ wei morî wamhâ, a norî wa'wa hâ te za duré danho'a ïsiré aihâimana za'ra wa'wa, ïsine aiwê uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, da te âma aiwaihu'u za'ra wa'aba da hâ.

'Re ïdanomro mono zép té wasu'u

⁵ Ti'ai âma ïsazei'õ'wa norî hâimanazéb zarina, marî wasété zô 're ïrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hâ te za asiwi 're ï'uprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, 're dadá'â za'ra mono wa, marî zó da te oto 're ïrob'ruiwapari za'ra mono õ ne. Pi'õ na aibâ na zama siwa'ru aiwasédé, 're ï'manharî za'ra wa'aba mono zé hâ te za 're ï'uprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, duré asisó 're ïrowasutu za'ra wa'aba mono zé hâ, duré marî wasété zô si asima 're ïrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hâ, duré danhipai u asibro pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, marî zó si asima 're asõpré wa'aba mono zé hâ. Áne hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wê õ di, marî zó ï'upana asima 're ïrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hâ. Taha wa, te za tô uburé aiwasédé hâ asiwi 're ï'uprosi pese za'ra wa'aba mo, aiwi 're si'utõrî pese za'ra wa'aba mono wa, 're anomro wê wa'aba mono da oto. ⁶ Áne hâ dawasété si, da te dasima 're ï'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ dama arob'manharî za'êté ïpipa na hâ, te te siwi ïda'awê'õ'pese zéb zarina. ⁷ A norî wa'aba zama ma tô aré âne na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasété si asima 're ï'ruiwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, aré âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré hâ.

⁸ Taha wa, te za uburé marî hâ 're ï'manharî wasété za'ra wa'aba mono zé hâ ïrême pese za'ra wa'wa oto, 're ïda'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hâ, duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mono zé hâ, duré niha dama 're rob'manharî za'ra wa'aba mono da, asima da'âma

're ĩrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré da'ãma 're ĩwasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré uburé aimreme wasété 'wa hã. Á norĩ hã te za uburé ĩrême pese za'ra wa'wa. ⁹Taré asima 're asadawa nhĩpese za'ra wa'aba mono ò di za oto, 're anomro 'rata aba mono zé hã 're rême pese za'ra wa'aba mono nherê, uburé aiwasédé 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã. ¹⁰Taha wa'rãmi, te oto 're ĩdanomro mono zép tém na si 're anomro aba mo, ĩwê na. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tó te te 're aipoto téb za'ra wa'wa aipê'ê 're, ĩsine 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina òhò si 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. ¹¹Taha wa, dapoto mono bâ dasipu'u pese na tãma 're dahãimana za'ra mono nherê, te te siwi 're da'ahãiba wê'ò mono ò di oto, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. E marĩ wa. Cristuhu zazei'wa norĩ hã aiwapsi te te 're azawi pese mono wa, zudezu'ò norĩ hã zudezu norĩ me, duré sihãiwata nhĩhãri ré 're ĩnomro mono norĩ hã, duré sihãiwata nhĩhãri ãna 're ĩnomro mono norĩ hã, duré a'uwê pahĩ norĩ, marãĩ 'rowi 're ĩhãimana za'ra mono hã darob amoi ãma, duré ĩwada'uri zarina si pawa'ãbã ãna te te dama 're ĩromhuri za'ra mono norĩ hã, duré wada'uri ãna si'uihã na 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã. ãne hã te uburé ĩsazei'wa norĩ hã aiwapsi tãma 're hãimana za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma hã. Cristuhu si te pire uptabi na wama 're hãimana za'ra, danhipai u. Taha si wama ĩpire uptabi za'ra hã, wasiré ĩsazei'wa norĩ ma hã. Taha si te za tizazei'wa norĩ pê'ê 're, 're sãmra, ĩhãiba mono bâ.

¹²A norĩ wa'wa hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwê, te tó 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, ma tó sima aipisutu za'ra wa'wa, taha ma si tãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da oto. Taha wa, da te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za da'ãma 're aiwamri za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ĩdapawapto wê za'ra wa'aba mo. Asiré norĩ ma, aipire na 're aihãimana za'ra wa'aba mono na, 'rãwi 're asĩ'madã'ã ze za'ra wa'aba mono ò di za. Aiwaimri te za dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Duré aiwara sina dazada 're asahi za'ra wa'aba mono ò di za. ¹³Ni'wam norĩ hã asiré nherê, marĩ na te te aiwi 're ro'wa'rê za'ra wa'aba mono nherê, ãma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono ò di za, ta norĩ ãma hã. Duré marĩ na te te aiwi 're ro'wa'rê za'ra wa'aba mono nherê, ãma 're 'madã'ã u'ãsi za'ra wa'aba mono ò di za. Wanhĩb'apito hã aiwasédé te te oto ai'ãma 're ĩ'ab'madã'ã aba mono ò ne, ãma 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono ò di za, ta norĩ ãma hã. ¹⁴Danhipai u, dama ĩpire uptabi na roti hã, ãne: Te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina si, te za uburé asiré ĩsazei'wa norĩ hã rowê na asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mo, aihãiba za'ra wa'wa hã misi ne. ¹⁵Cristu hã te za te te 're aipawapto u'ãsi za'ra wa'wa, rowê na asiré ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za aipê'ê 're ĩrê 're anomro u'ãsi aba mo, uburé marĩ hã ĩ'uwaibaba si ãma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã, 'rãwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tó aipisutu za'ra wa'wa, simisutu dahãiba misi ne, asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, taha zarina aipê'ê 're rowê na asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, ãma. Taha wa, te za ãma 're aiwata u'ãsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma si. ¹⁶Cristuhu wasu'uwê na te za ãma 're asipo'rê pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo, aipê'ê 're aima 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, taha zarina aihãimana wê na 're anomro aba mono zé hã asima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da oto. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hawi, dahãimanazém na rowaihu ĩwê hã ãma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za dama ãma 're ĩroti pese za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã sôprub uptabi wa, te za tãma 're asô're u'ãsi za'ra wa'aba mo, aipê'ê 're ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina. ĩpê'êzani te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, te za rowê zarina tãma 're asô're za'ra wa'aba mo, Saumusi na ĩbaihã nhisi na tãma 're ĩdanho're za'ra mono zém na zama, duré Wanhĩb'apito ãma 're ĩdanho're za'ra mono na zama. ¹⁷Uburé marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, duré uburé marĩ na 're aimreme zusi aba mono wamhã, Wanhĩb'apito Zezusihĩ zadawa para si, te za uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ wê u'ãsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã Zezusi hã ĩwê uptabi hã wanhowa te te ĩ'manharĩ wê zéb zarina, te za tó marĩ hã 're ĩ'manharĩ wê u'ãsi za'ra wa'aba mo, Wamama 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

'Ri 're, 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ma rotizé wasu'u

¹⁸Pi'ò norĩ, aimro nhĩmiroti hã te za 're ĩwari pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu zazei'wa tó sena ãma 're ĩhãimana za'ra mono zéb zarina.

¹⁹Aibã norĩ, aimro te za 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Tãma 're aihãimana wasété za'ra wa'aba mono ãna, te za asima 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo.

²⁰Ai'utê norĩ, aimama nhĩmiroti te za 're ĩwari pese za'ra wa'aba mo, ana nhĩmiroti zama, Cristuhu zazei'wa oto 're ĩhãimana za'ra mono zéb zarina. E marĩ wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're wê za'ra wa'aba mono wa, ãne hã.

²¹Damama norĩ, ai'ra norĩ ma, ai'aba'rê na aimreme hã 're sani za'ra wa'aba mono ò di za, ta norĩ hã te te sina 're aimreme wazéb za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're robzei'ò pese za'ra mono tó da.

²² Aiwada'uri zarina si, aipawa'âbâ âna dama romhuri'wa norî, ti'ai âma asib'apito norî mreme hâ te za 're îwaparî pese za'ra wa'aba mo. E asib'apito norî hâ 'râwi titômo na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wapsi, te za romhuri hâ tâma 're î'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, asimiromhuri na te te 're aiwêsâmri za'ra wa'aba mono zéb da hâ. Mare di. Îhâiba za're'ra nherê, te za tô romhuri hâ tâma 're î'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hâ asiwi 're îwazéb za'ra wa'aba mono zéb zarina. ²³ Ato sina te za tô tâma 're îromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo asib'apito norî ma, hâiwa âma Wanhib'apito 're îsâmra mono ma, ato sina 're îromhuri za'ra wa'aba mono ne. ²⁴ Aipawa'âbâ aba zé hâ hâiwa âma asô 're îsimi'wara aba mono hâ, Wanhib'apito hâ za te te aima îsômri za'ra wa'aba na asina waihu'u sirômo za'ra wa'aba wa, te za âne hâ tô sena ti'ai âma asib'apito norî ma 're îromhuri wê u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherê, ta norî ma si 're romhuri za'ra wa'aba mono ô di. Ta norî u'âbâ, te Wanhib'apito Cristuhu ma zama 're îromhuri za'ra wa'aba mo, ta hâ Wanhib'apito uptabi wama 're îhâimana mono wa. ²⁵ Ni'wam norî hâ tiwasété si te te 're 'manharî u'âsi za'ra mono wamhâ, taha wa'râmi te za 'Re îhâimana u'âsi mono hâ hâ îra, nimahâ na hâ. E marî wa. Ni'wam norî hâ po're'ô na 're nomro u'âsi mono nherê, tinhimihâzé te te tâma ba'wa waihu'u za'ra ô wa za, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ, dama pire na 're îhâimana za'ra mono norî hâ, dama wapu na 're îhâimana za'ra mono norî zama.

4

¹ Danhib'apito norî, pawa'âbâ âna aima romhuri'wa norî ma, te za 're î'manharî wê u'âsi za'ra wa'aba mo, î'uwaibaba si. Asib'apito za'ra wa'wa hâ hâiwa âma 're îsâmra mono hâ te te 're ai'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono na, asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, te za âne na hâ tâma 're î'manharî wê u'âsi za'ra wa'aba mo, aima romhuri'wa norî ma hâ.

'Re îhâimana u'âsi mono ma, 're damreme zusi mono da, rotizé wasu'u

² 'Re îhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi aba mo, ône u'âsi. Asimiza'rese te za tâma 're aimreme zusi aba mo, âma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina. ³ 'Re îhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhâ, wa'ama zama te za duré tâma 're aimreme zusi aba mo, ta hâ te te wama 're a'ridawa mono da, îmreme wasu'u hâ wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwê aré dama îwaihu'u'ô hâ wa te dama 're waihu'u za'ra mono da oto. Taha para, ma tô oto dasiwi î'âri ni, dazazéb 're, da te î'nherê da. Taha wa, wa oto taha 're nhamra. ⁴ Taha wa, ma'âpé 'Re îhâimana u'âsi mono ma si, î'âma 're aimreme zusi aba mono za, taha si te te 're îpawaptob u'âsi mono da, Cristuhu wasu'uwê dama îwaihu'u'ô hâ îpibu pese na si te dama 're wasu'u mono da, da te oto âma 're îwaihu'u pese za'ra mono zéb da hâ, âhâ da si te te îpîsutu wa, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ.

⁵ Asimirosa'rata wê, oto âma 're îwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu zazei'ô'wa norî ma aihâimana prédup sina tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 're danhopêtê za'ra wa'aba mono sidâpâsi, te za Cristuhu wasu'uwê hâ dama 're îwasu'u za'ra wa'aba mo, dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré hâ, da te 're waihu'u za'ra mono âna 're dahâimana za'ra mono tô da, Cristuhu wasu'uwê hâ. ⁶ Îsazei'ô'wa norî ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhâ, aimreme wê na si te za tâma 're îrowasu'u za'ra wa'aba mo, tâma âma 're rowê zani za'ra wa'aba mono da, aimreme wê na te te âma 're aiwaparî ze za'ra wa'aba mono da. Âne wamhâ, î'uwaibaba si te za tô aimreme na tâma âma 're îwa'râmi za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwê na te te âma 're asadhanarî za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

Paru hâ te te îdazawi 'râsutu zé wasu'u

⁷ Wasisânawâ Titicu hâ, wama îsawi pe hâ te za aima îwasu'u za'ra wa'wa, âme îhâimana na hâ. Ta hâ wasiré Wanhib'apito ma romhuri wê 'wa, te tô wama umnhasi na 're îhâimana. ⁸ Taha wa, wa za oto atême âma satôri za'ra wa'wa â înhimi'ui'é ré, âme rowê na îwahâimana za'ra na te te aima wasasu'u wê za'ra wa'aba da, taha zarina aima rowê wairébé aba da, wazabâdâ. ⁹ Taha siré, te za duré Onezimo hâ âma mo, wasisânawâ wama îsawi pese hâiba amo hâ, wama î'umnha hâ ta hâ duré, tame asiré îsazei'wa norî, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hâ. Ta norî si te za aima rowasu'u za'ra wa'wa, âme îromhâimnazém na hâ, duré îwahâimana za'ra zém na zama.

¹⁰ Aritacu hâ âme dazazéb 're, îsiré îhâiba hâ te âma asawi za'ra wa'wa, timreme na. Marcusi hâ te duré âma asawi za'ra wa'wa, Banabéhé mama amoi 'ra hâ. Taha na wa tô nimahâ na hâ aima âma roti pari za'ra wa'wa, niwa atême wisi za'ra wa'aba wamhâ, asiwi sawi wê wa'aba da. ¹¹ Zuzuwê hâ te duré âma asawi za'ra wa'wa, Zusitu na îsisi amo hâ. Â norî hâ zudezu na 're îhâimana za'ra mono, si'ubdatô îhâiba za'ra hâ. Îsiré romhuri'wa norî hâ ahâ uptabi nherê, si'ubdatô si te zudezu norî hâ te te îsiré 're romhuri za'ra, tô â norî hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono, da'âma 're îsib'a'uwê mono zéb u, wa te tâma 're îda'awaibui mono na hâ. Â norî hâ ma tô siwi îpawapto pese za'ra tô.

¹²Epapراسي te duré āma asawi za'ra wa'wa, tame asiré ĩsazei'wa norĩ siré 're ĩhāimana mono hā, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa hā. Ta hā te ai'āma 're mremeru u'āsi 'wa simi'ē na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, taha si te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, asiptete sina āma 're anomro aba mono da, duré aihāimana prédup sina 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono da, ta hā te te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Cristu hā asina 're ĩ'umhasi za'ra wa'aba mono zém na 're asiptete za'ra wa'aba mono da, te duré ai'āma 're mremeru u'āsi 'wa. ¹³Ta hā te te ai'āma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mono na, wa tō ta hā ĩsi'uihā na waihu'u. Radiseza na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norĩ 're ĩhāimana za'ra mono norĩ āma, te te 're ĩromhuri pese mono na wa tō duré waihu'u. Duré Irapuri na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norĩ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ āma, te te 're ĩromhuri pese mono na zama, wa tō waihu'u, ta hā.

¹⁴Rucasi hā, dawede'wa wama ĩsawi pe hā te duré āma asawi za'ra wa'wa. Demasihi zama te duré āma asawi za'ra wa'wa.

¹⁵Ma'āpé, duré wasisānawā norĩ hā wama sawi za'ra wa'aba, Radiseza na 'ri nho'ōmo nhisi āma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hā. Duré Nipaha zama wama sawi za'ra wa'aba. Duré taha nhorōwa āma Cristuhu zazei'wa, siré 're ĩsi'rā'ōtō u'āsi mono norĩ zama, wama sawi za'ra wa'aba. ¹⁶Ā hā te āma aima ĩrob'ui'ééré za'ra wa'wa hā asisō'a asima sōré pari za'ra wa'aba wamhā, te za asiwi ĩsōmri 'wa, Radiseza u, tame ĩsazei'wa norĩ hā sisō'a te te duré sima sōré za'ra da. Duré Radiseza u te dama ĩrob'ui'ééré hā te za duré ĩwa'rāmi aima sōmri za'ra wa'wa, ta hā duré asima sōré za'ra wa'aba da. ¹⁷Atipuhu ma, ma'āpé āne hā 'maiwaihu'u aba za: “Re ĩhāimana u'āsi mono, romhuri te te aima ĩpisudu hā 'mairēme ō di za. Uburé te za tāma āma ĩ'a'uwaime rami mo.” Āne hā te za tāma ĩ'maiwaihu'u 'wa, Atipuhu ma hā.

¹⁸Wa hā Paru, wa ĩnhimi'ui'ééré na āma asawi za'ra wa'wa. Ma'āpé ĩ'āma 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono za, dazazéb 're zahadu ĩhāimana na hā.

Rowē u'āsi 're aihāimana za'ra wa'aba mono za, Wamama hā ai'āma 're ĩsiwārĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina.

1 Tesaronita norĩ Tesaronita norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'éré na'rata zé Ībaihã wasu'uzé

Paru norĩ hã Tesaronita u si'aba'rúi wamhã, da'hã na ma tã saze za'ra ni, ĩsimiromhuri za'ra na hã. Tazahã zudezu norĩ hã Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã ma tã sada tihãimana za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Taha wa, Paru norĩ hã ma tã dahawi aimani zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'õmo nhisi u. Tane nheré, zudezu norĩ hã ma tã ĩsarina ai'aba'rúi, Tesaronita hawi (Atusi 17.1-13). Tawamhã ãma ronometro wapsi, Timotiu hã ma tã Tesaronita ãma ĩsazei'wa norĩ wasu'u wé hã tãma ãwisi za'ra, Paru norĩ ma, Corĩtu ãma hãimana za'ra ré. Taha wa, Paru hã ma tã Tesaronita norĩ ma rob'ui'éré za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma siptete sina 're ĩnomro mono na ĩwasu'u za'ra hã te te wapari wa, tãma ĩrowé na hã.

Ma tã duré pawaptob za'ra, ĩsisãnawã norĩ hã tiwi 're ĩdã'ã za'ra mono norĩ wi, 're robzei'õ tã za'ra mono da, Zezusi hã apã we ĩmorizéb zõ, wato sina 're wanhimipari za'ra mono na dã'ãsina.

¹ ĩsazei'wa norĩ, wa hã Paru, Sira, duré Timotiu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma.

Wamama hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã te asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwé, 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ hã ta norĩ ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'ãsi 'wa, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowé u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

Tesaronita ãma ĩsazei'wa norĩ, tã sena 're ĩhãimana wé za'ra mono zé wasu'u

² Wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma, wa 're wawata u'ãsi za'ra, 're aihãimana wé za'ra wa'aba mono wa. Ai'ãma 're wamreme zusi aba mono wamhã, wa duré wa te tiwi 're rowaptéré za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. ³ Tãma 're wamreme zusi mono sina, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'ãsi za'ra wa'wa, 're aihãimana wé za'ra wa'aba mono zém na, ãma 're wawata za'ra mono da. A norĩ wa'wa hã sazei pese za'ra wa'aba wa, marĩ iwé si te 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. Wamama hã, Wanhib'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, te 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te duré 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, dawi 're asisawi za'ra wa'aba mono õ di, marĩ iwé hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu we ĩmorizéb zõ, asimi'ẽ na te sõ 're asimipari u'ãsi za'ra wa'aba mo. ãne na 're anomro wé wa'aba mono na, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'ãsi za'ra wa'wa, wawa'ã ãna, Wamama ma 're wamreme zusi mono wamhã. ⁴ Wasiré ĩsazei'wa norĩ, wa tã duré ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na hã, duré ĩsib'a'uwé 're anomro aba mono da, te te sima aipisufu za'ra wa'aba na hã.

⁵ Zezusihi wasu'uwé na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba wamhã, taré wamreme na si, wa te aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba õ di. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ezani hã tiwaihu'u pese na te te 're ĩwapawaptob za'ra mono zém na, wa tã duré aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Zezusihi wasu'uwé hã tã sena na, wa te 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tã duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa tã ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te sima ĩ'aiwé za'ra wa'aba na hã. Duré a norĩ wa'wa hã ma tã wa'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ai'rata wahãimana za'ra wa'aba ré, 're ĩwanomro wé mono zém na, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da. ⁶ ãne wa tã aima ãma asanho za'ra wa'aba ni, Wanhib'apito hã ti'ai'ãma 're morĩ ré, wama ãma ĩsisanho ne. Tawamhã ĩwasu'uwé ma tã ĩsaze za'ra wa'wa. Ma tã 're anomro wé wa'aba mo, wasisanhozéb zarina, duré Wanhib'apito sisanhozéb zarina. ĩwaihu'u pese pẽ'ezani hã ma tã te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'wa, atoi uptabi za'ra wa'aba na 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, da te ai'ãma 're ĩrowasété za'ra wa'aba mono na 're robzépata za'ra wa'aba mono nheré.

⁷ Taha na a norĩ wa'wa hã ma tã duré dama ãma asanho za'ra wa'wa, aihĩni ĩsazei'wa norĩ, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma, duré Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma zama. ⁸ Tame 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã ma tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã wapari za'ra, a norĩ wa'wa hã dama 're sadawa wasu'u pese za'ra wa'aba mono wa, Wanhib'apito wasu'uwé hã. Duré ĩsipai u, daza'ruĩ mono bã ma tã ĩsadawa wasu'u hã datême waptã'ã. Duré 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono na, ma tã aiwasu'u wa'wa hã da te 're wapari za'ra, daro mono bã. Taha wa, wa norĩ hã 're ĩsaze za'ra wa'aba mono na, wa te duré dama 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di, aiwasu'u za'ra wa'wa hã da te 're wapari sirõmo za'ra mono wa. ⁹ Aiwasu'u wapari'wa norĩ hã, si'uihã na te wama rowasu'u za'ra, atême ĩwasihutu ama zém na. Ma tã, u, asima

Īwawē za'ra wa'wa. Te duré wama aiwasu'u za'ra wa'wa, āne: “Ta norī hā, 'Re Īhāimana u'āsi mono te te 're sazei pese za'ra. Taha wa, romhāiba 'manharī āma, nasi wata za'ra ō di oto. Te te tāma 're romhuri za'ra mono ō di oto. Ma tō rēme pese za'ra. 'Re Īhāimana u'āsi mono si, tō sena hā, u. Taha wa, ĩsadowa wasu'u, ma tō saze za'ra. Taha wa, te taha na si te te tāma 're romhuri pese za'ra. ¹⁰ Ī'ra hā hāiwa hawi apā we ĩmorīzēb zō, te 're simipari u'āsi za'ra, ab're hawi apā te te Īhāiwa'utu zō.” Āne te wama aiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tō. Ta hā Zezusi hā, Wanho'reptui'wa. Ma tō wanho'reptu za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā za te te idahā za'ra zé wi hā.

2

Tesaronita āma Paru hā ĩwē na si te te ĩromhurizé wasu'u

¹ Wasisānawā norī, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, aima wanhimiromhuri za'ra wa'aba zé hā taré ō di. Tō sena, wa tō aipawaptob za'ra wa'aba ni, sazei pese za'ra wa'aba da. Āne na ma tō wa'āma ĩwaihū'u za'ra wa'wa. ² Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi hawi, wa tō atēme aihutu aba ni. Tame wasi'ubumroi ré, wa tō robzépata za'ra ni, ĩsazei'ō'wa norī nhimihāzém na, duré damreme wasété na zama. Taha wasu'u na ma tō wa'āma ĩwaihū'u za'ra wa'wa. Tane nherē, Wanhib'apito 'Re Īhāimana u'āsi mono hā ma tō wapawaptob za'ra, wapahi āna, ĩsadowa wasu'u hā wa te aima wasu'u za'ra wa'aba da, Cristuhu wasu'uwē na hā. Taha wa, wamreme wa'rāmi, da te wawi ro'wa'rutu za'ra nherē, wa tō ĩwasu'uwē na aima rowasu'u za'ra wa'aba ni tō, wapahi za'ra āna. ³ Roti tō sena na si, wa aima roti za'ra wa'aba ni, āhāna hā. Rowasu'u wē upana, wa te aima roti za'ra wa'aba ō di. Duré marī ĩwē hā wa te wasima waibu da, wa te ai'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di. Marī ĩwē hā wa te aiwi udā za'ra wa'aba ō di. ⁴ Mare di. Ānei ō di. Tō sena, 'Re Īhāimana u'āsi mono te te sima 're ĩwawē za'ra mono zéb zarina, te te wapisutu za'ra wa, wa ĩwasu'uwē na wa te dama 're rowasu'u za'ra, āne na romhuri'wa da, te te wawēsāmri za'ra wa.

Tawamhā wanhimirowasu'u wē wa, taré wama dato za'ra da, wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono ō di. Mare di. 'Re Īhāimana u'āsi mono hā te te 're ĩwawēsāmri za'ra mono da si, wanhimirosa'rata za'ra hā. Ōhō si te za te te 're wapibu za'ra, 're ĩwanomro wē mono zéb zō, ĩwē na si 're ĩwanhimirosa'rata za'ra mono zéb zō zama. Taha wa, ĩsadowa wasu'u na, wa te dama 're ĩrowasu'u wē za'ra mono na, wa'āma 're toi mono da, wa wa te wasina 're rosa'rata za'ra.

⁵ Ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ré, taré wamreme to na ai'āma wawata za'ra wa'aba ō di. Duré marī ĩwē hā wanhimirowahutu wa'rāmi, wama sōmri za'ra wa'aba da, wa te wasina rosa'rata za'ra ō di. Āne na ma tō wa'āma ĩwaihū'u za'ra wa'wa. 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, waihū'u pese di, āne na wapē'ē 're, wanhimirosa'rata za'ra hā. ⁶ Wanhimirowahutu wē na wa'āma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa te wasina rosa'rata za'ra ō di. Duré, aimawi norī hā āne zarina, wa'āma wata za'ra da, wa te wasina rosa'rata za'ra ō di duré. ⁷ Cristu hā ma tō wazatōrī za'ra, ĩwasu'uwē hā wa te dama 're waihū'u za'ra mono da, ĩsadowa para. Taha wa, dama wamreme pire za'ra di. Tane nherē, wamreme pire na, wa te duré 're aiwari za'ra wa'aba mono ō wa, wa te āma aiwi robzei'ō za'ra wa'aba ō di. Mare di. Ānei ō di, wa te aima ĩ'manharī za'ra wa'aba zé hā. Wamreme wē na si, wa tō aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Wa tō ai'madā'ā pese za'ra wa'aba ni, dana norī hā ti'ra te te 're ĩ'madā'ā pese za'ra mono ne. ⁸ 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā, ĩwasu'uwē hā wawa'a āna, wa tō aima wasu'u za'ra wa'aba ni, wama asawi pese za'ra wa'aba wa. Taha wa, aiwi 're wasisawi za'ra wa'aba mono ō di, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono tō da. Tō sena, a norī wa'wa hā wama asawi uptabi za'ra wa'aba di.

⁹ Wasisānawā norī, āne na te tō wa'āma 're aipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mo, 're ĩwanomro wē mono zém na. Wa norī hā wahāimanazéb da, wa tō wasima romhuri pese za'ra ni, wapatā'ā nherē, duré wawasutu nherē. Bātā sidāpasi wasi'uihā na wanhib'rata na wa tō romhuri za'ra ni, wahāimanazéb da. Bādā 'rāiwatobro ō ré, duré bādā sébré nherē, wa tō wasima romhuri za'ra ni, wa te aiwari za'ra wa'aba tō da, wama asōprub za'ra wa'aba na wapire na wa'madā'ā za'ra wa'aba tō da, 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré.

¹⁰ A norī wa'wa hā ma tō ĩwawaihū'u za'ra wa'wa, asō'a za'ra wa'aba, 're ĩwanomro mono zé hā. 'Re Īhāimana u'āsi mono hā ma tō duré wawaihū'u za'ra, 're ĩwanomro wē mono zém na hā. Wawasédé hā wa te 'manharī za'ra ō di. ĩwē na si wa tō wahāimana za'ra ni, asō'a za'ra wa'aba. 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti na hā āma wasipa za'ra ō di. Āne āma 're ĩwanomro mono zé hā, tō ĩbā. ¹¹ Damama hā, dahāimanazém na te za ti'ra norī ma rowahutu. Tane, wa norī hā aihāiba bā wa'aba, wa tō aima rowahutu za'ra wa'aba ni, 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na 're anomro wē wa'aba mono da. ¹² Duré da te aima 're amhāzépa za'ra wa'aba mono nherē, wa tō āma aima robze za'ra wa'aba ni ĩwasu'uwē na, aiwi 're robzei'ō tō

za'ra wa'aba mono da. Wa tō aima roti pese za'ra wa'aba ni, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a 're anomro wê wa'aba mono da, toi uptabi na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Ta hâ ma tō te te sima 're aiwê za'ra wa'wa, hâiwa âma ihâiba na rowa'a na Isiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowê uptabi na.

¹³ 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hâ wa te aima iwasu'u za'ra wa'wa hâ wapari za'ra wa'aba wamhâ, ma tō asima iwê za'ra wa'wa. Taré ti'ai âma aibâ nhimirowasu'u newa, âma rosa'rata za'ra wa'aba ô di. Tō sena 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na, ma tō âma irosa'rata za'ra wa'wa. Tane tō, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na si wanhimirowasu'u za'ra hâ. Îsadawa wasu'u hâ te tō ai'âma te te 're romhuri pese za'ra wa'wa, aipê'ê 're, iwê na si 're anomro aba mono da. Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono âma si, wa 're wawata za'ra, imreme hâ asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa.

Îsazei'wa nori te te 're irobzêpata za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma hâ, aiwana za'ra wa'aba, ma tō da te 're sazei pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hâ, iwasu'uwê hâ. Tawamhâ, Cristu Zesusi hâ ma tō 're danomro, Îsazei'wa nori, siré 're Isi'râ'ôto mono nori hâ. Tawamhâ, Isiré nori hâ Îsazei'ô'wa nori hâ ma tō te te âma 're rowasété za'ra, Îsazei'wa nori hâ te te 're saze za'ra mono tō da, iwasu'uwê hâ, tisiré nherê. Tane, a nori wa'wa hâ wasiré Îsazei'wa nori hâ, ta nori ne, ma tō 're irobzêpata za'ra wa'aba mo, asiré nori hâ asada 're sahi za'ra wa'aba mono wa, Zudeza nori ne. ¹⁵ Duréihâ, zudezu nori hâ ma tō te te 're simro, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata'wa nori hâ. Duré, âhâna zama îsihudu nori hâ ihî'rata nori hâ te te 're irob'manharî za'ra mono zéb zarina, ma tō siwi tiwî, Wanhîb'apito Zesusi hâ. Ma tō duré te te wa'âma 're rowasété za'ra, iwasu'uwê hâ wa te dama 're wasu'u za'ra mono tō da. Ma tō sisiti siwi wazatôri za'ra, Isiti wasi'aba'rê da. Ma tō duré uburé da'âma tinhitob'ru za'ra. Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wê ô di, 're ihâimana za'ra mono zé hâ. ¹⁶ Tawamhâ, wa nori hâ zudezu'ô nori ma, wa tō wa te tâma 're rowasu'u za'ra iwasu'uwê na, da te 're sazei pese za'ra mono da, Zesusi hâ te te 're da'anho'reptui mono da. Tawamhâ, ta nori hâ zudezu nherê, Îsazei'ô'wa nori hâ, ma tō te te wawi 're ro'wa'rutu za'ra, te te 're wazadawa uwati za'ra mono da aré, iwasu'uwê na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono tō da. Âne tiwasété na 're ihâimana za'ra mono zém na, ma tō 're siwasété za'êtê za'ra. Tawamhâ, tâibâ oto. 'Re ihâimana u'âsi mono hâ ma tō wawi ro'wa'rutu'wa nori hâ te te 're wê'ô pese za'ra. Rowê'ô, ma tō duré tâma pisutu za'ra. Tawamhâ, Isiti te za oto 're nomro u'âsi.

Paru hâ Tesaronita u apâ imorizém na Isiwasu'uzé wasu'u

¹⁷ Wasisânawâ nori, Îsazei'ô'wa nori nhimirob'manharizéb zarina, wasi'aba'rê na aihawi za'ra wa'aba, wasi'aba'rêi wamhâ, asiti za'ra wa'aba, wa a'â 're wasi'ubumro. Tane nherê, ai'rata 're iwasi'ubumroi u'âsi aba mono ne, wa wanhimirosa'rata na wa te ai'âma 're rosa'rata wê u'âsi za'ra wa'wa. Awa'awi hâ wapê'ézé uptabi na, wa 're wahâimana za'ra. Taha wa, apâ atême wasihutu su'u aba da, wa tō wasima waihu'u za'ra ni, wa te asabu za'ra wa'aba da. ¹⁸ Wa te duré asabu téb za'ra wa'aba neza. Wa hâ Paru hâ, apâ atême imorî aba neza. Taha wa, atême imorî aba da, bâdâ, wa tō nasi îsima pisutu. Tane nherê, Satanasi hâ wanhitob'ru hâ ma tō nasi wa'âma ro'wa'rutu za'ra, âma atême îwisi za'ra wa'aba tō da. ¹⁹ Tane tō. Ni'wam nori me asôwa're'ze za'ra wa'aba, wasisôpêté za'ra ô di za, Wanhîb'apito Zesusi apâ wei mori wamhâ. Ni'wam nori hâ, asôwa're'ze za'ra wa'aba, te te wama 're rowê zani za'ra mono ô di za. Wanhîb'apito wei mori wamhâ, ni'wam nori hâ asôwa're'ze za'ra wa'aba, te te dama wawaihu'u za'ra ô di za, tō sena aima za'ra wa'aba, wa te 're Îsadawa wasu'u za'ra mono zém na. ²⁰ Tane tō, wato sina, wa wa te 're aiwasu'u wê za'ra wa'wa dama, a nori wa'wa hâ wama 're rowê zani za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono 're Îsaze za'ra wa'aba mono zém na.

3

Timotiu hâ Îsazei'wa nori ma rowê zô, Tesaronita u imorizé wasu'u

¹⁻³ Tawamhâ, ai'âma wapê'ézé uptabi za'ra wa'aba wa, apâ wasi'aba'rêzéb zô wanhimipari waihu'u za'ra ô di oto. Taha wa, wa tō wasisaze za'ra ni, Timotiu hâ wa te âma atême satôri za'ra wa'aba da, wa hâ îsiwaprosi Atena na 'ri nho'ômo nhisi âma înhamra da nherê. Tawamhâ, wa tō âma atême satôri za'ra wa'aba ni, Timotiu hâ. Ta hâ wasiré Îsazei'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, Cristuhu wasu'uwê na te te dama 're rowasu'u mono da, wasiré. Taha wa, wa tō atême satôri za'ra wa'aba ni, te te 're aipawapto za'ra wa'aba mono da, aihâimana nhiptete sina 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, iwasu'uwê hawi apâ 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, da te ai'âma 're rowasété pese za'ra wa'aba mono nherê. A nori wa'wa hâ aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina, da te wa'âma 're rowasété za'ra mono wa, wa te 're irobzêpata za'ra mono na hâ. ⁴ Âne na wa tō iwana aima rowaihu'u sirômo za'ra wa'wa, ai'rata wasi'ubumroi

wa'aba ré, za da te wama 're ĩrob'manharĩ pipa za'ra mono zém na hã. Áhãna, tô sena na ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tô wa'ãma 're romhãimana za'ra mono wa. ⁵ Taha wa, asada 're dazahi za'ra wa'aba mono wa, apã ãma atême ĩmorĩ aba neza, 're ĩsazei'õ utõrĩ za'ra wa'aba mono zé hã te aiwi waihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, Timotiu hã wa tô ãma atême satõrĩ za'ra wa'wa, apã te te we wama aiwasu'u za'ra wa'aba da. Wa'uburé hã dawasété da, dawada'uri'wa hã te te aipibu za'ra wa'aba wa, 're saze zahãri za'ra wa'aba mono õ'umhãsite, wa tô ai'ãma 're ĩhãtã'ã za'ra wa'wa. Aima wanhimiromhuri za'ra wa'wa hã taré 're hãimana mono õ'umhãsite, wa tô ãma atême satõrĩ za'ra wa'wa Timotiu hã, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

Tesaronita hawi, Timotiuu nhimirowasu'u wê na Paru norĩ ĩto za'ra zé wasu'u

⁶ Tawamhã Timotiu hã ma tô we apã watême tiwisi za'ra, aihawi za'ra wa'aba. Ma tô aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã wei wama ãwisi. Wa te waparĩ ze za'ra di, aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã. Cristu hã te, u, asina 're ĩ'umhãsi pese za'ra wa'aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba na te, u, 're anomro aba mo. Duré, ĩwê na si te, u, wa'ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. ĩwazabu za'ra wa'aba da si, te, u, 're asimipari za'ra wa'aba mo. Áne, aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã, wa te waparĩ ze za'ra di. Tane tô, wa norĩ zama wa te asabu za'ra wa'aba neza. Wa duré sô mapari za'ra ni aré, wa te ĩ'asabu za'ra wa'aba zéb zô. ⁷ Wasisãnawã norĩ, da te wa'ãma 're rowasété za'ra mono nheré, duré marĩ ĩpire na wa te 're robzépata za'ra mono nheré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, wa tô apã p'ê'ê daba'wara pese ni. ⁸ Áne wa, wahãtã'ã ãna wa oto 're wahãimana za'ra apã, Wanhib'apito ãma asiptete sina ãma 're anomro aba mono wa. ⁹ Taha wa, wa oto Wanhib'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're wawata u'ãsi za'ra, isõ'a, wama 're robze zani za'ra wa'aba mono wa, Zezusi hã asina 're ĩ'umhãsi pese za'ra wa'aba mono zém na hã. ¹⁰ Awê sidãpãsi, wa wanhimĩ'ê na tãma 're wamreme zusi, bãtã na barana zama, ta hã te te wama pisutu za'ra da, nimahã na ãma atême wasi'aba'rêi wa'aba da, wasisabu za'ra da apã, duré zahadu ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ hã, wa te aima waihu'u za'ra wa'aba da, 're ĩsazei uptabi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹¹ Wanhib'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, Wamama wi hã, duré Wanhib'apito Zezusihi wi hã, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, te te wama ropese za'ra da, apã wasihutu da, atême wa'aba. ¹² Tô sena ma tô 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé ma tô duré 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Tane tô, wê di. Taha wa, wa duré wa te tiwi 're rowaptêrê za'ra, Wanhib'apito wi, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, awê sidãpãsi asimizawi pese za'ra wa'aba zé hã, te te aima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da. Sa'êtê na, wa te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono zém ne, aiwa sa'êtê na 're dazawi pese za'ra wa'aba mono da, wa wa te tiwi 're rowaptêrê za'ra. ¹³ Tawamhã taha na te za te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'wa, aihãimana nhiptete za'ra wa'aba sina, ĩwê uptabi na si ãma 're anomro aba mono da. Tawamhã Wanhib'apito Zezusi hã, uburé tinhib'a'uwê norĩ me, wei wazô si'aba'rêi wapsi, asi'wa'rutu za'ra wa'aba ãna te za isõ'a aimasa wa'wa, Wamama 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nho'a.

4

'Re ĩdanomro wê mono zéb zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, dama 're ĩtoi mono zé wasu'u

¹ Wasisãnawã norĩ, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'aba ni, niha 're anomro wê wa'aba mono da, taha zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ai'ãma 're to za'ra wa'aba mono da. Taha zarina, te tô ãma 're anomro wê wa'aba mono oto. Áhãna wa za duré aima roti pese za'ra wa'aba ni, 're anomro wê wa'aba mono zém nhipai u, asima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para. ² Taha zadawa para, wa te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zé hã ma tô ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa. ³ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô te te sima 're aiwê za'ra wa'wa, 're anomro wê wa'aba mono da, duré pi'õ norĩ, duré aibã norĩ zama aihãba na asiwi 're ĩ'asipsaihuri si'uiwa za'ra wa'aba mono zé hã ai'ãma 're hãimana za'ra wa'aba mono tô da oto. ⁴ Aibã norĩ hã aimro si te za 're ĩ'madã'ã za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da. ⁵ Rowasutu zô si asima 're rob'ruiwaparĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Ta hã, ĩsazei'õ'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zé, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te waihu'u za'ra õ wa. ⁶ Tane 're anomro aba mono õ di za. ĩsazei'wa norĩ hã, asisãnawã te 're anomro aba mo. Taha wa, asisãnawã mro nheré, asiwi 're upi za'ra wa'aba mono õ di za, asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono tô da, aiwasédé hã asi'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da. Tane, ni'wa hã tiwasédé te te 're 'manharĩ mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te za niha tãma rob'manha. Áne tô sena, wa tô aima waihu'u za'ra wa'aba ni, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Tane nheré, wa duré ãma aima sahu za'ra wa'aba ni. ⁷ Aibã norĩ, aimro hãiba upana aimawi pi'õ hã 're upi za'ra wa'aba mono õ di za. Duré pi'õ norĩ hã aimro hãiba upana aimawi aibã hã 're upi za'ra wa'aba mono õ di za. Dahãimana

nhiséb ò ré, 're wanomro mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're wa'apisutu mono ò di. Wanhimi'ê na âma 're wanomro wê uptabi mono da si, ma tò te te sima 're wa'apisutu. ⁸ Taha wa, âne wa te aima ìroti za'ra wa'wa hâ, asiwi wê'ò za'ra wa'aba ò di za. Ni'wa hâ te te siwi wê'ò wamhâ, e ta hâ ti'ai âma dahâiba te za siwi wê'ò. Mare di. 'Re ìhâimana u'âsi mono te za siwi wê'ò, wama Tipê'êzani nhomri'wa hâ.

⁹ Îsazei'wai mono bâ 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zém na, wa te aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba ò di za oto. Tô sena ma tò 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ si'uihâ na âma aima rowahutu za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hâ. ¹⁰ Ma tò 're ìdazawi pese za'ra wa'aba mo tó, Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're ìdasi'ubumroi mono norî hâ, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're Îsaze za'ra mono norî hâ. Tane nherê, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, asimizawi pese zém nhipai u, asima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono sina, iwê uptabi hâ 're 'manharî za'ra wa'aba mono da. ¹¹ Ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, âne wa tó aima roti za'ra wa'aba ni, rowê na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asima 're ropibui wê za'ra wa'aba mono da, duré asimi'ê na asi'uihâ na aihâimanazéb da, 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba mono bâ wa'aba. Âne, wa tó aima roti za'ra wa'aba ni. Âne iwê uptabi hâ te za tó 're ì'manharî u'âsi za'ra wa'aba mo. ¹² Tawamhâ danho'a 're anomro wê wa'aba mono wa, Îsazei'ô'wa norî hâ te za te te 're aiwêsâmri za'ra wa'wa. Te za te te 're aiwazéb za'ra wa'wa. Duré asimi'ê na 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhâ, 're dawari za'ra wa'aba mono âna, te za 're anomro aba mo.

Apâ 're ìdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

¹³ Wasisânawâ norî, ni'wa hâ 'Re ìhâimana u'âsi mono zazei'ô'wa hâ, dawi dá'â wamhâ, Îsiré norî hâ te za âma 're pê'ézé pese za'ra, apâ 're ìdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u hâ te te 're waihu'u za'ra mono ò wa. Tanei ò di za, a norî wa'wa hâ. Taha wa, wa wasima wê za'ra ni, sena na waihu'u za'ra wa'aba da, dadâ'â wasu'u hâ. ¹⁴ Zezusi hâ ma tó dârá. Ma tó pê'êhai'utò. Pê'ê si'utòrî nherê, ma tó apâ hâiwa'udu. Âhâna te 're morî u'â oto. Âne na wa tó saze za'ra ni. Taha wa, wa tó duré waihu'u za'ra ni, Îsazei'wa norî hâ 're dá'â za'ra mono wamhâ, apâ 're ìhâiwa'utu za'ra mono na hâ. 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ te za apâ te te 're ahâiwa'utu, Zezusi te te apâ ìhâiwa'utu ne. ¹⁵ Tawamhâ, Wanhîb'apito we apâ wazò morî wamhâ, âté wa norî hâ zahadu wahâiba ré 're wanomro mono ré, te za wei mo. Tane nherê, 're ìdâ'â za'ra mono norî wana, itême wasihutu ò di za. Âne Wanhîb'apito te te wama ìrowahutu za'ra zarina, wa aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. ¹⁶ Tô sena, Wanhîb'apito hâ te za wei wazò si'ra, hâiwa hawi. Tawamhâ, te za tâma wa'ru za'ra, hâiwa âma tâma ìromhuri pese 'wai ma. Hâiwa âma tâma ìromhuri pese 'wa hâ, te za wei hâ, hârâ 'râihâ na, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimnhîhârâzém na. Tawamhâ, Îsazei'wa norî hâ 're ìdâ'â za'ra mono norî hâ, ta norî uimrehêne te za apâ hâiwa'utu za'ra. ¹⁷ Tawamhâ wa norî hâ Îsazei'wa norî hâ, zahadu wahâiba ré 're ìwahâimana za'ra mono norî hâ, apâ ìhâiwa'utu za'ra norî me, Îsazei'wa norî me, te za sitême wa'ubumro awa'awi, hâiwa'a âma. Tawamhâ, Wanhîb'apito hâ wa za oto aihîni sôpêtê za'ra ni, hâiwa nho're âma. Tawamhâ, ì'rata wa za 're wahâimana u'âsi za'ra. ¹⁸ Âne te za ìwasu'u na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo.

5

Wanhîb'apito apâ wei morî ò ré, 're ìdanomro wê mono zé wasu'u

¹ Wasiré Îsazei'wa norî, Wanhîb'apito apâ wei wazò ìmorîzé hâ, wa tó aima waihu'u pese za'ra wa'aba ni. Tane nherê, wa za duré apâ aima âma rob'râzaròtò za'ra wa'wa, rob'ui'ééré na. Niwapsi, te za wei mo apâ wazò. Tane nherê, bâdâ hâ wa te waihu'u za'ra ò di. Nimahâ na we ìmorîzé hâ, wa te waihu'u za'ra ò di. A norî wa'wa hâ ma tó âne hâ ìwaihu'u pese za'ra wa'wa. ² Wanhîb'apito apâ wei morî wapsi, awa'awi te za wei mo. Tane tó, ni'wa hâ barana simisaihuri da, marî zò 'ri para u sébré wamhâ, 'ri para Isi'ubumro norî hâ te za tâma a'râmi za'ra, sô simipari za'ra ò nherê, sébré wa. Tane, Wanhîb'apito apâ we ìmorîzéb zò 're danhimipari za'ra mono ò ré, te za wei mo. ³ Sô 're danhimipari za'ra mono ò wa, te za Îsazei'ô'wa norî hâ da te dasima 're rowasu'u za'ra, âne: "Rowê na wa za oto 're wasi'ubumroi u'âsi, marî hâ wazò 're wairébé mono âna." Âne te za dasima da te 're rowasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono ò wa. Âne, da te dasima 're rowasu'u za'ra mono wapsi, tawapsi, awa'awi te za ropipa hâ dazò watobro, Wamama hâ za te te dama ìrob'manharîzém na hâ. Tiwi dasimani waihu'u za'ra ò di za, pi'ô ma, ì'ra tâma 're rere'e mono da, ìwasâ âma 're sépu'u za'ra mono wa, ai'utê zépu hâ tiwi 're ìsimani za'ra mono ò ne.

⁴ Wasiré Îsazei'wa norî, a norî wa'wa hâ Wanhîb'apito apâ wei ìmorîzéb zò, te sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Taha wa, awa'awi za wei morî nherê, tâma a'râmi za'ra wa'aba ò di za, barana ìsimisaihuri norî ma, 're ìdasi'râmi za'ra mono ne. ⁵ Tawamhâ Wanhîb'apito apâ we ìmorîzéb zò, aihîni 're ì'asimipari za'ra wa'aba mono norî hâ, rowa'a na 're ìdahâimana za'ra mono zém ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hâ, a norî wa'wa hâ ti'ai âma. Apâ

we ïmorizéb zô 're ïdanhimipari za'ra mono ð norĩ ne, robra na 're wahâimana za'ra mono ð di tó, wa norĩ hã. ⁶ Taha wa, 're ïdanhotô za'ra mono ne, wanhimiza'rese âna 're wahâimana za'ra mono tó da, wa za sô 're wanhopré u'âsi. ⁷ Barana si te rosa'rese âna 're danhotô za'ra. Barana si te duré âzézei'wa norĩ hã 're siwamnarĩ za'ra. ⁸ Tazahã, wa norĩ hã Wanhib'apito apã we ïmorizéb zô, 're wanhimipari za'ra mono wa, wanhimi'ê na sô 're wanhopré mono sina, wa za 're wahâimana za'ra. Tawamhã wa za wasi'upari za'ra ni, wanhitob'ru wi, Wanhib'apito wa te 're ïsaze za'ra mono zém na, duré 're ïwanhimizawi pese za'ra mono zém na, duré Zezusi te te 're ïwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're ïwanhimipari za'ra mono zém na. Da'wapéi'wa norĩ hã, tinho'utu'u ïhâte te na, duré T'rãza ïhâte na te 're si'uzã za'ra, tinhitob'rui wi, da te 'manhiptã'ã tó da. Æne, Wanhib'apito wa te 're ïsaze za'ra mono zém na, duré 're wanhimizawi pese za'ra mono zém na, wa za 're wahâimana za'ra, wapê'ê wê te te wawi wasété tó da, wanhitob'ru hã. Duré Zezusi te te 're ïwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're ïwanhimipari za'ra mono zém na, wa za 're wahâimana za'ra, wanhimirosa'rata na te te wawi ro'wa'rutu tó da.

⁹ Tane tó. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã niha te te wama 're arob'manharĩ mono da, te te sima 're wa'awê mono ð di. Ma tó te te sima 're wa'awê, Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're wa'anho'reptu mono da. ¹⁰ Ta hã ma tó wazada dârã, T'rata 're wasi'ubumroi mono da. Tawamhã, apã wei wazô morĩ wapsi, wahãiba ré 're ïwanomro mono norĩ hã, duré wawana 're ïdadã'ã za'ra mono norĩ me, wa za T'rata wasiré 're wasi'ubumroi u'âsi. ¹¹ Taha wa, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipê'ê wê za'ra wa'aba na asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tó sena na ãhãna hã âma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono ne, te za duré âma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, ðne u'âsi.

'Re ïdanomro wê mono zéb da na roti wasu'u

¹² Wasiré ïsazei'wa norĩ, wa asima roti za'ra wa'aba ni, te te aima 're ïromhuri za'ra wa'aba mono norĩ hã 're hâimana wazéb za'ra wa'aba mono da. Ta norĩ hã, Wanhib'apito ma romhuri'wa norĩ. Taha wa, te za marĩ hã ïwê si te te aima 're wê za'ra wa'wa. Duré tímreme wê na si te za aima te te 're roti za'ra wa'wa. Tawamhã, ta norĩ mreme, te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. ¹³ Ta norĩ hã te te aima 're romhuri pese za'ra wa'aba mono wa, te za 're ïwazéb za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ïsawi pese za'ra wa'aba mo. Asima 're aimreme wasété za'ra wa'aba mono âna, te za asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, rowê na.

¹⁴ Wasiré ïsazei'wa norĩ, wa za duré aima roti za'ra wa'aba ni. Ni'wam norĩ hã 're wa'wa za'ra mono wamhã, te za tâma 're ïroti pese za'ra wa'aba mo, simi'ê na si'uihã na te te sima 're romhuri za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã robzei ð wamhã, te za 're ïpawaptob za'ra wa'aba mo, robzei'ô u'âsi 're nomro tó mono da. Duré ni'wam norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te waihu'u za'ra nheré, ïwê na si 're nomro mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono ð wamhã, te za 're ïpawaptob za'ra wa'aba mo. Da'âma 're aiwa'ã za'ra wa'aba mono ð di za. Aiwaimri te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sada. ¹⁵ Ni'wai ma ïwê'ô hã da te 'manharĩ wamhã, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa marĩ ïwê'ô hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tó da. Marĩ ïwê'ô hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nheré, ïwê na si te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa tâma âma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono tó da. ïwê na si te za asima 're T'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré ïsazei'wa norĩ ma. Uburé te za dama 're T'manharĩ wê u'âsi za'ra wa'aba mo, a'uwê mono bã.

¹⁶ 'Re atoĩ uptabi za'ra wa'aba mono na, te za 're anomro u'âsi aba mo. ¹⁷ 'Re ïhâimana u'âsi mono mã, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo. ¹⁸ Wê wa, te za âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Rowê na 're anomro aba mono wamhã, duré robzei'ô na 're anomro aba mono nheré, wê wa, te za âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Æne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tó aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi nhib'a'uwê 're anomro aba mono wa.

¹⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'êzani nhimipawaptobzém na asiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono ð di za. ²⁰ Ni'wa hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'êzani zarina, marĩ hã te te waihu u wamhã, ïsimirowasu'u hã asiwi wê'ô za'ra wa'aba ð di za, taré newa. ²¹ Uburé marĩ hã te za 're ïpibu za'ra wa'aba mo, ïwê zô. Tawamhã, marĩ ïwê si te za asima 're ïtété za'ra wa'aba mo. ²² Uburé marĩ ïwasédé hã te za asiwi 're ïwê'ô pese za'ra wa'aba mo, ïré 're anomro aba mono tó da.

²³ 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, rowê nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asimi'ê na ïsine, ïwê na si âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré uburé asimirosa'rata wê na si, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito Zezu Cristu hã apã wei wazô morĩ wamhã, ïwê na si te za ai'madã'ã za'ra wa'wa. ²⁴ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te 're T'aipisutu za'ra wa'aba mono hã, umnhasi uptabi wa, te za tó te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ïwê na si 're anomro u'âsi aba mono da.

Rob'ui'éré 'rāsutu zé

²⁵ Wasiré Īsazei'wa norī, te za wa'āma 're aimreme zusi aba mo, Wamama ma.

²⁶ Uburé asiré Īsazei'wa 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, te za asō'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

²⁷ Wanhîb'apito zadawa para, ĩmreme pire na wa aima nharī za'ra wa'wa, ã hã wa te aima ĩrob'ui'éré za'ra wa'wa hã, dama 're sôré za'ra wa'aba mono da, Īsazei'wai mono bâ.

²⁸ Wanhîb'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptêrê za'ra, tînhîmîpawaptobzé hã te te aima sômri za'ra wa'aba da, ai'āma 're hâimana za'ra wa'aba mono da.

2 Tesaronita norĩ

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'érézé, Tesaronita norĩ ma Ĩbaihã wasu'uzé

Paru hã Tesaronita ãma Zezusihi zazei'wa norĩ ma, ĩmorĩ'rata na te te rob'ui'éré pari, ma tó duré tinhimi'ui'éré na tãma ãma sahu za'ra, maparane ãma.

Ni'wam norĩ hã Tesaronita norĩ hã ma tó te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã apã we ĩmorĩ pari na hã. Nima norĩ hã ma duré te te 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã apã we ĩmorizéb u hã ĩromhure na hã. Taha wa, ma tó danhimiromhuri na sahãri za'ra ni. Taha wa, ma tó 'ribabam na si dawĩ 're hãimana za'ra, dasa na Zezusihi zó simipari za'ra mono sina. Taha wa, Paru hã ma tó tãma roti za'ra, ãne na 're hãimana za'ra mono tó da.

Ma tó duré tãma waihu'u za'ra, rowasédé hã duré dawasédé hã Satanasihi nhiptete zarina za ĩsa'ěté u'ási mono na hã, Zezusi apã za we ĩmorizéb u hã. Tamemhã 're ĩhãimana u'ási mono si te za oto ãma ai'uté, Satanasihi ãma hã. ĩsptede hã te za tiwi uprosi.

¹⁻² ĩsazei'wa norĩ, wa hã Paru, Sira, duré Timotiu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asi'rã'õtó aba mono norĩ ma.

Wamama hã 'Re ĩhãimana u'ási mono hã, duré Wanhĩb'apito Zezu Cristu hã te asina 're ĩ'umhãsi za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwé 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Wamama ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'ási 'wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, duré Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ási za'ra wa'aba mono da, rowé u'ási, ãma 're anomro aba mono da.

Zezu Cristu apã wei morĩ wa, dahãimanazéb zarina za te te dama ĩrowairébézé wasu'u

³ Wasisãnawã norĩ, 'Re ĩhãimana u'ási mono ãma, wa 're wawata u'ási za'ra, 're aihãimana wé za'ra wa'aba mono wa. Ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. Tawamhã ma tó oto 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo. Awé sidãpãsi 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono zé hã, te ãma 're ĩsa'ěté za'ra wa'aba mo. Aihãiba mono bã, te 're asisawi za'ra wa'aba mo. Duré awé sidãpãsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zé hã te ãma 're ĩsa'ěté za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ási mono ãma, wa 're wawata u'ási za'ra. ãne, wa te 're 'manharĩ za'ra mono da, wama wé za'ra di. Tó ĩ'uwaibaba si. ⁴ Taha wa, wa norĩ hã wa wa te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa, wato sina. ĩsazei'wa norĩ hã, daro mono bã siré 're ĩsã'õtó mono norĩ ma, wa tó wa te 're aiwasu'u wé za'ra wa'wa. Tawamhã, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, ma tó da te ai'ãma 're rowasété za'ra wa'wa. ĩwasédé hã da te aima 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã, ma tó 're ĩsépata za'ra wa'aba mo. Tazahã, asimi'ẽ na te asina 're ĩ'umhãsi za'ra wa'aba mo. Taha na, wa tó wa te dama 're aiwasu'u wé za'ra wa'wa, wapé'ẽ 're wato sina.

⁵ Tawamhã, wa tó wa norĩ hã waihu'u za'ra ni. 'Re ĩhãimana u'ási mono hã, sena na te za dahãimanazém na te te dama 're arowairébé. A norĩ wa'wa hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ási mono hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãma 're anomro wé u'ási aba mono da. Taha wa, te za te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩ'rata 're aihãimana u'ási za'ra wa'aba mono da, ĩsimiroti ré 're anomro wé u'ási aba mono da. Taha wa, za ĩré 're anomro wé wa'aba mono wa, te a'ã 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo, asirõwi da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa. ãne na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono na, wa tó waihu'u za'ra ni, tó ĩbã ĩsimirowairébézé hã. ⁶ Tane tó, 'Re ĩhãimana u'ási mono, tó sena. Tawamhã, te za niha te te dama 're arob'manharĩ, te te aima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ ma. ⁷ Duré te za aipawaptob za'ra wa'wa, rowé na si 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ zama, robzépata na 're ĩwahãimana za'ra mono norĩ zama, te za wapawaptob za'ra, rowé na si 're wahãimana za'ra mono da. Tó sena, te za Wanhĩb'apito Zezusi hã wei wama sihã'ré hãwi hawi, te te tãma 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ me. Tawamhã, wei morĩ wamhã, te za tó dahã za'ra. Te za duré wa norĩ hã wapawaptob za'ra. ⁸ Tawamhã unhamã ro'o wa'wam ne, te za we nhamra, Zezusi hã. Niha te za dama arob'manha, 'Re ĩhãimana u'ási mono, da te dasima 're ĩwé'õ pese za'ra mono norĩ ma, duré Wanhĩb'apito Zezusihi nhiminho'reptuzém na, ĩwasu'uwé te te 're ĩsazei õ za'ra mono norĩ ma zama. ⁹ Ta norĩ hã te za sisiti satõrĩ za'ra, ĩsiti 're si'ubumroi u'ási mono da, rowé'õ u'ási na. Taha na te za te 're robzépata u'ási za'ra. Tawamhã, Wanhĩb'apito nhiti 're dahãimana za'ra mono wamhã, tiwaihu'u pese na marĩ hã rowé uptabi na, te te 're da'apawapto mono õ di za. Taha ré 're dahãimana za'ra mono õ di za. ãne, sena na te za dama arowairébé. ¹⁰ Tawamhã, wei morĩ wamhã, ĩsimiroti zarina 're danomro wé mono da, te te 're ĩdapawaptob za'ra mono norĩ hã te za ãma tiwata za'ra, te

te sina 're ĩ'umhasi za'ra mono norĩ hã. Te za tũ ãma titob'uzu za'ra. A norĩ wa'aba zama, wanhimirowasu'u zarina ĩwasu'uwẽ na 're ĩsaze za'ra wa'aba mono norĩ hã, te za ãma dame aiwata za'ra wa'wa. Te za durẽ ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Tane tũ, bãdã ĩpire, ĩwa waptã'ã wapsi, te za uburẽ dama ãma uwaimra.

¹¹ Taha wa, Wanhib'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ u'ãsi za'ra, ĩwẽ na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 're ĩdanomro mono zẽp tẽm na 're anomro wẽ wa'aba mono da, te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zẽb zarina si. Wa durẽ wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra, asimirosa'rata wẽ 'manharĩ'wai wa'wa hã, tiwaihu'u pese na te te aima ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, marĩ hã, ĩwẽ si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa. ¹² Tawamhã Wanhib'apito Zezusihi ãma te za 're dawata za'ra, Wanhib'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono me, te te 're ĩaipawaptob za'ra wa'aba mono zẽm na ãma 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono wa. Te za durẽ te te dama 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezusi hã.

2

Wanhib'apito Zezu Cristu apã za we ĩmorĩzẽ wasu'u

¹⁻³ Ātẽ ni'wa hã ma tũ aima rowasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristu za apã wei wazũ ĩwisizẽm na hã. Ātẽ bãdã hã ĩwa waptã'ã newa, ma tũ aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhã ĩwasu'u hã tũ sena newa, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're aipẽ'ẽwara za'ra wa'aba mono tũ da. Ātẽ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, marĩ hã ni'wai ma, te te ĩwaihu'u zarina newa, Ātẽ durẽ marĩ hã te te ĩwaparĩ zarina newa, Ātẽ durẽ wanhimĩ'ũ'ere zarina newa, ni'wa hã ma tũ ãne aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Āne danhimirowasu'u hã 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, dazadawa nhipese na da te aiwi 're udã tũ za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito wei morĩ õ rẽ, daro mono bã te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti zada 're dahãimana za'ra. Durẽ ni'wa hã ĩwasetẽ uptabi hã te za dama sihã'i'rẽ. Ta hã, ropipa ãma za oto 're ĩhãimana mono zẽ hã. ⁴ Ta hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono upana waihu'u pese newa, ãma 're ĩdawata za'ra mono norĩ hã te za dawi wẽ'õ za'ra, ta norĩ ãma 're dawata za'ra mono tũ da oto. Romhãiba hã te za durẽ dawi wẽ'õ za'ra, ãma 're dawata za'ra mono tũ da. Durẽ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te dama 're ĩapisutu mono hã te za dawi wẽ'õ za'ra. Uburẽ ãma 're ĩdawata za'ra mono na te te ãma ĩda'rãnhipa na, te za siwasu'u dama: "Wa hã, ĩwaihu'u'upe. Wa hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono." Āne te za siwasu'u. Tawamhã ti'ai ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zẽb u, te za ãzẽ, tame sãmra da.

⁵ Tawamhã e ma tũ aiwi aiami za'ra wa'wa, ãne na hã te aima ĩrowahutu za'ra wa'aba zẽ hã ai'rata ĩnhamra za'ra wa'aba rẽ hã. ⁶ Tane nherẽ, aibã ĩwasetẽ uptabi hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, bãdã te te tãma ĩpisutu õ rẽ, we datẽme watobro õ di za a'ã. Niwa bãdã hã ĩwa waptã'ã wapsi, te za wei watobro, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzẽm na si. Āne na hã ma tũ durẽ ĩwaihu'u za'ra wa'wa. ⁷ Āhãna pi'uriwi, ma tũ Wa'uburẽ hã tinhimirohmuri na ãma sãna'rata. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tiwi ĩsawizẽ hã te za a'ã ãma 're hãimana, ĩwasetẽ uptabi ãma, bãdã ĩwa waptã'ã õ wa a'ã. Taha parip si, te te tiwi ĩsawizẽ hã ãma 're hãimana mono õ di za oto. ⁸ Tawamhã ĩwasetẽ uptabi hã te za we sihã'i'rẽ oto, danho'a te te romhuri da. Tane nherẽ, Wanhib'apito Zezusi hã wei morĩ wamhã, tizadawa wa'u'u na te za tiwĩ. Rowa'a za'ẽtẽ rẽ wei wisi wamhã, ĩwasetẽ uptabi hã tãibã za oto. ⁹ Tane nherẽ, Wanhib'apito wei morĩ õ rẽ, te za ĩwasetẽ uptabi hã Satanasihi waihu'u pese zẽb zarina, te te dama 're romhõsi. Marĩ hã tũ sena newa, da te ãma ĩwaihu'u za'ra zẽb da hã, durẽ marĩ na ĩdatob'uzu za'ra zẽb da, te za te te dama 're romhõsi. ¹⁰ Tinhimirohmuri wasetẽ na te za dawi udã pese za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhiti za 're ĩdahãimana u'ãsi za'ra mono norĩ wi. Ta norĩ hã te ĩwasu'uwẽ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra, tũ sena ĩwasu'uwẽ hã. Taha wa, ta norĩ hã te te 're sũ'reptu za'ra mono õ di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ¹¹ Tũ sena ĩwasu'uwẽ hã da te dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te dapawaptob õ di za. Tawamhã, te te dapawaptob õ wamhã, te za oto dama pisutu za'ra, tizadawa nhipese na tũ sena newa te te dawi ĩ'udã nhimiroti si, da te 're sazei pese za'ra mono da oto. ¹² Taha wa, sisiiti te za dazatõrĩ za'ra ropipa u, tũ sena ĩwasu'uwẽ hã da te 're ĩsaze za'ra mono õ norĩ hã, ĩwasetẽ si, da te dasima 're ĩwẽ za'ra mono norĩ hã.

'Re ĩdasisõ'reptu za'ra mono zẽ wasu'u

¹³ Wasisãnanawã norĩ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma, wa 're wawata u'ãsi za'ra, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono wa, Wanhib'apito te te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono norĩ hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tũ marĩ õ uptabi rẽ sima aipisutu za'ra wa'wa, ĩmorĩ'rata na te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da. Tawamhã, Tipẽ'ẽzani hã ma tũ te te aima 're anhomri 'wa, ĩtẽme 're anomro wẽ wa'aba mono da. Ma tũ durẽ ai'ãma tinhib'a'uwẽ uptabi za'ra wa'wa. Ma tũ durẽ te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'wa, tũ sena ĩwasu'uwẽ hã 're sazei pese

za'ra wa'aba mono da. ¹⁴ Te te 're asō'reptu za'ra wa'aba mono da, ma tō aipē'ē 're aima nharī za'ra wa'wa, iwasu'uwē, wa te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhā, Wanhīb'apito Zezu Cristuhu siré rowē uptabi ré 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, isine rowa'a za'ētē ré. ¹⁵ Tawamhā, wasiré Isazei'wa norī, 're sazei pese za'ra wa'aba mono za, sena na wa te aima 're irowahutu za'ra wa'aba mono hā. Uburé wamreme na duré uburé wanhimi'ui'ére na, wa te aima āma 're irowahutu za'ra wa'aba mono zé hā te za 're isazei pese za'ra wa'aba mo, Isarina 're anomro wē wa'aba mono da.

¹⁶⁻¹⁷ 'Re ihāimana u'āsi mono hā Wamama hā, te te 're wa'azawi pese. Te duré te te 're wa'apawapto, wapē'ē 're, 're wanomro wē u'āsi mono da, wahāimana nhiptete sina wanhimi'ē na sō 're wanhimipari u'āsi za'ra mono da, iwē zō. Taha wa, wa za Wamama wi, wa te 're rowaptērē u'āsi za'ra, duré Wanhīb'apito Zezu Cristuhu wi zama, ato sina 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, duré asiptete sina iwē na si tāma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u wē za'ra wa'aba na.

3

Paru norī āma Isazei'wa norī 're imreme zusi mono zé wasu'u

¹ Wasisānawā norī, te za wa'āma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, te te 're wapawapto u'āsi za'ra mono da, Wanhīb'apito zadawa wasu'u hā, dahāiba mono bā da te 're wapari su'u za'ra mono da, da te 're saze za'ra mono da, asine za'ra wa'aba. ² Tazahā, aihīni da te 're saze za'ra mono ō di, Isadawa wasu'uwē hā. Taha wa, te za duré wa'āma tāma 're aimreme zusi aba mo, te te dawī wanho'reptu za'ra da, iwasētē uptabi na si 're idanomro mono norī wi.

³ Wanhīb'apito Zezusihi si, umnhasi za'ētē di. Taha wa, te za te 're aipawapto za'ra wa'wa, 're sazei utōrī za'ra wa'aba mono tō da, aihāimana nhiptete sina āma 're anomro aba mono da. Duré Wa'uburé wi, iwasētē uptabi wi, te za tiwi aihāiba zawi za'ra wa'wa. ⁴ Wa norī hā Wanhīb'apito āma simisutu 're wanomro mono wa, wa wa te ai'āma 're umnhasi za'ra wa'wa. Taha wa, wa aiwaihu'u za'ra wa'aba ni, tō sena, wanhimiroti zarina āma 're i'anomro aba mono na hā. Tane tō, ōne u'ā te za āma 're anomro aba mo.

⁵ 'Re ihāimana u'āsi mono wi, wa wa te 're rowaptērē u'āsi za'ra, isimizawizé hā asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré Cristuhu nhimipawaptozbéb zarina asimi'ē na āma 're i'aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā asina waihu'u pese za'ra wa'aba da.

Isazei'wa norī, tinhimarī zō te te sima 're iromhuri za'ra mono zé wasu'u

⁶ Wasisānawā norī, Wanhīb'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, ni'wam norī wi, a'ā 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Ta norī hā asiré Isazei'wa norī nherē, wa'a u'āsi te 're hāimana za'ra. Wanhimiroti zarina 're hāimana za'ra mono ō di. Taha wa, ihāiba zu 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di za. ⁷ Wa norī hā ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ré, wa tō āma aima asanho za'ra wa'aba ni, isazei'wa norī hāimanazém na hā. Siwa'ru 're wahāimana za'ra mono ō di. Mare di. Taha wa, āma aima iwasihanho za'ra wa'aba zé hā ma tō iwaihu'u za'ra wa'wa, Isarina āma 're anomro wē wa'aba mono da. ⁸ Ai'rata wahāimana za'ra wa'aba ré, dasa hā wa'ābā āna wa te 're huri mono ō di. Wa tō wa te wasima 're romhuri pese za'ra, wapatā'ā nherē, duré wawasutu nherē. Bādā 'rāi watobro ō ré, duré bādā sébré nherē, wa tō wa te wasima 're romhuri za'ra, wama 're asōprub za'ra wa'aba mono na, aima wapire za'ra wa'aba na 're wahāimana za'ra mono tō da. ⁹ Wanhīb'apito wasu'uwē na, wa te aima 're iromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'rāmi, marī na 're wapawapto za'ra wa'aba mono da, wama 're i'ru za'ra wa'aba mono zé hā, tō sena te aré tō wama 're i'ru za'ra wa'aba mo. Tane nherē, marī na wa te 're rowaptērē za'ra mono ō di, ai'rata 're wahāimana za'ra wa'aba mono ré hā. Āne wa tō aima āma asanho za'ra wa'aba ni, 're iwahāimana za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono da. ¹⁰ Ai'rata 're wahāimana za'ra wa'aba mono ré hā, wa tō āne na nasi aima roti za'ra wa'aba ni: "Ni'wa hā, romhuri te te siwi 're wē'ō mono wamhā, dame 're sai mono ō di za, mram na hā."

¹¹ Ni'wam norī hā asiré wa'aba 're isi'ubumroi mono norī hā, Isazei'wa nherē, taré te, u, 're hāimana za'ra. Te te 're romhuri za'ra mono ō di, u. Taré te, u, te te dawī 're ro'warutu za'ra, da te 're iromhuri pese za'ra mono norī wi. Āne wa, wa aima āma sahu za'ra wa'aba ni, wanhimiroti na hā. ¹² Tawamhā Wanhīb'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa tāma roti pese za'ra ni, ta norī ma, rowē na te te 're romhuri pese za'ra mono da, tihāimana za'ra zéb da hā. ¹³ Wasisānawā norī, marī hā dama 're 'manharī wē za'ra wa'aba mono da, 're aiwa'wa za'ra wa'aba mono tō.

¹⁴ Ā rob'ui'ére na wa te aima inharī za'ra wa'aba na, ni'wa hā asiré Isazei'wa nherē, āma 're morī wē da, te te sima wē ō wamhā, ta hā te za oto āma iwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhā, ihāiba zu āma 're anomro aba mono da, asima 're wē za'ra wa'aba mono ō di za, siséb za'ra

da, ta norĩ hã. ¹⁵ Tane nherẽ, asitob'ru na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asisãnawã ma, 're ĩroti za'ra wa'aba mono ne, te za tũ tãma 're ĩroti pese za'ra wa'aba mo.

Rob'ui'ére na rowasu'u 'rãsudu

¹⁶ Wanhĩb'apito wi, wama rowẽ nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, rowẽ u'ã hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ ĩsi'uihã na wa aima ãma rob'ui'ére za'ra wa'wa, ĩnhĩb'rata na, ãhã na hã: “Wa hã Paru, wa asawi za'ra wa'wa.” ãne u'ãsi, wa nasi dama rob'ui'ére, ĩnhisi na. ãne wa aima rob'ui'ére za'ra wa'wa.

¹⁸ Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, ĩsimizawizẽ hã uburẽ aihãiba mono bã ai'ãma 're hãimana za'ra wa'aba mono da.

1 Timotiu Paru hã Timotiuhu ma, te te ĩrob'ui'éré na'rata zé Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã na Paru hã aibã ĩprédupté ma, ma tó rob'ui'éré, Timotiu na ĩsisi ma. Ta hã ĩsazei'wa. ĩmama hã deredu, zudezu'ó. ĩna si zudezu hã. Paru hã 'Re ĩhãimana u'ási mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono da, zahadu daro mono bã 're morĩ ré, ma tó Timotiu hã ĩsiré 're mo. Tawamhã Paru hã timorĩ na te te uzusi da, Ēpézu hawi watobro wamhã, Timotiu hã te tame ĩsa'u nhamra. Tawamhã tame zahadu sãmra ré, ma tó ĩ ĩbaihã na rob'ui'éré hã Paru hã tãma time.

¹⁻² ĩ'ra Timotiu, wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'éré. Wanhĩb'apito wasu'u'wé na te ãma aipo're pu'uzéb zarina, ĩsazei'wa oto 're aimorĩ wa, wa ĩ'ra na asisi. 'Re ĩhãimana u'ási mono hã Wanho'reptui'wa hã ma tó ĩpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da. Taha da, ma tó Cristu Zezusihi zama ĩpisutu. Ōhó zó si, wa só 're wanhĩmpari za'ra, marĩ ĩwé uptabi hã te te wama ĩpisutu za'ra zéb zarina, te te wama ãma 're a'uwaimrami mono da.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ási, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, duré Wanhĩb'apito Cristu Zezusihi ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ási mono da, duré ai'ãma 're pē'ézé u'ási zahuré mono da, rowé u'ási, ãma 're aimorĩ da.

³ Masédoniza na danhĩpti'a nho'ómo nhisi u ĩmorĩ u'ábã, wa tó ai'ãma ropti, Ēpézu ãma a'á asãmra da. Tane da, wa za duré ĩzadawa na aima ãma sahu, tame a'á asãmra da. Tame ni'wam norĩ hã te ĩsazei'wa norĩ ma, siwa'ru te te 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za a'á tame asã, sadawa uwati za'ra da, tĩnhimirowasu'u hã te te sahãri pese za'ra da. ⁴ Ta norĩ hã te dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarótó 'ratara hã te te 're 'madã'á za'ra. Dahi'rata sidãpasi dahi'rata nhisi wasu'u zama, te ta norĩ hã te te 're 'madã'á za'ra. Taha zarina, te ãma 're dasisada'ábã za'ra. Āne wamhã, ta norĩ hã te te 're dapawaptob za'ra mono ó di, Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ 're hãimana wé za'ra mono da. ⁵ E marĩ da, wa tó ãne hã aima waihu'u. Wa tó ĩsima aiwé, ĩsazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra mono da, Wamama zawĩ pese 'wa 're nomro mono da, dazawi pese 'wa zama. ĩsazei'wa norĩ hã simirosa'rata wé ré si, te za 're nomro. Āne wamhã, marĩ te te 're ĩ'manharĩ waseté za'ra mono na, 'rãwi 're siwé'ó za'ra mono ó di za. Wanhĩb'apito zazei uptabi 'wa, te za 're nomro. Tawamhã te aima ĩwaihu'uzéb zarina 're nomro mono wamhã, te za tó dasisawizé hã ĩpē'ē 're tãma 're hãimana za'ra. ⁶ Ni'wam norĩ hã te aima ĩwaihu'uzéb zarina, 're nomro mono ó di oto. Roti sena hawi, ma tó aipizari za'ra. Taha wa, te taré marĩ ĩpire ó na si ãma 're sisada'ábã za'ra. ⁷ Ta norĩ hã te te sima 're wé za'ra, 'Re ĩhãimana u'ási mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa, 're nomro mono da. Tane nheré, tãma waihu'u pese za'ra ó di, ĩsimiroti hã. Tãma waihu'u pese za'ra newa, tazahã tãma pibu prã za'ra di, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã.

⁸ 'Re ĩhãimana u'ási mono nhimiroti hã, Mozési te te dama 're ĩ'awaihu'u mono hã wé di, da te dama ãma 're ĩroti za'ra mono zéb da hã. Āne wama waihu'u pese za'ra di. ⁹⁻¹⁰ E 're ĩnomro wé mono norĩ ma, rotizéb da, te 're hãimana, Wamama nhimiroti hã. Mare di. Roti wé wé'ó'wa norĩ ma, rotizéb da, te 're hãimana. Duré rob'manharĩ waseté'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré 'Re ĩhãimana u'ási mono nhimiroti wé'ó'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré ĩwaseté norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré 'rãwi pesere dasisó 're ĩda'a' re nhi'oto za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré uburé romhuri Wamama te hã, te te ãma 're ĩwaseté za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré timama te te 're ĩsimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré tina te te 're ĩsimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré dapãrĩ'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré dahãiba na da'ãma 're ĩsipaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré aibã si'uiwa dasina 're ĩdanhĩpaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré ĩwada'uri zarina si pawã'ábã ãna dama romhuri'wa da, a'uwé hã da te dasiwi 're ĩsimi'uri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré 're ĩsadawa nhĩpese za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré timreme hã tó sena na dama 're siwasu'u za'ra mono nheré, taré te te sina 're ĩroti za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré roti tó senai'ó na siwa'ru, ãma 're ĩdanomro waseté mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. 'Re ĩhãimana u'ási mono nhimiroti hã. ¹¹ Roti tó sena na si, wa tó te dama ãma 're aroti, Wanhĩb'apito wasu'u'wé na te dama 're rowasu'u mono wamhã. Wé uptabi di, Wanhĩb'apito wasu'u hã. Taha da, ma

tô ĩma pisutu, ĩwasu'uwẽ na te āma 're da'apo're pu'u mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, rowẽ u'āsi 're ĩmorĩ hā.

Paru hā Wanhib'apito āma ĩwatazém na rowasu'u

¹²⁻¹³ Āhāna wa za āma ĩwata, Wanhib'apito Cristu Zesusihi āma hā. Ta hā ma tô ĩwaih'u siro, ĩnhimromhuri hā za te tāma āma 're ĩuwaimrami mono na hā. Taha zarina ma tô ĩpisutu, dapawapto na te tāma 're romhuri mono da. Taha da, ma tô te te 're ĩnhiptete u'āsi. Taha wa, wa za āma 're ĩwata u'āsi, ĩma 're rowẽ mono wa. Wanhib'apito āma wa tô aré te āma 're wasété aré, ĩmreme wasété na. ĩsazei'wa norĩ hāiba u'ābā, wa tô aré te tāma 're rob'manharĩ wasété. Ta norĩ hāiba u'ābā, wa tô aré sada 're ĩzahĩ. Wanhib'apito hā Danho'reptui'wa na 're ĩmorĩ na hā ĩma waihu'u ō di aré. Te duré sazei ō di aré. Taha wa, zahadu ĩnhimiza'rese āna 're ĩmorĩ wa, ma tô ĩ'āma tipē'ézé, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, te te ĩ'azāri tô da. ¹⁴ Wanhib'apito hā tinhimizawĩ pese zém na ma tô ĩpawapto pese, te saze da, duré dazawizéb da, ĩma hāimana da. Aihĩni Cristu Zesusihi āma 're ĩhāimana za'ra mono norĩ hā te te 're ĩpawapto za'ra mono ne, ma tô ĩpawapto duré. ¹⁵ Tĩ'ai u ma tô wei mo, Cristu Zezusi hā, 're ĩdanomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da. Āne te dasima da te 're rowasu'u za'ra. Danhimirowasu'u hā tô sena wamhā, aihĩni āma 're ĩdasisaze za'ra mono da hā, ĩma wẽ di. Wa hā dawasété nhipai u, ĩwasédé hā sa'ētē di. ¹⁶ Tane nherē, ma tô ĩ'āma tipē'ézé, te te ĩ'azāri tô da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. E marĩ da. Cristu Zezusi hā ĩ'āma wa'a su'u ō wa, da'āma ĩwa'a su'u ō na, da te āma 're waihu'u za'ra mono da, za ĩza'u da te dasina 're ĩ'umhasi za'ra mono norĩ hā, ĩrata 're dahāimana u'āsi za'ra mono da, rowẽ u'āsi āma. ¹⁷ Taha wa, Danhib'apito uptabi āma si wa za 're wawata u'āsi za'ra. Ta hā Apito u'āsi te dama 're sāmra, ĩdā'ā'ō hā, ni'wa hā niwa te te ĩ'madā'ā ō hā. Ōhō si Danhib'apito uptabi hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Wẽ uptabi wa, wa za āma 're wawata u'āsi za'ra.

¹⁸⁻¹⁹ Duréi pese hā ma tô ni'wam norĩ hā Wamama zadawa hawimhā marĩ na aima rowasu'u za'ra, za tāma asimirohuri na ĩwaih'u sirōmo zéb da. Taha zarina ĩ'ra Timotiu, wa za aima ti'ru, da te aima ĩwaih'uzé hā asina 're 'madā'ā u'āsi mono da, roti tô senai ō da, āma 're 'wapéi u'āsi mono da. Āne te za 're aimo, āma 're 'wapéi u'āsi mono da. Roti tô sena si te za 're ĩ'madā'ā pese mo, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hā wa te 're ĩsaze za'ra mono zép si. Te za duré 're aimorĩ wẽ. Āne wamhā, aiwasété ō wamhā, 'rāwi 're asisāmri mono ō di za, aiwasété na. Āhāna ni'wam norĩ hā tiwasété na 're sisāmri za'ra mono nherē, 're siwē'ō za'ra mono ō di. Taha wa, ma tô oto sazei utōri za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hā wa te 're ĩsaze za'ra mono zé hā. ²⁰ Āne Imenezu norĩ hā te oto 're tineb zahuré, Aresādirihĩ me. Taha wa, wa tô a'ā tāma hāiba za're zahuré, Satanasihi ma, robzei'ō hā a'ā te te sina waihu'u zahuré da. E marĩ da. Roti tô sena upana te te dama 're rowasu'u zahuré mono tô da, taha u'ābā te te 're wē'ō zahuré mono tô da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

2

'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, 're ĩdamreme zusi mono zém na rowasu'u

¹ Āhāna marĩ ĩpire na wa za aima rowasu'u. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma 're damreme zusi mono wamhā, te za uburé da'āma tāma 're damreme zusi, te te 're da'apawapto mono da. Marĩ zō dawi 're rowaptā'ā za'ra mono wamhā, uburé dama te za da te tiwi 're rowaptērē za'ra, marĩ hā te te dama 're anhomri mono da. Duré marĩ na dama 're sōpru mono wamhā, te za āma 're dawata za'ra. ² Danhib'apito mono hā, dama 're ĩhāimana za'ra mono norĩ āma, te za tāma 're damreme zusi, uburé dama ĩpire za'ra norĩ āma zama. E marĩ da. Ta norĩ hā te te dama 're roti wẽ za'ra mono da, taha zarina 're dasi'wapé za'ra mono ō wa, rowẽ na dasiré 're wanomro mono da, duré dama 're wahāimana wẽ za'ra mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'madā'ā sina. ³⁻⁴ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā Wa'anho'reptui'wa. Ta hā ma tô te te sima 're da'awé, uburé te te 're da'anho'reptui mono da. Ma tô duré te te sima 're da'awé, aihĩni pese ĩsimiroti hā da te 're waihu'u za'ra mono da, āma 're danomro wẽ mono da, ĩsimiroti hā tô sena uptabi wa. Aihĩni āma 're wamreme zusi mono wamhā, tāma rowẽ di. Taha wa, te za wama 're to za'ra.

⁵ Misire hāiwa āma 're ĩhāimana mono si, uburé Danhib'apito uptabi hā. Misire da'āwisi wẽ 'wa Wamama u hā. Ta hā Cristu Zezusi, aibā na 're ĩhāimana mono. ⁶ Ta hā ma tô dazada sisō, uburé te te da'awa'ābā da. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā bādā te te ĩpisutuzém na, ma tô da'awa'ā. Taha wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te sima 're ĩda'awé mono zé hā, uburé pese te te 're ĩda'anho'reptui mono zéb da hā, wa tô waihu'u za'ra ni. ⁷ Ta hā ma tô ĩpisutu, ĩsada wa wasu'u'wa 're ĩhāimana mono da, zudezu'ō norĩ hā te 're po're pu'u za'ra mono da, ĩsada wa para, Wanhib'apito wasu'uwẽ na. E marĩ da. Wanhib'apito hā te te 're saze za'ra mono da, duré te te āma 're sasōmri za'ra mono da, ĩsimiroti zarina si 're nomro wẽ mono da, tô sena

uptabi wa, ĩsimiroti hā. Īzadawa nhipese na aima ĩsiwasu'u ō di. Tō sena wa tō aima 're ĩsiwasu'u.

⁸ Wa za oto aima waihu'u, te ĩsima 're ĩda'awē mono zém na hā. Aibā norī hā nimame 're ĩhāimana za'ra mono zé mono bā te za 're mre me zusi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma. Ta norī hā dama 're hāimana wē za'ra mono wamhā, te za tāma 're mre me zusi, tāma 're simiwē za'ra mono sina, hāiwa u. Te te 're ĩda'ruiwapari za'ra mono da hā, mare di. Duré tizadawa na 're ĩsi'wapé za'ra mono da hā, mare di.

⁹⁻¹⁰ Pi'ō norī hā, aibā norī te te sima 're 'madā'ā ze za'ra mono da, dama 're si'uzā wamnarī za'ra mono ō di za. Duré dama 'madā'ā ze da, 're siséré tété wē za'ra mono da hā mare di. Duré tinho'rebzu wē na si, sima 're ĩsipese za'ra mono da hā mare di. Duré tinhipsisi wē na si, sima 're ĩsipese za'ra mono da hā mare di. Duré da'uzazé ĩwa'ābā za'ētē na si, 're ĩsi'uzā za'ra mono da hā mare di. Dama rob'manharī wē zéb zō si, te za sina 're sōpré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'madā'ā'wa na 're ĩsiwasu'u za'ra mono zéb zarina.

¹¹ ĩsazei'wa norī 'madā'ā'wa norī hā te te dama 're rowahutu za'ra mono ré, te za pi'ō norī hā ari'iwi te te 're wapari za'ra. Ī'madā'ā'wa norī zapari 're ĩhāimana za'ra mono na te za 're si'madā'ā' za'ra pi'ō norī hā, ari'iwi te te 're ĩwapari za'ra mono da hā. ¹²⁻¹³ Pi'ō norī hā aibā norī ma, te te 're ĩrowahutu za'ra mono da hā, mare di. Aibā norī ma, timreme pire na 're si'madā'ā' za'ra mono ō di za. Ari'iwi te za 're si'ubumro, pi'ō norī hā. E marī wa, wa āne aima waihu'u. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō aibā hā poto na'rata, Adā na ĩsisi hā. Taha za'u si ma duré pi'ō hā poto, Ewa hā. ¹⁴ Pi'ō si, Wa'uburé nhimiroti hā tō senai'ō na te te waihu'u ō di. Tanei ō di, Adā hā. Pi'ō si Wa'uburé nhimiroti hā tō senai'ō na te te ĩwaihu'u ō zéb zarina, ma tō Wamama nhimiroti na upa na'rata. ¹⁵ Tane nherē, pi'ōi mono bā hāimana wē na 're hāimana za'ra mono wamhā, tāma 're rowē za'ra mono di za. Wanhib'apito umnhasi sina, te za 're hāimana za'ra. Te za duré te te 're dazawī pese za'ra. Hāimana wē uptabi na te za dama 're hāimana za'ra. Tawamhā, ĩwasā hā āma 're sépu'u za'ra mono wamhā, ĩ'ra hā tāma 're rere'e wē mono da, te za Wamama hā te te 're anho'reptu, pi'ō norī hā.

3

Wanhib'apito zazei'wa norī 'madā'ā'wa na rowasu'u

¹ Ā hā te aima ĩwaihu hā, tō sena uptabi. Āté ni'wa hā te za sima wē, ĩsazei'wa norī hā te te 're 'mai'madā'ā' mono da. Āne wamhā, te te sima ĩwézé hā wē di, da'madā'ā' na te te 're ĩ'mairomhuri mono da hā. ² ĩsazei'wa norī 'madā'ā'wai mono bā, te za 're hāimana wē za'ra. Tawamhā, ĩwasédé hā da te āma 're ĩsa'ra mono da hā, mare di. Timro uptabi si te za te te sima 're 'madā'ā' za'ra, misi haré. Hāimana prédum na te za dama 're hāimana za'ra. Tiwasété wi te za sina 're siptete u'āsi za'ra, 're nomro wē mono da. Te za duré dama 're hāimana wē za'ra. Duré ĩtēme 're dasihutu mono wamhā, te za te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré roti na rowaihu hā te za tāma 're hāimana za'ra, te te āma 're ĩdapawapto za'ra mono zéb da hā. ³ Duré āzézei'wa, 're nomro mono ō di za. Duré da'ahāri ze 'wa, 're hāimana za'ra mono ō di za. Simizawī pese uptabi na, te za dama 're hāimana za'ra. Duré rob'uiprazéb zō si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono ō di za. ⁴ Ti'ra norī hā te za duré te te 're pawapto pese za'ra, timama mre me si te te 're 'madā'ā' pese za'ra mono da, timama hā ĩsimiroti na te te 're wazéb za'ra mono da. ⁵ Da'madā'ā'wa norī hā ĩ'ra norī hā tāma 're nomro wē mono da, te te 're pawapto pese za'ra mono ō nherē, e niha te za tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zazei'wa norī hā te te 're pawapto za'ra duré, 're nomro wē mono da, ta norī zama. Te te 're pawapto waihu'u za'ra mono ō di za. ⁶ Ni'wa hā Wanhib'apito te te ĩsazezém na āma ronomro ō nherē, da'madā'ā'wa na 're 'mai'hāimana mono ō di za. E marī wa. ĩsazeté'wa hā da'madā'ā'wa, 're 'maimorī wamhā, āté da'madā'ā'wai wa, te za 'rāwi sina 're 'maiwata, tipire na taré. Āne wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wa'uburé norī nhib'apito hā 'rāwi sina 're wata mono wa, te te ĩwē'ō ne, te za ta hā wē'ō. ⁷ ĩsazei'wa norī 'madā'ā'wai mono bā te za dama 're hāimana wē za'ra. Āne wamhā, dama 're ĩhāimana wē mono zém na te za ĩsazei'ō'wa norī zama te te dama 're wasu'u wē za'ra. Dama 're hāimana wē za'ra mono ō wamhā, te za damreme hā te te sina 're 'rā'ōtō za'ra. Āne wamhā, wa'uburé norī nhib'apito te te da'āma sima ĩroti wasété zé hā te za te te sina 're 'mai'uwaimrami tāma, da'madā'ā'wa norī hā.

Dapawapto'wa norī wasu'u

⁸ Dapawapto'wai mono bā te za 're hāimana wē za'ra. Duré āzézei'wa na 're hāimana za'ra mono ō di za. Rob'uiprazéb zō si mre me si'ahā na 're hāimana za'ra mono ō di za. ⁹ Wanhib'apito nhimiroti hā aré dama sa'rese ō nherē, ma tō oto te te dama 're awaihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, da te āma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hā. ĩsimiroti hā tō sena wa,

te za dapawapto'wa nori hã te te 're 'madã'ã pese za'ra, hãimana wê sina. Ìwasu'uwê hã tô sena na te za te 're saze za'ra. Æne wamhã, 'rãwi tip'ê na 're siwê'õ za'ra mono õ di za, tô sena na te te 're isaze za'ra mono õ na hã. ¹⁰ Dapawapto'wa da, da te dasiwi pisutu õ ré hã, te za a'ã da te dasiwi 're 'mai'madã'ã, dama 're ì'maihãimana wê mono zô. Tawamhã dama 're 'maihãimana wê mono wamhã, te za oto dapawapto'wa na 're 'maihãimana. ¹¹ Ìmro zama te za dama 're hãimana wê, pi'õ hã. Damreme hã ìwê'õre na te te dama 're robzanhamri mono õ di za. Hãimana prédup sina te za dama 're hãimana. Tiwasété wi, te za sina 're siptete. Hãimana nhiptete na, te za 're hãimana. ¹² Dapawapto'wai mono bã timro uptabi si te za sima te te 're 'madã'ã pese za'ra, misi haré. Duré ti'ra nori hã te za te te 're 'madã'ã pese za'ra, 're nomro wê mono da. Duré uburé Ìsôrõwa ãma Ìsiré 're ìhãimana za'ra mono nori zama, te za te te 're 'madã'ã pese za'ra, ta nori zama 're nomro wê mono da. ¹³ Dapawapto'wa nori hã te te 're dapawapto wê za'ra mono wamhã, Ìsimipawapto wê na te za da te 're wasu'u wê za'ra. Æne wamhã, mreme nhiséb ãna te za duré dama 're siwasu'u za'ra, Cristu Zezusi hã te te 're isaze za'ra mono zém na hã.

Wanhib'apito wasu'uwê hã dama ìsihã'rézé wasu'u

¹⁴⁻¹⁵ Atême ãma ìwisi su'u da hã ìma wê nheré, ãma ìwisi su'u õ na dã'ásina, wa ãne na ãma aima rob'uí'ére. E marí da. Niha dama 're ìwahãimana za'ra mono zéb da na waihu'u da. Wa nori hã 'Re ìhãimana u'ási mono 'ra, wa 're wanomro. Ìsib'a'uwê, wa oto 're wahãimana za'ra, daro mono bã wa te 're isaze za'ra mono hã. Wanhib'apito nhimiroti hã tô sena wa, Isazei'wa mono bã wa za wa te 're 'madã'ã u'ási za'ra. Õne haré te za dama 're hãimana u'ási, da te ãma 're isaze za'ra mono zéb da hã. ¹⁶ Tô sena Zezu Cristuhu wasu'uwê hã wê uptabi di, aré dama sa'rese õ nheré, Wamama hã te te oto dama ìhã'ré hã wa te 're isaze za'ra mono zé hã, ãma 're ìwanomro wê mono zéb da hã. Æne te te dama ìwaihu'uzé hã:

“A'uwê na ma podò, ti'ai ãma.

Duré tô sena ì'ra 're Ìmorí wê uptabi na, ma tô Tip'êzani na dama waihu'u za'ra.

Duré hãiwa ãma 'Re ìhãimana u'ási mono ma romhuri'wa nori hã ma tô titõmo na 'madã'ã za'ra.

Duré a'uwê mono bã 're ìdahãimana za'ra mono nori hã ma tô Ìwasu'uwê na da te 're dapò're pu'u za'ra, daro mono bã.

Ma tô duré da te dasina 're umnhasi za'ra.

Duré rowé uptabi u ma tô mo, hãiwa u.”

Æne Zezu Cristuhu wasu'uwê na Wamama hã te te dama ìwaihu'uzé hã.

4

Danhimiroti senai'õ na rowasu'u

¹ 'Re ìhãimana u'ási mono hã, Tip'êzani na ma tô ãne dama waihu'u: “Rob'rãsutuzéb u romhuture wapsi, te za ni'wam nori hã ìzadawa para õ nheré, rême za'ra, Zezu Cristuhu nhimiroti hã aré te te 're isaze za'ra mono zé hã. Ìhãiba'õ nori nhimiroti hã tô sena newa te za te te 're wapari za'ra, wa uburé nori nhimiroti zarina 're nomro mono da oto.” Æne ma tô dama waihu'u. ² Wa'uburé nhimiroti hã te za te te datême 're ropé, aibã nori zadawa hawi. Aibã nori hã roti tô sena na te te dama 're rowasu'u za'ra mono newa, te sadawa nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra. Tane nheré, ta nori hã 'rãwi 're siwaihu'u za'ra mono õ di, tizadawa nhipese na hã. ³ Ta nori hã te za dasina 're ìdamro za'ra mono zé hã dawí sawi za'ra, dasina 're damro za'ra mono tô da, dasiwaprosi 're dahãimana za'ra mono da. Te za duré dasazé hã dawí sawi za'ra, marí mono bã 're dasaihuri tô mono da, 'Re ìhãimana u'ási mono hã uburé dasazé hã te te apoto mono nheré, ãma 're ìdasaihuri mono zéb da hã. Ìsazei'wai mono bã wama waihu'u pese za'ra di, dasazém na Ìsimiroti hã. Æne wa, sòpru wa, ãma 're wawata za'ra mono pari, wa za Ìsimipoto na 're wasaihuri. ⁴⁻⁵ Uburé dasazé hã wê di, 'Re ìhãimana u'ási mono nhimipodo hã ãma 're ìwasaihuri mono zéb da hã. Wê wa, wa te wasiwi 're wê'õ za'ra mono õ di za, ãma 're wasaihuri mono tô da hã. Sòpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wa za ãma 're wasaihuri, ìwê na te te nharí wa, 'Re ìhãimana u'ási mono hã. Æne wamhã, tãma wê di, Ìsimipoto na 're ìwasaihuri mono zéb da hã.

⁶ Tawamhã uburé te aima ì'awaihu'uzéb zarina si, te za wasiré isazei'wa nori ma 're ì'awaihu'u mo. Æne wamhã, Cristu Zezusihi ma, romhuri wê 'wa, te za tô 're aimo. Wanhib'apito nhimiroti hã wa te 're isaze za'ra mono zéb zarina, 're aimorí u'ási sina, te za tãma 're ìwaihu'u u'ási za'ra mo, roti tô sena zarina zama, ãma 're aimorí u'ási ne. Õhõ na si 're aimorí wamhã, asiptete sina te za 're aihãimana mo, Wanhib'apito ãma hã. ⁷ Dahi'rata nori nhimirob'rãzarõtõ 'ratate hã 're wapari mono õ di za. Ta nori hã isazei'õ'wa nori te hã, tarére. Ta hã te za asima 're ì'madã'ã pese mo, 're aihãimana wê mono da, Wamama nhimiroti zarina. ⁸⁻⁹ Æne wa za duré aima waihu'u. Até ni'wam nori hã te za te te sima

're pisutu za'ra, 're sihâiba wairob za'ra mono da, dahâiba wairobzê hã wê wa, dahâiba ma hã. Âne hã dama 're rowê za'ra mono nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're danomro wê mono da, da te dasima 're pisutu pese za'ra mono wamhã, dama 're rowê uptabi za'ra mono di za. Rowê na te za âma 're danomro, ti'ai âma, hâiwa âma zama. Tô sena wa tô aima rowaihu'u. Âhã wasu'u hã tô sena wa, aihîni te za da te âma 're saze za'ra. ¹⁰Taha da, wa za sada 're wanhiptete u'âsi za'ra, wa te 're dapawaptob za'ra mono da, da te âma 're saze za'ra mono da. 'Re morî u'âsi wa, wa tô wasina wa, te 're umnhasi za'ra, te te 're wapawaptob u'âsi za'ra mono da. Ta hã uburé Danho'reptui'wa, te 're hâimana. Îsazei'wai mono bâ te za tô te te 're wa'anho'reptu.

¹¹Taha wa, uburé te aima î'awaihu'uzém na te za Îsazei'wa norî ma 're î'awaihu'u mo, asimiroti pire sina. ¹²Aihâiba prêdu pese ô nherê, te za 're aimorî wê, aiprêdu pese ô wa, asimiroti na Îsazei'wa norî hã te te 're aiwê'ô za'ra mono tô da. Te za dama 're asanho mo, aimreme wê na, duré dama aihâimana wê na, duré asimizawi pese na, duré asimirosa'rata wê na. Taha na, te za dama 're asanho mo, asirã zarina 're nomro wê mono da, Îsazei'wa norî hã. ¹³Nimahã na wa za âma atême wi. Ma'âpé, âma atême îwisi ô ré hã, dama 're soré u'âsi mono za, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã. Te za duré Wanhib'apito wasu'uwê na dama 're îrowasu'u u'âsi mo. Te za duré 're îdapawaptob u'âsi mo, Îsimiroti zarina 're danomro wê mono da. Taha da, te za asina 're î'madâ'â u'âsi mo. ¹⁴Marî îwê hã ma tô Wamama hã aipê'ê 're aima tisô, âma 're îdapawapto mono zéb da hã. Hâiwa hawi te te tâma îwaihu'u za'ra zém na, ma tô Îsada wa wasu'u'wa norî hã aima waihu'u za'ra, îwê hã za te te aima Îsômrî na. Duré ma tô da'madâ'â'wa norî hã, tinhîb'rada hã ai'âma sa'ra za'ra, ai'rã nhisiwi. Taha ré ma tô 'Re îhâimana u'âsi mono hã îwê hã aima tisô. Taha zarina, te za asina tâma 're î'uwaïrami u'âsi mo, dapawaptom na, asimirohmuri hã Wamama na.

¹⁵Uburé te aima î'awaihu'u mono zéb zarina, te za asina 're î'madâ'â u'âsi mo. Ôhõ si te za asima 're îpisutu pese mo, asina 're î'uwaïrami mono zéb da si. Âne wamhã, dapawaptom na rowaihu hã asima âma 're isa'êtê mono na te za da te ai'âma 're waihu'u za'ra. ¹⁶'Re aimorî wê da, duré î'uwaibaba si dama 're sadawa wasu'u mono da, te za 'rãwi 're asi'madâ'â pese mo. Âne wamhã, te za 're asisô'reptui u'âsi mo. Aiwapari'wa norî zama, te za 're î'anho'reptui u'âsi mo.

5

Îsazei'wa norî pawaptobzém na rowasu'u

¹Âté aibã îprêdu hã te za tihâimanazém na 'mai'upa. Âne wamhã, aimreme îpire na tâma nharî ô di za. Aimama ma, 're aimreme wê mono ne, te za duré aimreme wê na 're îpawapto mo, 're morî wê da oto. Duré îprêduptém norî hã te za aimreme wê na 're î'apawapto mo, aimreme wê na ano norî hã 're î'apawapto mono ne. ²Duré pi'ô îprêduptém norî hã te za aimreme wê na 're î'apawapto mo, aimreme wê na ana hã 're îpawapto mono ne. Duré pi'ô îprêduptém norî hã te za aimreme wê na 're î'apawapto mo, aimreme wê na si aihidiba norî hã 're î'apawapto mono ne. Aiprêdup sina te za ta norî ma 're aihâimana mo.

³Pi'ôi mrotô norî pawapto'wa da hã ni'wai ô uptabi wamhã, te za marî na 're î'apawapto pese mo. ⁴Pi'ôi mrotô 'ra norî hã 're hâimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'rãmi, te za tina hã marî na te te 're pawapto pese za'ra. Duré pi'ôi mrotô nhihudu norî hã 're hâimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'rãmi, te za ti'rata norî hã marî na te te 're pawapto pese za'ra. Âne te za 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina te te tâma âma 're uwaïrami za'ra, âne si tâma wê wa. ⁵Pi'ôi mrotô hã âté siwaprosi te 're 'manhamra. Îpawapto'wa da hã, ni'wai ô uptabi di. Tane wamhã, 'Re îhâimana u'âsi mono zô si, te za 're simnhasi, marî na te te 're pawapto mono da. Bâtã na te za tâma 're mre me u'âsi, barana zama, marî na te te 're pawapto mono da. ⁶Pi'ôi mrotô hâiba amo hã, âté âne 're 'mai'hâimana mono ô di za. Âté marî zô si te za sina 're simnhasi u'âsi. Âne wamhã, îpê'ê 're dâ'â u'âsi ne, te za oto 're 'maimo. ⁷Taha wa, te za tâma 're îroti pese za'ra mo, Îsazei'wa norî ma, îmrotô norî âma te aima îroti mono zé hã te te siwi 're 'madâ'â pese za'ra mono da. Tawamhã Îsazei'wa norî hã damreme hã te te sina 're 'rã'ôtô za'ra mono ô di za. ⁸Âté ni'wam norî hã tinhimarî na te te 're pawapto pese za'ra mono ô di za, tisisânawã norî hã. Âté Îsôrôwa 're, 're îhâimana za'ra mono norî zama, te te 're pawaptob za'ra mono ô di za. Âne wamhã, Wanhib'apito nhimiroti zarina te te 're pawapto pese za'ra mono ô wamhã, te aré Îsazei'ô'wa ne oto 're nomro. Âne wamhã, te te 're îpawaptob za'ra mono ô na, te aré Îsazei'ô'wa norî hã 'rãnhipa za'ra, tihâimana wasété na hã.

⁹⁻¹⁰Pi'ôi mrotô hâiba tém norî nhisi na 're rob'ui'ére za'ra mono ô di za, pi'ôi mrotô si'îhi norî nhisi zu hã. ⁶⁰na âma 're wahub za'ra mono parip si, te za Îsisi na da te 're rob'ui'ére za'ra, ti'amo'aba si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, duré ti'ra norî hã te te 're

warahu wê za'ra mono wamhã, duré te te 're da'mazasi su'u za'ra mono wamhã, duré dawi 're sipa zawi za'ra mono âna, Îsazei'wa nori ma, te te 're romhuri za'ra mono wamhã, dapara upsô na zama, duré robzei'ô na 're îdanomro mono nori hã te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, duré simi'ê na te te dama 're 'manharî wê u'âsi za'ra mono wamhã. Âne wamhã, pi'oi mrotô nori hã dama waihu'u pese za'ra di za, te te 're îdapawaptob za'ra mono na, siwaptom na. Tawapsi, te za Îsisi na da te 're rob'ui'ére za'ra, pi'oi mrotô si'îhi nori nhisi zu.

¹¹ Pi'oi mrotô hãiba tém nori nhisi na îhi nori nhisi zu, âma 're rob'ui'ére za'ra mono ô di za. E marî wa. Âté hãiba téb uptabi ré, 're mrotô za'ra mono wa, te za te te sima 're wê uptabi za'ra, timro na te te 're sahu za'ra mono da. Âté Cristuhu ma si te te 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're wê uptabi za'ra mono ô di za oto. ¹² Tawamhã timro na te te âma 're sahu za'ra mono wamhã, Cristuhu ma, te te sina 're îroti za'ra mono zé hã âma 're nomro mono ô di za oto. Taha wa, âté te za oto da te dasiwi 're wê'ô za'ra, âma 're sôpré u'âsi mono ô wa. ¹³ Duré pi'oi mrotô hãiba tém nori nhisi na îhi nori nhisi zu, 're rob'ui'ére za'ra mono wamhã, âté dawaptom na te za dama 're wa za'ra. Âté sihãwi na te za 'ri babap si oto 're nomro, mro ô wê te. Âté marî te te wapari wamhã, te za te te dama 're rowasu'u za'ra. Âté aimawi timreme na te za te te dawi âma 're ro'wa'rutu za'ra. Âté marî na taré 're sôpré mono âna, te za te te dama 're rowasu'u za'ra. ¹⁴ Taha wa, wa tô Îsima wê za'ra, duré apâ timro na te te 're sahu za'ra mono da, pi'oi mrotô hãiba tém nori hã. Te za duré apâ 're ra za'ra. Tawamhã tinhorôwa âma te za ti'ra nori hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Âne dama 're hãimana wê za'ra mono wamhã, damreme hã te te sina 're 'rã'ôtô za'ra mono ô di za, wazawi'ô'wa nori mreme hã. ¹⁵ Âne wa tô aima waihu'u. E marî wa. Ni'wam nori hã ma tô wairé, pi'oi mrotô nori hã, Wanhib'apito nhimiroti wê nhiti, Satanasihî nhimiroti si te te oto 're 'madâ'â za'ra mono da. Taha wa, wa tô âne na aima waihu'u.

¹⁶ Pi'oi hã Îsazei'wa 're 'mairorî wamhã, te za pi'oi mrotô hã marî na te te 're 'maipawaptob u'âsi, tina wamhã, ti'rata wamhã. Âne wamhã, rosa'rata pire hã pi'oi mrotô nori âma te te âma 're sêpata za'ra mono ô di za, Îsazei'wa nori hã. Tâma waihu'u pese za'ra di za, pi'oi mrotô hã 'ra âna 're Îhãimana za'ra mono nori si te te 're Îpawaptob za'ra mono da hã.

Îsazei'wa nori 'madâ'â wai wasu'u

¹⁷⁻¹⁸ Aibã nori hã Îsazei'wa nori te te 're 'madâ'â wê za'ra mono wamhã, te za Îwa'rãmi marî îwê hã te te tâma 're sômri za'ra, Îsazei'wa nori, siré 're îsi'rã'ôtô mono nori hã. Cristuhu wasu'u wê na te te tâma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, duré Îsimiroti wasu'u na te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, marî hã îwê hã sa'êtê na te te tâma 're Îsômri za'ra mono da hã, wê di. Âne hã wa tô waihu'u za'ra ni, 'Re Îhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata hawimhã, âne:

“Powawê hã aro 'rã ne tipara na dasazéb da, te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré hã, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono ô di za, 're saihuri tô mono da.”

Âne hã, 'Re Îhãimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ére 'rada hã. Duré Îsimiroti hãiba amo hã âne:

“Romhuri'wa nori hã te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, tô Î'uwaibaba te za da te 're pawa'âbã za'ra.”

Taha zarina te za Îsazei'wa nori hã da'madâ'â'wa nori hã te te 're pawaptob za'ra asa, marî na.

¹⁹ Âté da'madâ'â'wai âma te za ni'wa hã Îwasédé hã âma tihi. Tawamhã, siwaprosi te te âma hiri wamhã, wapari ô di za, Îmreme hã. Âté si'ubdatô te za âma sisadawa waptob za'ra, âma Î'madâ'â'wa nori hã, Îwapari'wa nori hã. Âté maparane te za âma sisadawa waptob zahuré. Âne wamhã, da'madâ'â'wa zô te za aihã, Îhãimanazém na sadawa pibu da. ²⁰ Tawamhã tô sena tiwasédé hã te te 'manharî wamhã, te za Îsazei'wa nori nho'a tâma îroti, tiwasété na te te âma sahu tô da. Danho'a te za tâma îroti, Îsipai u da'madâ'â'wa hãiba amo nori hã sina 're hâtã'â za'ra mono wa, Îsine tiwasédé hã te te 're 'manharî za'ra mono tô da, ta nori hã.

²¹ Da'madâ'â'wa hã aima sawi uptabi nherê, te za danho'a tâma îroti, tiwasété na te te âma sahu tô da. Asimiroti na 're da'mairême mono ô di za. 'Re Îhãimana u'âsi mono hã te we te te 're wa'ab'madâ'â, Cristu Zesusihî me. Hãwi âma romhuri'wa nori zama, te duré te te we 're wa'madâ'â za'ra, 're Înomro wê mono nori hã. Taha wa, ta nori nho'a 're wanomro mono wa, da'madâ'â'wa nori âma te aima îroti mono zé hã te za 're Î'madâ'â pese mo.

²²⁻²⁵ Âne wa za duré aima waihu'u. Îsazei'wa nori 'madâ'â'wa da, da'maipisutu da wamhã, asapa'âbã da'maipisutu ô di za, aiwara sina. Asapa'âbã asib'rada hã da'rã nhisiwi 're aza'ra mono ô di za, Wanhib'apito ma, romhuri'wa da, 're da'apisutu mono da. E marî wa, wa âne aima waihu'u. Asimipisudu hã dama 're hãimana wê prã za'ra mono wamhã, Îsabãda te te

dasiwi 're aiwē'ō za'ra mono ō'umnhasite. Te za 'rāwi 're asi'madâ'â u'âsi mo, asimiroti na duré aihâimanazém na 're upa tō mono da.

Wa za a'â aima waihu'u, asi'âma waihu'u da. Â si 're hâsi mono nherē, te za oto uwa 'râi wa'u isé hâ syry na 're ihâsi mo, âma 're asiwede mono da. E marī da. 'Re asai mono wa, 're adi'izé u'âsi tō mono da. Aihâzé hâ te te aimrami siwaptō wa, asib'uwa na 're aimorī wa, te za 're ihâsi u'âsi mo, syry na.

Âne wa za duré aima waihu'u, da'madâ'â'wa da, asapa'abâ 're ida'apisutu mono ō zém na hâ za. Âté ni'wam norī hâ sō'awi tiwasédé hâ te te 're 'manharī za'ra mono wamhâ, iwasété na dama waihu'u pese za'ra di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ bâtâ na dahâimanazém na te te da'awaihu'u ō ré hâ. Âté nimahâ na si te za ta norī hâ iwasété na da te 're waihu'u za'ra. Âté ni'wam norī hâ te te dama 're i'manharī wē za'ra mono zém na, dama waihu'u pese za'ra di za. Âté nimahâ na si te za ta norī hâ da te 're waihu'u za'ra, te te dama 're i'manharī wē za'ra mono zém na. Âne wa, wa tō âne na hâ aima roti, asapa'abâ 're da'apisutu tō mono da, da'madâ'â'wa da hâ.

6

¹ Iwada'uri zarina si, pawa'âbâ âna dama romhuri'wa norī hâ te za titede'wa hâ isimiroti na te te 're wazéb za'ra. Âne 're hâimana za'ra mono ō wamhâ, âté te za 'Re ihâimana u'âsi mono nhisi na da te âma 're wasété za'ra. Âté wa'âma zama te za duré da te 're wasété za'ra, isazei'wa norī ma, wa te 're roti wasété za'ra mono newa. ² Âté pawa'âbâ âna dama romhuri'wa norī tede'wa hâ te za isazei'wa 're 'maimo. E tawamhâ imreme hâ te te 're 'madâ'â pese za'ra mono ō di za, isisânawâ ne tâma 're 'mai'hâimana mono nherē, itede'wa hâ. Mare di. Isimiroti na te te te 're wazéb za'ra. Isazei'wa 're 'maimorī wa, duré tâma sawi pese za'ra wa, te za titede'wai ma, te te tâma 're romhuri wē uptabi za'ra. Âne na te aima 're iroti mono zéb zarina, te za isazei'wa norī ma 're i'aroti pese mo, âma 're nomro wē mono da.

³⁻⁵ Âté ni'wam norī hâ aimawi na te za isazei'wa norī ma te te tâma 're rowasu'u za'ra. Âté Wanhīb'apito Zezu Cristuhu nhimiroti na te te âma 're saze za'ra mono ō di za, ta norī hâ, tō sena nherē, Wanhīb'apito nhimiroti hâ rowē na âma 're idanomro mono zéb da hâ, duré dawē na si âma 're idanomro mono zéb da hâ. Âne wamhâ, roti tō sena hâ tâma waihu'u za'ra ō di za. Taré te za tinhimiroti wē na 'râwi sina 're wata za'ra. Ta norī ma, wē di, marī wasu'u na 'râwi âma 're isisada'âbâ za'ra mono da hâ, duré 'râwi timreme na 're isi'wapé za'ra mono da hâ. Taha zarina, te za tisi'ruiwapari na te te sima âma 're wa'râmi za'ra, âma 're sisada'âbâ za'ra mono da. Te za duré te te 're dawasu'u wasété za'ra. Te za duré si'âma te te 're rosa'rata wasété za'ra. Roti tō sena hâ tâma waihu'u pese za'ra ō wa, roti tō sena zarina si te te 're rosa'rata wē za'ra mono ō di za. Ta norī hâ te te sima 're rosa'rata siwamnarī za'ra, isazei'wa norī hâ rob'uiprazé hâ te te tâma 're sōmri za'ra mono da, isimirowasu'u wa'râmi, sibro pese na 're hâimana za'ra mono da. ⁶ 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa, 're wanomro mono wamhâ, duré marī zō si wasima 're wanhopré mono âna 're wanomro mono wamhâ, wama 're rowē uptabi za'ra mono di za. ⁷ E rob'uiprazé ma tō wazababa 're wairébé, wana dub're hawi 're wapoto za'ra mono wamhâ. Mare di. Wa'ubana wa tō 're wapoto za'ra. Duré 're wadâ'â za'ra mono wamhâ, e wanhimarī hâ wa za wasiré wa te 're 'wasari. Mare di. ⁸ Taha wa, ti'ab ré, wasai ré 're wahâimana za'ra mono wamhâ, duré wa'uza ré 're wahâimana za'ra mono wamhâ, marī zō si wasima 're wanhopré za'ra mono ō di za, marī na wa te wasima âma 're irowē za'ra mono zéb da hâ. ⁹ Rob'uiprazéb zō, da te dasima 're rosa'rata siwamnarī u'âsi za'ra mono wamhâ, âté te za da te 're wapari za'ra, rob'uiprazém na wa'uburē te te dama 're i'aroti wasété mono zé hâ. Âne wamhâ, âté isimiroti hâ da te 're rēme waihu'u za'ra mono ō di za oto. Âté rosa'rata âna te za isimiroti zarina, marī zō si oto da te 're rob'ruiwapari za'ra, marī wasété zō zama. Âne wamhâ, te za oto dawi tirozei'ō pese za'ra. Rowē u'âsi 're idanomro mono zé hâ tâma 're hâimana za'ra mono ō di za oto. ¹⁰ E marī wa. Rob'uiprazéb zō si, da te dasima 're rosa'rata za'ra mono wamhâ, siwa'ru te za marī hâ iwasédé hâ da te 're 'manharī za'ra. Ni'wam norī hâ roti wē hâ aré te te 're isaze za'ra mono zém hawi, ma tō 're sipa za'ra, rob'uiprazéb zō si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono wa. Ta norī hâ te oto robezei'ō si te te 're sêpata za'ra.

¹¹ A hâ 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ta norī ne 're aimorī ō di za. Te za 're aihâimana wē u'âsi mo, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si. Ôhō si te za 're i'madâ'â pese mo, 'Re ihâimana u'âsi mono si, ai'âma 're siwârī u'âsi mono da. Te za duré 're ida'azawi pese mo. Rowasédé hâ taré da te aima 're 'manharī za'ra mono nherē, asiptete sina te za Wanhīb'apito âma 're aimorī u'â. Atoi u'âsi te za 're aimo. Taha na si 're aimorī da, te za asina 're i'madâ'â u'âsi mo. ¹² A hâ isazei'wa, 're aimorī wa, te za sō 're asi'wapé u'âsi mo, 're i'aimorī wē zéb zō, rowē u'âsi 're aihâimana u'âsi mono zéb da hâ, hâiwa âma hâ asina uwaimrami da. Taha da, ma tō bâtâ na aipisutu 'Re ihâimana u'âsi mono hâ, da'ahâ norī

nho'a Isazei'wa na asiwaih'u u wē zém na. ¹³⁻¹⁴ Āhāna, wa za aima pisutu, uburé te aima ĩroti mono zé hā asina 're 'madâ'â u'âsi mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, wa aima pisutu, ti'ai âma 're ĩdanomro mono zé hā te te dama 're ĩ'apisutu mono nho'a. Cristu Zezusihi nho'a zama wa aima pisutu, Pôsi'u Piratuhu ma, tihâimanazém na ĩsiwaih'u u wē nho'a zama. Uburé te aima ĩroti mono zé hā te za asina 're ĩ'madâ'â u'âsi mo, apâ we ĩmorizéb u, Wanhîb'apito Zezu Cristu hā. Asina 're 'madâ'â u'âsi mono wamhā, tawamhā da te aima 're nharī za'ra mono ô di za, asina 're ĩ'madâ'â mono ô zém na hā. ¹⁵ Bâdâ te te ĩpisutuzém na te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā tâma tinha, apâ wei morī da, Wanhîb'apito hā. Wē uptabi di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā. Ôhō si uburé Danhîb'apito uptabi. Uburé ti'ai âma danhîb'apito norī nhîpai u, pire uptabi di. Uburé dama ĩpire norī nhîpai u, pire uptabi di. ¹⁶ Ôhō si siwaprosi 're ĩmorī u'â hā. Ta hā, rowa'a za'êtê na te 're hâimana u'âsi. Taha wa, ni'wa hā ĩtême ĩsébré da hā mare di. Da te dasiwi ĩhâiba pibu da hā, mare di duré. Ta hā wē uptabi di. Waihu'u pese di duré. Taha wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra.

¹⁷ Āne te za duré ĩsibrob ahâ norī ma 're ĩ'aroti mo, sibrob ahâ wē te, 'râwi sina 're wata tō za'ra mono da. Danhîbro hā dama 're hâimana u'âsi za'ra mono ô di za, dama âma 're ĩrowé za'ra mono zéb da hā. Taha wa, tinhîbrop si te te 're 'madâ'â za'ra mono ô di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zô si, te za 're simnhasi za'ra, taha si, marī wē na uburé wama 're sôpru mono wa, wama âma 're ĩrobze za'ra mono zéb da hā. ¹⁸ Āne te za duré ĩsibrob ahâ norī ma 're ĩ'aroti mo, te te dama 're 'manharī wē u'âsi za'ra mono da. Te za duré uburé marī wē na dama 're sôprub za'ra. Te za duré simi'ê na marī na te te 're dazari u'âsi za'ra. ¹⁹ Āne wamhā, ĩte uptabi da hā te za marī hā ĩwē hā sô 're simi'wara u'âsi za'ra, niwab da hā. Duré rowē u'âsi te za ta norī hā 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa âma.

²⁰⁻²¹ Timotiu, ma'âpé roti hā tō sena si asina 're 'madâ'â u'âsi mono za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima ĩwaih'u'uzé hā, âma 're ĩda'apawapto mono zéb da hā. Ni'wam norī hā taré te dama 're siwasu'u za'ra, roti tō sena hā tâma ĩwaih'u'u za'ra na hā. Tane nherê, Zezu Cristuhu nhimiroti hā wa te 're ĩsaze za'ra mono zém hawī, ma tō ta norī hā 're sipa za'ra. Ta norī hā te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hā, Wanhîb'apito nhimiroti zarinaî ô di. Taha wa, roti tō senai'ôre wī, te za asina 're asiptete u'âsi mo, 're wapari tō mono da.

Wa ĩsima aiwē za'ra wa'wa, rowē u'âsi 're anomro aba mono da, Wamama te te 're ĩ'apawapto za'ra wa'aba mono zéb zarina si.

2 Timotiū Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'ééré, Timotiuhu ma Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã na ma tō Paru hã Timotiuhu ma tinhimi'ui'ééré na tãma ãma sahu, maparane ãma. Roma ãma dazazéb 're, hãimana sirōmo, ma tō tãma rob'ui'ééré. Tidã'ázé hã ma tō sina waihu'u, ĩromhutu na hã oto. Taha wa, ma tō tãma roti, Timotiuhu ma, 'Re ĩhãimana u'ási mono si te te sina 're umnhasi pese mono da, duré Zezusihi ma, te te 're romhuri wē mono da zama. Ma duré tãma waihu'u, da'madã'ã'wa na sena na 're hãimana mono da.

¹⁻² Ī'ra Timotiū, ĩma asawi pe hã, wa hã Paru wa ãma aima rob'ui'ééré. 'Re ĩhãimana u'ási mono hã te te sima ĩwēzéb uwaibaba, ma tō ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're ĩmorĩ da. 'Re ĩhãimana u'ási mono hã ma tō dama ropisutu, rowē na ĩ'rata 're dahãimana u'ási za'ra mono da, Cristu Zezusihi ãma 're danomro mono wa. Āne wa, taha wasu'u na te dama 're rowasu'u mono da, ma tō oto datēme ĩzatō.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ási, 'Re ĩhãimana u'ási mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ási mono da, duré ai'ãma 're pē'ézé u'ási zahuré mono da, rowē u'ási, ãma 're aimorĩ da.

Paru hã Timotiuhu ma, te te ĩrotizé wasu'u

³ 'Re ĩhãimana u'ási mono ãma, wa 're ĩwata u'ási. Marĩ na te tiwi ãma ĩ'upazém na, te te oto ĩ'ãma 're ab'madã'ã mono ō wa, wa oto rowē na te tãma 're romhuri u'ási. Tane duréihã ma tō duré ĩhĩ'rata norĩ hã te te tãma 're romhuri za'ra. Tawamhã tãma 're ĩmreme mono wamhã, bātã na wa aima te tiwi 're rowaptērē u'ási, barana zama, te te 're aipawaptob u'ási mono da. ⁴ Aiwa'özém na ai'ãma ĩpo're pu'u wa, wa ĩsima rowē za'ētē, te asabu da, rowē uptabi na 're ĩhãimana mono da. ⁵ Duré Wanhib'apito zazei'wa na tō sena 're aihãimana mono na, wa ai'ãma po're puru. Ai'rada Ro'idi norĩ hã ma tō ana me hã Wanhib'apito zazei'wa na 're hãimana zahuré, E'unisihi me. Ta norĩ ne, tō sena Wanhib'apito zazei'wa 're aimorĩ na, tō ĩma aiwaihu'u pese di. ⁶ Āne wa, wa za ãma aipo're pu'u oto, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã sōpru wa, te te aima ĩsōmrizém na, dapawaptom na tãma 're romhuri mono da. Ai'rã nhisiwi ĩnhĩb'rada hã te hiri wamhã, ma tō aipē'ē 're aima tisō, ĩwē hã. Taha wa, ma'apē asimi'ē na tãma 're romhuri u'ási mono. ⁷ E wasina wapahi sina 're wahãimana za'ra mono da, ma tō 'Re ĩhãimana u'ási mono hã Tipē'ēzani hã te te wama 're anhomri. Mare di. Wanhiptete sina ãma 're wahãimana za'ra mono da, duré wanhimizawi pese sina 're wahãimana za'ra mono da, duré wanhimirosa'rata na hã atãma 're wahãimana za'ra mono da, ma tō te te wama 're anhomri, Tipē'ēzani hã.

⁸ Āne wamhã, 're asisē mono ō di za, Wanhib'apito wasu'uwē hã dama 're wasu'u tō mono da. Duré ĩma 're asisē mono ō di za, ĩwasu'u na. Wanhib'apito wasu'uwē na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, ma tō dasiwi ĩnherē ni, dazazéb 're. Taha wa, wa oto te 're robzépata. Āne wa, ma'apē 'Re ĩhãimana u'ási mono hã tihĩptede te te aima ĩsōmri na, sada 're asiptete mono, ĩsine 're robzépata mono da. ⁹ 'Re ĩhãimana u'ási mono hã ma tō te te 're wa'anho'reptu, rowasété hawi. Ma tō duré te te sima 're wa'apisutu, ĩsib'a'uwē oto 're wahãimana za'ra mono da, wawē uptabi na. E marĩ wa, ma tō sima wa'apisutu. E marĩ ĩwē hã wa te dama 're manharĩ za'ra mono wa. Mare di. Taha wab ō di. Taré te te sima 're wa'awē mono wa, duré simizawĩ pese wa, ma tō te te 're wa'anho'reptu. Ma tō duré wa'ãma tinhib'a'uwē za'ra. Zahadu ropoto na te te sãna'rata ō ré hã, 'Re ĩhãimana u'ási mono hã simizawĩ pese wa, ma tō sima wa'ãma roti sirōmo za'ra, te te 're wa'apawapto mono da, Cristu Zezusihi nhimĩno'reptuzém na hã. ¹⁰ Wanho'reptui'wa Cristu Zezusi te datēme ĩwisizém na, ma tō oto wama siwaihu'u za'ra, tinhimipawaptobzém na. 'Re ĩdadã'ã za'ra mono zé wasu'u hã, pipa nherē, ma tō wawĩ uprosi za'ra wapahi hã, Wanho'reptui'wa hã. Duré Wanho'reptui'wai wasu'uwē hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina, ma tō wama waihu'u za'ra, rowē na 're ĩdahãimana u'ási za'ra mono zé wasu'u na hã.

¹¹ Taha wasu'uwē na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tō 'Re ĩhãimana u'ási mono hã ĩpisutu, Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ da, ĩsimiroti na te 're da'apawapto mono da. ¹² Taha wa, te te ĩpisutuzéb zarina, te ĩsina uwaĩmrami wa, wa oto te 're robzépata. Tane nherē, 're ĩnhisē mono ō di, ĩsadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ tō da. Wanhib'apito hã wa ĩsina te 're umnhasi, te te 're ĩpawaptob u'ási mono da. Ta hã ĩma waihu'u pese di, ĩwaihu'u pese na hã. Wa hã wa tō tãma ĩsĩhãiba nho, tō sena tãma waihu'u pese wa, te te 're ĩ'madã'ã mono zéb da hã, bãdã ĩwa waptã'ã ō ré, apã we ĩmorizéb u'ási. ¹³ Āne wamhã, roti tō sena hã te aima 're ĩ'waihu'u mono hã, te za 're ĩ'madã'ã u'ási mo. Cristu Zezusihi ãma 're aimorĩ wa, te za

Wanhib'apito umnhasi sina, 're aihâimana mo. Te za duré 're îda'azawi pese mo. ¹⁴ Roti tô sena hâ te aima 're î'awaihu'u mono hâ, wê uptabi di. Ta hâ te za 're î'madâ'â pese mo, âma 're îda'apawapto mono da hâ, aimawi rowasu'u na da te âma saprî za'ra tô da. Taha da, te za te te 're aipawapto u'âsi, 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ, wapê'ê 're, 're îhâimana mono hâ.

¹⁵ Azi' na danhipti'a nho'ômo nhisi âma, uburé îsazei'wa norî hâ ma tô îrême za'ra. Pideru norî zama, ma tô Emozenihi me dame îrême zahuré. Âne hâ aima waihu'u pese di. ¹⁶⁻¹⁷ Onesiporuhu si ma tô tinhimipawaptozbém na nasi îma rowê zani. Taha wa, wa îsima wê, Wanhib'apito hâ Onesiporu norî hâ, duré îsôrôwa âma îsiré 're îhâimana za'ra mono norî zama, îwê na te te 're apawapto mono da. Ta hâ îma 're sisé mono ô di, îwasu'u na hâ. Taha wa, Roma na 'ri nho'ômo nhisi u wei wisi wamhâ, ma tô te te îzô aba, te te înhopête da. ¹⁸ Âne wa, wa îsima wê, Wanhib'apito hâ îwê na te te âma tâma uwaimrami da, bâdâ îwa îwapâ'âzém na, dahâimanazém na te te îda'awaihu'uzéb da hâ. Onesiporu hâ ma tô marî mono bâ nasi îpawapto, Êpézu âma 're îhâimana mono ré hâ. Âne na hâ aima waihu'u pese di.

2

Paru hâ Timotiuu ma, roti te te tâma îsômrizém na rowasu'u

¹ Îra, ma'âpé îwaparî pese, asina. Cristu Zezusihi âma wa 're wanomro. Âne wa, te za îsimipawaptozbéb zarina, asiptete sina âma 're aihâimana mo. ² Înhimirowasu'u hâ ma tô aipo're na 're îwaparî mo, îsazei'wa norî nho'a te dama 're rowasu'u mono wamhâ. Ta norî hâ ahâ di. Tawamhâ 're î'awaparî mono zé hâ te za aibâ norî ma 're î'awaihu'u mo, aima î'umnhasi za'ra norî ma hâ, tâma waihu'u pese za'ra wamhâ, înhimirowasu'uzém na te te duré âma 're uzusi za'ra mono da, dapawapto ma.

³ Da'wapéi'wa dama î'umnha hâ dasi'wapéi 're, hâimana wamhâ, te te 're robzépata tô mono da, sisawi ô di za. Tane a hâ, Cristu Zezusihi nhîb'a'uwê na 're aihâimana mono wa, te za asina 're îsazei u'âsi mo, asisawi âna îsine 're robzépata mono da. ⁴ Da'wapéi'wa norî hâ tinhib'apito ma te te 're romhuri za'ra mono ré hâ tâma wê za'ra di, îsib'apito îsimiromhuri na te te 're awêšâmri mono da. Âne wa, tinhimiromhuri upana, marî mono bâ te te sima 're rosa'rata za'ra mono ô di za, te te sima âma 're uwaimrami za'ra mono da. ⁵ Duré, ni'wa hâ dawara na hâimana wamhâ, dawi watobro nherê, marî îwê hâ te te sima âri ô di za, dawara na roti hâ te te sina 'madâ'â ô wamhâ. Dawara na roti hâ te te sina î'madâ'âzéb zarina si, te za marî îwê hâ sima ti'â, dawi watobro wamhâ. ⁶ Duré, buru na romhuri pire 'wa hâ, amnho hâ uburé da te ubumro pari, îmorî'rata na te za tite da âri 'rata. ⁷ Ma'âpé, âma 're rosa'rata u'âsi mono, te aima îrowasu'uzém na hâ. Âne wamhâ, Wanhib'apito hâ te za te te 're aipawapto, âhâ wasu'u na hâ 're awaihu'u mono da.

⁸ Ma'âpé, Zezu Cristuhu âma 're rosa'rata pese mono. Ta hâ dâ'â nherê, ma tô ab're hawi hâiwa'udu, Dawihi nhîhudu hâ. Wanhib'apito wasu'uwê na te 're da'apo're pu'u mono wamhâ, taha wasu'u na wa tô te dama 're rowasu'u u'âsi. ⁹ Tawamhâ Wanhib'apito wasu'uwê na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, wa oto te 're robzépata. Îwasédé hâ te 're 'manharî mono newa, wa oto 're îza, dazazéb 're, îsi'uwazi nhorô rutu na îpawasisi ré. Tane nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hâ pawasisi âna ne, te 're hâimana u'âsi. Te za da te dama âma 're rowasu'u u'âsi za'ra. ¹⁰ Te îrobzépata da hâ îma pire nherê, îsisawi ô di, te robzépata tô da hâ. Te 're robzépata mono nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ tinhib'a'uwê da, te te sima îpisutu za'ra norî hâ wa za te 're apawapto u'âsi, Cristu Zezusi hâ te te 're saze za'ra mono da, taha zarina tinho'reptuzé hâ te te sina 're uwaimrami za'ra mono da, rowê na î'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da. ¹¹ Tô sena da te dasima 're îrowasu'u za'ra mono zé hâ âne:

“Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, duré ta hâ dâ'â uptabi nherê, ab're hawi hâiwa'utu wa, wa za îsiré 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹² Robzépata hâ wa te wasina 're waihu'u za'ra mono nherê, wanhîptete sina âma 're wahâimana u'âsi za'ra mono wamhâ, wa za Cristuhu siré wapire na wa te 're da'madâ'â u'âsi za'ra. Cristuhu zazei'ô'wa na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhâ, tizazei'wa na te te sina 're wa'awaihu'u mono ô di za. Te za te te siwi 're wa'awê'ô oto.

¹³ Wa norî hâ Wanhib'apito ma, wa tô wasina tâma ropisutu za'ra ni, âma 're wanomro u'âsi mono da. Tawamhâ wa te wasina âma tâma 're uwaimrami za'ra mono ô nherê, Wanhib'apito hâ wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're î'aropisutu mono zé hâ te te wama âma 're î'a'uwaimrami mono zéb da hâ. Marî na taré te te dama î'aropisutu da hâ, mare di.”

14 Āhā wasu'u na te za asimi'madâ'â norī hā āma 're ĩpo're pu'u za'ra mo. Te za duré aihâimana prédup sina tâma 're ĩ'aroti mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a 're wahâimana za'ra mono nherē, taré marī wasu'u na 're sisada'âbâ za'ra mono tō da. Dasisada'âbâzē hā wē ō wa, taha zarina 're dahâimana za'ra mono wamhā, te za dawī 're si'utōrī, dahâimana wē zé hā. 15 Romhuri'wa nhimiromhuri hā wē wamhā, tinhimirohuri ma, 're sisé mono ō di za. Tane te za sada 're asipete u'âsi mo, ĩ'uaibaba si roti tō sena na si 're da'apawapto mono da, asimiromhuri na te te 're aiwēsāmri mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā. 16 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina ō na rowasu'u'wa norī nhiti, te za 're aihâimana mo. Ta norī nhimirowasu'u zarina, 're dahâimana za'ra mono wamhā, te za danhimirosa'rata na dasina 're dapahā za'ra, Wamama nhimiroti nhiti. 17 Ta norī nhimirowasu'u hā da'wa're ne, te 're hâimana. Da'wa're hā sa'ētē wamhā, te za uprosi, danhi hā. Tane, ta norī nhimirowasu'u hā ĩsazei'wa norī āma te te ropéi mono wamhā, te za tiwi uprosi za'ra, dahâimana wē zé hā. Tane, Imenezu norī nhimirowasu'u hā Piretuhu nhimirowasu'u me. 18 Ta norī hā senai'ō na rowasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré, āne: "Tâibâ, bâdâ ma tō ĩwa waptâ'â pa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ab're hawi te te ĩda'ahâiwa'utuzéb da hā. Niwab da hā te te āma sahu ō di za, te te ĩda'ahâiwa'utuzém na hā." Āne ta norī nhimirowasu'u hā. Taha zarina ma tō dawī uprosi zahuré, Wanhīb'apito wasu'uwē na da te 're ĩsaze za'ra mono zé hā. 19 Tane nherē, ētē 'manharī na 'ri na'rada hā, siptete na 're ĩhâimana mono ne, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hā pire na 're hâimana u'âsi. Āne ĩsimiroti na rob'ui'ére hā: "Wanhīb'apito hā te za tinhib'a'uwē norī hā tite na te te 're awaihu'u." Āne duré āma ĩrob'ui'ére hâiba amo hā: "Nī'wam norī hā Wanhīb'apito nhīb'a'uwē na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, te za tiwasédé hā rēme pese za'ra, 're nomro wē mono da oto." Āne ĩsimiroti na rob'ui'ére hā.

20 'Ri wawē āma hā piza hā ahā na te 're hâimana za'ra, ētē'ubuzi pré oru 'manharī hā, duré ētē'ubuzi'a prata 'manharī hā, duré wede 'manharī hā, duré zé'a 'manharī hā. Nima norī hā, marī da hā wē uptabi di, marī hā da te āma 're ĩ'manharī za'ra mono zéb da hā. Duré nima norī hā marī da hā wē uptabi ō di, marī hā da te āma 're ĩ'manharī za'ra mono zéb da hā. 21 Tane ni'wam norī hā te aima ĩwaihu'u mono zéb zarina, tō senai'ō na rowasu'u'wa nhimiroti hā te te siwi 're wē'ō pese za'ra mono wamhā, Wanhīb'apito ma, wē uptabi di za, romhuri hā za te te tâma 're ĩ'apisutu mono da hā. Āne wa, Wanhīb'apito ma, sisōmri za'ra wa, te za tâma pisutu za'ra, ĩwē na te te tâma 're dapawapto za'ra mono da. 22 Āne wa, dahâiba téb re, dawasété zō 're ĩdasiasutu za'ra mono norī ne, 're aihâimana mono ō di za. Te za asina 're ĩrosa'rata u'âsi mo, aihâimana wē na 're aihâimana mono da, duré Wanhīb'apito umnhasi sina 're aihâimana mono da zama, duré asimizawi pese na 're aihâimana mono da zama, duré rowē na si dasiré 're aihâimana mono da zama. Taha da, te za asina 're ĩrosa'rata u'âsi mo, uburé Wanhīb'apito zazei'wa norī me, hâimana wē sina, ĩsimipawaptozbéz zō te te tiwi 're ĩrowaptērē za'ra mono norī me. 23 Siwa'ru marī na 're dasisada'âbâ za'ra mono wamhā, 're dawapari mono ō di za. Āne, da te 're dzada'âbâ za'ra mono wamhā, te za oto damreme na 're dasi'wapē za'ra. Āne na aima waihu'u pese di. 24 Ni'wa hā Wanhīb'apito ma romhuri'wa na 're hâimana mono wamhā, timreme na te te 're da'a'wapéi mono ō di za. Simizawi pese na te za dama 're hâimana, aihîni ma. Waimri na te za duré te te dama 're arowaihu'u, waptu na dzada 're sahi mono āna. 25-26 Ni'wam norī hā ĩsimiroti na hā sada 're hâimana za'ra mono wamhā, atâma te za tinhimiroti wē na te te 're pawapto za'ra, tinhimirosa'rata na te te āma saprī za'ra da, Wamama nhimiroti hā tō sena na te te sina waihu'u za'ra da oto, ĩsimipawaptozbéz zarina. Wa'uburé norī nhīb'apito hā ma tō aré tâma 're sadawa nhipse za'ra, te te sima 're ĩda'awē mono zéb uwaibaba, ĩsimiroti na 're hâimana za'ra mono da. Tane nherē, a'uwē norī hā tinhimirosa'rata na te te āma saprī za'ra wamhā, te za oto Wa'uburé nhimiroti hawi 're wairébé. Taha da, te za Wanhīb'apito ma romhuri'wa hā atâma te te 're apawapto, tinhimiroti wē na hā.

3

Rob'rāsutu u, za 're ĩdahâimana wasété za'ra mono zém na rowasu'u

1 Wa za oto marī na aima rowasu'u, āma 're rosa'rata mono da. Nimahā na rob'rāsutu u hā romhuture wamhā, dama ropire di za. 2 Āne dahâimanazé hā za: Dasima si te za marī zō 're danhopré. Duré rob'ui'prazéb zō si te za da te dasima 're rob'ruiwaparī za'ra. Duré 'râwi dapē'ē na, te za marī na dasina 're dawata za'ra. Duré te za da te dasima 're nharī wasété za'ra. Duré marī na dama 're danhoprub za'ra mono nherē, danhoprum na da'āma 're dawata za'ra mono ō di za. Duré damama norī nhimiroti hā da te 're wapari za'ra mono ō di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hā da te 're wazéb za'ra mono ō di za duré. 3 Duré 're ĩdasiasawi pese za'ra mono zé hā dama 're hâimana mono ō di za, dapē'ē 'remhā. Duré da'āma dapē'ēzézé hā dama 're hâimana za'ra mono ō di za. Duré taré te za dawasédé hā da te da'āma

're sa'ra za'ra. Duré dawasété wi dasina 're danhiptete za'ra mono ô di za. Duré dazahi u'âsi te za 're dahâimana za'ra. Duré 're îdahâimana wê za'ra mono norî hâ te za taré dasi'upana da te 're 'ruiwapari za'ra. ⁴Duré dasiré nherê, te za 'râwi dasisada 're dahâimana za'ra. Duré dapê'ê 're, rosa'rata waptu na, marî îwasédé hâ te za da te 're 'manharî za'ra. Duré danhipai u'dawaihu'u pese newa, te za 'râwi dapê'ê na dasina 're dawata za'ra. Duré 'Re îhâimana u'âsi mono zawi'wa, 're danomro mono ô di za. Ta hâ dama wê ô di za. Dato si dama îwê hâ za oto. ⁵'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're dahâimana wê za'ra mono da, da te dasima 're wê za'ra mono newa, tazahâ, da te dasima 're wê za'ra mono ô di za, tiwaihu'u pese na te te 're îda'apawapto mono da hâ, âma 're îdahâimana wê za'ra mono zéb da hâ. Taha wa, te za ta norî nhiti 're aihâimana mo. ⁶Ta norî hâ hâimana nhipeze na danhorôwa u te za datême 're sihutu. Te za pi'ô norî hâ tizadawa nhipeze na te te 're 'râmi za'ra. Tawamhâ sib'uwa na 're hâimana za'ra mono wamhâ, te za te te âma 're sasômri za'ra. Pi'ô norî hâ marî ahâ na te te 're 'manharî wasété za'ra mono wa, te za robzei'ô na 're hâimana za'ra. Siwa'ru te za ta norî hâ 're hâimana za'ra, te te sima 're îwê za'ra mono zéb uwaibaba. ⁷Pi'ô norî hâ, ni'wam norî nhimirowasu'u hâ te te 're wapari ze za'ra mono nherê, roti tô sena hâ niwa te te îwaihu'u za'ra da hâ, mare di za. ⁸Duréîhâ ma tô aibâ norî hâ Mozésîhi nhimiroti da, sada 're hâimana zahuré, Zanesi norî hâ Zabirîhi me. Tane âhâna senai'ô na rowasu'u'wa norî hâ te tô sena roti zada 're hâimana za'ra. Ta norî nhimirosa'rata wê hâ robaba di. Duré Wanhib'apito âma îsimirowasu'u hâ tô senai ô di. Taha wa, te za 'Re îhâimana u'âsi mono hâ ta norî hâ te te siwi 're awê'ô. ⁹Zanesi norî hâ Zabirîhi me, ma tô dasiwi waihu'u zahuré ni, îsimiza'rese'ô na. Tane te za oto îsimiza'rese'ô na dasiwi waihu'u za'ra ni, senai'ô na rowasu'u'wa norî hâ. Tawamhâ ta norî nhimirowasu'u hâ da te 're wapari hâ za'ra mono ô di za oto.

Paruhu nhimiroti 'râsutu na rowasu'u

¹⁰⁻¹¹A hâ ma tô îwaihu, înhimiroti na, duré îhâimanazém na, duré dapawapto na înhimiromhuri na te îsina 're îroti mono zém na, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're îhâimana mono zém na, duré da'âma îwa'a su'u ô na 're îhâimana mono zém na, duré te 're îda'azawi pese mono zém na, duré marî ahâ na îzada 're hâimana mono nherê, Wanhib'apito âma îsina înhiptete sina 're îhâimana mono zém na zama. Ma tô duré îwaihu, da te îma 're îrob'manharî wasété za'ra mono zém na hâ, duré te 're îrobzépata mono zém na hâ. Ma tô duré îwaihu, marî hâ îzô 're îwairébé mono zém na hâ, Âtizotiza na 'ri nho'ômo nhisi âma, duré Iconiza âma, duré Risitira âma. Îpipa na da te Î'âma 're rob'manharî wasété za'ra mono wa, wa tô te 're robzépata za'êtê. Tane nherê, îdâ'â tô da, ma tô Wanhib'apito hâ nasi înhô'reptu a'â. ¹²Cristu Zezusihi âma 're dahâimana wê za'ra mono da, da te dasima 're wê za'ra mono 'ru te, dasi'uihâ na te za tô îsazei'wa norî ma, da te 're rob'manharî wasété za'ra. ¹³Îwasété norî hâ, duré îhâimana nhipeze norî hâ te za 're siwasété pese za'ra. Îsadawa nhipeze na te za da te âma 're sasômri za'ra. Te za duré dapê'ê 're dasima 're dazadawa nhipeze za'ra. ¹⁴Tane nherê, ta norî ne 're aihâimana mono ô di za. Tô sena roti hâ ma tô dawî 're î'awaihu'u mo. Taha na si te za 're aihâimana u'âsi mo. Roti hâ tô sena hâ ma tô asina 're îsazei mo. Tô sena roti na aima rowaihu'u'wa norî hâ, aima waihu'u pese za'ra di. ¹⁵'Watébrémi na 're aihâimana mono zém hawi, aima waihu'u pese di, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hâ. Taha zarina hâiwa hawi rowaihu hâ te aima 're hâimana, asô'reptuzé hâ asina î'uwaimramizéb da hâ, Cristu Zezusihi zazei'wa 're aimorî wa. ¹⁶Uburé îsimiroti wê na rob'ui'éré hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono te te dama 're î'awaihu'u mono zéb zarina si, te dama 're hâimana za'ra. Âne wa, îsimiroti mono bâ wê di, roti tô sena na, da te âma 're îdapawapto za'ra mono zéb da hâ. Duré wê di, îsimiroti hâ, danhimiroti tô senai'ô na, da te dama âma 're îrowaihu'u za'ra mono zéb da hâ. Duré wê di, îsimiroti hâ, dahâimanazém na da te 're upa za'ra mono wamhâ, da te dama âma 're îroti za'ra mono zéb da hâ, âma 're îdahâimana wê za'ra mono da hâ oto. ¹⁷Taha da, te dama 're hâimana, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ, tâma îromhuri'wa norî ma îwaihu'u pese zéb zarina, îwê na te te tâma âma 're îdapawapto za'ra mono zéb da hâ.

4

¹⁻²Wa za oto marî hâ aima ti'ru, 'Re îhâimana u'âsi mono nho'a, Cristu Zezusihi nho'a zama. Nimahâ bâtâ na te za Cristu Zezusi hâ dahâimanazém na da'awaihu'u, dawasété na, dawê na zama. Taha zarina, te za aihîni norî ma dama arowairébé, dahâiba ré norî ma, duré adâ'â norî ma zama. Wanhib'apito hâ te za wei mo apâ, Danhib'apito uptabi na oto dama 're sâmra mono da. Âne wa, wa za aima ti'ru. Ma'âpé, Wanhib'apito wasu'uwê na dama 're rowasu'u u'âsi mono za. Asô danhimiparizém na, duré asô danhimipari ô zém na zama, te za Wanhib'apito wasu'uwê na 're îda'apo're pu'u u'âsi mo. Da'âma aiwa'âna, te za asimiroti na 're îda'apawapto mo, dawasété na 'râwi 're dasisâmri za'ra mono da, dawasédé hâ da te 're rême pese za'ra mono da, dawê na si oto 're dahâimana za'ra mono da. ³E marî wa, wa âne

aima ti'ru. Nimahã na hã sena roti hã da te 're wapari ze za'ra mono õ di za. Rowasu'u hã da te 're ïwari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te za da te 're wapari za'ra. Dama rowahutu'wa da, te za da'ahã na da te dasima 're pisutu za'ra, rowasu'u hã da te 're ïwari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te te dama 're wasu'u za'ra mono da. ⁴ Roti tã sena uptabi hã te za da te 're rême za'ra, da te 're wari za'ra mono tã da, dahi'rata nori nhimirob'rãzarõtõ 'rata si, da te 're wari za'ra mono da oto. ⁵ Ta nori ne 're aihãmana mono õ di za. Asimiza'rese te za 're aihãmana mo. Aihãba na te za 'rãwi 're asi'madã'ã mo. Duré, Wanhib'apito zazei'wa 're aimori 'ru te, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nheré, 're asisawi mono õ di za, 're robzépata mono tã da hã. Te za duré Wanhib'apito wasu'uwé na 're ïda'apo're pu'u u'ãsi mo, 're ïhãmana u'ãsi mono te te aima ïpisutuzéb zarina, asimiromhuri na tãma ãma 're uwaimrami mono da.

⁶ Wa za oto aima ïsiwasu'u. ïnhibãdã hã romhure di oto. Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're ïmori 'ru te, za da te dasiwi ïwiri nheré, ïdã'ã tã da, ïsisawi õ di za. ⁷⁻⁸ 'Re dasi'wamhãri za'ra mono wa, danhiptete na dasiwi 're ïdawairébe mono ne, wa tã wa hã ïnhiptete na 're ïpusi. Duré dawara na dawi ïwatobro ne, wa 're ïhãmana, Wanhib'apito ma, ïnhimiromhuri na te ïsina tãma uwaimrami pari wa. Cristu umnhasi sina, wa tã duré 're mori u'ã, ïsimiroti 'madã'ã sina. Ni'wa hã dawara na dawi watobro wé te, te za ropsu 'manharĩ hã sã tihãiba, da te ãma ïsõprezéb da hã. Tane, te marĩ ïwé uptabi hã ïzõ 're hãmana, Wanhib'apito ma, ïnhimiromhuri na te ïsina tãma uwaimrami wé te. Nimahã na te za bãdã hã ïwa waptãrã, Wanhib'apito apã we ïmorizéb da hã, dahãimanazém na te te ïda'awaihu'uzéb zarina, te te dama ï'arowairébézéb da hã. Tawapsi, ta hã wé uptabi wa, te za marĩ ïwé uptabi hã ïma pisutu, ï'uwaibaba si. E ïma si te za pisutu. Mare di. Aihĩni Wanhib'apito zawi te, wei ïmorizéb zõ 're ïsimipari za'ra mono nori ma zama, te za duré marĩ ïwé uptabi hã tãma pisutu za'ra.

Paru hã Timotiuhu ma, marĩ na te te ïpo're pu'uzém na rowasu'u

⁹ Ma'ãpé, asima rowairébe su'u, we ïtème aimori su'u da, ïzabu da. ¹⁰ Demasi hã ï'ãma sapa'a õ di oto. Ma tã ïwi watobro, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi u mori da, marĩ hã te te sima awé wa, taha na oto 're mori da. Tereseti hã ma tã mo, Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Titu hã ma tã duré mo, Damasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. ¹¹ Rucasihĩ si te ï'rata nhamra. ãne wamhã, Marcusihĩ zõ rowaimrami mono za, sõpëté da, asiré we saprõni da, ïnhimiromhuri na te te 're ïpawapto mono da. ¹² Wa hã wa tã Titicu hã satõ, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi u mori da. ¹³ Tawamhã, we aimori wamhã, ïsi'ubuzé hã we ïma ãri za, Capuhu nhorõwa ãma te ïrême hã, Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi ãma. ïbaihã zama, we ïma duri za. ïbaihã hã romhã 'manharĩ hã, ïma wé uptabi wa, ta nori zama we ïma duri za.

¹⁴ Aresãdĩri hã ma tã ïwi ro'wa'rutu pese, ïsi'uwazi na romhuri'wa hã. Wanhib'apito si te za tãma ãma wa'rã, marĩ te te ïma ï'ab'manharĩ wasété zé wa'rãmimhã. ¹⁵ Taha aibã hã ma tã wanhimirowasu'u na hã wazada tihãiba, sahi sina. Ma'ãpé tiwi 're asi'madã'ã pese mono za.

¹⁶ Da'ãma rowairébé'wai ma, ïsiwasu'u 'rata wamhã, ïhãmana wasété õ zém na hã, ni'wa hã ï'ãma sapa'a õ di aré, tinhimiroti na ï'ãma sime da. Aihĩni ma tã ïwi sina tipahã za'ra. Tane nheré, te ïsima wé õ di, da te ïrêmezém na te te dama ãma ï'awa'rãmi da hã, 'Re ïhãmana u'ãsi mono hã. ¹⁷ Da te ïrême za'ra nheré, ma tã Wanhib'apito hã ï'rata tihãiba, te te ïnhiptete da, 'ri para zudezu'õ nori ma, te rowasu'u da, Wanhib'apito wasu'uwé na. ãne wamhã, ma tã Wanhib'apito hã ïnho'reptu, ïdã'ã tã da a'ã. ¹⁸ Tane te za Wanhib'apito hã duré rowasété hawi ïnho'reptu, hãiwa u te te ï'ãwisi wé da, tinhib'a'uwé nori te te 're ï'ab'madã'ã mono zéb u hã. Ta hã wé uptabi wa, aihĩni wa za ãma 're wawata u'ãsi za'ra.

Paru hã sisa'u te te ïdawizém na rowasu'u

¹⁹ Ma'ãpé ïma sawi zahuré na, Prisira nori hã Atiraha me. Duré ïma sawi za'ra na, Onesiporuhu nhorõwa 're, 're ïhãmana za'ra mono nori hã. ²⁰ Erasitu hã ma tã ïza'u nhamra, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Toropimu hã hãzé wa, wa tã tiré, Miretu na 'ri nho'õmo nhisi ãma. ²¹ Ma'ãpé, niha asina rosa'rata, rowa'u'u wahã 're sa'wari mono õ ré, we aimorizéb da hã. Wasiré ïsazei'wa nori hã te ãma asawi za'ra, Eburu, duré Pudeti, duré Rino, duré Caradiza. Uburé ïsazei'wa hãiba amo nori hã te duré ãma asawi za'ra.

²² Timotiu, wa ïsima aiwé, Wanhib'apito hã 'rãwi aipé'ë 're, 're ïãmra mono na, asina 're waihu'u u'ãsi mono da. Duré 'Re ïhãmana u'ãsi mono wi, wa tã te tiwi 're waptéré u'ãsi, ïsimizawé hã uburé a'ãma za'ra wa'aba 're hãmana u'ãsi mono da.

Titu Tituhu ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ hâ Paru hâ aibâ ĩprédupté ma, ma tō rob'ui'éré, Titu na ĩsisi ma. Ta hâ Paruhu siwadi uptabi, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri na ĩpawapto'wa (Darasiza. 2.1-3). Titu hâ zudezu ō di. Ta hâ deredu na ĩwaptērē. Tereta na rob'rē za'iti nhisi āma, ma tō Zesusihi zazei'wa norī hâ 're hâimana za'ra. Tame ma tō Paru hâ Titu hâ tirē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri hâ te te 'manharī da. Ā ĩbaihâ na ma tō tãma rob'ui'éré, Tereta āma hâ te te 're da'ab'madâ'â wē mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī hâ te te 're apisutu mono da, ĩsazei'wa norī 'madâ'â'wa da hâ.

Paru hâ wama zama, ma duré waihu'u za'ra, āne: Ni'wam norī hâ si'uihâ na tinhiptete na tiwasété wi hâ 're wairébé waihu'u mono ō di. Tazahâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ wama ĩšõprub za'ra zém na si wanho'reptuzé hâ Cristuhu dâ'ázém na si.

¹ Wa hâ Paru, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa 're ĩmorī, wa āma aima rob'ui'éré. Zezu Cristu hâ ma tō ĩpisutu, te te datēme ĩzatōrī da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī u, te tãma 're apawapto mono da, Wanhīb'apito umnhasi sina 're hâimana za'ra mono da, duré Wanhīb'apito āma tō sena rowasu'u wē na te 're apawapto mono da, āma 're nomro wē mono da. Taha da, ma tō datēme ĩzatō. ² 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ sadawa nhipese ō di. Marī te te apoto mono ō ré, ma tō tizazei'wa norī āma sima roti siro, rowē ĩsi'utōrī'ō āma ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Taha zō si, wa wasina 're wanhimipari u'âsi za'ra. ³ Tawamhâ bādâ ma tō oto ĩwa waptārâ, te te dama ĩwaihu'uzéb da hâ, āhâ wasu'u hâ. Taha wa, ma tō we ĩma tisō, tinhimiroti hâ, ĩsadawa para te dama 're sadawa wasu'u mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ Wa'anho'reptui'wa hâ.

⁴ Titu, taha wa, wa āma aima rob'ui'éré. Te ĩ'apawaptozbéb zarina, wasiré Wanhīb'apito zazei'wa 're aimorī wa, ĩ'ra na wa asisi, asawi te.

Wamama ma, wa ai'āma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhīb'apito Cristu Zesusihi ma zama, ĩsimizawizé hâ ai'āma 're hâimana u'âsi mono da, rowē u'âsi, āma 're aimorī da.

Cereta na rob'rē za'iti nhisi āma, Titu te te 're ĩdapawapto mono zé wasu'u

⁵ Titu, Cereta na rob'rē za'iti nhisi āma wa tō airē, tame asãmra da a'ā. E marī da. Romhuri hâ ĩ'uwaibaba dama hiri da. Duré ĩprédum norī hâ 're apisutu mono da, 'ri nho'ōmo mono bā ĩsazei'wa norī te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Tawamhâ te aima ĩrotizéb zarina si, te za oto 're ĩ'apisutu mo. ⁶ Āne wa tō aima roti, ta norī āma. Wē na 're ĩnomro mono norī si te za 're ĩ'apisutu mo, da'madâ'â'wa da. Wē na 're nomro mono wa, ĩwasédé hâ da te āma 're ĩsa'ra mono ō norī si, te za 're ĩ'apisutu mo. Timro uptabi si te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono norī si, te za 're ĩ'apisutu mo, da'madâ'â'wa da hâ. ĩ'ra norī hâ tō sena ĩsazei'wa 're ĩnomro mono norī mama si, te za 're ĩ'apisutu mo. ĩ'ra norī hâ po're ō wamhâ, duré te te 're rowasutu za'ra mono wamhâ, te za ĩwasu'u na da te āma 're ropé. Tawamhâ ta norī mama hâ 're apisutu mono ō di za, da'madâ'â'wa da hâ.

⁷ Da'madâ'â'wa norī hâ te za dama 're hâimana wē za'ra, 're nomro wasété mono wa, da te dasiwi 're wē'ō tō za'ra mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te 're da'madâ'â za'ra mono wa, dama 're hâimana wē za'ra mono di za. Āne te za 're nomro, da'madâ'â'wa norī hâ. Dama pire wē te, 'rãwi sina 're wata za'ra mono ō di za. Duré hâimana nhiti'ru na 're hâimana za'ra mono ō di za. Duré ázézei'wa na 're nomro mono ō di za. Duré sahi wa, te te 're dahâ za'ra mono ō di za. Duré sadawa nhipese na te te dama 're rob'rãmi za'ra mono ō di za. ⁸ Te za duré te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré 're nomro wē mono da si, te za te te sina 're rosa'rata za'ra. Duré hâimana prédum na, te za 're hâimana za'ra. Te za duré dama 're hâimana wē za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma si te za 're nomro wē. Duré tihâiba na te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wē mono da. ⁹ Wanhīb'apito wasu'uwē, te dama 're ĩwasu'u mono hâ tō sena. Taha wa, te za da'madâ'â'wa norī hâ ĩwasu'uwē hâ te te 're 'madâ'â pese za'ra, ĩ'uwaibaba si te te dama āma 're roti za'ra mono da, rowē na si Wanhīb'apito āma 're danomro mono da, duré 're siwaih'u za'ra mono da, tinhimiroti na te te 're ĩ'upa za'ra mono norī hâ.

¹⁰ Āhãna te aibâ norī hâ ahâ na 're hâimana za'ra, ĩsazei'wa nherē, Wanhīb'apito nhimiroti na te te 're ĩwawapari za'ra mono ō norī hâ. Ta norī nhimirowasu'u hâ dama ĩ'uwaibaba ō di. Tizadawa nhipese na te ta nori hâ te te dama 're rob'rãmi za'ra. Āne te 're dahâimana za'ra da'ahâ na, zudezu na 're ĩdapoto za'ra mono hâ. ¹¹ Taha wa, te za ta norī wi 're ĩ'azawi

mo, aimawi na İsazei'wa nori ma te te 're rowasu'u za'ra mono to da. E mari wa. Ta nori nhimirowasu'u zarina, ma to ni'wam nori ha 're sipa za'ra, roti to senai'o niwi, damama siré 're idahaimana za'ra mono nori ha. Aimawi rowasu'u'wa nori ha rob'uprazé ha da te tãma 're sòmri za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra, rowahutu wa'rãmi. ¹² Cereta nhihudu ha to sena na to tisiré nori hãimanazém na rowasu'u. Àne te tinha, romhã ré dapo're pu'u'wa hã: "Cereta nhihudu nori hã sadawa nhipse na te 're nomro. Abaze zahi ne, te duré 're nomro, sahi u'asi. Wa'a za'ra nheré, te tisa zô si 're sôpré." Àne te dawasu'u, romhã ré dapo're pu'u'wa hã. ¹³ İsimirowasu'u hã to sena. Taha wa, aimreme pire na te za İsazei'wa nori ma 're İ'aroti mo, Wanhib'apito nhimiroti si te te 're sazei pese za'ra mono da, rowé na ãma 're hãimana za'ra mono da. ¹⁴ Zudezu nori nhimirob'rãzarôtô 'rada hã to senai ô wa, te te 're wapari za'ra mono ô di za, İsazei'wa nori hã. Duré Wanhib'apito ãma to sena roti hã te te siwi 're İwë'ô za'ra mono nori nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono ô di za. ¹⁵ Danhimirosa'rata wë u'asi 're danomro mono wamhã, uburé mari İwë na 'rãwi ãma 're dasiwasété za'ra mono ô di za. Tane nheré, danhimirosa'rata wasété u'asi 're danomro mono wamhã, mari wë nheré, da te ãma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, te za 'rãwi ãma 're dasiwasété za'ra, İsazei'ô'wa nori hã. Tane nheré, dawasété na 'rãwi 're dasiwaihu'u za'ra mono ãna, te za 're dahãimana za'ra. ¹⁶ Ta nori hã te 're siwasu'u za'ra, 'Re İhãimana u'asi mono te te İwaihu'u za'ra na. Tane nheré, 're nomro wasété mono wa, to senai ô di, 're İsiwasu'u za'ra mono zé hã. Te te 're İda'ruiwapari za'ra mono zép si, te tãma 're hãimana za'ra. Duré po're'ô u'asi te 're nomro. Mari İwë hã te te 're 'manhari waihu'u za'ra mono ô di, ta nori hã.

2

Rowasu'u uwaibaba na si rowasu'u

¹ Titu, rowasu'u uwaibaba si te za İsazei'wa nori ma 're İrowahutu mo, ãma 're nomro wë mono da. ² Aibã İhi nori ma, te za 're İ'aroti mo, hãimana pré dum na 're hãimana za'ra mono da, tiwasété wi sina 're siptete za'ra mono sina, 're hãimana za'ra mono da. Wanhib'apito nhimiroti si te za duré te te 're sazei pese za'ra, ta hã to sena wa. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Mari hã sada 're hãimana za'ra mono nheré, Wanhib'apito ãma si te za 're hãimana u'asi za'ra. ³⁻⁴ Pi'ô İhi nori ma zama, te za duré 're İ'aroti mo, hãimana wë uptabi na 're hãimana za'ra mono da. Te te 're dawasu'u wasété za'ra mono ô di za, dama. Àzézei'wa 're hãimana za'ra mono ô di za. Roti wë na si te za İ'ra ré nori hã te te 're pawaptob za'ra, timro hã duré ti'ra nori zama te te 're sawi pese za'ra mono da. ⁵ Te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wë mono da, İ'ra ré nori hã. 'Ri 're, romhuri wë 'wa te za 're hãimana za'ra. Duré timro mre me te za te te 're 'madã'ã pese za'ra. Tawamhã da te tãma 're nharı wasété za'ra mono ô di za, 'Re İhãimana u'asi mono nhimiroti na oto 're nomro wë mono wa, İ'ra ré nori hã.

⁶ Ritéi'wa nori ma zama, te za duré 're İ'aroti pese mo, sina 're siptete za'ra mono sina, 're nomro wë mono da. ⁷ A hã aihãimana wë na, te za dama ãma 're asanho mo, asirã zarina si 're danomro wë mono da. Dama 're rowahutu mono wamhã, aimreme to sena na si, te za dama 're İrowahutu mo. ⁸ İwasu'u uwaibaba si, te za dama 're İrowahutu mo, da te aima 're nharı za'ra mono to da, taré da te aima 're nharı za'ra mono wa, timreme niwi wawë'ô'wa nori hã 're siséb za'ra mono da.

⁹ İwada'uri zarina si, pawã'ãbã ãna dama romhuri'wa nori ma zama, te za 're İ'aroti mo, tinhib'apito mre me hã te te 're wapari pese za'ra mono da, İsimiromhuri na te te 're wësãmri za'ra mono da, İsib'apito hã. Romhuri'wa nori hã timreme na te te tãma 're wa'rãmi za'ra mono ô di za, tinhib'apito ma hã. ¹⁰ Duré mari hã tinhib'apito wi te te 're simi'uri za'ra mono ô di za. Te za te te tãma 're romhuri wë za'ra, te te tiwi 're upa za'ra mono ãna. Tawamhã 'Re İhãimana u'asi mono nhimiroti zarina si 're nomro wë mono wa, te za Wa'anho'reptui'wa nhimiroti wë na 're dawata za'ra.

¹¹ 'Re İhãimana u'asi mono hã ma to dama siwaihu'u, tinhimizawi pese zém na, uburé te te 're İda'anho'reptui mono zéb da hã. ¹² Ta hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma to wama waihu'u, wa te 're réme pese za'ra mono da, İsazei'ô'wa nori hãimanazé hã, dawë te, wawasété zô wa te 're rowasutu to za'ra mono da, ti'ab ré wasina 're wanhiptete za'ra mono da, 'Re İhãimana u'asi mono ãma si 're wanomro wë mono da. ¹³ Àne wa za 're wanomro, Wa'anho'reptui'wa zô wanhimipari sina. Wa za rowé u'asi 're wahãimana za'ra, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina. Rowa'a za'ëté ré, apă wei morı wapsi, wa za watómo na 'madã'ã za'ra ni, danhipai u 're İhãimana mono hã, Wanhib'apito Zezu Cristu hã. ¹⁴ Ta hã ma to wazada sisó, wazada dá'ã da, 're İwanomro wasété mono hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, İsib'a'uwë si 're wahãimana za'ra mono da. E mari da. Sena na 're wanomro mono da oto, duré wawa'a ãna İwë na wa te 're dapawaptob za'ra mono da.

¹⁵ Inhimiroti zarina si, te za 're ĩda'apawapto mo, Wanhib'apito āma 're danomro wē mono da. 'Re danomro wasété mono tō da, te za dawī 're ĩ'azawī pese mo. Wanhib'apito zadawa para te za aimreme pire na dama 're ĩ'aroti mo, asimiroti wapu wa, da te dasiwi 're aiwē'ō za'ra mono tō da, dama 're ĩ'aroti mono na hā.

3

Īsazei'wa norī hā 're ĩhāimana wē za'ra mono zé wasu'u

¹ Titu, Īsazei'wa norī hā te za 're ĩ'apo're pu'u u'āsi mo, dama ĩpire norī nhimiroti si te te 're waparī pese za'ra mono da, rotī'wa norī nhimiroti zama. Simi'ē na te za ĩmreme hā te te tāma āma 're uwaimrami za'ra. ² Duré te te 're dabāsi wasété za'ra mono ō di za. Te te duré 're dzada'ābā za'ra mono ō di za. Simizawī pese na si, te za 're hāimana za'ra. Duré waimri na te za uburé dama 're hāimana za'ra, hāimana wē na. ³ Wa norī zama, Cereta nhihudu norī ne, wanhimiza'rese āna, wa aré 're wanomro. Wapo're'ō u'āsi, wa aré 're wahāimana za'ra. Dazadawa nhīpese na ma tō da te wama 're rob'rāmi za'ra. Uburé marī hā sipu'u pese na, wa tō aré wa te wasima 're wē za'ra, ĩwē newa, āma wama 're robze za'ra mono da. Wa tō duré wa te dama 're rob'manharī wasété za'ra. Danhimarī na da'ruiwaparī hā ma tō wama 're hāimana za'ra duré. Wawasédé wa te 're 'manharī za'ra mono 'ru te, ma tō da te 're wa'ruiwaparī za'ra aré. Wa norī hā wa tō duré asa wa te 're da'ruiwaparī za'ra aré. ⁴ Tane nherē, wawasété na 're wanomro mono nherē, tinhoprubzēm na ma tō dama 're siwaihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā Wanho'reptui'wa hā. Duré uburé te te 're ĩda'azawī pese mono zēm na zama, ma tō dama 're siwaihu'u. ⁵ 'Re ĩwanomro wasété mono hawī, ma tō te te 're wa'anho'reptu. E 're wanomro wē mono wa, duré e wa te dama 're rob'manharī wē za'ra mono wa, ma tō te te 're wa'anho'reptu. Mare di. Wa'āma 're ĩpē'ēzani mono zarina, ma tō te te 're wa'anho'reptu. Tipē'ēzani te te wama 're ĩ'anhomri mono na, ma tō wapē'ē 're te te 're wa'apoto té. Wawasété hawī, ma tō wapē'ē 're, te te 're wa'a'upsō, āma 're wanomro wē mono da oto. ⁶ Sōpru uptabi wa, ma tō wei wama te te 're anhomri Tipē'ēzani hā, Zezu Cristu te te 're ĩwa'anho'reptui mono zéb zarina. Wē uptabi di, ĩpē'ēzani hā. ⁷ Wawasété na 're wanomro mono nherē, ma tō te te 're wa'azawī pese, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, ma tō te te 're wa'awēsāmri, wawasédé hā te te oto wa'āma 're ĩ'ab'madā'ā mono ō zéb zarina, rowē ĩsi'utōrī'ō āma ĩ'rata 're wasi'ubumroi u'āsi mono da. Taha wa, wa za wasina sō 're wanhimipari u'āsi za'ra, ĩ'rata 're ĩwasi'ubumroi u'āsi mono zéb zō hā. ⁸ Te aima ĩrowasu'uzé hā tō sena.

Taha wa, te za Īsazei'wa norī ma 're ĩ'aroti mo, marī wē na te te 're dapawaptob u'āsi za'ra mono da. Te aima 're ĩrowasu'u mono zé hā wē uptabi di, dama 're ĩrowé za'ra mono zéb da hā. ⁹ Ni'wam norī hā zudezu norī hi'rata norī nhisi wasu'u na, te āma 're sisada'ābā za'ra. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti, zudezu norī ma 're ĩhāimana za'ra mono na zama, te duré 're sisada'ābā za'ra. Āne wamhā, dama 're ĩrowé za'ra mono zé hā, mare di. Taha wa, marī na 're ĩdasada'ābā za'ra mono zé hā, 're waparī mono ō di za. ¹⁰ Āté ni'wa hā te za aimawī tinhimirowasu'u na te te 're ro'wa'rutu, Īsazei'wa norī wī. Taha zarina, Īsazei'wa norī hā sima āma 're siwanhizari za'ra mono wamhā, te za tāma 're ĩ'aroti mo, āne na te te dama 're rowasu'u tō mono da. Taha parimhā te te aiwaparī ō wamhā, te za duré tāma āma ĩsahu. Taha na duré te te aiwaparī ō wamhā, ma'āpé, tiwī 're asi'madā'ā pese mono. Tawamhā ĩsiré 're aihāimana mono ō di za oto. ¹¹ E marī wa. Tāma roti nherē, te te ĩ'aiwaparī ō na, waihu'u wa. Roti sena hawī sipai wa, te za ĩwasété na dasiwi waihu'u ni.

Paru hā, Tituhu ma te te ĩrowaihu'u 'rāsutu zé

¹² Nīmahā na, wa za aibā hā atēme satō, āté Atemasi hā, āté Titicu hā. Taha wa, ma'āpé rosa'rata, we aimorī da, wasisōpētē da, Nicopuri na 'ri nho'ōmo nhisi āma. Taha na wa tō ĩsima rosa'rata, rowa'u'u wahā nomro ré, tame ĩnhamra da. ¹³ Duré aibā norī hā pawaptob zahuré na, Zena norī hā Aporuhu me. Danhimirob'manharīzēm na dawasu'u'wa, te 're hāimana, Zena hā. Marī hā aima ĩhāimana zarina, te za ĩpawaptob zahuré, marī hā tāma hāimana zahuré ō wa, ĩnebzéb da hā. ¹⁴ Wa tō ĩsima wē, wasiré Īsazei'wa norī hā marī zō dawī 're ro'wanhi'rīti za'ra mono wamhā, te te 're dapawaptob za'ra mono da, taré 're hāimana za'ra mono tō da, dapawaptob āna.

¹⁵ Uburé ĩsiré 're ĩsi'ubumroi mono norī hā ma tō timreme na āma asawī za'ra. Wasiré Īsazei'wa norī hā wa wamreme na āma sawī za'ra ni, wazawī'wa norī hā.

'Re ĩhāimana u'āsi mono wī, wa aima za'ra wa'aba, te tiwī 're rowaptē'ē u'āsi, aihīni te te 're aiwawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi āma 're anomro aba mono da.

Piremo Piremohō ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé Ībaihā wasu'uzé

Duréhā ma tō aibā norī hā da te 're uipra za'ra, pi'ō norī zama, te te dama 're romhuri za'ra mono da. Taré dasa si, duré da'uzazép si ma tō da te tāma 're sōmri za'ra. Romhuri wa'á hā da te tāma 're sōmri za'ra mono ō di. Ma tō duré da te tiwi 're rosawi za'ra, nimomo si'uihā na 're wairébé mono tō da. Āne wa, ma tō robzei āna 're hāimana za'ra, romhuri'wa norī hā. Tawamhā nimomo apito norī hā te te satōri za'ra ō nheré, si'uihā na 're wairébé mono wa, te za sada 're sahi za'ra. Taha wa, te za dama 'ru za'ra, da te sōpēté za'ra wa, apā da te simroi mono da. Tawamhā apito hā te za nasi hā za'ra áté, romhuri'wa norī hā si'uihā na 're wairébé mono 'ru te.

Āne hā tāma waihu'u pese wa, ma tō Paru hā rob'ui'éré, Piremohō ma. Ta hā ma tō aré uipra aibā hā, Onezimo na ĩsisi hā, tāma ĩromhuri'wa da hā. Tane nheré, ma tō tiwi watobro Onezimo hā, nimomo mori da. Mori wamhā, Paruhu u ma tō wi. Tawamhā Zezusihi wasu'uwé hā ma tō tāma wasu'u, Paru hā. Taha zarina, ma tō Onezimo hā saze. Taha wa, ma tō Paru hā Piremohō ma rob'ui'éré, te te āma waihu'u da, Onezimohō hāimanazép tém na hā. Piremo hā duré ĩsazei'wa. Taha wa, Paru hā ma tō tiwi rowapté, Piremohō wi, te te āri wé da, Onezimo hā apā ĩ'rata 're sāmra mono da, ĩsiré ĩsazei'wai wa oto.

¹⁻² Piremo, a hā wasiwadi wama asawi pe, duré wasiré Cristu Zezusihi ma romhuri'wa. Āhāna, wa hā Paru, wa za asawi, ĩnhimi'ui'éré na. Wano hā Timotiuhu me, wa za asawi ni. Duré Zezusihi zazei'wa norī, asōrōwa u siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī zama, wa za āma sawi za'ra ni. Duré wahidiba hā Apiza hā wa za āma sawi ni. Duré aibā hā Atipu hā wa za āma sawi ni. Ta hā te duré wasiré Wanhīb'apito ma, te te 're romhuri pese. Wa hā Zezu Cristuhu ma romhuri'wai wa, ma tō dasiwi ĩ'āri ni. Dazazéb 're ma tō duré dasiwi ĩnheré ni. Tawamhā dazazéb 're, ĩnhamra ré, wa za aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

³ Wamama ma, wa ai'āma 're wamreme zusi u'āsi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, duré Wanhīb'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hā ai'āma 're hāimana u'āsi mono da, rowé u'āsi, āma 're aimorī da.

⁴⁻⁵ Piremo, asawi di. Āhāna wa za aima waihu'u, Wamama āma ĩwatazém na, ai'āma hā. Aiwasu'u wé hā ma tō we nasi ĩtème waptārā. Wanhīb'apito Zezusihi zazei'wa te, u, 're aimo. Te duré, u, 're ĩ'azawi pese mo, uburé ĩsazei'wa norī hā. Taha wa, aiwasu'u wé hā we ĩtème 're waptā'ā mono wa, ĩto ti, wa hā. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, ai'āma 're ĩmreme mono wamhā, wa duré āma 're ĩwata u'āsi, ĩnhīb'apito āma. ⁶ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō uburé Cristuhu zazei'wa norī ma 're sōpru, uburé marī ĩwé na. A hā, Cristuhu zazei'wai wa, wa oto wasiré 're wahāimana za'ra. Tawamhā, wa ai'āma 're ĩmreme, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, te te aima 're awaihu'u pese mono da, aip'ē'ē 're, uburé marī ĩwé hā Cristuhu zazei'wa norī ma, te te 're ĩ'anhomi mono hā. ⁷ A hā ĩno. ĩma asawi di. 'Re asimizawi pese mono wa, ĩto ti. ĩtoi uptabi di, ĩp'ē'ē 'remhā. Taha wa, ĩma rowé uptabi di. Duré uburé ĩsazei'wa norī hā robze na oto 're si'ubumroi mono wa, marī na a hā 're apawapto mono wa, ĩtoi uptabi di, aima.

⁸ Tawamhā, marī na wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowapté. Wa hā asiré Cristuhu zazei'wai wa, adub'rada, wa oto 're mo. E taha wa, wa za āma aima ti'ru, marī hā 'manharī da. Mare di. Te āma aima 'rui ō di za. ⁹ ĩma asawi pese wa, wa hā Paru, dazazéb 're ĩnhamra nheré, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wai wa, wa za taré aiwi rowapté, asi'uihā na si marī hā 'manharī da. ¹⁰ Āne āhāna Onezimohō āma, wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowapté, Onezimohō ma. Cristuhu zazei'wa te oto 're mo, ta hā. Wanhīb'apito wasu'uwé hā wa tō tāma waihu'u, dazazéb 're ĩnhamra ré. Ma tō saze. Taha wa, ĩ'ra ne, wa ĩsina te 're waihu'u oto, Onezimo hā. ¹¹ Te te aima 're romhuri zeī mono āna, te aré 're mo, Onezimo hā. Taha wa, aima wé ō di aré. Tazahā, aimawi ĩhāimanazé hā oto. Ma tō aipi'ra. Taha wa, aima wé di za oto. ĩma zama duré wé di.

¹² ĩma sawi di duré. ĩma sawi uptabi nheré, āhāna wa za oto Onezimo hā atème satō, ai'rata 're sāmra mono da, apā. ¹³ ĩ'rata 're sāmra mono 'wa'āhā, te aré te te 're ĩpawapto, ai'upana. Te te 're ĩpawapto mono da, wa tō ĩsima wé, dazazéb 're ĩnhamra ré, wa hā ĩwasu'u wé 'wai wa. ¹⁴ Tane nheré, te za asi'uihā na si tāma ĩpisu, apā we ĩtème satōri da, aima wé wamhā. Aima wé ō wamhā, mare di za. Āne wapsi, ĩma wé di za. Wa hā te āma pisutu ō di. Mare di.

¹⁵ Ta hã Onezimo hã ma tô aré airé. Áté syry na asiti 're sãmra mono nheré, wê di. E marĩ wa, wê di. Atême wisi wapsi, áté te za oto ai'rata 're sãmra u'âsi. Taha wa, aima wê di za oto, áté. ¹⁶ Cristuhu zazei'wa te za oto 're mo, Onezimo hã. Pawa'âbâ âna aima romhuri'wa si 're morĩ ô di za oto. Cristuhu zazei uptabi 'wa oto 're morĩ wa, wano te za oto 're hâimana, Onezimo hã. Tô sena sawi di, ãma. Tawamhã aima sawi uptabi di za oto, ta hã. Asiré ãsazei'wai wa, ano te za oto 're mo, asiré.

¹⁷ Áhãna, wa za aiwi rowapté, Onezimohô ma. Ma'ápé, atême wisi wi, sawi na za, ai'rata apã 're hâimana u'âsi mono da oto. Wa hã asiré ãsazei'wai wa, atême ãwisi 'wa'âhã, te aré ãzawi. Tane te za ãsawi, Onezimo hã, apã aima 're hâimana mono da. ¹⁸ Áté ai'rata sãmra ré hã, ma tô marĩ hã aiwi wasété. Áté marĩ, ma tô aiwi ti'â, asiti morĩ ô ré. Sena wamhã, ma'ápé we ãma waihu'u za, apã ãwa'âbâzéb zarina te aima sômri da, ãsôwa're're, Onezimohô upana. ¹⁹ Tô sena, ãmreme hã. Wa hã Paru hã wa za aima wa'â. Áne wa oto aima rob'ui'ééré, waihu'u da. A hã, Zezusihi zazei'wa. Áhãna Zezusihi wasu'u'uwé zarina, robze na te oto 're aimo, ãwasu'u'uwé hã te aima waihu'u wa, wa hã. ²⁰ Taha wa, wa ãne aima roti. Duré wa aiwi rowapté, Onezimohô ma, sawi da, duré ai'rata 're sãmra mono da, a hã ãno, Cristuhu zazei'wai wa. Áne wamhã, wê di za ãma.

²¹ Áne, wa aima rob'ui'ééré, ãnhimiroti hã waihu'u da. Zahadu wapsi, uburé 're ã'ab'manharĩ wê mono zé hã, Onezimohô ãma hã, ãnhimiroti zarina hã wa za waihu'u. Áté ãnhimiroti zarina si ô di za. Áté asi'uihã na asimirosa'rata zarina zama, te za tãma'ã'manharĩ wê. ²² Duré misi wa za aiwi wapté. Ma'ápé, daza'warizé hã ãma pisutu, ai'rata za'ra wa'aba a'â ãnhamra da. A norĩ wa'wa hã ma tô duré ãma 're ãrowaptéré za'ra wa'aba mo, hãiwa u, 'Re ãhãimana u'âsi mono wi, te te ãzatôri da, dazazém hawi atême za'ra wa'aba, ãmorĩ da apã. Taha wa, wa sô mapa, ãmorizéb zô, atême za'ra wa'aba, ãma 're ãrowaptéré za'ra wa'aba mono zéb zarina, ãma ãmorĩ da apã. Áne si.

²³ Áhãna Epaprasi hã te ãma asawi. Ta hã duré Cristu Zezusihi wasu'u'wai wa, dazazéb 're te nhamra, ãme. ²⁴ Marcusi hã te duré ãma asawi, duré Aritacu hã, duré Demasi, duré Rucasi. Ta norĩ hã, ãsiré Wanhib'apito ma romhuri'wa norĩ. Áne si, wa ãnhimirob'ui'ééré hã 'rãsutu.

²⁵ Wa hã wa duré 're ãmreme u'âsi, Wamama ma, ai'ãma za'ra wa'aba, Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, robzei u'âsi, ãma 're anómro aba mono da.

Ebreusi Ebreusi nori ma, rob'ui'ére Ibailha wasu'uzé

Á ibailha na rob'ui'ére há zudezu nori ma há, Zezusihi zazei'wa nori ma há. Ebreusi há zudezu nori waptêrêzé háiba amo. Á ibailha na rob'ui'ére'wa há ni'wa há te te waihu'u ô di.

Zudezu nori há Zezusihi zazei'wa nori há ma tô te te 're robzépata za'êtê za'ra, Ísiré zudezu nori há te te siwi 're wê'ô za'ra mono wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére há te te oto 're 'madâ'â za'ra mono ô newa. Taha wa, ma tô Ebreusi na rob'ui'ére'wa há Ísazei'wa nori âma tihâtâ'â za'ra, zudezu nori nhimizaze 'rata zéb u apâ sipizari za'ra ô umnhasite. Ma tô duré dama waihu'u za'ra, Zezusi há 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra uptabi na há. Ta há hâiwa âma romhuri'wa nori ma, pire uptabi di, ti'ai âma uburé 'Re ihâimana u'âsi mono ma romhuri'wa nori ma zama, Mozésihi ma, duré Zuzuwéhé ma.

Ma tô duré dama waihu'u za'ra, âne: Zezusi há dazada Ísisômrizé há danhipai u wê uptabi di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, danhimizama há dasi'udâna da te tâma 're Ísômri za'ra mono na há.

Capituru 11 âma há ma tô duré wama sisi nhoré za'ra, ni'wam nori há 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're Í'umnhasi za'ra mono zém na há, te te 're robzépata za'ra mono nherê.

'Re ihâimana u'âsi mono 'ra wasu'u

¹ Duréihâ 'Re ihâimana u'âsi mono há ma tô tizadawa wasu'u 'rata 'wa nori ma te te 're rowasu'u, ta nori há te te oto wahi'rata nori ma âma 're rowasu'u za'ra mono da, Ísadawa nhipai u há. Ta nori ma, ma tô marí na misi si te te tâma 're rowasu'u za'ra, âma Ípu'u na há, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tâma 're Íwaihu'u za'ra mono zép sidâpâsi. ² Tane nherê, ti'ra si ma tô oto pisutu, Ísadawa nhipai u te te oto wama âma 're Írowasu'u za'ra mono zéb da há, rob'râsutuzéb u romhutu na za 're Íwahâimana za'ra mono nori ma. Taha si ma tô Timama zadawa para uburé te te ro'apoto. Taha si ma tô duré pisutu Ímama há, niwapsi uburé roptede'wa na 're hâimana mono da oto. ³ Ôhõ si te oto Timama há Íwê uptabi na te te dama 're wasu'u, rowa'a Ísa'êtê na há. Taha si te Timama ne 're hâimana, aiwa wa. Tinhimiroti nhiptete na te uburé marí há te te 're a'upari wê, 're si'utôri tô za'ra mono da. Ôhõ si dawasédé há te te dama 're aparí mono da, dazada dâ'â wa, taha pari hâiwa'utu wa, te te oto 'Re ihâimana u'âsi mono nhimire niwí 're sâmbra, hâiwa âma. Danhipai u Íwaihu'u pese uptabi nhimire niwí te oto 're sâmbra, Ísiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, pire uptabi na.

Zezusi há hâiwa âma romhuri'wa nori ma, pire na 're ihâimana mono zé wasu'u

⁴ Ímama há ma tô Ísisi há tâma tisô, sisi pire da, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na Ísisi da há, uburé hâiwa âma tâma Íromhuri'wa nori nhisi ma, pire uptabi da. Tane ma duré Ímama há pisutu, hâiwa âma romhuri'wa nori ma, pire uptabi na 're hâimana mono da oto, Í'ra há. ⁵ Duréihâ 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u wa há ma tô âne na âma rob'ui'ére, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na:

"A há Í'ra te Íme 're aihâimana mo. Taha wa, wa za oto Í'ra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto."

Áne duré Íhâiba amo na rob'ui'ére há:

"Wa há Ímama wa za tâma 're Íhâimana. Taha wa, Íra te za 're hâimana."

Áne duréihâ 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére há. Tawamhá e hâiwa âma tâma Íromhuri'wa nori âma zama, ma tô âne na há rowasu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono há. Mare di. Zezusihi âma sí, ma tô âne na há rowasu'u.

⁶ Áne ma tô duré ni'wa há âma rob'ui'ére, 'Re ihâimana u'âsi mono mreme na, ti'ra há ti'ai u za te te we Ísatôrizém na, da'ra há dama 're Ípoto 'rata za'ra mono ne Ípire uptabi na há:

"Uburé hâiwa âma Íma romhuri'wa nori há te za âma tiwata za'ra."

Áne ma tô Zezusihi âma rowasu'u siro, 'Re ihâimana u'âsi mono há.

⁷ Áne na si ma tô hâiwa âma romhuri'wa nori âma há rob'ui'ére za'ra, ni'wa há:

"Re ihâimana u'âsi mono há ma tô hâiwa âma tâma Íromhuri'wa nori há pisutu za'ra, rowa'u'u ne 're hâimana za'ra mono da, duré unhamar o'o ne 're hâimana za'ra mono da."

Áne na si ma tô Íwasu'u za'ra na ni'wa há rob'ui'ére.

⁸ Tazahâ, Í'ra si dama pire uptabi na 're ihâimana mono zém na ma tô rowasu'u 'Re ihâimana u'âsi mono há, âne:

"A há Ropoto'wa. Da'âma 're asib'a'uwé mono zé há aiwi 're si'utôri mono ô di za. Te za tô aima 're hâimana u'âsi.

Duré marī na 're upai mono āna, te za 're īda'ab'madā'ā u'āsi mo.

⁹ Uburé marī īwē hā da te 're ī'manharī za'ra mono si, aima wē uptabi di. Duré uburé marī īwasédé hā da te 're ī'manharī za'ra mono si, ma tō da'āma 're ī'a'ruiwapari mo.

Taha wa, wa hā 'Re īhāimana u'āsi mono, Asib'apito hā wa tō aipisutu, uburé asiré 're īhāimana za'ra mono norī nhipai u, aipire na tāma 're aihāimana za'ra mono da, duré āne zarina āma 're atoi u'āsi mono da."

Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā ti'ra ma roti.

¹⁰ Āne ma tō duré ti'ra ma tinha, 'Re īhāimana u'āsi mono hā:

"A hā uburé Danhib'apito. Duréihā ropoto na'rata hawimhā ma tō ti'a hā ī'manha. Asi'uihā na ma tō duré hāiwa hā ī'manha.

¹¹⁻¹² Tane nherē, te za niwamhā ai'utōrī zahuré, sahuré ta norī hā, da'uza hā dawi 're īhāsiwamnarī su'u za'ra mono ne. Duré da'uza pano pa hā dawi 're hāsiwamnarī za'ra mono wa, rob u da te oto 're sāmra mono da, da te 're īhānhinha za'ra mono ne, te za ta norī hā ī'uprosi zahuré, itép si 'manharī zahuré da, īsōwa're're. Da'uza 'rada hā da te oto dasiwi 're wē'ō za'ra mono wa, ihâtép si da te āma 're īsaprī za'ra mono ne, te za tō itép si ī'manharī zahuré, ti'a hā, hāiwa me.

Tane nherē, niwamhā ai'utōrī ō di za, a hā. Aiwétési te za 're aihāimana u'āsi mo. Nimahā na hā āma saprī waihu' u ō di za, aihāimanazém na hā. Tō ōhō si, 're aihāimana mono zé hā za."

Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā ti'ra ma, waihu'u siro.

¹³ Āne ma tō duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā tāma waihu'u siro:

"Ī'rata te za 're asāmra u'āsi mo īnhimire niwī, dama aipire na īsiré 're aihāimana u'āsi mono da. Asitob'ru norī nhiptetezé hā wa za tiwī uprosi za'ra, wapu na aima 're hāimana za'ra mono da oto, duré aima sib'aware na 're hāimana za'ra mono da oto."

Tawamhā, e hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī ma, ma tō āne hā waihu' u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Ti'ra ma si, ma tō āne hā waihu' u siro, ta norī ma, pire u'āsi 're hāimana mono wa za, Zezusi hā.

¹⁴ E niha tawamhā, hāiwa āma romhuri'wa norī 're īhāimana za'ra mono zé hā. Ta norī hā īhāiba'ō, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa norī. Ta norī si ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're satōrī za'ra ti'ai u, za te te īsō'reptu za'ra norī hā te te 're pawaptob za'ra mono da, ti'ab ré. Taha na si, ta norī nhimiromhurizé hā.

2

Danho'reptuzé īwē uptabi wasu'u

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'uwé hā wa te 're īwapari za'ra mono zép si, wa za wa te 're 'madā'ā pese za'ra, wasina 're waphāhā za'ra mono tō da, tiwi. ² Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā, hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī hā wahi'rata norī ma, te te īwaihu' u za'ra zé hā tō sena na 're īhāimana mono na ma tō da te 're waihu' u za'ra. Duré ni'wam norī hā ōhō si te te 're 'madā'ā za'ra mono ō wa, duré īsarina si 're nomro wē mono ō wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā īsarina te te 're hā za'ra. ³ Āne wa, te te 're īwa'anho'reptui mono zéb zō, īwē uptabi zō, wa te sō 're rob'ruiwapari za'ra mono ō nherē, e īsimiházé wi, wa za wasi'uihā na 're wawairébé. 'Re īhāimana u'āsi mono te te 're īwa'anho'reptui mono zé wasu' u na ma tō Wanhib'apito hā dama rowasu' u 'rata, si'uihā na. Īmreme wapari'wa norī hā ma tō duré āne na wama āma rowasu' u za'ra, tō sena danho'reptuzém na wa te āma 're īsaze za'ra mono zéb da hā. ⁴ 'Re īhāimana u'āsi mono zama, ma tō te te 're wa'apawapto, te te 're īda'anho'reptui mono zé wasu' u hā, tō sena na 're īhāimana mono na wa te wasina āma 're waihu' u pese za'ra mono da oto. Tiwaihu' u pese na marī īwē hā dama ī'manharī waihu' u ō hā ma tō te te dama 're ab'manharī wē, āma 're īdatob'uzu za'ra mono zé hā, taha zarina tō sena, wa te āma 're īwaihu' u pese za'ra mono zéb da hā, te te 're īda'anho'reptui mono zé wasu' u hā. Ma tō duré Tip'ēzani ma pisutu, romhuri hā īsazei'wai mono bā te te sima 're ī'awē mono zéb zarina, te te tāma 're apisutu mono da, āma 're īsipawaptob za'ra mono zéb da hā. Taha zarina, wasi'uihā na tō sena, wa te āma 're waihu' u pese za'ra mono da, ma tō duré te te 're wa'apawapto, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

Zezu Cristu hā Danho'reptui'wai wasu'u

⁵ Za 're idahāimana téb za'ra mono na, wa tō aima āma rowasu' u pari za'ra wa'wa. E taha wa, te za hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī hā pisutu za'ra 'Re īhāimana u'āsi mono hā, ta norī hā pire na te te 're da'madā'ā za'ra mono da, za 're idahāimana téb za'ra mono āma hā. Mare di. Ta norī hā danhib'apito da, te te pisutu za'ra ō di. ⁶ Tazahā duréihā ni'wa hā ma tō āne na ībahā na āma rob'ui'éré, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, te te īrowasu'uzém na hā:

“Re ihâimana u'âsi mono, e dahâimana pire na aima 're dahâimana za'ra mono bâ, te da'âma 're aipo're pu'u u'âsi mono. E niha da, te bété da'âma 're aiwamri u'âsi mo, a'uwê na si 're dahâimana za'ra mono nherê.

⁷ Ma tô aré dama îpîsu, hâiwa âma aima romhuri'wa norî zapari, dawapu na 're dahâimana za'ra mono da a'â. Tazahâ, ma tô oto dama îpîsu, dapire na oto 're dahâimana za'ra mono da, îwê na si.

⁸ Ma tô duré dama îpîsu oto, uburé marî hâ niwapsi da te 're 'madâ'â za'ra mono da, dapire na.”

Âne na ma tô duréihâ dawasu'u na rob'ui'éré, ni'wa hâ.

'Re ihâimana u'âsi mono hâ ma tô oto dama pisutu, niwapsi uburé marî hâ da te 're î'madâ'â za'ra mono zéb da hâ, dapire na. Marî hâ taré 're 'maihiâimana mono ô di za, da te 're î'madâ'â za'ra mono ô na hâ. Tane nherê, zahadu uburé marî hâ da te 're 'madâ'â za'ra mono ô di, ti'a 're dahâimana za'ra mono ré hâ. ⁹ Zezusi 're îmorîzép si wa tô wa te 're waihu'u pese za'ra. Ta hâ ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hâ pisutu, ti'ai âma 're hâimana mono ré hâ, hâiwa âma tâma îromhuri'wa norî ma, wapu na a'â 're hâimana mono da, dasine. Zezusi hâ dazada dâ'â da si, ma tô pisutu 'Re ihâimana u'âsi mono hâ, da'âma 're pê'ézé mono wa, da'âma 're îsiwârî mono zéb da hâ. Ma tô duré pisutu ti'ra hâ, pire na dama 're hâimana u'âsi mono da oto, dazada idâ'â zarina, te te îrobzépata na te te sina tâma uwaimrami wa, Timama ma hâ. ¹⁰ 'Re ihâimana u'âsi mono hâ ma tô uburé te te ro'apoto. Taha ma si te uburé marî hâ tâma 're hâimana. Ta hâ tô îbâ, ma ti'ra hâ pisutu Zezusi hâ, dazada dâ'â wa, te te robzépata da a'â, taha zarina te te 're da'anho'reptui mono da, te te sina uwaimrami da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tâma îpisutuzéb zarina. Da'ahâ na hâiwa âma rowê uptabi na î'rata 're danomro u'âsi mono da, ma tô âne da hâ tâma pisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ.

¹¹ Zezusi hâ Timama nhib'a'uwê norî pisutu'wa, duré îsib'a'uwê za, Zezusi te te 're îpîsutu za'ra mono norî hâ misire Îmama za'ra hâ tô ôhō si. Taha wa, Zezusi hâ âma 're sisé mono ô di, ta norî hâ tisisânawâ na za te te 're î'anhisi mono da hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ misire Îmama za'ra wa, simisutu. Te za tô tisisânawâ na te te 're anhisî, Zezusi hâ. ¹² Duréihâ 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hâ ma tô âne na âma rob'ui'éré, Zezusi hâ Timama ma, za te te tâma îrowasu'uzém na hâ:

“Îsîsânawâ norî ma, wa za te tâma 're aiwasu'u wê za'ra.

Siré 're si'râ'ôtō mono ré, wa za ai'âma 're îwata u'âsi, îsō'a za'ra.”

¹³ Ma tô duré ni'wa hâ âne na âma rob'ui'éré, Zezusihi mreme wasu'u na hâ:

“Îzama wa za te îsina 're umnhasi pese u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hâ.”

Duréihâ âne, Zezusihi mreme wasu'u amo na da te âma îrob'ui'érezé hâ, îsazei'wa norî âma hâ:

“Âhâta wa hâ wa oto 're ihâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na oto tâma 're ihâimana za'ra mono norî siré, ô hâ te te îma 're î'apisutu mono norî siré.”

Âne duréihâ Zezusihi mreme wasu'u na rob'ui'éré hâ.

¹⁴ 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra ne, tâma 're ihâimana za'ra mono norî hâ te a'uwê hâiba na 're hâimana za'ra, nhî ré, duré wapruî ré. Taha wa, ma tô Zezusi hâ dasiré si'a'uwê, a'uwê hâiba na a'â 're morî da. Tidâ'âzém na Wa'uburé nhiptede hâ te te tiwi prub da, ma tô a'uwê hâiba na podo, Wa'uburé nhimromhuri ma, dadâ'âzé ma, marî zô dasipibuma 're danhopré tô mono da oto. ¹⁵ Ni'wam norî hâ te tô Wa'uburé nhimromhuri zarina, pahi u'âsi 're ihâimana za'ra, tidâ'âzé ma hâ, îwada'uri zarina si pawâ'âbâ âna te te dama 're îromhuri za'ra mono hâ tinhib'apito nhimiwada'uri na si sina hâtâ'â u'âsi 're ihâimana za'ra mono ne. Ta norî hâ tidâ'âzé ma, pahi âna oto 're hâimana za'ra mono da, ma tô sada tidâ'â za'ra, Zezusi hâ. ¹⁶ E hâiwa âma romhuri'wa norî hâ te te 're pawaptob za'ra mono da, ma tô we ti'ai u mo Zezusi hâ, dawazari si'a'uwê da. Mare di. Abra'âhâ nhihudu mono bâ te te 're îpawaptob za'ra mono da si, ma tô wei mo. Âne hâ wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norî hâ. ¹⁷ Taha wa, tisisânawâ norî me, aiwa uptabi a'â 're hâimana mono da, ma tô si'a'uwê Zezusi hâ, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa îpire uptabi ne 're hâimana mono da, sasedoti îpire uptabi ne, tâma umnhasi na te te tâma 're romhuri mono da, da'âma pê'ézé uptabi sina. Taha da, ma tô si'a'uwê tô, taha zarina dawasédé hâ te te oto dama 're aparî mono da. Ta hâ dasiré si'a'uwê ô 'wa'âhâ, âne hâ te te aré sina uwaimrami waihu'u ô di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hâ. ¹⁸ Zezusi hâ ma tô robzépata za'êtê tô, ti'ab ré. Duré Wa'uburé hâ ma tô aré pibu, tiwasédé hâ te te 'manharî da. Tane nherê, te te îwapari ô zarina, tiwasédé hâ te te 'manharî ô di. Taha wa, Wa'uburé hâ te te oto 're wapibu za'ra mono wamhâ, tô ô hâ te za te te 're wa'apawapto, îsine wawasédé hâ wa te 're 'manharî za'ra mono âna, wanhiptete sina ôhō âma si 're wanomro mono da, Zezusihi âma si.

3

Mozésihi wasu'u, Cristuhu wasu'u me

¹ Īsisānawā norī, a norī wa'aba zama ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwē si oto 're anomro aba mono da, hāiwa āma ĩ'rata 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za Zezusihi āma si 're ĩrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihāimana u'āsi mono hā ti'ai u, we te te ĩsatōrī na, duré dama ĩsādawa wasu'u'wa na. Ta hā sasedoti ĩpire uptabi na te wa'āma te te 're romhuri u'āsi, ĩwasu'uwē na wa te 're ĩsaze za'ra mono zēm na te te 're wa'apawpto mono da. ² Ta hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'āsi, te te tāma 're ĩ'apisutu mono zéb zarina si. Tane aiwa, duréihā Mozési hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'āsi za'ra. ³ Ni'wa hā simiromhuri wē na te te sima 'ri wamhā, te za āma tatob'uzu za'ra ni, ĩsimiromhuri wē na hā. E tawamhā 'ri na si te za āma tatob'uzu za'ra ni. Mare di. Taha nhipai u, te za 'ri 'manharī'wai āma zama tatob'uzu za'ra ni. Tane duré, Mozési hā dama pire na 're hāimana mono nherē, taha hāimanazēm nhipai u hā, Zezusihi si dama pire uptabi di. ⁴ Ti'ai āma uburē 'ri hā danhib'rata na rob'manharī hā si'uihā na 're si'manharī za'ra mono ō di. Taha wa, te 'ri'wa norī hā 'ri nhipai u, pire na 're ihāimana za'ra. Tane nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono si ma tō uburē marī hā te te 're ab'manharī. Taha wa, te uburē marī nhipai u, pire uptabi na 're hāimana u'āsi ta hā siwaprosi. ⁵ Mozési hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'āsi, ĩsib'a'uwē te te tāma 're ĩpawptob za'ra mono zēm na hā. Marī na 'Re ihāimana u'āsi mono hā za ti'ab ré te te dama 're ĩ'arowaihu'u mono zēm na, ma tō ĩsib'a'uwē ma te te 're rowaihu'u sirōmo za'ra, Mozési hā. 'Re ihāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa na si, te ta hā 're hāimana. ⁶ Tane nherē, te Cristuhu si tāma umnhasi na uburē ĩsib'a'uwē norī hā te te tāma 're 'madá'á pese za'ra, pire uptabi na, 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra hā. Wa norī hā Cristuhu āma si 're wanomro mono wa, da te wama 're rob'manharī wasété za'ra mono nherē, wapahi āna wanhiptete sina āma 're wanomro mono wamhā, wa za tō ĩsib'a'uwē na tāma 're wahāimana u'āsi za'ra. 'Re ihāimana u'āsi mono hā ĩwē si, za te te wama ĩpisutu za'ra zéb zō, wama umnhasi sina sō 're ĩwanhimipari u'āsi za'ra mono zéb zarina, tiwī 're wasipizari za'ra mono ō wamhā, tawapsi wa za tō ĩsib'a'uwē na tāma 're wahāimana u'āsi za'ra.

'Re ihāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī 're ĩwa'utu za'ra mono zé wasu'u

⁷⁻⁸ Duréihā ni'wa hā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani zadawa para, āne na āma rob'ui'ére:

“Ā bātā na, 'Re ihāimana u'āsi mono mreme hā wapari za'ra wa'aba wamhā, aipo're si'āri 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di za, ai'rā tete aba na. Duréihā aihī'rata norī wa'wa hā ma tō āne na hā po're āna sada tihāimana za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono da. Ta norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, nimahā bātā na ma tō tiwasédé hā 'manharī za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te sina pibu za'ra da, niha te te tāma rob'manharī za'ra ō zō pé, āma ĩwa'a su'u za'ra ō na hā.”

Āne ma tō ni'wa hā āma rob'ui'ére.

⁹ Āne duré, 'Re ihāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'ére hā:

“Aihī'rata norī hā ma tō siwi ĩpibu, āma ĩwa'a su'u za'ra ō zarina, niha te tāma rob'manharī za'ra ō zō pé, te te sina ĩpibu za'ra da. ⁴⁰ na āma wahub za'ra ré, marī ĩwē na si te 're pawptob u'āsi za'ra mono nherē, ma tō siwi ĩwē'ō, aihī'rata norī wa'wa hā.

¹⁰ Taha wa, wa tō ta norī hā oto ĩsiwi wē'ō pese za'ra. Taha wa, wa tō āne ĩsima tinha: ‘Ta norī hā ĩzō si 're sōpré mono ō di oto. ĩnhimiroti zarina si 're ihāimana za'ra mono da hā, te te sima 're wē za'ra mono ō di duré.’ Āne ta norī āma te ĩsima ĩrotizé hā.

¹¹ Taha wa, te oto ĩsiwi ĩwē'ō za'ra zéb zarina, wa tō ĩmreme pire na ta norī āma tinha, āne: ‘Tō sena, ta norī hā nimahā na hā dame sisisi ō di za, ti'ai wē u hā, ĩwa 're ĩwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tāma ĩpisutu za'ra zéb u hā.’ ”

Āne duréihā 'Re ihāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'ére siro hā.

¹² ĩsisānawā norī, rāwi te za 're asi'madá'á pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti hā asimirosa'rata wasété aba zarina, asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, ĩ'rata 're dasi'ubumroi u'āsi mono da, dapisutu'wai wi hā. ¹³ Awé sidāpāsi te za duré asimiroti na 're asipawptob u'āsi za'ra wa'aba mo, aipē'ē toi u'āsi Cristuhu āma si 're anomro wē wa'aba mono da, asiptete sina. Satanasihī nhimiroti wasédé hā wē newa, aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da, duré 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti hā asiwi 're wē'ō za'ra wa'aba mono wa, ai'rā tete na tiwi 're aihāimana za'ra wa'aba mono tō da, te za tō 're asipawptob u'āsi za'ra wa'aba mo, rowē na wasiré 're wahāimana za'ra mono ré, ti'ai āma. ¹⁴ Wa norī hā Zezusi, wa te 're ĩsaze na'rata za'ra mono zēm hāwi, wa tō wa te 're umnhasi za'ētē za'ra. Ta hawim haré, 're ĩwadá'á za'ra mono

zéb u, wa te wasina 're umnhasi u'ási za'ra mono wamhã, tawapsi wa za Zezusihi siré 're wahâimana u'ási za'ra, isine dama wapire na wa te 're da'madâ'â u'ási za'ra mono da.

¹⁵ Duréihã ni'wa hã 'Re ihâimana u'ási mono pê'êzani zadawa para, te te âma ïrob'ui'éré na wa za âma aima sahu za'ra wa'wa, âma aipo're si'âri za'ra wa'aba tô da:

“Â bâtã na, 'Re ihâimana u'ási mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'âri 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za, ai'rã tete aba na. Duréihã aih'i'rata norĩ hã ma tô âne na hã po're âna sada tihâimana za'ra, 'Re ihâimana u'ási mono da hã.”

Âne duréihã âma rob'ui'éré, ïbaihã na hã.

¹⁶ E 'wam norĩ hã ma tô bété 'Re ihâimana u'ási mono mreme hã te te wapari za'ra nheré, siwi wê'ô pese za'ra. E 'wam norĩ hã te bété wasu'u, âne na âma ïrob'ui'éré hã. Mozési hã 'Re ihâimana u'ási mono waihu'u pese na, Ezitu hawi te te ïsimiro mono norĩ, te wasu'u za'ra. Ma'âpé âma asipo're pu'u za'ra wa'aba a'â, asi'uihã na. ¹⁷ Duré, e 'wam norĩ hã ma tô bété 'Re ihâimana u'ási mono hã siwi wê'ô pese za'ra, Mozési hã Ezitu hawi te te dazani za'ra pari, 40 na da'âma wahub ré, a'ubuni wi 're danomro mono ré hã. Tô ô norĩ hã tiwasédé te te ï'manharĩ za'ra norĩ hã ma tô siwi wê'ô pese za'ra. Tiwasédé hã te te ï'manharĩ za'ra zéb zarina, ma tô a'ubuni wi ai'utô, ta norĩ hã. Ma'âpé ta norĩ wasu'u na asipo're pu'u za'ra wa'aba duré, waihu'u za'ra wa'aba da. ¹⁸ 'Re ihâimana u'ási mono hã ma tô ta norĩ âma timreme pire na rowaihu'u sirômo za'ra, âne: “Ta norĩ hã nimahã na hã sisisi ô di za, ti'ai wê u hã, ïwa 're ïwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tâma ïpisutu za'ra zéb u hã.” Âne ma tô ta norĩ âma waihu'u siro, 'Re ihâimana u'ási mono hã, duréihã a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ihâimana u'ási mono nhimiroti te te siwi ïwê'ô za'ra zéb zarina, po're'ô u'ási tiwi 're ihâimana za'ra mono norĩ âma hã. ¹⁹ Tawamhã e marĩ, wa za wa norĩ hã âma waihu'u za'ra ni, ta norĩ wasu'u na hã. Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'ási mono si te te 're saze za'ra mono ô wa, sisisi ô di, ti'ai wê u hã, ïwa 're wa'utu za'ra mono da, te te aré tâma ïpisutu za'ra zéb u hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ta norĩ ne aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ô di za, 'Re ihâimana u'ási mono nhimiroti si 're ï'madâ'â za'ra wa'aba mono ô na hã.

4

¹ Duréihã wahi'rata norĩ ma, te te ropisutu za'ra wamhã, e ta norĩ ma si ma tô rowê hã tâma pisutu za'ra, 'Re ihâimana u'ási mono hã. Mare di. Wa norĩ ma zama ma tô wama pisutu za'ra oto, 're ïdawa'utu u'ási za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da oto, rowê uptabi na. Taha wa, 'rãwi te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'ási mono te te wama ïropisutu za'ra zé hã asiwi 're simini za'ra wa'aba mono tô da, duréihã wahi'rata norĩ hã te te ïsimini za'ra ne. ² Ta norĩ hã 'Re ihâimana u'ási mono nhimiroti pisutu wê hã te te wapari za'ra nheré, te te sina uwaimrami za'ra ô di, te te âma saze za'ra ô wa. Tane duré, wa norĩ zama wa tô 'Re ihâimana u'ási mono wasu'uwê hã wa te 're wapari za'ra. Tane aiwa ïsimiropisutu wê na wa te 're saze za'ra mono ô wamhã, wa norĩ zama wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono ô di za, te te wama ïropisutu za'ra zé hã, 're ïdawa'utu u'ási za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da hã oto, rowê uptabi na hã. ³ 'Re ihâimana u'ási mono, wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono norĩ si, wa za tô wasina wa te 're uwaimrami za'ra, 're ïdawa'utu u'ási za'ra mono ne, rowê uptabi na oto âma 're ïwahâimana u'ási za'ra mono zéb da hã, te te wama ïropisutu za'ra zém na hã. 'Re ihâimana u'ási mono te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono ô norĩ si te te sina 're uwaimrami za'ra mono ô di za, rowê hã. Duréihã ni'wa hã hã ma tô âne na âma rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'ási mono mreme na, wahi'rata norĩ âma hã:

“Te ïsiwi ïwê'ô za'ra zéb zarina, wa tô ïmreme pire na ta norĩ âma tinha, âne: ‘Tô sena, niwamhã dame sisisi ô di za, ti'ai wê u hã, 're ïdawa'utu za'ra mono ne, aré ïwa 're hâimana za'ra mono da, te tâma ïpisutu za'ra zéb u hã.’ ”

Âne duréihã 'Re ihâimana u'ási mono mreme wasu'u na rob'ui'éré hã.

E tawamhã, 'Re ihâimana u'ási mono hã zahadu te te tâma pisutu za'ra ô wa, te te sina uwaimrami za'ra ô di, wahi'rata norĩ hã. Mare di. Taha wab ô di. Ropoto na'rata hawimhã ma tô uburé marĩ hã te te sima apisutu sirômo, marĩ hã te te dama âma 're ï'ab'manharĩ mono zéb da hã. ⁴ Duréihã 'Re ihâimana u'ási mono zadawa wasu'u na ma tô ni'wa hã âne na âma rob'ui'éré, te te ro'apoto mono pari, âma ï'awêzém na hã, âne:

“‘Re ihâimana u'ási mono hã zahadu 6 na bâdã hã âma morĩ ré, ma tô te te ro'apoto. Taha pari, âma awê wamhã, te oto wa'udu, romhuri âna.”

⁵ Âne tô ôhõ wasu'u hã, duréihã wahi'rata norĩ âma ni'wa te te âma ïrob'ui'érezé hã, 'Re ihâimana u'ási mono mreme na hã:

“Tô sena niwamhã dame sisisi ô di za, ti'ai wê u hã, 're ïdawa'utu u'ási za'ra mono ne, aré ïwa 're hâimana za'ra mono da, te tâma ïpisutu za'ra zéb u hã.”

⁶ Duréihã ti'ai wê wa, 're ïdanomro wê mono zé wasu'u wapari 'rata 'wa norĩ hã, ta norĩ hã 're ïdawa'utu u'ási za'ra mono ne, ïwa 're hâimana za'ra mono da, 'Re ihâimana u'ási mono

te te tãma Ìpisutu za'ra zé hã te te sina uwaimrami za'ra ò di, Ìsimiroti hã te te 're 'madã'ã za'ra mono ò wa, ta norí hã. E tawamhã òhõ haré ma tó dawí sizã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã, 're Ìdawa'utu u'ãsi za'ra mono ne, rowë uptabi na 're Ìdanomro u'ãsi mono zé hã. Mare di. Si'utõrì waihu'u ò di, ta hã. Ni'wam norí hã te za tó rowë uptabi na 're Ìdahãimana za'ra mono zéb u 're sisisi, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono te te tãma Ìpisutu za'ra zéb zarina. ⁷ E niha wa za tawamhã ãne na sena na wa te ãma 're waihu'u za'ra. 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã ma tó bãdã hã tó sena na pisutu, 're Ìdawa'utu u'ãsi za'ra mono ne, rowë uptabi na 're Ìdanomro mono zéb u 're Ìdanhisisi mono zéb da hã. Tawamhã, ãne te te pisutu wamhã, "ã bãtã na" ma tó sisi, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã. ãne na ma tó apito Dawi hã dama sadawa wasu'u, duréihã wahi'rata norí hã a'ubuni wi 're Ìnomro mono zém hawí, ãma wahub ahã za'ra parip si. ãne apito Dawi te te ãma Ìrob'ui'érézém na te aima ãma Ìrob'ui'éré pari za'ra wa'aba zé hã, ãne: "ã bãtã na, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'ãri 're aihãimana za'ra wa'aba mono ò di za, ai'rã tete aba na."

⁸ Duréihã Zuzuwé hã ti'ai wë u te te Ìdanhimroi mono zé hã, e taha si, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono, 're Ìdawa'utu za'ra mono zéb da, te te dama Ìpisutuzé hã, te wasu'u. Mare di. Taha si ò di. Taha si 'wa'ãhã, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã niwamhã te te aré wasu'u zahu ò di ãne hã, 're Ìdawa'utu u'ãsi za'ra mono ne, rowë uptabi na 're Ìdanomro mono zé wasu'u hã. ⁹ 'Re Ìdawa'utu u'ãsi za'ra mono ne, rowë uptabi na 're Ìdanomro mono zé hã, te tó 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhìb'a'uwé norí ma 're hãimana u'ãsi, òne u'ã, duréihã ropoto na'rata hawí bãdã hã ò na ãma si'utõrì pari, bãdã misi na romhuri ãna Ìwa'utu ne, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã. ¹⁰ Ni'wam norí hã 're Ìdawa'utu u'ãsi za'ra mono ne, rowë uptabi na 're Ìdanomro mono zéb da hã, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono te te dama Ìpisutuzém na te te sina 're Ì'uwaimrami za'ra mono norí hã, 're siwasutu za'ra mono ò di za oto, taha na 'Re Ìhãimana u'ãsi mono te te 're Ì'awësãmri mono zéb da hã. 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã duréihã te te ro'apoto mono pari, romhuri te te Ìsazãri ne, 're siwasutu zahu za'ra mono ò di za oto, ta norí hã apã. ¹¹ Taha wa, rowë uptabi na 're Ìwanomro mono zéb zò si, wa za wasima 're wanhopré u'ãsi, ãma 're wahãimana u'ãsi za'ra mono da. Duréihã Ìzarazéhé nhìhudu norí hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te siwi wë'ò pese za'ra wa, ta norí hã te te sina uwaimrami za'ra ò di, 're Ìdawa'utu u'ãsi za'ra mono zé hã. Ta norí ne, wa te wasiwi 're simini tó za'ra mono da, wa za tó taha zò si wasima 're wanhopré u'ãsi, ìwë uptabi zò si. ¹² 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã Ìhãiba ré ne, te tó wama 're hãimana u'ãsi za'ra. Siptete uptabi di duré Ìmreme hã, uburé marí hã Ìsarina si te te dama ãma 're Ì'ab'manharí mono zéb da hã, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã. Sib'ézé 'wa si'uiwa Ì'wa pese ne, te wama 're hãimana za'ra, Ìsadawa wasu'u hã. Sib'ézé Ì'wa pese na te za romnhi hã da te 're nhizazari za'ra, ìhi si da te 're uríri za'ra mono da. Tane duré, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã wa te 're wapari za'ra mono wamhã, 'ràwi wapë'è na wanhimirosa'rada ìwë hã duré Ìwasédé hã wa za wa te ãma 're waihu'u za'ra. ¹³ Uburé marí hã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono wi, da te 're upsibi waihu'u za'ra mono ò di, te te 're ab'madã'ã tó mono da hã. Ai'uréwi ne, te uburé marí hã tãma 're hãimana, sò'awi. Taha ma si, wa za nimahã na hã wahãimanazém na tãma wasiwasu'u za'ra ni. Taha wa, wahi'rata norí ne, 're wahãimana za'ra mono ò di za, wa norí hã.

Zezusi hã sasedoti ìpire uptabi na te te da'ãma 're Ìromhuri mono zé wasu'u

¹⁴ Sasedoti ìpire uptabi na te tó ni'wa hã te te wa'ãma 're romhuri u'ãsi. Ta hã Zezusi, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono 'ra. Timama u ma tó mo hãiwa u, 'ràwi te te tiwi 're rowaptèrë u'ãsi mono da, wama za'ra. Taha wa, Zezusi, wa te 're Ìsaze za'ra mono zém na tó sena dama 're Ìwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wa za tó ta hawim haré wanhiptete sina ãma 're wahãimana u'ãsi za'ra. ¹⁵ Tawamhã tó ò hã sasedoti ìpire uptabi na, te te wa'ãma 're Ìromhuri mono hã, e wahãimana nhìb'aware na 're wahãimana za'ra mono nherë, wa'ãma 're siwamri mono ò di za, ta hã. Te za tó wa'ãma 're siwamri u'ãsi. E marí wa. Ta hã ma tó Wa'uburé hã te te 're pibu aré, tiwasédé hã te te 'manharí da, wawasédé hã wa te 're 'manharí za'ra mono da, te te 're Ìwa'apibui u'ãsi mono ne. Tane nherë, tiwasédé hã te te 'manharí ò uptabi di, Zezusi hã. ¹⁶ Taha wa, wasina 're wahãtã'ã za'ra mono ãna, wa za 'ràwi wapë'è 're 'Re Ìhãimana u'ãsi mono u 're wasihutu, da'ãma 're siwãri mono da, te te 're Ìda'ab'madã'ã u'ãsi mono u hã. Wa'uburé te te 're wa'wapé za'ra mono ré, wa'ãma 're siwamri mono da, duré wa'ãma 're siwãri mono da, wa za ãhã ré wapë'è 're, ìtème 're wasihutu u'ãsi, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono u hã.

5

¹ Duréihã ma tó ni'wam norí hã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã te te 're apisutu, tisiré sasedoti norí nhìpai u, ìpire uptabi na te te 're romhuri za'ra mono da, tisiré zudezu norí ãma, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ma. Ta norí si ma tó 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ma, danhoprubzé hã te te tãma 're sòmri za'ra da'upana, ãma 're Ìwata za'ra mono zéb da hã. Danhimizama ma tó

duré da'upana te te tãma 're simro, dawasédé hã te te dama ãma 're ï'apari mono zéb da hã. ² Ta norí hã sasedoti ïpire uptabi norí hã ma tô hãimana nhib'uware na 're hãimana za'ra, ti'ai ãma dasiré 're hãimana za'ra mono wa, aiwa. Taha wa, ni'wam norí hã tiwasédé te te 're ï'manharí za'ra mono zém na 'rãwi 're ïsiwaih'u za'ra mono ô norí ãma, ma tô sasedoti norí hã 're siwamri za'ra, sada 're sahi su'u za'ra mono ãna. E marí wa. Ta norí hã aiwa tiwasété wi, 're hãimana nhiptete waih'u za'ra mono ô wa, ma tô tisiré norí ãma 're siwamri za'ra sasedoti norí hã, aiwa 're hãimana za'ra mono wa. ³ Duré ta norí hã da'udãna si, marí hã 'Re ïhãimana u'ási mono ma, te te 're sômri za'ra mono ô di, dawasédé hã te te dama ãma 're ï'apari mono zéb da hã. Si'udãna zama ma tô marí hã te te tãma 're sômri za'ra sasedoti norí hã, dasine tiwasédé hã te te 're 'manharí za'ra mono wa. ⁴ E tawamhã ma tô 'rãwi ni'wam norí hã 're sipisutu za'ra, sasedoti ïpire uptabi na dama 're ïhãimana za'ra mono da hã. Mare di. Dasi'uihã na 're dasipisutu za'ra mono ô di, dapire da hã. 'Re ïhãimana u'ási mono nhimipisutu zarina si, ma tô sasedoti ïpire uptabi na hã 're hãimana za'ra. Duréihã Arã hã sasedoti ïpire uptabi na tisiré norí ma, 're hãimana mono da, 'Re ïhãimana u'ási mono te te ïpisutu ne, ma tô ta norí hã te te 're apisutu, tô ôhõ si dapisutu'wai wa.

⁵ Tane duré, Cristu hã si'uihã na sipisutu ô di, sasedoti ïpire uptabi na dama 're ïhãimana mono da hã. 'Re ïhãimana u'ási mono si ma tô pisutu. Duréihã ma tô ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'ére, 'Re ïhãimana u'ási mono te te ïrotizém na hã, ti'ra ma:

"A hã ï'ra te oto 're aihãimana mo. Taha wa, wa za ï'ra na te 're asisi, dama aipire na 're aihãimana mono da oto."

⁶ ãne duré, 'Re ïhãimana u'ási mono mreme na ãma ïrob'ui'ére amo hã, Cristuhu ãma hã: "A hã sasedoti norí, dama 're ïhãimana za'ra mono ne, te za dama 're aihãimana u'ási mo, duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ïhãimana mono ne hã."

ãne duréihã 'Re ïhãimana u'ási mono mreme na rob'ui'ére hã, Cristuhu ãma hã.

⁷ Zezusi hã ti'ai ãma 're morí ré, ma tô wawa sina Timama ma mre, mreme 'rãihã na, za te te ïrobzépatazém na te te pawaptob da. Tawamhã 'Re ïhãimana u'ási mono, Zezusihi mreme te te wapari wamhã, ma tô sima wê tô, te te pawaptob da. Zezusi hã uburé marí hã ïmama te te tãma ïpisutuzéb uwaibaba si, te te 're ab'manharí mono da, te te sima 're wê u'ási mono wa, ma tô ïmama hã sima wê, te te pawaptob da. 'Re ïhãimana u'ási mono hã te te sima wê 'wa'ãhã, te aré tô tiwaih'u'u pese na sô'reptu, dá'ã tô da. ⁸ Zezusi hã 'Re ïhãimana u'ási mono 'ra, 're hãimana mono nheré, ma tô te te 're robzépata, ti'ai ãma 're morí ré hã. Taha zarina ma tô ãne hã si'ãma waih'u'u. Ni'wam norí hã, 'Re ïhãimana u'ási mono nhimiroti te te 're 'madã'ã pese za'ra mono da, te te sima 're wê za'ra mono wamhã, taha zarina te za tô te te 're robzépata za'ra, ti'ab ré. ãne ma tô Zezusi hã si'ãma waih'u'u. ⁹ Tawamhã Zezusi hã ti'ab ré, te te 're robzépata mono nheré, ïmama te te tãma ïwêzéb zarina si te te 're ab'manharí mono wa, ma tô sina uwaimra, uburé ïsimiroti te te 're ï'madã'ã pese za'ra mono norí hã te te 're sô'reptu za'ra mono da, hãima ãma dá'ã ãna 're hãimana u'ási za'ra mono da. ¹⁰ Duréihã 'Re ïhãimana u'ási mono, ma tô Zezusi hã pisutu, sasedoti ïpire uptabi na dama 're hãimana mono da, tãma da'ãma romhuri'wa da, duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ïhãimana mono ne, uburé ma, 're hãimana mono da.

'Re ïhãimana u'ási mono nhimiroti mono bâ ïpire wasu'u

¹¹ ãne na te duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô aré ïsima wê. Tane nheré, pire di, te aima ãma ïwaih'u'u za'ra wa'aba zéb da hã. E marí wa. Aima rowasu'u hãtob za'ra wa'aba wa. ¹² A norí wa'wa hã Cristu, 're isaze na'rata za'ra wa'aba mono zém na ma tô ai'ãma tironomro pese za'ra wa'wa. ãhã wamhã, te aré oto isazei'wa norí ma, romnhoré'wa da, 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'Re ïhãimana u'ási mono nhimiroti na rowasu'u'wa da hã, ta norí ma. Tane nheré, te zahadu a norí wa'wa hã isazeté'wa ne, 're aihãimana za'ra wa'aba mo. 'Re ïhãimana u'ási mono nhimiroti hã duréihã da te aima 're ïwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hã e aima waih'u'u za'ra wa'aba ã bâ, te za apã ïwasu'u na ãma aima sahu za'ra wa'aba ni. Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waih'u'u mono ô wa, te za tinhõ'u na si 're saihuri. ïna norí hã ïsai uptabi hã te te tãma 're ai waih'u'u za'ra mono ô di. Tane, a norí wa'aba ma, te za tô 'Re ïhãimana u'ási mono nhimiroti hã duréihã da te aima 're ïwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zép si, da te aima 're wasu'u za'ra wa'wa apã, 'Re ïhãimana u'ási mono nhimiroti ïpire hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba wa, 're ïwaih'u'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uihã na hã. ¹³ Ai'uté norí ma, tãma waih'u'u ô di, 'Re ïhãimana u'ási mono ma ïwê hã da te 're ï'manharí za'ra mono zéb da hã, duré tãma ïwê'õ hã da te 're 'manharí za'ra mono tô da hã. Tane te duré a norí wa'wa hã zahadu ãne na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ai'uté ne, te zahadu asimiza'rese'õ u'ási 're aihãimana za'ra wa'aba mo, aima waih'u'u za'ra wa'aba ô wa. ¹⁴ ïprédum norí si te tisai uptabi na hã 're saihuri. Tane duré, 'Re ïhãimana u'ási mono nhimiroti ïpire hã tãma ïwaih'u'u pese za'ra norí si te za waih'u'u

za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, İwê si da te 're İ'manharî za'ra mono zé hâ, duré tâma İwê'ô hâ da te 're İ'manharî za'ra mono ô zé hâ. Uburé marî hâ İwê zô, duré İwaseté zô, te te 're İpibu za'ra mono zéb zarina si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, ta norî ma si waihu'u pese wa.

6

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'uwê na 're saze za'ra wa'aba mono da, duréihâ da te aima âma 're İrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na si asima âma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono ô di za oto. Taha nhipai u, te za 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ İpire uptabi hâ 're İwaihu'u pese za'ra wa'aba mono Cristuhu wasu'uwê hâ, aihâimana préduh sina âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, duréihâ da te aima âma 're İrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na apâ asima âma 're roti zahu za'ra wa'aba mono ô di za oto. Taha na rowasu'u mono hâ ma tó 're İwaihu'u pari za'ra wa'aba mono, dapê'ê 're, dadâ'â u'âsi ne dawasédé, da te 're 'manharî za'ra mono pari, ta hawi 're İdasipizari za'ra mono zém na rowasu'u hâ, duré 'Re İhâimana u'âsi mono, da te dasina 're İ'umnhasi za'ra mono zém na rowasu'u hâ. ² Duré â dawabzuri wasu'u na hâ apâ asima âma 're roti zahu za'ra wa'aba mono ô di za oto. Ta hâ ma tó 're İwaihu'u pari za'ra wa'aba mono. Rowahutu'wa norî hâ, tinhib'rada hâ da'râ nhisiwi te te 're İsa'ra mono zarina, romhuri da, te te 're İdapisutu za'ra mono wasu'u zama ma tó 're İwaihu'u pari za'ra wa'aba mono, Cristuhu wasu'uwê na 're saze za'ra wa'aba mono da, da te aima âma 're İrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hâ. Tâihâ duré, dahâiwa'utuzé wasu'u hâ, duré 'Re İhâimana u'âsi mono za te te dama 're İ'apisutu mono zéb zarina, İsimirob' manharî pipa âma za 're İdahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u hâ. Â norî wasu'u mono hâ ma tó 're İwaihu'u pari za'ra wa'aba mono. ³ Taha wa, â norî wasu'u nhipai u, wa za oto roti İpire uptabi hâ wa te 're waihu'u za'ra, wahâimana préduh na oto âma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re İhâimana u'âsi mono te te wama 're İ'apisutu mono zéb zarina si.

⁴⁻⁶ Âté nî'wam norî hâ te za 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ sena na te te 're waihu'u za'ra, taha zarina 'Re İhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na si 're hâimana za'ra mono da oto. Âté dasa İse hâ da te 're İtê'ê za'ra mono ne, te za 'Re İhâimana u'âsi mono nhoprubzé hâ tê'ê za'ra, ta norî hâ. Âté 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani ré, te za duré ta norî hâ dame 're hâimana za'ra. 'Re İhâimana u'âsi mono mreme hâ te za duré âté waihu'u za'ra, İsei uptabi hâ, si'uihâ na. Âté te wa za duré 'Re İhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptobzé hâ İsiré 're hâimana u'âsi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono wa, âma 're İhâimana wê za'ra mono da hâ. Âté ta norî hâ Cristuhu nhimipawaptobzé hâ te te waihu'u pari za'ra nheré, te za oto tiwi 're sipizari za'ra, apâ. E tawamhâ apâ da te 're pizari waihu'u pese za'ra mono di za, 'Re İhâimana u'âsi mono u hâ. Mare di. 'Re İhâimana u'âsi mono 'ra, wedepo'o nhonhi'râmi na dá'â da, da te dasiwi sasômi wa, da te dasiwi İwê'ô pese za'ra ne, te za duré ta norî hâ siwi wê'ô pese za'ra oto, Cristu hâ. Taha zarina, te za duré Cristuhu âma da te 're waseté za'ra, Cristuhu wi apâ 're sipizari za'ra mono wa, ta norî hâ.

⁷ Âne wa za oto ti'ai wasu'u na aima âma romnhimire'é za'ra wa'wa. Ti'a hâ wê wamhâ, tâ hâ 're ta'a mono sidâpâsi, te za âma 're ro'wanhipré wê za'ra, İtede'wa norî ma. 'Re ti'ai 'ré su'u mono ô wa, te za âma 're ro'wanhipré wê za'ra, ti'ai wê na hâ. Âne wa, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ İwê hâ tâma pisutu, ti'ai wê ma hâ. ⁸ Tazahâ, ro'wa si duré wab'ru zama, âma 're pota za'ra mono wamhâ, marî dai ô di, ti'a hâ. Taha wa, âté te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ siwi wê'ô pese. Âne wamhâ, unhamâ ro'o na te za uprosi, ti'a hâ. Âne 're İdahâimana za'ra mono zém na romnhimire'é hâ.

⁹ İsisânawâ norî, İma asawi pese za'ra wa'aba norî hâ, âne na te aima âma romnhimire'é za'ra wa'aba nheré, atâma 're İhâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di. Sena na wa tó oto âma aiwaihu'u za'ra wa'wa, marî İwê si 're İ'manharî za'ra wa'aba mono zém na hâ, 'Re İhâimana u'âsi mono te te 're İ'asô'reptu za'ra wa'aba mono zéb zarina. ¹⁰ 'Re İhâimana u'âsi mono hâ İ'uwaibaba si te uburé marî hâ te te dama 're ab'manharî, te te dawî âma 're a'upai mono âna. Taha wa, tâma 're İromhuri za'ra wa'aba mono zém na nîmahâ na hâ âma po're si'âri ô di za. İsib'a'uwê norî hâ tâma 're İpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hâ, duré tâma 're İsawi pese za'ra wa'aba mono zém na hâ, âma po're si'âri waihu'u ô di za. Te za tó âma 're sipo're pu'u u'âsi, ta norî âma hâ. ¹¹ Wa tó İsima aiwê za'ra wa'wa, tó ôhō na si 'Re İhâimana u'âsi mono ma, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rob'râsutu u, İwê uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zé hâ asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. ¹² Aiwa'a âna ôhō âma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tó te İsima 're aiwê za'ra wa'wa. Nî'wam norî hâ siptete sina, Cristu te te sina 're İ'umnhasi za'ra mono norî hâ te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ İwê uptabi hâ tâma sômi za'ra, te te tâma İropisutu za'ra zéb uwaibaba. Ta norî, 're İhâimana za'ra mono ne, Cristu hâ asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, wa tó te İsima 're aiwê za'ra wa'wa.

'Re ihâimana u'âsi mono hã sena na te te dama ïropisutuzé wasu'u

¹³ Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ropisutu wamhã, tinhisi na ma tô tâma ropisutu, ni'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma ïsisi pire hã tâma 're hâimana mono õ wa, ïsisi na te te tâma ïropisutu da hã. ¹⁴ Æne ma tô Abra'ãhã ma ropisutu: "Ïwê uptabi hã wa za te aima 're anhomri u'âsi. Asihudu sidâpâsi, ahã uptabi na te za 're hâimana za'ra." Æne ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã si'uihã na tâma ropisutu, Abra'ãhã ma hã. ¹⁵ Tawamhã Abra'ã hã wahub ahã na te sô 're simipari, simi'ê na. Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô âma tâma uwaimra oto, te te tâma ïropisutuzém na hã. ¹⁶ Tane nherê, wa nori hã marî pire na wa te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, dama ïpire nori nhisi na, wa za wa te dama 're ropisutu za'ra, sena na da te âma 're wazaze za'ra mono da, duré da te âma 're wawawã za'ra mono tô da. ¹⁷ Tane hã ma tô duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã tinhisi pire na tâma âma ropisutu za'ra, tinhib'a'uwê nori ma hã, tinhimirosa'rata na tô sena te te âma 're ïsapri mono õ na, ta nori hã te te âma 're sazei pese za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutu za'ra zéb zarina, ïwê hã za te te sima 're ïwaibu mono nori hã. ¹⁸ 'Re ihâimana u'âsi mono hã sadawa nhipepe õ uptabi di. Taha wa, te te dama ïropisutuzé hã te te âma sapri waihu'õ di. Tinhisi pire na te te dama ïropisutuzé hã te te âma sapri waihu'õ õ di duré. Taha wa, wa nori hã 'Re ihâimana u'âsi mono, wa'âma 're sisapri za'ra mono da, ïtême 're ïwasisa'rei mono nori hã wa za oto wato sina 're wahâimana za'ra, ïwê uptabi zô wasina 're ïwanhimipari u'âsi za'ra mono zé hã, wanhiptete sina wa te wasima 're tété u'âsi za'ra mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te wama ïpisutu za'ra zé hã. ¹⁹ Uba're tétézê hã âi ba da te mei wamhã, te za tété uba're hã, wara tô da. Tane duré, ïwê uptabi zô wasina 're ïwanhimipari u'âsi za'ra mono hã. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhã, wanhiptete u'âsi wa za âma 're wanomro, wap'ê na wa te âma 're wawã za'ra mono âna. Zezusi hã wa te wasina 're ïumnhasi za'ra mono hã sô 're ïwanhimipari za'ra mono hã ma tô âzé 'ri para u, 'Re ihâimana u'âsi mono nhorôwa u, hâiwa âma hã. Zazahã ihâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba ma tô âzé, 'ri 're wa'wa ïwê uptabi u, 'Re ihâimana u'âsi mono, dazô 're ïsãmra mono zéb u hã. ²⁰ Zezusi hã wa'udãna ma tô tamomo âzé, wawana za'ra. Ta hã te oto sasedoti ïpire uptabi na dama 're hâimana u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa na. Duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ihâimana mono ne, te oto Zezusi hã pire uptabi na dama 're hâimana u'âsi.

7

Metizédétihi wasu'u

¹ Ta hã Metizédéti hã Sarê na 'ri nho'õmo nhisi âma danhib'apito, ma tô dama 're hâimana. Sasedoti na te duré dama 're hâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa na. Danhipai u dama pire uptabi na 're ihâimana mono ma, romhuri'wa na te 're hâimana. Duréihã Abra'ã nori hã, danhib'apito nori, maparane si'uiwa na te te âma ai'uté za'ra pari, apã si'aba'rei ré, ma tô sôpêté Metizédéti hã, Abra'ã hã. Taha wa, ma tô mrepe pire na Metizédéti hã âma mre, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, marî hã ïwê si te te tâma 're apisutu mono da, Abra'ãhã ma hã. ² Tawamhã Abra'ã nori hã te te da'âma ai'uté za'ra pari, danhibro te te ïwasari hã ma tô po'o, Abra'ã hã. Tinhiptômo hi bã ma tô te te po'o. Te te po'o mono pari, ma tô misi tâma tisô, Metizédétihi ma. Metizédétihi nhisi hã: "Danhib'apito, sena na si da'madã'ã'wa" te wasu'u. Duré ïwaptêrêzéb amo hã "Sarê âma danhib'apito", ïwaptêrêzéb amo hã. Sarê hã "rowê" te wasu'u. Taha zarina, Sarê âma danhib'apito na ïwaptêrêzê hã, "Danhib'apito, dama rowê nhomri'wa" te wasu'u. ³ Taha mama nhisi ui'éré hã hâimana õ di, ïbahã na hã, ïna nhisi me hã. ïhi'rata nori nhisi ui'éré zama, hâimana õ di duré. ïwaptã'ázém na âma ïrob'ui'éré hã hâimana õ di duré, idã'ázém na ïrob'ui'éré na zama. 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra ne, te pire na dama 're hâimana u'âsi ta hã, Wanhib'apito ne, sasedoti na da'âma romhuri'wa 're hâimana u'âsi mono wa.

⁴ Metizédéti hã dama pire uptabi di. Ma'ápê âne na âma rosa'rata pese za'ra wa'aba. Abra'ã hã wahi'rata uptabi hã ma tô danhibro hã Metizédétihi ma po'o, pire na dama 're hâimana mono wa, ta hã. Te te da'âma ai'uté za'ra pari, danhibro te te apã siré ïwasari hã tinhiptômo hi bã ma te te po'o, Abra'ã hã. Taha pari, misi ma tâma tisô, Metizédétihi ma hã. ⁵ Réwihî nhihudu nori hã sasedoti na dama 're ihâimana za'ra mono hã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ïrob'ui'ére zarina, te za danhibro hã te te dawî 're waibu, tisiré a'uwê nori wi, tô Izarazéhé nhihudu nori wi. Danhibro hã danhiptômo hi bã da te 're po'o za'ra mono parip si, misi te za da te tâma 're sômri za'ra, Réwihî nhihudu nori ma hã. Abra'ãhã nhihudu si, siré 're hâimana za'ra mono nherê, te za te te tâma 're sômri za'ra, Réwihî nhihudu nori ma hã. ⁶ Tawamhã, Metizédéti hã Réwihî nhihudu, 're hâimana mono õ nherê, ma tô Abra'ã hã danhibro hã tâma tisô. Tinhiptômo hi bã te te po'o mono pari, ma tô misi tâma tisô. Tawamhã Metizédéti hã mrepe pire na ma tô âma mre, 'Re ihâimana

u'âsi mono ma, İwê uptabi hâ te te tâma 're apisutu mono da, Abra'âhâ ma hâ. Taha ma, ma tō 'Re İhâimana u'âsi mono hâ tâma ropisutu, duréihâ. ⁷ 'Re İhâimana u'âsi mono hâ İwê hâ te te dama 're apisutu mono da, ni'wa hâ da'âma mreme wamhâ, ta hâ pire na dama 're İhâimana mono. Âne hâ wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za âne na âma waihu'u za'ra ni, Metizédéti hâ Abra'âhâ ma, pire na 're İhâimana mono zém na hâ. ⁸ Réwihi nhihudu norî hâ, sasedoti na da'âma romhuri'wa norî hâ te za tō te te dawî 're waihu danhibro hâ, danhoprubzê da te tâma 're İpo'o za'ra mono hâ. Tane nherê, te za uburé ta norî hâ 're dâ'â za'ra, Réwihi nhihudu norî hâ. Metizédétihi si, dâ'â âna wama 're İhâimana mono ne, te wama 're hâimana sasedoti na hâ, İdâ'âzém na âma İrob'ui'ére hâ âma hâimana o' wa, İbâihâ na hâ. ⁹⁻¹⁰ Réwi hâ uburé sasedoti norî hi'rada te 're hâimana, uburé da'âma romhuri'wa norî hi'rada, danhoprubzê te te dawî 're İwâibui mono norî hi'rada. Metizédéti hâ Abra'â te te sôpête wamhâ, Réwi hâ zahadu poto o di. Tane nherê, te Abra'âhâ hâiba 're tihâiba, tihî'rata hâiba 're. Taha wa, Abra'â hâ danhibro, Metizédétihi ma te te po'o wamhâ, taha nhîpai u ma duré Réwi hâ tâma po'o, Abra'âhâ hâiba 're, hâimana wa. Tawamhâ Metizédéti hâ Réwihi ma zama pire na 're İhâimana mono zé, te wasu'u, â hâ.

¹¹ Duréihâ 'Re İhâimana u'âsi mono hâ âma 're dahâimana wê za'ra mono da, tinhimiroti te te dama 're anhomri mono wamhâ, ma tō duré sasedoti norî te te da'âma 're İromhuri za'ra mono zéb da hâ, te te dama 're awaihu'u. Sasedoti norî hâ Réwihi nhihudu norî hâ tinhimirohuri na 'Re İhâimana u'âsi mono ma, te te âma 're uwaimrami uptabi za'ra mono 'wa'âhâ, taha zarina te aré 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te te 're da'awêsâmri, dawasédé hâ taha zarina te te da'âma 're ab'madâ'â mono o' wa aré. Tane nherê, ta norî hâ tinhimirohuri na te te âma 're uwaimrami uptabi za'ra mono o di, 'Re İhâimana u'âsi mono ma hâ. Taha wa, sasedoti İhâiba amo hâ Réwihi nhihudu norî nhîbrob're İsébré hâ te oto dama 're hâimana, Réwihi nhihudu 're hâimana mono o nherê, duré Arâhâ nhihudu hâ 're hâimana mono o nherê. Metizédéti hâ sasedoti na pire na dama 're İhâimana mono ne, te ta hâ dama pire uptabi na 're hâimana oto. ¹² Duréihâ sasedoti norî hâ 'Re İhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norî hâ tinhimirohuri na te te tâma âma 're uwaimrami uptabi za'ra mono o wa, ta norî nhîbrob're sasedoti İhâiba amo hâ ma tō duré âzé. Sébré wamhâ, ma tō duré 'Re İhâimana u'âsi mono hâ tinhimiroti té hâ İsu dama tisô, sasedoti norî hâimanazém na İsimiroti 'rata na Mozési te te âma İrob'ui'ére nhowa're're. ¹³ Ta hâ sasedoti İhâiba amo hâ danhowa're're İsébré té hâ, Wanhib'apito, te wasu'u. Ta hâ Réwihi nhihudu 're hâimana mono o di. İzarazéhé 'ra hâiba amo nhihudu te 're hâimana. Niwamhâ ni'wa hâ İsiré İzarazéhé 'ra hâiba amo nhihudu hâ sasedoti na dama 're hâimana mono o di, İsine da hâ. Mare uptabi di. ¹⁴ Wanhib'apito hâ Zudaha nhihudu, te 're hâimana. Âne hâ dama waihu'u pese uptabi di, İwasu'u na hâ. Mozési hâ, Zudaha nhihudu norî âma te te dama âma rowasu'u o di, sasedoti na te te da'âma 're İ'mairomhuri mono da hâ.

Sasedoti aimawi hâ Metizédétihi ne, dama 're İhâimana mono zé wasu'u

¹⁵ Âhâ wasu'u hâ wama waihu'u pese za'ra di oto. E marî wa. Sasedoti İhâiba amo hâ oto danhowa're're wama sébré za'ra wa, Metizédéti hâ sasedoti na dama 're İhâimana mono ne, 'Re İhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri uptabi 'wa da hâ oto. ¹⁶ 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma İrob'ui'ére zarina, ma tō Réwihi nhihudu norî si, sasedoti na dama 're hâimana za'ra. E tawamhâ Wanhib'apito hâ Réwihi nhihudu 're hâimana mono wa, ma tō âzé, sasedoti na dama 're hâimana mono da. Mare di. Ta hâ Réwihi nhihudu 're hâimana mono o di. E marî zarina, ma te âzé, tawamhâ. Ta hâ si'utôri waihu'u o wa, ma tō âzé, sasedoti na dama 're hâimana u'âsi mono da. Nimahâ na hâ si'utôri waihu'u o di za tō, sîptete uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa. ¹⁷ Duréihâ, ma tō ni'wa hâ İbâihâ na âma rob'ui'ére İwasu'u na hâ, 'Re İhâimana u'âsi mono, ti'ra ma te te İrotizém na hâ, âne:

"A hâ, sasedoti norî, dama 're İhâimana za'ra mono ne, te za sasedoti na dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihâ Metizédéti hâ sasedoti na pire na dama 're İhâimana mono ne."

¹⁸⁻¹⁹ Âne wa, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma İrob'ui'ére hâ pire na dama 're hâimana mono o di oto. E marî wa. Marî dai o wa, te te âma 're İda'anho'reptui mono zéb da hâ. 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata zarina, da te dasina tâma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono o wa, taha na te te sima da'âma 're aroti mono o di, dawasédé hâ te te oto da'âma 're İ'ab'madâ'â mono o zéb da hâ, duré taha zarina te te 're İda'awêsâmri mono da hâ. Taha wa, aimawi hâ İwê uptabi hâ ma tō 'Re İhâimana u'âsi mono hâ wama pisutu za'ra oto, sô 're İwanhimipari za'ra mono zéb da hâ: Cristuhu si te oto sasedoti na pire uptabi na dama 're hâimana. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhâ, wa za İtême 're wasihutu wapê'ê 're râwi, 'Re İhâimana u'âsi mono u hâ.

²⁰⁻²¹ Duréihâ sasedoti norî hâ da'âma romhuri'wa da, 're sisisi mono wamhâ, tinhisi na mreme pire na te te tâma 're ropisutu za'ra mono o di, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ. Tazahâ,

ZeZusi hã dama sisasedoti da, 'Re İhâimana u'âsi mono te te oto pisutu wamhã, mreme pire na ma tã tãma ropisutu, âne:

“Wa hã Danhib'apito uptabi, İmreme İpire na wa za oto aima ropisutu, âne: 'A hã sasedoti na te za dama 're aihâimana u'âsi mo. Niwamhã te dawı aiwazere õ di za, ta hawimhã.' Åne wa aima ropisutu. İnhimiropisutu na te aima âma İsprı da hã, mare uptabi di za.”

Åne ma tã 'Re İhâimana u'âsi mono hã timreme İpire na tãma ropisutu siro, ti'ra ma, ZeZusihi ma hã.

²² Åne na ZeZusihi ma, timreme İpire na te te tãma ropisutu wa, 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İropisutuzép té İwē uptabi hã te wasu'u. Duréihã 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İropisutuzém nhıpai u İwē uptabi hã, te wasu'u.

²³ Duréihã sasedoti norı hã ahã uptabi na ma tã sisõwa're're te te da'âma 're romhuri za'ra, 're si'utõrı mono sidâpâsi. ²⁴ Tazahã, ZeZusi hã nimahã na tidã'ã na te sahu õ di za. Öne u'ã te za 're hâimana u'âsi. Taha wa, sasedoti na te za tã dama 're hâimana u'âsi oto, watobro waihu u'ãna dawı. ²⁵ Taha wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di ta hã, da te dasina 're İ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'rãwi dap'ë 're İtème 're İdasihutu mono norı hã, 'Re İhâimana u'âsi mono u hã. 'Re İhâimana u'âsi mono ma, da'âma 're mreme mono da, dama 're hâimana u'âsi mono wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di, ta hã oto.

²⁶ Taha wa, te oto õhõ si sasedoti İpire uptabi na hã wama 're hâimana za'ra, Timama ma, te te wa'âma 're romhuri mono da. Taha si te 're timorı wē uptabi. Öhõ si ma tã 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te 're wēsãmri, marı te te 're ab'manharı wasété mono õ wa. Taha wa, İwasédé hã sena na da te âma 're sa'ra waihu'u za'ra mono õ di. 'Re İhâimana u'âsi mono hã ma tã tãma pisutu, ti'ai âma dawasété na 're İdanomro mono norı nhiti 're sãmra mono da oto, hãıwa âma danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana u'âsi mono da. ²⁷ Duréihã sasedoti norı 're İhâimana za'ra mono ne, 're hâimana mono õ di, ZeZusi hã. Ta norı hã awē sidâpâsi te za tınhoprubzé hã si'udãna te te tãma 're sõmri 'rata za'ra 'Re İhâimana u'âsi mono ma, tiwasété parizéb da hã. Taha pari, te za duré da'udãna zama danhoprubzé hã te te tãma 're sõmri za'ra, dawasédé te te dama âma 're apari mono da. Taneı õ di, ZeZusi hã sasedoti na te te wa'âma 're İromhuri mono zé hã. Niwa marı te te 'manharı wasété waihu'u õ wa, awē sidâpâsi si'udãna tınhoprubzé hã te te tãma 're anhomri mono õ di, Timama ma hã. Misi haré ma tã tınhoprubzém na hã tãma sisõ, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, dazada dã'ã da, sihãıba zawi âna tãma sisõmri wamhã, õhõ haré dawasédé hã te te oto âma dama 're İ'apari mono zéb da hã. ²⁸ Duréihã 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma İrob'ui'ére zarina, ma tã sasedoti da, te te 're da'apisutu, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. 'Re danomro wasété mono wa, danhib'uware na 're dahâimana za'ra mono nheré, ma tã âne da hã te te 're da'apisutu. Tane nheré, ma tã 'Re İhâimana u'âsi mono hã timreme pire na ti'ra ma ropisutu, taha si sasedoti na misi wama 're hâimana za'ra mono da oto. Ta hã te uburé marı hã İmama te te tãma 're İ'apisutu mono zéb zarina, te te tãma âma 're a'uwaimrami u'âsi, Timama ma hã.

8

Sasedoti İpire uptabi na ZeZusi hã wama 're İhâimana mono zé wasu'u

¹ Åhãna te aima âma İrowasu'u za'ra wa'aba zé hã, e marı te wama wasu'u za'ra, İpire hã. Sasedoti İpire uptabi hã te oto wama 're hâimana za'ra. Åhã wasu'u si, İpire uptabi hã. 'Re İhâimana u'âsi mono 're İsãmra mono zém nhimire niwı, te pire uptabi na 're sãmra u'âsi hãıwa âma, İwē uptabi nhimire niwı. ² Taha si te sasedoti İpire uptabi na te te 're romhuri, 'Re İhâimana u'âsi mono nhorõwa âma İwē uptabi 're, hãıwa âma. Hãıwa âma 'ri hã ni'wa te te İ'ri õ di. Tã õhõ si ma tã İwa 're İsãmra mono zéb da hã si'uihã na sima 'ri, Danhib'apito uptabi hã.

³ 'Re İhâimana u'âsi mono hã ma tã sasedoti İpire uptabi norı hã te te 're apisutu, danhoprubzé hã da'upana te te tãma 're sõmri za'ra mono da, âma 're İwata za'ra mono zéb da hã, duré danhimizama hã da'upana te te tãma 're simroi mono da, taha na dawasédé hã te te dama âma 're İ'apari mono zéb da hã. Taha zarina, ma tã duré Cristu hã tınhoprubzém na tãma sihãıba nho, 'Re İhâimana u'âsi mono ma, sasedoti İpire uptabi na taha si wama 're hâimana za'ra mono wa oto. ⁴ Cristu hã ti'ai âma 're sãmra u'âsi mono 'wa'ãhã, sasedoti na dama 're hâimana mono õ di aré. E marı wa. Sasedoti norı hã 'Re İhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã da'upana te te tãma 're sõmri za'ra mono da, İwana dama 're hâimana u'âsi za'ra mono wa ta norı hã, zudezu norı 're İhâimana za'ra mono zéb zarina. ⁵ Da'awã da te 're 'madã'ã za'ra mono wamhã, dahãıba uptabi hã dama 're İhâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nheré, da'awã si hã marı hã âma 're hâimana mono õ di. Tane duré, ti'ai âma 'Re İhâimana u'âsi mono nhorõwa hã, sasedoti norı hã İ're te te da'âma 're İromhuri

za'ra mono zé há. Háíwa áma 'Re íhâimana u'âsi mono nhorôwa awâ ne, te ta há 're háimana. Aiwab uptabi ô di. Háíwa áma ísôrôwa si, íwê uptabi há. Duréihâ Mozési há romhá 'manharî na 'ri há 'Re íhâimana u'âsi mono ma, te te 'manharî ô ré, ma tô 'Re íhâimana u'âsi mono há âne há tâma pisutu: "Étê 'ráihâ na asâmra ré, romhá 'manharî na 'ri 'manharî da, te aima ípisutuzéb uwaibaba si, te za í'manha." Áne ma tô 'Re íhâimana u'âsi mono há tâma waihu'u, Mozésihi ma há. ⁶ Tane nherê, 'Re íhâimana u'âsi mono há ma tô oto tâma pisutu Zezusihi ma, taha si te te oto da'âma tâma 're romhuri mono da, pire uptabi na, sasedoti norî te te da'âma 're íromhuri za'ra mono zém nhipai u. Tane duré, 'Re íhâimana u'âsi mono te te dama íropisutuzép té há, Cristu há 'Re íhâimana u'âsi mono ma, te te wa'âma 're í'ab'madá'â mono há. Wê uptabi di ta há, duréihâ 'Re íhâimana u'âsi mono te te dama íropisutuzéb 'rata ma há. Danhipai u uptabi há, marî íwê uptabi na te te dama 're aropisutu mono wa, te wê uptabi na dama 're háimana, te te dama íropisutuzép té há.

⁷ 'Re íhâimana u'âsi mono te te dama íropisutuzéb 'rada há wê uptabi 'wa'âhá, te aré tô ôhõ si dama 're háimana u'âsi. Te te dama íropisutuzép té há te te aré dama pisutu ô di.

⁸ Tane nherê, 'Re íhâimana u'âsi mono há te te dama íropisutuzéb 'rada há ma tô 'ráwi siwi wê'ô. Áne na ma tô dama áma rowasu'u, duréihâ:

"Wa há Danhib'apito uptabi, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, âne: Nimahâ na há Izarazéhé nhihuðu norî ma, wa za ínhimiroti té há tâma pisutu za'ra, Zudahá nhihuðu norî ma zama.

⁹ Ta norî hi'rata norî ma, te íropisutu 'rata ne, 're háimana mono ô di za, te dama íropisutuzép té há. Íhi'rata norî há Ezitu hawi te simroi mono wamhá, te tâma íropisutu za'ra zé wa'râmi, ínhimiroti há te te 're 'madá'â za'ra mono ô di, ta norî há. Taha wa, wa tô ta norî wi tiwi aipi'ra za'ra, si'uihá na 're háimana za'ra mono da oto.

¹⁰ Tane nherê, nimahâ bâtâ na wa za te dama íropisutuzép té há tâma pisutu za'ra Izarazéhé nhihuðu norî ma há, duréihâ te dama íropisutuzém nhowa're're. Á há, wa wa há Danhib'apito uptabi há aima wasu'u za'ra wa'wa, ínhimiroti tém na te dama íropisutuzé há.

Tawapsi wa za ínhimiroti há ípê'ê 're te tâma 're anhomri, íré 're nomro u'âsi mono wa, te te 're 'madá'â pese za'ra mono da.

Ta norî nhib'apito, wa za oto tâma 're íhâimana za'ra. Tawamhá ínhib'a'uwê na si te za tô ta norî há íma 're háimana za'ra.

¹¹ Wa há Danhib'apito uptabi há, ínhib'a'uwê norî te te 're íwaihu'u za'ra mono da, te te sima 're íwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're íwaihu'u za'ra mono ô di za oto ta norî há. Duré ísisânawâ norî te te tâma 're íwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're íwaihu'u za'ra mono ô di za. Si'uihá na te za ínhib'a'uwê norî há tipê'ê na te te 're íwaihu'u za'ra oto, dama wapu na 're íhâimana za'ra mono norî há, duré dama pire na 're íhâimana za'ra mono norî zama.

¹² Íwasédé há te áma 're ab'madá'â mono ô di za oto. Marî te te 're í'manharî wasété za'ra mono zém na há 're ísipo're pu'u mono ô di za duré."

Áne 'Re íhâimana u'âsi mono te te dama íropisutuzép tém na te te írowasu'uzé há.

¹³ Duréihâ 'Re íhâimana u'âsi mono te te dama íropisutu 'rata nhowa're're, te te dama íropisutuzép té há te te dama pisutu wamhá, marî dai ô di oto, ísimiropisutu 'rada há. Taha wa, te za oto ai'utô, marî í'ratare há 're ísi'utôri pese za'ra mono ne.

9

Romhá 'manharî na 'ri wasu'u

¹ 'Re íhâimana u'âsi mono há duréihâ tinhimiropisutu 'rada há te te dama sômri wamhá, ma tô dama pisutu za'ra, áma 're ídawata za'ra mono zéb da há. Zâmorî za'ra ré, danhimizahâri sidâpâsi, romhá 'manharî na 'ri há da te dasiwi ísimizusi mono zéb da há, ma tô duré dama pisutu, áma 're ídawata za'ra mono zéb da há, duré íwa 're ísâmra mono zéb da zama. ² Duréihâ romhá 'manharî na 'ri há danhimizahâri sidâpâsi, 'Re íhâimana u'âsi mono ma, da te dasiwi 're ísimizusi mono há maparane te 'ri 're wa'wa há 're háimana zahuré. 'Ri 're wa'wa ímorî'rata áma, te rob'uiwézé sima'warazé há 're sa. Wedeza há te duré íwa 're sa, í'u'êne há 'Re íhâimana u'âsi mono ma, íwa da te 're ísa'ra mono zéb da há. 'Re íhâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa há íwê uptabi na ísisi há. ³ Duré zazahâ íhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé babará niwî, 're íhâimana mono há maparane áma 'ri 're wa'wa háiba amo nhisi há, 'Re íhâimana u'âsi mono te, danhipai u íwê uptabi há, íwa 're ísâmra mono zém na taha nhisi há. ⁴ Tame te étê'ubuzi pré oru 'manharî na wedeza ne há 're sa, 'Re íhâimana u'âsi mono ma, wedewa'u zadaze zatazéb da há. Wedehâ're há te duré 'ri para 're sa. Wedehâ're mana wawimhá, oru 'manharî. Duréihâ rob'ui'ére na 'Re íhâimana u'âsi mono te te dama íropisutuzém na, wedehâ're nhisi há. Wedehâ're 're, te oru 'manharî há simhi ne há 're sa,

mana na dasa nhisi hã ì're 're Ìsa'wari mono hã. Arãhã nhiwedehu zama te duré wedehã're wa 're sa'wari, duréihã 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina, wedehu na Ìsuire 're Ìwairébé mono hã. Rob'ui'éré hã te duré Ìwa 're sa'wari zahuré, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã te te tinhib'a'uwê nori ma Ìropisutuzém na rob'ui'éré hã, êtê tómo baihá na. ⁵ Wedehã're nhisiwi te duré ropodo hã 're sima'wara zahuré, rob'manharì hã ropoto hãiba hã Ìsaripi ré hã. 'Re Ìhâimana u'âsi mono, tame 're Ìsãmra mono zé, te ta nori hã wasu'u zahuré. Wedehã're nhisiwi, te ta nori hã 're papo zahuré. Wedehã're nhitobzè nhisi hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono, dawasédé te te dama 're Ì'apari mono zém na Ìsisi hã. Àne duréihã romhã 'manharì na 'ri wasu'u hã. Tane nheré, àhãna hã te àma aima rowasu'u uptabi za'ra wa'aba ò di. Syry na wa tô àma aima rowasu'u za'ra wa'wa.

⁶ Àne ma tô danhimizahãri sidápãsi 'ri paramhã marì hã sipu'u pese na Ìwa da te 're sa'ra. Tawamhã sasedoti nori hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma da'ama romhuri'wa nori hã awé sidápãsi ma tô 're sisisi, 'ri 're wa'wa Ìmorì'rata u hã, tame Ìwa tinhimihomhuri mono bã marì na te te 're romhuri za'ra mono da. ⁷ Tane nheré, sasedoti nori nhib'apito, tisiré nori ma Ìpire uptabi si ma tô maparane àma 'ri 're wa'wa u 're zasi, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te hã, danhipai u Ìwê uptabi hã Ìwa 're Ìsãmra mono zéb u hã. Wahub sidápãsi ma tô misi haré 're zasi. Tamomo 're zasi mono wamhã, danhimizama waprui ré, te 're zasi, dawasété parizéb da hã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, te te tãma 're sòmri mono da, si'udãna, duré da'udãna zama, duré da te dasina 're waihu'u za'ra mono ò nheré, dawasédé da te 're Ì'manharì za'ra mono zé parizéb da hã. ⁸ E marì te tawamhã wama wasu'u za'ra àne hã, duréihã sasedoti nori hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, te te da'ama 're Ìromhuri za'ra mono zé hã. 'Re Ìhâimana u'âsi mono pè'èzani hã ma tô àne hã wama waihu'u za'ra. Duréihã romhã 'manharì na 'ri àma hã, 'ri 're wa'wa Ìmorì'rata u danhimizama hã dawasété parizéb da, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, da te 're Ìsimroi mono zé hã, zahadu 're hâimana mono ré, te 'ri 're wa'wa hãiba amoi u da hã sitom haré 're sa dawi, zahadu. Taha wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono, Ìwa 're Ìsãmra mono zéb u hã, zahadu Ìtème 're danhisisi waihu'u mono ò di. Àhã wasu'u, te ã hã wama wasu'u za'ra. ⁹ E marì te duré wama wasu'u za'ra, 'ri 're wa'wa Ìmorì'rata àma danhimizama Ìwa da te 're Ìzata za'ra mono zé hã. Danhimizama hã dawasété parizéb da, da te tãma 're Ìsòmri za'ra mono zém na, dapè'è 're dadá'á u'âsi ne 're Ìdanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharì za'ra mono wa, 'ràwi 're Ìdasiwè'ò u'âsi za'ra mono zé hã da te dasima àma 're pari waihu'u za'ra mono ò di, dasi'uihã na hã.

Duré, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma danhoprubzè hã, àma 're dawata za'ra mono da, da te tãma 're Ìsòmri za'ra mono zém na hã da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono ò di, dapè'è 're dadá'á u'âsi ne 're Ìdanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharì za'ra mono wa, 're Ìdasiwè'ò u'âsi za'ra mono zé hã. Àne, wa te oto àma 're Ìwaihu'u za'ra mono zé hã, ã hã Ìpire wasu'u na hã. ¹⁰ 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzè, da te 're Ìsòmri za'ra mono zé hã dapè'è 're, da te dasima 're Ìrosa'rata za'ra mono zém na te te wama rowasu'u ò di. Taré dasa hã marì, da te 're Ìhuri mono zém na roti te wasu'u, duré marì wa'u, da te 're Ì'áhuri mono zém na rowasu'u zama, duré 're dasihãiba wasété za'ra mono tô da, 're Ìdasi'upsòi pese za'ra mono zém na zama roti. Á nori na roti hã taré sò'awi dahãiba na roti, ma tô dama 're hâimana za'ra. Tane nheré, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã 're Ìdanomro mono zép té hã, te te dama Ìpisutuzép tép àma, ma tô oto dawi ai'utò, ã nori na roti 'rada hã.

¹¹ Cristu hã ma tô oto sisasedoti tô, sasedoti Ìpire uptabi na dama 're hâimana mono da, 're Ìdanomro mono zép té hã Ìwê uptabi hã te te dama 're ab'madã'á mono da oto. Tawamhã, hãiba àma 'ri hã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã Ìwa 're Ìsãmra mono zéb u, ma tô oto àzé Cristu hã, danhib'rata na da te dasiwi Ì'ri ò u, ropoto wazari ti'ai àma 're Ìsa mono ò u. Ti'ai àma romhã 'manharì na 'ri nhipai u, wê uptabi di 'ri hã, hãiba àma hã. Ìpire uptabi na te ta hã 're sab u'âsi. ¹² Tawamhã Cristu hã hãiba àma 'ri 're wa'wa u sébré wamhã, misi haré ma tô wanhowab za'ra àzé, 'ri 're wa'wa Ìwê uptabi u hã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono, Ìwa 're Ìsãmra mono zéb u hã. Tamomo Ìtème sébré wamhã, e pone'èrebã waprui ré ma tô àzé. E powawé 'ra waprui ré zama, ma duré àzé, te te tãma Ìsòmri da hã, duréihã sasedoti nori te te tãma 're Ìsòmri za'ra mono ne hã. Mare di. Tiwaprui ré si ma tô Ìtème àzé Timama u hã, te te tãma sòmri da, taha na si wawasété hawi te te 're wa'anho'reptui mono da, misi haré. ¹³ Sasedoti nori hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te àma Ìrob'ui'éré zarina, te za pone'èrebã waprui hã syry na dahãiba nhisiwi te te 're sa'wari za'ra, niha wamhã, powawé Ìba'òmo waprui hã, marì na dahãiba mana wawip si 're dasihãiba wasété za'ra mono wa, apá te te àma 're dahãiba wê za'ra mono da, taha zarina pibu pese na 'Re Ìhâimana u'âsi mono àma 're dawata za'ra mono da. Niha wamhã, powawé 'ra sipi'ò hã da te 're 'wa'wa pese za'ra mono wa, taha pro hã 're Ìsi'ru'a za'ra mono hã te za duré ta nori hã te te dahãiba nhisiwi 're sa'wari za'ra, te te àma 're dahãiba wê za'ra mono da, duré taha na hã. ¹⁴ Àne hã duréihã danhimizama waprui na dahãiba mana wawi marì na 're Ìdasihãiba wasété za'ra

mono parizéb da hã, wê nherê, taha nhipai u, Cristuhu wapru si siptete uptabi di, dawasété parizéb da hã. E marí wa. Taha si wasété âna 're hâimana u'âsi mono wa. Taha wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono pē'ēzani waihu'u pese zarina ma tō wazada sisōmri za'ra 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, wazada dâ'â da, tiwapru na te te 're wa'a'upsōi mono da, wapē'ē 're wadâ'â u'âsi ne 're Ìwanomro mono zéb zarina, wawasété si wa te 're 'manharí za'ra mono wa, rãwi 're Ìwasiwē'ō u'âsi za'ra mono zé hã te te oto wama 're aparí mono da. Taha zarina, wa za oto 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma si, wa te 're romhuri za'ra, wawē na si wahâimanazém na wa te 're upa za'ra mono âna.

'Re Ìhâimana u'âsi mono te te dama Ìropisutuzép té wasu'u

¹⁵ Taha wa, te oto Cristuhu si te te da'âma 're ab'madâ'â, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te dama Ìropisutuzép té hã. Tidâ'âzém na ma tō da'awa'â Cristu hã, dawasété na 're Ìdanomro mono zém hawi te te 're da'anho'reptui mono da, zahadu 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te dama Ìropisutuzéb 'rada hã dama 're hâimana mono ré. Taha zarina te za oto 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwé da, te te 're Ì'apisutu mono norí hã te te sima 're awaibu, Ìwē uptabi na te te tâma 're Ì'aropisutu mono zéb ré si, 're hâimana u'âsi za'ra mono da Ìré, ta norí hã.

¹⁶⁻¹⁷ Ní'wa hã dâ'â ô ré, te za tinhibrom na sisa'u dama roti, Ì'uiri na si da te niha dasima Ìpo'o mono da hã. Sisō'a ré, te za âne na hã âma rob'ui'éré Ìbaihã na hã, pibu pese na Ìsibro hã Ì'uiri na da da desima Ìpo'o mono zéb da hã. Tawamhã, e zahadu dâ'â ô ré, te za te te sima po'o, Ìsimi'ui'ére zarina, te te tâma Ìroti za'ra zéb zarina. Mare di. Ì'uiri na si te za tō ta norí hã Ìsibro hã te te sima po'o, Ìdâ'âzém na te te waihu'u za'ra wapsi. Tane duré, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te dama Ìropisutuzé hã. ¹⁸ Duréihã sasedoti norí hã danhimizama te te 're Ìsimroi mono wapru na te te da'âma 're romhuri za'ra mono ô 'wa'âhã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te dama Ìropisutuzéb 'rada hã pire na aré dama 're hâimana mono ô di. Taré te aré dama 're hâimana. ¹⁹ Duréihã Mozési hã Ìmorí'rata na ma tō uburé 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowasu'u. Taha pari, ma tō powawé wapru hã â na waza, pone'ërebâi wapru zama. Tawamhã wesuirã suiro panhipti hã ma tō sada si'ê za'ra. Taha pari, simisutu ma tō pone'ërebâ zéré na wasisi, da te Ìséré pré na. Tawamhã danhimizama wapru na ma tō âma di'î, â wazari powawé wapru na hã. Tawamhã Ìbaihã nhisiwi ma tō wesuirã suiro panhipti wasi hã sãsã'â, danhimizama wapru na te te âma di'î da, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ére ré nhisiwi. Dahâiba nhisiwi zama ma tō duré te te sãsã'â, te te âma da'ahâiba di'î mono da, danhimizama wapru na. ²⁰ Tawamhã Mozési hã âne na te duré dama roti:

“À danhimizama wapru hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te aima Ìropisutu za'ra wa'aba zé hã, pire na oto aima 're Ìhâimana za'ra wa'aba mono da hã, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te te aima âma Ìroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za oto 're Ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.”

Âne te Mozési hã dama âma roti. ²¹ Tawamhã romhã 'manharí na 'ri nhisiwib zama, ma tō duré wesuirã suiro panhipti wasi hã sãsã'â, danhimizama wapru na te te âma di'î da. Uburé marí hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono âma 're Ìdawata za'ra mono zéb da, 'ri para 're Ìsimasa mono nhisiwib zama ma duré sãsã'â, te te âma adi'î mono da. ²² Tane tō. 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma Ìrob'ui'ére zarina, ma tō danhimizama wapru na marí hã da te âma 're di'î za'ra, 'ri para 're Ìsimasa mono hã, wasété âna 're simasa mono da, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma hã. Dahâiba wib zama, ma tō duré âma 're dasihâiba di'î za'ra, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, dahâiba wasété âna oto 're dahâimana za'ra mono da. Danhimizama hã da te 're simroi mono wa, Ìwapru hã tiwi 're Ìsisa'wari za'ra mono na si, te za âma 're dasihâiba wê za'ra dahâiba mana wawip si, marí na 're dasihâiba wasété za'ra mono wamhã.

Cristu hã Timama ma dazada Ìsisōmriwé wasu'u

²³ À norí hã ti'ai âma romhã 'manharí na 'ri hã, duré uburé marí hã Ìwa 're Ìsimasa mono hã, hâiwa âma 're Ìhâimana za'ra mono ne, te 're hâimana za'ra. Tane nherê, aiwab uptabi ô di, marí Ìpire da, 're hâimana za'ra mono ô nherê, 'ri hã ti'ai âma hã, duré uburé Ìwa 're Ìropsimasa mono hã. Ta hã ma tō sasedoti norí hã danhimizama wapru na te te 're di'î za'ra, taha zarina si 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, wasété âna 're hâimana za'ra mono da. Tane nherê, hâiwa âma marí hã sena 're Ìhâimana za'ra mono hã Ìwē na si, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, 're hâimana za'ra mono da, ma tō Ìwē uptabi hã sada dârá. ²⁴ Âne wa, Cristu hã dâ'â pari hâiwa'utu wa, ti'ai âma tinhib'rata na 'ri 're, sébré ô di, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã Ìwa 're Ìsãmra mono zéb u hã. E marí wa. Ta hã ti'ai âma 'ri hã, taré hâiwa âma 'ri Ì'uptabi ne si 're hâimana mono wa, Ì'uptabi ô wa. Hâiwa âma 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã Ìwa 're Ìsãmra mono zéb u si ma tō âzé Cristu hã, tame te te oto wa'âma 're romhuri u'âsi mono da, Timama nho'a. ²⁵ 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa Ìpire uptabi hã ma tō duréihã siwaprosi Ìtême 're zasi, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa Ìwē uptabi u hã, sasedoti Ìpire uptabi hã. Wahub

sidâpâsi ma tô îtême 're zasi misi haré, danhimizama wapu hã te te tâma 're sômri mono da, da'udâna. Tane nherê, Cristu hã wahub sidâpâsi hãiwa âma 'Re Ihâimana u'âsi mono hã iwa 're Îsâmra mono zéb u hã, îtême 're zasi u'âsi mono ô di. Misi haré ma tô îtême âzé, Timama u hã, ôhõ haré dazada tâma sisômri wa, Timama ma hã. ²⁶ Cristu hã wahub sidâpâsi 'Re Ihâimana u'âsi mono ma, dazada 're sisômri u'âsi mono 'wa'âhã, te aré ropoto na'rata hawim haré dazada 're dâ'â u'âsi. Tawamhã robzépata za'êtê na te aré tô te te 're robzépata u'âsi. Tane nherê, za rob'râsutu u Îrob'umhutuzéb u si ma tô misi haré tâma sisõ, 'Re Ihâimana u'âsi mono ma hã, dazada dâ'â da, taha zarina dawasédé hã te te dama 're apari mono da oto, 'Re Ihâimana u'âsi mono hã. ²⁷ Misi haré te za aihîni 're dadâ'â za'ra. Taha parip si te za 'Re Ihâimana u'âsi mono hã niwapsi da'awaihu'u, dawê na dawasété na zama, taha zarina te te dama arowairébé mono da oto. ²⁸ Tane ma tô duré Cristu hã misi haré dazada dâ'â, dawasédé hã da'ahã na te te oto dama âma 're l'apari mono zéb da hã. Tawamhã ti'ai u apâ wei morî zahu wamhã, dazada dâ'â da, wei morî ô di za oto, taha zarina dawasédé hã te te duré dama 're l'apari mono da hã. Mare di. Sô 're Îsimpari za'ra mono norî si, te te oto îsõ'reptu pese za'ra da si, te za wei mo apâ Cristu hã, ta norî zô si.

10

¹ 'Re Ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma Îrob'ui'ééré zarina, îwê hã oto wama 're Ihâimana za'ra mono zém na wa te âma 're waihu'u uptabi za'ra mono ô di. Wahub sidâpâsi ma tô danhimizama hã dasi'udâna da te tâma 're simroi u'âsi, 'Re Ihâimana u'âsi mono ma hã, da te 're sahâri za'ra mono âna. Tane nherê, danhimizama da te tâma 're Îsimroi mono zé hã sib'uware di, dawasédé hã tô sena te te dama 're l'apari mono da hã, âma 're dawata za'ra mono da, râwi dapê'ê 're 'Re Ihâimana u'âsi mono u 're Îdanomro mono norî ma hã. Dapê'ê 're, rowê na 're Îdahâimana za'ra mono zéb da hã, sib'uware di tô, 'Re Ihâimana u'âsi mono ma, danhimizama da te 're Îsimroi mono zé hã. ² 'Re Ihâimana u'âsi mono âma 're Îdawata za'ra mono norî hã danhimizama hã dasi'udâna da te tâma 're Îsimroi mono zém na, ôhõ haré dawasédé hã te te dama 're apari uptabi mono 'wa'âhã, taha zarina 'râwi 're dasiwê'ô u'âsi za'ra mono ô di aré, dawasété na hã. Taha zarina te aré oto danhimizama pâri hã da te 're sahâri za'ra. ³⁻⁴ Tane nherê, powawê Îba'ômro wapu hã duré pone'êrebâi wapu hã dawasédé hã te te dama 're pari uptabi za'ra mono ô di. Taré te za danhimizama hã wahub sidâpâsi dasi'udâna 'Re Ihâimana u'âsi mono ma, da te 're Îsimroi mono zéb zarina, âma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, dawasété ré 're Îdahâimana za'ra mono zém na hã.

⁵ Taha wa, Cristu hã ti'ai u wei Îmorîzéb u, ma tô Timama ma tinha, âne: “Danhimizama na duré dasazém na aima 're danhoprub za'ra mono da, a hã asina sô 're asimipari mono ô di.

Tane nherê, Îhãiba hã ma tô Îma îsõ, da'upana Îsina aima Înhoprub da hã.

⁶ Danhimizama hã dawasété parizéb da, wahuré da te aima 're Îzata za'ra mono zém na zama, 're atoi mono ô di. Duré dawasété parizéb da, danhoprubzéb, da te aima 're Îsômri za'ra mono na zama, asima 're atoi mono ô di.”

⁷ Âne te duré tâma tinha, Timama ma:

“‘Re Ihâimana u'âsi mono, wa hã wa wei âwa mo ti'ai u, Îma Îpisutuzéb zarina, te oto Îsina aima âma uwaimrami da, Îbahã na Îwasu'u na duréihã da te Î'âma Îrob'ui'ééré za'ra zéb zarina.”

Âne ma tô Cristu hã Timama ma siwasu'u.

⁸ Âne ma tô Cristu hã Îmorî'rata na Timama ma rowasu'u, tô: “Danhimizama da te aima 're Îzata za'ra mono zô, duré dasazém na aima 're Îdanhoprub za'ra mono zô, asina 're asimipari mono ô di a hã, dawasété parizéb da hã. Asima âma 're atoi mono ô di, taha na hã.” Âne na ma tô Cristu hã Timama ma rowasu'u, Mozési hã Îsimiroti 'rata na te te âma Îrob'ui'ééré zarina, âne hã da te 're 'manharî za'ra mono nherê. ⁹ Taha pari, ma tô duré Timama ma siwasu'u, âne: “Âwa wa tô wei wa hã ti'ai u mo, Îma Îpisutuzéb zarina, te oto Îsina aima âma uwaimrami da.” Âne ma tô Cristu hã Timama ma siwasu'u, duréihã dawasété parizéb da, danhimizama na duré dasazém na 'Re Ihâimana u'âsi mono ma, 're Îdanhoprub za'ra mono zé hã te te oto dawî sina sizâri da, taha nhowa're're tihãiba na tâma sôprub da oto, taha na si dawasédé hã te te dama âma 're l'apari mono zéb da hã. ¹⁰ Zezu Cristu hã 'Re Ihâimana u'âsi mono te te tâma Îpisutuzéb zarina, te te tâma âma uwaimrami wa, tihãiba na tâma sôpru wa, ma tô te te 're wa'a'upsõ wawasété hawî, tâma 're wanomro wê mono da oto. Misi haré ma tô tâma sisõ, dazada dâ'â da, tô ôhõ na si dawasédé hã te te dama âma 're apari mono da.

¹¹ Sasedoti norî hã awê sidâpâsi te te da'âma 're romhuri za'ra, 'Re Ihâimana u'âsi mono nhorõwa âma. Danhimizama na 're Îdanhoprub za'ra mono zé hã te ahã uptabi na te te tâma 're sômri za'ra, 'Re Ihâimana u'âsi mono ma, tô ôhõ si. Tane nherê, â norî hã danhimizama na 're Îdanhoprub za'ra mono zé hã, dawasédé hã te te dama 're pari waihu'u za'ra mono ô

di. ¹² Cristuhu si, ma tô misi haré tihâiba hã tâma tisô, dazada dâ'â da, ôhõ haré dawasédé hã te te dama âma 're Ì'apari mono zéb da hã. Taha pari, te 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimire niwî 're sãmra, pire uptabi na Ìsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, ône u'âsi. ¹³ Tame te oto Cristu hã sô 're simipari u'âsi, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã tinhitob'ru norî nhiptetezê hã te te tiwi Ì'uprosi za'ra zéb zô hã, tâma sib'uwa uptabire na 're hâimana za'ra mono da oto, ta norî hã. ¹⁴ Misi haré 'Re Ìhâimana u'âsi mono wa, dazada sisômri wa, ma tô dawasété hawi te te 're da'awaiibu, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê si oto âma 're danomro wê mono da.

¹⁵ 'Re Ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô âne na wama waihu'u za'ra, sena na wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da. Âne te te wama âma Ìwaihu'u na'rata za'ra zé hã:

¹⁶ "Ñimahã bâta na wa za, te dama Ìropisutuzép té hã, dama pisutu, duréihã te dama Ìropisutuzém nhowa're're. Âne, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, Ìnhimiroti tém na te dama Ìropisutuzé hã.

Tawapsi wa za Ìnhimiroti hã dapê'ê 're te dama 're anhomri, Ìré 're danomro u'âsi mono wa, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, Ìmreme hã."

¹⁷ Âne ma tô duré Ìwasu'u nhana'remhã wama waihu'u za'ra:

"Dawasété na 're Ìsipo're pu'u mono ô di za oto, marî, da te 're Ì'manharî wasété za'ra mono zém na hã. Mare uptabi di za."

¹⁸ Âhã wamhã, dawasédé hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te oto dama 're Ì'apari mono zéb da hã, marî dai ô di oto, danhimizama na tâma 're Ìdanhoprub za'ra mono zé hã, dawasété parizéb da hã. Tâiba oto ta hã.

'Re Ìhâimana u'âsi mono u, 'râwi dapê'ê na 're Ìdasihutu mono zé wasu'u

¹⁹ Ìsisânawã norî, Zezusihi wapru hã tiwi Ìpu'uzém na wazada Ìdâ'âzéb zarina, wa za oto wasina wapahi âna 'Re Ìhâimana u'âsi mono u 're wasihutu 'râwi wapê'ê na, robzei u'âsi tâma 're wamreme zusi mono da. Duréihã sasedoti norî hã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono 're Ìsãmra mono zéb u, 'ri 're wa'wa u 're Ìsisi mono ne, wa za oto wa norî hã 'râwi Ìtême 're wasihutu, wasina 're wapahi za'ra mono âna, tâma.

²⁰ Duréihã 'Re Ìhâimana u'âsi mono 're Ìsãmra mono zéb 're, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã zazahã Ìhâpa hã te dawî 're hâsipra u'âsi pi'reba, Ìtême 're danhisi tó mono da. Tane nherê, Cristu hã ma tô oto wama 'ridawa za'ra tidâ'âzém na, zazahã Ìhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba, Ìtême 're Ìdanhisi mono ne, wapê'ê na Ìtême 're wasihutu mono da, 'Re Ìhâimana u'âsi mono u, robzei uptabi na Ìme 're wanomro u'âsi mono da oto. ²¹ Sasedoti Ìpire uptabi na te oto wama 're hâimana. Taha si te tâma umnhasi na uburé 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norî hã te te 're ab'madâ'â tâma, pire uptabi na. ²² Wawasété na 're wanomro mono wa, 'râwi 're Ìwasiwê'ô sãmri za'ra mono zé hã ma tô Cristu hã tiwapru na te te wama 're apari, duréihã sasedoti norî hã te te âma 're dahâiba wê za'ra mono da, danhimizama wapru na syry na te te âma 're Ìdahâiba di'i za'ra mono ne. Sasedoti norî hã 're sihâiba wasété za'ra mono âna, 'Re Ìhâimana u'âsi mono u 're sisisi mono da, 're Ìsihâiba upsôï pese za'ra mono ne, wa oto wa norî hã wahâiba upsôï pese ne tâma 're wahâimana wê za'ra, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma si. Taha wa, wa za oto wapê'ê na 'râwi Ìtême 're wasihutu, wahâimanazé sena ré si, 'Re Ìhâimana u'âsi mono u hã, ôhõ si wa te oto wasina 're Ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina. ²³ 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, te te wama 're Ì'aropisutu mono zéb uwaibaba, te te wama âma 're Ì'a'uwaimrami mono da hã. Taha wa, wanhiptete sina wa za Ìwê uptabi zô 're wanhimipari u'âsi za'ra, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã te te wama Ìropisutu za'ra zém na wa te 're wawã za'ra mono âna, sena na za wama 're Ìhâimana za'ra mono na wa te dama 're Ìwasu'u za'ra mono zéb zarina. ²⁴ Wa za duré wasi'âma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra, marî na 're Ìwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, duré taha zarina 're Ìwasisawi pese za'ra mono zém na wa te wasima âma 're Ì'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, duré marî wê na wa te wasima âma 're Ìwa'râmi wê za'ra mono zém na zama. ²⁵ Ni'wam norî hã Cristuhu zazei'wa dasiré 're hâimana za'ra mono wa, rowahutu u dasiré 're si'rã'ôto mono nherê, ma tô ta norî hã rosahâri pese za'ra oto. Tane nherê, wa norî hã wasiré 're Ìwasi'rã'ôto mono zé hã wa te wasiwî sazãri za'ra ô di za. Tô'ã. Wa za tô wasiré 're wasi'rã'ôto u'âsi, âma 're wasipawapto pese za'ra mono da, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're Ì'umnhasi za'ra mono zém na si 're wanhiptete za'ra mono da. E marî wa. Wanhib'apito apã wê Ìmorizéb u hã bâdã hã romhutu na aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

²⁶ Ni'wam norî hã Cristuhu wasu'uwê, sena na 'râwi te te sina 're waihu'u pese za'ra mono nherê, duré te te sima 're Ìwê za'ra mono zéb zarina, 're Ìhâimana wasété 'rata za'ra mono zém na si 're hâimana u'âsi za'ra mono wamhã, marî hã 're 'maihâimana mono ô di, ta norî da hã, Ìwasédé te te tâma 're Ìpari za'ra mono zéb da hã, ta norî ma hã. ²⁷ Ta norî hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono zãda, 're hâimana za'ra mono wa, te za 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã uprosi unhamã ro'o za'ëtê na, te te siwi 're Ìwê'ô pese za'ra mono norî hã. Taha u hã, te za ta norî hã sina

pahi na 're simipari za'ra oto. ²⁸ Duréihã 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te âma İrob'ui'éré hã ni'wam norî hã te te siwi 're wê'ô pese za'ra mono wamhã, ta norî hã ma tô da te dasiwi 're simro, âma 're dapê'ézé waihu'u za'ra mono âna. Marî İwasédé hã ta norî hã te te 're 'manharî za'ra mono ré, siwaptom na titômo na İ'madâ'â za'ra 'wa norî hã, İwasété na te te dama 're İwasu'u za'ra mono zéb zarina, ma tô da te dasiwi 're simro, ta norî hã. ²⁹ Âne, duréihã 'Re İhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wê'ô'wa norî ma, 're ropipa za'ra mono di. E niha tawamhã za, 'Re İhâimana u'âsi mono 'ra, te te siwi 're İ'ruiwaparî za'ra mono norî ma, 're İromhâimana za'ra mono zé hã za. Tâma 're ropipa uptabi za'ra mono di za tô. 'Re İhâimana u'âsi mono hã te za tô ta norî hã hã za'ra za'êtê, rob'râsutuzéb âma hã. Duré 'Re İhâimana u'âsi mono te te dama İropisutuzép tém na, Cristu hã dazada İdâ'âzé hã taré newa, te ta norî hã te te âma 're rosa'rata upa za'ra. Ta norî hã te duré 'Re İhâimana u'âsi mono pê'ézani âma te te 're wasété u'âsi za'ra, İsimizawi uptabi âma. ³⁰ Taha wa, te za tô ta norî hã nimahã na hã hã za'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hã. Duréihã ma tô âne na ni'wa hã âma rob'ui'éré siro, 'Re İhâimana u'âsi mono mreme na hã. Âne na hã 'Re İhâimana u'âsi mono mreme hã wama waihu'u pese za'ra di oto:

"Wa hã İsiwaprosi wa za te 're da'a'ruiwa'âbã. İwétési wa za te dama âma 're awa'râmi, marî, da te 're İ'manharî wasété za'ra mono norî ma hã."

Âne duré 'Re İhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére amo hã:

"Wa hã uburé Danhib'apito uptabi hã wa za İ'uwaibaba uptabi na si te 're da'ahã za'ra, dawasété na İsiwaprosi te 're İda'awaihu'u mono zéb zarina."

Âne 'Re İhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére hã. ³¹ Ni'wam norî hã 'Re İhâimana u'âsi mono nhib'rata, 're İre're'e mono ne, te te 're hã za'ra mono wamhã, tâma 're ropipa uptabi za'ra mono di za, ta norî ma hã.

³² Ma'âpé, âma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihã Cristu hã Danho'reptui'wa na asina 're İwaihu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re İhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina. Ta hawim haré, Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, marî na 're robzépata za'êtê za'ra wa'aba mono nheré, ma tô asiptete sina âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna. ³³ Nimahã na hã ma tô ni'wam norî hã danho'a te te ai'âma 're wasété za'ra wa'wa. Ma tô duré da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'wa, danho'a. Duré nimahã na asiré norî ma, da te 're rob'manharî wasété za'ra mono wamhã, ma tô 're İpawaptob za'ra wa'aba mo, ta norî zu, da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono da nheré. ³⁴ Dazazéb 're, 're İhâimana za'ra mono norî âma 're aipê'ézé za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô ta norî me aipê'ê na 're İrobzépata za'ra wa'aba mo, İhãba zu. Duré asibro hã da te aiwi 're waihu'u wa'aba mono nheré, ma tô ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono ô di, taha na hã. E marî wa. İ'ai âma asibrom nhipai u, hãiwa âma İwê uptabi hã İsi'utôri'ô hã za aima 're İhâimana za'ra wa'aba mono na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa. ³⁵ Taha wa, Cristu hã aipahi âna asina 're İ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã asiwi 're İwê'ô za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're rême za'ra wa'aba mono ô di za. Asiptete sina te za tô âma 're anomro u'âsi aba mo. Âne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za 'Re İhâimana u'âsi mono hã İwê uptabi na aima wa'âbã za'ra wa'wa, nimahã na hã. ³⁶ Marî na 're robzépata za'ra wa'aba mono nheré, duré Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono wa, da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono nheré, te za tô asiptete sina, asina 're İ'umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tô da. Âne zarina, asina tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re İhâimana u'âsi mono te te aima 're İwê za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tô tâma 're anomro wê wa'aba mo. Tawapsi, te za 'Re İhâimana u'âsi mono hã te te aima İropisutu za'ra wa'aba zé hã İwê uptabi hã oto asina İ'uwaimrami za'ra wa'wa. ³⁷ Duréihã 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âne İmreme na rob'ui'ére, Cristuhu wasu'u na hã:

"Ta hã za we İmorî hã niwamhã oto wei morî wamhã, sô rowaptâ'â ô di za. Romhutu na te za tô wei mo.

³⁸ Ni'wam norî hã te tâma 're İwê za'ra mono zéb zarina si 're İnomro wê mono norî hã, ta norî hã Danho'reptui'wa na te te sina 're İzaze za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're awêsâmri, İwasédé hã te âma 're ab'madâ'â mono ô wa za oto, ta norî âma hã. Âne wa, te za rowê uptabi na İ'rata 're hâimana u'âsi za'ra, ta norî hã.

Tane nheré, ni'wam norî hã İwi 're sipizari za'ra mono wamhã, âma 're İto za'ra mono ô di za oto, ta norî âma hã."

Âne duréihã 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te İmreme na âma İrob'ui'érézê hã, İbahã na hã.

³⁹ Tane nheré, ta norî ne, wa norî hã 're wahâimana za'ra mono ô di. Nimahã na 'Re İhâimana u'âsi mono wi 're wasipizari za'ra mono ô di, ta norî ne. Taha wa, 'Re İhâimana

u'âsi mono hã niwamhã ta norĩ zu te te wa'uprosi õ di za. Taha si wa tõ wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra, te te 're iwa'anho'reptui mono da hã. Taha zarina te za tõ wa norĩ hã wa'anho'reptu, i'rata oto 're iwahâimana u'âsi za'ra mono da hã, 'rãwi.

11

'Re ihâimana u'âsi mono, da te dasina 're i'umnhasi za'ra mono zé wasu'u

¹ E niha, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, ta hã te te wama 're i'apisutu mono zéb zarina, iwé uptabi zô si 're iwanhimipari u'âsi za'ra mono na, tõ sena za te te wama âma i'uwaimrami za'ra na, wa za wa te wasina 're waihu'u za'ra. Duré uburé marĩ hã watõmo na wa te 're i'madâ'â waihu'u za'ra mono õ zama, wa za duré wa te 're waihu'u za'ra, sena na 're ihâimana za'ra mono na hã. Âne 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zé hã. ² Duréihã wahi'rata norĩ hã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tõ 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're awësãmri, ta norĩ hã.

³ 'Re ihâimana u'âsi mono, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tõ, sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono te te i'nharizéb zarina, marĩ õ uptabi ré, te te i'aropoto mono na hã. Datõmo na da te 're i'madâ'â waihu'u za'ra mono õ na si, ma tõ te te ro'apoto, watõmo na wa te oto 're i'madâ'â za'ra mono da hã. Âne na wa tõ duré sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono si, wa te wasina 're i'umnhasi za'ra mono zéb zarina hã.

⁴ Abé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tõ iwé uptabi na tâma tinhopru, 'Re ihâimana u'âsi mono ma. Ca'ihĩ nhibzari si, te te wësãmri õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Taha wa, Abé hã 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tõ 'Re ihâimana u'âsi mono hã wësã, 're i'morĩ wé na zama. Taha wa, ma tõ Abéhé nhoprubzép si wësã. Âne na Abé hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're i'umnhasi mono wa, duréihã dá'ã nheré, zahadu hãiba ré wama 're ihâimana za'ra mono ne, te wama 're hâimana za'ra, taha âma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra mono wa.

⁵ Duré Enoti hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tõ hãiba ré ré mo, hãiwa u. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tõ hãiba ré ré sitême ti'ã. Taha wa, ni'wa te te waihu'u õ di ta hã, idã'ázém na hã. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tõ âne na rowasu'u i'bahã na, Enotihi wasu'u na hã: " 'Re ihâimana u'âsi mono hã hãiwa u sitême te te âri õ ré, ma tõ Enotihi ma 're to, 're i'morĩ wé zéb zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono hã." ⁶ Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te sina 're i'umnhasi za'ra mono õ nheré, ta norĩ ma, 're to za'ra mono õ di za, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono âma 're wata za'ra mono da, tip'é'ë na 'rãwi itême 're sihutu mono da, te te sima 're wé za'ra mono wamhã, tõ sena 're ihâimana mono na, te za te te 're saze za'ra a'ã. Duré 'Re ihâimana u'âsi mono zô si 're isópré mono norĩ ma, iwé na za te te ta norĩ ma i'wa'ãbã za'ra na, te za ta norĩ hã te te sina 're i'umnhasi u'âsi za'ra.

⁷ Nowé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tõ duré âma saze, ropipa hã za dazõ i'watobrozém na 'Re ihâimana u'âsi mono hã romhã ré te te âma i'po're pu'uzém na, zahadu marĩ hã titõmo na te te 'madâ'â õ nheré, Nowé hã. Taha wa, i'simiroti zarina ma tõ uba're za'ëne hã 'manha, ti'ra norĩ hã te te âma sô'reptu za'ra da, timro zama, duré tisani'aba norĩ zama. Taha zarina, ma tõ 'Re ihâimana u'âsi mono hã siwi da'awé'õ pese, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, Nowéhé si i'simiroti hã te te 're 'madâ'â pese mono wa. Tawamhã Nowé hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono wa, ma tõ 'Re ihâimana u'âsi mono hã âma tiwata, âne: "Áhã si te 're timorĩ wé." Âne 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Nowéhé âma iwatazé wasu'u hã.

⁸ Abra'ã hã, 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tõ duré i'simiroti na saze, tirom nhiti watobro da, darob amoi u morĩ da, âma isa'ru da hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te tâma i'pisutu u. Tawamhã tirom hawi ma tõ watobro tõ, darob amoi u morĩ da, tamomomhã bâdãdi hã te te waihu'u õ nheré. ⁹ 'Re ihâimana u'âsi mono si te te sina 're i'umnhasi mono zéb zarina, ma tõ darob amoi âma 're sãmra Abra'ã hã, dasiré õ nheré, 'Re ihâimana u'âsi mono, za âma isa'ru da hã te te tâma i'pisutuzéb âma. Tawamhã romhã 'manharĩ na 'ri wa, te oto 're sãmra, 'ri uptabi õ wa. Izati norĩ hã ma tõ duré romhã 'manharĩ na 'ri wa, 're simasisi zahuré, Zacoho me. Ta norĩ ma, ma tõ duré ropisutu zahuré, Abra'ãhã ma te te i'ropisutu ne, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. ¹⁰ Abra'ã hã 'ri n'ho'u i'si'utõr'i õ zô si ma tõ 're simipari u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te sima iwé na hãiwa âma te te dama i'ri zô si. Taha wa, te te siwi wé'õ õ di Abra'ã hã, romhã 'manharĩ na 'ri hã wasété wa, a'ã i're 're sãmra tõ mono da.

¹¹ Abra'ā hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō duré ĩ'ra hā tāma podo, si'Ŧhi uptabi nherē, duré ĩmro hā Sara hā préduptéb ré, 'ra waihu'u ō nherē. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩropisutuzém na te te āma sazei pese wa, ma tō ĩ'ra hā tāma podo tō. ¹² Abra'ā hā si'Ŧhi uptabi wa, ĩdā'ázéb u romhutu nherē, ma tō ĩhāiba hawi da'ahā uptabi na dasina dahā'ā u'āsi, ĩsihudu sidápāsi. Wasi hā hāiwa na ahā uptabi na 're ĩsimasa mono ne, ma tō da'ahā uptabi na atébré ni. Ā zaihā na supara, ahā uptabi na 're ĩsimi'wara mono ne, ma tō atébré ni.

¹³ Ā norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ré, 're dā'ā za'ra mono nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩropisutu za'ra zé hā te te sima 're waibui mono ō di ta norī hā, ti'ai āma hāiba ré ré 're hāimana za'ra mono ré hā. Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩropisutu za'ra zé hā romhā na uptabi na za te te tāma āma ĩ'uwaimrami za'ra na, sena na te te 're waihu'u za'ra mono wa, ma tō āma 're to za'ra ta norī hā, ti'ai āma 're nomro mono ré. Ma tō duré sō'awi dama 're siwasu'u za'ra, ti'ai āma dasiré 're ĩhāimana uptabi za'ra mono ō na hā. ¹⁴ Āne na ta norī hā dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, daro hā aimawi itéb zō 're ĩsōpré u'āsi mono zé, te wama wasu'u za'ra, taha na si za oto 're ĩrob uptabi za'ra mono na hā. ¹⁵ Tirob 'rata hawi 're ĩwairébé mono na te te 're rosa'rata za'ra mono ō di, ta norī hā. Mare di. Āne 'wa'āhā, áté apā te aré ta norī hā tirob 'rata u' re nomro. ¹⁶ Tane nherē, daro ĩwé uptabi zō si ma tō ta norī hā sima 're sōpré, hāiwa āma sō 're ĩhāimana za'ra mono zō si, ĩwa 're ĩsi'ubumroi u'āsi mono zéb da hā. Taha wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te siwi wē'ō za'ra ō di, tinhib'apito na te te 're sisi za'ra mono tō da hā. Taha zarina, ma tō oto tō 'ri nho'u hā ĩwé uptabi hā tāma 'manharī za'ra, ĩwa 're ĩsi'ubumroi u'āsi mono zéb da hā, tirob téb āma.

¹⁷⁻¹⁸ Abra'ā hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō aré ti'ra hā tāma tīwī Izati hā, tāma āma ĩsōprubzéb da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te pibui wamhā. Taha ō ré, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tāma ropisutu siro, Abra'āhā ma hā, āne:

“Aĩ'ra Izatihi hawip si, te za sihudu norī hā ahā uptabi na 're hāimana za'ra, asihudu sidápāsi te aima ĩropisutuzéb zarina.”

Āne na 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ropisutu nherē, ma tō aré Abra'ā hā ti'ra hā tīwī Izati hā, ĩ'ra si'albā hā misi tāma poto nherē. Duré ta hawip si za ĩsihudu norī hā sitébré da nherē, ma tō aré tāma tīwī, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā. ¹⁹ Abra'ā hā āne ma tō sima rosa'rata: “'Re ĩhāimana u'āsi mono ma si, waihu'u pese di, 're dadā'ā za'ra mono nherē, apā te te 're ĩda'ahāiwa'utu mono da hā. Taha wa, ĩ'ra hā te aré tāma ĩwīrī hā, te te duré waihu'u pese di, apā te te ĩma ĩhāiwa'utu da hā, te te ĩma ĩropisutuzém na te te ĩma āma uwaimrami da hā.” Āne ma tō sima rosa'rata, Abra'ā hā. Tawamhā, ĩ'ra Izati hā dā'ā uptabi ō nherē, aré dā'ā wa, apā te te tāma ĩhāiwa'utu ne, ma tō dā'ā āna tāma tisō apā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

²⁰ Duré Izati hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō ti'ra norī āma rowapté tiwi, ĩwé na si te te 're pawaptob u'āsi zahuré mono da, duré ĩwé si te te tāma 're pisutu zahuré mono da, Zaco norī ma hā Eza'uhu me.

²¹ Duré Zaco hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō Zuzéhé 'ra norī ma rowapté 'Re ĩhāimana u'āsi mono wi, ĩwé na si te te 're pawaptob u'āsi zahuré mono da, duré ĩwé si te te tāma 're pisutu zahuré mono da. Taha zarina, ma tō duré tisiwazusizém na si'upari sina āma tiwata, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma, Zaco hā.

²² Duré Zuzé hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō tidā'ázéb u tidub'rata norī ma rowaihu'u sirōmo za'ra, Izarazéhé nhūhudu norī, za Ezitu hawi ĩwairébézém na hā. Āne na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, te duré tāma sina roti za'ra, ĩ'uirī na si, ĩhi hā te te siwi āri da apā, tirob 'rata u, tamepi si te te siwi sērē da.

²³ Duré Mozésihī mama norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi zahuré mono zéb zarina, ma tō dawī simi'uri zahuré Mozési hā, 'watébrémi na tāma poto zahuré wa. Duré tāma 'madā'ā ze zahuré wa, tāma sawi uptabi zahuré di. Taha wa, ma dawī simi'uri zahuré. A'amo hā si'ubdatō ma tō āma ai'utō, te te dawī ĩsimi'uri zahuré zém na hā. Apito ma, ta norī hā pahī zahuré ō di, 'watébrémi na 're ĩpoto za'ra mono norī hā, te te dama 're a'ruī mono nherē. Āne ma tō 'manharī zahuré Mozésihī mama norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're umnhasi zahuré mono wa, duré ta norī hā.

²⁴ Mozési hā prédu wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō dawī sisawī, Ezitu āma apito Para'oho 'ra sipi'oi 'ra na da te dasima 're wasu'u za'ra mono tō da, pi'ō te te ĩprédum na hā. ²⁵ Apito Para'oho nhorōwa āma, uburé marī ĩwasédé hā te te a'ā dame 're ĩ'ab'manharī mono da hā, te te sima wē ō di Mozési hā, taha na si wé uptabi newa āma 're ĩtoi mono da hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhīb'a'uwé norī siré,

te te 're İrobzépata mono da si, ma tō sima wē. ²⁶ Apito Para'oho nhorōwa āma 're sāmra u'āsi mono 'wa'āhā, te aré marī İwa'ābā za'ētē na tinhibro pese, Ezitu āma uburé marī hā İwa'ābā za'ēne hā 're İsimi'wara mono na. Ta hā marī wa'ābā za'ētē mono hā wē nherē, taha upana marī İwē uptabi si ma tō sima wē, Mozési hā. Danho'reptui'wa da, 'Re İhāimana u'āsi mono te te İpisutu ma si, te te 're robzépata mono da si, ma tō sima wē. İwē hā 'Re İhāimana u'āsi mono, niwa za te te tāma İsōmri na si, ma tō te te āma 're rosa'rata u'āsi, Mozési hā.

²⁷ 'Re İhāimana u'āsi mono si te te sina 're İ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Mozési hā watobro Ezitu hawī, apito Para'o hā te te sima simimnhasi āna. 'Re İhāimana u'āsi mono hā datōmo na da te 're 'madā'ā waihu'u za'ra mono ō nherē, Mozési hā titōmo na te te 're İ'madā'ā mono na ne, te te sina 're İ'umnhasi mono wa, apā sipi'rai ō di, Ezitu u hā. Ōne haré ma tō ta hawī watobro, siptete sina. ²⁸ Mozési hā 'Re İhāimana u'āsi mono si te te sina 're İ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Pascowa na dato hā te te 're İ'manharī za'ra mono zéb da na tāma roti za'ra İzarazéhé nhihudu norī ma hā, ta norī hā tsiai 'manharī na te te āma sāna'rata za'ra da, 'Re İhāimana u'āsi mono hā Mozésihi ma te te İpisutu zéb zarina. 'Re İhāimana u'āsi mono si te te sina 're İ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Mozési hā tāma roti za'ra İzarazéhé nhihudu norī ma hā, tinhimizama wapru na 'ridawa zadaré hā te te āma sapré za'ra mono da, hāiwa āma romhuri'wa hā Dapārī'wa na İwaptērē hā, aibā tāma 're İpoto'rata za'ra mono hā te te tiwi simroi mono tō da, İzarazéhé nhihudu norī wi hā.

²⁹ Duré İzarazéhé nhihudu norī hā, 'Re İhāimana u'āsi mono si te te sina 're İ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō ā poré na saprī za'ra, zara u. Ā pré na ā poré nhisi na. Ā ré na da te 're İsaprī za'ra mono ne, ma tō rob're na saprī za'ra, ā zadaré amoi u hā, zara u. Tane nherē, eziptu norī hā rob're na dazarina te te aré saprī za'ra da, si'aba'rei wamhā, ma tō ā hā apā İre atob za'ra. Taha wa, eziptu norī hā ā poré na ma tō uburé ai'utō.

³⁰ Duré İzarazéhé nhihudu norī hā, Zerico na 'ri nho'ōmo nhisi āma 'ri 'wawi wa'ra rāihā hā ma tō nasi te te uirī za'ra, sime da, 'Re İhāimana u'āsi mono te te tāma İpisutu za'ra zéb zarina. Bādā hā 7 na ma tō āma ai'utōrī za'ra, te te nasi siwi uirī za'ra mono ré hā. Tawamhā 'ri 'wawi wa'ra rāihā hā ma tō aime. Ta norī hā 'Re İhāimana u'āsi mono si te te sina 're İ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō aime. ³¹ Duré Ra'abi hā pi'ō aré 're İhāimana wasété mono hā, 'Re İhāimana u'āsi mono si te te sina 're İ'umnhasi mono zéb zarina, ma tō wapsāi'a'wa norī hā tinhorōwa u 'mazasi wē zahuré, ti'ai wē zō pi'uriwi dama robzabui'wa norī hā. Taha wa, 'Re İhāimana u'āsi mono hā te te dazu wīrī ō di Ra'abi hā, 'ri nho'ōmo āma uburé 'Re İhāimana u'āsi mono nhimiroti 'madā'ā'ō'wa norī zu hā.

³² Āne na 'Re İhāimana u'āsi mono si, da te dasina 're İ'umnhasi za'ra mono zém na, ahā uptabi na te āma aima rob'rāzarōtō za'ra wa'aba neza. Āhā wamhā, İnhimirob'rāzarōno hā te aré sina tipahā. E marī wa. Ahā uptabi wa. Ahā uptabi di tō, 'Re İhāimana u'āsi mono te te sina 're İ'umnhasi za'ra mono norī hā, zahadu te āma aima İrowasu'u za'ra wa'aba ō hā: Zidi'ā hā, duré Barati, duré Sāsā, duré Zepté, duré Dawi, duré Samuwé, duré aimawi norī hā uburé 'Re İhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata'wa 're İhāimana za'ra mono norī hā.

³³ Ta norī hā 'Re İhāimana u'āsi mono si te te sina 're İ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō te te da'āma 're ai'uté za'ra, 'Re İhāimana u'āsi mono zadawa para, daro hā te te dawī 're waiubui mono da. Ta norī hā İwē si te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono wa, ma tō İwē uptabi hā te te sima 're waiubu, 'Re İhāimana u'āsi mono te te tāma İropisutu za'ra zéb zarina. Duré hu'u zérépa hā ma tō te te 're sadai're nhitob za'ra tinhib'rata na, te te 're simro tō mono da. ³⁴ Ta norī hā ma tō duré unhama ro'o za'ēne hā te te 're simro, siwi. Ma tō duré dawī 're sisō'reptu za'ra, sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da nherē. Sib'uware na 're hāimana za'ra mono nherē, 'Re İhāimana u'āsi mono nhimipawaptobzém na ma tō siptete na dazada 're hāimana za'ra. Siptete uptabi na te te 're da'wapé za'ra mono wa, ma tō ta norī hā tizahui'wa norī hā te te 're wano'ō apā, darob amoi hawī dazahui'wa norī hā. ³⁵ Duré pi'ō norī wi, aré tiwi 're İdā'ā za'ra mono norī hā, ma tō apā tāma 're hāiwa'utu za'ra, pi'ō norī ma. Duré ta norī hā 'Re İhāimana u'āsi mono si te te sina 're İ'umnhasi za'ra mono norī hā dazazéb 're, 're hāimana za'ra mono ré, 'Re İhāimana u'āsi mono te te dawī 're udā za'ra mono 'wa'āhā, taha zarina te aré dazazém hawī da te tāma 're rob'ru za'ra, ta hawī 're wairébé mono da. Tane nherē, ta norī hā 'Re İhāimana u'āsi mono te te dawī 're udā waihu'u za'ra mono ō di. Taha wa, ma tō danhimirob'manharī wasété na 're si'utōrī. Rowé uptabi na 're İdanomro u'āsi mono zéb u hā, 'Re İhāimana u'āsi mono si te te 're hāiwa'utu za'ra mono da, ma tō āne zō si 're si'madā'ā za'ra, ta norī hā. ³⁶ Ni'wam norī āma, ma tō duré 're dawa'ē za'ra. Powawē hāiwaré 'manharī na ma tō da te dasiwi 're hā za'ra duré. Ni'wam norī hā ma tō da te 're pawasisi za'ra, İsi'uwazi nhorō rutu na, dazazéb 're, da te 're séme mono da. ³⁷ Ni'wam norī hā ma tō duré étē tōmo wawé na da te 're simro. Ni'wam norī hā ma tō duré İhāiba wāiwa āma 're dasiwā za'ra, wede'ézém na ne. Sib'ézé 'wapa na ma tō duré da te 're simro. Pone'ērebāi hā na si ma tō duré ni'wam norī hā 're si'uzā za'ra. Sibrob āna ma tō duré ta norī hā 're hāimana za'ra. Danhimirob'manharī wasété na ma tō duré ni'wam norī hā te te 're robzépata za'ra, da te

're 'ruiwapari za'ra mono wa. ³⁷ Æne 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono norî wasu'u 'râzarôno hâ. ³⁸ Ta norî hâ hâwi si ma tô 're nomro a'ubuni wi, êtê 'râihâ u zama. Duré êtê 'râihâ zahâpâ êtê're wa, ma tô duré dawi 're si'ubumro, ab're wab zama. Ta norî si ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono ma 're hâimana wê za'ra.

³⁹ Ta norî âma si ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ 're wata za'ra uburé, ôhõ si te te sina 're umnhasi za'ra mono wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutu za'ra zéb zarina, ìwê uptabi hâ ti'ab ré te te sima 're waibu mono ô nherê, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra, 're ìsi'utõrî za'ra mono zéb u. ⁴⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ ìwê uptabi hâ niwamhâ za te te wama ìsõmri za'ra na, te te sima wa'âma roti sirõmo za'ra wa, ti'ab ré ta norî hâ te te sima waibu ô di tô, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutu za'ra zéb hâ. Uburé wasiré si te za rowê uptabi na ì'rata 're ìhâimana u'âsi za'ra mono zéb hâ sima waibu za'ra, ta norî hâ.

12

'Re ìhâimana u'âsi mono hâ ti'ai âma damama ne te te 're ìda'ahâ za'ra mono zé wasu'u

¹ Duréihâ ni'wam norî hâ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina, danho'a 're ìnomro wê mono norî hâ ahâ uptabi na 'râwi wamana wawi 're ìsimasab u'âsi mono ne, wa za ta norî âma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra. Taha wa, wa za uburé marî ìwasédé hâ wa te wasiwi 're wê'õ pese za'ra, 're ìwanomro wê mono zé wi, te te 're wanhowada za'ra mono tô da, te te 're ìwawasutu u'âsi za'ra mono hâ, wawasédé hâ. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dahâiba wapu na 're dasisa'rei mono da, marî ìpire hâ dahâiba na dama 're ìhâimana za'ra mono hâ da te dasisa 're ìsani za'ra mono ne, wa za wawasédé hâ wa te wasiwi 're wê'õ pese za'ra. Tawamhâ wanhiptete na wa za tô âma 're wahâimana za'ra Cristuhu âma si, tiwi 're wasipizari za'ra mono âna. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhâ, dawara tete haré dasiwi 're ìdasisa'rei mono ne, wa za tô wanhiptete na âma 're wahâimana u'âsi za'ra, Cristuhu âma si. ² Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dawara, da te 're ì'râsutu za'ra mono zéb u si, da te 're ìrob'madâ'â za'ra mono ne, wa za Zezusihi âma si wa te wasina 're rosa'rata u'âsi za'ra. Ta hâ Zezusi hâ ma tô ìsâna'rata hawimhâ te te 're wa'apawapto, 'Re ìhâimana u'âsi mono si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da. Tane te za duré te te 're wa'apawapto u'âsi, 're ìwadâ'â za'ra mono zéb u, ôhõ si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da, tiwi 're wasipizari za'ra mono âna. Ta hâ Cristu hâ sihâiba zawi ô di, wedepo'o nnonhi'râmi na dazada dâ'â tô da hâ, wedepo'o nnonhi'râmi hâ dazada 're ìhâimana wasété za'ra mono norî pârîzép si nherê. Taha wa'râmi, hâiwa âma to sina 're ìhâimana u'âsi mono zéb hâ za tâma 're ìhâimana mono na, te te sina waihu'u sirõmo wa, taha wa, sihâiba zawi ô di tô, wedepo'o nnonhi'râmi na dazada dâ'â tô da hâ. Æhâna hâ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimire niwî, te oto pire uptabi na 're sâmra, ìsiré 'râwi te te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

³ Ma'âpé âma rosa'rata pese za'ra wa'aba, Zezusi hâ ti'ab ré te te 're ìrobzépata mono na hâ. Tiwasété si te te 're ì'manharî za'ra mono norî hâ te te 're 'ruiwapari za'ra mono wa, te te tâma 're ìrob'manharî wasété za'ra mono zém na, ma tô te te 're robzépata za'êtê, Zezusi hâ. Tane nherê, siptete u'âsi ma tô 're hâimana. Tane duré a norî wa'wa hâ te za marî ìwasété wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono tô da. Taha zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb hâ aiwi 're si'utõrî za'ra wa'aba mono tô da, te za tô asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ⁴ Dawasété nhiptete da, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, zahadu ai'matâ'â aba ô di, da te aima ì'mairob'manharî za'êtê aba na hâ, Zezusi ìdâ'â ne hâ. ⁵ E ma tô bété âma aipo're si'âri za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ te te aima ìroti za'ra wa'aba zém na hâ, duré ti'ra na te te aima ìnharî za'ra wa'aba zém na hâ. Æne ma tô ahâ wasu'u na ni'wa hâ âma rob'ui'éré, duréihâ:

"A norî wa'wa hâ ì'ra na ìma 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, aiwasédé hâ 're ì'manharî za'ra wa'aba mono zém na 're asisâmri za'ra wa'aba mono da, wa hâ Danhib'apito uptabi hâ te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhâ, ì'âma 're rosa'rata upa za'ra wa'aba mono ô di za, taré newa.

Duré apâ 're anomro wê wa'aba mono da, niha te aima 're rob'manharî za'ra wa'aba mono wamhâ, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono ô di za. Te za ì'âma asima 're ìrosa'rata wê u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁶ E marî wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono ô di za. Wa hâ Danhib'apito uptabi hâ uburé te 're ì'azawi pese mono norî hâ te 're ahâ za'ra mono wa. Duré tiwasété na 'râwi 're sisâmri za'ra mono da, uburé ì'ra na te 're ìsisi za'ra mono norî hâ apâ 're nomro wê mono da, wa wa hâ te tâma 're arob'manharî, ta norî ma hâ."

Æne wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono ô di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhâ.

⁷Damama norī hā bété. E ti'ra norī hā te te 're hā za'ra mono ō di za, po're āna 're hāimana za'ra mono wamhā. Te za tō te te 're hā za'ra. Tane te duré Aímama 'wa hā 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te 're aihā za'ra wa'wa. E marī wa. Ī'ra si tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa oto. Taha wa, marī na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono āna. 'Re ihāimana u'āsi mono 'ra si, oto tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, te te 're ĩ'ahā za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. ⁸Uburé te tō ti'ra norī hā te te 're ahā za'ra 'Re ihāimana u'āsi mono hā, tiwasédé hā te te 're ĩ'manharī za'ra mono zém na āma 're siwaihu'u za'ra mono da oto, ta norī hā. Taha wa, te te 're ai'mai'ahāri aba mono ō wamhā, ĩ'ra'ō na te za 'rāwi 're ai'masiwaihu'u aba mo. Āne wamhā, ni'wa hā mama ō wa, da te 're ĩ'ahāri mono ō ne, 're ai'maihāimana aba mono na te za 'rāwi 're ai'masiwaihu'u aba mo, sena na ĩ'ra na tāma 're ai'maihāimana aba mono ō na hā. ⁹Ti'ai āma wamama uptabi norī hā wawasété na 'rāwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, wanhimiza'rese wi te te 're wahā za'ra mono wamhā, wa tō ta norī hā wa te 're hāimana wazéb za'ra, wama pire na 're hāimana za'ra mono wa. Taha nhipai u, wa za duré hāiwa āma Wamama uptabi hā wa te 're wapari pese za'ra, te te 're wa'ahā za'ra mono nherē, rowē na ōhō āma si 're wanomro u'āsi mono da oto. ¹⁰Ti'ai āma wamama uptabi norī hā ma tō wanhimiza'rese wi te te 're wa'ahā za'ra tō, 're waprédub za'ra mono ō ré hā. Wawasété na 'rāwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tō te te 're wa'ahā za'ra, niwamhā ĩ'uwaibaba uptabi ō nherē, damama norī nhimi'ahārizé hā. Tazahā, 'Re ihāimana u'āsi mono si, te ĩ'uwaibaba si te te 're wa'ahā za'ra. Te te 're ĩ'wa'apawapto mono da si, te za tō ti'ai āma 're wanomro mono ré, te te 're wa'ahā za'ra, wawasété āna ĩsine 're wahāimana za'ra mono da oto, wa norī hā. ¹¹Wawasédé hā wa te 're ĩ'manharī za'ra mono zém na 'rāwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're wahā za'ra mono wamhā, awa'awi 're watoi waihu'u za'ra mono ō di, taha na hā. Robzei'ō na si wa za a'ā 're wahāimana za'ra. Tane nherē, 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're ĩwahā za'ra mono zém na oto 'rāwi 're wasiwaihu'u za'ra mono wamhā, duré wa'āma 're ronomro pese za'ra mono wapsi, te za wapē hā ĩ're wama 're simi'wara wē oto, ōhō āma si 're ĩwanomro wē mono zéb zarina wa.

'Re ihāimana u'āsi mono mreme, da te 're ĩwapari pese za'ra mono zé wasu'u

¹²Taha wa, marī na 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhā, aipē'ē wē zarina te za asiptete sina āma 're aihāimana za'ra wa'aba mo, 'Re ihāimana u'āsi mono āma si, aiwi 're robzei'ō pese za'ra wa'aba mono wa, tiwi asina 're aipahā za'ra wa'aba mono tō da. ¹³Bādādi na awa'awi u'āsi 're ĩdanomro mono ne, te za Cristuhu nhirā zarina si awa'awi 're anomro u'āsi aba mo, ĩwē na si. Āne wamhā, ĩ'rātēire hā morī wasété na 're ĩmorī ne, ni'wam norī hā Cristuhu āma sib'uware na 're ihāimana za'ra mono norī hā asine wa'aba, awa'awi u'āsi 're nomro wē mono wamhā, ta norī hā tiwasété na 're si'marōpāri zahu za'ra mono ō di za oto. Apā te za ai'āma 're siptete za'ra wa'wa, ĩsazei uptabi 'wa na 're ĩaihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā.

¹⁴Rowē zō te za 're asōpré wa'aba mo, dasiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ihāimana u'āsi mono ma si 're asisōmri u'āsi za'ra wa'aba mono da, te za 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo. Āne hā ni'wam norī hā 're hāimana wē za'ra mono ō nherē, niwamhā Wanhib'apito hā titōmo na te te dame 'madā'ā za'ra ō di za, ta norī hā. ¹⁵'Re aihāimana za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, asina āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō wa, tinhoprubzéb zarina, ĩwē uptabi hā te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono hā 're simini za'ra wa'aba mono tō da, te za 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo. Wede pa hā, ti'ai 'rowi 're simi'wara mono ré hā, taha wa'uzé hā dama simimnhasi ō di. Tane nherē, ĩpa hā da te oto 're sa'o'o za'ra mono wa, da te oto 're huri mono wamhā, te za te te 're da'rāiwamnarī za'ra, taha pa wa'u hā sé wa. Tane duré, a norī wa'wa hā te za ni'wam norī wi 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, ta norī hā te te aiwi 're rowasété za'ra wa'aba mono tō da, duré taha zarina a norī wa'wa hā 'rāwi aiwasété na 're asi'uptob za'ra wa'aba mono tō da, ta norī zu. ¹⁶Duréhā Eza'u hā tāma mrab uptabi wa, ma tō tino nhipi hā tiwi waptē, Zacoho wi. Tawamhā ĩmama ma ĩpoto'rata zarina, uburé marī hā ĩmama te te tāma ĩpisudu hā, duré 'Re ihāimana u'āsi mono, ĩwē hā te te tāma ĩpisudu hā ĩ'upana ĩnoi ma 're hāimana mono da, ma tō tinoi ma ti'ru, ĩsipi wa'rāmi Eza'u hā, taha na sai ō ré. Āne hā Eza'u hā 're ihāimana wasété mono ne, te duré ni'wam norī hā asiré 're hāimana wasété za'ra wa'wa. Ta norī wi, te za 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, sina 're ĩsipsaihuri za'ra mono norī wi, 'Re ihāimana u'āsi mono hāimanazé te te 're ĩwazéb za'ra mono ō norī wi hā. ¹⁷Tawamhā taha na āma ronomro parip si, ma tō Eza'u hā timama ma tinha, 'Re ihāimana u'āsi mono ma, āma mreme da, ĩwē hā te te tāma 're anhomri mono da, ĩnoi upana. Tane nherē, ma tō ĩmama hā siwi wē'ō, āma mreme tō da. Taha wa, tiwasédé te te 'manharī pari nherē, apā te te sima

pari waihu'u ô di, timama ma te te nharî sina, wawa 'râihâ na wawa nherê. Âhâ wasu'u hâ aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, âne na hâ.

¹⁸ Durêihâ Izarazéhé nhihudu norî hâ ma tô Sina'i na êtê 'râihâ nhisi u sina rotété za'ra, tame î'rata si'ubumro da a'â, 'Re îhâimana u'âsi mono 'rata. Ta hâ êtê 'râihâ hâ danhib'rata na da te upi waihu'u pese di. Tane nherê, a norî wa'wa hâ tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di oto, âhâna hâ. 'Re îhâimana u'âsi mono u, aipê'ê na 'râwi îtême 're aihutu aba mono wamhâ, marî hâ asib'rata na 're upi waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za. Izarazéhé nhihudu norî si ma tô 'râwi unhama ro'o za'êne hâ 'madâ'â za'ra, êtê 'râihâ nhisiwimhâ. Tamemhâ ma durê hâiwa nhirôtô 'râdâ hâ watobro, î'râdâ'âra uptabi hâ. Rowa'u'u za'êtê zama ma tô durê watobro, êtê 'râihâ nhisi âma hâ. Âne ma tô ta norî hâ 'madâ'â za'ra titômo na, Izarazéhé nhihudu norî hâ. ¹⁹ Danhimnhîhâzê hâ îhârâ 'râihâ hâ ma tô durê wapari za'ra. 'Re îhâimana u'âsi mono mreme zama ma tô durê wapari za'ra, Izarazéhé nhihudu norî hâ. Ta hâ te te wapari za'ra wamhâ, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ niha te tâma rob'manharî za'ra ô'umnhasite, ma tô sima wê za'ra, Mozésihi ma si te te rowaihu'u mono da, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ, hâiba pisutu. ²⁰ E marî wa, ma tô ta norî hâ 'Re îhâimana u'âsi mono ma tipahi za'ra, Izarazéhé nhihudu norî hâ. 'Re îhâimana u'âsi mono hâ ma tô êtê 'râihâ hâiba na tâma roti za'ra, âne: "Nî'wa hâ â êtê 'râihâ hâ te te upi wamhâ, te za asiwi îwîrî 'wa, êtê na. Asimizama aba zama, te te sina 'mai'upi wamhâ, te za îwîrî 'wa, êtê na." Âne ma tô êtê 'râihâ hâiba na ta norî ma mreme pire na tâma roti za'ra arê, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. Taha pipa te, ma tô Izarazéhé nhihudu norî hâ sima wê za'ra, Mozésihi ma si, hâiba pisutu te te rowaihu'u mono da, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ, taha ma si. ²¹ Â hâ te te î'madâ'â za'ra hâ pipa uptabi wa, te Mozési hâ 'râwi sima tinha, âne: "Îpahi wa, wa tâma rêrê." Âne te sima tinha, Mozési hâ. Âne ma tô ropipa uptabi hâ êtê 'râihâ âma îsô'a îwatobro za'ra hâ 'madâ'â za'ra durêihâ, Izarazéhé nhihudu norî hâ. 'Re îhâimana u'âsi mono u te te sina rotété za'ra wamhâ.

²² Tazahâ, a norî wa'wa hâ tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di oto, âhâna hâ. 'Re îhâimana u'âsi mono u aipê'ê na 'râwi 're rob'umhutu za'ra wa'aba mono wamhâ, hâiwa âma Si'â na êtê 'râihâ nhisi u ne, ma tô 're îrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Durê hâiwa âma Zeruzarê hâ 'ri nho'ômo u ne, ma tô 're îrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re îhâimana u'âsi mono 're îsâmra u'âsi mono zéb u hâ, hâiwa âma tâma îromhuri'wa norî hâ ahâ uptabi na, î'rata 're îsi'ubumroi mono zéb u zama. ²³ Tame te oto 'Re îhâimana u'âsi mono nhîb'a'uwê norî hâ to sina 're si'râ'ôtô, aibâ hâ dama 're potô 'rata za'ra mono wa, dama îsawi pese ne, 'Re îhâimana u'âsi mono te te 're î'azawî pese mono norî hâ, hâiwa âma sisi ui'éré 're îhâimana za'ra mono norî hâ. Tamomo ma tô îtême 're îrob'umhutu za'ra wa'aba mo, dahâimanazém na î'uwaibaba si te te 're îda'awaihu'u mono zéb zarina, dama rowairébé'wai u hâ. Durê ti'ai âma ré îwê si te te 're î'manharî za'ra mono norî hâ 're îhâimana za'ra mono zéb u, ma tô durê 're îrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re îhâimana u'âsi mono te te tâma 're îwê za'ra mono zéb zarina si, rowê uptabi na oto 're îhâimana za'ra mono norî u hâ. ²⁴ Zezusihi u ma tô durê 're îrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Ta hâ te oto 'Re îhâimana u'âsi mono te te dama îropisutuzép té hâ te te wa'âma 're ab'madâ'â u'âsi. Durêihâ Ca'î hâ tino te te wîrî wa, îwapru hâ tiwi pu'u wamhâ, 'Re îhâimana u'âsi mono te te î'ruwa'âbâzê, te wasu'u, Abêhé wapru hâ. Tanei ô di, Zezusihi wapru hâ. Dazada dâ'â wa, îwapru hâ tiwi pu'u wamhâ, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ dawasedé te te dama 're î'apari mono zé, te wasu'u, Zezusihi wapru hâ.

²⁵ Taha wa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhâ, tiwi 're asipo're nhibot za'ra wa'aba mono tô da. Durêihâ Sina'i na êtê 'râihâ nhisi âma, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ ti'ai u te te we dama rowasu'u wamhâ, îsimiroti wapari'ô'wa norî hâ wairébé ô di, te te îdahâ za'ra zé wi hâ. Wa norî hâ bétê. E 'Re îhâimana u'âsi mono hâ hâiwa hawi te te wei wama 're aroti wê mono nherê, tiwi 're wasipizari za'ra mono wamhâ, e îsimihâzê wi wasi'uihâ na 're wawairébé mono da bâ, wa za wanhimipari âna 're wanomro u'âsi bétê. ²⁶ Durêihâ 'Re îhâimana u'âsi mono hâ Sina'i na êtê 'râihâ nhisi âma te te dama roti wamhâ, ma tô ti'a hâ sâsâ'â. Tane nherê, taha za'u hâ ma tô oto dama ropisutu, âne: "Ti'a hâ niwapsi wa za durê sâsâ'â, îrême ma. Tawamhâ, ti'a si te sâsâ'â ô di za oto. Hâiwa nhirôtô zama, wa za îsu sâsâ'â, nimahâ na hâ." Âne 'Re îhâimana u'âsi mono te te dama îropisutuzép tém na rob'ui'éré hâ. ²⁷ E marî te tawamhâ wama wasu'u za'ra îmreme hâ, "îrême ma" na hâ. Uburé marî hâ ti'ai âma, 'Re îhâimana u'âsi mono nhîmipodo hâ nimahâ na te te sâsâ'â za'ra wa, za îsi'utôri mono zé, te wama wasu'u za'ra. Tawamhâ taha nhowa're're, te za îwê uptabi hâ da te oto îsâsâ'â waihu'u'ô hâ 're hâimana u'âsi za'ra hâiwa âma, îsi'utôri waihu'u'ô hâ.

²⁸ 'Re îhâimana u'âsi mono hâ 'râwi te te 're wa'ab'madâ'â mono da, î'rata 're îwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hâ, ma tô te te wama 're apisutu, da te wawî âma î'ai'uté waihu'u za'ra ô hâ. Taha wa, wa za 'Re îhâimana u'âsi mono âma 're wawata u'âsi za'ra, sôpru wa. Te te sima 're îwa'awê mono zéb zarina, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra, wa te wasiwi 're wazéb

za'ra mono sina, wama 're toi u'âsi mono da. ²⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Wanhîb'apito za'ra hã ïpo're'ô norî hã te te uprosi waihu'u pese di, unhama ro'o za'êtê na marî hã 're ïsi'unhama pese mono ne hã. Taha wa, wa za tô wa norî hã ïmreme hã wa te 're wapari u'âsi za'ra, Wanhîb'apito nhimiroti hã.

13

'Re ïhâimana u'âsi mono hã dama 're ïtoi mono zé wasu'u

¹ Cristuhu âma si oto 're asisânawã za'ra wa'aba mono wa, te za a norî wa'wa hã òne u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo oto. ² Darob amoi hawi atême 're dasihutu za'ra wa'aba mono wamhã, asôrôwa u, te za duré 're ïda'mazasi wê za'ra wa'aba mo. Ni'wam norî hã tinhorôwa u te te 're da'mazasi wê za'ra mono wamhã, hâiwa âma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norî hã ma tô te te 're 'mazasi wê za'ra, tâma sa'rese za'ra ô nherê, hâiwa âma romhuri'wa norî hã. ³ Duré wasiré ïsazei'wa norî âma te za 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, dazazéb 're, 're ïsimasa mono norî âma hã, ta norî hã asiwi 're pawapto za'ra wa'aba mono da. Dazazéb 're, ta norî siré 're aimasa wa'aba mono ne, te za âma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré marî na te te 're ïrobzépata za'ra mono norî âma zama, te za duré 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, ta norî siré 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono ne.

⁴ Damro ré norî hâimanazé hã te za 're ïwazé pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, pire uptabi wa. Aimro si te za asima 're ïmadâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo. E marî wa. Ni'wam norî hã tihâiba na tiwasédé hã te te 're 'manharî za'ra mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za ta norî hã te te 're hã za'ra. Duré ni'wam norî hã mro ré nherê, ïmro'ô na 're sipsaihuri za'ra mono wamhã, te za ta norî hã duré te te 're hã za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁵ Rob'uprazép si, asima 're sawi za'ra wa'aba mono ô di za. Asibro hã aima 're ïhâimana za'ra wa'aba mono nhîpai u, marî zô 're rob'ruiwapari zahu za'ra wa'aba mono ô di za. Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô âne dama sina ropisutu: "Niwamhã asiti za'ra wa'aba 're ïhâimana mono ô di za. Duré te airême waihu'u za'ra wa'aba ô di za." Âne te te dama sina ïropisutuzém na rob'ui'éré hã, ïbaihã na hã. ⁶ Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za âne wa te wasima 're nharî za'ra, duréihã apito Dawi hã te te sima ïnharî ne, âne:

"Danhib'apito uptabi hã te te 're ïpawapto u'âsi. Taha wa, ïsina 're ïpahi mono ô di, wa hã. Âne wamhã, e niha da te ïma rob'manharî da bâ." Âne duréihã Dawi hã 'râwi te te sima ïnharî ne, wa za duré wa norî hã wa te wasima 're nharî za'ra, ïsine.

⁷ Ma'ápé âma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ïsâna'rata hawi te te âma aima 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mono norî âma hã, ai'madâ'â'wa za'ra wa'aba norî âma hã. Ta norî 're ïhâimana za'ra mono zém na, duré 're ïdâ'â za'ra mono zém na zama, te za âma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono ne, te za duré a norî wa'wa hã ïsine asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ⁸ Zezu Cristu hã tihâimanazém na hã te te âma 're saprî waihu'u mono ô di. Ône u'âsi te tô misi haré âma 're hâimana u'âsi, bâtã sidâpâsi. ⁹ Cristuhu wasu'u'uwê upana, danhimiroti aimawî na da'âma 're sasômri za'ra wa'aba mono ô di za, senai'ô na da te dasima 're ïrowasu'u za'ra mono na hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina, ïwê uptabi hã te te wama 're ï'apisutu mono na si, wa za wapê'é 're âma 're wanhiptete za'ra. Taha si wa norî hã wama ïwê uptabi za'ra hã. Dasa hã da te dasiwi 're ïsawi za'ra mono na roti hã da te 're ïmadâ'â za'ra mono na, âma 're danhiptete waihu'u za'ra mono ô di, dapê'é remhã. Mare di. E marî wa. Taré wa, dasa hã. Taha na âma 're dasipawapto waihu'u za'ra mono ô di tô, dasa da te dasiwi 're ïsawi za'ra mono na roti na hã.

¹⁰ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norî hã, sasedoti norî hã dawasété parizéb da, danhimizama te te tâma 're simroi mono wamhã, ta norî hã ïnhi na hã 're saihuri waihu'u mono ô di. Tane duré, ni'wam norî hã danhimizama wapru na 'Re ïhâimana u'âsi mono hã dawasédé hã zahadu te te dama âma 're aparî mono newa, te za Cristu hã sada ïdâ'â za'ra zé hã ta norî hã te te 're simini za'ra. Wa norî si Cristuhu zazei'wa norî si, wa za wa te wasina âma 're uwaimrami za'ra, wazada ïdâ'â za'ra zém na hã. ¹¹ Sasedoti norî nhîb'apito, tisiré norî ma ïpire uptabi si wahub sidâpâsi ma tô danhimizama wapru ré ïtême 're sisisi, 'ri 're wa'wa u, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwa 're ïsâmra mono zéb u hã. Dawasété parizéb da, ma tô ta norî hã tâma âma 're sôprub za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Tane nherê, ma tô romhã na danhimizama hâiba hã da te 're zata pese za'ra, danhimizahâri sidâpâsi 'ri hã da te dasima 're ïsôré za'ra mono zém nhiti. ¹² Âne wa, ma

tô duré Zezusi hã 'ri 'wawi wa'razém nhiti dârâ, te te Ìrobzépata za'ètê zarina, tiwapru na taha si te te oto 're da'a'upsôï mono da, dawasété hawi. ¹³ Taha wa, wa za oto wa norî hã Zezusihi u si dawî 're wawairébé, taha si tô sena te te 're wa'anho'reptui mono da. Taha wa, wa za tô, 're Ìdanomro 'rata mono zé hã, wa te 're rême pese za'ra. Zezusi hã wazada dâ'â wa, da te dasiwi Ìruiwaparî ne, da te 're wa'ruiwaparî za'ra mono da nherê, wa za tô Ìtême 're wawairébé, 're Ìwanomro 'rata mono zém hawi, Zezusihi u hã. ¹⁴ Âme ti'ai âma 'ri nho'u hã 're Ì'maihâimana u'âsi mono hã wama 're 'maihâimana mono ò di, âma 're Ìwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã. Robaba uptabi di. Hâiwa âma 'ri nho'ômo zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, za tame wama 're Ìhâimana u'âsi za'ra mono zô si. ¹⁵ Taha wa, Zezusi hã wazada Ìdâ'ázéb zarina, wa za 'Re Ìhâimana u'âsi mono âma 're wawata u'âsi za'ra, taha si wama 're toi u'âsi za'ra mono da. Duréihã danhimizama na duré dasa na 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono wa, dama 're Ìtoi mono ne, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra, wama 're toi u'âsi mono da. 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're Ì'umhâsi za'ra mono zém na sô'awi dama 're Ìwasiwasu'u za'ra mono na zama, wa za tâma âma 're wanhoprub za'ra, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma hã. ¹⁶ Marî Ìwê hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono da dama, duré 're Ìdapawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, âma 're aipo're simramî za'ra wa'aba mono ò di za. Taha na zama te duré tâma 're asô'prub za'ra wa'aba mo, taha na aima 're toi u'âsi za'ra wa'aba mono wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã.

¹⁷ Asiré Ìsazei'wa 'madâ'â'wa norî nhimiroti hã te za 're Ìwaparî pese za'ra wa'aba mo. Te te aima 're Ìroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za marî hã 're Ì'manharî za'ra wa'aba mo. Ta norî hã niwapsi te za 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma siwasu'u za'ra, te te ai'âma 're Ìromhuri za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, te ta norî hã ai'âma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa, te te 're Ì'ai'madâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã, Cristuhu zazei'wa 're Ìhâimana za'ra mono zém na si 're anomro aba mono da. Ta norî nhimiroti hã 're waparî pese za'ra wa'aba mono wamhã, to sina te za tô ta norî hã te te ai'âma 're romhuri za'ra wa'wa. Tane nherê, 're waparî za'ra wa'aba mono ò wamhã, robzei âna te za te 're romhuri za'ra. Âne wamhã, te te 're aipawapto waihu'u za'ra wa'aba mono ò di za, ta norî hã.

¹⁸ Ma'âpé, wa'âma 're aimreme zusi u'âsi aba mono za, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma. 'Re Ìwanomro wê mono da si, wa tô wa norî hã wa te wasima 're wê u'âsi za'ra. Taha wa, marî na 're Ìwahâimana wasété za'ra mono zém na hã 'râwi wapê'ê na 're wasisâmri za'ra mono ò di oto, wama 're hâimana za'ra mono ò wa. ¹⁹ Taha wa, wa duré wa hã Ìsima aiwê uptabi za'ra wa'wa, Ì'âma zama 're aimreme zusi aba mono da, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã te te âma Ìzatôri su'u da, atême za'ra wa'aba, te asabu za'ra wa'aba hã.

²⁰⁻²¹ Wanhib'apito Zezusi hã wazada Ìdâ'ázéb zarina, te oto pone'ërebã 'madâ'â'wa ne, wama 're hâimana za'ra, wa'madâ'â'wa Ìwê uptabi na hã. Wazada Ìdâ'ázéb zarina, ma tô 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã taha na dama ropisutu té, âma 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto, taha âma si. Zezusi hã dâ'â nherê, ma tô Ìmama hã apâ hâiwa'utu.

'Re Ìhâimana u'âsi mono hã dama rowé pisutu'wa hã, Ìwê si te te aima 're sô'mri za'ra wa'aba mono da, wa taha na si te ai'âma 're umhâsi za'ra wa'wa, taha zarina uburé marî hã te te aima 're Ìwê za'ra wa'aba mono zéb zarina si, tâma âma asina 're uwaimramî za'ra wa'aba mono da. Duré Zezu Cristuhu waihu'u pese na te te 're wa'apawapto mono da, wa duré taha na si te ai'âma 're umhâsi za'ra wa'wa, Ìwê si wa te oto tâma 're 'manharî za'ra mono wa, wa'âma 're toi u'âsi mono da, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã.

Taha wa, Zezu Cristuhu âma si âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tô.

Rowasu'u 'râsutuzé wasu'u

²² Ìsisânawâ norî, â te aima âma Ìroti za'ra wa'aba zém na, ma'âpé aiwaimri âma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Taha da, wa tô Ìmreme 'rutu na âma aima rowasu'u za'ra wa'wa, â Ìnhimi'ui'ére na hã. ²³ Wasisânawâ Timotiü hã ma tô dazazém hawi watobro, da te tâma Ìrob'ruzéb zarina. Âne hã waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô Ìsima aiwê za'ra wa'wa. Tawamhã, ta hã we Ìtême wisi su'u wamhã, âme Ìnhamura ré, te te Ìnhiza wamhã, te za âma Ìsiré mo, atême za'ra wa'aba, taha zama te te duré asabu za'ra wa'aba da, Ìsiré.

²⁴ Ma'âpé uburé ai'madâ'â za'ra wa'aba 'wa norî hã wama sawi za'ra wa'aba za. Uburé 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, tame 're Ìhâimana za'ra mono norî zama, wama sawi za'ra wa'aba za duré.

Itaria na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi 're Ìwairébé mono norî zama te âma asawi za'ra wa'wa duré, isazei'wa norî, siré 're Ìsi'ubumroi mono norî hã.

²⁵ 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, wa ai'âma 're Ìmreme u'âsi za'ra wa'wa, Ìsimizawizé hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Ti'adu **Daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ ma, Ti'adu te te ĩrob'ui'érezé** **Ībaihâ wasu'uzé**

Ā ĩbaihâ na rob'ui'érezé'wa hã Ti'adu na ĩsisi hã. Zezusihi no, ta hã (Marcusi 6.3). Atusi 21.18 ãma hã ma tã Ti'adu hã wasu'u, ãne: Zeruzarê ãma ĩsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa. Ta hã ma tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwê norĩ ma rob'ui'érezé hã tisõ, da te ãma 're rob'manharĩ waseté za'ra mono wa, daro mono bã te te ĩropéi mono norĩ ma hã. Ti'adu hã ma tã Wamama zazei'wa norĩ ma waihu'u za'ra, Zezusi hã te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na taré dama 're siwasu'u za'ra mono tã da, ĩsarina si 're hãimana za'ra mono õ nherê. Ni'wam norĩ hã sena na Zezusi hã te te sina 're umnhasi pese za'ra mono wamhã, ĩsiré u'ãsi te za 're hãimana wê u'ãsi za'ra.

Marĩ ahã na dazada 're ĩhãimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Wa hã Ti'adu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa, duré Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, wa 're mo. Uburé 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwê norĩ, daro mono bã 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, wa za ĩnhimi'ui'érezé na ãma asawi za'ra wa'wa.

² ĩsĩsãnawã norĩ, marĩ hã ahã na asada 're hãimana za'ra wa'aba mono nherê, te za atoi u'ãsi 're anomro aba mo. ³ E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ro'wa'rudu hã te te aima 're ba'a za'ra wa'aba mono õ nherê, te za ĩsimipawaptobzém na asina 're ĩ'madã'ã u'ãsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã, te za asiptetezê hã asima 're ĩsa'ètê za'ra wa'aba mo, Wanhĩb'apito ãma si 're ĩ'aihãimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

⁴ Tawamhã wê uptabi di za, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã. ⁵ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hawĩ, dahãimanazém na rowaihu'u ré 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za asima tiwi 're ĩrowaptêrê za'ra wa'aba mo. Ta hã sõpru uptabi di. Duré uburé dama marĩ wê nhomri'wa. ãne wa, tiwi 're ĩrowaptêrê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, dahãimanazém na rowaihu iwê uptabi hã. ⁶ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono umnhasi sina, te za tiwi 're ĩrowaptêrê za'ra wa'aba mo, 'rãwi ãma 're asiwawã za'ra wa'aba mono ãna. ĩsimipawaptobzém na, 'rãwi ãma 're asiwawã za'ra wa'aba mono wamhã, misi asimirosa'rata 'wa aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã rowa'u ãsisasi te te ãma 're ĩ'a'ube mono ne, te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo. ⁷⁻⁸ ãne wamhã, misi asimirosa'rata 'wa aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, duré asiptete sina ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, Wanhĩb'apito hawĩ dahãimanazém na rowaihu'uzéb zõ, 're asimipari za'ra wa'aba mono õ di za.

⁹ Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã simarĩ õ nherê, Wanhĩb'apito zazei'wai wa, te za tipê'ê na 're toi u'ãsi za'ra. ¹⁰ Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã sibro pese wê te, tipê'ê na 're to za'ra mono õ di za. Wanhĩb'apito zazei'wa 're nomro mono wa, te za tipê'ê na si 're toi u'ãsi za'ra. Sibro pese nherê, te za, rom na romnhirãrã ne, dawi 're hãiba simani za'ra oto. ¹¹ Bãdã hã 'rãĩ watobro wamhã, rowa'ro uptabi na, te za rob're hã dawi 're 'ré za'ra. ĩsirãrã zama te za ti'a'a, ti'ai u. Tawamhã dama 'madã'ã ze nherê, tãibã za oto ĩsirãrã hã. Tane ĩsibro pese norĩ hã rob're 're ĩsi'utõrĩ su'u za'ra mono ne, tinhimĩromhuri te te 're 'madã'ã za'ra mono zawéré ré, te za 're dá'ã za'ra.

¹² Wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ ahã na dazada 're hãimana za'ra mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ro'wa'rudu hã te te dama 're ba'a za'ra mono õ nherê, te za danhiptete sina ãma 're dahãimana u'ãsi za'ra. ãne wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te za ãne na da'awaihu'u. Tawamhã ĩsawi pese 'wa 're dahãimana za'ra mono wa, te za tãma wa'ãbã za'ra oto, rowê uptabi na, ĩ'rata 're ĩdahãimana u'ãsi za'ra mono zém na, te te dama ĩropisutuzéb zarina. Tawamhã dama 're rowê uptabi za'ra mono di za.

Marĩ zarina dawasédé hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

¹³ Até ni'wam norĩ hã te za 'rãwi sina rosa'rata waseté za'ra, tiwasédé hã te te ĩ'manharĩ za'ra da hã. ãne wamhã, 'rãwi te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za: "Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tã ĩnhimirosa'rada hã ĩma tisõ, ĩwasédé te ĩ'manharĩ da hã." ãne te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te sina 're rosa'rata mono õ di, tiwasédé te te 're ab'manharĩ mono da, marĩ waseté na. Duré dawasédé hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono da hã, te te dama 're rosa'rata mono õ di. ¹⁴ Até marĩ ĩwasété na te za da te dasima 're rosa'rata za'ra, dawasédé hã da te ĩ'manharĩ za'ra da hã, ãma dama 're robze za'ra mono da newa. ¹⁵ Tawamhã dawasété na da te dasima ãma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, dawasédé hã dasi'uihã na te za da te 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã õne

u'âsi 're danomro mono wamhã, te za 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowê Ìsi'utôrî'ô nhiti.

¹⁶ Ìsisânawã norî, Ìma asawi pese za'ra wa'aba norî hã, 'Re Ìhâimana u'âsi mono wasu'uwê na âma 're upa za'ra wa'aba mono ò di za, asimirosa'rata na. ¹⁷ 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã hâiwa na rob'uiwê'wa 'manharî'wa hã, hâiwa hawi ma tô marî Ìwê na uburé we dama 're sôpru, Ìwê uptabi na sí. Ta hã tihâimanazém na te te saprî ò di. Ône u'â, te hâimana wê u'âsi 're hâimana. ¹⁸ Te te sima 're Ìda'awê mono zéb uwaibaba, ma tô timreme na te te 're wa'apoto té, wapê'ê 're, uburé Ìsimipoto norî nhipai u, Ìsib'a'uwê tâma 're wahâimana za'ra mono da oto. Ma tô tô sena na timreme na te te 're wa'apoto té, wapê'ê 'remhã.

'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madã'ã pese 'wa, 're Ìhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁹ Ìsisânawã norî, Ìma asawi pese za'ra wa'aba norî hã, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, âma 're Ì'asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ari'wi te za a'ã 're Ìdawapari za'ra wa'aba mo, aiwara sina aimreme hã 're sani za'ra wa'aba mono tô da, duré dazada 're asahi za'ra wa'aba mono tô da. ²⁰ Dahâimana zahî sina 're dahâimana za'ra mono wamhã, e te za 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri. Mare di. Taha na te te 're da'awêsãmri mono ò di za. ²¹ Taha wa, asima 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré uburé marî hã 're Ì'manharî wasété za'ra wa'aba mono zéb zama, te za 're Ìrême pese za'ra wa'aba mo. 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma, te za aiwapu na tâma 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo, Ìsimiroti hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono da. Ta hã ma tô tinhimiroti hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa, 'rãwi aipê'ê 're, aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Ta hã simiroti waihu'u pese di, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono hawi, te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²² Taré Ìsimiroti hã aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono ò di za, Ìmreme wapari pese 'wa na, taré 'rãwi asima 're asadawa nhîpese za'ra wa'aba mono tô da. Tô sena te za Ìsimiroti hã 're Ì'madã'ã za'ra wa'aba mo. ²³⁻²⁴ Âté aibã hã rob'madã'ãzém na te za sí'madã. Tawamhã sí'madã'ã pari, morî wamhã, awa'awi te za sina po're ha'ã. Tane, 'Re Ìhâimana u'âsi mono mreme hã dapô're na da te 're wapari za'ra mono nherê, da te 're 'madã'ã za'ra mono ò wamhã, awa'awi te za âma 're dapô're simrami za'ra. ²⁵ 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wê uptabi di. Ta hã wapawapto'wa da, te wama 're hâimana, wawasédé, wa te 're Ìrême pese za'ra mono zéb da hã. Tawamhã Ìsimiroti na da te 're rosa'rata pese za'ra mono wamhã, duré ône u'âsi âma 're dahâimana za'ra mono wamhã, taré Ìmreme wapari'wa 're danomro mono ò di za. Tô sena Ìmreme wapari pese 'wa, te za oto 're danomro. Taha zarina rowê u'âsi te za âma 're dahâimana za'ra.

²⁶ Âté ni'wam norî hã te za taré te te sina 're rosa'rata za'ra, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madã'ã'wa na, tô sena newa. Tane nherê, âté 'rãwi 're sí'uwati za'ra mono ò di za, 're mreme wasété tô za'ra mono da. Âne wamhã, tô sena 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madã'ã'wa na 're hâimana za'ra mono ò di za. Taré te za tinhimirosa'rata na 'rãwi sima 're sadawa nhîpese za'ra. ²⁷ Âne 're hâimana za'ra mono ò di za, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madã'ã pese 'wa norî hã. Âne te za 're hâimana za'ra. Ìmama'ô norî hã duré Ìna'ô norî hã te za te te 're pawapto za'ra. Pi'ôï mrotô norî zama te za te te 're pawapto za'ra, ropire hã tâma 're hâimana za'ra mono wamhã. Tihâimanazém na te za duré 're sipibu pese za'ra, Wanhîb'apito zazei'ô'wa norî nhimirosa'rata zarina 're hâimana wasété za'ra mono tô da. Âne wamhã, te za Wamama hã te te 're da'awaihu'u, tô sena Ìsimiroti 'madã'ã pese 'wa na hã.

2

Aiwapsi danhimizawizém na 're Ìdahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Ìsisânawã norî, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Wanhîb'apito Zezu Cristu hã rowa'a za'ëtê ré, te 're hâimana u'âsi, wê uptabi na. Tawamhã Ìsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, dahâiba 'madã'ã zarina asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono ò di za, asimizawizém na. ² Âté aibã Ìsibro pe hã te za âzé asi'rã'ô'tô aba ré, êtê'ubuzi pré oru 'manharî na siptômo hi wasisi ré, duré uza wê ré zama. Âté aibã hã te za duré âzé Ìsimarî'ô hã, uza wasété ré. ³ Tawamhã âté Ì'uza wê ré ma, te za tâma Ìnharî 'wa: "Âhãta wedeza Ìwê. Âme asãmra." Taha pari, te za duré Ìsimarî'ô ma Ìnharî 'wa: "Hâiwim haré asa na." Niha wamhã, "Ïpapara asãmra, ti'ai wa." ⁴ Âne dama 're nharî za'ra wa'aba mono wamhã, aiwab ò di, 're Ìdazawi za'ra wa'aba mono zé hã. Asimirosa'rata wasété zarina, te za asiwi 're Ìdahâiba ba'a za'ra wa'aba mo, asimizawizéb ò na.

⁵ Ìsisânawã norî, Ìma asawi pese za'ra wa'aba norî hã, ma'ãpê Ìwapari pese za'ra wa'aba. Ti'ai âma, âté simarî'ãna te za 're hâimana za'ra, 'Re Ìhâimana u'âsi mono zawi pese 'wa norî hã. Tane nherê, Wanhîb'apito zazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, ma tô ta norî hã pisutu za'ra,

uburé marī īwē ré, 're hâimana za'ra mono da, tâma 're ĩsôprub za'ra mono zéb zarina. Ma tó duré tâma pisutu za'ra, rowē uptabi na ĩrata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 're ĩsâmra mono zéb âma, te te tâma ĩropisutu za'ra zéb zarina. ⁶ Tane nherē, ma tó a norī wa'wa hâ ĩsibrob'ô norī hâ 're ĩhâiba wē'ô za'ra wa'aba mo. Ma'âpé rosa'rata za'ra wa'aba. E 'wam norī hâ ma tó te te aima 're rob'manharī waseté za'ra wa'wa, aipawa'âbâ za'ra wa'aba na hâ. Duré e 'wam norī hâ ma tó datême te te 're asimroi wa'wa, da'âma rowairébé'wa norī u, ĩpipa na te te ai'âma 're rowairébé za'ra wa'aba mono da. ĩsibro pese norī si, ma tó âne na te te aima 're rob'manharī waseté za'ra wa'wa. ⁷ Ta norī si ma tó Asib'apito za'ra wa'wa hâ te te 're sisi waseté za'ra, wē uptabi nherē, Cristu hâ.

⁸ ĩbaihâ na te tihâiba, Danhib'apito uptabi nhimiroti hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ. ĩsimiroti hâ âne: "Dahâiba mono bâ te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina marī īwē zô, asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré uburé īwē zô dama zama 're asôpré wa'aba mo." Âne âma ĩrob'ui'éré hâ, ĩbaihâ na hâ. Tawamhâ ĩsimiroti hâ 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhâ, wē di. ⁹ Tane nherē, asimizawizém na asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono wamhâ, te za aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Wamama nhimiroti hâ asimizawizém na hâ âma tâma 're uwaimrami pese za'ra wa'aba mono ô di. ¹⁰ Âté ni'wa hâ Wamama nhimiroti, Mozésihi ma te te ĩawaihu hâ, te za misi âma tizaihâ. Âne wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ ĩwasédé hâ âma sa'ra, ĩsimiroti mono bâ te te 're 'madâ'â pese mono ô wa. ¹¹ Ta hâ ma tó âne dama roti aré: "Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ô di za." Ma tó duré dama roti: "Re danhimroi wa'aba mono ô di za." Âne ĩsimiroti hâ. Tane nherē, aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ô nherē, 're danhimroi wa'aba mono wamhâ, aiwasété na te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, Wamama nhimiroti hâ 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono ô wa. ¹² ĩsimiroti hâ wapawapto'wa da, te wama 're hâimana za'ra, wawasédé hâ wa te 're ĩrême pese za'ra mono zéb da hâ. Nimahâ na te za wahâimanazém na te te 're wa'awaihu' u Wamama hâ, ĩsimiroti 'madâ'â pese 'wa na. Âne wa, wa za wamreme wē na si wasima wa te 're rowasu'u u'âsi za'ra. Duré wahâimanazé ĩwē na si, wa za dama 're wahâimana u'âsi za'ra. ¹³ Nimahâ bâta na dahâimanazém na te da'awaihu'u wapsi, da'âma 're ĩpé'ézé za'ra mono ô norī âma, pé'ézé ô di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ, ti'ab ré da'âma 're ĩsiwami za'ra mono ô norī âma hâ. Da'âma 're ĩpé'ézé u'âsi za'ra mono norī âma si, te za âma 're pé'ézé za'ra.

Zezu Cristuhu zazei'wa na 're ĩdasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ ĩsisânawâ norī, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Âté ni'wa hâ te za taré dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ĩmorī na, marī īwē na te te 're dapawapto mono ô nherē. Tawamhâ, e te za sina uwaimra, tinho'reptuzé hâ. Mare di. Te te sina uwaimrami ô di za. ¹⁵⁻¹⁶ Âté wasiré ĩzazei'wa norī wi, te za marī zô tiwi 're ro'wanhi'riti za'ra, ĩ'uzazéb zô, duré ĩsazéb zô, aibâ norī wi, duré pi'ô norī wi. Tawamhâ âne tâma 're nharī za'ra wa'aba mono wamhâ: "Ma'âpé, rowē na si 're ai'ubumroi wa'aba mono, ai'uzza wē ré si, duré asai wē na si," âne wamhâ, marī zô dawi 're ĩro'wanhi'riti za'ra mono zéb uwaibaba, dama âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ô wamhâ, taré dama 're ĩnharī za'ra wa'aba mono zô hâ za. Âne wamhâ, e te za da te 're aiwêsâmri za'ra wa'wa. Mare di. ¹⁷ Tane, Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nherē, marī īwē na te te 're dapawapto za'ra mono ô wamhâ, taré dama 're ĩdasiwasu'u za'ra mono zé hâ.

¹⁸ Âté ni'wa hâ te za âne dama siwasu'u: "Wa hâ marī īwē na, wa tó te 're da'apawapto u'âsi. A hâ ma tó dama 're asiwasu'u mo, Zezu Cristuhu zazei'wa 're aimorī na." Âté âne te za dama tinha, ni'wa hâ. Tawamhâ, wa hâ wa aré asa tâma waihu'u, âne: "Ni'wa hâ Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherē, ĩwē na te te 're da'apawapto mono ô wamhâ, tó senai ô di, dama 're ĩsiwasu'u mono zé hâ. Wa hâ Zezu Cristuhu zazei'wa, wa 're mo. E niha te za âne wamhâ, dasiwi ĩwaihu'u ni, tó sena na, ĩzazei'wa 're ĩmorī na. Marī īwē na te 're ĩda'apawapto mono zéb zarina si, te za dasiwi ĩwaihu'u ni, tó sena na dama 're ĩsiwasu'u mono na, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ĩmorī na. ¹⁹ Misire uburé danhib'apito uptabi hâ te 're sâmra. Âne na hâ aima waihu'u pese di. Taha wasu'u na ma tó âma ĩsaze. Wa'uburé norī zama ma tó misire Danhib'apito uptabi wasu'u hâ waihu'u za'ra. Taha wa, te pipa te, 're rērē'ê za'ra. ²⁰ E niha te rosa'rata âna 're aihâimana mo. Âté ni'wa hâ te za dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ĩmorī na. Tane nherē, marī īwē na te te 're da'apawapto mono ô wamhâ, marī dai ô di za, dama 're ĩsiwasu'u mono zé hâ. Ma'âpé, âne hâ waihu'u. ²¹ Duré ma'âpé âma rosa'rata pese, wahi'rada Abra'âhâ wasu'u na. E marī wa, ma tó 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ wahi'rada hâ te te 're wêsâmri. Ti'ra Izati hâ te te tiwi sawi âna, te aré ĩwi, êté za'ra nhisiwi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma ĩsôprubzéb da hâ, te te ĩruzéb zarina. Taha wa, ma tó wêsâ. ²² Abra'â hâ ma tó mreime 'manha, te te sina 're umnhasi za'êté mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tâma ĩropisutuzém na, ĩshihu hâ ahâ

da. Īmreme hā te te ĩ'manharizéb zarina, wa tō āma waihu'u za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiropisutuzé hā tō sena te te sina 're ĩ'umnhasi mono zém na. ²³ Tō sena, Abra'āhā wasu'u na da te āma ĩrob'ui'ééré hā. Āne āma ĩrob'ui'ééré hā: 'Abra'ā hā ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, danhib'apito uptabi na waihu'u. Ma tō duré te te sina 're umnhasi za'ēté, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, te te tāma ĩropisutuzém na. Taha wa, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're wēsāmri, Abra'ā hā. Āne āma ĩrob'ui'ééré hā. Duré, Abra'ā hā tāma sawi pese wa, ma tō sima sisi, tisiwadi uptabi na." Āne wa aré asa tāma waihu'u. ²⁴ Taha wasu'u zarina, ma'āpé marī hā āma waihu'u za'ra wa'aba. Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nheré, marī ĩwē na da te 're da'apawaptob za'ra mono ō wamhā, e te za te te 're da'awēsāmri, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Wanhīb'apito zazei'wa 're danomro mono wamhā, te za marī ĩwē na da te 're dapawaptob za'ra. Tawapsi, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri.

²⁵ Ra'abihī zama ma tō wēsā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩsimipawapto wē zém na. Ra'abihī hā, pi'ō aré 're ĩhāimana wasété mono. Ta hā ma tō duréihā ĩzarazéhé nhihudu norī hā pawaptoob zahuré, wapsāi'a'wa norī hā, pi'uriwi ti'ai wē zō robzabui'wa norī hā. Tinhorōwa u ma tō 'mazasi zahuré, tame sōtō zahuré da, duré sa zahuré da. Bādādi amo na pi'uriwi apā datēme neb zahuré da, ma tō duré pawaptoob zahuré. Taha wa, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wēsā pi'ō hā, aibā norī hā te te pawaptoob wē zahuré wa.

²⁶ Wa za duré aima romnhimír'é za'ra wa'wa. Ni'wa hā dā'ā wamhā, oto ĩp'ézani hā tāma hāimana ō wa, ĩhāiba hā si te za tihāiba. Tane ni'wa hā Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nheré, marī ĩwē na dapawaptoob āna 're hāimana mono wamhā, dama 're ĩsiwasu'u mono zép si, te za taré 're hāimana.

3

Damreme wasété āna 're ĩdahāimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ ĩsisānawā norī, Wanhīb'apito zazei'wa norī ma rowahutu'wa da hā, áté ai'umro na si te za 're asirowahutu'wa za'ra wa'aba mo. E marī wa, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Nimahā bātā na te za wahāimanazém na wa'awaihu'u, Wanhīb'apito hā. Tawamhā wa norī hā dama rowahutu'wa nheré, marī, wa te 're ĩ'manharī wasété za'ra mono zém na, te za sa'ēté wama nharī za'ra, Wanhīb'apito hā, wasiré ĩsazei'wa norī nhipai u. ² Uburé wa norī hā wa za nimahā na wahāimanazém na upa za'ra ni. Ni'wa hā timreme na te te 're upai mono ō 'wa'āhā, aré 're hāimana wē mono di. Tiwasédé hā te te 're 'manharī tō mono da, 'rāwi sihāimanazéb uwati da hā, aré tāma waihu'u pese di. ³ Marī ĩsyryre na wa za aima āma romnhimír'é za'ra wa'wa. ĩsi'uwazi nhi'odo hā, wa za awaru zadai're 're, wa te 're sé, wa te wasima ĩwézéb uwaibaba, wa te wata pi'ra da, awaru hā. ⁴ Uba're wasu'u na, te za duré āma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. Uba're hā sa'ēté nheré, te za rowa'u'u za'ēne hā te 're simro. Tawamhā, ĩwairizé hā syryre nheré, te za taha na ĩ'mapraba'wa hā te te 're pizari uba're hā, te te sima ĩwézéb uwaibaba, wara da. ⁵ Tane danhoto hā syryre nheré, te za marī hā ĩhawi te te 're ropé. Wa za duré unhamā ro'o wasu'u na aima āma romnhimír'é za'ra wa'wa, ĩsyryre na. Unhamā ro hā syryre nheré, te te 're ropé mono wamhā, te za marā za'ēne hā 're sihōmo. ⁶ Tane danhoto hā unhamā ro'o ne, te aiwa dama 're hāimana za'ra. Danhoto hā, te za sipu'u pese na damreme wasédé hā te te 're ropé. Ta hāwi te za 'rāwi 're dasiwasété za'ra. Unhamā ro hā te za danhīmarī hā te te dawī 're uprosi. Tane danhoto wasété na, te za dahāimana wē hā da te dasiwi 're uprosi za'ra. Ropipa hāwimhā te za damreme wasédé hā te te dama āma 're sāna'rata, wa'uburé hā. ⁷ A'uwé norī hā ti'ai āma 're ĩhāimana za'ra mono hā, siptete di, abaze norī da hā, duré si norī da hā, duré ti'ai baba di'ī na 're ĩnomro mono norī da hā, duré ā na 're ĩnomro mono norī da zama. ⁸ Tane nheré, ni'wa hā si'uihā na 'rāwi si'uwati waihu'u ō di, mreme wasété tō da hā. Danhoto hā dama 're ĩhāimana za'ra mono hā, ta hā ĩwasédé. Wahi 'wa wa'u ne dapārī'wa, damreme wasédé hā. ⁹ Wanhoto na wa za uburé Danhib'apito uptabi āma 're wawata za'ra, Wamama āma hā. Wa za duré wa te da'āma 're wasété za'ra, wanhoto ĩhāiba amo na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te 're wa'apoto mono nheré, ĩsine 're wanomro mono da. ¹⁰ Siwazari wazadawa hāwi si, te wamreme hā 're wairébé, Wamama āma 're ĩwawata za'ra mono zém na hā, duré wa te da'āma 're ĩwasété za'ra mono zém na zama. ĩsisānawā norī, āne aimreme hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono ō di za. ¹¹ Ma'āpé ā na duré rosa'rata za'ra wa'aba. E siwazari te ā wē hā ub're hāwi 're wairébé, ā ĩsei ō me hā. Mare di. ¹² Ma'āpé duré rosa'rata za'ra wa'aba, rob'rā na. Azeitona 'rā hā e te za ti'rā, aimawi rowede na, pidera wede na. Mare di. Misi haré ĩ'rā hā. E uwa 'ru u, te za podō ĩ'rāi amo hā, pidera na ĩ'rā nhisi hā. Mare di. Taha wazari poto ō di. Tane duré ā wē hā hāimana ō di, ā warīrī wazari. Duré siwazari ub're hāwi 're wairébé mono ō di, ā hā. Tane aimreme hā siwazari 're sanī za'ra wa'aba mono ō di za.

'Re ihâimana u'âsi mono hawi dahâimanazém na rowaihu'u na rowasuu

¹³ E 'wam nori hâ te 'Re ihâimana u'âsi mono hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré 're hâimana za'ra, asiré wa'aba hâ isimirosa'rata za'êne hâ. Âne hâ ni'wam nori hâ asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono wamhâ, hâimana wê na te za 're hâimana za'ra. 'Râwi tiwê na sina 're wata za'ra mono ô di za. Âne wamhâ, hâiwa hawi rowaihu'u ré 're inomro mono na, te za da te âma 're waihu'u za'ra. ¹⁴⁻¹⁵ Tane nherê, aipê'ê 're marî na 're daruiwapari za'ra wa'aba mono wamhâ, duré marî iwê zô asima si 're asôpré wa'aba mono wamhâ, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za. Âne wa, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré 're anomro aba mono newa, 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono ô di za, 'râwi asimirosa'rata na asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tô da. Âne 're dahâimana wasété za'ra mono wamhâ, isazei'ô'wa nhimirosa'rata wasété zarina, duré Wa'uburé nhimirosa'rata zarina te za 're danomro. Hâiwa hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirosa'rata zarina 're danomro mono ô di. ¹⁶ Marî na da te 're daruiwapari za'ra mono wamhâ, duré marî iwê zô dasima si 're danhopré mono wamhâ, rowê hâ dama 're hâimana za'ra mono ô di za. Te za dasiwi da te 're ro'warutu za'ra. Te za duré 're dahâimana wasété za'ra. ¹⁷ Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u ré, 're dahâimana za'ra mono wamhâ, te za dawasété âna 're danomro. Roti wê na te za da te 're dapawaptob za'ra, rowê na dasiré 're dahâimana za'ra mono da. Duré danhimizawi pese na, te za 're danomro. Duré danhimipari pese na, te za 're danomro. Duré te za da'âma 're dapê'ézé za'ra. Te za duré dasina 're dapê'ézé za'ra. Duré marî iwê na te za 're dasipawaptob za'ra. Duré danhimizawizé hâ da te dama 're ba'a za'ra mono ô di za. Duré dahâimana zadawa nhipese na 're dahâimana za'ra mono ô di za. ¹⁸ Amnho iwê hâ da te 're zuri mono wamhâ, te za iwê si da te 're ubumro za'ra, amnho hâ. Tane roti iwê na 're dasipawaptob za'ra mono wamhâ, rowê na dasiré 're dahâimana za'ra mono da, duré isimiroti na 're danomro mono wamhâ, dahâimana wê na si te za dasima 're dahâimana za'ra oto.

4

Wamama nhimiroti ma, dawapu na 're idanomro mono wasuu

¹ A nori wa'wa hâ te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Te duré 're asisada'âbâ za'ra wa'aba mo. E marî wa. Asimirosa'rata wasété zarina, marî zô 're rowasutu za'ra wa'aba mono wa. ² A nori wa'wa hâ ma tô marî hâ ahâ na asima 're iwê za'ra wa'aba mo. Tawamhâ uburé asima âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ô wa, te za sô 're idanhimro za'ra wa'aba mo, âma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Marî na te duré 're ida'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhâ âma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ô wa, te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Marî iwê na 'Re ihâimana u'âsi mono wi, a'â 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono ô wa, te te aima 're sôMRI za'ra wa'aba mono ô di za, iwê hâ. ³ Âté te za asima si tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mo. Tane nherê, asimirosa'rata wasété zarina si, tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhâ, te te aima 're sôMRI za'ra wa'aba mono ô di za. ⁴ E Wamama nhimiroti hâ 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono bâ, te isazei'ô'wa nori nhimiroti si, 're 'i'madâ'â za'ra wa'aba mo. Âne wamhâ, Wamama zawi'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za. E âne na aima waihu'u za'ra wa'aba ô di bété. Isazei'ô'wa nori nhimiroti si, da te dasima 're wê za'ra mono wamhâ, Wamama âma te za 're sitob'ru za'ra. ⁵ Duréihâ ma tô âne imreme na rob'ui'éré, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hâ, âne: "Wamama, Tipê'ézani te te wama 're isôMRI mono hâ, wapê'ê 're wama 're hâimana za'ra mono da, te te sima 're wa'awê uptabi, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da." E taré ma tô âne na hâ rob'ui'éré, îbaihâ na hâ. Mare di. Taré te te âma rob'ui'éré ô di. Tô sena ma tô âma rob'ui'éré. ⁶ Âne wa, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da, te za te 're wa'apawaptob u'âsi. Duréihâ ma tô taha wasu'u'wa na rob'ui'éré, isadawa wasu'u'wa hâ, âne: "Si'uihâ na 'râwi tinhimirosa'rata na 're is'i'madâ'â za'ra mono nori zada, te za 're hâimana, Wamama hâ. 'Râwi tinhimirosa'rata na 're is'i'madâ'â za'ra mono ô nori si, te za te 're apawapto." Âne âma îrob'ui'éré hâ.

⁷ Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti ma, ma'âpé 're asiwapu za'ra wa'aba mono, isimiroti na si 're anomro aba mono da. Wa'uburé nori nhib'apito nhimipibui wasété zé wi, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo. Tawamhâ si'aba'rê na, te za asiti timorî 'wa. ⁸ Ma'âpé Wamama u asimirosa'rata na 're aihutu aba mono. Tawamhâ ô hâ te za duré 'râwi atême 're simasisi 'wa. Îpo're'ô nori, asib'rata u're wa, 're asimisô za'ra wa'aba mono ne, te za 'râwi aipê'ê na aiwasété na 're asiwê'ô za'ra wa'aba mo, aiwê na 're anomro aba mono da oto. Wamama âma tô sena 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, tô sena âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di. Taha wa, ma'âpé aihâimana wasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono, aihâimana wê na âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. ⁹ Aiwasété na 'râwi 're asisâmri za'ra wa'aba mono wa, te za 're ai'ry'ry wa'aba mo. Rowê te, aipê'ê 're, 're ato za'ra wa'aba

mono ò di za a'â. Robzei'ò na te za a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ¹⁰ Aihâimana wê na tâma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ò di za, Danhib'apito uptabi ma hâ, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tō da. Aihâimana wasété na si te za tâma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Tawamhâ robzei'ò hawi te za ai'âma 're sisapri' za'ra wa'wa, rowê na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Īsisânawâ nori, asisa're'ra 're asibâsi za'ra wa'aba mono ò di za. Ni'wam nori hâ tisiré Īsazei'wai âma, te te âma 're wasété za'ra mono wamhâ, niha wamhâ, te te 're wê'ò za'ra mono wamhâ, tisiré Īsazei'wai u'âbâ, Wanhib'apito nhimiroti hâ 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hâ te za te te siwi 're wê'ò za'ra. Âne wamhâ, ĩsimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono âna, te za 're nomro. ¹² 'Re ĩhâimana u'âsi mono si danhipai u roti wê 'manharī'wa hâ te 're hâimana. Taha si dahâimanazéb zarina da'âma rowairébé'wai uptabi hâ te 're hâimana. Ôhō ma si waihu'u pese di, te te 're ĩda'anho'reptui mono zéb da hâ, duré te te 're ĩda'a'uprosi mono zéb da hâ. E a nori wa'wa hâ dahâimanazéb zarina da'âma rowairébé'wa pâ, te bété asiré Cristuhu zazei'wa 're ĩwê'ò za'ra wa'aba mo.

Dasisōwa rowaihu'u nomri na rowasu'u

¹³⁻¹⁴ Ma'âpé ĩwaparī pese za'ra wa'aba. Âté âne te za asisōwa wa'aba, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Âté âhâna 'ri ahâ u wa za ai'aba'rê ni, niha wamhâ awêpsi. Tame te za misi wa'âma tiwahu, rob'uiirazéb zô wa te romhuri za'ra ré, wa te wasima sa'êté za'ra da, rob'uiirazé hâ." Âté âne te za dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. E awêmhâ niha ai'âma ĩromhâimana za'ra wa'aba zé hâ aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te za âne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Aihâimana za'ra wa'aba zé hâ aiwa romnhizédé ne hâ. Romnhizé hâ 're hâimana za'ra mono wamhâ, te za awa'awi ai'utō. Tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hâ, aiwa romnhizédé ne te za aiwi 're si'utōri su'u za'ra wa'wa. ¹⁵ Taha wa, te za âne si asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're wa'awê mono wamhâ, marī wa te 're ĩ'manharī za'ra mono da hâ, wa za tō wa te 're 'manharī za'ra." Âne te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. ¹⁶ Tane nherē, niwa romhâimanazé hâ waihu'u pese za'ra wa'aba newa, te 'râwi asi'uihâ na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Ta hâ dawasédé. ¹⁷ Taha wa, wa za âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marī ĩwê na da te dama âma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono da hâ, wê di. Tane nherē, taha wasu'u hâ dama waihu'u pese za'ra nherē, marī ĩwê na da te dama âma 're uwaimrami za'ra mono ò wamhâ, ta hâ dawasédé.

5

Īsibro pese nori âma, Wamama nhimihâzém na rowasu'u

¹ Asimarī ahâ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nori, ma'âpé ĩwaparī pese za'ra wa'aba. Niwapsi te za robzei'ò hâ 're ĩsépata za'ra wa'aba mo. Taha wa, ĩwana ré te za asina 're ai'ry'ry sirōmo aba mo. ² Asimarī za'ra wa'wa hâ te za aiwi 're si'utōri za'ra wa'wa. Duré ai'uzazé ĩwê hâ te za ĩhâ teteré hâ te te aiwi 're hâzapu'u za'ra wa'wa. ³ Marī hâ ate za'ra wa'wa hâ, êtê'ubuzi pré oru 'manharī hâ duré êtê'ubuzi'a prata 'manharī hâ 're si'ubuzi za'êté za'ra mono ò di za oto. Ta nori hâ asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono wamhâ, te za asōti na aiwaihu'u za'ra wa'aba ni. E asibrob ahâ hâ asima si 're ĩsa'êté za'ra wa'aba mono zarina, te za rowê hâ aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Mare di. Danhimari hâ unhamo ro'ona, dawī 're ĩsi'utōri za'ra mono ne, te za rowê hâ aiwi ai'utōri za'ra wa'wa. Rob'râsutuzéb u romhutu nherē, ma tō asima si 're ĩsa'êté za'ra wa'aba mo, rob'ubumro hâ. ⁴ Aiburū na romhuri'wa nori hâ 're pawa'âbâ za'ra wa'aba mono ò di. Ôhōta te aiwapsari za'ra. Hâiwa hawi te za dawapa, amnho ubumroi'wa nori 're ĩsiwapsari za'ra mono zé hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ, danhipai u ĩwaihu'u pe hâ.

⁵ Ti'ai âma te asibro hâ asima si 're ĩ'ubumroi pese za'ra wa'aba mo, asima âma 're rowê za'ra wa'aba mono da, asibrom na. Wa za aima âma romnhimire'é za'ra wa'wa. Powawê hâ hâipse wamhâ, romhuture di oto, da te ĩwirizéb u hâ. Tane, romhuture di oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ dazu te te ĩ'aihâ za'ra wa'aba zéb u hâ. ⁶ Ni'wam nori hâ marī hâ te te 're 'manharī wasété za'ra mono ò nherē, ma tō a nori wa'wa hâ taré dama 're ĩ'ru za'ra wa'aba mo, da te 're simroi mono da. Ta nori ma, waihu'u za'ra ò di, 're ĩsio'reptu za'ra mono zéb da hâ.

Wanhib'apito zô danhimi'ê na sô 're ĩdanhimipari za'ra mono zém na rowasu'u

⁷ Īsisânawâ nori, rowasédé hâ 're hâimana mono nherē, te za asimi'ê na Wanhib'apito zô 're asimipari za'ra wa'aba mo, apâ wei mori ò ré. Ma'âpé rosa'rata za'ra wa'aba, buru tede'wa na. Buru tede'wa nori hâ te simi'ê na, tâ zô 're simipari za'ra, a'ê ta'a zô, duré ĩpîni 'râsutuzéb zô zama. Simi'ê na te sô 're simipari za'ra, ropoto té te te 're ĩ'ubumro za'ra mono zéb zô, tâma sawi za'ra wa, buru nho hâ. ⁸ Tane a nori wa'wa hâ te za duré asimi'ê na Wanhib'apito zô 're

asimipari za'ra wa'aba mo. Za wei apâ morî su'u na dâ'âsina, te za robze na sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ Îsisânawâ norî, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono ò di za, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ aiwasédé hâ te te ai'âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tò da. Dahâimanazéb zarina da'âma rowairébé'wa hâ we îmorîzéb u hâ romhuture di oto. Âne wa, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono ò di za. ¹⁰ Duréihâ Danhib'apito uptabi zadawa wasu'u 'rata 'wa norî hâ, da te tâma 're rob'manharî wasété za'ra mono nheré, ma tô simi'ê na te te 're robzépata za'ra, hâimana wê na. Tane te za duré ta norî wasu'u na 're îrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, Îsine 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. ¹¹ Ta norî hâ te te 're robzépata za'êtê za'ra mono nheré, siptete sina ma tô Wamama âma 're hâimana u'âsi za'ra. Taha wa, tâma 're rowê za'ra mono di oto. Taha wasu'u hâ wama waihu'u pese za'ra di. A norî wa'wa hâ ma tô Zoho wasu'u hâ 're îwaparî za'ra wa'aba mo. 'Re îhâimana u'âsi mono umnhasi sina ma tô âma 're mo, Zo hâ. 'Re îhâimana u'âsi mono hâ, Îsimizawizé hâ sa'êtê uptabi di. Duré da'âma 're îp'êzê mono zé hâ sa'êtê di. Âne wa, Zo hâ te te robzépata mono pari, ma tô marî hâ îwê hâ apâ tâma tisô.

¹² Îsisânawâ norî, âhâna marî îpire hâ wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Marî na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhâ, te za aimreme uptabi na si dama 're îropisutu za'ra wa'aba mo. Âté ni'wa hâ te za marî na dama ropisutu. Tawamhâ âté te za âne dama tinha, tô sena na te te dama îropisutuzém na, da te âma waihu'u za'ra da: "Re îhâimana u'âsi mono hâ hâiwa 'manharî'wa, ti'ai 'manharî'wa, uburé marî 'manharî'wa, te 're hâimana. Ta hâ ma tô îwaihu'u, tô sena na te aima îropisutuzém na." Âté âne te za ni'wa hâ dama tinha, 'Re îhâimana u'âsi mono nhisi hâ, te te dama âma waptob sina. Âne dama 're nharî za'ra wa'aba mono ò di za. Aimreme uptabi na si, te za dama 're îropisutu za'ra wa'aba mo, 're sisi za'ra wa'aba mono âna, aimreme hâ tô senai ò wa, Wamama hâ aiwasédé hâ te te ai'âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tò da.

Îhâzé ré norî wasu'u

¹³ Âté asiré îsazei'wai wa'wa hâ te za robzépata. Âne wamhâ, te za sina rowaptê, hâiwa u. Duré ni'wa hâ rowê tâma hâimana wamhâ, tinho're na te za Wamama âma tiwata. ¹⁴ Duré ni'wa hâ hâzé wamhâ, te za sô tihârâ za'ra, îsazei'wa norî pawapto'wa norî zô, Wamama wi te te âma rowaptêrê za'ra da, duré azeitona 'râi wa'ui wabre na te te âma 'râi u'rê za'ra da, Wanhib'apito zadawa para. ¹⁵ Tawamhâ, Wanhib'apito umnhasi sina te te tiwi rowaptêrê za'ra wamhâ, Wanhib'apito te za sô'reptu, îhâzé ré hâ. Te za pese. Duré îhâzé ré hâ tiwasédé hâ te te 're ab'manharî mono nheré, îwasédé te te âma 're ab'madâ'â mono ò di za oto. ¹⁶ Âne wa, Wanhib'apito hâ aihâzé wa, te te 're aipese za'ra wa'aba mono da, marî 're 'manharî wasété za'ra wa'aba mono wamhâ, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Te za duré asima tiwi 're îrowaptêrê za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wi. Tawamhâ dahâimana wê sina, da te tiwi 're rowaptêrê za'ra mono wamhâ, da te tiwi 're îrowaptêrê za'ra mono zéb zarina, te za tô te te dama âma 're a'uwa'imrami, Wanhib'apito hâ. ¹⁷ Duréihâ Wamama zadawa wasu'u'wa hâ te 're hâimana, Eriasi hâ. Ta hâ wasine hâ te a'uwê na 're mo. Ta hâ ma tô rowaptê hâiwa u, tâ we ta'a tô da, ti'ai u. Taha wa, si'ubdatô wahu wâiwa, tâ we ta'a ò di. ¹⁸ Taha pari, ma tô duré rowaptê, tâ we ta'a da. Taha wa, te we tita'a oto. Tawamhâ amnho ahâ di oto, da te 're î'ubumro za'ra mono zéb da hâ.

¹⁹⁻²⁰ Îsisânawâ norî, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Âté asiré îsazei'wa hâ te za aipi'ra, roti senai'ô niwî. Tawamhâ âté misi te za î'maipawapto wa'wa, apâ te te sina siri da, roti tô sena niwî 're hâimana mono da apâ. Âne asimiroti wê na 'manho'reptui wa'aba wamhâ, îpo're'ô hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono nhiti 're hâimana u'âsi mono ò di za, rowê u'âsi nhiti. Duré Wamama hâ te te âma 'madâ'â ò di za, marî hâ ahâ na tiwasédé hâ te te 're î'ab'manharî mono zé hâ. Te za tâma pari za'ra.

1 Pedru

Īsazei'wa norĩ ma, Pedru te te ĩrob'ui'éré na'rata zé Ībaihâ wasu'uzé

Ā Ībaihâ hã Pedru te te ĩrob'ui'éré hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã daro mono bâ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma, ma tó rob'ui'éré, ĩsazei'wa 're nomro mono 'ru te, da te tãma 're ĩrob'manharĩ za'ra mono norĩ ma. Īsazei'wa norĩ hã danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono wa, ma tó Pedru hã tinhimi'ui'éré na pè'èhiri za'ra. Taha na ma tó pawaptoab za'ra, siptete sina Zezusihi âma si 're nomro mono da. Cristu hã wanhowa te te ĩrobzépata na hã ma tó duré tãma waihu'u za'ra, duré wa norĩ hã ĩsiré 're wanomro mono wa, za ĩsine wa te 're ĩrobzépata za'ra mono zém na hã. Āne ma tó duré tãma waihu'u za'ra: 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tó te te 're aipibu za'ra wa'wa, tó sena 're umnhasi za'ra wa'aba mono zó.

¹ Wa hã Pedru, Zezu Cristu te te ĩpisudu, ĩsadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ da. Āhãna wa za âma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwé norĩ ma. Aiom nhiti te dawazari 're aihãimana za'ra wa'aba mo, danhipti'a nho'ômo mono bâ, Pôtu âma, duré Darasiza âma, duré Capadosiza âma, duré Azi'a âma, duré Bitinha âma. ² Aipoto za'ra wa'aba ô ré, ma tó Wamama hã sima aipisutu sirômo za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, ĩsib'a'uwé oto 're anomro aba mono da. Taha da, ma tó oto Tipé'ézani hã aipé'è 're aima sômri za'ra wa'wa, aiwé uptabi na oto ôhō âma si 're anomro aba mono da, duré Zezu Cristuhu nhimiroti si 're wapari pese za'ra wa'aba mono da, duré Cristu hã dazada ĩdâ'ázéb zarina, aipé'è 're te te 're ai'a'upsōi wa'aba mono wa, aiwasété âna âma 're anomro aba mono da oto.

'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ĩsimizawizé hã ai'âma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowé u'âsi, âma 're anomro aba mono da, taha âma si.

Rowé uptabi zó, 're ĩdanhimipari za'ra mono zé wasu'u

³ 'Re ĩhãimana u'âsi mono âma si oto 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama âma. E marĩ wa. Īpé'ézézé hã sa'ëté na tãma 're hãimana mono wa, ma tó wa'apoto té, wapé'è 're, wahãimanazép té ĩwé na si oto âma 're wahãimana za'ra mono da. Zezu Cristu hã dá'â uptabi nheré, ma tó ĩmama hã ab're hawi hãiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha zarina, wa za duré wasina sô 're wanhimipari za'ra, 're wadâ'â za'ra mono pari, te te 're ĩwa'ahãiwa'utu mono zéb zó. ⁴ Nimahã na, te za marĩ hã ĩwé hã te te wama 're anhomri, tinhib'a'uwé norĩ zó te te 're ĩ'ab'madâ'â mono hã hãiwa âma. Tame ĩwé uptabi si te asô 're simi'wara u'âsi 'wa, dawĩ 're ĩsi'utōrĩ waihu'u za'ra mono ô hã, dawĩ 're ĩwasété za'ra mono ô hã duré. ⁵ Ate za'ra wa'aba da, te ĩwé hã asô 're hãimana u'âsi za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ĩwaihu'u pese na te oto asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za ĩwasété wi te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, asô'reptui wa'aba zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba da, ro ĩsi'utōrízéb âma.

⁶ Taha wa, te za ĩwasu'uwé zarina aipé'è 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, rowasédé hã asada 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nheré. ⁷ Wanhib'apito umnhasi sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono zó, te za rowasédé hã asada 're hãimana za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wé di, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã. Êtè'ubuzi pré oru hã dama ĩsawi pese zém nhipai u, tãma wé di. Êtè'ubuzi pré oru hã wa'âbâ za'ëté wa, dama sawi pese di, ta hã dama 're hãimana u'âsi mono dai ô nheré. Zata ô zó, te za unhamã wa hiri ni, zata ô wa, da te ĩwaihu'uzéb da hã, oru uptabi na. Tane, a norĩ wa'wa hã rowasédé hã asada 're hãimana za'ra wa'aba mono nheré, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono wanhã, apâ wei morĩ wapsi, te za danho'a ai'âma tiwata za'ra wa'wa, ôhō umnhasi sina âma 're ĩ'aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono zém na. Tame te za duré marĩ hã ĩwé hã aima sômri za'ra wa'wa. Rowé uptabi hã te za duré aima pisutu za'ra wa'wa. Tawapsi, aima 're rowé uptabi za'ra wa'aba mono di za oto. ⁸⁻⁹ A norĩ wa'wa hã atômo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di, Zezu Cristu hã. Tane nheré, aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Wanhib'apito hã. Atômo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô nheré, te Wanhib'apito umnhasi sina 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, aima 're rowé za'ra wa'aba mono wa, te aipé'è 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, ato za'ëté za'ra wa'aba na. E marĩ wa. 'Re aihãimana wasété za'ra wa'aba mono zém hawi, te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono wa. Taha da, te Wanhib'apito hã asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréihâ aibâ norî hâ te 're hâimana za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata wa hâ. Ta norî hâ danho'reptuzé wasu'u te te waihu'u pese za'ra da, ma tō te te sō 're rosa'rata za'ra. Îwana ré ma tō te te dama 're rowasu'u sirōmo za'ra, danho'reptuzém na, 'Re îhâimana u'âsi mono za te te aima âma 're î'a'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na. ¹¹ Âne te ta norî hâ te te sima 're nharî za'ra: "E 'wa hâ, Danho'reptui'wa za. E niwa te za tawamhâ te te 're da'anho'reptu." Âne te ta norî hâ te te sō 're rosa'rata pese za'ra, te te waihu'u za'ra da. Cristuhu pê'êzani hâ îpê'ê 're, 're hâimana za'ra mono wa, ma tō tâma waihu'u sirōmo za'ra, Cristu hâ za te te îrobzêpatazém na. Taha pari, rowê uptabi hâ hâiwa âma za tâma 're îhâimana mono na ma tō duré tâma waihu'u sirōmo za'ra. ¹² 'Re îhâimana u'âsi mono, ma tō duré âne hâ tâma waihu'u sirōmo za'ra: "Aima wa'aba si, te waihu'u za'ra wa'aba ô di, danho'reptui'wai wasu'u hâ. Ai'uirî na wa'aba, za 're îdahâimana za'ra mono norî pibu ma, wa tō âne hâ aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa." Âne ma tō tâma waihu'u za'ra, aipibu ma za'ra wa'aba zama. Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norî hâ ma tō oto rowasu'uwê na aipo're pu'u za'ra wa'wa, Cristu te te 're îda'anho'reptui'wa mono zém na. Hâiwa hawî, Wanhib'apito pê'êzani nhîmipawaptobzêb zarina, tō sena Cristuhu wasu'uwê na ma tō aipo're pu'u za'ra wa'wa. Taha wasu'u hâ wê uptabi wa, te oto hâiwa âma romhuri'wa norî hâ te te sima 're wê uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da.

'Re îhâimana u'âsi mono, dahâimana wê da, te te 're îda'apisutu mono zé wasu'u

¹³ Zezu Cristu hâ nimahâ na te za wei mo apâ. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâiba na te za 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Zezu Cristu hâ apâ wei morî wapsi, te za aima 're îrowê za'ra wa'aba mono zé hâ aima pisutu za'ra wa'wa, hâiwa âma. Taha zô si te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. ¹⁴ Taha wa, te za 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ 're îwaparî pese za'ra wa'aba mo. Îsimiroti hâ 're waihu'u za'ra wa'aba mono ô ri, ma tō marî hâ îwasété zô si 're îrowasutu za'ra wa'aba mo. Taha zarina 're anomro aba mono ô di za oto. ¹⁵ 'Re îhâimana u'âsi mono hâ ma tō sima aipisutu za'ra wa'wa, îsib'a'uwê si oto 're anomro aba mono da. Ta hâ hâimana wê uptabi na, te 're hâimana. Taha wa, te za a norî wa'aba zama, aihâimana wê uptabi na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, îsine. ¹⁶ Duréihâ ma tō âne siwasu'u, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ:

"Wa hâ îhâimana wê uptabi na, wa 're îhâimana. Taha wa, a norî wa'aba zama te za aihâimana wê uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba aba mo, îsine."

Âne Îsimiroti na rob'ui'éré, îbaihâ na hâ.

¹⁷ A norî wa'wa hâ, 'Re îhâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi âma mono wamhâ, Wamama na te 're îsisi za'ra wa'aba mo. Ta hâ dahâimanazéb zarina da'âma rowairébé'wa, te 're hâimana. Âhâ wa, 're îdahâimana za'ra mono zéb zarina, te za dahâiba mono bâ te te dama âma 're a'uwaimrami, dahâimana wê zém na, dahâimana wasété na zama. Taha wa, te za 're îhâimana mono zém na asiwi 're îwazéb za'ra wa'aba mo, Wamama hâ, ti'ai âma 're anomro aba mono ré. ¹⁸ A norî wa'wa hâ ma tō îwaihu'u za'ra wa'wa, aiwa'âbâ za'ra wa'aba zé hâ. Cristu hâ ma tō aiwa'âbâ za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zém hawî, te te 're asô'reptu za'ra wa'aba mono da, aihî'rata norî ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da oto. E rob'uprazém na ma tō Cristu hâ aiwa'âbâ za'ra wa'wa, e êtê'ubuzi pré oru na, niha wamhâ, e î'a na prata na. Mare di. Ta hâ wê u'âsi 're hâimana za'ra mono ô di za. Taha na te te aiwa'âbâ za'ra wa'aba ô di. ¹⁹ Dazada idâ'âzém na si ma tō aiwa'âbâ za'ra wa'wa, îwaprû hâ tiwi îpu'uzém na. Ta hâ te 're mo, pone'êrebâ îwê uptabi ne, da te dasiwi îwîrî da hâ, dawasété wa, dawa'âbâzéb da. Cristu hâ wê uptabi na 're îhâimana mono hâ ma tō tidâ'âzém na aiwasédé hâ wa'âbâ za'ra wa'wa. Ta hâ te te îwawa'âbâ za'ra zé hâ wê uptabi di. ²⁰ 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te te ro'apoto mono ô ré, ma tō Cristu hâ pisutu sîro, dazada dâ'â da, dawasété wa'âbâzéb da hâ. Âhâna ro îsi'utôrizéb u hâ, ma tō we datême wi oto Cristu hâ, aima âma 're îrowê za'ra wa'aba mono zéb da hâ. ²¹ Cristu hâ dâ'â uptabi nherê, ma tō ab're hawî hâiwa'utu, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ, rowê uptabi te te tâma pisutu da, hâiwa âma. Âhâ wasu'u hâ aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te oto ôhō si asina 're î'umhâsi za'ra wa'aba mo, te te dama îropisutuzé hâ te te aima âma uwaimrami za'ra wa'aba da.

²² Wanhib'apito nhimiroti hâ, tō sena. A norî wa'wa hâ ma tō Îsimiroti hâ 're îwaparî pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, marî îwasété na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di oto. Aiwê na 're anomro aba mono da si, te oto asima 're îrosa'rata za'ra wa'aba mo. Dazawizé hâ tō sena te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa, asiré Wanhib'apito zazei'wa norî âma. Taha wa, te za ône u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. ²³ 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hâ pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa si'utôri waihu'u ô di za. Ta hâ ma tō oto timreme na aipoto téb za'ra wa'wa aipê'ê 're, î'ra si oto 're anomro aba mono da. Ti'ai âma damama norî si te za nimahâ na dawî 're si'utôri za'ra. Tanei ô di, Aimama 'wa hâ aipê'ê 're te te 're aipoto

téb za'ra wa'aba mono hã. Niwa dame si'utõrî waihu'u õ di. ²⁴ Duréihã ma tô âhã wasu'u na âma rob'ui'éré, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. Âne te rowasu'u:

"Du hã 're wapti'i hã za'ra mono õ ré, te za 're 'ré za'ra. Duré romnhirãrã norî hã wê nherê, te za 're sirãrã a'a za'ra. Tane duré dahãiba hã wê nherê, te za 're dasi'utõrî su'u. ²⁵ Taneî õ di, uburé Danhib'apito nhimiroti hã. Pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa si'utõrî waihu'u õ di za."

Âne âma îrob'ui'éré hã.

Tawamhã Wanhib'apito wasu'uwê na da te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ma tô uburé Danhib'apito nhimiroti wasu'uwê na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa.

2

¹ Taha wa, te za aiwasédé hã 're îreme pese za'ra wa'aba mo, dasi'ruiwapari hã, duré dazadawa nhipe hã, duré dahâimanazé tô sena'õ hã, duré danhimarî na dasi'ruiwapari hã, duré dasima dawasu'u wasédé hã. ² Ai'uté îpoto té hã tina hãiwa'u zô 're îry'ry mono ne, te za Wanhib'apito nhimiroti zô 're îrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, âma 're asiptete za'ra wa'aba mono da, aihâimana wasété hawi asõ'reptuzé hã 'rãwi oto asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. ³ Wanhib'apito dama 're îsõpru mono zé hã 'rãwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, wa âne aima waihu'u za'ra wa'wa.

Êtê na Cristuhu âma te te âma îsimir'ézé wasu'u

⁴ Ma'âpé, Wanhib'apito u asimirosa'rata na si nherê, 're aihutu aba mono. Ta hã wê nherê, ma tô dasiwi wê'õ ní, êne hã 'ri'wa norî te te siwi îwê'õ ne. Tane nherê, da te dasiwi wê'õ nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, wê uptabi di, Wanhib'apito hã. Tãma sawi uptabi di duré. ⁵ Êne ahã nherê, 'ri hã da te dasiwi âma î'ri ne, te za 'Re îhâimana u'âsi mono hã te te aima 're nharî za'ra wa'wa, îsõrõwa na tãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. E marî da. Îsõrõwa âma tãma îromhuri'wa norî ne, sasedoti norî ne, tãma îromhuri'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré aihãiba na tãma 're asõprub za'ra wa'aba mono da. Zezu Cristu wazada îdá'âzéb zarina, tãma 're asõprub za'ra wa'aba mono wamhã, Wamama ma wê di, tãma 're î'asõprub za'ra wa'aba mono zé hã. ⁶ Duréihã îwana ré 'Re îhâimana u'âsi mono, ma tô êtê na Zezu Cristuhu âma simir'é. Âne te tinha:

"Êtê tómo wawê hã wa tô pisutu, înhorõwa âma te hiri da, Si'ã na 'ri nho'õmo nhisi âma. 'Ri na'rata wê'ezéb âma wa za tihi, 'ri hã siptete na sab da. Êne hã îma wê uptabi di. Îma sawi uptabi di duré. Taha umnhasi sina 're dahâimana za'ra mono wamhã, îwê na za te te dama âma 're a'uwaimrami u'âsi mono wa, dawî 're robzei'õ za'ra mono õ di za."

Âne âma îrob'ui'éré hã, îbahã na hã.

⁷ Êtê na îsisi hã aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Cristu hã, Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. Da te dasina 're î'umnhasi za'ra mono õ norî âma, ma tô 'ri'wa norî âma simir'é, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. Âne te ta norî âma rowasu'u:

"Êtê tomhãpã wê hã 'ri na'ratazéb da hã, wê uptabi nherê, wasété newa, 'ri'wa norî te te aré siwi îwê'õ hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'âsi, pire na."

Âne îwasu'u na rob'ui'éré hã. ⁸ Duré êtê tómo wawê wasu'u amo na rob'ui'éré hã, âne:

"Êne hã te za nasi da'marõpãrî za'ra."

Taha na rob'ui'éré hã, âne. Êne te te nasi da'marõpãrî za'ra wamhã, dama 're rowê za'ra mono õ di za. Tane Cristuhu wasu'uwê hã da te 're saze za'ra mono õ wamhã, dama 're rowê za'ra mono õ di za, 'Re îhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're ida'awê'õ mono zéb zarina.

⁹ Taneî õ di, a norî wa'wa hã. 'Re îhâimana u'âsi mono, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, îsib'a'uwê si oto 're anomro aba mono da. Sasedoti norî hã te te sima 're î'apisutu mono ne, te oto a norî wa'wa hã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa, 're anomro aba mo, õhõ âma si 're anomro aba mono da, îte da. Ta hã robra hawi ma tô rowa'a u sitême asô tihãrã za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zém hawi, rowê uptabi na si 're anomro aba mono da oto. Taha wasu'u na, tiwaihu'u pese na te te aima âma 're î'uwaimrami wê za'ra wa'aba mono zém na, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, âma 're dapo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da. ¹⁰ A norî wa'wa hã 'Re îhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're anomro aba mono õ di aré. Âhãna te oto îsib'a'uwê tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré da'âma 're îpê'ézé mono zé hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré. Âhãna ma tô oto asina îwaihu'u za'ra wa'wa, da'âma 're îpê'ézé mono zé hã.

Dahâimana wê zém na rowasu'u

¹¹ Îsisãnawã norî, îma asawi pese za'ra wa'aba norî hã, darom nhiti 're îdahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ti'ab ré. Taha wa, marî wasété na 'rãwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, asimirosa'rata wasété zarina 're 'manharî za'ra wa'aba

mono tō da, aiwasété 'wa hā. ¹²A norī wa'wa hā Wanhib'apito zazei'ō'wa norī wazari, te 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za aihāimana wē na si dama 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Tawamhā aihāimana wasété na, taré da te aima 're nharī za'ra wa'aba mono nherē, te za da te 're aiwaihū'u za'ra wa'wa, dama 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhā Cristu hā apā wē morī wapsi, te za 'Re ihāimana u'ási mono āma tawata za'ra ni, isimiroti zarina aihāimana wē na, dama 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa.

¹³Wanhib'apito nhib'a'uwē oto 're anomro aba mono wa, uburé dama ipire norī nhimiroti hā te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, ti'ai āma danhipai u da'madā'ā'wa nhimiroti hā te za duré 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. ¹⁴Duré tāma da'madā'ā'wa da, te te 're ida'apisutu mono norī nhimiroti zama, te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Ihāimana wasété norī hā, isadawa para te te 're hā za'ra mono da, duré ihāimana wē norī āma 're wata za'ra mono da, taha da, ma tō ta norī hā pisutu za'ra. ¹⁵'Re ihāimana u'ási mono hā ma tō sima aiwē za'ra wa'wa, aihāimana wē na dama 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. E marī da. Aihāimana wē na dama 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, taré da te aima 're nharī wasété za'ra wa'aba mono tō da. ¹⁶Pawa'ābā āna dama romhuri'wa norī ne, robzei'ō na 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di oto, a norī wa'wa hā. Tane nherē, Cristuhu āma rowē na 're anomro aba mono nherē, āne taré 'rāwi asi'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za: Iwasédé te 're 'manharī mono nherē, rowē u'ási wa za 're ihāimana. Āne taré 'rāwi asi'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za. 'Re ihāimana u'ási mono ma romhuri'wa, 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihāimana wē na 're aihāimana za'ra wa'aba mo. ¹⁷Āne wa, te za dahāiba mono bā 're idahāiba wazéb za'ra wa'aba mo. Uburé asiré isazei'wa norī hā te za 're isawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re ihāimana u'ási mono hā te za duré asima 're ipipa za'ra wa'aba mo, iwaihu'u pese uptabi na. Duré ti'ai āma danhipai u da'madā'ā'wa hā te za asiwi 're ihāiba wazéb za'ra wa'aba mo.

Pawa'ābā ō nherē, romhuri'wa norī hā 're inomro wē mono zé wasu'u

¹⁸Aiwada'uri zarina aipawa'ābā āna dama romhuri'wa norī, asib'apito nhimiwada'urizé hā te za 're iwapari pese za'ra wa'aba mo, isimizawi pese norī mreme hā, duré isimizawi'ō norī mreme zama. ¹⁹Taré nherē, da te aima 're rob'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, te za 're irobzépata za'ra wa'aba mo. Āne wamhā, ari'iwi te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo, taha da, te te sima 're aiwē za'ra wa'aba mono wa, 'Re ihāimana u'ási mono hā. Āne zarina te za te te 're aiwēsāmri za'ra wa'wa. ²⁰Marī hā 're 'manharī wasété za'ra wa'aba mono wa, da te 're aihā za'ra wa'aba mono wamhā, ari'iwi 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, e te za ai'āma 're dawata za'ra wa'wa. Mare di. Aihāimana wē na dama 're aihāimana za'ra wa'aba mono nherē, da te aima 're rob'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, ari'iwi te za 're isépata za'ra wa'aba mo. Tawamhā, 'Re ihāimana u'ási mono si te za te te 're aiwēsāmri za'ra wa'wa. ²¹Cristu hā ma tō robzépata, asada za'ra wa'aba. Ta hā ma tō āne na aima āma asanho za'ra wa'wa, isirā zarina si ari'iwi 're robzépata za'ra wa'aba mono da. Taha da, ma tō sitēme asō tihārā za'ra wa'wa, 'Re ihāimana u'ási mono hā. ²²Cristu hā marī na tiwasédé te te 'manharī ō uptabi di. Tō sena na te te dama 're rowasu'u mono wa, sadawa nhipese na da te 're wapari mono ō di, dasiwi. ²³Da te tāma 're nharī wasété za'ra mono nherē, asa te te dama āma 're nharī wasété mono ō di. Duré da te tāma irob'manharī wasété mono na te te robzépata mono nherē, te te dama ropipa ō di asa. 'Re ihāimana u'ási mono ma si, ma tō sisō, taha si dahāimanazéb zarina da'āma rowairébé'wai wa, te te āma dama 're a'upai mono ō wa. ²⁴Cristu hā wedepo'o nhonhi'rāmi na dā'ā wamhā, ma tō wawasété wa, wawa'ābā za'ra, wawasédé hā wa te oto 're 'manharī tō za'ra mono da, wahāimana wē na si oto 're wahāimana za'ra mono da. Ihāiba na da te tāma irob'manharī wasétézém na, ma tō robzépata za'ētē. Taha zarina, a norī wa'wa hā rowē na te oto 're aihāimana za'ra wa'aba mo. ²⁵Rowē na 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di aré, pone'erebā, bādādi nhiti 're isipa za'ra mono ne, 're anomro aba mono wa aré. Āhāna ma tō apā aipizari za'ra wa'wa, Da'madā'ā wē 'wai u, isarina si oto 're anomro aba mono da, rowē na.

3

Damro ré norī hāimanazé wasu'u

¹⁻²Pi'ō norī, romhuri'wa norī hā tinhīb'apito mreme te te 're iwapari pese za'ra mono ne, te za duré aimro mreme hā 're iwapari pese za'ra wa'aba mo. Āté aimro za'ra wa'wa hā zahadu te te saze za'ra ō di, 'Re ihāimana u'ási mono nhimiroti hā. Tane nherē, tāma 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za oto sima wē za'ra, Cristuhu zazei'wa oto 're hāimana za'ra mono da. Te te 're saze za'ra mono da, tāma 're roti za'ra wa'aba mono ō nherē, te za uihā na te te 're saze za'ra. E marī wa. Tāma 're aihāimana wē za'ra wa'aba mono wa, duré imreme hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono wa. ³⁻⁴Asima 're asipese za'ra wa'aba mono na si, 're asōpré wa'aba mono ō di za, ai'rāi waipo iwē na, duré asō'rebzu iwē na. Duré ai'uzza

İwê na 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata wê na oto 're İ'anomro aba mono zêb zô si, te za asima 're asõpré wa'aba mo, duré aiwaimri 're İ'aihâimana za'ra wa'aba mono zêb zô zama. Âne si tâma wê uptabi di, 'Re İhâimana u'âsi mono ma hâ. ⁵ Âne si ma tô wahi'rata sipi'õ nori hâ 're nomro, 're İhâimana wê za'ra mono nori hâ. 'Re İhâimana u'âsi mono si, ma tô ta nori hâ te ze sina 're umnhasi za'ra, te te 're pawapto wê za'ra mono da. 'Re İnomro wê mono na, ma tô duré ta nori hâ sina 're sõpré. Taha wa, ma tô timro mreime si te te 're wapari pese za'ra. ⁶ Âne Sara hâ ma tô 're mo. Timro mreime hâ ma tô te te 're wapari pese, Abra'âhâ mreime hâ. Taha wa, ma tô tinhîb'apito na te te 're sisi Sara hâ, Abra'â hâ. Tane te za duré a nori wa'wa hâ aimro ma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo. Asina aihâtâ'â âna, te za duré 're anomro aba mo. Tawamhâ Saraha nhihudu na ze za te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ.

⁷ Duré aibâ nori, aimro siré te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. A nori wa'wa hâ aibâ wa, aihâiba hâ siptete za'ra wa'aba di, aimro hâiba za'ra wa'aba ma hâ. Âne hâ te za asina İwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za aimro ma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo. Rowê İsi'utõrî'õ hâ te za 'Re İhâimana u'âsi mono hâ aima sõmri za'ra wa'wa, hâiwa âma. Aimro nori wa'aba ma zama, te za sõmri za'ra. Taha wa, te za aimro ma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo. Tawamhâ 'Re İhâimana u'âsi mono ma, asiré 're aimreme zusi aba mono wamhâ, te za te te 're ai'awapari 'wa, Wamama hâ.

İsazei'wa nori, dama 're hâimana wê za'ra mono nherê, te te 're İrobzêpata za'ra mono zé wasu'u

⁸ İmreme na wa za oto aima 'râsutu za'ra wa'wa. Asimirosa'rata wê na te za aihîni 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Duré dapê'êzé zarina da te 're robzêpata za'ra mono wamhâ, te za dasiré aipê hâ 're İsepata za'ra wa'aba mo, aipê'êzé sina. Duré uburé marî wê na dama 're rowê za'ra mono wa, 're dato za'ra mono wamhâ, te za dasiré 're ato za'ra wa'aba mo. Te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Asima aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. ⁹ Duré asada 're dahâimana wasété za'ra wa'aba mono wamhâ, asa dama âma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono õ di za, aihâimana wasété na. Duré dapê'ê na taré da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're nharî za'ra wa'aba mono nherê, asa dama âma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono õ di za, aimreme wasété na hâ. Wamama wi si, te za ta nori ma 're İwaptêrê za'ra wa'aba mo, İwê si te te tâma 're sõmri za'ra mono da, ta nori ma. Âne da, ma tô Wamama hâ sitême asõ tihârâ za'ra wa'wa, İwê na si aima 're sõprub za'ra wa'aba mono da. ¹⁰ Durêihâ âne na ma tô 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hâ dama roti:

"Aihâiba ré ré, robzei u'âsi 're anomro aba mono da, asima 're wê za'ra wa'aba mono wamhâ, aimreme wasété na dama 're nharî za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipeze za'ra wa'aba mono õ di za.

¹¹ Te za duré aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, İwê si dama 're 'manharî za'ra wa'aba mono da oto. Duré rowê na si asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, te za asina 're İrosa'rata pese za'ra wa'aba mo.

¹² Hâimana wê na dama 're İhâimana za'ra mono nori si, te za te te 're ab'madâ'â pese, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ. Te te duré tiwi 're rowaptêrê za'ra mono wamhâ, te za te te 're awapari, İmreme zarina te te tâma âma 're a'uwaimrami mono da. Tane nherê, dahâimana wasété na dama 're dahâimana za'ra mono wamhâ, te za dadaza 're hâimana."

Âne âma İrob'ui'éré hâ, İbaihâ na hâ.

¹³ A nori wa'wa hâ 're anomro wê wa'aba mono da, tô sena asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhâ, e 'wa hâ te za rowasédé hâ te te aima 're 'manharî za'ra wa'wa. ¹⁴ Tane nherê, dama 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono nherê, taré da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono wamhâ, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za duré. ¹⁵ Cristu hâ Asib'apito aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana prédup sina 're İwapari pese za'ra wa'aba mo. Duré Cristu 're İsaze za'ra wa'aba mono zém na, da te 're asadanharî za'ra wa'aba mono wamhâ, awa'awi te za dama 're asiwasu'u waré za'ra wa'aba mo. ¹⁶ Aiwaimri te za 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme wasété âna. Aihâimana wê na te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasété na 'râwi 're asiwê'õ za'ra wa'aba mono tô da. Tawamhâ dama 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono wamhâ, Cristuhu zazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono 'ru te, taré da te aima 're nharî wasété za'ra wa'aba mono nherê, te za damreme niwî 're danhiséb za'ra. ¹⁷ Âté 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'wa. Âne zarina, 're robzêpata za'ra wa'aba mono wamhâ, te za İwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re İhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwê za'ra wa'aba mono zêb zarina, a'â 're İrobzêpata za'ra wa'aba mono na. Âne hâ te te wama

're awē mono ò di, dama 're ìwahâimana wasété za'ra mono zéb da hâ. Dama 're wahâimana wasété za'ra mono wamhâ, âté te za da te 're wahâ za'ra. Âne zarina, wa te 're robzépata za'ra mono wamhâ, ì'uwaibaba wa za tô wa te 're robzépata za'ra. ¹⁸ Misi haré ma tô Cristu hâ dazada dârâ, 're ìdahâimana wasété za'ra mono hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. 'Re ìmorî wē uptabi hâ ma tô dârâ, 're ìdanomro wasété mono norî da, te te 're wa'anhimroi mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono u. Cristu hâ dâ'â uptabi nherê, ma tô Ìmama hâ hâiwa'utu, apâ 're hâimana u'âsi mono da. ¹⁹ Tihâiba na u'âsi, te adâ'â norî u mo, dazazéb 're, 're ìdasimasa mono ne, nimomo 're ìwairébé mono ò norî u. Uburé Danhib'apito uptabi na te te sina po're pu'u za'ra da, te ìtème timorî za'ra. ²⁰ Ta norî hâ Nowé ti'ai âma 're morî ré, te te 're waparî za'ra mono ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ. Nowé hâ 'ri ne uba're, te te 'manharî ré, te ta norî hâ po're âna 're nomro. Tane nherê, da'âma wa'a su'u ò wa, te te da'uprosi su'u ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ. Te te oto da'uprosi wamhâ, 'ri ne uba're wa, ìsisisi norî si, ma â wi sô'reptu za'ra. Ta norî hâ umro za'ra di. ⁸ na ìhâiba za'ra hâ. ²¹ Ta hâ â hâ, â dawabzuri, te wasu'u, danho'reptuzé. E da'u're wa, da'upsózé, te â dawabzuri hâ wasu'u. Mare di. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da te dasi'âma 're ìropisutu za'ra mono zé te wasu'u, â dawabzuri hâ. Dawasédé te te dama 're aparî mono wa, 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono ò di oto, dawasété na hâ. Taha wa, dama 're ìrowé za'ra mono zéb zarina, te za oto dasina da te tâma 're ropisutu za'ra, âma 're ìdanomro mono zéb da hâ. Zezu Cristu hâ dâ'â uptabi nherê, Ìmama hâ ab're hawi te te hâiwa'utu wa, apâ 're morî wa, te asô'reptuzé hâ aima tihâimana za'ra wa'wa. ²² Cristu hâ hâiwa u morî wa, te oto pire na Timama nhimire niwî 're sâmbra, Danho'reptui'wa hâ. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norî 'madâ'â'wa, te 're hâimana. Uburé hâiwa nho're âma, pire na duré waihu'u pese na 're ìhâimana za'ra mono norî ma zama, te pire uptabi na tâma 're hâimana za'ra.

4

'Re ìdanomro mono zép tém na rowasu'u

¹ Cristu hâ ma tô tihâiba na robzépata. Taha wa, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, asihâiba zawi âna, ìsine 're ìrobzépata za'ra wa'aba mono zéb da hâ. Âne, da te 're robzépata za'ra mono wamhâ, marî, da te 're ìmanharî wasété za'ra mono zé hâ, te za oto da te 're rême pese za'ra. ² Taha wa, ti'ai âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're ìwē mono zéb zarina si. Duré marî na asima 're ìrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ò di za oto. ³ Wahub ahâ na ma tô ai'âma 're si'utôri za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'ô'wai hâimanazém na, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono ré. Ma tô asisô 're ìrowasutu za'ra wa'aba mo aré. Âzézei'wa te aré 're anomro aba mo. Duré dato ìwê'ôre hâ 're ìmanharî za'ra wa'aba mono ré, ma tô asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo aré. Duré âzézei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, ma tô ai'râ siwamnarî na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono upana, ma tô romhâiba 'manharî âma 're aiwata za'ra wa'aba mo, ta hâ waihu'u pese newa rob'manharî hâ. ⁴ 'Re anomro wasété aba mono zé hâ, tâibâ oto. Taha wa, siwa'ru dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono ò wa, te ai'âma 're tob'uzu za'ra wa'wa, Wamama nhimiroti waihu'u'ô'wa norî hâ. Taha wa, 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono 'ru te, te oto ta norî hâ taré te te aima 're nharî wasété za'ra wa'wa. ⁵ Tane nherê, nimahâ na ta norî hâ 're ìhâimana wasété za'ra mono zém na te te ìwaihu'u za'ra zéb zarina, te za ta norî ma rowairébé za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ. Ta hâ te te ìda'awaihu'uzéb zarina, te za romhutu na uburé norî ma rowairébé, ìhâiba ré norî ma, 're ìdâ'â za'ra mono norî ma zama. ⁶ Taha wa, dahâimanazém na za te te dama 're arowairébé mono wa, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norî hâ Cristuhu wasu'uwé na te te 're dapo're pu'u za'ra, da te âma 're saze za'ra mono da. Ta norî waparî'wa norî hâ ma tô oto tidâ'â za'ra. Ti'ai âma 're nomro mono ré, ma tô ìwasété na wê'ô za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâ, uburé 're ìdahâimana za'ra mono norî hâ ìwasété na te te 're ì'awê'ô mono ne. Tane nherê, hâiba ré 're nomro mono ré, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norî hâ Cristuhu wasu'uwé na po're pu'u za'ra, ta norî hâ rowé ìsi'utôri'ô âma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono ne.

'Re dasipawaptob za'ra mono da, dama ìrotizé

⁷ Ro ìsi'utôrizéb u hâ, romhuture di oto. Taha wa, te za aihâiba na asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré aihâimana nhimiza'rese te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi u'âsi aba mono da. ⁸ Dazawizé wasu'u si, ìpire uptabi hâ. Taha zarina si, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E marî da. Dazawizé hâ aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, dawasédé hâ da'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tô da, ahâ nherê, da te 're 'manharî za'ra mono nherê, dawasédé hâ. ⁹ Te za duré 're ìda'mazasi su'u za'ra wa'aba mo ari'iwi, 're dawata'ê za'ra wa'aba mono

ãna. ¹⁰ Re ìhâimana u'âsi mono hã sôpru wa, ma tó aihâiba mono bâ dama 're ìromhuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aima sômri za'ra wa'wa, sipu'u pese na. Taha zarina si, te za oto dama ãma 're ì'uwaimrami za'ra wa'aba mo. ¹¹ Tawamhã dama 're rowahutu za'ra wa'aba mono wamhã, duré dama 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, timreme te te aima 're ìsômri za'ra wa'aba mono na si, te za dama 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo. Duré aihâiba na zama 're dapawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, tinhiptede te te aima 're ìsômri za'ra wa'aba mono na, te za 're ìdapawaptob za'ra wa'aba mo. ãne na hã te za dama ãma 're ì'uwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra mono da, Zezu Cristuhu nhìb'a'uwê 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, dama ãma 're ì'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wê uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

Wanhìb'apito zazei'wa norì te te 're ìrobzépata za'ra mono zé wasu'u

¹² Ìsiwadi norì, ìma asawi pese za'ra wa'aba norì hã, ãhãna rowasédé hã da te aima 're 'manharì za'ètè za'ra wa'aba mono wa, te a'ã 're ìrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherè, 're ìrobzépata za'ra wa'aba mono zém na ãma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono ò di za, da te aima 're rob'manharì za'ètè za'ra wa'aba mono ò newa. ¹³ Cristu hã aiwana za'ra wa'aba, ma tó robzépata za'ètè. Taha wa, ìsine 're robzépata za'ra wa'aba mono wa, te za aipè'è 're, 're ato za'ra wa'aba mo. E marì wa. Cristu hã tiwaihu'u pese na apá wei morì wapsi, za ato za'ène hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa. ¹⁴ Áté Cristuhu ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're nharì wasété za'ra wa'wa. Tane nherè, aima 're rowè za'ra wa'aba mono di za. E marì wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono pè'èzani hã aipè'è 're aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa oto, rowè uptabi zé hã. ¹⁵⁻¹⁶ Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono nherè, 're danhimroi wa'aba mono ò di za. Duré marì na dawì 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré marì na dawì 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono ò di za. Duré danhimirosa'rada hã dawì 're 'wa'rutu za'ra wa'aba mono ò di za. Áté nimahã na dama 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono wamhã, te za da te aima 're rob'manharì wasété za'ra wa'wa. ãne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, ì'uwaibaba te za tó 're ìrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherè, Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, 're aséb za'ra wa'aba mono ò di za. Cristuhu zazei'wa na, da te 're asisi za'ra wa'aba mono wê te, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mo.

¹⁷ Bádã hã ma tó oto ìwa waptãrã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te dama ì'arowairébézéb da hã, ta hã dahâimanazém na dawaihu'u'wa 're hâimana mono wa. Taha wa, te za a'ã tinhìb'a'uwê norì ma arowairébé, 're ìwahâimana za'ra mono zém na, te te wa'awaihu'u wa. Tawamhã e niha za ìsazei'ò'wa norì ma te te ìrowairébézé hã. Wanhìb'apito wasu'uwê na, 'Re ìhâimana u'âsi mono, we te te dama ìwaihu hã te te ãma saze za'ra ò wa dame, ta norì ma, 're rowè za'ra mono ò di za.

¹⁸ Duréihã ãhã wasu'u na ma tó ãne na dama rowasu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

“Áté marì ahã na te za sada 're hâimana za'ra, 're ìnomro wê mono norì zada hã, tinhò'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono ò ré. Tawamhã e niha te za tâma 're romhâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono wê'ò'wa norì ma hã, siwa'ru 're ìhâimana za'ra mono norì ma hã.”

ãne ta norì wasu'u na rob'ui'ére hã, ìbaihã na hã.

¹⁹ Áté wa za a'ã robzépata hã wa te wasina 're 'madã'ã za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama 're ì'awé mono zéb zarina. Tane nherè, 'Re ìhâimana u'âsi mono, wa'apoto mono 'wai umnhasi sina, wa za dama 're wahâimana wê za'ra, ta hã tinhimiropisutu wê na za te te wama ãma 're a'uwaimrami u'âsi mono wa.

5

Wanhìb'apito zazei'wa 'madã'ã'wa norì ma rowasu'u

¹ Da'madã'ã'wa norì, ãhãna wa za aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã da'madã'ã'wa, wa duré 're ìhâimana. Cristu hã te te robzépata wamhã, wa tó ìtómo na 'madã, te te ìrobzépatazé hã. Wa hã wa za duré ìsazei'wa norì siré, rowè uptabi hã ìsina waihu'u hãiwa ãma, rowè uptabi hã sô'awi te te wama pisutu za'ra wapsi, Wanhìb'apito hã. ² Taha wa, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhìb'a'uwê te te aima 're ìpisutu za'ra wa'aba mono hã ato sina tâma 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, tâma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono ãna. ãne da, ma tó sima aiwê za'ra wa'wa, Wamama hã. Rob'ui'prazéb zó tâma 're dapawaptob za'ra wa'aba mono ò di za. Tó sena asima 're ìwé uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tâma 're ìdapawaptob za'ra wa'aba mo. ³ Asimì'madã'ã'wa za'ra wa'wa hã tâma 're 'madã'ã'wa pese za'ra wa'aba mono da, ma tó aipisutu za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi

mono hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã dama aipire wê te, 're dawada'uri za'ra wa'aba mono õ di za. Asimipawapto wê na te za tãma ãma 're asanho wê za'ra wa'aba mo, asimi'madã'ã za'ra wa'aba norĩ ma. ⁴ Tawamhã Da'madã'ã wai uptabi hã apã wei morĩ wapsi, tãma 're idapawapto wê za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, te za oto aima wa'ãbã za'ra wa'wa, iwê uptabi na, ãsi'utõrĩ'õ na oto aima 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da.

⁵ Ìpréduptém norĩ, ìprédum norĩ mreme si te za 're ìwaparĩ pese za'ra wa'aba mo. Ìsazei'wa norĩ, aihĩni te za romhuri na 're asipawapto za'ra wa'aba mo, aipire na 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mono ãna. Duréihã ãne na ma tã rob'ui'ére, 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

“Dapire na 'rãwi 're ìdasi'madã'ã za'ra mono norĩ da si, te za 're hãimana, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã. Dapire na 'rãwi da te dasi'ãma 're ìrosa'rata za'ra mono õ norĩ si, te za te te 're apawapto u'ãsi.”

Ãne ãma rob'ui'ére hã, Ìbahiã na hã.

⁶ Åhã wa, te za Wamama na 'rãwi aiwapu na 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo, taha si waihu'u pese uptabi na 're hãimana mono wa. Åne wamhã, bãdã te te ai'ãma sima ìpisutuzém na, te za ai'ãma uwaimrami za'ra wa'wa, aipire na oto dama 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb da hã. ⁷ 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã te te 're ai'madã'ã wê za'ra wa'wa. Taha wa, marĩ na 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, marĩ na 're ì'aihãtã'ã za'ra wa'aba mono zéb zarina. Taha parimhã, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto, marĩ na 're ì'aihãtã'ã za'ra wa'aba mono ãma hã.

⁸ Ma'ãpé, aihãimana nhimiza'rese sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono. Duré 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono. E marĩ wa. Da'rui'wa hã datême 're morĩ wa, wa'uburé norĩ nhib'apito hã. Hu'u zéré pa hã wairõ sina, tisa zõ 're ìnomro mono ne, te datême 're morĩ u'ã, Wanhib'apito si da te dasina 're ì'madã'ã u'ãsi za'ra mono zé hã te te dawi 're a'uprosi mono da. ⁹ Asiré Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã daro mono bã 're hãimana za'ra mono 'ru te, da te tãma 're ìrob'manharĩ za'ra mono zém na, te a'ã te te 're robzépata za'ra, asine za'ra wa'aba. Å norĩ wasu'u hã ma tã iwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, Wanhib'apito umnhasi sina te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo, da'rui'wai wi asina 're asiptete u'ãsi za'ra wa'aba mono sina. ¹⁰ Tane nheré, 're robzépata hã za'ra wa'aba mono õ ré, rowézé hã te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã. Taha si te za te te 're asiptete u'ãsi za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na, asiptete u'ãsi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Ôhõ ma si te ìsimizawizé hã sa'ëtê na tãma 're hãimana. Taha wa, ma tã sitême asõ tihãrã za'ra wa'wa, rowé ìsi'utõrĩ'õ ãma ìsiré 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, Cristuhu nhib'a'uwé oto 're anomro aba mono wa. ¹¹ 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã danhipai u dama pire uptabi na 're hãimana mono wa, wa za taha ãma si 're wawata u'ãsi za'ra.

Pedru te te ìdazawizé wasu'u

¹² Sira hã ma tã ìpawapto, aima ìnhimiroti syra za'ra wa'aba nheré, te te aima rob'ui'ére za'ra wa'aba da. Ta hã ìsisãnanawã ne, te ìma 're hãimana. Taha wa, ìma umnhasi di. Wa hã wa tã ìsima aiwé za'ra wa'wa, ìnhimiroti na te aipawapto za'ra wa'aba da, Wanhib'apito ãma si asiptete sina 're anomro aba mono da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimipawaptozbé hã asi'uihã na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wasu'u na si, wa tã te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, tã sena wa. Taha wa, te te 're aipawapto wê za'ra wa'aba mono wa, te za asiptete sina ãma 're anomro aba mo.

¹³ Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã, Babironiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ìhãimana za'ra mono norĩ hã, ma tã Wamama hã sima pisutu za'ra, ìsib'a'uwé oto 're hãimana za'ra mono da. Ta norĩ zama ma tã timreme na ãma asawi za'ra wa'wa. Ì'ra na te 're ìsisi mono zama, ma tã duré timreme na ãma asawi za'ra wa'wa, Marcusi hã. ¹⁴ Tame te za uburé asiré ìsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

Cristuhu nhib'a'uwé norĩ, rowé na ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da si, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptêré u'ãsi, Wamama wi.

2 Pedru Pedru hã, maparane âma te te duré ĩrob'ui'érézé, ĩsazei'wa norĩ ma Ībahiã wasu'uzé

Ā Ībahiã na Pedru hã ma tó duré rob'ui'éré, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã dawazari 're ĩhãimana za'ra mono norĩ mreme hã te te 're wapari za'ra mono tó da. Ta norĩ hã sadawa nhipese na ma tó te te 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã za apã we ĩmorĩ õ na hã. Taha wa, ma tó Pedru hã tãma waihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã da'ãma 're ĩwa'a su'u mono õ zém na hã. Ta hã ma tó te te sima 're da'awé, ĩ'ra hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, uburé. Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã wasété uptabi na te 're hãimana za'ra. Taha na ma tó sitême te te 're dapizari za'ra. Taha wa, Pedru hã ma tó ãma tãma rob'ui'éré za'ra, nimahã bātã na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ta norĩ hã za te te ĩhã za'ra zém na hã, duré ĩsine 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ zama.

¹ Wa hã Sima Pedru, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré ĩsadawa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, wasiré ĩsazei'wa 're ĩ'anomro aba mono norĩ ma. Wanhĩb'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã wé uptabi di. Wa'anho'reptui'wa Zezu Cristuhu zama wé uptabi di. Wé uptabi zahuré wa, ma tó te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, wasine asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, te te 're asó'reptu za'ra wa'aba mono da.

² 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, duré Wanhĩb'apito Zezusi hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Āne wa, wa ai'ãma tãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, duré rowé u'ãsi, ãma 're anomro u'ãsi aba mono da.

³ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tó tiwaihu'u pese na uburé marĩ ĩwé na wama 're sôpru, wapê'ê 're, ĩsine wawé uptabi na ãma 're ĩwahãimana za'ra mono zéb da hã, duré ĩsine wa te dama 're ĩ'manharĩ wé za'ra mono zéb da zama. ⁴ Āne zarina, te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina, ma tó marĩ ĩwé hã wapê'ê 're, te te wama 're anhomri, sa'ěté na. Wama wé uptabi di, wama 're ĩsôprub za'ra mono zé hã. E marĩ da, ma tó wama 're sôprub za'ra. ĩsine wahãimana wé na oto ãma 're wahãimana za'ra mono da. Āne wamhã, ĩsazei'õ'wa norĩ ne, wawasété zó 're wasiwasutu u'ãsi za'ra mono õ di za, wawasété na 're wahãimana za'ra mono da. ⁵⁻⁷ Āne wa, ĩsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwé uptabi na si ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da oto. Duré Wanhĩb'apito nhĩmiroti hã te za 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasété wi, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré ro'wa'rudu hã ai'ãma 're hãimana za'ra wa'aba mono nheré, te za õne haré Wanhĩb'apito ãma si 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Te za duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩmiroti na si, 're aihãimana wé za'ra wa'aba mo. Duré, asisãnawã norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za asiré ĩsazei'wa norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Te za uburé 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo duré. ⁸ Āhã zarina si 're aihãimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za aihãimana wé hã asima 're ĩsa'ěté za'ra wa'aba mo. Āne wamhã, Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu nhĩmiroti hã taré waihu'u za'ra wa'aba õ di za. Te za tó marĩ ĩwé na ãma 're ĩ'uwaimrami u'ãsi za'ra wa'aba mo. ⁹ Tane nheré, ãne 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, datob'a na 're ĩdanomro mono ne, te za 're anomro aba mo, duré syry na da te 're ĩrob'madã'ã za'ra mono ne. E marĩ wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã, te te aima 're pari za'ra wa'aba mono nheré, ãma 're aipo're si'ãri za'ra wa'aba mono wa, te za datob'a na 're ĩdanomro mono ne, 're anomro aba mo.

¹⁰ ĩsisãnawã norĩ, tó sena ma tó 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwé 're anomro aba mono da. Āne wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, ãma 're aihãimana wé za'ra wa'aba mono da, 'rãwi ĩsib'a'uwé na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Āne wamhã, Wanhĩb'apito hã rême za'ra wa'aba õ di za. Duré aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di za oto. ¹¹ Taha zarina, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã to sina te te 're ai'a'mazasi 'wa hãiu wa, Wanho'reptui'wai u, Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu u, Danhĩb'apito uptabi na dama 're ĩhãimana u'ãsi mono u.

¹² Āhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba nheré, duré asiptete sina ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono nheré, wa za te ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'wa, aiwi simani za'ra wa'aba tó da, ĩwasu'u hã. ¹³⁻¹⁴ ĩma wé di tó, ĩhãiba ré 're ĩhãimana mono ré hã, ãhã wasu'u na, te ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mono da hã, ĩdã'ázéb u romhuture na, te ĩsina waihu'u wa, Wanhĩb'apito Zezu Cristu te te ĩma ĩwaihu'u si'rõmo zéb zarina. ¹⁵ Taha wa,

Īma Īwaihu'u pese na si, wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, uburé te aima āma Īrob'ui'éré za'ra wa'wa hā, aiwi simani za'ra wa'aba tō da, Ī'uirī na hā.

Wanhīb'apito hā rowa'a za'ētē ré, sab ré, te te siwi Ī'madā'ā na rowasu'u

¹⁶ Wa norī hā wa tō Wanhīb'apito hā wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, Īwaihu'u pese uptabi na, duré za apā we Īmorī na zama. E tawamhā taré danhimirosa'rata nhipse zarina, wa tō Wanhīb'apito wasu'uwē hā wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Wa norī hā Wanhīb'apito Zezu Cristu hā rowa'a za'ētē ré, sab ré, wa tō watōmo na 'madā'ā za'ra ni. ¹⁷⁻¹⁸ Ī'rata wa tō aimasam ni, Īmama hā āma wata wamhā, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Hāiwa hawi te we tāma tinha, rowē uptabi hawi, āne: "Ā hā Ī'ra, te 're Īsawi pese mono, tāma 're Īto za'ētē mono." Āne te we tāma tinha. Wa norī hā wa tō āne wapari za'ra ni, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā hāiwa hawi te te tāma Īnharī na, etē 'rāihā Īwē uptabi āma, Wanhīb'apito Zezusihi 'rata wasimasab ré.

¹⁹ Marī, wa te Īsabu za'ra zéb zarina, wa tō waihu'u za'ra ni, tō sena na Danho'reptui'wa na 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī te te dama 're Īrowasu'u za'ra mono zém na hā. Awē u te za wasi wawē hā 're pusi, dama rowa'a'wa da, damorī wē da. Tane wapawapto'wa da, te wama 're Īhāimana, Īsadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimirowasu'u hā, āma 're Īwanomro wē mono zéb da hā. Āne wamhā, te za āma 're Īrosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mo. ²⁰⁻²¹ 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norī nhimirowasu'u na rob'ui'éré hā, marī te te Īwasu'uzé hā, ni'wa hā si'uihā na te te waihu'u ō di, te te dama 're Ī'awaihu'u mono da hā. E marī wa. Ta norī hā, si'uihā na te te dama 're rowasu'u za'ra mono ō wa. 'Re Īhāimana u'āsi mono si, ma tō Tipē'ēzani na te te tāma 're awaihu'u, te te dama 're wasu'u za'ra mono da. Tane, wa norī zama Īsadawa wasu'u'wa norī nhimirowasu'u hā, wasi'uihā na wa te 're waihu'u za'ra mono ō di, marī te te Īwasu'uzé hā wa te dama 're Īwaihu'u za'ra mono da hā. Taha wasu'u hā pire wa, ma'āpé āma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, waihu'u za'ra wa'aba da.

2

*Senai'ō na rowasu'u'wa norī na rowasu'u
Zudasi 3-16*

¹ Durēihā ma tō ni'wam norī hā wahi'rata norī wazari 're hāimana za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa newa. Tane, tō senai'ō na rowasu'u'wa norī hā, te za duré aiwazari 're hāimana za'ra wa'wa. Ta norī nhimirowasu'u hā tō sena newa, da te āma 're saze za'ra mono wamhā, te za dahāimana wē zé hā dawī 're si'utōrī za'ra. Wanhīb'apito hā tidā'āzém na te te 're wa'ābā za'ra mono nherē, te za 're simrami za'ra, tinhib'apito zō, tō senai'ō na rowasu'u'wa norī hā. Taha wa, te za 'Re Īhāimana u'āsi mono hā te te 're ahā za'ra, 're dā'ā za'ra mono da. ² Ta norī hāmanazéb zarina, te za da'ahā na da te āma 're sasōmri za'ra, dahāimana nhiséb'ō na, Wanhīb'apito zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherē. Taha wa, te za da'ahā na Wanhīb'apito nhimiroti ma, da te 're nharī wasété za'ra, taré. ³ Tō senai'ō na rowasu'u'wa norī hā te za taré rob'uprazéb zō, tinhimirosa'rata na si, marī na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, ta norī hā Īwasété na 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, waihu'u pese di. Taha wa, Īsimihāzē wi, sisō'reptu waihu'u za'ra ō di za.

⁴ Tane, hāiwa āma 'Re Īhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī hā, durēihā tiwasédé te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, tinhimihāzē hā te te tāma ba'a za'ra ō di, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Rořipa u ma tō sisiti satōrī za'ra, tame 're simasa mono da, pawasisi ré robra āma. Tame te za ta norī hā 're simasa, bādā Īwa Īwaptā'āzéb u, dahāimanazém na te te Īda'awaihu'uzéb zarina te te dama Ī'arowairébézéb u hā. Tawapsi te za ta norī hā hā za'ra. ⁵ Durēi uptabi hā 'Re Īhāimana u'āsi mono hā tinhimihāzē hā te te dama ba'a ō di, ti'ai āma 're Īdahāimana za'ra mono norī ma. Ā ma, ma tō tinha, ā pusi mono da, ā na te te da'uprosi da, 're dahāimana wasété za'ra mono wa. Nowé norī si ma tō sō'reptu za'ra, 7 na Īhāiba za'ra norī me. Nowé hā te te aré dama 're rotī u'āsi, 're dahāimana wē za'ra mono da, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti na. ⁶ Duré, dahāimana wasété wa, ma tō 'Re Īhāimana u'āsi mono hā siwi da'awē'ō, Sodoma na 'ri nho'ōmo nhisī āma, duré Domora na 'ri nho'ōmo nhisī āma zama. Unhama ro'ō na ma tō da'uprosi, da te āma waihu'u za'ra da, dawasété na si 're dahāimana za'ra mono wa, aiwa za te te 're Īda'ahā za'ra mono na. ⁷ Roho si 're morī wē wa, ma tō sō'reptu, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. Dahāimana nhiséb'ō na, 're dahāimana za'ra mono wa, ma tō tipē'ē na aré te te 're robzépata, Ro hā. ⁸ Da'rata 're hāimana mono ré, awē sidāpāsi dawasété na te te 're da'awaihu'u mono wa, duré damreme wasédé hā te te 're awapari mono wa, pē'ēzē ahā uptabi di, Ro hā. ⁹ 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, waihu'u pese di, Ro hā te te Īsō'reptuzéb da hā. Tane duré, Wanhīb'apito ma waihu'u pese di, ro'wa'rutu hawi te te 're Ī'anho'reptui mono zéb da hā, Īsimiroti 'madā'ā pese 'wa norī hā. Duré tāma waihu'u

pese di, te te 're ĩda'ahâ za'ra mono zéb da hâ, 're ĩdanomro wasété mono norĩ hâ, bâdâ ĩwa ĩwaptâ'ázéb u hâ, dahâimanazém na te te ĩda'awaihu'uzéb da hâ. Tawapsi te za dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé, rob'râsutuzéb âma. ¹⁰ Dahâimana nhíséb'ô na 're dahâimana za'ra mono wamhâ, duré ĩsimiroti hâ da te dasiwi 're wê'ô za'ra mono wamhâ, te za sa'ëtê na da te 're robzépata za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzéb zarina.

Senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hâ, te simipari âna 're hâimana za'ra. Ta norĩ hâ hâiwa âma romhuri'wa norĩ hâ te te 're wazéb za'ra mono ô di. Timreme na te te âma 're wasété u'âsi za'ra, sina pahi za'ra âna. ¹¹ Hâiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hâ, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ ma, siptete za'ra di. Duré tâma waihu'u pese za'ra di. Tane nherê, Wanhíb'apito nho'a 're hâimana za'ra mono wa, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ âma, 're mreme wasété za'ra mono ô di, asa. ¹²⁻¹³ Tanei ô di, aibâ norĩ hâ senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hâ. Roti hâ uburé tâma waihu'u za'ra ô wamhâ, te roti ma te te 're nharĩ wasété za'ra, wê nherê, roti hâ. Ta norĩ hâ abaze ne, te rosa'rata âna 're hâimana za'ra, simiza'rese âna. Taha zarina, abaze hâ da te 're simroi mono wa, 're ĩre're mono ne, te za ta norĩ hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ te te 're hâ za'ra, 're ĩhâimana wasété za'ra mono zé wa'râmi.

Ta norĩ hâ te marĩ hâ te te sima 're wê ahâ za'ra. Siséb âna, te rowa'a na te te 're rob'manharĩ wasété za'ra. Taha wa, ta norĩ wazari, 're asaihuri aba mono wa, te ai'âma 're mreme wasété za'ra wa'wa, ĩsazei'ô'wa norĩ hâ. ¹⁴ Senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hâ te pi'ô ĩwasété norĩ zó te te 're rob'madâ'â u'âsi za'ra. Ta norĩ ma hâ wê za'ra di, tiwasédé hâ te te âma 're ĩmanharĩ u'âsi za'ra mono zéb da hâ. Hâimana nhipse na te ta norĩ hâ 're nomro, da te âma 're sasômri za'ra mono da. Tawamhâ ni'wam norĩ hâ siptete sina Wanhíb'apito âma 're nomro mono ô wamhâ, te za ta norĩ âma te te 're sasômri za'ra. Duré senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hâ te tinhimarĩ wê zó si, te te sima 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Taha wa, ta norĩ hâ tâma wê ô di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hâ. ¹⁵ Ta norĩ hâ ma tô 're ĩdanomro wê mono zé hâ rême za'ra, Bara'â hâ 're ĩmorízéb zarina, oto 're nomro mono da. Bara'â hâ Be'oho'ra. Duréihâ ma tô Bara'â hâ sima wê, rob'uiprazé hâ da te tâma sômri da, ĩsimiromhuri wasété wa'râmi. ¹⁶ Tawamhâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, ma tô ĩsimizama hâ awaru po'repore hâ, a'uwê mreme na tâma tinha, simiza'rese âna 're morĩ tô da. Âne na ma tô tiwi sizâ, za te te ĩmanharĩ wasété zé hâ.

¹⁷ Senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hâ, tinhimirowasu'u na te te âma 're dapawaptob za'ra mono ô wa, wa za oto marĩ na aima âma romnhimírê'é za'ra wa'wa. Ta norĩ hâ sipti hâ 're ĩ'â'rê mono ne, te 're hâimana za'ra. Duré hâiwa nhirôno hâ rowa'u hâ nimomo te te 're sate mono wa, tâ hâ ĩhawi we 're ĩta'a mono ô ne, te 're hâimana za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ ma tô ta norĩ hâ pisutu sirômo za'ra, robra si 're ĩsa'wari mono zéb âma, ĩwa 're hâimana u'âsi za'ra mono da. ¹⁸ Ta norĩ hâ simiroti pire newa, 'râwi sina 're wata za'ra mono sina, te za te te dama 're rowasu'u za'ra, da te dasima 're ĩwê za'ra mono zéb uwaibaba, 're dahâimana wasété za'ra mono da, dama 're ĩrowê za'ra mono zéb da newa. Âne wamhâ, nimosi ĩsazei'ô'wa norĩ hâimana wasétézém hawi 're ĩdasipizari za'ra mono norĩ hâ, te za oto te te âma 're sasômri za'ra, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ âma hâ. ¹⁹ Dasi'uihâ na dahâimanazém na 're dahâimana wasété za'ra mono nherê, rowê na si za 're ĩdanomro mono na, te ta norĩ hâ te te dama 're rowasu'u za'ra, taré. Tane nherê, rowê na si 're nomro mono ô di, ta norĩ hâ, tihâimana wasété hawi ĩwairébézéb da hâ, tâma waihu'u za'ra ô wa. Marĩ hâ da te 're sei hōsi za'ra mono wamhâ, dasi'uihâ na da te 're rême waihu'u za'ra mono ô di za. Tane, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hâ si'uihâ na tiwasédé hâ te te saharĩ waihu'u za'ra ô di. ²⁰ Âté ta norĩ hâ Danho'reptui'wa na ma tô Wanhíb'apito Zezu Cristu hâ te te 're waihu'u za'ra. Taha zarina ma tô ĩsazei'ô'wa hâimana wasétézém hawi 're sipizari za'ra. Tane nherê, apâ dasiré 're hâimana wasété za'ra mono wamhâ, e niha za tawamhâ, 're ĩhâimana za'ra mono zé hâ. Wanhíb'apito hâ te te 're saze za'ra mono ô ré, rowê'ô na 're ĩhâimana za'ra mono zém nhipai u hâ, tâma 're rowê ô uptabi za'ra mono di za oto. ²¹ Ta norĩ hâ hâimana wê na 're hâimana za'ra mono da, te te sina 're waihu'u za'ra mono ô ré, ma tô robzei'ô na 're hâimana za'ra. Tazahâ, dahâimana wê zé hâ te te oto siwi 're wê'ô pese za'ra mono wa, te oto robzei'ô uptabi na 're hâimana za'ra. ²² Ta norĩ hâ apâ tiwasété u 're sipizari za'ra mono wa, ma tô te te sina âma 're uwaïrami za'ra, dahâimanazém na tô sena na da te dasima 're ĩnharĩ za'ra mono zé hâ, âne: "Wapsâ hâ te za apâ mo, tinho'o'o zó, te te 'rêne da. Duré uhâbâ hâ da te 're upsô za'ra mono nherê, te za apâ 're si'uptob za'ra, ti'ai wai'o na."

3

Wanhíb'apito Zezu Cristu hâ za apâ we ĩmorízé wasu'u

¹ ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hâ, wa za duré rob'ui'ére na âma aima sisiwi za'ra wa'wa, maparane te aima ĩrob'ui'ére za'ra wa'aba zéb zarina, rosa'rata wê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. ² Wa tô ĩsima wê, duréihâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono

zadawa wasu'u 'rata 'wa nori nhimiroti na, te ama aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Wa to dure isima we, Wanhib'apito nhimiroti na zama, te ama aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Wanho'reptui'wa nhimiroti na ha, wasire isadawa wasu'u'wa nori ha wa te aima ama 're irowasu'u za'ra wa'aba mono zem na ha. ³⁻⁴ Mar'i ipire na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Rob'rাসutu u ha romhuture wamha, te za ni'wam nori ha ane 're haimana za'ra. Mar'i waseté zó si te za te 're rowasutu za'ra. Ane te za te aima 're nhar'i za'ra wa'wa: "Oro apa wei mori su'u 'ruza, Zezu Cristu ha. Ropoto na'rata hawimha, to ohohu'á romhaimanazé ha. Apa wei mori ore, ma to wamama nori ha wawi 're da'á za'ra." Ane te za te aima 're nhar'i za'ra wa'wa. ⁵⁻⁶ Ta nori ha te te 're 'madá'á za'ra mono o di, dure pese timre na ha hawi te te ipoto na, ti'a te te ipoto na zama, 'Re ihaimana u'asi mono ha. Ta ha ma to a na ama aiwanhiza, á ha ti'a ha te te 're uiri mono da oto. Dure ama ronometro pari, ma to á pusi. Ma to ta si nomro. Ma to ubure mar'i ha ti'ai ama ha uprosi, á na. ⁷ Dure 'Re ihaimana u'asi mono mremer zarina, hawi nori ha ti'ai me te za a'á 're haimana zahure. Bada iwa waptá'ázéb u, te za dahaimanazéb zarina dama arowairébé, 'Re ihaimana u'asi mono ha. Tawamha te za da'uprosi, 're idahaimana waseté za'ra mono nori ha. Dure unhamar o' na te za oto hawi nori ha uprosi zahure, ti'ai me.

⁸ Isiwadi nori, ima asawi pese za'ra wa'aba nori ha, Wanhib'apito ha zahadu apa wei mori o nheré, ma'apé mar'i na ama 're rosarata pese za'ra wa'aba mono, aiwi 're simani to za'ra wa'aba mono da. Bada ha wa te 're isarata za'ra mono nei o di, Wamama nhimiza'ratazéb ha. Bada misi nheré, tama ha wahub ahá ne. Dure miu na wahum nheré, tama ha misi batá na. ⁹ Wanhib'apito ha wa'á o di, iwé na te te dama ipisutuzém na, te te dama ama 're i'uawimrami za'ra mono da ha. Ai'ama wa'á su'u za'ra wa'aba o di, te te i'aiha za'ra wa'aba da ha. E mar'i wa. Te te ida'uprosi da ha tama wé o di. Uburé dawasété wi 're idasipizari za'ra mono da si, tama iwé ha, isimiroti zarina 're danometro wé mono da si. ¹⁰ Wa za oto aima ama romnhimire'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Isipsaihuri ha so idanhimipari o zem na si, te za aze, 'ri para u ha. Tane, Wanhib'apito zo 're idanhimipari za'ra mono o zem na si, te za wei mo apa. Ane wamha, hawi te za ai'utó. Rara'á za'eté uptabi di za. Uburé mar'i ha hawi na 're isimasa mono ha te za ai'uzá. Danhipti'ai mono ba, mar'i ha 're ihaimana za'ra mono ha te za si'utóri.

¹¹ Tawamha, uburé mar'i ha isi'utórizém na ha aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, e niha te za tawamha 're aihaimana za'ra wa'aba mo. Te za aiwé uptabi na 're aihaimana za'ra wa'aba mo, 'Re ihaimana u'asi mono nhimiroti zarina si. ¹² Te za dure asimie na so 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ihaimana u'asi mono bada te te ipisutu zó. Bada ha iwa waptá'á su'u da, te za asiptete sina 're aihaimana wé za'ra wa'aba mo. Bada iwa waptá'á wamha, te za hawi ha ai'utó, unhamar o' na. Dure uburé mar'i ha hawi na 're isimasa mono ha te za ai'utó. ¹³ Ane za romhaimana wa, hawi itéb zó, dure ti'a itéb zó zama, wa za so 're wanhimipari u'asi za'ra, tame dawé na si 're idahaimana za'ra mono zéb zó. 'Re ihaimana u'asi mono ha ane iwé na te te dama ropisutu wa, wa za so 're wanhimipari u'asi za'ra.

¹⁴ Taha wa, isiwadi nori, ima asawi pese za'ra wa'aba nori ha, rowé zó 're asimipari za'ra wa'aba mono sina, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aihaimana wé na 're aihaimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ihaimana u'asi mono ha aihaimana wé uptabi na, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, rowé u'asi ama 're anomro aba mono da. ¹⁵ Ma'apé, ama 're rosarata pese za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito ha da'ama iwa'á su'u o zem na ha. Ta ha te simie na 're haimana, tinhimihaze wi te te 're ida'anho'reptui mono da ha. Ane na ma to dure Paru ha wama isawi pe ha aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, hawi hawi rowaihu'u na 'Re ihaimana u'asi mono te te tama iwaihu'uzéb zarina. ¹⁶ Ane na ma to te te dama 're awaihu'u, Paru ha te te dama ama 're rob'ui'ére mono wamha. Nimame te tihaimana za'ra, isimi'ui'ére pire ha. Ta ha dama pire za'ra di, da te 're iwaihu'u za'ra mono zéb da ha. Ane wa, ma to ni'wam nori ha isimiroti na te te ama 're upa za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono o wa, wé nheré, isimiroti ha. Ta nori ha Wanhib'apito ama siptete sina 're haimana za'ra mono o wa, ma to Paruhu nhimiroti na te te ama 're upa za'ra. Dure 'Re ihaimana u'asi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére haima amo na zama, ma to te te ama 're upa za'ra. Taha wa, te za 'Re ihaimana u'asi mono ha ha za'ra.

¹⁷ Isiwadi nori, ima asawi pese za'ra wa'aba nori ha, ane ha aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, ma'apé rawi 're asi'mada'á pese za'ra wa'aba mono, 'Re ihaimana u'asi mono nhimiroti wé'owá nori nhimirowasu'u ha 're wapari za'ra wa'aba mono to da, Wanhib'apito ama asiptete sina 're aihaimana u'asi za'ra wa'aba mono da. ¹⁸ Ma'apé, 're aihaimana wé u'asi za'ra wa'aba mono, aihaimana wé ha asima 're sa'eté za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristu te te 're iwa'apawapto mono zem na. Dure Wanho'reptui'wa Zezu

Cristuhu ãma rowaihu hã, te za asima 're ĩsa'ētē za'ra wa'aba mo. Ta hã Wanho'reptui'wai wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra. Tane tô.

1 Zuwā

Īsazei'wa norī ma, Zuwā te te ĩrob'ui'éré na'rata zé Ībaihā wasu'uzé

Ā ĩbaihā na rob'ui'éré hā Zuwā hā āma sisisi ō di. Tane nherē, ĩsāna'rata hawim na hā dama waihu'u pese za'ra di, ĩsimi'ui'éré na hā. Zuwā hā ma tō wama waihu'u za'ra tinhimi'ui'éré na hā, 're wasisawi pese za'ra mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono ne. Duré rowa'a na si 're wanomro mono da, ma tō wama waihu'u za'ra, wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono āna.

Zezu Cristu ĩsi'a'uwézé wasu'u

¹ Wa hā Zuwā, wa za oto aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa, Wanhīb'apito zazei'wa, 're ĩaihāimana za'ra wa'aba mono norī ma. Duréihā marī ō uptabi ré, 're ĩhāimana mono āma, wa za aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Ta hā ma tō si'a'uwé, ti'ai āma hā. Ta hā wa tō wa te 're wapari za'ra, ti'ai āma 're morī ré, ĩsiré 're ĩwanomro mono norī hā. Wa tō duré wa te 're hāiba 'madā'ā u'āsi za'ra, watōmo na. Dā'ā pari, hāiwa'utu wa, wa tō duré wanhīb'rata na hāiba upi za'ra ni. Ta hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono mre me na ĩsisi hā, duré 're ĩdanomro mono zép té, te te dama 're ĩapisutu mono. ² Duréihā marī ō ré hā Wamama siré te 're hāimana u'āsi, ta hā. Tawamhā ma tō we datēme sihāi'ré, sō'awi āma 're ĩdanhopré mono da hā. Wa norī hā wa tō wa te 're 'madā'ā za'ra. Taha wa, sena na wa aima wasu'u za'ra wa'aba ni, 're ĩdanomro u'āsi mono zé te te dama 're ĩapisutu mono hā. ³ E marī da, wa āne aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, wa te 're ĩmadā'ā za'ra mono zém na hā, duré wa te 're ĩwapari za'ra mono zém na zama. Wamama siré 'rāwi 're ĩwahāimana za'ra mono ne, duré ĩ'ra siré Zezu Cristuhu siré 'rāwi 're ĩwahāimana za'ra mono ne, a norī wa'aba zama ĩsiré 're aihāimana za'ra wa'aba mono da, wa āne aima waihu'u za'ra wa'aba ni. ⁴ Watōi uptabi zé hā wa te wasima 're 'masisi za'ra mono da, wa āne aima āma rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, āma 're ĩwahāimana za'ra mono zéb da hā.

'Re ĩhāimana u'āsi mono, rowa'a u'āsi 're ĩhāimana mono zé wasu'u

⁵ Zezu Cristu hā ma tō Timama hā te te wama 're sadawa wasu'u za'ra. Taha nhimirowasu'u hā wa te 're ĩwapari za'ra mono zém na wa oto aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. E niha Timama hā te te wama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hā. Āne na wa tō wa te 're wapari za'ra: "Rowa'a wamhā, robra ō di. Tane, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wé uptabi wa, marī ĩwasédé hā āma 're hāimana mono ō di." Āne Timama hā te te wama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hā. ⁶ Āté wa za wawasété na 're wahāimana za'ra. Tawamhā, wawasété na 're wahāimana za'ra mono wamhā, robra u'āsi wa za 're wahāimana za'ra, wap'ē 'remhā. Tawamhā robra u'āsi 're wahāimana za'ra mono nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono siré, 'rāwi 're ĩwahāimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhā, wazadawa nhipese na wa za 're wahāimana za'ra, wap'ē 're, robra u'āsi 're wahāimana za'ra mono nherē. Āne wamhā, tō senai ō di, 're ĩwahāimana za'ra mono zé hā. ⁷ Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina 're wahāimana za'ra mono wamhā, rowa'a na 're ĩhāimana mono ne, wa za duré wa norī hā rowa'a na 're wahāimana za'ra. Taha zarina, wa za duré 'rāwi wasiré āma 're wahāimana za'ra, wasisawi pese sina. 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra hā te za duré wawasédé hā te te wama 're apari tidā'ázém na Zezusi hā, wawasété āna oto āma 're wanomro mono da.

⁸ Āté wa za taré 'rāwi wasi'āma wa te 're rosa'rata za'ra, āne: "Wa norī hā wawasété āna, wa 're wahāimana za'ra." Āne wasi'āma wa te 're rosa'rata za'ra mono wamhā, wa za 'rāwi wasima 're wazadawa nhipese za'ra, wawasété ō na wasina 're ĩwawata za'ra mono na. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā tō sena uptabi hā wap'ē 're, wama 're hāimana za'ra mono ō di, āne wamhā. ⁹ Tane nherē, wawasédé hā wa te 're ĩ'manharī za'ra mono na 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, 'rāwi 're wasiwé'ō za'ra mono wamhā, te te dama 're ĩaropisutu mono zéb zarina, te za te te wama āma 're a'uwa'imrami, te te wama āma 're a'upai mono āna. Tāma 're ĩwasiwasi'u za'ra mono zéb zarina, wawasédé hā wa te 're ĩ'manharī za'ra mono hā te te wa'āma 're ab'madā'ā mono ō di za oto. Te za te te wama 're apari, wawasédé hā. ¹⁰ Duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō da'āma waihu'u siro, uburé 're ĩdahāimana wasété za'ra mono zém na hā. Taha wa, wa norī hā wawasété āna 're ĩwahāimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma, wa ĩsadawa nhipe hā wa te āma 're sa'ra za'ra. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā wap'ē 'remhā, wama 're hāimana za'ra mono ō di za.

2

Zezu Cristu hā Timama ma, te te 're ĩda'apawapto mono zé wasu'u

¹ Īra norī, ĩma asawī pese za'ra wa'aba norī hā, e marī da, wa āne na aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Aiwasété āna āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono zéb da hā, wa āne ĩnhimi'ui'éré na āma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, 're 'manharī za'ra wa'aba mono nherē, Zezu Cristu hā 're ĩmorī wē uptabi hā te za ai'āma 're sisapri' za'ra wa'wa, tinhimiroti wē na. Timama ma, te za āne te te 're aiwasu'u za'ra wa'wa, Zezusi hā: "Ā norī hā, tiwasédé te te 're 'manharī za'ra mono wa, asiwi 're awē'ō mono ō di za. Wa hā wa tō ĩ'upana sada ĩdā'ā za'ra, uburē ĩwasédé hā te tāma 're ĩ'apari mono zéb da hā." Āne te za Timama wi te te 're rowaptērē, ai'upana za'ra wa'aba. ² Ta hā ma tō wazada dārā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wawasédé hā te te wama 're ĩ'apari mono zéb da hā. Tane nherē, wazada si dā'ā ō di. Uburē da'udāna dawasédé hā da te 're ĩ'manharī za'ra mono norī zada zama, ma tō dārā, da'upana.

³ E niha, wa za tawamhā wasina waihu'u pese za'ra ni, 'rāwi ĩsiré 're ĩwahāimana za'ra mono na hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā wa te 're 'madā'ā pese za'ra mono wapsi, wa za wasina wa te 're waihu'u za'ra, 'rāwi ĩsiré 're ĩwahāimana za'ra mono na. ⁴ Āté ni'wa hā te za āne dama 're siwasu'u: "Wa hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hāimanazé hā ĩma waihu'u pese di." Ta hā ĩsimiroti hā te te 're 'madā'ā pese mono ō nherē, te za taré dama 're siwasu'u, sadawa nhīpese na. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti hā tō sena uptabi hā ĩpē'ē 're, tāma 're hāimana mono ō di. ⁵⁻⁶ Tane nherē, ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti si te te 're 'madā'ā pese za'ra mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩda'azawi pese mono zém ne, 're ĩsisawi pese za'ra mono zéb zō, ta norī wi tiwi 're rowaptā'ā za'ra mono ō di za. Te za te te tāma āma 're uwaimrami u'āsi za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma. Duré ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩhāimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhā, e niha tawamhā, 're ĩhāimana za'ra mono zé hā za. Zezu Cristu hā ti'ai āma 're morī ré, 're ĩhāimana wē mono zém ne, te za 're hāimana wē za'ra. Āne hā wa norī hā 're wahāimana za'ra mono wamhā, wa za sena na wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si 're ĩwahāimana za'ra mono zém na hā.

Duréi nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti té wasu'u

⁷ ĩsisānawā norī, ĩma asawī pese za'ra wa'aba norī hā, āhāna 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama ĩrotizép tém na te āma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ō di. 'Re ĩsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawī, aima 're ĩhāimana za'ra wa'aba mono zém na, wa āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, za 're ĩwasisawi pese za'ra mono zéb da na. Ta hā te 're ĩwari u'āsi za'ra wa'aba mo. ⁸ 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama ĩrotizé hā āhāna te āma ĩrob'ui'éré hā duréi nherē, āhāna hā duré ĩté oto. E marī wa. Cristu hā ti'ai āma 're morī ré, ma tō Timama nhimiroti zarina te te 're da'azawi pese, tō ōhō zarina si. A norī wa'aba zama te duré ĩsimiroti zarina 're aihāimana za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha wa, wa tō oto wa te 're waihu'u za'ra, duréi nherē, āhāna hā ĩté duré, Wamama nhimiroti hā, ōhō si nherē. Zezusi hā ti'ai āma 're morī ré, ma tō te te dama 're rowasu'u, rowa'a na si 're danomro wē mono da, robra na si 're danomro wasété tō mono da, danhimiza'rese āna. Taha wa, te oto robra hā te te sina rosapari u'āsi. Īwa'rāmi te rowa'a ĩsa'ēne hā te te sina rosa're, hāimo.

⁹ Āté ni'wa hā dasiré ĩsazei'wa newa te za taré āne dama 're siwasu'u: "Wa hā, 're ĩmorī wē di. Rowa'a na si wa 're ĩhāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina." Āne ni'wa hā dama 're siwasu'u mono nherē, ĩsazei'wa norī te te 're a'ruiwapari mono wamhā, ta hā te zahadu robra na 're hāimana. ¹⁰ Ni'wa hā ĩsazei'wa norī te te 're azawi pese mono wapsi, te za rowa'a na 're hāimana u'āsi, tipē'ē 're. Tawamhā rowa'a na si 're morī wamhā, 're si'marōpāri mono ō di za tiwasété na, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina 're hāimana wē mono wa. ¹¹ Tane nherē, ni'wa hā ĩsazei'wa norī te te 're a'ruiwapari mono wamhā, ta hā te zahadu robra u'āsi siwa'ru 're hāimana, tipē'ē 're. Robra na datob'a ne siwa'ru 're ĩdahāimana za'ra mono ne, te 're hāimana wasété.

¹²⁻¹⁴ Īra norī, ĩma asawī pese za'ra wa'aba norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā aiwasété 'wa hā te te ai'āma 're ab'madā'ā aba mono ō di oto, Zezusi hā dazada ĩdā'āzéb zarina. Duré Wamama hāimanazé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, wa aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa.

Īprédum norī, duréihā marī ō uptabi ré, 're ĩhāimana mono siré 'rāwi 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, wa duré aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

Duré ĩpréduptém norī, ĩwasété uptabi āma ai'uté za'ra wa'aba wa, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Duré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u zarina si asiptete na 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, wa oto āne aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa.

¹⁵⁻¹⁶ Ti'ai āma dapo're'ō u'āsi 're īdanomro mono na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa. Dawasété zō, da te dasima 're īrob'ruiwaparī u'āsi za'ra mono zé hā, Wamama tei ō di. Duré, datōmo na marī hā da te 're 'madā'ā za'ra mono wa, da te dasima 're ī'ruiwaparī za'ra mono zé hā, Wamama tei ō di. Duré, danhimarī ahā wa, 'rāwi dasina 're īdawata za'ra mono zé hā, Wamama tei ō di. Duré, dahāimana pīre na 'rāwi dasina 're īdawata za'ra mono zéb zama, Wamama tei ō di. Uburé marī hā ti'ai āma īwasétére hā dapo're'ō u'āsi 're īdanomro mono norī te hā.

Taha wa, ti'ai āma uburé 're īdahāimana wasété za'ra mono norī ne, aiwasété zō asima 're rob'ruiwaparī za'ra wa'aba mono ō di za. Aiwasété zō asima 're rob'ruiwaparī za'ra wa'aba mono wamhā, tō sena Wamama hā 're sawi waihu'u za'ra wa'aba mono ō di za.

¹⁷ Ti'ai āma uburé 're īdahāimana wasété za'ra mono zé hā īsi'utōrīzéb u, āhāna hā te te sina rotété u'āsi, duré uburé marī īwasédé hā da te dasima 're ī'ruiwaparī za'ra mono zama. Zahadu wapsi te za ai'utō, simisutu. Ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimipisutuzém na si 're hāimana za'ra mono wapsi, ta norī si te za 're hāimana u'āsi za'ra, si'utōrī āna.

Cristuhu zada za 're īhāimana mono wasu'u

¹⁸ Īra norī, īma asawī pese za'ra wa'aba norī hā, ropsi'utōrīzéb u hā romhuture di oto. Tame te za oto aibā īwasédé hā dama 're hāimana sō'awi, Cristuhu zada 're īhāimana mono hā. Cristuhu newa te za īsimiroti hā da te 're waparī za'ra. Taha wasu'u hā ma tō 're īwaparī u'āsi za'ra wa'aba mo. Tane nherē, te duré āhāna wanho'a 're hāimana za'ra ahā uptabi na, za Cristuhu zada dama 're īhāimana mono ne. Taha wa, wama waihu'u pese za'ra di oto, ropsi'utōrīzéb u īromhuture na hā. ¹⁹ Ta norī hā ma tō aré wasiré 're si'rā'ōtō u'āsi, īwasu'uwē u. Wasiré uptabi 're hāimana za'ra mono ō nherē, ma tō aré wasiré 're hāimana za'ra. Wasiré uptabi, 're hāimana za'ra mono 'wa'āhā, te aré wasiré 're hāimana u'āsi za'ra, 'rāwi. Tane nherē, ma tō wahawī 're wairébé. Taha wa, wa tō wasina waihu'u za'ra ni oto, wasiré uptabi 're īhāimana za'ra mono ō na hā.

²⁰ A norī wa'wa hā ma tō Zezusi hā 're īmorī wē uptabi hā te te 're aipisutu za'ra wa'wa, Timama pē'ēzani hā te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tō oto Wamama nhimiroti tō sena uptabi hā aihāiba mono bā īwaihu'u za'ra wa'wa. ²¹ E Wamama nhimiroti hā tō sena uptabi hā waihu'u za'ra wa'aba ō wa, wa āne āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Mare di. Āne wab ō di. Īsimiroti hā waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa āne aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Duré 're īdazadawa nhipese za'ra mono zé hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti tō sena uptabi hawib ō na hā waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa āne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

²² E 'wam norī hā bété 're īsadawa nhipese za'ra mono hā. Ta norī hā te āne Zezusi hā te te dawī 're udā za'ra: "Zezusi hā Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisutu ō di." Ta norī hā sadawa nhipese uptabi na 're īhāimana za'ra mono. Ta norī hā te Cristuhu zada 're hāimana za'ra, te te dawī 're udā za'ra mono wa. Īmama zada zama te duré 're hāimana za'ra, ta norī hā. ²³ Ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra, te te dawī 're udā za'ra mono wamhā, ta norī hā Īmama siré 'rāwi 're hāimana za'ra mono ō di. Ni'wam norī si, Zezusi hā Wamama hawī we īmorī na te te 're īsaze za'ra mono na tō sena dama 're īsiwasu'u za'ra mono norī si, te Wamama siré 'rāwi 're hāimana za'ra, rowē na.

²⁴ Ma'āpé, īwasu'uwē hā 're īsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawī 're īwaparī za'ra wa'aba mono zém na si 're anomro u'āsi aba mono. Āma 're anomro u'āsi aba mono wapsi, te za duré 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra āma 're anomro aba mo, duré Īmama āma zama. ²⁵ Cristu hā ma tō āne wama ropisutu sirōmo za'ra, 're wadā'ā za'ra mono āna, Īrata 're īwasī'ubumroi u'āsi mono zéb da hā.

²⁶ E 'wam norī āma, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Sadawa nhipese na taré te te aima 're īroti za'ra wa'aba mono norī āma, wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Īsiniwī 're aipizari za'ra wa'aba mono da, te ta norī hā tinhimiroti tō senai ōre na te te 're aipibui u'āsi za'ra wa'wa. ²⁷ Tane nherē, ma tō Cristu hā Timama pē'ēzani hā te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Taha ré, te oto iré 're anomro u'āsi aba mo. Aipē'ē 're, te aima 're hāimana u'āsi za'ra wa'wa. Taha wa, roti aimawī zō asina 're asimipari za'ra wa'aba mono ō di za. Taha si te za uburé marī iwē hā te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā. Tō sena uptabi, īsimiroti hā. Taré te te aima 're roti za'ra wa'aba mono ō di. Taha wa, te za īsimiroti si 're ī'madā'ā pese za'ra wa'aba mo. Cristuhu āma si te za duré 're anomro u'āsi aba mo.

²⁸ Īra norī, āne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Zezusi hā apā wei morī ō ré, ma'āpé ōhō āma si 're anomro u'āsi aba mono, apā za wei morī wa, tāma aipahi za'ra wa'aba tō da, duré rowazép te, tāma ai'rāpo za'ra wa'aba tō da. ²⁹ Cristu hā 're īmorī wē uptabi na hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, marī na 're īsiwasété mono ō na hā. Taha wa, ni'wam

norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama 're ĩ'apisutu mono zéb zarina si 're nomro wē mono wamhā, tawapsi te za oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē, tō sena 're ĩnomro mono na hā.

3

'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra norī 're ĩhāimana za'ra mono zé wasu'u

¹Ma'āpé, āma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wamama hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, tō sena te te 're wa'azawi pese uptabi. Te te 're wa'azawi pese mono wa, te ti'ra na te te 're wa'anhisi. Taha wa, tō sena, wa oto ĩ'ra hā 're wahāimana za'ra, ĩsazei'wai mono bā. Dapo're'ō u'āsi 're ĩdanomro mono norī hā, Wamama hā te te siwi 're waihu'u za'ra mono ō wa, wa norī zama ĩ'ra na te te duré siwi 're waihu'u za'ra mono ō di, ta norī hā. ²Īsisānawā norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, wa oto 're wahāimana za'ra. Tane nherē, za 're ĩwahāimana za'ra mono zéb da hā, zahadu wama waihu'u prā za'ra di. Cristu hā apā wei wazō morī wamhā, ĩsine wa za oto 're wahāimana za'ra. Āhā si wama waihu'u pese za'ra di. E marī wa, wa za ĩsine 're wahāimana za'ra. Tō sena Cristu hā 're ĩhāimana mono zém na 'rāwi wa te oto wasiwi waihu'u za'ra wa, wa za ĩsine 're wahāimana za'ra. ³Ōhō zō rob'umnhasi sina, sō 're wanhimipari za'ra mono ré, wa za uburé morī ĩwasédé hā wa te wasiwi 're wē'ō pese za'ra 'rāwi, ĩwē na si 're wahāimana za'ra mono da. Cristu hā wasété āna 're ĩmorī ne, wa za 're wahāimana za'ra.

⁴E marī tawamhā, 're ĩdawasété za'ra mono zé hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti, da te dasiwi 're wē'ō pese za'ra mono wamhā, ta hā dawasédé. Taha wa, ni'wam norī hā 're wasété za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti te te siwi 're wē'ō za'ra, 'rāwi. ⁵Tane nherē, Cristu hā ma tō we ti'ai u mo, dawasédé hā te te dama 're apari mono da. Ā hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Ta hā 're ĩmorī wasété ō, duré marī ĩwasédé hā te te 're ĩ'ab'manharī mono ō. ⁶Taha wa, ni'wam norī hā Cristuhu āma si 're hāimana za'ra mono wamhā, ta norī hā 're hāimana wasété za'ra mono ō di. Tane nherē, ni'wam norī hā 're hāimana wasété u'āsi za'ra mono wamhā, ta norī hā Zezusi hā Danho'reptui'wa na te te 're waihu'u za'ra mono ō di. Ta norī ma, Zezusi hā tāma waihu'u za'ra ō di tō.

⁷Ī'ra norī, dahāimana wasété na 're ĩdanomro mono na, da'āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono ō di za, danhimiroti sena'ō na dama 're ĩhāimana za'ra mono na zama. Ma'āpé 'rāwi asina 're asōpré pese aba mono. Ni'wam norī hā 're nomro wē mono wamhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na sima āma 're sipa za'ra mono ō wamhā, ta norī si 're hāimana wē za'ra mono di, Cristu hā 're ĩmorī ne. ⁸Wa'uburé hā, wa'rui'wa hā ropoto na'rata hawim haré, te tiwasédé hā te te 're ab'manharī u'āsi. Taha wa, ni'wam norī hā tiwasédé te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono wamhā, ta norī hā Wa'uburé nhīb'a'uwē te 're hāimana za'ra. Taha nhimirohmuri wasédé hā te te tiwi pari da, ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra hā we ti'ai u datēme mo.

⁹Ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, 're hāimana za'ra mono wamhā, ta norī hā tiwasédé te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono ō di. Mare di. E marī wa. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩpē'ē 're, 're ĩpoto téb za'ra mono zé hā te te tāma 're anhomri mono wa. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, āma 're 'ra za'ra mono wa, tiwasédé hā ōne u'āsi te te 're 'manharī waihu'u za'ra mono ō di za. ¹⁰E niha wa za bété waihu'u za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra norī hā, duré Wa'uburé 'ra norī hā. Ni'wam norī hā 're hāimana wē za'ra mono ō wamhā, duré te te 're dazawi pese za'ra mono ō wamhā, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, 're nomro mono ō di. Āne na wa za ta norī hā Wa'uburé 'ra na waihu'u za'ra ni.

'Re ĩdasisawi pese za'ra mono zém na roti wasu'u

¹¹Duréhā ĩsāna'rata hawimhā, ma tō Zezusihi wasu'uwē hā 're ĩwapari za'ra wa'aba mo, uburé 're ĩwasisawi pese za'ra mono zém na hā. ¹²Duréhā Ca'ī, tino te te ĩ'ruiwapari ne, 're wasi'ruiwapari za'ra mono ō di za. Ta hā ĩwasété nhīb'a'uwē te 're hāimana, Wa'uburé nhīb'a'uwē. Ta hā ma tō tino tiwī. E marī wa. ĩno si 're hāimana wē mono wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te wēsāmri 'ru te.

¹³Īsisānawā norī, ĩpo're'ō norī hā te za te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, āté te za 'rāwi asima 're ĩnharī za'ra wa'aba mo, āne: "E marī wa, te ō norī hā te te 're ĩ'ruiwapari za'ra." Āne hā 'rāwi asima 're nharī za'ra wa'aba mono ō di za. Te za tō ĩhāimana wasété norī hā te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Āne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, ĩpo're'ō norī hā te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono ō newa, 'rāwi asima 're nharī za'ra wa'aba mono tō da. ¹⁴Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono ō wamhā, ta norī hā te dá'á u'āsi ne 're hāimana za'ra, tipē'ē 'remhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhiti. Tanei ō di, wa norī hā wasiré ĩsazei'wa norī hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhiti,

wapē'ē 're aré wadâ'â u'âsi ne 're wanomro mono nherē, wa tō ihawi 're wawairébé, 'Re ihâimana u'âsi mono niwī, rowē na oto 're wanomro u'âsi mono da, wapē'ē 'remhā. Āne, wa tō oto wasi'āma waihu'u pese za'ra ni. 'Re wasisawi pese za'ra mono wa, wa āne hā tō sena na wasi'āma waihu'u pese za'ra ni. ¹⁵ Dapārī'wa norī ma, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé hā tāma 're hâimana za'ra mono ō di. Āne hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré ni'wam norī hā te te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhā, ta norī hā dapārī'wa ne, te 'Re ihâimana u'âsi mono ma hā 're hâimana za'ra. Taha wa, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhā, 'Re ihâimana u'âsi mono 'rata 're idahâimana u'âsi za'ra mono zé hā wama 're hâimana za'ra mono ō di za, aiwa. ¹⁶ E niha wa za, 're idasisawi pese za'ra mono zé hā waihu'u pese za'ra ni. Āne wa za waihu'u pese za'ra ni. Cristu hā te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tō sisawi āna wazada dārā. Taha zarina wa za duré wa norī hā 're wasipawaptob za'ra, 're wasisō'reptu za'ra mono da. 'Re wadâ'â za'ra mono da nherē, wa za tō 're wasipawaptob za'ra, 're wasihāiba zawi za'ra mono āna. Āne 're idasisawi pese za'ra mono zé hā za oto. ¹⁷ Ni'wam norī hā marī, tāma 're hâimana za'ra mono nherē, marī zō dawi 're iro'wanhi'riti za'ra mono na te te 're dawaihu'u za'ra mono nherē, da'āma 're pē'ēzé za'ra mono ō wamhā, e ta norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb rē te 're hâimana za'ra. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hā te te 're waihu'u za'ra mono ō di, ta norī hā. ¹⁸ Ī'ra norī, e wazadawa na si wa za wa te 're dazawi wapti za'ra. Mare di. Wamreme na si wa te 're dazawi wapti za'ra mono ō di za. Uburé wa za marī ĩwē na wa te 're dapawaptob za'ra, wanhimizawizé hā tō sena na.

'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, dasina dahâtâ'â āna 're idanomro mono zé wasu'u

¹⁹ Ōhō na si 're wahâimana za'ra mono wamhā, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're ĩwanomro mono na wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, roti tō sena uptabi na si 're ĩwanomro mono na. Duré ĩsō'a 're wahâimana za'ra mono nherē, 'rāwi wasina 're wahâtâ'â za'ra mono tō da, te za wapē hā wama 're siwaihu'u u'âsi za'ra, wapē hā ĩ're wama 're simi'wara mono da. ²⁰ 'Re ihâimana u'âsi mono ma hā, uburé marī hā tāma waihu'u pese uptabi di. Wa norī hā marī hā wapē'ē na 'rāwi wa te 're ĩwaihu'u za'ra mono zém nhīpai u, uburé marī hā tāma waihu'u pese uptabi di. Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're ĩwahâimana za'ra mono na 'rāwi wapē'ē na 're wasiwawā za'ra mono nherē, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hā wa'āma 're po're pu'u u'âsi, taha ma uburé marī hā tāma waihu'u pese uptabi wa. Wa'āma 're pē'ēzé uptabi mono wa, te za wapē hā ĩ're wama 're simi'wara, ĩ'ra 're ĩwahâimana za'ra mono na, 're wasiwawā za'ra mono ō wamhā. ²¹ ĩsisānawā norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, wa norī hā tō sena 're wahâimana wē za'ra mono wamhā, tawamhā, 'Re ihâimana u'âsi mono nhīb'a'u'uwē 're ĩwahâimana za'ra mono na 'rāwi 're wasiwawā za'ra mono ō di za. Āne wamhā, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wasina 're wapahi za'ra mono ō di za. Wasina wahâtâ'â āna, wa za tāma 're wamreme zusi u'âsi, ĩsō'a. ²² Duré, ĩsimiroti hā wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, te te wama 're ĩ'awē mono zéb uwaibaba si 're wahâimana za'ra mono wamhā, wa te tiwi 're ĩrowaptērē za'ra mono zéb uwaibaba si, te za uburé marī hā ĩwē hā te te wama 're anhomri.

²³ E niha tawamhā, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hā, wa te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono zéb da hā. Āne ĩsimiroti hā. Ī'ra Zezu Cristu, wa za wa te wasina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui'wa na. Duré te te wama 're ĩroti za'ra mono zéb zarina si, wa za 're wasisawi pese za'ra. Āne ĩsimiroti hā. ²⁴ Ni'wam norī hā 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, tō sena te ta norī hā āma 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono āma. Ta hā te duré ĩ'rata 're sāmra u'âsi za'ra, 'rāwi. E niha wa za tawamhā, wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono, wa'rata 're ĩsāmra u'âsi mono zém na hā. Ta hā ma tō Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri, wapē'ē 're, 're sāmra mono da, uburé marī hā te te wama 're awaihu'u mono da. Taha na wa za wasina waihu'u za'ra ni, wa'rata 're ĩsāmra mono na, 'Re ihâimana u'âsi mono hā.

4

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti upana, dama rowasu'u nhīpese'wa norī wasu'u

¹ ĩsisānawā norī, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norī hā, átē ni'wam norī hā te za āne aima 're siwasu'u za'ra wa'wa: "Re ihâimana u'âsi mono hā ma tō Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri. Īpē'ēzani te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina si, wa tō wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra." Āne ni'wam norī hā aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono nherē, ĩsimirowasu'u na 're saze su'u za'ra wa'aba mono ō di za, a'ā. Āhāna hā 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tō sena'ō na te te dama 're ĩroti za'ra mono norī hā ahā uptabi di oto. Daro mono bā te dawazari 're hâimana za'ra. Taha wa, te za uburé roti hā tō sena zō 're ĩpibui u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono pē'ēzani hawib zō si. ² E niha te za

tawamhā īwaihū'u pese za'ra wa'wa, ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani ré sena na te dama 're īsādawa wasu'u za'ra mono na hā. Áté ni'wam norī hā te za āne sena na aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, 'rāwi tipē'ē hawim na te te 're īrosa'rata za'ra mono hā: "Zezusi hā ta hā Cristu, tō sena Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te īpisudu. Ta hā ti'ai āma dawazari poto wa, ma tō si'a'uwē." Áne aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhā, tō sena na te za āma 're īwaihū'u za'ra wa'aba mo oto, 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa na, duré Īpē'ēzani ré 're īhāimana za'ra mono na zama. ³ Tane nherē, ni'wam norī hā Zezusi hā Danho'reptui'wa da, ti'ai āma dawazari īsi'a'uwē na te te dawī 're udā za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani ré 're hāimana za'ra mono ō di, tō sena. Zezusi hā, 're īhāimana mono nhimirosa'rata zarina si te te 're rosa'rata za'ra, tipē'ē na hā. Ma tō īwaihū'u sirōmo za'ra wa'wa, Zezusi hā, 're īhāimana mono nhimiroti wasété na, za daro mono bā dasima da te āma 're īropéi mono na. Āhāna īsōwam nherē, te īsimiroti wasété na 're dahāimana za'ra duré.

⁴ Ī'ra norī, a norī wa'aba si te oto 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē 're aihāimana za'ra wa'aba mo. 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, tō senai'ō na te te dama 're īroti za'ra mono norī da, ma tō asiptete sina 're aihāimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na. E marī wa. Aipē'ē 're, 're īsāmra za'ra wa'aba mono hā, Wa'uburē ma tiwaihū'u pese na siptete uptabi wa, ti'ai āma dawada'uri wasété 'wai ma. ⁵ Ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u uptabi ō 'wa norī hā, te 'Re īhāimana u'āsi mono wē'ō'wa norī me 're hāimana za'ra. Taha wa, te 'Re īhāimana u'āsi mono wē'ō'wa norī nhimirosa'rata wasété zarina si te te tāma 're rowasu'u za'ra, ta norī hā. Taha na si te te tāma 're rowasu'u za'ra mono wamhā, wapari ze ti, īsimiroti wasété za'ra hā, 'Re īhāimana u'āsi mono wē'ō'wa norī ma hā. ⁶ Wa norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē, wa oto 're wanomro. Ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono hāimanazé hā 'rāwi te te 're īwaihū'u za'ra mono hā, ta norī si te te 're wawapari za'ra. Tane nherē, 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē'ō, 're īnomro mono norī hā te te 're wawapari za'ra mono ō di, 'Re īhāimana u'āsi mono wasu'u na hā. Taha wa, ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono wasu'u na te te 're wawapari za'ra mono ō wamhā, wa za wasina waihū'u pese za'ra ni, Wa'uburē hawi roti tō senai'ō zarina 're īhāimana za'ra mono na. Duré ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono wasu'u na te te 're wawapari ze za'ra mono wamhā, wa za duré wasina waihū'u pese za'ra ni, 'Re īhāimana u'āsi mono pē'ēzani hawi roti sena uptabi zarina 're īhāimana za'ra mono na hā.

'Re īhāimana u'āsi mono nhimizawi pese zé wasu'u

⁷ Īsisānawā norī, 're īdasisawi pese za'ra mono zé hā 'Re īhāimana u'āsi mono te wa, wa za āma 're wasisawi pese uptabi za'ra. Ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra, te oto 're hāimana za'ra. 'Rāwi te duré te te 're waihū'u pese za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hāimanazé hā. ⁸ 'Re īhāimana u'āsi mono hā, simizawi pese uptabi di. Tinhimizawi zarina te uburé marī hā te te dama 're ab'manharī u'āsi. Taha wa, ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono ō wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono siré 'rāwi 're nomro mono ō di, ta norī hā. ⁹ 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō tinhimizawi pese zé hā wama waihū'u za'ra. E niha ma tō wama waihū'u za'ra. Ti'ra hā misi nherē, ma tō we satō ti'ai u, taha āma si rowē na 're wanomro u'āsi mono da. ¹⁰ Wa norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono, wama sawi pese za'ra di. Tane nherē, te taha nhipai u te te 're wa'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tō ti'ra we satō ti'ai u, wazada dā'ā da, wazada dā'ā wa, wawasété na te te oto 're wa'ab'madā'ā tō mono da. Tō sena īsimizawi pese zé hā siwaprosi te tāma 're hāimana, danhipai u.

¹¹ Īsisānawā norī, 'Re īhāimana u'āsi mono hā āne hā te te 're wa'azawi pese mono wa, wa za wa norī zama taha zarina 're wasisawi pese za'ra, īsine. ¹² 'Re īhāimana u'āsi mono hā ni'wa titōmo na te te 'madā'ā ō di. Tane nherē, 're wasisawi pese za'ra mono wamhā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te za wa'rata 're sāmra u'āsi, 'rāwi. Te te 're īwa'azawi pese mono zé hā wa za duré wa te wasina āma 're uwaimrami u'āsi za'ra. ¹³ E niha wa za wasina waihū'u pese za'ra ni, 'Re īhāimana u'āsi mono āma si 're īwanomro mono na, duré ōhō si wa'rata 're īsāmra u'āsi mono na. 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō Tipē'ēzani hā te te wama 're anhomri. Taha na wa za wa te wasina 're waihū'u pese za'ra. ¹⁴ Wamama hā ma tō ti'ra hā we satō, Danho'reptui'wa da. Ta hā wa tō wa te 're 'madā'ā za'ra, watōmo na. Āhāna wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra, Danho'reptui'wa na, Ī'ra hā. ¹⁵ Áté ni'wam norī hā te za āne te te dama 're wasu'u za'ra: "Zezusi hā 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra. Ta hā ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā we ti'ai u satō, Danho'reptui'wa da." Áne na ni'wam norī hā te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhā, ta norī ratap si te 'Re īhāimana u'āsi mono hā 're hāimana, 'rāwi. Ta norī si te 'Re īhāimana u'āsi mono siré 're hāimana u'āsi za'ra, 'rāwi.

¹⁶ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā simizawi pese uptabi di. Tane ni'wam norī hā te te 're dazawi pese za'ra mono wamhā, ta norī si te 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're hāimana za'ra, 'rāwi. Ta norī 'ratap si te 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā 're sāmra, 'rāwi. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hā wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha na wa te wasiwi āma 're wawā za'ra mono ō di oto. ¹⁷ Niwapsi te za Zezusi hā dahāimanazém na da'awaihu'u, za te te da'āma ĩ'arowairébézbé āma hā. Tawamhā 're ĩhāimana waseté za'ra mono norī si te za hā za'ra oto. Cristu hā ti'ai āma 're morī ré, sihāiba zawi āna te te 're ĩdazawi pese mono ne, ti'ab ré 're wasisawi pese za'ra mono wamhā, tawapsi, wasina wapahi za'ra ō di za, za da'āma ĩsipo'ozéb āma hā oto. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hā wa te tāma āma 're uwaimrami u'āsi za'ra mono wa, wa za wasina wapahi āna ĩsō'a wahāimana za'ra ni. ¹⁸ 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, tāma wazawi pese za'ra nheré, wasina 're wapahi za'ra mono ō di za oto. Te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hā te te wama āma 're a'uwaimrami u'āsi mono nheré, tāma 're wapé'ēwara waihu'u za'ra mono ō di za oto. Tane nheré, ni'wam norī hā sina pahi na 're hāimana za'ra mono wamhā, tawamhā, te te 're ĩsawi pese za'ra mono zém na te te tāma āma 're uwaimrami za'ra mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma. Ta norī hā sina pahi u'āsi 're hāimana za'ra mono wa, te za romhā ré robzei'ō na 're hāimana za'ra ti'ab ré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā za da'āma ĩsipo'ozéb āma te te da'ahā za'ra wa, da te 're ĩrobzépata za'ra mono ne.

¹⁹ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩmorī'rata na te te 're wa'azawi pese mono wa, wa duré wa norī hā wa te wasiwi 're sawi pese za'ra, asa. Taha wa, wa duré 're wasisawi pese za'ra. ²⁰ Āté ni'wam norī hā te za taré āne dama 're siwasu'u za'ra: "Re ĩhāimana u'āsi mono hā wa wa te 're sawi pese za'ra." Āne dama 're siwasu'u za'ra mono nheré, te te 're da'ruiwaparī u'āsi za'ra mono wamhā, sadawa nhipse na te ta norī hā 're hāimana za'ra. Titōmo na 'rāwi te te 're ĩ'madā'ā za'ra mono norī hā te te 're sawi pese za'ra mono ō nheré, e niha te za tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā dahāiba u'ābā te te siwi 're sawi pese, titōmo na te te siwi 're 'madā'ā mono ō nheré. Āne wamhā, tāma sawi waihu'u za'ra ō di, ta norī ma hā. ²¹ Zezusi hā ma tō āne te te wama 're roti za'ra: "Ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te siwi 're sawi pese za'ra mono wamhā, taha zarina te za duré te te 're dazawi pese za'ra." Āne ĩsimiroti hā, wama za'ra hā.

5

Īsazei'wa norī hā siptete sina dawī 're ĩhāimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wam norī hā, Zezu Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu na te te 're sazei pese za'ra mono wamhā, ta norī si te 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, 're hāimana za'ra. Ni'wa hā aibā hā wama sawi pese za'ra wamhā, taha u'ābā, wa duré ĩ'ra norī hā wa te 're sawi pese za'ra. ² Taha zarina wa za duré āne hā waihu'u za'ra ni: 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wama sawi pese za'ra wamhā, duré ĩsimiroti hā wa te 're 'madā'ā pese za'ra mono wamhā, taha u'ābā, wa za ĩ'ra hā tō sena 're wasisawi pese za'ra, wasiré ĩsazei'wa norī hā. ³⁻⁴ Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā wa te wasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhā, e niha wa za tawamhā 're wahāimana za'ra. ĩsimiroti si wa za wa te 're 'madā'ā pese za'ra. E ĩsimiroti hā wama pire za'ra di, wa te 're ĩ'madā'ā pese za'ra mono zéb da hā. Mare di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, wa te tāma āma 're ĩuwaimrami za'ra mono zéb da hā. Taha wa, wanhiptete na wa za 'Re ĩhāimana u'āsi mono wé'ō'wa norī da, 're wahāimana za'ra, uburé marī ĩwasédé hā ti'ai āma 're ĩhāimana za'ra mono wi. E niha wa za wanhiptete sina āma 're wahāimana za'ra. Zezusi hā Wanho'reptui'wa na wa te wasina 're ĩ'umnhasi pese za'ra mono zém na wa za wanhiptete sina dawī 're wahāimana za'ra. ⁵ E 'wam norī hā te za tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono wé'ō'wa norī zada hā, siptete sina 're hāimana za'ra. Zezusi hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra na te te 're ĩsaze za'ra mono norī si, te za sada 're hāimana u'āsi za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono wé'ō'wa norī zada hā.

Cristu hā a'uwé hāiba na dasiré ĩpoto na tō sena na da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

⁶⁻⁸ Zezu Cristu hā ti'ai u wei morī wamhā, a'uwé hāiba na ma tō podo. E niha wa za tawamhā wasiwi waihu'u pese za'ra ni, sena na Zezusi hā a'uwé hāiba na ĩpoto na, duré ti'ai āma a'uwé hāiba na 're ĩmorī na. Si'ubdatō ĩwaihu'uzé hā. ĩmorī'rata na ĩwaihu'uzé hā āne: Ti'ai āma poto wamhā, ā na ma podo, tina dub're hawi, dasine. Duré maparane āma ĩwaihu'uzéb da hā āne: Ō hā dá'ā wamhā, ĩwapru hā ma tō tiwi puru, da te dasiwi ĩwa'rézéb āma hā. Taha na wa za wasiwi waihu'u pese za'ra ni, a'uwé hāiba na 're ĩmorizém na. Duré si'ubdatō āma ĩwaihu'uzéb da hā āne: 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani, tō sena na si te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zém na, wa za duré wa te āma 're waihu'u pese za'ra. Ta hā te sadawa nhipse āna 're hāimana u'āsi. Tō sena uptabi na si ĩsimiroti hā. Ā na ĩpotozé wasu'u hā, duré dá'ā wa,

Īwpru tiwi Īpu'uzé wasu'u hā, duré 'Re Īhāimana u'āsi mono pē'ēzani nhimirowasu'u hā, ā norī waihu'uzém na marī aimawi na wa te āma 're waihu'u za'ra mono ō di. Āhā wasu'u si wa tō upsātā pese na wasiwi waihu'u pese za'ra ni, Zezusi hā a'uwē hāiba na Īpotozé wasu'u si. ⁹ Marī na tō sena na da te wama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, wa za tō wa te āma 're saze za'ra. Tawamhā, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā marī hā te te wama 're awaihu'u mono wamhā, e wa te āma 're saze za'ra mono ō di za. Da te wama 're Īrowasu'u za'ra mono zém nhipai u hā, wa za tō wa te āma 're sazei pese za'ra, simiroti pire uptabi wa, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā. E niha tawamhā ma tō wama waihu'u za'ra. Zezusi hā tō sena, ti'ra uptabi na ma tō wama waihu'u za'ra. Taha wa, tō sena wa, wa za wa te āma 're sazei pese za'ra, ōne haré. ¹⁰ Ni'wam norī hā, Zezusi, 'Re Īhāimana u'āsi mono 'ra hā te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhā, ta norī si te za tipē'e na sena na te te 're waihu'u za'ra, ā na Īpotozé wasu'u na, duré Īwpru, tiwi Īpu'uzé wasu'u na. 'Re Īhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te tāma 're Īawaihu'u mono zéb zarina si, te za sena na te te 're waihu'u za'ra, a'uwē hāiba na Īpoto na, Zezusi hā. Tane nherē, ti'ra na Zezusi te te dama 're Īwaihu'u mono zém na, ni'wam norī hā 'Re Īhāimana u'āsi mono hā te te āma 're saze za'ra mono ō wamhā, Īsadawa nhipe hā te te āma 're sa'ra za'ra, ta norī hā. ¹¹ E niha 'Re Īhāimana u'āsi mono hā, ti'ra te te dama 're Īwaihu'u mono zé hā. Ta hā ma tō te te wama 're apisutu, Ī'ra wazada Īdā'āzém na āma 're Īwanomro u'āsi mono zéb da hā. ¹² Ni'wam norī hā 'Re Īhāimana u'āsi mono 'ra siré, 'rāwi 're nomro mono wamhā, ta norī hā te za dā'ā āna 're hāimana u'āsi za'ra, 'Re Īhāimana u'āsi mono 'rata. Tane nherē, ni'wam norī hā 'Re Īhāimana u'āsi mono 'ra siré 're nomro mono ō wamhā, ta norī hā Ī'rata dā'ā āna 're hāimana u'āsi za'ra mono ō di za.

'Re Īdanomro u'āsi mono zé, da te dasina 're Īuwaimrami za'ra mono zé wasu'u

¹³ E marī da, wa āne aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, 'Re Īhāimana u'āsi mono 'ra, asina 're Īumnhasi za'ra wa'aba mono norī ma. Aipē'e 're, atā'ā āna 're anomro u'āsi aba mono zém na sena na asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa āne aima rob'ui'ére za'ra wa'wa. ¹⁴ 'Re Īhāimana u'āsi mono te te wama 're Ī'awē mono zéb uwaibaba si, uburé marī na wa te tiwi 're rowaptērē za'ra mono wamhā, tō sena te za wamreme hā te te 're awapari pese, te te wama āma 're Ī'uwaimrami mono zéb da hā. Taha wa, wasina wahātā'ā āna, wa za 'rāwi wapē'e 're Ītēme 're wasihutu, 'Re Īhāimana u'āsi mono u hā. ¹⁵ Uburé marī na wa te tiwi 're Īrowaptērē za'ra mono zém na te wa'āma 're po're pu'u u'āsi, wamreme na. Tō sena na, wa tō āne na waihu'u za'ra ni. Taha zarina wa duré wasina waihu'u pese za'ra ni, za te te wama āma 're Ī'uwaimrami mono zém na hā.

¹⁶⁻¹⁷ Uburé da te 're Ī'manharī waseté za'ra mono zé hā, dawasédé tō, simisutu. Tane nherē, ni'wam norī hā tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono nherē, 'Re Īhāimana u'āsi mono nhimiroti u tiwasété wi oto 're sipizari za'ra mono wamhā, ō hā te te āma 're ab'madā'ā mono ō di za oto. Tawamhā 'Re Īhāimana u'āsi mono 'rata 're Īdanomro u'āsi mono zé hā, tiwi 're simani za'ra mono ō di za oto.

Tawamhā ni'wam norī hā Īwasédé hā āne na te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, duré Īwasété na waihu'u za'ra wa'aba wamhā, te za āma 're aimreme zusi aba mo, 'Re Īhāimana u'āsi mono ma, Īpē'e 're, dā'ā āna 're Īhāimana u'āsi za'ra mono zé hā te te tāma 're apisutu mono da oto.

Tane nherē, ni'wam norī hā tiwasété wi 're Īsipizari za'ra mono zéb zō, 'Re Īhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te tāma 're Īroti za'ra mono zé hā te te 're wapari za'ra mono ō wamhā, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā te za Īwasédé hā te te āma 're ab'madā'ā u'āsi. 'Re Īhāimana u'āsi mono 'rata 're Īdanomro u'āsi mono zé hā te te sina 're uwaimrami za'ra mono ō di za. Tiwasété wi 're sipizari za'ra mono ō nherē, e niha te za 'Re Īhāimana u'āsi mono hā āma 're siwamri za'ra, te te 're Īsō'reptu za'ra mono zéb da hā. Taha wa, ta norī āma hā te āma aima roti za'ra wa'aba ō di za, āma 're aimreme zusi aba mono zéb da hā.

¹⁸ Ni'wam norī hā 'Re Īhāimana u'āsi mono hā āma 're 'ra za'ra mono wa, Īsib'a'uwē oto 're nomro wē mono wamhā, tiwasédé te te oto 're 'manharī u'āsi za'ra mono ō di. 'Re Īhāimana u'āsi mono 'ra hā, Zezusi hā oto āma 're sisapri u'āsi za'ra mono wa, tiwasédé hā te te 're 'manharī waihu'u za'ra mono ō di oto. Taha wa, Īwasété uptabi hā te te oto 're upi waihu'u za'ra mono ō di za, Wa'uburē hā. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di oto.

¹⁹ Ti'ai āma uburé 'Re Īhāimana u'āsi mono wē'ō'wa norī hā Īwasété uptabi zadawa para te 're hāimana za'ra. Wa norī si 'Re Īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē, wa 're wanomro. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di duré.

²⁰ Āne wa tō duré waihu'u za'ra ni. Zezusi hā, 'Re Īhāimana u'āsi mono 'ra hā ma tō wei mo, ti'ai u. Ta hā ma tō tinhimiroti na te te 're wa'apawapto, 'Re Īhāimana u'āsi mono hā tō sena uptabi hā wa te 're Īwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā. Ī'ra āma, Zezu Cristuhu āma 're wanomro mono wa, wa duré Īmama āma 're wanomro, tō sena uptabi āma. Zezusi hā, ta hā

uburé Danhib'apito uptabi. Ta hã dapē'ē 're dadâ'â ãna 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã, te te dama 're ĩ'apisutu mono. Āne na wa tō wasiwi waihu'u pese za'ra ni.

²¹ Ĩ'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, marĩ na 're ĩdawata za'ra mono norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'râwi da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tō da.

2 Zuwā

Zuwā hā maparane āma te te duré ĩrob'ui'érézé, ĩsazei'wa norĩ ma Ībaihā wasu'uzé

Ā ĩbaihā na rob'ui'ééré na Zuwā hā ma tō ĩsazei'wa norĩ hā āma pawaptob za'ra, 're sisawi pese za'ra mono da, duré roti senai'ō hā te te 're wapari za'ra mono tō da, daro mono bā te te ĩropéi mono hā.

¹ Wa hā, Wanhib'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, wa āma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, tinhib'a'uwē da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'apitusu za'ra wa'aba mono norĩ ma. Tame te asiré ĩsazei'wa norĩ hā asiré 're asi'râ'ōtō u'âsi aba mo. Pi'ō norĩ hā ti'ra te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono ne, te 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ĩsazei'wai mono bā. Taha wa, simisutu ĩma asawi pese za'ra wa'aba di, tō sena. Tane nherē, ĩma si asawi za'ra wa'aba ō di. Uburé Zesusihi wasu'uwē hā te te ĩwaihu'u pese za'ra norĩ ma zama, asawi za'ra wa'aba di duré. ² ĩwasu'uwē hā tō sena uptabi hā wasiré wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wa, wa wa te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ōne u'âsi te za ĩwasu'uwē hā wasiré 're hâimana u'âsi.

³ Wamama ma, wa 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré ĩ'ra Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hā wa'āma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ta norĩ āma si rowē u'âsi, āma 're wanomro mono da. Wa'āma 're siwārĩ u'âsi zahuré mono da, wa duré tāma 're ĩmreme u'âsi zahuré. Āne te za te te wama 're apisutu zahuré, Wamama nhimiroti si tō sena na wasiré wa te āma 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono norĩ ma, duré 're ĩwasisawi pese za'ra mono norĩ ma zama.

Īsazei'wa norĩ, tō sena Cristuhu wasu'uwē zarina si 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

⁴ Ni'wam norĩ hā asiré 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hā ĩwasu'uwē tō sena zarina si te, u, 're hâimana za'ra, Wamama te te wama 're ĩ'aroti mono zéb zarina si. Āne hā te wapari wamhā, ma tō ĩwasu'u wē za'ra hā ĩma rowē waze. Taha wa, ĩtoi uptabi di, āhāna hā. ⁵ Wasiré ĩsazei'wa norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hā, āne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Uburé wasiré ĩsazei'wa norĩ hā, oto 're wasisawi pese za'ra wa'aba mono. Ā hā roti hā āhāna si ō di. Duréihā ĩsāna'rata hawimhā, Zezusi wa te 're ĩsaze na'rata za'ra mono zém hawĩ, wama 're ĩhâimana u'âsi za'ra mono, ā hā. ⁶ E niha tawamhā, āma 're ĩwasisawi pese za'ra mono zé hā za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. Āne ma tō ĩsāna'rata hawimhā, ĩsimiroti wasu'u hā 're ĩwapari za'ra wa'aba mo, āma 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina āma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tō senai'ō na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ hā ahā uptabi di oto. Daro mono bā te dawazari 're hâimana za'ra. Zezu Cristu hā, a'uwē hāiba na dasiré ĩpoto ō na, te ta norĩ hā sō 're simrani za'ra dama, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā Danho'reptui'wa da, te te ĩpisudu hā. Ni'wam norĩ hā ta norĩ ne 're hâimana za'ra mono wamhā, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, roti tō senai'ō na te te dama 're ĩroti za'ra mono hā. Te za duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa, Cristuhu zada 're ĩhâimana za'ra mono na hā. ⁸ Taha wa, roti tō senai'ō na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo 'rāwi, 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'ā hā 're simini tō za'ra wa'aba mono da. Uburé marĩ ĩwē na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te aima ĩwa'ābā za'ra wa'aba zé hā ubuni na asima 're waibui wa'aba mono da, te za 'rāwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono.

⁹ Ni'wam norĩ hā Cristuhu nhimiroti si te te 're wapari za'ra mono ō wamhā, tinhimirosa'rata na te te āma 're uzusi za'ra mono wamhā, ta norĩ hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré 'rāwi 're hâimana za'ra mono ō di. Tane nherē, ni'wam norĩ hā Cristuhu nhimiroti zarina si 're nomro mono wamhā, ta norĩ si te Wamama siré 're hâimana za'ra 'rāwi, ĩ'ra siré zama. ¹⁰ Duré Cristuhu nhimiroti upana te te dama 're ĩroti za'ra mono hā ta norĩ hā atēme 're sihutu aba mono wamhā, sō 're atob'uzu za'ra wa'aba mono ō di za, asōrōwa u 're sisisi aba mono da. ¹¹ Sō 're atob'uzu za'ra wa'aba mono wamhā, ĩsimiromhuri wasété na te za ĩme 're aiwasété za'ra wa'aba mo, āma 're sasōmri za'ra wa'aba mono wa.

Zuwāhā nhimi'ui'ééré 'rāsutuzé wasu'u

¹² Zahadu marĩ hā ahā uptabi di, te aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. Tane nherē, āhāna hā te ĩsima wē ō di, ĩbaihā na te aima āma ĩrob'ui'ééré za'ra wa'aba da hā. Āma atēme ĩmorĩ aba da si, wa ĩsima rob'madā, wasisabu za'ra da. Tawapsi wa za 'rāwi wasisadawa 'madâ'â za'ra ni. Tawapsi wasima watoi uptabi za'ra di za oto.

¹³ Āme wasiré ĩsazei'wa norĩ hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, ai'ra waptéb za'ra wa'abane, 're ĩnomro mono norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhib'a'uwê da, te te ĩpisutu za'ra norĩ hã.

3 Zuwā Zuwā hā si'ubdatō āma te te duré ĩrob'ui'érézé, Da'izuhu ma Ībailhā wasu'uzé

Ā ĩbailhā na rob'ui'ééré hā Zuwā hā ma tō aibā ma tisō, Da'izu na ĩsisi ma. ĩsazei'wa norī 'madā'ā'wa, ta hā. Zuwā hā ma tō āma tiwata, ĩsimiromhuri na, duré aibā ĩhāiba amo āma zama, Demetirizuhu āma. Tazahā aibā ĩhāiba amoi ma, ma tō timreme hā pētē, Di'oterepesi na ĩsisi ma, ta hā rob'uwaibaba 're morī ō wa.

¹ Da'izu, a hā ĩsiwadi uptabi, ĩma asawi uptabi di, tō sena. Wa hā, Wanhib'apito zazei'wa norī 'madā'ā'wa, ta hā. Zuwā hā ma tō āma tiwata, ĩsimiromhuri na, duré aibā ĩhāiba amo āma zama, Demetirizuhu āma. Tazahā aibā ĩhāiba amoi ma, ma tō timreme hā pētē, Di'oterepesi na ĩsisi ma, ta hā rob'uwaibaba 're morī ō wa.

² ĩsiwadi, 're aimorī wē u'āsi wa, te 'rāwi asiwē'ō āna 're aihāimana mo, ato sina. Taha wa, wa tō te ĩsima 're aiwē, uburé marī ĩwē si aima 're hāimana u'āsi mono da. Wa duré te ĩsima 're aiwē, aiházé āna 're aihāimana mono da. ³ 'Re aihāimana mono zém hawi, ma tō wasisānawā norī hā we ĩtēme 're sihutu. We 're sihutu mono sidāpāsi, ma tō siparabāsi te te ĩma 're aiwasu'u wē za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina si 're aihāimana wē mono na hā. Taha wa, aiwasu'u ma hā ĩtoi uptabi di. Ōhō na si te tō 're aihāimana u'āsi mo, rēme waihu'u āna. ⁴ Āne hā ĩ'ra norī āma te 're waparī wē za'ra mono wa, ĩma 're rowē uptabi mono di, Wanhib'apito wasu'uwē na te āma 're ĩpo're pu'u za'ra mono zéb zarina te te 're ĩsazei pese za'ra mono norī āma. ĩ'ra norī 're ĩhāimana wē za'ra mono wasu'u te 're waparī mono wamhā, ĩma 're rowē uptabi mono di. Marī na uburé rowasu'u hā te 're waparī wē mono nherē, te te siwi āma wabzu ō di, ĩ'ra norī wasu'u te 're ĩwaparī zeī mono zém na hā.

Da'izuhu wasu'u wē wasu'u

⁵ ĩsiwadi, ĩma asawi pe hā, asimi'ē na te ĩsazei'wa norī āma 're aiwārī u'āsi mo, darob amoi hawi atēme 're ĩsihutu mono norī āma. Ta norī hā aima sa'rese za'ra ō nherē, te ai'umnhasi na tāma 're aihāimana za'ra mo. ⁶ Ta norī hā ma tō asimizawi pese zém na we te te 're aiwasu'u za'ra, āme ĩsazei'wa norī 're ĩsi'rā'ōtō mono norī nho'a. ĩsazei'wa norī hā darob amoi hawi atēme 're ĩsihutu mono norī hā, aihawi nimomo 're nomro mono ō ré, marī na āma 're aiwārī za'ra mono wamhā, wē di, ubana 're nomro tō mono da. Wē uptabi di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te aima 're ĩ'awē mono zéb zarina si te za āma 're aiwārī za'ra mo. ⁷ Ta norī hā Wanhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono da, ma tō si'uihā na asatōri za'ra, tiron hawi, daro mono bā te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Duré ĩsazei'ō'wa norī hā marī na āma 're siwārī za'ra mono da, sina sō 're simnhasi za'ra mono ō di, ĩsadawa wasu'u'wa norī hā. Mare di. ⁸ Taha wa, wa norī si wa za āma 're wasina u'āsi. Zezusihi wasu'uwē hā ta norī hāiba u'ābā, wa te āma 're ropéi mono da, wa za āma 're wasina u'āsi, tō sena.

Di'oterepesihi wasu'u, Demetirizuhu wasu'u me

⁹ Āne wa za duré āma aima waihu'u. ĩnhimi'ui'ééré hā tamomo wa tō āma tisō ĩsryre hā, ĩsazei'wa norī hā asiré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī ma. Tane nherē, te ni'wa hā tame 're sāmra, ĩwē'ō'wa hā, Di'oterepesi na ĩsisi hā. Ta hā uburé asiré ĩsazei'wa norī ma, si'apito da si te te sina 're rob'ruiwaparī u'āsi mono wa, ĩnhimiroti hā te te 're waparī mono ō di, ĩsipai u da'madā'ā'wa na 're ĩhāimana mono 'ru te. ¹⁰ Taha wa, atēme āma ĩwisi wapsi, wa za ĩsimiromhuri wasété na asiré ĩsazei'wa norī hā āma po're pu'u za'ra, ĩsō'a. Ta hā te sadawa nhipese na taré te te dama 're wabāsi wasété u'āsi. Tane nherē, taha si ō di, tiwasédé te te 're ĩ'manharī mono zé hā. ĩsazei'wa norī hā darob amoi hawi ĩtēme 're sihutu mono wamhā, ĩsōrōwa u ĩtēme 're ĩsisi mono da hā, te te 're dawaibui mono ō di. Ōne haré te te tāma 're arob'ru. Duré tame ĩsazei'wa norī hā 're ĩsi'ubumroi mono norī wī, te duré te te 're awē'ō, ĩsiré ĩsazei'wa norī hā darob amoi hawi ĩtēme 're sihutu mono wa, sō 're hāsi tō mono da, ĩsōrōwa u ĩtēme 're sisisi tō mono da. Tane nherē, ĩsazei'wa norī hā te te 're waparī za'ra mono āna, tisiré ĩsazei'wa norī hā tinhorōwa u te te 're 'mazasi za'ra mono wa, te duré ō hā da'mazasi'wa norī ma, te te tāma 're arob'ru, tisiré ĩsazei'wa norī wī 're wairébé mono da, siré 're hāimana tō za'ra mono da oto, rowahutuzéb 'remhā.

¹¹ ĩsiwadi, ĩma asawi pe hā, dapo're āna dawasédé da te 're ĩ'manharī za'ra mono ne, 're aihāimana mono ō di za, ō aibā hā 're ĩmorī wasété ne hā. Marī ĩwē zō si te za asima 're ĩrob'madā'ā u'āsi mo, 're ĩdahāimana wē za'ra mono norī ne. Ni'wam norī hā marī ĩwē si te te sima 're 'madā'ā za'ra mono wamhā, ta norī si te 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē 're hāimana za'ra. Duré ni'wam norī hā tihāimana wasété si te te sima 're wē uptabi za'ra mono wamhā, ta norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hāimanazé hā 'rāwi te te 're waihu'u za'ra mono ō di.

¹² Aibā hā te aihīni ĩsazei'wa norī hā te te siwi 're wasu'u wē za'ra, Demetirizu na, ĩsisi hā. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma 're ĩwē mono zéb zarina si, sena na 're ĩhāimana mono na ma tō ĩwaihu, 're ĩhāimana wē mono zém na hā, ta hā. Īzama wa duré te āma 're wasu'u u'āsi, wē na dama 're ĩhāimana mono na hā. A hā ma tō, tō sena ĩnhimiroti na hā ĩwaihu.

Zuwā te te ĩrob'ui'éré 'rāsutu zéb āma, ĩsazei'wa norī te te ĩ'azawizé

¹³ Zahadu marī hā ahā uptabi di, te aima āma ĩwaihu'uzéb da hā. Tane nherē, te ĩsima wē ō di, ĩbaihā na te aima āma ĩrob'ui'éré da hā, āhāna hā. ¹⁴ Rāwi ĩwasisōpētē su'u da si, wa ĩsima te rosa'rata u'āsi. Tawapsi wa za 'rāwi wasisadawa 'madā'ā ni.

¹⁵ Wa duré ai'āma 're ĩmreme u'āsi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, rowē u'āsi 're aihāimana mono zé hā te te aima 're pisutu u'āsi mono da. Āhāna wasiwadi norī zama te āma asawi za'ra, āme ĩsiré 're ĩhāimana za'ra mono norī hā. Ma'āpé, wasiwadi norī hā ai'rata 're ĩhāimana za'ra mono norī hā ĩhāiba mono bā ĩma sawi za'ra na.

Zudasi

Īsazei'wa norĩ ma, Zudasi te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ na rob'ui'éré hâ Zudasi hâ ma tō âma rob'ui'éré. Ātê tō ò hâ Zezusihi no, Marcusi te te ĩwasu'u hâ Marcusi 6.3 âma hâ. Zezusihi zazei'wa norĩ ma, ma tō â hâ tinhimi'ui'éré hâ time, roti senai'ò na rowasu'u'wa norĩ da, hâimana nhimiza'rese 're hâimana za'ra mono da.

Zudasi hâ ma tō sima wê, tinhimi'ui'éré na ĩsazei'wa norĩ hâ te te 're pawaptob za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na hâimana nhiptete sina 're nomro mono da. Ma tō duré tâma roti za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hâ te te dawĩ 're ĩ'udâ za'ra mono norĩ hâ te te 're wapari za'ra mono tō da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono za te te 're ĩhâ za'ra mono norĩ hâ.

¹ Wa hâ Zudasi, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré Ti'aduhu no, wa aima âma rob'ui'éré za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ ma tō te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwê oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, tâma asawi pese za'ra wa'aba di, Wamama ma hâ. Duré Zezu Cristu hâ te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'aba mono di oto.

² Wa hâ wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'âma 're ĩpê'ézé mono zé hâ aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, sa'êtê na, duré rowê hâ te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da. Wa te te tiwi 're rowaptêrê u'âsi duré, ĩsimizawizé hâ ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti upana, ĩsazei'wa norĩ ma, rowasu'u nhipese'wa norĩ wasu'u

2 Pedru 2.1-22

³ ĩsisânawâ norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hâ, wa tō aré ĩsima rosa'rata, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwa'anho'reptui mono zém na te aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Tane nherê, marĩ ĩwasétêre hâ ai'âma 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, wa tō ĩnhimirosa'rata na ĩsima âma saprĩ, taha na si te âma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Wa norĩ hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, wa oto 're wahâimana za'ra. Ta hâ ma tō misi haré te te wama 're anhomri, Cristuhu wasu'uwê na roti hâ âma 're ĩwanomro mono zéb da hâ. Taha wa, wa oto aima âma rob'ui'éré za'ra wa'wa, taha na si dama 're asiwasu'u nhiptete za'ra wa'aba mono da. ⁴ E marĩ wa. Ni'wam norĩ hâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti wê'ò'wa norĩ hâ te aiwazari 're hâimana za'ra wa'wa. Sô'awi te te 're rowahutu za'ra mono nherê, te ta norĩ hâ roti na te te aiwi âma 're upa za'ra wa'wa. Taha wa, ĩsimiroti za'ra hâ tō sena newa, te asiré ĩsazei'wa norĩ hâ 're ĩwapari za'ra wa'aba mono. Duré ò norĩ hâ aibâ ĩwasété norĩ hâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ te te siwi 're wazé mono ò di. Duré Wanhĩb'apito Zezu Cristu hâ misi uptabi 're ĩhâimana mono hâ ma tō te te siwi 're wê'ò za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ te te duré 're 'madâ'â pese za'ra mono ò di. Aimawi na si te te dama 're rowasu'u za'ra. Āne ĩsimiroti za'ra hâ: “Re ĩhâimana u'âsi mono hâ te te 're da'azawi pese uptabi mono wa, te dawasédé hâ te te dama 're aparĩ. Taha wa, da te 're saze za'ra mono nherê, tane nherê, te za da te dasima 're ĩwê za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro wasété, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzém na dasina 're dapahi za'ra mono âna.” Āne ĩsimiroti wasété za'ra hâ, dama. Duréihâ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ ma tō ta norĩ âma waihu'u siro ĩbaihâ na hâ, 're ĩnomro wasété mono norĩ âma, te te 're ĩwê'ò pese za'ra mono zém na, za te te 're ĩhâ za'ra mono zém na hâ.

⁵ Wa za oto âma aipo're pu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba nherê. Duréihâ Wanhĩb'apito hâ ma tō Izarazéhé nhihudu norĩ sô'reptu za'ra. Ezitu hawi ma tō sani za'ra. Tawamhâ te te sô'reptu za'ra nherê, ni'wam norĩ hâ te te sina 're ĩumnhasi za'ra mono ò norĩ hâ ma tō uprosi. ⁶ Tane duré, hâiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hâ, ĩsipizari za'ra norĩ âma, wa za duré âma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Ta norĩ hâ ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ pisutu za'ra aré, ĩsadawa para te te tâma 're romhuri za'ra mono da, pire na. Tane nherê, ma tō hâiwa âma romhuri na te te tiwi âma 're upa za'ra. Tiwasété na 're ĩnomro mono zéb zô si, ma tō rême za'ra oto, 're ĩhâimana za'ra mono zé hâ. Taha wa, ma tō oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ satōrĩ za'ra, robra si 're ĩsa'wari mono u, tame pawasisi ré 're simasab u'âsi mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâ ropsi'utōrōzéb u za te te da'âma ĩrowairébézéb u, te za tame 're hâimana u'âsi za'ra. Tawapsi te za oto wê'ò pese za'ra. ⁷ Ma'ápé duré, âma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihâ Sodoma na 'ri nho'ômo nhisi âma 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ âma, duré Domora na 'ri nho'ômo nhisi âma 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ âma, duré ĩ'rata 'ri wa'otô mono bâ 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ âma hâ. Tame ma tō uburé dahâimana wasété uptabi na 're dahâimana za'ra,

dasiwazari. Dahâiba na ma tô dasina 're danhipsaihuri za'ra. Duré aibâ nherê, ma tô aibâ si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra. Hâiwa âma aré te te 're ïromhuri za'ra mono norî hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ te te 're ïwapari za'ra mono ô ne, da te 're wapari za'ra mono ô di. Taha wa, ma tô unhama ro'o na dama rob'manharî za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ, da te 're robzépata u'âsi za'ra mono da, unhama ro'o u'âsi âma. Taha na te za âma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, ta norî zarina oto âma 're danomro wasété tô mono da.

⁸⁻⁹ Duréihâ 're ïdawasété za'ra mono ne, te âhâna hâ aibâ norî hâ 're hâimana wasété za'ra, roti tô senai'ô na te te aima 're ïroti za'ra wa'aba mono norî hâ. Ta norî hâ sôtô 'rowim ne sôtô 'rowib ô nherê, marî ïwasétére hâ te te 're ïmadâ'â za'ra mono zéb zarina, te tihâiba na 're ïwasété za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hâ ma tô duré te te siwi 're wê'ô za'ra. Hâiwa âma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norî âma, te duré te te 're wasété za'ra, ta norî hâ. Tanei ô di, Midé hâ hâiwa âma romhuri'wa norî ma ïpire za'ra hâ. Ta hâ duréihâ ma tô Mozésihî hâiba hâ sawi Wa'uburé wî, te te âri tô da. Tawamhâ, Midé hâ aré sada sahi nherê, ïwasédé hâ te te âma hiri ô di, te te âma ïwasété na hâ. Âne si ma tô tâma waihu'u, Wa'uburé ma: "Wanhîb'apito si te za sa'été aima tinha." Ô hâ Wa'uburé hâ aré dama pire na hâiwa âma romhuri'wa na 're hâimana mono wa, te te âma wasété ô di, Midé hâ. Tane nherê, te ta norî hâ hâiwa âma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norî âma, te te 're wasété za'ra, aibâ ïwasété norî hâ. ¹⁰ Tane nherê, te aibâ ïwasété norî hâ rosa'rada hâ uburé tâma ïwaihu'u za'ra ô ma, nharî wasété za'ra. Robzari norî hâ rosa'rata âna siwa'ru 're ïhâimana za'ra mono ne, te ta norî hâ 're hâimana za'ra, simirosa'rata wa'rutu na. Taha zarina te za ai'utô. ¹¹ Ta norî ma, tâma ropipa uptabi za'ra di za, duréihâ Ca'î, 're ïhâimana wasété mono zém ne, 're hâimana za'ra mono wa. Duré Bara'â hâ rob'uiuprazéb zô 're ïmorî wasété ne, te te 're rob'ruiwapari za'ra mono wa, tâma 're ropipa uptabi za'ra mono di za. Duréihâ Cora hâ ma tô ti'madâ'â wa hâ wê'ô, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipisutu nherê. Tane te duré aibâ ïwasété norî hâ ïsazei'wa norî 'madâ'â'wa norî nhimiroti hâ te te 're wê'ô pese za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipisutu nherê. Taha wa, Cora ïsi'utôri ne te za duré ai'utô, aibâ ïwasété norî hâ. ¹² A norî wa'wa hâ te asiré ïsazei'wa norî me 're asisawi za'ra wa'aba mono sina, asa hâ asima 're ï'manharî za'ra wa'aba mo, simisutu. Tane nherê, te ïwasété norî hâ atème 're shutu 'wa, asa hâ asima 're 'manharî za'ra wa'aba mono ré. Siséb ô zarina te ta norî hâ te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'wa, siwa'ru. A norî wa'wa hâ zazahâ ïhâirâ ne te 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo, ïwê na si. Tane nherê, ta norî hâ zazahâ ïhâirâ, da te 're ïhâ'uptob za'ra mono ne, te 're hâimana wasété za'ra, sima si te te 're rosa'rata wasété za'ra mono wa. Ta norî hâ hâiwa nhirôno hâ, tâ ihawi 're ta'a za'ra mono âna, rowa'u te te 're ïmapraba za'ra mono ne, marî ïwê hâ te te 're 'manharî za'ra mono ô di. Duré rob'râ, 're ï'râ prédu mono zéb u, wede hâ 'râi âna 're ïsimasa mono ne, duré da te oto 're sariza'o'o za'ra mono wa, 're ï'rê pese za'ra mono ne, marî ïwê hâ te te 're 'manharî za'ra mono ô di, ta norî hâ. ¹³ Â sisasi hâ 're ïsibzaihâ za'ra mono ne, te ta norî hâ tâma 're rowê za'ra mono da newa, hâiwi si 're nomro, 're wa'utu za'ra mono âna. Duré â nhîbzaihâ zaipro ïwasédé, supara 'ré u te te 're ïsâmra mono ne, te marî ïwasété si te te 're 'manharî za'ra, ta norî hâ. Wasi hâ siwa'ru 're ïnomro mono ne, te duré ta norî hâ siwa'ru 're hâimana za'ra, te te 're rob uptabi za'ra mono âna. Ta norî âma ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ sima âma roti sirômo za'ra, za te te ïhâ za'ra zém na hâ. Robra si 're ïsa'wari mono zéb u te za satôri za'ra, robra u'âsi u, ïwa 're hâimana u'âsi za'ra mono da, tame.

¹⁴ Duréihâ Enoti hâ te 're hâimana, Adâhâ 'ra nhîhudu hâ. Ta hâ ma tô romhâ ré da'âma waihu'u siro, 're ïdahâimana wasété za'ra mono norî âma hâ. Âne ma tô da'âma waihu'u siro: "Ma'âpé waihu'u za'ra wa'aba. Wanhîb'apito te za wei mo. Tâma ïromhuri'wa norî hâ ahâ uptabi na te za we ïsiré ai'aba're. ¹⁵ Tawamhâ te za oto da'awaihu'u, 're ïdahâimana wasété za'ra mono na, duré 're ïdahâimana wê za'ra mono na zama. Taha zarina te za oto da'âma arowairébé. Tamep si te za oto 're ïhâimana wasété za'ra mono norî hâ awê'ô pese. Uburé marî ïwasédé hâ te te 're 'manharî za'ra mono wa, te za awê'ô pese, duré mreme wasété na 'Re ïhâimana u'âsi mono âma te te 're wasété za'ra mono wa." Âne ma tô Enoti hâ romhâ ré da'âma waihu'u siro, tame aiwazari wa'aba aibâ norî hâ 're ïhâimana wasété za'ra mono norî âma zama.

¹⁶ Ta norî hâ te 're siwapsari u'âsi za'ra, soto wasété na. Si'upana si te duré ta norî hâ dawasédé hâ te te da'âma 're sawa, 're danomro wê mono nherê. Si'uihâ na marî hâ te te sima 're ïwê za'ra mono zéb uwaibaba si, te te 're 'manharî za'ra, ïwasétére hâ. 'Râwi te ta norî hâ sina 're wata u'âsi za'ra, tiwê na. Te duré taré dawê te te da'âma 're sa'ra za'ra, ïwa'râmi marî ïwê hâ da te tâma 're sômri za'ra mono da.

Zudasi hâ, ïsazei'wa norî hâ siptete sina âma 're nomro mono da, te te tâma ïroti za'ra zé wasu'u

¹⁷ Īsisānawā norī, ta norī nhimiroti wasu'u wasédé hā 're wapari za'ra wa'aba mono ō di za. Wanhīb'apito Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī nhimirowasu'u na si te za 're asipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mo. ¹⁸ Āne ma tō ta norī hā wama waihu'u sirōmo za'ra: "Nimahā na Īropsi'utōrīzéb u hā aibā norī hā te za dawazari 're hāimana za'ra, ĩwasété norī hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te siwi 're wazé mono ō di za. Te za duré ai'āma 're wa'ē za'ra wa'wa. Si'uihā na marī hā te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te 're 'manhari za'ra, ĩwasétére hā." Āne ma tō wama waihu'u sirōmo za'ra, Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norī hā. ¹⁹ Aibā ĩwasété norī hā te ĩsazei'wa norī wi tinhimirowasu'u wasété na te te 're ro'wa'rutu za'ra, ĩsazei'wa norī hā siré 're si'rā'ōtō u'āsi mono nherē, siwi 're siwanzhari za'ra mono da, ta hawi. 'Re ĩdahāimana wasété za'ra mono norī nhimirosa'rata zarina si te ta norī hā te te 're rosa'rata za'ra. 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ta norī pē'ē 're, 're hāimana za'ra mono ō di. ²⁰ Īsisānawā norī, tane nherē, te za āma 're asipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mo, Wanhīb'apito wasu'uwē na 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zém na, aihāimana prédub sina asima 're sa'ētē u'āsi za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wanhā, Īpē'ēzani te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na si, te za tāma 're aimreme zusi aba mo. ²¹ 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti zarina si, te za 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mo, ĩsimizawi pese zém hawi asina tiwi 're aipahā za'ra wa'aba mono tō da. Duré Wanhīb'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese na dama 're ĩsōpru mono zéb zō, te za asina 're asimipari u'āsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono zéb da hā, te te aima ĩsōmri za'ra wa'aba zō.

²² Āne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā Wanhīb'apito zadawa wasu'uwē hā te te 're saze za'ra mono nherē, āma 're ĩsiwawā za'ra mono norī āma, te za āma 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mo, Wanhīb'apito wasu'uwē na apā 're pē'ē nhimi'wara mono da. ²³ Duré, unhama u aré 're darere'e mono wa, da te 're ĩdanho'reptu za'ra mono ne, te za ni'wam norī hā 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo, Zezusi te te 're saze za'ra mono da, ropipa u 're sisisi tō mono da. Duré ni'wam norī hā, wasété uptabi na 're ĩhāimana za'ra mono norī hā ta norī āma zama te za duré 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mo. Āma 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mono nherē, te za ta norī wi 're asi'madā'ā pese za'ra wa'aba mo, tihāimana wasété zéb u te te 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, sitēme. Da'uzā hā hāi wē nherē, da te dasiwi 're hā uptob za'ra mono wa, da te 're ĩwē'ō pese za'ra mono ne, tihāimana wasété zém na 're ĩsi'uptob za'ra mono zép si te za asiwi 're ĩwē'ō pese za'ra wa'aba mo.

Zudasi hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma ĩwatazé wasu'u

²⁴⁻²⁵ 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za. Taha si uburé Danhīb'apito hā te 're hāimana, Wa'anho'reptui'wa hā. Wanhīb'apito Zezu Cristu we te te wazada ĩsōmrizém na ma tō te te 're wa'anho'reptu, wazada ĩdā'ázém na. Ta hā wē uptabi di. Wē uptabi wa, uburé wa te 're wazéb u'āsi za'ra wa'aba mono za. Waihu'u pese uptabi di duré. Danhipai u dama pire uptabi di, ōhō si. Āne 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā, marī ō ré 're ĩhāimana mono zé hā, duré āhāna hā. Ōne u'ā te 're hāimana u'āsi, tiwaihu'u pese uptabi na. Taha wa, āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za.

Taha ma, uburé marī hā tāma waihu'u pese di, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā, 're rēme za'ra wa'aba mono tō da, aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da. Te za duré sitēme aiwaiubi wa'wa, aiwasété āna ĩsō'a 're aihāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, duré ato sina ĩ'rata 're anomro u'āsi aba mono da, rowē āma. Tane tō.

Apocaripsi

Rob'rāsutuzéb āma za ĩropsihāi're mono zém na, Zuwā te te āma ĩrob'ui'érézé Ībaihā wasu'uzé

Ā ĩbaihā na rob'ui'éré'wa hā Zuwā na ĩsisi hā, Zezusihi zadawa wasu'u'wa. Ta hā Zezusihi wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono 'ru te, si'ŋhi wapsi, ma tō séré ni, dazazéb 're, Patemosi na rob're za'iti nhisi āma. Tame sāmra ré, ma tō rob'ui'éré, ā ĩbaihā na hā.

Ā ĩbaihā hā Azi'a na danhipti'a nho'omo nhisi āma, Zezusihi zazei'wa, siré 're ĩsi'rā'ōtō za'ra mono nori ma, ma tō rob'ui'éré, 7 na tiza'rui mono bā 're ĩsi'rā'ōtō mono nori ma hā. Tĩnhimi'ui'éré na ma tō tāma roti za'ra, siptete sina Zezusihi āma 're nomro u'āsi mono da, danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono nherē, te te 're rēme za'ra mono tō da.

Sōtō 'rowim ne, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma 're ĩ'awaihu'u mono na ma tō rob'ui'éré, Zuwā hā. Satanasihi nhiptetezē hā za ĩsi'utōrizém na ma tō rob'ui'éré, Zezusi za te te āma ĩ'ai'utézém na hā, rob'rāsutuzéb āma.

Āhāna hā Zuwā hā sōtō 'rowim ne, marī te te ĩ'ab'madā'ā mono zém na rob'ui'éré hā wa te 're sōre za'ra mono wamhā, wama pire za'ra di, wa te ĩwaihū'u za'ra da hā. E marī wa. Za 're ĩromhāimana mono zém na, te te rowasu'u mono wa, wanhowa, duré zahadu te te wama romhāi're mono ō wa. Zuwā hā ma tō te te sima 're wa'awē, ĩpire hā wazō 're wairébé mono wa, 're wapahi za'ra mono tō da. E marī wa. Zezu Cristu hā uburé dama pire uptabi wa, duré taha si dama pire na 're ĩhāimana za'ra mono nori wada'uri'wa, 're hāimana mono wa.

1-2 Duréihā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō Zezu Cristuhu ma awaihu'u siro, tō sena na za romhutu na 're ĩromhāimana mono zém na, tĩnhib'a'uwē nori ma, te te duré waihu'u sirōmo za'ra da.

Taha wa, Zezusi hā ma tō hāiwa āma romhuri'wa hā we satō Zuwāhā u, marī te te tāma waihu'u da. Tawamhā ma tō ĩtēme wi. ĩtēme wisi wamhā, Zezusihi ma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā sō'awi te te oto tāma ĩromhāi'rézém na ma tō Zuwāhā ma waihu'u. Sōtō 'rowim ne, ma tō marī hā sabu, da te te ĩrosawērē za'ra mono ne. Taha wa, tō sena na te za oto Zuwā hā āne aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, uburé marī hā te te ĩ'madā'ázém na, tō sena 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiwaihu'uzém na hā, Zezusi hā sena na te te ĩwaihū'uzém na hā. ³Tawamhā āhā wasu'u hā za 're ĩromhāimana mono zém na ni'wa te te dama 're sōre mono wamhā, tāma 're rowē u'āsi mono di za. Duré, āhā wasu'u hā ni'wa te te 're wapari pese mono wamhā, tāma 're rowē u'āsi mono di za. Āma ronometro ō ré, te za 're romhāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩwaihū'uzém na hā. Taha wa, ni'wa hā hāimana nhimiza'rese sina, te te 're wapari pese mono wamhā, tāma 're rowē u'āsi mono di za.

Azi'a na ti'a nhisi āma ĩsazei'wa nori, Zuwā te te ĩsawi za'ra zé wasu'u

⁴ Wa hā, Zuwā. ĩnhimi'ui'éré na wa āma asawi za'ra wa'wa, Azi'a na danhipti'a nho'omo nhisi āma, Zezusihi zazei'wa, asiré 're asi'rā'ōtō u'āsi za'ra wa'aba mono nori hā, 7 na daza'rui mono bā 're ai'rā'ōtō aba mono nori hā.

Wa hā wa ai'āma 're ĩmreme u'āsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, ĩsimizawizé hā ai'āma 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'āsi, āma 're anomro aba mono da. Ta hā duréihā marī ō uptabi ré, ma tō 're hāimana u'āsi. Ōne u'āsi te za duré 're hāimana. Hāiwa āma te 're sāmra u'āsi, danhib'apito simasisizém na. Duré ĩpē'ezani zama te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'āma te 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa. Ta hā te 'Re ĩhāimana u'āsi mono simasisizé uiwada 're hāimana u'āsi. Ta hā ĩpē'ezani hā 7 na ĩsimiromhuri hā. ⁵ Zezu Cristuhu zama te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'āma te 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa. Ta hā dama ĩ'umna, te simi'ē na 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'uwē 'wa da hā. Ta hā ma tō dawana tihāiwa'utu 'rata, ĩhāiba si'utōri waihu'u ō na. Uburé ti'ai āma danhib'apito nori nhipai u, Zezusi hā. Misi, Danhib'apito uptabi, te 're hāimana.

Ta hā te te 're wa'azawi pese. Taha wa, ma tō wazada dārā. Wazada dá'ā wamhā, ĩwapru ma tiwi puru. Tawamhā wawasété na 're wanomro mono ré, ma tō tiwapru na tidā'ázém na te te 're wa'upsō, wawasété āna āma 're wanomro mono da oto. ⁶ Ma tō duré te te 're wa'apisutu, ĩmama ma, wa te da'āma 're romhuri u'āsi za'ra mono da, sasedoti nori ne, ĩsib'apito ma hā. Ma tō duré te te 're wa'apisutu, ĩsadawa para, wapire na 're wahāimana za'ra mono da. Ta hā Zezusi hā wē uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za.

⁷ Ma'ápé, asiwi waihu'u pese za'ra wa'aba. Zezusi hã te za wei mo, hãwa'a na. Wei morĩ wamhã, uburé te za dasiwi 'madã'á za'ra ni. Í'a're wi, siwi íwa're'wa norĩ hã te za duré 'madã'á za'ra, siwi íwĩrĩ'wa norĩ hã. Tawamhã da'upsatã mono bã te za só aiwa'õ za'ra ni, daro mono bã. Tô sena te za ãne hã tiromhãiba.

⁸ Re íhãimana u'ási mono, dama ísiwaihu'uzé hã, ãne: “Wa hã ímorĩ'rata na, wa tô 're íhãimana u'ási. Ône u'ã, wa za duré 're íhãimana u'ási. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nheré, ísarina ísi'utõrĩ õ di za.” ãne uburé Danhib'apito uptabi hã ísiwasu'uzé hã.

Zuwã hã Zezusi te te ísabuzé wasu'u, sõtõ 'rowim ne

⁹ Wa hã Zuwã, asisãnawã wa'wa. A norĩ wa'wa hã Zezusi hã ãma si 're anomro aba mono wa, danhimirob'manharĩ, 're ísépata za'ra wa'aba mono ne, wa duré te 're robzépata, asine za'ra wa'aba, Zezusi hã ãma si 're ímorĩ wa. Zezusi hã ãma si wasiré 're wanomro mono wa, wa duré 're íhãimana u'ási mono nhĩb'a'uwé 're wahãimana za'ra. Ta hã te za duré te te 're wa'apawapob u'ási, da te 're wa'ruiwaparĩ za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono nheré, wasaseté u' tiwi 're wasipizari za'ra mono tô da, wanhiptete u'ási ãma 're wanomro mono da.

Wa hã wa tô te dama 're sadawa wasu'u, 'Re íhãimana u'ási mono hã. Tô sena na Zezusi hã zazei'wa na wa tô duré dama 're ísiwasu'u u'ási. Taha wa, ma tô dasiwi í'ári ni. Ma tô dasiwi ízatõrĩ ni, Patemosi na rob're za'iti nhisi u. ¹⁰ Tawamhã tame ínhamra ré, Wanhib'apito nhĩbatã na 'Re íhãimana u'ási mono p'e'ezani hã ma tô í'uihã pi'ra. Te te í'uihã pi'rai wa, wa tô aimawi íhãiba, íhãiba waihu'u õ na. Tawamhã íhãiba waihu'u õ na íhãimana ré, wa tô ni'wai mreme hã wapa, íbabarã hawi. Mreme 'rãihã na te íma tinha, ísimnhihãrázê hãrá 'rãihã na ne hã. ¹¹ ãne te íma tinha:

— Áhãna marĩ hã te za í'ab'madã'á mo. Tawamhã uburé í'ab'madã'á mono hã te za íbaihã na ãma írob'ui'é. ãma rob'ui'é ré parimhã, Zezusi hã zazei'wa norĩ, 'ri nho'õmo mono bã siré 're ísi'rã'õtõ mono norĩ ma, te za íbaihã hã ísõmri za'ra. 'Ri nho'õmo nhisi mono hã, ãne: Épézu, duré Esimina, duré Pedamo, duré Ti'atira, duré Sadesi, duré Piradépiza, duré Radiseza. Á norĩ ma, te za simi'ui'é ré hã ísõmri za'ra, ísazei'wa norĩ ma, 7 na 'ri nho'õmo ãma 're ísi'rã'õtõ mono norĩ ma hã. — ãne ma tô íma waihu'u.

¹² Tawamhã wa tô ísbabarãi u' rãihai'ra, íma ínhar'wa zõ. Só ísipi'rai wamhã, rob'uiwézé sima'warazé hã 7 na íhãiba za'ra hã duré ísisiwimhã íro'o ré hã wa tô 'madã'á za'ra. Rob'uiwézé sima'warazé mono hã, été'ubuzi pré oru 'manharĩ. Te rob'madã'á nheré, ínhotõ 'rowi te írosawéré ne, wa rob'madã. ¹³ Tawamhã rob'uiwézé wa'wa, te ni'wa hã za, aibã ne hã. Í'uzã hãpa, ípara u' te tiwi hãihai'ra. Duré sõ'utu wasisi ré, te za. Ísõ'utu wasisizé hã, oru 'manharĩ. ¹⁴ Duré íséré hã, rã uptabi di. Pone'érebã zéré ne hã, rã uptabi di, íséré hã. Duré, íto hã, unhama ro'o si'ubuzi ne te 're si'ubuzi zahuré. ¹⁵ Duré ípara hã ísi'uwazi waipo ne, te 're si'ubuzi zahuré. Duré ímreme hã, á'a'a 'rãihã ruru'u ne. ¹⁶ Wasi hã 7 na te tété za'ra, tinhib'rata nhimire niwĩ. Duré ísadaí'ré hawimhã, sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa te da'o, í'wa pe hã. Duré í'ubu hã te rowa'a za'eté. Abzuma bãdã te te 're írowa'a mono ne, te rowa'a za'eté.

¹⁷ Tawamhã õ hã te 'madã'á wamhã, wa tô ípapara aima sa'eté, ídã'á ne, ípahĩ te. Tane nheré, ma tinhib'rata nhimire niwĩ í'upi, ípahĩ tô da. ãne te íma tinha:

— Íma aipahi tõ. Wa hã ísãna'rata hawimhã marĩ õ ré hã, wa tô 're íhãimana. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nheré, ísarina ísi'utõrĩ õ di za, wa hã. Ône u'ási, wa za 're íhãimana. ¹⁸ Wa tô dãrã aré. Ídã'á nheré, wa oto 're íhãimana u'ási. Ídã'á waihu'u õ di za oto. Ma'ápé, ãne hã waihu'u pese. Te ísima ípusutuzéb zarina, wa te te 're da'anho'reptu, adã 're íhãimana za'ra mono zém hawi, 'Re íhãimana u'ási mono 'rata, 're dahãimana u'ási za'ra mono da. ¹⁹ Taha wa, uburé marĩ hã í'ab'madã hã te za í'a'ui'é, áhãna ípusi mono hã, duré nimahã na ípusi mono da hã. ²⁰ Áhãna wa za duré aima waihu'u. Wasi hã ínhĩb'rata nhimire niwĩ te ítété za'ra hã í'madã hã, te ãma ísimiré'ézé hã waihu'u õ di, a hã. Duré rob'uiwé uparizé hã í'madã'á za'ra hã te ãma ísimiré'ézé hã, waihu'u õ di duré. Taha wa, wa za oto aima waihu'u, te ãma ísimiré'é zahuré zé hã, waihu'u da. Wasi hã 7 na íhãiba za'ra hã, ínhĩb'rata nhimire niwĩ te ítété za'ra hã, ísazei'wa 'madã'á'wa norĩ, te wasu'u. Duré rob'uiwézé sima'warazé hã, duré ísisiwimhã íro'o ré hã 7 na íhãiba za'ra hã, ísazei'wa norĩ te wasu'u, 'ri nho'õmo mono bã siré 're ísi'rã'õtõ mono norĩ hã. ãne te ãma ísimiré'é zahuré zé hã. — ãne ma tô íma waihu'u, ítème íwi hã.

2

Épézu ãma ísazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ítème íwi hã ma tô duré íma roti, ãne:

— Zuwã, te za oto írob'ui'é, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ízazei'wa norĩ 'madã'á'wai ma. Te aima íwaihu'uzém na te za tãma írob'ui'é, ãne:

“Wa hã wa ĩsi'uihã na aima roti za'ra wa'wa, wasi hã 7 na ĩhãiba za'ra hã ĩnhĩb'rata nhĩmire niwĩ te ĩtété za'ra hã, duré 7 na rob'uiwézé sima'warazé wa'wa 're ĩmorĩ hã, oru 'manharĩ wa'wamhã. ²Épézu ãma ĩzazei'wa norĩ, uburé 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Asimi'ê na te ĩma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharĩ za'êtê za'ra wa'aba mono nherê, aiwasété u' 're aipizari za'ra wa'aba mono ô di, apã. 'Re ĩdanomro wasété mono norĩ nhĩmiroti hã te 're ĩwê'ô pese za'ra wa'aba mo. Nĩ'wa hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na aima siwasu'u za'ra wa'aba wamhã, awa'awi 're saze za'ra wa'aba mono ô di. ĩsimiroti hã te a'â 're ĩwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhã ĩ'uwaibaba'ô na te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, awa'awi te asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, ĩsadawa nhĩpese na. Taha wa, te ã norĩ hã 're ĩwê'ô za'ra wa'aba mo. ³Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'êtê za'ra wa'aba mono nherê, 're ĩrême za'ra wa'aba mono ô di. ĩwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ô di. ĩ'ãma si te 're aihãimana nhĩptete za'ra wa'aba mo.

“Áne wa tó te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, 're aihãimana wê za'ra wa'aba mono zém na hã. ⁴Tane nherê, marĩ hã te ĩwi ro'waré, te ai'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa hã. Duréihã ĩzazei' rata za'ra wa'aba hawimhã, aré aima ĩzawi pese za'ra wa'aba di. Aré aima dazawĩ pese za'ra wa'aba di duré. Tane nherê, oto aima dazawĩ prã za'ra wa'aba di, ĩzama. ⁵Ma'ápé, ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono zém hawĩ ma tó asina ĩrosapari za'ra wa'wa. Taha wa, aiwasété wi, te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo, apã. 'Re ĩzazei' rata za'ra wa'aba mono hawĩ, 're aihãimana wê za'ra wa'aba mono ne, te za oto apã 're aihãimana wê za'ra wa'aba mo. Ánei ô wamhã, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono ô wamhã, wa za atême ĩmorĩ za'ra wa'wa, rob'uiwézé sima'warazé hã ate wa'wa hã te aiwi ãri za'ra wa'aba da. Te aiwi ãri za'ra wa'aba wamhã, robaba di za oto, ate za'ra wa'wa hã. Áne, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. ⁶Duré, misi asimirosa'rata za'ra wa'wa hã, ĩma ĩwê hã. Nicora'ĩhi nhĩmiroti wasédé hã te te 're ĩwapari za'ra mono norĩ hã te 're hãimana wasété za'ra. 'Re ĩhãimana wasété za'ra mono zé hã ĩma wê ô di, wa hã. Ta hã ĩsine 're wê'ô pese za'ra wa'aba mono wa, taha wa, ai'ãma ĩma 're rowé za'ra wa'aba mono di.

⁷“A norĩ wa'wa hã asimipari pese aba wamhã, ma'ápé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pē'ēzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizém na hã. Áne ĩsimiroti hã: Ni'wam norĩ hã tidá'ázéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma si, wa za tãma pisutu za'ra, rob'rãĩ u'ã hã te te 're huri u'ãsi mono da. Taha wede hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 're ĩsãmra u'ãsi mono zéb ãma te 're sa, rowé uptabi ãma hã, ĩ'rã hã da te 're huri mono wa, dadã'ã ãna 're ĩdanomro u'ãsi mono zé hã. Áne ĩmama pē'ēzani te te ĩrotizé hã.” — Áne ma tó Zezusi hã ĩma waihu'u, Épézu ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'ótó mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ére da.

Esimina ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

⁸Tawamhã Zezusi hã ĩtême ĩwi hã ma tó duré ĩma roti, ãne:

— Zuwã te za oto ĩrob'ui'é, Esimina na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madã'ã'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:

“Wa hã wa aima roti za'ra wa'wa, duréihã marĩ ô ré 're ĩhãimana mono. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherê, ĩsarina ĩsi'utõrĩ ô di za, wa hã. Wa za 're ĩhãimana u'ãsi. Wa tó dãrã aré. ĩdã'ã nherê, wa tó apã hãĩwa'udu, 're ĩhãimana u'ãsi mono da oto. ⁹ĩma waihu'u pese di, da te aima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zém hawĩ, 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mono zé hã. Duré, ĩma waihu'u pese di, asibrob'ô na 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mono zé hã. Tane nherê, te asibrob ahã ne, rowé na 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ĩnhĩmipawaptobzém na si 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa. Duré ni'wam norĩ hã te te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'wa. Te te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Ta norĩ hã zudezu na 're poto za'ra mono zahã, te Satanasihĩ nhĩmiroti zarina si, siwa'ru 're hãimana za'ra. ¹⁰Za 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mono zém na hã asina 're aipahi za'ra wa'aba mono ô di za. ĩwapari pese za'ra wa'aba. Wa'uburé hã nimahã na te za dama ai'mai'ru za'ra wa'wa, da te ai'maiwaĩbui wa'aba da, dazazéb 're, da te ai'manheme aba da, te te aipibu za'ra wa'aba da, tó sena ĩzaze za'ra wa'aba zô. Tawamhã 10 na bãdã hã te za ai'ãma 'mai'hai'utõrĩ za'ra wa'wa, dazazéb 're ai'masimasa wa'aba ré hã, 'maĩrobzépata za'ra wa'aba mono ré hã. Áne wamhã, ma'ápé ĩ'mairême aba tó. Tawamhã da te ai'manhĩmroi wa'aba zém na ai'masi'utõrĩ aba nherê, ĩ'mairême aba ô wamhã, dawĩ ĩ'mai'udã wa'aba ô wamhã, wa za aima wa'ãbã za'ra wa'wa. Rowé, wa za aima pisutu za'ra wa'wa, ĩ'rata 're ai'ubumroi u'ãsi aba mono da.

¹¹“Asimipari pese aba wamhã, ma'ápé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pē'ēzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizé hã. Áne ĩsimiroti hã: Ni'wam norĩ hã tidá'ázéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ hã 're ĩdadã'ã zahu za'ra mono norĩ siré,

te te 're robzépata za'ra mono ò di za, unhama ro'o u'ási àma hã. Robze na te za 're hãimana u'ási za'ra.' Àne Ìmama pè'èzani te te ìrotizé hã." — Àne ma tó Zezusi hã ìma waihu'u, Esimina àma Ìsazei'wa norì, siré 're Ìsì'rã'òtò mono norì ma, te àma rob'ui'éré da.

Pedamo àma Ìsazei'wa norì ma rotizé wasu'u

¹²Tawamhã Zezusi hã ìtème ìwi hã ma tó duré ìma roti, àne:

— Zuwã, te za oto ìrob'ui'é, Pedamo na 'ri nho'òmo nhisi àma ìzazei'wa norì 'madã'á'wai ma. Te aima ìwaihu'uzém na te za tãma ìrob'ui'é, àne:

"Wa hã sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa ré ìza hã, wa aima roti za'ra wa'wa, ì'wa pese ré hã. ¹³ Ìma waihu'u pese di, 're ai'ubumroi wa'aba mono zé hã. Tame te Satanasihi nhimiwada'uri na 're dahãimana za'ra. Tame ma tó Àtipasi hã dasiwi wírì ni asò'a za'ra wa'aba, simi'è na te te dama 're ìzadawa wasu'u mono hã. Tane nheré, asò'a za'ra wa'aba da te dasiwi wírì nheré, tãma aipahi za'ra wa'aba ò di. Ìrème za'ra wa'aba ò di duré. Òne haré te ìnhimiroti na si 're aihãimana za'ra wa'aba mo. ¹⁴ Tane nheré, te duré marí hã ìwi ro'wa'ré, te ai'ama ìwaihu'u za'ra wa'wa hã. Ni'wam norì hã ma tó aibã nhimiroti na 're hãimana za'ra, Bara'ã na aibã nhisi hã. Ta hã ma tó duréihã Barathi ma te te 're roti, Izarazéhé nhihudu norì ma, sadawa nhipese na te te 're roti wasété za'ra mono da, simiroti wé newa, Ìsine 're hãimana wasété za'ra mono da. 'Re ìhãimana u'ási mono upana, romhãiba 'manharí àma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're ìsòmri za'ra mono hã, ma tó Barati hã te te 're a'ru, Izarazéhé nhihudu norì ma, te te 're huri mono da. Ma tó duré te te tãma 're roti pese za'ra, pi'ò, mro ré nheré, aibã aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da, duré aibã, mro ré nheré, pi'ò aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da. ¹⁵ Tane, te àhãna ni'wam norì hã Nicora'íhi nhimiroti wasété na 're hãimana za'ra, asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norì hã. ¹⁶ Ma'ápé àhãna hã aihãimana wasédé hã sahãri za'ra wa'aba, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, 'Re ìhãimana u'ási mono u. Aihãimana wasédé hã sahãri za'ra wa'aba ò wamhã, wa za àma atème ìmorì su'u za'ra wa'wa, 're aihãimana wasété za'ra wa'aba mono norì hã ìzadai'ré hawi sib'ézé 'wa si'uiwa Ìsa'o na te ai'wapé za'ra wa'aba da.

¹⁷ "Asimipari pese aba wamhã, ma'ápé wapari pese za'ra wa'aba, Ìmama pè'èzani hã ìzazei'wa norì ma, te te ìrotizé hã. Àne Ìsimiroti hã: Ni'wam norì hã tidã'ázéb u'jwi sipizari àna Satanasihi àma te te ì'ai'uté za'ra norì hã ta norì ma, wa za dasa Ìse hã duréi te dama ìhãi'ré'ò hã te tãma 're anhomri, mana na dasa nhisi hã. Duré èt'è'a, wa za te tãma 're anhomri ìhãiba mono bã, Ìsisi ìtém na àma ì'ui'éré ré hã dama Ìsa'rese'ò hã. Te te 're ìwaihui mono norì ma si waihu'u pese di, tnhisi ité hã. Àne Ìmama pè'èzani te te ìrotizé hã." — Àne ma tó Zezusi hã ìma waihu'u, Pedamo àma Ìsazei'wa norì, siré 're Ìsì'rã'òtò mono norì ma, te àma rob'ui'éré da.

Ti'atira àma Ìsazei'wa norì ma rotizé wasu'u

¹⁸Tawamhã Zezusi hã ìtème ìwi hã ma tó duré ìma roti, àne:

— Zuwã, te za oto ìrob'ui'é, Ti'atira na 'ri nho'òmo nhisi àma ìzazei'wa norì 'madã'á'wai ma. Te aima ìwaihu'uzém na te za tãma ìrob'ui'é, àne:

"Wa hã 'Re ìhãimana u'ási mono 'ra, wa aima roti za'ra wa'wa. Ìto hã te unhama ro'o si'ubuzi ne 're si'ubuzi zahuré. Duré ìpara hã te Ìsì'uwazi waipo ne 're si'ubuzi zahuré. ¹⁹ Marí hã 're ì'manharí wé za'ra wa'aba mono zé hã ìma waihu'u pese di. Te 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré 're ìzawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mo. Te duré ìma 're ìromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharí wasété u'ási za'ra wa'aba mono nheré, te ì'ama si 're anomro u'ási aba mo. 'Re ìzaze na'rata za'ra wa'aba mono hawi, ìma 're ìromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te oto ìma 're ìromhuri pese za'ra wa'aba mo. Àne wa tó Ìsì'ama aiwaihu'u za'ra wa'wa. ²⁰ Tane nheré, marí hã misi te ìwi ro'wa'ré, te ai'ama ìwaihu'u za'ra wa'wa hã. Pi'ò ìwasédé hã te ai'rata 're hãimana za'ra wa'wa, Zézabé na Ìsisi hã. Ta hã 'Re ìhãimana u'ási mono zadawa wasu'u'wa na te dama 're siwasu'u, taré. Àne dama 're siwasu'u mono nheré, te ìzazei'wa norì ma, simiroti wasété na te te 're roti. Taha zarina, te ta norì hã pi'ò aimawi na mro ré nheré, àma dawi 're simisaihuri za'ra. Duré pi'ò, mro ré nheré, aibã aimawi na te àma dawi 're simisaihuri za'ra. Duré romhãiba 'manharí àma 'Re ìhãimana u'ási mono upana 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're ìsòmri za'ra mono hã te duré te te 're huri. Ta hã, pi'ò hã e niha te simiroti wasété nheré, ai'rata 're hãimana 'wa. E asiwí wé'ò za'ra wa'aba àna. ²¹ Ta hã pi'ò hã simiroti wasété nheré, àma ìwa'a ò di aré, te ì'azãrìzéb da hã. Tiwasété wi sipi'ra da newa, wa tó aré te 're 'madã'á. Tane nheré, tiwasété wi sipi'rai ò di, aibã aimawi na dawi 're ìhãimana mono zém hawimhã. ²² Ma'ápé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Pi'ò hã tiwasété wi sipi'rai ò wa, wa za oto azã, te te robzépata za'èté da. Si'ama 're ìhãimana wasété za'ra mono norì zama ã pi'ò hã hawi sipizari za'ra ò wamhã, wa za Ìsu hã za'ra, te te robzépata za'èté za'ra da. ²³ Pi'ò'i 'ra ne 're ìhãimana za'ra mono norì hã wa za duré hã za'ra, si'utòrì da,

Īsimiroti zarina 're hāimana za'ra mono wa. Tawamhā āne te tāma rob'manharī za'ra wamhā, te za uburé ĭzazei'wa norī hā āma ĭwaihu'u za'ra, pi'uriwi marī hā da te 're 'manharī za'ra mono newa, duré pi'uriwi danhimirosa'rada hā da te 're 'manharī za'ra mono newa, uburé marī hā te dawī 're ĭ'awaihu'u mono na hā. Uburé danhimirosa'rada hā ĭma waihu'u pese di, duré marī zō 're ĭdanhimnhasi za'ra mono zéb zama. Tawamhā ni'wam norī hā marī ĭwē hā te te 're ĭ'manharī za'ra mono zé wa'rāmp si, wa za marī ĭwē na te tāma 're awā'ābā. Duré ni'wam norī hā marī te te 're ĭ'manharī wasété za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're ahā za'ra.

²⁴“Pi'ō nhimiroti 're ĭwaparī za'ra wa'aba mono ō norī ma si, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, ĭzazei uptabi 'wa norī ma si. A norī wa'wa hā Satanasihī nhimiroti sima'uri pe hā dawī waihu'u za'ra wa'aba ō di. Tō sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Te oto aima āma sahu za'ra wa'aba ō di za, ĭnhimiroti ĭ'amo na hā ĭpire na hā, te te 're asi'wa'rutu tō za'ra wa'aba mono da. ²⁵Ōhō na si te za asiptete na ĭ'āma 're anomro aba mo, we ĭmorizéb u.

²⁶⁻²⁷“Tawamhā ni'wam norī hā tidā'āzéb u ĭwi sipizari āna Satanasihī āma te te 're ai'uté za'ra mono wamhā, duré rob'rāsutu u te tāma 're ĭwē za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharī za'ra mono wamhā, ta norī hā wa za pisutu za'ra, ĭzadawa para dama pire za'ra da, danhib'apito na 're hāimana za'ra mono da. ĭmama hā dama ĭpire da, sisadawa para te te ĭpisutu ne, wa za pisutu za'ra, daro mono bā te te 're da'madā'ā za'ra mono da. Simiroti nhiptete na te za te 're dawada'uri za'ra. Ub'rē ne hā zé 'manharī hā da te 're ĭprub za'ra mono ne, te za te te 're daprub za'ra. ²⁸Duré awē u, wasi wawē 're ro'o pese mono ré, da'āma 're ĭ'awē za'ra mono ne, wa za romhāimanazép té, te tāma 're apisutu, rowē hā.

²⁹“Asimipari pese aba wamhā, ma'āpé waparī pese za'ra wa'aba, ĭmama pē'ēzani hā ĭzazei'wa norī ma, te te ĭrotizé wasu'u hā.” — Āne ma tō Zezusi hā ĭma waihu'u, Ti'atira āma ĭsazei'wa norī, siré 're ĭsi'rā'ōtō mono norī ma, te āma rob'ui'ére da.

3

Sadesi āma ĭsazei'wa norī ma rotizé wasu'u

¹Tawamhā Zezusi hā ĭtēme ĭwi hā ma tō duré ĭma roti, āne:

— Zuwā, te za duré ĭrob'ui'é, Sadesi na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĭzazei'wa norī 'madā'ā'wai ma. Te aima ĭwaihu'uzém na te za tāma ĭrob'ui'é, āne:

“Wa hā wasi hā 7 na ĭnhib'rata te ĭtété za'ra hā, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĭhāimana u'āsi mono pē'ēzani hā 7 na te te 're ĭromhuri mono zéb ré, te 're ĭ'madā'ā mono, wa hā. Uburé marī hā 're ĭ'manharī za'ra wa'aba mono zé hā, ĭma waihu'u pese di. ĭnhimiroti na si 're anomro aba mono na, da te 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono zahā, te aipē'ē 're, atā'ā ne 're anomro aba mo, ĭ'āma 're anomro aba mono zahā. ²ĭ'āma 're anomro zeī wa'aba mono da, ĭnhib'apito 're ĭhāimana u'āsi mono te te aima ĭpisutu za'ra wa'aba zéb zarina, ĭ'āma 're anomro aba mono ō di. Taha wa, ma'āpé āma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Marī hā 're ĭ'manharī wē za'ra wa'aba mono zé hā, aiwi si'utōri pese aba ō ré, ma'āpé apā ĭ'āma romhuri wē zé hā ĭ'āma asiwi sa'ētē za'ra wa'aba. ³Ma'āpé duré ĭ'āma 're anomro na'rata aba mono zém hawi ĭnhimiroti hā aipo're na 're ĭwaparī za'ra wa'aba mono zém na, duré 're ĭwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, ĭ'āma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Ta hā ĭnhimiroti hā te za 're ĭ'madā'ā pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasété wi te za 're aipizari za'ra wa'aba mo. Āne hā apā ĭ'āma asipo're pu'u za'ra wa'aba ō wamhā, wa za oto aihā za'ra wa'wa. Nimahā na ĭsimisaihuri norī hā sō 're danhimipari za'ra mono ō nherē, danhorōwa u 're ĭsisi mono ne, wa za atēme ĭwisi 'wa, te aihā za'ra wa'aba da. Bādā hā atēme ĭwisi za'ra wa'aba zéb da hā waihu'u za'ra wa'aba ō di za. ⁴Tane nherē, nima norī si Sadesi āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono norī hā te ĭ'āma 're anomro wē wa'aba mo, ai'umro wa'aba nherē. Da'uza hāirā da, hā upto wi da te 're ĭ'madā'ā pese za'ra mono ne, te aiwē na ĭ'āma 're anomro aba mo. A norī wa'aba si da'uza hāirā ne aiwasété āna 're anomro aba mono si, te za ĭsiré 're aihāimana za'ra wa'aba mo. 'Re ĭhāimana u'āsi mono te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono wa, te za ĭ'rata 're anomro u'āsi aba mo.

⁵“Duré ni'wam norī hā tidā'āzéb u ĭwi sipizari āna Satanasihī āma te te ĭ'ai'uté za'ra norī hā te za duré uza hāirā na ĭ'rata 're hāimana za'ra, āne hā. ĭbaihā na 're ĭdahāimana u'āsi za'ra mono norī nhisi, 're ĭsimi'wara mono zém na ĭsisi ĭsimi'wara hā te tiwi pari za'ra ō di za. ĭmama nho'a, wa za sō'awi ĭnhib'a'uwē na te tāma 're wasu'u za'ra, hāiwa āma tāma ĭromhuri'wa norī nho'a zama.

⁶“Asimipari pese aba wamhā, ma'āpé waparī pese za'ra wa'aba, ĭmama pē'ēzani hā ĭzazei'wa norī ma, te te ĭrotizém na.” — Āne ma tō Zezusi hā ĭma waihu'u, Sadesi āma ĭsazei'wa norī, siré 're ĭsi'rā'ōtō mono norī ma, te āma rob'ui'ére da.

Piradépiza āma ĭsazei'wa norī ma rotizé wasu'u

⁷ Tawamhã Zezusi hã ìtême ìwi hã ma tó duré ìma roti, âne:

— Zuwã, te za oto duré ìrob'ui'é, Piradépiza na 'ri nho'ômo nhisi âma ìzazei'wa norí 'madã'â'wai ma. Te aima ìwaihu'uzém na te za tâma ìrob'ui'é, âne:

“Wa hã 're ìwasété mono ô, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, ìnhimiropisutuzéb zarina, sena na te dama âma 're ì'a'uwaimrami mono 'wa hã. Duréihã Dawi hã te 're hâimana, dama ìpire hã. Ìsôrôwa hã 'ri za'etê uptabi di. Tame te ni'wa hã 're sãmra, 'ridawazéb ré hã, te te dama 're ì'ridawa mono da hã, duré te te dawí 're ì'ridawa nhito mono da hã. Tane wa hã, wa hâiwa âma ìmama nhorôwa 'ridawazéb ré 're ìhâimana u'âsi, ìwétési. Wa hã te dama 'ridawa wamhã, ni'wa apã te te dawí sito waihu'u ô di. Duré te 'ridawa nhito wamhã, ni'wa te te 'ridawa waihu'u ô di.

⁸ “Duré 're ì'manharí za'ra wa'aba mono zé hã ìma waihu'u pese di. Ai'umrore wa'aba nheré, dama aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô nheré, te ì'âma si' 're anomro wê wa'aba mo. Te duré ìnhimiroti si' 're ìwapari pese za'ra wa'aba mo. Ma'âpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa tó asôwa 'ridawa za'ra wa'wa, ìmama, da'âma 're ìsib'a'uwé mono zéb u' 're asisisi aba mono da. Taha 'ridawa hã ni'wa te te aiwi 'ridawa nhito waihu'u za'ra wa'aba ô di. ⁹ Ma'âpé duré, waihu'u pese za'ra wa'aba. Satanasihí niwí 're ìhâimana za'ra mono norí hã, e niha wa za tâma rob'manharí za'ra, ta norí ma hã. Ta norí hã zudezu nheré, zudezu norí hâimana wê zém na 're ìhâimana za'ra mono na, dama 're siwasu'u za'ra mono zahã, te Satanasihí nhimiroti zarina si 're hâimana za'ra, sadawa nhipese na. Taha wa, wa za âne tâma rob'manharí za'ra. Aipapara te za 're sina wa'wa, tâma aipire za'ra wa'aba wa. Taha wa, te za aiwaihu'u za'ra wa'wa, te 're ì'asawi pese za'ra wa'aba mono na. ¹⁰ Da te aima 're rob'manharí wasété za'ra wa'aba mono nheré, te aima ìroti za'ra wa'aba zéb zarina, ìmreme na si' 're anomro aba mono wa, ma tó asina ì'uwaimrami za'ra wa'wa, ìnhimiroti hã. Taha wa, ropsi'utôrizéb u, za marí ìpípa hã ìwairébé mono hã wa za aima ba'a za'ra wa'wa, ìwasété norí, za te te ìda'apibui mono zéb âma hã, ì'ai'âma daro mono bâ 're ìdahâimana za'ra mono norí hã. ¹¹ Atême ìmorí aba zé hã romhuture di oto. Taha wa, ma'âpé asiptete u'âsi ì'âma 're anomro u'âsi aba mono, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhoprubzéb hã da te aiwí 'mai'ári tó wa'aba da.

¹² “Tawamhã ni'wam norí hã tidã'âzéb u ìwi sipizari âna Satanasihí âma te te T'ai'uté za'ra norí hã, ta norí hã wa za te 're pisutu za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma hâimana nhiptete na 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 'ri uparizé, rési âna 're ìsimasab u'âsi mono ne. 'Ri uparizé hã marí te te 're rési za'ra mono ô di. Tane te za 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, simirosa'rata si'rúi âna, âma 're wata u'âsi za'ra. Taha wa, wa za ìhâiba na âma u'iré za'ra, ìnhib'apito nhisi hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono te, 'ri nho'ômo nhisi na, wa za duré ìhâiba na rob'ui'ére za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono te, 'ri nho'ômo nhisi hã, Zeruzaré ìtém na ìsisi hã, hâiwa hawi za te te we ìsi'ra hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hawi. ìnhisi tém na, wa za duré ìhâiba na rob'ui'ére za'ra.

¹³ “Asimipari pese aba wamhã, ma'âpé wapari pese za'ra wa'aba, ìmama p'êzani hã ìzazei'wa norí ma, te te ìrotizém na.” — Âne ma tó Zezusi hã ìma waihu'u, Piradépiza âma ìzazei'wa norí, siré 're ìsi'rã'otó mono norí ma, te âma rob'ui'ére da.

Radiseza âma ìzazei'wa norí ma rotizé wasu'u

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã ìtême ìwi hã ma tó duré ìma roti, âne:

— Zuwã, te za oto ìrob'ui'é, Radiseza na 'ri nho'ômo nhisi âma ìzazei'wa norí 'madã'â'wai ma. Te aima ìwaihu'uzém na te za tâma ìrob'ui'é, âne:

“Wa hã tó sena, ì'umnhasi sina, sena na 'Re ìhâimana u'âsi mono te dama 're sadawa wasu'u wê mono da, 're ìhâimana mono. Wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimirotopo waihu'u pese zarina, ropoto na'rata 'wa, 're ìhâimana mono. ¹⁵⁻¹⁶ 'Re ì'manharí za'ra wa'aba mono zé hã ìma waihu'u pese di. Wa za oto âma aima romnhimír'é za'ra wa'wa. Â wahã hã dama se ti, da te 're ì'âhuri mono da hã. Duré â wa'ro hã marí ìse da, da te 're ì'âwa'ro mono da hã, dama wê di. Tane nheré, â wapu hã dama sei ô di, da te 're ì'âhuri mono da hã. Dama sei ô wa, te za sa'wari ni.

“Tane, te a norí wa'wa hã â wapu dama ìsei ô ne, ìma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ì'âma si' 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zahã, te 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mo. ì'âma si' 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ô 'wa'âhã, aré ìma wê di. Tane nheré, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono nheré, ìzazei'wa na asadawa nhipese na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, te da te 're ìwasu'u wasété za'ra.

“Taha wa, â wapu ìsei'ô hã da te 're ìsa'wari za'ra mono ne, wa za oto aiwé'ô pese za'ra wa'wa.

¹⁷ “Âne te duré 'rãwi asima 're ìnharí za'ra wa'aba mo: ‘Wa norí hã wanhibro pese za'ra di. Marí zô wawí 're ro'wanhi'riti waihu'u za'ra mono ô di.’ Âne te asima 're ìnharí za'ra wa'aba mo. Tane nheré, robzei'ô na si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Âne na 'rãwi 're

asiwaihu'u za'ra wa'aba mono ò di. Taha wa, wa ai'âma 're ðpê'êzé za'ra wa'wa. Asibroh ahâ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, asibroh'ò ne, te ðma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipê'ê 're wa'aba hâ. Duré da'uza ò na 're ðdahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ai'urêwi. Datob'â na 're ðdahâimana za'ra mono ne, te duré 're anomro aba mo. ¹⁸ Taha wa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Êtê'ubuzi pré oru uptabi hâ ðwazari'ò hâ da te 're ðruiwipari za'ra mono zêb zarina, da te dawî 're ðuipra za'ra mono ne, te za ðnhimiroti zô si 're asôpré wa'aba mo, ðwê uptabi zô si, aipê'ê 're asibro pese ne, rowê na si ð'âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré da'uza hâirâ hâ te za da te dawî 're uipra za'ra, âma 're dasi'uza za'ra mono wa, da te 're 'madâ'â ze za'ra mono da. Tane te za duré a norî wa'wa hâ ðwi 're ðrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo, wa hâ te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ð'âma 're anomro wê wa'aba mono da, taha zarina, asisém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono tó da oto. Duré datómo nhihâzém na 're dasitómo wê za'ra mono da, 're dasitómonhîhâ za'ra mono da, da te dawî 're ðuipra za'ra mono ne, te za ðzô 're asôpré u'âsi aba mo, ðnhimiroti hâ waihu'u pese za'ra wa'aba da. ¹⁹ Wa hâ te 're ðazawi pese mono norî hâ wa te tâma 're roti pese za'ra, tiwasété na 're sisâmri za'ra mono da. Wa duré te 're há za'ra, apâ 're nomro wê mono da. Taha wa, te za aiwasété wi aipizari za'ra wa'wa, sena ð'âma 're anomro u'âsi aba mono da oto.

²⁰ "Ma'âpé duré, wapari pese za'ra wa'aba, te âma ðsimiré hâ. Aibâ te 'ridawab za. Tawamhâ 'ri tede'wa te 'mahâ, sâmbra zô, ðtême sébré da. Tawamhâ 'ri tede'wa te te wapari wamhâ, te za tâma 'ridawa, sitême te te 'mazébré da, siré sa zahuré wa, rowê na te te sima rowasu'u zahuré da. Tane wa hâ aibâ, 'ridawa ðsam ne, wa asô 're ðnhimipari za'ra wa'wa. ðmreme 're wapari za'ra wa'aba mono wa, ðzô 're aihâsi aba mono zô, wa 're ðnhimipari u'âsi. Tawamhâ ðzô 're aihâsi aba mono wapsi, duré asitême 're ðmazasi za'ra wa'aba mono wapsi, wa za aipê'ê 're, 're ðnhamra u'âsi za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za wasiré rowê na 're wahâimana u'âsi za'ra.

²¹ "Duré, ni'wam norî hâ tidâ'âzéb u ðwi sipizari âna Satanasihî âma te te ð'ai'uté za'ra norî hâ, ta norî hâ wa za pisutu za'ra, danhib'apito 're ðsimasisî mono zêb âma, ðzababa 're si'ubumroi u'âsi mono da. Wa hâ ðdâ'âzéb u ðsipi'rai ò na Satanasihî âma te ai'uté wa, ðmama zababa 're ðnhamra u'âsi mono ne, te za ta norî hâ ðzababa 're si'ubumroi u'âsi.

²² "Asimipari pese aba wamhâ, ma'âpé wapari pese za'ra wa'aba, ðmama pê'êzani hâ ðzazei'wa norî ma, te te ðrotizé hâ." — Âne ma tó Zezusi hâ ðma waihu'u, Radiseza âma ðsazei'wa norî, siré 're ði'râ'òtô mono norî ma, te âma rob'ui'ére da.

4

Hâiwa âma, 'Re ðhâimana u'âsi mono âma 're ðdawata za'ra mono zé wasu'u

¹ Taha za'u si, wa tó duré marî hâ te ab'madâ'â, danhotô 'rowim ne da te 're ðrosawêrê za'ra mono ne. Hâiwa u wa tó rob'madâ. Te rob'madâ'â wamhâ, wa tó 'madâ, hâiwa 'ridawa hâ. Òne haré 'ridawa hâ.

Tawamhâ ni'wai mreme, mreme 'râihâ na ðsimnhîhârâzém hârâ ne te ðwapari 'rata ne hâ wa tó duré wapa. Âne te ð'mahâ:

— We âwa aimorî hâimo, te aima awasu'u mono da, za 're ðromhâimana mono zêb da hâ ab'madâ'â mono da. — Âne te ð'mahâ.

² Tawamhâ 'Re ðhâimana u'âsi mono pê'êzani hâ ma tó duré ð'uîhâ pi'ra, awa'awi. Te te ð'uîhâ pi'rai wa, wa tó duré aimawi ðhâiba, ðhâiba waihu'u ò na. Tawamhâ ma tó ðzapró, hâiwa u. Hâiwa u, te te ðzapróni wamhâ, danhib'apito simasisizé hâ wa tó sabu. Ni'wa te âma nhamra. ³ Tawamhâ âma ðsâmra hâ te nasi hâibahai'ubuzi, êtê'ubuzi zarob'a uptabi ne hâ. Duré êtê'ubuzi ðtobro'ò préro'ò ne hâ te nasi ai'ubuzi. Tawamhâ ðsimasisizé mana wawi, te tâiwaipo ne hâ nasi ai'ubuzi, êtê'ubuzi ro'ò uzé ne hâ. ⁴ Tawamhâ danhib'apito simasisizé mana wawi te dasimasisizé hâ aimasa, ²⁴ na danhib'apito te ne hâ. Taha na te asimro, dama ðpire norî hâ ²⁴ na ðhâiba za'ra hâ, 'Re ðhâimana u'âsi mono nhimiroti na si 're ðsôpré pese mono norî hâ. Uza hâpa hâirâ ré te asimro. Êtê'ubuzi pré oru 'manharî na da'râzaza ré zama te asimro. ⁵⁻⁶ Duré danhib'apito simasisizém hawi te tâ si'ubuzi ne hâ nasi ai'ubuzi, ðwapsa'a zama, duré ðrârâ'â zama. 'Râsitô hâ te duré ðsô're tiro'ò za'ra, ⁷ na ðhâiba hâ, ðro'ò hâ hâ. Ta norî hâ 'Re ðhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimiromhurizéb zarina hâ ⁷ na. Â poré hâ te duré ðsô're nomro. Â hâ ðsarob'a uptabi, simhi ðsarob'a uptabi na.

Maparane si'uiwa na ropoto na ðhâiba norî hâ te duré 'râwi ðmana wawi si'uiwada za'ra. Â norî hâ ðhâiba nho're niwî tob ahâ di. Duré ðbarâ niwîmhâ tob ahâ di duré. Â norî hâ tob ahâ wa, ðhâiba upsibi ré norî hâ wa tó 'madâ'â za'ra. ⁷⁻⁸ ðmorî'rada hâ, hu'u zérépa 'râ ne ð'râ hâ. Duré ðsâna'remhâ powawê ðba'ômo 'râ ne ð'râ hâ. Duré si'ubdatô âma hâ da'râ ne ð'râ hâ. Duré maparane si'uiwa na âma hâ si'ômo 'râ ne ð'râ hâ, hâiwi 're sîsa'rei mono wa, ð'râ ne hâ.

Ã norĩ hã 6 na Ìpaihi za'ra hã, ìhãiba mono bã. Duré ã norĩ hã ìhãiba upsibi ré norĩ, tob ahã wa, ìhãiba na hã.

Tawamhã bãtã bãre duré mara bãre te tinho're za'ra, tinho're te te 're sahari za'ra mono ãna, ãne:

“Uburé Danhib'apito uptabi hã 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã, 're ìwasété mono ò. Siwaprosi 're ìwasété waihu'u mono ò uptabi. Wê uptabi di. E ni'wa hã ìsipai u waihu'u pese na 're hãimana mono bã. Ôhõ si, siwaprosi ìwaihu'u pese uptabi hã. Duréihã marĩ ò uptabi ré, ma tã 're hãimana u'ãsi. Te za duré 're hãimana u'ãsi. Si'utõrĩ waihu'u ò di.”

⁹ ãne te ã norĩ hã maparane si'uiwa na ropoto na ìhãiba norĩ hã nasi ãma tiwata za'ra, danhib'apito simasisizém na ìsãmra ãma, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma. Waihu'u pese uptabi wa, te nasi ãma tiwata za'ra, duré sãpru uptabi wa. ¹⁰ Nasi ãma wata za'ra siré, te nasi 24 na dama ìpire za'ra norĩ hã danhib'apito simasisizém na ìsãmra nho're hi'rãtitõ ana, siré ãma wata za'ra da. Te duré nasi hi'rãtitõ si'ubumro sina, ti'rãzaza sani za'ra ìsõ're, tãma pire za'ra wa, ãma wata za'ra da. ¹¹ ãne te nasi ãma tiwata za'ra:

“Wanhib'apito, 'Re ìhãimana u'ãsi mono, a hã aiwê uptabi di. Aiwaihu'u pese di. Aiwaihu'u pese na ma tã ì'aropoto mo. Asima ìwê zarina ma tã uburé pese ì'aropoto mo. Asima ìwê zarina te oto uburé marĩ hã 're hãimana za'ra, asimipoto mono bã. Taha wa, uburé ì'aropoto mono zéb zarina tã ìbãre, wa ai'ãma si 're wawata u'ãsi za'ra.”

ãne te ãma tiwata za'ra, 24 na dama ìpire za'ra norĩ hã.

ãne, wa tã te ab'madã'ã, ìnhotõ 'rowim ne.

5

Pone'ërebã hã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono wi, ìbãihã ìsinhai ré te te ì'ãrizé wasu' u

¹ Tawamhã wa tã duré sabu, ìbãihã ìsinhai ré hã. Danhib'apito simasisizém na ìsãmra hã te tinhib'rata nhimire niwĩ tété. ìbãihã nhinha hã, ì'ui'ére si'uiwa ré hã. Duré 7 na ìhãiba hã ì'uptobzé hã siwasihu tã da, ni'wa te te sõre tã da.

² Tawamhã wa tã duré sabu, hãiwa ãma 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa, ìsimiwada'uri pire hã. ãne te nasi anha, mremerãihã na:

— E 'wa hã danhipai u ìwê uptabi hã, duré ìwaihu'u pese uptabi hã te za 7 na ìbãihã nhinha uptobzé hã prub za'ra, ìbãihã te te sã'ã da. E 'wa hã te sada tihãiba. — ãne te nasi anha.

³ Tane nherê, ni'wa hã sada hãimana ò di hãiwa ãma hã, ìpru'wa da hã, te te pru wa, ìbãihã nho'a'wa da hã, duré te te ìsõre da hã. Duré ti'ai ãma 're ìdahãimana za'ra mono hã sada da'mãihãimana ò di. Duré ti'ai 'rowi adã 're ìhãimana za'ra mono hã ni'wai ò di, sada hã.

⁴ Taha wa, wa tã sa'ëtê aiwa'õ, 're ìdahãimana za'ra mono hã sada da'mãihãimana ò wa, ìpru'wa da hã, duré te te ìsabu da hã. ⁵ Tawamhã 24 na dama ìpire norĩ te misi ìma tinha, ãne:

— Aiwa'õ tã. Ma'ãpê 'madã'ã. Ôhõta te za, Zudaha nhihudu hã. Hu'u zérëpa nhiptete nhipai u 're ìhãimana mono ne, te ò hã danhipai u 're hãimana, danhib'apito na. Ta hã apito Dawihi nhihudu, za ìsine pire na te te 're ìda'ab'madã'ã mono da hã. Ta hã uburé dama waihu'u pese uptabi di. Ta hã tinhibot'ru norĩ nhimiromhuri wasété nhiptetezê hã ma tã tiwi uprosi za'ra. Taha wa, te õhõ si sada tihãiba, 7 na ì'uptobzé hã te te ìprub za'ra da hã, duré ìbãihã ìsinhai ré te te ìsõ'ã da hã. — ãne ma ìma 'mãiwaihu'u, dama ìpire norĩ hã.

⁶ Tawamhã wa tã 'madã, Pone'ërebã hã. Danhib'apito simasisizéb 'rata te za, maparane si'uiwa na ropoto na ìhãiba norĩ wa'wab zama, duré 24 na dama ìpire norĩ wa'wab zama. Da te dasiwi wĩri wa, da te ìwa'rézéb ré te za. 7 na ì'õmo ré hã, Pone'ërebã hã. Duré 7 na ìtõmo ré hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono pë'ëzani hã danhipai u uburé marĩ na ìwaihu'u pese zé, te wasu'u, ìtõmo za'ra hã. ⁷ Tawamhã Pone'ërebã hã ma tã ai'rê, danhib'apito simasisizém na ìsãmra u, ìbãihã nhinha hã te te ãri da, tinhimire niwĩ te te ìtéde hã. Tawamhã Pone'ërebã hã ma tã ti'ã, ìbãihã nhinha hã. ⁸ Te te ãri wamhã, ma tã maparane si'uiwa na ropoto na ìhãiba norĩ hã Pone'ërebã ma, hi'rãtitõ ana, 24 na dama ìpire norĩ zama. Rowamremezéb ré ma tã tãma aiwê'ë za'ra, êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ u'awi ne ré zama. U'awi 'remhã wedewa' u ìsadaze, te ì're tiro'o za'ra. Taha nhizé hã hãimo haré ìsizé hã, ta hã 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwê norĩ, tãma 're ìmreme zusi mono zé, te wasu'u. ⁹ Tawamhã ta norĩ hã te Pone'ërebã ma tinho're za'ra, tinho're ìtém na. ãne te tãma tinho're za'ra:

“A hã ma tã dasiwi aiwĩri ni. Ma tã dazada atã. Dazada atã'ázem na ma tã ìdawa'ã, dawasédé hã dama 're aparĩ mono da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwê oto 're danomro mono da.

Dapoto mono bã a hã ma tã ìda'awa'ã, damreme sipo'o mono bã 're ìdahãimana za'ra mono hã. Danhipai u aiwê uptabi di, a hã. Aiwaihu'u pese uptabi di duré.

Taha wa, te aiwétési sada aihãiba, ìbãihã ìsinhai ré hã ãri da, duré ì'uptobzé hã prub za'ra da.

¹⁰ A hã ma tô duré Wanhib'apito 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're Ì'awa'âbâ mono norî hã 're Ì'apisutu mo, sasedoti na te te tâma da'âma 're romhuri u'âsi za'ra mono da, duré ti'ai âma pire na za dama 're hâimana za'ra mono da.”

Âne te tâma tinho're za'ra, tinho're ìtém na.

¹¹ Tawamhã wa tô duré 'madã. Te 'madã'â wamhã, hâiwa âma romhuri'wa norî hã te nemo tizadawa'a'a. Ahã uptabi di. Da te Ìsa'rata waihu'u ô. Danhib'apito simasisizé hã ma siwi uirî. Duré maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norî mana wawi te asôré, 24 na dama ìpire za'ra norî hã Ìsisôré mana wawib zama. ¹² Âne te sô're 'râihã na tizadawa'a'a:

“Pone'ërebã hã da te dasiwi ìwîrî hã, ô hã danhipai u wê uptabi di. Ôhõ si wê uptabi wa, ôhõ âma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Ô hã uburé Roptede'wa. Tô sena waihu'u pese uptabi di. Waihu'u pese uptabi wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Wama pire uptabi wab zama, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.”

Âne ma tô sô're 'râihã na âma tizadawa'a'a, hâiwa âma romhuri'wa norî hã.

¹³ Tawamhã wa tô duré wapa, uburé pese 'Re ìhâimana u'âsi mono te te Ìda'apoto mono bâ, duré te te Ì'apoto mono bâ, ìhâiba ré mono hã, hâiwa âma, duré ti'ai âma, duré ti'ai 'rowi adã 're ìhâimana za'ra mono zéb âma, duré â 'rowi uburé pese ìhâiba ré mono hã. Uburé pese te simisutu dasiwazari tazadawa'a'a ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te Ìda'apoto mono bâ. Âne te tazadawa'a'a ni:

“Danhib'apito simasisizém na Ìsãmra âma, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Duré Pone'ërebã âma, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Wê uptabi zahuré wa, duré waihu'u pese uptabi zahuré wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra.”

Âne te âma tawata zahuré ni.

¹⁴ Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norî hã te âma sô're uze pese za'ra:

— Tô sena, tô sena. — Âne te âma sô're uzei pese za'ra. Duré 24 na dama ìpire za'ra norî hã ma tô ì'rãititô tâma ana, âma wata za'ra da.

Âne ìnhotô 'rowim ne, te Ì'azabui mono hã, duré te Ì'awapari mono hã.

6

Pone'ërebã, ìbaihã nhinha uptobzé te te ìprub za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madã. Te 'madã'â wamhã, Pone'ërebã hã da te dasiwi ìwîrî hã ma tô ìbaihã nhinha uptobzé ìmorî'rada hã pru. Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norî hã te ìmorî'rada hã hã, mreme 'râihã na:

— We aiwatobro. — Âne te hã.

² Tawamhã âne hãrã wi, wa tô marî sabu, awaru ìrã hã. Ì'mapra'wa hã te umnhî'âsi ré nhamra. Tawamhã ma tô Ì'rãzaza hã tâma sêrê ni. Ì'rãzaza hã za te te da'âma Ì'ai'utézé, te wasu'u. Tawamhã ma tô wara ti'ai u, tinhitob'ru norî zô, siwamnhasi sina te te âma ai'uté za'ra da, âma sib'apito za'ra da.

³ Tawamhã Pone'ërebã hã ma tô duré ìbaihã nhinha uptobzé hã Ìsãna'remhã pru. Te te pru wi, ropoto na ìhâiba norî hã ma tô duré Ìsãna'remhã hã:

— We aiwatobro. — Âne te hã.

⁴ Tawamhã awa'awi awaru ìpré uptabi hã ma tô watobro. Ì'mapra'wa Ìsisiwi te nhamra. Tawamhã sib'ézé 'wapa ma tô tâma sômri ni, da'wapézéb da hã. Ma tô tâma pisutu ni, dasi'wapé hã te te dazada wazere da, dasi'wapé na 're dasisimroi mono da.

⁵ Tawamhã Pone'ërebã hã si'ubdatô âma ìbaihã nhinha uptobzé hã ma tô duré pru. Te te pru wi, wa tô duré wapa, si'ubdatô âma ropoto na ìhâiba norî hãrã hã, âne:

— We aiwatobro. — Âne te hã.

Tawamhã awa'awi wa tô awaru tisã, Ì'rãdã hã. Ì'mapra'wa hã te marî pibuzé hã 're ti'ã, tinhîb'rata, amnho pibuzéb da hã. ⁶ Tawamhã wa tô duré wapa, damreme uptabi ne hã, maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norî Ìsimasabzém hawi. Âne te rowa'âbázé hã tâma anhoré, awaru 'mapra'wai ma:

— Âne misi bâta na dapawa'ã hã, tô misi ìpibu, tridu wa'âbázéb zarina hã za. Âne te za dawî Ìsarô hãimo, rowa'âbázé hã. Tane nheré, azeitona wede hã 're Ìsimasa mono hã, duré uwa 'ru hã 're Ìsimnhatã mono hã u'a za'ra ô di za, azeitona 'rãï wa'ui wabre hã si'utôrî tô da a'ã, uwa 'ru 'rãï wa'ui isé zama. — Âne ma tô âma pa'uwati.

⁷ Tawamhã Pone'ërebã hã ma duré pru, maparane si'uiwa na âma ìbaihã nhinha uptobzé hã. Te te pru wi, wa tô duré wapa, ropoto na ìhâiba norî hã maparane si'uiwa na âma hã, da'rãsutu'wa hã. Âne te hã:

— We aiwatobro.

⁸ Tawamhã hãrã wi, wa tô duré sabu, dadã'ã wa, dahãiba'a ne awaru ìhãiba'a hã. Ì'mapra'wa nhisi hã Adã'ã na Ìsisi hã. Duré ìhãiba amo, 'rãwi te te Ìsa'u mono nhisi hã, Adã 're

Īhâimana za'ra mono zé. Tawamhã ma tô pisutu zahuré ni, te te da'uprosi zahuré mono da, daro mono bâ, dasi'wapé na. Duré mram na te te da'uprosi zahuré mono da, ma tô pisutu zahuré ni, duré dahâzé pire na te te 're ĩdaduri mono na, duré abaze zahi na zama. Tawamhã daza'rata ahâ prã na te za dasi'utõrĩ, daro mono bâ. Maparane si'uiwa na dahâiba wamhã, misi si te za dadâ'â za'ra. Taha zarina te za da'ahâ prã na ai'utõrĩ ni, daro mono bâ.

⁹Tawamhã Pone'ërebâ hã ma tô duré ĩmrotõ hã pru, ĩbailhã nhinha uptobzé hã. Tawamhã te te pru wamhã, wa tô duré 'madâ'â za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're ĩsimroi mono norĩ pë'ëzani hã, tô sena na Zezusihi zazei'wa na pahĩ âna dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te, da te 're ĩsimroi mono norĩ pë'ëzani hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzë nomrizëb 'rowi te asimro, wedeza ne 'rowi.

¹⁰Tawamhã mreme 'rãihã na te hã:

— Wanhib'apito, danhipai u aiwaih'u pese di. Aiwë uptabi di. Tô sena, a hã. Taha wa, e nimahã na hã wa'uprosi'wa norĩ âma ĩwasédé hã sa'ra õ di za, ti'ai âma 're ĩhâimana wasété za'ra mono âma. E niwamhã wa'ruiwa'âbã za'ra õ di za, asimi'ahãrizém na hã. — ãne te hã, mreme 'rãihã na.

¹¹Tawamhã da'uza hãirã hãpa, ma tô tâma sãmri za'ra ni, tidâ'âzëb u sipizari âna, Zezusihi âma 're hãimana za'ra mono wa. Ma tô duré tâma nharĩ za'ra ni:

— Ma'ãpé, asimi'ë na a'â 're asimipari za'ra wa'aba mono. Da te 're ĩsimroi mono norĩ za'ratazé hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutuzé hã zahadu da te dasina azahutu õ di. Da te ai'uprosi aba ne, asiré ĩsazei'wa norĩ, za da te 're ĩsimroi mono norĩ za'ratazé wab õ wa, te za a'â asimi'ë na sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. — ãne ma tô tâma nharĩ za'ra ni.

¹²Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, ma tô Pone'ërebâ hã duré pru ĩmropã âma hã, ĩbailhã nhinha uptobzé hã. Te te pru wamhã, awa'awi ma tô ti'a hã sãsã'ã, sa'ëtë uptabi. Bãdã hã ma tô duré titoptã'ã, zazahã ĩhã 'rãdã'ã uptabi ne. A'amo hã ma tô duré titõmo wapu. ¹³Wasi hã ma tô duré rere, ti'ai u. Pidera wede 'rã hã rowa'u na zãene hã te te 're pari za'ra mono wa, 're ĩ'a'a mono ne, ma tô wasi hã rere, ti'ai u. ¹⁴Tawamhã ma tô duré hãiwa nhirõno hã ai'ub'rã, ĩbailhã da te 're ĩ'ub'rã za'ra mono ne. Duré ti'a hã sãsã'ã wamhã, ëtë 'rãihã, daro mono bâ 're ĩsimasa mono hã ma tô sina si'rë, 're ĩsimasa mono zém nhiti. Rob'rë za'iti zama, ma duré uburé sina si'rë, 're ĩsimi'wara mono zém nhiti.

¹⁵Tawamhã ti'ai âma danhib'apito mono bâ dama ĩpire mono bâ ma tô ëtë 'rãihã zahãpã sima'uri, da'madâ'ã'wa norĩ hã, duré da'wapéi'wa norĩ nhib'apito norĩ hã. ĩsibrob ahã norĩ zama ma tô sima'uri, ĩsibrob'õ norĩ zama, pawa'ãbã âna ĩwada'uri zarina si te te dama 're ĩromhuri za'ra mono norĩ zama, duré wada'uri âna si'uihã na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama. Uburé ma tô dasima'uri, ëtë 'rãihã zahãpã ëtë're 're, duré ëtë nh'i'riti 're, dasi'utõrĩ tô mono da. ¹⁶Tawamhã ëtë 'rãihã norĩ ma, te nasi si'mahãrã za'ra, ëtë tõmo wawë norĩ ma zama. ãne te nasi tâma si'mahãrã za'ra:

— Ma'ãpé, wanhisiji we aire're e aba mono, wa'upsibi za'ra wa'aba mono da, hãiwa âma danhib'apito simasizém na ĩsãmra hã te te wa'asãmri tô da. Duré Pone'ërebã nhimihãzé wi, wanhisiji we asa'wari aba, tiwi wazuwa za'ra wa'aba mono da. ¹⁷Bãdã ĩpipa hã ma tô oto ĩwa waptãrã, õ norĩ hã te te ĩwa'uprosi zahuré mono zëb da hã. E 'wa hã hãiba ré tiwi watobro da bâ. Ni'wa hã dá'ã âna tiwi watobro waihu'u õ di za. Sõ'rata waihu'u zahuré õ di za. — ãne ma tô ëtë tõmo wawë norĩ ma, nasi si'mahãrã za'ra.

ãne ĩnhotõ 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hã, duré te ĩ'awapari mono hã.

7

Izarazéhé nhihudu uihãi u'i'ére za'ratazé wasu'u, 144 miu na

¹Tawamhã wa tô duré sabu za'ra, maparane si'uiwa na hãiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã. Bãtã pusizém niwĩ misi te za, ti'ai âma hã. Bãtã zasizém niwĩ te duré misi za. Duré hãiwa'a're si'uiwa na te duré si'uiwada zahuré. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tâma ĩpisutu za'ra zëb zarina, te ta norĩ hã rowa'u hã si'u tété za'ra, bãtã pusizém niwĩ, duré bãtã zasizém niwĩ, duré hãiwa'a're si'uiwa na, te te 're rowapõrĩ tô za'ra mono da. Te te 're ázasisi za'ra tô mono da, te rowa'u hã siwi tété za'ra, duré wede hã te te 're rësi tô za'ra mono da. ²⁻³Taha parimhã, wa tô duré sabu, hãiwa âma romhuri'wa hã aimawi hã. Bãtã pusizém hawi ma tô we sihãi'rë. Ta hã te rob'ui'ére siro hã tinhĩb'rata we 're ti'ã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwë âma te te 're ĩ'aza'ra mono zëb da hã. Tawamhã maparane si'uiwa na hãiwa âma romhuri'wa norĩ hã te 'mahãrã za'ra, mreme 'rãihã na:

— Tô'ã. Ti'ai ma, rob'manharĩ za'ra wa'aba tô a'ã, ã poré ma zama, duré wede ma zama. Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwë hã a'ã wa te a'uihã u'i'ére mono, piãui pese da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihãzém na dazu te te robzépata za'ra tô da. — ãne te 'mahãrã za'ra hãiwa âma romhuri'wa hã, tinhĩb'rata rob'ui'ére siro te te 're ĩ'rã'ãri hã.

Tawamhã ma tō oto a'uihã ui'éré, bātã pusizém hawi iwatobro hã tisiré norĩ me. Maparane si'uiwa na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ma, ma tō 'Re ihãimana u'ãsi mono hã tãma 'ru za'ra aré, isimi'manharĩ waihu'u pese zém na ti'ai ma, te te rob'manharĩ za'ra da aré, duré â poré ma, te te rob'manharĩ za'ra da. Tane nherê, hãiwa ãma romhuri'wa aimawi hã ma tō ãma pa'uwati za'ra, ti'ai ma, te te a'ã rob'manharĩ tō za'ra da.

⁴ Tawamhã wa tō duré wapa, ni'wai mreime hã. Te ĩma wasu'u, 'Re ihãimana u'ãsi mono nhib'a'uwê za'ratazé hã. ãne te ĩma wasu'u:

— 'Re ihãimana u'ãsi mono nhib'a'uwê za'ratazé hã ãne, i'uihã ui'éré ré norĩ hã 144 miu na ihãiba za'ra hã. — ãne ma tō ni'wa hã ĩma waihu'u. Á hã Izarazéhé nhihudu norĩ za'ratazé, te wasu'u. Íshudu sidápasi, te awasu'u. ⁵ Zudaha nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Rubêhê nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Dadihi nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. ⁶ Duré Aséhé nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Naptarihi nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Manaséhé nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. ⁷ Duré Simi'ãhã nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Réwihí nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Isacaha nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. ⁸ Duré Zeburôhõ nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Zuzéhé nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Bêzamihi nhihudu uihã ui'éré za'ratazé hã 12 miu na. Simisutu hã, i'uihã ui'éré za'ratazé hã 144 miu na ĩsa'ratazé hã, Izarazéhé nhihudu norĩ za'ratazé hã, íshudu sidápasi.

ãne wa tō waihu'u, ĩnhotõ 'rowim ne.

Da'ahã uptabi na 'Re ihãimana u'ãsi mono nho're ĩdahãimana za'ra zé wasu'u

⁹⁻¹⁰ Taha parimhã, wa hã Zuwã, wa tō duré 'madã. Te 'madã'ã wamhã, wa tō da'ab'madã, da'ahã uptabi na, da te ĩdaza'rata waihu'u õ hã. Dapoto mono bã te aimasam ni, damreme sipo'o mono bã 're ĩdahãimana za'ra mono hã. Danhib'apito simasisizém nho're te aimasam ni, duré Pone'ërebã nho'reb zama. Da'uza hãpa hãirã ré te ĩsõ're aimasam ni. Tawamhã wa'asu ne hã, da te tété za'ra sina, te damreme 'rãihã na ãma tawata za'ra ni, ãne:

— Wanhib'apito 'Re ihãimana u'ãsi mono, danhib'apito simasisizém na ĩãmra hã ta hã, Wa'anho'reptui'wa. Duré Pone'ërebã hã ĩsiré Wa'anho'reptui'wa. Á norĩ hã ma tō wawasété wi te te 're wa'anho'reptu zahuré, 're ĩwasi'utõrĩ za'ra mono zé wib zama. — ãne te damreme 'rãihã na ãma tawata zahuré ni.

¹¹ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te zahadu danhib'apito simasisizé mana wawi aimasa. 24 na dama ĩpire za'ra norĩ hã ĩsisoré mana wawib zama te zahadu aimasa, maparane si'uiwa na ropoto na ihãiba norĩ mana wawib zama. Ta norĩ hã hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã ma tō duré danhib'apito simasisizém nho're hi'rãitõ ana, 'Re ihãimana u'ãsi mono ãma wata za'ra da. ¹² ãne te ãma tiwata za'ra:

— Tõ sena, wa ai'ãma si 're wawata u'ãsi za'ra. Tõ sena, aiwaihu'u pese uptabi di. Duré aiwê uptabi di. Duré asõprub uptabi di. Tõ sena danhipai u uptabi dama aĩpire na te 're aihãimana mo. Tõ sena, wa ãne ai'ãma wawata za'ra ni. — ãne te ãma tiwata za'ra, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã.

¹³ Tawamhã ãma wata za'ra pari, ma tō 24 na dama ĩpire norĩ siré hã misi ĩ'mazadanha, ãne:

— E 'wam norĩ hã, õ norĩ hã, da'uza hãpa hãirã ré hã. E ma hawi we ĩdasi'aba're. — ãne te ĩ'mazadanha.

¹⁴ Tawamhã asa wa tãma tinha:

— Me. Wa hã te waihu'u õ di. Aima waihu'u pese di, a hã.

Tawamhã ma tō oto ĩma waihu'u, ãne:

— Á norĩ hã ropi'utõrĩzéb ãma, ti'ai ãma da te 're ĩrobzépata za'ëtê za'ra mono zéb 'rãsutu u, hãiba ré ré 're ihãimana za'ra mono. Da te dasima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono zém na 're ĩdasi'utõrĩ mono zém hawib õ di. Te te 're robzépata za'ëtê za'ra mono nherê, hãiba ré ré we ĩwairébé, ã norĩ hã. 'Re ihãimana u'ãsi mono ma, ma tō sihãiba 'ru za'ra, Pone'ërebã wapru na dazada ĩdá'ázém na ĩwasété wi te te 're a'upsõi pese mono da, da'uza hã hãirã da, da te 're ĩ'upsõi pese za'ra mono ne. ¹⁵ Taha wa, te ã norĩ hã 'Re ihãimana u'ãsi mono simasisizém nho're aimasa, uza hãpa hãirã ré. Romhuri zahãri ãna te te tãma 're romhuri u'ãsi za'ra, ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma hã. Duré danhib'apito simasisizém na ĩãmra hã te za duré 'rãwi ãma 're sisaprĩ u'ãsi za'ra, i'uza hãpa hãirã ré norĩ ãma hã, ĩ'rata za oto 're sãmra u'ãsi za'ra mono wa. ¹⁶ Tawamhã ã norĩ hã mra te te 're sépata zahu za'ra mono õ di za oto. Duré te te 're 'rubu zahu za'ra mono õ di za oto. Bãdá hã te te 're hãiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré aimawi rowa'ro ĩpire hã te te 're hãiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto. ¹⁷ E marĩ wa, te te 're robzépata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Pone'ërebã hã danhib'apito simasisizéb ãma ĩsa hã te te 're 'madã'ã pese za'ra mono wa, te te 're robzépata waihu'u za'ra

mono õ di za. A'ubuni wi, danhimizama da te 're ì'madâ'â pese za'ra mono ne, te za te te 're 'madâ'â pese za'ra. Te za duré ub're u te te 're simroi u'âsi, â u'âsi u, da te 're âhuri mono wa, 're ìdanomro u'âsi mono zéb u. 'Re da'ry'ry mono wa, da'upî hã da te dasima 're ì'u'õ za'ra mono ne, te za duré te te 're apawapto, pè'èzé âna oto 're nomro u'âsi mono da. — Âne ma tó 24 na dama ìpire norî siré hã misi ìma 'maiwaihu' u.

Âne ìnhotõ 'rowim ne, te ì'ab'madâ'â mono hã, duré te ì'awapari mono hã.

8

Pone'ërebã hã 7 âma ìbaihã nhinha uptobzé te te ìprubzé wasu'u

¹ Tawamhã ìmrotõ âma hã 7 âma hã ma tó Pone'ërebã hã ìbaihã nhinha uptobzé hã pru. Te te pru wi, ma tó rowarõtãrã, hãwi âma hã. Bãtã pibuzé za'ratazé wãwiwa ma tó âma ai'utõ, rob'é'é ré hã. ² Tawamhã wa tó duré 'madâ'â za'ra, 7 na hãwiwa âma romhuri'wa norî hã 'Re ìhãimana u'âsi mono nho're, ìsimasam norî hã. Ta norî ma, ma tó 7 na danhimnhihãrãzé hã sòmri za'ra ni.

³⁻⁴ Tawamhã hãwiwa âma 'Re ìhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã ma tó wei mo, misi aimawi hã. Wedeza ne 'rata te za, 'Re ìhãimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati ìsadaze hã da te tãma 're ìzata za'ra mono zéb 'rata. U'awire ne hã èt'è'ubuzi pré oru 'manharî te 're t'ã, wedewati ìsadaze nhemezéb da hã. Tawamhã wedewati ìsadaze hã ma tó ahã na tãma sòmri za'ra ni, 'Re ìhãimana u'âsi mono ma, te te zata za'ra da. Tawamhã wedeza ne oru 'manharî âma ma tó zata za'ra, danhib'apito simasisizém nho're. 'Re ìhãimana u'âsi mono hã ìsadaze hã te te hã da, ma tó zata za'ra, wedewati ìsadaze hã. Te te zata za'ra wamhã, ma tó ìsizé hã si'r'é hãimo, 'Re ìhãimana u'âsi mono nhìb'a'uwë 're ìmreme zusi mono mreme siré. Hãwiwa âma romhuri'wa nhìb'rata hawi, te ìsizé hã si'r'é hãimo, 'Re ìhãimana u'âsi mono nho're ìsam nhìb'rata hawi. ⁵ Tawamhã hãwiwa âma romhuri'wa hã ma tó pré'a 'manhe, u'awire ne hã oru 'manharî 're, wedewati ìsadaze nhemezéb 're. Wedeza ne na, wedewati zadaze hã da te 're ìzata za'ra mono zém hawi ma tó pré'a 'masisi. Te te 'masisi wamhã, ma tó õne haré t'ãi u sa'wa, uzã hã. Te te sa'wari wamhã, ma tó tãiwapsa hã watobro, tãirãrã'ã zama. Tãsi'ubuzi zama, ma tó duré watobro. Ma tó duré t'ã hã sãsã'ã.

Hãwiwa âma romhuri'wa norî, tinhimnhihãrãzém na ìsimnhihãsisé wasu'u

⁶ Tawamhã 7 na hãwiwa âma romhuri'wa norî hã ma tó oto asoré pese, tinhimnhihãrãzém na simnhihãsi da.

⁷ Tawamhã ìmorî'rada hã ma tó tinhimnhihãrãzém na amnhihãrã. Simnhihãrã wi, ma tó tãzã hã rere t'ãi u, unhamã zama. Dawapruî wazari, ma rere uzã hã, duré tãzã hã. T'ãi u rere'e wamhã, daro mono bã ma tó t'ã hã zãda, ìwãwiwa prã na. Wede hã 're ìsimasa mono hã ma tó duré si'uzã, ìsa'ratazé wãwiwa prã na. Du zama ma tó uburé sihõmo, daro mono bã.

⁸ Tawamhã maparane âma hã hãwiwa âma romhuri'wa hã ma tó duré amnhihãrã, tinhimnhihãrãzém na. Simnhihãrã wi, ma tó marî hã èt'è 'rãihã ne hã ãi ba waptãrã, unhamã ro'o ré. Waptã'ã wamhã, â poré mono bã ma tó ã wãwiwa prã na ãwapru. ⁹ Tepe norî hã ã 'rowi 're ìhãimana za'ra mono hã ma tó duré si'utõrî, ahã prã na, ìsa'ratazé wãwiwa prã na. Ma tó duré uba're hã ahã prã na si'utõrî, ã nhisi baba 're ìsisa'rei mono hã. ìsa'ratazé wãwiwa prã na ma si'utõrî.

¹⁰ Tawamhã hãwiwa âma romhuri'wa hã si'ubdatõ âma hã ma tó duré tinhimnhihãrãzém na amnhihãrã. Simnhihãrã wi, ma tó wasi ìsa'ëne hã waptãrã, hãwiwa hawimhã. 'Rãsitõ ro'o ne, te ro'o'a'a. Waptã'ã wamhã, nima niwîmhã panho'õmo norî nhisiwi, ma tó waptãrã. ìsa'ratazé wãwiwa prã na panho'õmo nhisiwi, ma waptãrã, ub're nhisiwib zama. ¹¹ Tawamhã pa nho'õmo norî nhisiwi ìwaptã'ãzéb âma hã ma tó dawî t'ãzé pire. Tawamhã da te àhuri wamhã, ma tó da'ahã na dasi'utõrî, ázé pire uptabi wa. Wasi ìsa'èt'è nhisi hã ázé'wa na ìsisi hã.

¹² Tawamhã hãwiwa âma romhuri'wa hã maparane si'uiwa na âma hã ma tó duré tinhimnhihãrãzém na amnhihãrã. Simnhihãrã wi, ma tó bãdã hã ìtõmo wãwiwa prã na titobra. A'amo zama ma duré ìtõmo wãwiwa prã na titobra. Wasi norî zama, ma duré ìtõmo wãwiwa prã na tobra. Taha wa, te te rob'uiwé prã za'ra di wasi hã, duré bãdã hã, duré a'amo hã.

¹³ Taha pari, wa tó duré 'madã, si'u hã. Hãimo uptabi te 're wara. Wara sina, te mreme 'rãihã na dama rob'mahã, âne:

— Ni'ãpé, ni'ãpé, ni'ãpé. T'ãi ãma uburé pese 're aihãimana za'ra wa'aba mono norî ma, aima ropipa uptabi za'ra wa'aba di za. Hãwiwa âma romhuri'wa norî si'ubdatõ ìsimnhihãsi õ, tinhimnhihãrãzém na oto simnhihãsi wamhã, ìsimnhihãsi sidãpãsi te za ropipa uptabi hã asõ tiwairébé 'wa. — Âne te si'u hã dama rob'mahã.

Âne ìnhotõ 'rowim ne, te ì'azabui mono hã, duré te ì'awapari mono hã.

9

¹ Taha pari, ma tō ìmrotō āma hā amnhihārā duré, hāiwa āma romhuri'wa hā, tinhimn-hihārāzēm na. Simnhihārā wi, wa tō sabu wasi hā, hāiwa hawi t' ai u i waptā hā. 'Ridawazé hā ma tō wasi ma sōmri ni, ab're 'rehā 'ridawazé hā. (Ab're 'rehā hā, wa'uburé nori 're ihāimana za'ra mono zé). ² Tawamhā wasi hā ma tō ab're 'rehā hā 'ridawa. Te te 'ridawa wamhā, ma tō ìsizé hā watobro, ab're 'rehā hāwi. Ìsizé hā unhama ro'o za'ēté nhizédé ne hā. Tawamhā, watobro wamhā, ma tō bādā hā tōmo zuwa. Ma tō duré hāiwa'utō, ab're 'rehā nhizé hā. Taha wa, ma tō daro mono bā tirobra. ³ Tawamhā ìsizédé hawimhā ma tō 'ridi hā wairé, ti'ai u. Tawamhā ta nori ma, ma tō pisutu za'ra ni, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne ìsé uptabi ne, te te dama 're rob'manharī za'ra mono da, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimi'manharī waihu'u pese zém na. ⁴ Āne te ni'wa hā tāma nharī za'ra:

— Dui ma, 're rob'manharī wasété za'ra wa'aba mono ò di za, wesuirā ma zama, wede ma zama. — Āne te āma uwati za'ra. Te duré tāma da'ru za'ra:

— 'Re ihāimana u'āsi mono nhib'a'uwē'ò, uihā ui'éré āna 're ìnomro mono nori ma si, te za 're ìrob'manharī wasété za'ra wa'aba mo. ⁵ Tane nheré, 're danhimroi wa'aba mono ò di za. A'amo ìmrotō na si te za dama 're ìrob'manharī wasété za'ra wa'aba mo. Apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne ìsé pire ne, te za dama 're ìrob'manharī wasété za'ra wa'aba mo, da te 're robzépata za'ēté uptabi za'ra mono da. — Āne te tāma dahāiba 'ru za'ra. ⁶ Tawamhā a'amo ìmrotō na da te 're robzépata za'ēté za'ra mono wa, te za 'rāwi da te dasima 're rosa'rata wasété za'ra, dasi'uihā na 'rāwi 're dasisimroi mono da. 'Re dasisimroi mono da nheré, 're dasisimroi waihu'u mono ò di za. Te za da te 're robzépata hā za'ra, a'ā.

⁷ Tawamhā 'ridi hā te asōré, awaru hā dasi'wapé da, da te 're ìpese za'ra mono ne. Ētē'ubuzi pré oru 'manharī na da'rāzaza ne ré, te asōré. Duré da'ubu ne l'ubu mono, awaru hā. ⁸ Duré ìséré mono hā aiwa pi'ò zéré ne. Duré i'wa mono hā, aiwa hu'u zérépa 'wa ne, i'wa hā. ⁹ Tawamhā ìsi'uwazi tete 'manharī ne ré, te s'ò'utu ubu ré aimasa. Duré ìsaripi ruru hā ruru'u za'ēté uptabi di. Aiwa awaru na wedewarare tete 'manharī ruru'u ne hā, dasi'wapé zō āma 're ìdasisa'rei mono ruru'u ne, ìsaripi ruru hā. ¹⁰ Duré ìna're 'wamhi mono hā apa'apa 'wa nhi'oto na're 'wamhi ne. Taha nhipsari ne, sé pire di, ìsimiwa'rézé hā. Tawamhā tina're 'wamhi na te za tō te dama 're rob'manharī wasété za'ra. A'amo ìmrotō na te za te te 're dahāzub u'āsi. ¹¹ Duré ìsib'apito za'ra hā te 're hāimana, ab're 'rehā 'madā'ā'wa hā. Zudezu nori nhiminhisizém na hā, Abado na ìsiminhisizé hā. Duré deredu nori nhiminhisizém na hā Apori'ā na ìsiminhisizé hā. Ìsisi hā da'uprosi'wa, te wasu'u.

¹² Tawamhā ropipa hā ìmorī'rata na ìwatobro hā ma tō ai'utō. Tane nheré, te za duré ropipa hā maparane dazō pu.

¹³ Tawamhā hāiwa āma 'Re ihāimana u'āsi mono ma romhuri'wa hā ìmropā āma hā ma tō duré tinhimn-hihārāzém na amnhihārā. Simnhihārā wi, wa tō duré ni'wai mreme hā wapa. Oru 'manharī na wedeza ne na 'Re ihāimana u'āsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati ìsadaze, da te tāma 're ìzata za'ra mono zé 'rā'wa mono hawi, ìmreme hā. ¹⁴ Hāiwa āma romhuri'wai ma, ìmropā āma ìsimnhihārā ma, te te ìnharī hā wa tō wapa. Āne ìmreme hā:

— Ma'āpé, wa'uburé maparane si'uiwa na ìpawasisi ré nori ma, ìpawasisizé hā wasihu za'ra na, Eprati na pa nho'òmo nhisi āma 're ìsi'ubumroi mono nori ma. — Āne ìmreme hā.

¹⁵ Tawamhā ma tō oto tāma wasihu za'ra. Duréihā ma tō 'Re ihāimana u'āsi mono hā āma ropisutu sirōmo za'ra, niwapsi bādā te te ìpisutuzé hā, ìwa waptā'ā wapsi, te te da'uprosi mono da. Tō ā bātā na ìwa waptā'ā wa, ma tō ìpawasisizé hā tāma wasihu za'ra. Tawamhā daro mono bā da'ahā uptabi prā na te za wa'uburé nori hā te da'uprosi, daza'ratazé wāiwa prā na. ¹⁶ Tawamhā wa tō wapa, daza'ratazé 'mahārā hā, dasi'wapé zō awaru na ìdasisa'rei mono nori za'ratazé hā. Āne daza'ratazé 'mahārā hā, te ìwaparī hā, 200 mirōisi na. Da'ahā uptabi di. ¹⁷ Tawamhā awaru, wa tō sabu za'ra, dasi'wapé zō āma 're ìdasisa'rei mono zé hā. Danhotō 'rowi, da te 're ìrosawērē za'ra mono ne, wa tō ìnhotō 'rowim ne sabu za'ra, ìsisiwi ìsi'ubumroi mono nori zama. Ta nori hā ìsi'uwazi tete 'manharī ne ré, te s'ò'utu ubu ré ìsisi asimro. Ìs'ò'utu ubu mono hā unhama ro'o pré ne na, ìwamnarī mono hā. Duré s'òté uzé ne na ìs'ò'utu ubu zé wamnarī mono hā. Duré 'rēnhipré nho'utu uzé ne na, ìs'ò'utu ubu zé wamnarī mono hā. Duré awaru 'rāi mono hā, aiwa hu'u zérépa 'rā ne. Ìsada'i'ré hawi mono hā te unhama ro'o mono ne hā nasi wairé, duré ìsizédé hā, été ro'o nhizédé uzé pire zama. Duré ìsizédé uzé pire hā te duré nasi wairé, dapārízé hā. ¹⁸ Tawamhā ā hā, unhama ro'o ne hā duré ìsizé hā duré été ro'o nhizédé uzé pire hā ma tō te da'uprosi, awaru zada'i'ré hawi, ìwairébé mono hā. Daro mono bā da'ahā uptabi prā na ma tō te te da'uprosi, daza'ratazé wāiwa prā na. ¹⁹ Āne ma tō tizada'i'ré ro'o nhipārī na te te da'uprosi, tizamo na zama. Ìsamo mono hā wahi ne ìsamo hā. Tō wahi 'rā ne na ìsamo 'rāsutu mono hā. Taha na ma tō te te dahāzu.

²⁰ Tawamhã dahâiba ré ïdasi'atarême mono hã ïdadâ'â mono ò hã, 'râwi dasi'uihã na 're dasisãmri za'ra mono ò di. Zahadu te wa'uburé nori âma si 're dawata za'ra. Te duré zahadu ropoto hâiba 'manharĩ âma si 're dawata za'ra, danhib'manharĩ nhipese na da te 're ïrob'manharĩ za'ra mono âma, êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ âma, duré êtê'ubuzi'a prata 'manharĩ âma, duré ïsi'uwazi waipo 'manharĩ âma, duré êtê 'manharĩ âma, duré wede 'manharĩ âma. Zahadu da te rême mono ò di. Ropoto hâiba 'manharĩ hã te te rob'madâ'â ò nherê, duré simipari ò nherê, duré mori ò nherê, te zahadu âma 're dawata za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono upana. ²¹ Duré zahadu dasipãri hã da te sahâri mono ò di. Duré simi'â, da te sahâri mono ò di. Duré pi'ò na danhimisaihuri hã da te sahâri mono ò di, duré aibã na zama. Duré dasiwi romnhimi'uri hã da te sahâri mono ò di. Zahadu dawasété wi 're dasipizari za'ra mono ò di. Ône u'âsi te marĩ ïwasété na si 're dahâimana za'ra.

Âne ïnhotô 'rowim ne, te ï'awaihu'u mono hã.

10

Hâiwa âma romhuri'wa hã ïbaihã nhinha ïsyryre te te 're ï'râ'ârizé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré sabu, hâiwa âma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã aimawi hã ïsimiwada'uri pire hã. Hâiwa hawi ma we si'ra, hâiwa'a na ubu ré. Tãiwaiopore te duré ï'râ nhisiwimhã za. Duré ï'ubu hã aiwa båtã ro'o ne. Duré unhama ro'o pa ne, ïza hã. ² Tawamhã ïbaihã nhinha ïsyryre te sôzi haré 're ti'â, tinhib'rata. Tawamhã â poré nhisiwi ma tô tipara nhimire niwĩmhã tipara hã tisã. Ti'a nhisiwi ma tô duré tipara nhimi'e niwĩmhã tipara hã tisã. ³ Tawamhã mreme 'rãihã na te hã. Hu'u zérépa wairô 'rãihã ne, ïhãrã hã. Hãrã wamhã, awa'awi ma tô tãiwapsa hã tiwapsa'a za'ra, wapsa'a 'rãihã na. ⁷ na ïwapsa'a za'ra hã. ⁴ Wapsa'a za'ra wamhã, damreme ne hã wa tô wapa. Taha wa, wa tô ïmreme za'ra hã te ïwapari na aré rob'ui'ére. Tane nherê, te ni'wa hã hâiwa hawimhã ïma tinha, te rob'ui'ére tô da. Âne te ïma tinha:

— Tô'â. Rob'ui'ére tô. Asima si waihu'u, tãiwapsa'a nori mreme hã. — Âne te âma ïpa'uwati.

⁵ Tawamhã hâiwa âma romhuri'wa hã â nhisiwi ïsa hã ti'a nhisiwib zama ïsa hã te ï'madã hã ta hã ma tô hâiwa nho'ômo tinhib'rada hã wê, tinhimire niwĩ hã. ⁶⁻⁷ Tawamhã simiwê sina, ma tô waihu'u:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono hã za te te ïrob'manharizêb da hã sô rowaptã'â ò di za oto. ⁷ âma hâiwa âma romhuri'wa hã tinhimnhihãrãzém na simnhihãrã wamhã, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã âma uwaimra, duréihã te te da'âma sima ïropisutuzé hã dama ïwaihu'u'ô hã. Duréihã tizadawa wasu'u 'rata 'wa nori ma, te te ïropisutuzém na te za oto dama rob'manha. Âne, wa tô sena na awaihu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono nho'a, ïsimiropisutuzém na zama. — Âne ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para waihu'u, hâiwa âma romhuri'wa hã, hâiwa nho'ômo tinhib'rada te te ïwê hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ta hã hâiwa 'manharĩ'wa, duré ti'ai 'manharĩ'wa, duré â poré 'manharĩ'wa, duré uburé iwa 're ïdahâimana za'ra mono poto 'wa.

⁸ Tawamhã hâiwa hawi we te te ïma ïnharĩ 'rata mreme hã wa tô duré wapa. Âne te duré ïma tinha:

— Ma'âpé, sô aimori, ïbaihã nhinha ïsyryre zô, âri da, hâiwa âma romhuri'wa, sô'a haré tinhib'rata te te 're ï'râ'âri zô. Ô hã hâiwa âma romhuri'wa, â nhisiwi ïsa hã, ti'a nhisiwib zama. — Âne te sô ïzatô.

⁹ Tawamhã wa tô ïtême sô mo. Sô ïwisi wamhã, wa tô tiwi waptê, ïbaihã nhinha ïsyryre hã. Te tiwi waptêrê wamhã, te ïma ti'ru, âne:

— Ma'âpé âri, 'rêne da. 'Rêne wamhã, ropini ne hã ïsei uptabi za, asadai're 'remhã. Tane nherê, oto sômri wamhã, adi'i 'remhã te za anomozé. — Âne ma tô ïma waihu'u.

¹⁰ Tawamhã wa tô oto ti'â, ïsib'rata hawi ïbaihã nhinha ïsyryre hã. Te âri wamhã, wa tô ti'rê. Te 'rêne wamhã, ropini ne hã sei uptabi di, ïzadai're 'remhã. Tane nherê, te sômri wamhã oto, ïdi'i 're, ma oto ïnomozé. ¹¹ Tawamhã ni'wa hã te ïma tinha:

— Te za duré 'Re ïhâimana u'âsi mono hã dama 're ïsadawa wasu'u mo, dapoto mono bã da dama 're ïromhâimana za'ra mono zém na hã, damreme sipo'o mono bã. Daro mono bã dama ïpire za'ra nori ma, za 're ïromhâimana mono zém na zama te za duré dama 're ïsadawa wasu'u mo. — Âne ma tô ïma waihu'u.

Âne ïnhotô 'rowim ne, te ï'ab'madã'â mono hã, duré te ï'awapari mono hã.

11

'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nori wasu'u

¹ Tawamhã ma tô ïma sômri ni, wedehu waré ne hã marĩ pibuzé hã. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô ïzatô:

— Mo oto aimorī ti'ai āma ĩnhorōwa u, wedehu waré ne na, 'ri hā pibui mono da, duré ĩma danhoprubzé nomrizé hā pibui mono da, wedeza ne hā, danhimizama da te ĩma 're ĩzata za'ra mono zé hā. Ma'āpé duré ĩnhorōwa āma, ĩ'āma 're ĩdawata za'ra mono norī hā sa'rata za'ra na. ² Tane nherē, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri nho'remhā pibui mono ō di za. Ta hā wa tō pisutu, ĩnhib'a'uwē'ō norī si te te āma 're ubumroi mono da. Ta norī hā niwapsi te za Zeruzarē āma hā 'ri nho'u ĩwē uptabi āma hā da'āma ai'uté za'ra. Taha wa, te za te te sina dawasi za'ra. ⁴² Na a'amo ĩhāimana u te za te te da'āma rowamnarī za'ra, 1,260 na bādā za da'āma ĩsi'utōrīzéb u. ³ Taha ré, wa za ĩzadawa wasu'u'wa norī hā satōrī zahuré, tō 1,260 na bādā ĩsi'utōrīzéb u simi'ē na te te ĩzadawa wasu'u zahuré mono da. Tawamhā pone'ērebā zéré 'manharī na uza wasété ré, te za tineb zahuré, pē'ézé uptabi zahuré wa, da te dasiwi 're ĩwē'ō pese za'ra mono wa. — Āne ma tō ĩma waihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

⁴ Ā norī hā azeitona wede ne, te duré 're hāimana zahuré, ĩ'rāi wa'ui wabre hā ĩro'o pese ne, simi'ē na te te dama 're sadawa wasu'u zahuré mono wa. Rob'uiwézém ne, te duré 're hāimana zahuré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rob'uiwé zahuré mono wa. Uburé Danhib'apito nho'a te 're sima'wara zahuré. ⁵ Tawamhā ni'wa hā te te tāma rob'manharī wasété zahuré da nherē, te za tizadai'ré hawi unhama ro'o na wīrī zahuré. Āne na te za si'utōrī ĩsitob'ru norī hā, te te tāma rob'manharī wasété za'ra mono da nherē. ⁶ Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā ĩsimipawapto waihu'u pese zém na te za hāiwa pese zahuré, tā ta'a tō da, te te dama sadawa wasu'u zahuré mono sina. Duré te te waihu'u pese zahuré di, te te āwapru zahuré da hā, duré te te sima ĩwē zahuré zéb zarina, ti'ai ma, te te nasi ĩrob'manharī wasété zahuré da hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono u, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, te za āne te te dama arob'manharī zahuré.

⁷ Tawamhā te te sadawa wasu'u zahuré mono pari, te za ropoto siwamnarī hā ab're 'rehā hawi ĩwatobro hā sō tísusi zahuré, te te 'wapé zahuré da. Tawamhā ropoto siwamnarī hā aibā norī ma, siptete zahuré wa, te za pārī zahuré. ⁸ Tawamhā 'ri nhī'rīti 're za'ētē āma, te za taré ĩhāiba hā hā tiza'wari zahuré, 'ri nho'ōmo za'ētē āma, wede nhonhi'rāmi na ĩsib'apito za'ra, da te dasiwi ĩwīrízém nho'ōmo āma, dama ĩsa'rese za'ētē āma. Sodoma na 'ri nho'ōmo nhisi āma, 're ĩdahāimana wasété za'ra mono ne, ā 'ri nho'u hā. Duré Ezitu na romnhisi āma 're ĩdahāimana wasété za'ra mono ne hā, ā 'ri nho'u hā. Āne 'ri nho'ōmo zahuré na āma ĩsimiré'ézé hā, Zeruzarē hā. ⁹ Tawamhā da'ahā uptabi na te za ĩtēme ubumroi zahuré ni, ĩhāiba hā hā da te dasiwi 'madā'ā zahuré da, 'ri nhī'rīti sa'wari ré. Si'ubdatō bādā ĩne wāiwab u, te za dapoto mono bā dasiwi 'madā'ā zahuré ni, damreme sipo'o mono bā, 're ĩdahāimana za'ra mono hā. Te za duré āma tasi'uwati za'ra ni, da te dasiwi za tō da. ¹⁰ Tawamhā ti'ai āma daro mono bā 're ĩdahāimana wasété za'ra mono norī ma hā rowē za'ra di za, ĩsadawa wasu'u'wa norī hā dā'ā zahuré wa. Taha wa, te za 're dato za'ra. Te za duré danhibzari na tasisawi za'ra ni. ĩsadawa wasu'u'wa norī hā dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, te te dama 're ropipa zahuré mono ré, dā'ā zahuré wa, te za 're dato za'ra. ¹¹ Tawamhā si'ubdatō bādā, āma ĩneb zahuré zé wāiwa pari, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ĩpē'ézani hā apā tāma sōmri zahuré, hāiba ré 're neb zahuré da apā. Taha pari, te za oto hāiwi aima'wara zahuré. Sima'wara zahuré wamhā, te za tāma tapahi uptabi za'ra ni, da te 'madā'ā za'ra norī hā. ¹² Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā te za wapari zahuré, hāiwa hawi ni'wai mreime hā. Mreime 'rāihā na te za sō tihārā zahuré:

— We ane wa'aba, hāimo. — Āne te za ni'wa hā sō tihārā zahuré.

Tawamhā ĩruiwapari'wa norī hā te te 'madā'ā za'ra mono ré, te za hāiwa'a na tizasi zahuré, hāiwa u. ¹³ Tawamhā zasi zahuré wi, awa'awi te za sa'ētē uptabi ti'a sāsā hā watobro. Watobro wamhā, 'ri hā nima norī hā te za sina, Zeruzarē āma, 'ri nho'ōmo 'remhā 're ĩsimasa mono hā. ¹⁰ Na 'ri 'maihāimana wamhā, te za misi si dawī rere'e. Te za duré 7 miu na tadā'ā za'ra ni, ti'a sāsā'ā na hā. Tawamhā dadā'ā āna ĩdasi'atarēme mono hā te za tapahi uptabi za'ra ni. 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma te za tawata za'ra ni, hāiwa āma 're ĩsāmra mono āma, simi'manharī waihu'u pese uptabi wa.

Āne ĩnhotō 'rowim ne, te ĩ'awapari mono hā, duré te ĩ'azabui mono hā.

¹⁴ Tawamhā ropipa hā maparane ĩpu hā tāibā oto. Tane nherē, zahadu si'ubdatō āma zō, te rowaptā. Romhutute di oto, duré ropipa ĩwatobro da hā. Ma'āpé āne waihu'u pese za'ra wa'aba.

7 āma hāiwa āma romhuri'wa hā tinhimnhihārāzém na ĩsimnhihārāzé wasu'u

¹⁵ Tawamhā 7 āma hāiwa āma romhuri'wa hā ma tō tinhimnhihārāzém na amnhihārā. Simnhihārā wi, hāiwa āma damreme 'rāihā hā wa tō wapa. Āne te nharī za'ra:

— Satanasihī nhimi'madā, 're danomro mono da, ma tō da te dasima 're wē za'ra aré, daro mono bā. Tane nherē, ropā te za oto 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimi'madā'ā si 're danomro, Wanhib'apito nhimi'madā hā. Danho'reptui'wa da, te te ĩpisutu nhimi'madā'ā

zama te za 're dahâimana za'ra oto. Wanhîb'apito hã te za tî te te 're da'ab'madâ'â u'âsi oto, òne u'âsi. — Âne wa tô wapa, hâiwa âma damreme 'râihâ hã.

¹⁶ Tawamhã 24 na dama Ìpire za'ra norî hã 'Re Ìhâimana u'âsi mono nho'a tisimasisizém na Ìsi'ubumro norî hã ma tô hi'râititô tâma ana, âma wata za'ra da. ¹⁷ Âne te âma tiwata za'ra: "Uburé Danhîb'apito uptabi, 'Re Ìhâimana u'âsi mono, a hã danhipai u'asiptete uptabi di.

Durêihã marî ô ré hã, te 're aihâimana u'âsi mo. Ai'utôri waihu'u ô di. Ône u'âsi te 're aihâimana mo. A hã aiwaihu'u pese zé hã, duré danhipai u'asiptetezê hã ma tô oto dama Ìhâi'rê, da te oto 're 'madâ'â za'ra mono da. Taha zarina ma tô oto danhipai u' da'madâ'â pire na âma Ìsâna'ra, âhâna hã. Taha wa, wa ai'âma wawata za'ra ni.

¹⁸ Ai'âma 're Ìdawata za'ra mono ô norî hã ma tô asada tizahi pese za'ra. Taha wa, ma tô oto Ìwa waptârã, asiwi Ìda'awê'ô pese zéb zarina, dama Ìrob'manharî waseté zéb da hã.

Ma tô duré Ìwa waptârã, dahâimanazéb zarina dama Ì'arowairébézéb da hã, uburé adâ'â norî ma hã, asimiroti hã te te 're Ìwapari za'ra mono ô norî hã uburé 're ahâ za'ra mono da, duré uburé asimiroti wapari pese 'wa norî ma, tâma 're ab'manharî wê mono da.

Ma tô Ìwa waptârã, asadawa wasu'u'wa norî ma, marî Ìwê hã 're anhomri mono da, te te aima 're Ìromhuri pese za'ra mono zé wa'râmi. Uburé pese asib'a'uwê norî ma, marî Ìwê hã 're anhomri mono da, ma tô Ìwa waptârã, ai'âma 're Ìwata za'ra mono norî ma, dama Ìpire norî ma, dama Ìwapu norî ma zama.

Ma tô duré Ìwa waptârã, ti'ai âma da te 're Ìrowasété za'ra mono norî hã uprosi da."

Âne 24 na dama Ìpire za'ra norî hã ma tô âma po're pu'u za'ra.

¹⁹ Tawamhã hâiwa âma 'Re Ìhâimana u'âsi mono âma 're Ìdawata za'ra mono zéb âma hã, ma tô ni'wa hã 'ridawa hã 'ridawa. Te te 'ridawa wamhã, te oto wedehâ're hã sô'awi 'ri para za. Wedehâ're 're, te êtêpo'Ìui'éré ré hã da'wa, durêihã 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te tinhîb'a'uwê ma Ìropisutuzéb ui'éré ré hã. Tawamhã ma tô tâiwapsa hã watobro, tâirârã'â zama, tâsi'ubuzi zama. Ti'a hã ma tô duré sâsâ'â. Tâzâ hã ma duré asa'wa, Ìpire hã.

Âne Ìnhotô 'rowim ne, te Ì'azabui mono hã, duré te Ì'awapari mono hã.

12

Pi'ôï wasu'u, Satanasihî wasu'u me

¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, marî hã ma tô hâiwa nho're na sihâi'rê, dama Ìsa'rese'ô hã, âma 're Ìdatob'uzu za'ra mono hã. Ta hã dama Ìwaihu'u'ô hã wa tô 'madâ, pi'ô Ìsa hã. Bâtã ro'o ne na Ì'uzã hã. Ì'para 'rowimhã a'amo te za. Duré 'rãzaza ré te za. Ì'rãzaza na hã wasi te aimasa, 12 na. ² Ì'ra te duré âma sépu, pi'ôï âma. Âma sépu'u wa, te hãzê te, 're sadari.

³ Tawamhã ma duré marî hã sihâi'rê, hâiwa nho're na, marî Ìsa'rese'ô hã. Ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarî hâiba za'êne hã te za. Ìhâiba hã Ìhâiba pré. Duré 7 na Ì'rã hã. 10 na duré Ì'u hã. Powawê ômo ne, Ì'ômo za'ra hã. Duré 7 na Ì'rã za'ra 'rãzaza hã, danhîb'apito 'rãzaza ne hã. Ì'rãzaza si'ubuzi na Ì'rãzaza za'ra hã. ⁴ Tawamhã tizamo na ma tô wasi hã waibu, hâiwa âma 're Ìsimasa mono hã. Ahâ uptabi præ na ma tô waibu, Ìsa'ratazê wâiwa præ na. Tawamhã te te waibui wamhã, ti'ai u ma tô sa'êtê sãmra.

Tawamhã pi'ôï nho're te za, ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarî hã. Pi'ô te sapa Ì'ra zô, waptã'â wi te te 'rêne da. ⁵ Tawamhã ma tô tâma waptârã aibã na, simiwada'uri nhiptete na za daro mono bã te te 're Ìda'awada'uri mono da hã. Tawamhã ma tô tiwi âri ni, 'Re Ìhâimana u'âsi mono u, danhîb'apito simasisizém na 're Ìsãmra mono u, Ìsiré danhîb'apito na 're hâimana mono da. ⁶ Tawamhã ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarî wi, te pi'ô wara, a'ubuni u, 'Re Ìhâimana u'âsi mono te te tâma Ìropese sirômo zéb u, te te tâma Ìpisutuzéb u. Tame hâimana mono ré, te za 1,260 na bâdã Ìhâimana u te te 'madâ'â, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã.

⁷ Tawamhã dasi'wapé, hâiwa nho're âma ma tô watobro. Hâiwa âma romhuri'wa hã Midé na Ìsisi hã, duré hâiwa âma Ìsiré tâma Ìromhuri'wa norî hã, te ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarî hâiba za'êne hã siwi 'wapé. Tawamhã ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarî hã ma tô sina ana, hâiwa âma tâma Ìromhuri'wa norî me. ⁸ Tane nherê, ma tô Midé norî hã âma ai'uté za'ra. Taha wa, hâiwa âma 're hâimana waihu'u za'ra mono ô di za oto. ⁹ Tawamhã ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarî hã ma tô siwi time ti'ai u, apã morî tô da. Ta hã Satanasî, wanhitob'ru. Ta hã durêihã wahi na Ìshâiba. Uburé tizadawa nhîpese na te te 're Ìda'a'râmi mono, 'Re Ìhâimana u'âsi mono zadawa para newa, ti'ai âma daro mono bã. Tawamhã wa'uburé norî zama Ìsib'a'uwê zama ma tô Ìsiré siwi sãmra ti'ai u, apã si'aba're tô da.

Âne wa tô te ab'madâ'â, Ìnhotô 'rowim ne.

¹⁰ Tawamhã wa tô duré ni'wai mre me hã wapa. Mreme 'râihã na te tinha:

— 'Re ihâimana u'âsi mono hâ ma tô oto wa'anho'reptuzém na wama âma uwaimra, wanhitob'ruwi wi. Danhib'apito na siptete na te te 're îda'ab'madâ'â mono zé hâ ma tô duré dama hâi'ré oto. Duré Danho'reptui'wa da, te te îpisudu hâ te duré îsiré te te 're da'ab'madâ'â oto, waihu'u pese na. Wasiré îsazei'wai âma, awê sidâpâsi simizazâri âna îwasédé hâ te te âma 're î'aza'ra mono hâ ma tô oto 'Re ihâimana u'âsi mono hâ sihawi time hâiwa hawi, ti'ai u, Wa'uburé hâ. ¹¹ Pone'ërebâ hâ dazada îdâ'âzéb zarina, ma tô wasiré îsazei'wa norî hâ âma ai'uté za'ra, Satanasihi âma. Îwasu'uwê hâ sena na te te dama 're îsadawa wasu'u za'ra mono zém na zama, ma tô âma ai'uté za'ra. Duré da te 're 'ruiwapari za'ra mono wa, dawî 're sihâiba zawi za'ra mono ô di, 're dâ'â tô za'ra mono da. Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono wi sipizari âna, ma tô duré Satanasihi âma ai'uté za'ra. ¹² Taha wa, ma'âpé 're ato za'ra wa'aba mono, hâiwa âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hâ. Tane nherê, ti'ai âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî hâ aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, â poré na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî ma zama. E marî wa. Wa'uburé hâ sahi uptabi na atême morî aba na dâ'âsina, ti'ai u. Ti'ai âma te te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono da, za 're ihâimana hutu mono zém na te te sina waihu'u wa, ma tô tizahi pese. Taha wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. — Âne te ni'wa hâ tinha, mreme 'râihâ na.

¹³ Tawamhâ ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâiba za'êne hâ hâiwa hawi da te îme na siwaihu'u wamhâ, ma tô pi'ô zarina 're mo, aibâ na T'ra tâma îwaptâ'â zarina. ¹⁴ Tane nherê, ma tô si'ômo wawê paihi hâ îsaripi ré hâ pi'ô ma za ni, a'ubuni u 're îsâmra mono zéb u, âma wara da, tô ôme, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tâma îropese sirômo zéb u. Tame te za 'Re ihâimana u'âsi mono hâ te te 're 'madâ'â, si'ubdatô wahum nhipai u wâiwa, ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî wi. ¹⁵ Tawamhâ ho'orâ ne hâ ma tô â hâ tizadai'ré hawi sa'wa pi'ô zarina, â pré da, â te te 'mapraba da. ¹⁶ Tane nherê, ti'a hâ ma tô pi'ô âma aime. Ti'a hâ ma tô si'ridawa, â zô, â hâ îwa a'a da. Tawamhâ ma tô â hâ îwa ti'a a'to, ho'orâ hâiba ne tizadai'ré hawi pi'ô zarina te te îsa'wari hâ. ¹⁷ Tawamhâ ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâ ma tô pi'ô da tizahi pese, tiwi simani wa. Taha wa, ma tô îsihudu norî zô mo, te te 'wapé za'ra da. E 'wam norî hâ te wasu'u, îsihudu norî hâ. Ta norî hâ 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're îwapari pese za'ra mono, duré tô sena na Zezusihi zazei'wa na 're îsiwasu'u za'ra mono, te wasu'u. Ta norî zô te mo, ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâ te te 'wapé za'ra da. ¹⁸ Tawamhâ te oto ta hâ â poré zaihâ na za, supara'ré wa.

Âne înhotô 'rowim ne, te î'azabui mono hâ, duré te î'awapari mono hâ, za îromhâimana mono zém na hâ.

13

Ropoto siwamnarî pipa zahuré wasu'u, â 'rowimhâ, duré ti'ai 'rowimhâ

¹ Tawamhâ wa hâ wa tô duré sabu, â 'rowi ropoto siwamnarî hâ â hawi watobro ré. Îhâiba misi nherê, 7 na T'râ hâ. Duré 10 na powawê ômo ne, î'ômo mono hâ. Î'ômo na hâ danhib'apito 'râzaza si'ubuzi ne ré, te ômo 'râzaza ré aimasa, 10 na. Duré T'râi mono na rob'ui'éré za'ra ré hâ aiwa 'Re ihâimana u'âsi mono newa, 'Re ihâimana u'âsi mono wamri na îsiwaptêrê ui'éré wasédé hâ. ² Duré îhâiba hâ, hu'u hâiba ne. Îpara hâ robzahi para ne hâ ursu para ne. Duré îsada'i'ré hâ, aiwa hu'u zérêpa zada'i'ré ne, îsada'i'ré hâ. Tawamhâ ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâ, Satanasi hâ ma tô tinhiptetezê hâ tâma tisô, îsadawa para siré te te da'âma 're romhuri wasété zahuré mono da, îsimiromhuri waihu'u pese zém na. ³ Tawamhâ misi T'râi âma hâ T'u'a ré hâ da te wîrî wa, T'wa're ne hâ. Tane nherê, T'wa're hâ ma tô tâma ato. Taha wa, daro mono bâ uburé 're îdahâimana za'ra mono hâ ma âma tatob'uzu za'ra ni. Ma duré âma sasômri za'ra ni, îsimiwada'uri na. ⁴ Ma tô duré ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî âma tawata za'ra ni aihîni, â hawi ropoto siwamnarî ma, tinhimi'manharî waihu'u pese zé hâ te te tâma sômri wa. Tane ma tô duré â hawi ropoto siwamnarî âma tawata za'ra ni. Âne te âma tawata za'ra ni:

— E 'wa hâ îsine hâimana waihu'u pese bâ. E 'wa hâ îsiptete wabzu'wa pâ. — Âne te âma tawata za'ra ni, daro mono bâ da'ahâ na.

⁵ Tawamhâ â hawi ropoto siwamnarî hâ, te 'Re ihâimana u'âsi mono hâ wa'êi wasété, 'râwi waihu'u pese na sina wata dâ'âsina. 'Re ihâimana u'âsi mono te te sadawa uwati ô di. Ma tô duré tâma waprosi, dama pire na te te da'awada'uri wasété mono da a'â, 42 na a'amo îsisôré mono u. ⁶ Taha ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hâ wa'êi wasété tô, îsisi na zama. 'Re îsâmra mono zém na ma tô duré timreme wasété, duré îhâiwa âma 're ihâimana za'ra mono norî âma zama. ⁷ Tawamhâ 'Re ihâimana u'âsi mono hâ ma tô duré tâma waprosi, â hawi ropoto siwamnarî ma, îsib'a'uwê te te 'wapé za'ra da, te te âma ai'uté za'ra da, îsib'a'uwê norî âma. Ma tô duré tâma waprosi, simiwada'uri wasété nhiptete sina te te 're da'awada'uri mono da, dapoto mono bâ, duré damreme sipo'o mono bâ 're îdahâimana za'ra mono hâ.

⁸ Tawamhã ti'ai âma daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono nori hã te za âma 're dawata za'ra, da'ahã uptabi na. Tane nherê, ni'wam nori hã âma 're wata za'ra mono ô di za, ïbaihã na 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono nori nhisi, 're ïsimi'wara mono zém na ïsisi 're ïsimi'wara mono nori hã. Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te ropoto mono ô ré, danhisi na te te âma ïrob'ui'ééré za'ra hã â ïbaihã hã, Pone'ërebã, da te dasiwi ïwiri te hã.

Âne za ïromhâimana mono zém na ïnhotô 'rowim ne, te ï'azabui mono hã, duré te ï'awapari mono hã.

⁹ Ma'âpé, aipo're 'repu'u ré za'ra wa'aba wamhã, wapari pese za'ra wa'aba. ¹⁰ Ni'wa hã ïsazei'wai wamhã, dazazéb 're da te 're séme mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dawí 're sawi za'ra mono ô wamhã, te za tô da te 're sé. Duré sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dawí 're sawi za'ra mono ô wamhã, te za tô da te 're simroi. Âne da nherê, te za sipizari âna âma 're nomro, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma.

¹¹ Tawamhã wa tô duré sabu ropoto pipa hã, ti'ai hawi ïwatobro hã. Maparane ï'u hã, pone'ërebã 'rare ômo ne hã. Tane nherê, ïmreme hã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarí mreme ne. ¹² Tawamhã â hawi ropoto siwamnarí nho'a te te 're romhuri, ti'ai hawi ïwatobro hã. ïsadawa para te te 're da'awada'uri pese, ti'ai âma daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono nori hã â hawi ropoto siwamnarí âma 're dawata za'ra mono da, ï'rã âma ï'u'azé tâma ïsitob âma. ¹³ Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tô te te 're aromhõsi, marí ïwahu'u'ô na, dama ïsa'rese'ô na. Hãwi hawi unhamã ro ïwaptã'ã na ma tô datõmo nho'a romhõsi. ¹⁴ Âne 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô tâma waprosi, â hawi ropoto siwamnarí nho'a te te 're romhõsi mono da. Âne ma tô tinhimiromhõsi na dama 're sadawa nhipse, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para newa, ti'ai âma daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono nori ma hã. Ma tô duré dama ti'ru, romhãiba, da te dasiwi 'manharí da, â hawi ropoto siwamnarí hãiba na, sib'ézé 'wapa na da te dasiwi wiri nherê, apã ïhãwi'utu hãiba na. ¹⁵ Tawamhã romhãiba hã da te dasiwi 'manharí parimhã, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'ai hawi ropoto pipa ma waprosi, romhãiba ma, ïp'êzani te te tâma sõmri da, mreme ré oto 're mori da, duré romhãiba âma 're ïdawata za'ra mono ô nori hã te te 're anhimroi mono da, ti'ai hawi ropoto pipa hã. ¹⁶ Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tô te te da'awada'uri, da te dasima waprosi za'ra da, ni'wam nori hã ïsib'rata nhimire niwí da te sib'rata ui'ééré za'ra mono da, duré ni'wam nori hã ï'uihã mono na da te uihã ui'ééré za'ra mono da. Tawamhã ma tô da te a'ui'ééré tô, daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono hã, dama ïwapu mono bâ duré dama ïpire mono bâ, duré danhibro pese mono bâ, duré danhibrob'ô mono bâ, duré dapawa'ãbã âna dawada'uri zarina si da te dama 're ïromhuri za'ra mono bâ, duré dawada'uri âna dasi'uihã na 're ïdahâimana za'ra mono bâ. Da'upsãtã mono bâ ma tô da te da'ui'ééré za'ra. ¹⁷ Tawamhã danhib'rata ui'ééré ô nherê, da'uihã ui'ééré ô nherê, da te 're rob'ui'para waihu'u za'ra mono ô di. Duré da te 're rowede waihu'u za'ra mono ô di. Â hawi ropoto siwamnarí nhisi na da'uihã ui'ééré hã, duré danhib'rata ui'ééré hã, ïsisi za'ratazé hã. Âne wa tô te awaihu'u, ïnhotô 'rowim ne.

¹⁸ A nori wa'wa hã ai'maiwaihu'u pese aba wamhã, ma'âpé ïsisi za'ratazéb ui'ééré hã 'maiwaihu'u aba, ïwasu'uzé hã. 666 na ïsisi za'ratazé hã danhisi za'ratazém na ïsisi hã te wasu'u.

14

'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwasété hawi te te ïwa'ãbã za'ra nori nho're wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madã. Te 'madã'ã wamhã, Pone'ërebã hã wa tô sabu, da te dasiwi ïwiri hã. Si'ã na étê 'rãihã nhisiwi te za. Duré 144 miu na dahãiba hã te ïsiré aimasam ni, ïsisi na ï'uihã ui'ééré ré mono hã, duré ïmama nhisi na zama ï'uihã ui'ééré mono hã. ² Tawamhã wa tô duré wapa, hãwi hawi ni'wai mreme hã. Â'a'a 'rãihã ruru'u ne, ïmreme hã. Duré tâiwapsa'a za'été rãrã'ã ruru'u ne, ïmreme hã. Rowamreme'wa, tinhimirowamremezém na te te 're ïrowamreme za'ra mono ne, ïmreme hã. ³ Tawamhã 144 miu na ïhãiba za'ra nori hã te danhib'apito simasizém nho're asõre, maparane si'uiwa na ropoto na ïhãiba nori nho'reb zama, duré dama ïpire za'ra nori nho'reb zama. Tinho're ïtém na te tinho're za'ra, dama ïsa'rese'ô na. Â nori si 're ïdanomro wasété mono zém hawi, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwa'ãbã za'ra nori si te te waihu'u pese za'ra di, ïsõ're hã. ⁴ Â nori hã ma tô 're si'madã'ã pese za'ra, 're siwasété tô za'ra mono da, pi'õ na 're ïdanhimisaihuri za'ra mono ô ne. Duré pi'õ za'rese'ô'wa 're ïhâimana za'ra mono ne, ma tô 're si'madã'ã pese za'ra. Pone'ërebã nhirã zarina si ma tô 're nomro. Ta nori si ma tô 're ïdanomro wasété mono zém hawi wa'ãbã za'ra. Ta nori hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono ma sisõmri na'rata za'ra, Pone'ërebã ma zama. ⁵ Duré 're sadawa nhipse za'ra mono ô di. Duré ïwasédé hã sena na da te âma 're sa'ra waihu'u mono ô di, ïwê na si 're hãimana za'ra mono wa.

Si'ubdatō hāiwa āma romhuri'wa norī nhimirowasu'uzé wasu'u

⁶ Tawamhā wa tō duré 'madā, hāiwa āma 'Re ihāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa hā. Hāimo uptabi te 're wara. Īwasu'uwē hā te dama 'mahā, ĩsi'utōrī'ō hā, dapoto mono bā 're idahāimana za'ra mono norī ma, duré damreme sipo'o mono bā 're idahāimana za'ra mono norī ma. ⁷ Āne te mreme 'rāihā na te te dama 'mahārā:

— 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti hā 're wazé pese za'ra wa'aba mono. Duré wē uptabi wa, āma 're aiwata uptabi za'ra wa'aba mono. Ma tō ĩwa waptārā, 'Re ihāimana u'āsi mono te da'āma ĩ'arowairébézéb u da hā, uburé pese. Taha wa, te za Ropoto'wai āma 're aiwata u'āsi za'ra wa'aba mo, hāiwa 'manharī'wai āma, duré ti'ai 'manharī'wai āma, duré ā poré 'manharī'wai āma, duré ub're 'manharī'wai āma. — Āne te hāiwa āma romhuri'wa hā te te dama hāiba 'ru 'Re ihāimana u'āsi mono hā, āma 're dawata u'āsi za'ra mono da.

⁸ Tawamhā te duré ĩsāna'remhā 're wara, hāiwa āma romhuri'wa hā hāiba amo hā. Āne te duré ta hā te te rob'mahārā:

— Ma tō daré ai'utō. 'Ri nho'ōmo za'ēne hā ma tō daré ai'utō, Babironiza hā. Ma tō uprosi ni. Āsipārī na si pi'ō hā 're ĩsai mono hā te za tihāiba amo norī ma ti'ru, ĩsiré te te āhuri wa, si'rā idi'ti pese za'ra da, ĩsiré. Tane ma tō Babironiza āma 're idahāimana wasété za'ra mono norī hā te te 're dawada'uri za'ra daro mono bā, da'rā idi'ti wa, siwa'ru 're idanomro mono ne, ĩsine 're danomro wasété mono da. Taha wa, ma tō daré ai'utō, Babironiza hā. — Āne te hāiwa āma romhuri'wa ĩsāna'remhā te te rob'mahārā.

⁹⁻¹⁰ Tawamhā si'ubdatō āma hāiwa āma romhuri'wa hā te duré 're wara, hāimo uptabi, maparane nhana're ĩwatobro hā. Āne te duré ta hā mreme 'rāihā na te te rob'mahārā:

— Ni'wa hā ā hawi ropoto siwamnarī āma 're wata mono wamhā, duré ihāiba 'manharī na romhāiba āma 're wata mono wamhā, duré ĩsisi na uihā ui'éré ré 're morī wamhā, duré sib'rata ui'éré ré 're morī wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimihāzé ĩpire uptabi hā te za te te 're sépata. Ni'wa hā āzé te za dama ti'ru, ā na ĩwazari'ō hā ĩsé pire uptabi hā te te hā'rēne da. Te te hā'rēne wamhā, ti'uīhā idi'ti na, te za sépata. Tane, ropoto siwamnarī āma 're ĩwata za'ra mono norī hā 'Re ihāimana u'āsi mono nhimihāzé ĩpipa uptabi hā te za te te 're sépata za'ētē uptabi za'ra, tāma wē'ō pese za'ra wa, 'Re ihāimana u'āsi mono ma hā. Unhama ro'o na te za te te 're robzépata za'ra, étē ro'o nhizédé uzé pire na, ĩsi'utōrī'ō na. 'Re ihāimana u'āsi mono ma, hāiwa āma romhuri'wa norī nho'a, te za te te 're robzépata za'ētē za'ra, Pone'erebā nho'a zama. ¹¹ Tawamhā unhama ro'o nhizé hā te te āma 're ĩrobzépata za'ra mono nhizé hā te ōne u'āsi 're sizédé 'rāti u'āsi, hāimo. Unhama ro hā ro'o nhimizazārī waihu'u ō di, ā hawi ropoto siwamnarī āma 're ĩwata za'ra mono norī ma hā, duré ihāiba 'manharī na romhāiba āma 're ĩwata za'ra mono norī ma hā, duré ĩsisi na ĩ'ui'éré za'ra norī ma hā. Ōne u'āsi te ā norī hā robzépata wi 're wairébé waihu'u mono āna, te te 're robzépata u'āsi za'ra. — Āne te si'ubdatō āma hāiwa āma romhuri'wa hā te te rob'mahārā.

Āne ĩnhotō 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hā, duré te ĩ'awapari mono hā.

¹² Āne hā za 're romhāimana mono dā'āsina, te za 'Re ihāimana u'āsi mono nhib'a'uwē hā sipizari āna 're hāimana nhiptete za'ra, ĩsimiroti te te 're ĩwapari pese za'ra mono hā, Zezusihi āma si 're ĩnomro mono hā.

¹³ Tawamhā wa tō duré wapa, hāiwa hawi ni'wai mreme hā. Āne te ĩma ti'ru:

— Ma'āpé, āne āma rob'ui'éré: “Āhāna te ĩwaihu'uzém hawi, ni'wam norī hā Wanhib'apito ma, te te 're romhuri zawéré za'ra mono ré, 're dā'ā za'ra mono wamhā, tāma 're rowé uptabi za'ra mono di za.”

Tawamhā 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani hā ma āma saze, timreme na. Āne ma āma saze: “Tane tō. Tāma 're rowé uptabi za'ra mono di za tō. Simi'ē na tinhimirohuri wē ré, te za hāiwa u'iré 're sisisi. Taha wa, te za oto romhuri na tisiwasudu hā sahāri za'ra.” Āne 'Re ihāimana u'āsi mono pē'ēzani te te āma ĩsazézé hā. Āne te za āma ĩrob'ui'é. — Āne ma tō ĩma ti'ru, te āma rob'ui'ére da.

Ti'ai āma roptehārizém na, āma ĩsimiré'ézé wasu'u

¹⁴ Tawamhā wa tō duré 'madā. Te 'madā'ā wamhā, hāiwa'a hā te za. ĩsisiwimhā aibā hā te nhamra, ti'ai āma dasiré ĩpodo hā étē'ubuzi pré oru 'manharī na 'rāzaza ré. Roptehārizéb ré zama te nhamra, ĩ'wa pese ré. ¹⁵ Tawamhā hāiwa āma romhuri'wa hā ihāiba amo hā ma tō hāiwa āma 'Re ihāimana u'āsi mono 're ĩsāmra mono zém hawi watobro, 'ri 'rāihā hawi. Watobro wamhā, te mreme 'rāihā na 'mahā, hāiwa'a na ĩsāmra hā. Āne te 'mahā:

— Ti'ai āma daro mono bā ma tō rob'rāi'ré pese. Ma tō ĩwa waptārā, ĩroptehāri mono zéb da hā. Taha wa, ma'āpé roptehāri mono, asimiroptehārizém na. — Āne ma tō hāiwa āma romhuri'wa hā tāma ti'ru, āma ĩromnhimír'é'ézém na, rob'rāsutuzém na hā. Ti'ai āma 're idahāimana za'ra mono norī ubumrozé hā te wasu'u, roptehārizé hā.

¹⁶ Tawamhã hãwa'a na Ìsãmra hã ma tó te te roptehãri tó, daro mono bâ tin-himiroptehãrizém na.

¹⁷ Tawamhã wa tó duré 'madá, hãwa ãma romhuri'wa hã aimawi hã. Hãwa ãma 'Re Ìhãimana u'ási mono 're Ìsãmra mono zém hawi ma duré watobro, 'ri 'ràihã hawi. Roptehãrizé hã te duré ta hã 're ti'á, tinhib'rata.

¹⁸ Tawamhã ma tó duré hãwa ãma romhuri'wa aimawi hã watobro, wedeza ne hawi, 'Re Ìhãimana u'ási mono ma, danhoprubzé nomrizém hawi. Ta hã wedeza ne na unhamã 'madá'á'wa. Ta hã roptehãrizé te te 're ì'rã'ári hã te 'mahã. ãne te 'mahã:

— Ma'ápé, uwa 'ru 'rã hã anhimizuhãri mono, daro mono bâ 're Ìsimnhatã mono hã. Asimiroptehãrizém na te za oto Ì'anhimizuhãri mo, 'rã prédu mono wa. — ãne te tãma ti'ru.

¹⁹ Tawamhã hãwa ãma romhuri'wa hã ma tó te te anhimizuhãri tó, uwa 'ru 'rã hã daro mono bâ, ti'ai ãma hã. Te te anhimizuhãri mono wamhã, ma tó te te anhamra êtê're 're, ìwa'u zó, dapara na da te 're ìwati za'ra mono zéb 're. ²⁰ Tawamhã uwa 'ru 'rã, êtê're 're te te anhamra mono wamhã, ma tó a'rãiwati, ìwa'u zó. 'Ri nho'ómo nhiti da te 're ìwati za'ra mono zéb 're, ma tó a'rãiwati. Te te awati wamhã, dawapru na ìwa'u hã tawamhã, ma tó puru, êtêzapu'u hawi. Pu'u wamhã, á wara tete ne te tipraba, dawapru na ìwa'u hã. 300 na ti'ai pibuzéb zarina te tipraba, dawapru hã. Duré misi ìpibuzé wãwa, ma ti'á' masisi hãimo, á 'rehã prã na. ãne 'Re Ìhãimana u'ási mono, 're Ìdahãimana wasété za'ra mono norí ahãrizém na ãma Ìsimiré'ézé hã.

ãne Ìnhotó 'rowim ne, te Ì'azabui mono hã, duré te Ì'awapari mono hã, za Ìromhãimana mono zém na hã.

15

7 na hãwa ãma romhuri'wa norí hã, oru 'manharí na u'awi ré Ìsimasabzé wasu'u

¹ Tawamhã wa tó duré marí hã sabu, hãwa nhirótó na dama Ìsa'rese'ó hã ãma 're Ìdatob'uzu za'ra mono hã. Hãwa ãma romhuri'wa norí hã 7 na te aimasa. Ta norí ma, ma tó 'Re Ìhãimana u'ási mono hã pisutu, 7 na rob'manharí pipa mono hã, ìrème ma te te dama 're rob'manharí za'ra mono da. Á norí hã 'Re Ìhãimana u'ási mono nhimi'ahãrizéb 'rãsudu, te wasu'u.

² Tawamhã wa tó duré sabu, á poré ne hã. Simhi Ìsarob'a uptabi ne hã á hã, unhamã ro'ó na Ìwazari ré hã.

Tawamhã wa tó duré sabu, á hawi ropoto siwamnarí ãma te te ãma Ì'ai'uté za'ra norí hã, tó óhó ãma 're ìwata za'ra mono ó norí hã. Taha nhisi hã danhisi za'ratazém na Ìsisi hã. Ìhãiba na romhãiba ãma te te Ì'ai'uté za'ra norí hã wa tó duré sabu za'ra. Ta norí hã te aimasa, simhi Ìsarob'a ne á poré zarob'a 'rata. Rowamremezéb ré te aimasa, 'Re Ìhãimana u'ási mono te te tãma Ìsómri za'ra ré. ³ Te duré tizadawa'a'a, Mozésihi nho'rezém na, 'Re Ìhãimana u'ási mono ma romhuri'wa nho'rezém na, Ezitu hawi Ìsib'a'uwé norí, 'Re Ìhãimana u'ási mono te te dawí Ìsõ'reptu za'ra zém na. Te duré tizadawa'a'a, Pone'ërebã te 're Ìda'anho'reptui mono zém na. ãne te ãma tizadawa'a'a:

“Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re Ìhãimana u'ási mono, aiwaih'u pese uptabi di.

'Re Ì'ab'manharí mono zé hã wé uptabi di.

A hã daro mono bâ uburé pese Danhib'apito.

Tó sena uptabi na si te dama 're Ì'aroti wé uptabi mo. Upai ãna, te duré 're Ìda'ab'madá'á wé mo.

⁴ Wanhib'apito, dama aipire uptabi wa, te da te dasiwi 're aiwazé.

Uburé pese, te da te 're aiwasu'u wé za'ra, danhipai u pese, aiwé uptabi wa.

Aiwétési tó sena aiwé uptabi hã.

Daro mono bâ 're Ìdahãimana za'ra mono norí hã te za we ai'ãma 're dawata u'ási za'ra, upai ãna dama 're Ì'arob'manharí wé mono zé hã da te 're 'madá'á za'ra mono wa.”

ãne te tizadawa'a'a, á hawi ropoto siwamnarí ãma te te Ì'ai'uté za'ra norí hã.

⁵ Taha parimhã, wa tó duré sabu, hãwa ãma 'Re Ìhãimana u'ási mono ãma 're Ìdawata za'ra mono zé hã, 'ri paramhã 'ri 're wa'wa ãma, 'Re Ìhãimana u'ási mono 're Ìsãmra mono zé hã. Ni'wa hã ma tó 'ridawa hã 'ridawa. ⁶ Tawamhã ni'wa te te 'ridawa wamhã, ma tó 7 na hãwa ãma romhuri'wa norí hã tó ó norí hã wairé 'ri para hawi, 'Re Ìhãimana u'ási mono te te ìpisutu za'ra norí hã rob'manharí pipa na te te dama 're rob'manharí za'ra mono da. Uza hãirã ré Ìhã si'ubuzi ré ma wairé, duré êtê'ubuzi pré oru 'manharí na sô'utu wa'rãmi ré. ⁷ Tawamhã maparane si'uiwa na, ropoto na Ìhãiba norí siré hã misi ma tó 7 na hãwa ãma romhuri'wa norí ma sómri za'ra, oru 'manharí na u'awi hã, 7 na Ìhãiba za'ra hã. U'awi hã uwa 'ru 'rã ìwa'u Ìsé pire ré hã. Uwa 'ru 'rã ìwa'u Ìsé pire hã, 'Re Ìhãimana u'ási mono nhimiházé, te wasu'u. ⁸ Tawamhã hãwa ãma 'Re Ìhãimana u'ási mono ãma 're Ìdawata za'ra mono zéb 'remhã ma tó romnhizé hã rob'utó, 'Re Ìhãimana u'ási mono nhimirowa'a za'ëté hawimhã. Tawamhã 'ri para u 're danhisisi waihu'u mono ó di za, a'á. 7 na rob'manharí

pipa na hâiwa âma romhuri'wa norî te te dama 're rob'manharî 'râsutu za'ra mono parip si, te za 're danhisisi.

Âne ãnhotô 'rowim ne, te ã'azabui mono hâ, duré te ã'awapari mono hâ, za ãromhâimana mono zém na hâ.

16

U'awi 're, uwa 'ru 'râi wa'u'ísé na 'Re ãhâimana u'âsi mono, 7 na te te dama ãrob'manharî pipa mono zé wasu'u

¹ Tawamhâ wa tô duré wapa, 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme hâ, ãmreme 'râihâ hâ hâiwa âma, âma 're ãdawata za'ra mono zém hawi. 7 na hâiwa âma tâma ãromhuri'wa norî ma, te rob'ru za'ra. Âne te tâma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'rêi wa'aba ti'ai u, 7 na u'awi hawi ãnhimihâzé hâ sa'wari za'ra wa'aba mono da. — Âne te tâma rob'ru za'ra.

² Tawamhâ hâiwa âma romhuri'wa hâ ãmorî'rata uimrehêne ma tô mo, ti'ai u. Tinhi'u'awi wamhâ, ma tô te te sa'wari ti'ai wa, daro mono bâ. Te te sa'wari mono wamhâ, ma tô da'wa're ãwasété uptabi hâ duré ãsé uptabi hâ te te daduri, â hawi ropoto siwamnarî nhisi na ã'ui'éré ré mono norî hâ, ãhâiba 'manharî na romhâiba âma 're ãwata za'ra mono norî hâ.

³ Tawamhâ ãmorî'rata nhana'remhâ ma tô duré hâiwa âma romhuri'wa hâ tinhi'u'awi wamhâ, te te sa'wari âi ba, â poré mono bâ. Te te sa'wari mono wamhâ, ma âwapru, â poré mono bâ. Adâ'â wapru si'u'êtê ne na, ma te te âwapru. Ma tô duré si'utôri, â 'rowi uburé pese 're ãnomro mono hâ.

⁴ Tawamhâ si'ubdatô âma hâiwa âma romhuri'wa hâ ma tô duré tinhi'u'awi wamhâ, te te sa'wari, âi ba, panho'ômo mono bâ, duré ub're mono bâ. Te te sa'wari mono wamhâ, ma duré âwapru. ⁵ Tawamhâ wa tô wapa, hâiwa âma romhuri'wa hâ, â mono bâ, â 'madâ'â'wa hâ. 'Re ãhâimana u'âsi mono âma te tiwata, âne:

— A hâ tô sena te marî na upai âna ã'uwaibaba si dama 're ã'arowairébé mo. A hâ 're aiwasété mono ô. Marî ô ré hâ te 're aihâimana u'âsi mo. Ai'utôri waihu'u ô di. Ône u'âsi te 're aihâimana mo. ⁶ 'Re ãdanomro wasété mono norî hâ ma tô asib'a'uwê norî te te 're simro, asadawa wasu'u'wa norî zama. Ma tô te te 're wapru pu'u za'ra. Taha wa, ma tô ãwa'râmi dawapru hâ tâma ã'anhomri mo, ôhõ si da te 're âhuri mono da. ãbare ma tô rowasédé hâ sô tiwatobro za'ra tô. — Âne te âma tiwata, 'Re ãhâimana u'âsi mono âma, ãsimi'manharizém na.

⁷ Tawamhâ wa tô duré wapa ni'wai mreme hâ, wedeza ne hawi, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém hawi. Te duré 'Re ãhâimana u'âsi mono âma tiwata, âne:

— Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ãhâimana u'âsi mono, tô sena aiwaihu'u pese uptabi di. Marî na upai âna te ã'uwaibaba si dama 're ã'arowairébé mo, sena na. — Âne te âma tiwata.

⁸ Taha pari, hâiwa âma romhuri'wa hâ maparane si'uiwa na âma ma tô duré ta hâ tinhi'u'awi wamhâ sa'wa, bâtâ nhisiwi. Te te sa'wari wamhâ, ma tô titômo wa'ro pese. Taha wa, ma tô te te dahâiba zata, bâtâ tômo wa'ro zé pire hâ. ⁹ Ma tô te te dahâpré pese. Tawamhâ ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hâ 'ruiwapti za'ra ni, rob'manharî pipazém na te te dazada âma 're rowairébé mono wa. Tane nherê, dawasété wi dasipizari za'ra ô di. Duré siptete uptabi nherê, 'Re ãhâimana u'âsi mono âma 're dawata za'ra mono ô di.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhâ ãmrotô âma hâ ma tô hâiwa âma romhuri'wa hâ tinhi'u'awi wamhâ sa'wa, ropoto siwamnarî â hawi ãwatobro simasisizém nhisiwi, danhib'apito simasisizém ne nhisiwi. Te te sa'wari wamhâ, ma tô robra hâ watobro, ropoto siwamnarî nhimi'madâ'â norî, 're ãhâimana za'ra mono zéb âma. Tame te dahâzé hâ sépata za'êtê za'ra ni. Dahâzé te, te da'wa na 're dasisoto ubu'iti za'ra. Tawamhâ te duré 'Re ãhâimana u'âsi mono âma wasété uptabi za'ra ni, hâiwa âma 're ãsâmra mono âma, dahâzé da te sépata za'êtê za'ra 'ru te, da'wa're te te daduri mono 'ru te zama. Tane nherê, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono ô di.

¹² Tawamhâ ãmropâ âma hâiwa âma romhuri'wa hâ ma tô duré tinhi'u'awi wamhâ sa'wa, Eprati na panho'ômo za'êtê nhisi nhisiwi. Te te sa'wari wamhâ, ma tô ti'â'rê. Bâtâ pusizém hawi darob amoi hawimhâ dama ãpire norî hâ, tisiré da'wapéi'wa norî zama â 'ré na te te saprî za'ra da, ma tô ti'â'rê. ¹³ Tawamhâ wa tô duré sabu, si'ubdatô wa'uburé norî hâ, ãwasété norî hâ. Uti hâiba ne ãhâiba za'ra hâ. Ropoto siwamnarî zadai'rê mono hawi, ma tô misi si wairé, ho'orâ hâiba ne ropoto siwamnarî hâiba za'êtê zadai'rê hawi, duré â hawi ropoto siwamnarî zadai'rê hawi, duré ti'ai hawi ropoto pipa zadai'rê hawi. Ti'ai hawi ropoto pipa hâ, ta hâ 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi ô 'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimipisutu newa sadawa nhipese na te te 're ãda'a'râmi mono. ¹⁴ Ta norî hâ si'ubdatô wa'uburé norî hâ simiromhõsi waihu'u pese za'ra di. Ta norî hâ niwamhâ te za ropé daro mono bâ, dama ãpire za'ra mono zô, da'wapéi'wa norî zô zama te te ubumroi mono da, 'Re

Īhâimana u'âsi mono te te siwi 'wapé da. Ā hā bādā hā 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimipisudu, danhipai u bādā ĩpire hā.

¹⁵Tawamhā āne danhotō 'rowim ne, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne, te azabui mono ré, wa tō Zesusihi mre me hā wapa, tizazei'wa norī te te ĩpo're pu'uzé hā. Āne te tinha: "Ma'āpé, aipo're pu'u za'ra wa'aba. Īsimisaihuri zō 're danhipari za'ra mono ō nheré, danhorōwa u 're ĩsisis mono ne, wa za wei mo apā. Āté ni'wa hā tisiwadi zō simipari wamhā, sōtō āna te za sō rob'madā'ā u'âsi. Tawamhā ĩ'uzā hā te za ĩ'rata nomro 'rāwi, ĩsiwadi hā we ĩtēme wisi wa, si'aba'rē na te te sisada āri su'u da, āma si'uzā da. Tane asimiza'rese sina, ĩzō 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ĩmorī wamhā, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ni'wa hā datōmo nho'a ai'urēiwi 're morī wa, 're ĩsisé mono ne, ĩma aséb za'ra wa'aba tō da, asimiza'rese sina ĩzō 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ĩmorī wamhā, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za." Āne Zesusihi nhimiroti hā.

¹⁶Tawamhā wa'uburé norī hā ma tō oto ubumro, dama ĩpire za'ra norī hā, dama ĩpire norī siré, da'wapéi'wa norī zama. Amadedo na zudezu norī mre me na romnhisi āma ma ubumro.

¹⁷Tawamhā da'rāirēme hā 7 āma hāiwa āma romhuri'wa hā ma tō duré tinhi'u'awi wamhā sa'wa, hāiwa nho're 're ĩromhâimana mono nhisiwi. Te te sa'wari wamhā, hāiwa āma 'Re Īhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb 're, danhib'apito simasisizém hawi te tinha, mre me 'rāihā na:

— Tāibā za oto. Ā hā, da'rāsutu'wa. — Āne te tinha.

¹⁸Tawamhā tāiwapša hā ma tō watobro, tāirārā'ā zama, tāsi'ubuzi zama. Ti'a hā ma tō duré sāsā'ā, sa'ētē uptabi. Niwamhā āne hā 'maiwatobro ō di, dapoto na'rata hawimhā, ti'a sāsā'ā hā. ¹⁹Tawamhā Babironiza na 'ri nho'ōmo za'ētē nhisi āma, ma ti'a sāsā'ā na ti'a sipo'o. Si'ubdatō ma tō āma aiwā. Āne ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono hā tinhimi'ahāri pipa zém na te te dama arob'manharī, Babironiza āma 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norī ma. 'Re ĩdahâimana wasété za'ra mono zé hā tiwi simani ō di. Taha wa, uwa 'ru 'rāi wa'u ĩsé pire hā da te 're huri mono wa, da te 're ĩsépata za'ra mono ne, ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono nhimihâzé hā da te 're sépata za'ra. Duré daro mono bâ 'ri nho'ōmo mono bâ ma duré ropsisa'wari. Uburé ma ropsi'utōrī pese, 'ri nho'ōmo mono bâ. ²⁰Rob'rē za'iti zama ma uburé pese sisa'wari. Ā si ma tō te te sina sinarī. Duré étē 'rāihā 're ĩsimasa mono zama ma rere'e, uburé pese. ²¹Duré tázā hā ĩsa'ētē uptabi hā ma danhisiwi sisa'wari. Īnhama pibuzé hā 35 na. Tawamhā 'Re Īhâimana u'âsi mono hā tinhimirob'manharī pipa uptabi na te te dama rob'manharī 'ru te, te āma wasété za'ra ni.

Āne ĩnhotō 'rowim ne, te t'azabui mono hā, duré te t'awapari mono hā, za ĩromhâimana mono zém na hā.

17

Pi'oi wasété wasu'u

¹Tawamhā 7 na hāiwa āma romhuri'wa norī siré hā ma tō we ĩtēme 'maimo, u'awi ré norī siré hā. Tawamhā te ĩzatō, āne:

— We ĩsiré aimorī, Babironiza na 'ri nho'ōmo za'ētē nhisi āma 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norī ma, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te ĩrob'manharī pipa zé hā sabu da. Panho'ōmo si'rutu 'rata, te 'ri nho'ōmo za'ēne hā 're hâimana. Pi'oi wasédé ĩmro'ō hā aibā zō si te te 're ĩrowasutu mono ne, te Babironiza āma hā 're dahâimana wasété uptabi za'ra. ²Aibā hā pi'oi hâimana wasété na 're ĩhâimana wasété mono ne, ma tō daro mono bâ danhib'apito norī hā dama ĩpire za'ra hā Babironiza āma 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norī siré 're wasété uptabi za'ra. Āzé nhipāri para da'uihā idi'iti zarina, da te 're ĩrobzanhamri za'ra mono ne, tane ma tō daro mono bâ Babironiza āma 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norī siré, 're dahâimana to za'ra, dawasété na. — Āne ma tō ĩma waihu'u, pi'ō ĩwasété na āma ĩsimiré'ézém na hā. Pi'ō ĩwasédé hā timro upana aibā aimawī zō si te te 're ĩrowasutu mono hā, Babironiza āma 're ĩdahâimana za'ra mono norī hā marī ĩwasété zō, da te 're ĩrob'ruiwipari za'ra mono norī, te wasu'u, 'Re Īhâimana u'âsi mono upana.

³Tawamhā 'Re Īhâimana u'âsi mono pe'ézani hā ma tō duré ĩ'uihā pi'ra. Te te ĩ'uihā pi'rai wa, wa tō duré aimawī ĩhâiba. Tawamhā hāiwa āma romhuri'wa hā ma tō ĩzaprō, a'ubuni u, supara'rē u. Tame pi'ō hā wa tō sabu. Ropoto siwamnarī pré nhisiwi, te nhamra. Ta hā ropoto siwamnarī hā ĩhâiba na hā rob'ui'éré. Rob'ui'éré hā ma hâiba'utō. Aiwa 'Re Īhâimana u'âsi mono newa, 'Re Īhâimana u'âsi mono wamri na, ĩsiwaptērē ui'éré wasédé hā. Duré 7 na ĩ'rā hā, ta hā. Duré ĩ'u hā 10 na. Taha hâiba nhisiwi, te pi'ō nhamra. ⁴Pi'oi uza hā ĩhâpré pese na ĩ'uzā hā, duré ĩhā'uzé dā'ā na, uburé da'uzā wamri nhipai u, ĩwa'ābā za'ēne hā. Uburé marī hā tisipesezé hā ĩwa'ābā za'ētē mono bâ te te si'āma t'aza'ra mono ré, te nhamra, oru 'manharī ré, duré étē'ubuzi 'manharī ré, duré a'é tōmo wawē ne ĩtob'a 'manharī ré, ĩwa'ābā

za'ětê ré hã. Hãsizé hã oru 'manharĩ na ĩ'manharĩ hã te duré 're ti'â tinhib'rata, uwa 'rãĩ wa'u isé pire ré hã. Uwa 'ru 'rãĩ wa'u isé hã pi'õ ipo're'õ siwamnarĩ hãimanazé, te wasu'u. Aibã na 're ĩhãimana siwamnarĩ u'ãsi mono zé, te wasu'u. ⁵ Duré pi'õĩ uihã na rob'ui'ére hã dama ĩwaih'u'õ na ĩwamrizé hã, ãma ĩsimiré'ézém na hã. ãne ĩwamrizé hã, ĩmorĩ'rada hã: Babironiza na 'ri nho'õmo za'ětê na. Duré daro mono bã dawasété 'ru na'rata 'wa na, ĩwamrizéb amo hã. Duré ĩwamrizéb amo hã pi'õĩ wasété norĩ na na, ĩwamrizéb amo hã, ĩsine aibã na 're hãimana wasété za'ra mono da, pi'õ norĩ te te 're wada'uri za'ra mono wa. ⁶ Tawamhã ã hã pi'õ hã wa duré 'madã, apã. Da'uihã idi'iti wa, dato sina da te 're ĩrobzanhamri za'ra mono ne, te pi'õ hã robzanha. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwé, ĩsadawa para, da te 're simroi mono wé te, te 're to, pi'õ hã. Duré Zezusihi zazei'wa norĩ sipizari ãna, Zezusi te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're simroi mono wé te, te pi'õ hã 're to.

Tawamhã pi'õ hã te 'madã'ã wamhã, wa ãma ĩtob'uzu, ĩma sa'rese õ wa. ⁷ Tawamhã hãĩwa ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã te ĩzadanha, ãne:

— E marĩ da, ma tã ãma atob'uzu. E waihu'u ã bã. Waihu'u õ wa, wa za oto aima hãĩ're, pi'õĩ hãimanazé hã dama ĩsa'rese'õ hã. Duré ã hawi ropoto siwamnarĩ hãimanazé hã wa za duré aima hãĩ're, ĩsisiwi pi'õ ĩsãmra hãimanazé hã, 7 na ĩ'rãĩ ré hã, duré 10 na ĩ'õmo ré hã. ⁸ ã hã ã hawi ropoto siwamnarĩ hã ĩ'madã hã ĩhãiba ré hã aré. Tane nheré, ãhãna hãiba ré, hãimana õ di'ã. Tane nheré, te za romhutu na hãiba ré watobro, ab're 'rehã hawi. Watobro wamhã, niwapsi te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã uprosi. Taha õ ré, aré dã'ã nheré, hãiba ré ab're 'rehã hawi watobro wa, te za da te 'madã'ã za'ra sina ãma atob'uzu za'ra ni, ti'ã ãma daro mono bã 're ĩdahãimana za'ra mono hã. Ropoto na'rata hawimhã, ma tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã danhisi hã a'ui'ére ĩbahĩ na, za ĩ'rata rowé na 're ĩdahãimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi hã. Tawamhã ĩbahĩ na ĩsisi ĩsimi'wara õ norĩ hã te za ãma tatob'uzu za'ra ni, ropoto siwamnarĩ ãma hã.

⁹ — ã hã te aima ĩhãĩ're hã ni'wa hã simirosa'rata nhiptete uptabi wapsi, te za waihu'u. ã hã 7 na ĩ'rã za'ra hã 7 na ãtê 'rãihã mono hã te wasu'u, pi'õ, ĩhãiba nhisiwi ĩsãmra za'ra hã. Duré 7 na dama roti'wa norĩ hã te wasu'u za'ra. ¹⁰ 7 na ĩhãiba za'ra hã ma tã ĩmrotõ na siparabãsi nasi ai're za'ra, da'madã'ã hawi. Ta norĩ za'u hã te oto misi te te 're da'ab'madã'ã. Duré ĩhãiba amo, da'rãsutu'wa hã zahadu sébré õ di, da'madã'ã'wa da hã. Sébré wamhã, tã sena te za te te 're da'ab'madã'ã hutu. ¹¹ Da'madã'ã'wa norĩ hã uburé sisarina wairébé parip si, te za ropoto siwamnarĩ ã hawi ĩwatobro hã ãzé, te te 're da'madã'ã mono da, aré hãiba ré nheré, ĩdã hã. 8 ãma te za ãzé daza'u, te te 're da'madã'ã mono da. Ta hã te za niwapsi 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã uprosi.

¹² — Tawamhã duré ã hawi ropoto siwamnarĩ u hã 10 na ĩ'madã'ã za'ra hã, 10 na dama ĩpire za'ra norĩ hã te wasu'u, da'madã'ã'wa na zahadu te te ãma ĩsãna'rata za'ra õ hã. Niwapsi te za tãma wapsi za'ra ni, ã hawi ropoto siwamnarĩ siré te te 're da'madã'ã hutu za'ra mono da. ¹³ ã norĩ hã misi haré simisutu ĩsimiroti za'ra hã za, marĩ 'manharĩ da hã. Taha wa, te za simisutu tãma sisõmri za'ra, ã hawi ropoto siwamnarĩ ma hã, ĩsadawa para te te 're da'madã'ã za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da. ¹⁴ Te za duré ropoto siwamnarĩ siré siwi 'wapé, Pone'ërebã hã. Tane nheré, te za Pone'ërebã hã ãma ai'uté za'ra. Ta hã Pone'ërebã hã danhipai u Uburé Danhib'apito uptabi na 're hãimana mono wa, duré danhipai u dama pire na 're hãimana mono wa, te za ãma ai'uté za'ra. Ni'wam norĩ hã ĩsirã zarina si 're nomro mono da, Pone'ërebã te te 're ĩ'apisutu mono norĩ hã, duré simi'ë na õhõ ãma si 're ĩnomro mono norĩ hã, ta norĩ hã te za Pone'ërebã siré ãma ai'uté za'ra, ropoto siwamnarĩ norĩ ãma hã. — ãne te hãĩwa ãma romhuri'wa hã ĩma rowasu'u.

¹⁵ Tawamhã te duré ĩma tĩna, ãne:

— ã pa nho'õmo si'rudu hã ĩ'madã hã pi'õĩ wasédé ĩsisiwi ĩsãmra hã, daro mono bã, damreme sipo'o mono bã 're ĩdahãimana za'ra mono, te wasu'u, ã pa nho'u hã. ¹⁶⁻¹⁷ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te za pisutu za'ra, 10 na dama ĩpire za'ra norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te sima ĩpisutuzéb zarina, misi haré simisutu te te 're rosa'rata za'ra mono da, duré ropoto siwamnarĩ ma sisõmri za'ra wa, ĩsapari te te 're romhuri za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tinhimiropisudu hã romnhowa te te ĩ'aza'ra mono hã za te te ãma ĩ'a'uawimrami mono zéb u, te za ropoto siwamnarĩ zapari te te 're da'madã'ã 'rãsutu za'ra.

Taha wa, ropoto siwamnarĩ ĩ'madã hã ĩ'õmo norĩ me hã te za ã pi'õĩ wasédé hã siwi 'ruiwapa. Tawamhã pi'õĩ wi, te za rob'ubumro za'ra, ai'uréwi hãimana da. Te za duré ĩnhi hã siwi ti'rê. Te za duré siwi uprosi, unhamana. ãne te za Babironiza ãma hã 're dasi'utõrĩ.

¹⁸ — Duré ã pi'õ ĩ'madã hã ã 'ri nho'õmo za'ëne hã te wasu'u, dama ĩsa'rese za'ëne hã. ã 'ri nho'õmo ãma danhib'apito hã dama ĩpire hã, daro mono bã dama ĩpire mono nhĩpai u 're ĩhãimana mono. Õ norĩ hã te te 're ĩ'awada'uri mono. — ãne ma tã hãĩwa ãma romhuri'wa hã

Īma rowasu'u 'rāsutu. Za Īromhâimana mono zém na ma tō Īma romhâi'ré, romnhimiré'ézém na hâ.

18

Babironiza hâ 'Re Īhâimana u'âsi mono te te Īuprosizé wasu'u

¹ Taha pari, wa tō duré 'madâ, hâiwa âma 'Re Īhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hâ aimawi hâ. Hâiwa hawi te wei mo, Īsimiwada'uri pire hâ. Īhâiba hâ te rowa'a za'êtê. Uburé daro mono bâ te sina rowa'a. ² Tawamhâ mreme 'râihâ na te 'mahâ. Âne te 'mahâ:

— Babironiza hâ dahu nho'u dama Īsa'rese za'êne hâ ma tō daré ai'utô. Ma tō uprosi ni. Ahâ uptabi na te oto Īwasété norī hâ Īwa 're hâimana za'ra, wa'uburé norī hâ. Sipahutu norī zama, duré si'ômo norī zama te oto ahâ uptabi na Īwa 're hâimana za'ra, uburé si'Īwasété norī hâ. ³ Īwa 're Īdahâimana wasété za'ra mono norī hâ ma tō aré te te 're dawada'uri wasété za'ra, daro mono bâ 're Īdahâimana za'ra mono norī hâ Īsiré 're dahâimana wasété uptabi za'ra mono da, da'râ idi'iti wa, siwa'ru 're Īdanomro mono ne. Da te âma 're sasômri za'ra mono wa, ma tō Īsine 're danomro wasété. Ma tō duré daro mono bâ danhib'apito norī hâ dama Īpire za'ra hâ siré 're wasété uptabi za'ra. Aibâ hâ timro upana pi'ô aimawi zô si te te 're Īrowasutu za'ra mono ne, ma tō 'Re Īhâimana u'âsi mono upana, marī Īwasété zô si da te 're rob'ruiwaparī za'ra. Duré Babironiza âma marī zô si, da te 're Īrob'ruiwaparī za'êtê uptabi za'ra mono zarina, ma tō marī hâ da te 're uipra za'êtê uptabi za'ra, siwa'ru. Taha na da te tiwi 're Īrob'uipra za'ra mono zém na, ma tō daro mono bâ dama rowede'wa norī hâ 're sisibro pese uptabi za'ra. Âne wa, ma oto Babironiza hâ ai'utô. — Âne te 'mahâ, hâiwa âma romhuri'wa hâ.

⁴ Tawamhâ wa tō duré wapa, damreme hâiba amo hâ hâiwa hawi te te Īnharī hâ. Âne te tinha:

— Īnhib'a'uwē norī, ma'âpé ta hawi aiwairébé aba, 'ri nho'ômo za'êtê hawi, dasine 're aiwasété tō za'ra wa'aba mono da, duré dawasété norī hâ za te te 're Īrobzépata za'ra mono norī zu, 're robzépata tō za'ra wa'aba mono da.

⁵ Marī hâ da te 're Īsibu 'râihâ za'ra mono ne, ma tō Babironiza âma 're Īdawasété za'ra mono zé hâ tinhibu 'râihâ uptabi, hâiwa u. Tawamhâ 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ ma tō âma sipo're pu'u, Babironiza âma 're Īdawasété uptabi za'ra mono zéb âma.

Âne wa tō wapa, hâiwa hawi damreme hâ.

⁶ Tawamhâ te duré tinha, hâiwa âma romhuri'wa norī ma:

— Ma'âpé Babironiza âma 're Īdahâimana za'ra mono norī ma, tâma âma wa'râmi za'ra wa'aba asa, aiwab da, Īnhib'a'uwē norī ma, te te 're Īrob'manharī za'ra mono ne. Ta norī nhimirob'manharizéb zarina ma tō Īnhib'a'uwē norī hâ te te 're robzépata za'êtê za'ra. Taha wa, Īnhib'a'uwē norī ma, te te tâma 're Īrob'manharī za'ra mono zém nhipai u, te za tâma âma Īwa'râmi za'ra wa'wa, Babironiza âma 're Īdahâimana za'ra mono norī ma, Īsipai u te te 're robzépata za'êtê za'ra mono da.

⁷ Ta norī hâ ma tō sina 're wata pese za'ra. Tinhimirosa'rata wasété zarina ma tō sina 're hâimana wasété uptabi za'ra. 'Re Īhâimana wasété za'ra mono zarina, te za aiwa tâma 're Īrob'manharī wasété za'ra wa'aba mo, te te 're robzépata za'êtê za'ra mono da, duré tiwi 're robzei'ô pese za'ra mono da. Tawamhâ pi'ô te nasi si'âma tinha: Wa hâ dama Īpire na, wa 're Īnhamra. Duré Īmrotô hâ timro zô 're Īsiwa'ô za'ra mono ne, 're Īhâimana mono ô di. Īsiré norī hâ ahâ uptabi di. Niwamhâ Īwi robzei'ô waihu'u ô di za. Âne te pi'ô hâ si'âma nasi tinha, Babironiza âma 're Īdahâimana za'ra mono norī âma Īsimiré hâ.

⁸ Âne te te nasi si'âma nharī wa, te za niwapsi rob'manharī pipa hâ bâta na ône haré sô watobro, dahâzé hâ, duré dadâ'âzé hâ, duré mra hâ. Tawamhâ uburé Danhib'apito uptabi, 'Re Īhâimana u'âsi mono hâ Īwasédé te te âma Īhiri hâ waihu'u pese uptabi wa, te za uprosi unhama na, pi'ô hâ.

Âne te ni'wa hâ pi'ô na âma simiré'é, Babironiza âma 're Īdahâimana wasété za'ra mono norī âma hâ.

⁹ Tawamhâ daro mono bâ danhib'apito norī hâ dama Īpire za'ra norī hâ â pi'ô na 're Īhâimana wasété za'ra mono norī hâ pi'ô Īzata nhizé te te sâMRI za'ra wamhâ, te za âma aiwa'ô za'ra. ¹⁰ Tawamhâ pi'ô te te Īrobzépata pipa te, te za romhâ na aimasa. Âne te za Īpibu ma 're sadari za'ra:

— Ropipa uptabi hâ ma tō asô tiwatobro 'wa, Babironiza âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. Ropipa uptabi di. Misi bâta na ma ropipa uptabi hâ ône haré asô tiwatobro 'wa, 'ri nho'ômo za'êtê âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. Taha na ma tō Īrobzépata za'êtê za'ra wa'wa. — Âne te za dama Īpire za'ra norī hâ âma tipé'ézé za'ra.

¹¹ Tawamhã daro mono bâ roptede'wa norĩ hã dama rowede'wa norĩ hã te za duré sô ti'ry'ry. Te za sô aiwa'õ za'ra, ni'wa hã za oto te te tiwi 're rob'uiupra za'ra mono dai õ wa. ¹² ãne rowede'wa norĩ wi, aré da te 're i'uiupra za'ra mono hã; êtê'ubuzi pré oru hã, duré êtê'ubuzi'a prata hã, duré êtê'ubuzi iwa'âbã za'êtê upsâtã mono bâ, duré a'é tómo wawê ne itob'a 'manharĩ hã, iwa'âbã za'êne hã. ãne duré, rowede'wa norĩ wi, aré da te 're i'uiupra za'ra mono hã; zazahã ihã wê uptabi 'manharĩ hã, ihã prépe hã duré ihã uzétã hã iwa'âbã za'êne hã. Duré wede hã iwa'âbã za'êtê upsâtã mono bâ, te te dama 're wede za'ra aré, duré wede wa'âbã za'êtê 'manharĩ mono hã, duré uhã nhisi'reti 'wa'ratahi 'manharĩ mono hã, duré isi'uwazi waipo pré 'manharĩ mono hã, duré isi'uwazi tete 'manharĩ mono hã, duré êtê su'u rã 'manharĩ mono hã. ¹³ ãne duré, rowede'wa norĩ wi, aré da te 're i'uiupra za'ra mono hã; wedewa'u zadaze upsâtã mono bâ, dasai warĩrízéb da hã, duré 'ri 're zadazezéb da hã, duré dasihãiba'u'rézéb da hã, wedewa'u zadaze iwa'âbã za'êtê mono hã. ã hã rowede'wa norĩ wi, aré da te 're i'uiupra za'ra mono hã; uwa 'ru 'rã i wa'u isé hã, duré azeitona 'rã i wa'ui wa hã, duré tridu 'rã i ré hã, duré isu pese uptabi hã, duré powawê hã, duré pone'êrebã hã, duré araru hã, duré wede na wedewara hã, duré dapawa'âbã ãna da te dama 're ïromhuri za'ra mono hã. ãne te uburé marĩ hã da te 're uipra za'ra aré, rowede'wa norĩ wi hã. ¹⁴ Tawamhã rowede'wa norĩ hã te za 'ri nho'õmo ma nharĩ za'ra, ãne:

— Uburé pese marĩ iwê hã sô 're ïrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono hã ma si'utõrĩ. Uburé asibro hã ma tó ïsimini pese za'ra wa'wa. Oto sôpêtê zahu za'ra wa'aba õ di za. — ãne te za rowede'wa norĩ hã nharĩ za'ra, Babironiza ãma 're ïdahãimana za'ra mono norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã roptede'wa norĩ hã dama rowede'wa norĩ hã danhibro pese na da te tiwi 're ïrob'uiupra za'ra mono zém na 're ïsisibro pese uptabi za'ra mono norĩ hã te za duré romhã na aimasa, 'ri nho'õmo nhiti. Babironiza ãma da te ïrobzépata za'ra pipa te, te za romhã na aimasa. Te za duré sô aiwa'õ za'ra.

¹⁶ Sô siwa'õ za'ra sina, te za ãne sima ãma nharĩ za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tó dazõ watobro, 'ri nho'õmo za'êtê ãma 're ïdahãimana za'ra mono norĩ zõ hã. Da'uzã ihãiwê uptabi na te aré 're dasi'uza za'ra, ihãpré pese na duré ihãpré dâ'ã na iwa'âbã za'êtê na si. Dasipesezém na iwa'âbã za'êtê na ma tó aré 're dasipese za'ra, oru 'manharĩ na, duré êtê'ubuzi iwa'âbã za'êtê na, duré a'é tómo wawê ne itob'a 'manharĩ na. ãne aré marĩ na 're ïdasipese za'ra mono zé hã. ¹⁷ Tane nheré, ma tó õne haré ropsi'utõrĩ, si'aba'rêi waré na danhibro hã. — ãne te za rowede'wa norĩ hã sô siwa'õ za'ra sina, sima nharĩ za'ra.

Tawamhã ã poré mono bâ uba're na 're ïdahãimana za'ra mono hã te za duré romhã na aimasam ni, uba're na roti'wa norĩ hã, duré ãma ïromhuri'wa norĩ hã, duré uba're na 're ïdanomro mono hã dama rowede'wa norĩ hã. ¹⁸ Tawamhã ã norĩ hã 'ri nho'õmo nhizé, te te sãmri za'ra wamhã, te za duré 're sadari za'ra. 'Re sadari za'ra mono sina, te za ãne sima nharĩ za'ra:

— Õ hã 'ri nho'u hã iwê uptabi aré. ïsine hã 'ri nho'u hã i'maihãimana õ. — ãne te za sima nharĩ za'ra, uba're na 're ïdahãimana za'ra mono hã.

¹⁹ Tawamhã rob'ru te, te za duré robzapru hã ti'rã nhisiwi sa'wari za'ra. Siwa'õ za'ra sina, te za duré ãne sima nharĩ za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tó sô tiwatobro za'ra, 'ri nho'õmo za'êtê ãma 're ïdahãimana za'ra mono zõ hã. Ropipa uptabi di. Danhibro pese na iwa da te wawĩ 're ïrob'uiupra za'ra mono zém na, wa tó aré 're wasisibro pese za'ra, uba're na 're ïwahãimana za'ra mono hã. Tane nheré, ma tó si'aba'rêi waré na ropsi'utõrĩ õne haré. — ãne te za uba're na 're ïdahãimana za'ra mono hã sô dasiwa'õ za'ra sina, dasima nharĩ za'ra ni.

²⁰ ãne te i'awapari mono hã, ïnhotõ 'rowim ne.

Taha wa, ma'ápé hãiwa ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono hã ãma 're atoi u'ãsi za'ra wa'aba mono, 'ri nho'õmo za'êne hã isi'utõrízém na. Duré 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwê norĩ, ma'ápé 're atoi u'ãsi za'ra wa'aba mono, ïsadawa wasu'u'wa norĩ zama, duré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ zama. E marĩ wa. Babironiza ãma da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã te te da'uprosi wa oto. Taha wa, te za ãma 're atoi u'ãsi za'ra wa'aba mo.

²¹ Tawamhã ãne, wa tó duré te azabu. Hãiwa ãma romhuri'wa ïsimiwada'uri pire hã ma tó êtê tómo wawê uptabi hã sarõtõ. Te te sarõtõ wamhã, ma tó ãi ba time, ã poré ãma. Te te me sina, te ãne tinha:

— ãne te za Babironiza hã 'ri nho'õmo za'êne hã sa'êtê uptabi daré uprosi, si'utõrĩ da. Tawamhã ropsi te za oto sô nomro. ²² Tawamhã rowamremezéb õ di za oto. Danhimn-hihãrãzéb õ di za. Duré danhimn-hihãrãzé ïsyrre hã robaba di za. Rowamreme'wai õ di za, duré ïsõ're'wai õ di za, da te aré 're ïwapari za'ra mono hã. Rob'é'é uptabi di za. Duré romhuri nhipese'wa norĩ hã robaba uptabi di za. Duré êtê tómo wawê 'manharĩ na amnho, da te 're

Ísub za'ra mono zé ruru hã da te 're wapari za'ra mono õ di za. Rob'é'é uptabi di za. ²³ Duré rob'uiwézé hã te te oto dama 're rob'uiwé za'ra mono õ di za, Babironiza âma hã. Duré dasina 're damro za'ra mono õ di za oto.

Babironiza âma dama rowede'wa nori hã ma tô aré danhipai u sibro pese na 're hâimana za'ra, dama pire na. Íwa 're ídahâimana za'ra mono nori hã ma tô simi'â na te te da'âma 're romhuri za'ra, 'Re íhâimana u'âsi mono upana, ísine marí zô si da te 're rob'ruiwapari pese za'ra mono da, õhõ na dama 're rowé za'ra mono da newa.

²⁴ Babironiza âma íwa 're ídahâimana wasété za'ra mono nori hã ma tô 'Re íhâimana u'âsi mono nhib'a'uwé te te 're simro, ísadawa wasu'u'wa nori zama. Babironiza nori zadawa para, ma tô duré daro mono bâ dasiwazari da te 're danhimro. Taha wa, ma tô Babironiza hã daré uprosi ni. — Âne hâiwa âma romhuri'wa ísimiwada'uri pire hã te te írowasu'uzé hã romnhowa.

Âne ínhotõ 'rowim ne, te í'awaihu'u mono hã, za íromhâimana mono zém na hã.

19

¹ Taha pari, wa tô duré wapa, hâiwa âma da'ahâ uptabi na damreme 'râihã na da te ínhari za'ra ne hã. Âne te damreme 'râihã na nhari za'ra ni:

— Wanhíb'apito 'Re íhâimana u'âsi mono âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Ta hã Danho'reptui'wa. Danhipai u wé uptabi di, duré waihu'u pese uptabi di. ² Marí na te te upai âna, te í'uwaibaba si te te dama 're arowairébé, sena na. Pi'oi wasédé hã 're íhâimana wasété mono zéb zarina, ísine daro mono bâ 're dahâimana wasété za'ra mono wa, ma tô 'Re íhâimana u'âsi mono hã íwasédé hã âma tihí. Ma tô wé'õ pese. Ísib'a'uwé nori te te 're simroi mono wa, ma tô 'Re íhâimana u'âsi mono hã uprosi, pi'õ hã. — Âne pi'õ na 'ri nho'õmo za'ëté na 're ídahâimana za'ra mono nori âma ísimiré'ézé hã.

³ Tawamhã te duré damreme 'râihã na nhari za'ra ni:

— 'Re íhâimana u'âsi mono âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. 'Ri nho'õmo za'ëté ro'o nhizé hã õne u'âsi hâimo 're sizédé si'rúi mono wé te, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. — Âne te nhari za'ra ni.

⁴ Tawamhã 24 na dama ípire za'ra nori hã duré maparane si'uiwa na ropoto na íhâiba nori hã ma tô hí'rãtitõ ana, 'Re íhâimana u'âsi mono âma wata za'ra da, danhib'apito simasisizém na ísãmra âma. Âne te âma tiwata za'ra:

— Tane tô. 'Re íhâimana u'âsi mono âma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. — Âne te âma si'uzei pese za'ra.

Pone'ërebã ímrozém na datozé wasu'u, âma ísimiré'ézém na hã

⁵ Tawamhã danhib'apito simasisizém hawi te ni'wa hã tinha:

— Ma'ápé, Wanhíb'apito 'Re íhâimana u'âsi mono âma si 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mono, uburé ísib'a'uwé nori hã, dama aipire za'ra wa'aba nori hã, dama aiwapu za'ra wa'aba nori hã, duré uburé 'Re íhâimana u'âsi mono 're íhâimana wazéb za'ra wa'aba mono nori zama. — Âne te ni'wa hã tinha.

⁶ Tawamhã wa tô duré wapa, da'ahâ uptabi na 're ídamreme zusi mono mreme hã. Â'a'a 'râihã ruru'u ne, damreme hã. Duré tâiwapsa'a za'ëté rãrã'ã ruru'u ne, damreme hã. Âne te damreme 'râihã na nhari za'ra ni:

— Uburé Danhib'apito uptabi, íwaihu'u pese uptabi hã ta hã danhipai u, pire uptabi na te 're hâimana, 'Re íhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. ⁷ Bãdã hã ma tô íwa waptãrã, Pone'ërebã ímrozéb da hã. Duré âma ímro da hã ma tô sima apese. Taha wa, âma 're watoi u'âsi za'ra wa'aba mono. Duré 'Re íhâimana u'âsi mono hã wé uptabi wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. ⁸ Za âma ímro ma hã, ma tô 'Re íhâimana u'âsi mono hã tâma tisõ, í'uza hãirã wé uptabi hã, âma si'uza da. — Âne te da'ahâ uptabi na damreme 'râihã na nhari za'ra ni.

Âma ímro da uza hã 'Re íhâimana u'âsi mono nhib'a'uwé te te 're íromhuri wé za'ra mono zé, te wasu'u.

⁹ Tawamhã hâiwa âma 'Re íhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã te íma tinha:

— Ma'ápé, âne âma rob'ui'ére: "Pone'ërebã ímrozém na datozéb u 'Re íhâimana u'âsi mono hã sô íhãrã za'ra nori ma, tâma 're rowé uptabi za'ra mono di za." — Âne te hâiwa âma romhuri'wa hã íma tinha, te âma rob'ui'ére da.

Âne te duré íma tinha:

— Â hã 'Re íhâimana u'âsi mono mreme hã tô sena uptabi. — Âne te we íma tinha.

¹⁰ Tawamhã tô õ hã hâiwa âma romhuri'wa papara, wa tô íhi'rãtitõ aime, âma íwata da aré. Tane nheré, te íma tinha, âne:

— Tô'â. Âne 'manharî tô. Wa hâ asine, 'Re îhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're îhâimana, asisânawâ norî ne hâ, asiré îsazei'wa norî ne hâ. Ta norî hâ roti tô sena uptabi hâ, Zezusi te te dama 're î'awaihu'u mono hâ te te 're îwapari pese za'ra mono. Ta norî ne, wa 're îhâimana, wa hâ. Ma'âpé 'Re îhâimana u'âsi mono âma si 're aiwata mono.

'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norî hâ, îpê'êzani te te tâma 're îwaih'u za'ra mono zéb zarina si, te ta norî hâ te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. E marî na te bété te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. Tô ôhō na, Zezusi, ti'ab ré uburé te te dama 're î'awaihu'u mono na si, te ta norî hâ te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono hâ. — Âne te îma tînhâ, hâiwa âma romhuri'wa hâ.

Awaru îrâ nhisi îsâmra hâ â hawi ropoto siwamnarî âma te te î'ai'utézé wasu'u

¹¹ Taha pari, wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhâ, ma tô îma si'ridawa, hâiwa hâ. Tawamhâ awaru îrâ hâ wa tô 'madâ. Îmapraba'wa nhisi hâ, Dama î'umhâ. Duré îsisi amo hâ, Tô sena uptabi na, îsisi hâ. Ta hâ dawasédé hâ da te 're î'manharî za'ra mono zéb zarina te te 're da'awê'ô mono wamhâ, tô î'uwaibaba si te te 're da'awê'ô. Tô îsarina si te duré te te 're da'ahâ za'ra, te te âma upai âna. Duré dawasété na 're îdanomro mono norî hâ te te 're 'wapé za'ra mono wamhâ, tô îsarina si te te tâma 're rob'manharî za'ra, te te âma upai âna. ¹² Duré îto hâ aiwa unhama ro'o ne, îto hâ. Duré îrâ na hâ î'râzaza si'ubuzi hâ, ahâ uptabi di. Danhib'apito 'râzaza si'ubuzi ne, î'râzaza mono hâ. Duré îhâiba na danhisi na rob'ui'éré hâ, dama îsa'rese'ô hâ. Ôhō ma si waihu'u pese di, âma îsimiré'ézé hâ. ¹³ Duré î'uza hâ dawapru na hâzapré di. Taha nhisi hâ 'Re îhâimana u'âsi mono mreme na, îsisi hâ. ¹⁴ Tawamhâ hâiwa âma da'wapéi'wa norî hâ te duré îsarina sisa're, awaru îrâ na uza hâirâ wê uptabi na. ¹⁵ Duré awaru îrâ na îsâmra zadai'rê hawimhî, te sib'ézé 'wa si'uiwa î'wa pe hâ aipra. Taha na, te za da'âma ai'uté, daro mono bâ 're îdahâimana wasété za'ra mono norî âma hâ. Simiwada'uri nhiptete na te za duré te te 're da'awada'uri. Uwa 'ru râ hâ êtê're 're, îwa'u zô da te 're wati za'ra mono wamhâ, te za îwa'u hâ 're pu'u za'ra. Tane te za dawapru hâ dawî 're pu'u za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono îsptete uptabi hâ sa'êtê te te 're da'ahâ za'ra mono wamhâ. ¹⁶ Tawamhâ duré î'uza hâpa na îsisi na rob'ui'éré hâ, îza na zama. Âne îsisi na rob'ui'éré hâ, uburé danhipai u Danhib'apito. Duré îsisi amo na rob'ui'éré hâ, Danhipai u dama îpire.

¹⁷ Tawamhâ wa tô duré sabu hâiwa âma romhuri'wa hâ, aimawi hâ. Bâtâ nhisiwi te za. Tawamhâ te hârâ 'râihâ na uburé si norî zô hâ, hâimo uptabi 're îsisa'rei mono norî zô. Âne te sô tîhârâ za'ra:

— We asina ubumroi wa'aba. 'Re îhâimana u'âsi mono hâ te za oto aima a za'ra wa'wa, sa'êtê na asaihuri aba da. ¹⁸ Tawamhâ daro mono bâ da'upsâtâ mono nhi na te za asaihuri 'wa, adâ'â norî nhi na, ti'ai âma danhib'apito norî nhi na, da'wapéi'wa norî nhîb'apito nhi na, duré da'wapéi'wa norî nhi na, duré awaru nhi na, duré awaru 'mapraba'wa norî nhi na, duré dapawa'âbâ âna dawada'uri zarina si da te dama 're îromhuri za'ra mono norî nhi na, duré dawada'uri âna dasi'uihâ na 're îdahâimana za'ra mono norî nhi na, duré dama îpire norî nhi na, dama îwape norî nhi na zama. Uburé pese daro mono bâ 're îdahâimana wasété za'ra mono norî dâ'â nhi na te za asaihuri 'wa. — Âne ma si norî ma waihu'u za'ra, hâiwa âma romhuri'wa hâ.

¹⁹ Tawamhâ â hawi ropoto siwamnarî hâ wa tô 'madâ, ti'ai âma dama îpire za'ra mono norî me. Ta norî hâ ma tô tite da'wapéi'wai mono bâ te te 'râ'ôtô, awaru îrâ 'mapraba'wa hâ te te siwi 'wapé da, duré îsire da'wapéi'wa norî zama te te siwi 'wapé za'ra da. ²⁰ Tawamhâ â hawi ropoto siwamnarî hâ ma tô âri ni. Awaru îrâ 'mapraba'wa ma tô ti'â. 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi ô 'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimipisutu newa, romhōsi na dama 're îsadawa nhípese mono, ma tô duré îsire ti'â. Ta hâ ma tô aré â hawi ropoto siwamnarî nho'a te te 're romhōsi, dama îsa'rese'ô na. Te te 're îromhōsi mono zém na ma tô dama 're sadawa nhípese aré, â hawi ropoto siwamnarî nhisi na îhâiba ui'éré mono hâ, îhâiba 'manharî na romhâiba âma 're îdawata za'ra mono hâ. Tawamhâ awaru îrâ 'mapraba'wa hâ ma tô â hawi ropoto siwamnarî hâ wabzu, dama 're îsadawa nhípese mono me. Unhama ro'o u'âsi u, ma tô hâiba ré wabzu, êtê ro'o nhizédé uzé pire u. ²¹ Tawamhâ awaru îrâ na îsâmra hâ tizadai'rê hawi sib'ézé 'wapa î'wa pese si'uiwa zahuré na ma tô uprosi, uburé pese da'wapéi'wa norî hâ. Uburé ma sô'rebzâri pese. Tawamhâ si norî hâ danhi na saihuri mono wa, ma tô te te 'mahâpârî pese.

Âne înhotô 'rowim ne, te î'azabui mono hâ, za îromhâimana mono zém na hâ.

20

Mîu na Satanasihî âma pawasisi ré îwahubzé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madã, hãiwa ãma 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã. Hãiwa hawi te wei mo, 'ridawazéb ré, ab're 'rehã 'ridawazéb ré, ìsi'uwazi nhorõ rutu ré zama. ² Tawamhã te te si'rai wi, ma tô ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã õne haré sa'ëté uptabi ti'ã, siptete uptabi na. Ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã ta hã Satanasi, wanhitob'ru, duréihã wahi na ìsihãiba. Ta hã hãiwa ãma romhuri'wa hã te te sa'ëté ãri wamhã, ma tô pawasisi, miu na wahub u pawasisi ré, 're hãimana mono da. ³ Taha da, ma tô oto time, ab're 'rehã u. Ma tô ìré sito. Ma tô ìré upto, miu na wahub u daro mono bã sadawa nhipese na te te 're da'a'rãmi tô mono da. Miu na wahub 'rãsutu parip si, te za 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa para tãma wasihu ni, syry na a'ã 're morĩ da, Satanasi hã.

⁴ Tawamhã wa tô duré sabu, danhib'apito simasisizém ne 're ìdasi'ubumroi mono zé hã. ãma ìsi'ubumroi mono ma, ma tô 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã tãma pisutu za'ra, dahãimanazém na te te 're ìda'awaihu' u mono zéb zarina, dama pire na te te dama 're arowairébé mono da, ìsadawa para. Tawamhã wa tô duré 'madã'ã za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu' u te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're ì'rãnhihãri za'ra mono norĩ pë'ëzani hã, tô sena na Zezusihĩ zazei' wa na dama 're siwasu' u za'ra mono 'ru te, da te 're ì'rãnhihãri za'ra mono norĩ pë'ëzani hã. Ta norĩ hã ã hawi ropoto siwamnarĩ ãma 're ìwata za'ra mono õ. Duré ìhãiba 'manharĩ na romhãiba ãma 're ìwata za'ra mono õ. Duré ã hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na ì'uihã ui'ére za'ra õ, duré ìsib'rata ui'ére za'ra õ. Ta norĩ hã ma tô oto hãiba te apã 're hãimana za'ra. Ma tô tihãiwa'utu za'ra. Tawamhã Cristuhu siré te oto dama pire na te te dama 're roti za'ra, Satanasi hã pawasisi ré, miu na ãma ìwahub u. ⁵ Æ hã, 're ìdahãiwa'utu 'rata za'ra mono zé. Tawamhã miu na wahub 'rãsutu parip si, ma tô daro mono bã uburé pese 're ìdadã'ã za'ra mono hã tahãiwa'utu za'ra ni, dahãiwa'utu 'rata na 're ìdahãiwa'utu za'ra mono õ norĩ hã. Æne wa tô te azabu. ⁶ Tawamhã, 're ìdahãiwa'utu 'rata za'ra mono norĩ ma hã, tãma 're rowé uptabi za'ra mono di za. Ta norĩ hã 're ìdadã'ã zahu za'ra mono ne, unhama ro'o u'ãsi u, da te 're ìdanhamra za'ra mono norĩ zu 're sisisi mono õ di za. Miu na wahub u te za 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma sasedoti na 're hãimana za'ra, Cristuhu ma zama. Te za duré ìsiré dama pire na te te dama 're roti za'ra, miu na wahub u.

Satanasi, unhama ro'o u'ãsi u, da te ìmezé wasu' u

⁷ Tawamhã miu na wahub 'rãsutu wapsi, te za Satanasihi ma wasihu ni, 're ìsa mono zém hawi oto watobro da. ⁸ Tawamhã watobro wamhã, daro mono bã te za oto te te 're da'a'rãmi, sadawa nhipese na. Ti'ai ãma hã darom nhisi zahuré hã maparane za oto. Dodi na duré Madodi na darom nhisi zahuré hã. Tame te za Satanasi hã da'rã'õtõ, dasi'wapé da. Da'ahã uptabi na te za da'a'rã'õtõ. Æ poré zaihã na supara 're ìsimi'wara mono ne, da'ahã uptabi di za.

⁹ Tawamhã daro mono bã te za oto dasiwi romnhitõ ni. Da te dasiwi romnhito wamhã, te za 'ri nho' u hã dasiwi ubu ni, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te 're ìsawi mono hã, ìsib'a'uwé norĩ, iwa 're ìhãimana za'ra mono zé hã. Ta norĩ hã da te dasiwi uprosi da, te za dasiwi ubu ni. Tane nheré, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã te za hãiwa hawi uzã hã sãmra. Te te sãmra wamhã, te za ãma da'uprosi, unhama ro'o na. ¹⁰ Tawamhã Wa'uburé hã sadawa nhipese na te te 're ìda'a'rãmi mono hã te za me ni, unhama ro'o u'ãsi u, ëté ro'o nhizédé uzé pire u. Æ hawi ropoto siwamnarĩ norĩ, da te ìwabzurizéb u te za me ni. Tawamhã tame te za oto te te 're robzépata za'ëté u'ãsi za'ra, õne u'ãsi.

Æne wa tô te awaihu' u, ìnhotõ 'rowim ne.

Da te 're ìdazã're za'ra mono zé 'rãsutu wasu' u

¹¹ Tawamhã wa tô duré 'madã, danhib'apito simasisizé ìrã hã, ìsa'ëté uptabi hã. Æma ìsãmra hã wa tô duré sabu. Tawamhã uburé uptabi, ma tô ti'a hã ai'utõ, hãiwa zama. Marĩ õ uptabi di oto. Da te 're 'madã'ã zahuré mono õ di oto, ti'a hã hãiwa me. Tãibã ma tô ai'utõri pese zahuré. ¹²⁻¹³ Tawamhã wa tô duré 'madã'ã za'ra, 're ìdadã'ã za'ra mono hã, dama ìpire norĩ hã, duré dama ìwapu norĩ hã. Da'upsãtã mono bã, te aihĩni pese danhib'apito simasisizém nho're aimasam ni. Æ poré mono bã, Æ na 're ìdasi'utõrĩ mono norĩ zama te aimasam ni, adã 're ìhãimana za'ra mono zém hawib zama. Tawamhã ìbaihã ahã na ma tô sõzi za'ra ni, ti'ab ré uburé marĩ, da te 're ì'manharĩ za'ra mono zém na rob'ui'ére hã, marĩ ìwé na, duré ìwasété na zama. Ma tô duré sõzi ìbaihã hã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono 'rata za rowé na 're ìdahãimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi ré hã. Tawamhã ìbaihã na da te 're ì'manharĩ wé za'ra mono zéb ui'ére zarina, ma tô da'ãma rowairébé za'ra ni. Da te 're ì'manharĩ wasété za'ra mono zéb ui'ére zarina zama, ma tô aihĩni pese da'ãma rowairébé za'ra ni. ¹⁴⁻¹⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ìbaihã na 're ìhãimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ìsimi'wara mono zém na ìsimi'wara õ norĩ hã ma tô sãmra ni, unhama ro'o u'ãsi u. (Æ hã unhama ro'o u'ã hã maparane ãma 're ìdadã'ã zahu za'ra mono zé, te wasu' u.)

'Re İdadâ'â za'ra mono zé hâ tâibâ oto. Duré adâ hâ aré 're İhâimana za'ra mono zé hâ, tâibâ duré oto. Ma tó ab're 're sâmrâ ni, uburé adâ'â norî hâ, unhama ro'o u'âsi u. Taha wa, tâibâ oto, adâ 're İhâimana za'ra mono zé hâ.

Âne wa tó, za İromhâimana mono zé hâ te azabu, danhotô 'rowim ne da te 're İrosawêrê za'ra mono ne.

21

Hâiwa İté wasu'u, ti'a İté wasu'u me

¹ Tawamhâ wa tó duré 'madâ hâiwa İté hâ, ti'a İtéb zama. Hâiwa 'rada hâ ma tó ai'utôri pese, ti'ai 'rata zama. Â zama ma tó ai'utôri pese. ² Tawamhâ wa tó duré 'madâ, 'ri nho'u hâ, İwasédé hâ İwa 're İhâimana mono ô hâ, Zeruzarê İtem na İsisi hâ. Hâiwa hawi te wei mo, 'Re İhâimana u'âsi mono hawi. Pi'ô hâ oto mro da, 're İsi'İza wê uptabi za'ra mono ne, ma we si'ra, 'ri nho'u İwê uptabi hâ. ³ Tawamhâ damreme 'râihâ hâ wa tó duré wapa, danhib'apito simasisizém hawi we te İnharî hâ. Âne te we İma tinha:

— Ma'âpé, waihu'u. 'Re İhâimana u'âsi mono hâ te za oto dasiré 're hâimana u'âsi, 'râwi. İsib'a'uwê te za oto 're dahâimana u'âsi za'ra. Te za tó oto dasiré 're hâimana u'âsi. İsib'apito za'ra te za oto 're hâimana, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ. ⁴ Te za duré da'atômo u'ô, oto dapê'êzé ô u'âsi 're dahâimana u'âsi za'ra mono da. 'Re dadâ'â za'ra mono ô di za oto. Duré 're dasiwa'ô za'ra mono ô di za oto. Duré dahâzé, da te 're sépata za'ra mono ô di za oto. E marî wa. Uburé 're İromhâimana 'rata mono zé hâ si'utôri pese wa oto. — Âne ma tó ni'wa tinha, mreme 'râihâ na.

⁵ Tawamhâ 'Re İhâimana u'âsi mono hâ danhib'apito simasisizém na İsâmra hâ te İma tinha, âne:

— Ma'âpé waihu'u. Wa hâ wa za tó marî İté hâ te ab'manharî, âhâna hâ. — Âne te İma tinha.

Tawamhâ te duré İma ti'ru:

— Ma'âpé âne âma arob'ui'ére mono. Âhâ wasu'u hâ uburé marî İté hâ za te İ'ab'manharî mono na hâ, tó sena. Tó sena wa, âhâ na da te 're rob'umnhasi za'ra mono sina, da te 're İzazei pese za'ra mono da na, te za âma İ'arob'ui'ére mo.

⁶ Tawamhâ te duré İma tinha:

— Tâibâ oto. Wa tó te âma a'uwaimrami. Wa hâ İsâna 'rata hawimhâ marî ô rê hâ, wa tó 're İhâimana u'âsi. Uburé marî hâ si'utôri pese nherê, İsarina İsi'utôri ô di za, wa hâ. Ône u'âsi, wa za 're İhâimana.

Tawamhâ ni'wam norî hâ te te 're 'rubu za'ra mono wamhâ, wa za â u'â hâ te tâma 're ôb za'ra, wa'âbâ âna, da te 're âhuri mono wa, İsiré rowê na 're İdanomro u'âsi mono zéb da hâ. ⁷ Ni'wam norî hâ tidâ'âzéb u İwi sipizari âna, Satanasihî âma te te İ'ai'utê za'ra norî hâ ta norî ma, wa za İsib'apito za'ra 're İhâimana. İnhib'a'uwê si te za oto 're hâimana za'ra. ⁸ Tane nherê, ni'wam norî hâ te za unhama ro'o u'âsi wa'wa 're hâimana u'âsi za'ra, aré da te 're simroi mono pipa te, İwi 're İsipizari za'ra mono norî hâ, duré te te 're İzazei utôri za'ra mono norî hâ, duré marî İwasétê uptabi na 're İhâimana wasétê za'ra mono norî hâ, duré dapârî'wa norî hâ, duré dahâiba na 're İhâimana wasétê za'ra mono norî hâ, duré simi'â na 're İhâimana za'ra mono norî hâ, duré romhâiba 'manharî âma İ'upana 're İwata za'ra mono norî hâ, duré sadawa nhîpese na 're İhâimana za'ra mono norî hâ. Uburé pese, te za êtê ro'o nhizédé uzé pire wa'wa 're dahâimana u'âsi za'ra, 're İdahâimana wasétê za'ra mono norî hâ, unhama ro'o u'âsi wa'wa. Unhama ro'o u'â hâ maparane âma 're İdadâ'â zahu za'ra mono zé, te wasu'u. — Âne ma tó İma rowaihu'u siro, 'Re İhâimana u'âsi mono hâ.

Zeruzarê İté wasu'u

⁹ Tawamhâ 7 na hâiwa âma romhuri'wa norî siré hâ ma tó misi we İtême 'maimo, 7 na u'awi ré İhâimana za'ra norî siré hâ, rob'manharî pipa na te te dama 're İrob'manharî wasétê za'ra mono norî siré hâ. Tawamhâ âne te İzatô:

— We İsiré aimorî, Pone'êrebâ mro da hâ sabu da. — Âne te İzatô.

¹⁰ Tawamhâ 'Re İhâimana u'âsi mono pê'ezani hâ ma tó duré aimawi İ'uihâ pi'ra. Te te İ'uihâ pi'rai wa, wa tó duré aimawi İhâiba. Taha pari, ma tó hâiwa âma romhuri'wa hâ İzaprô, êtê 'râihâ za'êtê uptabi u, İ'râihâ uptabi u. Te te İzaprôni wamhâ, Zeruzarê İté hâ wa tó 'madâ, marî İwasédé hâ İwa 're İhâimana mono ô hâ, hâiwa hawi we te te İsi'ra, 'Re İhâimana u'âsi mono hawi. ¹¹ 'Re İhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na, te 'ri nho'u hâ tirowa'a za'êtê. Êtê'ubuzi zarob'a si'ubuzi ne, ma ai'ubuzi, 'ri nho'u hâ. ¹²⁻¹³ Duré 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra hâ 'râihâ uptabi di. 'Ridawa İsa'êne hâ 12 na İhâiba hâ. Bâtâ pusizém niwîmhâ si'ubdatô 'ridawa İsa'êne hâ, duré bâtâ zasizém niwîmhâ si'ubdatô 'ridawa İsa'êne hâ. Duré hâiwa'a're nhimire niwîmhâ, si'ubdatô. Duré hâiwa'a're nhimi'e niwîmhâ si'ubdatô, 'ridawa İsa'êne hâ. Uburé hâ 12 na İhâiba hâ. Duré 'ridawa za'êtê mono bâ te hâiwa âma 'Re İhâimana u'âsi mono ma

romhuri'wa norĩ hã misi si simasa, 'ridawa 'madã'ã'wa norĩ hã. Duré 'ridawa za'ëtê mono bâ rob'ui'ére hã misi si, Izarazéhé 'ra nhisi mono na rob'ui'ére hã, 12 na I'ra nhisi mono na rob'ui'ére hã. ¹⁴Duré wa'ra nhana'rata uparizé mono hã êtê tómo wawê topa hã 12 na I'hãiba hã. Taha na 12 na Pone'ërebã zadawa wasu'u'wa norĩ nhisi mono hã. Misi si ãma I'sisi ui'ére mono hã.

¹⁵Tawamhã hãwa ãma romhuri'wa hã te te ãma I'nhari hã te wedehu waré ne hã 're ti'ã, marĩ pibuzé hã, êtê'ubuzi pré oru 'manhari hã. 'Ri nho'ómo zadaré te te ãma I'pibuzéb da hã te 're ti'ã, duré 'ridawa isa'ëtê mono pibuzéb da zama, duré 'ri nho'ómo 'wawi wa'ra pibuzéb da zama. ¹⁶Tawamhã 'ri nho'ómo zadaré te te pibui mono wamhã, I'sasé're mono hã aiwapsi ma wairébé, ti'ai pibuzém na I'pibuzé mono hã. Ìna're pibuzé mono hã aiwapsi ma wairébé. Duré I'a're mono pibuzé hã aiwapsi ma wairébé, duré I'sihã mono hã. Uburé pese aiwapsi I'pibuzé mono hã. Ìne I'pibuzé mono hã, 2200 na ti'ai pibuzém na Ìna're pibuzé mono hã duré I'a're pibuzé mono hã, duré I'sihã pibuzé mono hã. ¹⁷Tawamhã ma tó duré pibu, wa'ra hã I'simi'rãmi na hãza'ótó zó. Te te pibui wamhã, 64 na I'pibuzé hã. Ti'ai ãma da te 're I'ropibu za'ra mono zéb za'ratazéb zarina, I'pibuzé hã. ¹⁸Duré 'ri nho'ómo 'wawi wa'ra hã êtê'ubuzi zarob'a na I'manhari hã. Duré 'ri nho'ú hã oru uptabi na si 'ri mono hã, aimawi na wazari ãna. Aiwa simhi ne hã sarob'a uptabi di duré. ¹⁹⁻²⁰Duré 'ri nho'ómo 'wawi wa'ra nhana'rata uparizé mono wazarimhã, misi si êtê'ubuzi wa'ãbã za'ëtê mono hã iwamri mono bã. 12 na êtê'ubuzi wa'ãbã za'ëtê mono hã, iwamri mono bã, ito pré wamri mono bã, duré I'tob'uzé wamri mono bã. ²¹Duré 12 na 'ri nho'ómo 'wawi wa'ra 'ridawa za'ëtê mono hã, a'é tómo wawê ne I'tob'a 'manhari mono hã, misi si. Duré 'ri nho'ómo 'ri wa'wa 'ri nhi'riti wawê hã êtê'ubuzi pré oru uptabi na I'manhari hã, iwazari ó na. Aiwa simhi ne sarob'a uptabi di.

²²Tawamhã 'ri nho'ómo ãma 'Re I'hãimana u'ãsi mono ãma 're I'dawata za'ra mono zé hã te I'wa sãmi ó di. Robaba di. Uburé Danhib'apito uptabi hã, 'Re I'hãimana u'ãsi mono I'waihu'u pe hã, duré Pone'ërebã me oto 'rãwi da'rata 're hãimana u'ãsi zahuré mono na dã'ãsina, I'söröwa hã oto hãimana ó di. ²³Duré 'ri nho'ómo na hã bãdã te te 're rob'uiwê mono ó di za oto, a'amo zama. 'Re I'hãimana u'ãsi mono nhimirowa'a na te za oto te te 're rowa'a, Pone'ërebã nhimirowa'a na zama. ²⁴Tawamhã daro mono bã 're I'dahãimana za'ra mono norĩ hã te za I'simirowa'a na 're dahãimana za'ra. Duré dama I'pire za'ra norĩ hã te te 're I'da'madã'ã za'ra mono norĩ hã te za tinhibro hã ahã uptabi na 'wasa, 'ri nho'u itéb u. ²⁵Tawamhã duré 'ridawa za'ëtê mono hã 'ri nho'ómo 'wawi wa'ra 'ridawa za'ëtê mono hã te za 'ridawa haré 're simasab u'ãsi, òne u'ãsi sitob ãna. Tame oto 're mara waihu'u mono ó wa, te za 'ridawa haré 're simasab u'ãsi. ²⁶Tawamhã daro mono bã te za danhibro hã 'wasari ni, 'ri nho'u itéb u. Uburé dawaihu'u pese na romhuri pese zéb ré, te za asisi ni. ²⁷Tawamhã marĩ I'wasédé hã da te 'mazasi za'ra ó di za. Duré 're I'dahãimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré 're I'dazadawa nhipeze za'ra mono norĩ hã itême 're danhisisi waihu'u mono ó di za oto. I'baihã na 're I'dahãimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi 're I'simi'wara mono zém na, I'sisi, 're I'simi'wara mono norĩ si, te za itême 're sisisi, Pone'ërebã te na I'sisi ui'ére ré mono hã.

Ìne romnhowa I'romhãimana mono hã, te I'azabui mono hã.

22

¹Tawamhã hãwa ãma 'Re I'hãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã, tó ó hã ma tó duré I'zapró, ã u'ã hã te 'madã'ã da. Ì ã u'ã hã da te 're ãhuri mono wa, dato sina 're I'danomro u'ãsi mono zé hã. Simhi zarob'a uptabi ne ã zarob'a uptabi di, ã u'ã hã. Panho'u 're I'praba za'ra mono ne, te 'Re I'hãimana u'ãsi mono norĩ simasisizéb zahãpã hawi tipraba, Pone'ërebã me. ²'Ri nho'ómo wa'wa, 'ri nhi'ridi ìnomro wa'wa, te tipraba. Duré wede hã ã praba zahã si'uiwa na I'sãna'rata si'uiwa hã te tame 're sa, I'rã hã da te 're huri mono wa, 'Re I'hãimana u'ãsi mono 'rata, dato sina 're I'danomro u'ãsi mono zé hã. A'amo sidãpãsi I'rãzé hã. Wahub sidãpãsi te 're 'rãi u'ãsi. Duré I'su hã daro mono bã apã ãma 're I'dazéptã'ã za'ra mono zéb da hã. ³Duré marĩ I'wasédé hã 'Re I'hãimana u'ãsi mono te te 're I'awê'ó pese mono hã, I'wa 're hãimana za'ra mono ó di za, 'ri nho'ómo ãma hã. Duré 'Re I'hãimana u'ãsi mono hã te te 're I'da'awê'ó pese mono hã I'wa 're dahãimana za'ra mono ó di za.

Taha wa, 'Re I'hãimana u'ãsi mono norĩ simasisizé hã te za 're hãimana, Pone'ërebã me, danhib'apito simasisizém ne hã, te te ãma 're I'da'ab'madã'ã u'ãsi zahuré mono zéb da hã. Taha wa, te za I'sib'a'uwê norĩ hã ãma 're wata u'ãsi za'ra. ⁴Te za duré I'ubu hã te te siwi 're 'madã'ã u'ãsi za'ra. Duré I'sisi na uihã ui'ére ré, te za 're hãimana za'ra. ⁵Tamemhã 're mara waihu'u mono ó di za. 'Re robra waihu'u mono ó dã'ãsina, rob'uiwézém na da te 're rob'uiwê za'ra mono ó di za oto. Duré bãdã hã te te 're rob'uiwê mono ó di za oto. Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re I'hãimana u'ãsi mono si te za te te dama 're rowa'a. Tawamhã I'sib'a'uwê norĩ hã te za I'sadawa para pire na 're hãimana u'ãsi za'ra, òne u'ãsi.

Āne romhā ré ĩromhāimana mono hā, ĩnhotō 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hā, duré te ĩ'awaihu'u mono hā.

ZeZusi apā we timorizém na te te sina ĩdapo're pu'uzé wasu'u

⁶Tawamhā hāiwa āma ĩromhuri'wa hā tō ō hā te duré ĩma tinha, āne:

— Āhā wasu'u hā tō sena. Tō sena wa, te za rob'umnhasi sina da te 're sazei pese za'ra, da te 're wawā za'ra mono āna. 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te tizadawa wasu'u'wa norī ma, Tipē'ēzani hā te te tāma 're anhomri, taha na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Ta hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō hāiwa āma tāma ĩromhuri'wa hā we ĩzatō, tō sena za ĩromhāimana mono zém na te aima awaihu'u sirōmo mono da, duré ĩnhipai u ĩsib'a'uwē norī ma, te aima ĩ'awaihu'u mono zéb zarina tāma waihu'u za'ra mono da. — Āne hāiwa āma romhuri'wa hā ma tō ĩma waihu'u.

⁷Tawamhā ZeZusihi mreme hā wa tō wapa, tizazei'wa norī te te ĩpo're pu'uzé hā. Āne te tinha:

— Ma'āpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei morī su apā. Āhā wasu'u hā tō sena, ĩbaihā na za ĩromhāimana mono zém na rob'ui'éré hā ni'wa hā te te 're wapari pese mono wamhā, tāma 're rowé u'āsi mono di za. — Āne te tinha, ZeZusi hā.

⁸Wa hā Zuwā hā wa tō āne uburé marī hā te awapari. Wa tō duré āne te ab'madā'ā. Tawamhā āne te awapari mono pari, duré āne hā te ab'madā'ā mono pari, wa tō hāiwa āma romhuri'wai papara aime, āma ĩwata da, za ĩromhāimana mono zém na te te ĩma ĩ'awaihu'u mono āma. ⁹Tane nherē, te sina ĩ'uwati, āma ĩwata tō da. Āne te ĩma tinha:

— Tō'ā. Āne 'manharī tō. Wa hā asine, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa, wa 're ĩhāimana, duré asisānawā norī ne hā, ĩwasu'uwē na te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono norī ne hā. Duré āhā wasu'u na ĩ'arob'ui'éré mono wapari pese 'wa norī ne hā wa hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ma'āpé 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si 're aiwata u'āsi mono. — Āne te āma ĩwada'u.

¹⁰Tawamhā te duré ĩma tinha, āne:

— Āhā wasu'u hā za ĩromhāimana mono zém na ĩ'arob'ui'éré mono hā asima sawi ō di za. Āma romomro ō ré, za romhāimana mono na dá'āsina, te za sō'awi dama 're ĩ'awaihu'u mo. ¹¹Āne na za romhutu na ĩromhāimana mono zém na dama 're awaihu'u mono nherē, ni'wam norī hā tiwasété si ōne haré te te 're 'manharī u'āsi za'ra mono wamhā, ōhō na si āma 're hāimana za'ra mono tō. Duré ni'wam norī hā tihāiba na 're hāimana siwamnarī u'āsi za'ra mono wamhā, ōhō na si āma 're hāimana u'āsi za'ra mono tō duré, rob'rāsutu u hā. Duré ni'wam norī hā te te 're 'manharī wē u'āsi za'ra mono wamhā, wē u'āsi āma 're hāimana u'āsi za'ra mono. Duré ni'wam norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma si 're nomro u'āsi mono wamhā, tō ōhō na si 're nomro u'āsi mono tō, rob'rāsutu u hā. — Āne hāiwa āma romhuri'wa hā ma tō ĩma waihu'u.

¹²Tawamhā ZeZusihi mreme hā wa tō duré wapa, tizazei'wa norī te te ĩpo're pu'uzé hā. Āne te tinha:

— Ma'āpé waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei morī su apā. We ĩmorī wamhā, ĩnhipipawa'ābázé hā wa za we ĩsiré ti'ā, da te ĩma 're ĩromhuri wē za'ra mono zéb zarina te āma da'apawa'ābā mono da. ¹³Wa hā duréihā marī ō ré hā wa tō 're ĩhāimana. Uburé marī hā si'utōrī pese nherē, ĩsarina ĩsi'utōrī ō di za wa hā. Ōne u'āsi, wa za 're ĩhāimana u'āsi. — Āne ZeZusihi mreme, te ĩwapari hā.

¹⁴Duré, ni'wam norī hā uza hāirā da, ti'uza te te 're ĩ'upsōi pese za'ra mono hā, ta norī ma si tāma 're rowé uptabi za'ra mono di za. Tane tiwasété wi, 're ĩsipizari za'ra mono hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ĩwaséde te te tāma 're ĩ'a'upsōi mono zé, te wasu'u, ĩ'uza hāirā hā. Ta norī si te za rob'rāi u'ā hā te te 're huri, da te 're huri mono wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata āma 're ĩdanomro u'āsi mono zé hā. Ta norī si te za duré ōne haré 'ri nho'ōmo u 're sisisi, 'ridawa za'ētē na, ni'wa te te tiwi sitob za'ra āna. ¹⁵Ni'wam norī si 'ri nho'ōmo u 're sisisi waihu'u mono ō di za, marī ĩwaséde uptabi na 're ĩdahāimana waséde uptabi za'ra mono norī hā, duré simi'ā na 're ĩdahāimana za'ra mono norī hā, duré dahāiba na 're ĩdahāimana waséde za'ra mono norī hā, duré dapārī'wa norī hā, duré romhāiba 'manharī āma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono upana 're ĩdawata za'ra mono norī hā, duré sadawa nhipese ze te, uburé dama 're ĩsadawa nhipese za'ra mono norī hā. Ta norī hā 're sisisi waihu'u mono ō di za, 'ri nho'ōmo u hā.

¹⁶Tawamhā ZeZusihi mreme hā wa tō duré wapa. Āne te ĩma tinha:

— Wa hā ZeZusi, wa tō hāiwa āma ĩma romhuri'wa hā we atēme satō, ā hā te ĩ'awaihu'u mono hā te te aima awaihu'u mono da, 'ri nho'ōmo mono bā ĩzazei'wa norī, siré 're ĩsi'rā'ōtō u'āsi mono norī ma, awaihu'u mono da, ĩsipai u. Wa hā apito Dawihi nhihudu, za ĩsine ĩpire na te 're ĩda'ab'madā'ā mono da hā. Wa hā awē u, wasi wawē 're ro'o pese mono ré, da'āma

're ĩ'awē za'ra mono ne, wa za romhâimanazép té, te dama 're apisutu, ĩmama nhib'a'uwē norĩ ma. — Āne te duré ĩma siwasu'u, Zezusi hã.

¹⁷ Re ĩhâimana u'âsi mono pé'ézani hã te Pone'ërebâi mro da me, dazô 're hârâ u'âsi zahuré, âne:

— We 're anomro aba mono, â u'âsi u. — Āne te dazô 're hârâ u'âsi zahuré.

Tawamhã ni'wam norĩ hã âne hã te te 're wapari za'ra mono wa, â u'âsi u 're nomro mono wamhã, te za duré ĩhârâ zahuré na dazô 're hâsi u'âsi.

Da te 're 'rubu za'ra mono wa, da te 're ĩ'âhuri mono ne, ni'wam norĩ hã te te sima 're wē za'ra mono wamhã, te za tô â u'âsi u 're nomro, te te 're âhuri u'âsi mono da, wa'âbâ âna. Ā u'â hã da te 're âhuri mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zé.

Zuwã, te te dama âma ĩrob'ui'ééré 'rãsutu zé wasu'u

¹⁸ Wa hã Zuwã hã, wa za oto âma aipo're pu'u sirômo za'ra wa'wa ĩmreme pire na, âhã wasu'u na, â ĩbaihã na, za ĩromhâimana mono zém na te ĩ'arob'ui'ééré mono hã, 're ĩwapari za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã âhã wasu'u hã siwa'ru sihawim na te te âma 're sa'ëtê za'ra mono wamhã, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're hã za'ra, â ĩbaihã na te te dama 're ĩrob'manharĩ pipa mono zé ĩsimi'wara mono zarina. Taha na, te za te te tâma 're sa'ëtê za'ra, ĩ'ahârĩ hã. ¹⁹ Duré ni'wam norĩ hã âhã wasu'u hã za ĩromhâimana mono zém na te ĩ'arob'ui'ééré mono hawimhã tô senai ô newa, te te 're sani za'ra mono wamhã, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã rob'râi u'â hã te te tiwi 're sawi za'ra, te te dame 're huri tô mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata rowê na 're danomro u'âsi tô mono da. Te za duré 'ri nho'u ĩtê hã ĩwê uptabi hã te te tiwi 're sawi za'ra, ĩwasédé hã ĩwa 're ĩhâimana mono ô hã. Āhã na, wa tô â ĩbaihã na âma rob'ui'ééré pa, â 'ri nho'ômo na hã, duré rob'râi u'âsi na hã.

²⁰ Tawamhã Zezusi hã te duré ĩrême ma siwasu'u, â te âma ĩ'arob'ui'ééré mono na te te ĩma ĩ'awaihu'u mono 'wa hã. Āne te siwasu'u:

— Tô sena, wa za wei morĩ su apã. — Āne te siwasu'u.

Tane tô. Wanhĩb'apito Zezusi apã we aimorĩ su'u tô.

²¹ Wa hã Zuwã hã wa za oto asawi za'ra wa'wa, ĩrême ma. Wa ĩsima te 're aiwē u'âsi za'ra wa'wa, Wanhĩb'apito Zezusi te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono da, duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da. Āne wa ai'âma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa.